II. évfolyam 146. szám. Ára 3 pengő. Pécs, 1945 Július 1. Vasárnap.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Tíz napon belül megtartják a hármastalálkozót

Kárpátalját a Szovjetunióhoz csatolják — A simlai konferenciát elnapolták

A londoni rádió szombaton reggel jelentette, hogy tíz napon belül megtartják a Churchill—Sztálin— Truman találkozót. Churchill pénteken tért vissza választási körútjáról Londonba, ahol kihallgatáson jelent meg a királynál. Jövő hét végén utazik Berlinbe, ahová Attlee munkáspárti vezér is elkíséri. Remélik, hogy Eden külügyminiszter egészségi állapota is annyira megjavul, hogy kissé később csatlakozhatik a konferencia résztvevőihez.

Vasárnapra angolszász csapatok bevonulását várják Berlinben

A szovjet-angolszász megállapodás értelmében angolszász tisztek érkeztek repülőgépen Berlinbe, hogy előkészítsék az angol-amerikai megszállási zónát. Laptudósítók szerint az angol-amerikai csapatok berlini bevonulása vasárnapra várható.

Ugyanakkor folynak az előkészületek a három nagyhatalom csapatainak berlini díszfelvonulására, amely a hármastalálkozó nyitánya lesz. A berlini találkozóra Truman elnök elhozza a békeszerződések fogalmazványát, tehát a béke abból a fővárosból indul el új útjára, ahonnan 25 éven belül kétszer borították lángba a világot.

Kárpátalját a lakosság kívánságához híven a Szovjetunióhoz csatolják

A Moszkvában folyó szovjet-cseh megbeszélések eredményeképpen Molotov külügyi népbiztos és Firlinger csehszlovák miniszterelnök egyezményt írtak alá. Az egyezmény kimondja, hogy Kárpátalja lakosságának kívánsága szerint ezt a tartományt visszacsatolják az anyaországhoz, azaz a Szovjetunióhoz.

Az egyezményt a cseh nemzetgyűlés és a Szovjetunió legfelsőbb tanácsa fogja ratifikálni. A határvonalat demarkációs bizottság fogja megállapítani. Kárpátalja cseh és szlovák lakosságának lehetővé teszik, hogy elköltözzék Csehszlovákia területére.

Lengyelország az egység útján

Beirut, a lengyel nemzeti felszabadítási tanács elnöke felhívással fordult a lengyel szocialista párthoz, segítsen megőrizni az egységet és ne engedje a viszály elhintését. Stanczyk, szociáldemokrata politikus is nyilatkozott és a szovjet lengyel baráti viszony fontosságát hangsúlyozta.

Az új lengyel kormány megalakulásával kapcsolatban a Times hangsúlyozza, hogy a parasztpárt bevonása óriási mértékben megerősíti az új kabinett helyzetét és biztosítja számára a folytonosságot. Ha most sikerül egyesíteni a határon kívül élő lengyeleket is, akkor Lengyelország a biztos fejlődés útjára lépett. Az ország ugyanis nem engedheti meg, hogy oly sok vitéz fia számüzetésben keressen vendégszeretetet.

A Daily Telegraph szerint az új lengyel kormány megalakításával kapcsolatban még sok pénzügyi, jogi és katonai kérdést kell megoldani. A lap teljes elismeréssel adózik a lengyel seregeknek, amelyek a háború alatt olyan nagy szolgálatokat tettek a szövetségesek ügyének.

Diplomaciai tudósítók azt hiszik, hogy *Anglia és Amerika hamarosan el fogja ismerni az új lengyel kormányt és visszavonja elismerését a londoni lengyel kormánytól. A párisi rádió máris bejelentette, hogy Franciaország elismeri a varsói kormányt.*

Közzétették a német szociáldemokrata párt programját

A német kommunista párt után a szociáldemokrata párt is közzétette programmját. Eszerint *a német szociáldemokraták helyeslik a kommunista párt tervét, amely az antifasiszta pártok együttműködésén alapuló köztársaság felállítására vonatkozik. A demokratikus szabadságjogokat csak azok élvezhetik, akik tettekkel is bizonyítják demokratikus elveiket.* A szociáldemokrata párt elismeri, hogy a német nép sokat vétkezett a világ szabadságszerető nemzetei ellen és bűneiért fizetnie kell.

A német demokratikus pártoknak nem könnyű a helyzetük. A szakadék, amelyet a mai német nemzedék saját maga és az európai népek között teremtett, hosszú időre megnehezíti minden közeledést. Éveknek kell elmúlniok, hogy a szövetséges megszállás átnevelő hatása és a bünhődés megváltó ereje a nemzetnek a fiait, akiket négy éves koruktól kezdve mételyezett a faji felsőbbrendűség jegyében álló hitleri nevelés.

Mi ujság Jugoszláviában?

A belgrádi rádió jelentette szombaton, hogy nemcsak Triesztben, hanem Isztria számos más városában is az egységesen baloldali munkásság sztrájkba lépett. *A sztrájk hátterében az isztriai antifasiszták Belgrád iránti szimpátiája és az angolszász megszálló hatóságok intézkedései miatti tiltakozás húzódik meg.*

A rendkívül meleg szovjet-jugoszláv viszonynak újabb bizonyítéka a távirat, amelyet Tito marsall intézett Sztalinhoz a generalissimusi rang elnyerése alkalmából. A távirat kiemeli a jugoszláv népnek a Vörös Hadsereg és zseniális hadvezére iránti mély csodálatát. Ez a hadsereg verte meg totálisan az emberiség legnagyobb ellenségét, a hitleri Németországot. A jugoszláv nép sohasem felejtheti el az erkölcsi és anyagi segítségét, amelyet küzdelme legnehezebb napjaiban a Szovjetuniótól kapott. Éljen az európai felszabadító háború legnagyobb sztratégája, Sztalin! — ezekkel a szavakkal zárul Tito marsall Sztálinhoz intézett távirata.

Franciaország

A francia kormány a nemzetgyűlés elé javaslatot terjeszt, amely vagyonváltságot ró ki az újjáépítés költségeinek a fedezésére. A vagyonváltság a 100.000 frankos vagyonoknál kezdődik és 3 százalékban állapította meg a kormány. Az 1939 után szerzett vagyonoknál a vagyonváltság növekvő arányú és 20 százalékos adóval kezdődik.

A levantei zavargások hullámai úgy látszik elérték Algir arab lakosságát is, mert a francia belügyminiszter jelentése szerint mintegy 50.000 mohamedán vett részt a fontos északafrikai francia gyarmaton keletkezett zavargásokban, amelyek a francia hatóságok ellen irányulnak. Francia részről 88, muzulmán részről mintegy 1200—1500 ember esett áldozatul. 150 embert állítottak törvényszék elé, akik közül 28-ra mondták ki a halálos ítéletet.

A libanoni köztársaság külügyminisztere és Sziria miniszterelnöke találkoztak és megbeszélték a Franciaországnak átnyujtandó közös jegyzék szövegét. A jegyzék felszólítja Franciaországot, vonja ki csapatait mindkét országból.

India

A biztató előjelekkel megindult simlai konferenciát két hétre el kellett napolni a tárgyalások folyamán felmerült nehézségek miatt. A Times kommentárja hangsúlyozza, hogy a konferencia megszakítása nem a sikertelenség jele. A különböző indiai pártok hajlandósága, hogy az angol javaslatokat megtárgyalják, erősen biztató és az átmeneti megszakítás arra vezethető vissza, hogy az indiai vezetők a legnagyobb figyelemmel kívánják megvizsgálni és megvitatni pártjuk embereivel az angol kormány javaslatait.

Az angol választási hadjárat

Churchill szombat esti rádióbeszédével zárul le a rádiókortesbeszédek sorozata. A munkáspárti Daily Herald Churchill választási körútjával foglalkozik és megjegyzi, hogy Churchillnek dicsőségére válik fáradságot nem kímélő korteskedése pártja érdekében. Churchill valóban hűséges szolgálója pártjának, viszont a konzervatív pártról megállapítható, hogy szegényes ötletekkel áll a választóközönség elé. Churchill az egyetlen vagyonuk és alaposan ki is használják őt. Ezzel szemben mennyire más a munkáspárt helyzete: A munkáspárt vezetői nem folyamodnak ijesztő rémesékhez a választók megnyerése érdekében. A munkáspárt programmja egyszerű és világos és az egész nemzet jólétét szolgálja.

A konzervatív Daily Express szerint a szocialistáknak két tervük van: az egyik az állami bürokrácia bevezetése, a másik megszabadulni Churchilltől. Mindakét terv őrültség. Az angol népnek bíznia kell az egyéni kezdeményezés erejében, amely naggyá tette Angliát, másrészt bíznia kell az olyan nagy vezérekben, mint Churchill.

Távolkelet

A távolkeleti háború legújabb hírei borneoi sikerekről számolnak be. A *Szerinél és Lutongnál partraszállt ausztráliai csapatok egyesültek egymással és egy 200 kilométeres parti szakaszt tartanak a birtokukban.*

Az amerikai csapatok ellenállás nélkül megszállták az Okinawatól 80 kilométerre fekvő Kume szigetet. Óriáserődök Japán negyedik legnagyobb olajfinomítóját, Fukujamat támadták, ahol nagy tüzek keletkeztek.

A HADIFOGLYOK HOZZÁTARTOZÓI SEGÉLYT KAPNAK

A népjóléti minisztériumban tervezetet dolgoztak ki. A tervezet szerint a fogoly lakóhelye szerinti Nemzeti Bizottság felülbirálja a hadifogoly multbeli magatartását. Segélyt csak azoknak a hadifoglyoknak a hozzátartozói kapnak, akik jobboldali mozgalomban nem vettek részt.

Új szellemet a közhivatalokba!

Az ember ügyes-bajos dolgait intézve, néha naponta abban a „szerencsében" is részesül, hogy egymásután több közhivatalba is bekukkanthat. Ez a bekukkantás — igaz — nem egyszer több az egyszerű körültekintésnél. Néha hosszabb szíves vagy éppen nem szíves marasztalássá is bővül a látogatás. Félóra, egyóra is rámegy olykor egy-egy ilyen látogatásra s még jó, ha találkozik az ember ezenközben annyi udvariassággal, hogy hellyel kínálják meg és nem kényszerül arra, hogy egyik lábát a másikkal váltogatva, ácsorogja végig a látogatás, azaz a hivatali elintézés által igénybevett félórácskát.

Amikor végre mégis sorra kerül a szegény várakozó, akkor is csalódik, ha azt szi, hogy most már gyorsan „el lesz intézve", mert legtöbb esetben kiderül, hogy az ügy elintézésében nem hozott elég bélyeget vagy „elfelejtett" magával hozni valami okmányt, miegyebet. Szaladhat azután a trafikba bélyegért, esetleg több trafikot is végigszaladhat, amig valamelyikben talál bélyeget, avagy rohanhat haza, gyalog vagy villamoson, az otthonfelejtett okmányért.

Igy felszerelve azután másodszor is beállít az előbbi hivatalos szobába, ahol persze ilyen esetben az elsőkből-utolsók lesznek és „némi" új várakozás után, ha sorra kerül, ha ráragasztják a bélyeget arra fránya aktára, akkor megkapja — a nem mindig barátságos hangú utasítást, hogy fáradjon fel az aktájával, mondjuk a földszintről a harmadik emelet 102-ösbe, ott iktatják, onnan vissza az első emelet 48-ba, ott még rávezetnek valami hivatalos számot vagy záradékot, azután újra, harmadik emelet 98. a., ahol végre az a felírás olvasható az ajtón függő táblácskán, hogy „kiadó", ami nem azt jelenti, hogy a szobába lakás céljából be lehet költözni, hanem azt, hogy hát az ott felgyülemlett hivatalos akták, irások a „fél"-nek, a hivatalos intézés labirintusán végigkólészva, végül is kiadatnak.

Ne tessék mosolyogni, esetleg szitkozódni ott a hivatali pult vagy irószatalbarrikád mögött az elégedetlenségnek fentebb „ideiktatott" ilyetén levezetése miatt. Mert a jólnevelt adófizető polgár nem fukarkodik az elismeréssel sem, ha ilyenre *„okot lát fennforogni"*; ha azt tapasztalja, hogy néha vannak kisebb-nagyobb „eltérések" is a régimódi, penészszagú hivatalos eljárási módtól. De az már újításszámba menő jelenség lehet, amiről most, minden tulzás és lódítás nélkül szólni akarunk. Ezt kopirozni kellene sürgősen valamenyi közhivatalnak, mert ez olyan példának a statualása, ami méltán ejti ámulatba a belépőt. Nem is akar hinni szemének, fülének. Azt gondolja első meglepetésében, hogy rossz tréfát üznek vele vagy álom az egész.

Van egy közhivatala városunknak, ahol különösen kereskedő, iparos polgártársaink mostanában sokat koptatják a régi lépcsőfokokkal együtt elsavanyodott cipőtalpaikat. Bizonyos uj adónemnek bevezetése tette szükségessé ezt a záránoklást elhez a hivatalhoz. Akik sokat megfordultak előkelő képtárakban vagy nagyvárosi jobb áruházakban, ahol a látogatót vagy vevőt külön arra alkalmazott és betanított fogadószemélyzet „veszi kezelésbe" már a kijáratnál, hogy elkalauzolja, irányitsa az óhaja-szerinti osztályra vagy kiállitási csarnok látogatási sorrendjének első állomásához. Hát ebben az adóhivatalban is ilyenforma előzékenységgel találkozik az ember nyomban a belépésnél. Már a hivatali folyosókon egy-egy barátságos arcú és hangú hivatalnok fogadja az embert, aki a legudvariasabb szavakkal érdeklődik a „fél" jövetelének célja felől, azután elvezeti készségesen a megfelelő hivatalszoba ajtajáig, ott még ajtót is nyit előtte. Bent a szobában hasonló udvarias modorban, minden várakozás nélkül hellyel kínálják meg, szinte úgy mondhatnók: azt se tudják, hová ültessék az embert. Vannak ugyan rosszmájú emberek, akik azt tartják, hogy a jámbor adóalanyokkal ilyenféle ostyába burkolva igyekeznek beadni a keserű pilulát.

De mi nem vagyunk hajlandók osztani ezt a rosszmájú véleményt, hanem komolyan hisszük, hogy ez az újítás már az ifjú demokrácia új közhivatali szellemiségének első bemutatkozása. Azért mondottuk fentebb, hogy ezt a szép példát valamennyi közhivatalnak sürgősen kopirozni, követni kellene. El kell tüntetni, ki kell szellőztetni a közhivatalokból a régi penész-szagon kívül minden maradékát a régi szellemnak, hogy az azokba belépő polgár ne találkozzon se hivatali gőggel, se protekcióval, se pedig időrabló „vegzaturával". A demokrácia új szellemet kíván meghonosítani minden téren és ez alól ne legyenek kivételek a közhivatalok sem. *(m. l.)*

Kegyeletes ünnepség keretében áldozott Pécs demokratikus polgársága a vértanu Bajcsy-Zsilinszky Endre emlékének

Pécs város valamennyi demokratikus pártja, mondhatni, a város egész társadalma méltó módon volt képviselve azon az ünnepségen a Nemzeti Színházban, amelyet a pártok rendeztek meg a vértanuhalált halt *Bajcsy-Zsilinszky* Endre emlékére. A független Magyarországért, a népi demokráciáért egy életen át elszántan, bátran küzdő és ezekért a nagy eszmékért vértanuhalált halt nagy harcos horvadhatatlan érdemeit méltatták a párt szónokai kivétel nélkül. Szónokok és közönség szinte egybeforrtan, áhitatos lélekkel ünnepelték és gyászolták s tették fogadalmat amellett, hogy a magyar demokráciát, amelyért Bajcsy-Zsilinszky Endre egy életen át küzdött és érte vértanuhalált halt, meg fogják védeni, nagygyá fogják fejleszteni, mert ezzel fogják a legméltóbb emléket állítani a nagy harcos életének.

Az ünnepség a pécsi honvédzenekar által eljátszott *Erkel: Hunyady László nyitányával* vette kezdetét. Utána *Szécsey* Béla üdvözölte a közönséget rövid, keresetlen szavakkal. Rámutatott Bajcsy Zsilinszky izzó hazaszeretetére. Legyen ez a hazaszeretet — mondotta — termékenyítő hatással a magyar lelkekre, hogy annak erejével kiharcolhassunk egy újabb ezerévet a magyarság számára. Azután üdvözölte a pártok megjelent tagjait, a város polgármesterét és az egész ünneplő közönséget.

Pálmay Sándor egy *Reményi*-verset szavalt el hatásosan, a közönség élénk tapsától kisérve. Utána *Takács* Jenő zeneiskolai igazgató *Liszt* Ferencnek *Heroikus-elégikus rapszódiáját* adta elő zongorán, a tőle megszokott művészi készséggel és erővel, nagy tetszést aratva.

Perr Viktor, a független kisgazdapárt pécsi tagozatának elnöke, tartotta meg most emlékbeszédét ,amit *Puskin* budapesti szovjetkövetnek a pesti Zsilinszky-gyászünnepségen elmondott beszéde idézésével vezetett be. Egész életét — úgymond — népének, hazájának függetlenségének szentelte. Nem adatott meg neki azonban, hogy nagy tudását és tehetségét most is a demokrácia szolgálatába állíthassa. Bajcsy-Zsilinszky Endre nevét méltán lehet Rákóczi és Kossuth nevével együtt emlegetni. Az a nép, amelyiknek ilyen nagy fiai vannak, megérdemli a szabadságot és függetlenséget. — Puskin követ mesteri módon foglalta össze Bajcsy-Zsilinszky jelentőségét. Hős volt ő mint katona és polgár egyaránt. Elképhetetlen szálak fűzik össze őt népe lelkével. Mint újságíró és politikus is fényes tanujelét adta nagyszerű politikai és történelmi széleslátókörű képességének. *Amikor Gömbös lepaktált Berlinnel*, ő külön pártalakítással kisérletezett. Hosszú időn át valósággal nyomorgott. Első tarpai fellépésekor kisebbségben maradt, mert a kormánypárti terror vele szemben egy közönséges kalandort juttatott be a parlamentbe. Ő ekkor összes kitüntetéseit visszaküldte a kormányzónak. Majd belépett a kisgazdapártba, ahol most már kifejthette az egyéniségének megfelelő működését. Igazi nagy misszióját akkor kezdte el, amikor a fenyegető háború megakadályozásáért indított harcot. *Az újvidéki vérengzést is ő tette szóvá a parlamentben, követelvén a bünösök felelősségrevonását. A német Gestapo elsőnek őrá tette rá a kezét s mint tudjuk, hamarosan végeztek vele.*

Beszéde végén azzal a nehéz feladattal igyekezett megbirkózni, hogy a letűnt labanc-rendszer által súlyosan kompromittált szentistváni gondolatot, mint Bajcsy-Zsilinszky által megjelölt magyar világnézetet megvilágítsa. A szónok maga is érezte, hogy ezzel milyen nehéz feladatra vállalkozott s igyekezett személyi felfogását megvilágítani azokkal szemben akik az eszmét — mint más eszméket is — a gyakorlatban eredeti értelmüktől kiforgatták.

A zenekar a „Rákóczi megtérése" c. dalt játszotta el ezután, majd *Láncos* Ignos ,a magyar kommunista párt szónoka mondotta el ünnepi beszédét. *Bajcsy-Zsilinszky Endre volt az első — úgymond — aki azt propagálta, hogy a magyar külpolitikának új irányt kell venni, fel kell hagynia a német kapcsolatokkal, és keresni kell egy más orientációt.* Amikor Magyarország 1941-ben belépett a háborúba, ő volt majdnem az egyetlen polgári politikus, aki szembeszállt ezzel az orvilkos lépéssel. Még a legbaloldalibb pártokkal is szövetkezett a függetlenségi mozgalom érdekében. Amikor a baloldali mozgalom embereit lefogták, az azok ügyében lefolytatott főtárgyaláson Bajcsy-Zsilinszky, néhány elvbarátjával együtt, mentőtanunak jelentkezett és nyiltan kijelentette, hogy helyesli azoknak politikáját, még ha azok kommunisták is. 1942-ben az ujvidéki vérengzés ügyében kétszer is interpellált. A környező államok Bajcsy-Zsilinszky beszédéből tudták meg, hogy van Magyarországon egy irányzat, amellyel, ha hatalomra juthat, lehetséges lesz megértő, együttműködő politikát folytatni. Tudták a független mozgalom vezetői, hogy ez az irányzat a széles néprétegek előtt kedvező visszhangra talál. Bajcsy-Zsilinszky Endre még elfogatása alkalmával is hősiesen viselkedett és még a bitófa alatt is az volt utolsó szava: Éljen a független Magyarország! *Bár az ő példája hatná át a magyar polgárságnak azt a részét, amely még mindig ingadozik.* Azzal fejezi be beszédét, hogy a magyar munkásságnak is voltak Bajcsy-Zsilinszkyhez hasonló hősei és vértanui. Legyen intő példa az ő életük mindnyájunk számára, figyelmeztessen ez mindnyájunkat az összes demokratikus erők összefogásának szükségességére, mert csak így védhetjük meg az ifjú demokráciát véglegesen. Lánczos János nagy hatást keltő beszéde után

Záhonyi Tivadar a szociáldemokrata párt nevében beszélt Bajcsy-Zsilinscky Endre életéről és küzdelmeiről, amely példaadás lehet az egész magyar nép számára. Különösen kiemeli az 1943-44-es években való szerepét. Polgári politikus volt ő, de testvériesen állta a harcot a munkássággal a függetlenségért és demokráciáért. *Az a tény, hogy Bajcsy-Zsilinszky együtt küzdött a szocialistákkal, igazolja azt, hogy azok is helyes úton jártak.* A kisgazdapárt és a szociáldemokrata párt már 1943-ban összefogtak, hogy az országot kiráncsák a német háborús szövetségből. Sajnos, ez a törekvés a polgári tömegek nagyrészének passzivitása folytán nem sikerült. Bajcsy-Zsilinszky és társai becsületesen állták a harcot ebben a mozgalomban is. Amikor ma megállunk az ő emlékénél, gondoljunk arra, hogy ma, 1945 közepén, valóság az a nemzeti egység, a függetlenségi front, amelyért ő is küzdött. Uj Magyarország született meg ugyanakkor, amikor Bajcsy-Zsilinszky Endre testileg eltávozott a magyar élet színpadáról. Az ő neve méltó helyet kap a történelem lapjain. *Az új Magyarország a mienk lesz, hinni kell ebben minden pártbeli magyarnak. Még igen sok munka áll előttünk, vannak még hibák, de ezeket közös összefogással ki fogjuk küszöbölni.* Fogadjuk meg, hogy valamennyi pártbeliek azon leszünk, kudarc ne érje az ifjú demokráciát. Utána

Dr. Balassa Miklós a polgári demokrata párt nevében mondott emlékbeszédet. Bajcsy-Zsilinszky Endre földi küldetése a harc volt a jogért és szabadságért, a függetlenségért és igazságért, a szeretet és erkölcs érvényesüléséért. Amikor a háborúba való belépés ellen emelt szót, a hazája jövője feletti aggodalom csengett ki minden szavából. Akkor kifejtette, hogy a *szentistváni hagyományhoz való ragaszkodás is arra figyelmeztet, hogy a magyarságnak soha sem szabad támadó háborút kezdeni, magát védeni azonban kötelessége.* Ez a figyelmeztetés azt is tartalmazza, hogy nem az a főkérdés, ki győz ebben a háborúban, hanem az a fontos, hogy a magyar nemzet kitartson a ferenc szentistváni hagyaték mellett. A végzet különös rendelése, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endre életét nem a német Gestapo pribékjei oltották ki, hanem áruló magyar kezek végeztek vele, akik el fogják venni méltó büntetésüket.

Kanyar József a nemzeti parasztpárt nevében rövid, hatásos beszédben adózott Bajcsy-Zsilinszky Endre izzó hazaszeretettől áthatott államférfiúi bölcsességének. Összehasonlítja alakját történelmünk számos nagy férfiának alakjával és kifejtette, hogy ő, miként azok, izzó gyülölettel viseltetett a germán elnyomókkal szemben. A legnagyobb baj az, hogy a magyar nép mindig ki volt zárva a politikai élet területéről és — sajnos — ez bizonyos mértékig még ma is fenn áll. Mert ha nem így lett volna, akkor a germán befolyás nem tudott volna annyira elhatalmasodni felettünk. Bajcsy-Zsilinszky magányos próféta volt, akinek szavát nem szívesen hallotta még a magyarság egy része sem. Igy történhetett meg, hogy *a magyar nép sorsa mindig percemberkék kezébe volt letéve, mig a vezetésre hivatott, nagy férfiak felörlődtek, elpusztultak a meddő küzdelemben.* Bajcsy-Zsilinszky Endre nagyszerű magyar meglátással látta meg a magyar feladatot. Még halálával is példát adott a hősiességről és a függetlenséghez való töretlen ragaszkodásról. Emléke méltó rá, hogy a magyarság örökre szivébe zárja. A parasztpárt szónokának nagyhatású beszéde után a honvédzenekar a *Szózat*-ot intonálta, amit az ünneplő közönség állva ele énekelt. A szép, felemelő ünnepség ezzel véget is ért.

Nagyobb fegyelmezettséget és az orosz tisztek iránti több megbecsülést követel Pécs közönségétől a városparancsnokság

Figyelemreméltó értekezlet zajlott le csütörtökön délután a pécsi orosz parancsnokságon. Pécs város vezetői, a pártvezetők, a rendőrség, katonaság vezetői előtt Savon A. őrnagy városparancsnok és Vlutnjev őrnagy h. városparancsnok kifejtették, hogy szemben az ország más városaival és a vidékkel,

Pécs városában az utóbbi időben sajnálatos jelenségek mutatkoznak; a közönség fegyelmezetlen és nem tanusít kellő tiszteletet a Vörös Hadsereg tisztjei, katonái iránt.

A magyar katonaság és más egyenruhás alakulatok tagjai nem tisztelegnek a tisztek előtt, holott a világ minden táján ez szokásban van, a fegyelem meglazult s főleg az üzletekben a tisztek iránt nem tanusítják azt a megbecsülést, amely pedig a részükre mindenképen kijár.

— Mi szabadságot és demokráciát hoztunk ide — mondotta a városparancsnok —, ez azonban nem fegyelmezetlenséget és a tisztelet meglazulását jelenti.

Mi a saját katonáink között is kemény kézzel megköveteljük a fegyelmet és a tisztelet megadását és ugyanezt várjuk a város fegyelmezett lakosságától is. Ezért elsősorban a város és a pártok vezetőit teszem felelőssé; nekik kell jó példával előljárniok és a lakosságot fegyelemre, tiszteletre nevelniök. Ugyanez vonatkozik az iskolákra és azok növendékeire is.

A városparancsnok kifejtette még, hogy villamosokon, nyilvános helyeken, de főleg üzletekben tapasztalják ezeket a jelenségeket. A Szovjetunióban megbecsülik a katonákat, akik életüket kockáztatták a hazáért és akik Európát megszabadították a fasizmus rémétől. Az itteni lakosságnak is át kell ezt éreznie

és amint saját tisztjei, saját vezetői iránt köteles a kellő udvariasságot és tiszteletet megadni, ugyanúgy köteles ezt a tiszteletet a Vörös Hadsereg és azok vezetői iránt is kinyilvánítani.

Több fegyelmet tehát és több udvariasságot! Lehet, hogy a háború meglazította ezt a elvet, de most a Vörös Hadsereg figyelmeztet bennünket arra, hogy

ezek az elvek a demokrácia és a szabadság világában is érvényben vannak sőt kétszeresen vannak érvényben.

Becsüljük meg embertársainkat s legyünk udvariasak azok iránt, akik népünk élén állnak, elsősorban pedig azok iránt, akiknek a németektől való felszabadításunkat köszönhetjük.

ÚJ DUNÁNTÚL
KIADÓHIVATALA
MUNKACSY M.-U. 10. SZ. ALATT.

A pécskörnyéki bányamunkásság élelmezési helyzetét jelentékenyen megjavítják

Villáminterju dr. Boros István főispánnal a főispánok budapesti értekezletéről

Dr. Boros István főispán pénteken este érkezett vissza budapesti útjáról Pécsre. Az Uj Dunántúl munkatársának a kora reggeli órákban alkalma volt beszélni a hivatalába siető főispánnal. Arra a kérdésünkre, hogy mostani budapesti útja alkalmával mi volt az a kimelkedő mozzanat, ami a közönséget leginkább érdekli, a főispán a következőket mondotta:

— Az az értekezlet, amelyet az ország főispánjainak bevonásával az élelmezés kérdésében az iparügyi miniszter iránymutatásával tartottunk s amelyen a közellátásügyi miniszter is részt vett. Dunántúlról technikai okokból csak két főispán volt jelen, a fehérmegyei és én, bár ezt az országrészt is erősen érdekelő ügyeket tárgyaltunk meg.

Az értekezleten

nemcsak a főváros ellátásáról volt szó, hanem a vidéki munkásság, elsősorban pedig a bányák munkásainak élelmiszerellátásáról is. Részünkre igen kedvező hír az, hogy jóvátételi célokra lefoglalt élelmiszerből a dolgozó munkásság is jelentékeny mennyiséget kaphat és a gyüjtést ilyen alapon folytathatjuk. Ezel gyakorlatilag a pécskörnyéki bányamunkásság élelmezését is jelentékenyen feljavithatjuk.

— Az értekezleten szabályozták még a különböző beszerzési csoportok engedélyeinek kérdését. Az a megállapodás jött létre, hogy

csak a közellátási miniszter irhat ki ilyen engedélyeket és a készleteket csak a közellátásügyi miniszter oszthatja el, ilyenképpen tehát ez az ügy könnyen ellenőrizhetően egykézbe kerül.

Szóba került még az értekezleten az őszi mezőgazdasági munkálatok előkészitése is, valamint a mai viszonyok között lehetőleg nagyfokú takarékoskodás is.

— Az értekezlet eredményeképpen meg lehet állapitani, hogy Budapest ellátása két teljes hónapra biztositva van, ami közvetve a vidék helyzetét is megkönnyíti.

Hogyan alakulnak az élelmiszerárak?

A Statisztikai Hivatal új módszert dolgozott ki az élelmiszerek áralakulásának megfigyelésére. A számitások alapja egy négytagú, közepes testi munkát végző munkáscsalád élelmiszerszükséglete. A munkáscsalád heti normális szükségletét 63.000 kalóriában megállapitva, ennek 18%-a fehérje, 18%-a zsir, 64%-a pedig szénhidrát. Az 1939-es árak alapján a négytagú család heti élelmezése 19.42 pengőről 1945 június 1-én 2799 pengőre, június 15-én 2548 pengőbe került. A hatósági kiutalások értékkülönbözetét levonva, a heti elméleti élelmiszerkiadás június 1-én 2420, június 15-én 2327 pengő volt. Ez százhuszonötszörös, illetve százhúszszoros emelkedést jelent. Magas számok ezek ,de felmerül a kérdés, hogy miért csak ma hozza nyilvánosságra ezt a hivatal, amikor Pesten már zuhannak az árak az élelmiszerajándék következtében?

NÉMETORSZÁG SZÁLLITJA A VILLANYÁRAMOT A NYUGATI ORSZÁGOKNAK

Párisból jelentik: A párisi rádió jelentése szerint Németország vizierőműtelepei fogják villannyal ellátni Franciország, Belgium és Hollandia egy részét. E célból Aachen vidékén több vizierőműtelep épitését kezdték el.

AZ ÚJJÁÉPÍTÉS ALAPJAI BARANYÁBAN

Az újjáépítés lázában ég az ország. Szakszervezetek, gyárak, pártok, gazdasági intézmények, hivatalok vezetői és munkásai mind-mind összefognak, hogy a fasiszták által rombadöntött hazát fölépítsék és utat nyissanak az új demokratikus Magyarország fejlődésének. Minél hamarabb építjük újjá az országot, annál hamarabb esünk túl a nélkülözés, a nyomor korszakán, annál hamarabb nyílik meg a remény arra, hogy új, boldogabb magyar életet kezdhetünk.

Az újjáépítés bennünket közelebbről Baranyában érdekel. Mai számunkban a szakemberek és pártok vezetőinek nyilatkozatait közöljük, miben látják ők itt a baranyai földön az újjáépítés legfontosabb feladatait.

Az ujjáépítés gazdaságföldtani szempontjai

Az újjáépítéssel kapcsolatban vegyük szemügyre, hogy Baranya megye milyen gazdaságföldtani kincseket tud nyujtani. Ezek kétfélék, az első csoportba tartoznak, melyek már ismeretesek és csak fokozottabb mértékben való kitermelésük szükséges. Ide tartozik a liász-szénvonulat. Hatezer kalóriás kokszolható kőszén, melynek messze földön nincsen párja. *A villányi bauxit hasonlókép nagy lehetőségeket rejt magában. A megye egyik legkevésbbé kiaknázott kincse az égethető mészkő.* Erre leginkább a Nyugati Mecsek triász-mészköve alkalmas. Jelentőségét növeli, hogy kéznél van a fa és a szén, mellyel helyben kiégethető s mint értékes könnyebb súlyú áru szállítható tovább. Reászorul a fél Alföld és a fél Dunántúl. *Kitűnő útburkoló anyagaink is vannak.* Ilyen az amfibólandezit, melyet Komló határában bányásznak, továbbá a fonolit, ezt a kövesdi állami kőfejtő és a hirdi zúzó adja át a forgalomnak. Mindkettő bányászásához még másutt is vannak lehetőségek. Kisebb értékű útburkoló anyag a trahidolerit, mely a Keleti Mecsekben van bőségben. Ugyanitt előfordul a gránit is, de igen málott és durvaszemű, nem jelent különösebb értéket. Országútjaink azért oly nagyon porosak, mert a legkönnyebben hozzáférhető mészkövet fejtik erre a célja. Igazi márványunk nincs, ipari célokra legmegfelelőbb a siklósi vöröses, kalcit-erezetű, tarka mészkő. A kantavári „fekete márvány" sem márvány, hanem színét vesztő, lágy mészkő. Az alsóliász agyagmárgája és a pannoniai rétegek mészmárgája kitűnő a cementgyártás szempontjából. Csak Beremenden van cementgyárunk, a villányi bauxitból kitűnő speciális cement lenne készíthető. Az építkezéshez szükséges terméskő, homok és a téglaégetéshez kellő agyagok bőségesek. Vannak vörös, barna és szürke homokköveink, melyekből lépcsők, lábazatok és sírkőlapok faraghatók. A székesegyház budafai homokkőből épült, a fehér faragványok származási mészkőből valók. Ezekre nem annyira az újjáépítésnek, mint inkább az újjászületö művészetnek lesz szüksége.

A második csoportba tartoznak azok az anyagok, melyek még nem ismeretesek, de fellelésük reményekre jogosit, vagy melyek a használat számára mondhatók ismeretlennek. *Ilyen a kitűnő bükkösdi tehér kvarchomok, mely az ország legjobb fehér-üveg anyaga.* A Zsolnay-gyár is jól tudja használni. A porcellángyártás többi kelléke hiányzik. Tűzálló agyag nyomokban van. Kutatásra érdemes. A földpát fellelése eddig nem sikerült, de feltalálása nem lehetetlen. A feltételei megvannak. A megye határán azbeszt-nyomokat is találtam. A régi rendszerben politikailag is beharangozott vas, „a magyar Ruhrvidék" ellenben reménytelenül szétfoszlott. Bár ennek kutatását sem adhatjuk fel, de egészen más helyen kell keresni, mint ahol azt tették. A megyén kívül több helyen kutathatunk még barnaszén és bauxit után is. Egyik legnagyobb értékünk a hévvizek. Ebben a legjelentősebb a Harkánytól Beremendig húzódó termális vonal. Itt fúrások által a hévforrások egész sorát lehetne fakasztani. Felhasználásuk nemcsak gyógyforrásokként lehetséges, *hanem a források hőjével sokezernyi üvegházat lehetne fűteni és ezekben a korai tavasz termékeit remekelhetné kertészetünk. Így még a citrom is termelhető lenne.* Szükreszabott összefoglalásomat azzal fejezem be, hogy gazdaságföldtani termékeink szállításához olcsó vizi-útra lenne szükségünk. Ehhez a „Pécsi-csatorna" megépítése kell. E csatorna hidrogeológiai feltételei gondos vízgazdálkodással megoldhatók. A Mecsek köve, szene, fája így szállítható majd olcsón és versenyképesen, nagy távolságra is.

Dr. Szabó Pál Zoltán
a Dunántúli Tudományos Intézet igazgatója.

A pécsi üzletvezetőség vasutasainak rohammunkája

Az egész ország szeme a MÁV-ra néz. A pécsi üzletvezetőség vasutasai ezideig is csak olyan munkát végeztek, hogy büszkék lehetnek a munkájukra és a végzett teljesítményre.

A pécsi üzletvezetőség volt az országban az első, mely a versenyt megindította és most, amikor az egész ország bekapcsolódott ebbe a vasutas versenymunkába, mi már az első menet vége felé járunk. Most már elmondhatjuk, hogy a versenyben kitűzött feladatokat jóval túlhaladtuk és a megszabott határidőre elérjük azt, hogy az üzletvezetőség összes vonalain — kivéve a Rétszilas—Pincehely közti vonalszakaszt — mindenhol felvehetjük a rendes személyforgalmat.

Eddig 92 felrobbantott hidat állítottunk helyre, 41 mozdonyt és mintegy 120 vasúti kocsit építettünk újjá a roncsokból, ezenkívül a biztosító- és jelzőberendezések, telefon és táviróvonalak, a különböző tönkrement magasépítmények igen nagy hányadának helyreállítása is megtörtént.

Már kidolgoztuk a legközelebbi jövő programját is. Július végére meg akarjuk nyitani a közvetlen budapesti vonalat is Újdombóváron keresztül és addig körülbelül az üzletvezetőség területén lévő összes, általunk megjavítható mozdony- és kocsironcsokat üzembe helyezzük.

Nincs megállás. Tudjuk, hogy a mi munkánktól nagyrészben függ a demokratikus Magyarország mielőbbi talpraállítása.

A pécsi üzletvezetőség volt az első, amely bevezette a poggyász-, darabáru és gyorsárú forgalmat. A teherforgalmat tovább fejlesztjük, szeretnénk a személyforgalmat is nagy mértékben megjavítani. Már ma is kb. 350.000 pengő a napi bevételünk, reméljük, hogy a közeljövőben a folyó kiadásainkat (természetesen a rekonstrukciós kiadásokat nem beleértve) napi bevételünkből fedezhetjük.

Megkértük igazgatóságunkat, hogy küldjön részünkre javitásra szoruló további járműveket, hogy ezzel elősegítsük a MÁV kitűzött programjának végrehajtását.

Hogy tudjuk ezt elérni — kérdezheti a kívülálló? Könnyű rá a felelet. A vasuti munkásság, fizikai és szellemi egyaránt, minden lelkesedését és tudását beleadta a munkájába. És mivel látjuk azt, hogy a vezetésbe most már a dolgozók minden kategóriája beleszólást nyer, ez biztosíték arra, hogy a jövőben ha lehet még csak fokozni fogjuk akarásunkat, hogy gyors, biztos és nagy teljesítőképességű vasúti forgalom biztosításával megteremtsük a gazdasági újjáépítés előfeltételét.

Csanádi György.

Üzemek az ujjáépítés szolgálatában

A vasút gördülő anyagának, a mozdonyoknak, vagónoknak kijavítása a pécsi üzletvezetőség területén, a legnagyobb ütemben folyik. Ezt a munkát a pécsi vasipari üzemek a legmesszebbremenő módon támogathatják vas-, bronzöntvények, csavarok, préselt és kovácsolt alkatrészek készítésével.

A vasút szerves kiegészítő része, a posta, szintén foglalkoztatja üzemeinket. Gyártás alatt állanak a legszükségesebb kézi szerszámok: huzalcsiptetők, csigaorok, fúrók, vésők, kalapácsok.

A mezőgazdaság újjáépítése már sokkal nehezebb és elágazóbb feladat. Helyi *mezőgazdasági gépiparunk, cséplőgépek, traktorok, elevátorok, tehát a nehezebb gépek előállítására nem alkalmas. Annál teljesítőképesebb helyi iparunk, ezek javítását illetően. De folyamatos gyártás alatt állanak szecskavágók, répavágók, morzsolók és darálók.* Nem mulaszthatom el ennél a pontnál megemlíteni a használatonkívüli gépek, törött öntvénydarabok összegyűjtésének feltétlen szükségszerűségét és ezek vasöntődéink részére való rendelkezésre bocsátását.

A mezőgazdasági gépek javításához, *új gépek építéséhez azonban nemcsak öntvényekre, hanem hengerelt vasárukra és acélokra van szükségünk.* Ezek beszerzése ma a legnagyobb nehézségekbe ütközik, mert salgótarjáni és ózdi vasműveink teljesítőképessége a jóvátételi szállításokkal túlontúl is igénybe vannak véve. A főváros nagykereskedőinél tárolt húzott és hengerelt vasanyagok pedig a város újjáépítésének céljára zároltak. Itt egy kompenzációs megoldást kell találnunk, mert ezek az anyagok üzemeink foglalkoztatása szempontjából is elsőrangú fontosságúak.

Általános újjáépítési szempontból *nem mulaszthatom el megemlíteni üzemeink modern szerszámgépekkel történő ellátásának szükségességét.* Ebben a tekintetben nem vagyunk teljesen behozatalra utalva. Már gyártás alatt állanak egyik helyi gépgyárunkban esztergapadok. De ugyanez az üzem készíthet fúrógépeket, gyalugépeket chapingeket stb. Ezekhez a szükséges nyersanyag részben máris rendelkezésre áll, részben pedig beszerezhető.

Az újjáépítés harmadik igen sürgős feladata az épületkárok helyrehozatala, az elpusztult épületek pótlása még a tél beállta előtt. A szükséges betonvasak, vasgerendák pótlása építőiparunk legnehezebb feladata, mert ebben a tekintetben helyi üzemeink nem állanak rendelkezésre. De épületvasalások és butorvasalások városunkban is készülnek. Gyártásukhoz részben hulladékanyagok is felhasználhatók, melyekkel az üzemek ezidőszerint rendelkeznek még.

A ma feladatain felül előttünk állanak városunk iparosodásának rendkívüli lehetőségei. Szenünk a villamositás, a vegyi ipar, a kokszgyártás hosszú ideig kimeríthetetlen anyaga. Van bauxitunk, cementünk, erdőségünk. Egy hajlítottbutorgyár létesítése, mely kivitelre is dolgozni képes lesz, már a közeljövőben megvalósítást nyerhet.

A feladatok, a lehetőségek hatalmas területét csak pár pontban érinthettem. De a szavakon felül már megindult az alkotó munka, lendületbe jönnek a gépek. Rajtunk mulik, hogy ütemünk most már le ne lassúljon.

Pécs, 1945 június 27.

Sebők István
okl. gépészmérnök

Az ujjáépítés szervezetéről

A mérnökök és technikusok szabad szakszervezete életrehívta szervezetén belül az ú. n. újjáépítő bizottságot, melyben minden mérnöki szakma képviseletet nyert. Ezt ki kell úgy bővíteni, hogy

a Szabad Szakszervezetek minden tagozata létrehoz egy újjáépítőbizottságot, mely egyes bizottságoknak vezetői helyet kapnak a már a mérnökök és technikusok által létrehozott bizottságokban.

Így ez a szerv a Szabad Szakszervezetek egyesített újjáépítő bizottságává szélesedne ki és közvetlenül venné fel a kapcsolatokat az összes üzemi bizottságokkal, ipartestületekkel, iparkamarákkal. Ezeken keresztül bevonná a munkaadókat és a tőkét az újjáépítésbe. Kapcsolatot teremt a Nemzeti Bizottsággal, város és vármegye közigazgatási szerveivel. Bevonja munkakörébe a Magyar Nők Demokratikus Szövetségét, a Demokratikus Ifjúsági Szövetséget, minden fiatalt, aki itt él és élni akar.

A szervezésnek nem egyedüli feladata a széles síkon mozgó irányítószerv létrehozása, hanem a szoros kapcsolat megteremtése a város és falu dolgozói között, a szükségletek adatszerű felkutatása és üzemeiknek ezekhez mért és szükséges átállítása. A szervezésen mulik felkutatni minden lehetőségét annak, hogy a rendelkezésre álló anyagokból mit és milyen gyorsan tudunk előállítani a vasut, az építőipar, a mezőgazdaság részére.

Tudni kell, hogy az egész vármegye területén az új földtulajdonosoknak mire van szükségük ásóban, kapában, gépekben, téglákban, cserépben, fában, hogy ezeket a városi dolgozók részükre elkészítsék és ellenértékül földjeik termelvényeit adják.

Így megerősödik a kapcsolat a dolgozók két tömege között és vele erősödik demokráciánk is.

A szervezésnek a ma gyors segítségére vetett figyelmét a jövőre is ki kell terjesztenie. Falvainknak, városainknak vannak olyan kérdései, melyek nem oldhatók meg azonnal, hanem előzőleg sok termékenyítő vitát igényelnek. Ezeket is fel kell majd vetni, hogy mikor az idő eljön, azonnal cselekedni tudjunk. Ez pedig az új falusi települések kérdése, városaink rendezési terve.

A szervezés feladata felrázni az embereket közönyükből és tudatossá tenni velük az újjáépítésnek számukra is sorsdöntő fontosságát.

Ettől függ egyéni útjait járó létük vagy nem létük. Egyben felveszi a harcot a reakció ellen és gyengíti annak sorait, mert az így életrehívott és ilyen irányban dolgozó szerv figyelme mindenre kiterjedő lesz és munkájának bizonyságául szolgál az, hogy vasutunk működni fog, az embereket hajlékokhoz juttatja, az új földtulajdonosokat birtokukban megerősíti.

Célját fogja szolgálni az, hogy versenyre hív minden üzemet, minden vállalatot, minden dolgozót, megmutatni a világnak: itt egy élet, egy új Magyarország születik.

Schwabach Dénes
építészmérnök.

ÉPITŐ KEDVVEL

Vedd hát kezedbe végre ezt a fegyvert,
Honszerző kardod; jó szerszámodat,
Forgasd örömmel, villantsd meg a fényét,
Építsd hazád és építsd házadat.

Mozdulj nemzetem nagy mozgósításra,
Végre magadért indítsd a csatát,
Tiéd a hon, mit tőled bitoroltak,
S kezedbe csak romokban adtak át.

Tiéd a hon, a romjaiban is szent,
Teremts belőle jó, szabad hazát,
Építsed kedvvel; most magadnak építsz,
S magad küzdjed ki magad igazát.

Fusson a mozdony újra sisteregve,
Téglát téglára, emelj házakat,
Villanjon ekéd, ásód, kaszád, vésőd,
Ömleszd beléjük szent nagy lázadat.

Amiért vérzett, meghalt annyi ősöd,
Most, ha akarod, a tiéd lehet,
Villantsd hát kedvvel a világ szemébe
Szerzámmá szépült, ősi fegyvered.

Csuka Zoltán

Újjáépítés, városfejlesztés

A történelem most elzúgúldott nagy vihara különösképen kíméletet tanusitott Pécs iránt. Nem szenvedtünk annyit, mint a főváros, mint sok magyar vidéki város és a magyar vidéknek sok községe.

Mégis a helyreállításban, vagy újjáépítésben nagy feladatok hárulnak ránk, mert hiszen bennünket ért károk felszámolásán túlmenőleg elsősorban

fokozott mértékben részt kell vennünk az ország újjáépítésében, segitséget kell nyújtanunk Budapestnek, a magyar vidéki városoknak, elsősorban pedig a szivünkhöz legközelebb álló drávamenti községeknek.

E téren legelőször kezdődő nekikendülésünkben már is szép eredményeket felmutató iparunk termelvényeit kell rendelkezésre bocsátani, és a felesleget elsősorban oda kell eljuttatnunk, ahol arra legnagyobb szükség van.

Ha a helyi újjáépítést vizsgáljuk, akkor

ez a feladat is két részre oszlik, éspedig elsősorban a tényleges háborús károk helyreállítására, másodsorban azokra a feladatokra, amelyek városfejlesztési vonatkozásuak,

illetve amelyeknek létrejötte a háború sok esztendeje óta elmaradt és a lakosság fontos szükségleteit elégítené ki.

A várost, mint közületet a legnagyobb kár azokban a középületeiben érte, amelyeket leginkább igénybevettek, így kaszárnyák, iskolák, tüzoltóintézmények, közlekedési és furvarozási berendezések terén.

Jellemzésül felemlíthető az állam és a város tulajdonában álló laktanyák helyreállítási költségszükséglete, amely ha minden anyag rendelkezésre állna, a mai napon 12 millió pengőt tenne ki.

A közületeknek még a belterületi burkolatoknál és a külső utaknál vannak számottevő károi, amelyek azonban megfelelő anyag és szállítóeszközök biztosítása esetén kiküszöbölhetők.

A második csoportba sorolt továbbépítés tulajdonképpen városfejlesztést jelent. Ezek olyan közegészségügyi, kulturális és közlekedési szükségletek, amelyeket kellő időben és soronkívül életre kell hívni, mert nélkülük a városi élet színvonala lejebb és lejebb süllyed, jóllehet a demokratikus városépítés feladatának csak úgy felel meg, ha a város minden lakosának életszínvonalát egyformán emeli.

A szükségletek tömegéből ki kell emelni a már megkezdett és leállított fertőtlenítő intézetet, városi mosodát és tetemhűtőt, amelyek elsőrendű közegészségügyi szükségletek.

Itt említendő a tervezett munkás- és közművelődési ház a Gyárvárosban, a szakszervezeti székház, az új kereskedelmi iskola befejezése, új polgári fiú és női iskola, továbbá több elemi iskola, amelyek között az erdei iskola is létesítésre vár. Új szeretetház, fedett uszoda és gőzfürdő, továbbá a központi vagy széttagolt vásárcsarnok létesítése.

Az újjáépítési, városfejlesztési kérdések helyi vonatkozásban csak a fent vázolt szellemben értelmezhetők és meg is valósíthatók, ha az egész vonalon a munkakészség, munkafegyelem biztosítva van, és a szükséges anyagok rendelkezésre állanak.

Papp Jenő
városi mű. tanácsos.

Mindent a közös célért, a nemzet ujjáépítéséért

Szép példát mutatnak a vasutasok és bányászok, értelmiségiek és parasztok. Valamennyien bekapcsolódtak az újjáépítés rohammunkájába. Szeretnénk soraikban látni a postásokat, kőműveseket. Fel kell építeni az ONCsA-házakat és a drávamenti tönkretett falvakat. Mozduljanak meg a szakszervezetek hatalmas tömegei, álljanak munkába a demokratikus pártokba tömörültek, kovácsoljuk egységessé a dolgozókat, mert csak ez a munka és ez a harc építheti fel Magyarországot a romokból.

Ha átérezzük az újjáépítés nagyszerű országépítő és történelmi célját, gyakorlati megoldása száz és száz lehetőséget nyújt a dolgozni akarónak. „Arccal a vasút felé" olvassuk és halljuk naponta, vele egyidőben nézünk a mezőgazdasági, aratási munkák felé. De nem csak nézünk, hanem harcolunk is érte, harcolunk a kenyérért! Nagyszerű feladat elé állítja ez az ifjúságot! Az ifjúság bekapcsolódása a mezőgazdasági munkába nem egyéb, mint a fiatal demokrácia erős, biztos segítő keze!

Rövidítsük meg a háborúokozta szenvedéseket!

Kranc Pál
a Magyar Kommunista Párt pécsi titkára.

Az ujjáépítés a függetlenségi front erőpróbája

Baranya vármegye újjáépítésének kérdése pártunknak igazán aktuális, de időszerűségszerűen is az, hiszen az újjáépítés minisztere Nagy Ferenc pártunk főtitkára. Az újjáépítés teendőiben a következő a meglátásunk:

Elsőrendű szakemberekből és mozgékony pártemberekből egy nagy hatáskörrel rendelkező bizottságnak kell működnie s azonnal meg is kezdi munkásságát, mert nincs mit vesztegetnünk. Hiszen ez a demokrácia szent ügye s a függetlenségi frontba tömörült pártok erőpróbája. Munka van bőven Baranyában is. A drávamenti községek újjáépítése. A különféle intézmények, posta, vasut, ipartelepek teljes helyreállítása. A mezőgazdasági munkának minden vonalon való teljes megindítása, beleértve a földreform által juttatott földnek megművelését is. Új intézmények létesítése, amelyek biztosítékai lesznek annak, hogy a termelés átállítható legyen a földreform kapcsán adott új helyzettel.

A termelési bizottság is hathatós munkát végezhet e téren, s erre vonatkozólag már konkrétumok is vannak. Így a drávamenti községeknek egy-két traktort, néhány darab lovat, vetőmagot fog juttatni a termelési bizottság, melynek mi kisgazdák oszlopos tagjai vagyunk. Ezenkívül szükségesnek tartja a kisgazdapárt az internált volksbundisták révén munkaosztagok létesítését, valamint önként jelentkező munkások bevonásával. Célravezetőnek látná egy vármegyei és városi segítőpótadóalap létesítését, mert hiszen ehhez a munkához is pénz és pénz, továbbá anyag kell. A lényeg, hogy a fentemlített bizottság a helyzet magaslatán álljon és tudjon és merjen az alkotó munkához fogni. Mi kisgazdaszakemberek tudásunkat készséggel felajánljuk.

SZÉCSEY BÉLA

A bánya az ujjáépítés szolgálatában

Bányászati téren alig van pusztulás, ami az orosz haderő gyors előnyomulásának és a *bányamunkások*, technikusok és mérnökök önfeláldozó, *rendületlen helytállásának* köszönhető. A teljesítmény és termelés tekintetében a *szénbányászatban a teljes kapacitásra való felfokozás a közvetlen feladat.* Ehhez szükséges: elegendő emberállomány, műszak és önkéntesen adandó nagyobb teljesítmény, anyag- és szállítás biztositása, szállítási férőhely kihasználás, jó csilletöltéssel, nemcsak mennyiségi, de minőségi széntermelés, amelyekkel egyidejüleg a szállítós szénelőkészitő berendezések kiméletének. Szükséges még gépi erő és tőke, kiméléssel ill. takarékossággal és gondoskodás megfelelő felvevő területről is.

Mindent meg kell tenni, hogy főkép a *törzsszakmunkások el ne távozzanak*, idegenek itt maradjanak, eltávozottak visszakerüljenek és a törzsmunkásság biztosítására gazdasági, szociális és kulturális téren minden lehető elkövetendő. Az üzemvezetők mellé, azok tehermentesítésére, a fontos munkaellenőrzésre és különleges teendők megoldására elegendő számú *technikus- és mérnöki munkaerőt* is kellene biztosítani.

A teljesítőképességnek és munkakedvnek növelésére is mindent célszerűnek látszik megtenni, mégpedig propagandával, szociális *bányász-verseny mozgalommal*, munkabrigádokkal, *rohammunkával.*

A fő anyagokkal való ellátásról különösen a bányászat speciális jellegénél fogva *idejében* kell gondoskodni, mind a rendelést, mind a szállítást tekintve.

A *szénelszállítást* a depókból mielőbb biztosítani kell. Szénszükség van és *különösen télre* várható. Ennek megszüntetése csakis a *termelés emelésének és célszerűbb kihasználásának* kombinálásával eszközölhető, így a gyengébb minőségű szenek intenzív felhasználásával is. Emellett az eladásra kerülő ipari- és mezőgazdasági cikkeink kerüköltségét a *szén lelkiismeretes felhasználásával* csökkenteni kellene.

Stubnya Győző,
okl. bányamérnök.

Arccal a drávamenti községek felépítése felé

A Nemzeti Parasztpárt természetesen az egész országban igyekszik az ország mezőgazdaságát újjáépíteni, a parasztiömegeket minél inkább megmozgatni, hogy a végre megszerzett földön berendezkedjék és a termelést megkezdje. Ehhez azonban a gyáripar segitsége is szükséges, mezőgazdasági szerszámokra, gépekre van szükségünk. A paraszt élelmiszert termel s cserében szerszámokat, gépeket vár, hogy termelhessen. Ez az általános feladat. Különleges baranyai feladatunknak tekintjük a drávamenti községek újjáépítését. Több lépést tettünk már ebben az irányban, kértük az építőanyagok lefoglalását, érintkezésbe léptünk a MÁV-al, postával, hogy a lehetséges kedvezményeket adják meg, terveket, tanácsokat kértünk a mérnök szakszervezetétől. Végül keressük az érintkezést az üveggyárakkal, hogy amennyire lehetséges, a legszükségesebb ablaküveghez hozzájussanak drávamenti magyarjaink. A magam részéről a legnagyobb hálával nyugtatom azt a szociális megértést, amit a különböző pártokba tömörült munkásság részéről tapasztalunk elesettjeink iránt. Ez az út a jó út és úgy érzem minden paraszt nevében beszélek, amikor azt mondom: nem leszünk hálátlanok! És ezt elsősorban azzal mutatjuk meg, hogy dolgozunk és termelünk!

Kanyar József dr.
a Nemzeti Parasztpárt
déldunántúli kerületének titkára.

Zár alá vették a Pécsett található építési anyagokat

A Lauber-téglagyár munkásainak értékes adománya — Az építőiparosok szakosztálya egy heti szakmunkát ajánlott fel

Lehetetlen megindulás nélkül figyelni annak a társadalmi megmozdulásnak gyűrűzését, amely a drávamenti elpusztult falvak magyarságának hajlékhoz való juttatása érdekében történik és újabb áldozatos, a demokráciát nemcsak szájukon hordó, de tettekben kifejeződő megmozdulásokban tesz bizonyságot az egymáson segítés gondolata mellett.

Megint a kisemberek, a munkások azok, akik elüljárnak a jópéldával, kisemberek, ha munkások, kisvállalkozók is, mert a pénz nem igen mozdul, az a tőke, amelynek semmi volna az egész építési összeget „odavágni a közvélemény" elé, hallgat. Nem baj!

Legutóbbi beszámolónk óta több rendbeli igen fontos intézkedés, illetve gesztus született meg. Mindenekelőtt dr. Boros István főispán az újjáépítési miniszter rendeletére a drávamenti megsemmisült községek helyreállítása érdekében felhatalmazást kapott a Pécsett működő téglagyárak termékeinek, illetve az egyéb építési anyagok igénybevételére. Ennek következtében

dr. Tamás György helyettes polgármester azonnali intézkedéssel a különféle gyárakban és raktárakban tárolt építési anyagokat zár alá vette.

Ilyen körülmények között felhívja a helyettes polgármester az érdekelt gyárak és raktárak tulajdonosait, vagy vezetőit, hogy építési anyagkészletükről készítsenek pontos listát és azt legkésőbb három napon belül juttassák el a műszaki ügyosztály (Városháza III. e. 116. sz.) osztályirodája. A polgármesterhelyettes közli, hogy a mulasztók vagy késedelmeskedők ellen szigorú megtorlást alkalmaz.

Amíg hivatalos úton ez történik, addig a segítés vágyától áthatott munkásság is gyönyörű tanujelét adja együttérzésének. Legutóbb az történt, hogy a Magyar Kommunista Párt pécsi szervezetének felhívására

a Lauber Tibor-féle téglagyár munkásai elhatározták, a drávamenti falvak újjáépítésére 30.000 téglát és 10.000 cserepet ajánlanak fel és ennek kitermelési munkáját ingyen végzik, a gyár társtulajdonosa és jelenlegi vezetősége pedig ingyen égetteti ki.

A másik hasonló nemes gesztus a pécsi építőiparosok szakosztálya részéről történt. Legutóbb tartott összejövetelükön ifj. Juhász Ferenc szakosztályi elnök indítványára elhatározták,

hogy mindegyik szakma, tehát a kőművesek, ácsok, tetőfedők, szoba-

A Szociáldemokrata Párt az ujjáépítésben

Az ország belpolitikai életében különös figyelem kíséri azokat az erőfeszítéseket, amelyek az úgynevezett újjáépítési munka keretébe tartoznak. Az iparügyi miniszter, aki a Szociáldemokrata Párt tagja, az újjáépítés legnehezebb őrhelyén állva, igyekszik minden újjáépítési munka előfeltételét, — az ipari termelést biztosítani. Nagyon jól tudjuk, hogy az ország jelenlegi viszonyai között az ipari termelés megindítása milyen súlyos nehézségekbe ütközik. Az újabb üzemek és termelési helyek megfelelő gép és üzemanyaggal való ellátása szinte megoldhatatlan feladatoknak tünnek fel, de az új iparügyi miniszter gyors és céltudatos intézkedésekkel már eddig is jelentős mértékben járult hozzá, hogy az újjáépítéshez szükséges ipari termelés folyamatossága és fokozása biztosíttassék. Ugyancsak kiveszik a munkából részüket a csepeli üzemek is, ahol elvtársaink ezrei nap mint nap újabb és újabb rohammunka eredményekkel járulnak hozzá a sikerhez. A nagyközönség a megfeszített munkának itt-ott már eredményeit látja. A javuló közlekedési viszonyok, bizonyos iparcikkek megjelenése a piacon, máris arról tanuskodnak, hogy a demokratikus kibontakozás névtelen hősei, az ipari munkások megteszik a magukét azért, hogy az ország és társadalom helytállhassanak a jelenlegi viszonyok között. A Szociáldemokrata Párt a munka és a termelés fokozását mindennél előbbrevalónak tartja és annak érdekében mindent megtesz. Az ország ipari újjáépítési programmjának keretében a párt arra törekedik, hogy Magyarországon az ipari termelés területén egy egészségesebb decentralizáció valósuljon meg. Remélni lehet, hogy a párt törekvéseit hamarosan szélesebb körben ismertethetjük. A munka folyik és az eredmények el nem maradhatnak.

Klotz Alajos
Szociáldemokrata Párt pécsi szervezetének titkára.

ELŐFIZETÉSEK ÉS HIRDETÉSEK FELVÉTELE ÚJ DUNÁNTÚL KIADÓHIVATALÁBAN Munkácsy M.-u. 10. sz. alatt.

APOLLO vasárnap, július 1. UTOLJÁRA!

Reprezentatív, legnagyobb orosz film:

Nagy Péter cár

az orosz birodalom megteremtőjének életregénye.

I. rész.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO hétfőtől-szerdáig, július 2—4.

PARKMOZI csütörtök-péntek, július 5—6.

URANIA szombat-vasárnap, július 7—8.

Cecil B. de Mille hatalmas alkotása, a civilizáció harca a vadonnal:

Acélkaraván

Főszereplők: Joel Mc. Crea, Barbara Stanwick, Akim Tamiroff.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI vasárnap, július 1. UTOLJÁRA!

Lehár Ferenc világhírű operettjének filmváltozata: gyönyörű kiállítás, remek szereplők!

A vigözvegy

Főszerepben: Jeanette Mac Donald, Maurice Chevalier.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI hétfőtől-szerdáig, július 2—4.

URANIA csütörtök-péntek, július 5—6.

APOLLO szombat-vasárnap, július 7—8.

Br. Eötvös József „Karthausi" c. regényének filmváltozata.

Néma kolostor

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit, Makláry.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA vasárnap, július 1. UTOLJÁRA!

A híres regény művészi szépségű filmváltozata:

Egy asszony három élete

Főszereplők: Bette Davis, Charles Boyer.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA hétfőtől-szerdáig, július 2—4.

APOLLO csütörtök-péntek, július 5—6.

PARKMOZI szombat-vasárnap, július 7—8.

Mulatságos történet egy terebélyes családról.

Az új rokon

Főszereplők: Perczel Zita, Deli Ferenc, Kabos, Gózon, Vaszary, Turai Ida, Petheő, Berki Lili.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

festők, mázolók és üvegesek egy-egy heti szakmunkát ajánlanak fel az elpusztult községek helyreállítására

Kijelentették az iparosok, hogy a szakmunkát vagy sajátkezűleg végzik el, vagy szakmunkásokat bocsátanak egy heti időtartamra rendelkezésre, vagy pedig ennek megfelelő értékű anyaggal járulnak hozzá az építéshez. Amikor eljön az ideje, hogy a felajánlást igénybevesszik a hatóságok, bizottság állapítja meg majd a végrehajtás módját.

A legnagyobb örömmel adunk hírt erről a három új lépésről, mert többet látunk benne még a segítés gesztusánál is: ezt a demokratikus közeledést, amely a város részéről tettekkel mozdul a falu felé! A város dolgozói íme, megmutatják, hogy odaállnak a falu dolgozói, a munkásparasztok mellé. A parasztságtól nem kérnek mást cserébe, mint hogy fenntartás nélkül dolgozzon a mezők népe, termelje meg a kenyeret és tegye lehetővé, hogy mindenkinek jusson.

Morvay Gyula regényének kiadásával mutatkozik be a „Műhely"

Jelentette az Új Dunántúl, hogy a pécsi és baranyai írók „Műhely" néven munkaközösséget alakítottak, hogy az új demokratikus Magyarország szellemi vezetői az írók számára kiadói érdekektől független megnyilatkozási formát találjanak. A „Műhely" közérdekű vállalkozás, amely azt célozza, hogy a szerző ne csak megjelentethesse könyvét, aminek a régi rendszer annyiféle ügyes eszközzel állt útjában, hanem meg is kapja érte a megfelelő ellenértéket. Ahhoz azonban, hogy ez a cél sikerüljön, a társadalom megértő támogatása szükséges, közösségi alapon. Ezért tette lehetővé a „Műhely" munkaközössége, hogy részjegyek kibocsátása útján minden irodalombarát bekapcsolódhasson a mozgalomba, tagja legyen, mint támogató a munkaközösségnek. Az összegek, amelyeket egy-egy irodalombarát jegyez, úgyszólván lényegtelenek, de megsokszorozódnak, ha a munkaközösség mögé tömegek állanak.

A „Műhely" munkaközössége dolgozik az első kiadványát most készíti sajtó alá *Morvay Gyula* nagykanizsai tanár regényével. Akik még emlékeznek a Sorsunkban megjelent Morvay kisregényre, azok tudják, hogy Morvay Gyula írása abszolút irodalmi érték, olyan hang jelentkezik benne, amely a magyar valóságot új szempontból ragadja meg és tükrözi vissza a művészet örök eszközeivel.

A „Műhely" munkaközösségébe tömörült pécsi és baranyai írók ismételten kérő szóval fordulnak azokhoz, akik a munkaközösség céljait magukévá tették: *jegyezzenek minél többen „Műhely" részjegyet.* A mostani könyvmizériában minden irodalmi alkotás nemcsak hiányt pótol, de tett is az újjáépítés útján. Támogatni, a munkát lehetővé tenni, magyar kötelesség!

— Élet és jövő címen megjelent a református országos hetilapja. A lap, amelyet Muraközy Gyula és Péter János szerkeszt, a magyar reformátusok országos kérdéseivel foglalkozik és a fővárosban jelenik meg. Mostani számában érdekes riportokban foglalkozik a földhözjutott dunántúli és tisztántúli magyarok életével, megállapítva, hogy a Balaton térségében hiába harsogott a náci propaganda, a magyar földműves lakosság tömegeit nem tudta megtéveszteni.

Az Új Dunántúl és a Nemzeti Segély 300 pécsi gyermeket ingyen nyaraltat a villányi járásban

Villány, Vókány, Villánykövesd. Mind olyan községek, amelyek pár hónap előtt még egyet jelentettek a volksbund-törekvésekkel, ahol még egy éve valósággal tilos volt a magyar szó. Azóta, hála a szovjet haderő felszabadításának, a villányi svábok, akik büszkén hirdették magukat a német birodalom feltétlen híveinek, sokkal csendesebbek lettek. Azok, akik egy világért sem ejtettek volna ki még véletlenül sem magyar szót, most máról holnapra megtanultak magyarul. Most mindenki szánja-bánja a tegnapot, előkeresik a padlásról a pókhálólepte Rákóczi-képet, letörlik róla a port és felteszik a díszszoba falára. Mert ők most már „magyarok". Még az internálótáborban is annak vallják magukat, ez azonban nem zavarja Kovács Jánost, a vármegyei rendőrség agilis járási politikai parancsnokát abban, hogy a volksbundistákat egymás után ne fogdossa össze, mert előbb utóbb mind odakerülnek, ahová valók, a gyűjtőtáborba, bárhogy is próbálkoznak kibújni a jogos felelősségrevonás elől.

Felkerestük a járás főjegyzőjét dr. *Urbán* Ferencet, aki *Tiborcz* József villányi körjegyzővel együtt fogadott és a következő érdekes adatokat mondotta el az ország legjobban megtertőzött járásáról.

— A legújabb népszámlálási adatok szerint járásomban 9000 magyar és 2634 volksbundista van. Ez a szám azonban csak a jelenlegi állapotot tükrözi vissza, mert rengeteg volksbundista menekült el. Így például a tavalyi népszámlálás szerint Villányban az összlakosság 2260 volt, ezzel szemben most 1650 van, mert a többi Németországba ezökött. A földosztás a legnagyobb rendben történt, a rendelkezésre álló 17.000 kat. holdból igényeltek 12.000-et, ki lett osztva 10.000, amelyet 1496 ember kapott. Így 7000 hold még ma is szabadon van és várjuk a kormány által beígért magyar telepeseket, akiknek részére nemcsak földet, hanem házat és teljes felszerelést is tudunk nyujtani.

Elmondották még a járás és a község vezetői, hogy a kiosztott és ki nem osztott föld megmüvelése a legnagyobb rendben történik és ha a szárazság nem akadályozta volna a munkát, akkor 100%-ban mindenütt meg lett volna müvelve, így is 90%-be van vetve. Az internált volksbundisták nagyrésze a földeken dolgozik, de közmunkára, különösen vasút és útépítésre más járásokba is kölcsönöznek munkaerőt.

A beszélgetés során megtudtuk, hogy tavaly Villányban és a járásban többszáz Hitlerjugend nyaralt. Erre az „Új Dunántúl" munkatársa felvetette azt az ötletet, hogyha Villánynak arra volt magyar kenyere és magyar teje, hogy a haza elenségeit hízlalja, akkor legyen most is módja arra, hogy a pécsi bányász- és munkásgyermekeket vendégül lássa.

A járás vezetői a legnagyobb megértéssel fogadták a felvetett ötletet és minden aktázást, bürokratizmust félretéve, rövid félóra alatt megállapodtunk dr. *Urbán* és *Tiborcz* főjegyzőkkel, hogy az „Új Dunántúl" a pécsi „Nemzeti Segély" közreműködésével *300 pécsi szegénysorsú, főleg bányász-, munkás- és deportált gyermeket, július 6-tól augusztus 6-ig, teljesen díjmentesen, gondos felügyelet mellett nyaraltat Villányban és a járás egyéb községeiben.*

A gyermekek a legjobb ellátásban fognak részesülni, ezt garantálták a közigazgatási vezetők.

A pécsi Nemzeti Segély vezetői a legnagyobb örömmel vették a villányi közigazgatási vezetők megértő felajánlását és ezúton hívják fel a pécsi szülők figyelmét arra, hogy a nyaraltatni kívánó gyermekekkel július 1—3 közt, naponta délután 3—5 között, Apáca-utca 8. I. e. alatt jelentkezzenek és igazoló iratokat hozzanak magukkal, amellyel igazolják, hogy a szülők nem voltak faiszták.

Hisszük, hogy a villányi járás példáját a többi baranyai járás is követni fogja és ezzel kiveszik részüket a nemzeti újjáépítésből. *(zs. o.)*

Új szovjet mezőgazdasági gépgyárak

A mezőgazdasági gépek gyártása a háború évei alatt is folytatta gyorsütemü fejlődését. Nemcsak a már meglévő és működő üzemek és gyárak fokozták termelésüket, hanem új gyárak épültek, új üzemek nyiltak meg, kibővült ennek a nagy iparágnak egész hálózata.

Különös jelentőséggel bir három Közép-Azsiában megnyilt új gyárnak az alapítása. Ez a három új gyár, melyek közül kettő az Üzbég, egy pedig a Kirgiz Szovjetköztársaságban épült fel, hivatott arra, hogy a középázsiai éghajlati viszonyoknak megfelelően kialakult helyi mezőgazdaságot, a helyi szükségletek megkövetelte gépekkel, szerszámokkal lássa el.

Az Üzbég Szovjetköztársaságban 1942-ben építették és helyezték üzembe a taskeni és a csirkigi mezőgazdiasági gépgyárakat.

A taskeni gyár olyan készülékeket állit elő, melyek az elburjánzó, ártalmas növények kiirtására szolgálnak. Ezen kivül kaszálógépeket is állit elő a gyár. A csirgiki üzemek a gyapotültetvények számára készítenek speciális gépeket.

A Kirgiz Szovjetköztársaság fővárosában, Frunzeban helyezték üzembe a háború folyamán a harmadik középázsiai mezőgazdasági gépgyárat. Ez a gyár elsősorban aratógépeket és gereblyéző-gépeket állit elő.

A Szovjetunió többi körzeteiben is megnyiltak új mezőgazdasági gépgyárak, illetve kibővültek, újraépültek.

Az akmolinszki gyár, amely főleg lóvontatásra berendezett gépeket állit elő, több új műhellyel gyarapodott. A gyár műhelyei ma 17.000 m² területet foglalnak el. A háborús évek alatt épült fel külön villanytelepe.

A kamenszki körzetben szintén új gyár épült fel, mely traktorvontatású vetőgépeket és répaültetőgépeket készit.

Ez év végén helyezik üzembe a bezsenki körzet (Kalinini kerület) most épülő mezőgazdasági gépgyárát, amely lenfeldolgozó gépeket fog előállitani.

A németek elpusztította vidékeken újjáépült gyárak közül a harkovi „Sarló és Kalapács" gyár több osztálya az újjáépités során kibővült. Hatalmas műhelyeket rendeztek be cséplőgépek gyártására.

A zaporozsei „Kommünard" gyár 28.000 m² üzemterületen épült újjá. Aratógépeket és kévekötőgépeket állit elő elsősorban.

Befejeződött a Rosztovi Mezőgazdasági Gépgyár újjáépitése is, melynek hatalmas üzemkomplexuma működik mezőgazdasági gépalkatrészek előállitására. Ezenkivül előállit a gyár mindenfajta traktorvontatásra berendezett mezőgazdasági gépet.

A háború éveinek fokozott erőfeszitései, a front ellátásának rendkivüli feladatai sem gátolhatták meg a szovjet hátországot abban, hogy az ország mezőgazdasági iparát tovább fejlessze.

G. FJEDOROV

Demokrácia felé...

III. A demokratikus fegyelem

Ha a müveltség,, ezzel együtt más vélemények megbecsülése általánossá válik, az élet is átalakul. Demokrácia nemcsak azt jelenti, hogy titkosan szavazunk, esetleg belratkozunk egyik-másik pártba, *hanem ki kell alakulnia az új életformának is. Az új életmód csak akkor tartós, ha a nagyobb szabadsággal nagyobb felelősségérzés jár együtt.*

A vezető állásokban levők hatalma nem lesz már olyan korlátlan, hiszen nagy részben az alája rendeltektől függ közvetve, vagy közvetlenül. A kemény, pattogó parancsokat emberséges kérések helyettesitik, a tilalmakat pedig udvarias figyelmeztetések. A nyugatról érkező utas igen jól mulatott a német, s az ő példájukra nálunk is meghonosodott bogarakon. Sohasem felejtem el azt a spanyol ujságirót, aki hosszú elmélettel magyarázgatta, miért tisztelegnek a német bakter az előtte elrobogó vonatnak. Aki francia vagy angol missal találkozott Német-, vagy Magyarországon, beszámolhat róla, hogyan reagálnak a németes figyelmeztető tábla-mánián, amely állandóan irányit, tilt és fenyeget. Az első táblától, amely laesú hatással kecsegteti azt, aki póráz nélkül vezeti az ebet, még őszintén megrettennek, de minél több ilyen cézári hangnemben fogalmazott táblával találkozunk, annál magasabbra nő jókedvük. A német tábla-őrületről készült az a közismert anekdóta, amely elmondja, hogy szép sorban következnek egymás után a figyelmeztető felirások: „A tenger 5 kilométer", „A tenger 1 kilométer", végül „A tenger!" „Behajtani veszélyes és tilos".

Ugyanilyen komikus hatású a hangsúlyozott, sőt „procoló" porosz katonai fegyelem a külföldre. Közismert tény, hogy Párisban, amikor a híradó-filmeken német diszmeneteket vetitettek, a közönség hangosan nevetett. Komikusnak találta a már gépies, emberfelenné torzitott mozdulatokat. A párisi nagyképüséghiányra érdekes történetet mesélgetnek az újonnan jöttnek, mikor be akarják neki mutatni a különös várost: A Szajna partján bárki halászhat és a fogott halat meg is ehetí. A naplopók és munkakerülők, esetleg munkanélküliek állandó tanyája ezért a Szajna-part. A történet egy ilyen halászó polgárról szól, aki az egyik Szajna-parti ház kapualjában akarja megsütni a fogott halat. A ház szigorú és éber őre azonban nem egyezik bele ebbe a müveletbe. Hivatkozik a tűzveszélyre, füstszagra, piszokra és egyéb az ő hatáskörébe tartozó veszedelmekre. A halászó ember igyekszik megcáfolni az érveket és lecsillapítani az aggodalmakat, de hiába. A házmester nem enged. A párbeszéd alatt tömeg verődik össze, amelynek egyik része osztja a házmester nézetét, másik része, a halászó polgártárs s vele az egyéni szabadság védelmére kel. Megérkezik a rendőr. Meghallgatja mindkét véleményt s nehány percnyi latolgatás után kihirdeti az ítéletet. Megfogja a halászó atyafi vállát s a következő mondattal vágja ketté a gordiusi csomót: „Kísérelje meg öregem a halsütést a másik kapu alatt."

A látszólagos nagyobb szabadság és fegyelmezettség azonban belső fegyelmet takar. Ne felejtsük el, hogy a lazábban menetelő és a tisztjeikkel barátkozó, alig tisztelgő orosz katonák verték meg a peckes német hadsereget és hogy a mult háborúban a lövészárokban félcipővel és kölnivízzel felszerelt francia hadsereg megállította, végül megverte a csizmás és harciasan gondozatlan német hadsereget. Ne felejtsük, hogy azok a franciák, akik szinte képtelenek sorba menetelni, sőt a „bünös Páris" lakósai két nappal az amerikai tankok megérkezése előtt kiverték fővárosukból a snejdig fritzeket. Mi pedig, bár katonáink igen szépen szalutáltak, szinte puskalövés nélkül engedtük be hazánkba a beözönlő német hadsereget.

A demokrácia megnyilvánul a modorban is. A dróton rángatott, tolakodóan hangsúlyozott elegáncia helyett szinte észrevétlen finom tapintat s az egyén magánéletének, szabadságának kölcsönös tiszteletben tartása terjed el. A mi arányiaink a legutolsó londoni divat szerint öltözködtek, csernyőt hordtak nyáron is, monoklival disztették szemüket akkor is, ha másik félszemük is rossz volt, de az utcán molesztálták az egyedül sétáló nőket és alig várták az alkalmat, hogy rápipakodhassanak a pincérre. *Fábián I.*

Napközi otthonok

Az újjáépítés során fokozottabban kell igénybe venni minden munkaerőt, így a női munkaerőt is. E nagy munka elindításánál nem szabad megfeledkeznünk a jövő embereiről, a gyermekekről sem. Arról a gyermekről, akinek a sors mostohasága következtében mások bűnei miatt, le kell mondania nemcsak a cukorról és tejről, de sok más létfontosságú élelmiszeren kívül, sok esetben még az apai gondoskodásról is.

A dolgozó nő gyermekeinek érdekében feltétlen szükség van napközi otthonokra. Az összefogásnak és a segíteni akarásnak szép példáját mutatja a pécsi dohánygyár, amikor elsőnek nyitotta meg a gyári napközi otthont.

A gyár orosz parancsnoka, üzemi bizottsága, Perec, Blasszauerné, Béke igazgató mind egyet akartak: a gyermek javát. Jószándékukat megértették és segítségükre siettek a következő adományokkal: Szociáldemokrata párt 1 jégszekrény, 50 kg. liszt, 2 kg. liptói, 1 kg. vaj, lekvár, pecsenyezsír. Matyasovszky Zs. Margit 30 drb. tányér, 30 drb. bögre. Dr. Vörös Márton matrac lepedőkkel, Tóth István 1 fürdőkádat. Maticsek Pálné 1 gyermekketrecet, Gál Ferencné több kg. lisztet. Szalay néni gyári munkásnő naponta 3 liter tejet ad.

Amidőn az adományokért köszönetet mond, egyben a gyermekek érdekében további támogatást kér a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége. — Nemzeti Kaszinó. Hivatalos órák 9—12 és 3—5-ig. Telefon: 33-52.

Negyvennyolc órán belül be kell jelenteni a fogyasztási adó elől elvont cikkeket

Súlyosan megbüntetik azokat, akik a törvényes rendelkezések ellen vétenek

A pénzügyminiszter felhívja az ország lakosságának figyelmét arra, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkekre, mint amilyenek a sör, cukor, ásványolaj, gyufa, gyujtószerszám, tűzkő, szivarkahüvely és szivarkapapir, izzólámpa, ecetsav és a mesterséges édesítőszerek, a vonatkozó törvények érvényben voltak és érvényben vannak. Egyesek a piacnak a háborús viszonyok miatt bekövetkezett ellátatlanságát felhasználva, túltették magukat a törvényes rendelkezések betartásán és ezzel nemcsak az árak megdrágulását mozdították elő, hanem a kincstárnak is jelentős kárt okoztak.

Az ellenőrző hatóságok és szervek most utasítást kapták arra, hogy a jogellenes cselekményeket, illetve kihágásokat derítsék fel és azok miatt, illetve a jövőre nézve azok megelőzése végett, a jövedéki büntető eljárást indítsák meg, aminek a következménye a kihágás tárgyát képező cikkek lefoglalásán és elkobzásán kívül szabadságvesztés büntetés is lehet.

Mindazoknál, akiknek a birtokában fentebb felsorolt cikkekből adózatlan készletek vannak, ezeket a készleteket az ellenőrző közegek őrizetbe fogják venni és ellenük a jövedéki büntető eljárást meg fogják indítani. Azok azonban, akik ennek a közleménynek a közzétételétől számított 48 órán belül a szóbanlevő készleteiket az illetékes pénzügyőri szakasznál bejelentik és szabályszerűen megadózzák, mentesülnek a törvényes következmények alól.

A további eljárás alól mentesülnek azok is, akik az ezután birtokukba jutó szóbanlevő cikkeket, adózás végett 48 órán belül bejelentik.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságkötések: Dimitrov Debre bolgár hadseregbeli őrmester, műszerész m. és Heinermann Julia ápolónő, Sipos Vince rendőr és Matis Mária, dr. Atanaszov György orvos és Guzmits Anikó orvostanhallgató, Molnár Iván ht. hadnagy és Lévai Erzsébet, Bartos József tsz. szakaszvezető és Herner Mária, Reisz Dénes vm. rendőrségi fogalmazó és Leicht Livia, Makk Andor tetőfedő s. és Csorbics Terézia, Seregi Sándor „Beszkart" alk. és Simonics Margit, Keszler József mészáros és hentes s. és Untenberger Katalin, Hausz Rezső szobrász és Molnár Mária.

Megeredt az eső

Írta: **Zsikó Gyula**

1.

Közönséges tavaszi éjszaka volt.

Nyargaltak a bőjti szelek. De nem a hasadó földek, a megújuló élet különös szaga úszott utánuk, az is talán, hanem mintha éktelen arányúra megnőtt szelindekek óriás torkából kiszakadt hangok kapaszkodtak volna a kósza szelek szárnyára. Zúgott-zengett a határ, zúgott-zengett a felhőtelen ég.

— Ágyuznak! — mondták borzongva az emberek. Ki köpött egyet, ki keresztet vetett.

Ágyuztak.

Különös volt a hold.

Tompán villogó rézarcából minha valami undor ömlött volna el, vagy felfreccsent talán rája valami nagy vércsomó, attól irtózott meg és azért olyan fancsali az arca? Lehet. Egyszóval másmilyen volt, mint szokott. Eleinte mintha lassabban kapaszkodott volna az ég peremére. Ugyan mit is nézzen hideg bolygó testvérére, a szegény földre? Legfeljebb szánhatja szegény bolondot, miért nem szalad neki az ürnek, hogy leseperje magáról a különös fajtát, az embert. Nem, a hold nem gondolkodott. Sem így, sem máskép. Ágyuztak, igaz, azonban miért vette volna észre ez a csendes égi vándor? Nem elég, hogy nekünk észre kell vennünk, meg kell hallanunk, rettegnünk kell, hogy valahol ölnek? Házak omlanak össze, kormos lángok nyaldossák az éjszakát, még a hold is, a hold is gondot csináljon magának a mi bolondságunkból?

Ez a tavaszi éjszaka éppen olyan, mint a többi...

2.

A mezők és a dombok izgatottan remegtek. Remegtek, mert messziről vad lökések hulláma ért el hozzájuk. Mintha óriások dobogtak volna irtóztató táncban, azon igyekezve, hogy behorpasszák a föld szegény oldalát. Nedvek kerengtek a fákban, jöttek a bőjti szelek és hozták az izenetet: — Hé, ti mind, álomszuszékok, vége a téli alvásnak, fel kell serkenni, elülről kezdeni mindent!

Igen, jöttek a szelek, de a fanyelvű, virágszavú, fűbeszédű, földmegértő furcsa izenetük mellé hozták a bömbölő hangokat is. Nem tudták mire vélni a dombok és mezők, nem tudta mire vélni a dombok és mezők ezerféle népe, a pondrók, a fák, a nyüvek és madarak. Hát csak rémülten hallgatóztak a tavaszi éjszakába és találgatták, mi történhetett a világban, mit üzen nekik az új hang, a rettenetes és érthetetlen.

— Mi lenne, ha felkapaszkodnánk bátyánk, a hegy vállaira, mi dombok és megnéznők, mi van arrafelé, ahol üvöltenek az ismeretlen hangok?

Domb, domb, naiv földkupac, minek tennél ilyent?

Igaz, ami igaz, nagy nyugtalanság szállongott a levegőben.

— Tavasz van, kérgekbe, rostokba, pondrók gyűrűs estébe, állatok izmaiba írt tévedhetetlen törvények parancsolják mindennek, hogy továbbéljen, úgy mint máskor, de akkor minek ez a hang? Nem az ég felgyűlt erőinek hangja, valami más, valahol zavar van, mit lehet tenni?

3.

Az emberek éjszakákon át hallgatóztak:

— Ágyuznak — mondták sokan és káromkodtak, vagy keresztet hánytak.

— Nem nyughatnak — így egy felől.

— Kutya nimót — úgy másfelől.

Ha Isten be nem tapasztja mindkét fülét, hogyan lehet, nem hallja meg ezt a különös beszédet, nem veszi észre az élet akadozó, kihagyó ütemét? Ha új világokkal jászódik teremtő kedve, azért ide is nézhetne, mert valami nincs rendben!...

4.

A hold éppen a zenitre érkezett.

Nagy-nagy csend volt. Éjfél. Éjfél? Mi az értelme ennek a titokzatos időszaknak? Lehet, ilyenkor pihen meg egy pillantásnyit a világ. Lehet ilyenkor nyugodnak el az űrben az örök erők. Talán ekkor fordul egyik oldaláról a másikra az Isten. Vagy találkozik egymással a Levés és Elmulás. Amikor a semmi van és a valami nincs? A múló tegnap és a születő ma, a nagy csere ájult pillanata? Ki tudja?

A hold éppen a zenitre érkezett. A mezők és a dombok, megrázkódtak. De nem úgy, mintha maguktól tennék. Nem úgy, mintha megfáradtak volna a tízezeréves egymagukban való álldogálásban és most jött volna el éppen a pillanat, minden tízezredik évben az egyetlen, amikor kinyujtózkodhatnak, mások lehetnek, — mit amilyen éppen a domb. Nem. Úgy rázkódtak meg mintha valami emelné, szétfeszítené göröngyeiket, hasogatná gyeppárnáikat. Valaki vagy valami.

Éjfél volt.

Innen is onnan is hosszú árnyak bújtak elő a dombokból. Abból az egyből éppen, mint a többiekből. Abból az egyből is, amely felett éppen állt a hold, ezüstös-rezes ragyogással, amely a dombra folyott, mint rosszízlésű ember nyála, ha ráfeledkezik valamire.

Az árnyak nézték a holdat. Egy árny az egyik dombháton fészkelődött. A másik meg a másik dombháton.

A hold mintha egy percenetnyit nyugatra billent volna. A többi árnyék csak ült a dombon és nézte az egymás felé mozdult két első árnyékot. A dombok mintha nyögtek volna szörnyű tehertől. Talán az árnyak, ködszerű, foszlány teste alatt? Ki tudja általában mi történik köröskörül és miért?

Az árnyak a dombon bólogattak.

Volt is miért!

Az egyik dombról elindult az árnyék, mint egy foszladozó, ingadozó, vékony füstoszlop és a másik, útnak ereszkedett páragomoly lent a mezőn összeért vele. A hold mintha lejjebb ereszkedett volna a szájából csorgó fényen.

Rettenetes lett a csend.

A dombok lassan rázkódtak. Hideg lett.

Valahonnan valahogyan oda a dombok közé beszakadt az Ur hidege, a semmiből egy lélekzetnyi.

A két árnyék nézte egymást és összeborult. A hold, úgy tetszett, lezuhan az ég pereméről. Még hidegebb lett. Mintha az egész tájékon iszonyú fájás hasított volna által. Valahol biztosan most indult el egy élet. Kipattant egy csira. Az első rángás végigfutott egy kukac alvó testén. Kiszakadt valakiből a lélek. Mit lehet mondani? Valami különös történt.

A dombok megrázkódtak. De nem úgy, mintha magukszántából. Nem úgy, mintha megijedtek volna rakoncátlanságuktól és sietve viszaigazítanák korábbi ábrázatukat. Egészen úgy rázkódtak, mintha idegen erők hasogatnák göröngyeiket, hogy rések támadjanak közöttük és út nyiljon a dombok peremén lábaikat lógáló árnyaknak.

És az árnyak eltűntek.

A hold megfutamodott.

A hang újból és újból megbődült.

5.

Közönséges tavaszi éjjel volt. Ez az igazság. Mint egyik a sok lehetséges százezer közül.

— Az éjjel megint nagy harc volt valahol — mondták bajnaltájt a szomorú emberek és káromkodtak vagy keresztet vetettek.

Hol voltak ezek a dombok?

Minek ilyeneket kérdezni? Hol vagyunk és hol nem vagyunk?

Tavasz van, meg akar újulni az élet és riasztják félelmes neszek. Jaj! A bőjti szelek nyargalva nyargalják be a mezőket. Szárítják olyikhelyt a piros embervért, viszik másik helyre az üzenetet, vége a télnek, több élet kell, sok élet kell, mert megfogyatkoztunk, újra kell kezdeni mindent, megint elülről...

6.

Temetni mentek egyik délelőtt a parasztok. Kapával, ásóval, méreggel, borzongással.

A domb alján idegen katona feküdt. Széttárt karral, mintha ölelné édesanyját, a hideg földet. Arccal lefelé. Amikor megfordították, egek — földes, sáros volt a szája, mintha csókolta volna az elomlott rögöt, talán arra kérte melengesse meg kihülő testét: Anyuskám, melegess meg, lásd ki akar hülni a szívem! — talán így kérte. És az arca olyan volt, mint aki valami szépet látott és a boldogság ráfagyott megmerevedett bőrére.

Nyögtek a parasztok, ahogy belenyomták az ásót a földbe. Hányták a rögöt, gépiesen és néha az idegen katonára néztek, aki csukott szemekkel, most már hanyatt az égre csodálkozott.

Egyik paraszt mellette guggolt és a holmiját nézegette. A többi meg ásott. Nyomták az ásót, dobták a rögöt.

— Ejnye, hogy a... — káromkodott az egyik tagos öreg paraszt.

Odanéztek.

Sárga csontvázat őrzött a mély.

Meghökkentek.

— Ez régi lehet!

Nem tudni miért tették — ki tudja, mit miért teszünk? — hirtelen arccal lefelé befektették a gödörbe az idegen katonát. Gyöngéden és borzongva.

— Legalább szeressék egymást! — mondta az egyik paraszt és begombolta mellén a kabátját.

Pedig akkor még erősen tűzött a koratavaszi nap.

Megeredt később, váratlanul az eső.

Sírt az Isten, mi másért?

Uj alapon rendezik a vidéki rendőrségi alkalmazottak fizetését

Amint az „Új Dunántúl" a napokban megírta, a vidéki rendőrségeken nagy elégedetlenséggel fogadták, különösen a legénység körében, a kormánynak a fizetésrendezésre vonatkozó rendeletét. Mint most értesülünk, a pécsi rendőrségtől küldöttség járt fenn ebben az ügyben a napokban a belügyminisztériumban. Ott megtudták, hogy a kérdés valóban országos problémává nőtt, ami arra késztette a minisztériumot, hogy az egész ügyet új alapra fektetve oldja meg. Ez az új megoldás olyanformán lene, hogy felállítanak egy ú. n. indexszámot, amelynek alapján a rendőrség tagjai bizonyos meghatározott fizetési pótlékot kapnak és ez a pótlék az árak változásával párhuzamosan, esetről-esetre szintén változni fog. A rendőrségi fizetéseket különben általában a honvédségi illetményekkel fogják arányba hozni.

Rohammunkával szerelték fel a pécsújhegyi briketgyárat munkásai

Pénteken délben szép ünnepség keretében adták át rendeltetésének a pécsújhegyi nemrég leszerelt brikettgyárat, amelyet, mint a Göringwerke tulajdonát, akartak az oroszok elszállítani, de Rákosi Mátyás közbelépésére az oly fontos gyárat meghagyták Pécsnek. A tervezett öt hét helyett a munkát a gyár lelkes munkásai három hét alatt hajtották végre és ezzel Pécs kenyérellátását mentették meg, mivel a pékeknél oly fontos sajtolt szenet biztosították a városnak. Az avatási ünnepségről részletes tudósítást hétfői számunkban közlünk.

Az ezévi jövedelem és kereset után vetik ki a kereseti és jövedelmi adót

A minisztertanács nagyfontosságú rendeletet fogadott el. Vásáry István pénzügyminiszter előterjesztésére kimondotta, hogy a kereseti és jövedelmiadót a folyó évi kereset és jövedelem alapján állapítják meg.

A rendelet nagyfontosságú, mert rendkívül nagy elvtolódás következett be nemcsak a jövedelmekben, hanem a pénz értékében is, így a régi rendszer szerint való kivetés, amely alapnak, minden esetben az elmult évi jövedelmet és keretet vette, nemcsak a közönség, de az állam számára is rendkívül hátrányos lett volna.

Békés építkezés Moszkvában

A moszkvai városi képviselők nagygyűlése megtárgyalta az 1945—46. évi gazdasági terveket. Több mint 1 milliárd rubelt fordítanak a moszkvai építkezésre, 300.000 négyzetméternyi lakóteret építenek. Moszkvában új gázvezeték épül. Ez évben több mint 10.000 további lakos jut gázhoz, 1946-ban pedig újabb 70.000.

SZOVJET-SVÁJCI MEGBESZÉLÉSEK

Belgrádból jelentik: Bernből jött értesülések szerint a szovjet kormány kapcsolatba lépett a svájci hatóságokkal a Svájcban tartózkodó szovjet hadifoglyok és polgári személyek hazaszállítása miatt.

2.000 NÁCI PÁRTTAGOT TARTÓZTATTAK LE GRÁCBAN

Moszkvából jelentik: Az osztrák hatóságok teljes erővel folytatják a belső tisztogatást. A legjobb példát erre vonatkozólag Grác nyujtja, ahol a napokban 2.000 náci párttagot tartóztattak le. A letartóztatottakat három kategóriába osztják. Az első kategóriába tartoznak a náci gonosztevők, akik népbíróság előtt felelnek majd bűntetteikért, a második kategóriába osztják a náci főtisztviselőket, akik kényszermunkával fognak fizetni népellenes tevékenységükért és végül a harmadik kategóriába tartoznak az egyszerű párttagok, akik különösebb túlkapást nem követtek el. Ezeknek ünnepélyes formában kell megfogadnick, hogy az új demokratikus rendszert hűségesen fogják szolgálni.

Pesti szemüveg

Rég nem voltam Pécsett és most, mikor idejöttem, hogy mint tépett, villámsújtotta, gyökerestül kiirtott halódó fa, az itteni talajban ágyazó egy gyökeremet, az itteni családom valamelyik megmaradt tagját megkeressem, hogy ez az egy gyökér ne engedjen földre hullni, hisz friss, fiatal, tavaszi pompában virágzó folyondár: a gyermekem kapaszkodik villámsújtott, tépett törzsembe, csak könnyemmel öntöztem az itteni talajt. Itt is kivágták a gyökeremet, egy sincs meg. Így míg talán a föld és a sors mélyéről egy is visszakerül, szeretettel a pécsi talajba vetettem el korhadt életem törzsét, hogy a folyondár, legalább ő egészségesen megmaradjon.

Ezért úgy érzem, nem vagyok idegen és lehetek őszinte. Az ember igazán csak avval őszinte, akit szeret, becsül, akihez hozzátartozónak vallja magát.

Pesti szemüvegen néztem a várost.

*

Kétezer éves kultúrája megtartotta a város régi lelkiségét. Most is tiszta, finom, tartózkodó, udvarias és kulturált. Kevés város van Magyarországon, mely annyira jellegzetes lenne, mint Pécs. A házak artisztikusan szépek, minden utca egy-egy csokrétre mátó tájkép.

*

Itt találkoztam olyan munkásleányokkal, akik a civilizációból nemcsak a „dauert" vették át. Az egyik leány 18 éves volt és olyan érett, hogy megcsodáltam. Tájékozott volt a világ sorsáról, nemcsak a mozimüsort ismerte, hanem a politikai életet is. Szépen fűzött mondatokkal fejezte ki gondolatait, nem lázadozott a kisjövedelem, a drágaság miatt, hanem bölcs megértéssel vállalta nehéz szerepét a demokráciában. Okos volt, kedves és intelligens, csinos volt „dauer" és kapcsolt részei nélkül. Ő lesz az újkor asszonya, akinek a gyermeke szabad, tiszta, jóltáplált, dolgozó lesz.

*

A kisgazdák utolsó nőösszejövetelén heves vita folyt arról, hogy a nő térjen-e vissza a főzőkanálhoz — ez a téma Pécsett igen tragikus.

Borzadva és részvéttel láttam, mit szenved a pécsi asszony a piacon. A drágaság minden ellenkező állításával szemben sokban eléri, sőt túlszárnyalja Pestet. De Pesten legalább mindent olcsón kapni lehet. Jó: nincs hús, kevés a tejtermék. Rendben van. De a szegény ember legfontosabb tápláléka a főzelék, nem lehet vidéken ilyen drága. Valamit tennök kell illetékeseknek, hogy krumpli és főzelék miatt ne álljanak sort az agyonhajszolt háziasszonyok. Itt valami hiba van és nem lehet ráfogni a szárazságra. Egy hervadt salátát nem lehet 5 P-ért, ha Pesten egy kötés a Nagycsarnokban 3 P volt és városi zsenge-üzletben 6 P. A fiatal zöldség nem lehet Pécsett jóérzésű háziasszonyok dicshimnusza a piaci harc után.

*

Pirultam és az első felvonás után távoztam a nagy és szép multú, pompás külsejű pécsi Nemzeti Színház „Gólyaszanatórium" című darabjának előadásáról. Nem vagyok álszent és mint régi színházi újságíró helyesnek találom a könnyű, nyári operettet, de mindennek van határa! Ilyen trágár, szellemtelen ostobaságot még magyar színpadon nem adtak elő.

A pesti színpadokon a hőségben is Gorkij „Éjjeli menedékhelye" és hasonló darabok vannak műsoron. A mai világban a színpad, mint örök nevelő, nem vonhatja ki magát a demokrácia tiszta és becsületes szándékaiból. Demokrata országban még nyáron sem kerülhet színpadra trágár és ostoba darab. Lehet egy operett könnyű, pikáns is, de művészi legyen. Ami könnyed, még nem értéktelen. Ha így akarja szórakoztatni a színház a dolgozókat, nagyon lenézi Pécs szellemi színvonalát.

A műsoron komoly, értékes művet alig láttam. A korszellem: komoly idők, értelmes szava azt diktálja, hogy mindig és mindenütt nevelni kell. Még jazz-muzsika mellett is. A Gólyaszanatórium van olyan bün, mint az, hogy a közelmultban előadták az Ártatlanokat. Ha a színház nem áll be a demokrácia nevelői közé, legalább művészit és ne selejtest nyujtson.

*

Olcsó és jó Pécsett: a sör, a villamos, a cukrász-sütemény, az uszoda. A kis luxuscikkek. De mégis az lenne fontos, hogy a prima életszükségletek ne szánaltassanak pesti iramban, mikor itt a jövedelmek kisebbek, mint a fővárosban.

*

Itt a pécsi béke-békének illata leng. Folyjon víz, áisztaság... Én szegény budai pincepatkány pesti, úszom ennek a békének látszatában. Sehol rombadőlt ház, sehol bomba nyoma. Boldog város! Vajjon az emberek is boldogok?

(dr. Gyenes)

HIREK

Felhívás vidéki előfizetőinkhez!

Felhívjuk kedves vidéki előfizetőink figyelmét, hogy mindaddig, míg új postatakarékpénztári csekkszámlánk új számát nem közöljük, illetve az újsághoz postatakarékpénztári befizető lapot nem mellékelünk, az előfizetési díjat kizárólag rózsaszínű postautalványon szíveskedjenek átutalni, mert a régi csekkszámlára történő befizetéseket a jövőben nem vehetjük figyelembe.

— **Halász Béla** orgonahangversenye — a Pécsi Kamaraesték rendezőségének közlése szerint nem hétfőn, hanem szerdán, július 4-én este hét órakor lesz a belvárosi templomban. Műsorok elővétele az idegenforgalminál már megkezdődött.

— **A Magyar Kommunista Párt** sakkszakosztálya vasárnap, július 1-én délelőtt 10 órakor tartja alakuló ülését a Párt Rákóczi-út 68. szám alatti házának nagytermében. Felkérjük az érdeklődőket, hogy az alakuló ülésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— **A budai külv. szoc. dem. pártszervezet vezetősége** július hó 2-án, hétfőn este 7 órakor fontos ügyben megbeszélést tart. Pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Kisiparos és kiskereskedő nagygyűlés.** A kisiparosok és kiskereskedők szabad szervezete július 1-én, vasárnap délelőtt 9 órakor az ipartestület székházában kisiparos és kiskereskedő nagygyűlést tart. Napirendre kerülnek a kisiparosok és kiskereskedők legégetőbb problémái. Minden kisiparos és kiskereskedő ott legyen!

— **Újabb feljelentések érkeztek be Eötvös Gyula ellen a rendőrségre.** Megírtuk, hogy a rendőrség letartóztatta Eötvös Gyula volt adótisztet és több társát zsidólakás kifosztása miatt. Mind most értesülünk, Eötvös ellen azóta újabb négy feljelentést tettek a rendőrségen hasonló ügyben. A rendőrség az újabb feljelentések ügyében folytatja a nyomozást. Egyébként az újabban tett feljelentések szerinti lakásfosztogatások közül Eötvös többet már be is ismert.

— TALÁLTAK EGY DARAB KISGYERMEK SZANDÁLT. Igazolt tulajdonosa átveheti az Új Dunántúl kiadóhivatalában.

— **Ötvenháromezer pengős betörés a Hunyadi-utcában.** Özv. Kovácsevits Pálné, Hunyadi-utca 20. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes távollétében behatolt lakásába, ahonnan 53.000 pengő készpénzt vitt el. A rendőrség a vakmerő betörő kézrekerítésére megindította a nyomozást és minden remény meg van rá, hogy az hamarosan eredményre fog vezetni. A károsult egyébként 10.00 pengő jutalmat tűzött ki a nyomravezető részére.

— **Francliest a MaDISz-ban.** A MaDISz kultúrosztálya június 30-án, szombaton délután 6 órakor a MaDISz székházában „A halhatatlan francia szellem" gondolatának jegyében, műsoros estét rendez. Műsor az alábbi: 1. Prológ. Elmondja: Kopátsi Sándor egyetemi hallgató. 2. Villon balladák. Előadja: Róth László egyet. hallgató. 3. Couperin: Les petits riens. Rameau: Les tendres plaintes. Zongorán előadja: Waldbauer Iván zongoraművész. 4. Voltaire „Candide" c. művének ismertetése részletekkel. 5. Francia dalok. Énekli: Nádi Marika. (Kiss József egyetemi hallgató fordítása.) 6. Részlet Rostand: Cyrano de Bergerac c. drámájából. Előadja: Malonyai Dezső, a Pécsi Nemzeti Színház művésze. 7. Debussy: A kis pásztor dala. Debussy: Doctor, gradus ad Parnassum. Zongorán előadja: Waldbauer Iván. 8. Victor Hugo: Az oroszországi takarodó. Szavalja: Ruzsits Edit. A műsoros belépőjegy ára: 4 pengő.

— **Térzene** lesz vasárnap este a Széchenyi-téren. A pécsi 4. honvéd ker. zenekara vasárnap, július 1-én este 22 és 23 óra között a Széchenyi-téren térzenét ad. Vezényel Szabados Antal: A műsor a következő: 1. Müller Fehérváry induló. 2. Offenbach: A két Savoyárd nyitány. 3. Waldteufel: Estudiantina, keringő. 4. Ruszinszkó: Magyar dalegyveleg. 5. Side: Kínai utcai szerenád. 6. Pognaio Dossoaec orosz induló. 7. Dr. Aczél: Vadvirágos tarka rét, tangó. 8. Stricli: IV. honvéd kerületi induló.

— Eljegyzés. Bató K. Györgyike városi tisztviselő és ifj. Zelenai József műszaki tisztviselő június 30-án tartották eljegyzésüket.

Károlyi Klára és Katics László jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Bukovszky Irénke és v. Horváth Gyula városi műszaki tisztv. jegyesek.

— Gyászmise. Porvay (Prigly) János kárp. őrvezető a balatonmelléki hatcokban megsebesülve, január 3-án Pápán — 19 éves korában — életét áldozta fel a hazáért. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozat július hó 3-án, kedden reggel ½8 órakor lesz a belvárosi plébánia-templomban.

— AZ IRODALOM TÁMOGATÁSA: A MŰHELY RÉSZVÉNYEINEK JEGYZÉSE.

— **Orvosi hír.** Dr. Rajki János orvos rendelését Rákóczi-út 73/c I. em. alatt folytatja. Telefon: 30-23.

— **A szegedi fogolytáborból** érkezett levelezőlappal kapcsolatban közöljük, hogy az május 30-án kelt és az illetők már nincsenek ott.

— A MIASSZONYUNK polgári leány iskolákban 1940-ben végzett növendékek július 8-án, vasárnap ötéves találkozót rendeznek. Találkozás a reggel háromnegyed 8 órakor kezdődő szentmisén.

— **Halálozás.** Dr. Lutz Miklós ítélőtáblai bíró június 29-én 60 éves korában elhúnyt Pécsett. Temetése július 1-én, vasárnap délután 4 órakor lesz a központi temetőben. Halálát nagynénje, Tóthvásonyi Thaly Olga és a széleskörű rokonság gyászolja.

— A LAKÁSKATASZTER FELÁLLÍTÁSA ügyében már közölt polgármesteri intézkedés kiegészítéseképpen illetékes helyről közlik még, hogy elsősorban a háztulajdonos, illetve házgondnok, az elhagyott házak gondnokai, azok hiányában a lakásbérlők az ezen célra készített levelezőlapok felhasználásával f. évi július 7-ig jelentsék be a nyomtatványon feltett kérdésekre a szükséges adatokat. *A bejelentést akkor is meg kell tenni, ha az épületben üres lakás nincs.* A bejelentések helyességét a polgármesteri hivatal ellenőriztetni fogja és az ellenőrzéssel felmerült kiadásokat a helytelen adatok bejelentőjére hárítja, ezenkívül a hatóság félrevezetése címen kihágási eljárást is indítanak ellene. A bejelentést elmulasztók ellen interálási eljárás indul. A kitöltött levelezőlapokat a városháza félemelet 24. sz. alatt kell leadni. Az üres lakásoknál éppen úgy kell kitölteni a rovatokat, mintha a lakásba laknának, csak a megjegyzés rovatban fel kell tüntetni, hogy a lakás üres, ugyanitt azt is be kell jegyezni, hogy elhagyott-e a lakás és van-e benn bútor. Az üres levelezőlapok a trafikokban 2 P áron kaphatók. A trafikosok e lapokért a lakáshivatalban jelentkezzenek. A lakásbérlő köteles a nyomtatvány árát bérbeadónak megtéríteni.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

Vasárnap délután és este a könnyű operetté a szó. Délután a „Mit ér ma egy szerelem", este a „Gólyaszanatórium" kerül színre. Hétfőn és kedden azonban ismét komoly, magas nívón álló estét nyujt a színházi társulat. Igyekszik betölteni azt a hivatást, amelyre predesztinálva van. A színház kultúrintézmény, ámbár újabban el akarják vindikálni tőle azt a jogosan kapott megtisztelő jelzőt. A hétfői estén két színmű kerül bemutatásra: O. Wilde egyfelvonásos színműve: a „Firenzei tragédia" Benedek Marcell fordításában, Nádai Pál, Deák Rózsi, Zách János todmácsolásában. Másodiknak Szabó Dezső szatirája következik a „Feltámadás Makucskán", amelyben a letűnt korszakot szellemesen, igazi szabódezsői gúnnyal és mély előrelátásával jellemezte, illetve kifigurázta. A darabban résztvesz a pécsi Nemzeti Színház egész társulata. A darab kísérőzenéjét Maros Rudolf szerzette, az előadást Székely György dr. rendezi.

Műsor:

Vasárnap délután 4 órakor: Mit ér ma egy szerelem.

Vasárnap este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.

Hétfő este ½8 órakor: 1. Firenzei tragédia. 2. Feltámadás Kakucskán.

Kedd este ½8 órakor: 1. Firenzei tragédia, 2. Feltámadás Kakucskán.

Szerda este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.

Csütörtök este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.

Péntek este ½8 órakor: Mégis szép az élet.

— **Tél színházi újdonság a Jamaresték műsorán.** Az irodalmi és színházi különlegességek kedvelői érthető kíváncsisággal tekintenek a színház két új bemutatója elé. Hétfőn, másodikán este kerül színre Oscar Wilde egyfelvonásos színműve és Szabó Dezső kevesek által ismert kitűnő politikai szatirája, melyet pécsi költő: Csorba Győző dramatizált s helyenként önállóan bővített. Tehát a második egyúttal ősbemutató is és Csorbán keresztül pécsi vonatkozása is van. Az első, a „Firenzei tragédia, O. Wilde-nek egyik legszebb színpadi műve. Izgalmas, a dogek idejében játszódó esemény, wilde-i finomsággal megírva. A másik egyfelvonásos címe: „Feltámadás Makucskán". Még a harmincas években készült novella, de teljesen mai és politikai aktualitása van, tekintve, hogy a svábság, illetve a németség terjeszkedő gesztusait pellengérezte ki benne az író. De aktualitása és politikai tartalma mellett, teljesen irodalmi értékű. Előreláthető, hogy nagy közönségsikere lesz a két újdonságnak, mert komoly nívója mellett is szórakoztető és rendkívül szellemes mindkettő.

PÁRTMOZGALOM

A Szociáldemokrata Párt szokásos heti páriájékoztatóját vasárnap délelőtt 11 órakor a Nőegyletben tartja. Előadó: Kövesi Béla és Kóbor János.

A Szociáldemokrata Párt ifjúsági csoportja szerdán délután 6 órakor a Nőegyletben tagértekezletet tart, amelyre a tagok megjelenése kötelező. A tagértekezletre a tagkönyveket mindenki hozza magával.

A Szociáldemokrata Párt ifjúsági mozgalmának működő csoportja kedden délután 6 órakor a Nőegyletben összejövetelt tart. A tagok megjelenése kötelező.

A Toldi Munkás Sport Egyesület asztaltenisz szakosztályának vezetője ezúton közli, hogy a Dunántúl asztaltenisz bajnokságot az Egyetemi tornacsarnokban rendezik meg. A versenyen a selejtező 9 órakor, amíg a döntő délután 4 órakor lesz.

A Nemzeti Parasztpárt képviselői a vármegyei törvényhatósági bizottságban. A Nemzeti Parasztpárt Baranya vármegye törvényhatósági bizottságába a következő tagjait delegálta: Kanyar József kerületi titkár, a „Pécsi Szabad Szó" szerkesztője, Lénárd Miklós tanító, megyei titkár, dr. Lukács József vármegyei aljegyző, Selényi Pál főmérnök, Bartalis Áron szövetkezeti tisztviselő, Keresztesi János kisbirtokos, Bíró Sándor kisbirtokos, Bereti József tanító, Szokoros Sándor kisbirtokos, Kecskés Mátyás kisbirtokos, Bükkösi Sándor kisbirtokos, Kovács Sándor aranykalászos gazda, Kiss István kisbirtokos, Kőrösi Lajos kisbirtokos, Szabó József kisbirtokos, Lovászi Géza kisbirtokos, Bozsánovics Márk kisbirtokos, Fürdős Frigyes kisbirtokos. Póttagok: Fodor Béla kisbirtokos, Tóth Péter kisbirtokos, Hegyi Lajos kisbirtokos, Lakatos Zsigmond kisbirtokos, Szilágyi Lajos kisbirtokos, Valkai Márton kisbirtokos, Kovács János kisbirtokos, Tamás Ferenc kisbirtokos, Nagy József ingatlanközvetítő.

SPORT

A Pécsvidéki Kőszénbányák bányaigazgatósági és pécsújhegyi szabad szakszervezete július 1-én délután ½5 órai kezdettel a DVAC pécsújhegyi sporttelepén egymás között jótékonycélú labdarúgó mérkőzést rendez. A labdarúgó mérkőzés után este 10 óráig tánc lesz a szabad szakszervezeti székházban. A tiszta bevételt az elhurcolt bányászok családtagjai felsegélyezésére fordítják.

A PVSK vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését. A Pécsi Vasutas Sport Klub július 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését az Üzletvezetőség tanácstermében. A PVSK kéri összes tagjait (sportbarátokat), hogy pontos időben és teljes számban jelenjenek meg. Ugyancsak kérik az összes aktív sportolókat, hogy a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

Július 8-án a DVSE Pécsett szerepel. A PVSK július 8-án a Dombóvári Vasutas SE kitűnő csapatát látja vendégül. A két csapat találkozója szép sportot ígér.

Szakszervezeti hírek

A Vas- és Fémmunkások vezetősége értesíti összes tagjait, hogy vasárnap, július 1-én délelőtt ½9 órai kezdettel a Nőegylet termében tartja a rendes évi közgyűlését, melyre vendégeket is szívesen lát a vezetőség. Helyzeti viszonyokat az internálásból visszatért Tolnai József elnök szaktársunk tartja, Budapest és vidéki helyzetet pedig központi kiküldött szaktársunk fogja ismertetni. A közgyűlés pontosan ½9 órakor kezdődik, mert a más célra lefoglalt termet 11 órára át kell adni, ezért is felkérjük igen tisztelt vendégeinket és tagjainkat, hogy a közgyűlésen idejében megjelenni szíveskedjenek. Tagok megjelenése kötelező.

Vezetőségi ülések és taggyűlések a szakszervezetekben. Vezetőségi ülések: Húsipari alk. 9-án, Postások 6-án, Szállodai és Étterm. alk. 4-én 19 órakor, Dohánygyári alk. 2-án 16 órakor, Élelmezési alk. 4-én 16 órakor, Famunkások 10-én, Ruházati alk. 10-én 17 órakor, DGT magántisztv. 10-én 10 órakor, Építők 4-én, Bőrkesztyű, kesztyűbőr alk. 3-án 17 órakor, Nyomdászok 4-én, Kereskedelmi alk. 7-én 17 órakor, Népszínészek 8-án 10 órakor, Sörgyár 10-én, OTI 1-én 13 órakor, Pénzint. és Bizt. 6-án, Könyvkötők 7-én 17 órakor, Egyetemi fiz. alk. 8-án 15 órakor, Gyógyszerészek 1-én 9 órakor, Igazságügyi alk. 7-én 12 órakor, Kokszművek 6-án ½17 órakor, Mérnökök 9-én 17 órakor, Orvosok 6-án 17 órakor, Vasutasok 4-én, Kisip. és Kisker. 1-én 9 órakor, Írók 9-én 16 órakor, Zene és tánc 1-én 17 órakor. — Taggyűlések: Dohánygyári alk. 9-én 16 órakor, Bőrkesztyű és kesztyűbőr alk. 10-én 17 órakor, Vasutasok 7-én. — Közgyűlés: Vas és fém alk. 1-én ½9 órakor.

NYILT-TÉR

Felhívom azt az illető nőt, aki folyó hó 25-én, nem a tulajdonát képező szandált Szigeti országút 50. szám alatti cipészüzletből jogtalanul elvitte, saját érdekében, 3 nap alatt szolgáltassa vissza, különben a törvényes eljárást ellene megindítom.

Kátics Dezső
cipészmester, Pécs.

* E rovatban közöltekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

JÓKARBAN lévő kerékpár eladó. Jankovics-telep, Fürj-utca 21. szám.

ANGÓRA-NYULAK, ketreccel, eladók. Cím: Toldi angóra-nyúltenyésztő, Magyarürögi-út 8/2.

ELCSERÉLNÉM a Belvárosban lévő 2 szobs, előszobás lakásomat, 3 kisebb szobás lakással, esetleg egy nagyobb szoba-konyhával is a Belvárosban. Cím: Sebőkné, Felsőmalom-utca 3.

KÖZÉPKORÚ, önálló iparos, házasság céljából megismerkedne komoly, otthonszerető, 30—35 év körüli nővel. Teljes című leveleket „Iparos 5708" jeligére a kiadóba kér.

KI TUD RÓLA? Pataki Jenő, 4. pécsi légvédelmi tűzérosztály, 14. gépágyus üteg Veszprém, Csererdő. 1944 novemberben Nagykanizsai csatakórházban feküdt. Szíves értesítést kér Pataki János, Főposta, Pécs.

A NEX-féregirtószer elpusztítja a poloskát, tetűt, bolhát, legyet stb. és petéiket. Kisebb mennyiségben érkezett Hajnal festéküzletbe és Éden drogériába.

FIATAL házaspár keres, egy vagy kétlőszobakonyhás lakást, mellékhelyiségekkel. Ajánlatot: Nagy Lászlóné névre, Szent István Társulat könyvkereskedésbe kérek, 9—12 óráig.

ELADÓ egy kombinált-szekrény. Hargita-utca 5. szám. Telefon: 39-28. Holéczi.

HÁZMESTERT keresek augusztus 1-re, lehet magános nő is, ki házimunkát és főzést vállal. Kosztot és fizetést kap. Rákóczi-út 70. szám, emelet (fekete csengő).

MODERN, polituros szekrényt, vagy kombinált-szekrényt vennék. Ajánlatokat: Rónai-szalonba, Király-utca 8. szám.

SUTÉTKÉK, mély, gyermekkocsi eladó. Orsolya-utca 21. szám.

ELCSERÉLNÉM két kis szoba-konyhás, mellékhelyiségből álló, régibérű, tiszta lakásomat, kettő szobás, nagyobb lakásért. Lehet újbérű is. Esetleg egy nagy szoba, mellékhelyiséggel. Cím: Poszák kereskedő, Mátyás Flórián-u. 8.

Megjelent a Földbirtokreform II. és III. számú végrehajtási rendelete.

Ára 12.— pengő.

Kapható:
az Új Dunántúl könyvesboltjában Pécs, Király-u. 10.

OLEANDER-fák eladók. Kisfaludy-utca 9.

ASZTALOSSEGÉDEK állandó bétonmunkára felvétetnek. Alpár, gr. Benyovszky-utca 12.

KUNYÚ-kocsi eladó. Gr. Zichy-utca 7/M sz.

TÁRSAT keresek baromfi- és disznókereskedéshez, pár ezer pengővel. Szabóné, Rácváros 41. szám.

ELADÓ kettőpár 24—26-os, nubuk, fehér, gyermekcipő és zokni. Tompa Mihály-u. 26.

SZÉP függönyök, szőnyeg eladó. Perczel-u. 23. szám. Varroda.

LAKÁS a város közelében, kerttel, istállóval, földdel és sertésollal, kiadó. Egy ágy, szelontakaró eladó. Báthory-utca 2/1.

VILLANYVASALÓK, főzőlapok, házi villamosberendezések és villamos-motorok javítását vállalom. Ugyanott villanyrezsó kapható. Kostyál Elemér, villanyszerelő-mester, József-utca 25.

HARKÁNY határában, kisebb tanyát, a fürdő közelében, gazdasági házat, vendéglőt, vendéglátó házat veszek, vagy bérelek. Pécs, Bathyányi-utca 6. szám.

KRÉMEK, puderek, rúzsok, békebeli minőségben. La Belle kozmetika, Király-utca 25. I. emelet.

ÜZLETHÁZ, Pécstől cca 30 kilométer távolságra, vegyeskereskedés, igen nagy vevőkörrel, 4 szobás lakással, 2 konyhával, cselédszobával, nagy raktárhelyiséggel, pincével, gazdasági udvarral, illetve épületekkel, nemesített gyümölcsössel, cca 1600 négyszögöl, prima szántóföldel. Az egész terület egytagban, van cca 2800 négyszögöl. Ára 500 ezer pengő, esetleg hasonló értékű, pécsi házzal elcserélhető, vagy évi 300 mm búzáért is bérbeadó. Megbízott: Nagy János, ingatlan forg. közvetítő Pécs, Anna-utca 36. szám. Telefon: 38-09.

A PÉCSI POLGÁRI DALOSKÖR, Pécs iparos társadalmának dalárdája 1945 július hó 15-én (vasárnap) délelőtt 10 órai kezdettel tartja 61-ik rendes alapszabályszerű közgyűlését az Ipartestület nagytermében, melyre ezúton hívja meg Pécs város iparostársadalmát a daloskör disz-, alapító- és tiszteletbeli tagjait a társegyesületek elnökségét és működő tagjait, valamint Pécs város dalpártoló közönségét az Elnökség.

HÁZMESTER-családot keresek, azonnalra vagy 1-re. Megegyzés, megbeszélés szerint. Ferenciek-utca 8. Háztulajdonos.

SZŐLŐ-GYÜMÖLCSÖST, kőselfekvőt, épülettel, veszek. Ajánlatot „Készpénz vagy városi házakötvény 5748" jeligére a kiadóba kérek.

ELCSERÉLNÉM, főútvonal mentén, Kiskirályutcánál lévő, házamat (iparlelepnek is megfelelő) azon környékben, új, 3—4 szobás, komfortos, alagsoros, kertes, családi házért. Bővebbet: Hegyalja-utca 12. szám.

ELADÓ egy üzemképes állapotban lévő CM-mine nyersolaj-motor. Cím: Tabak Frigyes, Zsolnay-gyár.

Forgalmiadó bevallási levelezőlap
kapható az
Új Dunántúl könyvesboltban,
Pécs, Király-utca 10. szám

KÖVÁGÓSZŐLLŐSI LEGELTETÉSI TÁRSULAT tulajdonát képező kocsmáját a melléképületekkel, együtt és kerttel 1945. évi augusztus 5-én délután 3 órakor, a legtöbbet igérőnek, 1946. évi január 14ől, 1948. évi dec. 31-ig haszonbérbe adja. Kikiáltási ár 20 mázsa búza. Bánatpénz 1000 (egyezer) pengő. Vidékiek ingatlanfekvésű vagyoni bizonyítványt tartoznak felmutatni, esetleges teherletételek feltüntetésével. Bővebb felvilágosítást a kővágószőllősi körjegyzői hivatal ad. Hergyó János társulati elnök.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy a Pécsett működő I. sz. Igazoló Bizottság az alant felsorolt közalkalmazottak igazolása tárgyában f. hó 10-én délelőtt 9 órai kezdettel tárgyalást tart, amelyen az igazolás kérdésében határozatot hoz.

Dr. Deáky Hóner elszt. gimn. r. tanár, Barna Jácint elszt. gimn. r. tanár, Kabos M. Petra középisk. tanár, Horváth Ibolya e. ü. védőnő gyakornok, Mádi Károlyné sz. Siska Sarolta védőnő Egerág, Süle Rózsa e. ü. védőnő Egerág, dr. Kurucz Sándor v. aljegyző, Funk Gusztáv községi jegyző, Lázár Ferenc ny. vm. irodafőtiszt, Ribényi Béla vm. számellenőr, dr. Komáromy Imre vm. aljegyző, Lantai György mánfai körjegyző, Radics István vm. díjnok, dr. Dömösy Jenő vm. közig. gyak., Erdélyi Gyula közs. írnok, Ollé János közs. írnok, Szkupényi Ferencné közs. írnok, Szekeres Antal közs. írnok, Jozipovics Katalin vm. kisegítő, Ujváry István vm. gépkocsivezető, Ruppert József vm. II. o. altiszt, Sabacz Jenő közs. díjnok, dr. Tarlós Oszkár p. ü. s. titkár, Kérész (Kriski) Gyula forg. adóhiv. I. o. tiszt, Höling Béla forg. adóhiv. II. o. tiszt.

Ismételten és nyomatékosan felhívom a lakosságot, hogy minden gátlást és önszempontot félretéve, bátor kiállással és önérzetes helytállással, írásban, vagy szóban jelentse be az fent felsorolt közösztviselők népellenes és politikai magatartására és ténykedésére vonatkozó észleleteit és közölje velem, hogy magatartásával és cselekedetével a felsorolt(ak) közül bárki sértette-e vagy sérti-e a magyar nép érdekeit.

Az írásbeli bejelentés ajánlott levélben kell hogy történjék, melyben a bizonyítékok, (tanuk, okiratok stb.) megjelölendők. A bejelentő neve és a bejelentő hivatalban is nyilvántartott lakcíme feltétlenül közlendő, mert ezek nélkül a bejelentés eljárás alapját nem képezheti.

Az írásbeli bejelentést tartalmazó ajánlott levél hozzám, (Király-utca 11., Pénzügyigazgatóság udvari épülete) címezendő.

A tárgyaláson szóbeli panaszának előadhatása végett bárki személyesen is megjelenhet. Szóbeli bejelentés vasárnap kivételével mindennap délelőtt 11 és 12 óra között megjelölt hivatali helyiségemben fogadható.

Pécs, 1945. évi július hó 1-én.

Kübler Jenő
az I. sz. Igazoló Bizottság elnöke.

†

Varga János és családja fájdalommal jelenti, hogy a szeretett gyermek, testvér és rokon

ifj. Varga János

tűzérszázados

életének 22. évében folyó évi január hó 15-én Budán, rövid szenvedés után, elhunyt.

Bajtársai a 11. hő. kórház kertjében helyezték ideiglenesen nyugalomra.

Engesztelő szentmisét lelkiüdvéért július hó 2-án ½8 órakor mutatjuk be az Ágoston-téri plébánia-templomban.

Emléke örökké élni fog!

STARK-szalón, Kazinczy-u. 2., félem., értesíti tisztelt vevőit, hogy régi helyén, Kazinczy-u. 2. sz. alatt újból megnyílt. Kozott anyagok fazon munkájával, valamint ízléses saját anyagjaival a nb. hölgyközönség rendelkezésére áll.

FALUSI háztartásban jártas gazdaasszony, vidéki plébániára keresteitk. Cím: 5797. szám alatt a kiadóban.

KÉZI téglaprés eladó. Előd-utca 22. szám.

FŐZNI TUDÓ mindenest és szobaleányt, ötös bizonyítványokkal, elsejére felveszek. Király-utca 17. szám.

ÖNÁLLÓ házvezetőnőt keresek. Dr. Kazár, Perczel-utca 13. II. em. Jelentkezés: reggel 8—9-ig, délután 6—8-ig.

GARANTÁLT, féregmentes, 2 ágy, sodronyos matraccal, 1 ruha- és 2 éjjeliszekrény, eladó. Alajos-utca 19. szám.

BÁCSKAIAK! TITELIEK! Aki Kalapáthy Antal vagy családjáról bármit tud, kérem értesítsen. Cím: Kalapáthy Ida, Sömberek.

BUDÁN, 1500 P bérű, háromszobás, összkomfortos lakásomat, Pécsett elcserélném kettő v. 3, összkomfortossal. Esetleg kölcsönös bútorhasználattal. Cím: Dragila, Széchenyi-tér 8.

KANDALLÓ, kályha, tűzhely? Friedrichtől! A szokásos évi karbantartást vállalom. Gr. Benyovszky M.-u. 12. szám. Telefon: 18-66.

ELCSERÉLNÉM nagy, szoba-konyhás, külön szuterénos, lakásom (sertéstartás van) hasonlóért: Pipacs-utca 3/. Légszeszgyár-utca folytatása. Hármesterségért is cserélek.

HEGYVIDÉKI, külterületen keresek szobát és ellátást, fiatal úrasszonynak. Ajánlatokat: „Mecsek 5800" jeligére a kiadóba kérek.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.—1945. számú rendelete 11. §-ának 1. bekezdése alapján közhírre teszem, hogy a pécsi 6. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi július hó 10-ével kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá.

Gulyás Imre szv. alhdgy. Pécs, Mezőszél-utca 1. szám; Tőke István szds. Pécs, Rózsa-u. 5.; Nevölny József alez. Pécs, Teréz-u. 7.; Dr. Konkoly Thege Dezső hdgy. Pécs, János-u. 11.; Dr. Ivánczy István nyá. hb. őrgy. Pécs, Józsefutca 7.; Kosztka Gyula kerelő Pécs, Hatház-u. 7.; Hidasi László hdgy. Pécs, 4. ker. pság.; Kalamény József zen. őrm. Pécs, Szilágyi Dezső-u. 29.; Szabados Antal zen. főtörm. Pécs, Antónia-u. 6.; Kovács Imre szn. őrm. Pécs, Rákóczi-út 66.; Szabó István zen. főtörm. Pécs, Kisgyűd-u. 14.; Csanaky Arthur ht. alez. Pécs, 4. ker. pság.; Somogyi József ht. szv. alhdgy. Pécs, 4. ker. pság.; Kanyó Imre ht. hdgy., Himeháza; Pásztor Béla százados; Andorka Gyula ht. hdgy., Kaposvár, Esterházy-u. 48.; Magay Zoltán tart. hdgy. Kaposvár, 41. kieg. pság.; Varga Gyula I. ht. szds. Kaposvár, Esterházy-u. 65.; Varsánya József ht. hdgy. Kaposvár, 41. kieg. pság.; Kovács István nyá. nyt. szds. Pécs, Zoldfa-u. 6.; Pintér József ht. szv. őrm. Pécs, 4. ker. pság.; Sudár István ht. it. hdgy., Pécs, Szőlő-u. 2.; Dr. Major Mihály tart. hb. fhdgy Pécs, Hal-tér 1.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat hivatalos helyiségemben Pécs, Majláth-tér 1. szám, I. em., szóban vagy írásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentéstevőnek alá kell írni.

Pécs, 1945. évi június hó 28-án.

Dr. Abay Nemes Oszkár s. k.
a 4. honv. ker. pság.
igazoló bizottságának elnöke.

MEGJELENT A MUNKABÉRHATÁROZATOK II. SZ. FÜGGELÉKE

A PARITÁSOS MUNKABÉRRENDEZÉS

Összeállította és előszóval ellátta: dr. Ormos György ügyvéd, a pécsi szakmaközi bizottság titkára. Tartalma: Pécs város polgármesterének 29.938/1945. D. sz. rendelete a pécsi munkabérmegállapító bizottságok megalakítása tárgyában. Az iparügyi miniszter 55.900/1945. Ip. M. sz. rendelete az iparban Nagy-Budapest területén kívül foglalkoztatott munkavállalók munkabérének és egyéb munkafeltételeinek megállapítása tárgyában. Az iparügyi miniszter 52.700/1945. Ip. M. sz. rendelete az Országos Munkabérmegállapító Bizottságok szervezetének és eljárásainak szabályai tárgyában. Kapható az

ÚJ DUNÁNTÚL KÖNYVESBOLTJÁBAN
KIRÁLY-UTCA 10. SZ.
ÁRA 6.— PENGŐ.

6x5 M PONYVÁT vesz a Szabadság Nyomda, Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 20-27.

ÉKSZEREIT modernizáltam! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

PÉCS-BARANYAVÁRMEGYEI FUVAROZÓ VÁLLALAT mindennemű helyi és vidéki fuvarozást vállal. Cím: Nagy Lajos-u. 9. sz. Tel.: 18-64.

ARANYAT, brilliánsot a legmagasabb napi árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-utca 9.

BÉLYEGGYŰJTŐK! Jövő héten jelenik meg Magyar Bélyegkatalógusom. Előjegyzéseket vidékről is elfogadok. Merkur bélyegüzlet Pécs, Széchenyi-tér 6. szám.

ARANYAT, brilliánsot, használt ónt magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u. 28. sz. Telefon: 30-15.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz, Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

ASZTALOSSEGÉDET, kárpitostanoncot felvesz. Fuchs bútorüzem Pécs, Deák-u. 21. szám.

KÉPKEKUTÓ szakmunkások, Kaposvárra, Kontrasi-utca 9., magas fizetéssel felvétetnek. Schmán.

ÜRES, vagy bútorozott, nagy szobát keresek, bérbe, vagy albérletbe. Címeket 5704. számra a kiadóba kérek.

SZÉKEK, keményfából, politúros kivitelben, kaphatók. Kézműiparosok Bútorcsarnok Szövetkezetében Pécs, Rákóczi-út 29. szám.

KARBOLINEUM, fertőtlenítésre. Kapható Szivárvány-festéküzlet, Irgalmasok-utca 3. sz.

KUTYÓ-ZSINEG kapható Rigó papírkereskedés, töltőtoll klinika Pécs, Deák-u. Telefon: 10-28.

KOMPLETT ebédlőberendezés, elutazás miatt, sürgősen eladó. Teréz-utca 2. szám, jobbra.

IRÓGÉPET vásárolnék, táskát vagy irodait, vidékről is. Deák-utca kilenc, földszint.

FIGYELEM! A grafológus reggel 9 óráig este 7 óráig fogad. Marosvásárhely-utca 2. szám.

RÁDIÓ, villamossági anyagokat, kályhát veszek. Villanyrezsó, villanyvasaló, porszívógép, falióra, kenyérpirító, logarléc eladó. Dudek villanyszerelő-mester, Székely Bertalan-út 2.

REKAMIÉK, szalónok, lakóberendezés, Sufaház-tér 3. szám.

REUMASZESZ, ecet és pathénynyereség kapható az Éden-drogériában. Színház mellett.

KERESEK üzlethelyiséget, esetleg üzletrészletet veszek, vagy belépést fizetek. Ajánlatokat „Sürgős 5726" jeligére a kiadóba kérek.

MÉZET, minden mennyiségben veszek. Tóth Géza kis- és nagykereskedő, Zsolnay V.-u. 2.

TŰZIFA- és egyéb fuvarozást vállal Seibe, Zsinkó István-utca 20. szám.

FIATAL kovácssegédet, aki minden makulátlan munkához ért, felveszek. Téglagyári munkához értő előnyben. Lauber-téglagyár, Pécsváradi-országút 62. szám.

MEGVÉTELRE keresek kalapácsos vagy kőrös-darálót, motorral. Telefon: 11-44.

JÓL FŐZŐ mindenest, július 1-re, felveszek. Szigeti-út 38. szám.

LAKÓHÁZAT keresek megvételre, lehetőleg vidéken, lehet cserélni, csikóért és tehénért. Cím: Körtvélyesi Ernő, Cserdi, u. p. Helesfa.

ADÓÜGYEKBEN jártas, mérlegképes könyvelő, könyveinek vezetését és adóügyeinek elintézését vállalja. Megkeresések: Telefon 25-58. szám vagy Kálvária-utca 14. szám alatt.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon 20-62. Iroda: Jókai-tér 4. szám, ifj. Hoffmann.

LAKÁS ellenében kisebb szőlőkert gondozását vállalnám a várostól nem messze fekvő helyen. Fiatal, fülpamacsos angóranyulak eladók. Sándor-utca 14. szám.

JÓSOLNI nem tudok, csak annyit, hogy ön is jól jár, ha Frankfurternél értékesíti eladó dolgait. Hal-tér 5. szám. Telefon: 24-70.

ELADÓ fehér, zománcos fürdőkád. Kaszárnya-utca 31. szám.

HÁZASSÁG céljából megismerkednék komoly, tisztamultú hölggyel, 20—24 év körül. Vidéki is lehet. Lehetőleg fényképes leveleket. „Nyugdíjas 5752" jeligére a kiadóba kérek.

GYAKORLÓ-zongora, 15 ezer pengőért, eladó. Kossuth Lajos-utca 10. szám.

BEJÁRÓNŐT, reggeli órákra, felveszek. Anna-utca 29. szám.

MÉSZ, szőlőkötöző-zsineg kapható. Zsolnainál, gr. Benyovszky M.-utca 30. szám.

BÚTOROZOTT szoba, fürdőszobahasználattal, úriembernek kiadó. Fiume-utca 31. I. em. 6.

KI TUD Neu Mátyás, 54-es határvadász őrvezetőről. Utoljára november 28-án írt Kopácsról. Felkérem azokat, akik tudnak hollétéről, értesítsék szüleit, Neu Mátyás Pécs, Mohácsi országút 103. szám.

FÉRJHEZ mennék, 45 évtől, józan, jobb emberhez. Leveleket 5812. számra a kiadóba kérek.

KAUFER Pál elektrotechnikai vállalata Pécs, Boltívköz 5. Tel.: 11-75., a régi helyen, ismét megnyílt. Speciális villamosmotor javítóüzem, szerelés, javítás, vétel, csere.

KÉZIMUNKA-oktatót, nagy gyakorlattal, magas fizetéssel, alkalmazok, aki kesztyűkötésre, horgolásra, valamint egyéb kötött-áruk készítésére és összeállítására betanít. Fanyó, I. Ferenc József-út 7. szám.

Szerkesztőbizottság:

FERR VIKTOR
Független Kisgazda Párt

DR. BOROS ISTVÁN
Magyar Kommunista Párt

POZSGAY GYULA
Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 147. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 3. Kedd.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Burnst nevezték ki az Egyesült Államok új külügyminiszterévé

Kina miniszterelnöke látogatást tett Moszkvában — A brit csapatok megkezdték berlini zónájuk megszállását

Amint a diplomáciai tudósítások már előre jelezték, Truman elnök Burnst, a mozgósítási hivatal főnökét nevezte ki külügyminiszterré. Burns annakidején elkísérte Roosevelt elnököt a krimi konferenciára és az elhúnyt elnök belső munkatársaihoz tartozott. Új megbizatása azt bizonyítja, hogy Amerika a Roosevelt által megjelölt úton kívánja folytatni a világbéke szolgálatában álló külpolitikáját, másrészt Burns mint a krimi konferencia résztvevője megismerte Sztalin marsallt és Churchill miniszterelnököt, ami mindenesetre meg fogja könnyíteni a későbbi tárgyalások menetét.

Stettinius és Eden üzenetváltása

Stettinius és Eden külügyminiszterek az egyesült nemzetek bullájának aláírása alkalmából üzenetet intéztek egymáshoz. Stettinius üzenete így hangzik: *„Az elért eredmények megerősítenek hitemben, hogy Churchill miniszterelnök és Roosevelt elnök magasröptű tervei ugyanolyan tartós valósággá válnak a békében, mint amilyen hatalmas erejű valóságot képviseltek a háborúban."*

Válaszában Eden külügyminiszter rámutat arra, hogy az alapokmány valóban mérföldkő az emberiségnek a békéért és nemzetközi együttműködésért folytatott hosszú harcában.

A két államférfi üzenetváltása újabb bizonyítéka a nagyhatalmaknak a világbékébe vetett szilárd hitére vonatkozólag.

A brit csapatok bevonultak berlini zónájukba

Németországban megkezdődött a megszállási zónák kiigazítása. Brit csapatok bevonultak Berlinbe, miután előretolt kötelékeik Braunschweigből jövet Magdeburgnál beléptek az orosz megszállási zónába. Az előretolt kötelékek után a csapatok zöme három nap multva érkezik a német fővárosba. Ugyanakkorra várják az amerikai és francia csapatok érkezését is.

Magdeburgot az orosz csapatok vették át. A Vörös Hadsereg egységei az amerikaiak által épített Elba-hidon vonultak be és a hídon a szovjet tisztek üdvözletet váltottak az angol csapatok tisztjeivel. Magdeburg lakossága némán szemlélte végig a szövetséges csapatok kölcsönös üdvözlését. Egyes házakon a német kommunista párt felirásai voltak olvashatók: „Üdvözöljük vörös testvéreinket!"

Dr. Soong moszkvai látogatása

Hétfő reggeli moszkvai jelentések arról számolnak be, hogy dr. Soong, Kína miniszterelnöke szombaton Moszkvába érkezett. A repülőtéren a fogadására megjelent személyiségek előtt dr. Soong kijelentette, *nagy örömmel tesz látogatást Kína hatalmas szomszédjánál, hogy a Szovjetunió népének és kormányának átadhassa a kínai kormány üdvözletét.* Kína a legnagyobb csodálattal adózik a Vörös Hadseregnek és zseniális hadvezérének a hitleri Németország felett aratott fényes győzelméért. Szilárdan hiszi, hogy a Szovjetunió és Kína szoros együttműködése hozzá fog járulni a világbéke megerősítéséhez.

Sztálin generalisszimusz fogadta a kínai miniszterelnököt, akivel hosszabb megbeszélést folytatott Molotov jelenlétében.

A kínai miniszterelnök moszkvai látogatása és Sztálinnal folytatott megbeszélései kétségkívül a távolkeleti helyzettel állanak összefüggésben. A Szovjetunió egyrészt földrajzi fekvésénél, másrészt világhatalmi helyzeténél fogva nem nézheti közömbösen a távolkeleti fejleményeket és amint a sajtójelentések már céloztak is rá, Moszkva belátható időn belül hallatni fogja szavát a távolkeleti helyzet tisztázásában.

Varsó népe az új kormány tagjait ünnepelte vasárnap

Az új lengyel kormány vezető tagjai vasárnap beszédet mondottak a varsói Szmhazteréen. A miniszterek közül különösen erős éljenzés fogadta Mikolajczyk alelnök miniszterelnököt, aki többek között ezeket mondotta: *„Mi lengyelek szabad és független népként akarunk élni a legszorosabb szövetségben a Szovjetunióval. Ugyanakkor azonban Nagybritanniával, az Egyesült Államokkal és Franciaországgal is fenn akarjuk tartani a legjobb szövetségi viszonyt.* Remélem, hogy a lengyel tudósok, technikusok és katonák mihamarabb haza fognak térni és segédkezet nyujtani az újjáépítés munkájában."

Mikolajczyk időközben Krakkóban is járt, ahol meglátogatta Vitost, az ősz parasztpárti vezért, aki betegsége miatt nem vehetett részt a moszkvai megbeszéléseken. Grabski professzor, akit Vitossal együtt a felszabadítási tanács elnökhelyetteseként említegetnek, Londonból Varsóba érkezett, ahol lelkes fogadtatásban volt része.

A háború kezdete óta most fordult elő első ízben, hogy angolszász ujságírók látogatást tettek Varsóban, ahol német foglyok bevetésével már folyik az újjáépítési munka. A német foglyoknak elsősorban a gettó romjait kell eltakaritaniok. A varsói gettó nem hasonlítható össze egyetlen európai város romjaival, miután a németek először tönkrebombázták, utána aláaknázták és végül nehéz tankokkal végigszántották a romokat és így egyetlen ép fal sem áll többé.

Az angolszász ujságírók meglátogatták a varsói Nemzeti Múzeumban rendezett „Varsó vádol" nevü kiállitást, amely a németek által okozott anyagi pusztitás méreteit mutatja be.

Lipót király mégis lemond?

A hetek óta folyó belga alkotmányos válság úgy látszik csúcspontjához közeledik. A belga politikusok és jogászok még mindig tárgyalnak Salzburgban Lipót királlyal és a kiszivárgott hirek szerint a tanácsadók a király lemondásában látják az egyetlen kivezető utat. Azt hiszik, hogy a király lemondása esetén Lipót öccse, Károly herceg maradna a régens Baudoin trónörökös 16 éves koráig.

Parri olasz miniszterelnök beszéde

Parri olasz miniszterelnök Milanóban beszédet mondott és rámutatott Olaszország gazdasági helyzetének nehézségeire. Ipari berendezéseinket megmentették — mondotta többek között —, *de iparunkat mégis a leállítás veszélye fenyegeti, mert hiány van nyersanyagokban, különösen szénben.* Az árak emelkednek és a gabonatermés gyengesége miatt éhinség fenyegeti Olaszországot. A szövetségesek segítségével az olasz kormány közmunkákat szervez és így teremt munkaalkalmat. Vannak biztató jelek is a helyzet javulására és Délolaszországhoz hasonlóan Északolaszországban is csökkenni fognak az árak. A Times római tudósítója szerint Olaszország számára a munkanélküliség jelenti a legnagyobb veszélyt. Az olasz szakszervezetek azzal a kéréssel fordultak a kormányhoz, hogy ne alkalmazzon német hadifoglyokat azokra a munkákra, amelyeket olasz munkások is elvégezhetnek.

Amerikai terv az európai gazdasági helyzet megjavítására

Hogy Amerika milyen komolyan foglalkozik az európai gazdasági válság megoldásával, arra nézve jellemző az „Amerikai Külpolitikai Társaság" nyilvánosságra hozott terve. A társaság programmja Európát Amerika világkereskedelmi partnerévé kívánja tenni. Hosszúlejáratú kölcsönökben és bizonyos újjáépítési társaságok támogatásában látják a tengerentúl az erre vonatkozó megoldást. A felszabadított országok ipari tevékenységének és életszínvonalának emelése fontos helyet foglal el a programmban. A terv megvalósítására 1 milliárd fontos amerikai hozzájárulást javasol az „Amerikai Külpolitikai Társaság."

Ismét üzemben az ujhegyi brikettgyár

Vasárnapi számunkban röviden már beszámoltunk arról, hogy a pécsújhegyi főmühely és a brikettgyár munkásai robammunkával az előirányzott öt hét helyett három hét alatt ismét felszerelték a brikettgyár egy részét, amely — mint a német Göring-Werke tulajdona — leszerelésre került s úgy volt, hogy elszállitják. Rákosi Mátyás közbenjárására azonban az oroszok meghagyták a Pécs közellátásában oly fontos szerepet játszó gyárat. A szovjet kiküldöttek a visszaadáskor kifejezésre juttatták, hogy a gyárat Rákosi Mátyás kérésére adták vissza s egyben figyelmeztették a magyar munkásokat, *vigyázzanak, hogy a jövőben soha többé ne fordulhasson elő az, hogy a gyár idegen tulajdonba kerülhessen.*

A brikettgyár újonnan felszerelt részét kis háziünnepség keretében avatták fel és adták át ismét rendeltetésének. Az ünnepségen Pécs város részéről megjelent dr. Tamás György polgármesterhelyettes, a Magyar Kommunista Párt részéről Krancz Pál titkár, a szakszervezet részéről Horváth János, a bányahatóság részéről dr. Rihmer László, a vállalat részéről Martinek Ferenc bányaigazgató, a központi üzemi bizottság részéről pedig Berkes Mihály elnök. Ott volt az ünnepségen a műszaki személyzet és a munkavezető mérnöki kar is.

A munkában résztvevő munkásoknak és mérnököknek Martinek Ferenc bányaigazgató mondott köszönetet, hangsúlyozva, hogy közös akarattal minden akadályt le lehet győzni. Dr. Tamás György polgármesterhelyettes a pécsi polgárok nevében mondott köszönetet, mert a brikettgyár üzembehelyezése a pécsi pékek legfontosabb üzemanyagát adja és ezzel a pécsiek kenyérellátását.

Berkes Mihály, az üzemi központi bizottság elnöke az összmunkásság nevében mondott köszönetet a gyors munkáért és további lelkes munkára buzdította a dolgozókat. A beszédek elhangzása után a jelenlevők megtekintették az üzembehelyezett gépek kifogástalan működését. A gyár most napi 70 tonna brikettet termel. Ezek a gépek biztositják nemcsak Pécs s környékének ellátását, hanem az ország cséplési munkálataihoz szükséges préseltszén igen nagy részét is.

Uj alispán

került dr. Keserű János személyében Baranya vármegye élére. A nagy események forgatagában is meg kell állni egy pillanatra ennél a ténynél. Sok víznek kellett lefolynia a Dunán, amíg lehetségessé vált, hogy az ősi hagyományok, a nagy erények, de súlyos mulasztások fellegvára is, a vármegye valóban megnyitotta kapuit a szélesen értelmezett népi erők befogadására. A feudalizmus itt építette ki utolsó menedékét, az elpusztult és pusztulásra ítélt gentry, miután elusztatta lába alól a földet, itt kapaszkodot meg kiváltságai foszladó kötelékébe, hogy a hatalom tényleges birtokosaként, vagy legalább a hatalom árnyékában biztositsa magának az élet megpróbáltatásai közepette is lehetőleg a napos oldalt. Széles néptömegek elégedetlensége, dühe, jobbulásvágya hiába ostromolta a vármegye fellegvárának szikláit, ami engedmények okosságból, elkerülhetetlen szükségből ha olykormáskor meg is születtek, azok az elkerülhetetlen szükségnél egy lépéssel se mentek tovább és a kiváltságok lényegét nem érintették, vagy ha meg is szorították egyfelől, kiterjesztették másfelől.

Az új alispánnal ennek a korszaknak végleges elmúlását üdvözöljük. *Keserű Jánosban a nép, a kisemberek rendje vette birtokába az ősi megyét, a munka és nem a születés, a rátermettség és nem a rokonság, a tudás és nem klikkbetartozás jogán.* Az a nép, amely hiába volt ősforrása, megújító melegágya a mindenkori magyar életnek, saját maga sorsának irányításából kizáródott, vezették és nem vezethetett. Fiait, ha elküldötte véres verejéke árán reményteljes rajokként a magyar életbe, vagy elárulták ezek a jobbágyfiak, kényszerű szükségből, mert élni akartak, vagy szárnyaszegetten hulltak a szürkeségbe, mert nem fogadta be őket az Uri-magyarország és a harmadrendű emberek sorába kényszerítette. Adott ez a nép altiszteket és tisztiszolgákat a megyének, háttérbeszorított, örök keserűségre kárhoztatott kis tisztviselőket, de nem adhatott olyan fiakat, akik vezetőállásokba kerülhettek volna. *Jó volt huszárnak és végrehajtónak, de nem volt jó irányítónak és újítónak.*

Eddig!

Ezután másképpen lesz. Keserű Jánosok az alispáni, Nagy Ferencek az újjáépítési miniszteri, Kovács Bélák az államtitkári ezékben maid megbizonyitják, hogy a magyar élet betegsége a kóros beltenyésztés visszaütése csupán, s mihelyst a népi, alulról jött emberek friss tehetsége rányomhatja bélyegét az új magyar életre, ez nemcsak arra lesz biztositék, hogy az ódon vármegyeháza áporodottsága is eltünik, de minden vonatkozásában meg is újul a magyar élet, új lendületek szárnycsapásai viszik előre és segitik megteremteni igazi életformánkat.

Az első fecskék felröppentek a magyar égre. Felhős, borult a horizontunk, hiszen akkor jött el az új fecskék rajzásának az ideje, amikor — többek között — a vármegyében is megbúvó betegségek kiütései ütköztek ki a magyar élet arcán, vittek új katasztrófába balgesztusok. Ez megmásithatatlan tény, amivel számolnunk kell. De mégis új tavaszt igérnek ezek az első fecskék. A megújuló magyarélet tavaszát. *Nem személyek kicserélődése, állásoccskák betöltése a fontos itt, hanem annak a jussunknak valóraválása, hogy az élet minden vonatkozásában önmagunk dönthessünk önmagunk felől.* Oda küldhessük fiainkat, jöttek légyen vármegyei szolga semmibevett sorából, parasztok hajlékából, munkások, kisemberek küzdelmes életéből, oda küldhessük fiainkat, ha becsületes névnél és szegénységnél többet nem adhatunk is nekik, ahova a tehetségükkel emelkedni tudnak. De ezután már nem úgy és nem azért, hogy a harmadik vagy negyedik rend sarjaiból váljanak új basák és új kiváltságosak, hanem hogy ezután ne lehessenek basák és kiskirályok a magyar élet gazdag, termő talaján!

Berekesztett útak a tegnapi útak. Uj ösvényeket kell törnünk megmaradásunk holnapjai felé. Boros Istvánok, Keserű Jánosok, Nagy Ferencek, Kovács Bélák, Veres Péterek, Illyés Gyulák lába tapossa járhatóvá s mögöttük végeláthatatlan tömegekben sorakozzunk fel mi, nép, hogy a kezdeti szük ösvények széles utakká válhassanak számunkra s elvezessenek a nehéz mindennapok mögött is igéretesen derengő magyar jövőbe.

(zs. gy.)

PANAMA KÖZTÁRSASÁG MEGSZAKÍTOTTA A DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOKAT SPANYOL ORSZÁGGAL

Belgrádból jelentik: New Yorkból jött értesülések szerint a közép-amerikai Panama-köztársaság megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Spanyolországgal.

Programot adott dr. Keserü János, Baranyavármegye új alispánja

Dr. Kasza Sándor a vármegye új főjegyzője — Megválasztotta a rendkívüli közgyűlés a járási főjegyzőket

Nagy napja volt szombaton Baranyavármegyének. Közel egy éve, hogy az alkotmányos élet hajdani bástyáinak számító vármegyei élet kerceit összezsugorította Baranyában is a nyilasfasiszta reakció, nehogy az új világot követelő hangok megnyilatkozást találhassanak. Ennek a gyászos korszaknak végel Új értelme van végre Ady igéinek, s az alkotmányos megújhodás első lépése az volt, hogy a vármegye közönsége új tisztviselőt ültetett az alispáni és főjegyzői székbe a demokratikus pártok egyhangú kívánsága alapján. A kiváltságok, a rendi Magyarország egyik legnagyobb méltóságának számító alispáni székbe egyszerű, megyei altiszt tehetséges fiát!

A rendkívül közgyülésre nagy tömegben vonultak fel a közgyülési tagok. Új arcok hirdették a széksorokban, hogy ez a közgyülés már összetételében is, nemcsak szellemében megújhodott, valóban a megyét, a dolgozók tömegeit képviseli.

Az elhúzódott kisgyülés miatt az összehivás idejénél jóval később nyitotta meg a rendkívüli közgyülést dr. Boros István főispán. Bejelentette, hogy Dékány János kisgazda és Ózdi János szoc. dem. törvényhatósági bizottsági tag lemondott, Szarkándi János pedig meghalt s helyükbe Nagy István, Relling János és Tolnai József polgármester póttagokat hívják be a törvényhatósági bizottságba. Tudomására hozta a főispán ugyancsak a napirend előtt a rendkívüli közgyülésnek, hogy Németh Dénest és dr. Gállos Ferencet tb. főjegyzőkké nevezte ki. Ezután került sor a közgyülés tárgysorozatának részletes tárgyalására.

Dr. Barri István másodfőjegyző bejelentette a közgyülésnek, hogy a pártokkal való megegyezés alapján a törvényhatósági bizottság bővült, amennyiben

a Szabad Szakszervezetek és a Nemzeti Parasztpárt is képviseletet kapott 18—18 taggal.

Ezt követőleg felolvasta az alispáni jelentést, amely 1944 májusától az utolsó alkotmányos közgyülléstől eltelt időt foglalta össze nagy vonásokban. Az alispáni jelentés hálával emlékezett meg a fasizmust felszámoló Vörös Hadsereg nagy diadaláról. Hangsúlyozta, hogy a felszabadulás eredményeként a magyar nép életrehívta az új demokratikus formákat, örömének adott kifejezést afelett, hogy az ideiglenes nemzeti kormányban a megyének két szülötte, Nagy Ferenc újjáépitési miniszter és Kovács Béla belügyi államtitkár is helyet kapott. Beszámolt arról, hogy a megyében bősi emlékművek örökitik meg a Vörös Hadsereg diadalát. Pécsett, Mohácson és Siklóson már elkészült, Harkányban, Beremenden és Pécsváradon épülőben van. Kitért az alispáni jelentés a drávamenti harcokra, a pusztulás mértékére s tájékoztatta a közgyülést a segités eddigi módjairól, bejelentve, hogy

az alispán államsegélyt fog kérni az újjáépités rendkivüli sürgősségére való tekintettel.

Tárgyalások folynak az épületfa biztositására, a mérnöki szabadszakszervezet pedig szerszámokat igért. A közellátás kérdéseire rátérve bejelentette, hogy a kötött gazdálkodást továbbra is kénytelenek fenntartani, a megye lakosságának sóval, cukorral való ellátása szünetel, s csak a kenyér biztositására kénytelen szoritkozni. Ismertette a megyére eső beszolgáltatás eddigi mértékét, örömmel jelentette, hogy a jóvátétel fejében a vármegyére rótt beszolgáltatást sikerült csökkenteni. Viszont nem lehet eltitkolni, hogy

a közellátás tekintetében nehézségekkel kell számolnunk, az idei termés elmarad az átlagtól, súlyos helyzet előtt állunk. A megye vezetősége új alapot létesitett, hogy ipari cikkeket, sót, cukrot tudjon cserélni.

Sikerült is bizonyos sómennyiséget szerezni, ennek kiosztására sor kerül. Szólt az alispán a vármegyei közjóléti szövetkezet működéséről, a telepesek helyzetéről, majd a földreformra térve át, ismertette ennek állásait. A megyében 129.000 holdat igényeltek, s ebből már

kiosztottak 95.577 holdat és 5164 házhelyet,

a visszamaradt 33.263 kat. hold kiosztása vagy folyamatban van, vagy mintagazdaságok számára tartják fenn, vagy a tartalék céljait szolgálja. Hangoztatta az alispáni jelentés, hogy

a közbiztonság terén jelentős a javulás.

Folyamatban van a sertéspestis szérum beszerzése. Sajnálattal emlékezett meg arról, hogy a vármegye jövedelme állandóan csökken, a keretek a régiek. Megemlékezett a vármegye tisztikarában bekövetkezett változásokról, méltatta dr. Horvát István és Nikolits Mihály munkásságát, megemlítve, hogy dr. Dávid Pál vármegyei főjegyző és Hirt Ferenc sásdi, illetve Scherer János siklósi volt főszolgabirák eltávoztak, Kovách Antal pécsváradi és Horváth Miklós mohácsi főszolgabirót a főispán felfüggesztette állásától, illetve, hogy dr. Horvát István alispán helyett, aki ellen a népbiróság eljárást indított, a főispán dr. Keserü Jánost helyettesitette be ideiglenesen az alispáni székbe.

Sérelmeket tettek szóvá a felszólalók

Az alispáni jelentéshez Koszér Nándor szólt először hozzá. Javasolta, hogy

a drávamenti községek lakosságának megsegitésére vegyék igénybe a Volksbundista községek fölös lovait.

Köszöni a mérséklést a beszolgáltatásokban, de hangsúlyozta, hogy a lakosság nincs megelégedve a beszolgáltatási árakkal. Kérte továbbá, most az aratási időben ne vegyék igénybe a parasztságot bányafaszállitására és ne engedjék, hogy a pécsi fuvarosok fekete fuvarokat csináljanak. (Úgy van, úgy van!) Molnár Imre bizottsági tag kifogásolta, hogy a Baranya megyének juttatott 10.000 kasza szétosztására a Hamerli-cég kapott megbizatást kiskereskedők, szövetkezetek helyett. Gyenis János szóvátette felszólalásában, hogy egy siklósi épitész 100 pengőt kér a drávamentiektől házanként kárbecslésért. Kérte, hogy az elpusztult községek lakosságát mentesitsék a marhabeszolgáltatások alól.

az elaknásitott területek vetésének learatására pedig rendeljenek ki Volksbundistákat. (Taps.)

Rajkovits Ede kifogásolta az alispáni jelentésben, hogy elismeréssel emlékezett meg dr. Horvát István és Nikolits Mihály munkásságáról. Elitélendőnek tartja a vármegye tisztikarának a volt alispán tárgyalásán tanusitott magatartását. Cserta Béla a fekete piac ügyében szólalt fel és kifogásolta, hogy Budapest éhező lakosságának megsegitése ürügyén a megyében erős felvásárlások történnek, amelyek azonban éppen a munkássághoz nem juttatják el az élelmiszereket. A megye csatlakozzék Pécs feliratához. Biró Sándor a drávamenti községek ügyében. Manzini József a feketézők ellen, Lénárt Miklós a feketéző cigányok megtendszabályozása érdekében kért szót. Dr. Kanyar József arra mutatott rá, hogy

a feketézés elleni küzdelemben ne a kisembert sujtsák, akinek legtöbbször csak úgy van alkalma ruhához, ipari cikkhez hozzájutni, ha terményeit felviszi a fővárosba, s ott elcseréli, hanem a lánckereskedelmet tegyék lehetetlenné,

a belekapcsolódó közvetitőket, akik vagyonokat keresnek.

Dr. Keserü János válaszában hangsúlyozta, hogy mindössze két hete szolgál, így nem vállalhat felelősséget elődei intézkedéseiért. Legfontosabb teendőjének tartja a drávamenti községek gyors megsegitését, ez azonban pénzen mulik. 250 ezer pengő áll rendelkezésre, ami egyenlő a semmivel. Bizik abban, hogy a kormánytól segélyt kapnak, illetve újjáépitési kormánybiztost, aki irányitsa a helyreállitást. Megigérte, hogy az aratási munkákra a bányafa szállitását felfüggeszti.

A kaszák kiosztását azonnali intézkedéssel, kiskereskedőkre, szövetkezetekre bizza.

Kijelenti, hogy a délbaranyai községekben többé marhabeszolgáltatás nem lesz. Javasolta, vegyék elenőrzés alá a fővárosba irányitott élelmiszerszállitmányokat. Dr. Boros István főispán bejelentette a felszólalások kapcsán, hogy

kormányrendelet készül a lókérdés szabályozására, a bevásárlási engedélyt a jövőben csak a miniszter adhatja ki, fokozott ellenőrzés mellett, s az árak kérdésében is rövidesen megnyugtató intézkedés történik.

A közgyülés tudomásul vette mind az alispán, mind a főispán válaszát és sor került a választások, először az alispán választása, lebonyolitására. A főispán Krantz Pál, Tolnai József és Koszér Nándor, illetve dr. Kanyar József, dr. Steinmetz Endre, valamint dr. Balassa Miklós bizottsági tagokat küldte ki a jelölő bizottságba és felfüggesztette a közgyülést. Két órakor hirdette ki a főispán, hogy

az alispáni állásra egyetlen pályázó akadt, dr. Keserü János személyében (nagy taps), akit így a demokratikus pártok bizalma folytán egyhangúlag választott meg a vármegye közönsége.

Küldöttség ment az új alispánért, akit a terembe lépésekor felállva, percekig ünnepelt a közgyülés. Dr. Boros István üdvözölte az új alispánt:

— Azt hiszem, azzal kezdhetem üdvözlésemet, hogy bizalmunkat osztatlanul helyezzük az új alispánba. Abban a reményben tesszük ezt, hogy

Baranyavármegye, amely korábban a reakció bástyája volt, az új alispán révén a demokrácia erős bástyájává épül ki.

Elmúltak ugyanis azok az idők, amikor a gentryk egymást nevezgették ki a különböző állásokra. Keserü János a vármegyét szolgáló altiszti család sarja, így származása is nemcsak demokratikus gondolkodása biztositéka arra, hogy valóra is váltja a belé helyezett bizalmat.

„Köszönetet mondok szegény munkás szüleimnek..."

Az üdvözlés után dr. Barri István másodfőjegyző kezébe letette dr. Keserü János alispán az esküt, dr. Boros István pedig átadta neki hivatali jelvényeit a vármegye pecsétjét és a levéltár kulcsát.

Nagy taps zúgott fel, amikor dr. Keserü János, a vármegye új alispánja szólásra emelkedett, hogy ósi szokás szerint programot adjon. Mint a villamos áram ütése futott végig a közgyülésen a megindultság, amikor az új alispán köszönettel kezdte bemutatkozó beszédét.

„Köszönetet mondok szegény munkás szüleimnek, akik a keservesen összegyalult, összevarrt fillérekkel sohase fukarkodtak, ha a pénz fiúknak kellett. Köszönetet mondok küzdő társamnak, annak az asszonynak, aki az isteni és emberi törvények szerint legközelebb áll hozzám!

— mondotta migindult hangon Keserü János, majd köszönetet mondott Márámaros vármegye alispánjának, volt munkatársainak és barátainak, akiknek köszönhette, hogy

a fasizmus elleni küzdelemben, üldözött polgártársai emberi jogainak védelmében nem bukott el, hanem megmaradhatott embernek, férfinek és magyarnak.

Hangoztatta a továbbiakban, hogy ma az alispántól nem lehet részletes programot kérni és várni, mint a nyugodt békeévekben.

Programja azért rövid: Munka, kenyér és béke.

Szivügye a délbaranyai községek újjáépitése.

— Úgy érzem azonban — folytatta, hogy

nekünk nemcsak elpusztult községeinket és épületeinket kell újjáépitenünk, hanem ugyanilyen gonddal és sorrend szerint talán első helyen, kell foglalkoznunk a lelkek újjáépitésével.

Új világ született és mindent el kell követnünk olyan irányban, hogy a fiatal magyar demokrácia a lelkekben is megszülessék és oda örök időkre belevéséődjön. Tanitsuk meg a vármegye minden polgárát a tiszta demokrácia fogalmai szerint gondolkodni és élni.

Tudnia és éreznie kell minden embernek, hogy nincs és soha nem is lesz út a visszafordulásra.

Kijelentette az új alispán, feladatának tekinti a régi és új gazdák munkaeszközökkel való ellátását, az elpusztult állatállomány kiegészitését. Mindent megtesz a pécsvidéki bányaüzemekben az állandó termelés biztositására. Bejelentette, hogy a napokban

Doljni Miholjácon a kölcsönös árucsere forgalom megindítása érdekében tárgyalt

jugoszláv képviselőkkel s ez a tárgyalás olyan meleg baráti légkörben folyt le, amely a jobb jövő felé a legszebb reményekkel kecsegtet. Mindent megtesz arra vonatkozólag, igérte, hogy a vármegye és a város közönsége ellátásában zavar ne következzék be.

Bürokráciamentes közigazgatást igért dr. Keserü János

— Gyors, az élethez igazodó, lehetőleg

bürokráciamentes közigazgatást kivánok bevezetni — emelte fel a szavát. — A vármegye minden demokratikus érzésű polgárának érdekeit, pártállásra, nemzetiségre valláskülönbségre való tekintet nélkül egyformán kivánom és fogom is szolgálni.

A beszédet sokszor szakította félbe a helyeslés és a taps.

A bemutatkozó beszéd elhangzása után dr. Boros István bejelentette a többi állásra megtörtént jelöléseket és szavazásra bocsátotta a választásokat, s erre az időre ismét felfüggesztette a közgyülést.

A bizottsági tagok sorra járultak az urnákhoz és miután megtörtént a titkos szavazás szavazatainak összegezése dr. Boros István főispán kihirdette a választások eredményét.

A főjegyzői állásra a közgyülés 49 szavazattal dr. Kasza Sándor aljegyzőt választotta meg a 40 szavazatot kapott dr. Baranyában Rezső másodfőjegyző ellenében.

Mivel igy nem üresedett meg a másodfőjegyzői állás, ennek betöltésére nem került sor. A rendkívüli közgyülés pécsi járási főjegyzővé 88 szavazattal Jilly Endrét, hegyháti járási főjegyzővé 87 szavazattal dr. Dömös Kálmánt, pécsváradi járási főjegyzővé 85 szavazattal Gombor Józsefet, siklósi járási főjegyzővé 56 szavazattal Horvát Miklóst, villányi járási főjegyzővé Urbán Ferencet, szenlőrinci járási főjegyzővé 83 szavazattal Keresztl Józsefet, mohácsi járás főjegyzővé 88 szavazattal dr. Lukács Józsefet választotta meg. Miután az új főjegyzők esküt, illetve fogalmat tettek, dr. Boros István főispán rövid beszédben kérte őket, azt a bizalmat, amit a közgyülés beléjük helyezett, iparkodjanak megszolgálni és munkásságukkal kiérdemelni.

A rendkívüli közgyülés ezután dr. Lőcsei Jánost, dr. Vicze Istvánt és Szolga Dezsőt járási jegyzőkké, dr. Dávid Gyulát és dr. Kolta Jánost vármegyei aljegyzőkké, dr. Hidvégi Tivadart és Nagyági Henriket pedig vármegyei árvaszéki ülnökökké választotta, továbbá kijelölte a kisgyülés, illetve közigazgatási bizottság tagjait, illetve póttagjait.

Ezt az aktust követőleg Antal György tvh bizottsági tag üdvözölte az alispánt és javasolta, hogy a demokratikus gondolatokban gazdag bemutatkozó beszédet a közgyülés jegyzőkönyvileg örökítse meg. A javaslatot a közgyülés egyhangúlag magáévá tette.

A választások megejtése után gyors iramban letárgyalták a közgyülés tárgysorozatára felvett ügyeket, hozzászólás nélkül és abban a felfogásban, ahogy azokban a kisgyülés már állást foglalt.

APOLLO kedd-szerda, július 3—4.
PARKMOZI csütörtök-péntek, július 5—6.
URÁNIA szombat-vasárnap, július 7—8.

Cecil B. de Mille hatalmas alkotása, a civilizáció harca a vadonnal:

Acélkaraván

Főszereplők: Joel Mc. Crea, Barbara Stanwick, Akim Tamiroff.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI kedd-szerda, július 3—4.
URÁNIA csütörtök-péntek, július 5—6.
APOLLO szombat-vasárnap, július 7—8.

Br. Eötvös József „Karthausi" c. regényének filmváltozata.

Néma kolostor

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit, Makláry.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URÁNIA kedd-szerda, július 3—4.
APOLLO csütörtök-péntek, július 5—6.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 7—8.

Mulatságos történet egy terebélyes családról.

Az új rokon

Főszereplők: Perczel Zita, Deli Ferenc, Kabos, Gózon, Vaszary, Turai Ida, Pethes, Berki Lili.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Impozáns nagygyűlést tartottak a pécsi kisiparosok és kiskereskedők az Ipartestület székházában

A kisiparosok és kiskereskedők szabad szakszervezetébe való tömörülésre hívták fel a budapesti kiküldöttek a jelenvoltakat — A két érdekeltségnek is részt kell venni az újjáépítésben

Pécsett már hónapokkal ezelőtt megalakult a kisiparosok és kiskereskedők szabad szakszervezete, amelynek keretében a két érdekeltségnek már többszáz tagja tömörült, pártállásra való tekintet nélkül. Sajnos, ez a két fontos gazdasági réteg talán az, amelyik a legnehezebben akarja megérteni az egységes szervezkedés szükségességét, jóllehet, gazdasági helyzeténél fogva éppen ennek a két rétegnek volna legnagyobb szüksége erre a tömörülésre. Ennek a felismerése vezette a helyi vezetőséget, amikor elhatározta, hogy a kisiparos és kiskereskedő réteget felrázza közönyösségéből. Ezt a célt szolgálta a vasárnapi nagygyűlés, amelyet az ipartestület székházában tartottak meg, vasárnap délelőtt, igazán impozáns látogatottság mellett. A gyűlésre az országos szabad szakszervezet két küldöttje utazott le Pécsre.

A nagygyűlést *Rumszauer* József, a helyi csoport titkára nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket, valamint a pesti vendégeket.

Utána *Sebestyén* János központi vezetőségi tag szólalt fel, aki azzal kezdte beszédét, hogy a kisiparos és kiskereskedő szakmának is részt kell venni az újjáépítésben, éppen úgy, mint a munkásságnak és más önálló foglalkozású rétegeknek. Minél többen veszünk részt ebben, annál előbb juthatunk jobb életfeltételek közé. A régi kormányok nem örödtek velünk, — mondotta — mert szervezetlenek voltunk. Pedig a mi szervezetünk már 22 éve áll fenn, csakhogy kevesen álltunk a szervezet mellé. Sajnos, még mindig kevés kisiparos és kiskereskedő tömörült szervezetünkbe, mégis van már jelentős befolyásunk a kormányzatra. *A szervezet erősödésével párhuzamosan természetesen ez a befolyás is erősödni fog s ezzel együtt az elérendő eredmények is nagyobbak lesznek.*

Szól a kiskereskedőkhöz, akik eddig különösen távol tartották magukat a hasonló irányú szervezkedéstől, holott sok tekintetben nekik erre sokkal nagyobb szükségük volna, mint más szakmáknak. Egyik legfontosabb feladatuk volna a szakma megtisztítása az oda nem való elemektől. Figyelmezteti a kereskedőket, hogy az új, demokratikus rend számon kéri tőlük a multat. Különösen áll ez azokra, akik a mai helyzetet csak arra használták fel, hogy jogtalanul minél nagyobb vagyont szerezzenek. A munkások minden téren megelőztek bennünket. Pedig nekünk is vannak súlyos problémáink. Ilyen volna pl. az öregségi, rokkantsági és betegségi biztosítás kérdése, mely már megoldásra vár. Az országos szabadszervezet már megtette ebben az irányban a kezdő lépéseket, aminek azonban csak akkor lehet kellő eredménye, ha minél tömegesebben felsorakozunk követeléseink mellett. Szervezetünk a német megszállás alatt szétesett és most újra kellett kezdeni az egészet elülről. Vegyünk példát a munkásságtól a szervezkedés tekintetében. Ne engedjük, hogy a reakció ismét a nyakunkra ülhessen. Az ország újjáépítéséből nekünk is ki kell venni a magunk részét. Olyan demokratikus országot kell felépítenünk, amelyben minden dolgozó egyformán boldogulhat.

Az áldomásozó és kuglizó egyesületek ideje elmult

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Jászi* Ferenc, az országos szervezet elnöke tartotta meg előadását. Azzal kezdte, hogy ő már többször is járt Pécsett és most is szívesen jött le ide, hogy a kisiparosok és kiskereskedőkkel megismertesse a szabad szakszervezet fontosságát. Az egész országban már megalakultak a helyi szervezetek. *Soha azelőtt nem volt meg a kellő összefartás e két réteg között, ezért nem is törődtek a kormányok velünk. Csak szavazatainkra tartottak számot, ha aztán ezzel hatalomhoz segítettük őket, akkor meginf csak nem törődtek velünk.* Újjá kell szervezni ezt a kétévtizedes szervezetet. Az áldomásozó és kuglizó egyesületek ideje elmult. Szociális problémáinkat, az öregség és betegség esetére való biztosításunk ügyét csak egységes szervezkedés segítségével tudjuk tető alá hozni. Ez a szabadszervezet politikamentes, ebbe minden pártbeli beléphet, *csak azok nem, akik a mult bűnében részesek. Budapesten már kerületi csoportokat kellett alakítani és a vidéken is már 400 helyicsoport alakult.* A kormányzat és a pártok részéről komoly támogatásra számíthatunk. Mi senkit nem akarunk kényszeríteni, hogy hozzánk csatlakozzon, a háborúsoknak azonban azt üzenjük, hogy *ne reménykedjenek, vagy ne féljenek attól, hogy a régi rendszer még egyszer ide visszatér.* A földreformmal kihúztuk alóla a földet, most pedig kihúzzuk alóla a tömegeket.

Célunk tehát röviden összefoglalva az — mondotta — *hogy a munkás szervezetek mellett helyet kérjünk magunknak az ország kormányzásában és annak újjáépítésében is.* Vezetőségünk, egész szervezetünk eddigi munkája garancia arra, hogy a jövőben is csak a kisemberek érdekeit fogjuk szolgálni. Egyik legnagyobb feladatunk, hogy segítsük megakadályozni az inflációt. A háborúért, a romlásért a felelősség a reakciót terheli, *az újjáépítés nagy munkája azonban miránk hárul.* Több termeléssel, több munkával tudjuk csak újjáépíteni a gazdasági életet és ezzel elhárítani az inflációt, amit a reakció tervszerűen akar elősegíteni, mert ettől reméli hatalma visszaszerzését, de ez nem fog neki sikerülni. *A szovjetunió már több esetben segítségünkre sietett az újjáépítésben és az ő segítségére még továbbra is számíthatunk, ha bebizonyítjuk, hogy komolyan akarjuk a demokráciát.*

A kisiparosság is vegyen részt a versenymunkában

A közellátás biztosítása elsőrendű feladat. Ezt rekompenzációs alapon kívánja a kormány megoldani, hogy a falu és város egymást kölcsönösen ellássa a szükségesekkel. Véget kell vetni a korrupciónak, az egyéni érdekhajhászásnak. *Csak a becsületes munka adjon jogot az érvényesülésre.* Helyre kell állítani mielőbb a közlekedést. Ebbe a munkába nekünk is bele kell kapcsolódni, akár egyénileg, s ha kell, szövetkezeti alapon. *A munkásság versenymunkáját a kisiparosságnak is támogatni kell,* ahogy azt már a fővárosban is láthatjuk. Az áru szétosztásánál a kereskedőkre vár fontos feladat. Meg kell elégedniök azonban a tisztességes haszonnal, biztosítani kell persze a kereskedelem boldogulását is.

A romok felett is lehet új életet kezdeni, csak össze kell fogni mindenkinek, akkor fel tudjuk építeni az új, demokratikus Magyarországot. A minden részletében jól felépített előadást a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

Majd *Halmos* József, a pécsi szervezet alelnöke mondott rövid beszédet, melynek lényege, hogy hittel kell részt venni a munkában, akkor minden sikerülni fog.

Benedek András, a helyi szervezet elnöke mondott végül nagyhatású beszédet. Mindnyájunknak bele kell kapcsolódni a munkába, szervezetten, egységesen. Ha a multban tudtunk áldozni jog nélkül, akkor most ez kétszeres kötelességünk, mert most a demokráciáért áldozunk. A társadalom minden rétege megértette már ezt, nekünk sem szabad kivonni magunkat. *Ha kapni akarunk valamit, adnunk is kell. Adnunk kell munkát, mert ma minden becsületes dolgozóra szükség van.* A kormányzat bizonyos anyagi segítséget is igyekszik nyujtani nekünk, viszont az adózás terén nekünk is meg kell tenni a kötelességünket. Az adózás terén az a kívánságunk, hogy a terheket progresszív alapon vessék ki ránk. Az ÚTI-járulékok megállapításánál is az igazságosság elvének kell érvényesülni, mert ezen a téren igen sok panaszra van okunk. Nemcsak Budapesten vannak bajok, nekünk is megvannak a magunk bajai, azokat is orvosolni kell. Budapesten alakult egy áruelosztó szövetkezet, ennek munkájába nekünk is bele kell kapcsolódni. Végül is arra kéri a jelenvoltakat és azokat is, akik nincsenek itt, hogy tömörüljenek egységesen a szabad szakszervezetbe, mert csak szervezetten lesznek képesek érdekeiket megvédeni.

A jelenvoltak közül többen szólaltak most fel, különböző sérelmeket terjesztettek elő, amelyekre *Jászi* Ferenc központi elnök külön-külön válaszolt, megígérve, hogy a panaszokat illetékes helyen elő fogja terjeszteni, hogy azok orvosoltassanak. A szépen sikerült gyülés *Rumszauer* József zárószavaival ért véget. *(m. j.)*

A szakszervezeti munkások cselekvésekkel vesznek részt az újjáépítésben

A fiatal demokratikus Magyarországban a szabad szakszervezetek politikai és gazdasági munkássága napról-napra erősödik. Ugyanakkor az újjáépítésbe is csendesen, de annál erőteljesebben bekapcsolódnak. A pécsi szakmaközi bizottság felszólította a szakmákat, dolgozzanak ki programmot az újjáépítés gyors megvalósításáért. A szakmák kiküldöttei 28-án összeültek és ismertették programmjukat, melynek egyik legfőbb pontja, hogy a vasúttal párhuzamosan a drávamenti falvakat felépítsék. A mérnökök szakcsoportjának megbízottja már lenn járt a drávamenti falvakban és a helyszínen végezte el az előkészületi munkálatokat, úgy hogy a közeli napokban nagyobb munkáscsoport fogja megkezdeni az újjáépítést. Az építőmunkások elhatározták, hogy eltérnek a napi nyolc órai munkaidőtől, s minden százalék nélkül dolgoznak a drávamenti falvak felépítésének érdekében. Azonkívül hetenként még egy-két órát fognak díjtalanul dolgozni. A téglagyári munkások hat héten át heti négy órát díjtalanul dolgoznak, s a termelt téglamennyiséget szintén a drávamenti falvak felépítésére fordítják. A kokszgyári munkások túlórát vállalnak, a túlórai díjból kokszport vásárolnak és azt lekiküldik, hogy a helyszínen téglát égessenek belőle. A vasmunkások ócskavasgyűjtést fognak rendezni és ezekből az összegyűjtött ócskavasmennyiségekből mezőgazdasági gépeket fognak gyártani. A famunkások minden áldozatot vállalnak. A ruházati munkások, cipészek, kereskedők, magántisztviselők, pénzbeli segítséget nyújtanak az újjáépítéshez. A nyomdászok elhatározták, hogy az újjáépítéssel kapcsolatos nyomtatványokat díjtalanul készítik el. A népzenészek nagyszabású hangversenyt rendeznek a közeli napokban, ennek összes bevételét az újjáépítés céljaira fordítják. Azonkívül elhatározták, hogy az újjáépítésben dolgozó munkások részére díjtalan szórakoztató hangversenyeket rendeznek. Ezenkívül minden más szakma mozgósítja minden munkerejét az újjáépítésre. A szervezett munkásság nem szép szavakkal óhajtja felépíteni országunkat, hanem tettel, becsületes munkával dolgozik az ország újjáépítésén. A szervezett dolgozó tömeg ugyanakkor megbotránykozással látja, hogy sokan az ő lelkesedését igyekeznek kihasználni, a hazafiasság álarca alatt bujkálva sokszor csak a saját piszkos önző hasznukat lesik és kicsiben, vagy nagyban a dolgozók rovására nyerészkedni igyekeznek. Az újjáépítés munkájával elfoglalt dolgozók munkájuk befejeztével majd ezeknek az ártalmas elemeknek felszámolását is megkezdik.

Lakatos József
megyei titkár.

— **Elveszett egy fülbevaló.** A vármegyei rendőrség egyik kisfizetésű tisztviselőnője egy drb. fülbevalót elveszített. Kéri a becsületes megtalálót a vm. rendőrség elnöki osztályán adja le.

Mohács is bekapcsolódott az „Új Dunántúl" és a Nemzeti segély gyermeknyaraltatási akciójába

Lapunk vasárnapi számában beszámoltunk arról, hogy sikerült a villányi járás vezetőivel megállapodnunk, 500 pécsi bányász és munkás gyermek egy hónapos ingyenes nyaraltatásban. Megírtuk cikkünkben, hogy a villányi járás példáját remélhetőleg a többi baranyai község is követi és ezzel hozzájárul az újjáépítés nagy feladatához.

A cikkünkben közölt felhívás nem talált süket fülekre. Még vasárnap délelőtt jelentkezett dr. Cserta Béla Mohács város polgármestere, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Magam is régóta foglalkozom az Új Dunántúl által kezdeményezett nemes és szép tervvel és örülök, hogy most alkalmam van az akcióhoz csatlakozni. Mohács és a környékező falvak örömmel és szeretettel fogadják egy havi nyaralásra

300 pécsi bányász-munkás és kisfizetésű tisztviselő gyermekét.

Dr. Cserta Béla felajánlása révén így a Nemzeti Segély most már összesen 600 pécsi munkás-gyermeknek szerezheti meg egy hónapra a gondtalan nyaralás örömeit, amiben eddig csak a kiváltságosak részesülhettek. A mohácsi nyaralás július 16-tól augusztus 16-ig tart.

Mind a villányi, mind a mohácsi gyermeknyaraltatási akcióra minden nap 3—5-ig a Nemzeti Segélynél (Apáca-utca 8. I.) lehet jelentkezni 5—12 éves korig. Várjuk a többi baranyai járás jelentkezését is, mert a magyar gyermek jelenti a magyar jövőt és ezért most sem lehet fontosabb ügy, mint az, hogy mindenki átérezze, mit jelent az: „Arccal a gyermek felé" jelmondat. (Zs. O.)

Július hó folyamán kapják meg teljes járandóságukat a nyugdíjasok

Budapestről jelentik: A közelmultban jelent meg az a rendelkezés, amely rendezte a közalkalmazottak fizetését. Ugyanez alkalommal kényegesen felemelték a nyugdíjasok járandóságait is. Ennek rendezése most van folyamatban és a végleges elintézésig a pénzügyminiszter úgy rendelkezett, hogy július 1-én úgy a fővárosban, mint a vidéken a júniusi nyugdíj kétszeresét fizetik ki.

A nyugdíjat, a régi gyakorlat szerint, a fővárosban az adófelügyelőségeknél, vidéken pedig a városi, illetve a községi előljáróságokon vehetik át. Ezzel egyidőben gondoskodás történt arról is, hogy a folyósítások körül vidéken se legyen fennakadás.

Július 1-ig a rendelkezésre álló rövid idő alatt lehetetlen volt megállapítani és kifizetni az új rendelet szerint járó lényegesen magasabb összegeket, ezért néhány hetes késéssel, de még július folyamán pótlólag folyósítják április 1-től részükre esedékes nyugdíjkülönbözetet. Ezzel párhuzamosan sor kerül a vidékiek ellátmányának kifizetésére is.

— **A pécsi internálótáborban megszüntették az őrizetlen túlzottan jó ellátását.** Az „Új Dunámúl" a mult héthen cikkben számolt be arról, hogy a Frigyes-laktanyában őrzött nyilas és volksbundista internáltak a mai időkhöz igazán nem illő túlzottan jó ellátásban részesülnek hazulról. A vármegyei rendőrség vezetősége most intézkedett, hogy a jövőben kivülről csak havi 5 kg súlyú csomagot kaphatnak az internáltak, egyébként a rendes hivatalos koszton kötelesek ülni.

— **Levélpostai forgalom Romániával és Bulgáriával.** A pécsi postaigazgatóság a közönség tájékoztatására közli, hogy a levélpostai forgalom külföldi viszonylatban Bulgáriával és Romániával (beleértve Erdélyt is) áll fenn. Az ajánlott küldemények kizárólag a feladó saját felelősségére, kártérítési igény kizárásával fogadja el a posta felvételre. A jugoszláv államszövetség Vajdaság nevű részével a levélpostai forgalom még nem indult meg.

HIREK

Felhívás vidéki előfizetőinkhez!

Felhívjuk kedves vidéki előfizetőink figyelmét, hogy mindaddig, míg új postatakarékpénztári csekkszámlánk új számát nem közöljük, illetve az újsághoz postatakarékpénztári befizető lapot nem mellékelünk, az előfizetési díjat kizárólag rózsaszínű postautalványon szíveskedjenek átutalni, mert a régi csekkszámlára történő befizetéseket a jövőben nem vehetjük figyelembe.

— **A nő szerepe a Szovjetunióban** címmel előadást tart a pécsi színházban Abelovszkyné Wechsler Antónia, aki hosszú éveket töltött a Szovjetunióban. Az előadás kedden délután 5 órakor kezdődik, a belépés díjtalan. Az előadás iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel kérjük, hogy elsősorban a nők biztosítsák helyüket és hogy a közönség pontosan jelenjék meg.

— **A polgári helyközi távbeszélőforgalom** Zalaegerszeg, Marcali, Balatonfüred-fürdő, Csurgó, Aszófő, Felsőrajk, Felsőszentmárton, Gödre, Himesháza, Hosszúvölgy, Istvándi, Kisdobsza, Kisvaszar, Kölesd, Máriakéménd, Murakeresztur, Nagyharsány, Nemespécsely, Püspöklak, Somogyhárságy, Somogyvár, Surd, Tihany, Ujpetre, Ukk és Vásárosbéc központokkal megnyílt. Bővebb tájékoztatást készséggel ad a tudakozó. Hívószáma: 06. Felvilágosítást a 25-00 hívószámú távb. állomásról is lehet szerezni.

— **Házasság.** Csémi Ferenc rendőrfogalmazó és Weiler Márta június 27-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Gálic-utalványok beváltásának utolsó napja.** A Pécsi Hegyközség elnöksége értesíti tagjait, hogy a gálic-utalványok beváltásának legutolsó napja 1945. évi július 7. szombat. Akik még ezen a napon se váltják be kezükben lévő gálic-utalványaikat, azoknak a gálic-utalványaik érvényüket vesztik. A gálic-utalvány beváltásának helye: Hajnal Festékáruház, Király-utca és Nagyflórián-utca sarok.

— **A Szociáldemokrata Párt Nőbizottsága** kéri a párt nőtagjait, hogy folyó hó 3-án, kéden délután 5 órai kezdettel a pécsi Nemzeti Színházban „A nő szerepe a Szovjetunióban" címmel tartandó előadásra teljes számmal jelenjenek meg.

— **Új helyiségben a hadifogoly gondozóiroda.** A hadifogoly gondozóiroda július elsejével a Színház-tér 1. szám alól a Városházára (félemelet 25. sz.) költözött. A hadifogoly gondozó irodához újabb anyag érkezett a hadifogolyokra vonatkozólag, amelynek feldolgozása most van folyamatban. Felvilágosításokat az iroda a sürgős munkálatokra való tekintettel csak július 10-től kezdődőleg ad.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

A pécsi Nemzeti Színház társulata a megélhetéséhez szükséges könnyű fajsúlyú darabok mellett fokozottabb mértékben szem előtt tartotta, hogy betöltse hivatását. A komoly művészi értékű válogatott darabok sorozatát hozta színre. Az „Éjjeli menedékhely", a „Kaviár", „A kalóz", „Halálból életbe" mellett, amely darabok előadásában Pestet megelőzte, demokratikus szellemű ősbemutatókat is tartott, hogy csak a leglényegesebb prózai darabokat említsük. Ebbe a sorozatba illeszkedik bele a hétfői premier „Firenzei tragédiá"-ja és „Feltámadás Makucskán" c. szatirája. Az előadásban a Nemzeti Színház egész társulata közreműködik. A „Firenzei tragédia" értékelés szemszögéből igen komoly helyet foglal el az irodalomban. Külön csemegét jelent a „Feltámadás" Makucskán", Szabó Dezső szatirája. Rendezi Székely György dr. A kísérőzenét Maros Rudolf írta.

Műsor:

Kedd este ½8 órakor: 1. Firenzei tragédia, 2. Feltámadás Makucskán.

Szerda este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.

Csütörtök este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.

Péntek este ½8 órakor: Mégis szép az élet.

— **Orvosi hír.** Dr. Geál Lászlóné dr. Bruck Stefánia volt gyermekmenhelyi főorvos orvosi rendelőjét Perczel-utca 13. szám alatt megnyitotta. Rendel csecsemő- és gyermekbetegek részére délelőtt 11—12-ig és délután ½4—5 óráig. Telefon: 38-27.

— **Nagy a tolongás az utazási igazolványok kiadásánál.** Szerkesztőségünkben több utasember is panaszt emelt, hogy a vasuti rendőrségnél, amely most az utazási igazolványokat kiállítja, nagyon kevés a munkaerő s emiatt olyan zsúfoltság és tolongás van, hogy hosszú órák eltelnek, amíg utazási igazolványhoz lehet jutni. Ma, amikor az ország újjáépítéséről oly sok szó esik, nagyon helyénvaló intézkedés lenne, ha a közönség idejéből nem vennének el hiábavaló ácsorgással félnapokat s az illetékesek lehetővé tennék az utazási igazolványok gyors és zökkenőmentes kiállítását.

— **Zárandoklat Máriagyűdre.** Gyalogos zarándoklat megy Máriagyűdre az Irgalmasrend templomából, hálából városunk megmeneküléséért és a család egységéért. Indulás július hó 7-én szombaton reggel az 5 órai szentmise után, visszaérkezés másnap, vasárnap, 8-án az esti órákban.

— **Összkari próba.** Értesítjük városunk azon dalosait, akik a július hó 8-án rendezendő dalosünnepélyen közreműködnek, hogy folyó hó 3-án, azaz kedden délután 5 órakor a Belvárosi katolikus körben (Kardos Kálmán-utca) közös összkari próbát tartunk a zenekarral együtt, kérjük, hogy azon minden énekes megjelenni szíveskedjék. Karnagyok.

SZABAD SZÓSZÉK

NE TOPOGJUNK EGY HELYBEN, HANEM CSELEKEDJUNK!

Bethlen István miniszterelnök volt az, aki rátette a hangfogót a tisztviselők szájára. A hivatalfőnökök szigorúan őrködtek, hogy meglegyen a tekintélytisztelet, tilos volt a panaszkodás, a sajtó útján való nyilatkozat. Így nevelődött fel egy sokat tűrő, panaszkodni nem merő, de sorsával elégedetlen tisztviselő-társadalom. A ledoktorált díjtalan gyakornokok, a klinikákon éhbérért dolgozó orvosok, akik most is nyomorognak.

Június 13-án rendezték április 1-ig visszamenőleg a közalkalmazottak fizetését. Más szóval: április elsején egy kg. finom-liszt 2.— P volt, 1 q búza 40.— P, ma ugyanaz 400.— P. Június 13-án még lehetett volna télí ellevésre egyet-mást venni a piacon. Ma az sincs. Vagy az ára háromszoros. Az új burgonya kilogrammja 20.— P, a zöldbabé 30.— P, de a közalkalmazott azt sem veheti meg, mert nem folyósították a fizetését. A közalkalmazottak, özvegyeik, nyugdíjasok zúgolódnak, hogy a már jóváhagyott fizetést még most se folyósították. Ilyenre még nem volt példa. Miért kell a megjelent rendelethez még külön engedély? Vagy még nem eleget szenvedtünk?

Minden hivatal részére kérjük az agilis vezetők azonnal intézkedését A járandóság azonnali folyósítását. A hivatalvezetőnek legyen önálló hatásköre, ne egy helyben topogjunk és sóhajtozzunk. A demokrácia egyik alappillére a gyors intézkedés. A mult tespedéseiből már elég volt.

A rendelet csak 18 éves korig ad családi pótlékot, eddig 24 éves korig adott. Most 18 évtől kezdve csak a kiváló eredményü tanulók kapnak családi pótlékot. Kérdezem, hogy ma, akik bármilyen hivatalban ülnek, mind kiváló eredményüek? Nincs köztük elégséges diplomás? Vagy az életben csak a kiváló tanulók állják meg a helyüket?

Mi az elégséges fiaink számára nem igényeltünk földet. Kérjük a rendelet odamódosítását, hogy minden iskolába járó közalkalmozott gyerek is kapjon családi pótlékot. Hazánknak tanult, képzett, öntudatos, művelt munkásokra, inasokra, kereskedőkre van szüksége.

A reakció bűne volt a multban a hónapokig, évekig húzódó egy helyben topogás, tehetetlenség. Kérjük ennek azonnali megszüntetését. Minden vonalon mindenben gyors intézkedést kérünk.

A fizetés megállapítása úgysem maradhat meg, mert a drágaság rohamosan nő. A fizetést minden hónap 25-ig kell hivatalosan megállapítani, hogy a másik hó elsején azt a közalkalmazott kézhez is kaphassa.

Külön felkérjük városunk és a pártok képviselőit, hassanak oda, hogy minden munkás — így a közalkalmazott is — a fizetését azonnal megkaphassa, nyugdíjas társaival együtt. Én, aki ezeket írom, naponkint tizenegyedmagammal ülök az asztalhoz.

Bogathy János állami tanító.

— **Állást keres egy volt hadifogoly.** Petri Mihály (lakik: Irgalmas-utca 6.) négy középiskolát végzett fiatalember, aki most került haza hadifogságból, állást keres. Háromévi egyházipar művészeti és irodai gyakorlata is van

SPORT

A PVSK labdarúgó szakosztálya ülést tart. A PVSK labdarúgó szakosztálya július hó 3-án, kedden délután 5 órai kezdettel a Vasutas Otthonban (Váradi Antal-utca 7/1) szakosztályi ülést tart. Kérik az összes sportbarátok pontos megjelenését.

lalná. Cím: Özv. Temmer Péterné, Klimó-utca 1/c., I. em. ajtó 4.

VIDÉKI kereskedők részére férfi fürdőnadrág, női fürdőruha, gyermek napozó, női fregoli. Brucker, Király-utca 3.

IZZÓLÁMPA kapható. Villamossági cikkek vétele. Deményi (Brucker üzlet) Király-u. 3.

VÁLOGATHAT a most érkezett szebbnélszebb emprimé ruhákban, harisnyákban, nő fehérneműkben és férfi-női zoknikban. Stark és Andaházyné, Király-utca 23. (volt Stern-üzlet.)

NE LEPŐDJON MEG, ha jó állapotban lévő használt férfi és női ruháért a legmagasabb árat kapja nálunk. Stark és Andaházyné, Király-utca 23. (volt Stern-üzlet.)

MÁR SOKAN BELÁTTÁK, hogy legjobb állapotban lévő használt férfi és női ruhát legnagyobb választékban és legolcsóbban csak nálunk vásárolhat. Stark és Andaházyné, Király-utca 23. (volt Stern-üzlet.)

ASZTALIGRAMOFON sok szórakoztató és művész lemezzel, kifogástalan állapotban, évekig elegendő tűanyaggal eladó. Móré Fülöp-utca 2. Földszint bal, délután 5-től.

ELADÓ békebeli anyagból készült új rekamié, keményfa asztal, irodába is alkalmas és 140x150 cm. fekete posztó. Rákóczi-út 73/a. I. em. 2. ajtó.

NYERS BABKÁVÉT vennék kisebb mennyiséget is. Ajánlatokat: 3833. számra a kiadóba kérek.

TÁRSULÁS. Jól bevezetett pécsi üzletbe, lehetőleg a fűszer, vegyszer, vagy illatszerszakmában, belársulna pénzzel és közreműködéssel agilis fiatal kereskedő. Ajánlatokat: 5832. számra a kiadóba kér.

TISZTA, rendes bejárónőt keres jó ajánlatokkal, azonnalra, két szobás lakásba, gyermektelen házaspár. Ferenc József-út 33.

KÉTKERÉKŰ nagy kocsi eladó. Király-utca 40. szám. Erdős.

BEJÁRÓNŐT keresek délutáni elfoglaltságra, 2-től 5-ig. János-utca 11. szám. Földszint 4. sz. ajtó.

ELSŐ PÉCSI NYAKKENDŐ-ÜZEM úri hölgyeket alkalmaz új nyakkendők készítéséhez. Lyceum-utca 5. szám.

HASZNÁLT borosbordókat vesz Rajkovich, Makay L.-út 7. Telefon: 27-82.

TIMÁRSEGÉDET keres azonnali belépésre Dr Müller Dezső, Németbóly.

ELTŰNT péntek délután a színházból II. emelet jobbközép első sorban egy lüfcső, amelyben egy jegyzeskönyő tulajdona volt és egy nő látta az illetőt, a kellemetlenség elkerülése végett adja át a rendőrségen.

ZALÁTA KÖZSÉGBEN, egy szoba, konyha, spájzos családiház, hétszáz saroköl telekkel és négy kataszteri hold szántóval. Pécskörnyéki kis családi házzal, azonnal elcserélhető. Gazdaságot szerető egyének jelentkezzenek. Pécs, Csoronika-dűlő 5. Géder István szőlőkezelő.

KI TUD RÓLA? Géder János szakaszvezetőről, aki november 20-án Vasmegye Vépről, a Kolozsvári IX. hiradó zászlóaljától írt utoljára. Aki tud róla értesítse szüleit. Cím: Géder István szőlőkezelő. Pécs, Csoronika-dűlő 5.

PÉNZT ADOK kölcsön bekebelezésre. Levelet: „Búza" 5872. jeligére a kiadóba kérek.

JÚNIUS HÓ 24-ÉN, vasárnap d. u. 6 és 7 óra között a Király-utcai Kelka háztól a Rákóczi-út sarkáig elvesztettem fehéraranyból, csontbetétes (kézimunkás) melltűmet. Édesanyámtól egyetlen emlék. Kérem a becsületes megtalálót adja le a lakásomon. Kovács Ilona, Király-utca 7., I. emelet.

PERFEKT gyors- és gépíró hosszabb irodai gyakorlattal elhelyezkedést keres. Cím: Attila-utca 12.

ELADÓ egy mély, vajszínű gyermekkocsi. Zsolnay Vilmos-utca 14.

BŐRTALPÚ, 37-es, női, antilop körömcipő, fehér gyermekkocsitakaró eladó. Káptalan-utca 2., I. em. balra.

FIGYELEM! Arckezelések egész nap. Müller-kozmetika. József-utca 3. Telefon: 15-66.

ELADÓ ezüst zsebóra, 37-es, női, bőrtalpú, új cipők. Megtekinthető: Kedden d. e. 9—1-ig. Szigeti-út 60.

IDŐSEBB, három nyelvet beszélő, intelligens asszony vidékre, kisebb háztartás vezetését vál-

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik hősi halált halt felejthetetlen gyermekünk

Kiss Lajos

lelkiüdvéért mondott szentmisén való megjelenésükkel, részvétünknek szóban, vagy irásban történt kifejezésével mérhetetlen fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetet mondunk. Külön is köszönjük a Pécsi Püspöki Lyceum és Tanitóképző-intézet tanári karának és ifjúságának, hogy drága halottunkat a maga halottjának is tekintette és ezzel megosztani igyekezett bánatunkat.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.

BÉLYEGGYŰJTŐK! Jövő héten jelenik meg Magyar Bélyegkatalógusom. Előjegyzéseket vidékről is elfogadok. Merkur bélyegüzlet Pécs, Széchenyi-tér 6. szám.

ARANYAT, brilliánsot a legmagasabb napi árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-utca 9.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 30-15.

REUMASZESZ, egér és patkánymérgek kapható az Éden-drogériában. Színház mellett.

KÜTÜZŐ-TISZNEG kapható Rigó papírkereskedés, töltőtollklinika Pécs, Deák-u. Telefon: 10-52.

IRÓGÉPET vásárolnék, táskát vagy irodait, vidékről is. Deák-utca kilenc, földszint.

KERESEK üzlethelyiséget, esetleg fodrászüzletet veszek, vagy lelépést fizetek. Ajánlatokat „Sürgős 3726" jeligére a kiadóba kérek.

MÉZET, minden mennyiségben veszek, Tóth Géza kis- és nagykereskedő, Zsolnay V.-u. 13.

STARK-szalon, Kazinczy-u. 2., félem., értesíti tisztelt vevőit, hogy régi helyén, Kazinczy-u. 2. sz. alatt újból megnyílt. Hozott anyagok fazon munkájával, valamint ízléses saját anyagjaival a nb. hölgyközönség rendelkezésére áll.

ASZTALOSSEGÉDET, kárpitostanoncot felvesz. Fuchs bútorüzem Pécs, Deák-u. 21. szám.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz, Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon 20-92. Iroda: Jókai-tér 4. szám. ifj. Hoffmann.

Forgalmiadó bevallási levelezőlap kapható az Új Dunántúli könyvesboltban, Pécs, Király-utca 10. szám.

JÓL FŐZŐ szakácsnőt keresek tanyára. Jelentkezni lehet a reggeli órákban. Ispitalaljautca 2., I.

KI TUD RÓLA? Balatonfüzfő Kásahegyi légvédelmi üzérek közül Echter Jánosról, értesítse feleségét posta útján. Echter Jánosné, Vasasbánya-telep D.-utca 11. Baranya-megye.

ELADÓ fehér, piké nadrág, zöld argamon, 2—2½ m. szövet, új, nőifüző és epersznűű zsorzett blúz. Szigeti-út 39.

KOCSIST keresek szikvízüzembe. Szigeti-út 7. szám.

KERESZTVÁGÓ, íves fűrészlapokat vesz a városi erdőhivatal. Vételárat házhoz szállított tüzifával fizeti. Megbeszélés: Városháza, III. emelet 103. ajtó.

LEGOLCSÓBB az „Elektrit"-gyufa. (2 P 50 f.) 110 V. 220 W áramboz. Richter, Király-utca 21. és Ferencek-utca 37. tőzsde.

HÁZASSÁG. Belvárosi lakásom van, jobb, 50 éves, iparos hölgy hozzáállő 50—60 éves férfi ismeretségét keresi. Leveleket: „Takarítás" 5850. jeligére a kiadóba kér.

LAKÁSCSERE. 3 szoba, régibérű, külön padlás, összes mellékhelyiséggel, város központján elcserélem 2 szobásért, régibérűért. Levelet: „Lakáscsere" 5849. jeligére a kiadóba kérek.

MEGJELENT A MUNKABÉRHATÁROZATOK II. SZ. FÜGGELÉKE

A PARITÁSOS MUNKABÉRRENDEZÉS

Összeállította és előszóval ellátta: dr. Ormos György ügyvéd, a pécsi szakmaközi bizottság titkára. Tartalma: Pécs város polgármesterének 29.958/1945. D. sz. rendelete a pécsi munkabérmegállapító bizottságok megalakítása tárgyában. Az iparügyi miniszter 33.980/1945. Ip. M. sz. rendelete az iparban Nagy-Budapest területén kívül foglalkoztatott munkavállalók munkabérének és egyéb munkafeltételeinek megállapítása tárgyában. Az iparügyi miniszter 32.700/1945. Ip. M. sz. rendelete az Országos Munkabérmegállapító Bizottságok szervezetének és eljárásainak szabályai tárgyában. Kapható az

ÚJ DUNÁNTÚL KÖNYVESBOLTJÁBAN

KIRÁLY-UTCA 10. SZ.

ÁRA 6.— PENGŐ.

Szerkesztőbizottság:

PÁKH VIKTOR
Független Kisgazda Párt

DR. BOROS ISTVÁN
Magyar Kommunista Párt

POZSGAY GYULA
Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 148. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 4. Szerda

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

A horvát parasztpárt együttműködést kíván az új Jugoszlávia képviselőivel és árulónak bélyegezte dr. Macseket

A Szovjetunió is résztvesz a tengeri kérdést érintő megbeszéléseken

A belgrádi rádió jelentése szerint a horvát parasztpárt végrehajtó bizottsága június 30-án ülést tartott Zágrábban. Az ülés résztvevői határozatot hoztak, amely szerint a párt a jövőben *„horvát köztársasági parasztpárt"* néven fog szerepelni. Az ülés szónokai kifejtették a parasztpárt tagjainak a négy éves felszabadító háború alatt kifejtett tevékenységét és ünnepélyesen *kijelentették, hogy a párt a legszorosabb együttműködésben kíván maradni a kommunista párttal és a szerb testvérnemzettel a nemzeti felszabadítási frontban, amelynek eszméiért Radics István annakidején életét áldozta.* Macsek várakozó hintapolitikája nem képviselte méltóképpen Radics István hagyományait, sőt az egykori parasztpárti vezér passzív magatartása közvetve a megszállókat segítette. Ezért Macseket árulónak nyilvánítják, amit gyáva megfutamodása is alátámaszt.

A horvát parasztpárt feltűnéstkeltő nyilatkozata új fejezetet nyit meg a horvát nép történelmében. A négyéves háború minden véres áldozata ellenére is bizonyos üdvös szelektálódási folyamatot zárt le. *A horvát parasztpártnak azok az erői, amelyek megértették az új idők követelményeit, elszakadtak Maczek reakciós tányzatától és teljes szívvel Tito marsall mellé álltak,* aki átfogó politikai célkitűzéseivel át tudta hidalni a délszláv népek között fennálló különbségeket és a teljes egyenjogúság elve alapján a föderatív Jugoszláviában egyesítette Jugoszlávia hajdan széthúzó népeit.

Választási előjáték Bulgáriában

Bulgáriában megkezdődött a választások előkészítése a kereskedelemügyi miniszter ruszcsuki beszédével. A miniszter többek között kijelentette, hogy az általános választások a következő jelszóval indulnak meg: *A szociális igazságosság jegyében álló és demokratikus alapokon nyugvó tartós béke!*

A sanfranciscoi bulla az amerikai szenátus előtt

Truman elnök ígéretéhez híven sürgősen a szenátus elé terjesztette a sanfranciscoi bullát és a szenátus tagjaihoz intézett beszédében rámutatott arra, hogy *a bulla képviselt a tartós béke felé vezető egyetlen út. Nem merev egyezmény, hanem módosítani fogják, ahogyan az egyes országok alkotmányát is módosították a múltban.*

Barclay szenátor, a szenátus többségi pártjának vezetője közölte Truman elnökkel, hogy a bulla ratifikálása a szenátusban biztosítva van.

A tengeri megbeszélések

A tengeri békés rendezése körüli párisi tárgyalások haladékot szenvednek a párisi szovjet nagykövet kérése miatt, hogy a megbeszéléseken a Szovjetunió is résztvehessen. *Washingtoni távíratok szerint amerikai hivatalos részről nem ellenzik a Szovjetunió meghívását.* Amerikát is saját kérésére hívták meg a megbeszélésekre és méltányos, hogy a Szovjetunió hasonló elbánásban részesüljön. A párisi megbeszélések célja végetvetni Tanger szabálytalan megszállásának, amelyet Franco tábornok 1940-ben kezdett meg. Az első tangeri egyezményt Anglia, Franciaország, Olaszország és Spanyolország írták alá 1923-ban. A jelenlegi párisi megbeszélésekre a két utóbbi államot nem hívták meg.

A Szovjetunió meghívása ennek az országnak mind növekvőbb súlyát jelenti a tőle aránylag távoleső területeken is. Viszont helyénvaló, ha a Szovjetunió, amelynek vezetőszerep jut a világbéke biztosításában, kellő értesüléssel rendelkezik a nemzetközi helyzetet érintő valamennyi kérdésben.

Fierlinger csehszlovák miniszterelnök szerint Sztalin a tescheni kérdésben a müncheni egyezmény előtti határokat támogatja

Fierlinger csehszlovák miniszterelnök Moszkvából visszajövet nyilatkozott megbeszéléseinek eredményéről. A teschení kérdésről szólva kijelentette, a lengyeleknek nincs igazuk, ha Teschent lengyel területnek nyilvánítják. Ez a tartomány történelménél fogva tisztán csehországi. Gazdasági helyzete és vasútvonalai miatt is Csehszlovákiának kiegészítő része. A Szovjetunió a tescheni kérdésben a müncheni egyezmény előtti határokat támogatja. Csehszlovákia a tescheni lengyeleknek polgári egyenjogúságot vagy népességcserét ajánlott a megoldás érdekében.

Ami a német, osztrák, magyar kisebbségnek Csehszlovákia területéről való eltávolítását illeti ezekben a kérdésekben — Fierlinger szerint — a Szovjetunió támogatja Csehszlovákiát. Sztálin generalisszimusz megígérte, hogy a Vörös Hadsereg néhány napon belül visszavonul a csehszlovák határokra. Ezek szerint az amerikaiak is vissza fognak vonulni az eredeti demarkációs vonalra Csehszlovákia határaitól nyugatra.

Fierlinger kijelentéseinek ellentmond az a tény, hogy a lengyel csapatok pár nap előtt vonultak be Teschen területére s ez a bevonulás aligha történt a Szovjetunió tudta nélkül. Ami pedig a magyar nemzetiségű lakosság kitelepítését illeti, mindenesetre még kell várnunk Moszkva hivatalos állásfoglalását.

A szovjetcsapatok négy nagy német városba vonultak be

A moszkvai rádió jelentette kedden reggel, hogy a megszállási zónák kiigazításával kapcsolatban az orosz csapatok bevonultak Lipcsébe, Erfurtba, Halleba és Weimarba.

Angolszász segítség Jugoszláviának

A belgrádi rádió jelentette, hogy jugoszláv gazdasági küldöttség érkezett Triesztbe az angolszász megszállókkal és az UNRRA megbízottaival való tárgyalások céljából. Mivel Jugoszlávia kikötői a harcok és a németek rombolásai következtében elpusztultak, *szó van arról, hogy az UNRRA szállítmányait a triesztí kikötőn át juttassák Jugoszláviába.* Az utóbbi hír mutatja, hogy bár az isztriai és goriziai kérdés körül vannak bizonyos ellentétek az angolszászok és a jugoszlávok között, egyéb kérdésben mindkét részről fennáll a jóakarat az együttműködésre és Anglia megfelelő anyagi támogatásban kívánja részesíteni délszláv szövetségesét.

Angol tudósok Sztálinnál

Moszkvából jelentik: Sztálin generalisszimusz kihallgatáson fogadta a Szovjet Tudományos Akadémia jubileumi ünnepségein résztvevő angol tudósokat.

Egy hónap alatt a semmiből alakult meg a vármegyei rendőrség

Vörös László főkapitány nyilatkozik az elmult hónap eredményéről

A rosszemlékezetű volt csendőrpalota helyén van most a demokratikus kormány által létrehívott vármegyei rendőrség, amelynek élén *Vörös* László áll, aki elmondja, hogy üres falak fogadták május 23-án és ő a demokratikus pártok által delegált emberekből szervezte meg azt a megyei rendőrséget, amelynek jóformán egy ceruzája sem volt. Az egy hónap alatt ma már büszkén mondhatja el, hogy a rendőrség ha még nem is áll feladata magaslatán, de hasznos és jó munkát végez. Erre vall az, hogy a mult héten a dunaföldvári rendőrség által körözött *Monus* József 101-szeres nyilas gyilkost a távirat megérkezésétől számított 24 órán belül Orfű községben elfogták és 48 órán belül átadták az illetékes hatóságnak.

— Nem pártrendőrséget akarok, hanem az a célom, hogy a vármegyei rendőrség valóban a nép rendőrsége legyen — mondja a főkapitány — olyan rendőrség, amelytől nem fél, hanem amelyet szeret a nép.

Ezután elmondja, tudomása van arról, hogy mint minden kezdő alakulatnál, ahol csupa új ember van, itt is történtek kisiklások, ezzel szemben áll — folytatja Vörös főkapitány — hogy pár hét alatt közel 500 embert internált a dr. *Lehr* László rendőrtanácsos vezetése alatt álló politikai osztály, köztük *Reszely* Ottmár volt felsőházi tagot és volksbundista vezért, aki bevallotta, hogy résztvett a felsőház március 19-i ülésén, amikor is néhány magyar érzésű tag követelte, hogy a németek bocsássák szabadon Sigray Antal grófot és a többi elhurcolt felsőházi tagot. Ezt az indítványt a felsőházban akkor nemcsak leszavazták, hanem még azt sem engedték meg, hogy az indítvány jegyzőkönyvbe kerüljön és csupán annyi szerepel abban, hogy *„Őt tag megjelenésében akadályozva volt."*

A főkapitány nyilatkozata után *Pogány* Dezső rendőrkapitánnyal, az elnöki osztály vezetőjével végiglátogattuk a ma már mintaszerűen berendezett rendőrségi szobákat, ahol mindenütt szorgalmas és lázas munka folyik. Elmondotta a rendőrkapitány, hogy most van folyamatban a rendőriskola megszervezése, ahol az új rendőröket megfelelő oktatásban és nevelésben kívánják részesíteni.

Meglátogattuk dr. *Lehr* László rendőrtanácsost a politikai osztály vezetőjét, aik elmondotta, hogy Baranya az ország legnehezebb vármegyéje, mert itt többmint 100.000 svéb van, akik közül 80% valiotta magát volksbundistának Elmondotta tovább, hogy most legsürgősebb feladatnak tartja azok ellen eljárni, akik a földosztást szabotálják. Ezeket a volksbundistákat könyörtelenül internáljak, mert nem lehet megengedni, hogy a fasiszták itt maradt csökevényei a magyar telepesek amugyis száz akadállyal küzdő munkáját akadályozhassák.

Látogatásunk eredményeként egyet állíthatunk. Ha voltak és vannak is még hibák a vármegyei rendőrséggel, az itt folyó munka becsületére válik a demokratikus gondolatnak és vezetői jószándékú és cselekvő emberek.

Zs. O.

A magunk kötelességeiről

A magyar kommunista párt pécsi szervezetének hétfői pártnapján figyelemreméltó beszéd hangzott el *Juhász* István központi küldött ajkáról a Szovjetunió és Magyarország viszonyáról. Az előadó mindenek előtt rámutatott arra, hogy valamennyi szabadság-mozgalmat, amelyek az utóbbi két évtizedben Európában lezajlottak, egyedül a Szovjetunió támogatta, szemben a kapitalista államokkal, bár ugyanakkor önmagát is védenie kellett ezekkel a kapitalista államokkal szemben. Azokat az ellenforradalmi seregeket, amelyekkel a szovjetnek az első években meg kellet küzdeni, a kapitalista államok hathatósan segítették, hogy eltiporják a szovjetet, mert annak puszta létét is veszélyesnek látták magukra nézve. Ehhez járult azután még az a kiapadhatatlan rágalomhadjárat, amelyet minden eszközzel folytattak ellene, hogy befeketítsék. A Szovjetunió volt az, amely jóidején figyelmeztette az európai államokat a fasiszta veszélyre. Sőt, a spanyol munkásságnak a Franko-féle fasiszta reakció elleni harcában egyedül a Szovjetunió nyujtott hathajós segítséget, szemben Hitlerék és Musolinik fasiszta reakciójával.

Láttuk azonban azt is, hogy a szovjet a béke megőrzése érdekében megkísérelte a megegyezést Hitlerékkel. Nem a szovjeten múlt, hogy ez nem sikerült, mert a fasiszták le akartak számolni a szovjettel is, ezért támadta meg Hitler rabló seregével a Szovjetállamot. Mi volt az oka, hogy Horthy-Magyarországot a fasiszta háborúba belevitték? Kétségtelen, hogy Horthyékat ugyanaz a cél vezette, ami a másik fasiszta államokat: megsemmisíteni a szovjetet, mert abban látták a legnagyobb veszedelmet magukkal, rabló céljaikkal szemben. A kassai bombázás csak megrendezett ürügy volt a beavatkozásra. Hiába figyelmeztette *Molotov* a magyar kormányt moszkvai követe útján, hogy Magyarország katasztrófába rohan, ha a fasiszta államok mellett beleavatkozik a háborúba. A Szovjetunió előzőleg is megmutatta jóindulatát Magyarországgal szemben, amikor kereskedelmi szerződést kötött vele és a 48-as zászlók visszaadása is ilyen barátságos gesztus volt a szovjet részéről. És mindannak dacára, hogy a háború folyamán a magyar katonák majdnem ugyanolyan kegyetlenkedéseket követtek el a szovjet néppel Ukrajnában, mint a náci hordák, a Vörös Hadsereg, mikor bevonult Magyarországba, nem élt a megtorlás eszközével, hanem most is segítő kezét nyujtja Magyarország felé, amelyet előzőleg a fasiszták kirabolták. Fegyverszünetet kötött velünk és lehetővé tette, hogy itt demokratikus rendszer alakuljon. A földreform megvalósulása is annak köszönhető, hogy a szovjet lehetővé tette a magyar demokrácia kiépítését. Most élelemmel látja el különösen az éhező Budapestet, hogy a munkásság annál eredményesebben dolgozhasson az újjáépítésen. Valósággal az éhségtől mentette meg ezzel a gesztussal a magyar főváros népét, ámbár a romlást, éhséget nem ő, hanem a rabló náci hordák okozták. Tudta, hogy csak a reakció erősödne meg azáltal, ha budapest népe felett az éhínség lenne úrrá.

Vannak, akik az angolszászokban bíznak, hogy majd azok ellátnak bennünket a hiányzó élelemmel, ruházattal. Az igazság azonban az, hogy azok már eddig is megtehették volna, de lám nem tették meg és valószínűleg nincs is szándékukban. Tudjuk azt is, hogy a Horthy-rendszer a szomszéd államokkal, különösen pedig Jugoszláviával, milyen súlyos bűnöket követett el. Gondoljunk csak a Teleky-féle örök barátsági szerződés elgáncsolására és az újvidéki vérengzésre! Hogy mindezekért úgy Jugoszlávia, mint Románia részéről a bosszúállás politikája helyett baráti közeledéssel találkoztunk, ezt is a Szovjetuniónak köszönhetjük, mert közvetítő politikájával azt akarja elérni, hogy ezek között a fasizmus karmaiból kiragadott dunai államok között olyan barátságos légkör alakuljon ki, amely biztosítja azoknak demokratikus fejlődését.

Ezzel szemben azonban nekünk is vannak kötelezettségeink a szovjet iránt. Ez elsősorban abban áll, hogy minden erőnkkel dolgozzunk az ország újjáépítésén és a demokratikus rend megerősítésén. Olyan demokratikus rendszert kell kiépítenünk, amely őszinte baráti politikát folytat a szomszéd államokkal, köztük a szintén szomszéd Szovjetunióval, mert Kárpátalja odacsatlakozása által a Szovjetunióval ugyancsak szomszédi viszonyba jutottunk, ami olyan nagyjelentőségű történelmi tény, aminek hordereje felbecsülhetetlen. Ezt a mindenképpen létfontosságú jószomszédi viszonyt azonban csak akkor teremthetjük meg és biztosíthatjuk is tartósan, ha szilárdan megépítjük a demokratikus, népi Magyarországot.

(m. j.)

Gazdag tárgysorozat a vármegye közgyűlése előtt

Dr. Boros István, Baranya vármegye főispánja szombaton délelőtt kilenc órára a vármegye kisgyűlési termében rendkívüli ülésre hívta össze a kisgyűlés tagjait. A kisgyűlés tárgysorozatán 45 pont szerepelt.

A kisgyűlés meghallgatta az előadók előterjesztésében a vármegye különböző alapjainak mult évi zárszámadását. A részletes tárgyalás során tette meg dr. Tamás György h. polgármester, bizottsági tag azt a fontos javaslatát, hogy *az ügymenetnek és a kezelés egyszerűsítése érdekében szüntessék be a különböző alapokat.* Rámutatott arra felszólalásában dr. Tamás György, hogy az egyik alap befizeti készpénzállományát a bankba, a másik ugyanakkor, ha szüksége van rá, kölcsön veszi: s végeredményben a bank keres rajta. Indítványozta, javasolja a kisgyűlés a közgyűlésnek adjanak az alispánnak generális felhatalmazást, amelynek értelmében a vezető tisztviselő egyszerűen *felhasználhassa valamelyik alap tőkéjét a másik alap javára, anélkül, hogy különféle kölcsönüzletekkel komplikálnak.* Dr. *Keserű* János alispán válaszában bejelentette, hogy az alapok jövőre amúgy is automatikusan megszűnnek, de ettől eltekintve maga is helyesli a bizottsági tag javaslatát, viszont éppen a vármegye nehéz pénzügyi helyzetére tekintettel ajánlja, ne kösse le pénzkészletét a megye, mikor úgy is megnehezült a rendelkezés lehetősége. A vitával kapcsolatban merült fel az árvák vagyonának ügye. *Kistóth* József bizottsági tag felszólalásában aggodalmának adott kifejezést a felett, hogy a rendkívüli viszonyok következtében esetleg veszély fenyegeti az árvák vagyonát. Dr. *Huba Aladár* árvaszéki elnök rámutatott arra válaszában, hogy a törvény semmiféle formában nem írja elő, hogy az árvák pénzét bankban kell tartani. *Kistóth* József konkrét kérdésére, hogy a jelenlegi körülmények között át lehet-e menteni a vagyont, kereken nemmel válaszolt. Ellenben hangsúlyozta, hogy felvilágosította és felvilágosítja mindenütt a gyámokat, *fektessék be a rájuk bízott pénzt értékálló objektumokba.* Az alispán a vita eredményének összefoglalásául javasolta, terjesszen fel a megye a kormánynak olyan értelmű indítványt, a kormány a rendkívüli helyzetre való tekintettel engedélyezze, hogy *az árvaszék maga is végezhessen ilyen hasznos befektetéseket az árvák pénzének biztosítása érdekében.* A kisgyűlés pártolólag terjesztette ezt az indítványt a rendkívüli közgyűlés elé.

Foglalkozott a kisgyűlés dr. Horvát István volt alispán nyugdíjaztatásának érdekében előterjesztett kérelmével is. A kisgyűlés egyik tagja indítványozta, hogy érdemében ne foglalkozzék a nyugdíjazási kéréssel, mert a volt alispán ellen népbírósági eljárás folyik s ennek nem lehet előbbvágni. Szavazásra került a sor, s a kisgyűlés kimondta, hogy a kérelem ügyével nem foglalkozik és azt nem terjeszti a rendkívüli közgyűlés elé.

Javasolta a kisgyűlés, hogy a közgyűlés léptesse elő a VII. fizetési osztályba dr. Dombay János vármegyei múzeumi igazgatót, állapítson meg dr. Gács Ferenc volt tiszti főügyész, Várady Ferenc volt főlevéltáros, Kethelyi Andor volt irodafőtiszt özvegye számára nyugdíjat. Pártolólag terjesztették a rendkívüli közgyűlés elé az alispánnak azt az indítványát, hogy a vármegye kórházaiban szedhető napi ápolási díjakat úgy állapítsák meg, hogy június 20-tól kezdve közös szobában fekvő beteg 40, külön kezelt 60, két ágyas szobában fekvő 80, egy ágyas szobában fekvő pedig 100 pengőt fizessen.

Pártolólag terjesztette a kisgyűlés a közgyűlés elé, hogy az Orosz-Magyar Művelődési Társaság támogatására a vármegye havi 2000 pengőt folyósít, *a Sorsunk folyóiratot pedig havi 1000 pengővel támogatja. Dr. Keserű János ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a Sorsunk a Hatal magyar demokrácia egyik legértékesebb szerve, mindent meg kell tenni életképessége érdekében.*

Foglalkoztatta a kisgyűlést a demokratikus politikai magatartásuk miatt elhurcoltak, internáltak, vagy büntetőszázadba besorozottak hozzátartozóinak segélyezése. Az eredeti javaslat elutasította a kérelmet, arra való hivatkozással, hogy a segélyezés évi 300.000 pengőre rúg, ezt költségvetésileg nem tudják biztosítani illetőleg még az esedékes két havi 56.000 pengő sem áll a megyének rendelkezésre. *Klotz* Alajos bizottsági tag felszólalása után úgy módosították a javaslatot, hogy elvben a kisgyűlés elfogadta, ha rendelkezésre áll a pénz, akkor ki is fizetik és kérni fogják a kormányt, térítse meg a kifizetett összegeket.

Állást foglalt a kisgyűlés a főispánok, alispánok fizetési-osztályba sorozása tárgyában is és sérelmesnek találván a rangsoroztatást, feliratban kéri a megye, módosítsák a rendeletet olyan értelemben, hogy a főispánok tartozzanak a negyedik fizetési osztályba, az alispánok, polgármesterek pedig érhessék el a IV. fizetési osztály első fokozatát is.

Pártolólag terjesztette a kisgyűlés a közgyűlés elé azt a javaslatot, hogy Baranya vármegye közellátási és gazdasági alapja címen új alapot szerveznek, erre az alapra az alispán a miniszteri jóváhagyás előtt is folyósíthasson kifizetéseket, illetve terjessze ki a kisgyűlés erre az alapra is azt az intézkedést, hogy az alispán rendelkezhet ennek a javára is más alap pénzével.

Meghallgatta a kisgyűlés a vármegyei közúti alap költségvetését, amelynek lényeges szempontja, hogy *az adókulcs továbbra is 20 százalék, bekötő utak építésére a kormányzat ebben az évben nem adhat támogatást,* elmarad a vámpótlás s mivel a vármegye új kiadások, de régi bevételek keretei között kénytelen dolgozni, végeredményben a költségvetés irreális.

A vármegye több alapjának zárszámadása vita nélkül kapta meg a kisgyűlés helybenhagyását.

Legalább harminc millió pengőre van szükség a drávamenti falvak újjáépítésének megkezdéséhez

A megyei gyűjtés eddig mindössze 280 ezer pengőt eredményezett

Elérkezett a július is, a drávamenti elpusztult falvak újjáépítéséhez azonban mindezideig nem sikerült hozzákezdeni. Szakemberek felvilágosításaiból tudjuk, hogy *egy-egy szoba-konyhás ház felhúzásához legalább kétszáz munkaóra szükséges* s így a feladatot csak úgy lehet idejében megoldani, ha vagy a kőművesek egész serege áll munkába, vagy pedig azonnal megkezdik az építést, mert jócsetben legfeljebb október elejéig lehet tető alá hozni az épületeket. Minden kezdeményezést, akár a hatóságok, akár a pártok részéről induljon ki, *derékba tör az a tény, hogy az építés megindításához is minimálisan 30 millió pengőre van szükség.* Ugyanakkor azonban a megyei gyűjtés ezidáig mindössze 280.000 pengőt eredményezett s ha hozzávesszük ehhez a pártokhoz befolyt összegeket is, akkor sem éri el a félmillió pengőt. Igaz, hogy természetbeli adományokból is hatalmas értékek gyültek már össze, de ezek felhasználásához is elengedhetetlen bizonyos tőke, ami azonban *pillanatnyira nem áll rendelkezésre.*

Szerencsére az előkészítés már abban a stádiumban van, hogy az építőmunka akármikor meg kezdődhet. Schwabach mérnök, a pécsi mérnökök szabad szakszervezete képviseletében megtekintette a falvakat, elhatározták, hogy az önkéntes, illetve majd kivezénylendő internáltak számára három barakot építenek és itt helyezik el a munkáshadsereget. Úgy értesültünk, hogy a pécsi iparosok szabad szakszervezetének tisztviselői szabadságuk terhére, egy heti önkéntes munkát ajánlottak fel s így a munkáshadsereg újból megnövekedett. Arról is szó van, hogy a pécsi internáló táborból legalább kétszáz embert bocsátanak majd rendelkezésre az építéshez.

A másik vonalon ugyanakkor folynak a felajánlások közületek részéről is. Így a beremendi cementgyár vezetősége felajánlotta, hogy a drávaszabolcsi iskolát megépítteti. A pécsi polgármester megbízottai megtekintették a drávapalkonyai és drávacsehi iskolát és valószínűleg a város közönsége vállalni fogja a két kulturépület rendbehozását.

Dr. Gállos Ferenc, siklósi tb. főjegyzőtől úgy halljuk, Szaporcán sikerült biztosítani, hogy 16 szövőasszony munkába álljon, a legszükségesebb textiliák előállításának érdekében. Viszont bajok vannak a kenderrel. Úgy halljuk a németek által felgyujtott kendergyárnak volna *akkora készlete, amivel a szükségleteket fedezni lehetne, azonban hatósági közbelépés volna szükséges,* hogy az anyag a helyszínen maradjon és a megszorultak téli háziipar keretében feldolgozhassák, amivel ketszeresen is lehetne segíteni rajtuk.

A megye új alispánja érintkezésbe lép *Nagy* Ferenc újjáépítési miniszterrel is államsegély biztosítása érdekében s *remény van arra, hogy a sürgősse vált újjáépítés munkálatai is kezdődhetnek.* Az aratás-cséplés amúgy is sok munkaerőt köt le, ha pedig még egy hónapig várni kell, attól lehet tartani, hogy kifogyunk az időből.

Keleti gazdaságtudományi és külkereskedelmi kart a pécsi egyetemre

A volt ujvidéki keleti kereskedelmi főiskola hallgatóinak mozgalma

Alig néhány nap előtt hírt adtunk azokról a törekvésekről, amelyek megindultak a Tanárképző Intézet, illetve csonka Bölcsészeti Kar visszaállítása érdekében, amelynek itt Pécsett különösen azért van egész magyarságunkra kiható létfontosságú jelentősége, mert éppen a Dunántúl történelmi tanulságai igazolják, hogy a felnövekvő, új nemzedék csak demokratikus szellemben kiképzett tanárok vezetésével oldhatja meg az új világ speciális és helyi viszonyok által megszabott feladatait. Még tele van a lelkünk ennek a kérdésnek gyors megoldást várásával s azzal a reménnyel, hogy ez hamarosan meg is történik, miután újabb, a pécsi egyetemet érintő ügyről számolhatunk be.

A volt Keleti Kereskedelmi Főiskola mintegy 250 fönyi hallgatósága felterjesztést küldött a kultuszkormány, valamint az egyes szakkormányok — újjáépítési, kereskedelem- és közlekedésügyi iparügyi és külügyi miniszteriumaihoz azzal a kérelemmel, hogy *a volt újvidéki Keleti Kereskedelmi Főiskolát a pécsi Erzsébet Tudományegyetem keretében Keleti Gazdaságtudományi és Külkereskedelmi karrá szervezze át.*

A főiskola megbízásából két fiatal, lelkes hallgató — miután az illetékes miniszteriumok vezetőit sikerült megnyerniük az ügy érdekében — most leutazott Pécsre, hogy a város és az egyetem támogatását, illetve pártolását is megszerezzék.

A két főiskolai hallgatóval alkalmunk volt beszélgetést folytatni. A megindulásra váró új fakultás feladatairól és célkitűzéseiről többek között a következőket mondják:

— A Keleti Gazdaságtudományi és Külkereskedelmi fakultás feladata gazdasági és műszaki szakemberek, valamint kereskedők képzése lenne. A régi tanulmányi anyagtól eltérőleg gyakorlati ismeretekre van szüksége a magyar fiatalságnak. Mi nem elméleti tudósok, hanem szakemberek akarunk lenni és a legszorosabb együttműködésre készülünk a külföldi államok, de különösen a szomszédos országokkal. Napjainkban igen fontos jelentőségre tett szert a Balkán és Középkelet. Keresnünk kell tehát az elő népekkel a kapcsolatokat. Oroszországtól kezdve a Balkánon és Középkeleten át a távoli nyugati vidékekről tengeren jövő áruk — melyeknek gyűjtőhelye és elosztója a Pécs—Baja—Dombóvár-i háromszög lehetne — rendkívül nagy és jövedelmező gazdasági lehetőségeket nyujtana. *Pécsre, mint a balkáni és kelet orientáció központjára — a jövőben óriási feladatok várnának. S hogy mit jelentene ennek a tervnek megvalósítása az itt élő emberek szempontjából, azt hiszem, nem kell külön hangsulyoznunk.*

A pécsi Egyetem mind jelentőségében, mind pedig hallgató számának növekedésében rendkívül előnyös helyzetbe juthatna ennek a fakultásnak a megnyitásával. Hiszen a keleti és külkereskedelmi ismeretek elsajátítására nemcsak a Balkánról, — ahonnan eddig is nagyszámban keresték fel a pécsi egyetemet — jönnének hallgatók, hanem mert ilyen egyetem Európában is első és egyetlen lenne — minden valószínűség szerint a nyugati országokból is küldenének hallgatókat.

Mint értesülünk, — az illetékes miniszteriumok vezetői máris foglalkoznak ennek a nagyfontosságú kérdésnek részletes és alapos megvizsgálásával. És ha az egyes vidéki egyetemi városok között már meg is indult a küzdelem, hogy ezt a szellemi és gazdasági életre egyformán fellendülést hozó, egész Európában új kezdeményezésű fakultást melyik nyerhesse el, — mi hisszük, hogy Pécs városa, amelyre kétszázötven hallgató egyöntetű választása esett — mindent el fog követni, hogy ez a törekvés itt valósulhasson meg.

És reméljük, hogy az egyetem szeptemberben megindúló új szemeszterre már nemcsak új tanárok, hanem új gazdasági szakemberek képzéséről is gondoskodhatik. *(b. j. dr.)*

Meg kell szüntetni a légoltalmi intézkedéseket

Pécs város polgármesteri hivatala a légoltalmi intézkedések megszüntetése tárgyában az alábbi rendeletet bocsátotta ki:

A honvédelmi miniszter 25.124/eln. Hadip. felsz.—1945. számú rendeletével a honi légvédelmi készültséget az egész ország területén megszüntette. Ennek a rendeletnek a kiegészítése nyomán a honvédelmi miniszter 26.192/eln. Hadip. felsz.—1945. számú rendelete alapján a polgármester az alábbiakban rendelkezik:

A 26.192/eln. Hadip. felsz.—1945. sz. rendelet 3. és 4. §-a részletes rendelkezéseket tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az *I. és II. csoportbeli vagyontárgyak* légoltalmát hogyan kell megszüntetni. Ezeknek a vagyontárgyaknak a felelős vezetőit a polgármester felhívja, hogy a Magyar Közlöny 1945. évi június hó 8-án megjelent 46. számában közölt rendelkezéseket pontosan hajtsák végre, a II. csoportba sorolt vagyontárgyak birtokosait pedig arra, hogy ugyanennek a rendeletnek az 1. §. (4) bekezdése értelmében legkésőbb 1945. évi augusztus hó 15-ig a légoltalom megszüntetése érdekében tett intézkedések rövid összefoglalásával készített jelentésüket a polgármesterhez terjesszék be.

A lakóházak és házcsoportok légoltalmát a rendelet 5. §-ában foglaltak szerint a következők figyelembevételével kell megszüntetni:

a) A lakóház légoltalmi őrségparancsnok feladatkörét a jelen rendelet végrehajtására a házmegbízott veszi át,

b) a lakóház, illetően a házcsoport számára beszerzett légoltalmi eszközöket és anyagokat számba kell venni és azokat minél nagyobb mértékben békecélra használni. A békecélra nem használható eszközöket további intézkedésig meg kell őrizni.

c) a lakóházak légoltalmi óvóhelyeit — a bennük levő építési és építésre felhasználható anyagot (alátámasztó gerendákat, ácskapcsokat, szerszámokat stb.) az Országos Újjáépítési, illetőleg Országos Építésügyi Kormánybiztos rendeletétől függően — a tulajdonos bármilyen békecélra használhatja,

d) a vészátjárókat, amennyiben azok bármilyen okból nyitva lennének és további nyitvatartásukra szükség nincs, be kell falazni,

e) a légoltalmi felszerelések közül a padlástér tűzvédelmi felszerelést, minthogy az tűzvédelem céljára a békében előforduló tűzeseteknél is jól felhasználható, helyén kell hagyni és a víztartályokat a fagymentes időszakban vízzel kell tölteni.

f) a lakók légoltalmi kiképzése megszünik.

A lakóházak és házcsoportokra vonatkozó rendelkezések végrehajtását a polgármester ellenőrizteti fogja.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a jelen rendeletben megállapított kötelezettsége valamelyikét nem teljesíti, megszegi, vagy kijátssza.

A pénzbüntetésre az 1928 : X. t. c. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az említett kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak — mint rendőri büntetőbíróságnak — hatáskörébe tartozik. Az 1929 : XXX. t. c. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezés szempontjából szakminiszternek a honvédelmi minisztert kell tekinteni.

MOLOTOV BESZÉDE A TUDOMÁNYOS ÉLET ÉS AZ ÁLTALÁNOS ÉLETSZÍNVONAL EMELÉSÉRŐL A SZOVJETUNIÓBAN

Moszkvából jelentik: A Szovjet Tudományos Akadémia jubileumi ünnepségei keretében Molotov külügyi népbiztos is beszédet mondott. Beszédében hangsúlyozta, hogy a szovjet kormány legfőbb erőfeszítései a szovjet nép jólétének fokozására irányulnak. Az elért óriási eredmények a társadalom forradalmi megújításának és a Kommunista Párt zseniális vezetőinek, Leninnek és Sztálinnak köszönhetők. Az általános életszínvonal emelésével párhuzamosan a tudományok is óriási fejlődésen mentek át a Szovjetunióban.

APOLLO Szerda, július 4.
PARKMOZI csütörtök-péntek, július 5—6.
URÁNIA szombat-vasárnap, július 7—8.

Cecil B. de Mille hatalmas alkotása, a civilizáció harca a vadonnal:

Acélkaraván

Főszereplők: Joel Mc. Crea, Barbara Stanwick, Akim Tamiroff.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor
vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

HIREK

— **Új munkabeosztás az „Új Dunántúl" szerkesztőségében.** Lapunk délutáni megjelenésével egyidejűleg szerkesztőségünkben új munkabeosztás kezdődött. Lapzárta mindennap délelőtt fél 11 órakor van, ez időn túl semmiféle közleményt nem fogadunk el. Felhívjuk egyben a közönség figyelmét, hogy a délelőtti szerkesztőségi órák idején feleket a szerkesztőségben nem fogadhatunk, mert ezzel a szerkesztőket munkájukban zavarnók. Feleket ezentúl kizárólag délelőtt fél 12 és 1 óra között fogadunk. A sajtóközleményeket azonban a délelőtti órákban is át lehet adni a kiadóhivatalban, amely azokat a szerkesztőségnek továbbítja.

— **A magyar Kommunista Párt pécsi szervezetének vasutas csoportja** folyó hó 5-én, csütörtökön délután 5 órakor pártnapot tart Ferenc József-út 30. sz. alatti székházában. A tagok megjelenése kötelező. Vezetőség.

— **Adomány a svéd kórháznak.** Mindinkább nyilvánvalókká lesznek azok a súlyos anyagi nehézségek, amelyekkel a Svéd—Magyar Társaság (Svéd Vöröskereszt) pécsi kirendeltsége küzd, miután a stockholmi központtal nem tud közvetlen kapcsolatot teremteni. A kórház orvosai példátlan kötelességtudattal részben tiszteletdíj nélkül, részben mai értékben csekély javadalmazással látják el rendkívüli kötelességüket. Ez annál inkább tiszteletet érdemlő szolgálat, mert a Király-utcai svéd kórház zsúfolt épületében szegénysorsú betegek s az eltávozó bolgár kórházaktól átadott magyar sebesültek fekszenek. E körülmények tudomására jutottak a Magyar Kommunista Párt pécsi szervezetének, amikor is kultúrosztálya spontán elhatározással a június 24-i Nemzeti Színházban tartott kultúrelőadás tiszta jövedelmét, egyezer pengőt átadott a svéd kórháznak. Az újhegyi, bányatelepi, messzestelepi ifjúság, a bőrgyári dalárda, valamint a rájkózenekar áldozatkészsége sietett a megsegítésre. A szenvedés felé szolidaris cselekedet erkölcsi vonatkozását gazdagítja egy kis epizód. Amikor a Nemzeti Színház műszaki személyzete, mindannyi munkás kisember meghallotta, hogy a jövedelmet a svéd kórháznak adják át, lemondott a szokásos közreműködési díjról. Szeretnénk, ha a fenti példa csak nyitánya lenne hasonló tetteknek, a város közösségének már annyi szolgálatot tett svéd kórház megsegítése felé. (K. I).

— **Orvost hír.** Dr. Miskolczy Vilmos orvos ismét rendel Citrom-u. 6. sz. alatt hétköznap délután 4—6-ig. Bejárat a Citrom-utcába az Irgalmasok-utcája felől.

A rendőrség őrizetbe vette Lamparter József takarékpénztári nyilas tisztviselőt

Lamparter József volt Pécsi Takarékpénztári tisztviselőt bizonyára sokan ismerik a pécsiek közül. A felszabadulást megelőző napokban ő is elmenekült, amire — mint az alábbiakból kiderül — minden oka megvolt. Tegnap visszaérkezett Pécsre és a rendőrség őrizetbe vette. A nyomozást nyomban folyamatba tették ellene, amelynek eddigi adataiból máris kiderült, hogy Lamparter, aki a takarékpénztár hites könyvvizsgálója is volt, szoros viszonyt tartott fenn pécsi nyilas körökkel, így pl. az itt működő nemzetvédelmi osztállyal, tagja volt ezenkívül az Imrédy-pártnak. Hűséges segítőtársa volt Massay Waltornak, az Imrédy-párt egyik vezetőjének, szoros barátság fűzte ezenkívül Keck Antal nyilaspárti képviselőhöz. Itteni nyilasvonatkozású működése során, amint az eddigi nyomozás máris kiderítette, sokaknak komoly kellemetlenségeket okozott. A rendőrség a nyomozást széles alapon le fogja folytatni az ügyben, ezért máris egész sereg tanú kihallgatása van folyamatban, aminek eredményeképpen fognek Lamparter további sorsáról dönteni.

PARKMOZI Szerda, július 4.
URANIA csütörtök-péntek, július 5—6.
APOLLO szombat-vasárnap, július 7—8.

Br. Eötvös József „Karthausi" c. regényének filmváltozata.

Néma kolostor

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit, Makláry.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor
vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

— **A ciszterci rend gyásza.** Szalay Gábor József ciszterci r. aranymisés áldozópap, ny. gimn. tanár Zircen 79 éves korában meghalt. A boldogult tanári munkáját 1889-ben Pécsett kezdte meg, ahol két évig működött, majd Egerbe került, itt 42 évig tanárkodott. Élete utolsó évei is itt teltek el csendben, majd a legutóbbi időben Zircre vonult, ahol imádságos lelkét május hó 2-án Teremtőjének visszaadta. Az elhunyt lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozat július 5-én, csütörtökön reggel ½8 órakor lesz a belvárosi plébániatemplomban.

— **Előadás a gyermekkori fertőző betegségekről.** A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége folyó hó 4-én, szerdán délután 7 órai kezdettel hivatalos helyiségében, a volt Nemzeti Kaszinóban, összejövetelt tart. Az összejövetel keretében dr. Bános Alajos egyetemi magántanár beszél „A gyermekkori fertőzőbetegségek megelőzéséről". Az előadást kérdések és megbeszélések követik. A rendkívül tanulságosnak ígérkező előadásra való tekintettel úgy a tagok, mint az érdeklődők minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség.

— **Orvosi hír.** Dr. Gaál Lászlóné dr. Bruck Stefánia volt gyermekmenhelyi főorvos orvosi rendelőjét Perczel-utca 13. szám alatt megnyitotta. Rendel csecsemő- és gyermekbetegek részére délelőtt 11—12-ig és délután ½4—5 óráig. Telefon: 38-27.

— **Növendékhangverseny.** Szépszámú közönség előtt tartotta meg a Városi Zenekonzervatórium évzáró hangversenyét. A szereplők egynéhánya már érintette a művészi színvonalat, mások mint sokat ígérő tehetségek mutatkoztak be. Elsőhelyen említjük Horváth János III. akadémiai oszt., Piovesan Sirio hegedűnövendékét, aki Veraccini Largoját és Pugnani Allegroját szép tónussal és fejlett technikával játszotta és megérdemelt sikert aratott. Ígérő tehetség Selényi Ferenc (VIII. évf.) ugyancsak Piovesan növendék. Corelli la Foliá-ját játszotta átlagon felül emelkedő előadással. Ösztönös muzsikus Horváth József (VI. évf.) Opritia Mária zongoranövendéke. Takács kis Szonátáját játszotta finom muzsikalitással. Lásson munkához — érdemes! Az énekesek közül is szerepelt Kalliwoda Olga három akadémiai osztálybeli növendéke: Keresztény Béláné (II. ak.) muzikális, finom előadó, hangja ezúttal a szokottnál is kisebb fátyolos és néha disztonáló volt. Ez utóbbi hibával küzdött K. Vadnai Mária (I. ak.) is. Hanganyaga nagy és szépen csengő, de előadása még nem elég érett nehéz operák előadásához. Fejlődésképes Theremi Gáborné (I. ak.) hangja. Zenei szempontból véve még kezdő ugyan, de vannak kilátásai ha komolyan dolgozik. Miután a növendékhangversenyek a tanár és tanítvány elvégzett komoly munkájának mérföldkövei kell, hogy legyenek, a kritikus is köteles a szigorú ítéletre, különösen az akadémiai osztályokkal szemben. A komoly kritika célja nemcsak a folytonos dicséret, hanem a hibákra is rá kell mutatnia, hogy evvel is buzdítson. Országunk első vidéki zenekonzervatóriumának magas művészi és pedagógiai színvonala is feljogosít erre. A többi szereplő közül Somsich Klára VII. és Molnár Sári VII. Opritia növendékei mint ügyes zongoristák mutatkoztak be, fejlett technikával. Milos Aranka V. és Horváth Zsuzsa III. Bán növendékei is simán oldották meg feladatukat. M. Graef Tildy növendékei közül Csiga Sarolta V., Foki László VI. és Kovács Sándor VII. tettek tanúbizonyságot tanárnőjük komoly pedagógiai munkájáról. Végül két igen tehetséges kezdőről kell még beszámolnunk: Trapp Sándor I. Weininger zongora- és Horváth Tibor II. Thirring gordonka-növendékéről. A zenekonzervatórium általános színvonal-emelkedése minden esetben feltűnt. Továbbra is jó munkát kívánunk Pécs zenekultúrájának általános kibővítése érdekében. Hiszen jól tudjuk, hogy éppen a zenére — mint az ifjúság nevelő-eszközére — mily óriási feladatok várnak az új demokratikus Magyarországban.

URÁNIA Szerda, július 4.
APOLLO csütörtök-péntek, július 5—6.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 7—8.

Mulatságos történet egy terebélyes családról.

Az új rokon

Főszereplők: Perczel Zita, Deli Ferenc, Kabos, Gózon, Vaszary, Turai Ida, Pethes, Berki Lili.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor
vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

— **Eljegyzés.** Gyeőry Emmi MÁV tiszt és Zongor Géza MÁV főintéző jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Református bibliaóra** lesz e hó 4-én, szerdán délután 6 órakor a gyülekezeti teremben. Július havában: „Jézus az élet kenyere" címmel új írásmagyarázat-sorozat indul, melynek minden darabja önálló lesz. A Keresztyén Szövetség (C. E.) tagjai részére nem lesz csütörtökön összejövetel, hanem a szerdai összejövetel után lesz imaóra.

— **Izraelita istentisztelet.** Folyó hó 4-én, szerdán délután 6 (hat) órakor a deportálás évfordulóján ünnepélyes gyászistentiszteletet tartunk. Ezt követően testületileg a temetőbe vonulunk, ahol a gettóban elhúnytak sírjainál kegyeleti imát végzünk. Felkérjük a Pécsett lévő hittestvéreinket, hogy ezen alkalomból minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A tanfelügyelőség** felhívja a tanító nyugdíjasokat, illetőleg a tanító-özvegyeket, hogy nyugellátási lapjaikat minél előbb nyujtsák be Kardoss Kálmán-utca 5. szám alatt.

— **A Gőzkazánfűtők és Gőzgépkezelők** Pécsi Vizsgázó Bizottsága július hó 7-én szombaton 9 órakor képesítő vizsgákat tart a kerületi iparfelügyelői hivatalban (Pécs, Kossuth Lajos-utca 27.). Érdeklődni lehet a kerületi iparfelügyelői hivatalban, Kossuth Lajos-utca 27. Telefon: 14-04.

SZINHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

A komoly produkciót ismét a könnyű szórakoztató operett követi. A közönség érdeklődésére való tekintettel szerdán és csütörtökön a „Gólyaszanatórium" kerül színre, amelyben Fesztoráczy Kató szerepét Péterfy Gitta veszi át. Péntekre a közönség kívánságára a színház igazgatósága mégegyszer műsorra tűzte a kedves meséjű, fülbemászó melódiájú operettet, a „Mégis szép az élet"-et.

Műsor:

Szerda este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.
Csütörtök este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.
Péntek este ½8 órakor: Mégis szép az élet.

SZABAD SZÓSZÉK

TEKINTETES SZERKESZTŐSÉG!

Az „Új Dunántúl" június 14-i „Fasisztamentés" és „A közgyűlés Horváth Kázmér elmenekült tanácsnokot nem veszi vissza" c. cikkeivel kapcsolatban kérem az alábbiak közlését:

1. Nem voltam és nem vagyok fasiszta, különben a Sztójay-kormány nem degradált volna már májusbn.

2. Nem menekültem el Pécsről. A „menekülés" u. i. novemberben történt, engem pedig a belügyminisztérium szeptember 3-án rendelt el Pécsről. E kirendelés és a felszabadulás közti időben néhánynapi szabadságra Pécsett lévén, családomat és ismeröseimet a menekülésről lebeszéltem; ugyanezt tettem más városokban is, amire sok tanú állíthatok.

3. Az országhatárt nem léptem át. Szolgálatom alól a határon belül március 31-én mentettek föl s az akkori közlekedési viszonyok és a két front ellenére, gyalog már április 4-én Pécsett voltam és 5-én szolgálattételre jelentkeztem.

Mindebből következik, hogy nem önszántamból mentem el s nem akkor jöttem vissza, amikor akartam, ellenben a lehető legelső alkalommal és a lehető leggyorsabban visszatértem.

Még csak annyit, hogy azon igen kevés köztisztviselő közé tartozom, aki se a Szálasi-kormányra, se a Hungáristaállamra esküt nem tettem, ami miatt fizetést se kaptam.

Pécs, 1946 június 15.

Tisztelettel:
Dr. Horváth Kázmér

— **Kereskedők igazolása.** A Kereskedők Testülete felhivja az összes kis- és nagykereskedőket, önálló iparengedéllyel működő ügynököket, piaci és vásári kereskedőket, jogi személyeket (rt., kft., stb.), hogy a kereskedők igazolásához szükséges nyilatkozat-nyomtatványt a Testület titkári irodájában július 6. napjáig vegyék át. A kitöltött nyilatkozatot cégbélyegzővel, bélyegző hiányában a cég nevével, foglalkozásával és borítékban ugyanott, július 15. napjáig kell benyujtani. A nyilatkozat be nem nyujtása az iparjogosítvány tárgyalás nélküli megvonásával jár.

PÁRTMOZGALOM

AZ ÜZEMI BIZOTTSÁGOK MUNKÁJA

A kommunista párt hétfői pártnapján Gáspár Sándor budapesti kiküldött a demokratikus új rendben fontos szerepet betöltő különböző bizottságainak munkáját ismertette. Mindenekelőtt a Nemzeti Bizottságok szerepét fejtegette. Ezek a bizottságok valósággal életet öntöttek az aléltságba merevedett társadalom szervezetébe. Hatalmas munkát végeztek a földigénylő-bizottságok, mert súlyos akadályokkal kellett megküzdeniök. Ami az üzemi bizottságokat illeti, ezeknek fontossága ma még valójában fel sem mérhető. Ezeknek munkája az újjáépítésben igen fontos. Már eddig is igen jelentős eredményeket értek el a munkásság javára, amit valamennyien érezhetünk. Munkakörük most már jórészt kialakult. A tulajdonjog érintetlenül hagyása mellett, az üzemek vezetésében a termelés irányításában olyan befolyásuk van, ami szinte felbecsülhetetlen. Különösen az üzemek munkásainak élelmezése, a munkafegyelem helyreállítása, munkások szakmai átképzése igen fontos feladatokat ró az üzemi bizottságokra. A munkafegyelem ellen leginkább az újonnan beszervezett elemek követnek el helytelen dolgokat, különösen a túlzott követelésekkel való fellépéssel, vagy a termelés szabotálásával nehezítik meg az újjáépítést. Igen sokan közülük helytelenül fogják fel a demokráciában való jogokat és kötelességeket. A régi szervezeti tagoknak szembe kell szállni ezekkel a túlzásokkal, a fegyelem meglazításával. Gondoljuk el, mi volna a helyzet, ha a háború másként végződik! Jobb volt-e a helyzet az elmult 25 év alatt, amikor a munkásság a száját sem nyithatta ki?

A két munkáspárt szoros összefogására, együttműködésének elmélyítésére kell törekedni. Pécsett ezen a téren még sok kívánni való mutatkozik. Sokkal jobb a helyzet ebben a tekintetben Budapesten. Az újjáépítésről szólva, hangsúlyozta, hogy ezt az igen fontos kérdést minél szélesebb körben kell propagálni, minél szélesebb néprétegeket kell belevonni az újjáépítésbe.

A pártokba reakciós elemek furakodtak be. Ezektől meg kell tisztítani a pártokat. Ez a tisztogató munka már különben meg is indult, de ezt az egész országban keresztül kell vinni. Minden kommunistának felelni kell tetteiért, ezért a kommunistának fegyelmezettnek kell lenni, példaadóan fegyelmezettnek. Egyelőre nélkülözés, lemondás, az életünk és az is marad még egy ideig, de nem szabad elcsüggednünk, mert ez az ország most már a miénk, a miénk is marad. Rajtunk a sor, hogy azt minél erősebbé, szebbé és boldogabbá tegyük mindnyájunk javára.

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom szerdán délután 6 órakor a Nőegyletben tagértekezletet tart, amelyre a tagok megjelenése kötelező, tagsági könyvét mindenki hozza magával.

Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom működővő csoportja kedden délután 6 órakor a Nőegyletben összejövetelt tart. A tagok megjelenése kötelező.

A szociáldemokrata párt kisparas és kiskereskedő csoportja részére folyó hó 4-én, szerdán délután 6 órakor Polácsi János tart előadást „A tőkés termelési rend válsága" címen. A tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg ezen az őket érdeklő nívós előadáson.

— **A Szociáldemokrata Párt ifjúsági csoportja** szerdán délután 6 órakor tagértekezletet tartott, amelynek során Kovács Ferenc ifjúsági vezető beszámolt az időszerű kérdésekről, majd Kövesi Béla tanár a szociálista tervgazdaságról tartott értékes előadást. A legközelebbi tagértekezlet június 20-án, szerdán délután 6 órakor lesz, amikor is a tagok megjelenése feltétlen kötelező.

SPORT

UJJÁALAKUL A PÉCSI MUNKÁS SPORT CLUB

Hetek óta olvashatjuk, milyen nagy port vert fel nálunk annak a megállapítása, hogy szükséges egy olyan sportegyesület megalakítása, amely magába foglalja a munkás sportolók összességét. Közben a munkássport vezetői sem voltak tétlenek és állandóan megbeszéléseket tartottak, milyen módon lenne lehetséges ennek az egyesületnek létrehozása.

Végre sikerült megoldást találni. A Toldi Munkás Sport Egylet, amely eddig egyedüli képviselője volt a munkásság sportjának és rövid működése alatt igen szép eredményeket ért el, kibővíti keretét, hogy lehetővé tegyék Pécs összes munkás sportolóinak egy táborba való tömörülését és a jövő vasárnapra összehívandó közgyűlésen felveszi a Pécsi Munkás Sport Club nevet. Pécsett e név alat már működött a huszas években egy sportegyesület, amely méltóan képviselte Pécs sportját országos, sőt külföldi viszonylatban is.

Reméljük, hogy a sportegyesületek megértő támogatása és a sportolók munkája ismét egy nagy reprezentatív egyesületet fog a legrövidebb idő alatt létrehozni, amely végre minden sportban méltóan fogja Pécs színeit képviselni.

E hét csütörtökén szélesebbkörű megbeszélést tartanak az új egyesületet létrehozói, ahol bizonyos vonatkozásban kialakul majd az új egyesület vezetősége. Már most kérünk minden sportbarátot és sportembert, akik részt hajlandók venni a PMSC vezetésében, hogy csütörtökön délután hat órakor az MLSz helyiségében jelenjenek meg.

Pécs sportjának szüksége van egy nagy, az összes munkássportolókat magában foglaló egyesületre és ha rövid idő alatt lelkes munkával a Toldi MSE ily szép eredményeket tudott elérni, biztosak vagyunk benne, hogy a széles alapokra fektetett PMSC szintén egész rövid idő alatt elfogja érni célját a különböző sportágakban, tömegsportot és minőségi sportot teremt, ezáltal Pécs sportját ki tudja emelni eddigi szürkeségéből.

Diamant Gyula

Jól sikerült úszóversenyt rendezett a PAC és a MaDISz. Vasárnap hűvös, szeles, esős időben került lebonyolításra a PAC és a MaDISz klubközi házijellegű úszóversenye. A rossz idő ellenére elég szépszámú közönség jelent meg, ami bizonyítéka annak, hogy az úszósport széles rétegeket mozgat meg. A versenyen elért eredményeket az idő nagyban befolyásolta. A tréninglehetőségek eltolódása következtében nem a várt eredmények születtek, de reméljük, hogy a legközelebbi verseny alkalmával a jobb tréninglehetőségek következtében jobb eredmények látnak napvilágot. Részletes eredmények: 50 béka mell.: 1. Hauk PAC, 100 fiú hát.: 1. Kővári, MaDISz 50 gyerek mell.: 1. Fibusek PAC, 100 senior gyors.: 1. Szantner PAC, 50 gyerek gyors.: 1. Fibusek PAC, 200 ifi mell.: 1. Vecsei PAC, 100 senior mell.: 1. Horvát MaDISz, 100 ifi gyors.: 1. Szanter PAC, 100 fiú mell.: 1. Boda PAC, 100 senior hát.: 1. Hermesz PAC, 50 gyerek hát.: 1. Schneider PAC, 100 fiú gyors: 1. Fibusek PAC, 3x50 vegyesváltó: 1. MaDISz. — A verseny után műugró bemutató következett, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott, hiszen Pécsett már közel négy éven át szünetelt a műugrósport technikai akadályok miatt. A bemutatót Nowotarski István a PAC régi úsversenyzője, délnyugati kerület bajnoka, országos és kongresszusi bajnok zajos tetszésnyilvánítások közepette nagy hozzáértéssel és brilliáns rutinnal mutatta be.

Felhívás a PVSK játékosokhoz. Kérik az összes PVSK játékosokat, hogy július 4-én, szerdán délután tartandó edzésen teljes számban vegyenek részt. Edzés után játékosértekezlet lesz. Tekintettel arra, hogy több fontos bejelentés szerepel az értekezleten, kérik az összes játékosok megjelenését. Úgy az edzésen, mint az értekezleten kötelező a megjelenés.

GYAKORLATTAL rendelkező, intelligens nő elhelyezkedne orvosi rendelőben. Ajánlatot: „Gyakorlott" 5917. jeligére a kiadóba kér.

MEGNYITOTTAM szép, tiszta szobákkal, fogadómat, (szállodámat). Átutazóknak olcsón kiadó. Csándery-utca 6. szám.

KERESEK megvételre jókarban lévő, balkaros Singer tűzögépet. Ajánlatot: Losonc-utca 11. sz. alá kérek.

Közellátási tájékoztató

ÉLELMISZERJEGYEK KIOSZTÁSA

A közellátási ügyosztály közli, hogy július hó 4-én, szerdán a K, július hó 5-én, csütörtökön pedig az L, M, N, Ny, betűvel kezdődő nevű pécsi lakosok kapják meg az ügyosztály 2-es számú irodájában a hatósági jegyeiket.

SZABAD a választás, én megis Frankfurternél értékesítem ingóságaimat. Hal-tér 3. Telefon: 24—70.

JÓKARBAN lévő varrógép eladó. Patacsország 103.

ELADÓ egy könnyű kocsi, szerszámmal együtt. Petrezselyem-utca 31/1.

ELADOM 15 köves, dupla fedelű, szép, ezüst órámat, borért. Cím: Árpád-utca 1.

ELADÓ új, kötött kosztüm. Madách-utca 23.

FŰSZERKERESKEDŐSEGÉD főváros gyakorlattal elhelyezkedne. Cím: Wágner Frigyes Pécs, Kis Flórián-utca 3.

UDVARRA nyíló lakást keresek. Cím: Gergely-utca 11.

JOBB állapotban lévő gyalúpadot vennék. Jánus-utca 10. sz. Özv. Keil Györgyné (az udvarban.)

MEGVÉTELRE keresünk tróasztalt, széket, jókarban lévő kerékpárt. Magyar Közlönyre (Hivatalos lap) előfizetőket elfogad Tempo hírlapiroda, Rákóczi-út 32. Telefon: 12—11.

JEGESZEKRÉNY eladó. Lyceum-utca 11.

ELCSERÉLNÉM régi bérű, 3 szoba, összkomfortos hálómat, 2 szoba, hallosra. Megbeszélés: József-utca 23. 14. ajtó. 2—3-ig.

BÚTOROZOTT SZOBA ágynemű nélkül, úriembernek azonnal kiadó. Cím: Terjánne, Pozsony-utca 2., I. em.

HASZNÁLT, jókarban lévő székek eladók. Munkácsy-utca 12. asztalosnál.

ELADÓ egy bordó, plüss szalongarnitúra. Megtekinthető a délelőtti órákban. Cím: Kossuth Lajos-utca 27. az udvarban.

SZOBA-KONYHÁS lakásomat elcserélném nagyobbért. Pinsz-utca 28.

ELADÓ új, alumínium, cserkészfelszerelés, fazék, lábos, serpenyő és egy békebeli mosófazék. Mecsek-utca 3. Félemelet 1.

GYUMOLCSIZ, tartós, természetes anyagokkal édesítve kapható. Szirupüzem, Benyovszky-utca 12. szám.

HÁZFELÜGYELŐT kercsek december 31-ig. Lehet nő is. Horváth, Benyovszky-utca 12. sz.

NYITOTT, padlós fehér kiadó. Cím: Horváth, Benyovszky-utca 12.

SZEDRET vidéken is veszek. Adok érte hasznos cikkeket. Horváth, Benyovszky-utca 12. Telefon: 18-66.

SZÉCHENYI-TÉR 2 szám alatt Chmura üzletben elcseréltem ernyőmet. A tulajdonos átveheti Gründler-utca 39. szám alatt.

VESZEK héjasdiót és mandulát bármilyen mennyiségben. Balázs Mihály, Március-utca 11.

FEHÉR, új angóra lemberdzsek és két fiatal angóra nyúl anya eladó. Kismakár-u 3. sz.

KERESÜNK megvételre egy sötétkék télikabátot 10—12 éves leányka részére. Ugyanott egy fehér gyermekágy eladó. Mohácsi-országút 61. szám. Gyárváros.

MAGAMHOZ vennék egyedülálló, intelligensebb, munkabíró, gyermekszerető nőt, aki az egész háztartásomat önállóan ellátná. Ajánlkozó címét kérem igényjegyjelöléssel a Klobusiczféle fűszerüzletben, Király-utca 44. leadni.

SZÉP függönyök és szőnyeg eladó. Perczel-utca 23. varróda.

ÜRI- és hölgyfodrászüzletemet bérbeadnám. Cím: Perczel-utca 23.

EGY szobás, fürdőszobás, garszonlakást keresek, vagy nagyobb lakásba társulnék, esetleg villába. Ajánlatokat: „Tisztviselőnő" 5893. jeligére a kiadóba kérek.

BRILLIANST, vagy ilyen ékszert vásárol Bpesti Szerdán délelőtt a Pannonia-szálló 416. sz. szobájában.

KI TUD RÓLA? Paiger László Belvárdgyulai, Gödréről 1944 november 24-én mint újonc indult Peredre. Aki tud róla értesítse szüleit Paiger Lászlót Belvárdgyulára B. M.

KALADONT-fogkrém, Schmoll-paszta, napszemüveg, kefék, meszelők, ruhafesték, pipereczikkek kaphatók Fodor-illatszertár, Gr. Benyovszky Móric-utca 3. Telefon: 28—20.

JÓKARBAN lévő férfikerékpár eladó. Cím: Perczel-utca 23. Fodrászüzlet.

KEVESET használt, fél hálót vennék sürgősen. Cím: Pásztl Ilonka Pécs, Bányatelepi-út 33. szám.

JÓKARBAN lévő, sötétkék, mély, gyermekkocsi eladó. Mohácsi országút 113. sz. vendéglő.

RÖVID zongora bérbeadó. Szijjártó, József-utca 33. szám.

ELADÓ 35-ös, fehér, nubuk cipő. Torda-u. 11.

HÁLÓKAT, ebédlőket Frankfurtertől. Bútorház, Felsőmalom-utca 9.

MEGBIZHATÓ mindenest, vagy bejárónőt felvesznek. Cím: Báthory-utca 18. Jelentkezés délután.

5 MÉTERES, dupla létra eladó. Marosvásárhely-utca 4.

HÁROM ennyo. elmenno gyermekével mindenesnek. Érdeklődni lehet: Nyár-utca 8.

BÚTOROZOTT SZOBA szolíd, megbízható, úriszemélynek kiadó. Kinizsi-utca 4.

ELADÓ 3 drb. 4 hónapos mangalica süldő. Szigeti-út 72.

OTTHONRA talál középkorú, egyedülálló, tisztességes, egyszerű, nő ki 2 tagú családnál a háztartásban előforduló munkához ért. Megbeszélés végett közelebbit Kertváros, Gyulai Pál-utca 4.

ZONGORÁT, vagy pianinót bérbevennék. Ajánlatokat: 5908. számra a kiadóhivatalba kérek.

BÚTOROZOTT SZOBA fürdőszobahasználattal, úriembernek kiadó. Ugyanott szezlon eladó. Szigeti-út 58., I. emelet bal.

†

Kapronczay Péter és neje szül. Zdrajevszky Antónia mint megtört szülők a maguk, valamint egyetlen fiuk, menyük, 3 unokájuk és a rokonság nevében is, mély fájdalommal tudatják, hogy a felejthetetlen gyermek, testvér, sógor, nagybácsi és kedves rokon

Kapronczay Lajos

százados

1944. évi november hó 10-én, kötelességének hőstermészetes teljesítése közben, életének 36-ik évében, a hazáért hősi halált halt.

Drága halottunk ideiglenesen a szihalmi (Borsod m.) temetőben nyugszik.

Az engesztelő szentmise-áldozatot f. hó 7-én, szombaton reggel 1/9 órakor mutatjuk be érte a belvárosi plébánia templomban.

Áldott lelke nyugodjék az örök békességben!

ASZTALOSSEGÉDEKET keresek állandó munkára. Erdei Sándor műbútorasztalos. Majláth utca 8. szám.

NE CSODALKOZZÉK! Győződjék meg arról, hogy eladó ingóságait megveszem. Frankfurter, Hal-tér 3. Telefon: 24-70.

Megjelent a Földbirtokreform II. és III. számú végrehajtási rendelete.

Ara 12.— pengő.

Kapható: az Uj Dunántúl könyvesboltjában Pécs, **Király-u. 10.**

ARANYAT, brilliánsot a legmagasabb napi árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom Aranyai, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. szám. Telefon: 26-69.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. sz. Telefon: 30-13.

REKAMIÉK, szezlonok. Lakásberendező, Szinház-tér 3. szám.

ASZTALOSSEGÉDET, kárpitostanoncot felvesz. Fuchs bútorüzem, Pécs, Deák-u. 21. szám.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

KUTUZÓ-ZSINEG kapható Rigó papirkereskedés, töltőtollklinika Pécs, Deák-u. Telefon: 10-32.

MÉZET, minden mennyiségben veszek. Tóth Géza kis- és nagykereskedő, Zsolnay V.-u. 13.

Megjelent

az üzemi bizottság megválasztása és hatásköre

(Az 53.000/1945. Ip. M. rendelet).

Előszóval és jegyzetekkel ellátta Dr. Ormos György ügyvéd, a pécsi szakmaközi bizottság titkára

KAPHATÓ: UJ DUNANTÚL KÖNYVESBOLTJÁBAN PÉCS, KIRÁLY-U. 10.

HIRDETMÉNY.

Felhívjuk mindazokat a bányanyugbéreseket, akik az Első Dunagőzhajózási Társaság pécsvidéki bánya- és egyéb üzemeinek alkalmazásában eltöltött szolgálati évek alapján részesülnek az Országos Társadalombiztosító Intézet részéről nyugbérszolgáltatásban, hogy összeírásuk végett a lakóhelyükhöz legközelebb eső elelmitárakban f. é. júl hó 7-ig bezárólag jelentkezzenek. A város területén és a vidéken lakó nyugbéresek ugyancsak f. é. júl. 7-ig bezárólag a bányatárspénztárnál (Pécs, Mária-utca 9. sz.) is jelentkezhetnek.

Minden jelentkező a jelentkezéskor nyugbérhatározatát, valamint a legutolsó nyugbétkiutalásról szóló postatakarékpénztári csekkszelvényt feltétlenül vigye magával.

A Pécsvidéki Bányaművek Együttes Üzemi Bizottsága.

ANGÓRA nyulak eladók. Pécs, Torda-u. 24.

FELSŐRUHASZEKRÉNY eladó. Szigeti-út 29., I. 6.

1 SZOBÁS, konyhás, bútorozott lakást keres, vagy konyhahasználattal egy idősebb házaspár. Ajánlatokat: 5859. számra a kiadóba kérek.

ELADÓ 1 ebédlő asztal, 1 gömbölyű szobaasztal, hozzá 3 szék, 1 összecsukható rugós, kárpitozott ágy és egyéb holmik. Cím: Br. Bánffy Dezső-utca 7. Ledényi.

FŰSZERÜZLET-berendezés, 2 drb. kerékpár külső, 1 drb. belső, új, békebeli, eladó. Felsővámház-utca 63.

MÉLY, fehér, gyermekkocsi eladó. Scitovszky-tér 13.

PRIMÁHANGÚ gitáromat elcserélném, vagy vennék bendzsót Ujházy József Erzsébet-utca 23. szám.

KÉZIKÚTONŐKET magas munkadíjjal keresünk. Gáspár, Kardos Kálmán-utca 7. délben 1—3 óra között.

VESZEK egypár 38—45 kg-os komplett kocsitengelyt. Eladok enyvet, gipszet. Horváth, Benyovszky-utca 12.

KAJSZI, édesalma, kértetermést vidékre is veszek. Állandó szállitásra, ügynököt alkalmazok. Horváth konzervüzem, Benyovszky-u. 12.

VIDÉKI üzletház eladó, vagy pécsi házért elcserélném. Érdeklődni: Pécs, Rákóczi-út 45. szám. Hoffman szabónál.

VESZEK 1—2 hold lucernatermést, esetleg zabot adok érte. Horváth, Benyovszky-utca 12.

EGYPÁR 41-es férfi új lakkcipő eladó. Cím: Mészáros István, Diósi-út 42/a.

EGJARÓ takarítónőt azonnalra felveszek. Demenyi, Szepessy-utca 6.

Forgalmiadó bevallási levelezőlap kapható az Uj Dunántúl könyvesboltban, Pécs, Király-utca 10. szám.

Magánalkalmazottakat Igazoló Bizottság.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy a Pécs Város Nemzeti Bizottsága 26/15 N. B. 1945. sz. alatt elrendelte az összes magánalkalmazottak igazolását.

Ezen igazolási eljárás 1945 júl. hó 12-én d. u. 3 órai kezdettel és folytatólag az azt követő napokon az alanti cégek alkalmazottai igazolása ügyében tárgyalásokat tart és igazolásuk tárgyában határozatokat hoz. Igazolás alá kerülnek a következő cégek alkalmazottai:

A cégek nevei:

Zsolnay keramiagyár, dr. Vámos drogéria, Glöckner Gyula, Szent István Társ., Kaminek István, Központi Diszüzlet, Meinl Gyula rt., Schenk János, Rákóczi nyomda, Vorafti Mária, Mimóza illatszertár, Ruzsóvy János, Grünwald József, Bar, Várm. Munkások Vállalkozó Szövetkezete, Töró István, Özv. Steiner Antalné, Hajnal festékház, A Mi Boltunk, Kramm Dezső, Vesér és Balog kaptafagyár, Gazdák Biztosító Szövetkezete, Csaba József, Városvári Rezső, Tengler Bernátné, Fodor Imre, Benkó István, Kulcsár Zoltán, Kiss Gyuláné, dr. Cseke Gyula, Montay László, Fuchs Mária, Binszák Károly, Müller Lajos, Centgrál Lajos, Pataki Ferenc, Tamási János, Elza kézimunkaüzlet, Nagy János Vajda Gyula, Kocsvár Ferenc, Szent Antal Bazár, Wagner Ernőné, Egerszegi József Tóth Péter, Wilhelm Józsefné, Pászt Ernő, Bánosi Ferenc, Villányi János, Barna Béla, Dél-ka cipőgyár, Szijj István, Denk Mária, Timár Péter, Özv. Kovács Lászlóné, dr. Krémusz Ferencné, Katholikus Népszöv. Pénztáregyesülete, Kisbirtokosok Biztosító rt., Hazai Általános Biztosító, Jung István, Kincses István, Kristály Vegyüzem, Bischof Pál, Molnár János, Kelemen József, Kanizsai Mihály, Pannonia Szálloda, Darida János, Anker Biztosító Intézet, Oláh Péter, Özv. Drenda Istvánné, Ifj. Türr Mihály gőzmalom, Hahn István, Horváth József, Fánczél József, Lill József, Debreceni vegyészeti vállalat, Erdélyiné Futász Olga, Krassó Dénes, Müller József, Eisner Dóci, Beimel cipőüzlet, Schmiedt fiező, Monostori József, Magyar Általános Hitelbank, Vass Bertalan, Cserny Károly, Spitzer Sándor, Özv. Bernhardt Györgyné, Schönchrger Lajos, Krommer Károly, Benedek Károly, Molnár Lajos, Hohmann Jenő, Kerner János, Gadó István, Laufy József, Horváth István, Hild Lajos, Petrovits Jenő, Fuzi János, Papp és Ernyes, Hamerli kft., Városi Közjóléti Szöv., Balázs József, Vollnecak Ilona, Juhász István.

A szolgálaton kívül lévő alkalmazottak igazolását a Dunántúl napilap útján közlöm.

Nyomatékosan hivom fel a lakosságot, hogy minden gátlás és kicsinyes szempontot félretéve, hátor kiállással és önérzetes helyállással, irásban vagy szóban haladéktalanul jelentse be a magánalkalmazottak népellenes politikai és gazdasági ténykedéseire vonatkozó észleleteit és közölje velem, hogy magatartásával és cselekedetével az igazolásra alkalmazott sértette, vagy sérti-e a dolgozó nép érdekeit. Az irásbeli bejelentés a Szakszervezeti Titkársághoz, Timár-utca 5. ajánlott levélben kell, hogy történjék, melyben a bizonyítékok (tanuk, okirat, stb.) megjelölendők. A bejelentő neve és a bejelentőhivatalban is nyilvántartott lakcíme feltétlen közlendő, mert ezek nélkül a bejelentés eljárás alapját nem képezheti.

Szóbeli bejelentést július hó 2-ikától 7-ig mindennap d. u. 4—6 között a Szakszervezeti Székház, Timár-utca 5., I. em. 4. elfogadok.

A tárgyaláson panaszának szóbeli előadhatása végett bárki is személyesen megjelenni jogosult.

Az ellen, aki akár szóbeli, akár irásbeli feljelentést tesz, vagy panaszt ad elő, rágalmazásért eljárás nem indítható.

Pécs, 1945 július hó 2.

Nyilas Sándor
a IV. sz. igazoló bizottság elnöke.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — POZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 149. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 5. Csütörtök.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

A szovjet lapok méltatják Sztalin 1941 július 3-án mondott beszédének előrelátását

A föderatív Jugoszlávia méltányolja a munkásság és parasztság áldozatos szerepét

Truman elnök az emberi szabadságjogokról

A Szovjet lapok kommentárjai megemlékeznek Sztalin 1941 július 3-án mondott rádióbeszédének nagy szerepéről. Az Izvesztija szerint

Sztalin mindenkinél tisztábban látta, milyen komoly veszély fenyegeti a Szovjetuniót, de a veszély pillanatában nem vesztette el nyugalmát és törhetetlen győzniakarását.

Hangsúlyozta, hogy a szovjet nép ügye igaz és előre látta, hogy a Vörös Hadsereg döntő sikereket ér el a fasiszta Németország elleni háborúban.

A Németország elleni harc során a szovjet népre nehezült a legnagyobb teher. A szovjet nép becsületesen viselte ezt a terhet és győzelmesen került ki a megpróbáltatásokból.

Most, a bekövetkezett újjáépítés korszakában is a szovjetemberek önfeláldozóan és lelkesen végzik munkájukat, hogy helyreállítsák azt, amit az ellenség rombadöntött.

Sztalin beszédén kívül a szovjet sajtó tág teret szentel az Ukrán Szocialista Köztársaság legfelső tanácsának ülésszakán szerkesztett átiratnak.

A nagy orosz néphez intézett átirat az ukrán nép nevében köszönetet mond a segítségért, amelyet az ukrán nép évszázados álmának megvalósításához nyujtott és amivel lehetővé tette, hogy Kárpátukrajnát visszacsatolják az egységes ukrán szovjet államhoz.

A prágai rádió jelentése szerint

a csehszlovák kormány jóváhagyta a gazdasági megállapodásokat, amelyeket Fierlinger csehszlovák miniszterelnök kötött moszkvai megbeszélései során.

Viszont a tescheni kérdésben a csehszlovák kormány ragaszkodik az 1920-ban Saint Germain en Lave-ban megállapított határvonalakhoz.

TITO MARSALL BESZÉDE A SZERB SZAKSZERVEZETI MUNKÁSOK KONGRESSZUSÁN

A szerb szakszervezeti munkások kongresszusán Tito marsall nagy beszédet mondott, amelyben kitért a munkásság és parasztság nagy szerepére. Kettejük munkáján nyugszik az állam élete.

A föderatív Jugoszlávia méltányolja a munkás- és parasztosztálynak a háború folyamán hozott nagy áldozatait

és kéri őket, hogy a kivívott szabadságjogokat és egységet továbbra is őrizzék meg. A széthúzást szító elemeket küszöbölják ki, mert ezekkel szemben nem ismerhetünk kíméletet. Az új Jugoszlávia jelszava azonban nem a kíméletlen kegyetlenség.

A félrevezetett állampolgároknak hajlandó megbocsátani és őket körébe visszafogadni.

A szabotálókkal szemben, akik a másik oldal felé húznak, nem ismerünk kegyelmet. A régi bűnöknek nem szabad megismétlődniök és a munkásság éberségén mulik, hogy ez meg ne történjék.

Tito marsallnak a szerb szakszervezeti munkásokhoz intézett beszéde azt bizonyítja, hogy

a jugoszláv népvezér egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy az újjáépítés munkájának végrehajtóival ne keresse a közvetlen kapcsolatot.

Tito, a volt szakszervezeti titkár tisztában van a szervezett munkásság fontosságával és az új, föderatív Jugoszláviában méltó helyet kíván biztosítani az eddig elnyomott dolgozóknak.

A belgrádi rádió szerdai adásában

megemlékezett 1941 július 4-ének évfordulójáról, amikor a jugoszláviai kommunista párt központi bizottsága Tito elnöklete alatt elhatározta a német megszállók elleni fegyveres felkelést.

Az elhatározást tettek követték és 1941 július 7-én dördült el Szerbiában az első fegyver a hitleri banditák ellen. Az emlékezetes napot a kormány nemzeti ünneppé nyilvánította.

TÍZEZER BRIT ÉS KANADAI KATONA VONULT BE SZERDÁN BERLINBE

Az orosz csapatok szerdán adták át formálisan a brit csapatoknak berlini megszállási zónájukat. A megszállásban résztvesznek a 7. páncélos hadosztály legendás egységei, az úgynevezett „sivatagi patkányok", amelyek El Alameintől kezdve a normandiai partraszállásig résztvettek valamennyi döntő csatában.

Az amerikai és francia csapatok is szerdán vették át Berlinben kijelölt megszállási zónájukat.

Az angol rádió Berlinbe küldött tudósítója megállapítja, hogy

sehol annyi romhalmaz nem látható, mint Berlin központi részében. A Wilhemstrasse egykori minisztériumi palotái közül egyetlen egy sem áll többé.

Az élettelen utcákon a berliniek egykedvűen és kiábrándultan járnak dolgaik után.

Lublinba küldött angolszász tudósítók arról számolnak be, hogy Lengyelország országútjain végeláthatatlan autókaravánok és kocsisorok szállítják haza a győztes szovjet csapatokat.

TRUMAN BESZÉDE AZ AMERIKAI SZABADSÁGÜNNEPEN

Július 4-ének előestéjén, Truman elnök az amerikai szabadságünnep alkalmából beszédet intézett az Egyesült Államok népéhez. Felszólította honfitársait, adózzanak tisztelettel a szabadság eszméjébe vetett emberi hitnek.

Minden ember egyenlőnek született és minden embernek elidegeníthetetlen joga van a szabadságra és boldogságra.

Beszéde végén annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a Gondviselés segítségével Amerika le fogja győzni utolsó ellenségét, Japánt.

Byrnes, az új külügyminiszter kedden tette le a hivatali esküt és az ujságírók előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy kinevezése nem jelent változást az amerikai külpolitika alapvető elveiben.

Hopkins, Truman elnök tanácsadója egészségi okokra való hivatkozással lemondott állásáról. Truman elnök másik tanácsadóját, Joseph Daviest külön megbízatással ismét Londonba küldte.

KÖZÖS TÁRGYALÁSON VONJÁK FELELŐSSÉGRE A FŐBB HÁBORÚS BŰNÖSÖKET?

Jackson, a háborús bűnösöket kivizsgáló bizottság amerikai megbízottja azt javasolta, hogy

a nagyobb háborús bűnösöket közös tárgyaláson állítsák ítélőszék elé

a világbéke megbontása ellen szított összeesküvés címén.

A Gestapo, az SS és a többi náci szervezet tagjait szintén egyidejűleg kellene felelősségre vonni, ami megkönnyítené a későbbi eljárásokat.

Végül a háborús bűnösökkel függ össze a hír, hogy Darnand-t, a vichy-i milicia vezetőjét, akit „francia Himmlernek" neveztek, Olaszországból, elfogatása színhelyéről, Párisba szállították.

Minden eladott árút számlázni kell és az üzletben fel kell tüntetni az árakat

A pécsi elsőfokú iparhatóság a 3660—1945. M. E. rendelet alapján közli, hogy gyárszerű üzemek iparcikkeiket kizárólag csak jogositott iparosnak, kereskedőnek, vagy szövetkezetnek adhatják el.

Az az iparos, illetőleg kereskedő, aki árut jogositott iparosnak vagy kereskedőnek elad, vagy bizományba ad, köteles a vevőnek vagy bizományosnak számlát (jegyzéket) kiszolgáltatni, mely a kereskedelmi szokásoknak megfelelő lényeges adatokat, különösen azonban az egységárak és vételár teljes összegét feltünteti. Számlát (jegyzéket) közvetlen átadás esetén azonnal ki kell szolgáltatni, helykülönbség melletti eladás esetén pedig a feladás napjától számított 15 napon belül köteles az eladó a vevőhöz a számlát eljuttatni. Ha az eladó ezen kötelezettségének nem tett eleget, a vevő ezt a körülmény Pécs város I. fokú közigazgatósági hatóságának 48 órán belül tartozik bejelenteni.

Úgy a nagykereskedő, mint a kiskereskedő vagy iparos köteles az üzlet — vagy raktárhelyiségben lévő árukat — az élelmicikkek kivételével — ármegjelöléssel és olyan jelzéssel vagy számmal ellátni, melyből az áru beszerzési ára számlán keresztül megállapítható. A kirakatban elhelyezett áruk árát fel kell tüntetni. Az élelmicikkek eladási árát árjegyzék formájában az üzlethelyiségben ki kell függeszteni.

A közölt rendelkezések be nem tartása kihágást jelent és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő. Attól a kereskedőtől, illetőleg iparostól, aki a kihágást elkövette, az iparjogosítványt el kell vonni és vele szemben az internálásnak is helye van, az árukészlet egyidejű elkobzásával.

Ne használjanak vályogot a drávamenti községek ujjáépítésénél

A drávamenti községek újjáépítésének ügye állandóan foglalkoztatja a közvéleményt. Szokolyai Zsigmond most arra hívja fel a figyelmet, hogy az újjáépítést irányító bizottság ne engedje meg, hogy a házakat a jövőben is vályogból építsék meg. A téglakérdés-megoldás érdekében ajánlja, hogy ahol nincsenek is téglaégető üzemek, a helyszínen égessenek téglát, darabos vagy porszén felhasználásával, a pécsi eljárás szerint, hogy a legfontosabb követelményeknek az egészségügyi követelményeknek így eleget lehessen tenni.

Ugyanakkor a kisgazdapárt pécsi városi tagozatának kereskedő szakcsoportja felajánlotta, hogy megsegít egy drávamenti községet. Ezért állandó segélybizottságot alakít, amely a helyszínen tanulmányozza a teendőket, hogy megállapítsák milyen arányú és milyen irányú legyen a segítség.

Új vadászati rendelet előtt

Az ország újjáépítésében alig kezdődött el a romok eltakarítása, a vadászat terén új, korszakalkotó törvény alapját rakta le a földmüvelésügyi minisztérium vadászati ügyosztálya. Derekas munkát végzett, amikor az elavult 1883. évi vadásztörvényt bűnös emlékeivel együtt kiseperte és a mai korszak szelleméhez hangolt demokratikus új magyar vadászat kapuin friss levegőt engedett be. Évtizedek meddő harca jutott diadalra. Tárgyalásaink folyamán eltöltött boldog érzés kirobbanásig feszült, amikor kibontakozott minden magyar igazvadász régi álma: Az új magyar vadászat. Demokratikus alapokra helyezett vadászat, szakszerű vadvédelem, vadgazdálkodás, gazdasági téren új perspektívákat tár fel, kihatással államháztartásunk biztonságára.

Az új vadásztörvény alapját jelentő első rendelet a napokban miniszertanács elé kerül, majd a Magyar Közlöny útján eljut az érdekeltekhez. A vadászat terén észlelt bizonytalanság eloszlatása céljából addig is szükségesnek tartom, hogy Baranya vadásztársadalmát és az érdekelteket röviden, kivonatosan tájékoztassam a rendeletről. Előfordult ugyanis, hogy az elmult hetekben lapunkban közhírré tette egyik község „vadászterületének" bérbeadását. Egy zavartkeltő cikk is jelent meg, amely nem fedi illetékesek és a rendelet célkitüzéseit.

A vadászati jog a magyar államra szállt át. A hasznosításából befolyó jövedelem a magyar államot illeti. A jövedelmet vadászattal kapcsolatos kiadások fedezésére és a háború által elpusztított mező- és erdőgazdaság újjáépítésére kell fordítani.

Bekerített terület nem tartozik a rendelet hatálya alá. Az eddigi haszonbérleti szerződések megszünnek, óvadékok stb. visszafizetendők. Vadászni csak a földmüvelésügyi miniszter által jóváhagyott alapszabállyal rendelkező vadásztársaságok tagjainak szabad. Minden vadász több vadásztársaság tagja is lehet és a társaság több területet is bérelhet. A vadásztársaságokat a rendelet hatálybalépése után haladéktalanul meg kell alakitani. Dombos vagy hegyes vidéken minden 500 k. holdra, nagyvadas vadászterületen 1000 k. holdra és síkvidéki apróvadas (alföldi) területen 300 k. holdra legfeljebb egy tag jusson.

A vadászok érdekeinek képviseletére Budapest székhellyel országos egyesületet kell alakitani, melynek kötelezően tagja minden vadásztársaság. A vadásztársaságok ellenőrzésére, a vadtenyésztés és vadászat előmozditására vármegyei és járási vadászati felügyelői állásokat szervez a miniszter. A vadásztársaság köteles 3000 katasztri holdanként egy-egy szakvizsgázott, teljesen megbizható, feleskete vadőrt alkalmazni. Vadásztársasági tag vadőrként nem alkalmazható, csak az, aki vadőri foglalkozását élethivatásszerüen gyakorolja. Az állandósitott tilalmi időket a miniszter egyes országrészekre esetenként is szabályozza.

Tilos a vadászat: fényszóróval, nagyvadra söréttel vagy 6.5 mm-nél kisebb öbnagyságú golyósfegyverrel, 6 mm-nél nagyobb öbnagyságú automata golyósfegyverrel, lesgödörből, kopóval.

A kihágás 6 hónapig terjedő elzárással, egyes esetekben vadászjegyelvonással büntetendő. Az orvvadászatot állami ingó vagyon elleni lopás-, rablás büntettének kell minősiteni.

Nagyvadak által a mező- és erdőgazdaságban okozott kárért a kincstár teljes kártérítést ad. Erre a vadkárjárulék szolgál, amit a nagyvadas területek haszonbérlői él a lőttvadkereskedők fizetnek.

A szükség szerint évenként alakitandó vadkárbecslő bizottság két tagját a vadkárt szenvedők, egy tagját az érintett vadászterületek tulajdonosai választják, egy tagját a vármegyei vadászati felügyelő jelöli ki.

A rendelet részleteiben állandó tárgyalás megvitatás alatt áll. A minisztérium szakosztálya javaslatomat teljesen magáévá tette. A szakelőadók — büszkeségeink, vadászjövőnk letéteményesei — megjegyezték, hogy tervezetem teljesen egyezik az általuk kimunkált javaslattal.

Kérem Déldunántúl vadásztársadalmát, hogy a vadászat érdekeit szolgáló kívánságaikat, javaslatukat közöljék velem, mert csak úgy alapozhatjuk meg demokratikus vadásztörvényünket, ha a közérdeket az egyén óhajával közös nevezőre hozhatjuk.

Kopár Lajos
Pécs, Anna-u. 29.

A nő helyzete a Szovjetunióban

Telt ház hallgatta végig Abelovszky Antónia keddi előadását a Nemzeti Színházban

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg előadását kedden délután 5 órai kezdettel a pécsi Nemzeti Színházban Abelovszky Antónia. A nézőteret zsúfolásig megtöltötte a közönség, túlnyomórészt nők, akik mind igaz képet akartak nyerni a szovjet nőről. Résztvettek az előadáson a pártok kiküldöttei, a különböző testületek képviselői és a leányiskolák felsőbb osztályai is.

Dr. Tamás György helyettespolgármester üdvözölte az előadónőt, aki 1931 óta élt a Szovjetunióban, előtte pedig bejárta egész Európát. Kérte, hogy azokat az igen értékes tapasztalatokat, amelyeket a Szovjetunióban, mint gyárimunkásnő, kolhoznő és mint tudósnő munkája közben szerzett, most ismertesse a pécsi közönség előtt is.

Abelovszky Antonia „A szovjet nő szerepe a Szovjetunióban" című előadása elején ismertette az orosz nő súlyos helyzetét a cári Oroszországban. A szovjet *alkotmány rögtön a forradalom után kimondotta a nő és férfi teljes egyenrangúságát. Minden nőnek és férfinek egyformán joga van a munkára és tanulásra.* Az egyenrangúsítás a gyakorlatban a következőkép érvényesült:

Minden házban kijelölték a legképzettebb asszonyt, vagy leányt, akit mint „delegátát" kezdetben egyszerűbb feladattal bíztak meg. Az első ilyen „delegáták" még az élelmiszer igazságos kiosztását ellenőrizték, vagy pedig az üzletek előtt sorbanállók felett gyakoroltak felügyeletet. És az orosz nők rájöttek arra, hogy tanulniok kell. S lázas tanulás folyt szerte az országban. A testi és szellemi munka minden terén nagyot alkottak a szovjet nők. Dusa Vinogravoda egyszerű textilmunkásnő olyan szövési eljárást dolgozott ki, amely az egész világ érdeklődését felkeltette. Mária Demcsenko fogadást kötött Sztálinnal, hogy egy hektárnyi földön legalább 500 mázsa cukorrépát termel. Az ukrán kolhoznő megnyerte a fogadást és azóta ezren és ezren értek el azt az eredményt és sokan felül is múlták. Baroova, a moszkvai operaház világhíres mezzoszopránja a Szovjetunió Legfelső Tanácsának tagja.

De nemcsak a testi és szellemi munka terén váltak be ilyen kiválóan a szovjet nők. Amikor Németország megtámadta a Szovjetuniót, a szovjet nők nem estek kétségbe, hanem a férfiak mellé a nők is beálltak a sorba. A diáklcányok nem az egyetemre mentek, hanem a gyárakba és a hadseregbe.

A szovjet nő családi életével kapcsolatban az előadónő ezeket mondotta:

— Sokan azt állítják, hogy a Szovjetunióban szabadszerelem van. Nem tudom mit értenek alatta. Ezeknek az a válaszom, hogy igen, a Szovjetunióban egy férfi és egy nő szabadon megszerethetik egymást, semmi akadálya nincs annak, hogy egymásé legyenek, hogy házasságot kössenek. A Szovjetunióban nem jelent akadályt a pénz és a társadalmi különbség. Ott csak dolgozó van és azok mind keresnek.

Különös megbecsülésben részesül az anya. Ha valamelyik dolgozónő anyának érzi magát, jelentkezik az orvosnál és orvosi felügyelet alá kerül. Ha a munka a magzat szempontjából hátrányos, akkor más osztályra helyezik át, ahol könnyebb munkát végez a leendő anya, de a régi munkabére mellett. *A munkásnő a szülés előtt és után 2—2 hónap, a szellemi munkásnő 6—6 heti fizetéses szabadságban részesül. Akinek két gyermeke van, az naponta egy órával kevesebbet dolgozik, az órabért azonban megkapja.* A négygyermekes anya havi támogatásban részesül és a „tisztelt anya' jelzőt nyeri el. A tizgyermekes anya az „anyaság hőse" és kitüntetést kap, amit Kalinin személyesen ad át.

Az előadás további folyamán a különböző család- és gyermekvédelmi intézményeket ismertette Abelovszky Antonia. Ismertette az ingyenes orosz népoktatási rendszert, amelynek keretében mindenki ingyen, az egyetemen pedig ösztöndíj mellett tanulhat. A szovjet nők ki is használták ezt a lehetőséget, amit az eredmények is mutatnak.

A nagysikerű előadás után rövid hangversenyt rendeztek Szatmáry Endre, Benkő Béla, Antal Erzsi és Borszéky Ferenc részvételével.

A pécsi dohánygyár a jövő héten már a polgári fogyasztás részére fog termelni

A munkások és tisztviselők egyelőre kétheti szabadságra mennek, azután megindul a termelés

Jól beavatott forrásból azt az örvendetes értesülést szereztük, hogy az elmult napokban a Vörös Hadsereg képviselői és a dohányjövedéki hatóság között történt megállapodás értelmében a pécsi dohánygyárat a Vörös Hadsereg a jövő héttől kezdve visszaadja a polgári fogyasztás részére való termelésnek. Miután azonban ezidőszerint a gyár nem rendelkezik elégséges nyersanyaggal, addig is, amíg ennek beszerzése megtörténhet, a gyár összes alkalmazottai kétheti szabadságra mennek. Ez a fizetett szabadság különben is megjár az alkalmazottaknak. A folyamatban lévő nyersanyag-beszerzés iránti tárgyalások ezalatt minden valószínűség szerint eredményre vezetnek, addigra Bulgáriából sikerülni fog annyi nyersanyagot beszerezni, hogy a gyár teljes üzemmel hozzáfoghat a polgári fogyasztói részére való termeléshez.

Informátorunk egyidejüleg elmondotta, hogy a dohánygyárban most már megsüntek azok az anomáliák, mint amilyen volt az is, hogy az alkalmazottak heteken át nem kaptak fizetést. Ennek Kiss Imre aligazgató szabottáló működése volt az okozója, aki a fizetésekre rendelkezésre álló összeget jogtalanul visszatartotta. Kiss aligazgatót ezért és még más szabálytalanságokért is, időközben a rendőrség internálta. Azóta az alkalmazottak, habár alacsony járandóságaikat, rendszeresen megkapják. Így tehát, amint a nyersanyag-beszerzést nyélbeütik, miután a gyár egész felszerelése, gépi és egyéb berendezése teljesen hiánytalanul áll majd a további munkafolyamat rendelkezésére, semmi akadálya nem lesz most már, hogy az anyira nélkülöző dohányárú a polgári fogyasztó rendelkezésére álljon.

Megosztják a díszdoktori címtől a politikai kalandorokat

A pécsi főispáni hivatal nagyfontosságu átirata az egyetemi tanácshoz

A kormány rendelkezései, az igazolóbizottságok lelkiismeretes, nehéz felelősségérzettől áthatott munkája csupán egyetlen célt szolgál: a demokratikus átalakulás szükségszerű, mielőbbi bekövetkezését, a magyar élet újjászületésének megteremtését. Ahhoz azonban, hogy ez a mélyreható, egész jövendőket és sorsunkat átformáló megújulás bekövetkezhessék, haladéktalanul szükségessé vált az elmult reakciós rendszer intézkedéseinek minden vonalon történő felülvizsgálása és az új szellemnek megfelelő megváltoztatása.

Ezt a célt szolgálja az a főispáni átirat is, amelyik jogot biztosít az egyetemi tanácsnak olyan határozat kimondására, hogy

a huszonötéves reakció ideje alatt kapott díszdoktori címek felülvizsgálassanak s mindazok, akik igazolhatóan mint a fasizmus, vagy a reakció hívei kapták ezt a kitüntetést, a díszdoktori címtől megfoszthatók legyenek.

Köztudomású ugyanis, hogy az elmult huszonötéves reakció igen sok olyan személyt tüntetett ki a díszdoktori címmel, akik a fasizmus prominens hívei, illetve a reakció megtestesítői voltak és mint ilyenek, az e téren kifejtett érdemeikért, a valódi tudományt és a magyar tudományos kultúra szellemi fellegvárát, az egyetemet megszégyenítve, kapták ezt a címet. Így kerülhetett ki a közeletbe olyan szellemi kalandorok, akik politikai szolgalelkűségük révén megszerzett díszdoktorságukkal altudományosságot terjesztettek és tevékenységük folytán igen sok téren „szellemi mélypont" következett be.

Örömmel várjuk ezért a tudományos élet revizióját és hisszük, hogy az egyetemi tanácsot ennek a kérdésnek a megoldásánál a legszigorúbb művelődéspolitikai felelősségérzet fogja irányítani!

Megállapították Pécsett a tej és tejtermékek új árait

Pécs város és Baranya vármegye közellátási kormánybiztosa a tej és tejtermékek új áraival kapcsolatban a következő határozatot hozta: Az ideiglenes nemzeti kormánynak a tej- és tejtermékek forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában megjelent 3700/1945. M. E. számú rendeletével kapcsolatban a közellátásügyi miniszter 20.600/1945. számú rendeletével literenként 6.— P-ben állapította meg a beszolgáltatandó tej legmagasabb és legalacsonyabb termelői árát. A 32%-os zsírtartalmú tejszín legmagasabb és legalacsonyabb termelői ára pedig kg-ként 40.— P.

Tejszín átvétele esetén, továbbá a fölözött tej vagy savó, vagy író visszaadása esetén a termelőkkel az egészen lefölözött tejet és írót literenként 2.— P-vel a savót pedig 1.— P-vel kell a helyi feldolgozó üzemnek elszámolni.

A beszolgáltatott friss és kizárólag teljes juhtejből, tejoltóval készített legfeljebb 50% víztartalmú és száraz anyagában legalább 52% zsírtaltalmú, egészséges, árott, szikkadt, elsőrendű juhgomolya legmagasabb termelői ára kg-ként 0.— P.

A beszolgáltatott tejből és juhgomolyagból készült tejtermékek legmagasabb árát — amely sem csomagolás, sem más címen nem emelhető — a miniszter a következőkben állapította meg vidékre:

Vaj viszonteladói ára 158.— P kg-ként, fogyasztói ára 170.— P, legfeljebb 56% víztartalmú és száraz anyagában legalább 32% zsírtartalmú keverttúró viszonteladói ára 75.— P kg-ként, fogyasztói ára 83.— P kg-ként. Félkövér ömlesztett sajt viszonteladói ára 75.— P, fogyasztói ára 83.— P kg-ként.

A közellátásügyi miniszter vidéki viszonylatra a beszolgáltatott tejnek és abból készített egyes tejtermékeknek legmagasabb fogyasztói árát nem állapította meg, azok megállapítására, utasításainak megfelelően a területileg illetékes közellátási kormánybiztost utasította.

Ennek alapján Pécs város és Baranya vármegye közellátási kormánybiztosa folyó hó 2-án Baranya vármegye területére a következő fogyasztói árakat állapította meg: Teljes tej literenként 7.50 P, lefölözött tej literenként 2.20 P, tejfel literenként 32.— P, túró kilogrammonként 22.— pengő.

Pécs város törvényhatóságának területére pedig a következő legmagasabb viszonteladói, illetve fogyasztói árakat állapította meg:

Viszonteladói ár: tej 9.60 P, író 2.40 P, tejfel 36.— P, túró 26.— P.

Fogyasztói ár: tej 10.— P literenként, író 2.50 P literenként, tejfel 38.— P literenként, túró 28.— P kilogrammonként.

Fenti árakhoz a rendelettel megállapított forgalmi adó mindenkor felszámítható.

A vármegyei rendőrség letartóztatta Hendrey József volt országgyűlési képviselőt

A vármegyei rendőrség újabb lépést tett a reakciós mult felszámolása terén: *letartóztatta Hendrey József volt országgyűlési képviselőt, aki mint a MÉP tagja számos olyan háborús és gazdasági természetű törvényt szavazott meg, amelyek hazánkat veszélybe, végül is szakadékba döntötték.* Hendrey — mint annyi más hasonló képviselő társa — azzal védekezik, hogy őt a pártfegyelem kötötte és ezért nem tiltakozott az országveszejtő törvények és döntések megszavazása ellen. Miközben azonban ezzel a felelőtlenségével hozzájárult ahhoz, hogy az országot sírba döntse, a saját személyes jóléteről nem feledkezett meg; még 1939-ben Farkas és Társa címen céget alapított s ennek jövedelméből a kétharmad rész őt illette. S míg az ország a végső katasztrófa felé rohant, a „honatya" felelőtlenül milliókat keresett, így sikerült többek között egy nyolcvanöt holdas birtokot is vásárolnia. Hendrey Józsefet a rendőrség egy-két napon belül átadja a népügyészségnek.

A vármegyei rendőrség még letartóztatta a siklósi Imrédy-párt egyik volt vezetőségi tagját, *Trebin* Ágostont, akit hamarosan szintén átadnak a népügyészségnek.

UJJÁÉPÍTÉS

Mire van szüksége a MÁV-nak az ujjáépítésben?

Kormányzatunknak, politikai pártoknak, szakszervezeteknek és egyeseknek egybehangzó megállapítása, hogy az újjáépítést a közlekedés talpraállításával kell elkezdeni. Az ország újjáépítése más vonalon jóformán el sem kezdhető a vasutak helyreállítása nélkül.

Mik a rendelkezésre álló eszközök? Elsősorban dolgos munkáskezek és józanul gondolkodni tudó koponyák. Másodsorban a leleményes ember által felelhető és átalakítható anyagok.

Amikor a pécsi Üzletvezetőség vasutasai az országban elsőnek „Vasutas Verseny" keretében tőlük telhetőleg mindent elkövetnek, hogy vonalai és járművei minél előbb teljesen rendbe jöjjenek, kénytelen megállapítani — a nagyszámú önkéntes felajánlás és munkavállalás mellett — egyes helyeken nem kapta és nem kapja meg azt a támogatást, amit elvárt. *Munkaerőben, még pedig tömegmunkaerőben napszámosban van a legnagyobb hiány.* Hiába teszi le egyenruháját és vesz munkaruhát magára a vasuti főtisztviselő, segédtiszt, hiába tér vissza régi iparához a pillanatnyilag kellő forgalom hiányában fölös vasutas altiszt, nincs elegendő kétkézi segítség. A vasutasok nem magunknak építik a vonalakat és mégis kénytelenek megállapítani, hogy egyes községek csak visszavonulva nézik az erőlködő vasutasok munkáját.

Tudjuk, hogy kevés a munkabíró férfiember falun. Sok a hadifogoly, sok a mezei munka. De hogy egyes vidéken, egyetlen ember sem jutna a vasut, — az ő vasutjuk — helyreállítására, az nem lehet! Bízunk a pécsi Nemzeti Bizottságnak a többi Nemzeti Bizottsághoz intézett felhívásában, bízunk a vidéki Nemzeti Bizottságokban. Kell, hogy felvilágosítsák a falvak lakosságát a vasut sürgős helyreállításának fontosságáról. Hisz' mindez elsősorban értük történik.

A falvak lakosságának segítsége mellett nagy szüksége van a MÁV-nak, a városok iparosságának, üzemeinek támogatására. Építőiparos (kőműves, ács, asztalos stb.) még akad a falvakban is, ezekre is számítunk, de a gördülőanyag megjavításában elsősorban szóbajöhető vasiparosokat általában a városokban találjuk. Pécs, Dombóvár, Nagykanizsa és Kaposvár fűtőházai várják őket. A városokban működő üzemek eddig dícséretre méltó módon siettek támogatásunkra. Ezt jövőben is kérjük.

A lezajlott világháború elsősorban „anyagháború" volt. Mérhetetlen értékű anyagok pusztultak el. Pótlásukra az elsősorban helyreállítandó vasutüzemnek nagy mennyiségű anyag kell. Helyesen felfogott ön- és közérdek azt diktálja, hogy a rendelkezésre álló anyagot elsősorban a MÁV-nak adjuk át. Mindenféle anyagra szükségünk van, apró szegtől fagerendáig, sósavtól az újburgonyáig.

A szerteágazó vasutüzem talpraállításához az építőanyagon, talpfán, öntvényeken, szerszámokon stb. kívül élelmiszer is kell. A megfeszített munkában résztvevő munkásságnak nincs módja és főleg ideje a falvakat és a feketepiacot járni. Az élelmezési csoportok minden felajánlott élelmet a rendes áron átvesznek. A lerongyolódott vasutasság örömmel nyugtázza a pécsi cipőiparosok felajánlását, hogy mindegyik 1—1 pár lábbelit juttat a legjobban rászoruló munkásnak. A miniszter szavai szerint nem csak a vasutat, a vasutast is talpra kell állítani. Reméljük, a pécsi cipőiparosok megajánlása nem lesz fehér holló...

Segítséget munkaerőben, segítséget anyagban.

Ezt sem magának kéri, elsősorban a köznek, mindnyájuunknak...

Unyi Béla Tibor,
MÁV főmérnök.

PARKMOZI csütörtök-péntek, július 5—6.
URANIA szombat-vasárnap, július 7—8.

Cecil B. de Mille hatalmas alkotása, a civilizáció harca a vadonnal:

Acélkaraván

Főszereplők: Joel Mc. Crea, Barbara Stanwick, Akim Tamiroff.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA csütörtök-péntek, július 5—6.
APOLLO szombat-vasárnap, július 7—8.

Br. Eötvös József „Karthausi" c. regényének filmváltozata.

Néma kolostor

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit, Makláry.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO csütörtök-péntek, július 5—6.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 7—8.

Mulatságos történet egy terebélyes családról.

Az új rokon

Főszereplők: Perczel Zita, Deli Ferenc, Kabos, Gózon, Vaszary, Turai Ida, Pethes, Berki Lili.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Nagyfontosságú ankét lesz vasárnap az újjáépítés sürgős kérdéseinek ügyében

A Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezetének újjáépítő bizottsága f. é. július hó 8-án d. e. 10 órakor a vármegyeház nagytermében ankétot rendez az újjáépítés sürgős kérdéseinek ismertetésére. Rövid előadásokban ismertetik a vasút, posta, építőipar, bányászat, mezőgazdaság, nyersanyaggazdálkodás és a tőke szerepét. Az újjáépítés fontosságára való tekintettel számítunk valamennyi érdekelt megjelenésére és ezúton is kérjük az üzemi bizottságokat, iparkamarát, ipartestületet, Pécs város és Baranya-vármegye közigazgatási szerveit, pénzintézetek vezetőit, hogy az ankéton minél nagyobb számban vegyenek részt.

Az újjáépítés kérdéseit és a súlyos feladatokat mindenkinek ismernie kell. Ezért okvetlenül kérjük a legszélesebb körű közönség megjelenését.

Szabad Szakszervezetek Ujjáépítő Bizottsága.

Nyilasok és volksbundisták kirendelésével oldják meg az aratómunkáshiányt

Megkezdték a búza aratását is — Az előcséplések igen kedvezőtlen termést igérnek

A megyében most már minden tájon megindult a gabonafélék aratása. Vágják a búzát is, a rozsot is, sőt vannak vidékek, ahol az előcséplés is megkezdődött.

A változatlanul nagy munkáshiányon a főispán intézkedése révén sikerült segíteni. A vidéki rendőrség utasítást kapott, hogy a volksbundistákat és a „nyaraló" internáltakat kivezényeljék a mezőkre és ahol az aratási munkálatok különben fennakadást szenvednének, bevessék a rendelkezésre álló embermennyiséget. Ez az intézkedés nagy segítséget jelent a föld verejtékező népének.

Sajnos azok a rossz kilátások, amelyek az előzetes termésbecslés alapján hangzottak el, megfelelnek a valóságnak. *A búza szára csaknem mindenütt csökött, fejlődésében visszamaradt s a szemhozama mennyiségre is, minőségre is az átlagon alul maradt,* úgyhogy a legnagyobb takarékosságra, beosztásra van szükség a közellátás biztosítása érdekében.

Az aratásokat szerencsére nem befolyásolja kedvezőtlenül a munkaszerszámok hiánya, mert az eddigiek szerint a már meglévő készletek és a rendelkezésre bocsátott újabb tízezer kasza elegendő a munkákhoz. Úgy tudjuk, nincsenek eddig zsákhiányok se. Mindössze a szállítások kérdése nyitott. *Itt a helyi termelési bizottságoknak kell majd intézkedéseket hozni* és kirendelt fogatokkal megoldani a nehézségeket a búza leszállításánál. Remélhetőleg, erre is megtalálja majd az ötletesség a megoldást.

A cséplés elméletben biztosítva van. Bár kevés a gőzzel és villannyal üzembehozható cséplőgép, ami azonban rendelkezésre áll, megkezdte sok helyen már a cséplést. Ugyanakkor *gyors intézkedéssel megtörtént a más meghajtású cséplőgépek üzemanyagának biztosítása is.* A rendelkezésre álló készleteket kiutalványozták. Úgy értesülünk, hogy Szekszárdról legutóbb 30 mázsa motorolajat sikerült a vármegye főispánjának szereznie és ugyancsak *kaptunk kiutalást 30 tonna petróleumra és 1 tonna gépolajra.* Ezek leszállítása körül egyelőre nehézségek vannak, de reméljük, ezeket is sikerül kiküszöbölni és fennakadás sem a cséplésben, se az utána sorra kerülő szántásban nem következik be.

Látnivaló, hogy az aratás technikai lebonyolítása körül lényegében minden rendben van. A termés mennyiség kiesését pedig beosztással, megtakarítással a saját érdekünkben kell pótolni!

A pécsi népbíróság háromévi börtönre ítélte Bognár Gyula volt képviselőt

Az ítélet jogerőre emelkedéséig Bognárt a bíróság szabadlábra helyezte

Az Új Dunántúl megírta, hogy a pécsi népbíróság *Kocsis*-tanácsa a mult hó 27-én tárgyalta Bognár Gyula volt M. E. P képviselő, nyug. főszolgabíró bűnügyét, akit az ügyészség háborús és népellenes büntettel vádolva ültetett a vádlottak padjára. Dr. *Gombos* Ede védő indítványára a bíróság akkor, bizonyítás kiegészítés végett, a tárgyalást elnapolta. A tegnapi folytatólagos tárgyaláson, a vádlott által megnevezett négy új tanut, nevezetesen dr. *Deák* Andort, *Kakszner* Erzsébet, *Molvai* Ferenc volt M. E. P. képviselőt és *Fodor* Sándor volt képviselőt hallgatta ki a bíróság. Mind a négy tanu nagyjából egybehangzóan menteni igyekezett a vádlott személyét. A két volt képviselő tanu a vádlottat, képviselői működését igyekezett jelentéktelen semmiségnek feltüntetni, a másik két tanu ugyanígy vallott a vádottnak a hadműveleti kormánybiztosságnál végzett tevékenységével kapcsolatban. A tanukihallgatásokkal a bizonyítás befejezést nyervén, a perbeszédekre került sor, melynek folyamán dr. *Hilfreich* István népügyész vádbeszédében mindenek előtt visszapillantást vetett a multkori eseményekre, rámutatván, hogy a reakciós éra alatt a kormánypártok nagyrészt az ú. n. fejbólintó Jánosokból álltak; ilyen volt a vádlott is, aki társaival együt úgy „képviselte a népet", hogy kritika nélkül megszavazta a kormány javaslatait. Így történhetett meg, hogy amikor annakidején *Bárdossy* miniszterelnök napirend előtti felszólalásban bejelentette a Szovjetunióval való hadiállapotot, ez ellen a kormánypárt egyetlen tagjának sem volt ellenvetése. A vonatkozó törvény mulasztásnak minősíti a képviselőnek ilyetén passzív viselkedését. Számtalan népellenes törvény látott az elmult évek folyamán napvilágot, amelyeknek meghozatalában a kormánypárti képviselőknek részük volt. A vádlott, ha nem helyeselte ezeket a népellenes törvényeket, akkor akár a mártírság vállalása árán is fel kellett volna emelni azok ellen tiltakozó szavát, de nem tette. Hogy volt-e a vádlott pártelnök vagy nem, ez nem is lényeges, elég az, hogy képviselő volt, tagja a kormánypártnak, aki ilyen minőségben felelős azért, ami abban az időben a kormányzat terén történt. A hadműveleti kormánybiztosságnál, különösen *Horvát* alispán internálása után, a vádlottnak vezető szerepe volt, ami egyik-másik tanu vallomásából is kitűnik. A nyilasok, amikor a hatalmat erőszakosan magukhoz ragadták, közönséges katonai puccsot követtek el. *Molnár* vezérőrnagy, aki akkor a kormánybiztossághoz került, részese volt ennek a puccsnak. Bognár öneki engedelmeskedett, tehát részese azoknak a háborús bűncselekményeknek, amik azután történtek. Mindezeknek figyelembevételével a népügyész súlyos büntetés kiszabását kéri a vádlottra.

Dr. *Gomboz* Ede védőbeszédében hosszas jogi polémiába bocsátkozik a vádbeszéd állításaival. Elismeri, hogy Bárdossy miniszterelnök a törvény kijátszásával jelentette be a parlamentben a szovjet elleni hadbalépést, őszerinte azonban a vádlottnak nem volt módjában ez ellen akciót kezdeni, mert ahhoz nem rendelkezett elég politikai súllyal. Nem szólalhatott fel az ellen azért sem, mert napirend előtti felszólalás vagy bejelentés esetében, a házszabályok értelmében vitának helye nincs. Ugyanígy ellene mond beszéde további során a vád azon állításának, mintha a vádlottnak a hadműveleti kormánybiztosságnál vezető szerepe lett volna. Végezetül kijelentette, hogy nem lát semmi törvényes alapot a bűnösség kimondása mellett, ezért felmentést kér.

Vád és védelem képviselőinek újabb felszólalása után, az utolsó szó jogán a vádlott szólal fel röviden, szintén felmentését kéri. A bíróság azután ítélethozatalra vonult vissza. Hosszabb tanácskozás után a tárgyalásvezető kihirdette a népbíróság ítéletét, amely bűnösnek mondja ki a vádlottat népellenes bűncselekmény címen, ezért őt *háromévi börtönre és ötévi hivatal és politikai jogvesztésre ítéli.* Az ítélet indokolásából megtudjuk, hogy a népbíróság a vádlottat csupán képviselői működése miatt találta bűnösnek, egyebekben a vádat nem látta beigazoltnak. A vádhatóság képviselője súlyosbításért fellebbezett. A bíróság újabb rövid tanácskozás után az ítélet jogerőre emelkedéséig a vádlott szabadlábra helyezését határozta el, amihez a népügyész is hozzájárult.

Konyhát szervezett tagjai ellátására a vármegyei rendőrség

Az „Új Dunántúl" már többször is foglalkozott azzal a valósággal heroikus erőfeszítéssel, amelyet a rendőrség, s főleg a vármegyei rendőrség viv a számára juttatott kicsinyke fizetéssel. A pécsi vármegyei rendőrség megszervezése különösen nehéz viszonyok között történt. A kis fizetéssel küzködő rendőrség anyagi helyzetének s ezzel természetesen anyagi függetlenségének biztosításában komoly lépést jelent, hogy a vármegyei rendőrség vezetősége megszervezte tagjainak ellátását és saját konyhát állított fel, amelyen a rendőrség legénységét és tisztikarát olcsó, emellett tápláló és ízletes ételekkel látják el. A lelkiismeretes és eredményes megszervezéséért dr. Kurucz Sándor és Pogány Dezső rendőrkapitányokat illeti elismerés, akik dicséretreméltó buzgalommal és leleményességgel szervezték meg a rendőrség tagjainak ellátását és a kitűnő konyhát.

A vármegyei rendőrség újonan megszervezett konyháját vasárnap délben mutatták be a pécsi sajtó képviselőinek. A rendőrség részéről a hivatalos ügyben távollévő Vörös László főkapitány helyett dr. Lehr Tibor rendőrtanácsos világította meg a vármegyei rendőrség ellátásában fontos szerepet betöltő intézmény célját, majd dr. Kurucz Sándor számolt be a megszervezés körülményeiről. Később Vörös László rendőrfőkapitány is megérkezett s maga is lelkes szavakkal mutatott rá a vármegyei rendőrség eddigi megszervezési munkálataira és a gazdasági alap megteremtésének jelentőségére. A sajtó jelenlévő képviselői nevében Csuka Zoltán, az „Új Dunántúl" fel. szerkesztője szólalt fel és kívánt a vármegyei rendőrségnek eredményes és jó munkát a lelkes kezdés után.

Nem irják össze a cionista zsidókat

Egyik budapesti lap közölte Ács Tivadar kivándorlási kormánybiztos nyilatkozatát, mely szerint össze fogják írni a cionista, azaz Palesztinába kivándorolni akaró zsidókat. A belügyminisztériumtól nyert értesülés szerint erre vonatkozólag rendelet nem jelent meg s a kormánybiztos nyilatkozata nem tekinthető egyébnek, mint indítványnak. A kormánynak egyébként az az álláspontja, hogy minden olyan agitáció szabad, amelynek nincsen államellenes tendenciája. Ha azonban valamely mozgalom az állam békéjét veszélyeztetné, természetesen erős kézzel lesz kénytelen belenyúlni a dolgokba.

HIREK

— **Megszüntették a budapest—pécsi sínautójáratot.** A MÁV pécsi üzletvezetősége értesíti a közönséget, valamint a hivatalokat, hogy az eddig bekintett Budapestre és vissza közlekedett társas sínautójáratok a jövőben sem Budapestre, sem más viszonylatban nem fognak közlekedni.

— **Halász Kálmán és Thirring Zoltán** hétfőn, július 9-én tartják együttes hangversenyüket a Pécsi Kamaraesték rendezésében. Előadásra kerül többek között Beethoven (A-dur) és Debussy csellózongora szonátája. A hangverseny a Pannónia termében lesz, kezdete fél 8 órakor. Jegyek elővétele az idegenforgalmi irodában.

— **Megszüntetett rendőri eljárás.** A pécsi rendőrség, mint azt pár héttel ezelőtt megírtuk, feljelentésre eljárást indított Magyar János Ótemető-utca 6. szám alatti lakos ellen, aki ellen feketézés gyanuja miatt indult meg az eljárás. A rendőrség a lefolytatott nyomozás során megállapította, hogy nevezett nem munkakerülő, amennyiben már 16 éve áll a Marsay-cég szolgálatában mint építési munkavezető, azokat az árukat, miket Budapestről hazahozott, saját céljára használta fel, így az eljárást ellene teljesen beszüntették.

— **A MOVE és az Ébredő Magyarok Egyesületének volt tagjait internálják.** Budapestről jelentik: A MOVE és az Ébredő Magyarok Egyesület volt tagjai névsorának összeállítása folyamatban van. Ennek befejezése után azokat akik ezekben az egyesületekben tevékeny munkát fejtettek ki s így akadályozói voltak a demokratikus fejlődésnek, — addig is, míg az egyénenkinti felelősségrevonás meg nem történik — internálják.

— **Orvosi hír.** Dr. Gaál Lászlóné dr. Bruck Stefánia volt gyermekmenhelyi főorvos orvosi rendelőjét Perczel-utca 13. szám alatt megnyitotta. Rendel csecsemő- és gyermekbetegek részére délelőtt 11—12-ig és délután ½4—5 óráig. Telefon: 38-27.

A BTC sakkszakosztálya felhívja az összes sakkozói figyelmét, különösen a kültagjait, hogy július 6-án, pénteken este 6 órakor a Rákóczi-út 55. szám alatti saját helyiségében tartandó taggyüléssel megkezdi működését, amelyre új tagokat és kezdő sakkozókat szeretettel várnak. Külön felhívják a kezdő sakkozók figyelmét, hogy díjtalan sakktanfolyamot rendeznek, amelyet híres pécsi sakkmester fog veztni.

Roszprim Károly volt leventeoktató igazolására vonatkozólag azok, akik tudnak adatokkal szolgálni, jelentsék a Nemzeti Sportbizottság elnökénél, Molnár Imrénél, Zrinyi-utca 8. szám alatt írásban.

ÚJ DUNÁNTÚL
KIADÓHIVATALA
MUNKACSY M.-U. 10. SZ. ALATT.

SZINHÁZ

A SZINHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

Sok zene, sok tánc, humoros helyzetek — ezt kívánja a mai közönség. És ezt a kívánságát bőségesen kielégíti a szerdán és csütörtökön ismét színrekerülő „Gólyaszanatórium", meg a pénteki „Mégis szép az élet", amely már harmadszor vagy negyedszer van „utoljára" műsorra tűzve, a közönség kívánságára. A hét végére ismét egy új premiert ad a társulat, „Az egy bolond százat csinál" című operettet, amelynek főérdekessége az lesz, hogy Csonka Endre, a közönség kedvelt táncoskomikusa, kettős főszerepet játszik benne, ami — talán mondanunk sem kell — a mulatságos helyzetek egész sorozatát idézi elő.

Műsor:

Csütörtök este ½8 órakor: Gólyaszanatórium.

Péntek este ½8 órakor: Mégis szép az élet.

Szombat este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Vasárnap délután 4 órakor: Egy bolond százat csinál.

Vasárnap este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

SPORT

TÖMEGNEVELÉS ÉS PROPAGANDA

Az „Új Dunántúl" legutóbbi sportvita cikkének során szerkesztői megjegyzés hangzott el, mely szerint, ha Pécs városában sportról beszélnek az emberek, mindjárt a footballra gondolnak.

Ez tökéletes megállapítás. Mi ennek az oka? Csak az, hogy a football kapta eddig mindig a legjobb reklámot, vagy ha úgy tetszik, a propagandát. Mert azt ugyebár tagadni sem lehet, hogy a footballal vannak egynivójú és legalább is olyan „izgalmas" sportágak, amelyek felérnek a football népszerűségével.

Nézzük meg most egy ilyen sportot közelebbről.

Itt a nyár, a bőrlabdaszezon vége, tehát kézenfekvő, hogy most a legnépszerűbb sport az úszás. Pécs városa büszkén dicsekedhet azzal, hogy az uszásnak nem tehetségeket, hanem nagyságokat adott és nevelt. Ki ne emlékeznék Grófra, aki olimpiai bajnok is volt, a verhetetlen örökifjú műugró Novotarszkyra, Abay-Nemesre, aki a legveszélyesebb ellenfele volt az európai versenyzőknek? És most mi a helyzet? A régi gárda eltűnt az idők átalakulásával, vagy nagyon kevesen maradtak meg De akik megmaradtak, azok értékes emberek. És tessék megnézni a Városi Fürdőt naponta. Az úszók száma nem fogyatkozott meg, a MaDISz és a PAC egyre-másra neveli a tehetségeket és fejleszti ezt a szép sportágat. Egyik a másiknak segít, magyarázz, lelkesít és toboroznak újabb és újabb híveket.

Tehát kézenfekvő a megoldás arra, hogyan lehet Pécsett minden sportágban tömegeket nevelni, új és tehetséges versenyzőket felfedezni és a sportágakat — nem a footballt — népszerűvé tenni.

Az uszásnak, a tenisznek, a kosárlabdának, az atlétikának, a különösen elhanyagolt vívásnak, boxolásnak, birkózásnak, asztali tenisznek propagondát, újra propagandát és megint progpagandát csinálni. Azonkívül szakembereket állítani, akik önzetlenül, szeretettel, fáradtságot, sőt idegességet is vállalva foglalkoznak nemcsak a klubbal, hanem a sportolókkal is. Nem elég, ha plakátok mutatják meg azt, hogy ilyen és ilyen verseny lesz ekkor és ekkor. Nem! Nem elég ez! Hanem legyenek a sport terén is fali újságok, nemcsak a politika frontján. Erre a fali újságra írjon minden szakosztály! Minden héten eredményeket megírni, sportcikkeket közölni, az illető sportágat magyarázni, a tehetséges versenyzőket nevükkel együtt megdicsérni, sportújságot szerkeszteni, amelyben mindenki írhat, aki szívén viseli a sport ügyét.

Tömegnevelést és propagandát!

És újra nagy lesz Pécs sportélete!

Réti László

•

(A szerkesztő megjegyzései: Réti László ötletes cikkét örömmel adjuk és még nagyobb örömmel látnók, ha tanácsait sikerülne átvinni a gyakorlati életbe. Van azonban egy megjegyzése, amely nem egészen helytálló: t. i., hogy a labdarúgás kapta volna a legnagyobb reklámot s ez népszerűségének oka. E sorok írója számos cikkben próbálkozott meg nem egyszer azzal, hogy nagyobszabású atlétikai, úszóverseny számára közönséget! — nem versenyzőket — nyerjen meg, azonban mindig sikertelenül. A köztudat megváltoztatása nélkül, hogy t. i. a közönség ne csak a labdarúgás iránt érdeklődjön, hanem egyéb sportok iránt is, a célt nem sikerül elérni, s csakis úgy, ha megszervezzük a közönséget is. Erre pedig egy napilap, szükreszabott sportrovatával, sajnos nem alkalmas. Éppen azért helyeseljük Réti László kitűnő ötleteit, de a megvalósítása sajnos nem rajtunk függ!)

Tehetségkutató úszóverseny. Vasárnap, mint már jeleztük, a PAC nagy demonstratív tehetségkutató úszó- és műugróversenyt rendez. A PAC vezetősége és úszógárdája nagy lelkesedésel készül a vasárnapi versenyre, mert a verseny keretén belül kiírt versenyszámok között a tömegsport megindítása is szerephez fog jutni. Ennek következtében esetleg újabb tehetségek kerülhetnek felszínre. A versenyszámok között szerepelnek rendes kiírt úszószámok, azonkívül mindedenki részére 50 m távon időre való tömegúszás. Ugyszintén műugrás 3 tetszabadonválasztott ugrással. A verseny részleteire még visszatérünk.

PÁRTMOZGALOM

A **Magyar Kommunista Párt** gyárvárosi ,meszestelepi és újhegyi egyesített üzemi pártszervezetek június 30-án tartott pártnapján nagy tömegek vonultak fel. Lakatos József nagy tetszéssel fogadott beszédben rámutatott az ország újjáépítés fontosságára és a verseny-munka jelentőségére. A pártnap elhatározta, hogy a drávamenti községek sürgős felépítésére minden tőle telhetőt megtesz. A sürgős felépítés érdekében szerszámot és önkéntes munkavállalást ajánlott fel. Azonkívül megindult a pénzbeli gyűjtés az újhegyi üzemi szervezet területén, melyben az üzem értemiségi tagjai is szépen vették ki részüket. Az üzem ácsmunkásai felajánlották szerszámaikat és fűrészeiket a munkák elvégzésére. Így mutattak példát az ország dolgozóinak a pécs-újhegyi üzem dolgozói.

A **Független Kisgazda-, Munkás és Polgári Párt** csütörtöki (július 5-én) kultúr- és párttájékoztató délutánját nők és férfiak részére a Belvárosi Katolikus Kör nagytermében tartja délután ½6 órai kezdettel. Az e heti kultúr- és párttájékoztató délutáni programmja: dr. Nagy Iván, az újvidéki kereskedelmi akadémia tanára „Keleti Tudományos Főiskola Pécsett" címmel tart előadást. Párttájékoztatót ad: Perr Viktor nemzetgyűlési képviselő, elnök. A párt tagjait és vendégeit ezúton szeretettel meghívja.

A **Szociáldemokrata Párt** tanár, tanító, tisztviselő és más értelmi foglalkozású tagjai csütörtökön 19 órakor összejövetelt tartanak a párt Zrinyi-utca 13. sz. alatti székházában.

Szakszervezeti hírek

A **Vasutasok Szabad Szakszervezete** felkéri mindazokat, akik megrokkant vasutas kartársaink harkányfürdői üdültetését szalmazsákok adásával lehetővé tudják tenni, küldjék el szalmazsákjaikat a Vasutas Szakszervezet MÁV Üzletvezetőségben lévő székhelyére. Igen hálásak vagyunk, ha a nyári hónapokra, akár kölcsön formájában is, kaphatjuk meg ezeket a szalmazsákokat.

Közellátási tájékoztató

A KENYÉR ÚJ ÁRA

A közellátásügyi ügyosztály közli, hogy a kenyér kg-kénti ára 9.— pengő. Ebben az árban a forgalmi adó is benn foglaltatik.

TANÜGYI HIREK

Felvételi vizsgálatok az ipari leány középiskolában. Aki az ipari leányközépiskola I. osztályába óhajt felvételt nyerni az 1945/46. iskolai évre, jelenjék meg július 9-én délután pontosan 3 órakor az alkalmassági (felvételi) vizsgálatokra az Anna-utca 13. sz. iskolaépületben. Hozzon magával egy ív síma és egy ív kockás papírt, írószereket, egy kisebb rajzlapot és egy kis darab vásznat himzőpamuttal. Az alkalmassági vizsgálatokat orvosi vizsgálat fogja megelőzni. Az alkalmassági vizsgálat díjtalan.

VESZEK bármilyen rongyot, bármilyen hibás női, férfi és gyermekruhát, tűzhelyeket, bútort. Kisboldogasszony-utca 24.

MEGBIZHATÓ mindenest, vagy bejárónőt keresek július hó 15-re. Cím: Király-utca 23. sz. I. em. 4.

KAJSZI, édesalma, körtetermést vidéken is veszek. Állandó szállításra, ügynököt alkalmazok. Horváth konzervüzem, Benyovszky-u. 12.

NYITOTT, padlós-félszer kiadó. Cím: Horváth Benyovszky-utca 12.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

BIEDERMEIER sublódok és szekrények, imazsámoly, stb. kapható. Kisboldogasszony-u. 24.

Pécs thj. város polgármesterétől.
19.428/1945. B. szám.

HIRDETÉS

Közhírré teszem, hogy a Pécs város közönsége által felvett búzakölcsönük esedékessége és visszafizetése napját 1945. évi június hó 30-ában állapítottam meg.

Aki kölcsönkövetelését a város pénztárából ezen a napon nem veszi fel, később is csak a búza mai ára alapján, vagyis q-ként 80, azaz nyolcvan pengővel követelheti a kölcsön visszafizetését.

Pécs, 1945. évi június hó 28. napján.

dr. Tamás s. k.
h polgármester.

ELADÓ többféle csikó- és asztalosmunkahelyek, üstházak, 1 drb. hintaszék. Kisboldogasszony-utca 24.

ELADÓ 1 keményfagyermekágy, sodrony és matraccal (féregmentes), 1 kombinált keményfagyermekszék, 1 bolti mákdaráló, egy 100 kg-os mázsa, megfelelő súlyokkal, 37-es és 38-as nőicipők, 1 gyermekállóka, egy 110-es voltú rezsó. Megtekinthető: Gyárváros, Diósi-út 10.

KI TUD RÓLA? Weber László 8. gyalogezred, árkász szakaszvezető Solt-vadkertnél tűnt el november elsején. Értesítést kér Weber Sándor, Magyaregregy.

BÚTOROZOTT SZOBA azonnalra, ágynemű nélkül kiadó. Pucher-utca 40.

BEVONULÁS miatt 1 pár erős lovat falura bérbeadok Schindler József. Ürögi út.

SZABÓSEGÉDET magas fizetéssel felveszek. Ha ügyes és szorgalmas, jól keresnek. Frankfurter. Hal-tér 5.

LAKÁSCSERE. Belvárosban 1 szoba, konyha, egyéb mellékhelyiségből álló lakásomat elcserélném hasonlóért, ahol lehetőleg sertéstartás is van. Cím: Perczel-utca 18. Selényi.

NAGY SZOBA, konyhás, lakásomat elcserélném két kis szoba, konyhásért. Cím: Tompa Mihály-utca 29.

30.000 PENGŐS kölcsönt keresek. Pénz biztosítva. Kamatba: élelmet, vagy fát adok. Zidina-környék 19. szám. Szabó.

TELJESEN új, fehér rekamié és nagy kombinált szekrény eladó. Király-utca 40. sz.

ELVESZTETTEM június 28-án, a Széchenyi-tér környékén Andre Józsefné névre szóló arcképes és utazási igazolványom. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében adja le a Nádor-kávéházban. Szeifer névre.

2½ TONNÁS teherautóval, mindennemű fuvarozást vállalok. Budapestre is. Kovács János, Mateosztag, Szigetvár. Telefon: 74. Pécsi iroda: Rákóczi-út 39/a. Telefon: 19-90.

ABLAKGITTELÉST, javítást vállalok, régi tükröt, vastag kirakatüveget, vagy bármilyen táblaüveget veszek. Régi vak tükör foncsorozását vállalom. Nagy János üvegcsiszoló, tükörkészítő és üveges. Pécs, Siklósi-u. 9. Telefon: 29-47.

Magánalkalmazottakat Igazoló Bizottság.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy a Pécs Város Nemzeti Bizottsága 36/15. N. B. 1945. sz. alatt elrendelte az összes magánalkalmazottak igazolását.

Ezen igazolási eljárás 1945 július hó 12-én d. u. 3 órai kezdettel és folytatólag az azt követő napokon az alanti cégek alkalmazottai igazolása ügyében tárgyalásokat tart és igazolásuk tárgyában határozatokat hoz. Igazolás alá kerülnek a következő cégek alkalmazottai:

Névsor:

Első Pécsi Bőrgyár Rt., Singer Varrógép Rt., Kétyi Dezső, Lőwy testvérek, Haladás nyomda Rt., Hangya Szövetkezet, Pecsnig Frigyes, Jankovics László, Rózsa Testvérek, Kultúra könyvnyomda, Gill Imre, Hamerli kesztyűgyár, Meteor csillárüzlet, Borbély János, Pannonia fodrász-szalon, Höfler Jakab, Ifj. Vogl János, Magay Antal, Brucker Béla, Mayer Albert, Zakovszky István, Blázek Géza, Cizek Antal, Bali János, Eiter Sándor, Heinemann Henrik, Dormata cipőüzlet, Konkoly Thege Aladár, Ausch István, Sebestyén Dezső, Sarlós Konrád, Vlasits István, Porrogi József, Stark Tibor, Hoffmann Andorné, Özv. Auth Keresztélyné, Páli Ödön, Spineth kesztyűgyár, Hedrich Miklós, Tombi divatüzlet, Szent Imre könyvesbolt, Jähn András, Latyák Károly, Csirke Ferenc, Kegyelet temetkezési vállalat, Ribmer Antal, Kézműiparosok bútorcsarnok, Auer Jénos, Duna Concordia Biztosító Rt., Hergert István, Jánosi Engel gőzfürdő, Pintér Mária, Astra Biztosító Rt., Városi Mentőállomás, Inhof György, Első Magyar Általános Biztosító, Nádor étterem, Futura Terményértékesítő Szövetkezet, Angster orgonagyár, Pohl János, Pécsi Izraelita Közösség, Márics Györgyné, Kolcsár Istvánné, Klein Béla, Savari József, Jutasi Antal, Lehocz András, Ifj. Boros Pál, Pécsi Takarékpénztár, Délvidéki Textiliparosok Szövetkezete, Szabó Lajos, Horváth József, Dunántúli Bank Rt., Mayer József, Vidolovits István, Taizs József, Kőipari Rt., Windheim Antal, Váradi Sándorné, Kecskés Vince, Szijjártó Antalné, Bienszak Károly, Vadászkürt szálló, Kövécs József utóda Erdős János, Stellner Zoltán, Kreisler cipőszaküzlet, Fonciere Biztosító Intézet, Szabó Mária, Özv. Kaminek Ferencné, Dunántúli Malomipar Rt., Berényi Imre, Kindelein Ilona, Mindenki Boltja fűszerkereskedés, Universal Faárúgyár Kft., Fridrich könyvkereskedés, Czéh Vilmos, Mihály Ferenc, Kovács István, Bischoff Antal, Biró Ferencné, Pécs-Rácvárosmenti Gőztéglagyár, Erb Jenő, Lauber Tibor, Ujságírók, Vörös István, Krasznai József, Sik Tivadar, Lang Andor.

Szolgálaton kívül levő alkalmazottak igazolását a Dunántúl napilap útján közlöm.

Nyomatékosan hívom fel a lakósságot, hogy minden gátlás és kicsinyes szempontot félretéve, bátor kiállással és önérzetes helytállással, írásban vagy szóban haladéktalanul jelentse be a magánalkalmazottak népellenes politikai és gazdasági ténykedéseire vonatkozó észleleteit és közölje velem, hogy magatartásával és cselekedetével az igazolásra kerülő alkalmazott sértette, vagy sérti-e a dolgozó nép érdekeit. Az írásbeli bejelentés a Szakszervezeti Titkársághoz, Timár-utca 5. ajánlott levélben kell, hogy történjék, melyben a bizonyítékok (tanuk, okiratot, stb.) megjelölendők. A bejelentő neve és a bejelentő hivatalban is nyilvántartott lakcíme feltétlen közlendő, mert ezek nélkül a bejelentés eljárás alapját nem képezheti.

Szóbeli bejelentést július hó 6-ikától 11-ig minden nap d. u. 4—6 között a Szakszervezeti Székház, Timár-utca 5., I. em. 4. elfogadok.

A tárgyaláson panaszának szóbeli előadhatása végett bárki is személyesen megjelenni jogosult.

Az ellen, aki akár szóbeli, akár írásbeli feljelentést tesz, vagy panaszt ad elő, rágalmazásért eljárás nem indítható.

Pécs, 1945 július hó 4.

Haraszti József
a II. sz. Igazoló Bizottság Elnöke.

ÉKSZEREIT modernizáltam! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 30-15.

FEJBŐR, HAJHULLÁS kikezelése szakszerű sorsúaknak díjtalan! Tanítványt felvesz özv. Skoda Ferencné, Kazinczy-u. 1. Telefon: 31-85.

Megjelent a Földbirtokreform II. és III. számú végrehajtási rendelete. Ara 12.— pengő. Kapható: az Uj Dunántúl könyvesboltjában Pécs, **Király-u. 10.**

ASZTALOSSEGÉDET, kárpitostanoncot felvesz. Fuchs bútorüzem Pécs, Deák-u. 21. szám.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon 20-92. Iroda: Jókai-tér 4. szám. ifj. Hoffmann.

BÁCSKAIAK! TITELIEK! Aki Kalapáthy Antal vagy családjáról bármit tud, kérem értesítsen. Cím: Kalapáthy Ida, Somberek.

Forgalmiadó bevallási levelezőlap kapható az **Uj Dunántúl könyvesboltban, Pécs, Király-utca 10. szám.**

IZZÓLÁMPA kapható. Villamossági cikkek vétele. Deményi (Brucker üzlet) Király-u. 3.

VIDÉKI kereskedők részére férfi fürdőnadrág, női fürdőruha, gyermek naposó, női fregoli. Brucker, Király-utca 3.

ASZTALOSSEGÉDEKET keresek állandó munkára. Erdei Sándor műbútoresztalos. Majláth utca 8. szám.

VIDÉKI üzletház eladó, vagy pécsi házért elcserélném. Érdeklődni: Pécs, Rákóczi-út 43. szám. Hoffman-szabónál.

KALADONT-fogkrém, Schmoll-paszta, napszemüveg, kefék, meszelők, ruhafesték, piperecikkek kaphatók Fodor-illatszertár. Gr. Benyovszky Móric-utca 3. Telefon: 28—20.

KERESEK mgevételre jókarban lévő, balkaros Singer tűzőgépet. Ajánlatot: Losonc-utca 11. sz, alá kérek.

ELADÓ 3 drb. 4 hónapos mangalica süldő. Szigeti-út 72.

FŰSZERKERESKEDŐSEGÉD főváros gyakorlattal elhelyezkedne. Cím: Wágner Frigyes Pécs,

TÁSKAGRAMOFON eladó. Megtekinthető: Mohácsi országút 51. sz. Vendéglő.

KÖZÉPKORÚ ASSZONY megismerkedne 40—50 évnél nem idősebb emberrel, kinek hű élettársa lenne, vidékre is megy, gyermek nem akadály. Levelet: 5931. számra a kiadóba kér.

BORBAN AZ IGAZSÁG, de az is igaz, hogy Frankfurternél értékesíteni tudja ingóságait. Hal-tér 5. Telefon: 24—70.

ELADÓ egy jókarban lévő, 9 fiókos írósztal. Megtekinthető: Felsőmalom-utca 3. sz. festőműhelyben.

KECSKE eladó. Szigeti országút 111. sz. alatt

MEGBIZHATÓ kocsist felveszek. Szigeti-út 35. szám.

EGY DRB. herélt, 8 éves ló, hozzávaló kétkerekű kocsival és szerszámmal, vagy anélkül eladó. Benyovszky-utca 40.

KI TUD Schrempf Ferenc honvédről? ki IV. hir. zlj. 3. szd. 1. szakaszánál a Frigyes laktanyában teljesített szolgálatot. Pécsről a hadtestével Kaposvárra ment. Aki tud róla, értesítse feleségét Schrempf Ferencné, Hercegtöttös.

ELADÓ egy jókarban lévő, sötétkék, fiú öltöny. Ujvilág-utca 26.

BÉRBE keresek istállót, lehetőleg Szigeti városrészen. Ugyanott egy igás kocsit vennék. Telefon: 34-88. Szigeti-út 120/3.

VARRÓGÉP, kitűnő állapotban, női Singer 15 D 26 eladó. Pucher-utca 19.

ALSÓMAKÁR-ÚT 70. számú vendéglőmet bérbe adnám, vagy szőlőért, gazdasági épülettel elcserélném.

ÚJ CEMENTÁRÚ, működő- és kőfaragóüzem nyílt meg. Visnya Ernő-út (Málomi) 12. szám. Kassai József. Telefon: 20-66.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR — Független Kisgazda Párt
DR. BOROS ISTVÁN — Magyar Kommunista Párt
POZSGAY GYULA — Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 150. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 6. Péntek.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 80 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Gyöngyösi János külügyminiszter a kárpátukrajnai csatlakozás jelentőségéről

Gyöngyösi János külügyminiszter Kárpátaljának a Szovjetunióhoz történt csatlakozás alkalmából nyilatkozott a sajtónak s hangsúlyozta, hogy ez az esemény nem érte váratlanul a magyar közvéleményt, amely nagyon jól tudott a kárpátaljai ukránok egyesülési törekvéseiről. A külügyminiszter ezzel kapcsolatban magyar szempontból a következő körülményeket tartja fontosnak kiemelni:

1. A magyar nép örömmel fogadja az ukrán nép teljes felszabadulását és egyesülését a szovjetukrajnai nagy anyaállammal. Meggyőződésünk, hogy ez az egyesülés nemcsak

a Kárpátmedence és a Dunavölgye népeinek békés együttélését mozdítja elő,

de nagy léptekkel fogja elősegíteni magának a kárpátukrajnai népnek gazdasági és kulturális fejlődését is.

2. Őszinte megelégedéssel tölt el bennünket, hogy ez az egyesülés békés úton az érdekelt államok és népek teljes megegyezésével jött létre, annak a demokratikus elvnek az alkalmazásával, hogy minden érdekelt lakos szabad elhatározásából dönti el, hogy melyik állam polgárságát választja és melyik állam keretében óhajt élni. Talán nem megyünk túl a reális mérlegelésen, ha ebből azt a következtetést vonjuk le, hogy

hasonló elvek fognak érvényesülni más államok nemzetiségi problémáinál is a lenini-sztálini nemzetiségi elvnek megfelelően.

3. Végül közvetlen és legnagyobb jelentősége Magyarországra nézve annak van, hogy a Szovjetunió több mint százkilométeres közös határral közvetlen szomszédságába jutott Magyarországnak. A régi magyar rezsimek rettegtek ettől a szomszédságtól. Ezzel szemben az új népi Magyarország örömmel fogadja és sok reménységgel tekint elébe. Magyarország népe nem fél az új idők haladó szellemétől, hanem ellenkezőleg, ezeknek irányában és jegyében keresi jövőjét és boldogulását.

— Ez a szomszédság kétségkívül meg fogja erősíteni országunkban a népi gondolatot. De nagy jelentősége van gazdasági szempontból is, mert a Szovjetunió most már közvetlen szomszédunk, az a nagyhatalom, amelynek segítségével és támogatásával rombadőlt gazdasági életünket újból felépíthetjük és működésbe hozhatjuk. Végül óriási a jelentősége kulturális és szellemi téren, amely szomszédságból folyó gyakori érintkezés következtében egyre sűrűbb szellemi kapcsolatokat és élénkebb kulturális hatást jelent a Szovjetunió részéről, amelynek irodalma, művészete és nagyértékű tudománya ösztönzőleg és megtermékenyítőleg fog hatni a magyar szellemi életre.

MOLOTOV FOGADÓESTJE

Moszkvából jelentik: Molotov külügyi népbiztos a Moszkvában tartózkodó kínai miniszterelnök tiszteletére fogadóestet rendezett, amelyen a népbiztosokon kívül megjelentek a diplomáciai kar és külföldi katonai missziók képviselői is.

MEGHALT AZ AUSZTRÁLIAI MINISZTERELNÖK

Londonból jelentik: Curtin, Ausztrália miniszterelnöke hosszas betegség után, 60 éves korában elhunyt. Curtin a japán támadás előtt három hónappal vállalta megbízatását és minden erejét az Egyesült Államokkal és a brit népközösséggel való kapcsolatok elmélyítésére fordította.

Vasárnap lesz Berlinben a három nagyhatalom csapatainak közös díszfelvonulása

Teljesen felszabadították a Fülöp- szigeteket

A mindinkább elmélyülő szovjet-jugoszláv viszonynak újabb bizonyítéka a választávirat, amelyet Kalinin államelnök intézett a jugoszláv régensekhez a Szovjetunió ellen intézett német támadás évfordulója alkalmából kapott táviratra. „Köszönetemet fejezem ki a rendkívüli baráti megemlékezésért — mondja többek között Kalinin — és *úgy érzem, hogy a mostani háború során elmélyült szláv testvériség a legerősebb biztosítéka a német támadás jövőbeni megakadályozásának.*"

A Tito marsall által vezetett új Jugoszlávia belső megszilárdulására mutat, hogy Jugoszláviában eltörölték a belföldi póstaküldeményekre vonatkozó katonai cenzurát.

BRIT ÉS AMERIKAI KÖTELÉKEK BEVONULÁSA BERLINBE

Brit és amerikai kötelékek zöme megkezdte bevonulását a német fővárosba. A brit csapatok élén a 7. páncélos hadosztály haladt, majd a gránátos gárdaezred, a 11. páncélos hadosztály és a kanadai kötelékek következtek. Lyne tábornok, a berlini brit csapatok parancsnoka angol lobogóval díszített díszemelvényről szemlélte végig a bevonulást. A levegőben az angol királyi légierő gépei keringtek.

A berlini amerikai csapatok parancsnoka Bradley tábornok lesz és *az amerikai csapatokat a Hitler Adolf-kaszárnyában helyezik el, amelyre a szovjet lobogó mellé felhúzták az amerikai zászlót is.* A kaszárnya átadásakor Berlin helyettes városparancsnoka, Berinov tábornok kijelentette, hogy *az amerikai zászló kitűzése a szovjet lobogó mellé a két nagyhatalomnak a multban beigazolódott egységét jelképezi.* Ez az egység a jövőben a nácizmus kiirtására és a demokrácia kiépítésére folyó harc során még fokozódni fog.

Vasárnap a három szövetséges nagyhatalom csapatai díszfelvonulást rendeznek a német fővárosban. A Brandenburgi kapura már kifüggesztették Churchill, Sztálin és Truman arcképét. A képek alatt a következő felirás olvasható: *„Közös célunk a német militarizmus megsemmisítésére folytatott harc a világbéke biztosítására!"*

A Daily Telegraph a brit 7. páncélos hadosztály berlini bevonulásával kapcsolatban „Az út vége" című cikket közöl, amelyben kiemeli, hogy a Berlinben állomásozó sztálingrádi veteránok mellett a legkeményebb afrikai és nyugati csatákban résztvett brit alakulatok is találkoznak Berlinben. El Alameintől 5000 kilométer az út Berlinig és nincs katona, aki hosszabb és dicsőbb utat tett volna meg. A brit katonák útja a Brandenburgi kapunál végződött, ami egyuttal a német militarizmus végét jelenti.

Amerikai forrásból származó hír szerint a bajorországi Kaufbeurenben az amerikai csapatok újabb kivégzőtáborra bukkantak, ahol a náci orvosok gyengeelmélyű asszonyokon és gyermekeken végeztek különböző kísérleteket, halálra éheztetve őket. A főápolónő saját bevallása szerint 210 gyermeket ölt meg az utóbbi két év alatt injekciókkal. A kísérleti tábor vezető orvosát letartóztatták.

FRANCIAORSZÁG IS SZÍVESEN FOGADJA A SZOVJETUNIÓ RÉSZVÉTELÉT A TANGERI MEGBESZÉLÉSEKEN

Párisban a brit, amerikai és francia szakértők készen állanak a tangeri státus körül forgó megbeszélésekre, csak a szovjet kiküldöttek részvételére vonatkozó részleteket beszélik meg előzőleg. *Franciaország a legkedvezőbben fogadta a Szovjetunió meghívására vonatkozó javaslatot, viszont a spanyol sajtó visszatetszéssel fogadta ugyanezt a hírt.* A török lapok élénk érdeklődéssel kísérik a tangeri státusra vonatkozó megbeszélések hírét és felvetik a lehetőséget, hogy a Szovjetunió részvétele precedenst képez az Egyesült Államok bekapcsolódására a Dardanellák körül forgó szovjet-török megbeszélésekbe.

A CSEHEK NEM HAJLANDÓK ENGEDNI A TESCHENI KÉRDÉSBEN?

A Times prágai tudósítója szerint a csehek egységesen el vannak szánva rá, hogy nem engednek a teschení kérdésben. Fierlinger miniszterelnök legutóbbi beszámolója sokat tett a közhangulat lecsillapítására. Különös megelégedéssel fogadták a hírt, hogy a Szovjetunió támogatja Csehszlovákia igényeit a müncheni egyezmény előtt érvényben lévő határokra. Viszont a lengyelekkel szemben általában engedékenység tapasztalható. *A cseh nép érzi, hogy a lengyeleknek sok mindent meg kell bocsátani a háborúban elviselt óriási veszteségeikért és szenvedésikért.* Valószínűnek látszik, hogy a két szomszéd állam között javulni fognak a kapcsolatok amint lecsillapodik a szenvedélyes hangulat.

A LENGYEL KÜLPOLITIKA LEGFŐBB CÉLKITUZÉSEI

A lublini rádióban hivatalos nyilatkozat hangzott el a lengyel külpolitikáról, amelynek legfőbb célkitüzései a Szovjetunióval, Amerikával és Angliával, továbbá Franciaországgal való jóviszony fenntartása. A belpolitikai kérdésekkel kapcsolatban, Beirut, a lengyel nemzeti felszabadítási tanács elnöke kijelentette, hogy *amint lehetséges, megtartják az általános választásokat. Ehhez azonban elsősorban az szükséges, hogy a külföldön tartózkodó lengyelek hazaszállítása befejeződjék.*

OLASZORSZÁG

Nenni helyettes olasz miniszterelnököt és szocialista vezért kinevezték a fasisztáknak ellen folytatandó eljárások kormánybiztosává. Ugy látszik, hogy *Olaszország ezen a téren követi a többi állam példáját, ahol a belső tisztogatást a demokratikus pártok képviselőire bizták, miután az úgynevezett mérsékelt irányzat ezen a téren nem lépett fel a megkivánt erélyyel.*

Egy másik Olaszországból érkezett jelentés közli, hogy Turinban sztrájk tört ki. A tüntető munkások kenyeret és a fasiszták eltávolítását követelték. Összetüzésekre nem került a sor.

BEFEJEZŐDÖTT A FULÖP-SZIGETEK FELSZABADÍTÁSA

Mac Arthur tábornok hivatalosan bejelentette, hogy a Fülöp-szigeteket teljesen felszabadították. A szigeteket védelmező 450.000 japán katonának legnagyobb része elpusztult. Az amerikaiak vesztesége 55.000 ember, ezek közül 12.000 halott.

Borneo szigetén az ausztráliai csapatok elfoglalták Balikpapan olajközpont központi részét és új hídfőállásukat 12 kilométerre szélesítették ki.

AZ UNRRA ELNÖKÉNEK BESZÉDE

Washingtonból jelentik: Lehman, az UNRRA elnöke kedden beszédet mondott, amelyben fokozott segítségnyujtásra szólította fel az Egyesült Államok népét. „Az éhség elleni csata — mondotta a többek között — jelenti a béke első nagy csatáját!"

CHURCHILL A HÁRMASTALÁLKOZÓ ELŐTT HENDAYE-BE UTAZIK?

Londonból jelentik: Spanyol és francia forrásból származó hírek szerint Churchill miniszterelnök a hármastalálkozó előtt a francia—spanyol határon fekvő Hendaye-be utazik néhánynapos pihenésre. Londonban nem cáfolják, de nem is erősítik meg ezt a hírt.

Az emlékezés mécsei

gyulladtak ki tegnap az esti órákban zsidóvallású polgártársaink temetőjében, lakásain s ezeknek a mécseseknek reszkető lángja nemcsak azoknak az arcába világított, akiknek hozzátartozóit most egy éve a vérszomjas pogányság tobzódásának idején elhurcolták, hanem minden pécsi magyar emberébe, aki az elmult pokol megpróbáltatásai után is hü maradt emberségéhez, hü maradt önmagához és tudja, hogy *az erkölcs törvényei egyformán érvényesek mindannyiunkra, akik itt embernek és magyarnak valljuk magunkat.* Egy újfajta szörnyü pogányság, a fasizmus demagógiája hosszú éveken át tudatosan bontotta atomjaira ennek az országnak a lakosságát s annyira ment, hogy a kereszténységet is szembeállította önmagával, elfeledtette az emberekkel, hogy a mózesi kőtábla „ne ölj" parancsolata ugyanarról a törről fakadt, amelyből az újtestamentom merített erejét s ezt a mondatát: „En pedig azt mondom: szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak..."

Bizony, azok, akik tavaly a gyülölet kénköves poklaiban megfeledkeztek a szeretet örök tanításáról és tapsoltak annak a szörnyü menetnek, amely nemzetükről és apáikról megfeledkezett csendőrök, német pribékek sorfala közöti vonszolta magát a pécsi állomásra, *nemcsak önmaguknak mondották ellent, hanem saját magyar nemzetüket is megtagadták, mert nem vették észre, hogy a szörnyü apokalipszis utolsó felvonásához érkeztek s az egész nemzetnek kell majd megbünhődnie azért, mert egy része multjával, hagyományaival, önmagával és azzal az erkölcsiséggel jutott szörnyü ellentmondásba, amelyet pedig hazug lapjaiban, hazug parlamentjében és egész hazug életében olyan fellengzősen hirdetett.* S ma, amikor a demokratikus magyarság egy szívvel-lélekkel áll zsidó vallású felebarátai mellett az emlékezés fájdalmában, tudja, hogy mindaz, ami a pécsi „gettó" lakóinak szörnyü kivonultatása előtt és utána is következett, nagyon is szoros összefüggésben áll azzal a szakadékkal, amelybe nemzetünk bullott és amelyből — jól látjuk napjainkban — olyan nehéz a felemelkedés. Ha a magyar nemzet határozottabb az erkölcseihez való ragaszkodásban, ha magyarabb a cselekedeteiben és hűségesebb azokhoz a krisztusi elvekhez, amelyek sajnos csak a száján voltak, de nem a cselekedeteiben, akkor nemcsak attól a szörnyüségtől szabadult volna meg, hogy ebben a városban is középkort rendezzen s innen is az ártatlan gyermekek és asszonyok tömegét hurcolták az ismeretlen halál felé, hanem a magyarság egészét, önmagát is megmenthette volna a legszörnyübb katasztrófától. Mert nekünk ezen az évfordulón az is eszünkbe jut, hogy a magyarság százezreinek kellett ezért az eltévelyedésért hiába meghalnia a harctereken, idehaza, a magyarság színevirágát hurcolták el Németországba, idegen föld védelmére, házainkat, gyárainkat, hidainkat, egész hazánkat feláldozták csak azért, hogy ebben az eszmei zürzavarban egy szörnyü pogány gondolat, a germán fasizmus megpróbálja a maga világhódító terveit a mi bőrünk feláldozásával is elérni. Ezért kell ma is annyi jó magyar férfiúnak a fogság keserü sínylődésében élni, annyi anyának siratni vagy visszavárnia gyermekét, ezért kellett városaink legnagyobb részének rombadőlnie, hidainknak elpusztulnia, ezért kellett az idei tavaszon földjeink legnagyobb részének parlagon maradnia s ezért kell még most is szembe néznünk a kínzó keserüséggel, a nincstelenséggel, a szökőárként előretörő árakkal s mindazokkal a megpróbáltatásokkal, amiket egy vesztett háború jelent.

Bizony, feleim — mondhatnánk az egykori magyar halotti bucsuztató szavaival — látiatuc szumtukkel — mik vagyunk, miért jutottunk ide. Hát ezért jutottunk ide és ezért kell ma nekünk is odaállni a meggyujtott mécsesek mellé és siratnunk elhurcolt felebarátaink halottait és siratnunk önmagunkat, nemzetünket, amellyel ez a gyalázat megesett. Legalább most, a babiloni sötét vizek partján jusson eszünkbe mindaz a vétek, ami katasztrófánkat előidézte és fogadjuk meg, hogy most már egyszersmindenkorra megtagadjuk a mételyt, a reakció itt bujkáló erőit. Még nincs késő, a felemelkedés útja előttünk van, de ez az út ott kezdődik, hogy megtaláljuk régi és igaz önmagunkat. És akkor minden oldalon előkerül a megrongyosodás és az életben is hatni fognak azok az igék, amelyekkel a közelmultban hazug vezetőink nem élni, csak visszaélni tudtak.

(cs. z.)

Nagyszabású szakszervezeti gyülés Vasason

Az első munkásgyülés, amelyen a parasztság is résztvett

A vasasi kultúrház nagytermében nagy tömegü munkásság részvételével zajlott le vasárnap az a gyülés, melyet arányaiban és számában a bányavidék még nem látott.

A munkásság sorai között helyet foglalt a bányavidék értelmisége és a földmunkás szakszervezet tagjai is. Ez a gyülés határvonalat vont a szakszervezet eddigi és ezutáni müködése közt és sok kérdésben adott határozott irányvonalat a szakszervezeti munkához.

Délután 5 órakor nyitotta meg Papp elvtárs a vasasi szakszervezet elnöke a gyülést. Utána Molnár Imre a szakszervezetek értelmiségi osztályának vezetője tartotta meg nagyhatású beszédét, mely kitért külső és belső politikai életünk majdnem minden vonatkozására. A körülöttünk lévő államokban egyre tisztábban bontakozik ki a demokrácia győzelme. Éppen ezért a nálunk még esetleges reakció jelenléte sürgeti a kérdés megoldását. Az igazoló bizottságok csődje, a népbiróság lanyhasága megkívánja azt, hogy kíméletlenebbül vegyük fel a harcot. Többek között rátért a szakszervezet és a politikai kérdésekre. Mint Kossa István mondotta, *a szakszervezet nem politika-mentes, hanem a gazdasági érdeken belül népi politikával foglalkozó szervezet.* Végtelenül fontosnak tartja az osztályöntudat fejlesztését és a haladó értelmiség szoros együttmüködését a dolgozó osztállyal. Továbbiakban sok problematikus kérdést világított meg, majd a hallgatóság lelkes tetszéenyilvánítása mellett átadta a szót Lakatos Józsefnek, a szakszervezetek megyei titkárának.

Lakatos József ecsetelte a szakszervezetek fontosságát és erejét a demokratikus Magyarországon. A szakszervezet határozottan mind nagyobb és nagyobb eredményeket tud kivívni a dolgozók számára. Rátért több korszakalkotó intézkedésre, mely a szakszervezetektől erednek. Beszélt továbá az árak és bérek viszonyáról. Hangsúlyozta, a szövetkezetek nagy szerepét a dolgozók társadalmában.

szakszervezetek részt kérnek és vesznek. Beszélt továbbá az árak és bérek vi- *ellenőrzi is.* Bejelentette, hogy *kereskedelmi kapcsolatok indulnak meg a szakszervezeteken keresztül Jugoszláviával.* Kitérően beszélt a parasztság szakszervezeti összefogásáról. Csak így fogjuk tudni országunk gazdasági helyzetét biztositani. Hangsúlyozta a két munkáspárt egységes összefogását. Hatásos beszédét élénk helyeslés követte.

Dörömbözö elvtárs, az üzemi bizottság elnöke beszámolót tartott a bizottság három hónapi müködéséről. Egyidejüleg sok idáig vitatott problémát megoldott és elégedetlenségeket eloszlatott, majd az új kollektiv szerződést részletesen ismertette és kommentárral kisérte.

A gyülést vita követte, majd határozatokat hozott a deportált munkások hozzátartozóinak megsegélyezéséről.

A gyülés sikerét lelkes hangulattal bizonyította be Vasas bányásznépe.

Petka Miklós bányász.

Dr. Tamás György polgármesterhelyettes a keleti gazdaságtudományi és külkereskedelmi fakultás felállításának jelentőségéről

A volt Keleti Kereskedelmi Főiskolának a pécsi egyetem keretében Keleti Gazdaságtudományi és Külkereskedelmi Karrá történő átszervezése ügyében megindított mozgalommal kapcsolatban felkerestük dr. Tamás György helyettespolgármestert, hogy megkérdezzük, mi az ő, illetve a város állásfoglalása ebben a kérdésben.

Érdeklődésünkre dr. Tamás helyettespolgármester a következőkben válaszolt:

— Kötelességünk gondoskodni arról, hogy

Pécs város ne csak hirében legyen kultúrváros, hanem ténylegesen is kultúrcentrumává váljék a Dunántúlnak.

Azt a bizonyos „kulturális decentralizációt", amit olyan fennhangon hirdettek a multban, — de sohasem jutott el a megvalósulás stádiumába, csak akkor tudjuk életrehivni és biztositani,

ha sürgősen hozzáfogunk a szellemi építéshez és komoly, lelkiismeretes munkával, de egyben őszinte kritikával támogatjuk tudományos intézeteinket, az irodalmat és müvészetet és minden igaz értéket megfelelően megbecsülünk és honorálunk.

Éppen ezért egyik legsürgősebb feladatunk arról gondoskodni, hogy az új nemzedék demokratikus szellemben nevelődjék fel. E célból számos új iskolát kell felállitanunk, amely iskolákban a régi tanulmányi anyagtól eltérőleg gyakorlati kiképzésben is részesíteni fogják a magyar fiatalságot. A keleti gazdaságtudományi és külkereskedelmi fakultás is ezt az új, demokratikus célt szolgálná, mert hiszen ha voltak is eddig gazdasági szakembereink, azok csupán kinn az életben szerezhették meg úgy-ahogy azt a gyakorlati tudást, amire már munkábaállásukkor szükségük lett volna és igy természetes, hogy nehezen, vagy éppen sehogysem tudtak beleilleszkedni az elméletek világából abba a sikba, amit a gyakorlati élet számukra előirt.

A keleti gazdaságtudományi és külkereskedelmi fakultásnak nagy jövője van és itt, Pécsett azért van létjogosultsága, mert számos és elsőrendü vezetés alatt álló olyan gyár és nagyüzem van, amelyik módot és lehetőséget nyujthat a hallgatóknak arra, hogy már egyetemi évek alatt megszerezhessék a gyakorlati tapasztalatokat is.

Emellett az új kar felállitása bizonyos szellemi felfrissülést is eredményezne s ha ezzel együtt a bölcsészkar felállitása is sikerülni fog, akkor az egyetemi hallgatók létszámának növekedése s a minden bizonnyal várható külföldi hallgatók látogatása révén nemcsak mozgalmasságra tehetne szert, hanem olyan kultúrnivóra emelkedhetnék a város élete, hogy az szószerinti értelemben is müvelődést jelentene.

Én a magam részéről a legteljesebb mértékben támogatom ezt a törekvést s ugyanilyen értelemben tettem meg felterjesztésemet a kultuszkormányzatnak is. Merem hinni, hogy ez a szép terv hamarosan valóra is válhatik!

Mi is hisszük, hogy most, amikor végre olyan vezetők állanak a város élén, akik a demokratikus átszervezés szem előtt tartásával semmi mást, csupán a közérdeket szolgálják s akik akarnak és mernek ebben a kényelmes félhomályhoz szokott közéletben világosságot gyujtani, a volt Keleti Kereskedelmi Főiskolának a pécsi egyetem keretében Keleti Gazdaságtudományi és Külkereskedelmi Karrá történő átszervezése csak előjátéka lesz annak a hatalmas munkának, ami Pécs kulturális és egyben gazdasági fellendülését fogja eredményezni!

Megindult a csomag és postautalványforgalom

Új postadijszabás lépett életbe

A változott viszonyoknak megfelelően a posta is kénytelen követni az áralakulásokat és az általános árszinvonalhoz igazitani postai dijszabását. Ugyanakkor azonban minden intézkedés, erőfeszités megtörténik annak érdekében is, hogy a közönség minden vonatkozásban kifogástalan postaszolgálatot vehessen igénybe. Értesülésünk szerint sikerült a postacsomagforgalmat általában 50 kg-ig megindítani. A dijak különböző, tarifálisan megállapitott távolságokra egy kg-ig 6, 8, 10, 12 P, 5i-g pedig 8—10—14—18 pengő. Örömmel hozzuk a közönség tudomására hogy a postautalvány, postatakarékpénztári csekk- és takarékforgalom a pécsi postaigazgatóság területén kivül is az ország számos helysége között megindult. A posta pécsi igazgatósága ezzel kapcsolatban felhivja a közönség figyelmét arra hogy a csomag, postautalvány és takarékforgalomban bekapcsolt postahivatalok névsorára, valamint a szállitási feltételekre vonatkozó kérdésekben forduljon az egyes postahivatalokhoz, illetőleg a 25-00 számú telefonon érdeklődhet.

A megváltozott postadijszabás fontosabb tételeiben az alábbiak szerint alakul: Levél bérmentesitési dija 20 g-ig, helybe 2.— P, vidékre 3.— P, levelezőlap helybe: 1.60 P, vidékre: 2.— P, Nyomtatvány 20 g-ig: —.40 P, 50 g-ig: —.80 P. Postautalvány dija: 100, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 5000 P-ig: 2, 5, 10, 20, 30, 40, illetve 50 pengő. Csekkbefizetési dij: 100, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 5000 pengőig: 1, 2, 3, 5, 7, 9, 12, pengő. 5000 pengőn felül, ezerpengőnkint: 2.— pengő. Ajánlási dij, tértivevény és tudakozvány dija egyenkint 5—5 pengő.

Százkilencvened magával visszatért Németországból egy volksbundista ifjusági vezető

Amint tudjuk, a nácipropaganda magyarországi virágkorában különösen sváb ifjuság lelkét mételyezte meg úgyszólván százszázalékig. Nemcsak külső propagandával, hanem az iskolákban is tervszerüen folyt ez a mételyezés. Pécsett tudvalevően német gimnáziumot tartott fenn a volksbund, amelynek növendékeit a legnagyobb nácipropagandával idegenitették el a magyar állameszmétől és gyurták át a sváb ifjuság gondolkozását a náczizmus világhódító céljainak megfelelően.

A pécsi német gimnázium eminens növendéke volt annakidején Funt Vilmos 18 éves volksbundista ifjusági vezető is, aki egész csapatával átment 1944-ben Németországba. A napokban ez a fiatal nácicsemete százkilencvennyolcad magával, zárt alakulatban visszatért Baranyába, ahol a vármegyei rendőrség az egész alakulatot őrizetbe vette vezetőstől. Ügyük kivizsgálásáig internálják őket.

? UJ DUNANTUL

Biztató eredménnyel kecsegtetnek a jugoszláv-magyar cserekereskedelem ügyében megindult tárgyalások

Két héten belül a jugoszláv küldöttség Pécsre jön — Beszélgetés dr. Keserü János alispánnal

Baranya vármegye új alispánja még megválasztása előtt bekapcsolódott azokba a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalásokba, amelyek katonai vonatkozásairól már beszámoltunk. A mult hónapban magyar küldöttség utazott le Dojni Miholjára az alispán vezetésével. Résztvett a megbeszéléseken dr. Kolta János közellátásügyi helyettes kormánybiztos, dr. Kassai József ker.- és iparkamarai titkár, Kiss László, a Kereskedők Testületének elnöke.

— Milyen benyomásokat kapott alispán úr az előzmények alapján?

— A lehető legkedvezőbbet. A Drávaparton, a magyar határőrség parancsnoka jelentkezett *s megmutatta a Drávahidat, amelyen a két ország árucseréjének kellett volna lebonyolódnia s amelyet nem hadműveleti okokból, hanem mindkét nép iránti gyülöletből robbantottak fel a fasiszták.* Csónakon keltünk át a folyón, s találkoztunk az első feladattal: *a kompösszeköttetést röglön meg kell szerveznünk.* A tulsó parton Krányec Iván helyőrség parancsnok és Lázovics József szolgabiró fogadott bennünket. Autón és kocsikon vittek be Dojni Miholjácra s a Jugoszláv Nemzeti Felszabadító Bizottság székházában ültünk össze. Végtelenül kedves volt a tanácskozó terem diszitése. A falakon szerb és horvát drapériák között függött a magyar. Körben a falakon horvátul a következő felirások: *Szövetkezetek útján semmisitsük meg a feketepiacot és üzérkedést. Jó viszonyt óhajtunk a szomszédos országokkal! Éljen a jugoszláv és magyar nemzetek barátsága!* Hogy meghitt körben folyjanak le a megbeszélések, a fehér asztalon a nemzeti ital, a rákia várt.

— Hogy folytak le a tárgyalások?

— Ünnepélyes, szivből fakadt formák között. Olyan meleg üdvözlések hangzottak el jugoszláv részről, amelyeket nem mulaszthattunk el hasonlóval viszonozni. Tolmácsoltam dr. Boros István főispán üdvözletét, Baranya és Pécs népének szeretetét, a vármegye munkásságának és kisiparosainak nevében Lakatos József mondott üdvözlő beszédet. Ezután került sor a kereskedelmi megbeszélésekre.

— Utána?

— Miután megállapodtunk abban, hogy két héten belül jugoszláv küldöttség viszonozza Pécsett a látogatást, amikorra mind jugoszlávok, mind mi igéretet tettünk, megszerezzük illetékes miniszteriumainktól a szükséges felhatalmazásokat a kötendő kereskedelmi szerződés nyélbeütésére, ebéden láttak vendégül bennünket. Virággal feldiszített asztalok vártak bennünket a tiszti kaszinóban. Azért beszélek ezekről ilyen részletesen, mert spontán megnyilatkozásai voltak egy valóban élő, a jugoszlávokat átható barátságos érzésnek. A pohárköszöntők a szokásos frázisokon messze túlmenőleg az együttmüködés szüksége mellett tettek bizonyságot. Hogy csak egyet emlitsek: Pero Romaics, a felszabadító bizottság eszéki kerületének megbizottja beszédében kiemelte, hogy *miután a Jugoszláviában élő magyarság is részt vett a fasizmus elleni szabadságharcban, azért Tito marsall, minden népnek, tehát a magyarnak is egyenlő jogokat biztosit az új Jugoszláviában.* Hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi kapcsolatok mellett fontosnak tartja a szorosabb politikai és kulturális együttmüködést. Felszólalt Szvedov Stefán, az orosz katonai parancsnokság kiküldötte is, aki örömmel üdvözölte a jugoszláv-magyar barátságot.

— Eredmények?

— Egyelőre annyit mondhatok, hogy a tárgyalások a legkedvezőbb mederben folynak, és hiszek abban, hogy a Pécsett folytatandó közeli megbeszéléseken már végleges formába lehet önteni a két nép együttmüködésének és újjáépitésre irányuló segitő szándékának első bizonyitékát: a cserekereskedelemre vonatkozó megállapodások szerződését. De erről talán — legközelebb!

Megállapitották a Pécs területéről kiszállitható élelmicikkek mennyiségét

HÚSELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály közli, hogy a húsiparosok július 2-től 7-ig terjedő héten a húsjegyek 1. szelvényére 10 dkg. húst tartoznak a vevőközönség részére kiszolgáltatni.

A közellátási ügyosztály nyomatékosan felhivja a húsiparosok figyelmét arra, hogy a tárgyhetet követő hétfőn és kedden a húsjegyekkel számoljanak el.

ÉLELMICIKKEK SZÁLLITÁSA

A m. belügyminiszter 20.140/1945. B. M. számú rendelete alapján Pécs thj. város közellátási kormánybiztosa a város területéről kiszállitásra kerülő élelmicikkek mennyiségét az alábbiakban állapitotta meg: 10 kg liszt, ½ kg zsir, 2 kg füstöltáru, 3 kg hüvelyes, ½ kg sajt, 10 dkg vaj, 10 drb tojás.

A fenti élelmicikkeknek Pécsről való kiszállitásához szállitási igazolvány szükséges. Szállitási igazolványt a közellátási ügyosztályon (Majorossy Imre-utca 13. I. em. 10. iroda) kell kérni. Személyazonosságot rendőrségi bejelentővel kell igazolni.

A fenti rendelet megszegése az elkobzáson kívül súlyos büntetőjogi felelősséget is von maga után.

ÁRPA- ÉS KUKORICA VÁSÁRLÁSI-ENGEDÉLYEK KIADÁSA

A m. közellátásügyi miniszter 501.822—1945. számú körrendelete alapján a város közellátási ügyosztálya 1945. év július hó 6-ik napjától kezdődően az arra jogosultaknak árpa és kukorica vásárlási engedélyt ad ki.

A rendelet alapján vásárlásra jogosultak:

1. Közüzemek, kórházak, bányák és közszükségleti cikket előállító gyárak, valamint a nem gazdálkodó fuvarosok a tulajdonukat képező lovak után legfeljebb napi 3 kg árpára vagy kukoricára.

2. A sertésanyaállatokra, valamint közellátási célra nevelt süldőkre, illetve hizókra darabonként 3 q árpa, vagy kukoricára.

3. A köztenyésztésre szolgáló apaállatok ellátására, szükségszerinti árpa, vagy kukorica mennyiségre.

4. A közegészségügyi intézet és gyógyszert készitő vállalatok kisérleti állatainak szükségszerinti árpa, vagy kukorica mennyiségre.

A vásárlási engedélyt a közellátási ügyosztályon (Majorossy Imre-utca 13. I. em. 7. iroda) kell kérni.

Vásárlási engedélyt kizárólag pécsi lakosok kaphatnak. A vásárlási engedély alapján a községi elöljáróságtól a megvásárlás után szállitási igazolványt kell kérni és csak ezzel a szállitási igazolvánnyal lehet a megvásárlás helyéről árpát, illetve a tengerit Pécs város területére beszállitani.

PARKMOZI péntek, július 6.
URANIA szombat-vasárnap, július 7—8.

Cecil B. de Mille hatalmas alkotása, a civilizáció harca a vadonnal:

Acélkaraván

Főszereplők: Joel Mc. Crea, Barbara Stanwick, Akim Tamiroff.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA péntek, július 6.
APOLLO szombat-vasárnap, július 7—8.

Br. Eötvös József „Karthausi" c. regényének filmváltozata.

Néma kolostor

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit, Makláry.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO péntek, július 6.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 7—8.

Mulatságos történet egy terebélyes családról.

Az új rokon

Főszereplők: Perczel Zita, Deli Ferenc, Kabos, Gézon, Vaszary, Turai Ida, Petkes, Berki Lili.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Zár alá vették a Baranya egész területén található építési anyagokat

A garéiak az újjáépítésért

Jelentette már az Uj Dunántúl, hogy a Nemzeti Parasztpárt kezdeményezésére *dr. Boros István elrendelte a Pécsett található épületanyagnak zár alá vételét és kimutatás készítését a feltalálható mennyiségről.* Most újabb fontos lépés történt ilyen irányban. A megye főispánja rendelkezést adott ki s ennek értelmében *az egész megye területén, beleértve Mohács városát is, elrendelték az építőanyagok azonnali zár alá vételét.* Ezzel kapcsolatban a megye vezetősége fel is hívja az érdekelteket, hogy a kimutatásokat sürgősen készítsék el és juttassák el a megye vezetőségéhez, hogy azonnal intézkedés történhessék.

A következő lépés a drávamenti községek újjáépítése ügyében az lesz, hogy dr. Keserű János alispán felutazik Budapestre, megtárgyalni Nagy Ferenc újjáépítési miniszterrel az államsegély ügyét s ugyanakkor megbeszélni egy újjáépítési kormánybiztos kinevezését, akinek gyors intézkedései, a megfelelő munkatársakkal elengedhetetlenek az egységes irányítás érdekében.

Amíg a megye vezetősége egymásután hozza fontos rendelkezéseit, addig a megye közönsége szórványosan hajlandó csak áldozatokat vállalni. Ezt a közönyt mintha megtörné Garé példája. Mint értesülünk, *a garéi nemzeti bizottság Galina Ádám községi főjegyző javaslatára kiszállt Drávaszabolcsra, megtekintették a romfalut és azonnal elhatározták, hogy egyik legjobban rászoruló paraszt házát teljesen újjáépítik.* Felajánlották az újjáépítéshez szükséges téglát, tetőgerendázatot, lécet, cserepet, fuvart és a szükséges szakemberek, munkások biztosítását. De még ezzel sem elégedtek meg: ugyanakkor elhatározták, hogy egy másik ház tetőszerkezetéhez szükséges gerendázatot megvásárolják, s a helyszínre fuvarozzák! Száz ház sincs a kis Garé községben, de a nemeslelkűségben mesze elöljárnak. Báresak minél több követője akadna a szép példának, mert aki gyorsan ad, kétszer ad!

Tárgyalások kezdődtek a jugoszláv-magyar kulturális kapcsolatok kimélyítése érdekében

Jugoszláv-magyar társaság, diákcsere, népszokások bemutatója szerepel az elgondolások között

Aki csak egy kevéssé foglalkozott szlavisztikával, lépten-nyomon tapasztalhatta, milyen erősek a két nép magas és mélykultúrájában, a kölcsönös, mindkét nép egymásrahatásának, s egymásmellett élésének évszázados folytonosságából adódó szellemi hatások. Szókincsünk és népi szokásaink, irodalmi motívumok, azonos témák, közös hősök a népi ballada és mondakincsben ezer és ezer utalást tartalmaznak arra, *hogy csak idegen érdek ékverése következtében kerülhetett a két nép egymással ellentétbe,* a történelmi sorstól-geopolitikai érdekekig minden tényező a szoros együttműködést parancsolta volna eminens irányvonalnak. Nem vitás, hogy magyar részről sem a nép volt a forrása az ellentéteknek, hanem a germánbüvölet vette el vezetőinek tisztánlátását.

A mult felszámolásának ezen a téren is végbe kell mennie és mindkét fél részéről meg kell tenni a lépéseket, hogy a kultúrális kapcsolatok kimélyüljenek, a szellemi javak kicserélődése mindkét síkon, népi és magas műveltségi vonalon megtörténjék, megismerjük és megszeressük egymást, fenntartás és hátsó szándék nélkül.

Baranyavármegye vezetősége már ebben az irányban is megtette a kezdeményezést — bizonyítja Takács Jenő népművelési titkár, akivel beszélgettünk a tervekről, megvalósítandó ötletekről. A vármegye népművelési titkára szintén lentjárt legutóbb Donji Mihojlácon és felvette az érintkezést:

— Történt valami kézenfogható ilyen vonatkozásban a legutóbbi megbeszélésen — firtatjuk?

— Alkalom volt összeülni — mondja Takács Jenő örömmel — Gavrilovics Milenkóval, a Jugoszláv Nemzeti Felszabadító Bizottság eszéki kerülete kultúrügyeinek titkárával és Juhász Józseffel, a donji-miholjáci propagandatitkárral. A mi megbeszéléseink a két szomszédos megye népi kultúrájának kölcsönös ismertetésére vonatkoztak. Javasoltam a két megbizottnak, hogy a kereskedelmi érintkezéssel párhuzamosan lépjünk érintkezésbe kultúrális vonalon is. Felajánlottam mindjárt, hogy *Baranyavármegye elküldi néhány énekkarát, gyöngyösbokrétáját, akik aztán népi dalainkat, jellegzetes szokásainkat bemutatják.* Javasolta, hogy a magyar átrándulás alkalmából a jugoszlávok rendezzenek népi művészetükből kiállítást s ugyanakkor *tartsunk rövid előadásokat, amelyek a két nép multban való sorsközösségét ismertessék, mutassanak rá, menynyiben irható a megnemértés a Habsburgok mesterkedéseinek rovására* és ugyanakkor hangsulyozzák az utakat, amelyeken a két nép baráti jóviszonyát a mai helyzetben és a jövőben szorosabbra lehet fűzni.

— Természetesen ez a találkozó aztán Pécsett is megismétlődne?

— Hogyne. Vagy Pécsett, ahol az átrándulo jugoszlávokat ünnepi külsőségek, hatalmas közönség jelenlétében lehetne fogadni, vagy a megye nagyobb centrumaiban, ahogyan éppen jönne. Ebben az esetben mi adnók a kisérő müsort és ők mutatkoznának be népi hagyományaikkal.

— A megállapodás már megtörtént?

— Egyelőre még csak tervek formájában él. Azonban véleményem szerint ennél is tovább kell mennünk. Javasoltam a vármegye alispánjának, tegye magáévá elgondolásomat, hogy a *Dunántúli Tudományos Intézet, esetleg az Erzsébet Tudományegyetem szélesköru bekapcsolódásával a magas müveliség járt útjain is kezdődjön meg a komoly érintkezés. Erre szolgálhatna a Jugoszláv Magyar Társaság felállitása egy középiskolai és egy egyetemi vonatkozásban megszervezendő jugoszláv-magyar és magyar-jugoszláv diákcsere kiépitése.* A többnyelvüség sajnos nem magyar erény, a mult-ban is, a jelenben is sok hátránnyal járt, hogy a két nép csak tolmács útján tudott egymással érintkezni. Eminens érdekünk, hogy ez a jövőben megszünjék.

— Mi lesz a további teendő?

— Legközelebb, amikor újból összeülünk, folytatjuk a megbeszéléseket és igyekszünk, az alispán úr hozzájárulásával, most már konkrétumokká változtatni terveinket, ha jugoszláv részről is beleegyeznek. A többi aztán már egyik a másikából folyik.

Eddig a nyilatkozat.

Mi pedig bizzunk benne, hogy a vármegye felelős vezetői mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a tervek minél előbb élő valóságokká váljanak, termő és gyümölcsöző valóságokká, amelyekről a kölcsönös megértés, és baráti viszony gyümölcseit szedheti le a holnap magyar és jugoszláv nemzedéke.

ÚJ KULPOLITIKÁT SÜRGET A SVÁJCI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

Belgrádból jelentik: Berni értesülések szerint a svájci szociáldemokrata párt legutóbbi ülésén határozatot hozott, amelyben a svájci külpolitika új alapokra való fektetését sürgeti. A szociáldemokrata párt a Szovjetunióval való diplomáciai viszony megkötését és az új lengyel kormány elismerését hangsúlyozza. Belpolitikai téren a nők egyenjogusítását kívánja.

Tömeges volksbundista ítélelek a pécsi népbiróságon

A pécsi népbiróság Kocsis-tanácsa kedden egész sereg újabb volksbundista ügyben hozott marasztaló ítéletet.

Spengler Frigyes 42 éves hársági volksbund tagot, aki egyben német munkaszolgálatra is jelentkezett, 2 évi börtönre ítélték. Mivel a népügyész súlyosbításért fellebbezett, az ítélet még nem jogerős. Einviller János 51 éves mohácsszigeti volksbundistát, akinek a házában tanyáztak a volksbundisták, 1 évi börtönre ítélték. A vagyonelkobzás mellőzése miatt a népügyész ezt az ítéletet is megfellebbezte. Nádor József 55 éves mohácsi szabómester az Imrédy-párt titkára volt. Jogerősen egyévi börtönt kapott. Gyenei Lajos 51 éves mohácsi szeszkereskedő az Imrédy-párt helyi elnöke és szervezője volt. Jogerősen egyévi börtönre ítélték. Ranschenberger János, 49 éves püspöknádasdi lakos, elnöke volt az ottani volksbundnak. Jogerősen 5 évi kényszermunkára és 10 évi jogvesztésre ítélték. Auth Adámné, 55 éves hímesházai lakos, volksbund női csoportvezető volt. Jogerősen 3 évi kényszermunkára ítélték. Petz Nándor, 49 éves hársági lakos, német munkaszolgálatos volksbundistát 2 évi börtönre ítélték. A népügyész súlyosbításért fellebbezett. Gyurkóci Jakab, 41 éves hársági lakos, német munkaszolgálatos volksbundista 2 évi börtönt kapott. Ügyész fellebbezett. Özv. Schlaff Józsefné, 26 éves nagykozári volksbund-tag 6 havi börtönt kapott. A vagyonelkobzás mellőzése miatt a népügyész fellebbezett. Bauer János, 31 éves püspöknádasdi lakos, volksbundistát 6 hónapi börtönre és teljes vagyonelkobzásra ítélték. Schmidt József, 32 éves püspöknádasdi borbélymestert, aki a volksbund könyvtárosa volt, jogerősen 2 évi börtönre ítélték.

Hiába sürgette Serédi hercegprimás Budapest nyilvárossá nyilvánítását

Most került nyilvánosságra néhai Serégi Jusztinián bíborosherceprimásnak az a levele, amelyet 1944 november 2-án folytasson tárgyalást Veesenmayer buda-Szálasi Ferenchez intézett amiatt, hogy pesti német követtel Budapest nyilt várossá nyilvánítása érdekében. A hercegprimás kérése igy szólt: „Városaink és községeink polgári lakosságát ne kényszerítsék a bizonytalanvégü menekülésre, házaikat és magukkal nem vitt vagyonukat ne tegyék ki a biztos pusztulásnak. Legalább Budapest székesfővárost és Esztergomot szabad városokká nyilvánítsuk és ezáltal mentsük meg őket a biztos pusztulástól."

A hercegprimás minden erőfeszítése azonban hiábavalónak bizonyult.

Hogyan fekelünk el gyümölcsöt cukor nélkül?

Az egyik pécsi kereskedelmi vállalat, az „Agrária" keményitő- és dextringyár, eljárást dolgozott ki gyümölcsnek cukor nélkül való eltevésére. A háziasszonyoknak a mai cukorhiányos világban nagy gondot okozott a különböző cukortartalmú gyümölcsök befőzése, pedig az idei jó gyümölcstermés azt lehetővé tenné. Az uj befőzési eljárás a következő:

A gyümölcsöt (lekvárt) ugyanúgy elkészítjük, mintha cukorral történnék a tartósitás, vagyis be kell süriteni a megszokott sürüségre. Ezután az izt le kell hüteni 30—32° C-ra és ezen, vagy ennél is alacsonyabb hőmérsékleten kénsavoldatot kell hozzákeverni. Egy kg gyümölcsöz konzerválásához 4 dgk 6%-os kénessavoldat bőségesen elegendő. A konzerváló anyagot jól el kell keverni a gyümölcsizben, a tároló edény, üveg légmentesen zárandó. Az igy konzervált gyümölcsöt nem szabad „dunsztolni", mert azzal a kénessav konzerváló hatása megszünik. A gyümölcsizt használat előtt 40° C fölé ajánlatos felmelegiteni, hogy a konzerváló kénessav eltávozzék belőle.

A konzerváláshoz szükséges kénessavoldatot rövid időn belül forgalomba hozza az „Agrária".

HIREK

Egy ritka pillanat

Szombat. Hetipiac. Nyüzsögnek a vevők az árak között, mint méz körül a legyek. Van minden, ami szem-szájnak ingere: kalarábé, zöldbab, cukorborsó, hagyma, de legfőkép a gyümölcs virit az ember felé: meggy, kajszin, alma, körte...

De, amikor az árát meghallja ezeknek a dolgoknak az, aki venni szeretne, a lélegzete egy pillanatra megáll, a szem kitágul a csodálkozástól és a pénztárca szégyenkezve húzódik össze, mert nem tudja szerencsétlen gazdáját kiszolgálni.

Egy 10—11 évesnek látszó kisleány áll az egyik stand előtt. Ruhája kopottas, szőke haja kicsit borzasan verdesi vállait, arca sápadtan beesett, szemei vágyakozóan tekintenek a kiterített mindenjóra...

Ott áll és nézi a tülekedést a krumpliért, a tökért, a barackért, az almáért. Látni rajta a vágyódást: amit azelőtt pár fillérért megkaphatott, az most elérhetetlen álom a számára. Nem kér, nem könyörög, nem koldul, de a szeme issza, hívja, csalogatja magához a drága dolgokat...

Egy nő lép a kisleányhoz. Jómódú asszonynak látszik. Megszólítja:

— Kisleányom, nem segitenéd haza a kosaramat? Itt lakom pár lépésre, megfizetem a fáradtságodat.

A gyerek fölpillant:

— Nagyon szivesen néni kérem. De pénz nem kérek.

— Hát mit akarsz? — hangzik a kérdés.

— Almát szeretnék. Csak egy félkilót... Édesanyám nagyon beteg. Minden vágya egy kis gyümölcs. Az almát szereti legjobban. Nincsen pénzünk, apukám hadifogoly, én meg iskolába járok. Ha tetszik egy félkiló almát adni, szivesen hazasegitem a kosarat.

Az asszony nem szól egy szót sem, visszamegy a kofához és csak annyit mond:

— Adjon az almából 2 kilót.

Utána a kisleányhoz fordul:

— Fogd a kosarat kisleányom. Lesz az édesanyádnak almája.

Elindultak.

Nagy volt a zsivaj, az élet üteme pergett tovább és én úgy nézem utánuk, mintha templomból mentek volna ki...

Réti László.

— **Névmagyarosítás.** Schwáb István gyapjúfonó, németbólyi lakos, valamint kiskorú József és István fiai nevüket belügyminiszteri engedéllyel „Szilas"-ra változtatták.

— **Esküvő:** Dombay Izabella és Henézy Imre július 7-én ½6 órakor tartják esküvőjüket a Székesegyházban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Orvosi hír.** Dr. Miskolczy Vilmos orvos ismét rendel Citrom-u. 6. sz. alatt hétköznap délután 4—6-ig. Bejárat a Citrom-utcába az Irgalmasok-utcája felől.

— **A kereskedői igazolásokhoz pótnyilatkozatot kell benyujtani.** A kereskedők igazolásával kapcsolatos nyilatkozat kiegészítéseképpen minden kereskedő köteles nyilatkozni arra vonatkozólag, hogy eltávozott-e a vörös hadseregbevonulása előtt, miért és mikor. Visszatérésnek időpontja és körülményei milyenek voltak, valamint a távollléte alatt milyen politikai magatartást tanusított. A megválaszolandó kérdőpontok közül nem kell választ adni az alábbiakra. 4. szobák számára vonatkozólag. 23, 24., 27., 36., 40., 41.

— **Elhelyezkedést keres egy deportálásból hazaérkezett fiatalember.** Hosszú, szenvedésteljes németországi deportálásból hazatért 18 éves dolgoznivágyó fiatalember, aki önhibáján kívül nem tanult mesterséget, elhelyezkedést keres. A megélhetésen kívül jövőjét is szeretne biztositani. Miután arra mindenkép érdemes fiatalemberről van szó, aki egész családját elveszitette, szives megkeresését szerkesztőségünk rendeltetési helyére továbbít.

— **Aki kifosztotta a zsidóholmikkal tele raktárt.** A rendőrség őrizetbe vette Gáti József terménykereskedő, gróf Benyovszky-utca 26. sz. alatti lakost, akiről megállapitották, hogy az ugyanazon házban lévő raktárt, amelyben zsidóholmik voltak elraktározva, kifosztotta, abból nagyobb mennyiségű bútort és ágynemüt ellopott. A holmikat eladogatta és a kapott pénzzel fekete üzleteket bonyolított le. A házkutatás során nagyobb mennyiségű lisztet, sót és egyebeket találtak a lakásán. Megindult ellene a büntető eljárás.

— **Elsikkasztotta a „fekete" cukorra felvett előleget.** Rudolf Nándor 24 éves timársegéd még május hó 20-án 4500 pengőt vett át Vágner Mária Kossuth Lajos-u. 20. sz. alatti lakostól, azzal az ígérettel, hogy az átvett összeg ellenében 20 kg cukrot szállít neki 220 pengős kilónkénti áron. Rudolf a pénzzel azóta ismeretlen helyre távozott, a cukrot pedig elfelejtette leszállítani. A rendőrség a sikkasztó kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— **Reumaszesz és rovarirtó** kapható az Éden drogériában, Király-utca 18.

— **A deportáció egyéves évfordulója alkalmából** tegnap délután 6 órakor a pécsi zsidóság istentiszteletre gyűlt össze a pótimaházban, ahol Zoltán segédrabbi megrendítő szavakkal emlékezett meg az évforduló napjáról és az elmult eseményekről. Istentisztelet után a jelenvoltak a temetőbe vonultak, ahol a gettóban és a Lakics-laktanyában meghalt, illetve öngyilkos zsidók hantja fölött megemlékeztek azokról a testvéreikről, akik áldozatai lettek a fasiszta terror embertelen rendelkezéseinek.

— **A polgármester felhívása a búzakölcsönt jegyzőkhöz.** A város polgármestere felhívja mindazokat, akik a város közönsége részére adott búzakölcsönüket június hó 30. napján nem vették fel, pénzük felvétele végett a város számvevőségén, Városháza, II. emelet 74. szám alatt a hivatalos órák alatt jelentkezzenek.

— **Aki befalazva rejtegette a rablott dohányt.** A rendőrség házkutatást tartott Tóth Imre cipészsegéd, Légszeszgyár-u. 7. sz. alatti lakásán, ahol az illemhelyen befalazva nagymennyiségű dohányfélét találtak. Tóth beismerte, hogy a dohány még a pécsi dohánygyár kirablásából származik. Azt is bevallotta, hogy a lefoglalt készletnél jóval nagyobb mennyiséget már elfeketézett. Megindult ellene a büntető eljárás.

— **Hűtlenül sáfárkodott a rábízott idegen vagyonnal.** Petőfi Kálmán lakatossegéd, Kossuth Lajos-utca 7. sz. alatti lakos, annak idején kb. 100.000 pengő értékű, deportált tulajdont képező ékszert vett át megőrzésre. Most, hogy az ékszerek tulajdonosa visszajött, Petőfi nem tudott elszámolni a rábízott vagyonnal, mert annak egy részét időközben eladta. Bár azzal védekezik, hogy az ékszereket elrabolták tőle, a rendőrség ennek ellenére megindította ellene sikkasztás címén az eljárást.

— **Életunt volksbundista internált.** Rudolf Ádám 50 éves németbólyi lakos, volksbundista internált, tegnap a Littke-kaszárnya épületében lévő közmunkahivatal félreeső helyén felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Mivel semmi búcsúlevelet nem hagyott hátra, tettének okát nem lehet megállapítani.

— **Ki tud róla?** Bernauer Elza, Bajnok-utca 6. sz. alatti lakos, még június 12-én eltávozott hazulról azzal, hogy bevásárolni megy, azóta nem tért vissza. Aki tud róla valamit, jelentse a rendőrségen.

— **Iskolai találkozó.** A Miasszonyunk nőzárda polgári iskolájának 1940. évben végzett növendékei a találkozót július 8-án tartják. Kérjük osztálytársainkat, hogy a 5/48 órai szentmisén szentáldozáshoz járuljanak. A programm egész napos.

— **Benzinért cukrot kapunk Csehszlovákiától.** Budapestről jelentik: A külügyminiszter vezetése alatt működő „Szövetséges Ellenőrző Bizottság Magyar Gazdasági Hivatala" és a közellátásügyi minisztérium beszerzési csoportjának vezetői megállapodásra jutottak a csehszlovák delegátussal, hogy Magyarország benzint szállít Csehszlovákiának és cukrot kap cserébe. A megállapított arányszám 4:1, vagyis 4 liter benzint szállítunk minden kilogramm cukorért.

— **A Kereskedők Testülete** felhívja az összes kereskedők, valamint a vásárló közönség figyelmét, hogy a forgalomba kerülő budapesti élesztő legmagasabb eladási ára 2 P dkg-ként.

— ANYAKÖNYVI HÍREK. *Házasságkötések:* Sztojanov János szigorló orvos és Havasi Magdolna, Nyitrai Lajos laboráncs s. és Kovács Terézia, Csémi Ferenc megyei rendőrségi fogalmazó és Veiler Márta, Vas Károly gy. munkás és Gál Anna, Nagy Károly MÁV pályamunkás és Császár Mária, Nagy János tsz. szakaszvezető és Tarcsafalvy Lenke, Palecskó ny. MÁV főintéző és Hirt Jolán, Köteles Ferenc műszerész s. és Kovács Irén, Csorbits Péter gy. munkás és Hartmann Ilona, Oltean Pál kéményseprő s. és Hubert Magda, Szabó László MÁV géplakatos és Buzás Valéria, Lempák Ferenc kazánfűtő és Koller Teréz, Regős József MÁV tiszt. és Angyal Katalin, Müller Lajos géplakatos és Horváth Ilona.

— **Eszperantisták összejövetele.** Folyó hó 6-án, pénteken este ½8 órakor összejövetelt tartunk a „Demokratikus Nők" helyiségében (volt Nemzeti Kaszinó). Kérjük az eszmetársakat teljes számban jelenjenek meg.

PÁRTMOZGALOM

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT NAGYGYULÉSE BEREMENDEN ÉS HARKÁNYBAN

Vasárnap tartotta meg a Kommunista Párt beremendi szervezete szépszámú hallgatóság előtt nagygyűlését. Koller József beszédében hangsúlyozta a pártok közötti együttműködés szükségességét. Schwabach Dénes az újjáépítés nagy kérdéseit megvilágító előadásában rámutatott a megoldandó hatalmas feladatok nehézségeire és a megoldás lehetőségeire is.

A pécsi előadók ezután a Harkányban megtartott gyűlésre mentek. Már a kora ebédutáni órákban megindult a szomszédos községek dolgozó népe, hogy a nagygyűlésen résztvegyen. Igen nagyszámú hallgatóság előtt, melyben a harkányi DISz tagjai is teljes számban résztvettek, Klein László, a kommunista párt harkányi szervezetének titkára nyitotta meg a gyűlést. A falu feladatai és jelentősége semmivel sem marad a város mögött, mondotta többek között. A demokrácia, a szó igazi értelmezésében, csak alulról a legszélesebb néprétegek bevonásával alakulhat ki. Éppen ezért nem türhető, hogy azok a reakciósok, akik az elmult rendszert kiszolgálták és hajlandók lennének ezt most is megtenni — a saját érdekükben — helyükön maradhassanak, mint ahogy sok faluban még ma is ők a község vezetői. A helyeslésekkel megszakított beszéd után Koller József felszólalásában azokról az eredményekről beszélt, amelyet az új demokratikus Magyarország a Kommunista Párt kezdeményezésével, vezetésével és munkájával, a többi demokratikus párttal együttműködve elért. A nagyhatású beszéd után Schwabach Dénes szólalt fel. Több mint egyórás, a figyelmet és a hallgatóság érdeklődését mindvégig lekötő beszédében, melynek magva az újjáépítés körül mozgot, pártszempontokon felülemelkedő tárgyilagossággal világította meg a nagy és nehéz problémákat. A hatalmas tapssal fogadott és nagy sikert aratott előadás után Klein László zárta be a Harkányban eddig még nem tapasztalt sikerű gyűlést.

Párttájékoztató a Nemzeti Parasztpártban. A Nemzeti Parasztpárt pécsi szervezete elhatározta, hogy Pécsett párttájékoztatót tart mindazok részére, akik eddig még semmiféle pártba nem léptek be. Ezek előtt a Nemzeti Parasztpárt ismertetni kívánja célkitűzéseit, a párt vezetőit és az eddig elért eredményeket. A legelső párttájékoztatót július 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor *Pusztai* József hírlapíró tartja a Nemzeti Parasztpárt Rákóczi-út 14. szám alatti helyiségében. A párttájékoztatóra szeretettel várják a Pécs környékén élő parasztokat, a városban dolgozó munkásokat, kisiparosokat, kereskedőket, egyetemi hallgatókat, tisztviselőket, a népi származású tanítókat, tanárokat, orvosokat, építészeket, mérnököket, jogászokat és szövetkezeti szakembereket.

SPORT

Új tisztikart választott a PVSK. A PVSK vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését a MÁV üzletvezetőség tanácstermében. Egyhangúlag az alábbi tisztikart választották meg: Elnök: Szokoly Ferenc üzletigazgató. Társelnök: Csanádi György. Alelnök: Bérces András, Gáspár György, Kelemen Menyhért, Unyi Béla, Messenyei Nándor. Főtitkár: dr. Mintál Tibor. Titkár: Bánky Mihály. Ügyész: dr. Viniczai Ferenc. Orvos: dr. Visegrádi István. Háznagy: Pálmai János. Jegyző: Páldi János. Pénztáros: Simon Tibor. Ellenőrök: Békefi Vendel, Lugosi József. Számvizsgálók: Horváth Tibor, Huza Zoltán. Labdarúgó intéző: Szebenyi Dezső. Tenniszintéző: dr. Martényi András. Kosárlabdaintéző: Bóta László, Kerékpárintéző: Martin László, Birkózóintéző: Szigeti Károly. Végül a pécsi sportbizottság elnöke Molnár Imre intézett néhány lelkes szót az új tisztikarhoz.

„Légy méltó a kifünően úszni tudó **hőniogiaió** őseinkhez". Jelentkezzetek minél nagyobb számban a PAC által rendezendő vasárnapi tömegtelhetségkutató uszó- és mutugró-versenyre.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek este ½8 órakor: Mégis szép az élet.

Szombat este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Vasárnap délután 4 órakor: Egy bolond százat csinál.

Vasárnap este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Hétfő este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Kedd este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Közellátási tájékoztató

ÉLELMISZERJEGYEK KIOSZTÁSA

A közellátási ügyosztály közli, hogy július hó 6-án, pénteken az O, Ö, P, R, 7-én, szombaton az S, Sz, 9-én, hétfőn a T, Ty, U, U és 10-én, keden pedig az V, W, Z, Zs betűvel kezdődő nevű pécsi lakosok kapják meg az ügyosztály 2-es számú irodájában a hatósági jegyeiket.

A közellátási ügyosztály nyomatékosan felhívja a város lakosságát, hogy a kiosztásra kerülő jegyeket a részükre megállapított napon saját érdekükben vegyék át.

Szerkesztői üzenet:

U. L. Nagyon megszívlelésre méltó mindaz, amit elmond, csak az a baj, hogy hosszasan írta meg. Sajnos, alig van helyünk s arra kérjük, máskor sokkal rövidebben írjon. Kevesebb helyen többet is lehet mondani. — **Szalay J. Beremend.** Írásai nagyon tetszettek. A Ztnyiról szólónak most nincs időszerűsége, ellenben versei közül az építésre vonatkozót közöljük. — **Szőnyi Mátyás.** Köszönjük a cikkeket, de egyrészt azóta az időjárás megváltozott. Másrészt olyan terjedelmesek, hogy jelenlegi szűkreszabott terjedelmünkben nem használhatnánk.

ELADÓ 2 darab diófa, furnéros ágy és szekrény. Felsőbalokány-utca 20. szám.

KÉT FÉRFI-ÖLTÖNY és télikabát-szövet, kellékekkel, jutányosan, eladó. Széchenyi-tér 6. Élelmiszerüzlet.

KÉT UTCAI, különbejáratú szoba csak ügyvédi irodának vagy esetleg orvosi rendelőnek, a belváros jó helyén, egyedülálló családi házban, telefon, esetleg bútorhasználattal kiadó. Érdeklődni 23-69 tel.-számon, délután 1—4-ig.

CSINOSAN bútorozott szobát keresek hölgy részére, azonnalra. Cím: Ferenciek-utca 36., emelet, délelőtt.

ELVESZETT egy szürkés-fekete, nyírott pulikutya. „Buksi" névre hallgat, nyakán barna szíjjal. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Nyíl-utca 29. szám alatt adja le.

ÚJ ÉS HASZNÁLT bútorok. Bútorház, Felsőmalom-utca 9. szám.

IDŐSEBB, három nyelvet beszélő, intelligens asszony vidékre, kisebb háztartás vezetését vállalná. Cím: özv. Temmer Péterné, Klimó-u. 1/c. 1/4.

KERESEK üzlethelyiséget, lelépést fizetek, esetleg fodrász-üzletet veszek. Cím: K. Dvorzsák Károly fodrász-mester, Felsőmalom-u. 1.

JÓKARBAN lévő konyhabútor, magyaros függöny és tükör eladó. Cím: Gründler-u. 15. sz.

FÉRFI-KERÉKPÁR elsőrendű gumikkal és egy kocsiponyva eladó. Márton-u. 8. szám.

CEMENTÁRU, műkő, sírkeretek, síremlékek készülnek Kassai kőfaragó-üzemben, Visnya Ernő-út 12. sz. (Málomi-út.) Telefon: 20-66.

CSINOSAN bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal, 2 személy részére kiadó. Darázs, Ferenciek-utca 16., emelet.

SZÍVÓ-NYOMÓ tűzoltófecskendőt vennénk. Ajánlatokat kérünk alábbi címre: Kendergyár, Kákics. (Baranya vm.)

INSULINT veszek saját használatra. Rákóczi-út 34. Trafik. Ugyanott cigaretta-papír, jobb minőségűt, nagy tételben is veszek.

KI TUD Vidákovits Dezső 32 éves honvédről. Utoljára november 23-án írt Gödöllőről. Felkérem azokat, akik tudnak hollétéről, értesítsék családját Vidákovits Dezsőnét, Pécs-Ujhegy, u. p. Pécs 7.

MINDENNEMŰ teherfuvarozást vállalok. Ilona-utca 5. szám.

ELADÓ egy keleti perzsa, összekötő, egy perzsa ovális asztalterítő, 2 darab ebédlőszőnyeg és egy 16 éves fiúnak való lengyel bőrkabát Ferenciek-utca 15. Buche.

ÉKSZEREIT modernizálom. Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 30-15.

REKAMIÉK, szelőnok. Lakásberendező, Színház-tér 3. szám.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

Pécs thj. város polgármesterétől. 19.428/1945. B. szám.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

LEGOLCSÓBB az „Elektrit"-gyufa. (2 P 50 f.) 110 és 220 V. áramhoz. Richter, Király-utca 21. és Ferenciek-utca 37. tőzsde.

30.000 PENGŐS kölcsönt keresek. Pénz biztosítva. Kamatba: élelmet, vagy fát adok. Zidinakörnyék 19. szám. Szabó.

BÉRBE keresek istállót, lehetőleg Szigeti városrészen. Ugyanott egy igás kocsit vennék. Telefon: 34-88. Szigeti-út 120/3.

ASZTALOSSEGÉDET, kárpitostanoncot felvesz. Fuchs bútorüzem Pécs, Deák-u. 21. szám.

RENDES, megbízható bejárónőt felveszek. Deák-utca 12. szám.

FORGALMI ADÓ elszámolásait elintézem, pénztárkönyvét, üzleti könyveit vezetem. Orbán, Madách Imre-utca 21. szám.

KÉTÉVES gyakorlattal bíró, ügyes tisztviselőnő állást keres. Cím: Sétáló Mihályné Szigetvár, állomás.

JÓ CSALÁDBÓL származó, 23 éves hölgy, gyermekek mellé elhelyezkedne. Cím: Sétáló Mihályné Szigetvár, állomás.

MEGVÉTELRE sürgősen keresek, használt vagy új írásasztalt. Értesítést árajánlattal 5971. számra a kiadóba kérek.

ELADÓ kifogástalan, jó Kaiser varrógép, Erreth Lajos-utca 27. szám.

HÁROM méter férfi-szövet eladó. Megtekinthető délután 1—3-ig. József-utca 23. II. 14.

48 BASSZUSOS, kitűnő állapotban lévő, tangóharmonika eladó. Somogyvári József. Damjanich-utca 43. szám.

RENDES leány mindenesnek, kéttagú családhoz felvétetik. Felsőmalom-utca 1/2. Schmidt cukorkagyár.

400 NÉGYSZÖGÖL rét, kaszáló, eladó. Bővebbet: Molnár György, Málom 95. szám.

KULSÓ adminisztrációs munkát (pénzbeszedés stb.) elvállalok. Ajánlatokat „Érettségizett 5959" jeligére a kiadóba kérek.

TOLMÁCS. Orosz nyelvben, szóban és írásban tökéletes tolmácsot állandó alkalmazásra keres a 4. honvéd kerületi parancsnokság. Jelentkezés a délelőtti órákban, Pécsett, Rákóczi-út 50. szám alatt, 4. honvéd kerület parancsnoka.

TAKARMÁNYBURGONYA eladó. Liszt Ferenc-utca 14. szám.

MEGBIZHATÓ bejárónőt, a délelőtti órákra, keresek. Ugyanott zsírosbödönt is vennék, 25—40 literest. Cím: Rákóczi-út 74., jobbra, alsó csengő.

KERESEK üzlethelyiséget azonnalra, fűszer- és csemegére. Ajánlatokat 6007. számra a kiadóba kérek.

ELCSERÉLNÉM a Belvárosban levő 2 szobakonyhás, mellékhelyiségekből álló lakásomat, 1 szoba-konyhás, mellékhelyiségekből álló lakással, a Belvároshoz közel. Cím: Balogh Ilonka, Deák-utca 17. szám.

ÚJ, finom, sötétkék szövetszoknyámat elcserélném hasonló barnáért. Kálvária-utca 62.

SZÍVÓGÁZMOTOROS malom keres vezetőmolnárt, magas fizetéssel. Hengermalom, Mecsekalja.

ELADÓ egy komplett dolgozó-szoba berendezés. Érdeklődni Nádor kávéház, főpincérnél.

ELADÓ épületbontásból fa-, tégla-, kő- és cserépanyag. Harangöntő-utca 3/2.

JUTALMAT fizetek annak, aki kettő-szobás, összkomfortos lakáshoz juttat, vagy megszerezhetőt ajánl, azonnalra. Ajánlatokat az ADMORG Kultúr-irodába kérek. Király-u. 1.

HASZNÁLT regényeket veszek és eladok, vagy cserélek. Mária-utca 25. szám.

BÚCSÚZOM MAGÁTÓL, megyek eladó dolgaimat értékesíteni, Frankfurterhez, Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

MEGHÍVÓ. A Pécs Városi Közjóléti Szövetkezet 1945. évi július hó 14-én délután 17 órakor Pécsett, a városháza kisgyűlési termében (II. em. 91. sz.) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a Szövetkezet tagjait ezennel meghívja. Tárgysorozat: 1. Jelentés a Szövetkezet jelenlegi helyzetéről. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása. 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása. Pécs, 1945. július 2. Az igazgatóság.

HIRDETÉS

Közhírré teszem, hogy a Pécs város közönsége által felvett búzakölcsönök esedékessége és visszafizetése napját **1945. évi június hó 30-ában** állapítottam meg.

Aki kölcsönkövetelését a város pénztárából ezen a napon nem veszi fel, később is csak a búza mai ára alapján, vagyis q-ként 80, azaz nyolcvan pengővel követelheti a kölcsön visszafizetését.

Pécs, 1945. évi június hó 28. napján.

dr. Tamás s. k.
h. polgármester.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR (Független Kisgazda Párt) — DR. BOROS ISTVÁN (Magyar Kommunista Párt) — POZSGAY GYULA (Szociáldemokrata Párt)

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA R. T. PÉCS

II. évfolyam 151. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 7. Szombat.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 80 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Anglia és Amerika elismerik az új varsói lengyel kormányt

Sztálin generalisszimusz a mongol köztársaság miniszterelnökével tárgyalt — Az Egyesült Államok elismerik a Renner-féle osztrák kormányt

A Moszkvában lefolyt és sikerrel végződő lengyel tárgyalások egyik fontos alaki következményét csütörtökön adták hírül Londonban és Washingtonban. Ugyanis

a két ország hivatalosan elismerte a lengyel nemzeti egység új kormányát és rövidesen sor kerül a diplomaták kicserélésére.

A brit külügyminisztérium ezzel kapcsolatban csütörtökön nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat hírül adja, hogy hivatalos értesítés érkezet Varsóból az új kormány megalakításáról, amely elismeri a krimi konferencia határozatait a lengyel kérdésben. Nagybritannia üdvözli az új kormány megalakítását, amely jelentős lépést jelent a Lengyelországra vonatkozó krimi határozat valóraváltásában.

Az amerikai kormánnyal teljes egyetértésben a brit kormány közölte Morawski lengyel miniszterelnökkel, hogy elismeri a lengyel kormányt és kész felvenni a diplomáciai összeköttetést.

Ezzel kapcsolatban rámutat arra is, hogy

a krimi határozatok értelmében az új lengyel kormánynak rövid időn belül meg kell tartania az általános, titkos és minden megkötéstől szabad választásokat.

Az új brit követ kinevezéséig Robert Henckey ügyvivői minőségben fog működni Varsóban.

A londoni nyilatkozattal egyidejüleg

Washingtonban is közölték az új lengyel kormány elismerését.

A londoni lengyel kormány felszámolása körüli teendőket a brit pénzügyminisztérium tisztviselői végzik. A brit kormány továbbra is gondoskodik a szövetségesek oldalán harcolt lengyel haderők fizetéséről és ellátásáról. A londoni lengyel kormány irányítása alatt álló lengyel rádiószolgálatot beszüntették.

Amint az angol lapok is kiemelik, az angoszász hatalmak lépésével megszünt a két lengyel kormány fennállása miatti áldatlan állapot, amely bizalmatlanságot és feszültséget okozott a szövetségesek között és Lengyelország számára megkezdődik a felépítés korszaka. A Times szerint az új kormány legfontosabb feladata a politikai biztonság és gazdasági megszilárdulás megteremtése. Az utóbbit nagyban elősegíti az egészséges földreform és a Németországtól kárpótlásul elcsatolt területek kiaknázása.

ÉLÉNK DIPLOMÁCIAI MOZGOLÓDÁS MOSZKVÁBAN

Moszkvai jelentés szerint a mongóliai köztársaság miniszterelnöke, Csoebalsan július 4-én repülőgépen Moszkvába érkezett. A repülőtéren Molotov külügyi népbiztos fogadta.

Sztalin generalisszimusz hosszú megbeszélést folytatott a mongóliai kormányelnökkel.

A megbeszélés minden valószínűség szerint a távolkeleti helyzettel áll összefüggésben, miután a nagykiterjedésű mongóliai köztársaság a Japán által megszállt Mandzsuriával határos.

Kalinin államelnök kihallgatáson fogadta a szovjet fővárosban tartózkodó dr. Soong kíni miniszterelnököt.

A harmadik moszkvai diplomáciai hír közli, hogy Gromiko, a Szovjetunió washingtoni nagykövete Moszkvába utazik, hogy személyesen beszámoljon Sztalinnak a sanfranciscoi értekezletről és egyben előkészítse a berlini háromtalálkozót.

FONTOS VÁLTOZÁSOK AMERIKA BELPOLITIKAI ÉLETÉBEN

Byrnes amerikai külügyminiszter kinevezésével Truman elnök úgy látszik megkezdte a belpolitikai újjászervezést. Csütörtökön közölték Washingtonban, hogy Morgenthau pénzügyminiszter, aki 1934 óta viselte ezt a fontos tárcát, lemondott. Utódjának nevét Truman elnöknek a hármastalálkozóról való visszaérkezése után közlik. Robert, a legfőbb amerikai ítélőszék elnöke szintén lemondott.

MIKOR ÉS HOL LESZ A HÁRMASTALÁLKOZÓ?

A csütörtöki washingtoni sajtóértekezleten Truman elnök közölte, hogy a hármastalálkozót a következő három hét alatt tartják meg Berlinben. Arra a kérdésre, hogy Berlinből visszajövet meglátogatja-e De Gaulle miniszterelnökőt, Truman nemmel válaszolt.

Londoni hírek szerint Churchill nemsokára külföldre utazik pihenni. A pihenés zavartalanságának biztosítására nem közlik tartózkodási helyét. Távolléte alatt a kormányt Eden külügyminiszter vezeti, akinek egészségi állapota annyira javult, hogy a hármastalálkozóra is elkíséri Churchillt.

AMERIKA ELISMERI AZ ÚJ OSZTRÁK KORMÁNYT

Meg nem erősített hírek arról számolnak be, hogy

Amerika el fogja ismerni a Renner-féle koalíciós kormányt.

Ez a lépés szintén örvendetesen járulna hozzá a szövetségesek közötti bizalom megerősödéséhez és a délkeleteurópai légkör tisztulásához.

MEGOLDÓDOTT A BOLGÁR KORMÁNYVÁLSÁG

A hetek óta húzódó bolgár kormányválság csütörtökön szerencsésen megoldódott Bonbarov újjáépítésügyi miniszter lemondásával és utódának, Georgi Bradnevnek a kinevezésével.

JUGOSZLÁVIA

A horvát köztársaságí parasztpárthoz intézett választáviratában Tito marsali elismeréssel adózik a párt egységes és hazafias kiállásának, amellyel csatlakozott az új, demokratikus Jugoszlávia vezetőihez. „Radics István szellemi örökösei — mondja többek között Tito — nem is tehettek másként. Ez az egyetlen út, amelyen begyógyíthatjátok az elmult politikai rendszer és főképpen a Pavelicsék által ejtett sebeket.

A horvát parasztság évszázadok óta áhítozott a szabadság, egység és a testvériség után, amelyet végre sikerült megvalósítanunk.

Az új Jugoszlávia társadalmának két alappillére, a parasztság és munkásság szövetségre lépve újjá fogják építeni az országot és átveszik az ebből reájuk háruló felelősséget."

A jugoszláv törvényhozó testület, az Avnoj csütörtöki ülésén megszavazta az új kegyelmi és büntetőjogi törvényjavaslatot, amelyet a most folyó belső tisztogatás tett időszerűvé.

Az angol munkáspártba tartozó ifjúsági szervezet táviratot intézett a most folyó balkáni ifjúsági kongresszushoz. A távirat a munkáspárti ifjúság legmelegebb üdvözletét és csodálatát tolmácsolja a hősies jugoszláv ifjúságnak, amely a legnagyobb szolgálatot tette a szabadságszerető népeknek.

Az angol munkáspárti ifjúság rendkívül meleg üzenete a demokrácia jegyében álló új Európa legbiztatóbb ígéretei közé tartozik és azt bizonyítja, hogy az általános balfelé való eltolódás minden diplomáciai előkészítés nélkül közelebb hozza egymáshoz az európai nemzetek demokratikus többségét.

A CSEHSZLOVÁK KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

A prágai rádió közvetítette a csehszlovák külügyminiszter legutóbbi üzenetét, amely szerint a kormány 2 millió németet és 600.000 magyart szándékozik kitelepíteni. A kitelepítési eljárás mintegy 18 hónapot vesz majd igénybe. A magyar kisebbséggel kapcsolatban a csehszlovák külügyminiszter megjegyezte, hogy a kitelepítéssel párhuzamosan a csehszlovák kormány kész befogadni a Magyarországon maradt csehszlovák nemzetiségüeket.

A hivatalos helyről elhangzott csehszlovák megnyilatkozás mellett nem mehetünk el szó nélkül.

A kollektív felelősségrevonás jegyében álló erőszakos kitelepítés szöges ellentétben áll a sanfranciscoi értekezleten hozott határozatokkal és az elmult idők fasiszta szellemére emlékeztet.

A lakosságcsere fátylával burkolt erőszakos eljárás mindenképpen a magyarságra jelenti a nagyobb hátrányt, miután sokkal nagyobb számban van képviselve Csehszlovákiában, mint a csehszlovák nemzetiségiek Magyarországon. Hivatalos magyar helyről megtörténtek a szükséges lépések, amelyek annyi biztató nyilatkozat után remélhetőleg nem maradnak orvoslás nélkül.

A demokratikus magyar hadsereg az újjáépítésért

Önkéntes munkások is jelentkeznek aratásra

Az újjáépítés az egész magyar élet tengelyébe állítva megmozdítja az ország dolgozó társadalmát és nincsen olyan területe a munkának, ahol ne mutatkoznának máris eredmények. Igen fontos feladatrésze ennek a programnak az aratás biztosítása. Jelentettük már, hogy ennek érdekében milyen intézkedések történtek és örömmel állapítjuk meg, hogy a Volksbundisták és internáltak kivezénylése máris nyomatékosan enyhítette a munkásinséget és az aratás zavartalan lefolyása biztosítottnak látszik. Annál is inkább, mert ugyanakkor *a községi termelési bizottság propagandája nyomán mindenütt jelentkeznek önkéntes aratomunkások is, úgyhogy a megye minden vidékén általában elegendő munkáskéz van, mind a szorosabban vett aratás, mind mellékmunkái elvégzésére.*

A romokból önmagát felépítő magyar demokratikus hadsereg szintén belekapcsolódik, ahol csak lehet az újjáépítés polgári munkájába is. Legutóbb a pécsi kerületi parancsnokság tett erről bizonyságot azzal, hogy felajánlott a siklósi járás szükségleteinek fedezésére nyolcvan rendelkezésre álló kaszanyelet. Látszólag jelentéktelen ez a felajánlás, de ha tudjuk, hogy ezen a téren is vannak hiányok, akkor az együttműködés, együttdolgozás elvének bizonyítékát kell látnunk benne, s minden közület számára követendő példát: *ahol felesleges, — pillanatnyilag fel nem használt — anyagok, értékek állnak rendelkezésre, oda kell adni, ahol azokra szükség van!* Ezt követeli minden vonatkozásban az ország érdeke!

Churchill asszony könyvet írt moszkvai útjáról

Churchill miniszterelnök felesége „Moszkvai utazásom" cím alatt könyvet adott ki. A Newyork Times szerint a könyv tartalmából arra lehet következtetni, hogy Churchill asszony jó benyomásokat szerzett a Szovjetunióban. Nagy hatással volt rá a szovjet polgárok vendégszeretete és kultúrális fejlődésre való törekvése. A könyv tiszta bevételét a Churchill asszony vezetése alatt létesült orosz segélyalap javára fordítják, amely eddig 7 millió fontot gyüjtött össze.

Nyugalom!

Forradalmi átalakulások idején igen nehéz a közéleti ember helyzete, így az újságíróé is, ha egyrészt uralkodni akar saját érzésein, hogy le ne térjen a tárgyilagosság mesgyéjéről, amelyen való megmaradásra történelmi felelőssége parancsolóan figyelmezteti. De nemcsak a saját érzésein való uralkodás súlyos történelmi felelőssége figyelmezteti ilyen esetben a közvélemény irányítására hivatott sajtó munkását. *Fokozottabb felelősséget ró reá a tömegindulat felett való uralkodnitudás parancsoló szükségessége. Ami tegnap egy — különben nem nagy, nem sorsdöntő horderejü — néptörvényszéki tárgyalás körül a pécsi utcán lejátszódott, nemcsak szomorú kortünet, de komoly figyelmeztetésszámba veendő jelenség is, ami felett nem szabad szemethunyni és ami mellett nem lehet szó nélkül elhaladni.*

Társadalmunk mostani kiforrásban, átalakulásban lévő állapota amúgyis telítve van számtalan formában jelentkező — hogy úgy mondjuk — gyujtóanyaggal. A napról-napra tornyosuló általános drágulási hullámverés, az ezerrétü nincstelenség, az élet mindennapi gondjaival terhelt emberi és tömeglélek izgalmakban bővelkedő hullámzása — mind, mind olyan, gondolkodásra kényszerítő jelenségek, amelyek mellett ugyancsak nem lehet szó nélkül elhaladni. Amikor azt látjuk, hogy a társadalom állagából mindjobban eltünnek az emberi szolidaritásnak, az egymásra utaltság tudatának utolsó szikrái is. Amikor látnunk, éreznünk kell, hogy a szabadjára szilajult anyagiasság, a nyerészkedési vágy beteges kórtünetté fajult el rajtunk. Amikor tudnunk és éreznünk kell, hogy a tisztes munka kultusza mindjobban háttérbe szorul a munkátlan, nyerészkedésre alapozott existencia-keresés mögött. S amikor azt kell látnunk, hogy ennek a kóros folyamatnak, a fejünk felett összecsapni készülő drágulási hullámnak a hivatalos körök sem tudnak gátat vetni, akkor kétszeresen elszomorító jelenségnek számítanak azok az epizódok, amilyen volt tegnap az említett népbirósági tárgyalás körül felkorbácsolódott néphangulat kitörése.

Tárgyilagosnak kell lenni a sajtó emberének úgy is, mint krónikásnak, de méginkább mint az eseményeket kritikai szemüvegen néző bírálónak. És mindenek előtt keresni kell emögött a sajnálatos társadalmi jelenség mögött azokat a mozgató rugókat, amelyek felfedése nélkül bajos volna az egész kérdést érdemlegesen letárgyalni. Egy munkaszolgálatos század egykori nem zsidó parancsnoka került a népbiróság vádlottak padjára, aki ellen éppen a volt munkaszolgálatosok, tehát zsidók vonultak fel terhelő, vádoló tanukként, hogy ez a volt parancsnok embertelenül bánt velük, amikor hatalma alatt voltak. Vádolják egyöntetüen kisebb-nagyobb mértékü embertelen cselekedetekkel, ami ellen a vádlott — mit is tehetne egyebet — védekezik. Mentővallomás alig hangzik el a vádlott javára, csak elvétve, hiszen akik itt szóhoz juthatnak, leginkább szenvedő alanyai voltak annak a bünös, fajgyülöletből eredő társadalmi rontási gépezetnek, amelynek a vádlott — *talán* jobb érzése ellenére — vált egy csavarjává.

Ilyen adottságok közepette, a különben nem világraszóló peranyag és a körülötte kavargó szubjektív szenvedélyhullámzásnak mintegy kiegészítő ellenlökése — megjelenik a tömegszenvedély, amely — valljuk csak meg bátran — be nem vallottan is antiszemita színezetet látszik ölteni, ami mint okozat, az azt kiváltó adottságokkal könnyen kimutatható. *Vajon a háttérben meghúzódó mozgatóerők azonban nem mutatnak-e reakciós jelleget? Az egész hangulatkeltő, tömeghisztériajellegüvé fajult felelőtlen beavatkozás az igazságszolgáltatás munkájába — nem egy ugyanolyan gonosz mesterkedése-e a háttérben tevékenykedő reakciónak, mint annyi más jelenség, amellyel minden téren ma szinte lépten-nyomon találkozhatunk?* Az elégedetlenkedő hallgatóság soraiban dehogy is csak a vádlott barátai és elvbarátai mozognak. A reakció méregkeverői értenek hozzá, hogy ügyesen elhelyezkedjenek ilyen felelőtlen, elégedetlen tömeg soraiban.

Ennek az ördögi munkának ellensúlyozása részére ilyen alkalmak adásának elkerülése súlyos kötelességet ró azokra, akik komolyan akarják megépíteni és féltő gonddal akarják erősíteni az új társadalmi rendet. *Mindkét oldalon találjon megértő fülekre a sorsdöntően időszerü és mérséklést parancsoló figyelmeztetés.* Nincsenek éltékozolni való erőink és ami kevesünk rendelkezünk ebből, azt a keveset okos összefogással, higgadt mérlegeléssel közös nevezőre, egységes akcióba kell összefognunk, ha józanok vagyunk önmagunknak. *(m. j.)*

Fontos alapanyagokra szeretnék kiterjeszteni a jugoszláv-magyar cserekereskedelmet

Beszélgetés dr. Kolta János kormánybiztoshelyettessel

Két végigdult, kifosztott ország, egyformán áldozata a fasisztarabló politikának, keresi az új élet felé nyiló lehetőségeket, azokban a tárgyalásokban, amelyek különböző fázisokban hetek óta tartanak és végre a megvalósulás stádiumába is eljutottak. Katonai vonatkozásban éppen olyan egyetértésben folytak le az előzetes megbeszélések, mint amilyen szívélyes légkör alakult ki a kereskedelmi szükségletek kicserélésének mindkét népre fontos megoldása körül.

Érdeklődésünk ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatban ezuttal arra irányúl, mik azok a termékek, amelyek árucseréje felvetődött. *Dr. Kolta* János, Baranyavármegye helyettes kormánybiztosa tájékoztat bennünket. Kolta János már az új tisztviselőtípus. Mintha egyszerre több keze volna, megsokszorozná önmagát, úgy tárgyal, reformál, nyilatkozik egyszerre. Az egész megye közellátásának szálai futnak össze kezében, s már az is nagy dolog, ha nem gubancolódnak össze, hátha még el is intéződnek, kedvezően, gyorsan, aktázás nélkül.

Beszélgessünk kissé arról, mit adhatunk, mi baranyaiak kereskedelmi pártnerünknek és kaphatunk tőlük, viszonzásul? — körvonalazzuk érdeklődésünk tárgykörét.

— Mindenek előtt arra szeretnék rámutatni, mindkét részről milyen széles körüen igyekeztünk előkészíteni ezeket a tárgyalásokat. Nemcsak a katonai és polgári vezetők ültek össze, de szakembereket vontunk be a tárgyalásokba, hogy minden felmerülő problémáról azonnal, kimerítő és pontos adatok álljanak rendelkezésünkre, s ugyanakkor mind politikai, mind katonai vonalon megtörténjék a megoldás lehetőségének megvizsgálása is. Már most, ami a kérdést illeti, mindkét részről a legfontosabb hiányok kiegyenlítése volt a főcél, azzal az irányzattal, hogy mindjárt le is szegezzük: *a két nap között szükségesek ezek a gazdasági megállapodások, nem nélkülözheti egyik nemzet sem az újjáépítésben a másik segítségét.*

— Mit ajánltunk fel mi?

— A magyar bizottság bánya és ipari termékeket ajánlott fel, mert ezekből nálunk van megfelelő felesleg. Így pécsi és pécsvidéki szenet, iszapszenet, kokszot, és kokszport, aztán beremendi cementet, meszet, valamint barcsi téglát. Mint látnivaló tekintetbe vettük a szállítási nehézségeket is, s úgy történtek meg a felajánlások, hogy a rendelkezésre álló anyagok lehetőleg közel essenek Jugoszláviához. A továbbiak során felajánltuk, *hogy rendelkezésükre bocsátunk gyümölcsvelőt (pulpot), kátrányt, kátrányszigetelőlemezt, naftalint, szűret után bort és amennyiben a szükségleteket baranyai vonatkozásban ki tudjuk elégíteni, ami több mint bizonyos, körülbelül két vagon sót.* Megemlítem, hogy a magyar bizottság az 1939. árakat és szállítási feltételeket ajánlotta fel elszámolási alapul.

— És a rekompenzáció?

— Elsősorban mindenek előtt azokat a csereczikkeket értjük, amelyek a termelés érdekeit szolgálják. Így *épületfát, bányafát, mű- és tűzifát, amelyekből tudomásunk szerint jugoszláv részről vannak bőségben.* Ugyancsak kértünk csersavat is, amiből nálunk hiányok vannak. A második csoportja szükségleteinknek szintén ilyen természetű: marólugot, amóniákszódát, ecetsavat, enyvet szeretnénk cserébe kapni. Egyik legfontosabb kívánságunk, a sertészérum. Ismeretes, milyen nehézségekkel küzdünk ezen a téren s minden alkalmat meg kell ragadnunk sertésállományunk érdekében, hogy ehhez a fontos védőoltóanyaghoz hozzájuthassunk. Kértünk továbbá szeszt, cukrot, vagy mézet, tenyész- és vágóállatot, valamint sóalapon legalább 100 pár lovat, hogy amennyiben lehetségesnek látszik, ezen a hiányon is segíthessünk. Kiemelem még, hogy ugyancsak tapogatóztunk abban az irányban is, hogy esetleg nyersbőr és gyapjú biztosításnak számunkra, készáruk és textíliák fejében.

— A szükségletek kölcsönös megállapítása után miyen lehetőségek mutatkoztak a megbeszéléseken?

— Jugoszláv részről kijelentették, hogy *szoros gazdasági együttműködést kívánnak egészséges gazdasági alapon, azzal a kikötéssel, hogy mindkét részről megakadályozzák az olyan árucserét, amely a két hatóság ellenőrzése nélkül jönne létre.* Konkréte már most az a helyzet, hogy az előzetes tájékoztató megbeszélések alapján is kiderült, hogy szén, koksz stb. csereértékként kellő mennyiségű parkett leszállításának nem lennének akadályai, s bizonyos mennyiségben szappanfőzéshez szükséges szóda, ecetsav is rendelkezésre áll. A bánya és épületfa leszállítása is olyben lehetségesnek látszik, ebben a vonatkozásban az illetékes minisztériumok véleményét előbb kikéri a jugoszláv bizottság.

— Mikor dől el, a szép terv, mikor üthető nyélbe?

— Minden bizonnyal még ebben a hónapban! Rekompenzációs alapon kétségtelen, hogy sikerül áruhoz jutnunk és hiszem, hogy a legfontosabb árukat illetőleg, kölcsönös megelégedésre létre is jön a csere.

Azt hisszük, az egész vármegye örömmel és jóleső várakozással tekint a tárgyalások perfektuálása elé. Nemcsak a közszükségleti cikkek terén való javulást várja tőle, de a két nép első kézelfogható közeledésének bizonyítékát is.

Mit nyerne Pécs és a magyar társadalom a keleti gazdaságtudományi kar létesítésével?

Varju Gyula főiskolai tanár előadása a kisgazdapárt párttájékoztatóján

Alig pár hete jelent meg az első hir az Uj Dunántúl hasábjain az újvidéki Keleti Akadémia Pécsre helyezésének tervéről. Azóta számos cikket és beszámolót közöltünk a pécsi egyetem, polgármester és egyéb hatóságok állásfoglalásáról. Mind az egyetem, mind a város a legnagyobb megértéssel fogadta a tervet és a szükséges támogatás megadására hajlandónak mutatkozott. Most újabb részletekről adhatunk hirt a pécsi Erzsébet Tudományegyetem keretében felállítandó új karral kapcsolatban.

Csütörtökön délután *Varjú* Gyula az újvidéki volt Keleti Akadémia tanára tartott előadást a Kisgazdapárt csütörtöki párttájékoztatóján erről a kérdésről. Mindenekelőtt ismertette a magyarországi gazdasági képzés jelenlegi helyzetét. A budapesti József nádor műszaki egyetem egyik fakultását alkotó gazdaságtudományi kar olyan gazdasági szakembereket nevel, akik belföldi viszonylatban kivánnak dolgozni. Ezeknek a gazdászoknak a gazdasági ismereteken kivül a megfelelő műszaki tudást is el kell sajátítani. A nemzetközi viszonylatokban dolgozó gazdászoknak és kereskedőknek jogi téren is tájékozottaknak kell lenniök. Mindmáig nincs olyan egyetemünk vagy főiskolánk, amely ennek a követelménynek megfelelne. Ezt lenne hivatva pótolni az az egyetemi fakultás, amelyet Pécsett kivánnak felállitani. *Statisztikai adatokkal és az életből vett példákkal mutatott rá, milyen nagy károk származnak az országra egy ilyen megfelelő főiskola hiánya miatt. Külföldön működő konzuljaink 60%-a nem magyar születésű, legtöbbjük még magyarul sem tud.* Természetes, hogy nem is képviselték a magyar érdekeket százalékban.

Előadása további során a keleti gazdaságtudományi és külkereskedelmi kar létesítésével kapcsolatos későbbi tervekről és lehetőségekről beszélt Varjú Gyula. A megnyiló kar mellett Balkán Intézetet létesítenének, amely a balkáni gazdasági lehetőségeket vizsgálná. Felállítanák a Konzuli Akadémiát, amelyet annyira nélkülöz a magyar külkereskedelem.

Vázolta Varjú Gyula azokat a gazdasági előnyöket, amelyek e főiskola révén az ország és különösen Pécs szempontjából bekövetkeznének.

— Pécs mint centrum szerepelne a Balkán és Magyarország közötti külkereskedelemben. A Dunán szállitandó áruk elosztóállomása Mohács lenne, míg a tengeren érkező áruk Fiumén és Zágrábon keresztül kerülnének a dombóvári elosztóállomásra.

A főiskola diákjai mindent elkövetnek, hogy a Keleti Akadémia külön karrá alakítva Pécsett kerüljön felállításra. Erre a célra havi három munkanapjukat ajánlották fel, aminek munkabérértéke közel egymillió pengő.

— Azok a magyar ifjak — mondotta Varjú Gyula —, akik Pécsett végeznének elsősorban a pécsi kereskedelemnek és iparnak lennének szemei. Még egyetemi éveik alatt megismerkednek a pécsi üzemekkel és külföldre jutva egyre-másra szereznék a piacot a pécskörnyéki boroknak, a Zsolnay-gyártmányoknak, a pécsi kesztyűnek, bőrnek és egyéb árunak.

Az előadás végén Szécsey Béla alelnök hangsulyozta a kereskedőképzés egyetemen történő fontosságát és kiemelte, mit jelentene ez Pécsnek. A kisgazdapárt feliratban kéri a kultuszminisztertől a terv megvalósítását.

Nagyfontosságú ankét lesz vasárnap az újjáépítés sürgős kérdéseinek ügyében

A Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezetének újjáépítő bizottsága f. é. július hó 8-án d. e. 10 órakor a vármegyeház nagytermében ankétot rendez az újjáépítés sürgős kérdéseinek ismertetésére. Rövid előadásokban ismertetik a vasút, posta, építőipar, bányászat, mezőgazdaság, nyersanyaggazdálkodás és a tőke szerepét. Az újjáépítés fontosságára való tekintettel számítunk valamennyi érdekelt megjelenésére és ezúton is kérjük az üzemi bizottságokat, iparkamarát, ipartestületet, Pécs város és Baranya-vármegye közigazgatási szerveit, pénzintézetek vezetőit, hogy az ankéton minél nagyobb számban vegyenek részt.

Az újjáépítés kérdéseit és a súlyos feladatokat mindenkinek ismernie kell. Ezért okvetlenül kérjük a legszélesebb körü közönség megjelenését.

Szabad Szakszervezetek Újjáépítő Bizottsága.

A szlovákiai demokraták és kommunisták is a magyarok kitelepítését akarják?

A budapesti Szabad Szó érdekes cikke a kitelepítés kérdéséről

A pesti Szabad Szó legújabb számában cikket közöl, amely szerint a szlovákiai demokraták és a kommunisták is azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy az ottani magyarokat lakosságcsere útján kitelepítsék. Ehhez a hirhez a Szabad Szó az alábbi érdekes megjegyzéseket fűzi:

A két szlovák párt programja, hogy lakosságcsere révén telepitsék ki a szlovákiai magyarságot, nem számol avval, hogy Szlovákiába legalább hatszor annyi magyar él, mint szlovák Magyarországon. Egy a hathoz arányban mégsem lehet lakosságcseréket végrehajtani. Az pedig, hogy a magyaroktól kiürített ősi magyar földre külföldi országokban élő szlovákokat telepitsenek, minden, csak nem igazságos. Sajnálatos, hogy a két szlovák párt, amely neve szerint ad demokrácia és szocializmus eszméinek hordozója, ilyen tervekkel lép a nyilvánosság elé.

S feltünő, hogy ugyanez a felhivás leszögezi a vallásszabadság elvét. A csehszlovák kormány is aláirta a sanfranciscoi alapokmányt, amely nemcsak a vallás, hanem a fajok, nyelvek és nemek egyenlőségét is kötelezőleg törvénybe iktatta az Egyesült Nemzetek minden egyes tagja számára. A dunai népek békéjét akadályozó soviniszta-imperialista tervek helyett sokkal jobb lenne, ha a sanfranciscoi okmány szellemében nyulnának hozzá a nemzetiségi kérdések rendezéséhez. Mert, ha ezt nem tesszük, az Egyesült Nemzetek szervezete ugyanúgy csődöt fog mondani, mint ahogy a régi Népszövetség sem tudta betölteni hivatását.

Az egész tudományos világ részvesz a Szovjet Tudományos Akadémia jubileumán

A Szovjet Tudományos Akadémia épületében külön kiállítás keretében mutatják be azokat az üdvözlő leveleket és átiratokat, amelyeket az akadémia alapításának 220 éves évfordulója alkalmával kapott. Az orosz, gruz, örmény nyelvű üdvözlő táviratok mellett francia, angol és cseh nyelvű üdvözletek is ott vannak. Anglia legrégibb főiskolája a cambridgei egyetem, a British Múzeum, az amerikai hawardi egyetem szivélyes hangú táviratban méltatják a Szovjet Tudományos Akadémia fontos szerepét.

Ujabb cikk az édescirokról

Az Uj Dunántúl június 28-i számában „Termeljünk minél több mézнádat" cimü cikkemet birálat érte. Birálatot mindenkor elfogadok, ha az tárgyilagos és kellő tudományos alappal bir. Azt elismerem, hogy helytelen elnevezést alkalmaztam, azonban köztudomású, hogy a szóbanforgó cirokféleséget a nép körében „mézнád" néven emlegetik, mig tudományosan az „édescirok" illetve a „cukorcirok" elnevezést vezették be.

Nem felel meg a valóságnak azonban az az állitás, hogy az „édescirok" termelésével nem kisérleteztek már évek óta és nem is foglalkoznak vele, mert az ország egyes vidékein, (Szentesen) vármegyénkben is, sőt Pécshez egészen közel eső egyik községben is már évek óta kisérleteznek vele, illetve termesztik és igy volt alkalmam a termesztésével kapcsolatos adatokat megszerezni.

Ami a tápanyag, talaj, éghajlat és vizszükségletét illeti, a kisérletezés folyamán megállapitottam, hogy az édescirok teljesen igénytelen növény, mert sovány, sőt homokos és kavicsos talajban ugyanúgy megterem, mint a kövér talajban, csupán azzal az eltéréssel, hogy mig a kövérebb talajban termelt növény szárban több lé képződik kevesebb cukortartalommal, addig a soványabb talajban termesztett növény szárában kevesebb a lé magasabb cukortartalommal.

Ami a cukorcirokból nyert szirup (szörp) cukortartalmát illeti, az 70-75% között mozog, vagyis kb. a méz cukortartalmával egy szinvonalon van.

A vele való foglalkozás többféle szempontból nagyon is gazdaságos. Elsősorban azért, mert a szárából kipréselt és besürített léből bor, szesz, rum és sör készíthető házilag, kipréselt vagy préseletlen szárából megszárítva és megőrölve kávét és lisztet kapunk s az igy nyert lisztből emberi táplálkozásra alkalmas kenyeret és más apró süteményt készíthetünk, másrészt, mert szarvasmarhák takarmányozására is alkalmas. Takarmánynak vetve többet ér a csalamádénál, mivel háromszor lehet kaszálni és a harmadszori kaszálásnál is ugyanannyi a termés, mint az elsőnél, mivel erősen sarjadzik. Nagy cukortartalmánál fogva minden állatnak hizlaló és bő tejelő takarmány. Kipréselt állapotban a szár télire is elraktározható, csak a szárításnál vigyázni kell, hogy gyorsan száradjon, ellenkező esetben könnyen megsavanyodik.

Ami a vetés idejét illeti, ez évben már késő van erre, csupán azért tartottam időszerűnek ezzel a kérdéssel most foglalkozni, mert ezzel a jövő évi vetőmagszükséglet beszerzésére akartam felhivni a figyelmét azoknak, akik a jövőben kisérletezni óhajtanak az édescirok termesztésével. Tehát adataim alapján, az édescirok termesztése igen gazdaságos és amellett bárhol termelhető.

Evekkel ezelőtt a „Subac" cirok termelésével is kisérleteztek, ezt a cirokfajtát azonban magjáért termelték, azonban meghonosodni nálunk nem tudott, mert cukortartalommal nem bir, s takarmánynak sem alkalmas a benne lévő mérgező anyagok miatt.

Amennyiben a cikkemhez hozzászóló ur a helyszinen óhajtana meggyőződni az édescirok termesztéséről, illetve annak körülményeiről, bármikor készséggel állok rendelkezésére, és kézzelfoghatólag bebizonyitom cikkem igazát és a cukortermesztésének gyakorlati keresztülvitelét.

Trényi Mária

Forgalmiadó bevallási levelezőlap

kapható az

Uj Dunántúl könyvesboltban,

Pécs, Király-utca 10. szám.

URÁNIA szombat-vasárnap, július 7—8.

Cecil B. de Mille hatalmas alkotása, a civilizáció harca a vadonnal:

Acélkaraván

Főszereplők: Joel Mc. Crea, Barbara Stanwick, Akim Tamiroff.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO szombat-vasárnap, július 7—8.

Br. Eötvös József „Karthausi" c. regényének filmváltozata.

Néma kolostor

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit, Makláry.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI szombat-vasárnap, július 7—8.

Mulatságos történet egy terebélyes családról.

Az új rokon

Főszereplők: Perczel Zita, Deli Ferenc, Kabos, Gózon, Vaszary, Turai Ida, Pethes, Berki Lili.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Ismét elnapolta a népbíróság Horváth Béla ügyében a tárgyalást

El kellett távolítani a teremből a zajongó hallgatóságot

A pécsi népbíróság csütörtökön délelőtt 9 órára tűzte ki Horváth Béla pécsi építőmester háborús bűnperének folytatólagos tárgyalását. Amint ismeretes, a tárgyalást június 15-én a népbíróság bizonyításkiegészítés végett elnapolta. A tegnapi folytatólagos tárgyalás iránt a multkorihoz hasonló nagy érdeklődés nyilvánult meg, úgy hogy a tárgyalásvezető Kocsis bíró ezuttal csak korlátozott számú hallgatóságot engedett a terembe bebocsájtani. A hallgatóság padsorai így is zsufolásig megteltek és az egész napi tartó tárgyaláson ez az érdeklődés mindvégig kitartóan megnyilatkozott. A hallgatóság viselkedése ezuttal is nélkülözte azt a szükséges fegyelmet, amit a multkor is kifogásolni voltunk kénytelenek és ami pedig elvárható volna, mert anarchikus állapotokra vezet előbb-utóbb, ha a közönség hasonló viselkedéssel igyekszik az igazságszolgáltatás munkáját befolyásolni. A közönségnek okvetlenül fegyelmeznie kell magát, ha azt nem akarja, hogy a népbíráskodásnak egész folyamata kátyúba fulladjon. Az igazságkeresés munkájának mentesnek kell lenni minden külső befolyástól, különben maga az igazság szenved súlyos sérelmet és az ilyenfajta tumultuózus jelenetekkel csak a leselkedő és háttérben tevékenykedő reakciónak teszünk hasznos szolgálatot.

Magáról a tárgyalás egésznapos lefolyásáról kevés mondanivalónk van. A vádat ezuttal is dr. Hilfreich István népügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Abay-Nemes Oszkár látta el. A folytatólagos tárgyalásra nyolc új tanut idéztek meg, akik közül kettő nem jelent meg az idézésre. Kihallgatták Molnár Ferenc, Méró Imre, Kabzos Ferenc, Lukács László, Fein László, Demeter László és Breiner Pál volt munkaszolgálatos tanukat, akik mind Horváth Béla századában szolgáltak, kihallgatta ezenkívül a népbíróság dr. Balla Ignác ügyvédet és Bódi Gyula pécsi cserepesmestert, akiket a védelem jelentett be, és akik mentő vallomást tettek az ügyben.

A többi kihallgatott tanu vallomása nagyjában megegyezik a multkori tárgyalás tanuvallomásaival, itt-ott mutatkoznak csak eltérések, aminek magyarázata egyrészt az, hogy nem minden ember emlékszik vissza egyformán ugyanarra az eseményre, másrészt pedig bizonyos elfogultsági vagy elfogulatlansági lelki tényezők is közrejátszanak ilyen esetben, aszerint, hogy kinek milyen a vérmérséklete. A népbíróság valamennyi kihalgatott tanu közül csak egyet, az elsőnek kihallgatott Molnár Ferencet eskette meg vallomására, a többi tanu megesketését mellőzte. Ennek a tanunak a vallomásából nagyjából azok a ténykörülmények olvashatók ki, amelyeket az előző tárgyalási nap tanuvallomásai is produkáltak; hogy a volt parancsnokot sokszor elragadta az indulat és ilyenkor meg is fenyítette bottal vagy korbáccsal azokat, akik éppen útjába kerültek. Voltak fegyelmi büntetések, kikötés, guzsbakötés, élelmezésmegvonás, a menetelésnél az emberek hajszolása, a munkahelyen szigorúbb munkára ösztökélése. A vallomások a volt parancsnok egynémely hanyagságára, az alája rendelt keretlegénység túlkapásaira is szolgáltattak bőséges adatot; ugyanakkor azonban a különben terhelő vallomásokból is nem egy olyan momentum vetődött fel, amely a parancsnok emberiességét látszik igazolni. A legfigyelemreméltóbb vallomások közé sorolható Breiner Pál volt munkaszolgálatos szakaszparancsnok vallomása, amely a történtek adatszerűségét, tárgyi megjelölését sokkal határozottabb, nagyobb beavatottságra, jobb emlékezőtehetségre való formában tárta fel, mint akármelyik többi vallomás. Azonban az ő vallomásának erejét erősen csökkentette a vádlott javára való, kissé erősebben kihangsúlyozott elfogultság, ami végül is a megesketés mellőzését vonta maga után.

Ennek a tanunak a vallomása közben történt aztán, hogy a hallgatóság padsoraiból egy — már nem első — közbeszólás a tárgyalóterem kiürítésére vezetett. A hallgatóság izgatott vonakodásával kezdődött a tüntetés, amely a terem kiürítése után kint a folyosón egyre erősödő zajongássá mérgesedett, úgy hogy a jelenvolt polgáriruhás rendfenntartó közegek rendőri megerősítéshez voltak kénytelenek folyamodni. Időközben a zajongó tömeget sikerült kituszkolni a törvényszéki épületből és mire a rendőri „segítség" megérkezett, a tüntetés már az utcán folytatódott tovább, mert a rendőrkordon elállta a bejáratot és az épületbe ezuttal már senkit sem engedtek be.

A tárgyalás ezalatt folyt tovább. Breiner Pál kihallgatása után úgy a védő, majd az ügyész is a meg nem jelent tanuk és egy-két újabb tanu újból való megidézését kérték. A bíróság helyet is adott a kérelemnek, annál is inkább, mert maga is szükségét látta a meg nem jelent tanuk kihallgatásának. Erre való tekintettel a tárgyalást július 25-én d. e. 9 órára elnapolta.

Kint az utcán ezalatt a várakozó tömeg hangosan tüntetett a vádlott mellett, ami akkor érte csak el tetőfokát, amikor Horváth Bélát a tüntető tömeg sorfala között elvezették, vissza a népügyészségre. Azután az utca lassan elcsendesedett, az emberek szétszéledtek, hangosan vitatkozva, tárgyalva a történteket. Esti nyolc óra felé nyerte csak vissza a Munkácsy Mihály-utca megszokott, békés jellegét. Ekkorra már az utolsó izgatott csoport is eltávozott. *(m. j.)*

— **Újabb volksbundista ítélet a népbíróságon.** A pécsi népbíróság szerdán folytatta a volksbundista perekben tárgyalását. Szerdára tíz újabb ügy volt tárgyalásra kitűzve, ebből azonban csak öt ügyben hoztak ítéletet, a többi ügyeket elnapolták. Schnellenberger Mihály hosszúhetényi lakos nyilaspárti szervező volt, 2 évi börtönre ítélték. Gungl János püspöknádasdi volksbundistát, Amann Miklós hímesházai volksbundistát, Feil József szökédi, Jachschutz Kristóf csatalji és Spengler András hársági volksbundisták népellenes büntettért egy-egy évi börtönbüntetést kaptak jogerősen. További négy vádlott ügyében a tárgyalást, bizonyítékkiegészítés végett, elnapolták.

— **Talált tárgyak.** Találtak kettő drb. tehenet, egy női ernyőt, pénzt, kabátot, rajzkönyvet, vízfestéket és erszényt pénzzel. Igazolt tulajdonosa a városi gazdaságban, illetőleg a rendőrkapitányságon átveheti.

— A NEMZETI SEGÉLY FELHÍVÁSA! Tekintettel arra, hogy a Nemzeti Segély gyermeknyaraltatási akciójába Villány után most Mohács is bekapcsolódott, továbbá előreláthatólag a vármegye többi járási székhelyei is bekapcsolódni; a Nemzeti Segély felhívja a gyermekeit nyaraltatni kívánó szülők figyelmét, hogy jelentkezést továbbra is elfogad. (Rákóczi-út 24. sz. alatti hivatalos helyiségében d. e. 9—12., d. u. 3—5-ig). Ismételten hangsúlyozza a Nemzeti Segély, hogy a nyaraló gyermekek a leggondosabb állandó felügyelet és orvosi ellenőrzés alatt fognak állani. A nyaraltatásra kerülő gyermekek az elutazás előtt tüzetes orvosi vizsgálaton mennek keresztül. A felügyeletet a pedagógusok szabad szakszervezetének tagjai fogják gyakorolni. A szülők a kapcsolatot fenntarthatják gyermekeikkel, tehát saját maguk is meggyőződhetnek a gondos felügyeletről. Biztosítjuk a szülőket, hogy egy hónap mulva egészségesen és megerősödve kapják vissza gyermekeiket. Ezzel az akcióval a Nemzeti Segélynek célja az, hogy a nehéz helyzetben lévő munkás és kisfizetésű tisztviselők helyzetén könnyítsen, valamint a háborút legjobban megsínylőknek, a gyermekek egészségi állapotának feljavítása. Reméljük, hogy a rászorulók közül minél többen megragadják ezt az önmaguk helyzetének megkönnyítésére adódó alkalmat.

ÚJ DUNÁNTÚL
KIADÓHIVATALA
MUNKÁCSY M.-U. 10. SZ. ALATT.

HÍREK

— **Kis- és közigazgatási bizottsági ülés a megyén.** Baranya vármegye főispánja a vármegye közigazgatási bizottságának és törvényhatósága kisgyűlésének tagjait július 10-én, kedden délelőtt a vármegyeháza kisgyűlési termében tartandó ülésre összehívta. A kisgyűlést ½10 órai, a közigazgatási bizottsági ülést pedig ½11 órai kezdettel tartják meg. Utána a különböző bizottságok ülésezenek.

— **Hatvanhat éves házassági évforduló.** Ritka házassági évfordulót ünnepel a köztiszteletben álló Papp István és felesége Horváth Mária, kik ezelőtt 66 évvel kötöttek házasságot. A széleskörű rokonsághoz csatlakozva köszöntjük a jubiláló házaspárt.

— **A július 8-i, vasárnapi magyar dalos ünnepség** alkalmával a „Gyöngyös bokréták" számára tartandó 10 órai tábori misére a dalárdák tagjait és a középiskolák felsőbb osztályos tanulóit is ezúton meghívják. Gyülekezés a Belv. Kath. Körben ½10 órakor.

— **Adomány a Vöröskereszt részére.** Török és Kaltnecker családok Végváry László bankigazgató ravatalára szánt koszorúmegváltás fejében 100, azaz Száz pengőt adományoztak a Magyar Vöröskereszt Pécs városi fiók javára.

— **A magyar népi művészet:** dal, zene, tánc bemutatására a Szoc. dem. Párt folyó hó 8-án nagy tömegeket vonultat fel. Ugyanis Pécs összes ifjúsági és felnőtt énekkara, 6 vidéki gyöngyös-bokréta, tánccsoport és zenekarok fogják a közönségnek a magyar népi művészeteket bemutatni. Ez a nagyszabású és minden tekben szép és változatos előadás vasárnap délután 5 órai kezdettel lesz a volt „Zrínyi Miklós honv. reáliskola" (Hadapródiskola) kerthelyiségében. Utána táncmulatság. Városunk minden polgárát, pártkülönbség nélkül, szeretettel hívja és várja a Szociáldemokrata Párt.

— **Összkari próba.** Felkérjük azokat az ifjúsági és felnőtt dalosokat, akik a vasárnapi dalosünnepélyen közreműködnek, hogy 7-én, szombaton délután 5 órakor a volt „Zrínyi Miklós honvédreáliskola" (Hadapródiskola) kerthelyiségében teljes számban és pontosan megjelenni szíveskedjenek. Karnagyok.

— **Fűszerkereskedők figyelmébe.** Dr. Tamás György helyettespolgármester felhívja a fűszerkereskedőket, hogy haladéktalanul jelentsék be a közellátási ügyosztály 3-as számú szobájában, hogy július hó 3-án este 8 órakor mennyi finomliszt- és dara-készletük volt. Aki ezen bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, az ellen a legszigorúbb bűnvádi eljárás indul meg.

— **Orvosi hír.** Dr. Gáspár Andor Kardos Kálmán-u. 7. fogorvosi rendelését július hó 10-én újra megkezdi. Rendelési órák: délelőtt 9—12 és délután 3—6 óráig.

— **A pécsi állami felsőipariskola igazgatósága közli,** hogy az építőipari tagozat I. évfolyama az 1945—46. tanévben ismét megnyílik. Jelentkezni lehet bármely hétköznap 9—13 óráig az irodában, Pécs, Rákóczi-u. 79. sz. Felvételi feltételek: négy középiskola és 12 havi szakbavágó gyakorlat. A felvételi kérvényhez az anyakönyvi kivonatot, az iskolai bizonyítványt, a gyakorlatot igazoló iratot és az újraoltási bizonyítványt kell csatolni. Kérvényre 50 filléres okmánybélyeg. Jelentkezhetnek II., illetve III. évfolyamra kerülők is, akik a háború következtében elmaradtak, vagy így lakhelyükhöz közelebbi iskolába juthatnak. Jelentkezés határideje: augusztus 1-e. Részletesebb tájékoztatást levélbeni megkeresésre is ad az igazgatóság.

— **A zárdatemplomban** július 6-án, Jézus Szíve péntekén, továbbá 7-én, a rendalapító Fourier Szt. Péter ünnepén és nyolcadában 14-ig bezárólag délután 6 órakor áldás lesz.

— Orvosi hír. Dr. Bános Alajos egyetemi magántanár, gyermekorvos rendelőjét Apáca-utca 14. szám alá helyezte. Rendel délután ½3 órától 4 óráig. OTBA és Posta BBI tagoknak ugyancsak ezen helyen és időben rendel.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

Könnyű, színes, nyári szerelmet mutat be a pénteken utoljára színrekerülő „Mégis szép az élet."

Óriási érdeklődés előzi meg a szombati „Egy bolond százat csinál" bemutatóját. A sok humorral, remek táncokkal teletüzdelt darab főszerepeit Csonka Endre, Kovács Gyula, Gyenes Magda, Deák Rózsi, Malonyai Dezső és Erdélyi László játszák. Rendezi: Csonka Endre, vezényel: Maros Rudolf. A táncokat betanítja: Kuti József.

Műsor:

Szombat este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Vasárnap délután 4 órakor: Egy bolond százat csinál.

Vasárnap este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Hétfő este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Kedd este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

SZABAD SZÓSZÉK

VÁLASZ A SZÚNSZÁLLÍTÁS ÜGYÉBEN

Laiorcai Imrének

Az „Új Dunántúl" Szabad Szószék rovatában megjelent b. közleményére válaszolva t. értesítem, hogy május hó 12-én kelt nb. diószén-megrendelését azért nem tudtam leszállítani, mert a bánya a brikettgépek leszerelése folytán, a házifűtésre alkalmas szének hiánya miatt, nagyon kismértékben rendelkezésre álló diószénből, csak igen keveset bírt nekem kiadni és ezért a fennálló rendeléseimet csak fokozatosan lassan tudom kiszállítani. Ez ügyben a bányánál már ismételten interveniáltam, sajnos azonban addig, míg a brikettgépeket üzembe nem hozták, ezen segíteni nem lehetett.

Én amidőn a kiszállításnál a nehézségeket láttam, a rendelések felvételét azonnal beszüntettem, s amidőn az Ön neje irodámban a megrendelést fel akarta adni, tisztviselőnőm ezt tudomására is hozta és közölte vele azt, hogy azért nem veszek fel megrendelést, mert a szén-kiszállítás határideje bizonytalan, másrészt újabb és újabb áremelés léphet életbe. Neje azonban nagyon kérte, hogy a megrendelést mégis vegye fel és megígérte, hogy türelemmel fog várni s azonkívül írásbeli nyilatkozatot tett, hogy amennyiben a szén árát a bánya felemeli, úgy a különbözetet szívesen utána fizeti.

Egyébként az áremelkedéssel kapcsolatos visszás kérdésekkel hatóságaink is foglalkoznak és remélhető, hogy az újabb áremelés nem fogja sújtani azon megrendelőket, akik a szén árát már kifizették.

Félreértések elkerülése végett még csak azt bátorkodom megjegyezni, hogy az áremelésekből eredő többlet kizárólag a bányát illeti, s abból a kereskedőnek semmi haszna nincs.

Fentiek szíves tudomásulvételét kérve, vagyok

teljes tisztelettel
Berecz Károly
szénnagykereskedő.

PÁRTMOZGALOM

A mezőgazdasági, erdészeti és kertészeti szakemberek Országos Szövetségének vármegyei szervezete megalakíthatása céljából, kérik az összes fenti szellemi munkásokat, tekintet nélkül arra, hogy milyen szakiskolát végeztek, jelentkezzenek sürgősen belépésre. Az alakuló ülés időpontját későbbi hirdetéssel, illetve körlevéllel közöljük. Cím: Szécsey Béla szervezéssel megbízott elnök, Munkácsy-utca 31.

Helyiségváltozás a Független Kisgazda, Munkás és Polgári Pártnál. A Független Kisgazda, Munkás és Polgári Párt városi tagozata a mai nappal Majorossy Imre-utca 8. sz. (Régi sörház) alá költözött. A vármegyei tagozat továbbra is Munkácsy Mihály-utca helyiségében marad. A vezetőség kéri pécsi tagjait, hogy a jövőben új helyiségében keressék fel a pártot.

SPORT

A FALU SPORTJÁNAK MEGSZERVEZÉSÉTŐL VÁRJA AZ UTÁNPÓTLÁS KÉRDÉSÉNEK MEGOLDÁSÁT EGYIK VITACIKKÍRÓ

Pécs reprezentatív csapatának kérdése újból kísért

Amikor a pécsi sportról beszélünk, kétségtelen, hogy alatta nem csak a labdarugást értjük, hanem az összes sportágakat. Mégis legelsősorban a legtöbb sportember a pécsi labdarugásnak országos viszonylatban is magasabb szintre való helyzését tartja a legfontosabb kérdésnek, mert a labdarugás talán az a sportág, amely mondhatjuk világviszonylatban is a legnagyobb közkedveltségnek örvend.

Ami a közönségnek a sportág iránti nagy érdeklődését illeti, talán abban leli magyarázatát, hogy az alatt a másfél óra alatt, melyet künn a szabadban a játék szépségének és izgalmának nézésével eltölt, felejtheteti a szürke, mindennapi élet sok sok keservét és buját.

A felszabadulás után, Pécsett már sportvonatkozásban is megindult az élet, a szervezkedés. Hétről-hétre összejöttek a labdarugás lelkes hívei, hogy az elmult rendszer tanulságait sportvonatkozásban is leszűrve, új útakon, de a régi szeretettel folytassák a munkát. Szó volt többek között egy Pécset reprezentáló labdarugó csapat megszervezéséről is.

Később az egyesületi vezetők nagy lelkesedése egyszerre lelohadt s már nem a közös célt a pécsi labdarugás naggyá fejlesztését, hanem az önös egyesületi érdekeket tartották szem előtt s ennek következménye az, hogy a pécsi labdarugás még mindig csak ott van ahol évekkel ezelőtt volt, fejlődni nem tud. Miután a pécsi játékosokból előbbiek szerint a reprezentatív csapatot összehozni nem lehetett, többek szóvátették azt is, hogy esetleg vidékről hozott játékosokkal lehetne ezt a kérdést megoldani. Ez azonban miután hivatásos játékosok szerepeltetése nem lehetséges, nem vihető keresztül, mert nem valószínű, hogy egy idegenből jött játékos hajlandó volna tisztán idealizmusból Pécs város színeiért küzdeni.

Ezekután marad az egyetlen lehetőség és pedig mégis csak a pécsi egyesületek játékosaiból összehozni azt a csapatot, mely az országos küzdelmekben is megállná a helyét. Pécs város labdarugó közönsége, már a multban is, tanubizonyságot tett arról, hogy ezen sportágat viseli legjobban a szívén, mert minden mérkőzésen 3000—5000 ember vett részt, megérdemelné tehát, hogy kapjon egy olyan csapatot, melyet újra ott láthatna az ország elsői között. Ezenkívül idegenforgalmi szempontból is igen nagy jelentősége volna ha valóra válhatna egy komoly játékerőt képviselő együttes létrehozása. Meg vagyok győződve ugyanis arról, hogy a vidéki sportbarátok, ha majd itt láthatják vasárnapról-vasárnapra kedvenc csapataikat, a Vasast, FTC-t, Ujpestet, tömegével jönnének be egy-egy mérkőzésre.

A reprezentatív csapat felállítása mellett tulajdonképpen nem érné az egyesületeket sérelem, mert meglevő játékosaikkal résztvehetnének a kerületi bajnokságban s így lehetővé tennék, hogy a reprezentatív csapat belőlük kapja utánpótlását.

Bár talán szorosan nem tartozik ehhez a kérdéshez, mégis engedtessék meg, hogy egy fontos tényezőre ez alkalommal rámutassak. Ez pedig a falu sportja. Szerintem a legjobb utánpótlási lehetőség itt volna megadva. Csak természetesen ezt is meg kell szervezni, de minél sürgősebben. Azonkívül ugyanis, hogy a város megkapná az utánpótlását a falusi ifjúság sporttéren demokratikus alapon való nevelését is előbbre lehetne vinni.

Szervezzük meg először Baranya megyében a falusi labdarugó csapatokat, indítsunk el részükre egy bajnokságot, ha nem most, akkor az ősszel. Hiszem, hogy ennek eredménye legalább is kerületi viszonylatbtan egy-két éven belül mutatkozni fog.

Az ifjúsági vezetők városunkban annyi sok szép dologgal foglalkoznak. Ujságokat látunk a falakon, hirdetményeket, melyben hívják ugyan az ifjúságot sportolni is, *de nem látjuk a komoly szervezést*. Mi ennek az oka, nem tudom és nem is kutatom. Talán majd erre is sor kerül. Bár jobb lenne ha minél előbb megtörténne.

Természetesen nem lehetünk közömbösek az egyéb sportágak iránt sem. Tömegsport kell. De olyan tömegsport, melyet a sportolók is, meg a közönség is kedvel. Bizonyára van Pécsett minden sportágban olyan egyén, aki alkalmas a tömegsport vezetésére. Meg kell keresni és elindítani velük ezt a szép gondolatot. Ezzel kapcsolatosan is azt mondom, hogy minél előbb. Nem szabad egy percet sem késlekednünk. Hiszem, hogy ha először mennyiségi sportot is üzünk, később már megkapjuk azt a minőséget is, amely a közönség minden rétegének igényét kielégíti s feljut városunk sportja végre arra a szintre, amely megilleti.

Molnár József

A PVSK értesíti birkozóit, hogy július 6-án, pénteken délután 6 órai kezdettel a Vasutas Otthonban (Várady-u.) értekezletet tart. A fontos tárgykörre való tekintettel feltétlen megjelenést kér a vezetőség.

Kosárlabda. Vasárnap, július 8-án délelőtt ½10 órai kezdettel az Ipari, a Ciszter és a Szécheny gimn. II. részvételével visszavágó jellegű villámtorna lesz az Egyetemi Tornacsarnokban. A játék nagy küzdelmet ígér.

A PVSK választmánya július 7-én, szombaton délután 5 órai kezdettel ülést tart. Kérik a választmányi tagok megjelenését. Az ülésen csak választmányi tagok vehetnek részt.

Vasárnap délután ½6 órakor DVSE—PVSK mérkőzés lesz a Hun-utcai sporttelepen. Vasárnap délután ½6 órai kezdettel érdekes labdarúgó mérkőzés színhelye lesz a Hun-utcai sporttelep. A Dombóvári VSE kitűnő csapata látogat el Pécsre. A DVSE jó formában van és a pécsi közönség előtt is szép játékkal szeretne kirukkolni. A PVSK szintén legjobb összeállításba áll ki. (Két új játékos kipróbálása is tervbe van véve.) Mindent egybevéve, a két csapat találkozója szép játékot és nagy küzdelmet ígér.

Asztalitenisz. Vasárnap, július 8-án délelőtt 10 órai kezdettel, a volt Nemzeti Kaszinó dísztermében MaDISz—Nagy Lajos gimn. asztalitenisz csapatverseny lesz. A mérkőzés igen nívósnak ígérkezik, annál is inkább, mert a gimnázium csapatában Marton és Toldy, a város két legjobb ifjúsági versenyzője is szerepel. Ez az első barátságos csapatverseny, amelyet a sokszoros bajnok gimnázium játszik.

Szakszervezeti hírek

Bérrendezések. A budapesti napilapok keddi számában olvassuk, hogy a kormány a vidéki munkabérrendezés ügyében új rendeletet fog kiadni, addig a már megalakult bérrendező bizottságok nem folytathatják működésüket. Mivel azonban az időközben jelentékeny mértékben emelkedett árak következtében a megállapított munkabérekből megélni nem lehet, másrészt az érdekelt munkavállalói csoportoknál igen nagy a nyugtalanság, — ami egyes esetekben túlkövetelésekre is vezet — a szakmaközi bizottság titkársága az elsőfokú közigazgatási hatóság vezetőjével arra a megállapodásra jutott, hogy július 9-én, hétfőn délután 2 órára összehívott értekezleten egyelőre szakmai egyezmények formájában rendezi a béreket, illetve fizetéseket addig is, míg a kormány új rendelete napvilágot lát és a végleges bérrendezés annak megfelelően megtörténhet. A szakmaközi bizottság titkársága — mint eddig is, mindent elkövet a munkabérek rendezése tekintetében — s így arra kéri az érdekelteket, legyenek még 1—2 napig türelemmel, míg az új szakmai egyezményeket egységesen megkötjük. — A 9-én délután 2 órára egybehívott értekezletre a legpontosabb megjelenést kérjük.

A kisiparosok és kiskereskedők szabad szervezete hivatalos órát tart mindennap délután 3-tól 6 óráig a Szabad Szakszervezetek székházában Timár-u. 3. sz. I. emelet 2.

Építőiparosok figyelmébe. A kisiparosok és kiskereskedők szabad szervezete felszólítja az összes építőiparosokat, hogy szombaton, folyó hó 7-én délután 5 órakor jelenjenek meg a szakszervezetek székházának I. emeleti társalgójában. (Timár-utca 3. sz.) Tárgy: Az újjáépítéssel kapcsolatos, építőiparosokra vonatkozó kérdések megtárgyalása.

Asztalosiparosok figyelmébe! A kisiparosok és kiskereskedők szabad szervezete felszólítja az összes asztalosiparosokat, hogy szombaton, folyó hó 7-én délután 7 órakor jelenjenek meg a szabad szakszervezetek székházának I. emeleti társalgójában (Timár-utca 3. sz.) Tárgy: Az újjáépítéssel kapcsolatos, asztalosiparosokra vonatkozó kérdések megtárgyalása.

CEMENTLAPOK, betonkádak, sertésvályúk, kútgyűrűk kaphatók. Kassai cementáru üzemben. Visnya Ernő-út 12. szám. Telefon: 20-66.

ELCSERÉLNÉM családi házamat a Széchenyi városrészben, hasonlóért. Cím: Szőlő, Berlelen utca 79. szám.

KI TUD RÓLA? Páll Árpád műszaki tisztviselő (szül. 1923) Bp. Duna kanál volt állásban 1944 XI. 1-ig. Aki tud róla, kérjük, értesítse aggódó szüleit, Páll Árpád Mátyás főműv. Diósgyőr-Vasgyár, Zimmermann u. 27/b.

MUNKASLÓÉRT angol-malacokat adnék cserébe, megegyezés szerint. Dallos János, Kozármisleny, Pécs mellett.

Pécsi 42. honvéd kiegészítő pság. ig. biz.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.—1945. számú rendelete 11. §-ának 1. bekezdése alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 42. honvéd kiegészítő parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi július hó 18-ával kezdődőleg az alábbi felsoroltakat veszi igazolás alá.

Lédelmüller József nyá. ezds. Pécs, Toldi M. u. 6.; Sárközy József nyá. alez. Pécs, Surányi M.-út 25.; Szikszay Károly honv. nyugd. Pécs Halas-köz 3.; Pentz Béla nyá. ezds. Pécs, Mikes K.-u. 2.; Kamilli Károly nyá. c. alez. Pécs, Papnövelde-u. 17.; László Lajos nyá. honv. szv. szds. c. őrgy. Pécs, Antónia-u. 10.; Visnyei Katalin polg. alkalmazott Pécs, Jókai-tér 2.; Árvai József nyá. c. szds. Pécs, Damjanich-u. 15/1.; Lisztner Ferenc tart. g. fhdgy. Pécs, Szepessy-u. 10.; Czigler Zoltán tart. alhdgy. Pécs, Vitéz-u. 42.; Mohay Jenő tart. őrm. Monostor-u. 17.; Szél Gyula tart. szkv. Mecsekalja; br. Eötvös László nyá. alez. Pécsvárad, Pécsi ou. 3.; Molnár Kázmér honv. nyugd. Pécs, Surányi M.-u. 43.; Háhn Andor nyá. szds. Pécs, Székely B.-u. 22.; Konkoly Thege Aladár nyá. szds. Pécs, Ferenciek-u. 12.; Szaváthi Gyula ht. törm. Pécsvárad, Zengővárkonyi-út 13.; Csermely Éva polg. alk. Pécsvárad, dr. Egri B.-út 8.; Székely Klára polg. alk. Pécsvárad, Iskola-u. 2.; Csapó György ht főtörm. Pécs, Megyeri-út 30.; Román Gyula ht. patk. főtörm. Pécs, Kisgyűd-u. 9.; Féger József nyá. g. fhdgy. Pécs, Anna-u. 25.; Izsófy Gusztáv nyá. őrgy. Pécs, Gábor-u. 3.; Ifju Jenő tart. fhdgy. Sásd, Erzsébet-u. 7.; Oszvald József tart. szv. őrm. Villány, 425. bev. központ; Prasch János tart. fhdgy. Villány, 425. bev. központ; Tasch Jakab nyá. nyilv. főtv. Dunaszekcső; Baranyai Béla nyá. alhdgy. Pécs, katonai lövölde; Litter Mária népmozg. nyilv. Villány; Héjja György tart. fhdgy. Siklós, 424. bev. központ; Purth Zoltán ht. szds. Szentlőrinc, Szent István-u. 7.; ifj. Hamburger Lajos polg. alk. Siklós, József-u. 12.; Fekete Sándorné polg. alk. Siklós, 424. bev. központ; Schweitzer József nyá. alhdgy. Pécs, Mezőszél-út 1.; Máté János népmozg. nyilv. Vásárosdombó; Arany Pascal nyá. alig.-tanár Szentegát puszta; Nemestóthy Kázmér ht. fhdgy. Alsódabrony; Vízvári Dezső ht. őrm. Pécs, Jókai-tér 3.; Schur Jakab nyá. szv. ftv. Pécs, Ilona-u. 17.; Szabó Ferenc tsz. őrm. Pécs, Petrezselyem-u. 45.; Dallos Sándor ht. hir. c. törm. Pécs, Aidinger J.-u. 3.; Sz. Kovács Lajos ht. szv. őrm. Mohács, br. Eötvös-u. 4.; Kugli János ht. őrm. Pécs, Lenke-u. 2.; Kollár Ferenc tart. szv. őrm. Pécs, Reményu. 18.; Kacsóh József tart. szv. törm. Pécs, Temető-u. 9/1.; Czakó József ht. törm. Mohács, 426. bev. központ; Szabados Mihály tart. őrm. Mohács, br. Eötvös-u. 4.; Pozsonyi Ferenc ht. főtörm. Pécs, Athinay-u. 28.; Sómlai József ht. irn. őrm. Mohács, br. Eötvös-u. 4.; Major István ht. szv. őrm. Sásd, Kaposvári-u. 14.; Sasvári István ht. irn. őrm. Villány, 425. bev. központ; Hegedüs János ht. agi. mű. tv.-i psz. törm. Pécs, Nyíl-u. 11.; Taregó Gyula ht. törm. Matty; Erdősi László psz. alhdgy. Pécs, Felsővámház-u. 51.; Szabó István ht. főtörm., Athinay-u. 4.; Anka János ht. nyt. őrm. Pécs, Mária-u. 16.; Iván Anna népmozg. nyt. Sásd, Eszterházy-u. 37.; Merez János ht. alhdgy. Pécs, Szigeti-út 82.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat hivatalos helyiségemben Pécs, Városház-tér 1. szám. II em., szóban vagy írásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentéstevőnek alá kell írni.

Pécs, 1945. évi július hó 5-én

Eiter Sándor s. k.
a 42. honv. kieg. pság.
igazoló bizottságának elnöke.

A pécsi VII. sz. Igazoló Bizottságtól.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy az 1080/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő Igazoló Bizottság 1945 július 16-án délután 6 órai kezdettel az alább névszerint felsorolt MÁV közalakalmazottak igazolása tárgyában tárgyalást tart és igazolásuk kérdésében határozatokat hoz:

Karcagi János főmozdonyvezető, Sánta Ferenc ób. fütő, Bérces András szertárnok, Borbély Ferenc, Bors János, Haffner Ferenc, Stefanics Ferenc, Szabó János, Talján Ferenc szertári munkások és Aradi Anna ób. kezelőnő, Báthory Jenő felügyelő, Hetesi Mária kezelőnő és Molnár Margit kezelőnő Pécs, Pálfi József áll. felv. és Partényi Zoltán forg. nd. Pécs-Külváros, Bozsoki Lajos ób. vkezelő, Czigelédi István nb. vkezelő, Gasparics Elek ób. áll. felv. és Horváth József áll. vez. Pécsudvard.

Ismételten és nyomatékosan hívom fel a lakosságot, hogy minden gátlást és kicsinyes szempontot félretéve, bátor kiállással és önérzetes helytállással, írásban vagy szóban jelentse be, az itt felsorolt köztisztviselők népellenes politikai magatartására és ténykedéseire vonatkozó észleleteit és közölje velem, hogy magatartásával és cselekedeteivel a felsoroltak közül bárki sértette-e vagy sérti-e a magyar nép érdekeit.

Az írásbeli bejelentés ajánlott levélben kell hogy történjék, melyben a bizonyítékok (tanuk, okiratok stb.) megjelölendők. A bejelentő neve és a bejelentőhivatalban is nyilvántartott lakcíme feltétlenül közlendő, mert ezek nélkül a bejelentés eljárás alapját nem képezheti.

Az írásbeli bejelentés hozzám (I. Ferenc József-út 30.) címzendő.

Szóbeli bejelentés hétfőn, szerdán és pénteken délután 3 és 4 óra között hivatali helyiségemben (I. Ferenc József-út 30.) tehető.

A tárgyaláson panaszának szóbeli előadhatása végett bárki személyesen is megjelenhet.

Pécs, 1945 július 5.

Dér József,
a VII. sz. Igazoló Bizottság elnöke.

HÁZITANÍTÓ, nő vagy férfi, esetleg komoly, VII—VIII-os diák, IV. elemista fiú mellé, középiskolába való előkészítésre, vidékre, azonnal felvétetik. Ajánlatokat „Lelkiismeretes 3827" jeligére a kiadóba kérnek.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz, Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

MÉZET, minden mennyiségben veszek, Tóth Géza kis- és nagykereskedő. Zsolnay V.-u. 13. József-utca 23. 14. ajtó. 2—3-ig.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 30-13.

30.000 PENGŐS kölcsönt keresek. Pénz biztosítva. Kamatba: élelmet, vagy fát adok. Zidina-környék 19. szám. Szabó.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon 20-92. Iroda: Jókai-tér 4. szám. ifj. Hoffmann.

IZZÓLÁMPA kapható. Villamossági cikkek vétele. Deményi (Brucker üzlet) Király-u. 3.

HALÓKAT, ebédlőket Frankfurtertől. Bátorház, Felsőmalom-utca 9.

FORGALMI ADÓ elszámolásait elintézem, pénztárkönyvét, üzleti könyveit vezetem. Orbán, Madách Imre-utca 21. szám.

KERESEK üzlethelyiséget, lelépést fizetek, esetleg fodrász-üzletet veszek. Cím: K. Dvorzsák Károly fodrász-mester, Felsőmalom-u. 1.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

KÉT FÉRFI-ÜLTÖNY és télikabát-szövet, kellékekkel, jutányosan, eladó. Széchenyi-tér 6. Élelmiszerüzlet.

SZIVÓGÁZMOTOROS malom keres vezetőmolnárt, magas fizetéssel. Hengermalom, Mecsekalja.

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szobát, fürdőszobahasználattal, azonnalra, keresek. „Sürgős 6019" jeligére a kiadóba kérek.

TÉLIKAPOSZTA-palánta legolcsóbban vásárolható. Lotz Károly-utca 34. szám.

HÁZMESTERT keresek aug. 1-re, lehet magános nő is, ki házimunkát és főzést vállal. Fizetést, kosztot kap. Rákóczi-út 70., emelet, (fekete csengő).

SPORT, gyermekkocsi eladó. Pucher-u. 8. sz.

FIATAL, jómegjelenésű, abszolut megbízható, szakmában jártas kereskedősegédet, azonnali belépésre keresek. Brucker Géza női- és férfidivat, Király-utca 3. szám.

VÁCI, 3 szobás, komfortos, 360 négyszögöles, kertes házamat, elcserélném pécsi, hasonló házzal. Cím: Márkus Jenő Pécs, Petrezselyem-utca 40. I.

IDŐSEBB szakácsnő ajánlkozik azonnalra. Rákóczi-út 69. I. emelet, ajtó 4. Páll Gizella.

AJTÓK és duplaablak tokkal eladó. Xavér-utca 24. szám.

EGY szoba-konyhás, fürdőszobás, vagy kettőszoba-konyhás lakást keresek (disznó-tartással). Ugyanott keveset használt, jókarban lévő konyhát és hálót vennék. Cím: Harangöntő-u. 6. szám.

ÜZLET vagy műhelyhelyiséget keresek, főútvonalon, azonnalra vagy július 15-re. Cím: Torda-utca 12. szám.

TŐKEERŐS társ keresteték, közreműködéssel, Balaton mellé. Liba és fajbaromfi-farm létesítéséhez. Lakást és telephelyet ingyen adok.. Bővebbet: Tomory, István-utca 9. sz. 5-ik ablak. Ugyanott egy kis, márkás, női karóra és egy finom zsakett eladó.

KIMONDOTTAN jókarban lévő, mély, gyermekkocsit megvételre keresek. Választ ármegjelöléssel Féger István Palotabozsok, címre kérek.

MUNKAADÓK FIGYELMÉBE. A Magánalkalmazottak Igazoló Bizottsága működését megkezdte. Az Igazoló Bizottságok dologi és egyéb kiadásait Pécs város és Baranya vármegye Nemzeti Bizottsága m. hó 20-án hozott határozata értelmében a munkaadók kötelesek viselni. Felkérjük tehát a munkaadókat, hogy f. hó 12-ig alkalmazottanként 25 pengő költséghozzájárulást az Igazoló Bizottság pénztáránál (Szakszervezetek Székháza, Timár-u. 3.) elismervény ellenében befizetni szíveskedjenek. Ugyancsak ez alkalommal átvehetők a magánalkalmazottak által kitöltendő kérdőívek is.

FÖLDMŰVESEK ÉS KISGAZDÁK FIGYELMÉBE! A szakszervezetek közbenjárására a kormánybiztosság, az aratási időre való tekintettel, biztosította a szükséges kaszamennyiséget. A kaszákat a Szövetkezet a kiskereskedők útján hozza forgalomba 160 pengős áron, amihez 5% forgalmiadó járul. A vonatkozó részletes felvilágosítást a kaszákat forgalombahozó kiskereskedők adják meg. Ez a gyors intézkedés is egyik bizonyítéka annak, hogy a bürokráciát kikapcsolva, könnyen el lehet intézni néhány nap alatt egy ilyen — eddig nehéznek látszó — ügyet.

Munkás általános fogyasztási szövetkezet.

HIRDETMÉNY. A magyar pénzügyminisztérium a 39.424/1945. III. fő. sz. rendeletével az állami nyugdíjasok, özvegyek és árvák nyugellátási és egyéb járandóságai folyósításának meggyorsítása céljából egy kérdő-ívnek a kitöltését rendelte el. Mindazok a nyugdíjasok, özvegyek stb., akik a multban sötétzöldszínű nyugellátási postautalványon a központi illetményhivataltól kapták illetményeiket, a postautalvány felmutatása mellett, a kérdőív átvétele céljából a pécsi állami adóhivatalnál minél előbb jelentkezzenek.

Pécs, 1945 július hó 5.

A pécsi állami adóhivatal főnöke.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR — Független Kisgazda Párt
DR. BOROS ISTVÁN — Magyar Kommunista Párt
POZSGAY GYULA — Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA „SZABADSÁG" NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 152. szám. Ára 3 pengő. Pécs, 1945 július 8. Vasárnap.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 80 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

A Times követendő példaképnek tünteti fel a szovjet németországi közigazgatását

Szovjet-lengyel egyezmény az állampolgárok szabad optálásáról
De Gaulle a jövő hónapban Washingtonba utazik

A brit csapatok pénteken díszfelvonulást rendeztek Berlinben. A brit és kanadai csapatok élén a 7. páncélos hadosztály egységei haladtak, miközben a zenekar az angol himnuszt játszotta. A német győzelmi kapu felett angol lobogó leng.

A brit csapatok berlini bevonulásával kapcsolatban a Times megállapítja, hogy Berlin elfoglalása Németország totális vereségének a jelképe. A béke megnyerésének feladata azonban még előttünk áll — folytatja a lap —.

A Németországgal szemben követendő politikát a három nagyhatalomnak ki kell dolgoznia. és össze kell hangolnia.

A németországi brit és amerikai megszállási zónákban a barátkozási tilalom anakronizmussá vált, mivel eredménye a németek elszigetelődésében mutatkozik, ahelyett, hogy újjáépítésre serkentené őket.

A szovjet megszállók megengedték, hogy demokratikus politikai csoportok is alakuljanak, míg a brit és amerikai zónában ezt nem türik meg.

Ez viszont meggátolja a független politikai gondolat kifejlődését. A nácizmust csakis egységes szövetséges politikával tudjuk kiirtani, viszont a „kétféle Németország" nagy veszélyeket rejthet magában. Ha valóban ilyen „kétféle Németország" keletkeznék, ez nemcsak Németország, hanem Európa megoszlását jelenthetné és szakadásra vezethetne. A három nagyhatalmon tehát különös felelősség nyugszik Németország politikai és gazdasági kezelésével kapcsolatban.

A News Chronicle fényképfelvételeket közöl a német főváros mindennapi életéből. Az egyik kép férfit ábrázol, amint vizet merit az utcai kútból, amely Berlin egyetlen vízszerző forrása. A másik képen asszonyok láthatók, akik az utcán mosnak, illetve kis kocsin koporsót tolnak, mert temetkezési kocsi nem áll rendelkezésre.

A Daily Sketch beszámol arról, hogy a berlini kabarékban a szovjet hatóságok engedélye alapján a híres „Lili Marlen"-dalt éneklik a következő szöveggel: „Berlin újra nagy lesz". Emögött nincs politika — jegyzi meg a lap" —, de erősíti a németek nemzeti érzését.

Mindezek a jelenségek és főképpen a Times kommentárja azt bizonyítják, hogy az általános várakozás ellenére

a szovjet hatóságok bizonyos tekintetben enyhébben kezelik a német lakosságot, mint az angolszászok.

Nem meglepetés ez azok számára, akik visszaemlékeznek Sztalin generalisszimusz május 9-én mondott rádiószózatára, amelyben ünnepélyesen kijelentette,

hogy a Szovjetunió nem kívánja a német nép kiirtását, csak a német imperializmus megsemmisítését.

A Szovjetunió hajlandó bizonyos mértékű segítséget is nyujtani a német népnek az újjáépítés munkájában. A német belpolitikai élet lassú lábbadozása a szovjet megszállási zónában ennek a tervszerű és nagyvonalú szovjet politikának az első mérföldköve.

KALININ ÁLLAMELNÖK CIKKE A PRAVDÁBAN

A béke és újjáépítés jegyében álló szovjet politika terveit fejtegeti Kalinin államelnök „Fontos lépés a békés viszonyok felé" című cikkében, amelyet a Pravda közöl. A szovjet nép lelkes örömmel fogadta a Németország feltételnélküli kapitulációjáról szóló hírt — irja többek között Kalinin. — A győzelemért nagy árat fizetett és most új feladatok előtt áll. Az annakidején megszállás alá került területek gazdasági és kultúréletét kell helyreállítani rövid idő alatt.

A Szovjetunió nyugodtan és erejébe vetett hittel lép a békés fejlődés korszakába. — fejezi be fejtegetéseit az államelnök.

LENGYEL—OROSZ EGYEZMÉNY

A szomszéd államokkal való vitás kérdések békés elsimítását jelenti az az egyezmény, amelyet most kötött meg a szovjet kormány a lengyel kormánnyal.

Az egyezmény lehetővé teszi, hogy a Lengyelországtól elcsatolt területekről a magukat lengyeleknek valló állampolgárok elköltözhessenek és vagyonukat magukkal vihessék.

Ugyanez vonatkozik a lengyel területeken élő és magukat oroszoknak valló nemzetiségiekre.

Az új lengyel kormány munkája számára biztató megindulást jelent a rendkívül baráti hangú távirat, amelyet Byrnes, az új amerikai külügyminiszter intézett a lengyel külügyminiszterhez. A táviratban rendkívüli megelégedésének ad kifejezést a diplomáciai kapcsolatok felállítása miatt, amelyek a két nép szoros barátságát és a tartós béke megőrzését fogják szolgálni.

Morawski, a lengyel kormány elnöke meghívást intézett az UNRRA-hoz Lengyelországba küldendő bizottság összeállítására. A bizottság feladata volna megállapitani, mire van Lengyelországnak szüksége.

A varsói lengyel kormány viszont bizottságot küld Londonba, amely a londoni lengyel kormány vagyonát fogja felszámolni.

KINEVEZTÉK AZ AUSZTRIAI BRIT CSAPATOK PARANCSNOKÁT

Az Ausztriába küldendő brit csapatok parancsnokává az ausztráliai származású MacLeary tábornokot nevezték ki, aki a 8. hadsereg parancsnoka volt. MacLeary lesz egyuttal a Bécsben működő szövetséges ellenőrző bizottságban Nagybritannia képviselője.

JÚLIUS 7-NEK JELENTŐSÉGE JUGOSZLÁVIA TÖRTÉNETÉBEN

Egész Jugoszlávia ünnepélyes keretek között ünnepelte meg 1941 július 7-ének évfordulóját, amikor az első puska eldördült Szerbiában a német megszállók ellen. Ebből az alkalomból a belgrádi rádió méltatta a jugoszláviai kommunista párt érdemeit.

A párt kezdeményezésére indult meg a szervezett ellenállás, amely bár véres áldozatok árán, de megteremtette a régi, reakciós Jugoszlávia romjain az új demokratikus Jugoszláviát, amelynek népei az egyenlőség és testvériség jegyében egyesültek.

Az események igazolták Tito marsall elgondolását, amiért a mai Jugoszlávia soha el nem múló hálával tartozik legnagyobb fiának.

A jugoszláv kormány jegyzékben kérte a szövetségesektől Pavelics és három vezető usztasa kiadatását.

Az indokolás felelőssé teszi Pavelicset az usztasa rémuralom bevezetéséért, többszázezer szerb lemészárlásáért, 1,400.000 hazafinak a különböző gyüjtőtáborokban való elpusztitásáért és az ellenállás folytatásáért a német kapituláció után.

A belgrádi angolszász katonai misszió vezetői tárgyalásokat folytattak Tito marsall megbízottaival. A tárgyalások célja a jugoszláv hadifoglyok Németországból való hazaszállítása. Az elért megállapodás értelmében hétfőtől kezdve naponta mintegy 6000 jugoszláv hadifoglyot indítanak majd hazájába.

MAGAS SZOVJET KITÜNTETÉST KAPOTT A ROMÁN KIRÁLY

A Szovjetunió legfelsőbb tanácsa a „győzelmi rendet" adományozta Mihály román királynak bátor magatartásáért, amellyel elősegítette a Németországgal való szakítást és az egyesült nemzetek oldalán folytatott harcot abban a veszélyes időszakban, amikor Németország legyőzése még nem volt teljesen biztos.

DE GAULLE WASHINGTONI LÁTOGATÁSA

Washingtoni hírek szerint De Gaulle miniszterelnök elfogadta Truman elnök meghívását és augusztusban az Egyesült Államok fővárosába látogat. A látogatás időpontját azért tűzték ki augusztusra, hogy bőséges időt hagyjanak a francia kormányelnöknek a berlini hármastalálkozón hozott határozatok megfontolására.

Bejrutban már folynak a tanácskozások a francia és libanoni megbízottak között a levantei viszály elsimítására.

KÜLFÖLDI SEGÍTSÉG AZ ÉHEZŐ EURÓPÁNAK

A külpolitikai kérdések mellett a tengerentúli országok nem feledkeznek meg Európa anyagi megsegítésének kérdéséről sem. Az Egyesült Államok és Kanada ebben az évben 650 millió véka búzát küldenek Európába. Kanadában bevezették a hűsadagolási rendszert Európa megsegítésének érdekében. Az angolszász szövetségesek olaszországi főhadiszállásán közölték, hogy csökkenteni fogják a csapatok adagjait a világszerte uralkodó élelmiszerhiány miatt. Az UNRRA pedig 4 millió élelmiszert és gyógyszert szállit a felszabadított országoknak, elsősorban Görögországnak, Jugoszláviának és Lengyelországnak.

Csere iparcikkek a mezőgazdaság részére

Most jelent meg a közellátásügyi miniszter rendelete, mely szerint a közellátás biztosítása érdekében a közellátásügyi miniszter a termelőt az 1945. évi termésből az általa meghatározott termények, termékek beszolgáltatására kötelezheti.

A mezőgazdasági termelőket háztartási és gazdasági szükségletük fedezésére szükséges ipari termékekkel a közellátásügyi miniszter fogja egyetértésben az iparügyi és földmüvelésügyi miniszterekkel ellátni. Az ellátás mértékének megállapításánál figyelembe kell venni az ellátási célra beszolgáltatott terményeket, termékek mennyiségét.

A közellátásügyi miniszter a földmüvelésügyi miniszterrel egyetértésben állapítja meg azokat az ipari termékeket, melyeket a fenti célra fel kell használni. Ezeknek az ipari termékeknek előállításáról és igénybevételéről az iparügyi miniszter gondoskodik és bocsátja a közellátásügyi miniszter rendelkezésére.

Megállj

kell már parancsolni annak a nyugtalanító áradatnak, amelyet az utóbbi napokban ismét tapasztalt az áremelkedésben Pécs város dolgozó lakossága. Munkás és tisztviselő, köztisztviselő vagy rendőr egyaránt érzi ennek a viharos áremelkedésnek súlyos terhét s bizony növekvő kétségbeeséssel figyeli azt az eszeveszett versenyt, amely a kereset és az árak között egyre vadabb iramban szalad szinte csillagászati magasságok felé. És akármi is legyen a következménye ennek az embertelen hajszának, egy bizonyos, hogy mindig a dolgozó ember fizet rá, az az emberréteg, akire pedig az egész demokrácia rendszere épül s amely — bármilyen józan és világoslátású is legyen — a növekvő megpróbáltatások között a reakció kárörvendése közepette végül is hajlamos lesz a kétségre és a megrendülésre.

Hiszen jól tudjuk — sovány ez a vigasz — vesztett háború után mindig előbukkan a pénzhigitás szomorú jelensége, de azt is jól tudjuk, hogy orvosságot is lehet találni minden betegségre, főleg olyanra, amelynek kórokozóit már ismerjük. A hajdani háborúk után dögvész, pestis ütötte fel a fejét, a korszerű orvostudomány azonban az effajta megpróbáltatásoktól minden mai nyomoruságunk mellett is meg tudott menteni bennünket. Miért ne találhatna a kormányzat orvosságot erre a gazdasági pestisre is, amely szinte törvényszerűen bekövetkezett ugyan egy vesztett háború után, de amely ellen most már a korszerű orvosszerekkel is elő kellene állni? Tegyen meg mindent a kormány, hogy gátat vessen az áremelkedésnek, találja meg az eszközt arra, hogy a dolgozók millióit megóvja a gazdasági romlástól és attól, hogy azok, akiknek az országot kell felépíteniök, ne jussanak az éhezés szélére. A munkás, az iróasztal mellett dolgozó magántisztviselő keressen annyit, amennyiből fedezni is tudja legalább minimális megélhetési szükségletét, a köztisztviselő és családja megkaphassa a betevő falatját, a rendőr, akinek vállán nyugszik a demokratikus rend megőrzése, anyagi gondok nélkül teljesíthesse kötelességét. Ha a kormány ezt önmaguk erejéből nem tudja fedezni, forduljon a szövetségesekhez, elsősorban a Szovjetunióhoz, amely már eddig is megmutatta, hogy megérti átmeneti nyomoruságunkat és enyhíteni igyekszik rajta. A fasizmus és félfasizmus elnyomásából végre felszabadult, de a háború szekerének kerekei alatt összetört gazdasági élet nem tud máról-holnapra talpraállni, először ezt kell megcselekedni, mert a földön fekvő és szétroncsolt szervezet nem tud működni s nem tudja azokat a kötelezettségeket elvégezni, amiket a jóvátétel tőle megkövetel. Talpra kell állitani az összetört szervezetet, meg kell indítani a gazdasági életet, meg kell szüntetni azt a szörnyű lázat, amely most az árak magasra szökésében nyilvánul meg és kiszívja a dolgozók erejét. Ez pedig aligha mehet külső segítség nélkül, anélkül csak tántorogni, kapkodni fogunk és legszebb újjáépítési terveink is meddő erőlködés maradnak. Népünket áthatja az újjáépítés vágya, lehetővé kell tenni számára, hogy ez az újjáépítés minél gyorsabb ütemben megvalósulhasson és így kikerülhessünk a mélyre esettség és nyomor legsötétebb völgyéből. Nem szabad még egyszer bekövetkeznie annak, ami a mult világháború végén történt, amikor a győztes nyugati kapitalizmus nem becsülte meg eléggé a demokratikus és valóban szocialista rendszereket és az uralom átcsuszott a reakció markaiba; ennek nem szabad és nem is fog bekövetkezni, mert ma más a helyzet és a tanulság is intő példaként hat. Ezért kell demokratikus kormányzatunknak bizalommal fordulnia a győztesekhez és a gazdasági mélységbe jutott tömegek szavát eljuttatni a szabad demokratikus világ lelkiismeretéhez; *élni és felemelkedni akarunk s ha a mult bűneiért fizetnünk kell, fizetni is csak úgy tudunk, ha segítenek a feltápászkodásban és megerősítenek bennünket annyira, hogy termelni és dolgozni tudjunk.* A reakció sötét erői készen állnak a háttérben, ezt minden barátunknak tudnia kell s nem szabad erről megfeledkezniök. Ezért kell véget vetni mielőbb a mostani elszabadult árnak, meg kell állitani a lefelé rohanó szekeret, biztos kézbe kell venni a kormányt és erélyesen, határozottan kivezetni az ország hajóját a gazdasági káosz fenyegető örvényéből. *(cs. z.)*

KINEVEZTÉK AZ ÚJ AMERIKAI PÉNZUGYMINISZTERT

Washingtonból jelentik: Winsont, az eddigi úgynevezett pénzügyi megszilárditási hivatal főtisztviselőjét pénzügyminiszterré nevezték ki.

Kulturális és nevelő munka a Vörös Hadseregben

A kulturális és nevelő munka a Vörös Hadseregben kezdettől fogva szerves része a szovjet haderők katonai kiképzésének. Két oka van annak ,amiért a Vörös Hadseregben oly nagy figyelmet szentelnek a kulturális és nevelő munkának. Az egyik az, hogy a Vörös Hadsereg céljaiért csak az tud harcolni és feladatait csak az tudja teljesíteni, aki öntudatos, a feladatokat megértő katona, vagy parancsnok. A második ok az, amit a szovjet állam vezetői mindig hangsúlyoztak, hogy a modern háborúban, amely a motorok háborúja, a bonyolult és sokféle technikával felszerelt hadseregben csak az tudja megállni a helyét, aki képzett ember. Ez pedig megfelelő nevelőmunkát igényel. Ezenkívül nyilvánvaló, hogy a modern háborúban a katona harci szelleme akkora megpróbáltatásoknak van kitéve, hogy csak az a harcos küzdheti le őket, aki megfelelő kulturális színvonalra emelkedett.

A kulturális és nevelő munka a hadseregben megfelelő helyet kap a katonai kiképzés tervében. A Vörös Hadsereg minden egységében, kicsiben és nagyban, a katonák bizonyos politikai ismereteket kapnak. Rendszeresen értesülnek pl. az ország és a nemzetközi élet legfontosabb eseményeiről.

A katonák mindennap politikai információt kapnak: rendszerint egy tiszt tart 10—15 perces előadást az aznapi ujságok alapján.

Ha valamely eseménynek nagyobb a jelentősége, akkor tanulmányozás céljából külön időt szabnak ki a kiképzési tervben. Ilyenkor rendszerint kisebb csoportokból köröket alakítanak a kérdés tanulmányozása céljából.

Harcok idején az „agitátor" sokszor az ellenség tüzében megy egyik harcostól a másikhoz és röviden tájékoztatja őket a fontosabb eseményről. A Szovjet Tudósító Iroda jelentéseit minden csapatrészben mindennap közlik a katonákkal. Ha Sztálin marsall napiparancsában megemlít valamilyen csapategységet, ezt a parancsot az illető csapategység minden harcosa előtt feltétlen megbeszélik. E rendszabályok eredményeképpen a Vörös Hadsereg harcosa ismeri a legfontosabb bel- és külpolitikai eseményeket és felismeri a saját szerepét és helyét a nagy Honvédő Háborúban. A Vörös Hadsereg harcosa egyéni érdekei fölé emelkedik és a fasiszta agresszió ellen harcoló demokratikus népek nagy családja tagjának érzi magát. Mindez fokozza a Vörös Hadsereg harci szellemét.

Az említetteken kívül a Vörös Hadseregben a kulturális munka még számos más módszere is meghonosodott. E módszerek közül némelyek még a polgárháború idején alakultak ki. A polgárháború idején pl. a Vörös Hadseregben az írniolvasni nem tudók számára számtalan tanfolyamot rendeztek. Ilyen tanfolyamokra most már persze nincs szükség. A szovjet katonák mind tudnak írni-olvasni, többségük középiskolát is végzett és sokan felső iskolát. Ez is azt bizonyítja, hogy a szovjet kormány az elmult évek alatt nagy kultúrális munkát végzett. A Vörös Hadseregben azonban vannak másféle különböző körök és tanfolyamok. Egyesek elektrotechnikusokat, telefonistákat, távirdászokat, rádiósokat, traktoristákat stb. szakembereket képeznek ki. A katonai szolgálat teljesítése után a szovjet katona ilyenformán bizonyos szakmában szakismereteket kap, illetőleg, ha ebben a szakmában már dolgozott, a hadseregben módjában van azokat továbbfejleszteni. Az e fajtájú munka a háború alatt sem szünt meg. Efféle tanfolyamok most is vannak és sikerrel működnek.

A Vörös Hadsereg minden ezredének és hadosztályának saját klubja van. A Vörös Hadsereg minden hadseregének és hadseregcsoportjának saját külön palotája, „A Vörös Hadsereg Háza" van. Minden zászlóaljnak, századnak, sőt szakaszoknak a kaszárnyában vagy állásaiban külön kiutalt helye van, ahol a kulturális munka folyik. Ott mindig van friss ujság és mozgó könyvtár, amelyet állandóan kiegészítenek. A legtöbbet olvasott könyvekre előjegyzik az olvasási sorrendet. Ezekben a kulturális célokra kijelölt helyiségekben van sakk, dominó, vannak hangszerek stb.

Az ezred- és hadosztályklubokban természetesen rendes könyvtár van, zenekar működik, sokféle hangszer áll rendelkezésre. A klubban művészeti, dal- és színjátszó körök, sportcsoportok, stb. működnek. Mindez a szovjet katonák öntevékenységén alapszik.

Nagy közkedveltségnek örvend a mozi. A fronton gépkocsira szerelt mozik látogatják a csapategységeket.

Szélesen elterjedt a Vörös Hadseregben a kulturális öntevékenység. Sok esetben itt tünnek fel az új tehetségek. Az egységek öntevékenységi programmja az egység életével függ össze és ezért mindig időszerű és érdekes. Vöröskatonák verseiket olvassák fel, vöröskatona zeneszerzők dalaikat játszák, szovjet katonák saját dalaikat éneklik, a díszleteket szintén szovjet katonák rajzolják, szovjet katonák táncolnak.

Időnként a különböző csapategységekből a legjobb zenészek szavalók, táncosok stb. előadásokat rendeznek. Ily módon a Vörös Hadseregben számtalan front-dalkör és tánccsoport jött létre. A Vörös Hadsereg központi dal- és tánctársulatát, amelynek vezetője Alexandrov tanár, az egész ország ismeri. E társulat tagjai is régebben öntevékenységi körökben dolgoztak.

A sportolók is rendeznek különböző tömegjátékokat a „spartakiád"-okat (őszszetett versenyeket) a hadseregben. Télen a legkedveltebb sport a síelés, nyáron a futás, uszás és a torna. A háborúságban a sportolás rendszeresen folyik, de a fronton is működnek sporttal foglalkozó klubbok, csoportok stb.

A frontot gyakran látogatják a szovjet művészet és tudomány legkiválóbb képviselői. A moszkvai művészek és tudományos munkások rendszeresen kiutaznak a frontra. Ezenkívül minden arcvonalon vannak állandó előadók, akik tényleges katonai szolgálatot teljesítenek. A háborúig sokan közülük tudományos munkát végeztek, egyetemi tanárok, docensek voltak.

A tisztek számára tiszti klubok működnek, melyek igen nagy munkát fejtenek ki.

A Vörös Hadseregnek sokirányú kulturális és nevelő munkája meghozza a gyümölcsét. Túlzás nélkül el lehet mondani, hogy ekkora kulturális és nevelő munka nem folyik semilyen más hadseregben. Mindez annak az eredménye, hogy a szovjet kormány állandóan gondoskodik a Vörös Hadsereg kulturális és nevelő munkájáról és rendszeresen ellenőrzi azt. Ez is nagy mértékben hozzájárul azokhoz a nagyszerű győzelmekhez, melyeket a Vörös Hadsereg aratott és arat.

Szergej Rosztovszki,
a Vörös Hadsereg alezredese.

VIHAR UTÁN

Nekünk bizony még morzsa sem hullott,
nektek találtak cipót, kenyeret, —
csaptatok is nagy ös-csiripelést,
nagydobbal fogott csimasz verebek.

Zsinatoltatok ereszünk alatt
s a legsudarabb nyáriáink kontyán,
s ilyen arcátlanul Hunniában
még nem mart nép sarkába toportyán.

Hogy cserregett a disszonáns kórus:
vivát vér-rög s tarts ki talajgyökér!
S a talajgyökérre akó-szám dőlt,
ömlött a vér. Istenem, mennyi vér.

Szivárgott tarkóból, fröcsközött szívből,
sikoltó gyermek torkából szökött, —
ti anyagcseréztetek süketen,
ti csak trágyáztátok a vér-rögöt.

Vihar volt. Ámen. Vele jöttetek,
vele mentetek, — s hogy dúlt a kertünk,
nagy hazahajtó az éhes gyomor,
majd vissza is jöttök, — s nem felejtünk.

Sok a piszkotok s a történelem
szellőzteti most bűzlő berketek,
s új búzánkból mocskos csörötökkel
már nem vágjátok ki a szemeket.

BENCZ BOLDIZSÁR

Látogatás kaposváron a nagybirtok egykori hazájában

Somogyban nagyon nehéz az előrehaladás — mondja az egyik demokratikus párt vezetője —, itt az ipari munkásság sohasem volt jelentős, annál inkább a feudális nagybirtok.

Festetich, Bánó Iván, sárdi Sommsich, Eszterházy.

Somogy a nagybirtok hazája volt, Kaposvár pedig azé a középosztályé, amelyet sikerült az elmult rendszernek teljesen a maga képmására alakítania.

Tehát, amilyen könnyen írhatná a felületes, kendőző ujságíró, hogy Kaposváron minden rendben, virul a demokrácia, éppen olyan könnyen lehetne az ország egyik legsötétebb zugának is nevezni és ezt is igazolni.

A magam részéről azt hiszem, akkor vagyunk a legtárgyilagosabbak, ha a „még ennyinek is örülnünk kell" elvére helyezkedünk. Ebben a szigorúan tárgyilagos szellemben szemlélve a sok-sok sötét folton néha már át-átcsillan valami.

A DEMOKRATIKUS PÁRTOK

gyengén működnek. Nagyon kevéssé tudják megmozgatni, nevelni a város ferde közömbösségét. Eltekintve attól, hogy ennek főoka — az egyes pártvezetők szerint — a másik pártokban leledzik, csak a tényeket nézem. Pártnapok, gyülések, szemináriumok vagy nincsenek, vagy roszszak, gyengék, üresek és unalmasak. Sajtójuk hű a régi kaposvári hagyományokhoz, mindenkinek helyesel, nincs önálló véleménye. Faliujságja egyedül a Magyar Kommunista Pártnak van, az is rossz. Hangja sokkal inkább a polgári revolverlapokéhoz, mint az ország vezető, építő pártjához illő hanghoz hasonlít. Az elmult hetekben Rákosi Mátyás is, Tildy Zoltán is tartottak nagygyülést. Közönség: 2—3000 ember. Hatás: gyenge. De a párthelységek azért lassan kiépülnek, kitisztulnak.

A KÖZIGAZGATÁS

Örvendetes eredmények.

Az új főispán, Vidovics Ferenc elismerésnek örvend, mint kiváló közigazgatási szakember. Mint politikusról azt mondják, nem tudja magát minden esetben *függetleníteni* elveitől.

A vétkes mult rendszer emléke, Kaposvári-Vétek György nemrég távozott a polgármesteri székből. A magyar demokrácia képviselője e helyen Boór István lett, akinek vezetése elé egyöntetű bizalommal és reménykedéssel néznek a kaposváriak. Programmjának első pontjaként a város közellátásának rendezését tűzte ki az új polgármester. (Kaposváron egy kiló kenyér 21 P.)

A NÉPBÍRÓSÁG

váltotta ki természetesen itt is a legnagyobb viharokat. Hiába, soknak vágott elevenébe. Mindent mégsem lehetett „átmázolni".

Beszélgetek a népügyésszel, akinek erélyét, ügyességét és tudását — az érdekelteken kívül — mindenki dicséri.

— A magyar demokrácia meg lehet elégedve a kaposvári népbírósággal. Kiemelkedőbb ítélet Gazdag Ferenc őrm. és Szathmáry Lajos imrédista főispán súlyos büntetése volt. A közeljövőben kerül népbíróság elé Erdős Pál, a hirhedt nyilas megyevezető, Csizy, a Baross Szövetség alelnöke, nyilas városvezető és a hirhedt három ujságíró, Fonyó, Berta, Thury.

— Nem is a népbíróságban a hiba, hanem a városban. A napokban felmentették pl. Eicher Jakab gimn. igazgatót. Közismert volt németimádata. Többször tartott uszító beszédet a diákok előtt. A tanár urak csodálatosképpen nem emlékeztek semmire.

— A tanár urak, akik most, a vizsgákon évek anyagát kívánva, elbuktatják a nem jól emlékező diákokat, maguk is levizsgáztak a demokrácia iskolájában és felsőbb osztályba nem léphetnek.

A KÖZÉPISKOLÁKRA

egyébként is sok a panasz. Itt még azt a kis „átmázolást" sem végezték el. Diákok, tanárok, könyvek, jelszavak, hangulatok: az életszemlélet mit sem változott.

Fejétől büzlik a hal, — mondják. Gyors fejmosást kellene tartani.

Jellemző a gimnazisták érettségére az érettségi tablójuk. A kíváncsi szemlélő áhitatos kegyelettel láthatja a tabló tetején egyik hősihalált halt diák képét. Milyen nemes kegyelet! — mondaná megindultan, ha kísérője nem figyelmeztetné, hogy a bajtárs önkéntes nyilaskatona volt és a haza *elpusztításáért* halt „hősi halált". A pártatlan megemlékezés még így is szép lenne, de tüntetően gyanus szeretet ez, amikor a többi elharcolt bajtársról elfelejtettek megemlékezni.

A MADISZ

egészen jól működik, annak ellenére, hogy a taszári jegyző nem ismerte el létjogosultságát, mivel — úgy reméli — ősszel folytatódik a levente. A MaDISz két munkásbrigádot állított fel, van faliujsága és van rá remény, hogy az új cégér belsőleg is hoz változást. Egyelőre ők akarják megreformálni a demokráciát, de talán mégis a demokrácia fogja őket.

OROSZ—MAGYAR

kultúrest is volt már, ami határozott eredmény Kaposváron. Az elgondolás, a szándék, mint minden egyéb téren, itt is dícséretreméltó. A műsor: .... Annyiban volt Orosz-Magyar, hogy magyarok adták elő, vagy volt valami orosz vonatkozás, vagy nem. Sebaj. Szerepelt: Leoncavalló Mattinátájával, Jacobi Sibillel és Mike Márta egy rokokó és egy ópiumfantázia tánckölteménnyel, amelynek orosz vonatkozását csak még növelte Csajkovszki és Rachmaninov zenéje. Meg aztán szerepelt a cigányzenekar is.

A lelki újjáépítés mellett nem sokkal hathatósabban folyik az anyagi

ÚJJÁÉPÍTÉS

sem. Egyedül a vasut dolgozik teljes, sőt túlfeszített erővel. Az osztálymérnökség, a fűtőház, a forgalom, a távirda a nagy anyaghiány ellenére is gyönyörű eredményeket ért el. Helyreállították a lebombázott távirdát, új helyiségben (még a kábeleket is maguk fonták), építik a juti Sió-hidat, a felrobbantott víztornyot. Ezáltal havi 30.000 P-t takarítanak meg a vasutnak és sok vizet a közfogyasztás számára. A víztornyot a forgalmisták és az osztálymérnökség kőművesei építik, napi 2—4 önkéntes túlórával. A fűtőház is eredményesen dolgozik a mozdonyok és kocsik helyreállításán.

A város másik nagy üzeme, a cukorgyár egyelőre terveket sző. Van egy famegmunkáló műhely, közel a vasuthoz, ezt át lehet alakítani a kocsik kijavításához, de ehhez rengeteg kérvény kell. Hivatalos, bélyeges, sokszor aláírt kérvény. Csak így épülhet fel hatályosan az ország. (Közben az üzemvezetőség leszereltette a műhelyt és bevitette a gyárba!)

A Komunista Párt is szándékozik gépjavító szövetkezetet felállítani, kutatócsoportot heverő, rossz gépek összegyűjtésére. Jelenleg ellát fával egy asztalosüzemet, amely a rombadőlt falvaknak dolgozik.

EGYÉBKÉNT

minden a helyén van. Csik Ferenc szobra is. Hiába, Kaposvár a „kegyelet városa". A kimult rendszer iránti kegyeletből a nyilas és volksbundos internáltakat a gazdasági iskola parkjában üdültették, míg az országos felháborodás következtében nem kellett szigoritaniok. Így hát a más sorsra érdemes internáltak jelenleg az elmebeteg kórházban vannak. A látogatót a régi kórház stilszerű felirata fogadja:

A SZENVEDŐ EMBERISÉGNEK.

Bizony, nehezen alakul a kaposvári polgár. Pedig a jövő képyszerit és az idő sürget!

H. P.

A Szovjetunióban gondos előkészületeket tesznek a leszerelő harcosok méltó fogadására

Moszkvából jelentik: A szovjet nép mindenütt nagy előkészületeket tett a vörös hadseregből leszerelt harcosok fogadtatására. A Pravda legutóbbi számának hasábjain terjedelmes közlemény jelent meg arról, hogyan készül erre az ünepségre az egyik Moszkva környékén lévő kis falu, Kolomenszkaje. Ez a község sem különbözik a többi orosz falutól. A község kolhosz-parasztjai jól megművelték földjeiket és kétszer annyi termést értek el, mint a háború előtti években. A falu tanácsa a napokban megtartott ülésén a hazatérők fogadásának előkészítésével foglalkozott nagy részletességgel. Megtárgyalta azokat az intézkedéseket, amelyeknek végrehajtásával biztosíthatja, hogy a hazatérő harcosok házukat, gazdaságukat a legnagyobb rendben találják. Kitatarozzák a hadbavonultak házait, sokak számára új házat építenek, külön segélyalapot létesítenek a hazatérők támogatására. Díjmentesen kiegészítik minden hazatérő harcos gazdaságának állatállományát. A lapok közlik, hogy a Szovjetunió Legfelső Tanácsa visszaállítja a Szovjetunió munkásainak és hivatalnokainak rendes és rendkívüli szabadságra való törvényes intézkedéseket, amelyek érvényét a háború tartamára felfüggesztette.

EGYHÁZAINK AZ UJJÁÉPÍTÉS SZOLGÁLATÁBAN

A demokratikus Magyarország teljes vallásszabadságot biztosít és a felszabadítás első percétől kezdve a magyar egyházak szabadon folytatják munkásságukat. Tudjuk, hogy egyházaink milyen nagy szerepet játszanak az ország életében, s ép ezért fontosnak tartottuk, hogy kérdést intézzünk egyházaink vezető férfiaihoz, miként kapcsolódnak be az egyházak abba a nagyfontosságú mozgalomba, amit hazánk életében az újjáépítés jelent. Tettük ezt azért is, mert az egyik pécsi egyház katedrájáról az újjáépítés szolgálatában álló beszéd máris elhangzott s szeretnénk hinni, hogy ez a hazafias cselekedet példaként fog hatni a hívek lelkiéletét irányító lelkészeinkre. Az egyes válaszokat — amelyek önmagukért beszélnek — az alábbiakban közöljük.

Minden tőlünk telhetőt meg akarunk tenni az új, boldogabb Magyarország felépítésére

Virág Ferenc megyéspüspök az ujjáépítésről

A háború rombolása után előttünk áll az újjáépítés feladata. Megsérült templomok, rombadőlt oltárok, elpusztult szentélyek, kifosztott kultúrintézmények jelzik a háború útját. De mindezeknél sokkal szörnyűségesebbek az erkölcsi károk, amelyeket a háború a teremtés legremekebb művének, az emberi léleknek okozott. Az újjáépítést ezen kell kezdenünk: meggyógyítani a lelkek sajgó sebeit. Beteg testtel nem lehet dolgozni, de beteg lélekkel még kevésbbé. Eltávolítani a megsebzett, beteg lelkekből a gyűlölet és bosszúállás nemtelen érzéseit, a testi gyönyörök és élvhajhászás szennyét, a mulandó földi javak kapzsi sóvárgását: ez legyen a kezdete az újjáépítő munkának, mert különben alap nélkül, homokra építünk. Istenfélelem és élő hit nélkül nem lehet eredményes az újjáépítő munka, hiszen „ha nem az Úr építi a házat, építői hiába dolgoznak rajta." (126. Zsolt. 1.) Az újjáépítést magunkon kezdjük és ha önmagában minden magyar felépítette az Isten templomát, akkor erős lélekkel, acélos karral fel tudjuk építeni a ledőlt templomokat, elpusztult kultúrintézményeket is. Ebben a meggyőződésben akarunk minden tőlünk telhetőt megtenni az új, boldogabb Magyarország felépítésére.

Virág Ferenc
püspök.

Az evangélikus egyház a lelki megújhodástól várja az újjáépítés megalapozását

Ha tönkrenyomorított országunkat valóban **újjá** akarjuk építeni és az újjáépítésben nemcsak perceredményeket akarunk elérni, hanem olyanokat, amelyeken rajta van a tartósság és állandóság bélyege, akkor az újjáépítést mindenek előtt a **léleknél** kell kezdenünk. Lelki megújhodás nélkül elérhetünk ugyan látszólag nagyszerű eredményeket, de ezek az eredmények olyanok lesznek, mint a homokraépített, fundamentumnélküli ház. Minden pillanatban elhordhatja az árvíz. Kezdjük az újjáépítést a léleknél: a magyar bűnök meglátásánál és azok levetkőzésénél.

Meg kell születnie az egész magyar életben annak a magyar léleknek, amely tudja, hogy állandóan az Isten jelenlétében él és minden bűnéért, amelyet országa és magyar testvérei ellen elkövet, az Istennek felelős. Csak akkor tudunk újjáépíteni, ha magunkat szünet nélkül az Isten ítélőszéke előtt tudjuk és mindent ennek megfelelően cselekszünk.

Az Isten jelenlétében és az Ő ítélőszéke előtt járó magyar majd nem tudja elnézni, hogy egyesek szociális nyomorban sínylődjenek, mások pedig dőzsöljenek, különböző társadalmi osztályoknál az egyik oldalon csak jog legyen, a másik oldalon csak kötelesség, hanem át fogja hatni a másokért való felelősség tudata, mely minden áldozatot meghoz a másikért.

Ez a lélek megindítja a szeretet harminc éves háborúját, amely sebeket gyógyít, könnyeket töröl, nagyobb kenyeret ad és nem tesz különbséget a dolgozó emberek között.

Az Istenre támaszkodó magyar lélek megtelik: hittel, bizalommal és reménységgel. Hisz Istenében és rajta keresztül a magyarság hivatásában. Bizalommal és reménységgel néz a jövőbe. A romokon sem csügged, hanem szívvel-lélekkel épít. A sötétben is hajnalt vár és napkeltét hirdet. Nem viselkedik úgy, mint egy vijjogó halálmadár és nem olyan, mint egy ledőlt bástya, hanem olyan, mint egy jobb jövő felé mutató kéz. Ennek a léleknek a megszületésétől várjuk az új magyar élet felépítését.

Egyházi vonalon mindent el fogunk követni, hogy a tiszta evangélium hirdetése és cselekvése által megszülessen ez az új megújhodott magyar lélek. Gyakorlatilag is mindent megteszünk a romok eltakarításáért és az újjáépítésért.

Káldy Zoltán
evangélikus lelkész.

„A kötelességüket teljesítők sorában mi csak magyarok akarunk lenni"

— mondja a pécsi izraelita közösség elnöke

Az izraelita egyház — mint törvényesen bevett magyar hitfelekezet — az ország újjáépítésében feltétlenül részt akar venni. Ezt nem csupán kötelességnek, hanem jognak is tekinti.

Közreműködésének természetszerűen elsősorban a lelkiek terén kell megnyilvánulnia. Az a fundamentum, amelyre munkálkodását felépítheti, a felebaráti szeretet bibliai parancsa.

Szeretet nélkül, megértés hiányában nem foghatunk neki annak a hatalmasméretű országépítő munkának, amely valamennyiünkre vár.

A szeretetnek és a megértésnek kell elsöpörnie azt az alaptalan és oktalan gyűlöletet, amelyet olyan embernek nem nevezhető vadállatok keltettek életre, akik történelmünknek legszomorúbb és legszégyenteljesebb lapjait írták.

Másodsorban — ezuttal azonban nem az időbeli sorrendre gondolok, mert ez az első feladat — az izraelita egyháznak törekednie kell arra, hogy mindazok, akiket az isteni és emberi törvényekbe ütköző módon a fasiszták elhurcoltak otthonaikból, mielőbb újra visszatérhessenek. Idejében kell megmentenünk őket! Ebben a nagy munkában mindenkinek kivétel nélkül részt kell vennie. Az országnak mindegyik fiára szüksége van! Nem nélkülözhetők azok, akik eddig is építő és hűséges polgárai voltak.

Ha építeni akarunk, akkor elsősorban a dolgozókat kell visszahoznunk munkahelyeikre.

Enélkül eredményre nem számíthatunk az építésért folyó küzdelemben.

Az újjáépítés körébe tartozik elhurcolt testvéreink javainak felkutatása, megőrzése és megóvása, hogy hazaérkezésükkor megkaphassák mindazt, amire egy embernek szüksége van. Ezzel azt a célt akarjuk elérni, hogy ne szoruljanak a társadalom támogatására, hanem testileg a legrövidebb időn belül megerősödve, mielőbb bekapcsolhatók legyenek az újjáépítés munkájába.

Nem mehetek el szó nélkül ebből az alkalomból azoknak szeretettől áthatott áldozatos tette mellett, akik a legnehezebb időkben példát mutattak és önzetlenül segítették megszorult polgártársaikat.

Ezek az emberséges emberek megmutatták, hogy az igaz hit és szeretet mire képes és bebizonyították, hogy magyar hazánkat nem azok képviselik, akik megfeledkezve mindenről, országunkat a tönk szélére akarták juttatni.

Legvégül hangsúlyozni kívánom, hogy a magyar izraelita hitfelekezetnek célja az ország újjáépítésébe bekapcsolni minden hívét, ott ahol éppen szükség van rá, — a köz- és magánélet terén, legyen az testi vagy szellemi munka — ott ahol a legtöbbet adhatja.

Szükségesnek tartom kiemelni nyomatékosan, hogy ebben a munkában mint a magyar államnak egyenjogú polgárai kívánunk részt venni és nem mint hitfelekezetünknek elkülönült tagjai.

A dolgozók, a kötelességüket teljesítők sorában mi csak magyarok óhajtunk lenni.

Ha a szeretet jegyében és a magyar alkotmány alapján állva fogunk össze, akkor az ország a legrövidebb időn belül fel fog, mert fel kell épülnie.

Dr. Stark Endre
ügyvéd,
a Pécsi Izr. Közösség e. i. elnöke.

Magántisztviselők az ujjáépítésben

Az újjáépítés hatalmas munkájában a magántisztviselők közül az oroszlánrész azoknak jut, akik a vas-, gép-, fa- és építőiparban dolgoznak. De közvetve, vagy közvetlenül belekapcsolódnak a termelésbe valamennyi szakma dolgozói.

Nem tartom célszerűnek hogy a többtermelést a munkaidő növelésével igyekezzünk elérni. A hosszú munkaidő a munkaképességet csökkenti és huzamosabb idő kedvetlenséget, fáradságot, pontatlanságot eredményez.

A legtöbb vállalatnál sajnos azonos munkáslétszám és munkaidő mellett a termelés az előző évek átlagtermelésével szemben jelentékenyen csökkent. A normális szükségletek kielégítésén felül az újjáépítéshez szükséges többtermelést azonban csak akkor érhetjük el, ha az elmult idők termelési eredményeit túlszárnyaljuk. Ennek elérése nagyrészt a magántisztviselőkön mulik. Előrelátó, gyors, körültekintő és észszerű intézkedéseikkel nekik kell az egyenletes, élénk munkaritmus útjából minden zökkenőt elhárítaniok.

A mai nehéz körülmények (nyersanyagbeszerzés, gyári, gépi berendezések nagy problémát okozó karbantartása és megújítása) óriási feladatot rónak a mérnökre, anyagbeszerzőre, művezetőre, de a legifjabb gyakornokra is, mert ma nemcsak a megszokott munka pontos és lelkiismeretes elvégzéséről van szó, hanem a tisztviselőnek gyakran minden találékonyságát, ötletességét és tudását kell latbavetnie, hogy a sajnos gyakran előforduló váratlan nehézségeken urrá legyen, mielőtt azok a munkamenetet akár csak percekre is meglassítanák.

Ha szükséges és saját munkája megengedi, a tisztviselő is oda fog állni kétkézi munkástársai közé, hogy szellemi munkáján felül fizikai erejével is hozzájáruljon a munka eredményességéhez. Mondhatnám, lendítőkerekei akarunk lenni a most meginduló felfokozott termelési folyamatnak.

Tesszük ezt nemcsak azért, mert ezt a magyar társadalom joggal elvárja tőlünk, hanem azért is, mert tudjuk, hogy országunkat most már nem a tunyáknak, henyélőknek, kizsákmányolóknak, hanem magunknak, a dolgozóknak építjük újjá.

Schuber Rezső
a magántisztviselők szakszervezetének elnöke.

Építsünk, proletárok

Rajta, építsünk proletárok,
a mult teljesen rombadőlt.
Tünjön el a sokféle árok,
mit közénk vont a sanda dölyf.

A tennivaló több, mint régen.
Szebb vasutak, jobb városok
még álom a jövő szivében,
de az agyunkon átrobog

az emberibb jövendő képe,
mit formál lelkünkben a béke
s kiérdemelt munkánk értéke

az eredmény, mit tölmutat
magáraeszmélt öntudat
s az összességbe tör utat.

SZALAY JÁNOS

Református egyházunk az ujjáépítés szolgálatában

A dolgozó ember: élni akaró ember. Ne féltsük jövőjét, ki élni és dolgozni kész. Az a lendület, mellyel hazánk dolgozói benne vannak az újjáépítés munkájában, jó prófécia a magyar jövendőt illetőleg. Van-e olyan társadalmi réteg, mely teljes szívvel ne volna kész munkálni a kívánatosabb jövendőt? Van-e, aki kimaradni kíván ebből a lelkes összefogásból, melynek annyi megindító bizonyságáról hallunk és olvasunk napjainkban? Egészen természetes, hogy

a református egyház is szívvel-lélekkel benne van az újjáépítés célkitűzésével dolgozók hatalmas összefogásában; minden munkájával egységet, egymás megértését, a felebarát iránti felelősségérzetet, a munka méltóságát és a krisztusi erőkből táplálkozó minőségi embert igyekszik a lelkek vágyva-vágyott céljává tenni.

Nem most tanuljuk a demokráciát: egyházalkotmányunk kezdettől fogva demokratikus volt, az egyházkormányzásban testi munkások és szellemi területen dolgozók mindenkor testvérszeretetben találkoztak a presbitériumokban.

Az életet az Isten dicsőségéért és egymás javáért végzett szolgálat alkalmának hirdettük mindenkor. És hányszor volt részünk az újjáépítésben a történelem lefolyt századaiban annyiszor megismétlődő nemzeti összetörettetéseink reány szakadt nyomorúságai között! Ott voltunk a multban is, összeforrva nép és lelki vezetők egymással. És a jelenben? Akár a Dráva mentén összerombolt falvakra, akár az ország más részein romhalmazzá vált községekre gondolunk:

örömmel látjuk, hogy az igehirdetők és az iskolák tanítói a testi munkából is, egész embernek kijáró részt kérve küzdenek népükkel a romok eltakarításán, a megrongált házak újra lakhatóvá tételén, valamint az új építkezések mielőbb megindulhatása érdekében.

A szántóföldeken folyik az aratás áldásainak betakarítása. Az ipari munka hősei hidakat építenek, vasuti vonalakat hoznak helyre, mozdonyokat tesznek üzemképessé és összetörött vasuti kocsikat építenek újjá. Mások a termelő munka különféle egyéb nemeit indították útba és máris mutatkoznak e nagy vállalkozások különféle gyümölcsei. Emeljünk kalapot az önzetlenül dolgozók előtt, a munkának akármelyik területén adjanak is példát mindnyájunknak a hősi küzdelemben.

Egy szív, egy lélek, a magasabbrendű ember, ki egyetértést munkál, ez az ideálunk. El a válaszfalakkal! Akárhol állj, csak légy hű és odaadó: a társadalomnak egyformán értékes tagja vagy. Szeress személyválogatás nélkül. El ne feledd, hogy Isten az egész emberi nemzetet egy vérből teremtette. Isten igéjének ez a tanítás alapokmánya a népek testvériségének.

Ezekkel a gondolatokkal járulunk,

minden alkalmat megragadva, szószéki bizonyságtételekben és a lelkekkel folytatott beszélgetésekben, a testi munka terén végzett szolgálatok lelkiségéhez, hogy minél szorosabb egységben, vállvetve — kezet fogva, munkáljuk a boldog magyar jövendőt.

Nyáry Pál
református lelkipásztor.

A vármegyei rendőrség az ujjáépítésben

Ma, amikor az érdeklődés homlokterében mindenütt az újjáépítés áll, — sokak előtt kissé furcsán hangzik, hogyha azt mondjuk: *a vármegyei rendőrség is egyik főpillére az újjáépítésnek.* Mert akkor, amikor politikai téren igyekszik tiszta légkört teremteni, — saját szervezetéről sem feledkezik meg és a demokratikus követelményeknek megfelelően azt is újjáépíti. Új emberek, új szellemet visznek be oda, ahol még néhány hónappal ezelőtt a félfasizmus és fasizmus védelmezői uralkodtak. Tudjuk jól, hogy a magyarság dolgozói ezt a kitünően megszervezett, fegyverek erejére támaszkodó hatalmat saját erejükből nem döntették volna meg, de mert a felszabadító hadsereg érvényt szerzett a dolgozók jogainak gyakorlására, átérezzük azt a súlyos felelősséget, ami reánk hárul. Különösen nekünk, vármegyei rendőröknek kell rendkivül ébernek és körültekintőnek lennünk, — hiszen a reakció elsősorban vidéken kezdi mindig romboló munkáját s azokat az ujításokat, amelyek a nagy társadalom érdekében történnek, elsősorban ott igyekszik gáncsolni és így aláásni a fiatal magyar demokrácia eredményes munkáját. Mi tehát, akik arra vagyunk hivatva, hogy ezt a romboló munkát, az újjáépítés elleni agitációt megakadályozzuk, *éberek leszünk és bátrak arra, hogy erős kézzel állitsuk félre azokat, akik gátolni akarnák a demokratikus fejlődést.* Szervezetünket éppen ezért olyan tökéletes apparátussá fogjuk kiépiteni, hogy az alkalmas lehessen minden ilyen irányú kisérletezést már csirájában elfojtani, — mint ahogyan a letünt uralom tette mindig lehetetlenné a nemzet dolgozó társadalmának kibontakozását.

Figyelmeztetjük tehát a gáncsoskodókat, hogy értsék meg az új idők szavát, mert az, *amire ők még ma is várnak, többé vissza nem jön s ahányszor megindítják akciójukat a demokratikus rend ellen, annyiszor fogják szembetalálni magukat olyan szervezett rendőrséggel,* amely le fog sújtani ott, ahol a legkisebb reakciós kisérlet is megnyilvánul! Mert a vármegyei rendőrség nem a felsőtízezrek, hanem az egyetemes magyar dolgozók millióinak érdekeit képviseli és védi meg! És pedig ugyanolyan éberen, mint annakidején az ő kakastollas csendőrei tették!

Ne számitsanak arra sem, hogy egységünk — miután a vármegyei rendőrség több párt összetételéből alakult — megbomlik! Nem fog megbomlani, mert kezdettől fogva olyan az összhang, hogy annak inkább elmélyülése várható, nem pedig az ellenkezője! A reakció mindig félt a város agilisabb embereitől, mert nagyon jól tudta, hogy ezt a réteget a társadalomnak nem lehet egykönnyen félrevezetni! És mi, akiknek csendőriskola nélkül is megvan a kellő gyakorlatunk arra, hogy elejét vegyük a bajoknak, ahol éppen mutatkoznak, — mindent meg fogunk tenni, hogy megvédjük a dolgozók érdekeit. Hiszen az elmult huszonöt esztendő éppen elég idő volt arra, hogy a módszert megtanulhassuk. A dolgozó tásradalom pedig megtanulta, hogy nincs szüksége fizetett ellenségre.

Nagy Pál

Akció indul a drávamenti elpusztult községek sertésállományának megalapozása érdekében

„Kalot" legények az ujjáépités szolgálatában

A Drávamenti elpusztult községek helyzete a közvélemény előtt úgy is ismeretes, hogy nincs hajlék az emberek feje felett. Ezt a szempontot kellett mindenek előtt kihangsúlyoznunk, mert ez a legfontosabb teendő, amelynek megoldása minden mást meg kell, hogy előzzön. De nem jelenti világért sem azt, hogy több baj nincs. Van az csőstül. Ilyen mindjárt az állatállomány kérdése, amelynek megoldása nélkül nemcsak hatalmas terület esik ki az utánpótlás elősegitéséből, de — az igás állatok tekintetében különösen — a termelés biztositása is lehetetlen. Megoldásra váró kérdés továbbá a sertésállomány kipusztításának ügye is. Ez a vidék valamikor hires volt sertéstenyésztéséről is, nemcsak abban az időben, amikor kondákban makkoltattak a parasztok, hanem később is. Most pedig egész falu sertésállománya nem adna össze egy közepes nagyságu kondát.

Ezen az utóbbi bajon van hivatva segiteni az az elgondolás, amelyet a maga áldozatával mindjárt a gyakorlat utjára is terelt Makár Béla vásárosdombói tanító. A nép problémáit úgy látszik alaposan ismerő tanító *javaslatot juttatott el a vármegye alispánjához, amelyben felajánlotta, hogy három éven keresztül két darab malacosgöbéjének minden malacozásából egy-egy három hónapos süldőt ad valamelyik háborus drávamenti gazdának, szaporitásra.* Azt ajánlotta, ezt a gondolatot népszerüsitsék a vármegyében, mert ha csak minden faluban egy gazda akad is, aki ekkora áldozat vállalására hajlandónak mutatkozik, három év alatt virágzó sertéstenyésztést lehet ujból életrehivni az elpusztult falvakban. Nem kell külön hangsúlyozni ennek az akciónak életrevalóságát, hiszen minden malac fontos abban az újjáépitésben, amelyért mindannyian küzdünk és nem közömbös az ország szempontjából, kiesik-e egy-egy nagy vidék a tenyésztésből, vagy sem! A vármegye vezetői magukévá is tették az ötletet és propagálását célul tüzték ki már a legközelebbi járási főjegyzői értekezleten.

A másik örvendetes jelenség, amelyről hirt adhatunk, a falu bekapcsolódását bizonyitja az újjáépitésbe, s igér nagy lendületet, ha a példa minél szélesebb körben követésre talál. A döbröközi állomásfőnök értesitette hivatalosan az Uj Dunántúl, hogy *a döbröközi Kalot legényegylet tagjai a legnagyobb mezőgazdasági munka idején is tudtak időt szakitani maguknak arra, hogy huszonnégy munkanapon át bekapcsolódjanak a tolnanémedi vasuti hidépitésbe.* Ugyanakkor igéretet tettek arra is, hogy az aratási munkák befejezése után állandóan munkát vállalnak a vonal újjáépitéséből.

Ez a helyes út! A város elküldi segitségét a dolgozóknak, akik az ország kenyeréért harcolnak a munka békés eszközeivel kint a magyar mezőkön. Ugyanakkor pedig a falu felesleges idejét és erejét felajánlja olyan célok szolgálatába, amelyek kivül esnek a maga munkakörén, de megvalósulásuk országos érdek.

Mi lenne itt, ha mindenki hasonlóképpen gondolkodna és cselekednel

A szabad szakszervezetek az ujjáépités szolgálatában

A Szabadszakszervezetek újjáépitési bizottsága csütörtökön délután 6 órakor megbeszélést tartott. A megbeszélésen a Drávamenti községek újjáépitésének kérdéséről tárgyaltak. Ez az a sziget Baranya vármegyében, amelyet legjobban feldult a háború vihara. Elpusztitott községeink újjáépitése tehát a legsürgősebb feladat országos érdekből is, hogy az itteni lakosság minél előbb bekapcsolódhassék a mezőgazdasági élet vérkeringésébe és tevékeny részt vehessen a város piacának ellátásában. Ahhoz azonban, hogy a romok eltakaritása és az épitkezések megkezdése mielőbb meginditható legyen, mindenekelőtt pénzre van szükség, mert ha az odairányitott szakmunkások fel is ajánlották órabérük egyrészét az újjáépitésre, azt nem lehet kivánni, hogy heteken keresztül ingyen dolgozzanak.

Legalább 250.000 pengő az a kezdeti tőke, ami a megindulóshoz elengedhetetlenül szükséges, amire támaszkodni lehet, hogy a munkabérek fizetésénél ne álljanak elő zavarok.

Másik lényeges probléma az ott dolgozó emberek elszállásolása mellett az élelmezés biztositása. Erre vonatkozólag már történtek felajánlások, most tehát sürgősen arról kell gondoskodni, hogy a jövő hét folyamán megindítandó munkához lerendelt legalább 200 ember részére ez a felajánlott élelmiszer a helyszinre érkezzék. Az élelmiszer odaszállitását természetesen megfelelő ellenőrzés mellett kell lebonyolitani s az ottani tárolást biztositani. Az épitkezéshez szükséges alapanyagok, (kő, tégla, fa, stb.), valamint a szerszámok helyszinre szállitását a Máv olyképpen biztositotta, hogy a versenymunkával kijavitott teherkocsikat, amelyek ezeket az épitkezési anyagokat szállitják, hozzákapcsolja a naponként közlekedő személyvonatokhoz, úgyhogy a munkában fennakadás ne következzék be.

A munka megindításának sürgősségére való tekintettel a bizottság úgy döntött, hogy beadvánnyal fordul a város polgármesteréhez és a szükséges kezdeti tőke megteremtéséhez gyüjtés engedélyezését kéri. Megállapodás jött létre arra nézve is, hogy az egyes szakcsoportok elnökei szakszervezeteikben javaslatot tesznek;

a város minden szervezett szellemi és fizikai munkása heti 3 órai munkabért ajánljon fel az ujjáépitésre.

A megjelent elnökök egyrészt szakszervezete nevében máris megtette önkéntes felajánlását. Igy a húsipari szakszervezet munkásai 4 héten keresztül hetifizetésük 5%-át, az élelmiszermunkások hetenkint 60 liter tejet, 2 kg kenyeret, a malomiparban foglalkoztatott alkalmazottak 6 hétre személyenként 15 kg búzát ajánlottak fel az ujjáépitésre. A zenészek szakszervezetének elnöke bejelentette, hogy négy hangversenyt kivánnak rendezni, amelynek teljes bevételét felajánlják az ujjáépitésre.

Az önkéntes felajánlások után több szervezeti kérdés megvitatásával az ülés végetért.

Nagyfontosságú ankét lesz vasárnap az újjáépités sürgős kérdéseinek ügyében

A Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezetének ujjáépitő bizottsága f. é. július hó 8-án d. e. 10 órakor a vármegyeház nagytermében ankétot rendez az ujjáépités sürgős kérdéseinek ismertetésére. Rövid előadásokban ismertetik a vasút, posta, épitőipar, bányászat, mezőgazdaság, nyersanyaggazdálkodás és a tőke szerepét. Az ujjáépités fontosságára való tekintettel számitunk valamennyi érdekelt megjelenésére és ezúton is kérjük az üzemi bizottságokat, iparkamarát, ipartestületet, Pécs város és Baranya-vármegye közigazgatási szerveit, pénzintézetek vezetőit, hogy az ankéton minél nagyobb számban vegyenek részt.

Az ujjáépités kérdéseit és a sulyos feladatokat mindenkinek ismernie kell. Ezért okvetlenül kérjük a legszélesebb körü közönség megjelenését.

Szabad Szakszervezetek Ujjáépitő Bizottsága.

Demokrácia felé...

IV. A demokrácia veszedelmei

A müveltség elterjed, az átlagos színvonal emelkedik, azonban felszinessé válik. A legujabb frók és gondolkodók egyik legfőbb gondja az, hogyan lehet majd megóvni az európai kultúrát attól, hogy valamiféle külsőséges, de termékeitlen manderin-civilizációvá ne merevedjék. A kultúra akkor hal meg, amikor a nagy tömegek béleszoknak, szinte béleszületnek az őseik által teremtett kényelmesebb életbe, de már nem termelnek újabb gondolatokat, legfeljebb csak külsőségekben viszik előbbre az emberiség ügyét. A magyar Márai Sándor ezt az ellentétet az azóta többször emlegetett ceyloni példával világította meg. Ha a kispolgár ezelőtt 100 évvel meg akart ismerkedni Ceylonnal, kénytelen volt ügyes-bajos utánjárással megszerezni néhány könyvet, tudományos iratot, vagy útleirást s üres óráiban figyelmesen, tehát egyéniségének teljes erőfeszitésével sajátitott el adatokat, melyek összege képet nyujtott neki Ceylonról. Ma... a mozgóképszinházban, valamilyen émelygős szerelmi történet bemutatása előtt, a 80 filléres belépőjegy árán megbámul egy oktató filmet, mely a ceyloni gyöngyhalászok életét mutatja be, s úgy érzi, mindent tud, amit e téma körül tudni lehet és érdemes. A tömegember erőfeszités nélkül szerzi a világról értesüléseit, azt hiszi, ez értesülések egyértelmüek a müveltséggel. A kultúra lényege éppen az erőfeszités, a lélek tornája, az ép, állandóan küzdelemre kész szellem, nem pedig a kisportolt test és a detektivregények, filmhiradók és képesujságok konzervkosztjával táplált gondolkodás.

A demokrácia első nagy veszedelme, hogy az egyenlőség megöli a minőséget. A mai filozófusok, történettudósok, szociológusok talán legnagyobb gondja, hogyan mentsék meg a minőséget, az emberi vállalkozó kedvet, a nyughatatlan kutató szellemet, a fellázadt tömeg (Ortega y Gasset) minden nálánál különbet elnyomó terrorja elől. A demokráciában a valóságban is ki szokott alakulni valamilyen elite élgárda a régi születési arisztokrácia helyett. Ezt láthatjuk nemcsak Angliában és az Egyesült Államokban, hanem a Szovjetunióban is. Az élgárda tagjait eddig szinte önkénytelenül válogatták ki, hol az eredményes vállalkozókat, hol a születési arisztokráciát és az uj gazdagokat, hol a müvelt embereket (Franciaország és Csehország: République des Proffeseurs), hol az ügyesebb párttagokat. A mostani gondolkodók erőfeszitésének célja az, hogy ez az elite-kiválasztás öntudatos, elvszerű és meggondolt legyen.

A demokrácia másik veszedelme, hogy eltemeti a hagyományokat. A felszabadult tömegek nem szivesen gondolnak hajdani elnyomóikra, még akkor sem, ha valóban kiváló emberek voltak és használtak nemzetüknek. Erre az ellentétre felelt a híres angol filozófus Chesterton a náluk általánosan kedvelt paradoxon-formában: a konzervativizmus a legigazibb demokrácia, mert ott a halottaknak is van szavazati joguk. Nem árt, ha különösen a kis népek, tehát mi magyarok is igyekszünk tanulni az előttünk járt nagy szellemek intelmeiből.

Nemcsak Dózsától, Petőfitől, Táncsicstól, Kossuthtól, Ady Endrétől, Szabó Dezsőtől, s a demokrácia más előfutáraitól tanulhatunk, hanem minden nagy emberünktől, ha népszerű volt is az előbbi demokratikusnak éppen nem nevezhető korszakban: tehát Árpádtól, Szent Istvántól, Zrinyitől és Széchenyitől is.

(Itten a legutóbb bemutatott orosz filmekre, Rettenetes Ivánra, Nagy Péterre utalok. Minden nemzetnek vannak állandó, politikai áramlatoktól független értékei. A francia Jeanne d'Arc, az orosz Nagy Péter, az angol Shakespeare, a német Goethe minden korlátoktól és politikától független nagyság. Nekünk sem kell elleplezünk, vagy letagadnunk régebbi dicsőségünket. Annál biztosabban talál ez a szerencsétlen nép a boldogulás útjára, minél többször hallgat a nagy halottak sugallataira.

A demokrácia harmadik veszedelme: a szabadság látszólag ellentétes az ujabban mind nagyobb erővel jelentkező szocialista törekvésekkel. A demokrácia alapjában véve polgári eredetü, de ne feledjük, hogy mi n é p i demokráciára törekszünk és a gyakorlat azt bizonyitja, hogy

a különféle szindikátusokba, szakszervezetekbe, üzemi bizottságokba találják helyüket a demokratikus keretek között, sőt erősitik azokat.

A demokráciával nem szükségképpen jár együtt a liberális gazdasági rend, s a gyakorlat is azt bizonyitja, hogy igen jól összegyeztethető a népszabadsággal a szocialista termelés egyik-másik formája.

Fábián István

ELŐFIZETÉSEK ÉS HIRDETÉSEK FELVÉTELE ÚJ DUNÁNTÚL KIADÓHIVATALÁBAN Munkácsy M.-u. 10. sz. alatt.

URÁNIA vasárnap, július 8. UTOLJÁRA!

Cecil B. de Mille hatalmas alkotása, a civilizáció harca a vadonnal:

Acélkaraván

Főszereplők: Joel Mc. Crea, Barbara Stanwick, Akim Tamiroff.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO vasárnap, július 8. UTOLJÁRA!

Br. Eötvös József „Karthausi" c. regényének filmváltozata.

Néma kolostor

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit, Makláry.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI vasárnap, július 8. UTOLJÁRA!

Mulatságos történet egy terebélyes családról.

Az új rokon

Főszereplők: Perczel Zita, Déli Ferenc, Kabos, Gózon, Vaszary, Turai Ida, Pethes, Berki Lili.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO hétfőtől-szerdáig, július 9—11.
PARKMOZI csütörtök-péntek, július 12—13.
URANIA szombat-vasárnap, július 14—15.

Az afrikai dzsungel rejtelmei, az ember, a vadállat és a természet örök küzdelme, izgalmas harcai:

SZÁMUM

Főszereplők: Douglas Fairbanks, jr. Madelaine Caroll.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA hétfőtől-szerdáig, július 9—11.
APOLLO csütörtök-péntek, július 12—13.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 14—15.

„Az asszony, az orvos és a harmadik" művészi, magyar filmváltozata:

Ma, tegnap, holnap

Főszereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Somlay Artur, Jávor Pál.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI hétfőtől-szerdáig, július 9—11.
URANIA csütörtök-péntek, július 12—13.
APOLLO szombat-vasárnap, július 14—15.

Két szerető szív romantikája a háború fergetegében

Este hatkor háború után...

Főszereplők: Maria Lagunina, Jevgenija Szamoljov, E. Szavicskaja, Ivan Zubarnov.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Magyar író voltam, vagyok és maradok

— mondja a deportálásból hazatért Sásdi Sándor

Fáradt arcú, kopottruhás, meggyötört testű vándor érkezett vissza a gyűlölet országából Pécsre. Úgy jött ide vissza, mint üldözött vad, menekült vissza az erdőbe. Sásdi Sándor az egyik legmagyarabb magyar író a német haláltáborokból betegen és félig agyonverve jött vissza abba a városba, amely fél emberöltőn át hazáját jelentette, ahol évtizedeken keresztül megálmodta a legszebb magyar népi regényeket. Sásdi Sándor talán véletlen folytán azon kevesek közé tartozik, akik száz halál közül kisiklottak és visszatértek és most lázasan az elmult hónapok borzalmainak nyomaival ül e sorok írójával szemben és talán kissé kesernyésen, az emberekből kissé kiábrándultan mondja a következőket:

— Egy biztos. A világ egyetlen nemzete sem lett volna képes mindazt a borzalmat végbevinni, amit a gyűlölet egységében a német nép elkövetett. Szigetvárról indultunk Pétre, ahonnan századparancsnokunk Kőri hadnagy, akinél gonoszabb és szadistább emberrel az életben még nem találkoztam, hajtott ki Hegyeshalmon keresztül a németek karmaiba. Kőri úr cselekedeteiről most nem akarok bővebben beszámolni, csak annyit jegyzek meg, hogy tíz nap alatt még ennivalónkat is ellopta, s a legválogatottabb kínzásokkal keserítette meg amúgy is keserves utunkat. Egyébként Kőri úr jelenleg még Bükkösdön Jeszenszkyék intézője és szabadon él.

Elmondotta ezután Sásdi Sándor, hogy Hegyeshalomnál a Hitler-jugend sorfala közt 12 km-t kellett futniok, aki elesett, az egyszersmindenkorra megszabadult a további kínzásoktól. Innen Dachauba szállították őket, majd néhány nap multva a Waldlegerbe kerültek, ahol a legborzalmasabb munka kezdődött számukra. Szinte pihenés nélkül kellett hordaniok a nehéz cementzsákokat és mindezt egy reggeli fekete és egy esteli leves, valamint napi 17.5 dkg, később 10 dkg kenyér mellett.

— Soha nem hittem volna, hogy emberek sirni tudjanak az éhségtől és soha nem hittem volna azt sem, hogy emberek, mert állítólag azok voltak, olyan kegyetlenek tudjanak lenni, mint a németek. — folytatja Sásdi Sándor. Sajnos a pécsi deportáltakról nagyon rossz hireim vannak, mert nagyon kevesen lesznek azok, akik hazajönnek. Hogy kik haltak meg, azt pontosan nem tudom, nem is akarok vészmadár lenni, csak szegény Hönig Ferenc dr. ügyvéd halálát említem meg, aki csontig lesoványodva tüdőgyulladásban halt meg. Szegény még napokkal azelőtt is reménykedett abban, hogy egyszer még meglátja a pécsi utcáket, egyszer még hazajön abba az országba, ahonnan kiverték a halálba.

Sásdi Sándor ezután elmondotta, hogy a felszabadulás után is a legborzalmasabb körülmények között élnek a magyar deportáltak, akiknek érdekében alig tesznek valamit. Ezúton hívja fel az ország felelős tényezőinek és a magyar társadalomnak figyelmét arra, hogy még néhány ezer deportált életben van és várják, hogy végre a magyarokért is tegyenek valamit.

— Most, hogy túl vagy ezeken a borzalmakon, mit érzel és mi mindenivalód van? Kérdezték az írótól.

— Magyar író voltam és maradok, ezt az ütések, a rúgások sem tudták belőlem kiverni. Mert más itt az ég, a levegő, a hegyek vonulása, a felhők járása — feleli Sásdi Sándor —, tudom, hogy ez érzelgősség, de mégis ez dönti el további soromat. Külföldön a búza számomra csak mezőgazdasági növényt jelent, itt szeretnék minden egyes búzaszálat külön megsimogatni.

— Mondd — szerinted ki, vagy kik a felelősek mindazért, amik az elmult hónapokban veled és sok százezer büntelen magyar állampolgárral történtek — tesszük fel a kérdést.

Sásdi Sándor hangja most megkeményedik:

— Mindenki felelős, aki nem próbált valamit cselekedni ellenük.

— Érdekedben a sok úgynevezett jóbarátod, írótársad ki tett valamit?

Szavakat hallottam, egy-egy óvatos és félénk gesztust láttam, de segítőkezet nem. Viszont hitem az, hogy a magyar társadalom, amely lelkileg meg volt félemlítve, csak egy rendszernek dőlt be, de most felszabadult.

— Számithatunk-e új Sásdi regényre?

— Nem, mert egyelőre vegetativ életet akarok élni, pihenni szeretnék, kiváltkép ha lenne megfelelő helyem rá. Ellenben régi regényeim új kiadásait készíti elő kiadóm, mert én húsz év előtt is ugyanezzel a tintával irtam, mint most, fejezte be nyilatkozatát Sásdi Sándor, aki hazajött abba a városba, amelyből a náci-pribékek elragadták.

Zsadányi Oszkár

Pécsett is megkezdte működését az elhagyott javak kormánybiztossága

Jelentette röviden az Új Dunántúl, hogy az elhagyott javak kormánybiztossága Pécsett is képviselőt kapott Hegedüs Tibor személyében. Alkalmunk volt a kormánybiztossal rövid beszélgetést folytatni, aki az alábbiakban foglalta össze feladatait:

— Mi az Elhagyott Javak Kormánybiztosságának célja:

— Az Elhagyott Javak Kormánybiztosságának célja, az országban a háborús események folyamán gazdátlanná vált ingó és ingatlan vagyontárgyak számbavétele, begyüjtése, megőrzése és gyümölcsöztetése addig, amig a kérdéses vagyontárgyak sorsáról végleges döntés nem történik.

— Hatásköre?

— A kormánybiztos hatásköre mindazon vagyontárgyakra kiterjed, amelyek tulajdonosa a háborús események kapcsán, bármilyen okból ismeretlen helyre távozott. *Nem terjed ki a kormánybiztos hatásköre azokra az esetekre, amikor a távollévő tulajdonos egyeneságu rokona, vagy házastársa az ország területén ismert helyen tartózkodik.* Ezzel szemben a kormánybiztos hatáskörébe tartoznak azok a vagyontárgyak is, amelyeknek tulajdonosa ismert helyen tartózkodik, de az ország határain kivül, vagy pedig az ország határain lévő ismert helyen, de a tulajdonjog gyakorlásában politikai okból gátolva van. (Nyilas internált.)

— Kik juthatnak az elhagyott javakhoz és miként?

— A kormánybiztosság intencioi szerint *az elhagyott vagyonokat magánosok, vagy közületek kezébe adjuk, akik ezeket a vagyontárgyakat megfelelően gyümölcsöző módon kezelik, vagy bérlik.* Az ingókat, bútorok stb. a városházán e célra a legközelebbi jövőben kirendelendő tisztviselőnél, az üzleteket szintén a városházán Pataky tanácsnok úrnál; volt zsidó vagyontárgyak esetén pedig a Pécsi Izraeliták Közösségénél benyujtott kérelmekben kell kérni. Ezek a szervek a kérelmeket véleményezéssel a kormánybiztossághoz juttatják, ahol a döntés megtörténik. Az ügyek kedvező elintézését megkönnyitik, ha valamely demokratikus párt ajánlását a kérelemre rávezetik. *Általában előnyben fogom részesiteni azokat, akik a kérdéses üzletben ugyanazt az ipart óhajtják tovább folytatni, mint amit a volt tulajdonos üzött.* Áruraktárral rendelkező üzletek és üzemek esetén célszerű a vállalatvezetői kirendelést kérni. A vállalatvezetők az üzletet az utánpótlás mai nehézségeinek gondos figyelembevételével tartoznak vezetni és működésükről a kormánybiztosságnak jelentést tesznek. A kiutalás feltételei közé tartozik bizonyos mérsékelt kezelési költség fizetése is.

— *Az állam általában csak az egész nagy kulcsjellegü vállalatokat kivánja saját maga kezelni. Minden egyéb vagyontárgyat használati-dij vagy egyéb hasonló szolgáltatás kikötése mellett magánosoknak, vagy közületeknek szándékszik kiadni, bérbe vagy használatba.*

— Mekkora a vagyonérték Pécsett?

— Az elhagyott vagyonok értékét Pécsett nem tudom jelenleg még hozzávetőlegesen sem felbecsülni, mert a bejelentések még nem történtek meg és ezek bizonyára jelentős mennyiséget fognak napfényre hozni.

— Legfontosabb feladata?

— Működésemnek jogi alapja a vonatkozó rendelkezésekben lefektetett ama körülmény, hogy az elhagyott vagyonok fölött a tulajdonjogot az elhagyott javak kormánybiztosa gyakorolja. Ennek alapján az elhagyott vagyonokkal eddig foglalkozó szervek felett a felügyeletet átvettem. Az eddig tett intézkedéseket felettes hatóságomtól nyert instrukcióim szerint revideálom, megállapitom az eddig kiutalt vagyontárgyakra nézve a használati díjat, ellenőrzöm az eddig kirendelt vállalatvezetőket. Ezen kivül igyekszem a még bezárt üzleteket és üzemeket a jelentkezőknek a legrövidebb időn belül rendelkezésére bocsájtani a megfelelő feltételek mellett. Ehhez kérem annak a kereskedőtársadalomnak támogatását, amely nem konjunkturális üzleteket keres, hanem a város tisztes hagyományainak megfelelően a becsületes kereskedői haszon ellenében hajlandó munkájával résztvenni az áruelosztás ma annyira kényes munkájában.

— *Legfontosabb feladatom a napokban közhirré teendő rendelet kapcsán beérkező bejelentések feldolgozása és a feltárt vagyonrészek használatba adása a megfelelő kezekbe.*

— Az újjáépitést a kormánybiztosság működése anyagi vonalon a parlagon heverő elhagyott vagyonok feltárásával és a gazdasági életbe való bevetésével szolgálja. *De ugyanilyen fontos szerintem az erkölcsi vonal is, nevezetesen, hogy véget vet a fasizmus alatt elburjánzó gondolkodásmódnak, amely a szervezett lopást, mint kormányzati alapelvet vitte keresztül és ilyen módon a közvéleményt valósággal megrothasztani igyekezett.* A jogihelyzetek pontos körülirása és a sulyos bűntető szankciók (internálás) remélhetőleg véget vetnek ennek a szellemnek és a közmorált helyreállitják.

— Van valami üzenete a közönséghez?

— Fel kell hivnom a figyelmet a bejelentésekre. Felkérem az érdekelteket, hogy a bejelentéseket a hirdetménynek megfelelően, — amely a napokban kerül kiragasztásra — legnagyobb gonddal teljesitsék, mert utasitásaim szerint a bejelentést nem teljesitőkkel szemben a törvény szigorával kell eljárnom. Aki a bejelentett vagyontárgyat használatba, bérbe, vagy más módon igényli, célszerüen teszi, ha a bejelentéssel egyidőben igénylését is benyujtja. Igyekezni fogok az ügyeket az adminisztráció minimumra csökkentésével a leggyorsabban elintézni, hogy úgy Pécs város közönségének, mint az egész országnak ezen kérdésekkel kapcsolatos érdekei a lehető legjobban megóvassanak.

Harminc postahivatal hivételével a pécsi kerület bekapcsolta összes állomásait

Levélposton kivül pénz és csomagszolgálatot is ellátnak már a hivatalok

A pécsi postások a felszabadulás óta eltelt időt olyan példát mutatóan használták ki, hogy ez a teljesitmény minden elismerést megérdemel. A roham munka már akkor megindult, amikor a Dunántúl nyugati részeiben a fasiszták még pusztitották a magyarság értékeit s egymásután szervezték meg a különböző postahivatalokat és ügynökségeket. Csendben, óriási erőfeszitéssel végzett, észrevétlen munkában teltek a napok és ma már az a helyzet, hogy körülbelül harminc postai szerv vár csak bekapcsolódásra a pécsi kerület területén, a többi rendszeresen működik, s nemcsak a levélforgalmat, de a pénz és csomagforgalmat is ellátja. Az eredmények dicsérik ezt a munkát, az a névsor, amelyet alább adunk, s amely a megnyilt és működő postahivatalokról ad összefoglaló áttekintést:

Marcali, Ábrahámhegy, Adánd, Alsóbagod, Alsótengelic, Aparhant, Aszófő, Babócsa, Bábonymegyer, Badacsonylábdihegy, Balatonaliga, Balatonendréd, Balatonfőkajár, Balatonföldvár, Balatonfüred, Balatongyörök, Balatonkiliti, Balatonszárszó, Balatonújhely, Balatonvilágos, Balatonzamárdi Bálványos, Bánokszentgyörgy, Barcs 2, Bázakerettye, Bedegkér, Becsehely, Beleg, Belezna, Berzence, Bogdása, Borjád, Bucsuszentlászló, Csabrendek, Csaják, Csokonyavisonta, Csököly, Darány, Dióskál, Enying, Felsőrajk, Felsőszegesd, Felsőszentmárton, Fürged, Galambok, Gálosfa, Gamás, Garabonc, Gige, Görgeteg, Görösgálpuszta, Gyékényes 1, Gyékényes 2, Gyönk, Gyulakeszi, Hahót, Háromfa, Hedrehely, Homokszentgyörgy, Hosszúvölgy, Inke, Istvándi, Jákó, Kadarkut, Kánya, Kapoles, Kapoly, Kaposmérő, Kastélyosdombó, Kémes, Kéthely, Kétújfalu, Kisgörbő, Kiskomárom, Kiskorpád, Komárváros, Kovácshida, Köröshegy, Kölese, Lábod, Lakócsa, Letenye, Lispeszentadorján, Magyarszerdahely, Mesztegnyő, Mihálđ, Mihályfa, Mike, Mindszentkálla, Mohács 2, Monostorapáti, Murakeresztur, Mutaszemenye, Nágocs, Nagyberény, Nagykorpád, Nagyrada, Nagyrécse, Nagyszakácsi, Nemesdéd, Nemesgulács, Nemespécsely, Nemesvid, Németkér, Óhíd, Oroszlony, Örtilos, Pári, Porrog, Pölöske, Ságvár, Salomvár, Sámod, Sávoly, Somogyacsa, Somogygeszti, Somogysámson, Somogysárd, Somogyszentmiklós, Somogyszentpál, Somogyudvarhely, Surd, Süllneg, Szabás, Szántód, Szentbékkálla, Szentgáloskér, Szentpéterur, Szepetnek, Szulok, Taliándörögd, Tapsony, Tarany, Tengőd, Tihany, Toponár, Tornyiszentmiklós, Tótszentmárton, Tótszerdahely, Ukk, Üszög, Várszád, Vásároshéc, Vizvár, Vonyarcvashegy, Vörs, Zákány, Zalahaláp, Zalalövő, Zalaszabar, Zalaszentgrót, Zics, Zaláta.

Postaügynökségek: Alsószegesd, Balatonbozsok, Boldogasszonyfa, Csákány, Káptalantóti, Magyarhertelend, Magyarszerdahely, Molnári, Murarátka, Som, Szakadat, Udvari, Zalaszentgyörgy, pu.

Megjelent

az üzemi bizottság megválasztása és hatásköre

(Az 53.000/1945. Ip. M. rendelet).

Előszóval és jegyzetekkel ellátta Dr. Ormos György ügyvéd, a pécsi szakmaközi bizottság titkára

KAPHATÓ: ÚJ DUNANTÚL KÖNYVESBOLTJÁBAN PÉCS, KIRÁLY-U. 16.

A demokratikus Magyarország ujjáépítő munkájában szeretnének mielőbb részt venni a magyar hadifoglyok

Látogatás a Makár-utcai hadifoglyoknál

A Ferenc József laktanya valaha sárgára mázolt, öreg, kopottas falán szikrázva ömlik szét a júniusi napfény s ebben a szédületes ragyogásban már szinte nem is látszanak a késő őszi napok nyomai, — a gránátok és golyók által felkarmolt és kitépett sebhelyek.

A kiakasztott ablakszárnyak, — mint megtépett madarak — elnyujtóznak a melegben s révedező és álmodó szemekkel pislognak a világra.

Ebben a rekkenő hőségben ember alig jár itt, ezen a környéken. Az élettelen csendet csak nagyritkán töri meg egy-egy facipő koppanása a macskafejűköveken.

A Kisrókus- és Makár-utca keresztezésénél — mielőtt elindulnék célom, a laktanya bejárata felé — egy lélekzetvételnyi időre megállok. Kicsit megpihenek és rendezem a gondolataimat. Hiszen hadifoglyokat láogatni és velük beszélgetni, — nem mindennapi feladat.

Némi szorongó érzésekkel közelítek a kapu felé s az őrálló katona körül beszélgető öt-hat bolgár egyenruhás láttára már-már arra gondolok, hogy talán be sem engednek, mikor észreveszem, hogy egymásután fordulnak be a kapun civilruhás emberek, nők, férfiak vegyesen, anélkül, hogy valaki is feltartóztatná őket. Gyanakvó kérdezősködésekkel engem sem faggatnak, hogy kihez jövök és hogy mit akarok? és így magától értetődő természetességgel belépek az udvarra.

A kapu melletti épület rozsdamarta vaskorlátjának támaszkodva középkorú, alacsony termetű, keskeny arcán virrasztó éjek árkaival régi metszetek szentjeire emlékeztető férfi kötözgeti elszakadt cipőfűzőjét. Távolabb, — mint valami szecessziós festmény — a földön, vagy lépcsőfeljárók köveire telepedve, színes női ruhák keverednek csizma nélküli, rossz nadrágú, tépett ingü férfiak csoportjával.

Hirtelen eszembe jut Gogoly furcsa és titokzatos utasa, Csicsikov, aki a holt lelkeket, a meghalt jobbágyokat vásárolja. Kétfogatú kibitkájával járja a végtelen orosz földet, — ismerkedik emberekkel. Kalandok és kóborlások során feltárul előtte az ezerarcú élet, az erkölcsi és szociális világ mélysége és nyomora. A fantasztikumok és a tragédiák. Az elkerülhetetlen végzet és a megváltoztathatatlan sors. A heroikus küzdelmek. A végtelen ívelésű emelkedések és a mélyre zuhanó bukások.

Mennyi ember itt is, — a társadalom miden rétegéből, akik mesélni tudnának az ismeretlen ország életéről. Akik vér a vérünkből, lélek a lelkünkből s akiknek öröme kell, hogy a mi örömünk, szomorúságuk pedig a mi szomorúságunkká érlelődjék.

Egy öreg gesztenyefa árnyékában állok. Napégettarcú, villogószemű örtilosi földművessel beszélgetek. Megkérdezem, hol esett fogságba?

Úgy néz rám, hogy szinte megdöbbenek.

— Fogságba?... Nem estem én fogságba, kérem! Amikor láttuk, hogy az SS-legények már mással vannak elfoglalva, nem azzal, hogy bennünket hátulról agyonlövéssel fenyegessenek, ha mozdulni merünk, — kivártuk az alkalmas pillanatot és átszöktünk a bolgárokhoz. Ott a parancsnok úr azt mondta, hogy minket is be fognak osztani harcoló alakulatokhoz. Mi aztán vártunk, vártunk. Egyszercsak elvittek bennünket Csertőre, onnan meg aztán ide.

Mosolyogva vállat rándít.

— S most aztán így vagyunk.

— Így bizony — erősítgeti valaki a hátam megett. Odanézek, hát látom, hogy egész kis csoport kanyarodott már körénk.

Lassan megbátorodnak a többiek is és innen is, onnan is felhangzanak a kívánságok.

Egy szatmárnémeti földműves áll elém.

— Tessék megmondani kérem, hogy dolgozni szeretnénk már. Legtöbbünk itt földműves. Majdnem mindannyiunknak van valakije odahaza, akiről gondoskodni kellene. Nekem is háromtagú családom van. A gyerekek aprók, az asszony beteges. Hamarosan itt az ősz. Jönnek a téli gondok: élelem, tüzelő. Leszakad a rongy is az ember testéről, a csizma a lábunkról. Halljuk, *hogy minden embernek ki kell venni részét az ország újjáépítő munkájában. Hát mi is ki szeretnénk venni a részünket!* Erősek vagyunk! Vegye számba az ország a mi erőnket is! Szívesen végzünk akármilyen munkát, ha már itt is kell lennünk! Megyünk fát kitermelni, aratni, vasutat építeni, — ahol éppen szükség van az erőnkre. Csak keresi tudjunk, — hogy éhező családtagjaink számára biztosítani tudjuk a mindenapi kenyeret, meg a tisztességes ruházatot.

— Parancsoltak! és a parancs megtagadása egyenlő volt a halállal. De az ország határát nem hagytuk el. Ott megesküdtünk, hogy tovább egy lépést se! Átálltunk és szeretnénk bekerülni az újonnan alakított magyar hadseregbe. Erre igéretet is kaptunk. Ezt várjuk! De addig is, — dolgozni szeretnénk! Mert a tétlenség nem magyar embernek való! Tessék elhinni, égett az arcunk a szégyentől, mikor a multkorában Pécs felé jöttünk s pihenésképpen heverészve a fűben, láttuk, hogy asszonyok mentek ki a határba kaszálni. Nem „mosogatjuk" mi magunkat kérem, mert ha ez a sorsunk, hát ez! De biztosan tudjuk, hogy szaladgálnak az országban sokkal többen mint mi vagyunk, azok a nyilas gazemberek, akiknek minden okuk meg lenne arra, hogy egy kicsit helyet cseréljenek már velünk!

Nekitámaszkodom a gesztenyefa hátának és hagyom, hogy arcomat és megfényesedett szemeimet forró tenyerével simogassa az ágak és levelek hézagain átszűrődő júniusi nap.

Az udvar mélyéből, parancs harsan:

— Sorakozó!

S az elcsattant kiáltás ezer darabra zúzza szét az alélt délutánt.

Sorrasímogatom az arcokat, ahogy búcsút vesznek tőlem. Ahogy keményen és büszkén belecsillan tekintetük a tekintetembe. S valami jóleső, meleg érzés árad szét a lelkemben. Mert amit látok bennük, az a megromlatlan élet, az a nagy magyar álom, amelyet a népről és a faluról mindnyájan álmodunk, a maga épségével, egészségével és erejével. Legyőzhetetlenségével, tisztaságával, élniakarásával és megújuló hitével!

Mert ebben a történelmi időben, amikor egy friss, győzelmes nemzet szédületes iramú és intenzitású életritmusa lehengerelte nálunk is a germán tébolytól megkótyagosodott magyar életet, — mint valami titkos ciszterna mélyéből, dúsan buzog fel az igazi magyarság lelkéből a törhetetlen erő. Mert a magyarságnak ez a rétege, földműves tömege vérében és idegében élte meg a felszabadulást! Ez a réteg egy pillanatig sem vesztette el önmagát! Edzett lélekkel veszi tudomásul most is sorsának és magyarságának összes következményeit! És vállalja a sorsát, hogy végre önmaga építhesse ki önmaga jövendőjét!

Béky Júlia dr.

„A kormány egyedüli képviselője kifelé a nemzetnek, befelé a rendnek"

— hangsúlyozza a magyar püspöki kar közös pásztorlevele

Templomaink állnak és akadálytalanul folynak az istentiszteletek

A Magyar Kurir közli a magyar püspöki kar most kiadott közös pásztorlevelét, amelyből az alábbiakat idézzük:

Hazánk történelmének egyik legnagyobb katasztrófáját éltük át. Észre kell vennünk, hogy az anyagi romoknál is szomorúbbak a lelkekben jelentkező erkölcsi romok. Megingott Isten törvényeinek tisztelete közöttünk. Az újpogányság ezt bölcselkedő formában nyiltan hirdette, a gyakorlatban pedig megvalósította.

Ártatlan embereket internáltak, vagyonuktól megfosztottak, deportáltak, megöltek, mintha nem volna tizparancsolat,

mintha nem hangzott volna el a szeretet parancsa, amely még ellenségeinkkel szemben is kötelez és amely nélkül megszűnünk keresztények lenni.

Szomorúan látjuk az isteni törvények semmibevételét a hívek egy részéré is.

Annak, hogy a legkritikusabb időpontban, mult évi október 15-én kettészakadt nemzet és így a legfőbb állami tekintély békeszózata nem érvényesült, hogy a fegyverszünetre vonatkozó akaratát nem tudta keresztülvinni, hogy ennek következtében elpusztult a főváros és a Dunántúl, hogy mérhetetlenül megsokasodtak a polgárok szenvedései, ennek oka

az Isten törvényeinek aláásásával végzett tekintélyrombolás is volt.

És ha most egyes vidékeken anarchisztikus jelenségeket észlelünk, ha a központi kormány intézkedésével nem törődve, sőt azokkal szembeszállva egyes helyeken nem hivatott emberek önkényeskednek, maguknak hatósági jogkört bitorolva, azt ismét a törvényes tekintélytisztelet rovására kell írni. Bár a kormány, miként nevében is mondja, ideiglenes, mégis

egyedüli képviselője kifelé a nemzetnek, befelé a rendnek,

azért joggal követeli magának a kellő tiszteletet és engedelmességet mindenben, ami Isten parancsaival nem ellenkezik. De az alattvalók engedelmességét meg kell előznie az elöljárók felelősségtudatának.

Nagyszámú hadifoglyaink sorsa részvéttel tölti el lelkünket. Ha emberséges bánásmódban részesülnek is, a tömegellátás hiányai, a megkötöttség érzete, a családdal való érintkezés lehetetlensége számunkra és hozzátartozóink számára sok szenvedés forrása. De immár szünetel a fegyverek harca és így remélhető a közeli szabadulás. Ezt bizonyára kormányunk is szorgalmazni fogja; reméljük, hogy törekvését megértően fogadják a győztes hatalmak.

Szeretettel várjuk a visszatérő menekülteket és elhurcoltakat is faji és vallási különbség nélkül.

Rideg, kifosztott lakás várja őket? — pótolja azt segítő szeretetünk. Gyanakvó szemmel, bizalmatlanul fogadják a menekülteket? — mi megértjük őket, mert hisz emberek vagyunk mindnyájan, kitéve a tömeghatásnak, a tévedésnek. Széthúzásra, gyülölködésre hajló nép vagyunk és mily szomorú, amikor a közös nyomorúságban egymást gyülöljük, egymást marjuk! Kicsiny nemzet vagyunk, bosszú és megtorlás címén nem irthatjuk egymást. Az engesztelődés szellemében kell itélkezni a mult hibái felett ott, ahol a hibákról tisztult lelkeket és értékes erőket nyerhetünk vissza a hazának.

A demokrácia, a szabadság jelszavával indulunk az új életnek. Milyen szép jelszavak ezek! A demokrácia azt jelenti, hogy a nép minden egyes tagja, minden egyes rétege egyenlő joggal vesz részt közvetve vagy közvetlenül a közügyek intézésében.

Isten különös irgalma, hogy megvagyunk!

Nem bizonyult valónak a hír, amelyet az orosz seregek egyházat irtó szándékáról terjesztettek, sőt sok figyelmet is tapasztaltunk a parancsnokságok részéről az egyházi élettel szemben. Templomaink állnak és akadálytalanul folynak az istentiszteletek.

De még súlyos idők várnak reánk. A gazdasági munkát csak nagy akadályokkal tudtuk, vagy tudjuk végezni, hiányoznak az állatok és az üzemanyag, úgyhogy élelmezési nehézségekkel kell számolnunk. Közszükségleti cikkekben is nagy a hiány, ami a drágaságot növeli és népünk széles rétegeit sújtja.

Csüggednünk azonban nem szabad, össze kell segítenünk szeretettel, nem a nagyobb hasznot keresve, hanem a köznek hasznosabb munkát és szolgálatot juttatva.

A fentiekben kivonatolt pásztorlevél Budapesten 1945 május 24-ről van keltezve. A kiadott rendelkezés értelmében a fenti közös főpásztori körlevelet megérkezését követő vasárnapon olvassák fel a híveknek a templomi szószékről.

HIREK

— **SZERKESZTŐSÉGUNKBŐL. Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét, hogy naponta legkésőbb délelőtt 9 óráig fogadunk el az aznapi szám részére közleményeket. Feleket a szerkesztőségünkben csak délelőtt fél 12—1 óra között fogadunk.**

— **Elhalasztották a városi közgyülést.** Pécs thj. város törvényhatósági bizottságának rendes közgyülését a város főispánja folyó hó 9-én (hétfőn) délután 4 órára hívta egybe. Időközben azonban a főispánnak halaszthatatlan ügyekben Budapesten több minisztériumban kell eljárnia, amikor is a közgyülés kitűzött határidejére visszatérni már nem tud. Így kénytelen volt a már egybehivott rendes közgyülés határidejét elhalasztani, amikor is a törvényhatósági bizottság f. hó 11-én (szerda) délután 4 (négy) órakor a vármegyeháza közgyülési termében ül össze rendes közgyülésre. A közgyülés tárgysorozatában változás nem állt be.

— **Koszorúmegváltás.** Linder Ernőné és özv. Braun Antalné dr. Lutz Miklós ravatalára szánt koszorú megváltása fejében a Klapka-utcai napközi otthon javára 200 pengőt adományoztak.

— **A polgári helyközi távbeszélőforgalom** Fadd és Simontornya központokkal megnyilt. Bővebb tájékoztatást készséggel ad a tudakozó. Hívószáma: 08. Felvilágosítást a 25-00 hívószámú távb. állomásról is lehet szerezni.

— **Menetrendváltozások.** Július 9-től kezdve a Pécs—Siklós állomások között egy új vonatpárt helyez forgalomba a pécsi üzletvezetőség a meglévőn kívül. A 6722. számú vonat Pécsről 6 óra 5 perckor indul, a 6721-es Siklósról 19 óra 4 perckor. Az új vonatok beállításával az üzletvezetőség lehetőséget ad a Harkányon pihenést és gyógyulást kereső közönségnek az utazásra. A Somogyszob—barcsi vonalon közlekedő vonat Somogyszobról 16 óra 15 perckor, Barcsról 4 ó. 15 perckor indul. A Somogyszob—Kaposvár között közlekedő vonat új indulási ideje: Somogyszobról 6 óra 23 perc, Kaposvárról 13 óra 45 perc.

— **A Műhely könyvkiadó szövetkezet** július 10-én délután 4 órakor igazgatósági ülést tart.

— **Orvosi hír.** Dr. Gaál Lászlóné dr. Bruck Stefánia volt gyermekmenhelyi főorvos orvosi rendelőjét Perczel-utca 13. szám alatt megnyitotta. Rendel csecsemő- és gyermekbetegek részére délelőtt 11—12-ig és délután ½4—5 óráig. Telefon: 38-27.

— **Csellő—zongora-hangverseny a Pannóniában.** Holnap, július 9-én este fél 8 órakor kezdődik Thirring Zoltán és Halász Kálmán együttes hangversenye. Műsorukon Beethoven leghíresebb (A-dur) és Debussy Pécsett még nem hallott, egyetlen csello—zongoraszonátáján kívül Boccherini, Debussy és Popper csellő-művei, valamint Bartok, Chopin és Prokofjeff zongora-művei szerepelnek. Előreláthatólag ez lesz a Pécsi Kamaraesték idei évadjának utolsó zenei eseménye. Jegyek az idegenforgalmiban még kaphatók.

— **A villamosvasut új árai.** A polgármester a közüzemek vezetőjének jelentése és a törvényhatósági közüzemi szakbizottság javaslata alapján a közüzemek szolgáltatásainak árait újból rendezte. Helyszüke miatt most csak a villamosvasutra megállapított új árakat közölhetjük, amelyek már hétfőn, folyó hó 9-én életbe is lépnek. Szakaszjegy személy vagy poggyász részére 2.— P, vonal vagy átszállójegy, poggyász részére 3.— P, szakaszjegy gyermek részére 1.60 P, vonal vagy átszállójegy gyermek részére 2.— P. Havi bérletjegy 1 szakaszos 1 fordulós 80.— P, 1 szakaszos 2 fordulós 160.— P, 2 szakaszos 1 fordulós 120.— P, 2 szakaszos 2 fordulós 240.— P. Havi bérletjegy tanulóknak 1 fordulós 50.— P, 2 fordulós 100.— P. Korlátlan vonalbérlet 400.— P.

— **Eljegyzés.** Jármay Gizella és dr. Rihmer József jegyesek.

— **Cséplőgépek és traktorok bejelentése üzemanyagigénylésre.** A polgármester felhívja mindazokat, akiknek Pécs város területén tulajdonukban, vagy birtokukban cséplőszekrény ,cséplőlokomotív vagy traktor van, a gépek adatait 3 nap alatt jelentsék be a város gazdsági ügyosztályában. (Városháza, II. em. 100 ajtó.) Be kell jelenteni a nem üzemképes gépeket is.

— **Orvosi hír.** Dr. Bános Alajos egyetemi magántanár, gyermekorvos rendelőjét Apáca-utca 14. szám alá helyezte. Rendel délután ½3 órától 4 óráig. OTBA és Posta BBI tagoknak ugyancsak ezen helyen és időben rendel.

— **A Vörös Hadsereg átadta az összes szénbányákat a magyar hatóságoknak.** Budapestről jelentik: Bányáinkat, melyek fölött a hadigazdálkodás érdekében eddig a Vörös Hadsereg parancsnoksága gyakorolta az ellenőrzést, átadták a magyar hatóságoknak és a polgári termelésnek. A bányaüzemek kivétel nélkül dolgoznak ugyan, de a termelés a békebeli eredménynek csak egyharmada. Ennek a jelentős kiesésnek négy oka van: az élelmezési helyzet rendkívüli nehézségei, a munkafegyelem hiánya, a munkáslétszám apadása és a rendkívüli nyersanyaghiány.

— **A paritásos munkabérmegállapító bizottságok alakuló ülése.** A város polgármestere a kamarakerületi paritásos munkabérmegállapító bizottságokat alakuló ülésre július 9-én, hétfőn délután 3 órára hívta össze. Minthogy délután 4 órakor városi közgyűlés lesz, ezúton közlik az érdekelt munkabérmegállapító bizottsági tagokal, hogy a meghívóban feltüntetett időponttól eltérően az alakuló ülés 3 óra helyett 2 órakor lesz a szakszervezeti székházban. Kérik a kiküldötteket, hogy annál is inkább pontosan megjelenni szíveskedjenek, mert az alakulás után esetleg egyes szakmákra vonatkozóan szakmai egyezmények megkötésére is sor kerülhet.

— **Nyári időbeosztás az egyetemi könyvtárban.** A pécsi Erzsébet Tudományegyetem könyvtára értesíti az egyetemi hallgatókat és közönséget, hogy az olvasóterem július 1-től július 31-ig bezárólag délelőtt 9—13 óráig van nyitva, délután zárva marad. Augusztus 1-től augusztus 31-ig bezárólag úgy délelőtt, mint délután zárva marad. A könyvkölcsönzés július 1-től augusztus 15-ig délelőtt 10—12 óráig tart, augusztus 15-től augusztus 31-ig bezárólag pedig szünetel.

— **Orvosi hír.** Dr. Gáspár Andor Kardos Kálmán-u. 7. fogorvosi rendelését július hó 9-én újra megkezdi. Rendelési órák: délelőtt 9—12 és délután 3—6 óráig.

— **A Független Kisgazda Párt** rendezésében a Szociáldemokrata Párt dalosversenyén résztvevő Gyöngyösbokrétások és katolikus dalosok tábori misén vesznek részt. Gyülekezés délelőtt negyed tízkor a Székesegyház előtti téren (rossz idő esetén a Székesegyházban).

— **Vasárnap délután 5 órától este 10 óráig tánc a Hullámban.** A PVSK vezetősége vasárnap délután 5 órától este 10 óráig táncdélutánt rendez a Hullámfürdőben a labdarúgó szakosztály felszerelése javára. A PVSK jobb rendezésben szeretné megrendezni a második táncdélutánját. Nem hogy szeretné, hanem fogja is, mert aki eljön, az jól fogja érezni magát. Enni- és innivalóról gondoskodik a kitűnő rendezőgárda.

— **Mikor nem kell fizetni kéményseprési díjat?** Az I. fokú közigazgatási hatóság félreértések elkerülése végett közli, hogy a havi kéményseprési díjat csak az esetben nem kell fizetni, ha a kéményseprő tisztítás végett nem jelent meg. Elvégzett munkáját tehát az ellenőrző könyvecskével igazolni nem tudja. Ha azonban a kéményseprő a házban seprésre jelentkezik és a házzal rendelkező egyén a felkínált munkát visszautasítja, vagy annak elvégzését lehetetlenné teszi, a kéményseprési díjat meg kell fizetni és a kéményseprő könyvecskéjét alá kell írni.

— **A magyar népi művészet:** dal, zene, tánc bemutatására a Szoc. dem. Párt folyó hó 8-án nagy tömegeket vonultat fel. Ugyanis Pécs összes ifjúsági és felnőtt énekkara, 6 vidéki gyöngyös-bokréta, tánccsoport és zenekarok fogják a közönségnek a magyar népi művészeteket bemutatni. Ez a nagyszabású és minden izében szép és változatos előadás vasárnap délután 5 órai kezdettel lesz a volt „Zrínyi Miklós honv. reáliskola" (Hadapródiskola) kerthelyiségében. Utána táncmulatság. Városunk minden polgárát, pártkülönbség nélkül, szeretettel hívja és várja a Szociáldemokrata Párt.

— **A pécsi állami felsőipariskola igazgatósága közli, hogy az építőipari tagozat I. évfolyama az 1945—46. tanévben** ismét megnyílik. Jelentkezni lehet bármely hétköznap 9—13 óráig az irodában, Pécs, Rákóczi-u. 79. sz. Felvételi feltételek: négy középiskola és 12 havi szakbavágó gyakorlat. A felvételi kérvényhez az anyakönyvi kivonatot, az iskolai bizonyítványt, a gyakorlatot igazoló iratot és az újraoltási bizonyítványt kell csatolni. Kérvényre 50 filléres okmánybélyeg. Jelentkezhetnek II., illetve III. évfolyamra kerülők is, akik a háború következtében elmaradtak, vagy így lakhelyükhöz közelebbi iskolába juthatnak. Jelentkezés határideje: augusztus 1-e. Részletesebb tájékoztatást levélbeni megkeresésre is ad az igazgatóság.

— **Két újabb letartóztatás deportált bútor elitulajdonításáért.** Recki Jenő és neje, Zsolnay-u. 10. szám alatti lakosok a mult évben Nyiregyházáról az oroszok elől Pécsre menekültek. Itt a városházán Mihályi István akkori városi tanácsnok mellett nyertek beosztást. Mihályi tanácsnok annakidején a deportáltak ingóságaiból két szoba bútort, konyhabútort és ágyneműt adott át nekik használatra. Nevezettek ezeket a holmikat eladták és ezideig az így szerzett pénzből éldegéltek. Feljelentésre a rendőrség mindkettőjüket letartóztatta átadta őket az ügyészségnek.

— **A hadifogoly gondozó iroda** értesíti az érdekelteket, hogy távollevő hozzátartozóik összeírása a városházán, féiemelet 25. szám alatt megkezdődik. Az adatok feljegyzése céljából a rendelkezésre álló családi okmányokat, valamint a hozzátartozóiktól kapott legutóbbi értesítést mindenki hozza magával. Az összeírás a következő sorrendben történik: Július 9-én A—B, 10-én C—F, 11-én G—J, 12-én K, 13-án L—M, 16-án N—P, 17-én R—S, 18-án Sz—V, 19-én Z—Zs. Hivatalos idő: reggel 8 órától délután 1 óráig.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

„Egy bolond százat csinál" — s a száz bolond bonyolítja, keveri, kavarja a humorosabbnál humorosabb jeleneteket és a közönség három órára megszabadul bujától-bajától, csak mosolyog, nevet, kacag. A szórakoztatásban az ötletes, szellemes mesén kívül a szereplő színészek is minden tehetségükkel részt kívánnak venni. A gyorsütemű fox-tól a hagulatos szentimentális tangóig, a mulatságos személycserétől adódó tréfás helyzeteken át a romantikus, érzelmes szerelemig minden fellelhető a darabban, amit egy jó operettől elvár az ember. A táncoslábú Gyenes Magda, Deák Rózsi, Kovács Gyula és Csonka Endre csimborasszói tánctudásuk legjavát adják. A kavarodás kellős közepén, amikor már az öszegabalyodott cselekmény kibogozhatatlannak látszik, megjelennek az „ápolók" s kettévágják a gordiusi csomót.

Az „Egy bolond százat csinál" bohózat, melyet Csonka Endre rendezett, a szombati premiert követően, keddig egyfolytában kerül színre. A színház igazgatósága kéri a közönséget, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel a jegyeiről lehetőleg előre gondoskodjék a nagy torlódás elkerülése végett.

Műsor:

Vasárnap délután 4 órakor: Egy bolond százat csinál.

Vasárnap este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Hétfő este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

PÁRTMOZGALOM

Kizárás. A Magyar Kommunista Párt pécsi szervezetének fegyelmi bizottsága a következő határozatokat hozta: ifjú Farkas Károlyt, Csima Györgyöt, Győrvári Istvánt a párttagságból kizárták.

A Magyar Kommunista Párt pécsi vezetősége felhívja a szigeti-külvárosi párttagokat, hogy folyó hó 8-án, vasárnap reggel 8 órakor a párt székházában feltétlenül jelenjenek meg. Tárgysorozat: A szigeti-külvárosi kerületi pártszervezet megalakítása, a kerületi vezetőség megválasztása.

Pártnap és pártértekezlet a Nemzeti Parasztpártban. A Nemzeti Parasztpárt vasárnap, július 8-án délelőtt 10 órakor pártértekezletet tart a Rákóczi-út 14. sz. alatt lévő helyiségében. Ugyanott délelőtt 11 órakor a Nemzeti Parasztpárt párttájékoztatót is tart. Ennek keretében Pusztai József hírlapíró ismertetni fogja a Nemzeti Parasztpárt célkitüzéseit mindazok előtt, akik eddig még semmiféle politikai pártba nem léptek be. A párttájékoztatóra mindenkit szeretettel vár a Nemzeti Parasztpárt.

Megjelent a „Pécsi Szabad Szó" ötödik száma. A Nemzeti Parasztpárt hetilapjának, a „Pécsi Szabad Szó"-nak legújabb száma most jelent meg. A lapban Pusztai József a párt alapításának hat éves évfordulójáról emlékezik meg, Kanyar József „Parasztok az urak árnyékában" címmel írt érdekfeszítő cikket. Színes riport számol be arról, hogy Hidason 11 év után újra megszólaltak az „elnémult harangok".

— **Pécs város törvényhatósága** hétfőn kisgyülést tart. Dr. Boros István főispán Pécs törvényhatósági kisgyülését folyó hó 9-én, hétfőn délelőtt 11 órára ülésre hívta össze a városháza kis tanácskozási termébe. A kisgyülés tárgysorozatán egyelőre két pont szerepel, és pedig: 1. A város háztartásának rendezése. 2. Dr. Babocsay József ll. o. aljegyző állásába való visszavétele.

Szakszervezeti hírek

A kisiparosok és kiskereskedők szabad szervezete felhívja tagjait, kik még nem fizették be telefonkészülékük újjáépítési díját, jelenjenek meg a szervezet irodájában (Timár-u. 3., I. em. 2.) Hivatalos óra mindennap délután 3—6 óráig.

Vas- és Fémiparosok figyelmébe. A kisiparosok és kiskereskedők szabad szervezete felszólítja az összes vas- és fémiparosokat, hogy hétfőn, folyó hó 9-én délelőtt ½11 órára jelenjenek meg a szabad szakszervezetek székházának I. em. társalgójában (Timár-u. 3. sz.) Tárgy: Az újjáépítéssel kapcsolatos vas- és fémiparosokra vonatkozó kérdések megtárgyalása.

TANÜGYI HIREK

Felvételi vizsgálatok az ipari leányközépiskolában. Aki az ipari leányközépiskola I. osztályába óhajt felvételt nyerni az 1945/46. iskolai évre, jelenjék meg július 9-én délután pontosan 3 órakor az alkalmassági (felvételi) vizsgálatokra az Anna-utca 13. sz. iskolaépületben. Hozzon magával egy ív síma és egy ív kockás papírt, írószereket, egy kisebb rajzlapot és egy kis darab vásznat himzőpamuttal. Az alkalmassági vizsgálatokat orvosi vizsgálat fogja megelőzni. Az alkalmassági vizsgálat díjtalan.

A pécsi községi polgári leányiskolában a magánvizsgálatok július hó 23-án reggel 8 órakor kezdődnek a Petrezselyem-utcai óvoda épületében. Figyelmeztetik az év elején beírt, de évközben magántanulásra áttért tanulókat, hogy saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek az igazgatói irodában.

SPORT

„Buvár Kund a magyar uszóideál:
hősi merészség, magyar lendület.
Nemzeti érzés, kitűnő uszástudás."

A vasárnapi tömegtehetségkutató verseny igen érdekes sporteseménynek ígérkezik úgy a jelentkezők, mint a nézőközönség részére.

A PVSK július 10-én, kedden délután 5 órai kezdettel labdarúgószakosztályi ülést tart. Kérik a tagok pontos megjelenését.

Barátságos mérkőzés Pécsújhegyen. Múlt és jelen találkozik vasárnap délután a DVAC pécsújhegyi sporttelepén, amikor a DVAC régi játékosai lépnek pályára, hogy összemérjék erejüket a mai DVAC NB II. küzdelmeiben megedződött játékosaival. Külön érdekessége a mérkőzésnek, hogy azon résztvesz többek között a DVAC sok éven át volt edzője és játékosa, Rucskai is. A mérkőzés délután 6 órakor kezdődik a DVAC pécsújhegyi sporttelepén.

Nem fél 6 órakor, hanem fél 5 órakor kezdődik a DVSE—PVSK barátságos labdarúgó mérkőzés. Az eredeti tervtől eltérően nem fél 6 órakor, hanem fél 5 órakor kezdődik a DVSE—PVSK barátságos labdarúgó mérkőzés, amely iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A mérkőzés a Hun-utcai sporttelepen kerül lejátszásra. A kitűnő formában lévő DVSE jó játékkal akar bemutatkozni hosszú szünet után Pécsett. A PVSK-nak nem lesz könnyű mérkőzése.

A PAC által rendezendő vasárnapi tömeg úszóverseny részletes programmja: Kezdete délután 6 órakor. Először az egyesületek versenyzőinek kiírt úszószámai, utána 50 méteres úszás mindenki részére (lányok, fiúk) stb. Bemutató műugrás, utána 3 tetszés szerinti ugrás, a műugró állványról mindenki részére. Az 50 m úszásra és a műugrásra nevezni lehet a verseny előtt egy órával, Telfel Zoltán PAC szakosztályvezetőnél, illetve Novotarski István PAC műugrónál a helyszínen. Tekintettel arra, hogy az időjárási viszonyok nem a legkedvezőbbek, hűvös, szeles idő esetén a versenyt egy héttel későbbre halasztjuk, a sportolók egészségének megóvása végett.

SZABAD SZÓSZÉK

VÁLASZOLOK...

Kedves Láncos elvtárs! A multkori szíves megemlékezésére, amelyben engem különös kitüntetés ért a személyszerinti kiemeléssel. Őszinte csodálkozással bár, de tudomásul kell vennem, hogy Ön a MADISz elleni gyülöletemről beszél, különösen az Uj Dunántúlban megjelent cikkemet kifogásolja. Kérem Önt, kedves Láncos elvtárs, húzza alá e cikkemből azokat a sorokat, amelyek a MADISz ellen izzó gyülölettel beszélnek. *Ha Ön egy sort talál e cikkben, akkor én hajlandó vagyok Önnek minden erkölcsi jóvátételt megadni.*

Tény az, hogy az Önök által létrehozott ifjúsági egységet mi szociáldemokraták nem valljuk magunkénak, mert mi a demokráciát politikai pártok nélkül nem tudjuk elképzelni. A politikai pártok jövőjét pedig az ifjúsági szervezetek nélkül rendkívül siralmasnak mondhatnánk. Bennünket nem vezet félelem, hogy sokat mondunk, amikor céljainkat kell megvallani, mert, higyje el, azokat a párttagokat, akiket csak közvetett uton tudott a párt zászlaja alá állítani, soha nem tekintheti teljes értékü harcosoknak. A mult megfélemlitő módszere alatt meghunyászkodóvá vált tömeget, higyje el, egyedül a bátor kiállással tudja megnyerni. Azért mondtam mindezt el, mert tudom, hogy a MADISz-t Önök a pártok eszméinek terjesztése céljából elöiskolának szánták.

Egységbontóknak nevez bennünket szociáldemokrata ifjakat, mert egy-két tulbuzgó tagunk a röpcédulákat a MADISz ünnepnapján is, mint sokszor máskor, osztogatni merte. Nem volt az rossz szándék, csupán gyerekes csiny és nem jó ezt az idősebbeknek oly szigoruan venni, mert mint az Ön cikke hatásából is láthatta, csak ártott az egységnek. Pedig *az igazi demokratikus egységet mi is szivből kivánjuk olyannyira, mint ez országnak talán egy ifjúsági szervezete sem.* Lehetne-e szebbnek elképzelni a MADISz-t, mint egy ifjúsági csúcsszervezetnek a szakszervezet mintájára, de, hogy ez lehetővé válhassék az elvekből engedni nem elegendő, hanem új alapokat kérünk, amit azonban közösen kivánunk lerakni. A pártok ifjúsági szervezetei pedig szabadon működhetnének és a politikai nevelést továbbra is ők látnák el, *a társadalmi nevelést azonban ily közös szervezetben óhajtanánk végrehajtani.* Itt akadály sem a sport, sem a politika nem lenne, mert az uj társadalom kialakitása végtelen munkát és kiapadhatatlan időt követel. Hol van a mi sokat emlegetett műveltségünk, a mi szociális és bajtársi érzésünk, és annyi sok már erkölcsi és szellemi éretség, lám, milyen szépen megoldhatnók ezt közös munkával, mert csak azzal lehet? Kérdem tovább, hogy amikor gyermekeinkre tekintünk, nem érzünk-e hiányt valamiben, de igen sokat is. Férfiasságot, jellemet, becsületet, munkaszeretetet és mindezeken túl hazaszeretetet. Az Ifjaink e forrongó átalakulásban nem találják helyüket, valljuk be őszintén, a legtöbbje az élet könnyebb oldalát keresi, ha nem is az igazit? Ez is a társadalmi nevelés problémái közé tartozik, rá kell nevelni minden ifjút arra, hogy csakis a becsületes, jól végzett munka adhat boldogulást és megbecsülést az életben. Sajnos, könnyes szemmel állhatunk hazánk sorsának alakulása előtt, ha annak fiai csak annyit tettek érte, mint mi. Előbb a fasisztáknak engedtük lerombolni, most pedig csak állunk a Messiást várva a romok előtt és nagy szomoruságunkban sóhajtozunk. *Értsük meg mindannyian, ha ezt az országot a magunkénak akarjuk, ha véres verejtékkel is, de nekünk kell felépiteni. Ne várjunk! Álljunk munkához, mert minden pillanatnyi késedelem nemzetünk halálát hozhatja.*

Lám, ezek mind a társadalmi nevelés keretébe tartoznak és vannak-e magasztosabb célok, mint e nevelési módok megvalósitása? Ilyen hivatást várunk a MADISz-től és igérem az ifjúság nevében, ha ez valóra válik, mi leszünk zászló-hordozói a szervezetnek. A mi ifjaink egyhangú lelkesedéssel válaszoltak a felhivásra, hogy nyári, fizetéses szabadságukat a drávamenti falvak felépitésére és az aratás meggyorsitására ajánlják fel. Jöjjenek ifjaikkal Önök is, és én már látom, hogy e közös munkánk sok szomorú szemet fog mosolyra ébresztení a szebb jövendőbe vetett bizalom valóra válásaként.

Kovács Ferenc

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN
SZÍVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI
A 29—49 TELEFONSZÁMOT!

Közellátási tájékoztató

ÉTOLAJUTALVÁNYOK ÁTVÉTELE

A közellátási ügyosztály felhívja az étolajárusításával foglalkozó kiskereskedőket, hogy étolajutalványaikat a Kereskedők Testületében szombaton és hétfőn a hivatalos órák alatt vegyék át.

A kereskedők a részükre kiutalt étolajmennyiséget a Mautner olajgyárban vehetik át. Minden kereskedő az étolaj átvételéhez edényt tartozik adni.

ÉTOLAJELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály közli, hogy július hó 11-től, szerdától kezdődően az étolajárusításával foglalkozó kiskereskedők a július 1-től 14-ig terjedő 2 hétre a II. félévre szóló zsírjegyek 1—2. számú szelvényeire 10—10 dkg, összesen 20 dkg étolajat tartoznak a vevőközönségnek kiszolgáltatni.

NYILT-TÉR

Feleségemtől, született Berencz Gizellától különváltan élek és ebből kifolyólag érte semmiféle anyagi felelősséget nem vállalok.

Bartalovics József,
Mohácsi ország-út 69. szám.

* E rovatban közöltekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

OTTHONT TALÁL, idősebb, egyedülálló, menekült-asszony, házvezetésért. Érdeklődni: Zsolnay-utca 33.

MAJSI hengermalom keres főmolnárt és önállóan dolgozó molnársegédet.

PEDIKŰR, testmasszázs. Rónai-szalónban, Király-utca 8. szám.

ORSZÁGOSMÉRETŰ méhkaptárakat vennék. János-utca 10. özv. Keil Györgyné, az udvarban.

MINDENNEMŰ villanyvilágítást vállalok. Villanyvasaló, villanyrezsó, modern-órák, porszívógép eladó. Rádió-, villamossági-anyagokat, kályhát veszek. Dudek villanyszerelőmester, Székely Bertalan-út 2. szám.

FIGYELEM! Jóminőségű gittel, ablakgittelést vállalok. Megvakult tükröket újra foncsirozok. Tamási üveges és tükörkészítő. Tettye-utca 38. Telefon: szívességből 33-85.

110 V-OS és 220 V-os forrasztó-páka eladó. Cím: Pius-utca 4. szám, emelet.

STARK-SZALON megnyílt, régi helyiségében, Kazinczy-utca 2. szám. Anyaggal is a vevők rendelkezésére áll. Tanoncok, varrólányok felvétetnek.

KÉT DIÁKLEÁNY vagy fiú, ccinos kis szobát és teljes ellátást nyerhet a Belvárosban. Fizetés természetben. Vörösmarty-utca 7. szám.

FAJTISZTA angóra-nyulak, ketrecekkel együtt is, eladók. Jankovics-telep, Rigó-utca 7. szám.

ELADÓ többféle asztalos-szerszám. Felsőpanturluk-utca 2. szám.

FELVESZEK a háztartás minden ágában jártas, komoly nőt, bentlakással. Főzni nem kell. Cím: Mór-utca 1. szám.

KIFOGÁSTALAN, modern, sport, gyermekkocsi eladó. Cím: Telefon 10-49. vagy 2528. sz. alatt a kiadóban.

12 SZEMÉLYES evőeszköz, ebroszt és egy márványteréziai csillárt, megvételre keresek. Cím: telefon: 12-92.

BEJÁRÓ-takarítónőt, reggel ½7-től délelőtt 10-ig alkalmazok. Jelentkezés: Deák-utca 25. II. em.

ÁPOLÓKAT felvesz az Elmeklinika.

BELVÁROS központjában, tágas raktárhelyiség bérbeadó. Bővebbet: Perczel-utca 15. sz., első emelet.

HÁZ, emeletes bérház, még 17 évig adómentes, 2x2, 7x1 szoba-konyhás lakással, eladó. Nagy József ing. közv. Pécs, Nagyflórián-u. 3. Telefon: 30-56.

KELETI-perzsa és egyéb más szőnyegek, javítását és tisztítását vállalom. Simon Margit, Irgalmasok-u. 6. I. em. Telefon: 31-83.

ELCSERÉLNÉM 1050 négyszögöl, teljes termő, 8 éves szőlőmet, sok gyümölcsfával, lakható présházzal, teljes felszereléssel. Város területén lévő családi-házért. Esetleges értékkülönbözetet ráfizetném. Leveleket „Elfoglaltságom végett 5970" jeligére a kiadóba kérek.

MINDENNEMŰ cementáru-, műkő- és síremlék-munkák kivitelezését vállalja Kassai, Visnya Ernő-utca 12. szám. (Málomi-út.)

ELCSERÉLNÉM 2 szobás, régibérű, Belvárosi, földszinti lakásomat, ugyancsak Belvárosi, 2 szobás, komfortos lakásért. Várady Antal-u. 22

KÖZÉPBACSKAI, 17 évig volt önálló, több nyelvet beszélő, rövid- és divatáru-kereskedő, kiváló szakember, könyvelő, levelező, társulna vagy vezetőállást vállalna. Cím: 5941. sz. alatti a kiadóhivatalban.

ELCSERÉLNÉM szoba-konyhás éléskamrás, disznótartásos lakásomat, 2 szobás, éléskamrás és disznótartásos lakással. Cím: Cserhalmi, Felsővámház-utca 66. szám.

22 ÉVES, fiatalember, testi hibával, hozzáillő házias leány ismeretségét keresi, házasság céljából. Aki a gazdaságomhoz egy kicsit hozzásegítene. Leveleket 5879. számra a kiadóba kér.

KRÉMEK, pudorek, rúzsok, békebeli minőségben. La Belle kozmetika, Király-utca 25. sz. I. emelet.

GYERMEKKOCSIK újrafényezését vállalom. Zsolnai József, fényező- és mázoló-mester, Pucher-utca 8. szám.

VILLANYVASALÓK, főzőlapok, házi villamosberendezések, villanymotorok szerelését és javítását vállalom. Ugyanott egy 220 V. villamos teafőző eladó. Kostyál villanyszerelő-mester. József-utca 23. szám.

KOSZTOS-DIÁKOT vállalok, 10—15 éves korig, egyet, esetleg kettőt. Ferenciek-utca 8. szám, emelet bal.

BONYHÁDI telepítési hivatal, százalékos részesedésre felvesz gépészeket, kik traktor-kezeléshez értenek. Jelentkezni lehet: Gaál osztályvezetőnél.

KEVESET használt, modern ebédlő-berendezés és egy rövid zongorát, vennék. Cím: Nagy Pálné, Visnya Ernő-út 19. (Málomi-út.)

EGY szoba-konyhás lakást keres, fiatal házaspár, azonnalra. Szíves megkeresését „Sürgős 6062" jeligére a kiadóba kérnek.

PRÍMA, mokett, szezlóntakaró eladó. Király-utca 23. szám. Kárpitosnál.

JÓKARBAN lévő, vajszínű, mély, gyermekkocsi és egy használt kerékpár, eladó. Jankovics-telep Fürj-utca 21. szám.

BÚTOROZOTT szobát keres két nő, konyhahasználattal, azonnalra. Basamalom-u. 4. szám.

SZAKÁCSNŐNEK ajánlkozom. Katalin-u. 1/1., középső ajtó.

TANC-tanulás, magánúton. Fellner tánctanárnál, Városház-utca 2., félemelet. Telefon: 30-65.

ELADÓK ifjúsági- és mesés-könyvek, társas játékok, 6 éves gyermeknek cipő és szandál továbbá 4 méter, vékony, női ruhaszövet, tiszta gyapjú. Cím: Kaposvári-utca 20. szám

SZAKÁCSNŐT azonnalra felveszek. Szőlő-u 63. szám.

AKI TUD Varga József szakaszvezetőről, (aki Szekszárdra, a 18-as gyalogezred 1-ső lövészszázadhoz vonult be), értesítse aggódó feleségét, Varga Józsefnét Pécs, Mátyás Flórián-u. 19. sz.

KETTŐ darab csillekocsi, 1 mű-ez, eladó. Nagyvárad-utca 22. szám.

MEGBÍZHATÓ, gyermekszerető mindenest keresek július 15-re. Marosvásárhely-utca 10. sz.

EGY gyermekágyat, 2 sport, gyermekkocsit vennék. Nagyvárad-utca 22. szám.

HÁZTULAJDONOSOK! Légoltalmi bádogtartályokat magas áron veszek! Szigeti-út 3. sz.

PATTANÁSOS, tisztátalan bőrét gyorsan rendbehozza Prodermin-kenőcs. Fertőtlenítő, pórusösszehúzó, hámképző, kiváló készítmény. Fehér kozmetika. Pannonia-köz.

AZONNALRA elhelyezkednék, kicsi fiammal együtt, házvezetőnőnek. Vidékre is. Cím: Hegyalja-utca 70. sz. Nagy Erzsébet.

KI TUD RÓLA? Tóth Károly had.-őrm. Cserordőről (Jutas) írt utoljára. Később Balatonakaratjáról, majd polgádiból üzent. Aki tud róla, szíves értesítést kért T ó t h Károlyné és két kis gyermeke Pécs, Ágoston-u. 43. szám.

ELADÓ egy jókarban lévő, fehér, sport gyermekkocsi. Cím: Mihály-utca 15/1. szám.

KISZOLGÁLÓLEÁNYT keresek azonnalra. Játéküzletbe. Jóerkölcsű és tisztakezű legyen. Cím: Henrich Ferencné, Irányi Dániel-tér 2.

BÚTOROZOTT szoba Belvárosban, egy vagy két úrinő részére, ágynemű nélkül, kiadó. Rákóczi-út 39/d.

ÜZLETHELYISÉGET keresek, Belváros forgalmas helyén. Közvetítőt honorálom. Cím: Rákóczi-út 39/d. II. em. 8.

MEGBÍZHATÓ nőt keresek, aki kétszemélyes háztartás vezetését vállalja, azonnalra. Fehér, Liszt Ferenc-utca 4. szám.

HIDRALIKUS prést (esetleg olajprést) keresek megvételre. Pénzért vagy villanymotorért, cserébe. Értesítést 25-38 telefonon kérek.

EGY DARAB, 5 hónapos süldő és egy sport, gyermekkocsi eladó. Piusz-utca 23. szám.

MÁR NEM UJSÁG! Tudjuk, hogy Frankfurter megveszi eladó ingóságainkat és nála megfelelő árért vásárolhatunk is. Tehát legyen Önhöz is szerencsém. Mindent veszek. Hal-tér 5. szám. Telefon: 24-70.

ELSŐOSZTÁLYÚ, 35 kat. hold föld és rét egytagban, felesben kiadó. Bővebbet: id. Farkas Józsefnél, Szabadszentkirály község 53. sz. alatt.

TANGÓHARMONIKA, 12 basszusos, eladó. Magyarszéki-út 8. szám. Kriszt-kocsma mellett.

BIRTOK bérbeadó, Délbaranyában, műút mentén, községben. 40 kat. hold, I. oszt. föld, teljes felszereléssel, külön lakással, azonnal kiadó. Bővebbet: Pál iroda Nagyflórián-u. 1.

MODERN, sport, gyermekkocsi, eladó. Cím: Petőfi-utca 30. szám.

ELADÓ dupla ágyterítő, alátéttel, nagy festmény (női akt), prima szövet-kosztüm. Klapka-utca 8. szám.

FEKETE férfiruha, kifogástalan állapotban, erős termetre eladó. Király-u. 20. Könyvüzlet.

KIADÓ 4 hold szántóföld. Ugyanott bőr-aktatáska elcserélhető 38-as nőicipőért, esetleg eladó. Pécs, Kovács-telep, Kisfoludi-utca 17. sz.

VESZEK babaruháknak való ruhadarabokat, nagyobb mennyiségben. Ugyanott nagyobb mennyiségben, kisméretű rongybabák kaphatók. Ugyanott hozott anyagból rongybabát készítek. Hunyadi-u. 30., udvar, bal első ajtó.

KIFOGÁSTALAN, békebeli, világos, mély, gyermekkocsi eladó. Makár-utca 70/1.

SASHALMI magánnyomozó Pécs, Petrezselyem-u. 36. Figyel, kutat, nyomoz! Eltűnt hozzátartozóit, értékeit, az egyes miniszteriumokba elfekvő kérelmeit. Állampolgárság, névmagyarosítás stb. Felkutatja és kinyomozza.

KERESEK megvételre, Gyarmaton, Lerchenfeldben, házhelyet vagy kisebb házat. Varga, Liszt-út 43.

BLÚZOK, selyemszoknyák, csinos, bakancs, prima állapotban eladó. Szülészet, főporta.

ELADÓ 3 m felöltő- és 3 m sportszövet, 4 m inganyag, új, fekete csikóbunda, férfifelöltő, 2 darab függöny, modern sportkocsi, nagy, keményfaasztal. Rákóczi-út 73/a. I. em. 2. a.

KI TUD Ruzsics Ferenc őrvezetőről, ki 1944 szept. 8-án indult a pécsi fog. vonatoszt.-al. Előzőleg a fegyverjavító-műhelyben volt. Nov. 8-án írt utoljára. Nagyon kérem, aki tud róla értesítsen. Székácsi zls. oszlopával indult. Wolff Judit Pécs, Szakmáry-utca 18/1. szám.

JÓKARBAN lévő férfi-kerékpár eladó. Cím: Alajos-utca 6. szám.

KÉT egymásbanyíló, bútorozott szoba, azonnalra kiadó. Anna-utca 7. szám.

KI TUD Horváth József ht. őrm-ről, aki 1944 febr. 1-én indult Szekszárdról. Novemberben írt legutoljára. Gödöllő körül esett fogságba. 1945 márciusban a kiskunfélegyházai fogolytáborban volt. Aki valami bővebbet tud róla értesítse feleségét, Horváth Józsefné Pécs, Szakmáry-utca 35. szám.

ELADÓ 2 darab csikótűzhely. Kapács-utca 11. (Nagyállomás alatt.)

JÓKARBAN lévő női- és egy férfi-kerékpár eladó. Cím: Papnövelde-utca 14. szám.

JÓL FŐZŐ szakácsnő ajánlkozik, vidékre. Cím: Szőlő-utca 34. szám.

CSAPA-UTCA 2. SZÁMÚ telepemen, 150 kocsi istállótrágya, ingyen kapható. Heinemann Henrik.

KIADÓ BÉRBE, vagy feleseművelésre, Nagyharsányban fekvő 26 kat. hold föld, esetleg szőlő is, lakás és gazdasági épületekkel. Érdeklődni lehet: Arbanász, Pécs, József-utca 8. sz.

FIGYELEM! A grafológus 9—6-ig fogad. Vidékre levélben is válaszol. Marosvásárhely-u. 2.

FIATAL házaspár (rendőrtisztviselő), bútorozott szobát keres, konyha- és fürdőszobahasználattal, július 15-re vagy aug. 1-re. Ajánlatokat 6089. számra a kiadóba kérnek.

MÉHCSALÁDOKAT, méhrajokat veszek. Ajánlatot „Méhészet 6076" jeligére a kiadóba kérek.

36 ÉVES, szorgalmas, rendes, egyedülálló, barna asszony, férjhez menne. Szintén egy szorgalmas, jóraváló, egyedülálló férfihez, 38—40 éveshez. Bútorom, kelengyém és lakásom van. Csak komoly leveleket, 6082. számra a kiadóba kérek.

GÉPÍRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan véges Gépíróiroda, Deák-u. 2. Ugyanott egy írógép eladó.

ELCSERÉLNÉM régibérű, 3 szoba, őszkomfortos lakásomat, 1 szoba, hallos, vagy 2 szoba, hallosra. Megbeszélés vasárnap 9—10-ig. József-utca 23. szám. 14. ajtó.

20 KAT. SZÁNTÓ, lakóházzal, gazdasági felszereléssel, felesbe vagy bérbe, azonnal kiadó. Görcsöny 16. házszám.

KÖRNYÉKI malom keres ügyes molnársegédet, lakás van. Nyugodt megélhetés biztosítva. Választ 6066. számra a kiadóba kérnek.

MEGBÍZHATÓ bejárónőt keresek a délelőtti órákra. Jelentkezni: Dr. Bános, Apáca-u. 14.

BÉRELSZÁMOLÓ ÖTI, adók, szakmai családpénztár, összes adminisztrációs dolgokban perfekt, bármilyen állást keres. Leveleket „Sürgős 2559" jeligére a kiadóba kér.

20 ÉVES urileány, élettársa lenne rk., korrekt úriembernek. Leveleket „Válasz-úton 5960" a kiadóba kér.

MINDEN KÁROS szenvedélytől mentes, középkorú férfi, feleséget keres. Csak falusiak jelentkezzenek. Lehet németajkú, magyar vagy testi hibás, akinek 10 holdat meghaladó birtoka van. Közvetítőt díjazok. Leveleket 6043. számra a kiadóba kér.

KONVENCIÓS, gazdasági cselédeket keresek felvételre. Lajosházi-puszta, Harkányhoz 1 km, Baranya m. Jelentkezni július 30-ig.

JÓL FŐZŐ, középkorú nőt, pusztára, öt személyre, felveszek. Lajosházi-puszta, Harkányhoz 1 km. B. m. Jelentkezni július 30-ig.

ELCSERÉLNÉM, magaslati-úton levő, nagy házamat, villamos mentén, családi házért. Cím: Alsóhavi-utca 15. szám.

EGY DARAB, két méter széles, igen erős vaskapu eladó. Szilágyi Dezső-utca 22. szám.

76 KAT HOLD birtok bérbeadó. Halbich István, Vaskapu-puszta, u. p. Ócsárd állomás.

NYERSOLAJMOTORT vennék, 10 vagy 12 lóerőset. Kolter, Munkácsy Mihály-utca 12. szám.

ELADÓ egy darab, 8 éves, herélt ló, hozzávaló kétkerekű kocsival, szerszámmal, vagy anélkül. Siklósi-utca 40. szám.

TÁSKA-GRAMOFON eladó. Megtekinthető: Mohácsi országút 51. sz. Vendéglő.

VILLANYMOTORT vennék, 8 vagy 12 lóerőset Kolter, Munkácsy Mihály-utca 12. szám.

SINGER varrógép, kitűnő állapotban, eladó. József-utca 42. szám. Délelőtt 9—12-ig.

Magánalkalmazottakat Igazoló Bizottság.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy Pécs város Nemzeti Bizottsága 36/15. N. B. 1945. sz. alatt elrendelte az összes magánalkalmazottak igazolását.

Ezen igazolási eljárás 1945. július 9-én a Szabad Szakszervezetek Székházában mindennap délelőtt 8 órai kezdettel a kifüggesztett falragaszokon lévő cégek alkalmazottai igazolása ügyében a feltüntetett idősorrendben, tárgyalásokat tart és határozatokat hoz.

László István,
az I. sz. Igazoló Bizottság elnöke.

HÁZITANÍTÓ, nő vagy férfi, esetleg komoly VII—VIII-os diák, IV. elemista fiú mellé, középiskolába való előkészítésre, vidékre, azonnal felvételetik. Ajánlatokat „Lelkiismeretes 5827" jeligére a kiadóba kérnek.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

REKAMIÉK, szelónok. Lakásberendező, Színház-tér 3. szám.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz, Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 50-15.

KERESEK megbízható nőt, teljes ellátással, aki a házi-munkát elvégezné. Rónai-villa, Kiszkókó 3. Megyei árvaházzal szemben.

MÉZET, minden mennyiségben veszek. Tóth Géza kis- és nagykereskedő, Zsolnay V.-u. 13. József-utca 23. 14. ajtó. 2—3-ig.

LEGOLCSÓBB az „Elektrit"-gyufa. (2 P 50 f.) 110 és 220 V. áramhoz. Richter, Király-utca 21. és Ferenciek-utca 37. tőzsde.

ÚJ ÉS HASZNÁLT bútorok. Bútorház, Felsőmalom-utca 9. szám.

30.000 PENGŐS kölcsönt keresek. Pénz biztosítva. Kamatba: élelmet, vagy fát adok. Zidina-környék 19. szám. Szabó.

ABLAKGITTELÉST, javítást vállalok, régi tükröt, vastag kirakatüveget, vagy bármilyen táblaüveget veszek. Régi vak tükör foncsorozását vállalom. Nagy János üvegcsiszoló, tükörkészítő és üveges. Pécs, Siklósi-u. 9. Telefon: 29-47.

2½ TONNÁS teherautóval, mindennemű fuvarozást vállalok. Budapestre is. Kovács János, Mateosztag, Szigetvár. Telefon: 74. Pécsi iroda: Rákóczi-út 39/a. Telefon: 19-90.

KERESEK üzlethelyiséget, lelépést fizetek, esetleg fodrász-üzletet veszek. Cím: K. Dvorzsák Károly fodrász-mester, Felsőmalom-u. 1.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

HASZNÁLT regényeket veszek és eladok, vagy cserélek. Mária-utca 25. szám.

SZÍVÓGÁZMOTOROS malom keres vezetőmolnárt, magas fizetéssel. Hengermalom, Mecsekalja.

MEGBÍZHATÓ bejárónőt, a délelőtti órákra, keresek. Ugyanott zsíros bödönt is vennék, 25—40 literest. Cím: Rákóczi-út 74., jobbra, alsó csengő.

ELCSERÉLNÉM családi házamat a Szigeti városrészen, hasonlóért. Cím: Székely Bertalan-utca 79. szám.

TÉLIKAPOSZTA-palánta legolcsóbban vásárolható. Lotz Károly-utca 34. szám.

VÁCI, 3 szobás, komfortos, 360 négyszögöles, kertes házamat, elcserélném pécsi, hasonló házzal. Cím: Márkus Jenő Pécs, Petrezselyem-utca 40. I.

MUNKÁSLÓÉRT angol-malacokat adnék cserébe, megegyezés szerint. Dallos János, Kozármisleny, Pécs mellett.

KIMONDOTTAN jókarban lévő, mély, gyermekkocsit megvételre keresek. Választ ármegjelöléssel Féger István Palotabozsok, címre kérek.

REUMASZESZ, egér és patkányméreg kapható az É d e n-drogériában. Színház mellett.

KEVESET használt, fél hálót vennék sürgősen. Cím: Pászti Ilonka Pécs, Bányatelepi-út 33. szám.

NEM KELL sorban állni. Ön a következő, aki megpróbálja és meg fog győződni arról, hogy mindent a legmagasabb áron veszek. Frankfurter, Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

KI TUD RÓLA? Baka János szakaszvezetőről, aki mult év okt. 9-én szeroszloppal Veszprémbe ment, utolsó üzenetét Esztergom vm. Tinnye községből küldte. Szíves értesítést kér felesége: Baka J-né Pécs, Szigeti országút 65. szám.

6 MÉTER, krepdesint elcserélnék hasonlóért, sötétebbre. Majláth-utca 17. Pintér.

JÚLIUS 16-ra, hosszabb bizonyítványai, mindenest keres özv. Berecz Károlyné, Rákóczi-út 67. szám, emelet.

ANGÓRA-nyulak eladók. Szilágyi Dezső-u. 12.

ELCSERÉLNÉM szentlőrinci családi házamat, Pécsett, hasonlóért. Mb.: Szabó István Pécs, Kossuth Lajos-utca 17. szám.

ÉPÍTKEZÉSI-állásfa, vaskapocs stb. eladó. Sztípánovitsnál, Kisszkókó 10. szám.

EGY SZÉP pólyapárna eladó. Aidinger J.-u 5. szám.

HÁLÓSZOBA-BÚTOR, teljesen új, sötét színben, eladó. Megtekinthető mindennap 1—2-ig. Rákóczi-út 59. szám.

FIATAL angóranyulak eladók. Ugyanott belga anyanyulakat veszek. Apponyi-tér 6, házmester.

MUNKAADÓK FIGYELMÉBE. A Magánalkalmazottak Igazoló Bizottsága működését megkezdte. Az Igazoló Bizottságok dologi és egyéb kiadásait Pécs város és Baranya vármegye Nemzeti Bizottsága m. hó 20-án hozott határozata értelmében a munkaadók kötelesek viselni. Felkérjük tehát a munkaadókat, hogy f. hó 12-ig alkalmazottanként 25 pengő költséghozzájárulást az Igazoló Bizottság pénztáránál (Szakszervezetek Székháza, Timár-u. 5.) elismervény ellenében befizetni szíveskedjenek. Ugyancsak ez alkalommal átvehetők a magánalkalmazottak által kitöltendő kérdőívek is.

Szerkesztőbizottság:

BERR VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — FOZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 153. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 10. Kedd

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Jugoszlávia demokráciájának lényegéről beszélt vasárnap Tito marsall

Magyar kiküldöttek részvételével megnyílt a balkáni antifasiszta ifjúsági kongresszus — Kolera- és tífuszjárvány fenyegeti Berlint

Fontos politikai megnyilatkozás hangzott el vasárnap Belgrádban. Tito marsall mondott nagy beszédet, amelyben kifejtette Jugoszlávia bel- és külpolitikai célkitűzéseit. Rámutatott a háború előtti jugoszláv kormányzat hibáira és Jugoszlávia mai erős helyzetére az egyesült nemzetek között.

Jugoszlávia a béke legfontosabb tényezője jelenleg a Balkánon. Mint ilyen nyugtalanul szemléli a görögországi fejleményeket, ahol a reakció terrorja érezteti hatását és ezernyi macedon nemzetiségit, továbbá görög demokratikus érzelmű állampolgárt kényszerít a menekülésre.

Az új Jugoszlávia külpolitikája legfontosabb vívmányának tekinti nagy szláv testvérével, a hatalmas Szovjetunióval való diplomáciai egyezményét. Jugoszláviát a legjobb viszony fűzi Nagybritanniához és az Egyesült Államokhoz,

amelyek szintén emberfeletti áldozatokat hoztak a fasizmus elleni küzdelemben és óriási segítséget nyujtottak Jugoszláviának. „Biztos vagyok benne — mondotta Tito marsall —, hogy a két angolszász országban többségben lesznek igazi barátaink, akik megakadályozzák majd, hogy a jugoszláv hazafiak élete árán felszabadított területeket tőlünk elvegyék."

Azzal a váddal kapcsolatban, hogy Jugoszláviában nincs igazi demokrácia, Tito marsall kijelentette, hogy ebben az országban a legszélesebb tömegekre támaszkodó demokrácia van.

Ezen a téren Jugoszlávia saját szükségletei szerint rendezkedik be és nem utánozhatja más országok demokráciáját.

A jövőben megtartandó választások keretében minden polgár kinyilvánithatja politikai felfogását Jugoszlávia jövendő kormányformájára vonatkozólag. A jóindulatú, pozitív kritikát figyelembe vesszük, mint a demokratikus rendszer fontos vívmányát. A rosszindulatú és aláaknázást célzó kritikát azonban le fogjuk törni.

Tito marsall beszédében kiemelkedő momentum a görögországi reakció felett mondott éles bírálata, amely nem először hangzik el az európai külpolitika demokratikus érzelmű országai részéről. Moszkva félhivatalos megnyilatkozásai is nem egyszer mutattak rá a görögországi terror visszás oldalaira és káros következményeire.

Mindez azt mutatja, hogy a Szovjetunió és leghívebb szövetségese, Jugoszlávia éberen őrködnek, hogy megakadályozzák az első aléltságából feltápászkodó európai reakció rendbontó kísérletezéseit.

A BALKÁNI ANTIFASISZTA IFJÚSÁG BELGRÁDI KONGRESSZUSA

Vasárnap nyilt meg Belgrádban ünnepélyes keretek között a balkáni antifasiszta ifjúság értekezlete, amelyen Magyarország kiküldöttei is résztvesznek. A megnyitó ülés első szónoka Karbej, Jugoszlávia helyettes miniszterelnöke volt, aki hangsúlyozta, hogy a balkáni antifasiszta ifjúság a demokratikus vívmányok megőrzésének leghathatósabb biztosítéka.

Ez az ifjúság fogja ápolni a balkáni országok közti kapcsolatokat és egységet, amelyet nem bonthat meg többé a fasiszta sovinizmus ármánykodása.

A reakció elleni küzdelem tehát lényeges pontja az antifasiszta ifjúság programmjának.

A helyettes miniszterelnök beszéde után a többi ország kiküldöttei, — többek között Magyarország képviselője — emelkedtek szólásra és a jövő együttműködésre vonatkozó tántorithatatlan elhatározásukat juttatták kifejezésre.

Az elmult évek mesterségesen szított gyűlöletpropagandája után jól esik hallanunk az egészséges fejlődés első biztató megnyilvánulásait annak az országnak a fővárosából, amellyel szemben Magyarországnak talán a legtöbb erkölcsi tartozása van.

A MAGYAR-SZOVJET MŰVELŐDÉSI TÁRSASÁG JELENTŐSÉGE

Nikolaj Fjedorov, a moszkvai rádió ismert hírmagyarázója külön cikkben foglalkozik a Magyar-Szovjet művelődési társaság jelentőségével. Szükségesnek tartjuk ismertetni a cikket, mert beletartozik a láncolatba, amely Magyarországot a demokratikus világ életének egészséges vérkeringésébe belekapcsolja. Fjedorov szerint a fasiszta uralom után a magyar demokratikus értelmiség úgy látja, hogy erkölcsi jóvátétellel tartozik a Szovjetuniónak. *A két és fél évtizedes rágalomhadjárat nem mult el hatás nélkül és a magyar közvélemény nem tud többet, mint amennyit az első világháború előtt tudott.* Alapjában véve csak a régi orosz irodalom világhírű mestereit ismerik Magyarországon. A Szovjetunió sokoldalú életének ismertetése viszont fontos szerepet játszik Magyarországon. A szovjet kultúra megismerése termékenyitőleg hathat ki a magyar demokrácia fejlődésére. *A Vörös Hadsereg nemcsak az állami élet önállóságát szerezte meg, hanem kiszabaditotta Magyarországot kulturális elszigeteltségéből.*

Örömmel üdvözöljük Fjedorov cikkét, amely azt mutatja, hogy orosz félhivatalos körök is felfigyeltek az új demokratikus Magyarország részéről történő kisérletekre, melyek a mult hibáit kivánják jóvátenni.

NÉMETORSZÁG

Hivatalos angol nyilatkozat szerint Berlinben még nem kezdődött meg a brit katonai kormányzat működése és egyelőre még a szovjet hatóságok végzik a közigazgatást mindaddig, amig a brit és szovjet hatóságok között nem történik meg a megegyezés a szén- és élelmiszerszállitás kérdésében. Ugynevezett szövetséges végrehajtó bizottság alakul majd a berlini szovjet, brit és amerikai csapatok parancsnokaiból, akik a közeli napokban újabb tanácskozást fognak folytatni a szállitási kérdések sürgős megoldására.

Egyébként Berlin lakósai közül 900.000 él a brit zónában, 750.000 az amerikaiban és 1,500.000 a szovjet zónában. A francia csapatok számára még nem jelölték ki megszállási zónát, de mintegy 1000 főre tehető a már Berlinbe érkezett francia katonák száma.

Berlin polgármestere, akit a szovjet hatóságok jóváhagyásával választottak meg, hivatalában marad, de ha a brit hatóságok részéről kétely merülne fel a berlini közigazgatás német szervei ellen, akkor érintkezésbe lépnének a szovjet parancsnokkal. A politikai pártok, amelyek a brit zónában működnek, folytatják működésüket megfelelő ellenőrzés mellett. Az iskolákat egyelőre bezárják, amig a brit hatóságok meg nem győződnek a tanitók megbizhatóságáról.

Richard Dimbleby, az angol rádió berlini tudósitója jelenti, hogy a német fővárosnak nagymennyiségü élelmiszerre és gyógyszerre volna szüksége. Ugyanis Berlint járvány fenyegeti és ha kitörne a kolera vagy a tifusz, ez nemcsak a berlinieket érintené. Mindezt elkerülhetjük — irja Dimbleby —, ha gyorsan cselekszünk.

Nyilvánvaló, hogy a berlini járványveszély megelőzését nem a németek iránti túlzott szánalomérzésből sürgeti az angol megfigyelő, hanem a megszálló csapatokra való tekintettel. Németország valóban kimerítette az emberiség ellen elkövetett bűntettek valamennyi válfaját és aligha számithat irgalomra az emberiesség nevében. A megszálló csapatok mindig újabb és újabb rémtettek nyomaira bukkannak. Most érkezett a hir, hogy Nyugat-Németországban náci orvosok az egyik táborban orvosi kísérleteket végeztek Franciaországból elhurcolt gyermekeken, akikbe halálos betegségek csiráit is oltották orvosi kutatás címén. A 6000 táborba hurcolt gyermekből csupán 60 maradt életben.

A NÉMETORSZÁGI AMERIKAI ZÓNA FELOSZTÁSA

Hivatalos amerikai nyilatkozat szerint az amerikai csapatok megszállási zónáját két részre, egy keletire és egy nyugtira osztják Németországban. A keleti körzetbe tartozik Bajorország és a nyugatiba Würtemberg, Baden, Hessen és Kurhessen. Számos körzetben már német közigazgatás működik amerikai felügyelet alatt.

A BRIT MEGSZÁLLÁSI ZÓNA KISEBB HÁBORUS BŰNÖSEINEK SORSA

Londoni értesülések szerint valószínű, hogy a németországi brit megszállási zónában hamarosan bíróság elé állitják a kisebb háborús bűnösöket. A brit hadügyminisztérium utasításokat adott a megszálló csapatok parancsnokainak a katonai bíróságok felállításáról és a tárgyalások lefolytatásáról. A bizonyitékok gyűjtése folyik és több ügy máris készen áll a tárgyalásra. A büntetés nemei között szerepel a halál, szabadságvesztés, pénzbüntetés és vagyonelkobzás.

Szerdán megkezdik az ócskavas gyűjtését a MADISZ és az ifjúsági szervezetek

Az újjáépités szerteágazó feladatai között talán egyike a legfontosabbaknak a nyersanyagkérdés megoldása. A munka folytonosságához elengedhetetlen a hiányzó, vagy megkopott szerszámok és szerszámgépek pótlása. A megszűkült lehetőségekkel számolva most a

MaDISz és az ifjúsági szervezetek, amelyek elüljárnak öltetesség dolgában, elhatározták, hogy először a városban, aztán a megyére kiterjesztve, megszervezik az ócskavasgyűjtést.

Milliós értékek, szunnyadó energiaforrások rejtőznek az elhajított, sarokba dobott vasdarabokban, amelyeket össze kell szednünk. És ha a város és a megye közönsége a háborúra tudott áldozni ebben a formában több mint bizonyos, hogy az épitő béke feladatainak megoldásához is siet hozzájárulni.

Értesülésünk szerint az ifjúsági szervezetek szerdán kezdik meg a gyűjtést. Házról-házra járnak, úgyhogy mindenki rendelkezésükre bocsáthatja a felesleges ócskavasát, kidobott konzervdoboztól, használhatatlan alkatrészekig. Külön kiemeljük itt, hogy az orosz városparancsnokság megértése folytán a gyűjtés kiterjedhet minden olyan utcán, vagy egyebütt heverő vasalkatrészre amely **nem kimondottan fegyverjellegü.** Aki tehát ilyenről tud, vagy birtokában van, az jelentse be a MaDISz-nál, hogy a fiatalság gyűjtőnapjai során rendeltetési helyére küldhessen. A gyűjtést esetleg a kezdeti eredménytől függően hetekre kiterjesztik, úgyhogy mindenkinek módjában lesz az akcióhoz hozzásegiteni, hogy az így összegyülő értéktelen limlomnak számító ócskavasból szerszámgépek, mezőgazdasági munkagépek, készülhessenek.

A legizgalmasabb

törvényszéki tárgyalás sem lehetett volna érdekfeszitőbb s nem vonzhatott volna nagyobb hallgatóságot, mint az az újjáépitési ankét, amelyet tegnap délelőtt tartottak az ősi vármegyeháza falai között. De hát van-e izgalmasabb kérdése a magyar társadalomnak, mint az, hogy menynyi idő alatt és hogyan épül fel romjaiból az ország, amelyet bűnös kezek taszitottak mai helyzetébe s amelyet a végre uralomhoz jutott és felszabadult nép hivatott saját magának felépiteni és újjáalakitani? Történelme során soha Magyarország még nem zuhant olyan mélyre, mint a bűnös fasiszta-nyilas uralom idején s *azok a szakemberek, akik a felépités tervét most dolgozzák ki, a testi munkának azok a hősei, akik ennek a feladatnak minden izmukkal és minden idegszálukkal most feszülnek neki szerte az országban, bizony, ezerszer nagyobb hősök, mint azok, akik hajdanában fegyverrel szerezték az országot.* Mert az a honfoglaló munka, amely most indul meg szerte az országban, bizony nehéz körülmények között, sokszor a teljes nincstelenség, a koplalás, az anyaghiány jegyében indul, s még nehezebbé teszi elindulását, hogy a kezdés mostani hónapjaiban nagyszabású és minden részletében kialakult terv sincsen még előttünk s a részletek apró szövevényében nem tudjuk, mikor is, hány hónap, vagy év mulva érkezhetünk el addig, amig ennek a hősies munkának valóban látszata is lesz.

A tegnapi ankét azonban nemcsak azt mutatta, hogy a magyar társadalom pártkülönbség nélkül megfeszitett akarattal és idegekkel kíván az ország talpraállitásának segitségére sietni, hanem azt is, hogy *bármilyen hosszúnak és nehéznek is látszik ez az út, az első részleteredmények is már biztatók és lelkesitők.* A pécsi vasutállomásról tegnap reggel utnak indult egy gyorstehervonat, amelynek mozdonyát és vasuti kocsijait már itt, Pécsett állitották rohammunkával helyre és ez a gyorstehervonat Budapest dolgozó vasutasainak és a vasutra dolgozó egyéb munkásainak vitt fontos élelmiszereket. Egy lépés ez a kilométerek hosszú során, de elmozdulás a holtpontról és annak bizonyitéka, hogy a következő lépések szaporábbak lesznek. Ezt bizonyitotta az ankéten elhangzott többi beszéd, még akkor is, ha néhányszor sötét képeket vetitett a hallgatóság elé, mi *ezt értettük* a bányákról tartott előadásból, ezt a drávamenti falvak újjáépitéséről elmondott szavakból.

Vannak, akik azt mondják, túl sokat beszélünk az újjáépitésről és keveset cselekszünk. Meg kell itt állapitanunk, hogy *akik igy beszélnek, azokból nem a jóindulat szól, hanem a rosszindulatu kritizálás, amely azonban nem tévesztendő össze az egészséges kritikával.* Az igazi újjáépitésről eddig még nem is lehetett beszélni, még kevésbbé sokat beszélni. Igenis helyes, ha egy nagyszabású munka előtt annak minden oldalát megvilágitjuk, hogy aztán a tervek minél jobban megalapozva bontakozhassanak ki s minél nyugodtabban és eredményesebben lehessen hozzáfogni az igazi munkához. Nem szabad elfelejteni, hogy alig két hónapja ért véget a modern kor legnagyobb európai háborúja, a milliós seregek vonulása még tart s az újjáépités alig fog olyan gyorsan menni, mint amilyen gyorsan a rombolás végbement. *Azt minden gyermek tudja, hogy egy épületet hosszu hónapokig vagy hosszú évekig emelnek, de pillanatok alatt lehet felrobbantani, ami pedig nálunk és Európában az elmult néhány esztendő alatt elpusztult az nem egy-két év, hanem hosszú évtizedek munkája volt.*

Aki tehát most türelmetlen gúnyossággal azt mondja, hogy nagyon lassan fogunk a munkához, kevés az eredmény s pláne az ilyen rosszindulatú kritizálgatással mindjárt a „demokráciát" is emlegeti, mondván, hogy imé, milyen lassan megy az újjáépités munkája, *az tulajdonképpen nem tesz egyebet, mint a még itt bujkáló fasizmus szolgálatában folytatja a megmaradt erkölcsi értékek aláaknázását, robbantgatását és rombolását.* Amit a fasizmus lerombolt, azt igenis a demokratikus magyarság fogja felépiteni, de legyünk tisztában azzal, hogy ez évek, sőt évtizedek munkája lesz. *Ha addig nélkülözni kell, ha addig az élet keserves és nehéz lesz, az csak abból következik, hogy itt fasizmus volt és rombolás volt s csak következménye annak, hogy ezt a nemzetet a legutóbbi negyedszázadban saját sirja felé vezették.* Az épitők nem türelmetlenek, mert tudják, van idejük s tudják, hogy az épités mindig lassubb művelet, mint a rombolás. De aki erkölcsileg még mindig — akár titokban, akár nyiltan — rombolni mer, azt az újjáépitő demokrácia fogja rövid úton eltüntetni.

(cs. s.)

A pécs-baranyai újjáépítési bizottság népes megbeszélésen tárgyalta meg a legsürgősebb helyi feladatokat

Hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a vasárnapi újjáépítési anként iránt

Vasárnap délelőtt a vármegyeház közgyülési termében tartotta meg a pécsi és baranyai mérnökök és technikusok szabad szakszervezetének újjáépítési bizottsága nagyfontosságú újjáépítési ankétját, amelyen a város tecnikus, munkás, iparos és szellemi foglalkozású társadalma nagyszámban vett részt. Ezen az ankéton az újjáépítési bizottság nagy vonalakban ismertette a legsürgősebb feladatokat ,amelyeket a további előadássorozatokban részleteiben is megtárgyal.

Csanády György MÁV üzletigazgatóhelyettes a vasúttal kapcsolatos újjáépítési feladatokat fejtette ki. A gazdasági fellendülés és talpraállás előfeltétele a közlekedés. Ebből a szempontból ma csak a vasút jöhet tekintetbe a megfelelő gépkocsipark hiányában. A MÁV ezzel tisztában van és a rá háruló feladatok megoldására alkalmas programot dolgozott ki. A fővonalak a Győrtől nyugatra lévő és a Dombovár—Simontornya közötti pályatesttől eltekintve használható állapotban vannak. A vasúti hidak 80%-át felrobbantották a németek, köztük valamennyi Duna- és Tisza-hidat, ezeknek helyreállítása óriási nehézségekbe ütközik.

Csak a budapesti összekötőhid helyreállításához 4000 tonna vas szükséges, ami az ózdi vasgyár félévi termelésnek felel meg.

Az ideiglenesen kijavított kisebb vasúti hidakat 5 éven belül újból javítani, vagy újakkal kell pótolni. A legfontosabb feladat a megfelelő kocsipark előteremtése. Amikor a MÁV helyreállítása érdekében a munkaveerseny megindult 7000 kocsink és 450 mozdonyunk volt.

Novemberig 10.000 vagont és további 500 mozdonyt kell kijavítani, ami valószínűleg sikerülni is fog.

A MÁV újjáépítéssel kapcsolatban kiemelte Csanády György a vasutasok heroikus erőfeszítéseit.

Ma gördült ki egy versenyvonat Budapestre, amelynek mozdonyát és kocsijait a pécsi vasútasok állították helyre. Ezeknek a vasútosoknak hősies munkája teszi lehetővé, hogy a MÁV pár éven belül a régi teljesítőképességét elérhesse.

Martinek Ferenc a DGT pécsi bányaigazgatója a pécskörnyéki bánya újjáépítési feladatairól tartott előadást. A szénbányák évi termelése 1913-ban 7 millió métermázsa volt, ami az első világháború alatt csökkent, majd azt követőleg 1943-ig állandóan növekedett, amikor 9.7 millió mázsa volt. Az elmult évben a termelés 7 millió mázsára csökkent. Ez év első felében 2.4 millió métermázsa a tiszta széntermelés, úgy hogy az év végéig 5 millió mázsát aligha éri el. Ma a napi széntermelés 150 vagon, de ez csak abban az esetben tartható fenn, ha a bányászáshoz feltétlenül szükséges anyagok biztosíthatók. A széntermelésnek csak egy része felett rendelkezik a bánya, míg a nagyobb rész jóvátétel címén máshova kerül leszállításra.

Az újjáépítéshez szükséges szén előteremtése végett a termelést fokozni kellene. Ehhez azonban feltétlenül szükséges megfelelő számú munkás, munkaszolgálatos, megélhetést biztosító munkabér és a munkások közellátásának biztosítása.

A mérnökhiányra való tekintettel javasolja azoknak a mérnököknek a munkábaállítását is, akik az elmult időkben hibás politikát követtek.

Schwabach György építészmérnök hangsúlyozta az építőipar jelentőségét az újjáépítés szempontjából. Az építőiparra váró feladatok két csoportba különíthetők el. Az első csoportba azok tartoznak, amelyek már most megoldhatók, a másodikba azok, amelyeknek csupán előmunkálatait végezhetjük el.

Az első csoportba tartozik a drávamenti községek újjáépítése. Ezek a községek Drávaszabolcs kivételével mind százszázalékos háborús kárt szenvedtek.

Az emberek disznó- és tyúkólakban élnek nem emberi körülmények között, mert még ivóvizük sincs. Az emberi és állati hullákat a rothadás megakadályozása végett a kutakba dobták. Most új, mély kutak fúrása szükséges. A pécsi és baranyai munkások az újjáépítéshez szükséges munkaerőt felajánlották. Ezeknek a munkásoknak megfelelő ellátását szintén biztosítani kell. A rom eltakarításához az internáltakat is fel kívánják használni.

E lerombolt községek újjáépítéséhez szükséges tőke minden kürülmények között, minél rövidebb időn belül előteremtendő.

Schwabach György ezután az építőipar távolabbi lehetőségeit ismertette, amelyek azonban ma még nem időszerűek.

Papp Jenő városi műszaki tanácsnok Pécs szempontjából vizsgálta az újjáépítés kérdését. Pécs a többi városokhoz képest elenyészően csekély kárt szenvedett. Magánépületeket jóformán nem is érte károsodás. Az állami középületek 12 millió pengő értékben, a városi épületek 10 millió pengő értékben szenvedtek kárt.

Az épületkároknak kijavítása folyamatban van és rövidesen elkészül.

A távolabbi jövőre vonatkozólag ismertette azokat a terveket, amelyeket a város meg szeretne valósítani. A majdnem kész kereskedelmi iskola befejezésére kerülhet legelőször sor. A tervek között szerepel a népfürdő, fedett-uszoda, mecseki sportstadion, városi múzeum, szakszervezeti székház, városi kórház, vásárcsarnok és új városi bérház létesítése.

Balogh Dezső gépészmérnök a mezőgazdasági újjáépítésről beszélt.

Mezőgazdaságunk munkamódszere teljesen elavult, a száz évvel ezelőttivel csaknem azonos.

Ezzel szemben Amerikában repülőgéppel vetik a búzát és olyan gépekkel aratnak, amelyek a búzát kicsépelve, zsákokban lekötve helyezik el a földön. Ha pár év után a tengerentúli búzatermelés éreztetni fogja hatását a nemzetközi piacon, a magyar paraszt, a magyar mezőgzdaság és vele együtt a mezőgazdasági jellegü magyar állam is elbukik ebben az egyenlőtlen versenyben. Ha nem akarjuk országunk romlását,

feltétlenül új alapokra kell helyeznünk mezőgazdaságunkat. A előadó olyan rendszert javasol, amelynek keretében minden község gazdálkodói szövetkezetbe egyesülnek.

Ez a szövetkezet beszerezné a megfelelő gépeket, amelyeket a mezőgazdaság gépesítése megkövetel. A gépek árát a szövetkezeti tagok birtokuk arányában viselik. Ezekkel a gépekkel végeznék el a legfáradtságosabb szántási, boronálási műtrágyázási, aratási és cséplési munkálatokat. Erre a gépesítésre lóállományunk bekövetkezett lecsökkenése is módot nyújt, mert a szükséges állományt 15-20 éven belül nem tudjuk elérni, a gépesítés viszont rövid idő alatt elvégezhető. A szövetkezeti rendszeren belül a gazdák azokat a munkákat végeznék, amelyek a terményeknek minőségét határozzák meg. Igy érvényesülne a nagyüzemek és kisüzemek minden előnye.

Schindler Aurél igazgató-tanár az anyag- és pótanyaggazdálkodás lehetőségeit ismertette. A pótanyaggazdálkodásra a szükség vitte rá az embereket. Közben egy-két olyan anyagot ismertek meg, amelyek jobbaknak bizonyultak a pótlandó anyagoknál. A magyar anyaggazdálkodási adottságok lehetőséget nyújtanak arra, hogy az ország a bauxitból előállitható aluminium tégabb körű felhasználására aluminium feldolgozó ipart építsen ki. Az aluminium megfelelő eljárással majdnem teljesen pótolja a vasat.

Fehér Miklós gépészmérnök az energia- és munkaerőgazdálkodás kérdését fejtegetve hangsúlyozta a megfelelő racionalizálás fontosságát. Az életből vett példákkal bizonyította be az észszerű munkabeosztás előnyeit, amelyekre az újjáépítés céljából nagy szükségünk van.

Dr. Tamás György polgármesterhelyettes az újjáépítéshez szükséges tőke előteremtésével kapcsolatban a helyes tőke és pénzgazdálkodásról beszélt.

— Ha azt akarjuk, hogy az aranyfedezet nélkül kibocsátott pénzünknek értéke legyen, akkor minden második pengőt az újjáépítésre kell felhasználnunk, ellenkező esetben pénzünk papirrá válik.

Hangoztatta dr. Tamás György, hogy a tőkéseknek nem azt kell nézniök, milyen haszonnal tudják pénzüket az újjáépítés során befektetni, hanem azt, hogy menynyi tőkét tudnak az újjáépítés céljaira rendelkezésre bocsátani.

A tőkéseket most az egyszer ne a profit szelleme vezesse, hanem a hazafiui érzés. Ha tőkéjüket nem állítják az újjáépítés rendelkezésére, azzal saját pénzük elértéktelenedéséhez járulnak hozzá.

— Az újjáépítéshez szükséges pénzt a kormány és a helyesen gondolkozó tőkések előfogják teremteni — mondotta dr. Tamás György.

Az ankét végén Krisztián Béla közüzemi igazgató pár szóban az újjáépítéshez szükséges újjáépítő szellem fontosságára mutatott rá.

— Ha az újjáépítőket nem hatja át a lelki újjáépítés szelleme, akkor a házak, amelyeket építenek az összetartó erő hiányában összedőlnek és az újjáépítőket is maguk alá temetik.

A felszólalásokra, amelyek a bér- és árrendezés sürgősségét hangsulyozták, dr. Ormos György válaszolt kimerítően, majd B. Nagy Gusztáv titkár, az üzemi bizottságok hatáskörének újabb szabályozását ismertette. A vállalatok üzleti menetébe csak abban az esetben szólhatnak bele az üzemi bizottságok — mondotta többek között B. Nagy Gusztáv —, ha a tulajdonos intézkedései a vállalat tönkremenetelét eredményezték. Az üzemi bizottságok legfontosabb feladata a munkásság érdekeinek szem előtt tartása, továbbá a munkafegyelem és munkaerkölcs megőrzése.

A felszólalások után, amelyek a munkafegyelem és a nehéz megélhetési viszonyok közötti összefüggésre mutattak rá, dr. Ormos György közölte, hogy a szabad szakszervezetek hetilapja megvalósult.

Ezt követőleg B. Nagy Gusztáv bejelentette, hogy a szakszervezetek keretén belül egyes rokonszakmákat összevontak, majd Maurer Jenő olvasta fel a pénztári jelentést és kérte, hogy az 1 pengős hozzájárulást a szakmaközi bizottság jóváhagyásával emelják fel 2 pengőre, ami meg is történt.

A pécsi szabad szakszervezeteknek a drávamenti községek újjáépítéséhez való hozzájárulásával kapcsolatban B. Nagy Gusztáv titkár kifogásolta a bürokrácia lassuságát. Kérte a tagokat, hogy a politikai pártokon keresztül keressenek megoldást erre a sürgős és orvoslásra szoruló kérdésre.

Ezután dr. Ormos György számolt be az Általános Munkás Beszerzési és Fogyasztási Szövetkezet megalapitása körüli akadályokról A jegyzések nem történtek olyan mértékben, ahogyan várták, ezért nem kerülhetett egyelőre sor a megindításra. A hozzászólások után, amelyek eredményeképen a szakmaközi bizottság elhatározta, hogy új alapokon kisérli meg a fogyasztási szövetkezet megindítását, a vezetőség az ülést berekesztette.

Munkabér tekintetében a vidék nem részesülhet mostohább ellátásban, mint Budapest

A munkabérrendezés és egyéb fontos kérdések szerepeltek a szakmaközi bizottság szombati ülésén

A pécsi szabad szakszervezetek szombati összvezetőségi ülését Krantz Pál, a Szakszervezeti Tanács elnöke nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy a tökéletesedés érdekében a szakszervezeti munkát fokozni kell. Ezt a célt szolgálják az összvezetőségi ülések, amelyek egyrészt a szakszervezetek vezetőségének elhatározóképességét, másrészt a szakszervezeti élet minőségét fejlesztik.

Az összvezetőségi ülés jegyzőkönyvének ismertetése után dr. Ormos György ügyész-titkár a munkabérrendezés kérdéseit fejtegette. Rámutatott arra, hogy *a Nemzeti Bizottságnak a bérrendezésre vonatkozó illetékessége a most már Budapesten működő kormányra szállt át.* A kormánynak a paritásos bérrendező bizottságok felállítására vonatkozó rendelete nem felelhet meg rendeltetésének, mert *a paritásos bérrendező bizottságok határozatainak jogerőre emelkedéséhez minimálisan 43 nap kell a gyakorlatban, viszont a drágaság rohamos növekedése mozgékonyabb szervet kiván.* A munkabérrendezés körül uralkodó jelenlegi tisztázatlan helyzet bizonytalanságot okoz mind a munkavállalók, mind a munkaadók körében. A drágaság óriási mérvü növekedése azonban cselekvésre ösztönöz, mert *a mai 8-10 pengős szakmunkást órabér tulhaladott álláspontot jelent. Feltétlenül kell lenni olyan pécsi szervnek, amely a munkabérek tekintetében határozni tud addig is, amig Budapestről a megfelelő utasításokat meg nem kapjuk.* Amennyiben nem állithatjuk vissza a bérrendező bizottságok és a Nemzeti Bizottság jóváhagyása utján történő régi állapotot, ebben az esetben a szakmai bérrendezéshez kell folyamodni.

A vasutasok szakszervezete a kenyérparitást ajánlja, mivel a kenyér a legjobban kötött cikk. Békében 3 kg kenyér árát kereste meg a munkás óránként, tehát ezek szerint 27 pengő órabért kellene most kapnia. Más kérdés hogy a termelés elbírja-e ezt az ugrást. Tény azonban, hogy *munkabérek tekintetében a vidék nem részesülhet mostohább elbánásban, mint Budapest.*

Ami a köztisztviselői fizetéseket illeti, *erősen kifogásolható, hogy egyes közalkalmazotti rétegek csak most kapták meg visszamenőleg a fizetésüket, amikor az árak már annyira emelkedtek, hogy kevés hasznát látják a kézhezkapott összegnek.* Ugyanakkor azt is követeljük, hogy a köztisztviselői munkabéreket korszerűen állapítsa meg a kormányzat.

Az árak tekintetében a kormányzat arra törekszik, hogy az ipari cikkek kalkulációját ellenőrzés alá vegye. Jómagunk pedig a feketepiac élelmiszerárait úgy törheljük le, ha bojkott alá vesszük a feketepiacot és nem licitálunk egymásra az élelmiszerbeszerzésnél.

Létesítsünk malacoztató központokat

Érdekes javaslat a közellátás biztosítására

Hazánk újjáépítésének több rétegü problémái között első helyet foglalja el a közellátás biztosítása.

A közellátás csak másodsorban áruelosztási kérdés, elsősorban termelői probléma. A háborús események, a bevezetett reformok az egész mezőgazdaság újraindítását kívánják.

A legnehezebben megoldható kérdés a hús- és zsirtermelés. Az állatállomány megcsappanása ijesztő méreteket öltött. A zsiradéktermelés különböző növényi olajok további finomításával részben megoldható lenne, hisz a holland vajszerű margarin alapanyaga is növényi olaj.

A hústermelés meggyorsítása érdekében azonban a hússertéstenyésztés fejlesztése az egyetlen járható út. A hússertés rendkívül szapora, kellő takarmányozás mellett rövid idő alatt eléri azt a vágósúlyt, amely mellett gazdaságosan értékesíthető és felhasználható. Húst és szalonnát ad. A tenyésztés és a hústermelés időbeli gyorsasága a disznónál összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint a szarvasmarhánál. 10 drb. 10 kilós malac hónapok alatt 1000 kg vágósúlyú lesz, míg egy darab 100 kg-os borjú évek multva lesz csak 500—700 kg-os.

Közellátásunk érdekében elsősorban a malac és süldőhiányt kell megszüntetni. Ennek előfeltétele a megszervezett hússertéstenyésztés.

Malacoztató központokat kell felállítani, ahol 50—100—500 anyadisznóval a szaporítás elvégezendő.

Gondolok itt elsősorban a 100 és 200 holdas gazdaságokra, az állami mintabirtokokra és szövetkezetekre. Mi oldjuk meg a problémákat és ne szaporítsuk minden esetben az állami közületi gondjait.

A baranyai gazdasági felügyelőség vezetője: Hegedüs János és a felügyelői kar vállalja a gazdaságok kijelölését és a tenyésztés megszervezését. A sertésszaporító központok különleges intézkedésekkel biztosítandók a hatósági igénybevételek ellen. A tenyészanyag és takarmánykészletek semmi módon igénybevehetők ne legyenek.

Nagy tömegü süldő a kisgazdák kezén rövid idő alatt sok disznót jelentene, ami pedig a legégetőbb közellátási probléma megoldását vonná maga után.

Dr. Schmidt Vilmos.

APOLLO hétfőtől-szerdáig, július 9—11.
PARKMOZI csütörtök-péntek, július 12—13.
URANIA szombat-vasárnap, július 14—15.

Az afrikai dzsungel rejtelmei, az ember, a vadállat és a természet örök küzdelme, izgalmas harcai:

SZAMUM

Főszereplők: Douglas Fairbanks, jr. Madelaine Caroll.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA hétfőtől-szerdáig, július 9—11.
APOLLO csütörtök-péntek, július 12—13.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 14—15.

„Az asszony, az orros és a harmadik" művészi, magyar filmváltozata:

Ma, tegnap, holnap

Főszereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Somlay Artur, Jávor Pál.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI hétfőtől-szerdáig, július 9—11.
URANIA csütörtök-péntek, július 12—13.
APOLLO szombat-vasárnap, július 14—15.

Két szerető szív romantikája a háború fergetegében

Este hatkor háború után...

Főszereplők: Maria Lagtinina, Jevgentin Szamoljov, E. Szavickaja, Ivan Zubarnov.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Új szellemben nevelik a demokratikus honvédséget

Berzencén rendezték meg az első honvédnapot

Vasárnap reggel van. Pattogó katonainduló veri fel a csendes somogyi falu csendjét. A falu kis házainak muskátlis ablakaiban kíváncsi leányfejek jelennek meg, a gyermekek kiszaladnak az utcára, az öregek pedig kiállanak a kiskapuba és nézik, mi van az utcán.

Hamar híre megy, hogy ma honvédnapot ül a helybeli határportyázó század és az itt tartózkodó honvéd nevelői tanfolyam.

Nagymise után senki nem megy haza, mert a templomtéren a zenekar térzenére állt fel. Hatalmas embergyűrű veszi körül a körben felállott zenekart. Tarka leányruhák és komoly férfi ünneplőruhák között szerényen huzódik meg a honvédruha. Élénken beszélgetnek a falu népével, míg fel nem harsog a zene. Ünnepi csend lesz. A rég nem hallott magyar dalok mélyen szántják a háború viharа által keményre taposott lelkeket. A béke magva kerül elvetésre. Így veti és munkálja a békét az új honvédség.

Déli egy óra. A volt hercegi kastély kertjének évszázados fái alatt hosszú fehér asztal körül az új honvédség tagjai ülnek és jóízüen fogyasztják egyszerű ebédjüket. *Tiszt, tiszthelyettes, és közlegény egymás mellett és jókedvvel beszélgetnek. Nincs választal, nincs rendfokozati különbség, egy van csak: bajtárs!*

Két órával később már a sportpályán vannak. Barátságos labdarugó mérkőzés kezdődik a helybeli MADISz és a honvédválogatott között. A bíró sípjára a pályát körülvevő hatalmas nézősereg lelkesíti a két csapatot. Egyik sem akar méltatlan lenni a lelkesítésre. Először a honvédek szerzik meg a vezetést, de 1 perc mulva már egyenlít a MADISz.

Fél idő után erősödik az iram. Szép akciók után a honvédcsapat kétszer is megszerzi a vezetést, de a MADISz mindannyiszor egyenlít. A félidő vége felé már fáradtnak látszik a MADISz csapata, így a honvédek egy szép lefutással berugják a győzelmet jelentő negyedik gólt.

Hat óra! A kastélykertben felállított szabadtéri színpad előtt a falu népe feszült várakozással várja az előadás kezdetét.

Pattogó induló nyitja meg a műsort, majd szebbnél-szebb szavalatok, ének és zeneszámok következnek. Hatalmas sikert aratnak az aktuális számok. Látszik, hogy a honvédszereplők át is érzik, amit mondanak.

Nagy figyelemmel hallgatták meg Vadász Mihály nevelőtiszt előadását, amely az új honvédszellem és magatartás céljait vázolta.

— Hadseregünk — mondotta többek közt —, amely belátta, hogy az elmult 4 év háborúja nem a mi érdekeinkért, hanem idegen érdekekért történik, *minden eszközzel azon volt, hogy kivonja magát a háborúból.* Sajnos sokan a propagandától elvakultan vesztükbe rohantak, mások pedig nem tudtak a német erőszakosság miatt hazajönni. Ezek nagy része még fogságban él és várja szabadulását. Várja az igazi szabadságot, amit mi már élvezünk.

Mi azon fáradozunk, hogy az elmult 25 év esztelen propagandájának, hazug nevelésének utolsó csiráját is kitöröljük az emberek lelkéből. Nem engedhetjük, hogy hadseregünket idegen érdekekért harcba állítsák. Hadseregünk egy célt, érdeket lát csak: a nép érdekeit.

Békét hirdetünk és ennek a békének vagyunk őrei. Nem engedjük, hogy a békét, a rendet bárki is megzavarja. *Harcot hirdetünk azok ellen, akik nem a nép érdekeit, hanem az egyéni meggazdagodás érdekét nézik.* Ezért támogatjuk a földreformot, az igazságos bérrendszert, az igazságos adórendszert és hasonló népérdekeket szemelőtt tartó intézkedéseket. Mindenki ellenségünk, aki ezeknek keresztülvitelét akár szóval, akár tettel megakadályozni akarja. Mindenkit szeretünk, aki hazánk újjáépítésében részt vesz, dolgozik.

A honvédség minden tagja, mindent elkövet, hogy a szolgálat letöltése után, szabad idejében a mezőgazdaságban dolgozzon, hogy télire előteremtse az élelmezéshez szükséges anyagokat. De ha ezt nem mindenütt sikerül teljes egészében megvalósítani, akkor mégis csak a polgárok segítségét fogják kérni.

Én innen kérem a falu lakosságát, legyen segítségükre azoknak, akik örködnek nyugalmuk fölött.

A másik, amit még el kell mondani: Szünjön meg az alaptalan rágalmazás, névtelen feljelentés. *Helyes, ha azokat, akik bünösök feljelentjük, hogy meghappják büntetésüket, de helytelen és elitélendő, ha valaki csak azért, hogy valakin bosszút álljon, olyan dolgokat log rá, ami nem igaz.*

Éljünk békességben, segítsük egymást, támogassuk a jót, így lesz csak eredményes a munkánk, mellyel hiszem, hogy hamar fel tudjuk építeni hazánkat és igazán boldog lesz mindenki ebben az országban!

A műsor második részében vig műsorszámok következnek. Könnyekig kacagtató számaikért sok tapsot kaptak a honvédek. Mindent elkövettek, hogy mindenki jól érezze magát és sikerük teljes volt.

Szép nap volt! Az új magyar honvédség baráti vendéglátása egy kis magyar faluban. Példája annak, hogy szórakoztatással és szórakozással is *közelebb kell hozni minden magyar embert egymáshoz,* hogy egymásra találva, közös erővel, jó kedvvel és bizó hittel építeni tudjuk a fasizmus által tönkretett hazánkat.

„Teljes gőzerővel robogjon a vasút!"

A pécsi vasutasok versenymunkával újjáépített különvonata indult vasárnap reggel, szénnel és élelmiszerrel megrakódva, Budapestre. — Ünnepélyes „indítás" a főpályaudvarról.

Megkapóan szép kis „háziünnepség" színhelye volt vasárnap reggel a pécsi főpályaudvar peronja. A pécsi vasutasság versenymunkával újjáépített egy kis vonatszerelvényt, amely egy mozdonyból és tíz kocsiból állt. A szerelvény hat vagon pécsi szenet, egy vagon burgonyát és többféle más élelmiszert vitt Budapestre az ottani vasuti főműhelyek munkaversenyben dolgozó vasutasainak, élelmezésük feljavítására. *A küldeményből négy vagon szenet az orosz parancsnokság példaadó, nemes gesztussal engedett át erre a szociális célra,* két vagon szenet a pécsvidéki bányák üzemibizottsága juttatott abból a szénmennyiségből, amit a bányamunkásság lelkes versenymunkája keretében, ingyenes munkával termelt ki hasonló nemes célra. A többi élelmiszereket a vasutasság gyüjtötte össze, amit teljesen alturista alapon bocsájt a budapesti, versenymukában dolgozó munkástársai rendelkezésére, amivel bebizonyítja, hogy a munkásság még a saját nyomoruságában is megtalálja az egymás felé nyújtott kezet, ha arról van szó, hogy egymáson segíthet. A budapesti vasutasok ezt az élelmiszert maximális áron fogják megkapni, tehát sokkal olcsóbban a pesti feketeáraknál, ezzel is egy kis rést ütvén a feketepiac frontjában.

Maga az indítási ünnepség, mint jeleztük, a főpályaudvar peronján folyt le reggel háromnegyed 8 órakor s arra meghívták a vasuti orosz parancsnokságot, Pécs város főispánját, polgármesterét, a pártok vezetőségeit, a bányák üzemibizottságát, a sajtó képviselőit és másokat. A peron előtt, zöld ágakkal és vörös plakátokkal feldiszitetten, indulásra készen áll a kis szerelvény, a plakátokon „Együtt és egymásért" felirás volt olvasható. A peronon a vasutasok díszszázada, a pécsi honvédzenekar és a meghivott vendégek helyezkedtek el, nagyszámú érdeklődő közönséggel egyetemben. Az ünnepség bevezetéseképpen a zenekar eljátszotta a Himnuszt, majd *Boborszky* Ferenc állomásfőnök mondott lelkes beszédet, méltatván a vasutasság pécsi versenymunkásainak érdemeit. Ők voltak az elsők — úgymond — akik a nyilasbrigantik okozta pusztitást lelkes versenymunkával elkezdték helyreállitani. Ennek az önfeláldozó munkának egyik eredménye ez a kis szerelvény is. És hogy ez a szerelvény nem megy üresen, az is részben a vasutasság önfeláldozásának köszönhető, mert *inkább lemondott amugy is szükreszabott élelemadagjának egy részéről, csakhogy fővárosi munkástársainak segitségére lehessen.*

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *dr. Cser* Gyula segédtiszt méltatta rövid beszédében az összes vasutas dolgozók lelkes újjáépitő munkáját. A vasutasság, a mindennapi gondok között is siet megépiteni az utat, amelyen eljuthat az új Magyarországhoz — mondotta. Majd meleg szavakkal mondott köszönetet az orosz parancsnokságnak a szép adományért, a bányászságnak nemes áldozatvállalásáért, a város vezetőségének, mert lehetővé tette, hogy ez a szerelvény megrakottan indulhat el, a megjelent vendégeknek és mindazoknak, akik ennek az akciónak a sikerét elősegítették. *Csanády* György, üzletigazgató-helyettes, beszédében örömének adott kifejezést afelett, hogy ez a szerelvény elindulhatott. Arra kéri azokat, akik a szerelvényt elkisérik, vigyék el a pécsiek üdvözletét a budapesti dolgozóknak, hogy azok fogadják ezt a kis küldeményt olyan szivesen, mint amilyen szivesen azt mi elküldöttük.

A honvédzenekar azután az Internacionálét kezdte játszani, amelynek hangjai mellett gördült ki a feldiszitett kis szerelvény a pályaudvarról. Kisérők és jelenvoltak lelkes bucsuzkodásával ért véget az igazán lelkesítő kis ünnepély.

(m. j.)

Újra rézgálicot kapnak a baranyai szőlősgazdák

Az öt és fél vagón gálic kiutalását és szállítását hétfőn intézik el Budapesten a hegyközségi tanács kiküldöttei

Az utóbbi napok kiadós esőzései aggodalommal töltötték el a szőlősgazdákat, mert peronoszpóra fellépésére lehet számítani. Éppen erre való tekintettel bizonyára örömmel értesülnek a gazdák arról, hogy a földmüvelési minisztérium a baranyai hegyközségi tanács közbenjárására

katasztrális holdanként 2 és fél kilogram rézgálicot utalt ki, vagyis holdanként fél kilogrammal többet, mint a tavaszi akciónál.

A Baranya részére kilátásba helyezett rézgálic ára, ha vasúti szállitást sikerül biztositani, kilónként 125 pengő, ha viszont teherautón kell szállitani, hozzávetőlegesen 150 pengő lesz. A szállításon kívül a legnagyobb nehézséget az 5 és fél vagon gálic kifizetése okozza. Ugyanis

öt és fél millió pengőt kell előteremteni a hegyközségi tanácsnak,

viszont ilyen nagy összegü kölcsönt a pénzintézetek útján nem sikerült biztositani. Ezért a tanács a hegyközségekhez fordult, hogy a községi körjegyzőségek, a szőlősgazdák a területük után kiutalásra kerülő gálic árát előlegezzék,

illetve a kilónként 150 pengős árat fizessék be a tanács 31354 számú csekkszámlájára.

A hegyközségi tanács két vezetőségi tagja egyébként hétfőn utazik fel Budapestre a vasúti szállítás és a kiutalás elintézése érdekében. A tanács vezetősége bizik abban, hogy a földmüvelésügyi minisztérium rendelkezésre bocsátja az igényelt gálicot, a Máv. pedig biztositja a sürgős leszállítást. A gálic a hegyközségek útján kerül majd kiosztásra, úgyhogy

a gazdák még kellő időben tudnak védekezni az esetleg fellépő peronoszpóra ellen.

HIREK

— **Bekapcsolták a Balatont is a személyforgalomba.** A pécsi üzletvezetőség területén ismét sikerült egy lépéssel közelebb vinni a vasúti összeköttetést a békebeli állapotokhoz. A pécsi üzletvezetőségtől kapott értesülés szerint július 9-től, hétfőtől kezdve közvetlen személyvonatot állítanak be Pécs—Fonyód viszonylatban, amely Pécs—Szigetvár—Kaposvár—Fonyód és vissza közlekedik. Az új személyvonat menetrendje a következőképpen alakul: Pécsről indul 6 órakor, Szigetvárról 7 óra 20 perckor megy tovább, Kaposvárt 9 óra 30 perckor hagyja el és befut Fonyódra 11 óra 30 perckor. Visszafelé Fonyódról indul 12 óra 30 perckor, Kaposvárról 15 órakor, Szigetvárról 17 óra 53 perckor és befut a pécsi állomásra 18 óra 50 perckor. Ennek a vonatpárnak a beállításával ismét helyreállt az összeköttetés közvetlen formában Pécs és Balaton között.

— **A lakáskataszteri nyomtatványok beadási napját** folyó hó 15-ig a lakáshivatal meghosszabbította. Felkérik az utcaparancsnokokat, hogy szíveskedjenek július hó 16-tól a következő sorrendben a lakáshivatalban jelentkezni: délelőtt 12 óra 30 perckor A—K-ig július hó 16-án, L—Z-ig július 17-én.

— **Bányásztemetés Vasason.** Az ujjáépités első hősi halottját temették a napokban Vasason, a 35 évet élt Kertész Lőrinc bányászt. Nehéz, küzdelmes élete van a bányásznak s mindig készen kell állnia arra, hogy szembenéz a halállal. Kertész Lőrinc kora ifjúsága óta bányában végzte nehéz munkáját s most a proletársors tett pontot élete végére. Sirja előtt fiatal felesége, két kis gyermeke állott s mögöttük kétezer bányász, közöttük a bányászok díszbeöltözött küldöttsége. Elhangzott az utolsó szerencse fel! A bányász-zenekar gyászindulót intonált és a hősi halottat elbúcsúztatták a sírnál. A Magyar Kommunista Párt nevében Molnár Imre beszélt, aztán Martinek Ferenc bányaigazgató, Berkes Mihály az együttes üzemi bizottság elnöke, a bányászbajtársak nevében pedig Csurda Károly. Aztán átadták az anyaföldnek a hősi halált halt bányász koporsóját.

— **Orvosi hír.** Dr. Gáspár Andor Kardos Kálmán-u. 7. fogorvosi rendelését július hó 9-én újra megkezdi. Rendelési órák: délelőtt 9—12 és délután 3—6 óráig.

— **Esküvő.** Kiss Irénke és Debreczeni Imre július 5-én tartották esküvőjüket Mecsekszabolcson.

— **Halász Béla orgonahangversenye a Belvárosi templomban.** Pécs zenei jelentőségét nem kis részben orgonakultúrájának köszönheti. A pécsi egyházközségek és plébánosok mindig nagy gondot fordítottak a korszerű orgonák építésére. Még a mai nehéz idők sem akadályozzák ezt a törekvést, úgyhogy az Irgalmasok és Ferenciek új orgonái nemsokára felavatásra kerülnek. A Pius templom orgonája mellett az Angster-gyár legremekebb műve a Belvárosi templom hatalmas orgonája. Ezt szólaltatta meg Halász Béla, a Székesegyház országos hírű művésze önálló hangversenyén. A barokk-müvek közül Bach hatalmas h-moll fugáját emeljük ki, melynek mesteri előadása mély benyomást keltett a nagyszámban megjelent komoly zenére áhitozó közönségben. A hangverseny 2. fele Charles Maria Widornak, a nagy francia orgonaművésznek és zeneszerzőnek volt szentelve születésének 100. évfordulója alkalmából. Widor alkotása ott válik érdekessé, ahol hangzástechnikai problémákkal foglalkozik. Magasabb zenei szempontból nézve, néha felületesen hat, de annál nagyobb feladatok elé állítja az előadót. Ugy a mély és komoly tartalmú barokk müvekben, mint a virtuóz francia muzsikában. Halász Béla bebizonyította, hogy hangszerének igazi mestere. Regisztrálása mindig stílusos, játéka plasztikus és ami a legfontosabb — kitünő érzéke van a müvek felépítése iránt. — A pécsi kamaraesték rendezőségének és a belvárosi plébániának köszönettel tartozunk ezért az igazán komoly és nivós hangverseny rendezéséért. Az ilyenfajta koncerteket rendszeresiteni kellene a jövőben. Pécs ne csak az orgonák, de az orgonahangversenyek városa legyen!

A Dunántúli Tudományos Intézet örömmel belekapcsolódik a magyar—jugoszláv kulturális közeledésbe

Lapunk csütörtöki számában cikket közöltünk a jugoszláv-magyar kultúrális kapcsolatok kimélyítéséről. Ebben a cikkben a Dunántúli Tudományos Intézet neve is szerepel, mint amely intézet hivatott arra, hogy bekapcsolódjék e mozgalomba.

Ezzel a cikkel kipcsolatban dr. Szabó Pál Zoltán egyetemi magántanár, az Intézet igazgatója a következőket jegyzi meg:

— A Dunántúli Tudományos Intézet mindenkor céljainak tekintette, hogy déli szomszédságával, a délszláv néppel — ápolja a kulturális kapcsolatokat. *Az Intézet — mondanom sem kell — örömmel csatlakozik a demokratikus Magyarország ama törekvéseihez, hogy a magyar-jugoszláv ellentéteket baráti úton végkép kiküszöbölje és lehetővé tegye a kultúrális, gazdasági és társadalmi síkon való együttműködést, valamint a közös történeti mult felkutatását.* Az Intézet gyüjti a délszlávokra és általábanvéve a Balkán-félszigetre vonatkozó irodalmát is és kutatásaiban mindig szem előtt tartja azokat a tényezőket, melyek déli szomszédságunkkal bármilyen tudományos síkon összefüggést jelentenek és hozzásegítenek a problémák megoldásához. A Dunántúli Tudományos Intézet tudományos alapossággal azon dolgozik, hogy felderítse a magyar és délszláv összefüggéseket, a geopolitikai egymásrautaltság nagy szükségességét és mindezeken keresztül hozzájáruljon a két nép széles rétegeinek őszinte barátságához.

— *A SzIM szerdán d. u. 6 órakor* a Nőegylet nagytermében taggyülést tart, amikor is sor kerül az új vezetőség megválasztására. *A tagok megjelenése kötelező. A tagsági igazolványt mindenki hozza magával.*

Szakszervezeti hírek

A pécsi vendéglátóipari munkások szabad szakszervezetének vezetősége felhívja az összes szak- és segédszemélyzetet, hogy a tagsági igazolványok átvételére a Timár-utcai Szabad Szakszervezetek Székházában jelentkezni szíveskedjenek. Az üzemekben a bizalmi tartozik intézkedni. Július hó 10-től: naponta délelőtt 8—11 óráig és délután 3—5 óráig.

A Magyar Orvosok Szabad Szakszervezete pécs—baranyai csoportja értesíti tagjait, hogy az adóhivatallal egyetértésben folyó hó 11-én, szerdán 18 órakor az orvosi szakszervezet helyiségében (Pécs, Széchenyi-tér 16. szám) megbeszélést tart. Az érdekeltek megjelenését kéri.

SPORT

Lehetőség nyílik a sílesiklópálya és ugrósánc megépítésére

Hozzászólás a tömegsportoláshoz

Egymásután lehet olvasni az ujságban a tömegsportról szóló cikkeket és hozzászólásokat. Mindegyik cikk pontosan megegyezik abban, hogy a tavasztól őszig üzhető különböző sportágakról beszél. A si-sportról, mely már idáig is ténylegesen mozgatott meg tömegeket, teljesen megfeledkeztek. Ne nevessünk, hogy júliusban én már a si-sporttal hozakodok elő. Mennyi idő van még télig, — gondolják sokan. Ha azonban számításba vesszük, hogy már évek óta könyörgünk egy komoly sílesikló és ugró pálya után, úgy a télig vissza lévő idő nagyon is rövid. Nem kívánjuk most, hogy munkásokat küldjenek le azért, mert nekünk si-pálya kell. Nem! Hanem most amúgy is a Mecsek északi oldalán folyó erdőirtásba bele lehetne venni, a Tubes tetőtől Lámpás-völgyig húzódó lejtőn egy 15-20 méteres pálya fától való kiirtását. Ha meglenne a pálya, akkor be lehetne vonni az úgynevezett „vad" sízőket egy egyesületbe. Módszeres tanítással ki lehetne bővíteni az eddigi országos viszonylatban is jó, de szük versenyző gárdát. Amellett be lehetne vonni más sportágakat űző egyéneket is, így nem vesznének el edzés nélkül a téli hónapok nekik sem. A lesikló pálya után nagy szükség lenne az ugrósáncra is. A kisréti ugrósáncon (ha egyáltalán lehet annak nevezni) annyi szép, tehetséges ugrást lehetett látni, hogy merem állítani, ebben is tudnánk a budapestieknek méltó ellenfelet adni egy komoly ugrósáncon való pár heti edzés után.

Nem vagyok szakértő, csak szeretem ezt a sportot és remélem, hogy illetékesek figyelmét nem fogja elkerülni e pár sor és egyszer végre a sok igéret után megkapjuk az igazi tömegsporthoz valo pályát.

Dobi Gyula

Üzenetek a Szovjet-Unióban levő hadifoglyoknak

Az „Uj Szó" szombat reggeli száma első oldalán az alábbi nagyérdekességű felhívást közli:

Hadifogolyhozzátartozók figyelmébe!

Hadifogolyhozzátartozók az „Uj Szó"-ban két-háromsoros üzenetet küldhetnek a Szovjet-Unióban hadifogságban levő rokonaiknak. Az üzenetek közlése természetesen díjtalan.

Néhány hét mulva közölni kezdjük a Szovjet-Unió hadifogolytáboraiban levő magyar hadifoglyok üzeneteit is.

Az „Uj Szó" szerkesztőségének címe: Budapest, VII., Erzsébet-körut 9—11.

PÁRTMOZGALOM

— *Felkérik a Kommunista Párt értelmiségi tagozatait,* hogy szerdán este 6 órakor tartandó összejövetelen feltétlenül jelenjenek meg.

— *A Szociáldemokrata ifjúsági mozgalom* pécsi szervezetének vezetősége kedden délután 7 órakor az Apácza-utcai székházban rendkívül fontos vezetőségi ülést tart. Kérik az érdekeltek feltétlen megjelenését.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

A nagy közönségsikert aratott „Egy bolond százat csinál" egész héten műsoron marad, csak szerdán szakítja meg a sorozatot egy prózai est. A „Pécsi Kamaraesték" rendezésében a mult hét elején bemutatásra került Oskar Wilde „Firenzei tragédia" című darabja és Szabó Dezső dramatizált szatirája „Feltámadás Makucskán" kerül ismét előadásra. Reméljük, hogy a prózai est, amelynek célja a kultúra minél szélesebb rétegekbe való terjesztése és a kultúra fejlesztése — fog olyan közönséget vonzani, mint a csak pusztán szórakoztatás célját szolgáló darabok.

Műsor:

Kedd este fél 8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Szerdán este fél 8 órakor: Firenzei tragédia, Feltámadás Makucskán.

Csütörtökön este fél 8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Péntek este fél 8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Közellátási tájékoztató

BOROTVASZAPPAN-UTALVÁNYOK KIOSZTÁSA

A közellátási ügyosztály felhívja a borotva szappan árusításával foglalkozó pécsi kiskereskedőket, drogériákat és illatszertárakat, hogy a borotvaszappan-utalványaikat a Kereskedők Testületében haladéktalanul vegyék át.

A fentiekkel kapcsolatosan felhívja a közellátási ügyosztály a borotvaszappan árusításával foglalkozó nagykereskedőket is, hogy a részükre kiutalt borotvaszappant a Kereső és Tsai szappangyárból a kiosztás meggyorsítása érdekében azonnal vegyék át.

BOROTVASZAPPAN-ELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály csütörtöktől kezdődően a Pécsett lakó 17 éven felüli férfiak részére borotvaszappant oszt ki.

Minden igényjogosultnak csak egy darab borotvaszappan osztható ki. A kiadásról a kereskedő, illetve elárusító sorszámozott ivet tartozik felfektetni, az igényjogosult nevének, lakásának, a kiadott borotvaszappan mennyiségének feltüntetése mellett. Az átvételt az igényjogosult tartozik aláirni és a kereskedő az igényjogosult vásárlási könyvébe a darab szágot tartozik beirni.

A közellátási ügyosztály felhívja az elárusitással foglalkozókat, hogy a részükre kiutalt borotvaszappan mennyiségéről az elárusítás befejezte után a fentebb már említett ivekkel számoljanak el.

A közllátási ügyosztály a kiosztást ellenőrizteti fogja és minden visszaélést szigoruan megtorol.

Sakk. Felhívják a pécsi és Pécs környéki összes politikai pártok, testületek és sportegyesületek figyelmét, hogy július 11-én, szerdán este 6 órakor Rákóczi-út 55. sz. alatt a BTC sakkhelyiségébe a Nemzeti Sport Bizottság által rendezendő sporthét sakk-versenyének megbeszélése végett megbizottaikat okvetlen küldjék el.

NYILT-TÉR

Feleségemtől, Kapornoki Máriától, különválva élek, érte anyagi felelősséget nem vállalok. Pécs, 1945 július 9.

Lukács József,
Felsővámház-utca 18.

Keresztes Ilona, Keresztes Mária, Keresztes Júliánna, ifj. Keresztes János nevű gyermekeim házamtól eltávoztak, értük semmiféle felelősséget nem vállalok.

Keresztes János
Pécs, Kertváros, Bólyay Farkas-u. 23.

* E rovatban közöltekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

SINGER varrógépet és egy rézüstöt vennék. Ajánlatokat: Lánc-utca 21. sz. alá kérek.

SZÉNAPRÉS, új, gépmeghajtású, eladó. Kohlman, Alsómalom-utca 12/1.

KÉT fiatal leány elhelyezkedne gyermekek mellé, vagy kisebb háztartásba. Leveleket 6104 számra a kiadóba kérnek.

BEJÁRÓ-mindenest keres (reggel 7-től este 6-ig) ellátással, jó fizetéssel, dr. Bándi fogorvos, Király-utca 23. szám.

ELHELYEZNÉM, IV. zircista fiamat, úri családnál. Választ: „Száraz lakás, jó ellátás 6105" jeligére a kiadóba kérek.

EGYEDÜLÁLLÓ, intelligens, idősebb nő, egy ugyancsak idősebb úr ismeretségét keresi, házasság céljából. Választ „ Komoly 6097" jeligére a kiadóhivatalba kér.

FIATAL fejőstehén eladó. Gr. Benyovszky Móric-utca 14. szám.

MALOMBÉRLETET keresek, 40—200 q kapacitásig, üzemképes állapotban. A malom részletes leírásával és a bérleti összeg feltüntetésével érkező ajánlatokat 6117 szám alatt a kiadóhivatal továbbít.

BŐRTÁRCÁMAT és 1000 P jutalmat adok annak a becsületes megtalálónak, aki a benne lévő okmányokat hiány nélkül átadja. ifj. Rutschmann József, Szigeti-út 96/2.

KÉT TANULÓFIÚT felveszünk. Kezdő fizetés havi 180.— P. Legalább 8 elemit vagy 4 középiskolát megkívánunk. Izsák József Rt. fiókja, Pécs, Széchenyi-tér 8. szám.

Mohács megyei város polgármesterétől.
2848/1945. sz.

HIRDETMÉNY.

Vitéz Szőnyi Alajos polgármestert, dr. Pap Ferenc tanácsnokot, dr. Langer Lajos árvaszéki ülnököt, dr. Muszti István I. oszt. aljegyzőt, Hites Ferenc gimnáziumi igazgatót, dr. Németh János városi orvost, Zsigmond Géza tűzoltóparancsnokot az elmult időben tanusított magatartásuknak az igazolási eljárás során történő elbirálásáig hivatali állásuktól — összes illetményei egyidejű beszüntetése mellett — azonnali hatállyal felfüggesztem.

Mohács, 1945. évi július hó 3. napján.

Dr. Cserta Béla s. k.
polgármester.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.—1945. számú rendelete 11. §-ának első bekezdése alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 4. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi július hó 17-ével kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá:

Makray Ferenc szkv. őrgy. Szekszárd, 43. kieg. psg.; Majnay József tart. c. szds. Szekszárd, Fürdőház-u. 14.; Dr. Radó Gyula tart. fhdgy. Szekszárd, Bezerédi-u. 24.; Dr. Aldor György tart. hdgy. Szekszárd, Széchenyi-u. 7.; Bruttky József ht. fhdgy. Pécs, Alsómakár-u. 58.; Gorrieri Adél gépirónő Pécs, Kassa-u. 5.; Krisztián Gyula ht. szv. hdgy. Pécs, Rét-u. 39.; Erdős István tsz. őrm. Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.; Füstös András főtörm. Pecs, Megyeri-kertváros, Turul-u. 21.; Gyöngyösi János ht. őrm. Pécs, Majláth-u. 19.; Dávid Mátyás ht. őrm. Pécs, Orsolya-u. 10.; Kovács Ernő ht. őrm. Pécs, Siklósi-u. 40.; Kelemen József ht. őrm. Pécs, Anna-u. 36.; Kisvárdai Rezső ht. őrm. Pécs, Rákóczi-út 39/b. Magyar Imre ht. őrm. Pécs, Perczel-u. 12.; Balázs György ht. főtörm. Mecsekalja, Cupi-telep, Rába Gyula, ht. törm. Pécs, Mezőszél-u. 1.; Hunyadi László ht. őrm. Pécs, Nyil-u. 7.; Rabb József tsz. őrm. Pécs, Alsóhavi-u. 8.; Gábor Vince ht. őrm. Pécs, Bólyay Farkas-u. 10.; Dr. Neogrády József hb. őrgy. Pécs, Kiskirály-u. 8.; Bódy János htá főtörm. Pécs-Kertváros, Nyárfa-u. 7.; Kiss Rózsa gépirónő Pécs, Pélmonostor-u. 24.; Roszprim Nándor ht. őrm. Pécsújhegy, Karancs-u. 9.; Fekete Géza hdgy. Pécs, Ferenciek-u. 48.; Vándor Béla tsz. szkv. Pécs, Orsolya-u. 6.; Bévárdi Vilmos tsz. szkv. Pécs, Rákóczi-út 23.; Fehér János tsz. őrm. Pécs, István-u. 33/1.; Wéber József tsz. őrm. Pécs, Radnics-u. 34.; Rigó Istvánné szül. Dudás Erzsébet Pécs, Rigóder-dűlő 6.;

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat irodámban Pécs, Váradi Antal-u. 20. szám alatt szóban, vagy irásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy irásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelemba, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentést tevőnek alá kell irni.

Pécs, 1945. évi július hó 5-én.

Dr. Abay Nemes Oszkár s. k.
a pécsi 4. honv. ker. psg.
igazoló bizottságának elnöke.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon 20-92. Iroda: Jókai-tér 4. szám. ifj. Hoffmann.

BIZALMASAN megsúgom. Megveszem eladó dolgait. Frankfurter, Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

MUNKÁSLÓÉRT angol-malacokat adnék cserébe, megegyezés szerint. Dallos János, Kozármisleny, Pécs mellett.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 30-13.

REUMASZESZ, egér és patkányméreg kapható az Éden-drogériában. Színház mellett.

EGY szoba-konyhás lakást keres, fiatal házaspár, azonnalra. Szíves megkeresését „Sürgős 6062" jeligére a kiadóba kérnek.

FIGYELEM! A grafológus 9—6-ig fogad. Vidékre levélben is válaszol. Marosvásárhely-u. 3.

HÜCKER-gyártmányú, félstabil, gőzgép, eladó. Ajánlatok „30 m2 fűtőfelület 2562" jeligére a kiadóba küldendők.

VENNÉK 2—3 hl-es szőlőprést. Cím: Heller József, Pécsvárad.

ORVOSI mikroszkop eladó. Munkácsy M.-u. 30. szám alatt, földszint.

KERESEK szőlőprést. Nagy Sándor, Bakonya, u. p. Kővágószőllős.

ELADÓ egy mély, gyermekkocsi, egy pólyapárna és egy fürdető-teknő. Felsőbalokány-u. 18. szám.

VIDÉKI URAK, FIGYELEM! Melyik pécskörnyéki községben, faluban nincs borbély. Irjanak az Uj Dunántúl kiadóhivatalába. „Fővárosi fodrász 6129" jeligére.

GENG József kőművesmester, épít, javít, átalakít. Damjanich-utca 43. szám. Telefon: 12-57.

CSINOSAN bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. Fiume-u. 16. II. emelet, bal.

KOCSIST keresek. Jelentkezni: Ilona-utca 5. szám alatt.

ELADÓ! Toalett-tükör, 30 l mosófazék, 3 karú rézcsillár, székek, asztal, képek. Mária-utca 5., udvarban, 2—5-ig.

KITŰNŐEN végzett joghallgató, instrukciót vállal. Címeket: 6146. számra a kiadóba kér.

KÉT DIÁKOT ellátásra elfogadok. Fizetés természetben. Pacsirta-u. 8. „Pius" mellett. Telefon: 25-69.

HÁZASSÁG céljából, jobb, háziasszonyi leány, kinek szép lakása és 90.000 P-t érő ingatlana van, megismerkedne, 25—40 éves, magas, jobb iparos, vagy állami emberrel. Fényképes választ „Komoly elhatározás 6144" jeligére a kiadóba kér.

KIFOGÁSTALAN, sötétkék szoknyáért, gyapjút, vagy gyapjúfonalat adok. Porszenet veszek. Tompa Mihály-utca 10. szám.

MECSEKALJÁN, kis családiház, elcserélhető szőlővel, házhellyel, vagy falusi ingatlannal. Cím: Regős-u. 12. Ugvanott szétszedhető disznóól elcserélhető tüzifáért. Csikótűzhely eladó.

RUHA-szanatóriumban (Inczédy- és Kálvária-u. sarok) harisnya-, fehérnemű- és ruha-javítást, foltozást, hozott anyagból, vállal a Szoc. Miszszió-társulat.

ÁGYNEMŰ eladó. Megtekinthető: Makay István-utca 4. Délután 2—6-ig.

FÉRJHEZMENNE öregemberhez, 60—70-ig, vidékre is, egyszerű, intelligens, becsületes, id. hajadon. Leveleket 6135 számra a kiadóba kér.

ÖREGEMBER kis háztartásában, vidéken is, nyugodt otthonért dolgozna, egyszerű, intelligens, idősebb hajadon. Leveleket 6136. számra a kiadóba kér.

52 MÉTER, 100 széles, fehér, garantált, impregnált anyag, eladó. Fehérvári-utca 21. I. 2.

ELADÓ egy használt, kombináltszekrény, ebédlőkredenc és egy kétajtós szekrény. Cím: Friedländer Imre, Malom-utca 5. sz. 1—4-ig.

KIFUTÓT, jó fizetéssel, felvesz. Asztalosműhely, Felsőmalom-utca 12. szám.

ELCSERÉLNÉM nagy, szoba-konyhás, réglbérű lakásomat, esetleg kétszobás, gyárvárosi lakással. Zöldfa-utca 9. szám.

KÖZÉPISKOLAI tanulók oktatását és előkészítését pótvizsgára vállalom. Merkel, Makárutca 61. szám.

MÉSZ, nagyobb mennyiségben is, kapható. Zsolnainál, gr. Benyovszky Móric-utca 30. sz.

REKAMIÉK nagy választékban, Ábrahám kárpitosnál Pécs, Deák-utca 2. Telefon: 33-46.

JAVÍTÁST gyorsan készít, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-utca 2. szám. Telefon: 33-46.

FELKÉREM Békeiné úrlasszonyt, ki a temesvári fogolytáborban volt és férjemről a pécsi hadifogoly-irodába hírt hozott, lakásomon szíveskedjék felkeresni. Cím: Makk Ferencné Pécs, Munkácsy Mihály-utca 17. Emelet.

MINDENNEMŰ gumihulladékot veszek. Stellner gumiműhely, Jókai-tér 11. szám.

CSINOSAN bútorozott szobát keresek július 15-re. Megkereséseket 22-48 telefonra kérek.

Szerkesztőbizottság:

BERR VIKTOR — Független Kisgazda Párt
DR. BOROS ISTVÁN — Magyar Kommunista Párt
POZSGAY GYULA — Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZINNER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA R. T. PÉCS.

II. évfolyam 154. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 11. Szerda

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 80 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Truman elnök szombaton elindult a hármastalálkozóra, amelyen a béketárgyalások kérdésén kivül a csatlósállamok helyzetét is megvitatják

Szovjet—lengyel gazdasági egyezményt irtak alá. — Fontos alkotmányreform készül Franciaországban

Szombaton indult el az Egyesült Államok elnöke Byrnes külügyminiszter és nagyszámú tanácsadója kíséretében a potsdami hármastalálkozóra. Az útat hajón teszik meg, de a hajó útirányát és az európai kikötő nevét, ahová be fog futni ,egyelőre titokban tartják. Titkos rádióadók útján Truman állandó összeköttetésben van Washingtonnal. Körülbelül egy hónapig lesz távol és a hármastalálkozóról visszafelé jövet látogatást tesz Angliában és több európai országban. A Reuter-iroda értesülése szerint a találkozó tárgysorozatának négy fontos pontja lesz:

1. A felszabadított országok, továbbá a csatlós államok politikai és gazdasági problémái beleértve a Németország szövetségesközi ellenőrzésével kapcsolatban felmerült nehézségeket. 2. Részletes megbeszélések a békekonferencia összehivásával kapcsolatban. 3. Sztálin generalisszimusz és dr. Soong kínai miniszterelnök megbeszéléseinek eredménye. 4. A Németország által fizetendő jóvátétel és Németország gazdasági erejének likvidálása a német katonai hatalom elpusztításával kapcsolatban.

Érthető érdeklődéssel tekint a magyar közvélemény is a háromhatalmi találkozó elé, amelyen többek között Magyarország jövendő sorsáról is döntenek, miután beletartozik a „csatlósállamok" kategóriájába. A sanfranciscói bullában lefektetett elvek indokolttá teszik a reménykedést, hogy a csatlósállamok helyzetének meghatározásában a méltányosság szempontjai fognak érvényesülni.

A SZOVETSÉGES PARANCSNOKOK TÁRGYALÁSA BERLINBEN

A berlini brit, amerikai és szovjet parancsnok kedden kezdi meg tárgyalását a közigazgatási kérdések összehangolására. A három parancsnok állandó tanácsot alkot és ezentúl rendszeresen fog ülésezni. Lehetséges, hogy később a francia csapatok parancsnokát is bevonják a tanácskozásokba.

Bajorországban az amerikai hatóságok mintegy száz gazdasági szakembert tartóztattak le, akik a Hermann Göring Werke, a Siemens-Schuckert-művek és a Messerschmitt-gyárak vezetői voltak. Vagyonukat befagyasztották és családjuk rendelkezésére csupán havi 300 márkát engedélyeztek. A gazdasági vezetők 30 napig maradnak letartóztatásban, amig ki nem derítik üzleti és politikai multjukat.

Mindez azt mutatja, hogy a **szövetségesek kérlelhetetlen szigorral kutatják ki az Európa politikai és gazdasági leigázására kidolgozott náci terv valamennyi szereplőjét, akik többek között Magyarország gazdasági leromlását is okozták.**

SZOVJET-LENGYEL GAZDASÁGI EGYEZMÉNY

Moszkvai híradás szerint a Szovjetunió és Lengyelország gazdasági egyezményt irtak alá 120 millió dollár értékü áru kicserélésére. Az egyezmény értelmében a Szovjetunió vasat, mangánércet, gyapotot, lent és dohányt szállít Lengyelországnak, amely viszont szenet, acélt, cementet és orosz nyersanyagból készült ruhákat küld a Szovjetunióba.

A lublini rádió jelentette, hogy

Kanada, Olaszország, Svédország és Svájc elismerték az új lengyel kormányt.

A MOSZKVAI RÁDIÓ A GROZA-KORMÁNYRÓL

Bennünket is közelről érdeklő kérdéssel foglalkozott a moszkvai rádió hétfő esti adásában. A Groza-kormány érdemeit fejtegette és rámutatott arra, hogy

Groza román miniszterelnök fáradozásai a román és magyar sovinizmus utolsó maradványainak eltüntetésére irányulnak.

Észak-Erdélyben a román parasztokkal együtt a magyar parasztok is földhöz jutottak és a magyar demokratikus pártok szabadon szervezkedhetnek.

A Groza kormány ezzel megteremtette az előfeltételeket a román-magyar együttműködés számára.

Másik nagy eredmény a Groza kormány működésének az állami közigazgatás megtisztítása a fasiszta elemektől. Ez a kormány mindenben a román nép bizalmára és segitségére támaszkodik.

Ismeretes, hogy a magyar-román viszony örvendetes javulásának hátterében a Szovjetunió kiegyensúlyozó politikája húzódik meg. Ellentétben a hitleri rendszer üszító politikájával, amely egymás ellen játszotta ki a felszines sovinizmus jelszavaival felkorbácsolt két szomszédos ország kedélyeit,

Moszkva a békés együttműködés medrébe tereli az egymásra utalt délkeleteurópai népeket.

Az elmult politikai rendszer tapasztalataiért drága árat fizettünk és még hosszú évekig fogjuk érezni hatását, viszont mindaz, ami most következik, csak a politikai gyógyulás útjára vezethet bennünket.

A JUGOSZLÁV-GÖRÖG VISZONY

A belgrádi rádió megelégedéssel emlékezik meg Tito marsall vasárnapi beszédének nagy külföldi visszhangjáról. Az angol lapok tág teret szentelnek főképpen a görögországi állapotokra vonatkozó kijelentéseknek. Ezzel szemben Athénben kellemetlen hatást váltott ki Tito marsall lelepleződése. Damaszkinosz érsek és a görög tájékoztatásügyi miniszter megcáfolták, hogy Tráciából mintegy 20.000 makedon menekült volna Jugoszláviába. Válaszképpen

jugoszláv hivatalos helyen továbbra is hangoztatják a görögországi reakciós terrorra vonatkozó állításokat, sőt külföldi ujságirókat is meghivtak az egyik felállított táborba, ahol 3000 menekült makedon tartózkodik.

A belgrádi rádió nagy propagandát fejt ki a baloldali menekültek érdekében és a Jugoszláv Vörös Keresztnek a megsegítést célzó felhivását közli.

A JUGOSZLÁV KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTER NYILATKOZATA AZ UNRRA-VAL KAPCSOLATBAN.

A dalmáciai kikötők elpusztulása miatt az UNRRA Jugoszláviának szánt szállítmányait a trieszti kikötőn át továbbítják Jugoszlávia belsejébe. Az első szállítmány megérkezése alkalmából

Petrovics jugoszláv közlekedésügyi miniszter nagy megelégedésének adott kifejezést és kijelentette, hogy nemcsak a tengerparti részek, hanem Ljubljana, Zagreb és Szkoplje is fog részesülni az angolszász segitségből.

„Reméljük — mondotta befejezésül —, hogy a szállítmányok növekedni fognak."

A Jugoszláviának szánt angolszász segitség és a jugoszláv kormány képviselőjének nyilatkozata azt mutatja, hogy a trieszti kérdés körül támadt nézeteltérés ellenére is a három szövetséges viszonya igen kielégitő.

FRANCIAORSZÁG ALKOTMÁNY-REFORMJA

A francia minisztertanács elfogadta az alkotmányreformmal kapcsolatos törvény tervezetet, amelyet a tanácsadó nemzetgyülés elé terjesztenek. A tervezet értelmében

októberben általános választásokat tartanak, amelynek eredményeképpen összeülne az akotmányozó nemzetgyülés.

Ez utóbbi a baloldali pártok kivánságának megfelelően csak egy házból állana. Az akotmányozó nemzetgyülés választaná meg a kormányelnököt és készítené elő az új alkotmányt. Amennyiben a nemzet nem fogadná el az új alkotmányt, az országgyülést feloszlatják és új választásokat irnak ki az országgyülés megválasztására és az új alkotmány megszerkesztésére. Ha azonban a francia nép elfogadja az 1875. évi alkotmány érvényét, amely kétkamarás országgyülést ir elő, akkor a nemzetgyülés átalakul képviselőházzá és a szenátust külön választják meg.

Valószinű, hogy a franica alkotmány korszerü átalakulását nagy küzdelmek fogják megelőzni. A kétkamarás rendszer régi hagyományokra támaszkodik és a francia politikának még úgynevezett radikális csoportjai is amelyekhez a népszerű Herriot tartozik, ragaszkodnak a törvényhozásnak ehhez a rendszeréhez.

TÁVOLKELET

A hivatalos amerikai helyről elhangzó bejelentésekhez híven a Japán ellen irányuló légitámadások mindinkább fokozódnak. Kedden reggel több mint ezer repülőgép támadta Tokiót. Hétfőn este 500 szupererőd 3.500 tonna robbanóbombát zúdított öt különböző városra. Borneo szigetén az ausztráliai csapatok folytatják előnyomulásukat a szambodzsai olajmezők felé. A kétségbeesetten védekező japánok felgyujtott olajhordókkal próbálják megállítani az ausztráliaiak előretörését.

A Pravda éles támadása a spanyol fasiszta rendszer ellen

A Pravda legutóbbi számában cikk jelent meg, amelynek címe „Franco tábornok Hitler ügynöke". A demokraták az egész világon csodálkoznak, mi az a titkos erő, amely gátolja Franconak a hatalomból való eltávolitását. Mindenki emlékezik Franconak 1941 júniusában tett kijelentésére, amely szerint *a tengelyhatalmak háromszöggé változtak és ennek a háromszögnek harmadik pontja Spanyolország.* A demokrata országok közvéleménye sehogy sem tudja megérteni, miért türik a volt fasiszta háromszög harmadik pontját. A cikkíró hangsúlyozza, hogy Spanyolországban nincsenek komoly erők, amelyek Francot támogatnák. A spanyol nép, amely több mint 30 hónapon át példátlan harcot vívott Franco ellen, nem tagadta meg fasisztaellenes meggyőződését. Az utóbbi időben még egyes reakciósok is elfordultak Francotól. Épp az a körülmény, hogy Franco Spanyolországban nem találja meg a támogatásához szükséges erőt, magyarázza meg Franco különféle manővereit. Francot annakidején nem csupán a német-olasz támogatás juttatta hatalomra, hanem a nemzetközi reakció is fontos szerepet játszott ebben. Franco most a nemzetközi reakciónak ajánlotta fel szolgálatát. A németeknek elég idejük volt ahhoz, hogy Spanyolországot saját maguk számára mint bázist megszervezzék.

Nehézségekkel állunk szemben

Lépten nyomon. Ha visszatekintünk fiatal demokráciánk eddigi fejlődésére, és áttekintjük a pillanatnyi helyzetet, meg kell állapitani, hogy országszerte még mindig minden erőnkkel, minden rendelkezésre álló eszközzel azt építjük, amit a huszonötéves országvesztő politika és honi fasisztáink romboltak le. Megfeszített erővel dolgoztak a demokratikus pártok hat hónapig a romok eltakarításán és az újjáépitésen, mely most kezd teljes méreteiben kibontakozni. Magukra vállalták a Szakszervezetekkel az újjáépités megszervezésének nagy feladatát. Már a kezdetben meg volt állapitható, egyetlen párt, sőt a pártok együtt sem képesek sikeresen magukra vállalni az újjáépités feladatát, ha nem az egész nemzet támogatásával csinálják azt. Ezért az újjáépités nemcsak a pártok, vagy szakszervezetek ügye, hanem az egész nemzeté. Azonban már eddig is elvitathatatlan, hogy az újjáépités terén ennyire is eljutottunk, elsősorban a pártok és a szakszervezetek eddigi példaadó és elöljáró munkájának köszönhetjük. Éppen ezért furcsa és elitélendő az a destrukció, amely éppen ezeket a demokratikus pártokat igyekszik minden újabb felmerülő baj és nehézség okozójának feltüntetni. Már nem annyira furcsa, mint inkább jellegzetes, hogy a dolgok ilyen irányú beállitását és ilyen véleményt azok szorgalmaznak, akik egykor buzgón tolták a reakció szekerét, vagy éppen rajta ültek és a fasizmusnak is teret biztositottak . . .

Vitán felül áll a Függetlenségi Front és Szakszervezetek jószándéka az újjáépitésben, hiszen ők kezdeményezték az egészet. Ezzel szemben tény, hogy a német fasiszták honi fasisztáink támogatásával a háború folyamán annyira kifosztottak, — Budapest és az ország hirszolgálati és közlekedési eszközeit elpusztitva — annyira tönkretettek bennünket, hogy ennek következményeit még nagyon hosszú ideig fogjuk viselni. Felesleges hangsulyozni, hogy nemzetünknek érdeke az újjáépités önerőnkből, mert a külföldi tőke befogadása gazdasági és ezen keresztül nemzeti önállóságunk feladását jelentené. Minden dolgozó magyar, amikor részt vesz az újjáépitésben, tudatában kell hogy legyen annak, hogy munkájával egyszersmind a független demokratikus Magyarországot is építi. Ezért nem szabad zugolődnunk, amikor nehézségekkel állunk szemben és azokat el kell viselnünk.

Különösen pedig akkor vigyázzunk és gondolkozzunk, amikor felelősségről van szó. Ne felejtsük el soha egy pillanatra sem, kiknek köszönhetjük fővárosunk pusztulását és mostani nehézségeinket. És ha jól körülnézünk a közéletben, a hivatalokban, a munkahelyeken — a destruálók azok közül valók, akik igenis, nagyon jól meg voltak elégedve az elmult országvesztő rendszerrel, a mai demokráciával viszont nem vállalnak közösséget, szembehelyezkednek vele destruktiv magatartásukkal, rossz példájukkal pedig határozottan szabotálják nemzetünk jelenleg legfontosabb ügyét — az újjáépitést. (*)

Megállapitották a bércséplés díját

A közellátásügyi miniszter rendelete szerint a legmagasabb felszámitható bércséplési rész magánjáró gépek után, ha az üzemanyagot a csépltető gazda adja 5%, ha erről a géptulajdonos gondoskodik 6%. Nem magánjáró gépeknél 4.5%, ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a cséplető gondoskodik 5.5%, ha mindkettőről a géptulajdonos gondoskodik 6%. Elevátor alkalmazása esetén a cséplési részen felül további 0.5%-t számithat fel a géptulajdonos.

CHURCHILL HENDAYE-BAN PIHEN

Londonból jelentik: Churchill miniszterelnök Hendaye-be érkezett és napjai zavartalan nyugalomban telnek el a francia üdülőhelyen. A miniszterelnök külön e célra felszerelt rádió- és telefonkészülékek utján azonban állandó összeköttetésben áll az angol kormánnyal. A miniszterelnök és kisérete két hétre elegendő élelmiszert hozott Hendaye-ba, hogy ne okozzon megterhelést a francia közellátás számára.

ÉJFÉLIG SZABAD AZ UTCAI KÖZLEKEDÉS PÉCSETT

A pécsi főkapitányság közölte, hogy az orosz parancsnokság hozzájárulásával a mai naptól kezdve éjfélig szabad az utcai közlekedés.

Kereskedő panaszok, kereskedő sérelmek

Méltányosabb eljárást a haszonkulcs megállapítása körül! — Ne vegyék egy kalap alá a tisztességes kereskedelmet a feketeüzletesekkel

A rohamlépésben emelkedő általános drágulás, amellyel vasárnapi számunkban vezetőhelyen foglalkoztunk, nemcsak az egész gazdasági életre, nemcsak a fogyasztókra, hanem a kereskedőkre is súlyos gondként nehezedik. Ha a lépten-nyomon jelentkező méltánytalan hatósági beavatkozás nem is súlyosbítaná a kereskedelem helyzetét, akkor is elég gondot okozna annak az ugrásszerűen, szinte naponta jelentkező drágulás. Elég rámutatnunk arra, hogy a kereskedő a ma eladott áru ellenértékén már holnap nem képes ugyanannyi mennyiségű és értékű árut beszerezni. Ennek következménye, hogy forgótőkéjének vásárló-értéke egyre kisebbedik, kisebbedik ezzel arányban áruraktára is, még ha az általánosan jelentkező áruhiány nem is gátolná abban, hogy raktárát a szükséghez képest esetről-esetre felfrissíthesse.

Ha végignézzük a kereskedéseket, az egész vonalon, minden szakmában üres polcok ásítanak felénk. A kereskedőnek így nincs meg a lehetősége — nemcsak arra, hogy vevőit ellássa — hanem arra se, hogy olyan forgalmat érjen el, amelynek hozadékával szerény mértékben is alátámassza egzisztenciáját, annál kevésbé pedig arra, hogy ebből a hozadékból a drágulás-okozta beszerzési ártöbbletet fedezni tudja. A legtragikusabb azonban az egészben az, hogy ezek a jogos és el nem tagadható panaszok mind a közönségnél, mind az illetékes hatóságoknál süket fülekre találnak. Pedig a *legális kereskedelem lassu, de biztos elvérzéséhez vezet ez a folyamat, ha idejében nem változik meg, különösen a hatóságok részéről a kereskedelemmel szemben ez a hamis vágányokra tévedt mentalitás.* A baj az áruhiányon kívül legfőképpen az, hogy közönség és hatóság egyaránt a tisztességes, legális kereskedelmet egy kalap alá vonja a feketézők illegális rétegével. Innen ered azután a hatósági intézkedéseknek legnagyobb részben az a hibás beállítottsága, hogy *a kereskedői haszonkulcsot olyan méltánytalanul állapítják meg, minek folytán a kereskedő nemcsak a drágulás-okozta beszerzési többletkiadás követelményével, hanem a saját megélhetési gondjainak napról-napra sulyosbodó mértékével sem képes megbirkózni.* Pedig a folyton dráguló megélhetési viszonyok a kereskedőre éppen olyan súlyosan nehezednek, mint akárki másra, (elvégre a saját üzletéből egyik kereskedő sem „önellátható" magát.) Sőt súlyosabban, mint azokra a rétegekre, amelyeket szakmájuk, foglalkozásuknál fogva, sem üzlethár, sem különböző adóterhek és egyéb rezsiköltségek nem terhelnek.

Rá kell itt mutatnunk egy-két kirivóbb példára, amelyek adatszerűen is alátámasztják a kereskedelem jogos felszólalását. Tudvalevő, hogy normális viszonyok között a kereskedelmi haszonkulcs 20% körül szokott mozogni. Ekkora hasznot a hatóságok is méltánylandónak találtak, hogy a kereskedő megtalálja a maga számítását. Ez a haszonkulcs tehát indokolt volt akkor is, amikor a kereskedő tömött raktárban fogadhatta vevőjét. Ma azonban egy-két cikkből áll az egész áru-„raktár", különösen pedig a fűszer-élelmiszer szakmában, ahol az ú. n. közellátási cikkekkel ki is merül az egész raktár. Ezeknél a cikekknél a hatóság, hogy a fogyasztói árakat minél alacsonyabb szinten tarthassa, ezt legtöbb esetben a kereskedői haszonkulcs minimális alacsonyra szabásával is fokozni igyekszik. Ezeknél a cikkeknél *igen gyakran találkozunk 5—6%-os haszonkulccsal is, ami annál méltánytalanabb, mivel tudott dolog, hogy a kereskedő ezekből a cikkekből se csinálhat ma korlátlan forgalmat, hanem csak akkorát, amekkorát a szükreszabott jegyrendszer lehetővé tesz.*

Nem kisebb sérelmet jelent a kereskedőre, hogy hatóság és közönség egyaránt szinte elvárják tőle, hogy az esetről-esetre történő áremelkedésekkor a korábban, tehát olcsóbban beszerzett árut a korábbi beszerzési árnak megfelelő fogyasztói áron hozza forgalomba. Ez a felfogás merőben ellenkezik minden logikával és teljességgel méltánytalan, éspedig kétféle okból. Először, mert — amint fentebb már szó volt róla — *az így alacsonyabb áron eladott áru ellenértékéért nem képes a holnap magasabb áron beszerezhető áruból az előbbi mennyiséget beszerezni.* Másodszor azért méltánytalan az a kívánság, mert pl. áreséskor minden külső kényszer nélkül kénytelen a kereskedő a korábban beszerzett árut a beszerzési árnál alacsonyabban is forgalomba hozni, mert a konkurrencia erre rákényszeríti. A fentebb érintett kétféle adottság egymást így tehát mintegy kiegyenlíti, más külső beavatkozás tehát nem jogosult, sem nem észszerű.

Kiragadtuk ime, dióhéjba szorítva, a kereskedelem legelsősorban meghallgatásra igényt tartó panaszait. *A kölcsönös méltányosság elvénél fogva remélhető, hogy a panaszok mind a hatóság, mind a közönség részéről megértéssel fognak találkozni,* mintahogy a kereskedők is megértik a fogyasztó közönségnek a minnyájunkra nehezedő súlyos gazdasági helyzetből eredő megélhetési gondjait.

(m. j.)

A legközelebbi minisztertanács elé kerül a drávamenti községek felépítési költségeinek ügye

Az újjáépítési min szter megbizottja már tanulmányozza a falvak helyzetét

Baranyai vonatkozásban az újjáépítés keretében a legnagyobb problémák közé számít a dávamenti községek helyreállításának ügye, mert amig ezt meg nem oldották, addig több ezer ember esik ki a termelésből, bizonytalan lévén helyzetük az ősz és a tél szempontjából. A társadalmi gyüjtés, akármilyen szép eredményeket hozott is éppen *a munkásság áldozatkészsége folytán,* egyedül nem alkalmas a probléma megoldására, mert a pénzt nem tudja biztosítani, ami pedig elengedhetetlen az épités megindításához. Nem vitás, hogy az újjáépítési miniszternek ezerségy hasonló probléma megoldása érdekében kell intézkednie, pénzt rendelkezésre bocsátani, viszont tény az is, hogy államsegély nélkül a baranyai községek ügyét megoldani nem lehet.

Ilyen körülmények között utazott fel dr. *Keserü* János, Baranyavármegye alispánja Budapestre és — többek között — megbeszélést folytatott az újjáépítési miniszterrel is, a drávamenti falvak ügyében. A megbeszélések eredményeként az újjáépítési miniszter azonnal kiküldötte Tóth Kálmán főmérnököt, aki már lent is van a falvakban, s mint a községépítések szakembere tanulmányozza a helyzetet. Az a feladata, hogy *megvizsgálja a pusztulás mértékét, az anyagszükségletek nagyságát és azonnal kidolgozzon egy tervezetet, mekkora az az összeg, amelyet az újjáépítés igénybe vesz.* Ezt a feladatot a miniszter megbizása folytán három nap alatt kell a főmérnöknek elvégeznie, hogy Nagy Ferenc újjáépítési miniszter *a legközelebbi minisztertanács elé vihesse az ügyet,* s amennyire lehetséges az ország általános helyzetét figyelembe véve, minisztertanácsi jóváhagyással rendelkezésre álljon a szükséges összeg. Ugy tudjuk, hogy a döntés már a napokban várható és a pénzügyi megalapozás után azonnali hatállyal egy teljeshatalommal rendelkező kormánybiztos kezébe kerül az újjáépítés ügye ,aki haladéktalanul leutazik Délbaranyába és irányítása mellett *már legközelebb megkezdődik az újjáépítés.* Az újjáépítési miniszternek ugyanis eltökélt szándéka, hogy *legkésőbb szeptemberben a falvak újjáépítése megtörténjék s a* legszükségesebb hajlék rendelkezésre álljon a népeknek!

NYARALJUNK DRAVASZABOLCSON!

A drávamenti falvak újjáépítésével kapcsolatban igen érdekes ötletet vetett fel valaki. Ugyanis, ha a szükséges pénz rendelkezésre áll is, a gyors munkához még akkor is szükség lesz szak- és nem szakember munkásokra. A jelentkezések ugyan megnyugtatók abból a szempontból, hogy megfelelő szakemberekben nem lesz hiány, azonban az úgynevezett segédmunkák elvégzéséhez még mindig sok kézre volna szükség, már most az kellene, hogy a közönség körében minél többen akadjanak, akik *nyaralni lemennek a dráva mellé és a kellemest a hasznossal összekapcsolva, napi néhány óra munkát felajánlva, segitsék az újjáépítést közelebb vinni a megvalósuláshoz.* A környékbeli községekben ,amelyek kevéssé pusztultak el, lehet annyi helyet biztosítani, amennyi éppen kell, az élelmezés kérdését is meg lehet oldani és akár a bontásba, akár a felépítésbe, ha az így megszervezett nyaralók csak két három óra könnyü munkával hozzájárulnának, *nemcsak nagy pénzeket, időt lehetne megtakaritani,* de siettetni lehetne az építést is. A pécsi üzletvezetőség is hozzájárulhatna az ötlet sikeréhez azzal, hogy a drávamentén nyaralóknak valamilyen kedvezményt adna!

Az ötletet a közönség figyelmébe ajánljuk.

Az összes bevételi források jövedelmének emelésével akarják szanálni a városi háztartást

A városi pótadót 50-ről 100 %-ra, az általános keresetiadót 5-ről 10 %-ra emelik fel

Pécs város törvényhatósági kisgyülése hétfőn délelőtt 11 órakor ülést tartott *Tolnai* József beh. polgármester elnökletével. A kisgyülés a városi háztartás pénzügyi rendezésének kérdésével foglalkozott elsősorban. Az errevonatkozó javaslatot *dr. Sebestyén* Lajos tanácsnok ismertette. Ebből megtudhatjuk, hogy *a városi háztartás a mostani rendkivüli viszonyok folytán igen nehéz helyzetbe jutott.* Az adóbevételekből május hóban mindössze félmillió pengő, az első félévben mindössze kétmillió pengő az eredmény, holott ennek legalábbis meg kellett volna duplázódni. A jövedelem azonban még akkor is messze mögötte maradna a szükségleteknek, mert a többi források jövedelme együttvéve sem fedzi a kiadásokat. A városnak most a korábban felvett két és félmillió búzakölcsönt is duplán vissza kell fizetni, mert ha ezzel tovább késlekedik, a visszafizetési kötelezettség, a búzaárak nagymérvü emelkedése folytán, megsokszorozódott volna. A havi kiadások összege, személyi és dologiakat összevéve, mintegy hárommillió pengőt tesznek ki, amivel szemben a fedezet csupán egymillió körül van. A kormány egy legújabb rendelettel megszüntette az eddigi városi és községi közmunkaváltságot, ami által a város mintegy 170 ezer pengő havi bevételtől esett el.

A javaslat szerint a város a kormánytól a rendkivüli kiadások fedezésére ötmillió pengő állami segélyt fog kérni, július elsejei hatállyal pedig külön másfélmilliós állami hozzájárulást, így lesz csak képes átmenetileg megnövekedett kötelezettségeinek eleget tenni. Kérni fogja ezenkivül, hogy a fényüzési adóból is kaphasson a város 10%-os részesedést és hogy a kormány novemberig visszamenőleg utalja ki az azóta visszatartott vámkártalanitást. *A javaslat az évek óta 50 %-on tartott pótadót 100%-ra kivánja felemelni, a házadó kivételével. Az általános kereseti adókulcsot ötről tiz százalékra fogják emelni.* Vigalmiadó cimén az eddigi helyett 15-50%-ig fogják a mulatságok belépőjegyeit megadóztatni, a kávéházak és vendéglők vigalmiadóját pedig 1-14 P-ig fogják megállapitani. A *város bevezeti a letelepedési díjat, amelynek skáláját 200—20.000 P-ig állapitják meg.* Az illetőségi díjat az eddigi 20 P-ről 200—20.000 P-ig menő skála szerint állapitják meg. Illetéket vetnek ki a lakásigénylésekre is, aminek legalacsonyabb tétele 50 P-nél kezdődik. Egy háromszobás lakás igénylésénél az illeték már 300 P. Ez alól azonban kivételek lesznek a visszatérő elhurcoltak és az áthelyezett közalkalmazottak. Az eddiginek tizszeresére emelik fel az ebadót, továbbá az italmérési illetékeket és a mezőrendőri illetéket. Tervbe vették ezenkivül az ipari pótdíj szedését, aminek 50 P lenne a legkisebb tétele, felemelik az épitési, legelletési és fedeztetési díjakat is lényegesen. A közüzemi bevételeket már eddig is többször emelték. A tanács ennél felhatalmazást fog kérni, hogy a még szükségessé váló emeléseket a saját hatáskörében is végrehajthassa, tekintettel az árak rohamos emelkedésére.

Mindezeket összvéve, a várható bevételek még mindig nem fogják fedezni a kiadásokat, még mindig szükség lesz az állam hathatós segitségére, amit azonban a városoknak majd országos viszonylatban kell kérniök.

Dr. Balassa Miklós bizottsági tag ellenezte a kereseti adókulcs felemelését, a letelepedési illeték felső határát azonban legalább 50.000 P-ben kivánná megállapitani. Ellenzi a tanácsi felhatalmazás megadását is a közüzemi díjak emelését illetőleg. *Klotz* Alajos általában nem helyesli az egyes bevételi tételek emelését, mert az ismét újabb drágulást von maga után. Javasolja ellenben, irjon fel a város a kormányhoz az árak rögzitése érdekében. *Dr. Ormos György* szintén ellenzi a kereseti adókulcs felemelését, *chelyett mindenkit rá kell kényszeriteni, hogy adót fizessen, tehát a feketézőket is.* Meg kell változtatni emellett az alkalmazotti kereseti adókulcs tételeit, mert az eddigi skála változatlanul hagyása mellett egyes kategóriák aránytalanul magas adóval lennének sujtva. Az árrögzitést ő is fontosnak tartaná, de itt bizonyos reviziót is keresztül kell vinni, mert megállapitható, hogy amig az ipari árak átlag 70-80-szorosra, addig a mezőgazdasági árak 300-szorosra is felszöktek.

Dr. Tamás György h. polgármester szükségesnek látja, hogy a város egyes esetekben felirattal forduljon a kormányhoz, egyes intézkedések megváltoztatását kérve, ha azt látja, hogy azok vidéki viszonylatban nem állják meg a helyüket. Példaképen felemliti a legutóbbi felterjesztést az élelmiszerbatyuzás ügyében, aminek meg is lett az eredménye.

Dr. Sebestyén Lajos tanácsnok válaszolt az egyes felszólalásokra, azután a kisgyülés a javaslatot, egy-két módositással, elfogadta.

Dr. Babocsay József II. osztályu aljegyző visszavétele ügyében a kisgyülés úgy határozott, hogy esetleg megüresedő valamely állásra módjában áll nevezettnek pályázni, alkalmazása azonban a közgyülés határozatától függ. Az ülés ezzel véget ért.

A szója nagyarányú és szervezett feldolgozása lényegesen javithat az ország közellátásán

Kaposvárott székelő Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a földmüvelésügyi miniszterhez részletes előterjesztést tett a szója-termelésre és annak étkezési célokra való felhasználására.

Előterjesztésében hivatkozott a kamara a szójavetőmag ojtásával kapcsolatos termelési eredményekre, amelyek során a kamarai kerületben a szójatermelésre megfelelő talajokon jó termést érnek el a gazdák.

A szójatermelésnek fokozása, annak szervezett megindítása, az előrehaladott tudományos vizsgálatok alapján történő feltárása, ma közélelmezés szempontjából határtalan jelentőségü.

A szója az a gazdasági kultúrnövényünk, amely a húshiány pótlására elsősorban jöhet figyelembe magas fehérje és magas olajtartalmánál fogva. Gyakorlati alapon megvilágítva a szójának emberi táplálkozásra való jelentőségét, azt az ismertetést adja a kamara erről az értékes és sokféle módon felhasználható gazdasági kultúrnövényről, hogy

1 kg. szójabab tápanyag tartalom szempontjából megfelel 2.25 kgr. sertéshús, vagy 45—50 drb. tojás, vagy 7½ liter teljes tej tápanyagának.

A szója azonban emberi táplálkozásra csak megfelelő előkészités, feltárás útján használható.

A Berceller, vagy a Kovács Lajos-féle szabadalmazott feltárási eljárások már a gyakorlati életben kipróbált módszerek a szójababnak emberi táplálkozásra való kikészitésénél.

A kamara a szójatermelés és feldolgozás érdekében kérte a földmüvelésügyi minisztertől a jelenleg meglévő szójabab készletekből, valamint az ez évben termelt szójabab termésből a jövő év tavaszan szükséges vetőmagmennyiségek biztosítását.

Kérte az egyéb ipari növények keretében a szója kötelező termelésének elrendelését azokra a vidékekre szólóan, amelyeken a termelés sikerrel valósitható meg.

Rámutatott a kamara előterjesztésében a szójavetőmagojtás szükségességére is.

Kérte a kamara a földmüvelésügyi minisztert, hogy a szója feltárás gyáripari megvalósitása érdekében a decentralizálás elve jusson érvényre és ez a gyáripari decentralizáció főképpen olyan vidékekre vonatkozzék, ahol a szójatermelés sikerrel üzhető.

Kérte a kamara a földmüvelésügyi minisztert arra is, hogy a szója gyáripari feldolgozása során előállitandó szója-dara, szója-liszt, szója-tej gyártását és szétosztását a földmüvelésügyi, az iparügyi és a közlekedésügyi miniszter urakkal egyetértően valósitsa meg.

APOLLO szerda, július 11.
PARKMOZI csütörtök-péntek, július 12—13.
URANIA szombat-vasárnap, július 14—15.

Az afrikai dzsungel rejtelmei, az ember, a vadállat és a természet örök küzdelme, izgalmas harcai:

SZAMUM

Főszereplők: Douglas Fairbanks, jr. Madelaine Caroll.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA szerda, július 11.
APOLLO csütörtök-péntek, július 12—13.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 14—15.

„Az asszony, az orvos és a harmadik" művészi, magyar filmváltozata:

Ma, tegnap, holnap

Főszereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Somlay Artur, Jávor Pál.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI szerda, július 11.
URANIA csütörtök-péntek, július 12—13.
APOLLO szombat-vasárnap, július 14—15.

Két szerető szív romantikája a háború fergetegében

Este hatkor háború után...

Főszereplők: Maria Leglinina, Jevgenia Szamojlov, E. Szavickaja, Ivan Zubarnov.
Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Megnyílt a Magyar Kommunista Párt első dunántúli pártiskolája Pécsett

Vérvörös és háromszínű zászlót lobogtat a szél a bejárati kapu fölött, ahol néhány hónappal ezelőtt még a horogkereszt éktelenkedett. A város legpompásabb villanegyedében, szelíden forduló útkanyarban, — a Mecsek közeli és messzebbi tájaira festői kilátással, — szélesen elnyúló kert közepén huzódik meg az iskola. Ez a világos falakkal körülölelt, piros cserépfedelü épület olyan a zöldelő lombok között, mint az ágak közé rejtett madárfészek. Meghitt, meleg és otthont sugárzó.

A kertben most a letünt uralom hatalmi szekerébe kapaszkodott, szülőföldjüket csúfosan megtagadó, de magyar kenyéren felnőtt és magyar földet bitorló náci-zsoldosok szorgoskodnak. Irtják a gazt, — takarítják a szemetet, ami a „világuralmi játékosdiból" megmaradt. Az őrült „vezér" győzelmet igérgető időhaladéka immár egészen elszállt s velo együtt egészen elszállt a beteg vágyálom beteljesülésének lehetősége is.

Az iskola maga, egymeletes, pompás, új épület, hatalmas, napos terraszokkal. A főépülettől balra fekszik egy hosszú gazdasági épület, — melynek alagsorában vannak az éléskamrák és a konyha, fenn pedig az ebédlő, a közös tanterem és egy nagyobb helyiség, amit most akarnak átalakítani tanterem céljára. A kert két-három részéből tisztára söpört, sok helyütt fenyő, vagy dió- és szilfával szegett széles út vezet a főépület előtti térre, melynek bal sarkában fürdőmedence vize tükrözi a leragyogó égnek egy jókora darabját. A főépületben helyezték el a közös társalgót, a kézi könyvtárt, a tanári szobákat és a tanfolyam résztvevőinek hálótermeit. Az emelet széles, balkónosan előreugró erkélyén most éppen három növendék folytat a szocializmus gyakorlati törvényeiről igen komoly és — az elkapott szófoszlányokból itélve — hozzáértésről tanuskodó megbeszélést.

Szép, messze kilátás nyilik innen a völgyre, amelyen túl a jugoszláviai hegyek orma sejtődik kékesen. Vajjon milyen álmai lesznek itt ezeknek a fiataloknak, akiknek társadalmi osztálya évszázadokon keresztül várt, hogy rákerüljön a sor az ő hitére és az ő igazára?

Sorralátogatjuk a különféle termeket. Az internátusi helyiségek ragyognak a tisztaságtól; a fehérre meszelt falak illata pedig valami megnevezhetetlen nyugalmat ébreszt bennünk. Elnézegetjük a falakra kifüggesztett tanrendet s gondolatban végigfutunk azon a hatalmas anyagon, amit ilyen tervszerű és céltudatos idő- és munkabeosztás mellett a növendékek végezni fognak.

S mire a tanárok kiséretében visszaérünk a virágokkal és zöld lombokkal feldiszített előadóterembe, — már megilletődött, komoly csendben, helyén ül minden növendék. A megnyitóra odahivott vendégek belépésekor felállnak. Mély, ünnepélyes csend, lélekzetvisszafojtó pillanat. Aztán egy növendék kilép a padsorból, — jelt ad és ötven fiatal torokból diadalmasan harsan fel az „Internacionálé" jólismert, forradalmi dallama. Utána Krancz Pál, a pécsi Kommunista Párt titkára intéz néhány komoly, utmutató szót a növendékekhez. Emlékezetükbe vési, hogy soha el ne felejtsék, mit jelent ennek az iskolának a megnyitása, amelyik a maga nemében az országban a harmadik, — itt Dunántúlon pedig az első. „*Az iskola célja az* — mondja — *hogy harcos kommunistákat neveljen, akik szerte az országba elvigyék majd azt a szellemet, amelyik a népi demokrácia kiépítéséhez szükséges.*"

A nagy tapssal fogadott beszéd után *dr. Szabó* Pál Zoltán, a Dunántúli Tudományos Intézet igazgatója köszöntötte az egybegyülteket. Bevezető szavai után a szocializmus világtörténelmi jelentőségével foglalkozott s a következőket mondotta:

— Sokat hallottunk beszélni arról, mennyiféle párt van. Van ilyen is, meg olyan is. Ma itt alakul egy, — holnap meg valahol másutt egy másik. Pedig tulajdonképpen — ha jól meggondoljuk — nincsenek is pártok. Csak két világ van. Egy fejlődő szocialista és egy lehanyatló, feudális világ. Mi, kommunisták sem párt vagyunk, hanem világnézet, amely világnézetnek szükségszerűen következett be a kifejlődése. A szocializmusnak megvan a maga világtörténelmi fejlődése. Kétezer évvel ezelőtt született meg az a tan, hogy halála után minden ember egyforma. *Mi pedig azt hirdetjük, hogy az egyenlőségnek itt, a földön kell bekövetkeznie és minden embernek meg kell kapnia azokat a javakat, amihez az élet jogán mindenkinek egyformán jussa van.*

Dr. Szabó Pál Zoltán rövid, egyszerű és a tudományos igazságokat a tőle megszokott természetes könnyedséggel magyarázó előadása után Ilku Pál, az iskola egyik tanára köszöntötte a növendékeket:

— Ennek a pártiskolának a megnyitása — mondotta — esemény, de nemcsak nekünk, pécsi kommunistáknak, hanem eseménye az egész Magyar Kommunista Pártnak. Jelenti azt, hogy a párt növekszik, szélesedik és céltudatosan jár el, mert tudja, hogyan és miként kell megvédenie országvezetői szerepét. Mert elől akar járni pártunk a vezetésben, hiven a szocialista hagyományokhoz, — hiszen *elsők voltunk akkor is, mikor föld alá szorított a reakció, amikor üldöztek. S hogy mégis helyes volt a politikánk, amikor az ország szabadságáért és függetlenségéért vivtuk harcainkat, a történelem igazolta.* De, hogy ezt a vezetőszerepet megtarthassuk, — tennünk kell valamit. Tudjuk azt, hogy a párt növekszik, mint tömeg, de nem növekszik arányosan tudásban. Céltudatos, szocialista párt pedig nem lehet, komoly marxista-leninista tudás nélkül.. Mert enélkül a világnézet nélkül tévedhetünk, — mi pedig tévedéseket nem engedhetünk meg magunknak. És hogy ezt elkerülhessük, annak egyetlen utja van, — a tudás. *Meg kell valósitanunk a széles párttömegek művelését, — ami csak úgy érhető el, ha vannak olyan embereink, akik tudásban megerősödve, — alkalmasak lesznek a vidéki szervezetek vezetésére és továbbképzésére.*

Meg kell, hogy tanuljanak itt dolgozni — folytatta Ilku tanár — harcos, kommunista rohammunkát végezni, mert önök lesznek azok, elvtársak, akiktől elvárja majd a párt, hogy életet vigyenek be a szervezetekbe. És meg kell tanulni a példamutatást. Itt az idő, amikor megmutathatjuk, hogy nem azok vagyunk, akiknek a reakció festett, *hanem dolgozó és épitő emberek, akik az ország érdekeinek szem előtt tartásával haladunk célunk felé.* És van még valami, amire fel kell hivnom a figyelmüket. Ez pedig a *fegyelem!* A fegyelem kérdésében nem ismerünk tréfát. Tehát példamutatás a munkában és fegyelem! Ez az a két követelmény, amely szerint dolgoznunk kell. Különösen így kell dolgoznunk azért, mert ez a pártiskola a reakció fellegvárában, a Dunántúlon van.

Ilku tanár meggyőző erejű beszéde redkivül nagy hatást tett a hallgatóságra.

A növendékek nevében Matusek Tivadar beszélt, — hangsúlyozva annak a munkának a fontosságát, amelyet az iskola keretén belül el kell végezniük, hogy alkalmasakká váljanak a további feladatok megvalósitására.

A pártiskola megnyitására rendezett ünnepély zárószónoka *Farkas* tanár volt. Hangsulyozta, hogy a szocializmus nemcsupán elmélet, amit tanulni kell és nemcsak politika — hanem bizonyos értelemben világnézet és magatartás. *Törekedni kell a szocialista életforma megteremtésére, melyhez azonban fegyelem és kollektivitási öntudat szükséges.*

— A kollektivitás az a magatartás — mondotta — amellyel tudunk másokért dolgozni és másokért felelősséget vállalni, ha kell. Kollektivitás nélkül nem létezhetik fegyelem, mert tudnunk kell, mi az a közösség, amelyiknek célkitüzésébe, munkájába odaállitjuk erőnket. A szocialista magatartás e két kelléke pedig pártmunkát jelent. És a kommunista, éppen azért, mert egy új társadalom előharcosa, — szorosan összetartozik a párttal.

Beszéde végén hivatkozott Sztálinnak Lenin halála után tett fogadalmára, mely szerint hű marad minden körülmények között ahhoz az eszméhez, amelyért ő egész életében harcolt. Az iskola növendékeinek is hűeknek kell maradniuk a kommunista eszméhez.

Nagy csendesség, az elhangzott szavak átérésének nagy csendje feszül a boltozatos homlokok mögött, ahogyan az új világ új tanításának ígéi a vetésre készen munkált talajba belehullanak.

És azok között a megnyugtató és fölemelő benyomások között, amiket ennek az iskolának a megnyitásán szereztünk, ezeknek a tanároknak és növendékeknek közös munkaprogrammja és egyéniségük komoly, céltudatos jelleme az, ami egészen hozzánőtt a szivünkhöz. Ha belőlük kerül ki a dunántúli nép közösségi szervezeteinek vezetője, könnyü lesz elviselni és levezetni azt a nagy légköri nyomást, amely errefelé egyrészt a küzdő és haladó szellemü, másrészt pedig a régi ideológiáktól fertőzött társadalmi osztályok lelkét még mindig megüli.

Béky Julka dr.

A rendőrség őrizetbe vette Szálasi Ferenc Pécsett lakó komaasszonyát

Erélyes akciót kezdett a rendőrség a nyilas-front tervszerü felgöngyölitésére

Pécsett bizonyára igen sokan ismerik Kászonyi Gyuláné, Könyök-u. 3. sz. alatti lakost. Férjével együtt fényképészettel, ezenkivül pedig nyilaskodással foglalkoztak. A felszabadulást megelőző napokban mindketten elmenekültek Pécsről. Kászonyiné a pécsi nyilaspártnak pénztárosa és vidéki szervezője volt. Hogy Kászonyiné milyen oszlopos tagja, sőt vezető tagja volt a nyilaspártnak, ennek illusztrálására elég tudni, hogy a férjével való esküvője alkalmával *Szálasi Ferenc volt az eskövő komája*, sőt, amikor később kisbabája született, *a keresztapaságra is Szálasit kérte fel*, aki a komaságot el is fogadta, bár a keresztelőn magán, bokros elfoglaltsága miatt, nem lehetett jelen. Érdemes megemliteni, hogy az asszony az esküvőn nyilas női egyenruhában jelent meg, ami annakidején igen nagy feltünést keltett, de más alkalmakkor is lehetett őt látni ebben az egyenruhában feszíteni.

Kászonyiné most haza jött valahonnan Vasmegyéből, ahonnan a férje is, úgy halljuk, utban van hazafelé. A rendőrség az asszonyt már őrizetbe is vette és megkezdte ügyében a szokásos nyomozást. Bár most is büszkén vállalja a nyilaskodást, csak azt nem akarja megérteni, hogy miért nem hagyja őket „élni" a mai rendszer, hiszen, úgy mondja, annakidején ők nem bántották a kommunistákat. Hogy a hirhedt Gestapo kezére juttattak egyeseket, arról úgy látszik megfeledkezik a jó asszony.

Amint hivatalos helyen megtudtuk, *a pécsi rendőrség politikai osztálya újabban erélyes eszközökkel látott hozzá a nyilas-front felgöngyölitéséhez.* A vasútnál, a bányánál és egyéb intézményeknél annakidején nyilaskodott főbb embereket, akik hazajöttek, már sorra lefogták. Most alapos számbavétel készül mindazokról, akik még vagy távol vannak, vagy pedig valahol itthon bujkálnak. Egyuttal azonban akkori szereplésükről is összegyüjtik a szükséges adatokat, hogy az esetről-esetre kézrekerülők ellen az eljárás annál gyorsabban legyen lefolytatható. Ezeket az előzetesen összegyüjtött adatokat elfogadható tanuvallomások alapján állitják össze, úgy, hogy a rendőrségnek a nevesebb nyilasvezetők bünlajstroma is igy előre birtokába kerül.

— A füszerszakosztály a Kereskedők Testületében pénteken délután 5 órakor értekezletet tart, melyre a tagokat ezúton hívja meg az elnökség.

HIREK

— **Olvasóinkhoz.** Felhivjuk olvasóink és előfizetőink figyelmét arra, hogy lapunk minden délután három óra körül kerül ki a körforgógépből, ami azt jelenti, hogy kb. négy órakor már nemcsak az utcán, kapható, hanem utána pár órával a város legtávolabbi részein is előfizetőink kezébe kell jutnia. A mai körülmények között így tudjuk legfrissebb hiranyaggal ellátni olvasóinkat, mert az esti lapzárta és a reggeli kézbesités technikai körülmények miatt egyelőre lehetetlen. Körforgógépünk lehetővé teszi, hogy lapunk a legfrissebb reggeli és délelőtti hirekkel már a délutáni órákban jusson az olvasó kezébe, mert ha másnap reggel jutna, már bizonyos tekintetben elavult hireket közvetitenénk. Viszont a lapkézbesités körül a délutáni kihordásnál még döccenők vannak, mert egyes lapkihordók nem akarják a mi technikai nehézségeinket megérteni. Felkérjük ezért előfizetőinket, hogy akihez a délutáni órákban nem kézbesitik a lapot, **az elmaradást vagy késlekedést haladéktalanul jelentse kiadóhivatalunknak, hogy mi a késés, vagy elmaradás okát kivizsgáljuk és orvosoljuk.** Szerkesztőségünk mindent elkövet, hogy minden tekintetben korszerű és gyors hirszolgálattal ellátott lapot adjon az olvasó kezébe s ha akadnak egyes lelkiismeretlen kihordók, akik nehéz és felelősségteljes munkánkat késedelmeskedésükkel akadályozzák, gondoskodni fogunk arról, hogy kiadóhivatalunk megrendszabályozza őket.

— **Érettségi vizsgálat a Pius-gimnáziumban.** A szóbeli érettségi vizsgálat folyó hó 2—5-ig folyt le Édes Jenő tanügyi főtanácsos elnöklete alatt; a Kormányt Balotay Gerő, c. gimn. igazgató képviselte. Az eredmény a következő: Kitünően érett: Boda Emil, Faller János, Hartmann Gyula, Vicsay Emil; jól érett: Ádám János, Bölcsföldi Sándor, Czimber László, Kaffka Károly, Milter János, Nebecs József, Németh Béla, Prettl Ádám, Schrer Ádám, Szabó László, Szalay Kálmán, Végvári Pál; érett: Békássy Péter, Buzánszky László, Czipszer Miklós, Henézi László, Hipp Imre, Horváth Gyula, Horváth József, Jakics Kornél, Jánosi Sebők József, Joszepcsuk Mihály, Kraah Mihály, Papp László, Regős Béla, Rott Ferenc, Schild Mihály, Vadász József, Weiss Alajos.

— **A református egyház köréből.** Szerdán délután 6 órakor, a gyülekezeti házban tartandó bibliaórán: **Jézus az élet kenyere** cimen folyó igemagyarázat Megváltónk egyik legdrágább igéretével foglalkozik. E héten, szombaton reggel 8 órakor, tanévzáró istentisztelet lesz a templomban, úgy az elemi, mint a középiskolások részére.

— **Halálozás.** Wurm Károly nyug. városi tisztviselő, épitész 70 éves korában meghalt. Temetése július hó 9-én hétfőn délután fél 4 órakor volt.

— A Svéd Vöröskereszttes Kórházban fekvő magyar sebesült foglyokat a szociális lelkü Rack Béláné kezdeményezésére a Zsolnay gyár összmunkássága 6 héten keresztül szombatonként kenyérrel, vajjal, szalonnával, pogácsával, cseresznyével, körtével, kajszibarackkal megvendégelte. E nemes és követendő cselekedethez hozzájárultak még: N. N. közellátási tisztv. 100 pengővel, Ferenc Istvánné 10 kg. kajszibarackkal, Keffel Jakabné 5 kg., és Bánosi Kálmánné 10 kg. kenyér adományukkal.

— **Örökbeadná gyermekét egy anya.** Egy gyermeke jövőjéért aggódó, férjét az őszi harcok során elveszitett, teljesen nincstelen édesanya azzal a kéréssel fordul egy gyermektelen, vagy gyermeket szerető házaspárhoz, hogy 10 napos, szépen fejlett, egészséges kislányát fogadja örökbe. Arra az időre, amig a gyermeknek szüksége van a szoptatásra, azt ő maga is szivesen ellátná s emellett dolgozna az örökbefogadó háztartásában sajátmaga élelmezéséért. Az érdeklődők keressék fel a pécsi gyermekmenhelyen Kósa Sándornét. — Amennyiben azonban őt gyermekével együtt időközben Kaposvárra helyeznék, — megtalálható lesz az ottani Stefániában.

— **A pécsi városi kereskedelmi középiskolában** a beirások az 1945—46. iskolai évre folyó hó 16 és 17 napjain 9—11 óráig lesznek a Gróf Benyovszky Móric utca 8 szám alatt. Bővebb felvilágositással az iskolában kifüggesztett hirdetmény szolgál. — Igazgatóság.

PÁRTMOZGALOM

A Kommunista Párt kisiparos és kiskereskedő tagjai folyó hó 12-én, csütörtökön délután 6 órakor fontos ügyben jelenjenek meg a Párt székházának társalgójában. Előadást tart Szabó Pál Zoltán.

A Szociáldemokrata Párt értelmiségi csoportja csütörtökön 19 órakor a Nőegyletben értekezletet tart. A megjelenés kötelező.

Szakszervezeti hírek

11-én, szerdán 18 órakor a famunkások taggyűlést tartanak fontos ügyben. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

Összvezetőségi ülés 15-én 9 órakor lesz a Parkmoziban. Minden vezetőségi, választmányi és bizalmi tag jelenjen meg.

Felhívjuk az összes gépkocsivezetőket, hogy részükre f. hó 12-én, csütörtökön délután 6 órakor hivatalos órát tart a vasmunkás vezetőség. Hivatalos helyiség Timár utca 5 szám I. emelet 7. szoba. Megjelenés — saját érdekében — kötelező.

Közellátási tájékoztató

SZAHARIN ÉS CUKORELLÁTÁS

A közellátási ügyosztálynak sikerült a csecsemők részére szaharint biztosítania. Mindazok a szülők, akiknek csecsemőjük bélhurutban vagy más betegségben szenved, orvosi bizonyítvány ellenében szaharin utalványt kaphatnak a közellátási ügyosztály 9. számú szobájában. A csecsemők betegségét orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. A szaharin ára személyenként 50 fillér, amely a budapesti 1 pengős árral szemben még mindig olcsónak mondható.

A közellátási ügyosztály vezetője ezúton értesíti a 3 éven aluli gyermekek szülőit, hogy e hét végén 25 dgk. cukrot kaphatnak. Az ügyosztály az utalványok elkészítésével a napokban készül el és akkor ujság útján fogja értesíteni a szülőket, hogy milyen sorrendben jelentkezzenek az utalványok átvételéért.

MOSÓSZAPPAN-UTALVÁNYOK KIOSZTÁSA

A közellátási ügyosztály felhívja a mosószappan árusítással foglalkozó pécsi kiskereskedőket, hogy mosószappanutalványaikat a Kereskedők Testületében szerdán a hivatalos órák alatt feltétlenül vegyék át.

A fentiekkel kapcsolatosan felhívja a közellátási ügyosztály a mosószappan árusításával foglalkozó azon nagykereskedőket, akik a szappangyárból a részükre kiutalt mosószappant nem vették át, a kiosztás meggyorsítása érdekében haladéktalanul vegyék át.

MOSÓSZAPPANELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály értesíti a város lakosságát, hogy a mosószappan árusításával foglalkozó kiskereskedők július hó 13-tól kezdődően a II. félévi szappanjegyek 1-es számú szelvényére 10 dkg. mosószappant tartoznak a vevőközönség részére kiszolgáltatni.

A közellátási ügyosztály felhívja a kereskedőket, hogy a kiosztás befejeztével a részükre kiutalt mosószappanmennyiségéről a közellátási ügyosztályon (Majorossy Imre utca 13. I. em. 7. sz. iroda) elszámolni tartoznak.

ÉTOLAJELLÁTÁS.

A közellátási ügyosztály ismételten közli, hogy az étolaj árusításával foglalkozó kereskedők július 11-től, szerdától kezdődően az 1-es és 2-es számú zsirjegyre személyenként 10—10 dkg., összesen 20 dkg. étolajat tartoznak a vevőközönségnek kiszolgáltatni.

Az étoláj kg-ként 24 pengőbe kerül.

SZÍNHÁZ

A SZINHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

Egy bolond százat csinál

Egy bolond operett a sok száz közül... — ez volt az érzésünk, amikor a függöny legördült. Aki szellemileg igénytelen szórakozást keres, nyugodtan tekintse meg. Számítását tökéletesen megtalálja és még csak pirulnie sem kell, mert Szüle Mihály zenés bohózatnak nevezett darabja nem az ízléstelen pikantériára alapozza a megnevettetést, mint a közelmultban bemutatott egy-két operett.

Amikor őszintén elmondjuk véleményünket az „Egy bolond százat csinál" nevű operettről, nem célunk támadást intézni az igazgatóság ellen, mert tökéletesen ismerjük a hasonló műfajok bemutatása mellett és ellen szóló összes érveket. Jómagunk is szemtanui voltunk, amikor a kamaraesték keretében bemutatott irodalmi és fővárosi színvonalú darabok előadásánál kongott a színház, az operettbemutatóknál pedig zsúfolásig megtelt. A színigazgatónak viszont eleget kell tennie anyagi kötelezettségeinek, mert irodalompártolásból nem él meg. Ha valakit hibáztatunk, akkor csakis a pécsi közönségről lehet szó, mert a közönség érdeklődésén áll, vagy bukik a műsor színvonalas megválogatása.

A szereplő színészeket a legnagyobb elismerés illeti. Az ő érdemük, ha a bemutatott darab „kasszasikernek" könyvelhető el. Ez főképpen az üditően derüs Csonka Endrére vonatkozik. Az ő veleszületett humorérzéke menti meg a helyenként vontatottá váló darabot. Deák Rózsi és Gyenes Magda szépek, elegánsak, jól táncolnak és dekoratív megjelenésük ugyancsak alappillére a darab sikerének. Az előnyösen fejlődő Kovács Gyula is nagyon jó volt Rudi karmester szerepében. A többi szereplő, akikről helyszüke miatt külön-külön nem emlékezhetünk meg, szintén ügyesen oldotta meg a rábízott feladatot. A nívósabb zenei teljesítményekre hivatott Maros Rudolf lendületesen és odaadással vezényelte a jól működő zenekart.

Szerdán ismét Szabó Dezső dramatizált szatirikus novellája, a „Feltámadás Makucskán" kerül színre. Az estet Oscar Wilde darabja a „Firenzei tragédia" egészíti ki. Mind a két darab komoly irodalmi értéket jelent.

Csütörtökön és pénteken a nyári szezon legnagyobb sikerű operettje van műsoron: az „Egy bolond százat csinál".

Műsor:

Szerdán este fél 8 órakor: Firenzei tragédia, Feltámadás Makucskán.
Csütörtökön este fél 8 órakor: Egy bolond százat csinál.
Péntek este fél 8 órakor: Egy bolond százat csinál.

SPORT

Budapest-Pécs ökölvívó mérkőzés Pécsett

Naponta edzenek a pécsi öklözők

Nagyszabású ökölvívómérkőzés előkészületei folynak Pécsett. A pécsi ökölvívás országos viszonylatban is a legkomolyabb tényezők közé számít s az a körülmény, hogy most a székesfőváros küldi el válogatottját egy mérkőzésre, mutatja a pécsi öklözők jelentőségét. A pécsi előkészületek nagyban folynak, hogy a szombaton délután a Tüzér utcai sporttelepen rendezendő találkozón úgy állhassanak ki, hogy méltó ellenfelei legyenek a pestieknek. Kovács Ferenc szakoktató a pécsiek erősítésére a szorítóba kívánja állítani a kaposvári Dévait és a barcsi Kaposit is. Nagy keretből kerülnek ki majd azok az öklözők, akik a pécsi színeket képviselik az izgalmasnak igérkező összecsapáson. A keret az alábbiakból tevődik össze: Nemes, Köteles, Erdősi, Wágner, Méláth, Király I., Király II., Kósa, Novák, Nyers, Balatinc, Kapocsi, Dévai, Dióslaki és Hauk.

A jegyeket a nagy izgalmat igérő, pompás sportot hozó összecsapásra már kedden elkezdik árusítani, éspedig a Kreszmann cégnél, az Erzsi fotószalonban és a Gáspár cégnél.

A PVSK labdarugószakosztálya kedden délután 5 órakor szakosztályi ülést tart a Vasutas Ottonban. Kérik a választmányi tagok pontos megjelenését. — Ugyancsak kérik az összes és mindazon PVSK szurkolókat, akik a vasárnapi Vasas—PVSK mérkőzés rendezésében részt kívánnak venni, szintén jelentkezzenek. Itt említjük meg, hogy kedden délután 5-től este 8-ig a PVSK tagok tagdíjbefizetést eszközölhetnek ugyanott. Uj tagok jelentkezését is elfogadja a vezetőség.

DVSE—PVSK 2:1 (1:1) Vezette: Katics. Szerencsés győzelem. A PVSK gárdája kritikán alul szerepelt. A közönség komolyabb játékot kiván a pécsi vasutas játékosoktól.

MINDEN takarítást vállalok. Parketta, padló, ajtó, ablak, mindennemű takarítását. Árpád-utca 13. szám.

ELADÓ egy pirot, plüs szalongarnitura, öltönök, blúzsok, frakk, mellénnyel. Árpád u. 69. Délután 2—3 közt.

ASZTALOSSEGÉDET keresek. Egerszegi asztalos-mester, Rákóczi-út 48. szám.

EGY DARAB 2 szárnyas, új ablak és egy varrógép eladó. Ágoston-utca 17. szám.

KI TUD RÓLA? Kustos József, 18. nehéz pct. század, Berhidán volt. 1944 november 19-e óta nem adott magáról életjelt. Aki tud róla, értesítse anyját, Kustos Józsefnét, Mecsekalja—Magyarürög.

ÁRPÁDTETŐ—ZOBÁKI hetes úton elveszett egy turistakalap. Jutalom ellenében értesítést kér L. Z. Pécs, Papnövelde-utca 27. szám. Telefon: 22-05.

EGÉR, patkány, csótány és mindenféle rovarok gyors irtását, azonnal vállalok. Egér- és patkánymérgek kapható, Árpád-utca 13. szám.

Pécsi 42. honvéd kiegészítő parancsnokság igazoló bizottsága.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.500/Eln. ig. biz.—1945. számú rendelete 11. §-ának 1. bekezdése alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 42. honvéd kiegészítő parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi július hó 20-ával kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá.

Blesz József honv. ftv. Pécs, Nyíl-u. 34.; Karácsonyi Ferenc tsz. psz. hdgy. Pécsvárad, Szentháromság-tér 1.; Pallós István ht. fhdgy. Pécs, Werbőczi-u. 2.; Helesfai Antal ht. zls. Szederkény; Halász Tibor ht. szds. Siklós, Pelikán szálló; Kalán László gt. hdgy. Pécs, Tompa M.-u. 8.; br. Rosenzweig-Drauwehr Nándor nyá. hu. fhdgy. Pécs, Hunyadi-u. 5.; Jekisa Darab Sándor nyá. bir. irodafőtisztviselő Pécs, Megyeri-u. 12.; Pallay Rudolf nyá. ezds. Pécs, Zólyom-u. 5.; Tóth Miksa Sándor nyá. őrgy. Pécs, Szigeti-út 39.; Máttyus Bálint nyá. c. gyógyszt. aligazgató Pécs, Ispitaalja-u. 8.; Szirmay Károly nyá. alez. Pécs, Mecsek-u. 23.; Khindl Gyula nyá. őrgy. Pécs, Ágoston-u. 3.; Araló Alajos ht. nyt. stv. Pécs, Felsővámház-u. 40.; Dr. Péter Gyula nyá. szv. tv. Bükkösd; Böröcz Erzsébet gépírónő Pécs, Halas-köz 3.; Moharos István ht. gk. mű. főtörm. Pécs, Gergely-u. 2.; Erdélyi József t. alhdgy. Villány; Székács Béla t. fhdgy. Villány; Dr. Visy László t. fhdgy Pécs, Perczel-u. 4.; Lizitzky Mario ksz. főtörm. Pécs, Mezőszél-u. 1.; Várhegyi József ht. szv. főtörm. Siklós; Turner Béla ht. fsz. törm. Pécs, Aidinger János-u. 9.; Solymár János tsz. psz. hdgy. Pécs, Hajnal-u. 23.; Dévény János tsz. szkv. Sásd; Vincze Ilona polg. alk. Sásd, hg. Eszterházy-u. 20.; Kovács Lajos tolmács Sásd, Király-u. 24.; Pirli János hony. tsz. szkv. Pécs, Radnics-u. 26.; Oderszky Győző nyá. méneskari alez. Pécs, Hunyadi-u. 12.; Kautz Róbert nyá. alez. Pécs, Rákóczi-út 10.; Borbíró Vilmos nyá. c. szds. Pécs, Damjanich-u. 13/1.; Kerényi Tibor tsz. szv. szkv. Pécs, Kis Ernő-u. 34.; Kárpáthy Olivér nyá. szakasz. szolg. ezredes Pécs, Alsómakár-út 48.; Horváth Ferenc nmnyt. Bezedek; Herczeg József hdp.-őrm. Villány; Sebessi Mária nmnyt. Vókány; Fő-u. 117.; Jobbágy Valér Béla ht. tü. hdgy. Pécs, Vörösmarty-u. 5.; Kordé Mihály szv. alhadnagy Pécs, Erreth Lajos-u. 25.; Botor Zsigmond tart. szv. őrm. Siklós; Szabó Ferenc tsz. szkv. Siklós; Hadnagy József nmnyt. Egyházaskozár 108.; Honvári Rudolf nmnyt. Kishajmás; Szalai Otília nmnyt. Hetvehely; Zentai Edit nmnyt. Kisvaszar; Sáfrán János nmnyt. Komló; Ambrus Anna nmnyt. Komló; Kinder Mária nmnyt. Magyaregregy; Bodó Lászlóné szül. Schneider Mária; Magyarhertelend, Hipp Edit nmnyt. Magyarszék; Guth Mária Terézia nmnyt. Mágocs; Müller Henrik nmnyt. Mekényes; Börőcz Gizella nmnyt. Szászvár, Kisgyörgy-u. 153.; Hortobágyi Ferenc nmnyt., Gödreszentmárton; Baranyai József nyá. főtörm. Egyházaskozár 93.; Zajgha Elvira nmnyt. Bikal; Takács János nyá. alhdgy. Sásd, Arad-u. 9.; Sere János nmnyt., Palotabozsok 25.; Téri Vendel nyá. szv. tisztviselő Pécs, Szigeti országút 168.; Solymár Katalin nmnyt. Pécs, Hajnal-u. 23.; Horváth Teréz nmnyt. Vasas; Bánfai József nmnyt Somogy; Hergert Ilona nmnyt. Mecsekszabolcs, Felsőtelep 57.; Bodonyi Margit nmnyt. Mecsekszabolcs, Árpád-u. 3.; Szabó Erzsébet nmnyt. Mecsekalja; Fabi Ilona nmnyt. Belvárdgyula; Ambrus László tsz. szkv. Sásd, Kaposvári-u. 12.; Rádi József ht. főtörm. Pécs, Móré Fülöp-u. 3.; Varga Antalné szül. Gyöke Irén nmnyt. Pécs, Király-u. 1.; Szekeres Ede nmnyt. Pécs, Bányatelepi-út 54.; Kary Zoltán nmnyt. Pécs, Király-u. 24.; Magyar Gyuláné szül. Horgos Anna nmnyt. Pécs, Zöldfa-u. 15.; Kaposi Jánosné szül. Ábel Magdolna, nmnyt. Pécs, Szent Vince-u. 28.; Márkus Magda nmnyt. Pécs, Munkácsy Mihály-u. 20.; Sáfrány István nmnyt. Pécs—Villány; Vass Sándor nmnyt. Magyarbóly; Tavasz Lajos ht. örm., Vasas 8.; Konkoly ThegeMiklós ht. fhdgy. Pécs, Ferenciek-u. 12.; Kiss Zsolt ht. hdgy. Ilocska, Fő-u.; Tóth József ht. alhdgy. Villány, 14. hpo. szd.; Molnár István ht. törm. Villány, 14. hpo. szd.; Harcos József tsz. örm. Pécs, Légszeszgyár-u. 7. II. 4.; Vén Sándor ht. örm. Ilocska, 14/1. hv. örs.; Molnár István ht. örm. Pécs, Fiume-u. 31.; Nagy Elemér ht. szkv. Sárok, Lugosi Lajos ht. főtörm. Villány, 14. hpo. szd.; Békefy György ht. főtörm. Pécs, Erdély-u. 6.; Ditié Gyula fhdgy. Sárok; Czirkos Mihály ht. főtörm. Sárok; Pergő István ht. örm. Sárok; Bordás János ht. örm. Sárok; Molnár József tsz. szkv. Sárok; Bánfai Pál ht. örm. Sárok; Tolnai József ht. örm. Sárok; Fóti Miklós ht. örm. Sárok; Barta Imre tsz. szkv. Sárok; Makai István ht. fhdgy. Villány; Kiss István ht. fhdgy. Villány; Hortobágyi József ht. főtörm. Pécs, Anna-u. 6.; Rózsa Sándor ht. törm. Magyarbóly; Kálecz József tsz. szkv. Ilocska; Papp István tsz. szkv., Mecsekszabolcs; Kossuth Lajos-út 12.; Takács Lajos tsz. örm. Ilocska; Müller József ht. örm. Ilocska; Gyimesi Pál ht. örm. Ilocska; Herczeg Dezső ht. örm. Ilocska 26.; Radó András ht. törm. Ilocska.

Felhivom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat hivatalos helyiségemben Pécs, Színház-tér 1. sz. II. em., szóban vagy irásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy irásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcimét is feltünteti. Ha szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentést tevőnek alá kell irni.

Pécs, 1945. évi július hó 9-én.

Eiter Sándor,
a 42. kieg. parancsnokság
igazoló bizottságának elnöke.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

EGY szoba-konyhás lakást keres, fiatal házaspár, azonnalra. Szíves megkeresését „Sürgős 6062" jeligére a kiadóba kérnek.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 30-13.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz, Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

REKAMIÉK, szelonok. Lakásberendező, Színház-tér 3. szám.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

SZÉNAPRÉS, új, gépmeghajtású, eladó. Kohlman, Alsómalom-utca 12/1.

MALOMBÉRLETET keresek, 40—200 q kapacitásig, üzemképes állapotban. A malom részletes leírásával és a bérleti összeg feltüntetésével érkező ajánlatokat 6117 szám alatt a kiadóhivatal továbbit.

KIFUTÓT, jó fizetéssel, felvesz. Asztalosmühely, Felsómalom-utca 12. szám.

JÓSOLNI nem tudok, csak annyit, hogy Ön is jól jár, ha Frankfurternél értékesiti eladó dolgait. Hal-tér 3. szám. Telefon: 24-70.

VENNÉK balkaros vagy sima cipész-varrógépet. Márton-utca 13. szám.

VILLANYMOTOR, 1-es és 2½ lóerős, eladó. Egy szalagfürész-állványt keresek. Ferenciek-u. 9. Franck.

ELCSERÉLNÉM, villamos megállóhoz közel, 1x2 szoba-konyha, 2x1 szoba-konyha, mellékhelyiség, nagy pince, kert, gyümölcsös, nagy udvarból álló házam, Szigeti részen, 2 szoba-konyha, mellékhelyiségből álló házért, mely szintén nincs messze a villamostól és beköltözhető lenne. Érdeklődni: Mezőszél-utca 37. sz.

KI TUD RÓLA? Berta József, kaposvári 6. hadtest, 2 zászlóalj, 4-ik századnál, mint gyalogos szolgált, 1944 júliusban vonult el a frontra, decemberben Pécsett volt. Aki tud róla szíveskedjen értesíteni: Berta Gyula Pécs, Botond-utca 2/a.

BÉCSI, német tanárnő állást keres, csak vidéken. Vállal német oktatást, fordítást, pótvizsgára előkészít. Cím: Szita Istvánné Pécs, Árpád-utca 71. szám.

VENNÉK kisebbméretű ebédlőszőnyeget. Cím: 24-04 telefon.

KOCSISOKAT és rakodókat (gyalogos) azonnalra felvesz, Kohn szállító, Jókai-tér 6. szám. Telefon: 25-38.

KÜLÖNBEJÁRATÚ, utcai bútorozott szoba, komoly úriembernek, ágynemű nélkül, kiadó. Árpád-utca 26. szám.

EGY szobát elcserélnék 1 szoba-konyhás lakásért a budai részen. Fülöp János, Basamalom-utca 7. szám.

ELADÓ egy darab, szép vitrin, tükörbetéttel. Megtekinthető: Bányatelepi-út 10. szám.

SZEMÜVEGEMET elvesztettem július 7-én. Megtalálónak 200 pengő jutalma tadok. Horváth, Benyovszky-utca 12., udvarban.

HULLOTT gyümölcsöt, érettet, veszek minden menyiségben. 100 kilón felül elhozatom. Gyüjtőtelep: Benyovszky-utca 12. és Szigeti-út 33. sz. Horváth.

GYÜMÖLCSÍZ, vegyes, természetes anyagokkal édesítve, 10 kilós ládákban, állandóan kapható. Szirupüzem, Benyovszky-utca 12. sz., udvarban.

ELADÓK! Asztali csikótűzhelyek, üstházak, többféle bútorok és egy interziás cseresznyesublód. Kisboldogasszony-utca 24. szám.

VENDÉGLŐHÁZ: 100 ezer P előleggel és élelemmel fizetendő életjáradékért eladó. Laky iroda, Kossuth Lajos-utca 7. szám.

EGY DARAB mozigép, 200 m filmmel, villanybekapcsolóval, eladó. Megtekinthető az Egyetemi Tornacsarnok épületében.

MEGVÉTELRE keresek egy jókarban lévő, sötétkék, bocskai-ruhát, 16 éves fiú részére. Vitéz-utca 10. szám.

HÁZVEZETŐNŐT keresek, jó fizetéssel. Dr. Miskolczy, Citrom-utca 6. szám.

KARIKAGYÖRÖKET, ékszereket, fényűzésiadómentesen készít, javít, átalakít. Binger aranyműves-mester Pécs, Szent Vince-utca 3. szám.

110 V villanyvasalót és rezsót cserélnék, 220 V-ért. Laskó-utca 44. szám.

EGYSZERUBB házaspárt albérletbe felveszek. Oláhné, Majláth-utca 17. szám.

BÉLYEGKLUB, szerdán 5-kor, gyülést tart az Orvosi kamara helyiségében. (Nick-sörözö felett I. em.) Uj tagok jelentkezhetnek.

BEJÁRÓNŐ azonnal felvétetik. Mária-u. 33.

ELCSERÉLNÉM, Belvárosban lévő, 3 szoba, összkomfortos lakásomat hasonló, napos, földszintes lakással. Leveleket „Mielőbb 6125" jeligére a kiadóba kérek.

120 BASSZUSOS, Hohner, tangóharmónika, privátnak, eladó. Megbeszélés: Anna-utca 30., délelőtt 9—12-ig.

ELADÓ: egy gyermekjáróka, ágynak is alkalmas, egy pólyavánkos-huzat, egy kezes-lábas gyermekruha. Cím: Makár-utca 65. szám, délelőtti órákban.

AKI TUD Kovács Lajos honvédről, Zalalövő és Boncsföldnél esett fogságba, értesítse feleségét, Kovács Lajosnét, Magyarürög 4. szám, Mecsekalja.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR — Független Kisgazda Párt
DR. BOROS ISTVÁN — Magyar Kommunista Párt
FOZSGAY GYULA — Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG" NYOMDA R. T. PÉCS.

II. évfolyam 155. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 12. Csütörtök

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Eden külügyminiszter a török külügyminiszterrel tárgyalt

A berlini szövetséges főparancsnokok megegyeztek az élelmezés és fűtőanyag kérdésében — Olaszországot is beveszik az egyesült nemzetek közé

A potsdami hármastalálkozó néhány napon belül megkezdődik. Ugy hírlik, hogy Churchill vasárnap utazik Hendaye-ből Berlinbe. Truman elnököt külön repülőgép várja az Atlanti óceán egyik kikötőjében, ahová cirkálója be fog futni. A felgyógyult Eden külügyminiszter kedden visszatért a külügyminisztériumba és Churchill távollétében ő elnököl a minisztertanácson.

Kedden tárgyalásokat folytatott a San Franciscoból visszatérő Szaki török külügyminiszterrel a szovjet-török barátsági szerződés megújítása kérdésében.

A diplomáciai tudósítók szerint az utóbbi kérdést a hármastalálkozón is meg fogják vitatni. Moszkvai híradások arról számolnak be, hogy Sztálin generalisszimusz kíséretével együtt útrakészen áll a berlini találkozóra.

MEGEGYEZÉS A BERLINI BRIT, SZOVJET ÉS AMERIKAI FŐPARANCSNOKOK KÖZÖTT

A Berlin megszállásával kapcsolatos nehézségek, amint az előre várható volt, mára elsimultak. A tárgyalások eredményeképpen a brit, szovjet és amerikai vezetők kompromisszumos megoldást hoztak és elhatározták, hogy

Berlin 3 millió lakosának élelmezését közösen felállított raktárból látják el.

Hasonló rendszert követnek majd a fűtőanyag terén is.

Szerdán ül össze először a brit Lyne, a szovjet Gobratov és az amerikai Parks tábornokokból álló berlini szövetséges végrehajtó tanács, amelybe a francia megbízottat is meg fogják hívni. Mind a négy katonai vezető 15—15 napig lesz felváltva a tanács elnöke. A sorrendet Gorbatov szovjet tábornok kezdi. Londoni értesülés szerint mintegy 15.000 főre tehető a Berlinben állomásozó brit katonák száma.

KATEGÓRIÁKBA SOROZZÁK AZ SS-LEGÉNYEKET

A németországi brit megszállási zónában fogva tartott SS-legényeket különböző kategóriákba sorozzák. Azokat,

akik önként léptek az SS-be, súlyos háborús bűnösökkel együtt meghatározatlan ideig tartják fogságban. A többieket leszerelik, mint a Wehrmacht tagjait.

Ezideig 332.000 német hadifoglyot szereltek le, akik közül 95 százalék mezőgazdasági munkás, tanító vagy adminisztratív tisztviselő. Azokat az SS-legényeket, akik nem német származásuak, saját országukban vonják felelősségre.

AUSZTRIA EGY RÉSZÉBEN FELOLDOTTÁK A KÖZLEKEDÉSI TILALMAT

Patrick Smith, az angol rádió ausztriai tudósítója jelenti, hogy Ausztria brit megszállási zónájában feloldották a közlekedési tilalmat. Kivételt jelent Karintia egy része, amelyet Tito marsall Jugoszláviának igényelt ki, ahol a lakosság csak 9 kilométer körzetben közlekedhetik.

OLASZORSZÁG HELYET KAP AZ EGYESULT NEMZETEK KÖZÖTT

Az amerikai képviselőház külügyi bizottsága

jóváhagyta Olaszország meghívását az egyesült nemzetek közé. Grew helyettes külügyminiszter közölte, hogy a javaslat összhangban van Amerikának Olaszországgal szemben követett politikájával.

A javaslatot még a képviselőház plenáris ülése és a szenátus elé terjesztik.

Olaszország helyzetének fokozatos megerősödése bizonyság arra, hogy a kellő pillanatban akamazott bátorság, amelyet Hitlerék annakidején siettek „áru lásnak megbélyegezni, meghozta a gyümölcsét.

1943 szeptember 8-án még igen kockázatos volt a háborúból való kiugrás és Olaszország nagy árat fizetett bátorságáért, de az események azt igazolják, hogy megérte.

A szövetségesek erkölcsi megbecsülésén kívül Olaszország a legkedvezőbb pozíciót vívta ki magának a hajdani „tengelyállamok" között, és a háború utáni újjáépítésben a szövetségesek messzemenő támogatására számíthat.

TITO MARSALLI BESZÉDE A BALKÁNI ANTIFASISZTA IFJUSÁGI KONGRESSZUSON

Kedden Tito marsall meglátogatta a három nap óta Belgrádban ülésező balkáni antifasiszta ifjúsági kongresszust, amelynek résztvevői a legmelegebb ünneplésben részesítették. Tito marsall egypár közvetlen szót intézett az antifassiszta ifjúsághoz és hangsúlyozta, hogy megelégedéssel figyeli a kongresszus munkáját. A balkáni népek egysége érdekében kifejtett erőfeszítések a problémák helyes megértésére vallanak. Az ifjúság legfontosabb feladata megakadályozni a háborús tragédia megismétlődését és ápolni a balkáni népek közötti barátságot, együttműködést és testvériséget.

Minden rendelkezésére álló eszközzel harcolni kell a reakció ellen, amely megkezdte munkáját a kivívott szabadságjogok és szociális vívmányok ellen.

Ne hagyjuk, hogy a sovinizmus jelszavaival bűvészkedő fasizmus még egyszer lábrakapjon. A Balkán békéje ismét veszélybe kerülhetne, ha valamelyik szomszédos országban felütné fejét a reakció. A balkáni országok ifjúságának belgrádi találkozása biztató megindulás a béke megerősítése és az újjáépítés felé. Beszéde befejező részében Tito marsall további sikert és jó munkát kívánt a balkáni országok kiküldötteihez.

Tito marsall gyakori megnyilatkozásai azt bizonyítják, milyen éberen őrködik a jugoszláv népvezér a béke és demokrácia szempontjai felett és egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy célkitűzéseit ne hangsúlyozza.

A balkáni antifasiszta ifjúsági kongresszus, amelyen Magyarország kiküldöttei is résztvesznek, különösen alkalmas ezeknek az eszméknek a hirdetésére. A béke legfontosabb letéteményese az ifjúság és nem engedhető meg, hogy a reakció mégegyszer egymás ellen úszítsa az egymásra utalt délkeleteurópai államokat.

BRIT TUDÓSOK ELISMERŐ NYILATKOZATA A SZOVJET TUDOMÁNYOS ÉLETRŐL

A moszkvai Tudományos Akadémia jubileumi ünnepségeiről visszatérő brit tudósok nyilatkozatot adtak a londoni sajtó képviselői előtt. Robinson, a szerves kémia világhírű tudósa többek között kijelentette, hogy

a szovjet tudományos életének színvonala rendkívül magas és a tudományos felfedezések kölcsönös kicserélésének eszméje a moszkvai megbeszélések alkalmával igen kedvező fogadtatásra talált.

A külföldi tudósok moszkvai tartózkodásuk alkalmával látogatást tettek a különböző laboratóriumokban, amelyeknek tökéletesen korszerű berendezéséről a legnagyobb elismerés hangján kell megemlékeznie. A Szovjet Tudományos Akadémia a legmesszemenőbb támogatást élvezi az állam részéről és a tudósoknak a legnagyobb megbecsültetés jut osztályrészül. Jellemző, hogy az akadémia ünnepségeivel egy időben folyt a lengyel politikusok elleni per, továbbá abban az időben tartották meg a nagyszabású győzelmi ünnepet is, de a sajtó ennek ellenére első oldalon és vezető helyen közölte a Szovjet Tudományos Akadémia ünnepségeit.

A külföldi tudósokra legnagyobb benyomást az előrehaladott szovjet talajkutatási kísérletek, továbbá a Pavlov professzor nyomdokain haladó fiziológiai kutatások tettek.

Felejthetetlen volt a Kremlben rendezett fényes fogadás is, amelyen megismerhették Sztálint és a szovjet politikai élet vezető egyéniségeit.

Az angol Robinson professzor nyilatkozata örvendetes megnyilatkozása a magasabb tudományos szempontoknak.

A tudományos egymásrautaltság kihangsúlyozása serkentőleg hathat a politikai közeledésre is, amelyre mindennél nagyobb szüksége van a csaknem hatévi háború után szétzilált világnak.

MÉG SZUKEBBRE VONTÁK A JAPÁN KÖRUL VOLT TENGERI ÉS LÉGI BLOKÁDOT

Niemitz tengernagy közölte, hogy Japán blokádját még szorosabbra vonták össze. A keddi koncentrádt támadás, amelyet repülőgépanyahajókról felszállt bombázók hajtottak végre Tokio ellen, további nagyszabású akció bevezetésének tekinthető. A repülőgépanyahajókból, nehéz csatahajókból, cirkálókból és torpedórombolókból álló flotta még mindig közvetlenül Japán előtt tartózkodik és a tengerről, továbbá levegőből indított támadás tovább folyik. A tokioi rádió szerint ezzel megkezdődött az invázió „első csapása". Mindenesetre a japánok meg sem kísérelték, hogy megakadályozzák a 3. amerikai flotta titokzatos hadmozdulatait. A keddi délelőtt folyamán az amerikai bombázók 152 japán repülőgépet pusztítottak el csupán a repülőtereken. A további japán veszteségekről még nem futottak be a jelentések.

Délkeletborneoban az ausztráliai csapatok megtisztították Balik-Papan kikötő körzetét.

A kedvező hírek ellenére is a londoni lapok nem áltatják a közönséget a gyors győzelem reményével és a megszokott angolszász józansággal arra intik a közvéleményt, hogy a legelkeseredettebb harcokra kell számítani, amíg a mikádó országa beadja a derekát.

NORVÉGIÁBAN MEGKEZDŐDÖTT A NÉMET HÁBORUS BŰNÖSÖK FELELŐSSÉGREVONÁSA

Londonból jelentik: A norvég Lillehammer városában brit megszálló hatóságok megkezdték egy német háborus bűnös ügyének tárgyalását, aki a német megszállás alatt kegyetlenkedett a norvég lakossággal szemben.

ÜLLŐ

Jelige: *A vas meleg, hát ráverünk!...*

Szállingóznak

már haza az „igaziak", a zöldinges izgatók és a nemzet sirásóinak javából valók, mert nincsen számukra hely ezen a világon, a föld is kiveti őket, ahová menekülnek. Méltó helyére, a rendőrségi fogdába került a hirhedt „komámasszony", mar mint Szálasi komaasszonya, Kászonyiné is. Ő is azok sorába tartozott, akik már csecsemőkortól kezdve „hősi életszemléletre", vagyis rablásra és gyilkolásra kivánták nevelni a gyermekeket; ő volt az, aki egyévesz kisgyermekét zöld ingbe bujtatta és gyerekkocsiban úgy tolta végig az utcán. A józanabb pécsiek akkor csak nevettek rajta, amint hogy kezdetben nevettek Szálasi bolondériáin is, de később bizony az arcokra fagyott a mosoly, amikor látták; hová, milyen szakadékba visz a fasiszta-nyilas őrület. Hát ide vitt; a romokba, a nincstelenségbe, a nyomorba. „Megsemmisítünk, vagy megsemmisülünk" — hirdették tennon és igyekeznek is az országot megsemmisiteni. Hát most semmisüljenek is meg, de egymásután és gyorsan. Rendőrség, népbiróság ne legyen vajszivü és ne bolondériának tekintse országveszejtő dolgaikat! Ezek nem a Széchenyi által emlegetett apagyilkosok, akiknek — mert kevesen vagyunk — meg kell kegyelmezni. Anyagyilkosok, mert a hazájukat akarták megsemmisiteni! Reméljük, a népbiróság hivatása magaslatán lesz, amikor ítéletet hoz fölöttük...

„A honihűség és jellemszilárdság hőse volt"

A városháza 63-as hivatali szobájának ajtómögötti falrészén, márványlapra erősítve, egy bronz-relif látható. Szakállas férfiarcot ábrázol a bronzbaöntött emléklap és ha közelebbről vizsgáljuk az arcmást, ismerősnek találjuk annak eredetijét. Az arcmás körül olvasható felirás nem is hagy kétséget azirányt, hogy valóban ismerős arcot ábrázol a bronz: gróf Tisza Istvánét. A körbefutó szöveg annyit mond csupán:

„Tisza István, † 1918. X. 31. A honi hűség és jellemszilárdság hőse és vértanuja volt."

Ne időzzünk hosszasan a témánál. Gróf Tisza István valóban a honi hűség és jellemszilárdság megtestesülése volt, abban az értelemben, ahogy ezeket az emberi tulajdonságokat a Tisza István által képviselt feudális-főuri osztályfelfogás szemüvegén keresztül vizsgálni szabad. A magyar dolgozó milliók, városon és falun keserű ízét és bántó élét érezhették ennek a jellemszilárdságnak évtizedek folytán. Csak egy kiragadott dátumot idézzünk errenézve. Ha jól emlékszünk, az 1910-es évek táján történt. A pesti szervezett munkásság nagy választójogi tüntetése dübörgött a pesti utcákon. Tíz és tízezrek tüntettek az ezeréves feudális-reakciós elnyomás ellen, a legemberibb jogokért. Rendőrlovak patái, rendőrkardok acéla csattogott a pesti utcákon. Proletárok vére öntözte, festette pirosra a pesti aszfaltot. Egy ellenzéki képviselő az ülésező osztályparlament nyílt ülésén, sürgős interpelláció formájában kérte a kormányelnököt, gróf Tisza Istvánt, hogy a t. Ház függessze fel ülését, hiszen Budapest utcáin vér folyik, szabadságért, emberi jogokért, demokráciáért tüntető munkások vére. Tisza István, ekkor a feudális főuri osztálygőg „jellemszilárd"-ságával válaszolt az interpellációra: „Nem vagyunk hisztériás vénasszonyok." És folytatták az országvesztő tanácskozást tovább, megszakítás nélkül. Szállították az osztrák imperialista hatalomnak a több pénzt, több katonát. Odakünn pedig csattogtak a rendőrkardok és rendőrlópaták, folyt a proletárvér tovább. Egy kérdéssel zárjuk le írásunkat csupán: Az új, demokratikus városi kormányzat mikor intézkedik, hogy a letünt reakciós rendnek hasonló emlékeztetői eltünjenek a városháza falairól és mindenünnen? Minél sürgősebben! *(m. j.)*

REKORDTERMÉS A SZOVJETUNIÓBAN

Washingtonból jelentik: Az amerikai földmüvelésügyi minisztérium nyilatkozata szerint ebben az évben volt hosszú idő után a leggyengébb termés Európában. Egyedül a Szovjetunió kivétel, ahol több területet vetettek be mint 1944-ben és ahol öt év óta a legjobb termés várható.

SZABAD SZÓSZÉK

Válasz egy válaszra

Kedves Kovács Ferenc! Ahhoz a polemiához, melyet Láncos János, a Kommunista Párt egyik vezetőtagjával folytatott a MaDISz-ról, én, mint annak első elnöke, s így talán a legilletékesebb fórum, szeretnék pár mondatot fűzni.

Először is köszönöm, hogy nem gyűlölködik a MaDISz-ra. Mert ez is már valami. Tehát én is jó fiú leszek, és több mondatfűzésének cigánykerekét és logikai tótágasát nem veszem tollamra. Íme a captatio benevolentiale. Azonban néhány alapvető kérdést kell tisztáznom. Nem nézem azt, hogy a „tévedések" akaratosak, vagy akaratlanok, — ne kutassuk, hogy milyen lyukból milyen szél fú. Tény az, hogy nem „tény" amit K. F. ténynek mond. Tehát például ez: „Tény az, hogy az Önök (t. i. kommunisták) által létrehozott ifjúsági egységet mi nem valljuk magunkénak, mert mi a demokráciát a politikai pártok nélkül nem tudjuk elképzelni." Lám, lám, a Szociáldemokrata Párt Ifjúsági Csoportjának hiába titkára valaki, mégis milyen nagy tájékozatlanságot tud mutatni, szegény. Tény az, hogy a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség nem a Kommunista Párt, de a Nemzeti Kormány által jött létre. Az is tény viszont, hogy a **Kommunista Párt nagyvonalú és bölcs vezetősége látta be először, hogy az ifjúság nem lehet egy párté csupán, mert az ifjúság az egész országé.** Belátta, hogy az fasiszta és nem demokratikus elv, ha az ifjúságot csupán egy párt szempontjából nevelik. Belátta, hogy az ifjúság feladatát és célkitűzését nem abban kell keresni, hogy öreg évszázados rendszerek helyességéről vagy helytelenségéről felmerült vitákban az igazolás, vagy védelem szerepet lássa el, hanem hogy maga is keresse és találja is meg a helyesebb magyar politikai és társadalmi rendszert. Ezért nem vállalta azt az antidemokratikus felelősséget, hogy a tíz és húsz egynéhány éves kritikátlan ifjúságra ráerőszakolja a politikai párt szemellenzőjét, hogy az ú. n. „neveléssel" a maga számára tegye hálássá az ifjút., — s példát mutatva még a nevében is demokratikus pártoknak, ifjúsági csoportját megszüntette. Sajnos ezzel a nemes cselekedettel, még nem hozhatott létre „ifjúsági egységet" de volna is valami egységhez hasonló, a következő szavában már úgyis azt mondja, hogy az egységet „mi szociáldemokraták nem valljuk magunkénak".Tény az is, hogy pár sorral lejjebb — még hozzá dült szedéssel — ezt írja: **„Pedig az igazi demokratikus egységet mi is szívből kívánjuk olyannyira, mint ez országnak talán egy ifjúsági szervezete sem."** Még egy szociáldemokrata Toldi Sport Egylet tagjának sem a legészszerűbb testedzés, ha sajátmaga alatt vágja a fát.

Íme a széleszű fiatalság. S még ők kérik, illetve követelik persze, hogy a választó és választhatóság korhatárát 21 évben állapítsa meg a kormány. Bocsánatot kérek, a pécsi MaDISz nevében kijelentem: **a 21 éves országmentőkben nem hiszek.** Ezzel szemben a MaDISz-ban nevelésügyvezetőm augusztus 1-én megnyitja a Politikai Akadémiát, ahol az ifjú, Platontól és Aritotelestől kezdve tanulja a politikát egészen máig, mivel az öt pártról a pártkiküldöttek tartanak meg előadásaikat. Így érjük el azt, hogy a MaDISz fiatalsága már nem kétellyel és elferdült lélekkel kezd majd az építéshez, mint az előtte járó nemzedékek, hanem történelmi lelkiismerete és politikai ítélőképessége világosan fogja tájékoztatni a magyar életben. Egyébként a MaDISz-nak azt a hivatását ő is ismeri: „tudom, hogy a MaDISz-t Önök a pártok eszméinek terjesztése céljából előiskolának szánták". A tévedés csak megint ott van, hogy ezt a missziót nem úgy kellett a Kommunista Pártnak szánni a MaDISz-nak. Hisz a MaDISz-nak veleje, hogy: iskola és műhely az ország építőinek nevelése.

S értse meg a Kisgazdapárt Ifjúsági Csoportja is: a MaDISz tulajdonképpen Szabó Dezső elgondolásának gyakorlati kivitele. Mert a pártok ifjúsági csoportjairól ez a véleménye, így szól „A húszévesekhez": — Hova csatlakozzatok? Sehova. Ti meglopott és ellopott nemzedék vagytok. A ti legtöbb kincseteket, életetek életét; fiatalságtokat ellopták az előző nemzedékek: a 28—48 évesek rohamcsapatai. Ellopták főletek, rákendőzték kopaszodó fejükre, őszülő fürteikre, felgerjedt étvágyukra. Ti csak jól legyapjuzott nyáj, bölcs üzemű cégér vagytok az ő karmaikban" S később: „Ne engedjétek magatokat egyetlen tudás, egyetlen látás vakul robotoló mechanizmusává nyirbálni".

Most pedig jöjjön K. F. is ifjúsága nevében, mert az ő általa kívánt nevelési mód máris valóra vált, s az a felhívása, hogy „jöjjenek ifjaikkal Önök is", — már késő, mert a **kommunista érzelmű ifjak voltak megint az elsők, akik jelentkeztek nyári munkabrigádba.**

Tehát: kevesebbet okoskodni, főleg tájékozatlanul és cselekedni. Most pedig várom, — mivel eloszlattam kételyeit, megfeleltem aggályaikra és kívánalmaira —, hogy „mi leszünk zászló-hordozói e szervezetnek". (Ejnye, itt egy kibuvó, (—óh hála ugye a tájékozatlan, felelőtlen levegőbe beszélésnek? —) mi nem „szervezet", hanem „szövetség" vagyunk.

Harcos Ottó.

Arccal a gyermek felé

200 ágyas kórház létesül a herceg Montenouvó kastélyban

Megyénk és talán az ország leggazdagabb faluja Németboly volt. Itt talán még a kisisten is sváb volt, legalább is a német propaganda iratok szerint. A valóságban szerencsére más volt a helyzet. A község lakósainak 80%-a volt sváb eredetű, *de az össz lakosságnak csak 30 %-a lépett be a Volksbundba, a többi sváb még a legvadabb terror idején is megmaradt magyarnak.* Ezeknek természetesen most sincs semmi bajuk, nyugodtan élnek és folytatják szorgalmasan munkájukat. A volksbundisták nagyrésze elmenekült, egyrésze pedig az általuk alapított „Heimben" vannak internálva. Természetesen, mint mindenütt itt is vannak még szép számban, akik tegnap még volksbundisták voltak, ma pedig büszkén döngetik mellüket, hogy ők milyen jó *„malyarok."*

A német terror idejéről érdekes adatokat nyujt Fürész József gyapjuszövőgyáros, aki német származása ellenére is a német megszállás alatt sem vetette le kabátjáról a magyar jelvényt. Fürész József egyébként családjával együtt 1882 óta használja a magyar nevet és ez egy sváb faluban maga felér a magyarság melletti kiállással.

— A volksbund mozgalom már évek óta mindinkább erősebb és agresszivabb lett — kezdi nyilatkozatát Türész József. — 1939-ben például a német kormány nyomására a mohácsi választókerületben egy Mischung Konrád nevű volksbund képviselőjelölt lépett fel, akinek egyetlen ellenjelöltje a nyilas Kck Antal volt, mert a független kisgazdák jelöltje dr. Beck Lajos mohácsi ügyvéd már az ajánlásoknál kibukott. Így mi magyarok elhatároztuk, hogy százszor inkább egy nyilas, de Mischungnak kisebbségben kell maradnia. Így történt. *Még zsidó polgártársaink is a nyilas képviselőjelöltre adták voksukat és így lett Keck Antal az egyetlen nyilas képviselő, akit a zsidók is támogattak.* Keck ur nem sok hálával viszonozta ezt. A volksbundista mozgalom vezére egy dr. Tausting nevű orvos volt, aki semmi eszköztől sem riadt vissza, hogy a nagynémet gondolatnak mentől több hivet szerezzen, természetesen ő idejekorán elmenekült.

Elmondotta még Fürész József, hogy a németek és volksbundisták milyen terrorral dolgoztak és hogy ő is rajta volt a 26-os feketelistán. A volksbundistáknak köszönhető többek közt, hogy herceg Montenouvót is elhurcolták, kastélyának vagyontérő berendezését pedig kifosztották, amit el nem szállítottak, tönkretették.

Ellátogattunk a csodaszép kastélyba, ahol *a német horda vadállati pusztításainak nyomai fogadtak. Még a selyemkárpitot is letépték a falakról.* A herceg európai hirű kézirat- és kottagyüjteménye, valamint a bibliofil kiadású régi könyvek halomra hányva hevernek. Talán ezt még sürgősen meg lehetne menteni, mindenesetre felhívjuk erre az elhagyott javak kormánybiztosának figyelmét, mert ami itt elpusztul, az nemzeti vagyon.

Szemleutunknak egyébként gyakorlati eredménye is volt. A Nemzeti Segély központi titkárával megbeszéltük, hogy a Nemzeti Segély a kastélyban *200 ágyas gyermekkórházat rendez be tüdőbeteg munkás és bányászgyermekek részére.*

Tátrai titkár a tervvel azonnal felkereste a község biráját, aki 110 ágyat helyezett kilátásba, a hiányzó 90 ágy megszerzését pedig a mohácsi járási rendőrség két demokratikusan gondolkozó rendőrtisztje, Molnár Emil fogalmazó és Marosi Béla felügyelő vállalta magára.

Így remény van rá, ha felsőbb helyről is támogatják az ügyet, hogy már ősszel megnyílik a németbólyi munkásgyermekszanatórium és a hercegi kastély pazar kényelmét végre a magyar gyermekek is élvezhetik. *(zs. o.)*

Igen jó bortermésre lehet számítani

A közepesnél alacsonyabb szemtermésre kell számítanunk

Baranyavármegye közigazgatási bizottsági ülésén a vármegye mezőgazdasági helyzetéről *Hegedüs* János, a gazdasági felügyelőség nevében az alábbiakban tájékoztatta a bizottsági tagokat.

Június időjárása hasonlóan az előző hónapokéhoz szintén rendkívüli száraz és meleg volt. A gazdák által már olyan régen várt jó kiadós eső a hó végére megérkezett, így a tavaszi aszály folytán fejlődésben nagyon visszamaradt kapások javulása megindult, de a kalászosokon már nem segített.

Az őziárpa aratása a hó második felében kezdetét vette, sőt a korai vetésű őszibúzák aratása 20-a körül szintén megkezdődött. Tekintettel a szokatlanul meleg és száraz időjárásra, a kalászosok érési folyamata meggyorsult, s így az aratás 10-12 nappal előbb indult meg, mint más években. Az őszi kalászosok szalmája alacsony, kalászuk elég fejletlen és vékony, úgyhogy *az eddigi jelekből ítélve a közepesnél alacsonyabb, kimondottan gyenge szemtermésre lehet csak számítani.* A tavasszal elvetett őszibúza a nagy szárazság miatt nem sikerült, úgyhogy egyes helyeken zölden kell lekaszálni és feletetni.

A tavaszi árpa és zab kalászát kitolta, a nagy szárazságot legjobban ez a két növény sínylette meg, kalászuk ezeknek is vékony, száruk alacsony. A lóherék és lucernák második kaszálása is megtörtént, az első hozamhoz hasonlóan ez is gyenge termést adott. A takarmányvetések általában silányak, csak elvétve látni egy-egy jó táblát.

A kapások fejlődésére a hó végi kiadós eső jó hatással volt. Sajnos, a takarmányrépa jó részét a bolha és barkó nagyon tönkretette, s így ebből is gyenge termésre lehet számítani. A rétek fejlődése visszamaradt, a legelők mindenütt kisültek.

A nagy szárazság következtében a korai gyümölcsök is hamarább értek be, de *gyümölcsben általában mindenütt jó termésre lehet számítani.*

A huzamosan száraz időjárás nagy előnyére volt a szőlőnek, mely szokatlanul erős fejlődésével korán virágzott és igen jól kötött, s már június végére jól fejlődő szemű fürtök vannak a tőkéken. *Igen jó bortermésre lehet számítani, de félő, hogy a hordóhiányt őszre sem lehet pótolni.* Ez a száraz időjárás segítségére volt a gazdáknak, figyelemmel a rézgálic készletek csekélységére.

A szőlősgazdák részére a földmívelésügyi miniszter 364.96 q. rézgálicot utalt ki, amit június első hetében a Baranyavármegyei Hegyközségi Tanács nagy utánjárással Pécsre hozatott. Ebből a mennyiségből elvileg kat, holdanként 2 kg., a valóságban azonban ennél kevesebb került kiosztásra, mert egyrészt a kiutalás volt a szükségletnél kevesebb, másrészt nagyobb mennyiséget ismeretlen tettesek elloptak. A Hegyközségi Tanács a hiányok miatt azonnal előterjesztést tett a miniszteriumnál, egyelőre azonban nem biztatnak további olcsó rézgáliz kiutalásával.

Az állati kártevők közül különösen a kaliforniai pajzstetű a mohácszigeti gyümölcsösökben nagyon elhatalmasodott, s ha e téren gyors és erélyes intézkedés nem történik, úgy 4-5 év mulva nem marad termő gyümölcsfa a szigeten.

Állattenyésztés terén a Baranyavármegyei Állattenyésztő Egyesület folytatta törzskönyvelésre alkalmas tenyészanyag kiválasztását. A vállalkozási kedvet azonban az újabb beszolgáltatási kötelezettség erősen csökkentette. Az állatok kondíciója elég gyenge, a tejtermelés abraktakarmányok híján nagyon kevés.

A mezőgazdasági munkásviszonyokban lényeges változás nem történt, változatlanul nagy a munkáshiány.

Az aratás és betakarítás biztosítva van, e téren a vármegyében előre láthatólag fennakadás nem lesz.

Rendezésre szorul a köztisztviselők özvegyeinek nyugdíja

Az általános drágasági hullámverésben nem mehetünk el szó nélkül amellett a jelenség mellett, amelyik a társadalomnak segítésre egyik legjobban rászoruló rétegét, a közalkalmazottak özvegyeinek nyugdíjkérdését illeti. Ma, amikor nemcsak az életfenntartáshoz elengedhetetlenül szükséges élelmezési cikkek, kenyér, tej, főzelékfélék és a sok hiány pótlására alkalmas gyümölcsök beszerzési árai tesznek úgyszólván napról napra elképesztő ugrásokat, hanem a közüzemi szolgáltatások — villany, gáz, víz stb. díjai is a régiek többszörösére emelkedtek, szinte érthetetlennek látszik illetékesek részéről az a közöny, amelyet az özvegyi járandóságok iránt tanusítanak.

Mert hogyan éljen meg például az az özvegy, akinek semmi más jövedelmi forrása nincsen, mint a férje után megállapított családi és egyéb pótlékok nélküli félnyugdíj, amelyet azonban még egyszer sem vettek revizió alá s amely nagy általánosságban még a havi 250 pengőt sem éri el és azt is csak hetes késedelmekkel utalják ki a részükre? Ebből a nevetségesen csekély összegből ma nem megélni, hanem nyugodtan éhen halni lehet.

A tényleges szolgálatot teljesítő alkalmazottak részére megállapítottak mindenhol a hivatalos szervek egy úgynevezett „megélhetési minimumot". A **társadalom joggal elvárja, hogy az özvegyi nyugdíjak tekintetében is történjék végre valami emberséges rendezés,** valami felülvizsgálat, amelyik megszünteti ezt a lehetetlen helyzetet és megoldja valamiképpen ezt a végtelenül szomorú problémát.

A budapesti Nemzeti Színház háromnapos vendégszereplésre jön Pécsre

Moliere Tartuff-jét és Rachmanov Viharos alkonyát adják elő

Tegnap érkezett haza budapesti útjáról dr. Székely György, a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója, aki a mult héten azért utazott a székesfővárosba, hogy a legújabb színpadi értékeket a pécsi színháznak megszerezze. Székely György budapesti útja azonban nemcsak azt eredményezte, hogy újabb szindarabokat hozzon, hanem még ennél is többet; a Budapesti Nemzeti Színház legjobb együttese jön le háromnapos pécsi vendégszereplésre a mecsekalji városba.

— Sikerült megállapodnom — mondja dr. Székely György —, hogy a **Nemzeti Színház negyventagú drámai együttese leutazik Pécsre és itt a pesti színházi világ mostani két szenzációját, Moliére Tartuffe-jét és Rachmanov Viharos alkonyát fogja bemutatni.** Mindkét darab főleg korunkban nagy jelentőségű; az egyik az örök képmutatás kipellengérezése, a másik pedig amellett, hogy az orosz irodalom egyik nagyjelentőségű alkotása, a modern értelmiséghez is szól; hol a helye a mai világban. A pécsi közönség a két nagyszerű művet a legjobb magyar drámai erők bemutatásában kapja, s hogy csak néhány nevet említsek, Major Tamás, Ladomerszky Margit, Unghváry László, Gobbi Hilda, Apáthy Imre és Somogyi Erzsi jönnek Pécsre és ezzel olyan színházi eseményt teremtenek, amilyenben nagyon régen volt része a pécsi közönségnek.

— Egyik pesti lapban azt olvastuk — jegyezzük meg —, hogy a Nemzeti Színház együttese a pécsi bányászokhoz is kimegy.

— Eredetileg ez is tervben volt, de gyakorlatilag nagyon nehéz lenne megvalósítani. **Gondoltunk azonban arra, hogy Pécs dolgozói is minél nagyobb számban juthassanak az igazi nagy művészet élvezéséhez s ezért a Nemzeti Színház mindhárom előadását nem felemelt helyárakkal, hanem a rendes színházi jegyárakkal mutatjuk be.** Gondoskodás történik arról, hogy a pécsi bányászoknak is alkalmuk legyen a nagyszerű színpadi alkotásokat a színházban végignézni.

— Mikor lesznek az előadások?

— Július 20—21 és 22-én. A drámai együttes külön sinautóbuszon jön Pécsre s reméljük, ez a nagyszerű alkalom felrázza a színvonalas drámák iránti érdeklődést és elősegíti azt a törekvésünket, amelyért annyit dolgoztunk; a pécsi közönség komoly színpadi ízlésének fejlesztését.

PARKMOZI csütörtök-péntek, július 12—13.
URANIA szombat-vasárnap, július 14—15.

Az afrikai dzsungel rejtelmei, az elefánt, a vadállat és a természet örök küzdelme, izgalmas harcai:

SZAMUM

Főszereplők: Douglas Fairbanks, jr. Madelaine Caroll.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO csütörtök-péntek, július 12—13.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 14—15.

„Az asszony, az orvos és a harmadik" művészi, magyar filmváltozata:

Ma, tegnap, holnap

Főszereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Somlay Artur, Javor Pál.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URÁNIA csütörtök-péntek, július 12—13.
APOLLO szombat-vasárnap, július 14—15.

Két szerető szív romantikája a háború tergetegében

Este hatkor háború után...

Főszereplők: Maria Lagtinina, Jevgentin Szemoljov, E. Szavickaja, Ivan Zubornov.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Közélelmezésünk súlyos kérdései a vármegye közgyülése előtt

Baranyavármegye kisparlamentje, a közigazgatási bizottság kedden délelőtt *dr. Boros* István főispán elnökletével összeült és megvitatta a vármegye közigazgatásában felmerült problémákat.

Nagy figyelemmel hallgatta meg a közigazgatási bizottság az alispáni jelentést, amely részletesen ismertette a megyét érintő kérdéseket. A termés kilátásokkal kapcsolatban megállapította, hogy elmarad az átlagtól, s ha nem történnek hatósági intézkedések, vagy szállítások, zavarokkal kell számolnunk. Behozatalra akkor is kell számítanunk, ha hatósági közbelépéssel sikerül a rendelkezésre álló termést méltányosan elosztani. Bejelentette, hogy remény van böranyag beszerzésére, amivel a legszükségesebb lábbeli igényeket kielégíthetik és kilátás van szappan szerzésére is, csereüzlet útján. Dr. Boros István főispán általános tájékoztatója után dr. Tamás György polgármesterhelyettes szólalt fel az alispáni jelentés kapcsán. Kritika tárgyává tette a közellátási miniszter rendelkezéseit és hangsúlyozta, hogy pl. *a tejkérdésben a kettősár bevezetése korrupció, mert teljesen ellenőrizhetetlen, melyik a kötött tej és melyik a „szabad forgalmu"*, erről a rendelkezés ugyanis „elfelejt" intézkedni, így pécsi viszonylatban a 3000 literen kívül, amit jegyre tudnak biztosítani, rengeteg „szabad tej" kerül forgalomba, de 23 pengős áron. Így a rendelet nem a parasztot támogatja, hanem a „szabadkereskedelmet", amely azonban inkább „szabados" mint szabad! Ugyanilyen hibákban lelodzik a búzarendelet, a kivetés kvótájának megállapításával. Arról nem beszélve, hogy célját nem érte el, mert a búza valóságos ára 1000-1200 pengő körül mozog, a város, 400 pengős maximális áron sem tudja a lakosság ellátását néhány hónapnál tovább biztosítani, mert régi költségvetésével kénytelen dolgozni, tőke hiny is van, ugyanakkor pedig a magántőke nem siet a város rendelkezésére. Az ilyen rendelet illuzórikussá tesz minden számítást. Kérte az alispánt tegyen kísérletet és *biztosítsa valahogy a baranyai mézet a közszükséglet céljaira, mielőtt a spekuláció rávetné magát.* Kérte, nézzenek szembe nyiltan a kérdéssel, mert elképesztő állapotok uralkodnak. *A munkásság csak legutóbb hozott nagy áldozatot, amikor 20 százalékkal kevesebb bért fogadott el önként a fővárosi bérszintnél*, de mit használ az áldozat, amikor ezzel szemben pl. 20 pengő Pécsett a kajszin barack kilója, míg Pesten csak 16. Megálljt kell végre kiáltani, hangsulyozta és kérte a kormánybiztos alispánt, éljen azzal a teljhatalmával, melyet egy utóbbi rendelet biztosit neki. Ezt a teljhatalmat főleg arra használja, hogy a spekulációt letörje. A felvásárlások ugyanis, amelyek Budapestnek történnek, nem a munkásoknak jutnak, hanem azoknak, akik nem kapnak a főváros polgármesterétől, tehát nem dolgozók, akiknek viszont semmi sem drága. *Ha ez így megy tovább, az a veszély fenyeget, hogy hamarosan Budapest árszinvonala fölé kerülünk.* Kérte a közigazgatási bizottságot, legyen radikális gazdaságpolitikai vonalon! Mindez csak a reakció malmára hajtja a vizet, a „szabadkereskedelem" ürügyén, holott a környező országokban sehol sincs szabadkereskedelem, hanem átmenetgazdálkodás! Csak mi engedjük meg magunknak ezt a lukszust, ami a demokrácia rovására megy. Nézzen körül a kormány vidéken is, hogy az újjáépítés érdekében tovább dolgozhasson a vidék, ne pedig a reakció felhasználja a demokrácia ellen, egyes helytelen intézkedéseket. Dr. Keserű János alispán válaszában hangsúlyozta, a tejrendelet megjelenése előtt készített el egy a baranyai viszonyokat szemelőtt tartó szociális tejrendeletet, kérte a főispánt tanulmányozza át, s küldje fel a kormánynak. Dr. Boros István főispán javasolta, írjanak fel a kormányhoz, a felvetett problémák ügyében. Dr. Tamás György erre tudomására hozta a közigazgatási bizottságnak, hogy a város ugyis állást foglal minden vissza kérdésben s ezt a memorandumot fel szándékoznak küldeni a kormányhoz: a vármegye egyszerűen csatlakozzék és lépjen érintkezésbe a többi törvényhatósággal, hasonló csatlakozás érdekében.

Ezt követőleg dr. Kovách Béla pénzügyigazgató számolt be a vármegye adózási helyzetéről. Jelentése szerint június hónapban különböző adónemekből 3,136.053 pengő folyt be. A mult évi hátralék 7,874.189 s így a június végén mutatkozó hátralék 17,376.561 pengő az előirás 120.26 százaléka. Ebből a már esedékessé vált tényleges hátralék 10,152.474 pengő az évi előirás 70.26 százaléka. Mult év hasonló időszakához viszonyítva a vármegye közönségének adózása júniusban 596.930 pengővel volt kedvezőbb. A pénzügyigazgatói jelentés kapcsán dr. Tamás György az iránt érdeklődött, mi az oka a nagyösszegű adóhátraléknak, illetve melyik az a réteg, amely nem fizet. Dr. Kovách Antal válaszában rámutatott arra, hogy Baranya népe általában aratás után szokott csak adót fizetni. Továbbá a nagybirtokok felosztása folytán ezeknek adója nem folyt be s csak nemrég jött intézkedés, hogy a juttatottak kötelessége már idén is fizetni az adót. Ennek kimunkálása most van folyamatban. Kiestek adózás szempontjából az elpusztult drávamenti falvak, sok nagyvállalat, amely nem saját céljaira termelt eddig, továbbá tetemes a deportált zsidók adóhátraléka is, amelyet dr. Kovách saját hatáskörében eddig felfüggesztett. Figyelembe veendő a szőlőtulajdonosokat ért károsodás is, amely miatt ezek is csak az új termés után tudnak adót fizetni. A bizottság tudomásul vette a pénzügyigazgató válaszát.

A tárgysorozat következő pontjaként Örs Kálmán állategészségügyi főtanácsos festett igen elgondolkodtató képet a vármegye állategészségéről. A jelentés szerint Baranyavármegye területén 1945 június havában a hivatalból jelentendő állatbetegségek közül a lépfene Pogányban és Villányban, a rühesség Vásárosdombón egypatás állaton, a baromfipestis Sásdon és Kővágótöttösön, a ragadós száj és körömfájás 6 községben a szentlőrinci és a siklósi járás területén, (Dencsháza, Szentlőrinc, Baranyahidvég, Hircs, Luzsok, Vejti) a sertéspestis újabb 17 községben (Sásd, Godisa, Gödreszentmárton, Kővágószőllős, Kisberend, Berkesd, Siklósbodony, Dencsháza, Lapáncsa Kiskassa Rádfalva, Luzsok, Vejti, Hircs, Németbóly, Orfű, Görcsöny), a sertésorbánc a pécsi járásban Magyarsarlós községben nyert megállapítást.

Jelentése végén az állategészségügyi főtanácsos szóvá tette a szérumkérdést, amely mindezideig nem intéződött el kedvezően.

Meghallgatta a bizottság Magyar Dezső tanfelügyelő jelentését, amelynek lényeges pontja, hogy az uradalmak által fenntartott népiskolák személyi és dologi fedezetét a kultuszminisztérium vállalta. Bejelentette, hogy a drávapalkonyai és drávacsehi iskolák elpusztulásával magánházakban rendelte el a tanítást, illetve, mivel a drávaszabolcsinak minden felszerelése elpusztult, gyüjtést szeretne indítani, amihez a kisgyülés hozzá is járult és kérte a sajtó támogatását.

Több kisebb jelentőségű, vagy később ismertetendő jelentés tudomásulvétele után a közigazgatási bizottság egy óra tájt fejezte be ülését.

A törvényhatósági bizottság megállapította a villany, víz és gáz új fogyasztási árát

Az általános drágulásra, valamint az anyaghiányra való tekintettel a város törvényhatósági bizottsága a közüzemi szakbizottság kezdeményezése alapján új villany-, víz- és gázarakat állapított meg. Egyidejüleg a törvényhatósági bizottság szabályozta a fogyasztásmérők, kölcsönadott villany- és gázfütőtestek, fürdőkályhák, kokszkályhák, vízmelegítők stb. díjait is.

A villamosmű szolgáltatásainak új árszabása:

Egységárak: általános világítási egységár kwó-ként 8.— P, kedvezményes világítási egységár, közvilágításra is érvényes, kwó-ként 7.— P, háztartási és általános ipari áram, továbbá kedvezményes ipari áram (este) kwó-ként 7.— P. A nappal használt kedvezményes ipari áram kwóként 6.— P.

Átalányárak: Csengőreduktor havi átalányára 4.— P, fél éjjel (napnyugtától éjfélig) égő 100 wattos lámpa havi átalánya 128.— P, kétárszabású fogyasztásmérő (áramszámláló) havi bére 26.— P, háromárszabású fogyasztásmérő 34.— P.

Az áram alapdíja 0.3 kwó-ig 9.— P, 1 kwó-ig 13.— P, 1.5 kwó-ig 17.— P, minden további megkezdett kwó-ért 17.— P. Az eddig érvényben lévő háztartási áramkedvezményt a törvényhatósági bizottság megszüntette és a háztartási visszatérítőket a közüzemek bevonják.

A gázműnél a következő új árszabás lép életbe:

A gáz egységára köbméterenként 3.— P.

Havi alapdíjak: háztartás, üzlet, műhely kisebb gázsütő, főző, fütő berendezéssel 10.— P, háztartás, üzlet, műhely kisebb gázsütő, főző, fütő berendezéssel, vagy anélkül, de fürdőkályhával (nagyobb vízmelegítő) 23.— P, bármely célra szolgáló nagyobb berendezés 67.— P. A kölcsönadott berendezések havi bérletdíjai is emelkedtek. Főző 9.— P, 2 égős tűzhely 11.— P, 3 égős, egy sütős 18.— P, 51-es fali vízmelegítő 11.— P, 10, 151- és vízmelegítő 18.—, illetve 26.— P, 10 és 15 literes fürdőkályha 23.—, illetve 30.— P, fütőtest 10.— P, kombinált tűzhely 20.— P, kokszkályha 12.— P.

A víz köbmétere 5.— P lett. A város azon területein, ahol az ingatlanok eddig csatornajárulékot fizettek, mostantól kezdve csatornajárulék helyett vízdíjat fizetnek köbméterenként 6.— P-vel. A víz átalányára a nyersbérjövedelem 10, illetve 20%-a. A vízmérők új kölcsöndíja a 13-20-25 mm óráknál 120.— P, a 40-50 mm óráknál 480.— P, a 60-80 mm óráknál 720.— P, évenként. A kötött bérü lakásoknal a kiszámlázott vízdíj és a vízóradíj 50%-a lakókra áthárítható.

A háziszemét fuvarozási díja az év második félévére a nyersbérjövedelem 24 %-a.

A közüzemek új árszabása a június 1-e után történő leolvasásokra, szemétfuvarozás új díja július 1-től érvényes.

Felhívás a magyar gazdákhoz!

A háború következtében kevés a kenyérgabona vetésterületünk.

Az elkövetkezendő esztendőben a kenyérlisztet keverni fogjuk, ezért minden szántatlanul maradt földön és tarlóban is

kölest vessenek a gazdák, hogy több kenyér legyen a dolgozónak!

A közellátásügyi miniszter magas átvételi árat és csereipari cikkeket biztosít a köles termelőinek.

Somogyi Miklós
közellátásügyi államtitkár.

A MOSZKVAI RÁDIÓ A TÖRÖKORSZÁGI SZOVJETELLENES IZGATÁSRÓL

A moszkvai rádió legutóbbi adásában a Törökországban tapasztalható szovjetellenes izgatással foglalkozott. A Szovjetunió elleni rágalmakat Jalcsin szerkesztő vezeti. Jalcsin az egyéb török fasisztabarát elemekkel megfeledkezik arról a török közmondásról, hogy mielőtt belépünk egy házba gondoljuk meg, hogyan fogunk onnan kijönni. Ezeknek a fasisztabarátoknak gondolni kellene arra is, mily nagy károkat okoznak ezzel Törökországnak.

HIREK

— **Pécsi előadó sikere Kaposvárott.** Dr. Schuller Zoltán a Kaposvári Kereskedő Testület meghívására folyó hó 6-án a vármegyeház nagytermében „Szocializmus és kereskedelem" címmel tartott előadást. A szocializmus lényegét kifejtve megállapította, hogy az nem ellensége a kereskedelemnek, sőt a kiskereskedelmet támogatja a monopóliummal szemben. A szocializmus az egészséges kereskedelmi élet kialakítására törekszik. A spekulációnak és a liberális korszak szabad versenyének háttérbe kell szorulni az új gazdasági rendszerben. A kaposvári kereskedő társadalom nevében a Kereskedő Testület elnöke mondott köszönetet az értékes előadásért.

— **Orvosi hír.** Dr. Folkmann János orr-fül-gége szakorvos újra rendel. D. e. 9—12-ig Felsőmalom utca 2 sz.

— **Becsmérelte a honvédséget és a rendőrséget.** Erősen méltatlankodó, feketeképü embert állított elő az egyik rendőr tegnap a kapitányságon. A rendőr röviden jelentette, hogy az előállított az utcán egy csoportosulásnál a honvédséget és a rendőrséget szidalmazta, becsmérelte, még ki is köpött eközben, gyalázkodó viselkedésének mintegy nyomatékát adva. Aztán a „vallatásnál" kiderült, hogy a neve Bus János és a Fehérváry utca 17 sz. alatt lakik. Foglalkozásra nézve határozottan „lógépész"-nek mondotta magát. Hogy mit kell érteni lógépész alatt, arranézve csak annyit árult el, hogy beteg lovak gyógyításával foglalkozik, nyilvánvalóan állatorvosi oklevél nélkül. Megindult ellene az eljárás.

— **Szabályozták a határmenti élelmiszer forgalmat.** A közellátásügyi miniszter rendeletet intézett a vidéki közellátásügyi kormánybiztoshoz, amelyben közli, hogy tudomása szerint a magyar határon át csereforgalom keretében nagy mennyiségü élelmiszer kerül kivitelre, melynek hiánya komolyan veszélyezteti a belső ellátást. Minthogy az ország elsőrendü érdeke, hogy a belső ellátás biztosítható legyen, ezért felhívja a kormánybiztosokat, hogy korlátozás alá eső élelmiszereknek az országból való kivitelét akadályozzák meg. A korlátozás alá nem eső élelmicikkek határszéli forgalmának szabályozását is a miniszter magának tartja fenn. Ezért felhívja a kormánybiztosokat, hogy ilyirányú javaslatalkat előzetesen hozzá terjesszék fel, mert a jövőben ilyen ügyletek lebonyolításához a miniszter előzetes hozzájárulása lesz szükséges.

— **A demokratikus pártok vezetőinek látogatása a vármegyei rendőrségen.** Beszámoltunk már arról, hogy Pécs legifjabb közbiztonsági intézmény, a vármegyei rendőrség vezetősége milyen kitünően felszerelt konyhát állított fel tagjai részére. Vasárnap a rendőrség meghívására a pécsi demokratikus pártok vezetői megtekintették a mintaszerü étkezdét és a legszebb pártközi béke jegyében egy tálból jóizüen fogyasztották az izletes ebédet. Vörös László rendőrfőkapitány kérte a pártok további támogatását a rendőrség irányában, hogy az tovább fejlődhessék.

— **Orvosi hír.** Dr. Bános Alajos egyetemi magántanár, gyermekorvos rendelőjét Apáca-utca 14. szám alá helyezte. Rendel délután ½3 órától 4 óráig. OTBA és Posta BBI tagoknak ugyancsak ezen helyen és időben rendel.

— **Felhívás a Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezet tagjaihoz.** Kérjük tagjainkat, hogy tagsági igazolványukat szakcsoportjaiknál sürgősen vegyék át, mert az elosztást rövidesen megkezdjük. A tagsági igazolványok teljes szétosztásáig a vásárlásnál egyelőre elegendő a szakszervezeti igazolvány felmutatása. Elosztóhelyeinket a szakcsoportok és az Uj Dunántul útján a napokban közzétesszük.

BÉRRENDEZÉS.

Tekintettel arra, hogy a paritásos munkabérrendező rendelet módosítása még nem érkezett meg a szakmai érdekeltek bérmegállapítást kötöttek és határozatukkal a Nemzeti Bizottság mai ülésén foglalkozott. Uj munkabérpótlékot léptetett életbe. A Nemzeti Bizottság új munkabérpótlék határozata, mint a munkabérhatározatok című könyvecske III. sz. függeléke, a Szabadság nyomdában kapható.

SZÍNHÁZ

Néhány szó a „Feltámadás Makucskán" előadásáról

Valljuk be, ma éppoly hősi erőfeszítést feltételez egy művészi előadás sikerre-juttatása, mint akár évekkel ezelőtt. Egyre többet mond az a közönyi, ami prózai előadásainktól távoltartja közönségünknek jobb érzületű rétegét is. Olyanfajta közönyi, amin a csoda sem segít, még a makucskai „Feltámadás" csodája sem. Azt hisszük azonban, hogy felesleges volna közönségünkről a kelletnél többet írni. Nem kelthetjük többé azt a látszatot, mintha az ő megjelenésük, vagy távolmaradásuk jelentené egyedül a sikert, vagy a kudarcot. Színészeink, mint mondják, a maguk örömére is játszhatnak néha olyan darabokban, amelyek valóban művészi fegyelmezettséget, klasszikus játékot kívánnak. Szabó Dezső szatírája, amely Csorba Győző nagyszerű átiratában került színre, mindkettőt feltételezi. A szatirikus elemek ügyesen túlzó és fokozódó egymásutánja az elmult magyar közélet különböző furfangjait vonultatja fel a falu feltámadó parasztjai ellen. Előbb az élő falu lázad ellenük, aztán a képviselőház, végül a közélet fejbólintói meg vezető költő-hatalmasságai. Színészeink valóban derekas munkát végeztek a sorra felvonuló típusok alakításával. A szatíra dinamikus fokozódását ügyes mértékkel alkalmazta a rendező, túlzás nélkül, inkább jelentéktelen, könnyen kiküszöbölhető hibákkal. Meggyőződésünk, hogy tucatnyi programbeszédnél és vádaskodásnál nagyobb szükség van ma ilyen szatirikus játékra, amely nem csupán elmult hibákat ostoroz, hanem olyan hibákat is megmutogat, amelyekbe a mai közélet is könnyen beleeshet.

A szatirának elmés kísérőzenéje Maros Rudofnak, a kiváló, fiatal zeneszerzőnek érdeme.

dr. B. A.

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI

Az „Egy bolond százat csinál" című bohózat, sok zenéjével, táncával, humorával, mókájával lassan befejezi nagy közönségsikerű pályafutását. Már csak csütörtökön és pénteken kerül színre. Szombaton már ismét szorgalmasan próbál a társulat, hogy egy remek premiert tudjon produkálni.

Műsor:

Csütörtökön este fél 8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Péntek este fél 8 órakor: Egy bolond százat csinál.

SPORT

A szófiai Kiró P. Micef Bulgária többszörös műugró-bajnoka is részt vett a PAC uszóversenyén

Vasárnap délután 6 órai kezdettel bonyolították le a nemzetközi jelleggel bíró versenyt. A verseny a PAC rendezésében szépszámú közönség jelenlétében lett megtartva. A versenyen igen jó eredmények születtek. A verseny műugrással kezdődött. A műugró verseny nagyszerű küzdelmet hozott, hiszen azon Bulgária többszörös bajnoka Kiro P. Micef és Novotarsky István PAC kongresszusi és kerületi bajnok vívták hatalmas küzdelmet A nagy küzdelemből nehézségi pontarány alapján Novotarsky István PAC versenyzője került ki győztesen. A nagy tetszéssel kísért műugró verseny után a MaDISz és a PAC klubközi meghívásos versenyre került sor. A versenyen dr. Abay Nemes Oszkár PAC magyar bajnok, olimpikon is elindult és szereplésével nagyban emelte a verseny nívóját. A verseny második kiemelkedő eredménye Vecsei PAC 100 m. mellúszó ideje. Vecsei György az idei magyar bajnokságon is szerepelni fog. Külön meg kell emlékeznünk Kovács idejéről is, aki legutoljára 1939-ben versenyzett. Minden edzés nélkül érte ezt a közepesnek mondható időt.

A verseny részletes eredményei: 50 m. béka mell: 1. Hauk PAC 47.6, 100 m. hát: Kovács PAC 1.29.2, 50 gyerek mell: 1. Fibusek PAC 45.1, 100 senior gyors: 1. Pozsgai PAC 1.20, 100 ifi gyors: 1. Szanter PAC 1.17, 50 gyerek gyors: 1. Fibusek PAC 32 kitűnő idő, 100 fiú mell: 1. Vecsei PAC 1.23, 50 gyerek hát: 1. Schneider PAC 46.9, 100 fiú gyors: 1. Fibusek PAC 1.20, 200 mell. 1. Gyenge PAC 3.29.4, 3x50 vegyesváltó: 1: PAC (Kovács—Vecsei—Dr.Abay) 2. MaDISz (Kővári—Horváth—Klein). A versenyen mindvégig a PAC versenyzői diadalmaskodtak a MaDiSz versenyzői felett.

A verseny magyarsági szempontból is nagy fontosságú, mert a bulgár-magyar testvéri barátság jegyében folyt le. A versenyen bulgár tisztek is megjelentek a nagyszámú drukkoló legénység élén. Kiro P. Micef szófiai egyesülete nevében augusztus hónapra revansra hívta ki Novotarsky István PAC versenyzőt, amely verseny Szófiában és Várnában lesz. A verseny kiváló és teljes megelégedésünkre szolgáló tökéletes megrendezése Telfel Zoltán PAC szakosztályvezetőt és Brucker Géza vezetőségi tagot illeti meg.

A NÉPSZERŰ VASAS VASÁRNAP PÉCSETT JÁTSZIK

A PVSK vezetőségétől vett értesülés szerint a kitűnő Vasas labdarugó csapata július 15-én Pécsett játszik barátságos labdarugó mérkőzést a PVSK ellen. Természetesen a hírt örömmel vesszük annál is inkább, mert a népszerű Vasas-nak nagy tábora van Pécsett és ez a tábor már alig várja, hogy lássa kedvenc csapatát.

Az előkészületek javában folynak. A jegyelővétel is rövidesen megkezdődik.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Mohács-szigeti németek. Névtelenül megírt levelükből csak az tűnik ki, hogy az a méreg, amelyet a náci birodalom magukba oltott, még mindig működik s mostani helyzetükért sem azokat teszik felelőssé, akik magukat a szakadékba taszították, hanem a demokráciát, amely pedig éppenséggel nem ama elvek szerint dolgozik, amilyen elvek szerint a maguk **„néptársai"** Európát elárulták és rombadöntötték. Önök ezt írják levelükben: „bennünket, Magyarországhoz hű németeket Sztójay, Basch, Szálasi árult el Hitlernek", de levelükben nem vonják le ennek a következtetéseit. Önök elfelejtik, hogy a mai demokratikus Magyarország nem **kollektive** vonja felelősségre a magyarországi németeket, hanem **csak azokat, akik a hazát elárulták, tehát azokat, akik a Volksbund tagjai voltak, akik mint az SS katonái népeket irtottak ki, raboltak meg minden javuktól s azt a szörnyű háborút zúditották Európára, amelynek egy hullámát bizony maguk is érezték.** De maguknak csak az fáj, hogy az a hullám a maguk életén is átvonult és **most is csak a saját veszteségeiket nézik** s nem azt, hogy Európa minden népe s közöttük a magyar is milyen árat fizetett azért, hogy ez a földrész néhány évig egy őrült irányítása alá került. Mi ma sem gyűlölködünk, mi ma is csak **igazságtételt és a bűnösök megbüntetését kívánjuk,** azoknak a bűnösöknek a megbüntetését, akik nek maguk is köszönhetik, hogy most esetleg nincs tehenük vagy lovuk, mert a háború a maguk földjén is átszáguldott. De látják, a német gyűlölködés mérge még ma is annyira benne van magukban, hogy most is csak saját veszteségüket nézik s megint másokat akarnak felelőssé tenni azért, amit a maguk gonosz Führere és saját vakságuk elért. Látják, ez a német önzés, ami most is magukban van; **a háború nem azért fáj maguknak, mert az ukrán, az orosz, a lengyel, a jugoszláv és annyi más nép minden javát, háziállatát a német nácizmus által kirobbantott háború tönkretette, hanem csak azért, mert a maguk pár állata elveszett.** Önök most is leirják levelükben a lipcsei emlékmű gőgös nagy német feliratát „Isten velünk van!" (Gott mit uns!) s ez az egyetlen pimaszul istent kigúnyoló mondat elárulja, hogy nem gyógyultak ki a germán fasizmus betegségéből, az most is ott él és bomlasztja az agyukat s még most sem veszik észre, hogy **ép ez a gőgös istenkáromló felfogás volt az, ami az egész német népet mai romlásba taszította.** Legyenek nyugodtak, a magyar népben ma sem él a gyűlölködés, bár országunk pusztulását, házaink lerombolását állatállományunk elvesztését **igenis és csakis a germán hatalmi tébolynak és saját árulóinknak köszönhetjük.** De figyelmeztetjük magukat, térjenek végre észre és irtsák ki ennek a hatalmi tébolynak még ma is a lelkükben égő maradványait s lássák be, hogy nincs több csodafegyver és Hitler sátáni hatalma nem fog többé feltámadni. S nyugodjanak bele abba, hogy ha az egyesek ártatlanul szenvedtek is, a német nép, mint olyan nem szenved ártatlanul, mert **ezt a háborút kollektive követte és vesztette el.**

NYILT-TÉR

Feleségemtől, született Krisztián Eteltől különváltan élek, érte anyagi felelősséget nem vállalok.

Rózsavölgyi Károly,
Székely-utca 1.

* E rovatban közöltekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

CIANOZÁST újból megkezdtük, munkákat mérsékelt mennyiségben vállalunk, békebeli anyaggal. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz-utca 13. szám. Telefon: 10-11.

CSÉPLŐSÖK, malomtulajdonosok figyelmébe. Szijvíasz, békebeli minőségben kapható. Kutas Vegyiüzem Pécs, Teréz-utca 13. szám.

FOSZFOROS patkány-, csótány- és poloskairtó folyadék, békebeli minőségben, újból kapható. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz-u. 13. szám. Telefon: 10-11.

SHELLAK, enyv, rézgálic darabos, Globol molyirtó, Ropál befőzőpor, ol. paraffini, natrium boracicum, magnesium carbonicum, talcum, amylum solani vízteleníttett, acidum lacticum, zincum oxidatum, cera alba, gyanta és egyéb vegyszerek vétele és eladása. Steiner Miklós, Ferenciek-utca 4. szám.

KÉZI-HAJTÁSÚ szecskavágómat, melynek egész faváza lerogyott volt, május 9-én őrizetlenül hagytam a Munkácsi-utcában a Jantay-üzlet előtt. Ismeretlen tettes elgurította és bizonyára javítóba adta. Nyomravezetőnek 10 liter bort adok. Telefon 12-07.

ELADÓ egy darab, 4 éves fejőstehén, borjújával együtt. Érdeklődni: Damjanich-u. 28. sz.

GYORS- és gépírónőt keres a Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt ifjúsági csoportja. Jelentkezés a Párt helyiségében, Boltívköz 2. (Király-utca sarok), d. e. 10—12-ig.

HÁZISZOLGÁT, asztalosegédet felvesz Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

KOMOLY mindenes-szakácsnőt és bejárónőt keresek. Klimó-u. 14/2. szsm.

MINDENESLEÁNYT keresek július 15-re vagy aug. 1-re. Dr. Aczél, Tettye-u. 53. szám.

JÓL fejlett macskákat vesz a Szemklinika.

FŰMOLNÁRT keresek villanyerőre berendezett, 2 vagónos, visszaöntéses malomba. Fizetés megegyezés szerint. Bruckner Károly, malombérlő Mágocs, Baranya megye.

CSINOSAN bútorozott szobát keresek július 15-re. Megkereséseket 22-84 telefonra kérek.

2.400 NÉGYSZÖGÖL rét, kaszáló, eladó. Bővebbet: Molnár György, Málom 95. szám.

KIFUTÓFIÚT azonnalra felveszek. Kőrösi, Király-utca 12. szám.

TELJESEN új, fehér vászonkosztüm, 3000 pengőért eladó. Anna-utca 25. szám.

VENNÉK balkaros vagy sima cipész-varrógépet. Márton-utca 13. szám.

TŰZŐNŐ elhelyezkedne állandó-helyre. Címeket 6174. számra a kiadóba kér.

MANZSETTÁNAK való, használt, szakadt autó külső (köpeny) gumit veszek. ifj. Varga Gyula, Mecsek-garázs Pécs, Rákóczi-út 34. Tel.: 23-83.

MÉZET veszek tíz kilóig. Ajánlatokat kér: Hauk, Teréz-utca tizenkettő.

JÓKARBAN lévő férfi-kerékpár eladó. Cím: Perczel-utca 23., fodrász-üzlet.

ELADÓ 3 darab süldő. Ulmantelep, Székely-utca 2. szám.

EGY ágysodrony eladó. Petőfi-utca 7. szám.

FIATAL, gyermektelen házaspár, szoba-konyhás lakást keres. Kovács, Ferenciek-utca 23.

ELADÓ egy WC- vagy speiz-ablak és egy hakstok. Márton-utca 6. szám.

GÉPMEGHAJTÁSÚ szecskavágógép 4 késes, nagy teljesítmény eladó. Telefon, d. u.: 26-80.

KETTŐ DARAB fejőstehén eladó. Pécs, Hegyalja-utca 28. szám. Kocsma.

ELADÓ 2 darab új, emprime-ruha és 3—4 éves kisleánynak való ruhák. Érdeklődni 30-46 telefonszámon lehet.

KI TUD RÓLA? Grátz József örv. Besztercén 22. Hiv. pót. zlj. 1. lövész.-tól. Utoljára mult év augusztusában írt Izaszacsalról, táb. sz. H. 192 volt. Értesítse nővérét, Kerner Józsefnét Pécs, Jankovics-telep.

HASZNÁLT ablakok tokkal eladók. Magyar-ürög 35. szám.

ELVESZETT Makai-út 7. szám alól egy süldő. Aki tud róla jelenése a fenti címen. Ugyanott angóra-nyulak és egy kecske eladó. Rácz, Makai-út 7. (Kisszkókó.)

JÓKARBAN lévő női-kerékpár eladó. Pécsújhegy I. csonka-dűlő. Vass György.

HÁZISZOLGÁT keres azonnalra a Korzó kávéház.

ELADÓ egy jókarban lévő, fehér sportkocsi és egy nagy Singer ipari varrógép. Szent Vince-utca 56. szám.

KASSAI 2 szobás, összkomfortos, olcsóbérű lakásomat, teljes berendezéssel átadnám, oda költözőnek, esetleg cserébe pécsi lakásért. Érdeklődni: telefon: 27-73.

KOCSIST magas fizetéssel felvesz az Építőiparosok Szövetkezete, Benyovszky M.-u. 19.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZÍVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29—49 TELEFONSZÁMOT!

FEJBŐR, HAJHULLÁS kikezelése szakszerű sorsúnknak díjtalanl Tanítványt felvesz özv. Skoda Ferencné, Kazinczy-u. 1. Telefon: 31-85.

ÉKSZEREIT modernizáloml Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon 20-92. Iroda: Jókai-tér 4. szám. ifj. Hoffmann.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. sz. Telefon: 30-13.

MINDENNEMŰ könyvet veszek. Klimó-utca 8. Trafik.

NEM KELL sorban állni. Ön a következő, aki megpróbálja és meg fog győződni arról, hogy mindent a legmagasabb áron veszek. Frankfurter, Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

EGY szoba-konyhás lakást keres, fiatal házaspár, azonnalra. Szíves megkeresést „Sürgős 6062" jeligére a kiadóba kérnek.

MALOMBÉRLETET keresek, 40—200 q kapacitásig, üzemképes állapotban. A malom részletes leírásával és a bérleti összeg feltüntetésével érkező ajánlatokat 6117 szám alatt a kiadóhivatal továbbít.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

KIFUTÓT, jó fizetéssel, felvesz. Asztalosműhely, Felsőmalom-utca 12. szám.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz, Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

GÉPÍRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez Gépíróiroda, Deák-u. 2. Ugyanott egy írógép eladó.

VENNÉK 2—3 hl-es szőlőprést. Cím: Heller József, Pécsvárad.

REKAMIÉK nagy választékban, Ábrahám kárpitosnál Pécs, Deák-utca 2. Telefon: 33-46.

JAVÍTÁST gyorsan készít, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-utca 2. szám. Telefon: 33-46.

KOCSISOKAT és rakodókat (gyalogos) azonnalra felvesz. Kohn szállító, Jókai-tér 6. szám. Telefon: 25-38.

ELADÓ egy darab hofher-gyártmányú, 6-os, nyolclégkörös, gőzmagánjáró, kitűnő állapotban. Megtekinthető: Andalik és Tsai gépgyárban Pécs, Pécsváradi-út 46. szám.

MINDENNEMŰ villanyjavítást vállalok. Villanyvasaló, villanyrezsó, modern-órák, porszívógép eladó. Rádió-, villamossági-anyagokat, kályhát veszek. Dudek villanyszerelőmester, Székely Bertalan-út 2. szám.

VENNÉK 12, vagy egy 6 személyes ezüst, esetleg alpakka evőeszköz-készletet és porcellán étkészletet. Ajánlatokat „Komplett 6185" jeligére a kiadóba kérek.

ASZTALOSSEGÉDET és gépmunkást felvesz Hegedüs asztalos-üzem, Ipar-utca 8. szám.

ELCSERÉLNÉM gyárvároson lévő új, adómentes családi házamat, hasonlóért. Budai városrészen. Bővebbet: Márton-utca 21. szam.

KONYKASZEKRÉNY, varrógép eladó. Megtekinthető a Szieberth-bőrüzletben. Jókai-tér.

ELVESZETT 4 kenyérjegy, gyárvárosig. Kérem a megtalálót Tölgyesi péknél adja le a Kossuth Lajos-utcában.

HIRDETMÉNY. A lemondás útján megüresedett pusztakisfalui rk. kántortanítói állásra három heti határidővel pályázatot hirdetünk. Pályázatok „Plébánia hivatal, Lovászhetény" címére küldendők.

SZOBÁT keres nyaraló házaspár, lehetőleg hegyoldalon, szép kertben. Megbeszélés Nádor szálló 102. szoba, este 6—8 óra között.

ÉLELMISZERES-LÁDÁT bérbe keresek. Cím: Pécs, Füzes-dűlő 3. szám.

VILÁGOS hálószoba, beton vagy kerítésvas eladó. József-utca 43. szám.

VILÁGOS, keményfa, hálószobabútor és több háztartási tárgy, befőttes üvegek stb. eladó. Megtekinthető kizárólag délután 4—6-ig. Anna-u. 5. szám. I. emelet.

VILLA, családi ház, örökiakás, telek, eladása vagy vétele ügyében forduljon bizalommal. 42 éve fennálló, szolidan közvetítő. Kun irodához, Jókai-tér 11. Telefon: 10-83.

ZSEBSZÁMOLÓGÉP eladó. Országh. T.: 22-63.

ÚJ, VILLASZERŰ ház, 2x2 szobás, komfortos, nagy telekkel, alkalmi áron eladja: Kun közvetítő, Jókai-tér 11. Telefon 10-83.

ÜGYES kézileányt sapka-varráshoz felveszek. Sapkakészítésben jártas előnyben. Sapka-üzem, Kossuth Lajos-utca 2. szám.

BOROTVA-szappan, vásárlási könyvre, elsőrendű pengék kaphatók. Fodor illatszertár, gr. Benyovszky Móric-utca 3. Telefon: 28-20.

BELVÁROSBAN, tanító-család a jövő tanévre két kis diákot elfogad, teljes ellátással, természetbeni fizetéssel. Középiskolára és különbözeti vizsgára szintén előkészít. Kossuth Lajos-utca 8., ajtó 10.

ELADÓ paplanvatta, vánkosok, asztalnemű, ágynemű. Vörösmarty-u. 5., fszt. délután 3—6-ig.

MÉHEKTŐL kimaradt viasz eladó. Érdeklődni lehet: Irgalmasok-utca 6. Simon szőnyegesnél.

ELSŐ Pécsi Nyakkendő-üzemben, új nyakkendők nagy mennyiségben kaphatók. Lyceum-u. 5. szám.

ELADÓ egy biedermeier, aranyozott, konsoltükör, márványlappal és két tükörrel. Kossuth Lajos-utca 4., emelet.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR (Független Kisgazda Párt) — DR. BOROS ISTVÁN (Magyar Kommunista Párt) — POZSGAY GYULA (Szociáldemokrata Párt)

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 156. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 13. Péntek.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50

Élénk diplomáciai tevékenység Londonban

A francia csapatok elfoglalták németországi és ausztriai megszállási zónájukat — Angol kommentár Magyarország és Délkeleteurópa élelmezési helyzetéről

A berlini hármastalálkozót megelőző pár nap alatt rendkívül élénk diplomáciai tevékenység folyik Londonban. Eden külügyminiszter szerdán Joseph Davieszel, Truman elnök külön megbízottjával tárgyalt, majd fogadta Massiglit Franciaország nagykövetét.

Gussev, a Szovjetunió londoni nagykövete Moszkvába utazott és onnan indul Sztalin generalissimusszal együtt Berlinbe.

Londonban közölték, hogy az Augusta nevű cirkálót, amelyen Truman elnök utazik Európába, angol hadihajók fogadják az Atlanti óceánon és kísérik az egyik északeurópai kikötőbe.

Churchill miniszterelnök délfranciaországi tartózkodásával kapcsolatban Londonban

hivatalosan megcáfolták a hírt, mintha az angol miniszterelnök vagy kíséretének bármely tagja Spanyolországba utazott volna.

BARÁTSÁGOS MEGEGYEZÉS A BERLINI SZÖVETSÉGES FŐPARANCSNOKOK KÖZÖTT

Berlinben 1,600.000 német kerül angol-amerikai fennhatóság alá. Lyne tábornok, a brit csapatok főparancsnoka kijelentette, hogy a berlini szövetséges kormányzótanács, az úgynevezett „Kommandantur" teljes megértésben határozott a szerdai ülésen.

A britek és az amerikaiak gondoskodnak saját zónájuk élelmezéséről, úgyszintén az oroszok is, akiknek máris vannak raktáraik Berlinben.

A jogfolytonosság megőrzése céljából az orosz rendeletek egyelőre érvényben maradnak. Lyne tábornok kijelentette, hogy az ülések a legbarátságosabb légkörben folytak le.

A Times melegen üdvözli a berlini szövetséges főparancsnokok megegyezését és a felmerült nehézségekkel kapcsolatban rámutat arra, hogy hasonló nehézségek elkerülhetetlenek és a jövőben is kell számítani reájuk. A szövetségesek nagyszerű munkát végeztek a tanácskozások alatt. Az elért kompromisszum rendkívüli fontosságú és biztató előjel arra, hogy a szovjet, az angol, az amerikai és francia főparancsnokból alakult szövetséges kormányzótanács a jövőben is számos fontos kérdést old majd meg sikeresen, mint ahogy az élelmezési és fűtőanyagkérdést is a lehető legbölcsebben oldották meg.

A megegyezés szelleme — folytatja a Times — nemcsak Németországban, hanem Ausztriában is látható.

Remélhető, hogy a szövetséges ellenőrzés Ausztriában is zavartalanul fog működni.

A NÉMET JÓVÁTÉTEL KÉRDÉSE

A jól értesült és a higgadt angol közvéleményt legjobban tükröző Times a közeli hármastalálkozóval kapcsolatban rámutat arra, hogy

a német jóvátétel kérdése fontos helyet foglal el Churchill, Sztalin és Truman tanácskozásaiban.

Németországot — írja a lap —, kétféle módon lehetne a jóvátétel megfizetésére kényszeríteni. Először is a német termelőeszközök átvételével, másodszor Németország produkáló képességének visszaállításával olyan mértékben, ahogyan ezt Európa katonai biztonsága megengedi. Az első megoldás nem tökéletes, mert nyomában éhinség és anarchia járna Németországban, ami Európa szempontjából nem kívánatos. A második megoldás szerencsésebb. Általa

a németek saját létfenntartásukat is fedezni tudnák, másrészt jóvátételi javakat is termelhetnének az európai gazdasági élet fellendítésére.

Ehhez azonban szükséges volna, hogy Németország egységes szövetséges ellenőrzés alá kerüljön, amely megakadályozná Németország esetleges felfegyverkezését.

A FRANCIA CSAPATOK ELFOGLALTÁK MEGSZÁLLÁSI ZÓNÁIKAT

A francia csapatok befejezték németországi és ausztriai megszállási zónájuk elfoglalását. Idetartozik a Saar-vidék is, amelyet az amerikai csapatoktól vettek át. Ausztriában Innsbruck lesz Béthouard francia főparancsnok főhadiszállása.

A szénhiányban szenvedő Franciaország megkezdte a saarvidéki széndemence kiaknázását saját ipara számára.

A franciaországi Rennes-ben

szerdán kezdték meg hat német származású háborús bűnös ügyének tárgyalását, akik 1944 augusztusában a lorient-i visszavonulás alkalmával több francia állampolgárt megöltek.

Ez az első eset, hogy a francia népbíróság német háborús bűnösök felett ítélkezik.

Párisban szerdán halálra ítélték hazaárulás címén Ferdonnet-t, a stuttgarti rádió francia bemondóját, aki Hitlerék zsoldjában terjesztette a náci propagandát.

LENGYELORSZÁG

A moszkvai rádió közli, hogy július 21-én és 23-án a lengyel parlament ülést tart, amelyen ratifikálják a nemzeti egység kormányának megalakulását. A lublini lengyel kormány által hozott korábbi határozatokat is a parlament elé terjesztik jóváhagyás végett.

Egyébként Morawski, a lengyel miniszterelnök fontos nyilatkozatot tett Lengyelország bel- és külpolitikai célkitűzéseiről. A lengyelországi németeket — mondotta többek között — **kitelepítik.**

A német- és fasisztabarát lengyeleket árulóknak tekintik és példásan megbüntetik. Ami a kőolajforrásokat illeti, a felszabadulás óta ezek a lengyel állam szükségletét fedezik. A kényszer folytán külföldön élő lengyelek hazaszállítására minden lehetőt megtesznek. Külpolitikai téren a lehető legszorosabb szovjet-angol-amerikai-lengyel jóviszony ápolásán kívül Lengyelország kívánatosnak tartaná a Franciaországgal megkötendő barátsági szerződést is. Az utóbbi időben felmerült lengyel-csehszlovák nézeteltérés elsimítására megvan minden reményünk.

Morawski miniszterelnök nyilatkozata a kiegyensúlyozott és békés politika árnyát vetíti előre Lengyelországban, amely csaknem hat évi német elnyomatás és pusztítás után nagy mértékben rászorul a nagyhatalmak és szomszédai jóindulatú támogatására.

A nemzeti egység kormányának megalakulásával és a demokratikus államok által történt elismerésével függ össze a hír, hogy

Hlond lengyel bíboros, aki hosszú időn át sínylődött a németek fogságában és felszabadulása után a Vatikánban pihent, szerdán elhagyta Rómát, hogy Varsóba utazzék.

AZ OLASZ KORMÁNY ENGEDMÉNYE A KISEBBSÉGEK SZÁMÁRA

Az olasz kormány beleegyezett abba, hogy

külön önkormányzati rendszert vezessenek be az aostai völgy francianyelvű lakossága számára.

Amint ismeretes, a francia csapatok nemrég elfoglalták a francia—olasz határon fekvő aostai völgyet, majd az angolszászok nyomásának engedve, visszavonultak onnan.

Az aostai völgy önkormányzatának engedélyezésével kapcsolatban olasz hivatalos helyen közölték, hogy

a kisebbségek nyelvi jogait tiszteletben kívánják tartani. A kisebbségek saját nyelvükön érintkezhetnek a hatóságokkal és gyermekeik anyanyelvükön részesülnek iskolai oktatásban.

Nixon, az angol rádió olaszországi tudósítója jelenti, hogy a Brenner-hágó közelében 25 millió font értékű Olaszországból rabolt műkincset találtak. Ezzel kapcsolatban megállapították, hogy a németek által Olaszországból elhurcolt műkincsek túlnyomó részét sikerült felfedezni.

AZ ÉLELMEZÉSI KÉRDÉS

Anderson amerikai földmívelésügyi miniszter kijelentette,

a világnak nem szabad azzal a reménnyel áltatnia magát, hogy az élelmiszerhiányt teljes egészében Amerika fogja fedezni.

Amerika nem képes az egész világot táplálni, de mindent elkövet, ami módjában áll, hogy az éhező országok helyzetén segítsen.

Az élelmezési kérdés egyébként állandóan foglalkoztatja a londoni sajtót. A News Chronicle megállapítja, hogy

Magyarországot és Romániát, amelyek túlnyomórészt agrárállamok, nem fenyegeti közvetlen éhinség. Ezzel szemben Olaszország, Görögország, Németország és Hollandia nagyon nehéz helyzetben vannak.

Franciaország élelmezési helyzete nem olyan súlyos, de általános gazdasági helyzete a szénhiány miatt rossz. Az éhezés betegséget hoz magával és ez az egész lakosságot fenyegeti.

A News Chronicle cikkéhez az angol rádió kommentátora külön ismertetést fűzött a délkeleteurópai országok, de főképpen Magyarország mezőgazdasági helyzetéről.

A kommentátor rámutatott a nagybirtokrendszer társadalmi és politikai kihatásaira, a reakciós osztály beállítottságára, amely 25 év leforgása alatt kétszer sodorta az országot háborúba a németek oldalán. Az ideiglenes nemzeti kormány által megvalósított földreform végre megvalósította az egészséges kisbirtokrendszert.

Az idei aratás azonban gyengének igérkezik, mert sok a bevetetlen terület Magyarországon, amely legjobban megsínylette a csatlósállamok közül Hitlerék esztelen háborújának pusztítását. Az ország szarvasmarhaállományának 55 százaléka elpusztult. A kommentátor szerint legsúlyosabb a helyzet Debrecen vidékén, ahol hosszabb ideig hullámzott a harc.

Az angol rádió kommentátora nem mondott számunkra új dolgokat, de szükségesnek tartjuk elismételni a londoni rádióban elhangzottakat,

hogy 25 éven át félrevezetett közvéleményünk rádöbbenjen hajdani vezetőinek megbocsáthatatlan bűneire.

Ennek a felismerésnek a nyomán új, egészséges elhatározások születnek majd meg, amelyek a politikai érettség medrébe terelik a Milotayék és Kolozsváry-Borcsa Mihályék irányzatától megmérgezett közvélemény egy részét.

„Megint beszélünk..."

Igen, itt hever előttünk egy földig rombolt ország. Gazdaságilag és erkölcsileg lerombolták a fasiszta gonosztevők. Tökéletesebb munkát nem is végezhetett volna már az a sátáni maffia, amely a rombolásnak ezt az iskolapéldáját produkálta. Heroikus építőmunka vár arra a nemzedékre, amelyiknek ezt a romhalmazt el kell takarítania és a romok helyén új, a réginél szebb országot fel kell építeni. És itt állunk s „megint beszélünk, csak beszélünk", ankétozunk, szónokolunk s közben építőmunka valójában csak ott történik, ahol nagyokat hallgató munkásemberek, maguk között csak pár szóra összedugják fejüket és a következőkben már munkához is látnak. Megfogják rövid úton a teremtő szerszám nyelét és már indul is a vasút és már önlik is elő onnan a földnek mélységes gyomrából az a fekete gyémánt: a szén, és már meg is művelődik — igaerő, eke-borona nélkül is — csak úgy ősrégi, primitív egyszerűséggel, ásóval, kapával az az istenadta föld. Lám, már aratják is rajta a termést és ha az időjárás mostohasága folytán soványka is ez a termés, ha kisebb is lesz ezidén a betevő falatunk és ha nem is lesz mindennapi a kenyerünk, azért talán nem halunk majd éhen, talán átvészeljük majd valahogy ezt a — reméljük, talán — hetedik szükségtendőt.

Ha így engedi magérni a következő, talán már kövérebb esztendőt sorsunk, ezt pedíglen — merjük mondani: egyedül azoknak a makacsul szófukar munkás magyaroknak köszönhetjük, akik — amíg mi sokan csak beszéltünk — ők világért se vesztegették volna Isten drága napját ilyen haszontalancágra, mint amilyen a sok beszéd, hanem hát megszorították keményen annak az egyszerű kapának, ásónak vagy kaszának nyelét. Csak így lehetett légyen, hogy meg van művelve az a föld és a gabonakeresztek máris ott sorakoznak a sárgulótarlójú mezőkön, asztagok is magasodnak azóta már egyszerű paraszti szérűkön.

Milyen jó volna, milyen okos cselekedet lenne, ha példát vennénk mi, vezetésre felfolt, okosnak mondott városi emberek, a földnek ez egyszerű észjárású, kevésbeszédű hangya-embereitől és amiként ők egyetlen szó nélkül és egyetlen kapasuhintással kicsapja a nemes növényzet közűl a káros, földvére-kiszívó gazt és dudvát, ugyanazon egyszerűséggel, kevesebb vagy semmi beszéddel, kicsapnók abból a süppedő, envvezett miniszteri bársonyszékből azt a Faragó Gábort vagy akármelyik faragóját, tologatóját a reakció szekerének. Mert ezerpengős buzáról valóban senki föld-robotosa nem álmodott. Mit is kezdjen az ilyetén kortesfogásból polyvává értéktelenített fenesok papírbankóval munkás ember, akár városon, akár falun? Csak egy kakastollas észjárás agyalhat ki efajta parasztmentésnek beállított, országvesztő ténykedést, de hazája sorsát igazán szívén viselő, igaz magyar ember — soha.

Ezért, ilyen sötét szándékok és tettek láttán, kell most már egyszer sürgősen, felülről is megkezdeni azt a tisztogatást a demokrácia kertjében. Ki onnan az akármilyen magasra felcseperedett gazzal, dudvával! Ne nyavalyogjunk újságokban és szónoklatokban nap mint nap, hanem ha úgy kívánja a haza és népének jobbléte, termeljük és gyártsuk akár szériában a minisztereket és egyéb főembereket, amíg csak olyanok nem adódnak azokra a vezető helyekre, akik a nép üdvét, javát, országuk sorsát, ennek az országnak demokratikus újjáalakulását többre nem tartják, minden más cél és szempont fölé tudják és akarják is helyezni. Semmiféle pártszempont ne rontsa el sem vezetők, sem egész pártok tisztánlátását. *Se jobb, se balirányú klikk- vagy szektáriánus érdek ne vezessen senkit ma országos és helyi dolgokban, hanem egyedül csak az a becsületes magyar jószándék és a régi romlottnál jobbat akarás.* Ha azt akarjuk, hogy a magyar demokrácia fiatal fája erős, terebélyessé izmosodjon, akkor naponta nyesegessük gonddal és céltudatosan annak ártó fattyuhajtásait. Kövessük a magányos kertészember kényszerű hallgatásba merevedett, magát csak munkába kiélő példaadását. Az új országépítés a tettek embereire vár, és nem üres halandzsaemberek időrabló szószátyárkodásától fog megépülni az a hiányzó vasut, lerombolt falu és város. E nagy, gigászi erőfeszítéshez hallgatva munkálkodó, jóakaratú emberek kellenek és minden ennek fonákját képviselő kerékkötőt ki kell gyomlálni soraínkból, annál kérlelhetetlenebb, megalkuvást nem ismerő elhatározottsággal, minél fontosabb az a pozíció, amelyet méltatlanul tölt be akárkifia.

(m. j.)

A népbíróság négyévi börtönre ítélte dr. Rihmer Bélát

A népügyész súlyosbitásért fellebezett — A bíróság a szabadlábra helyezést nem rendelte el

A pécsi népbíróság Kacsia-tanácsa szerdán tárgyalta dr. Rihmer Béla volt Imrédy-párti pártvezető háborús és népellenes bünügyét. Amint annakidején már megirtuk, a népügyészség vádirata szerint, dr. Rihmer tevékeny vezető tagja volt a pártnak, több gyülési beszédben és ujságcikkben tett tanuságot emellett. A vádat dr. Fischer Gyula népügyész képviselte, a védelmet maga a vádlott látta el. A vádirat felolvasása után a vádlott kihallgatása következett.

Azzal kezdte, hogy nem érzi magát bünösnek. Az Imrégy-pártba annak a földreform és más szociális kérdésekben megnyilvánult tetszetős programja miatt lépett be. A párt nem volt nyilas-párt, éppen ellenkezőleg: a nyilas-párttal hadilábon állt. Emlékeztet arra, milyen népszerüségnek örvendett annakidején Imrédy, akit Pécs város is képviselőjének és díszpolgárának választott. Népszerüségét legfőképpen annak köszönhette, hogy ellensúlyozni igyekezett a Szálasiéle nyilasmozgalmat. 1940-ben lépett be a pártba. Mohácsi beszédét az ottani sajtó nem élethüen közölte. A zsidókérdésben való felfogását sokkal enyhébb formában igyekezett megvilágitani. A volksbund-mozgalommal nem érzett semmi közösséget. A keleti arcvonal bajtársi szövetségben nem viselt tisztséget. Amikor az elnök felolvassa egy ilyen gyülésről szóló ujságtudósitást, amelyben az állt, hogy a vádlott azon beszédet mondott, arra keresken kijelentette, hogy részt se vett a gyülésen. Azt beismeri, hogy az Imrédy-párt városi tagozatának vezetője volt, azt is elismeri, hogy 1944 október 15-én a Molnár vezérőrnagy ismert kiáltványát ő olvasta be a mikrofonba, de akkor mint katona, kényszer alatt állt. Egyébként azt állitja, hogy az Imrédy-párt még 1944 augusztusában megszüntette működését.

A népbíróság azután tanuképpen kihallgatta dr. Nikolics Mihály volt főispánt, Nádor József és Gyenesi Lajos mohácsi lakosokat. Nikolics dr. vallomásában kicsinyíteni igyekezett az Imrédy-párt jelentőségét. Ő is részt vett 1944 június 9-én a belvárosi kat. körben egy Imrédy-vacsorán. Emlékszik, hogy azon *Imrédy mellett Rihmerné ült* egyik oldalon, a *másikon Virág Ferenc püspöknek volt fenntartva hely, de nem jelent meg.* Az ügyész eléje tár most egy 1944 közepéről kelt, bizalmas rendőri jelentést, amelyben az áll, hogy a pártnak akkor már Pécsett 2800 tagja volt. Bár ez a jelentés tanunak, mint akkori főispánnak szólt, tanu arra mégsem akar visszaemlékezni. Egyébként a tanu úgy tudja, hogy az Imrédy-párt 1944 március -9-ike után megbarátkozott a volksbunddal. Nádor József jelentéktelen vallomása után Gyenei Lajos azt vallja, jelen volt azon a mohácsi gyülésen, amelyen vádlott az inkriminált beszédet mondta. Azon a Mohácsi Hirlap szerkesztője mindvégig jegyezte Rihmer beszédét, aki a végén egy irást is adott át a szerkesztőnek, ami esetleg a beszéd szövege is lehetett.

A vádlott azután több uj tanu kihallgatását kérte, a bíróság azonban azt nem rendelte el. A bizonyitás ezzel befejezést nyervén, a népügyész tartotta meg vádbeszédét, melyben elsősorban az elmult 25 év politikai eseményeire tett visszapillantást. A nyilas-mozgalom 1935 után vette kezdetét. *Az Imrédy-kormányt ennek a mozgalomnak a levezetésére szánták Horthyék, amikor azonban ez is kellemetlen kezdett lenni részükre, őt is félretolták.* Imrédy másodszor csak a németek segitségével tudott felszinre kerülni 1944 március 19. után, amikor pártja három miniszterrel került a kormányba. *Ez is azt bizonyitja, hogy ez a párt azelőtt is nyilas szinezetü volt. Ami ezután történt, azért ennek a pártnak minden vezető tagja felelős. Ez alatt a kormány alatt fokozódott a zsidó- és baloldali üldözés, az elhurcoltatások, vagyonelkobzások.* A németek ezután kezdtek itt magyar állampolgárokat az SS-alakulatba besorozni és ennek a kormánynak segitette elő a vádlott ezt a népellenes munkáját a most vádtárgyává tett működésével. *Az Imrédy-párt fasiszta párt volt, tagjai a kormányban együtt dolgoztak a németekkel a háború tovább vitelében.* Ezt a pártot akkor még a rendőri jelentések is a nyilas-párttal egykalap alatt emlegették. A vádlott maga is beismeri, hogy október 15-én ő olvasta be Molnár vezérőrnagy proklamációját a mikrofonba, ezzel megszegvén a kormányzóra tett esküjét. Vádlott tudatosan cselekedett, ezért egyetlen enyhitő körülmény számára 3 gyermeke, amiért a vagyonelkobzást nem is kéri kimondani. Egyébként súlyos itélet kimondását kéri.

A vádlott védőbeszédét saját szerepének újból való aláértékelésével kezdi. Ő nem vállalhatja a felelősséget az Imrédy-párt politikájáért. Tagadja nyilas voltát és azt kéri, ne csináljanak belőle főbünöst. A politikából ő soha sem huzott egyéni hasznot, politikai köpönyegforgatás sem volt. Az akkori ellentétes események sokak tisztánlátását megzavarták. A magyar nemzetiszocializmust ő nem azonositotta a nácizmussal. Nem kér kegyelmet, ha bünös, itéljék el érdeme szerint. Ha követett is el bünt, abban szándékosság nem vezette. Igazságos itéletet kér.

A bíróság azután itélethozatalra vonult vissza, majd d. u. fél 5 órakor kihirdette itéletét, mellyel a vádlottat népellenes bünselekményben mondotta ki bünösnek, ezért négyévi börtönre és 5 évi jogvesztésre itélte. A szabadlábrahelyezést mellőzte. Az ügyész sulyosbitásért fellebbezett.

Ismét és végleg a kora reggeli órákban jelenik meg az Uj Dunántúl

Bevezetjük a „békebeli", éjszakai lapzártát

Alig pár nap előtt jelentettük olvasóinknak, hogy a rotációs papir beszerzése folytán megint üzembe helyezhettük körforgógépünket s ez lehetővé tette, hogy a déli lapzárta és a kora délelőtti legfrisebb hirek felvételével lapunk a délutáni órákban kerülhet a közönség kezébe. Tegnap örvendetes és váratlan fordulat történt; az oroszparancsnokság értesitette szerkesztőségünket, hogy *a katonai cenzura megszünik és igy lapzártatot akkor tarthatunk, amikor azt a modern lap hirszolgálata leginkább kivánatossá teszi.* Csaknem ezzel egyidejüleg jelent meg lapunkban az a rendelkezés, hogy az utcai közlekedést is éjfélig meghosszabbitották. Igy lehetővé válik, hogy az Uj Dunántúl a nyomdatechnika és a hirszolgálat minden vivmányának felhasználásával *ismét visszatérhessen a késő éjszakai lapzártára és a kora hajnali megjelenésre.* Ez annyit jelent, hogy szerkesztőségünk ismét áttérhet az éjszakai munkára, vagyis *a nappal Pécsett és környékén történt eseményekről másnap reggel már beszámolhat, ezenkivül azonban még az éjszakai órákban beérkező rádiójelentéseket is felvehetjük és másnap már kora reggel olvasóink a legfrissebb helyi hireket és világeseményeket is olvashatják lapunkban.* Ez azt is jelenti, hogy a Budapesti lapokat Pécsett és Dél-dunántúlon teljes 48 órával tudjuk megelőzni, úgy hogy az Uj Dunántúl szerkesztősége minden tekintetben fővárosi színvonalú és hirszolgálatában modern lapot adhat a közönség kezébe.

A legközelebbi jövőben most már arról is gondoskodni fogunk, hogy ezen tulmenőleg budapesti tudósitásunkat is teljesen frissé tegyük. Sajnos, a pesti rádió még olyan gyenge, hogy nem vételezhetjük, telefonvonal sem áll rendelkezésünkre, de *minden reményünk meg van arra, hogy a közeli hetekben a Magyar Távirati Irodával megszervezhetjük lapunk késő esti távirati tudósitását.* Igy belpolitikai téren is teljesen friss hireket adhatunk olvasóink kezébe. Szerkesztőségünket az elmult napokban ismét kibővitettük és *jól felkészült, jó szaktudású szerkesztői gárda áll olvasóink szolgálatára.* Nyolcoldalas vasárnapi számaink is teljes elismerést keltettek és igyekezni fogunk az eddig elért színvonalat mind magasabbra emelni. Ezzel azt kivánjuk elérni, hogy az Uj Dunántúl, még a mai papirhiány és technikai nehézségek mellett is olyan napilap legyen, amely messze felülmúlja a vidéki nivót és minden tekintetben friss, változatos és eleven, a fővárosi lapokkal is vetekedő hirlap legyen.

Az Uj Dunántúl legközelebbi száma ezek szerint szombaton a kora reggeli órákban jelenik meg.

A Spanyolországi Nemzetközi Brigádok Magyar Önkénteseinek Szövetsége

július 22-én, vasárnap d. e. 10 órakor Budapesten a Városi Színházban a spanyol szabadságharc 9-ik évfordulójára ünnepélyt rendez.

A Szövetség felhivja a volt Nemzetközieket és a Spanyolországban elesett önkéntesek hozzátartozóit, hogy az ünnepélyen jelenjenek meg, illetve legkésőbb 20-ig jelentkezzenek *Sebes Sándornál*, Budapest, Tisza Kálmán-tér 27.

Súlyos panaszok a tejtermékekkel való ellátás frontjáról

A kétféle ármegállapitás nagyban elősegíti a fogyasztók kiuzsorázását — Tiz pengős áron alig-alig, de 23 pengőért bőségesen lehet tejet kapni

Amint a kenyér és lisztellátás terén is lehetetlen és tarthatatlan állapotokat teremtett a közellátási miniszternek a kétféle ármegállapitása, ugyanilyenek az állapotok a tejtermékekkel való ellátás terén. Előreláthato volt, hogy a lelkiismeretlen nyerészkedés alaposan ki fogja használni ezt a „törvényadta" lehetőséget a maga hasznára és a közérdek rovására. Emlékezzünk csak vissza, hiszen nem olyan régen volt még, amikor a falusi termelők szivesen hordták — a piac megkerülésével — házhoz tizpengős fekete áron a tej literjét és vajat is lehetett 70-80 pengőért kapni ugyanazoktól és ugyancsak feketén. Nem is igen mertek volna magasabb árra gondolni a termelők, hiszen ezek mellett az árak mellett elég jól megtalálták számitásukat, a fogyasztók pedig ugyancsak hozzá juthattak elfogadható áron ezekhez a fontos élelmicikkekhez.

A Faragó-féle uj „elrendezés" azonban gyökerestől felforgatta az egész helyzetet. Törvényesitette az előbb még fekete árnak is jól megfelelt árszinvonalat. Ma tehát tiz pengő az ára az ú. n. kötött tejnek, amit azonban csak utalványra lehet kapni, azaz hogy nem lehet, vagy csak igen kis mértékben lehet ezen az áron hozzájutni, 23 pengőért azonban akárki kaphat akármennyi tejet, csak győzze megfizetni. Termelők és különösen a spekuláló tejvállalatok gondoskodnak róla, hogy a kötött-tej frontján minél szükösebb legyen az adagolás, annál bőségesebb azonban a 13 pengővel magasabb, szabad forgalomban, ami érthető is, elvégre 13 pengős árdifferencia még a mai viszonyok között is erős csábító erővel bir.

Ugyanez a helyzet természetesen a vajnál és egyéb tejterméknél is. A közellátási hivatal ma már nem képes biztositani azt a csekélyke, havi 5 dekás vajadagot sem, mert a jó vidékről egyszerüen elmaradnak a vajszállitmányok, vagy csak igen gyéren futnak azok be a vajelosztóhoz. Otszáz pengős kilónkénti áron azonban lehet vajat is kapni. *Csakhogy 500 pengő még a mai devalválódott világban is ötszáz pengő,* amit nem mindenki tud könnyü szerrel megfizetni. Sulyosbitja a helyzetet az is, hogy a mármár kényszerü-népszerüségre vergődött kevert-túró, ami némileg pótolhatta a vajat, szintén nagyon megdrágult: kilónként 83 pengő, amit nem mindenki tud megfizetni.

Az a véleményünk, hogy csak reakciós szellemtől megszállt agy gondolhatott ki ilyen lehetetlenül indokolatlan hivatalos árfelhajtást. Akármilyen szegények vagyunk élelmiszerben, ilyen magas árakat még a termelők sem kivánhatnak, nem is kivántak. Ezért hisszük, hogy egy uj kormányintézkedés, amely már, remélhetőleg, Faragó ur nélkül fog történni, visszacsinálja ezeket az árakat, amelyeket egyik társadalmi réteg érdeke sem tesz indokolttá. Mert az a tény, hogy magasabb áron van tej, van vaj, azt igazolja, hogy nem az áruhiány okozza drágaságot, hanem a feneketlen gyomru spekuláció. Határozott árrögzitéssel és nem hivatalosan felhajtott feketeárakkal lehet itt rendet teremteni. *(m. j.)*

Kisgyülést tartott a vármegye törvényhatósága

Baranya vármegye kisgyülésének tagjai kedden délelőtt fél 11 órakor a vármegyeháza kisgyülési termében ülésre ültek össze. Napirend előtt dr. Huba Aladár árvaszéki elnök szólalt fel és a korábbi kisgyülésen már felvetődött árvák vagyonáról tájékoztatta a kisgyülést. Korábban ugyanis úgy határozott a kisgyülés, hogy *felirattal fordul a kormányhoz, engedélyt kérve, hogy az árvaszék értékálló objektumokba fektethesse be az általa kezelt pénzt.* Az árvaszéki elnök felvilágositotása szerint a gyámpénztárban csupán 220.000 pengőt kezelnek, ami 781 kiskorú és gondnokolt között oszlik meg, mégpedig úgy, hogy a felső határ 6000 pengő, míg 737-nek 1000 pengőn alul van a kezelt vagyona. Ennek az oka, hogy az árvaszék már korábban megadta a lehetőséget arra, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó árvák és gondnokoltak gyámpénztári készpénzüket befektethessék. Feliratra tehát szükség nincs, annál is inkább, mert az árvaszéki elnök már felhivta, a jegyzők útján a gyámokat, hogy fektessék be a gondnokok az árvák pénzeit, illetőleg, a nagyobb összegekkel rendelkezők gyámjait külön is felhivta hasonló eljárásra. A kisgyülés a felszólalást tudomásul vette.

Hozzájárult a kisgyülés az alispán javaslatához, hogy a vármegye az alispán használatában lévő személygépkocsi fenntartásához járuljon hozzá, erre a költségvetési évre 50.000 pengővel, a közuti alap költségvetése terhére. Tudomásul vette a bizottság, hogy miniszteri rendelet értelmében április 25., illetve május 28-i hatállyal felemelik a napszámos útőrök, ideiglenesen alkalmazott segédnapszámosok, útbiztoshelyettesek, a hengerszemélyzet bérét, illetőleg a Szabad szakszervezetek útján felvilágositást kérnek a szakminisztertől, nem elirás-e a hatálybalépés ideje. Tudomásul vette a kisgyülés, hogy dr. Schneider Károly tb. főügyész illetményét a VII. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelően állapitják meg. Dr. Tamás György indítványozta, szervezzen a megye egy ügyészi állást a főügyészi állás végleges rendezéséig. Ezt az indítványt azonban nem tette magáévá a kisgyülés, a belügyminiszteri tilalomra való hivathozással, amely nem engedi uj állások kreálását, ellenben elhatározta, hogy feliratban tájékoztatja a baranyavármegyei helyzetről és intenciót kér.

Hozzászólás nélkül vette tudomásul a kisgyülés, hogy Horvát János irodatiszt betegszabadságra megy, Mecsekalja község 150 pengős drágasági segélyt ad alkalmazottainak, Németbóly pedig Orsebólyra változtatja nevét. Hozzájárult a kisgyülés Tóth János lánycsóki körjegyzőségi irodatiszt és Acsádi Pál pellérdi körjegyző nyugdijazásához, hogy a szentdienesi körjegyzőség községei, valamint Szabadszentkirály rendkivüli előleget folyósithasson tisztviselői számára.

A tizenhárom pontból álló tárgysorozat megbeszélése tiz óra tájban ért véget.

Kereki György a „Műhely" uj igazgatója

Mint már megirtuk, az Irók, Müvészek, Tudósok által nemrégiben alakitott *„Műhely"* könyvkiadóvállalat élére Győri János t, a Cserépfalvi könyvkiadó volt cégjegyzőjét választották meg. Közben azonban Győrit a Magyar Kommunista Párt Budapestre küldte a pártiskolák vezetői tanfolyamára, mivel a most megnyilt pécsi pártiskola keretén belül fontos teendők várnak rá.

Igy a kedden megtartott igazgatósági ülés, egyhangulag Kereki Györgyöt választotta meg, ki már a multban is közreműködött, mint igazgatósági tag. Az *„Műhely"*, különben erősen készülődik első könyve kiadására, amelyet nivós kivitelben szándékozik a közönség elé bocsájtani. A közönség könyvbarát rétege részben már a testetöltött gondolat mögé állott és kis lanyhulás után, újból megindult a részjegyzés. Örömmel látjuk, hogy e vállalkozás izmosodik és a könyvkiadás terén is megoldódik a decentralizáció. Reméljük, hogy a *„Műhely"* fémjelzést, nivót, rangot fog jelenteni a könyvkiadók között.

Azonkivül jelentettük, hogy a *„Műhely"* uj, nagyobb helyiségbe költözött. A Király-u. 1 szám alatti Orvosi Kaszinó helyiségében foglalt helyet a megnagyobbodott vállalat. A részjegyzések itt folynak tovább, a régebben is megjelölt időpontokban. (d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig).

PARKMOZI péntek, július 13.
URANIA szombat-vasárnap, július 14—15.

Az afrikai dzsungel rejtelmei, az ember, a vadállat és a természet örök küzdelme, izgalmas harcai:

SZÁMUM

Főszereplők: Douglas Fairbanks, jr. Madelaine Caroll.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO péntek, július 13.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 14—15.

„Az asszony, az orvos és a harmadik" művészi, magyar filmváltozata:

Ma, tegnap, holnap

Főszereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Somlay Artur, Jávor Pál.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URÁNIA péntek, július 13.
APOLLO szombat-vasárnap, július 14—15.

Két szerető szív romantikája a háború fergetegében

Este hatkor háború után...

Főszereplők: Maria Legtinina, Jevgentin Szamoljov, E. Szavickaja, Ivan Zubornov.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

Tolnai Józsefet a város közgyűlése Pécs polgármesterévé választotta

Dr. Tamás György polgármesterhelyettest is megerősítették állásában

Pécs város törvényhatósági bizottsága szerdán délután négy órakor közgyűlést tartott a vármegyeháza közgyűlési termében dr. Boros István főispán elnöklésével. A közgyűlés tárgysorozatának első pontja az új polgármester megválasztása volt.

Mivel egyetlen jelölt Tolnai József, a Szociáldemokrata Párt titkára volt, a közgyűlés titkos szavazással egyhangúlag megválasztotta.

Az újonnan megválasztott polgármester mindjárt meg is tartotta székfoglaló beszédét. Beszéde elején hálásan megköszönte az egyöntetűen megnyilatkozott bizalmat, mind a pártok jelenlevő képviselőinek, mind az egész város közönségének. Köszönettel emlékezett a Vörös Hadseregről és nagy vezéréről Sztálin generalisszimuszról, hogy lehetővé tették a germán fasizmus alóli felszabadulásunkat. Hangsúlyozta,

első eset a város történetében, hogy ezt a polgármesteri állást egy vasmunkással töltötték be, aki jogi képzettség helyett „csak" becsületes, foltnélküli multtal rendelkezik.

— Mégis úgy érzem — mondotta megindultan

én vagyok ennek a városnak leggazdagabb embere, mert az édesapámtól örököltem a kötelességtudást és becsületességet, amely őt jellemzi, édesanyámtól pedig azt a jóságos szívet, amely négy gyermeke iránt mindig tele volt gyengédséggel és szeretettel...

Ez az én hozományom, amelyet otthon a tarsolyomba tettek és... ezt a szülői örökséget felajánlom a város dolgozó és verejtékező közönsége, minden rendű és rangú polgára részére. A polgármesterré történt megválasztásom az én életemben nem jelent változást és nem tekintem egyébnek, mint íróasztal- és munkakör-cserének.

Visszapillantást vetett a multra, majd kiemelte, hogy nehéz helyzetben vette át a város irányítását. A kor jellegzetes vonását hordjuk homlokunkon:

szegényekké, koldusokká lettünk. Pénztárunk, zsebünk, üres. Üres az országé, üres a városé s az egyéné. Programjára a valóság nyomja rá a bélyegét és ehhez kell szabnia minden tervét. Sorra vette a város gazdasági helyzetét, majd kiemelte,

legfontosabb feladatának tekinti a helyi közgazdasági élet kutatását, gyárak, üzemek, vállalatok alapítását, a meglévők gyarapítását, az ipar, kereskedelem, közlekedés fejlesztését.

Általában a közgazdasági kérdéseknek a városi közigazgatásban nagy szerepet kíván juttatni. Kiemelte, hogy a népjóléti és szegényügyi téren a háború és kísérő események folytán elesettek talpraállítása legfőbb célja, társadalompolitikai felfogása pedig az, hogy a szegény néprétegek színvonalát kell emelni, nem pedig a polgárok életszintjét süllyeszteni. Röviden vázolta a különböző közigazgatási területeken teendőket, majd kijelentette, megígéri,

minden lehetőt megtesz, hogy a városban éhező ember ne legyen. Mindent a népért! — hangoztatta, kiemelve, hogy a lelkek megbékélését, a szeretetet, az összefogást hirdeti.

Csak egy politika legyen a közigazgatási bizottságban: a város iránti szeretetet, áldozatos szolgálat, amely épít, fejleszt, szépít. Kérte, ebben versengjenek egymással a pártok. A tisztviselőktől munkát, fegyelmet és bizalmat kért, és kiemelte, hogy a polgársággal és a munkásággal karöltve akar dolgozni.

Az új polgármestert elsőnek a főispán üdvözölte, majd a pártok képviseletében Kranicz Pál a Magyar Kommunista Párt, Rudolf György a Szociáldemokrata Párt, dr. Ormos György a Szabad Szakszervezetek, Perr Viktor a Kisgazda Párt, Selényi József a Nemzeti Parasztpárt, dr. Balassa Miklós pedig a Polgári Demokrata Párt nevében üdvözölte az új polgármestert.

A közgyűlés egyhangúlag megerősítette állásában dr. Tamás György helyettes polgármestert.

Következett a polgármesteri jelentés, amelyhez Kassay József dr., Bobánovics Jenő, Molnár Imre, Lakatos József, Vidolovics Nándor, Záhonyi Tivadar bizottsági tagok szóltak hozzá. Tolnai József polgármester válaszolt a felszólalásokra, utána a polgármesteri jelentést tudomásul vették.

Dr. Tamás György helyettes polgármester terjesztette elő a törvényhatósági bizottságnak a kormányhoz intézendő feliratát, egyes közellátási kormányintézkedések hatálytalanításáról.

A helyettes polgármester az előterjesztett felirathoz fűzött rövid beszédében kihangsúlyozta, hogy amig maximális áron pl. Pécsre mindössze napi 3000 l tej fut be, addig szabad áron korlátlanul lehet tejet kapni. A kötelező gabonabeszolgáltatás egész eredménye nem biztosítja a városnak még kéthónapi kenyérellátását sem.

Keresztül kell vinni az ártögzítést az egész vonalon, csak így lehet egyensúlyba hozni az árak és bérek viszonyát.

Sehol a szomszéd államokban nincs ilyen súlyos helyzetben a közellátás. Nálunk a vidék közellátása teljesen el van hanyagolva. Hónapok óta nem láttunk cukrot, holott Budapesten ez korlátlanul kapható. Sürgősen revizió alá kell venni a közellátás irányítását, különben katasztrófális helyzetnek nézünk elébe.

Következtek az egyes üresedésben lévő tisztségek betöltésére napirendre tűzött választások. A tiszti főügyészi állásra egyhangúlag dr. Balla Ignácot, az állatorvosi állásra pedig dr. Kucsera Györgyöt választották meg.

Az első tanácsnoki állásra, titkos szavazással dr. Misángyi Sándor fogalmazót választották meg, aki ezentúl a népjóléti ügyeket vezeti. A második tanácsnoki állást dr. Pataki Sándor tb. tanácsnokkal töltötték be.

A városi közgyűlést csütörtökön délelőtt folytatólagosan ülésre hívták össze. Az ülés lapzártakor még tart.

HIREK

— **A Vörös Hadsereg átadta a lispei olajkutakat.** Budapestről jelentik: Az orosz katonai parancsnokság átadta az iparügyi miniszternek a lispei olajkutakat, a teljes csővezetékkel és az összes töltőállomásokkal együtt. Visszanyerte a magyar ipar a csepeli, szőnyi és almásfüzitői telepeket, a Shell, Vacuum, a Magyar Olajipar és a Péti Nitrogén üzemeit. Az ünnepélyes átadásnál az iparügyi minisztériumot Salamon Rácz Kálmán iparügyi államtitkár képviselte.

— **Magyar orvosokat neveztek ki a Székelyföldre.** Budapestről jelentik: A magyar—román jószomszédi viszony alakulásának újabb bizonysága az a hiradás, amely szerint megnyugtató módon rendezik az északerdélyi állampolgárság kérdését, illetőleg a Magyar Népi Szövetség kérésére a román egészségügyi miniszter magyar orvosokat és egészségügyi személyzetet nevezett ki a Székelyföldre.

— **Találtak egy köténytt.** Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságon átveheti.

— A SZOCIALDEMOKRATA PART MAGYAR DALOSÜNNEPE. Szivet-lelket melengető magyar ünnepe volt Pécs városának az a magyar dalos ünnep, amelyet a volt hadapródiskola árnyas tornaterén rendezett meg a Szociáldemokrata Párt kultúrcsoportja. Nagyban emelte a hangverseny színpompás képét a vidéki gyöngyösbokréta. A város dolgozói és a föld népe ölelkeztek össze szívvel dallal ezen a délutánon. A magyar dalosünnepet megjelenésével tiszteltte meg a szövetségközi ellenőrző bizottság ellenőrzője Ocskany orosz ezredes és kisérete. A programmon magyar népi dalok és munkás kórusok szerepeltek. A magyar népi táncokat bemutató gyöngyösbokrétás csoportokat a közönség lelkesen ünnepelte. A hosszuhetényi, mecsekszabolcsi és patacsi gyöngyösbokrétások ügyes fellépésükkel és tiz magyaros játékukkal megbabonázták a közönséget. A dalosünnepen intézeti ifjúsági és munkás kórusok és polgári dalárdák vettek részt. A honvédzenekar közreműködése mellett, amelyet Szabados Antal vezényelt a legkitünőbb pécsi karmesterek szerepeltek. Horváth Mihály, Csongor József, Nyolcas Ipoly, Pallos István és Szentkereszti Elemér karnagyok vezényelték az egyes kórusokat. A szép közönségsiker mellett a magyar dalosünnep városunk egyik legjobban sikerült rendezése volt.

— **Újmise a zárdatemplomban.** Gyimesi Vilmos hétfőn, július 16-án Kármelhegyi Boldogasszony ünnepén mutatja be első szentmise-áldozatát délelőtt 9 órakor. Kézvezetője dr. Sipos István apátkanonok lesz, szónoka dr. Farkas József püspöki irodaigazgató. A szentmisén a ciszterci főgimnázium énekkara énekel, Nyolcas Ipoly tanár vezetésével.

— **Új helyiségbe költözött a közmunkahivatal.** Értesítik a város lakosságát, hogy a közmunkahivatal és a városi fogattartási iroda új helyiségbe — Rákóczi-út 44. sz. — költözött és működését tovább folytatja. A közmunkahivatal keretében működő Munkaközvetítő hivatal ugyanott dolgozik. Új telefonszámok: Közmunkahivatal és fogattartási iroda száma: 24-51. A munkaközvetítő telefonja változatlanul: 26-71.

— **A vasutas árvák felsegélyezésére** a pécsi vasutas ifjúság folyó hó 14-én délután 5 órai kezdettel a Belvárosi Katolikus Kör összes helyiségeiben műsorral egybekötött táncdélutánt rendez. A műsor keretében fellépnek: Dr. Völgyes László és dr. Rosos Ödön. Egységes belépődíj: 15 P + 50% vigalmiadó. A műsorra való tekintettel pontos megjelenést kér a rendezőség.

A pécsi pincérmunkások dicséretes példája az újjáépítésért

A pécsi pincérek szabadszakszervezete legutóbb tartott ülésén igazán követésre méltó határozatot hozott. Abból indulván ki, hogy a szakszervezet tagjai tényleges munkateljesítménnyel nem vehetik ki részüket az újjáépítésből, elhatározták és azt a szakszervezet valamennyi tagjára nézve kötelezővé tették, hogy a szakszervezet tagjai a heti fizetésük egész összegét, ami ezidőszerint 50-50 pengő, mintegy három hónapon keresztül az újjáépítés, különösen pedig a drávamenti községek újjáépítésének költségeire ajánlják fel.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a szakszervezetnek kb. 100 tagja van, ezzel az igazán nemes és követésre méltó felajánlással mintegy 40-50 ezer pengővel gyarapítják azt az alapot, ami ezeknek a lerombolt falvaknak az újjáépítését lesz hivatva szolgálni. A pincérmunkásoknak ez a szép dicséretes áldozatkészsége egy falusi lakóház újjáépítését teszi lehetővé. Ez a példa is igazolja, hogy a munkásság szivéhez sokkal könnyebben eljut a segitségét kérők jajszava, mint a tehetősebb rétegekéhez, különösen pedig a tőkéjük halmazán lapító gazdagokéhoz.

— **Adomány a Svéd Kórháznak.** A nehéz anyagi helyzetben feladatát teljesítő Svéd Kórház részére dr. Angyán János egyetemi tanár a belklinika útján havonként egyezer pengőt adományoz.

— **Kultúrösszejövetel a Nőszövetségben.** A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége az Abelovszky Antónia előadása miatt elmaradt mult heti kultúrösszejövetelét folyó hó 13-án, pénteken délután 7 órakor tartja meg hivatalos helyiségében, a volt Nemzeti Kaszinóban. A szórakoztató műsorszámok mellett különösen nagy érdeklődés előzi meg dr. Bános Alajos egyetemi magántanár: „A gyermekkori fertőzőbetegségek megelőzéséről" szóló igen tanulságos, az anyák minden problémájára feleletet adó előadását. A tagok és az érdeklődők minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség.

— **Felhívás.** A 4. honvéd kerületi parancsnokság közli a honvéd nyugdijasokkal (nyugdíjas özvegyekkel is), hogy a július hóra esedékes nyugdijelőlegeket nem a postahivatalok, hanem Pécsett a 4. honvéd kerület gazdasági hivatala, vidéken pedig a járások székhelyén működő bevonulási központok gazdasági hivatalai fogják fizetni. A fizetések megkezdésének időpontját a 4. honv. kerületi parancsnokság hirlapilag fogja közölni.

— **A polgári helyközi távbeszélőforgalom** Balatonmagyaród, Diszel, Gógánfa, Monostorapáti, Pusztamagyaród, Talimándörögd és Várvölgy központokkal megnyílt. Bővebb tájékoztatást készséggel ad a tudakozó. Hívószáma 03. Felvilágositást a 25-00 hívószámú távb. állomásról is lehet szerezni.

— HIVATALOS MAKACSKODAS A KÖZEGÉSZSÉG ROVÁSÁRA. Panasszal fordultak hozzánk az Ágoston-utca 55. sz. házból, hogy a „köztisztasági szemétdombot", amely „javarészben" lótrágyát tartalmaz a köztisztasági hivatal, többszöri panasz ellenére, csakazért sem hajlandó onnan elhelyezni, ámbár erre meg volna a lehetőség. Hogy mi a panasz alapja, erről meggyőződvén, „kiszálltunk" személyesen a színhelyre és megállapitottuk a következőket: A kérdéses trágyadomb valóban rossz helyen van elhelyezve, az 55-ös ész. házból kb. 4-5 méternyire, tehát ugyszólván az ablakok alatt, úgy hogy a kipárolgó trágyabüz miatt az ablakok nyitva tartása nem igen „célirányos". Ha azonban ezt a trágyadombot, a hozzátartozó három személládával együtt, kb. 50 méterrel feljebb helyeznék el, ahol az utca erősen kiöblösödik, akkor a trágyadomb és a legközelebbi ház közötti távolság már mintegy 12-14 méterre tágulna, nem büzlene tehát a trágya közvetlen a lakószoba ablaka alatt. A köztisztasági hivatal vajjon olyan keresztülvihetetlen „újitás"-nak véli ezt a trágyalerakodóhely változtatást? Ha már okvetlen muszáj annak a trágyának ott diszelegni-büzleni az utca közepén (szerintünk éppenséggel nem muszáj), akkor helyezzék el ötven méterrel odább, mert ennek igazán nincs semmi akadálya, erről magunk is meggyőződtünk.

SZINHÁZ

A SZINHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

Nem tudunk már semmi új dicséről jelzőt irni az „Egy bolond százat csinál" című operett-bohózatról, mert nem akarunk túldicsérés látszatába feltünni. Különben is a darab beszél helyettünk és dicséri a darabot az a sok száz és ezer ember, aki három órán át kellemesen szórakozott és önfeledten kacagott, dicséri a zsúfolásig megtelt nézőtér, amely a premier óta állandó.

Remélhetőleg hasonló nagysikerű új operettet konferálunk be kedves közönségünknek szombatra. A darabnak, amelyet Vaszary Gábor irt, fülbemászó muzsikával Eisemann Mihály látott el és a többi színpadi kellemetességekkel — „ami szemnek és szájnak ingere" — Fedák Sári cicomázott fel, tavaly összel volt Budapesten bemutatva közönségsiker mellett, az ősbemutatója. Címe: „Őfelsége a mama". A szereplőgárda minden tehetségét latba veti, hogy az itteni előadások is olyan sikereket érjenek el, mint a fővárosiak.

Műsor:

Csütörtök este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Péntek este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

— **Műsoros táncestély az elhurcolt tanítók érdekében.** A pécsi püspöki tanítóképző növendékei a fasiszták által elhurcolt osztálytársaik visszahozatala érdekében július 14-én, szombaton délután 5 órai kezdettel műsoros táncestélyt rendeznek a Legényegyletben. A táncest tiszta jövedelmét az elhurcoltak hazahozatalára fordítják. Vendégeket szeretettel látnak.

— A LÉGOLTALMI LIGA pécsi csoportjának elnöksége f. évi július hó 17-én (kedden) d. u. 5 órakor a városház kisgyülés-termében közgyűlést tart, melyre minden Légó Liga-tagot tisztelettel meghív. Tárgysorozat: a Légoltalmi Liga feloszlatásának kimondása, illetve tudomásulvétele. A közgyűlést, tekintet nélkül a megjelentek számára, a fenti időben megtartjuk.

Szakszervezeti hírek

A pécsvidéki bányaművek alkalmazottainak, valamint sátorhely és villányvidéki gazdák termelő-, értékesítő- és fogyasztási szövetkezete 1945 július hó 15-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja alakuló közgyűlését Mecsekszabolcson a szakszervezeti székházban.

Közellátási tájékoztató

VAJ- ÉS KEVERTTURÓ ELLÁTÁS

A város közellátási ügyosztálya értesíti a közönséget, hogy kiskereskedők a II. félévi közellátási szelvényív kis „a" betűjére 5 dkg vajat szolgáltatnak ki.

A város közellátási ügyosztálya értesíti a közönséget, hogy a kiskereskedők a II. félévi közellátási szelvényív arabs 1-ére 15 dkg keverttúrót szolgáltatnak ki.

A közellátási ügyosztály felkéri a közönséget, hogy a mult félévi szelvényíveken lévő betűket vajra, illetve keverttúróra igyekezzenek beváltani, mert a mult félévi szelvényívek betűi augusztus 1-ével lejárnak.

SPORT

Hatalmas az érdeklődés a Vasas pécsi játéka iránt. A Vasas pécsi bemutatkozása iránt nemcsak Pécsett, hanem a vidéken is hatalmas érdeklődés nyilvánul meg és valószínű a két csapat játékát rekordszámú közönség fogja végignézni. A Vasas legjobb csapatát küldi le. Jegyek elővételben kaphatók csütörtöktől kezdve dr. Urvölgyi András cégnél. (Király-utca 2.)

Unyi Béla lett a PVSK ügyvezető elnöke. A legutóbb tartott PVSK vezetőségi ülésén választották meg az új ügyvezető elnököt Unyi Béla személyében. Az új elnöktől sokat várnak a PVSK szurkolók. Itt említjük meg, hogy a PVSK felső vezetősége részéről is nagy megértés mutatkozik a PVSK feljavítása iránt. Úgy az üzletigazgató, mint a helyettes a legnagyobb megértést tanusítják a PVSK sportügyeiben. A PVSK nagy tábora örömmel veszi tudomásul, hogy a felső vezetőség részéről végre megindult a várva várt támogatás.

A PVSK értesíti játékosait, hogy az edzéseket továbbra is szerdán és pénteken tartják. Kérik az összes játékosokat, hogy az edzéseket saját érdekükben is állandóan látogassák Az edzések 5 órakor kezdődnek.

A fodrászok és pincérek pénteken délután fél 5 órakor a Hun-utcai sportpályán barátságos mérkőzést rendeznek. A jövedelmet az újjáépítési bizottság rendelkezésére bocsátják.

Kosárlabda. Vasárnap a pécsi egyetem női és férfi csapata és a PVSK Pécsváradon nagyon jó sikerült kosárlabdabemutatót tartott. A férfimérkőzést a PEAC 53:22 arányban nyerte a vegyes csapat ellen. A mérkőzés legjobbja Lovrics II. volt, aki Decsivel és Naumowval, az újdonsült érettekkel, a PEAC csapatát fogják erősíteni.

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom válogatott labdarúgó csapata vasárnap a Vasas—Pécs válogatott labdarúgó mérkőzés előtt a mohácsi szoc. dem. ifjakkal játszik bajnoki mérkőzést szintén a Hun-utcai pályán. A pécsi Sz. I. M. összeállítása a következő: Nagy — Kovarik, Garami — Kresz, Kincsel, Gulyás — Soti, Visnyei, Bicsáky, Kecskés II., Zejda. Tartalék: Gadó, Leipán I., Cseta és Sarback. A felsoroltak pénteken délután 4 órakor Apáca-utca 9. sz. alatt feltétlenül jelenjenek meg.

HÁZHOZ varrni megyek. Kumpera Józsefné, Zrínyi-utca 17. szám.

PÁRTMOZGALOM

A **Szociáldemokrata Párt budai városi pártszervezete** folyó hó 13-án, pénteken este fél 7 órakor a Budai Városi Kat. Kör párthelyiségében pártnapot tart. Előadók: Tolnai József, dr. Schuller Zoltán és Tursits Imre. A pártszervezet kéri a párttagokat, hogy teljes számban jelenjenek meg. Vendégeket és érdeklődőket szívesen lát a pártvezetőség.

Megjelent a „Pécsi Szabad Szó" legújabb száma. A Nemzeti Parasztpárt hetilapjának legújabb (6-ik) számában Pusztai József írt vezércikket az idei első szabad magyar könyvnapról. Veres Péter rámutat arra, hogy a Nemzeti Parasztpárt milyen helyet foglal el az országban, míg Molnár József rávilágít a magyar parasztságnak az uri politika elleni harcára. Biró Sándor levele mellett Bárdosi Németh János verse teszi változatossá a lap legfrissebb számát.

A mezőgazdasági, erdészeti és kertészeti szakemberek szövetségének vármegyei szervezete megalakíthatása céljából ismételten kérem az összes fenti szellemi munkásokat, tekintet nélkül arra, hogy milyen szakiskolát végeztek, jelentkezzenek sürgősen belépésre. Az alakuló ülés időpontját későbbi hirdetéssel, illetve körlevéllel közöljük. Cím: Szécsey Béla szervezéssel megbízott elnök, Majorossy Imre-utca 8.

A Független Kisgazda-, Munkás és Polgári Párt csütörtöki (július 12-én) kultúr- és párttájékoztató délutánját nők és férfiak részére a párt új székházában (Majorossy Imre-utca 8. sz.) tartja meg délután ½6 órai kezdettel. Az e heti kultúr- és párttájékoztató csütörtök délutáni programmja: dr. Kiss Géza „Külpolitikai lehetőségek" címmel tart előadást. Párttájékoztatót ad: Perr Viktor elnök, nemzetgyűlési képviselő. A párt tagjait és vendégeit ezúton szeretettel meghívja.

TANÜGYI HIREK

Beírások az állami Széchenyi gimnáziumban. A Széchenyi gimnázium igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy a beírások az 1945—46. iskolai évre július 16. és 17-én lesznek délelőtt 8—12 óráig az iskola jelenlegi épületében. (Deák-utca 8. sz. Emericanum.) Torlódások elkerülése végett kérjük a beiratkozókat, hogy 16-án lehetőleg csak az A—K betűvel kezdődő nevűek iratkozzanak, az L—Z betűsök pedig 17-én. A beíráshoz mindenki hozza magával tanulmányi értesítőjét, születési anyakönyvi kivonatát és újraoltási bizonyítványát. A beiratáskor fizetendő díjak összege kb. 120 P.

Beírások az ipari leányközépiskolában az 1945—46. iskolai évre. (Anna-utca 13 .sz.) Az ipari leányközépiskolában folyó hó 16-án és 17-én lesznek a jövő tanévre a beírások. Az I. osztály növendékei részére mindegyik napon délelőtt 9—12 óráig, a II. és III. osztályúak részére ugyanezen napokon délután 3—5 óráig. Az I. osztályba iratkozók szülőik kíséretében jelenjenek meg. Szükséges okmányok: iskolai bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat és újraoltási bizonyítvány. A beíródíj 40 P.

A Pécsi Püspöki Líceum és Tanítóképző-intézetben, valamint a vele kapcsolatos gyakorló-iskolában, az 1945/46. tanévre a beírások július 16. és 17-én lesznek az intézet Papnövelde-utca 2. sz. alatti helyiségében. Az I. évfolyamra beiratkozók okmányai: anyakönyvi kivonat, iskolai biznnyítvány, orvosi bizonyítvány arról, hogy a felvételt kérő a tanítói pályára alkalmas. A gyakorló-iskolában: anyakönyvi kivonat, himlőoltási bizonyítvány. A tanítóképző, valamint a gyakorló-iskola felsőbb osztályaiba elsősorban a régi növendékek nyernek felvételt, másodsorban az intézet rendes felvevő területén lakók és csak harmadsorban azok, akik eddig más intézetbe jártak. A tanítóképző-intézettel kapcsolatos Marianum-internátusba felvételt óhajtók kérvényeiket a megyéspüspökhöz címezve, az igazgatóságnál adják be. A kérelemhez a fenti okmányokon kívül a szülők vagyoni helyzetét igazoló községi bizonyítványt is mellékelni kell.

Beiratások a kereskedelmi leányközépiskolában. A pécsi városi kereskedelmi leányközépiskolában a beiratásokat az 1945/46. tanévre július 17. és 18-án délután 3 órától 6 óráig tartjuk. (Ciszterciek gimn. földszint jobbra, Széchenyi-tér.) Felvételi díj: 40 pengő.

†

Dr. Simonfay László, mint az elhúnytnak mélyen sújtott fia és unokája Irénke fájdalmas szívvel tudatják, hogy

özv. Dr. Kremer Antalné

szül. Simonfay Irma

f. hó 10-én éjjel 1 órakor, 85 éves korában, a haldoklók szentségével megerősítve, csendesen elhúnyt.

Szeretett halottunkat f. hó 13-án, pénteken délután ½3 órakor fogjuk a központi temető ravatalozó-termében történő beszentelés után a családi sírboltba nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozat a temetés napján, pénteken reggel 8 órakor lesz a Szt. Ferencrendi plébánia-templomban.

Pécs, 1945 július 11-én.

Az örök világosság fényeskedjék Neki!

„Belvárosi" tem. váll., Irgalmas-u. 1. sz. Telefon: 37-97.

KETTŐ darab sziámi macska eladó. Anna-utca 14. szám.

SZABAD a választás, én mégis Frankfurternél értékesítem ingóságaimat. Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

FIATAL angóra-nyulak és anyák eladók. Makay István-út 57. (Volt Hársfa-utca.)

FUVART vállalok helyben és vidékre. Strublics János, Majláth-utca 9. szám.

TÁRSULNÉK 30.000 pengővel, ipari vagy kereskedelmi üzlethez. Ajánlatokat 6237. számra a kiadóhivatalba kérek.

LAPKIHORDÓKAT felvesz, folyó hó 15-i belépésre a DUNÁNTÚLI NÉPSZAVA kiadóhivatala, Perczel-utca 2. szám alatt.

HÁLÓSZOBA-BÚTOR, teljesen új, sötét színben eladó. Megtekinthető: Rákóczi-út 59. sz.

VIDÉKRE állást keres, egyedülálló, középkorú asszony. Falusi háztartásban jártas. Egyedülálló gazdálkodáshoz ajánlkozik. Szigetiországút 38. szám.

SZOBATÁRSAT keresek Zrínyi-utca 17. szám. Madarász.

HÁZASSÁG céljából, pécsi, jobb iparos, biztos megélhetéssel, 35—45 éves, csakis özvegyasszony ismeretségét (hadiözvegy előnyben) keresi, akinek a rendes otthona megvan. Leveleket „Nem kalandokra vágyom 6229" jeligére a kiadóba kér.

EGYEDÜLÁLLÓ úriasszony, csinosan berendezett szobát keres konyhahasználattal. Gáspár, Kardos Kálmán-utca 7. szám.

JÓKARBAN lévő kerékpár, piros, belsőgumikkal eladó. Ugyanott egy mély, gyermekkocsi, békebeli gumikkal eladó. Gründler-u. 30. sz.

ÍRÓGÉPSZALAG, carbon, stencylpapír kapható, Rigó töltőtollklinika Pécs, Deák-utca, telefon: 10-32.

FÉMVÁZAS, sport, gyermekkocsit keresek megvételre. Ugyanott mély, gyermekkocsi eladó. József-utca 23., fdszt 5.

IV. GIMNAZISTA magántanuló fiam, latin és matematika-instruálására a nyárra, szegénysorsú felsős gimnazistát alkalmaz: tanító. Mecsekszakál, u. p. Abaliget.

KÉTHÓNAPOS pula-kutyák eladók. Baranyavár-utca, 24. Gyárváros.

FIATAL, menekült nő állást keresne, vidéken, esetleg plébánián. Főzéshez és mindenféle falusi munkához ért. Cím: Krassó, Munkácsy Mihály-utca 16. szám.

PERFEKT gyors- és gépírni tudó könyvelőnőt és egy fás-detailistát keres, azonnalra, Spitzer Marcell, Siklós.

Szabadság
Pécsi Nyomda és Könyvkiadó Kft.

KIADVÁNYAI:

Fjodorov: Vallás és egyház a szovjetunióban.
Kalinin: Miért erős a szovjet állam?
Kalinin: A szovjet nép erkölcsi arculata.
Laptyajev: Szovjetunió mezőgazdasága a háború alatt.
Lidov: Tanja, orosz partizán történet.
Mód: Petőfi és a szabadságharc.
Rákosi M.: Ki a felelős?
Rákosi M.: Beszéde Pécs város dolgozóihoz.
Sur: Szovjet üzemek hősei.
Szavalókórusok és színdarabok.
Szovjet Kommunista (Bolsevik) Párt története
Sztálin: Leninizmus alapjai.
Sztálin: A dialektikus és a történelmi materializmusról.
Sztálin: Leninről.
Bírósági tárgyalás Krasznodár városában.

SAJTÓ ALATT:

Lenin: A baloldaliság a kommunizmus gyermekbetegsége.

MÉG KAPHATÓ:

Aktuális könyvek.
Rendelet a közigazgatás ideiglenes rendezéséről. 14/1945. M. E.
Földbirtokreform végrehajtási rendelet I—III. 33.000/1945., 2.400/1945., 5.600/1945, F. M. számú rendeletei.
Az üzemi bizottságok megválasztása és hatásköre, 55.000/1945. I. P. M. rendelete.
Munkabérhatározatok kézikönyve I. és II. III. számú függelékkel.

KAPHATÓ:

ÚJ DUNÁNTÚL KÖNYVESBOLTJÁBAN

Pécs, Király-utca 10. szám. Telefon: 24-90.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály-utca 20. szám. Telefon: 26-69.

ASZTALOSSEGÉDET és gépmunkást felvesz Hegedüs asztalos-üzem, Ipar-utca 8. szám.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna-u. 9.

GÉPMEGHAJTÁSÚ szecskavágógép 4 késes, nagy teljesítmény eladó. Telefon, d. u.: 26-80.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király-u 28. ss. Telefon: 30-13.

FOSZFOROS patkány-, csótány- és poloskairtó folyadék, békebeli minőségben, újból kapható. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz-u. 13. szám. Telefon: 10-11.

CIÁNOZÁST újból megkezdtük, munkákat mérsékelt mennyiségben vállalunk, békebeli anyaggal. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz-utca 13. szám. Telefon: 10-11.

CSÉPLŐSÖK, malomtulajdonosok figyelmébe, Szíjviasz, békebeli minőségben kapható. Kutas Vegyiüzem Pécs, Teréz-utca 13. szám.

MALOMBÉRLETET keresek, 40—200 q kapacitásig, üzemképes állapotban. A malom részletes leírásával és a bérleti összeg feltüntetésével érkező ajánlatokat 6117 szám alatt a kiadóhivatal továbbít.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz, Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

VENNÉK 2—3 hl-es szőlőprést. Cím: Heller József, Pécsvárad.

JAVÍTÁST gyorsan készít, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-utca 2. szám. Telefon: 33-46.

REKAMIÉK nagy választékban, Ábrahám kárpitosnál Pécs, Deák-utca 2. Telefon: 33-46.

REKAMIÉK, szalonok. Lakásberendező, Színház-tér 3. szám.

REUMASZESZ, egér és patkányméreg kapható az Éden-drogériában. Színház mellett.

HÁZISZOLGÁT, asztalossegédet felvesz Fuchs bútorüzem, Deák-utca 21. szám.

GYÜMÖLCSÍZ, vegyes, természetes anyagokkal édesítve, 10 kilós ládákban, állandóan kapható. Szirupüzem, Benyovszky-utca 12. sz., udvarban.

HULLOTT gyümölcsöt, érettet, veszek minden menyiségben. 100 kilón felül elhozatom. Gyűjtőtelep: Benyovszky-utca 12. és Szigeti-út 33. sz. Horváth.

EGÉR, patkány, csótány és mindenféle rovarok gyors irtását, azonnal vállalok. Egér- és patkányméreg kapható, Árpád-utca 13. szám.

MINDEN takarítást vállalok. Parketta, padló, ajtó, ablak, mindennemű takarítását. Árpád-utca 13. szám.

KERÉKPÁROMAT elcserélném gramofonért. Nagyflórián-utca 21. II.

ELADÓ, kétváltós „Hohner" tangóharmónika. Br. Bánffy Dezső-utca 42. V. lépcső, 3. ajtó.

MODERN, sötétkék, mély, gyermekkocsi eladó. Nagyflórián-utca 2. I. em.

SINGER szabógép és 3 m békebeli vászon, férfiruha-anyag eladó. Zöldfa-utca 4. szám.

VENNÉK ikerpárnak megfelelő, jókarban lévő, mély, gyermekkocsit. Cím: Marsayné, Kolozsvár-u. 8., II. em. Telefon: 29-91.

SZŐLŐT, vagy gyümölcsöst keresek megvételre, 1000—3000 négyszögöl között, lakható épülettel és felszereléssel. Ügynököket megfelelően díjazok. Ajánlatok Nagy János Pécs, Báthory-utca 6. alá küldendők.

ELADÓ egy rekamier és egy 46 cm átmérőjű körfűrészlap. József-utca 42. szám.

POLOSKÁK ellen a leghatásosabb, házilag is használható és így legolcsóbb szer a NEX. Beszerezhető a vevő száraz üvegjébe, Édennél és Hajnalnál. Készíti Debreczeni Vegyészeti Vállalat, Pécs.

MALMOSOK, szita-selyem, 4-től 14-ig, daraselyem, 22-től 52-ig, platinázott drótszövet 22-től 68-ig kapható. Szabó István Pécs, Rákóczi-út 4. szám.

EGY NAPI fuvarral állok rendelkezésére annak, aki egy szoba-konyhás lakást szerez. Jóni Pál, Vilmos-utca 33. szám.

FÜSZERÜZLET, berendezéssel, kiadó. Érdeklődők leveleit 6274. számra a kiadóba kérik.

SZOBA-, konyhabútor és 20 q szén eladó. Egyetem-utca 4. szám.

VIZSGÁZOTT gépész, cséplőgéphez ajánlkozik. Címet: „Gépész 6269" jeligére a kiadóhivatalba kér.

IDŐSEBB, egyedülálló, megbízható, házvezetőnőt keresek, azonnali belépésre. Értekezés: délután 3 óra után. Pécs, Pipacs-utca 1. szám.

18 HOLD FÖLD, felesbe, kiadó, lakás és gazdasági épülettel, Gerde községben, házszám 35.

ELADÓ, egy darab orvosi mikroszkóp. Megtekinthető: Pécs, Megyeri-út 48. Kumli János.

LELKIISMERETES felügyelet mellett, teljes ellátásra, 14—15 éves diákfiút, elfogadok, egészséges, tiszta lakásba. Külön hálóhely és fürdőszoba van. Megbeszélés 12 és 3 óra között. Br. Bánffy Dezső-utca 7. Ledényi.

ELADÓ: 1 vég, békebeli, márkás, selyemdamaszt, 1 piké, fehér, dupla ágyterítő 1 fehér gyermekágy, 1 facsillár, 1 ebédlőasztal és 1 szőrmeboa. Cím: Br. Bánffy Dezsőutca 7. sz. Bércesi.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — POZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 157. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 14. Szombat.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Truman elnök vasárnap Antwerpenben száll partra

A legmagasabb angol kitüntetést kapta Zsukov marsall — Kormányválság fenyeget Japánban

Az Augusta cirkálón utazó Truman elnök közeledik Európa felé és valószínűleg Antwerpenben száll partra. A hajón állandó tanácskozásokat folytat munkatársaival a hármastalálkozó problémáival és időrendjével kapcsolatban. Az antwerpeni kikötőben a 35. amerikai hadosztály 137. tüzérezrede, amelyben Truman elnök az első világháború idején mint tüzértiszt szolgált, díszfelvonulást rendez az elnök tiszteletére. Azt hiszik, hogy

az Augusta cirkáló vasárnapra fut be az antwerpeni kikötőbe és a potsdami konferencia hétfőn vagy kedden kezdődik.

Churchill miniszterelnök még Hendayeban tartózkodik, ahol Duff Cooper párisi angol nagykövet látogatását fogadta.

ZSUKOV MARSALL MAGAS ANGOL KATONAI KITÜNTETÉSE

Nagy katonai ünnepség színhelye volt csütörtökön Berlin, ahol

Monigomery marsall a legmagasabb angol katonai kitüntetést, a Bath-rend parancsnoki keresztjét nyujtotta át Zsukov marsallnak,

Rokoszovszkij marsall és Malinin hadseregtábornok a Bath-rend lovagkeresztjét kapták. Az ünnepség színhelye a Brandenburgi-kapu volt és közben angol páncélos egységek díszfelvonulást rendeztek a téren.

Berlin megszállásával kapcsolatban Londonban közölték, hogy július 20-án fut be az első angol élelmiszerszállítmány Berlinbe. Angol részről hozzájárultak ahhoz is, hogy a Ruhr-vidékről szenet szállítsanak Berlinbe.

A MOSZKVAI RÁDIÓ A NÉMETORSZÁGI MEGSZÁLLÁS KÉRDÉSEIRŐL

A moszkvai rádió szerint a szabadságszerető népek továbbra is nagy figyelmet szentelnek a Németország vereségéből származó problémák megoldásának.

A szabadságszerető népek egyik legsürgősebb feladata, hogy megsemmisítsék a német militarizmust és kiküszöböljék a nácizmus befolyását a közélet minden ágából.

A Németország megszállásáról és ellenőrzéséről szóló szövetséges deklaráció fontos történelmi dokumentum. E határozatok megvalósítása szempontjából nagyjelentőségű esemény a szovjet csapatok megszállása alatt lévő Németország területén tartományi igazgatási szervek létesítése. A szövetségesek létrehoztak egy közös igazgatási szervezetet Nagyberlin irányítására. A fasisztabarátok arra számítottak, hogy éket verhetnek a nagyhatalmak közé, de ezúttal is csalódtak.

A moszkvai rádió kommentárja mutatja, hogy a szovjet részről is

milyen nagy fontosságot tulajdonítanak a németországi megszállási módozatok terén elért megegyezésnek,

amelyet az angolszász sajtó is napokon keresztül a legkedvezőbben kommentált.

MEGSZUNT A SZÖVETSÉGES EXPEDICIÓS HADERŐK FŐHADISZÁLLÁSA

Péntekről szombatra virradó éjszaka 12 órakor hivatalosan megszűnt a szövetséges expedíciós haderők főhadiszállása. Ezzel Eisenhower tábornok is megszűnt főparancsnok lenni. A főparancsnokság székhelye legutóbb a majnamenti Frankfurtban volt és az oda beosztott amerikai tisztek csoportja „az európai hadszíntér amerikai parancsnoksága" néven fog ezentúl szerepelni.

A majnamenti Frankfurtban tartózkodó Eisenhower tábornok e hír közlésekor beszédet intézett a szövetséges katonákhoz, akiknek ismételten köszönetet mondott nagy teljesítményeikért.

A MOSZKVAI BRIT NAGYKÖVET VARSÓI LÁTOGATÁSA

Sir Archibald Kerr moszkvai brit nagykövet Bierutnak, a lengyel nemzeti felszabadítási tanács elnökének meghívására Varsóba látogat, ahonnan majd folytatja útját a potsdami találkozóra.

A vatikáni rádió közvetítette a Lengyelországba visszatérő Hlond bíboros következő üzenetét:

„Most nincs politikáról szó! A fájdalmas különválás ideje után visszatérek, mint pásztor a nyájához."

FRANCIAORSZÁG

De Gaulle miniszterelnök csütörtökön rádióbeszédet intézett a francia néphez a népszavazás jelentőségéről, amely dönteni fog Franciaország alkotmányreformjáról.

A londoni rádió szerint a francia kormány terve, amely kitart a kétkamarás törvényhozási rendszer mellett, a kommunista párt részéről ellenállásba ütközik. A kommunista párt demokrataellenesnek és elfogadhatatlannak minősíti a tervet.

BELGIUM

A belga alkotmányválságban még mindig nem következett be a kívánt megoldás és a tárgyalások a király és a politikusok között tovább tartanak. Legutóbb Károly régensherceg járt Salzburgban Lipót királynál.

JUGOSZLÁVIA

A belgrádi rádió pénteki adásában megemlékezett *1941 július 13-nak évfordulójáról, amikor Crnagora 250.000 főnyi lakossága egy emberként kelt fel az olasz megszállókkal szemben és 3 város kivételével egész Crnagorát felszabadította,* 6000 olasz hadifoglyot ejtett és temérdek hadizsákmányra tett szert.

Az évfordulóval kapcsolatban Tito marsall magas kitüntetéseket adományozott a szabadságharcban kitűnt crnagorai hazafiaknak, akik valóban soha el nem múló példát adtak a „hősi életszemléletre" és áldozatkész hazaszeretetre.

Ugyancsak Belgrád jelentette, hogy a *jugoszláviai angol katonai misszió négy tagjának magas kitüntetést nyujtott át Tito marsall Jugoszlávia felszabadításában kifejtett érdemeikért.* A hivatalos Jugoszlávia, ha nem is szűnt meg harcolni eszmei síkon isztriai és karintiai jogaiért az angolszászokkal szemben, ugyanakkor azonban nem akar hálátlannak mutatkozni az angolszászok iránt a felszabadító háborúban nyújtott anyagi segítségért.

KORMÁNYVÁLSÁG JAPÁNBAN

A New York Times a tokiói rádióban közölt japán sajtószemlére hivatkozva közli, hogy Japánban kormányválság áll küszöbön.

A két legtekintélyesebb tokiói lap azzal vádolja a japán kormányt, hogy nem tájékoztatja a közvéleményt a valóságos hadihelyzetről és az amerikai flotta felvonulásáról.

Ugyanakkor japán részről megcáfolták, hogy béketapogatódzások történtek volna.

Mindezek a tüneti jelenségek Japán válságos katonai helyzetére utalnak, amely a jövőben csak rosszabbodni fog.

A NÉMET DEMOKRATIKUS PÁRTOK KÖZÖS PROGRAMMJA

A berlini lapok — moszkvai jelentés szerint — közlik az antifasiszta demokratikus bizottság nyilatkozatát. A kommunista párt, a szociáldemokrata párt, a keresztény demokratikus szövetség és a szakszervezetek képviselői kijelentették, hogy részt akarnak venni abban a küzdelemben, amelynek célja a közigazgatás és az üzemek megtisztítása a fasiszta maradványoktól. A Die Volkszeitung legutóbbi számában a háborús bűnösök felelősségrevonását hangoztatja.

A háborús bűnösök közé kell számítani a kapitalista üzemek tulajdonosait is, akik pénzelték a fasisztáik háborúját.

A lap ugyanakkor rámutat arra, hogy ezért a háborúért az egész német népet terheli a felelősség. Ennek a felelősségnek felismerése a németek politikai érettségének első bizonyítéka.

A GÖRÖG MONARCHISTÁK ÁLLAMCSINYT TERVEZNEK

A moszkvai rádió esti adásában részletesen foglalkozott a görögországi helyzettel. Ismertette a Daily Mail diplomáciai szemleirójának cikkét, amely a tervbe vett államcsinyt leplezi le. A monarchisták felkészültek a hatalom erőszakos átvételére is, ha a király visszatérésének eldöntése miatt elrendelt népszavazásban vereséget szenvednek. Ha győznek, a diktaturát vezetik be. A monarchista tisztek fontos szerepet töltenek be a csendőrségnél és a fegyveres alakulatoknál. A kormány is nagyban elősegíti a monarchisták tevékenységét. Moszkva ezzel kapcsolatban ismertette a görögországi szakszervezeti tanács sajtónyilatkozatát, amelyben felkérték a szakszervezeteket, hogy a görögországi események miatt *forduljanak a krimi konferencia résztvevőihez és sürgessék a konferencia Görögországra vonatkozó határozatainak megvalósítását.* Hangsulyozta a tanács, hogy a görögországi fasiszták tevékenysége veszélyezteti Európa békéjét és ezért azt ajánlja, hogy az ország demokratikus elemei alakítsanak kormányt.

A GÖRÖG NACIONALISTA IFJÚSÁG TÜNTETÉSE

A görögországi híreket egészíti ki még az a lapzártakor érkezett belgrádi jelentés, amely a Tass távirati iroda hírét közli és amely szerint Athénban a nacionalista ifjúság nagy népgyűlést rendezett. Ezen a népgyűlésen heves kifakadások hangzottak el Szófia és Belgrád ellen. Viszont tiranai jelentések arról számolnak be, hogy tizenegy görög katonaszökevény lépte át az albán határt és a görög hadseregben a demokratikus elemek hevesen ellenállnak a fasiszta irányzatnak.

Lapzártakor Moszkvából jelentik:

10 MILLIÓ FONT KÖLTSÉGGEL ÚJJÁÉPÍTIK LONDONT

A londoni rádió jelentése szerint az angol kormány jóváhagyta a londoni grófság tanácsa által kidolgozott tervet, amely London újjáépítésére vonatkozik. Az újjáépítést a terv szerint tíz év alatt végeznék el és 10 millió font költséggel járna. Az újjáépítés részint a háború által lerombolt épületek felépítésére, részint pedig London modernizálására vonatkozik.

MAGYARORSZÁG IS RÉSZTVESZ A BALKÁNI ORSZÁGOK SZAKSZERVEZETI KONGRESSZUSÁN

Bukaresti jelentés szerint megtették az előkészületeket a balkáni országok szakszervezeti kongresszusának összehívására. A kongresszusra a balkáni országokon kívül Magyarország és Csehszlovákia is meghívást kap.

A falu és szellemi vezetői

Most, amikor tuljutottunk az évszázados problémán és a földbirtokreform megvalósult olyan értelemben, hogy a föld, vagy legalább is annak egy része visszakerült jogos tulajdonosa, a parasztság kezébe, — *megdöbbentőnek és egyben elszomoritónak találjuk azt a magatartást, amit egyes falusi szellemi munkások, a vezetésre hivatott tanitók, lelkészek, orvosok és jegyzők, valamint a velük szolidárisan együttműködő, befolyásuk alatt álló községi vezetők körében itt is, ott is — tapasztalunk.*

Köztudomásu ugyanis az a tény, hogy az első nehézségeken megtorpanó és az eljárások és a juttatások tekintetében tájékozatlan földigénylő bizottságok mennyi gúnyban és lekicsinylő kritikában részesültek éppen attól a társadalmi rétegtől, amelyik a legtöbb tanácsot és segítséget nyújthatta volna az arra rászorulóknak, ha a népi demokrácia nemcsak irott malaszt lett volna és lenne még mindig számunkra, hanem engedték volna, hogy szivüket és lelküket hassa át ennek az új világnak haladó és szociális szelleme. Mert csak ennek a szellemiségnek tökéletes hiánya okozhatta azt a merev elzárkózást, a teljes passzivitásba menekülésnek azt az antiszociális és magyartalan jellegét, ahogyan az úgynevezett „mincstelenek", gazdasági cselédek, béresek és napszámosok nagy ügyét ezek az urak titokban, — sok helyütt meg éppen — a kormányrendeletekben lefektetett végrehajtási utasítások ellenére — nyiltan bojkottálták.

Mert ugyan hogyan értelmezi a demokráciát és hogyan gondolja szolgálni a népi érdekek védelmét az a jegyző, aki a földigénylők dolgozni akaró, mindannyiunk számára kenyeret biztositani kivánók tömegének olyan „tanácsokat" ad, hogy „ha maguk földet akarnak, akkor menjenek el a méltóságos gróf úrhoz és kérjék meg szépen hogy valamit juttasson maguknak is." És sajnálatos jelenség, hogy az urasággal és az uradalmi fő-főlejesekkel „barátságban", sógorságban, meg komaságban álló falusi intelligencia — *kevés kivétellel!* — egész vonalán hasonló a helyzet. A hasonszőrűek összefogása a népi tömegek jogainak érvényesítése ellen megindított akcióra. A falusi demokrácia tehát sok helyütt tulajdonképpen így fest a gyakorlatban.

Sokat beszélnek mostanában a városi munkás és szellemi dolgozók összefogásáról, harmónikus együttműködéséről. Ennek gyönyörű példáit mi is láttuk már. *Miért nem tud hát a falu értelmisége is kezet nyujtani a vele sorsközösségben élő és verejtékes munkája után megbecsülést érdemlő dolgozó magyar parasztság nagy tömegének?* A szociális és demokratikus alapokon épülő új világ megszüntette a társadalmi kasztrendszert, azt az éles elhatárolást, ami eddig embert és embert egymástól minden tekintetben elkülönített. De mert vannak még mindig szép számmal, akik hisznek és remélnek a régi uralom visszatérésében, a régi rendszer újjáéledésében, kénytelenek vagyunk figyelmeztetni őket, hogy *végzetesen tévednek.* Tévednek azért, mert elzárkózásukkal és agresszív viselkedésükkel elsősorban önmaguknak ártanak s azáltal, hogy a reakció malmára hajtják a vizet, nem fogják tudni megakadályozni a népi erők nagy összefogását és nem fognak elkedvetlenedést és kiábrándultságot teremteni, mint amire számítanak. Jó lenne tehát *idejében, addig, amig nem késő,* megbánni a régi bűnöket és megtisztult lélekkel elfogadni a most még bekes kézfogásra odanyujtott kérges tenyereket, hogy együtt, közös erővel dolgozhasson a faluban is fizikai és szellemi munkás a népi, szebb, boldogabb és emberhez méltóbb életet biztosító Magyarország újjáépítésén!

Dinnyés József

A kormány két tagja lemondott És a harmadik?

Budapestről jelentik: A legutóbbi minisztertanácson Vásáry István pénzügyminiszter és Valentiny Ágoston igazságügyminiszter beadták lemondásukat. Az új pénzügyminiszter valószinüleg Sulyok Dezső, az igazságügyminiszter Riesz István lesz. Faraghó Gábor közellátási miniszter, akit már annyi támadás ért, még mindig makacsul ragaszkodik tárcájához.

Riesz István a szociáldemokrata párthoz tartozik, míg Sulyok kisgazda. A lemondott miniszterek az új miniszterek kinevezéséig továbbra is ellátják hivatali teendőiket.

Három főnyilas „szivárgott" ismét vissza Pécsre és került rendőrkézre

A városi közüzemek többmilliós értékeit német kézbe „mentő" Nagy Elek igazgató és Kennedy János főintéző, valamint Bruckner János nyilas festőmester rendőri őrizet alatt

Annakidején méltó felháborodást keltett Pécs demokratikus érzelmű lakossága körében Nagy Elek közüzemi igazgatónak és Kennedy János főintézőnek a városi közüzemek formális kirablásával párosult szökése. A két nyilas úr a felszabadulást megelőző napokban, több más nyilas és reakciós alakkal együtt, szintén elmenekült Pécsről. Ők azonban nem elégedtek meg azzal, hogy puszta bőrüket mentsék, hanem „hazafias" tulbuzgóságból *a közüzemek milliós értékeit is „elmentették", amivel helyrehozhatatlan kárt okoztak a város közönségének.* Az „elmentett" értékek között szerepel nyolc darab autóbusz, két tehergépkocsi, pótkerekekkel, azonkívül a felszerelési és anyagraktár egész készlete, élelmiszerek, ezek között 530 kgr. zsir és 100 kg. gyümölcsiz. *Az egész „elmentett" felszerelés és anyag értéke az 1940. évi felértékelés szerint 405.644 pengő volt, ami a mostani értékelés szerint több milliót képvisel.*

Mindkét közüzemi nagyság közismert volt antiszociális és a munkásokkal szemben durva, embertelen magatartásáról. A tisztességes munkásokat semmibe sem vették és ahol csak tehették, ártottak nekik. Kennedy főinéző különben tevékeny Imrédy-párti kortes és szervező is volt, aki a választások alkalmával hivatalos presszióval kényszerítette az alája rendelt munkásokat az Imrédy-féle ajánlási ívek aláírására.

Jellemző pl. Nagy Elek gyávaságára, hogy amikor az elfogatására kiküldött detektíveket kint, a szőlőjében, ahol bujkált, közeledni látta, 57 éves korát meghazudtoló fürgeséggel eredt futásnak, ami persze nem használt, mert a detektívek csakhamar beérték és előállították a rendőrségre. A rendőrségen történt első kihallgatásakor elmondta, hogy *a gépkocsikat az „elmentett" anyagokkal megrakva, Keszthelyig szállították, ott az addig azokat kisérő őrséget ő vissza vonta, ami által alkalmat és lehetőséget nyujtott a németeknek arra, hogy ezeket az értékes dolgokat elrabolják.* A rendőrség különben folytatja ügyükben a nyomozást, melynek befejezése után népbiróság elé kerülnek.

Bruckner János, Vámház-utcai lakos, festőmester a menyével együtt érkezett vissza Pécsre kedden délben, pár óra mulva pedig már a rendőrség foglya volt. Bruckner, fiával együtt, közismerten nyilasérzelmü volt. Régebben a szociáldemokrata munkásmozgalomban pedig igen nagyhangú embernek ismerték a korabeliek. 1921-ben ő is emigrált és évekig élt Jugoszláviában, amig egyszer csak elfogta a honvágy és hazajövén, gyorsan átnyergelt keresztényszocialistának, mignem később a nyilasoknál kötött ki. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

A népbíróság Mándoky József posta-főmérnök ügyében elnapolta a tárgyalást

A pécsi népbíróság Baka-tanácsa pénteken tárgyalta Mándoky (Mayer) József 49 éves volt pécsi postafőmérnök háborús bünügyét. A vádat dr. Hilfreich István népügyész képviselte. A népügyészség négyrendbeli háborús büntettel vádolja a főmérnököt, amit a vádirat szerint azáltal követett el, hogy 1944 március 19-e után, magyar állampolgár létére, a II. német légihadtest műszaki tanácsadója lett, amely minőségében a magyar állam fontos katonai titkait a német hedseregnek hozzáférhetővé tette ;hogy a Gestapot a postaalkalmazottak magatartásáról állandóan tájékoztatta, hogy Raab Jenő nevü hivatalnoktársát a Gestaponál feljelentette; hogy a nyilas-uralom alatt a közigazgatásban, életét veszélyeztető kényszer nélkül, vezető állást vállalt. Ezt az állását egészen 1944 november 28-án történt elmeneküléséig betöltötte, amiáltal a nyilas-uralomnak segédkezet nyujtott a hatalom megtartására. Elmenekülése után is az említett német légihadtest szolgálatában megmaradván, arra volt kiszemelve, hogy az emlékezetes balatonmelléki német előretörés esetén a visszafoglalandó területeken a posta és távirda műszaki berendezéseinek helyreállítási munkálatait vezesse.

A vádlott kihallgatása folyamán részben beismerte a vádat, azonban azzal védekezett, hogy cselekményét hatalmi kényszer nyomása alatt követte el. A tárgyalásra körülbelül húsz tanu volt megidézve, akik közül azonban az esti fél 7 óráig tartó tárgyalás folyamán csak négynek történt meg a kihallgatása. A bíróság ekkor, — az idő előrehaladottságára való tekintettel — a tárgyalást elnapolta s annak folytatását július 23-ra tüzte ki.

Utólag kell megemlítenünk, hogy a tárgyalás iránt rendkivüli nagy érdeklődés nyilvánult meg; a terem zsufolásig megtelt hallgatósággal és a tárgyalás maga mindvégig meglehetősen izgalmas lefolyásu volt. A hallgatóság ezuttal is fegyelmezetlenül viselkedett úgy a tárgyalás alatt, mint utána az utcán, — amikor hangos tüntetést rendezett a vádlott mellett, ugyanakkor a népbiróságot is hangosan megéljenezte.

Nem tudjuk eléggé hangsulyozni ismételten, hogy a közönségnek ez a fegyelmezetlen viselkedése sehogy se szolgálja az igazságszolgáltatás érdekét és ugyanakkor árt a demokrácia ügyének is. Tartsunk tehát fegyelmet és várjuk be nyugodtan a népbiróság ítéletét.

A külföldi magyarok problémáiról

beszélt Varju Rezső, a Kisgazdapárt kultur-előadásán

Csütörtökön tartotta meg a Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt párttájékoztatóját, amelynek keretében Varju Rezső, a párt siklósi főtitkára „külpolitikai feladataink" címmel tartott nagy érdekességü előadást.

Az újjáépítés feladatainak egyik része a belső építés, a másik a magyarság beleépítése Európa és a világ népeinek egyetemességébe. Az 1938. évi statisztikai adatok szerint Magyarország területén 8.5 millió, az utódállamok területén 3.35 millió, egyéb államokban pedig 1.1 millió magyar lakik. A magyarság világlétszáma tehát csaknem 13 milliót tesz ki. A 4.5 millió, külföldön tartózkodó magyarra, huszonhárom követség és kilencvennyolc konzuli hivatal érködött. Elég megemliteni, hogy a *kilencvennyolc működő konzul közül hatvankilenc nem magyar származásu, nem magyar állampolgár volt,* sőt olyan ember, aki nincs tisztában a magyarság helyzetével és érdekeivel.

A külföldön élő magyarok érdekeire rendkivül sérelmes az 1879. L. tc. és az ezt kiegészitő és részben módositó 1938. XIII. tc. azon rendelkezése, mely időhöz köti a külföldön tartózkodó magyarok állampolgárságának fenntartását. Nem az a lényeges, hogy *ki mennyi ideig tartózkodik külföldön, hanem, hogy ki minek vallja magát.* Ezt a törvénycikket tehát hatályon kivül kell helyezni. Támogatnunk kell azt a felfogást is, hogy a külföldön tartózkodó magyarok, résztvehessenek az ország politikai munkájában, ha abban a munkában szerepet vállalnak. Vagyis *a külföldön tartózkodó magyaroknak jogak lenne szavazás utján az ország vezetésében munkálkodó emberek megválasztásához hozzájárulni.*

A Balkánnal kapcsolatban kell megemlékezni a Jugoszláviával nemrég kezdődött határforgalom kereskedelmi és egyéb gazdasági és kultúrális kapcsolatok felvételéről. A tárgyalásokat jugoszláv részről Iván Vondracsek alezredes, Bumhold Péter főhadnagy és Kraniev Iván főhadnagy vezették, akiknek nagy érdemeik vannak a két ország baráti kapcsolatainak megszilárditásában.

Tehát, — fejezte be előadását Varju Rezső — *Magyarországra vár az a feladat, hogy a Balkánt építse ki Kelet és Nyugat hidjává* és ezen munka mind kultúrális, mind pedig gazdasági tekintetben számos nemzetközi problémát hivatott megoldani.

A nagy felkészültségről tanuskodó előadás után, Perr Viktor pártelnök tájékoztatta a közönséget az aktuális politikai kérdésekről.

Sok tekintetben kedvezőbb Baranyavármegye egészségügyi helyzete, mint tavaly

A természetes szaporodási indexszám ismét negativ

Baranyavármegye legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén dr. Hal József tiszti főorvos igen kedvező képet rajzolt a vármegye június havi közegészségügyi helyzetéről. A fertőző megbetegedéseket illetően hagsulyozta a tiszti főorvos, hogy kiütéses hagymáz 2 községben 2 esetben, bárányhimlő 3 községben 5 esetben, vörheny 3 községben 4 esetben, roncsoló toroklob 8 községben 10 esetben 2 halálozással, szövődményes influenza 1 községben 1 esetben, 1 halálozással, nyilt gümőkór 9 községben 11 esetben, hasihagymáz 3 községben 4 esetben, 1 halálozással, vérhas 1 községben 1 esetben, váltóláz 2 községben 3 esetben, ember-lépfene 2 községben 2 esetben fordult elő.

A fertőzőbetegségek továbbterjedésének megakadályozása érdekében a szükséges fertőtlenitésről és tetvetlenitésről gondoskodás történt. Fertőzőbetegség járványszerüen egy községben sem lépett fel. A fertőzőbetegségek elleni védőoltások során hasihagymáz ellen 2.410 egyént oltottak be. A himlő és diftéria elleni védőoltások folyamatban vannak.

A vármegyében az elmult hónapban elveszületések száma 312, az összes halálozások száma 314, a természetes fogyás tehát 2. Az egy éven aluli korban elhaltak száma 33, ami 9.4%-nak felel meg. Az elmult hónapokban 11 halállal végződő öngyilkosság és 7 halállal járt baleset fordult elő. Az orvosrendőri hullaszemlék száma 23 volt. A mohácsi „László" közkórházban 374, a siklósi „Béla" gondozókórházban 183 beteget ápoltak. A mohácsi és siklósi tüdőbeteggondozó intézetekben az elmult hónapban 65 volt az új és 110 az ismételten jelentkezők száma. Röntgenvilágitás 240, laboratóriumi vizsgálat 30, légmellkezelés 61 és egyéb kezelés 22 esetben történt. Az egészségvédelmi szolgálatok, illetve körök tanácsadásain — melyek száma 2237 volt — 2142 egyén jelent meg. A védőnők 6589 családot látogattak, a végzett szaklátogatások száma 6736 volt. A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatokkal kapcsolatban 132 tisztiorvosi bizonyitvány adatott ki. A bizonyitvány kiadását 2 esetben tagadták meg.

A jelentéssel kapcsolatban dr. Boros István felvilágositást kért arra vonatkozólag, a tavalyi viszonyokat figyelembevéve, rosszabbodott-e a vármegye közegészségügyi állapota. Dr. Hal József azonnal válaszolt és hivatkozva mult évi adatokra, hangsulyozta, *sok tekintetben a vármegye helyzete jobb a tavalyinál.* A fertőző megbetegedések indexszáma sokkal alacsonyabb, az egyéven aluli elveszületettek indexszáma is kedvezőbb, mindössze a régi rákfene, az egyke dolgozik állandóan rombolólag. Bejelentette a tiszti főorvos, hogy a védőoltások rendben folynak és a kapott adagokhoz képest, remélhetőleg a vármegye egész lakosságát idejében sikerül beoltani.

Német fogolyszöktetésért őrizetbe vett a rendőrség egy pécsi családot

Romantikusnak látszó fogolyszöktetési ügyben folytat nyomozást a pécsi rendőrség. A napokban a Tettye környékén az éjszakai szolgálatot teljesitő detektív egy gyanusan viselkedő férfira lett figyelmes. Amikor igazoltatni akarta, az futásnak eredt, sikerült azonban elfogni. Kikérdezésekor kiderült, hogy az illető dr. Thorn Péter német hadifogoly katonaorvossal azonos. Elmondotta, hogy a pécsi Svéd Vöröskereszt Kórházból szökött meg, mégpedig, mint később kiderült, meglehetősen romantikus körülmények között. A szökésben egy pécsi család volt segitségére, akiket meg is nevezett. A detektiv erre odavezette dr. Thornt a megnevezett házba. Ez a Diós-dülőben van, ahol kiderült, hogy a fogolyszöktető család Loch Konrád lakatossegéd családja.

A szökevény előzően azt is elmondotta, hogy rajta kivül még három bajtársának szökése is elő van készitve. A detektiv most már egy kis ravaszsághoz folyamodott. Jóbarátot szinlelve, a németet ott hagyta a családnál, ő pedig leshe állt a ház közelében, hogy a három szökevényt is lefülelhesse. Azok azonban hajnalig nem jelentkeztek. Erre Lochékat, a szökevénnyel együtt, előállitotta a rendőrségen, ahol megállapitották a következőket:

Lochné és 18 év körüli leánya már hosszabb idő óta gyakori látogatói voltak a Svéd Vöröskeresztes Kórháznak, ahová jótékonykodás ürügye alatt jártak, az ott ápolt foglyoknak élelmiszereket vittek be. Igy ismerkedtek meg ott dr. Thorn Péterrel, akivel megállapodtak a szöktetés részleteiről. Egy térképet is adtak neki, amelyen pontosan fel volt tüntetve az ő lakásuk. A szökevény német orvos úgy látszik az esti órákban surrant ki a kórházból és ennek a térképnek a segitségével jutott el Lochék házába. Ott a család civilruhát adott neki és igy felszerelve dr. Thorn az éjszaka leple alatt kisérelte meg a menekülést. Igy jutott el a Tettye környékére, ahol a detektiv kezére került.

A rendőrség tovább folytatja az ügyben a nyomozást, hogy teljes részletességében kideritse Lochék szerepét ebben a szöktetési ügyben és különösen pedig kinyomozza, kiket akartak még Lochék, dr. Thornon kivül, a kórházból megszökteini.

Érdekesnek tartjuk megemliteni, hogy az őrizetbe vett Loch-családról közben az is kiderült, hogy a családfő tagja volt a volksbund-szervezetnek. Ugy látszik, ez mindenkép megnágyarázza, miért akartak elvbarátaikon ilyen körülmények között segiteni.

Egy felmentő és egy marasztaló ítéletet hozott csütörtökön a pécsi népbíróság

A pécsi népbíróság Baka-tanácsának csütörtöki tárgyalási napjára volt kitüzve dr. Záhonyi Aladár orvos ellen benyujtott és bizonyitáskiegészités miatt elnapolt vádirat tárgyában hozott ítéletkihirdetést. A lefolytatott vizsgálat szerint megállapitást nyert, hogy dr. *Záhonyi Aladár nem meritette ki az ellene felhozott háborús és népellenes bünCselekmények vádtárgyát, ezért a népbiróság az ellene emelt vádat elejtette és a további eljárást megszüntette.* Az itéletben a népfőügyész is megnyugodott, — igy az a kihirdetéssel jogerőre emelkedett.

Következőnek Országh Bálint állott háborús és népellenes büntettel vádlottan a népbiróság elé. A vádirat szerint Országh Bálint az Ideiglenes Nemzeti Kormány által fasiszta jellegünek kimondott Ébredő Magyarok Egyesületében tevékenyen működött s ott betöltött elnöki tisztségéről a mai napig nem mondot le. A vádlott kihallgatása során azt próbálta igazolni, az egyesület kizárólag gazdasági érdekszövetség volt, — azzal a céllal, — hogy szegény embereket munkához juttasson és a magyarságot gazdaságilag megerősitse. Ezt bizonyitja az a tény is, hogy az egyesület később belcolvadt a Földmunkások Szövetségébe. Az egyesület programmjában a faji kérdés, mint olyan nem szerepelt és politikai téren semmiféle tevékenységet nem fejtett ki. A tárgyalást vezető elnök több tanu kihallgatását rendelte el, köztük Perr Viktor, a Független Kisgazdapárt elnökét is tanuként hallgatta ki, aki maga is évekeu keresztül tagja volt az Ébredő Magyarok Egyesületének, sőt ott vezetőtisztséget is vállalt és ki vallomásában megerősitette a vádlott védekezését.

A tanukihallgatások, valamint a vád- és védbeszédek elhangzása után a népbiróság meghozta ítéletét, — mely szerint *Országh Bálintot, a kétségtelenül bebizonyitott vádak és egyszersmind a fennforgó enyhitő körülményekre való tekintettel, hat hónapi börtönbüntetésre és három évi politikai jogvesztésre itélte.* Az itélet jogerős.

A KÖZELI NAPOKBAN KEZDŐDIK MEG PÉTAIN MARSALL PERE

Párisból jelentik: Pétain marsall pere, miután a vizsgálati anyagot összegyüjtötték, július 19-én vagy 23-án kezdődik a Palais de Justice-ben.

BRAZILIAI PÜSPÖK EGYHÁZI KIKÖZÖSITÉSE

Rómából jelentik: Hivatalos vatikáni közlemény szerint a pápa kiközösitette Dualte brazil püspököt, aki brazil nemzeti egyházat alapitott a katolikus egyház szokásainak teljes mellőzésével.

URANIA szombat-vasárnap, július 14-15.

Az afrikai dzsungel rejtelmei, az ember, a vadállat és a természet örök küzdelme, izgalmas harcai:

SZÁMUM

Főszereplők: Douglas Fairbanks, jr. Madelaine Caroll.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI szombat-vasárnap, július 14-15.

„Az asszony, az orvos és a harmadik" művészi, magyar filmváltozata:

Ma, tegnap, holnap

Főszereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Somlay Artur, Jávor Pál.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO szombat-vasárnap, július 14-15.

Két szerető szív romantikája a háború forgatagában

Este hatkor háború után...

Főszereplők: Maria Lagtinina, Jevgentin Szamoljov, E. Szavickaja, Ivan Zubarnov.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

HIREK

— **A PÉCSI FÖLDIGÉNYLŐ-BIZOTTSÁG felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy újabb föld és szőlő, valamint házhely igénylésre lehet jelentkezni. Az igényjogosultak hozzák magukkal iratiakat, amelyből igényjogosultságuk megállapítható (OMBI és gazdakönyv, munkaadói, vagy községi igazolvány, mely paraszti mivoltukat igazolja). Az igényjogosultak igényeiket folyó hó 20-ig személyesen jelentsék be a Földigénylőbizottságnál, Szakszervezeti Székház, Tímár-utca 5. sz., I. 7. sz. alatt 9-től 12 óráig.**

— **Érettségi vizsgálat az állami Széchenyi-gimnáziumban.** A szóbeli érettségi vizsgálat folyó hó 5—9-ig folyt le Masszi Ferenc tanügyi tanácsos elnökletével. Az eredmény a következő: Kitüntetéssel érett: Saortay Sándor és Tillai Ernő. Jelesen érett: Decsi László. Jól érett: Fejér Sándor, Galsai Pongrác, Kött Tibor, Meláth József, Naumovics Keresztély, Szőke József, Vértes Tibor. Érett: Bakos Lajos, Bodoni Tihamér, Csermely Ferenc, Czukor Jenő, Csullag Rudolf, Győry László, Hasznos Imre, Lovrics István, Mihály József, Molnár Ákos, Nagyági László, Nagy-Perge György, Ragoncsa János, Rubin Szilárd, Téczely József, Tikos Jenő és Varga János. Javító-vizsgálatra 1 tanuló, a teljes vizsgálat megismétlésére 2 tanulót utasították.

— **Népünnepély Patacson.** A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt mecsekaljai ifjúsági csoportja keretében működő patacsi gyöngyösbokréta július 15-én Patacson magyar népi ünnepet rendez. Az ünnepség délelőtt 10 órakor tábori misével kezdődik, amelyet kenyér-áldás követ. Délután a 19. számú ház kertjében rendezik az ünnepséget s ezen a gyöngyösbokréta magyar dal, tánc- és népszokásokat mutat be. A Rácvárosi Polgári Daloskör magyar népdalokat ad elő. Érdekessége az ünnepségnek, hogy azon Nagy Ferenc újjáépítési miniszter is megjelenik, Kovács Béla államtitkár pedig párttájékoztatót tart. Műsor után tánc lesz.

Kereskedők igazolása. A Kereskedők Testülete értesíti a kereskedőket, hogy az eddig átvett igazoló nyilatkozatot kitölteni és benyujtani nem kell. Az igazolás céljára új nyilatkozat űrlap készül, amelyet a Testület titkári irodájában kedden reggel kell átvenni és azt kitöltve, cégbélyegzős zárt borítékban ugyanott jövő péntekig, július 20. napjáig kell benyujtani. Akinek cégbélyegzője nincs, az a borítékra irja nevét, foglalkozását és címét. Ezt az új nyilatkozatot azoknak is ki kell állítani és benyujtani, akik már a régi nyomtatványon nyilatkozatukat elkészítették.

— **Találtak** egy csinos kis rózsafüzért Ferenciek-utca 4. alatt, Vuntler.

Folytatólagos városi közgyülésen választották meg a jegyzőket és fogalmazókat

Jelentette az Uj Dunántúl, hogy a városi közgyülést, miután a polgármester és helyettespolgármester megválasztása folytán elhuzódott, csütörtökön délelőttre ujból összehivták és folytatták a tisztviselőválasztásokat. Ezek során három első osztályu, öt II. osztályu aljegyzőt és hat fogalmazót választottak, mégpedig az alábbiakat: I. osztályu aljegyző lett dr. Bándi Lajos, dr. Bejthe Tibor és dr. Garadnay Béla. II. osztályu aljegyzővé választották meg dr. Temesi Ernőt, dr. Csorba Győzőt, dr. Tausz Lipótot, dr. Szász Károlyt és dr. Nyers Józsefet. Fogalmazók lettek: dr. Iványesy Bertalan, dr. Kovács István, Vámhidi László, dr. Bajcsa András, dr. Solt Antal és dr. Banka Pál.

A választások után meghallgatta még a közgyülés Sebestyén Lajos jelentését a város pénzügyi helyzetéről. Ezt már ismertette az Uj Dunántúl a kisgyülési tárgyalás alapján.

— **Esküvő.** Borbás Erzsébet és Schlank Ferenc MÁV tiszt július hó 14-én fél 7 órakor tartják esküvőjüket a mecsekszabolcsi plébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A polgári helyközi távbeszélőforgalom** Balatonmagyaród, Diszel, Gógánfa, Fadd, Monostorapáti, Pusztamagyaród, Simontornya, Taliándörögd és Várvölgy központokkal megnyilt. Bővebb tájékoztatást ad a tudakozó, melynek hivószáma: 08. Felvilágositást a 25-00 hivószámú távbeszélőállomásról is lehet kérni.

— **Újabb adományok érkeztek az elhurcolt polgárok hazaszállítási akciójára.** Az elhurcolt polgárok hazaszállítása érdekében indított akcióra a gyűjtés állandóan folyik. Az eredmény azt igazolja, hogy egész Pécs társadalma összefogott jóvátenni a mult sérelmeit. Legújabban az alábbi összegek folytak be: Özv. Richter Józsefné 200, Pécsi Kereskedők Testülete 2000 P, Schmidt Gyula 100 P, Körbel Hédi 50 P, egy VII-es gimnazista 100 P, Németbólyi áll. Polgári iskola 150 P, Névtelen magyar 100 P, Dohánygyári alkalmazottak 54 P, Szirt János 50 P, özv. Bagyari Mátyásné 20 P, Kálózdi Vilmos 20 P, Baranyai Ferenc 20 P, Martievics Ilona 50 P, Táncos Ferenc 5 P, özv. Török Györgyné 15 P, Lőrinc István 20 P, Marsay Andor 500 P, Eisemann István 50 P, Reis János 50 P, Belv. áll. leányisk. 131 P, özv. Cémann Mihályné 20 P, Horváth István 1317 P, Agócsi Jenő 50 P, Eskart Ferenc 25 P, Balázs József 20 P, Ritzl Károly 313 P, Halmos Emma 168 P, Kisvaszari körjegyzőség 1493.50 P, Vittay Antal 99.50 P, Kaposszekcsői körjegyzőség 2126.50 P, Rendes András 200 P, Vaszari Gyuláné 100 P, Felsőipariskola növ. gyüjtése 640 P, Magyar Hitelbank 3000 P, Versend község gyüjtése 800.30 P, Keszüi körjegyzőség 2728.50 P, Pécsi Székesegyház. uradalom 200 P, v. Ikvay József 40 P, Kovács Károly 10 P, Sztóics János 30 P, Maxon család 100 P, Reuje Antal 39.50 P, Látrányi János 49.50 P, Sáfrány Károly 39.50 P, Járai Margit 29.50 P, Közármisienyi körjegyzőség 115 P, özv. Halász Ferencné 100 P, Villányi körjegyzőség 3022.50 P, Villányi körjegyzőség 1999.50 P

— **Köszönetnyilvánítás.** A tragikus módon elhúnyt Kertész Lőrinc vasasi bányalőmester felesége, gyermekei és kiterjedt rokonsága ezúton mond köszönetet a minden oldalról megnyilvánult részvétért.

— **Az Első Dunagőzhajózási Társaság Központi Uzemi Bizottsága** közli, hogy mindazok, akik a vállalat szénbányáinál eltöltött szolgálati évek alapján mentek nyugdíjba, jelentkezzenek 1945 július 14-én azokban az élelmitárakban, ahol már egyizben összeirásuk megtörtént. A Pécsett lakók a Bányatárspénztárnál kapják segélyüket.

SZINHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

A mesék világa általában a gyermekeké. Történt azonban, hogy a felnőttek részére is irtak mesejátékot, „Őfelsége a mama" címmel. Ezzel a vadonatúj premierrel szombaton kedveskedik közönségének a Nemzeti Színház társulata. Az „Őfelsége a mama", amelynek szerzője Vaszary Gábor, a fővárosban óriási közönségsiker mellett került színre. Nem kétséges, hogy a pécsi közönség előtt is nagy sikere lesz a darabnak, amely a Nemzeti Színház operettgárdája legkitünőbb tagjainak közreműködésével kerül színre. Horváth Mici, Deák Rózsi, Gyenes Magda, Kovács Gyula, Csonka Endre játszák a főszerepeket, valamint a prózából egy kis „vendégjátékra" átrándult Zách János. A remek fülbemászó zeneszámok közül különösen a „Szép szőke leány" kezdetü, fog nagy sikert aratni és néhány napon belül slágerként fogják dudorászni mindenfelé.

A színház igazgatósága kéri a közönséget, hogy különösen a szombati és vasárnapi előadásokra jegyeiről előre gondoskodjék a torlódások elkerülése végett.

Műsor:

Szombat este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

Vasárnap d. u. 4 órakor: Őfelsége a mama.

Vasárnap este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

Hétfő este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

Kedd este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Szerda este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

Csütörtök este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

SZABAD SZÓSZÉK

KISSZAKASZ ÉLETBELÉPTETÉSÉT KÉRI A SZERÉNYFIZETÉSŰ VÁROSI POLGÁRSÁG

A villamos vasút 100%-os, most már másodszori viteldíjemelése érzékenyen sujtja a városnak azokat a dolgozóit, akik fizetés tekintetében aránylag mögötte maradnak az ilyen áremelkedéseknek.

Erre való hivatkozással küldötte be szerkesztőségünkbe egy előfizetőnk, *dr. László* Gyula, javaslatát, melyet az alábbiakban közlünk:

„A mai szakaszbeosztás mellett sürün előfordul, hogy mig az egyik utas majdnem két kilométert utazik 2 pengőért (Széchenyi-tértől a Zsolnay gyárig), addig a másik három pengőt kénytelen fizetni olyan utért, amely az előbbinek csak a fele, (Kórház-tértől a Mór-utcáig stb.)

Javaslatom tehát az: a Kórház-téri, Kossuth Lajos-utcai és a Zsolnay szobor melletti megállóhelyeket a lehető leggyorsabban jelöljék ki kiszakasz határul, egy pengős kisszakasz viteldíj mellett."

Kérjük az illetékeseket, hogy ezt a szociális indítványt tegyék magukévá.

KINEK ÁLL ÉRDEKÉBEN A HÁZTULAJDON TÖNKRETÉTELE?

Nem vagyok háztulajdonos, csupán 1 egyemeletes háznak kezelésével megbizott házgondnok, s igy teljesen elfogulatlanul, mint megértő lakó vagyok bátor e kérdéshez hozzászólni és azt a nyilvánosság elé vinni abban a reménységben, hogy az illetékes fórumok megfogják szívlelni e kérdés fontosságát és keresni fogják a segités módját.

A háztulajdon már béke idején is megszünt komoly jövedelmi forrás lenni, 2, legföljebb 3%-ot hoztak a régi házak, ha nagyobb tatarozásra nem szorultak, — ma pedig a közüzemi és egyéb díjak óriási emelésével csak súlyos ráfizetés a sorsuk.

Az általam kezelt Ferenciek-u. 20. sz. ház példájával igazolom állitásomat, az adatok valódisága bárki által ellenőrizhető. A ház bruttó évi jövedelme bérekben 6140.— P Ezzel szemben: 1. A 972/I. adófőkönyvben előirt évi adó 3005 P, 2. A 24%-os szemétkihordási díj 1473 P, 3. Az évi átlagos 600 mtr³ vizdij á 5 P fele 1500 P, 4. Vizóradij fele 60 P, 5. Lépcsőház világitása és csengő reduktor 130 P, 6. Évi csatornaszámla a jelenlegi árakon 360 P, 7. Kéményseprési díjak 500 P, 8. Takarítás (Egy seprő 70 P.) 300 P. Összesen: 7328.— pengő.

Tehát máris 1200 P a tulkiadás, pedig ebben az összegben 1 fillér tatarozási költség sincs, jóllehet az öregebb házakban a csőrepedés, vizlefolyó eldugulás naponként van, — s 400 P-n alul egyiknek költsége sincs. Hát a cserépjavitás a tetőkön, vakolatjavitás és egyéb elkerülhetetlen tatarozási költségekre honnan vegye a háztulajdonos a pénzt? Vagy kivánatos dolog-e az, hogy a cseréphiba folytán a lakások beázzanak, vagy hogy a vakolat teljesen lehulljon? Én úgy gondolom, hogy nem! Felfogásom szerint nemzeti és államérdek a házvagyon épségben maradása, mely a demokratikus uralomnak is gondját kell, hogy képezze, mert ha a házak tönkremennek, a lakások is elpusztulnak s vele a mindenkinek kedves otthon!

Nem érzem magam hivatottnak a kérdés megoldására tanácsot adni, célom csupán az, hogy erre a közérdekü kérdésre a figyelmet felhivjam s kérjem az illetékeseket, hogy ezzel mielőbb foglalkozni szíveskedjenek, mert ez a helyzet igy tovább tarthatatlan! *Dr. K. A.*

SPORT

A BUDAPEST—PÉCS ÖKÖLVÍVÓ-MÉRKŐZÉS

Az új Magyarország első válogatott mérkőzése

Szombaton este fél 7 órakor kerül sor a felszabadult Magyarország első válogatott mérkőzésére a Tüzér-utcai sporttelepen, Budapest és Pécs válogatott ökölvívó csapatai között. Pécs városát öröm és büszkeség tölti el, amikor ökölvívóinknak munkáját valamennyi város sportmunkája között első helyen látja. Különös érdem illeti Kovács Ferenc szakoktatót, aki a pécsi ökölvívást ilyenné építette.

A szombat esti nagyszabású ökölvívómérkőzés egyben sportünnep is lesz, mert azon az ellenőrző bizottság vezetője, Pécs város katonai és polgári hatóságai is részt vesznek. Képviseletét magát a Magyar Ökölvívó Szövetség is Pusák László, vidéki bizottsági elnök személyében. Kovács Ferenc szakoktató a pécsi csapatot a következőképpen állította össze: Köteles (Erdősi), Vágner, Király I., Király II., Csendes, Dévai (Balatinc), Dióslaki és Hauk (Manzini). Budapest csapatában világhires klasszisok vannak, de a pécsi szív talán a lehetetlent is meg tudja dönteni.

A rendőrség az ünnepélyes fogadásra való tekintettel kéri a közönséget, hogy a helyét mindenki fél 7 óra előtt foglalja el, épp ezért a torlódások elkerülése végett a jegyek árusitását már délután 5 órakor megkezdik.

A mérkőzést csak abban az esetben halasztják el más napra, ha zuhogó eső lenne, kisebb zápor ellenére a mérkőzést megtartják kint a Tüzér-utcában. Elmaradás esetén vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Nemzeti Színházban rendezik.

BUDAPEST VÁLOGATOTT ÖKLÖZŐINEK ÖSSZEÁLLÍTÁSA

A szombat esti nagyszabású ökölvívómérkőzésre Budapest válogatott csapatát a következő összeállításban küldik le Pécsre: Fogarasi (K. Madisz.), Várhegyi FTC), Fehér (Rendőr SE), Budai (BTK), Montera (BTK), Svarkó (MÁVAG), Torma II. (Vasas), Szigeti (Vasas), Tannamár (Vasas). A felsoroltak valamennyien a most megtartott Budapest bajnokságon első helyezést értek el. A csapatban csupán Tannamárnak bizonytalan a szereplése, tekintettel arra, hogy a Budapest-bajnokságon rendkivül rosszul szerepelt. Ha az összeállitást figyeljük, sok uj tehetséget találunk, akiknek szereplése elé nemcsak a pécsi közönség, hanem az egész ország sporttársadalma érdeklődéssel tekint. Különösen az ad rendkivüli jelentőséget e mérkőzésnek, mert ezen az összecsapáson dől el a magyar-román válogatott mérkőzésen szereplő magyar válogatott összeállítása. A pécsi csapatból ugyanis Király I., Csendes, Dióslaki és Hauk jöhetnek számításba. De könnyen meglepetések is születhetnek. Jegyek elővételben a Dreszman-cégnél, (Széchenyi-tér), az Idegenforgalmi irodában, Erzsi hölgyfodrászszalonban (Kossuth L.-u. 1.) és Gáspár cégnél (Szigeti-ut 1.) kaphatók. A mérkőzés szombaton este fél 7 órakor kezdődik pontosan. Kérik a közönséget, hogy fél 7 órakor mindenki foglalja el a helyét az ünnepélyes fogadtatásra való tekintettel.

Színészek és orvosok labdarúgómérkőzése a Vöröskereszt kórház javára. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a színészek és orvosok érdekesnek igérkező labdarúgó mérkőzést rendeznek a Hunyadi-utcai sporttelepen. A tiszta jövedelmet a pécsi Vöröskereszt kórház céljára fordítják. A színészek csapatában Zách, Csonka, Kovács, stb. is helyet kap.

— **A búza uj ára Budapesten és vidéken.** Pécs és Baranya vármegye közellátási kormánybiztosának közlése szerint a 30.300/1945. K. M. sz. rendelet értelmében 1945 június 30-i hatállyal a búza ára Budapesten átvéve métermázsánként 500.—, vidéki állomásokon átvéve 450.—, termelőhelyen átvéve 400.— pengő.

ELADÓ egy kisebb és egy nagyobb méretü perzsa összkötőszőnyeg. Cimi Megye utca 24 sz.

ELADÓ férfi, barna, csikos, öltöny és fekete, szürke tavaszi átmeneti és téli nagykabát jutányos áron. Mátyás Flórián utca 8 szám.

TANÜGYI HIREK

A református polgári leányiskolában az 1945/46. tanévre szóló beiratkozás folyó hó 16-án és 17-én délelőtt 8 órától 12 óráig tart. A növendék az iskolai és születési bizonyítványát hozza magával.

A pécsi polgári fiúiskolában az 1945/46. tanévre a beiratások július hó 16-án (I—II. oszt.) és 17-én (III—IV. oszt.) délelőtt 9 órakor kezdődnek.

Beírások a Miasszonyunk-zárda iskoláiba. A) A leánygimnáziumba: Folyó hó 16-án délután ½3—5 óráig az I. és II. oszt. tanulói iratkoznak, 17-én délelőtt 8—12 óráig a III—VIII. osztálybeliek. A beiratáshoz az intézet volt növendékei csak a tanulmányi értesítőt hozzák magukkal. Az először iratkozók (I. oszt.) értesítőkönyvet, keresztlevelet, anyakönyvi kivonatot és újraoltási bizonyítványt hoznak magukkal és szüleik vagy helyetteseik kíséretében jelennek meg. A szükséges tudnivalók az intézet hirdetőtábláján olvashatók. — B) A leányliceum- és tanítónőképző-intézetben: A II—V. oszt. tanulók folyó hó 16-án délután ½3—5 óráig, az I. osztálybeliek 17-én délelőtt 8—12 óráig iratkoznak. Az intézet volt növendékei csak tanulmányi értesítőt, az I. oszt. tanulói keresztlevelet, anyakönyvi kivonatot, tanulmányi értesítőt és helyhatósági bizonyítványt hoznak a beiratáshoz és szüleik vagy helyetteseik kíséretében jelennek meg. A szükséges tudnivalók az intézet hirdetőtábláján olvashatók. — C) A polgári leányiskola I. osztályába folyó hó 16-án délután ½3—5 óráig iratkoznak a tanulók. Értesítő könyvet, keresztlevelet, anyakönyvi kivonatot és újraoltási bizonyítványt hoznak magukkal és szüleik vagy helyetteseik kíséretében jelennek meg. A II—IV. osztályba folyó hó 17-én délelőtt 8—12 óráig iratkoznak a tanulók, tanulmányi értesítőt hoznak magukkal. A szükséges tudnivalók az intézet hirdetőtábláján olvashatók. — D) Az elemi leányiskolában szeptemberben lesz a beiratás.

Közellátási tájékoztató

TEJJEGYEK ÉS PIPERESZAPPAN-UTALVÁNYOK KIKÉZBESÍTÉSE

A közellátási ügyosztály július hó 14-től, szombattól kezdődően a 6 éven aluli gyermekek és a tüdőbetegek, valamint gyomorfekélyes betegek részére július hó 1-től, 1946. év március hó 1-ig terjedő időre tejjegyeket és ugyancsak a 6 éven aluli gyermekek részére piperészappan-utalványokat kézbesít ki.

Ezért a közellátási ügyosztály felhívja az igényjogosultakat, hogy az utalványok átvétele végett szombattól kezdődően a családból mindig tartózkodjon valaki odahaza.

SZAPPANELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály közli a hatóság által megállapított és jelenleg érvényben lévő fogyasztói szappanárakat. Mosószappan kg-kint 70.— P, piperészappan 10 dkg-os drb-kint 21.10 P, borotvaszappan 5 dkg-os rudankint 13.50 P.

VÁGÁSI TILALOM.

A közellátásügyi miniszter 350.718/1945. sz. leiratában a legszigorúbban utasította a város polgármesterét, hogy Pécsett a szarvasmarha- és sertésvágást haladéktalanul szüntesse be.

Ennek következtében a város polgármestere közli a város közönségével, hogy e héttől kezdődően a húsellátást a város részére biztosítani nem tudja.

A legutóbbi közgyűlésen a törvényhatósági bizottság a polgármester javaslatára feliratot intézett a közellátásügyi miniszterhez, amelyben azt kérte, hogy a város közönsége részére húskontingenst állapítson meg. Amennyiben ezen feliratnak eredménye lesz, a polgármester a város közönségét újból el tudja látni hússal.

ELVESZETT egy háromhónapos angóra nyúl hétfőn reggel. A becsületes megtaláló vagy nyomravezető 100 P. jutalmat kap. Szilágyi Dezső utca 17.

4 DRB. SULDÓ (kukoricával) eladó. Ugyanott egy férfi gumiesőkabát is eladó. Érdeklődni: Dohánygyárban a gondnokéknál.

PERFEKT gyors- és gépíróno ügyvédi irodába azonnalra felvétetik. Jelentkezés hétfőn 10—12-ig dr. Kazár, Perczel utca 13. sz. Ugyanott garzónlakáshoz bejáróno felvétetik.

PÁRTMOZGALOM

A Magyar Kommunista Párt sakkköre vasárnap délelőtt ½10 órakor az augusztusi versenyek osztályozó mérkőzését tartja. Pontos megjelenést kérünk!

A Nemzeti Parasztpárt megyei titkársága felhívja összes vidéki szervezetét, hogy folyó hó 15-én, vasárnap d. e. ½11 órakor kezdődő megyei vezetőségi gyűlésen okvetlenül képviseltesse magát a titkárral vagy elnökkel.

A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt Ifjúsági Csoportja folyó hó 16-án d. u. 6 órakor a Belvárosi Katolikus Körben taggyűlést tart. A taggyűlés tárgya: tisztújítás. Tekintettel a tárgy fontosságára, minden tag megjelenésére számít a vezetőség. Belépés csak tagsági igazolvánnyal. Akik még nem kapták meg igazolványaikat, d. e. 9—3 óráig átvehetik a Párt helyiségében (Boltívköz 2., Király-utca sarok).

Szakszervezeti hírek

Július 15-én 9 órakor a Park moziban összvezetőségi ülést tartunk. Minden vezetőségi, választmányi és bizalmi tag jelenjen meg. Pontos megjelenést kérünk. Szabad szakszervezeti titkárság.

Felhívás a Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezet tagjaihoz. Szombaton, 14-én a Húsipari szövetkezet valamennyi üzlethelyiségeiben megkezdjük az árusítást, szakszervezeti könyvecske felmutatása mellett egyelőre burgonya és bab vásárolható.

BUTOROZOTT szoba komoly férfi részére július 15-ére kiadó. Kiskirály u. 3.

MEGVÉTELRE keresek egy jókarban lévő háló, vagy kombináltszoba-bútort. Cím: B. Konyhás Sándor Pécs Szőlő-u. 23.

MEGVÉTELRE keresek egy jókarban lévő mély gyermekkocsit. Cím: B. Konyhás Sándor, Pécs, Szőlő utca 23. sz.

VENNÉK keveset használt rekamiét. Ajánlatokat telefon: 25-86 sz. kérek.

18 KH. SZÁNTÓ és 2 kh. rét felesbérletbe kiadó. Szava 4. házszám.

TELJES, jó állapotban levő jégszekrény eladó. Cím: Majorossy Imre u. 15. sz.

TAKARÍTÁSRA bejárónőt felveszek. Erreth Lajos-utca 15 szám.

KÉT SZEMÉLY részére ágy kiadó. Nagyflórián utca 5 szám.

BOROS-ÜVEGET pezsgős-üvegért cserélünk. Littke pezsgőgyár.

A BOTYKAPETERDI ref. egyház pályázatot hirdet üresedésben lévő kántortanítói állásra. Javadalma föld- és terményjárandóság 43 egység és államsegély. Kötelessége az egyházi törvények szerint. Határidő július 31. Posta: Nagypeterd, Baranya vármegye.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy az 1080/1945. M. E. számú rendelet alapján működő és egyes pécsi közalkalmazottak igazolását végző IV. számú Igazoló Bizottság 1945. évi július hó 23-án délután 4 órai kezdettel a szolgálati helyére visszaérkezett dr. Mansfeld Géza egyetemi ny. r. tanár, a gyógyszertani intézet igazgatója, dr. Magyar Miklós kórbonctani intézeti tanársegéd, dr. Schmelz Dezső bőrgyógyász tanársegéd, dr. Szontagh Ferenc gyógyszertani intézeti fizetéstelen tanársegéd, dr. Csermely Hubert kórbonctani int tanársegéd igazolása tárgyában tárgyalást tart és nevezettek igazolása ügyében határozatot hoz.

Ismételten és nyomatékosan hívom fel a lakosságot, hogy minden gátlást, kicsinyes szempontot félretéve, bátor kiállással és önérzetes helytállással írásban jelentse be a fent felsorolt közalkalmazottak népellenes politikai magatartására és ténykedésére vonatkozó észleteit és közölje velem, hogy a felsoroltak közül sértette-e vagy sérti-e bárki a magyar nép érdekeit.

Az írásbeli jelentést ajánlott levélben kell megtenni, amennyiben a bizonyítékok, (tanuk, okiratok, stb.) megjelölendők. A bejelentő neve és a bejelentő hivatalban is nyilvántartott lakcíme feltétlenül közlendők, mert ezek nélkül a bejelentés eljárás alapját nem képezheti. Az írásbeli bejelentést hozzám, Egyetem, Jogi kar I. em. 16 szám alá, küldendő be.

Pécs, 1945. július 6.

Dr. Kassay József s. k.
az igazoló bizottság elnöke.

Harkány-gyógyfürdőn

a kádfürdők, medencefürdők és a thermáltófürdők MEGNYILTAK.

Fehérnemű és fürdőruha kiszolgálása szünetel.

Naponta két vonatpár:

Indul Pécsről: . . . . 6 h 05 13 h 27

Vissza Harkányfürdőről: 7 h 30 19 h 20

110-VOLTOS villanyvasaló eladó. Megtekinthető reggel 7-től 3-ig. Gumiüzem, Ferenciek utca 8.

GYALUPADOT vesz Fuchs bútorüzem Deák-utca 21. Telefon: 17-25.

ELCSERÉLNÉM belvárosi szoba-konyhás lakásomat hasonlóért. Tel.: 12-28 sz.

BÉRBEVENNÉK a város területén magános családi házat, istállóval. Bér megegyezés szerint. — Címeket: Tóth, Klimó utca 30. Telefon: 24-56.

TELEK 450 öles kertvárosban. — 500 öles kisállomásnál, 800 öles repülőtérnél, 340 öles pálosoknál, 130 öles Siklósi utcában. **Szőlő** 900 öles kettő szobával a Bárányúton. **Sarok ház** Mohácsi-országút elején eladó. **Bod** közvetítő.

KERESEK megvételre 42-es és 43-as bőr, férfi, szandált. — Várnagy Ferenc Vajszló címre.

ÁLLANDÓ szénfuvarozásra fuvarosokat felveszek. Alsómalom utca 15.

KÉT SPORT gyermekkocsi és 2 új roller eladó. Pucher utca 8.

A II. sz. Igazoló Bizottság folytatólagos hirdetménye.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy 1080/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő Igazoló Bizottság 1945. július hó 23. napját követő napokban az alant felsorolt eltávozott és visszaérkezett, valamint az eddigi hirdetményekből kimaradt közalkalmazottak igazolása tárgyában tárgyalást tart és igazolások kérdésében határozatokat hoz.

E bizottság elé Pécs szab. kir. város és a magyar államrendőrség pécsi kapitányságához tartozó tisztviselők és egyéb alkalmazottak igazolási ügyei tartoznak.

Tóth Ernő irodatiszt, Somogyvári István kisegítő munkaerő, Wéber György, Olajos István, Kovács János, Heffner István, Horváth K. Jenő, Bárwáth József, Dörnyei Ferenc, Petz Ferenc, Békés István, Jellinek Nándor László, Jandó György, Hoffmann István, Latincsics Nándor György, Bisztrián Lajos, Heidfogl Alajos, Körző Kálmán, Kiss Ferenc, Varga Sándor és Frankói János katonai beszállásolási és lakásnyomozók. Czike Jenőné sz. Böröcz Anna szoc. szakelőadó, Konz Lajosné sz. Blazsek Erzsébet, szoc. szakelőadó, dr. Wéber Mihályné sz. Krénusz Ilona tanár, Szőke Ferencné e. ü. védőnő, dr. Kövesi Eszter kórházi alorvos, Agócsy László tanár, Garam Melánia tanár, Amrein Antal detektív, Mohácsi László detektívgyakornok, Boros Miklós detektívgyakornok, Berta Ferenc rendőr, Tóth Ferenc hiv. tüzoltó.

Ismételten és nyomatékosan hívom fel a lakosságot, hogy minden gátlást és kicsinyes szempontot félretéve, bátor kiállással és önérzetes helytállással írásban vagy szóban jelentse be, hogy az itt felsorolt köztisztviselők népellenes politikai magatartására és ténykedéseire vonatkozó észleleteit, és közölje velem, hogy magatartásával és cselekedeteivel a felsoroltak közül bárki sértett-e vagy sérti-e a magyar nép érdekeit.

Az írásbeli bejelentés ajánlott levélben kell, hogy történjék, melyben a bizonyítékok (tanuk, okiratok, stb.) megjelölendők. A bejelentő neve és a bejelentő hivatalban is nyilvántartott lakcíme feltétlenül közlendő, mert ezek nélkül a bejelentés eljárás alapját nem képezheti.

Az írásbeli bejelentés hozzám, Városháza, III. emelet 110. címzendő, szóbeli bejelentés pedig naponta délelőtt 8—10 óráig ugyancsak ott tehető meg.

A tárgyaláson a panasznak szóbeli előadhatása végett, bárki személyesen is megjelenni jogosult.

Pécs, 1945. július 12.

Pál Leó Ferenc
a bizottság elnöke.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

IRÓGÉPSZALAG, carbon, stencylpapír kapható, Rigó töltőtollklinika Pécs, Deák-utca, telefon: 10-32.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon: 20-92. Iroda: Jókai-tér 4 szám, ifj. Hoffmann.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

BORBAN AZ IGAZSÁG, de az is igaz, hogy Frankfurternél értékesíteni tudja ingóságait. Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

KÉT TANULÓFIÚT felveszünk. Kezdő fizetés havi 180.— P. Legalább 8 elemit, vagy 4 középiskolát megkívánunk. Izsák József Rt. fiókja, Pécs, Széchenyi-tér 8.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

TÁNC-tanulás magánúton. Fellner tánctanárnál, Városház utca 2., félemelet. Telefon: 30-65.

JÓL fejlett macskákat vesz a Szemklinika.

LAPKIHORDÓKAT felvesz folyó hó 15-i belépésre a DUNÁNTULI NÉPSZAVA kiadóhivatala, Perczel utca 2 sz. alatt.

FOSZFOROS patkány-, csótány- és poloskairtó folyadék, békebeli minőségben, újból kapható. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz utca 13. Telefon: 10-11.

CIÁNOZÁST újból megkezdtük. munkákat mérsékelt mennyiségben vállalunk, békebeli anyaggal. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz-u. 13. sz. Telefon: 10-11.

CSÉPLŐSÖK, malomtulajdonosok figyelmébe. Szíjvíasz, békebeli minőségben kapható Kutas Vegyiüzem Pécs, Teréz-u. 13. szám.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

VENNÉK 2—3 hl.-es szőlőprést. Cím: Heller József Pécsvárad.

JAVITÁST gyorsan készít. Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-u. 2. Tel.: 33.-46

REKAMIÉK vagy választékban. Ábrahám kárpitosnál Pécs, Deák-utca 2. sz. Telefon: 33-46.

18 HOLD FÖLD, felesbe, kiadó, lakás és gazdasági épülettel, Gerde községben, házszám 35.

MŰROSTMENTES, keveset használt, világos férfiruha középtermetre eladó. Felsőbalokány-utca 12.

Pécs város polgármesterétől.
32.552/1945. C. szám.

Tárgy: Mezőgazdasági munkások és gazdasági cselédek ezideig ki nem szolgáltatott bérének rendezése.

HIRDETMÉNY.

A Magyar Közellátási Miniszter úr 750.050/1945. sz. rendelete szerint nincs akadálya annak, hogy a mezőgazdasági munkások hátralékos konvencióját a gazdaság természetben kiadhassa, ha az e célra szükséges terménymennyiség a gazdaság rendelkezésére áll. E címen havonként és fejenként 15 kg. szolgáltatható ki. Amennyiben a konvenciós cselédek — a gazdasággal kötött megállapodás szerint — e mennyiségnél több járna, többlet értékét a gazdaság készpénzben egyenlítheti ki.

Pécs, 1945. évi július hó 4.

A polgármester.

Szerkesztőbizottság:
BERR VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — POZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 158. szám. Ára 3 pengő. Pécs, 1945 július 15. Vasárnap.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Vasárnap este tartja a három vezető politikus első megbeszélését Potsdamban

A három nagyhatalom elé kerül a csehszlovákiai németek és magyarok kitelepítésének ügye — Eredménytelenül végződött a simlai konferencia

A világ közvéleménye lélegzetvisszafojtva tekint a potsdami találkozó elé, amelynek most már tényleg előestéjén állunk. Churchill valószínűleg elindult Hendaye-ből repülőgépen Berlinbe, ahol az erősen őrzött tempelhofi repülőtéren fog leszállani. Kíséretének néhány tagja máris megérkezett. A brit delegáció 30 házat foglalt le Potsdamban. Truman cirkálója közeledik Anwerpen felé, ahonnan autón folytatja útját Brüsszelig. Brüsszelből repülőgépen utazik Berlinbe. Valószínűleg Eisenhower tábornokkal egyidőben érkezik a német fővárosba.

Londoni diplomáciai tudósítók szerint

a három vezető politikus vasárnap este tartja az első, nem formális megbeszélést.

A megbeszéléseket teljes titoktartás fedi és újságírókat nem engednek a potsdami körzetbe.

A laptudósítók biztosra veszik, hogy a háború utáni Európa számos problémáját vitatják meg, többek között Németország keleti határainak kérdését, a lengyel—cseh határ kérdését, Keletporoszországnak, a Junkerek főerősségének sorsát, a jugoszláv olasz határkérdést és Ausztria helyzetét.

Ausztria függetlenségét már a teheráni nyilatkozat is biztosította. Ezenkívül számos balkáni probléma is megoldásra vár.

A gazdasági és élelmezési szakértők segítségére lesznek a három vezető politikusnak a terv kidolgozásában, amely megmentheti Európát a téli éhinség veszedelmétől.

Végül ki kell dolgozni a Németország legközelebbi és távolabbi jövőjével összefüggő kérdéseket.

A Times szerint a postdami találkozó előzetes békekonferencia jellegét ölti magára.

A megbeszélések súlypontja nem az ellenség elpusztítása, hanem az újjáépítés kérdése.

A három nagyhatalom minden eddigi cselekedete bölcsnek bizonyult és feljogosította a világot, higyjen a szövetségesek egyetértésében, amely a tartós béke egyetlen záloga. Alapvető fontosságú, hogy megállapodjanak, mennyi szabadságot biztosítsanak saját befolyási zónájukban. Bármely hatalom önkényes eljárása a másik hatalom önkényes eljárására vezethet. Mennél nagyobb területre terjed majd ki a közös szempontok szerint történő megszállás, annál reményteljesebb lesz az együttműködés hatályossága.

A megszállási módszerek összehangolására utal a hír, amely Montgomery marsall főhadiszállásáról érkezett és amely hírül adja, hogy

a szövetségesek náciellenes politikájának eredményeképpen sikerült a veszedelmes és befolyással bíró náci elemeket kiküszöbölni a német nép életéből.

Éppen ezért időszerű, hogy megengedjék a brit katonáknak a német férfiakkal és nőkkel való beszélgetést a nyilvános helyeken. Ausztriában szintén megengedték a brit katonáknak az osztrákokkal való beszélgetést.

A brit megszálló hatóságok

az utóbbi intézkedésekkel a szovjet kiegyensúlyozott és rugalmas megszálló politikáját követik.

A szovjet politika mindig hangsúlyozta, hogy a német imperializmus és náci vezetők ellen folytatja a háborút, de nem célja a német nép elpusztítása. Ezt bizonyítja, hogy

három tartományban máris engedélyezte a német közigazgatást, valamint a demokratikus pártok működését.

A szovjet ezzel máris megkezdte a német nép „átnevelését", amely egyik fontos célkitűzése a szövetséges politikának.

BENES ELNÖK NYILATKOZATA

A három szövetséges nagyhatalom kiegyensúlyozó befolyása nyilvánul meg Benes elnök legutóbbi nyilatkozatából, amelyet az Associated Press prágai tudósítójának adott.

Benes kijelentette, hogy a csehszlovákiai német és magyar kisebbség kitelepítésének tervelt a csehszlovák kormány a brit, szovjet és amerikai kormány elé terjesztette.

Az elnöknek e szavai tagadhatatlan visszakozást jelentenek a csehszlovák hivatalos helyek kezdeti kíméletlen fellépése után. A változás minden kétséget kizáróan külső közbelépés eredménye. A visszakozás leplezésére Benes elnök szükségesnek tartotta hozzáfűzni, hogy Csehszlovákia jövőjét csak a két és félmilliónyi német és 400.000 főnyi magyar kisebbség kitelepítésével tudják biztosítani.

Benes elnök szerint a nagyarányú kitelepítésnek három feltétele van:

1. el kell nyerni a nagyhatalmak beleegyezését, 2. összetüzések nélkül kívánják végrehajtani, 3. a hatósági áttelepítésnek emberséges módon kell megtörténnie. Az áttelepítés lebonyolítása másfél évet venne igénybe.

A magyar kisebbség áttelepítését megkönnyíti a körülmény, hogy Csehszlovákia ugyanannyi Magyarországon élő szlovák nemzetiségüt hajlandó befogadni.

A mi megjegyzésünk mindezzel kapcsolatban csupán az a reményteljes kívánság lehet, hogy a nagyhatalmak közbelépése, amely bizonyos mértékben máris gátat vetett a csehszlovákiai magyarüldözési hullámnak, a jövőben is szerencsésen fogja éreztetni befolyását.

A KÍNAI MINISZTERELNÖK DIPLOMÁCIAI MEGBESZÉLÉSEI

Dr. Soong kínai miniszterelnök moszkvai diplomáciai tárgyalásai megszakadtak Sztalin generalisszimusz és Molotov potsdami utazása miatt.

A kiadott nyilatkozat szerint a megbeszélések baráti légkörben folytak.

A megbeszélések tárgya a Szovjetunió és Kina közötti viszony tisztázása, a központi kínai kormány és a kínai kommunisták viszonyának kérdése, továbbá a Kínába irányuló szovjetszállítások ügye volt. Az utóbbi kérdés összefügg a Japán elleni háborúval.

London szerint a kínai miniszerelnök a közeljövőben az angol fővárosba is ellátogat, ahol folytatja diplomáciai megbeszéléseit.

FRANCIAORSZÁG

Július 14-én, szombaton ünnepelte meg Franciaország többéves német megszállás után hagyományos nemzeti ünnepét, a Bastille lerombolásának évfordulóját. De Gaulle miniszterelnök előtt díszfelvonulást rendeztek a francia csapatok, akiknek menetében a németországi gyüjtőtáborokból visszatért politikai deportáltak is résztvettek.

A francia minisztertanács jóváhagyta a javaslatot, hogy október 14-én népszavazás döntsön az alkotmányreform szükségessége felől. A kormány döntése nemcsak a kommunista párt, hanem az ellenállási mozgalom leghevesebb ellenállásába ütközik.

BELGIUM

A Lipót belga királlyal folytatott salzburgi megbeszélésekbe a belga anyakirályné is belekapcsolódott, aki Spaak külügyminiszter kíséretében Salzburgban járt. Károly régensherceg és Van Acker miniszterelnök vasárnap térnek vissza Brüsszelbe, ahol nyilatkozatot adnak ki a király lemondásáról.

JUGOSZLÁVIA

A belgrádi rádió közölte, hogy a horvát nemzeti felszabadítási front ülést tartott Zágrábban. Az ülésen határozatot hoztak, hogy kiket küldenek ki a föderatív Jugoszlávia törvényhozótestületébe, az Avnojba és egyuttal elhatározták, hogy az eddigi horvát törvényhozó testület, a „Zavnoh" a hagyományos „szábor" nevet veszi fel.

EREDMÉNYTELENUL VÉGZŐDÖTT A SIMLAI KONFERENCIA

A simlai konferencia, amely elé olyan nagy reményekkel tekintett az angol közvélemény és amely *hivatva lett volna megalapozni India szélesebb alapokra fektetett önkormányzatát, eredménytelenül végződött.* Lord Wawell alkirály sajnálatát fejezte ki emiatt és kijelentette, hogy minden tőle telhetőt megtett a megegyezés érdekében.

Amint a sajtójelentésekből kiderül, *a konferencia kudarcát a számbelileg túlsúlyban lévő kongresszusi párt* (Gandhi pártja) *és a számbelileg kisebb, de annál öntudatosabb muzulmán liga közötti áthidalhatatlan ellentétek okozták.* Ezek az ellentétek évszázadokra nyulnak vissza és sokkal mélyebbek, semhogy az angol politika kompromisszumos beavatkozása át tudná hidalni azokat.

A LEGFELSŐ FASISZTA BÍRÓSÁG TAGJAIT IS FELELŐSSÉGRE VONJÁK

A fasiszta megszállás alól felszabadult országokban mindenütt folyik a háborús bűnösök megbüntetése. A szabadságszerető népeknek a háborús bűnösökkel szemben kíméletlenül kell eljárniok, hogy elejét vegyék egy újabb háborúnak. Az olasz háborús bűnösök közül máris sokan elnyerték büntetésüket. A napokban kezdik meg egy újabb csoport ismert fasiszta bűnperének tárgyalását. A vádlottak között van a fasiszta olasz politikai rendőrség 20 tagja is. Ezzel egyidejüleg kezdik meg a legfelső bíróság 49 tagjának bűnperét is.

GRAZIANI KIADÁSÁT KÉRIK AZ OLASZOK A SZÖVETSÉGESEKTŐL

Rómából érkezett jelentés szerint az olasz igazságügyminiszter kormánya nevében azzal a kéréssel fordult a szövetségesekhez, hogy szolgáltassák ki Graziani tábornagyot, akit a szövetségesek foglyul ejtettek és egy észak-olaszországi fogolytáborban őriznek. Mihelyt az angolszászok kiadják a fasiszta tábornagyot, bíróság elé állítják. A tábornagy elleni vádirat megszövegezésén már dolgoznak.

HÚSZEZER FRANCIA HAZAÁRULÓT ÍTÉLTEK SZABADSÁGVESZTÉSRE, EZRET HALÁLRA

Párisi jelentés szerint a 9 hónappal ezelőtt megkezdett tisztogatási akció folyamán eddig 20.000 francia hazaárulót ítéltek el a különböző bíróságok. A kivégzettek száma eléri az ezret.

A munka hősei

végre megkapják nálunk is azt az elismerést, amelyet más országokban, elsősorban pedig a Szovjetunióban már régen megkaptak éspedig nemcsak üres vállveregetés formájában, hanem tényleg az egész társadalom, sőt az egész nemzet méltó viszonzásával. Mi csak beszélhettünk évtizedek óta arról, hogy a munkának ép úgy meg vannak a hősei, mint a háborúnak, ma azonban amikor egy rövidlátóan sőt gonoszul tönkretett ország, az egész magyar nemzet *hazájának* felépítéséről van szó, nem késhet tovább ez a mélységes ösztönzés és annyira fontos kitüntetés. A „Munka Hőse" érdemrend, amelyet a demokratikus magyar kormány most alapít, ezt a célt szolgálja *és nagyon helyes, hogy az erkölcsi elismerésen és kitüntetésen kívül a munka hősei gazdasági és társadalmi előnyökben is részesüljenek.* Ép ma *trunk* cikksorozatot, azokról a hősökről, akik itt a város közelében, mélyen a föld alatt nélkülözésekkel küzködve, sőt sokszor éhezve is példát mutatnak, hogyan kell országot építeni s példát mutatnak, anélkül, hogy bármi reményük lehetne munkájuk igazi elismerésére. Vajon igazságos dolog-e, hogy amikor a munkának igazi hősei a föld alatt, a bányákban, a vasutakon, a mozdonyokon, künn a pályatesteken, az épületeken, a romok fölött vagy a tervező íróasztalok, rögépek mellett minden erejüket megfeszítik s alig keresnek annyit, hogy betevő falatra jusson, akkor hivalkodó kirakatokban díszlik a sonka, zsir, cukor s minden földi jó — *de nem azoknak, akik a haza fölépítésén dolgoznak, hanem azoknak, akik legföljebb furfangosan ötleteket gyártanak, miként is lehet percek alatt tizezreket keresni, hogyan is lehet könnyen élni a dolgozók nyakán!* Az effajta jelenségek csak a reakciót erősítik s nagyon helyes, hogy a kormány végre, amikor a Munka Hőse érdemrend alapítására gondol, egyuttal *elrendelt az újjáépítési munkakötelezettséget* is. De ne csak azt vizsgálják meg, hogy a volt szakmunkások most mit dolgoznak s ne csak őket állítsák munkába, hanem *állítsák munkába ennek az országnak minden épkézláb emberét, mert a haza nem türheti azt, hogy százezrek becsületesen, nélkülözések között dolgoznak,* teszik jóvá azoknak bünelt, akik azelőtt is csak ellenük „dolgoztak", hanem végezzenek munkát azok is, akik ma könnyen élnek s feketézéssel, csalafintasággal igyekeznek a dolgozó tömegek nyakán megélni, csak úgy, mint ezt a legesunyább reakciós fasiszta időkben tették. A munka hőseit igenis tüntessük ki, kapjanak látható erkölcsi elismerést és kapjanak emellett gazdasági elismerést is, de *tegyék egyszersmindenkorra lehetetlenné, hogy a dolgozókból élő munkátlan paraziták a markukba röhögjenek s duskálva föl éljenek a dolgozók bőrén.* Aki ma nem végez hasznos munkát a hazáért, akár a munkapad, akár az íróasztal mellett, azt kényszeriteni kell arra, hogy dolgozzék és heréskedésével ne erősítse a reakciót s ne hozzon szégyent a becsületes dolgozókra! *(cs. z.)*

A NÉMET MEZŐGAZDASÁG LEGSURGŐSEBB FELADATA A TERMÉSBETAKARÍTÁS

Drezdában a körzeti elöljárók és a polgármesterek összejövetelt tartottak, amelyen a termés betakarításának előkészítésével foglalkoztak. A szovjet parancsnokság megengedte a parasztoknak, hogy a beszolgáltatáson tulmenőleg meglévő terménykészleteiket szabadon eladhatják. A hitlerizmus idejében a parasztoknak saját fejadagjuk visszatartása mellett mindent be kellett szolgáltatni. A szovjet parancsnokság intézkedése a parasztokat eredményesebb munkára serkenti. Erre szükség is van, mert a fasizmusból való kiábrándulás sok parasztot közömbössé tett. A német nagybirtokokat egyébként a törpebirtokosok között felosztják, illetve az állam veszi át.

LEMONDATTÁK MEXIKÓ SZOVJETELLENES KÜLÜGYMINISZTERÉT

A moszkvai rádió ismertette az Associated Press amerikai hírügynökség közleményét Padilja mexicoi külügyminiszter lemondásáról. A lemondott külügyminiszter a hirszolgálati iroda tudósítója előtt kijelentette, hogy lemondását külpolitikáját érő állandó támadások idézték elő. Padilja ezközölte ki Argentínának a sanfranciscoi értekezletre való meghivását. Emiatt mind mexicói, mind külföldi részről támadások érték. A dél-amerikai munkás szövetség elnöke Padiljat szovjetellenes manőverekkel vádolta. Ezzel kapcsolatban a demokratikus lapok is követelték lemondását.

A földreform — és ami mögötte van

100.000 hold már új tulajdonban van — Folyik a telepítés — A mintagazdaságok ügye — Ki kaphat földet?

Ezer év alatt, amióta „hont foglalt" a magyarság, az egymást érő szellemi és társadalmi „földrengések" akármennyi változást hoztak a sajátos magyar életbe, egyet nem hoztak: *a földön, az áldott anyaföldön a magyarság többsége nem lehetett a maga gazdája!* Most ezer és ezer földdel álmodó megérte, hogy úgy mozdult a világ: az álomból fogható valóság vált. Mienk a föld, mienk, parasztoké, akik verejtékezhettünk, vért hullathattunk érte, de gyümölcsét mások, legtöbbször a „jött magyarok" takarították be.

Meghasadt a hajnal. Nem baj, ha fellegek közül is. Ránk virradt!

Mindennapi életünk szürke egymásutánja el-eltereli érdeklődésüket arról, mennyi minden feladatot ró ennek a „hajnalhasadásnak" gyakorlati megvalósítása a szakemberekre, milyen problémák merülnek fel, amíg elmondhatjuk: Magyarország földje a mienk, parasztoké. Balhiedelmek, keserűségek fekélyei is felfakadnak a tájékozatlanság következtében, délibábkergetők törik össze magukat a valóság talaján: érdemes hát az egész hatalmas probléma csomót végigbogozni, felmérni a valóságos helyzetet és a tények dombjáról belelesni a holnapokba.

A Földbirtokrendező Megyei Tanács tagjai kalauzolnak bennünket azon a látszólag egyszerű „aktacsomón", amelynek felírása: *Földreform.* De milyen érdekes titkok húzódnak meg mögötte?

— Baranyamegyében hogyan állunk a juttatásokkal? — indítjuk el a beszélgetést a szűk kis szobában, ahova a szükség kényszerítette a tanács vezetőit, nehezítve munkájukat, akadályozva, a különben gyors elintézés ütemét.

— A megyében már birtokban vannak a juttatottak, *körülbelül 100.000 holdon. Húsz ezer az új birtokosok száma.*

— Mennyi az átlagos juttatás?

— Az országos átlagnak megfelelően gyermektelen házaspároknak öt hold. A gyermekek számával arányosítva ez az öt hold 12 holdig emelkedhet, kivételesen nagy családú igénylőnél pedig elérte a 15 holdat is.

— Maradtak-e még Nincstelen Jánosok?

— A megyében csak azok nincsenek még birtokon belül, akik a kiosztott föld elégtelensége folytán, tekintettel az igénylések nagy számára is, más községekbe kénytelenek áttelepülni. *Baranya megyében minden jogos földigénylő kielégítést nyer.*

— Jó, hogy érintettük a telepítés kérdését? Mi itt a helyzet?

— A telepítések kérdését a most megalakult népgondozó hivatallal karöltve oldjuk majd meg. *Már 500 családot, 2500 családtaggal áttelepítettünk az ország legsűrűbben lakott vidékeiről,* a további telepesek a hasonló mezőgazdasági körülmények között élő zalai mezőgazdasági munkások közül kerülnek ki. Az alföldiek a sajátos dunántúli viszonyok között nehezebben boldogulnának.

— Jut még nekik föld?

— Most alakítják meg azokat a három tagú járási bizottságokat, amelyek feladata lesz a rendelet értelmében *a német származású lakosság kategóriákba való beosztása* s működésük eredménye alapján történik meg aztán a volksbundisták vagyonának elkobzása, birtokból való kimozdítása és a juttatottak telepítése.

— Nem lesz gyerekjáték!

— Hát nem — fordít egyet a beszélgetése a tanács másik tagja. Közben — mivel zárt ajtók mellett tudjuk csak meglopni az időt — kopogások ropognak sűrű egymásutánban, telefon cseng, aki éppen nem beszél, iratokba mélyed el. — Ha már itt tartunk Zokszó nélkül essék — mondja a tanácstag, — de országos viszonylatban is talán a legnagyobb nehézségekkel mi vagyunk kénytelenek megküzdeni. Először is a legnagyobb megye a mienk, 303 községével. Azután körülbelül fele a falvaknak volksbund község. Ezért 4000 beadvány érkezett, rövid két és fél hónap alatt, amit el kellene bírálnunk, döntést, határozatot hoznunk. Némelyik nehezebb mint egy kövérre hízott polgári per.

Bólintanak rá. Ellenőségből nem mondják, de mi tudjuk, hogy valóban képtelen körülmények között kell dolgozniok. Tudomásunk szerint öt helyen megosztva van az öt szerv, amelynek jogában van, illetve kötelessége a döntés, és a „felek" bizony két-három helyet is végigkilincselhetnek, amíg érdemben választ kaphatnak, attól függően, mikor és hol vannak éppen az iratok. *Közérdek lenne, hogy ennek a fontos szervnek, akármilyen áron, de juttassunk már nem „méltó", de az összmunkát lehetővé tévő helyiséget,* mert ez a megoszlás, illetve még így is egyik más szerv zsúfoltsága már egyszerűen képtelenség!

Nem lesznek többé nadrágszíj-parcellák

Lapozzunk azonban eggyel tovább az aktacsomóban!

— Ismerkedjünk meg a mintagazdaságok kérdésével is, miután sok balvélemény terjedt el a közönség körében ilyen vonatkozásban is — kérünk további tájékoztatást.

— *Országos kívánalom, hogy legalább járásonként egy-egy, körülbelül 500 hold nagyságú mintagazdaság létesüljön.* Három célt kell megvalósítaniok: a lecsökkent állatállomány pótlását, magnemesítést, vetőmag termelést és szaporítást. Már most Baranyának hegyhát és pécsváradi járásában nincs akkora birtoktest, amelyből a célt szolgáló mintagazdaságot meg lehetett volna hagyni, így kénytelenek voltunk ezt a hiányt a mohácsi, illetőleg a villányi járásban pótolni, úgy, hogy itt egy-egy 1000 holdra duzzadó mintagazdaságot hagytunk. Hangsúlyozom, hogy a birtok kiválasztása úgy történt minden esetben, hogy a juttatottak jogos érdekét ne sértse.

— És a szőlők?

— *Baranyában két szőlészeti, mintagazdaság, illetőleg vincellériskola területét kellett biztosítanunk.* Egyiket a szentmiklósi szőlőtelepen, a másikat Villánykövesden jelöltük ki, ötven holdnyi nagyságban. Országos érdeknek tettünk eleget, amikor az üszögi uradalomból 50, Nezsdön (Sásd mellett) 50, Szentlőrincen 200, Siklóson 250, Mohácson pedig 50 holdat hagytunk meg a már működő, vagy a közel jövőben létesülő állami mezőgazdasági középfokú szakiskolák részére mintagazdasággul, illetve gyakorlóterületül. *A szentlőrinci, mohácsi és siklósi mezőgazdasági télt tanfolyamok már át is alakultak, a többit hamarosan életbe hívják.* Feladatok? A most birtokba juttottak itt tanulhatják majd meg, miképpen kell az 5—10—15 holdas típusú mintagazdaságokban a többtermelést elsajátítani. Pécsi szempontból különösen nagy jelentősége lesz az üszögi szakiskolának, mert azt a célt kell megvalósítania, hogy befogadja a város lakosságának azokat a gyermekeit, akik érdeklődnek mezőgazdasági ismeretek iránt, itt tanulhassanak és így biztosíttassék a városi többgyerekes kisemberek gyermekének mezőgazdasági elhelyezkedése.

— Miért nem kaphatnak ipari munkások és bányászok is szőlőt? — mutatunk rá egy sokakat fájdalmasan érintő problémára?

— Jó, hogy felvetette a kérdést, mert itt is félreértések vannak. A rendelet kifejezetten úgy intézkedik, hogy *földet csak mezőgazdasági cseléd, mezőgazdasági munkás és törpebirtokos igényelhet.* E szerint a családos és vagyontalan ipari munkások, hivatali altisztek, kistisztviselők csak házhelyekre és ezzel kapcsolatos konyhakertekre tarthatnak igényt, amelyek nagysága 300—500 négyszögölig terjedhet, illetve kivételes esetben, sokgyermeknél elérheti a 800 négyszögölet.

A helyzet ugyanis az, hogy *az ország egyéb részein így is ezer számra maradnak föld nélkül mezőgazdasági munkások,* akiknek egyéb megélhetési lehetőségük nincsen. Tehát az egyéb kategóriába tartozó nincsteleneknek csak olyan mértékben juthat föld, hogy ne sértse ezek érdekeit. Különben pedig iparosok, altisztek, kistisztviselők is kaphatnak szőlőt, de csak kertnek, házhelynek valót.

— Még nem érintettük az erdők kérdését!

— A rendelkezés értelmében a száz holdat meghaladó erdők állami tulajdonba mennek át. Átvételük folyamatban van és már a termelés is megkezdődött az erdőkben.

— A földbirtokreform végrehajtása során tekintettel vannak-e a tagosításra?

— Egyik legfőbb gondunk. *Ahol csak lehet a juttatott földet úgy osztjuk be, hogy a nadrágszíjparcellákat kiküszöböljük.* Ha közbesik más birtokosnak egy darab földje, igyekszünk rávenni cserére, hogy a juttatott birtok egységét így megóvjuk.

— Mi lesz az idei terméssel? Itt adódik a legtöbb félreértés.

— Igen. A helyzet t. i. az, hogy *az igénybevett földek termése már ebben az évben is a juttatottakat illeti, ha az új gazda részt vett már a tavaszi munkákban. Ha ellenben nem vett részt, a juttatott földet a régi gazda művelte meg, akkor a termés a munkát elvégző családot illeti meg.* A haszonbérlőnek, vagy tulajdonosnak 100 hold, illetőleg ha parasztszármazású a volt gazda: 200 hold terméséhez van jussa. *A juttatottnak kötelessége a neki jutó termésből holdanként 1 mázsa vetőmagot, 50 kg. szántási költséget és 30 P. általános költségmegtérítést fizetni a tulajdonosnak, illetve haszonbérlőnek. A rendelkezések értelmében az évelőnövények, kaszálók termése idén felesben illeti a juttatottat és a tulajdonost, illetve haszonbérlőt.*

— Egyéb?

— Ha minden problémát, ami felmerülhet és felmerül, érinteni akarnánk, akkor oldalak se lennének elegendők. Így befejezésül annyit szeretnénk a közönség lelkébe vésni, hogy a földreformot elsősorban a nincstelenek és *kizárólag a mezőgazdasággal foglalkozó nincstelenek javára hozta a kormány.* Azok tehát, akiknek már van valamennyi földjük, ne gondoljanak a meggazdagodás lehetőségére! Azok pedig, akiknek megélhetése iparukkal vagy egyéb módon van biztosítva, *ne vegyék el és nem is vehetik el az életlehetőséget attól a földmunkástól, akiknek megélhetését csak a föld biztosítja!*

A délibábkergetések és mendemondák, félreértések és félremagyarázások, nyugtalanságok és nyugtalanítások útvesztőjében, íme, ez az igazság! De ez *igazság!*

Zsikó Gyula.

A moszkvai rádió Magyarország külpolitikai helyzetéről

A moszkvai rádió szombat esti adásában Nikolaj Fjedorov cikkét ismertette. A legutóbbi hónapokban a Magyarországot környező területen egész sor olyan esemény történt, amelyek minden tekintetben kedvezően hatnak ki a magyar demokrácia fejlődésére. Romániában megszilárdult a Groza-kormány helyzete.

Kormányának az Erdélyben élő magyar kisebbség jogait tiszteletben tartó politikája nagy megelégedést váltott ki és lehetővé tette a magyar-román baráti közeledést.

Lengyelországban megalakult a nemzeti egység lengyel kormánya, amelyet a Szovjetunió és nagy szövetségesei elismertek. A magyar és lengyel nép baráti kapcsolatait szilárdabb alapokra helyezi a két ország közös külpolitikai törekvése; szoros baráti viszony elsősorban a Szovjetunióval, valamint az egyesült nemzetek többi országaival. A demokrata Jugoszláviában törvényben biztosították a kisebbségek egyenjogúságát. A két ország ifjúsága magára vállalta a baráti viszony megteremtésének kezdeményezését.

A magyar demokrácia jövője szempontjából a legfontosabb esemény Kárpátukrajnának csatlakozása az ukrán köztársasághoz.

Magyarországnak most többszáz kilométeres közös határa van a Szovjetunióval. Kárpátukrajna egyesülésének a szovjet népek nagy családjával felbecsülhetetlen jelentősége van Magyarország számára. A német fasiszta reakció veszélye végleg megszűnt.

Magyarországot minden oldalról demokratikus országok veszik körül. Ez fokozza Magyarország biztonságát, de egyben fokozott kötelezettségeket hárít a magyar demokráciára.

Németország után Magyarországon terjedt el legjobban a hitlerizmus mételye. Ép ezért

Magyarországon kell a legnagyobb éberrel eljárni a fasiszta maradványokkal szemben. A magyar demokratikus sajtó közleményeiből látható, hogy a tisztogatás nem folyik kellő alapossággal.

A szomszéd demokráciák bizalmára csak egy olyan Magyarország számíthat, amely lépést tart szomszédaival a demokrácia kiépítésében.

Viharos alkonyat

A tenyegetően komor felhőkből lecsapó szélvész és a forradalom vihara, egyszerre rázza meg a leningrádi házak ablakait, amelyek bezárt táblái mögött megbujó emberek, a félelem egyre növekvő árjában tuldokolva, mint a választóvízbe került témdarabok, értékük szerint változnak salakká vagy alakulnak nemes témmé. — Van aki ijedten tapasztja be fülét, ha kint az utcán lövés csattan; másik a régi rend védelmére szervezkedik és azt hiszi, hogy szembeszállhat azokkal az erőkkel, amelyek egyetlen fuvallatukkal söprik el düledező romjait a letűnt időknek, vagy tömöritik feltartóztathatatlanul rohamozó talanxba a „megalázottak és megszomoritottak" millióit.

A mind lejjebb szálló felhők és a közeledő éjjel árnyai elborítják a várost. A nekiszilajodott vihar zúg és csattog a háztetőkön, végsövölt a néptelen utcákon, a Néván hullámokat kavar, rángatja a hadihajók horgonyláncait. Az acél kolosszusok sötét tömegei — most már a forradalom félelmes páncélos öklei — meg-megmozdulnak a homályban. — Közeledik a vész és az éjszaka. — A félelem órái ezek! — A félelemé, amely minden élőt ösztöneinél ragad meg és az a biztonságot igérő oduba, menedékbe. — Fegyveres proletárok az utcán. — A határokon ugrásra készen az ellenség. — Minden perc, egy darabot morzsol le, a megdönthetetlenül hatalmasnak hitt évszázados cári birodalomból. — Egy világ pusztul el és közeledik viharos gyorsasággal valami új és félelmetes.

Hol vannak most a hatalom csillogó figurái és a tudomány arisztokratikus főpapjai?! — Tehetnek-e mást, minthogy hátatfordítanak a viharnak és az ijesztő változásoknak?

Rachmanov darabjának pesti előadásán, a bontakozó magyar demokráciának nem is vihara, de felfrissitő szellője elől meghúzódó, meglepő passzivitásával lassanként az érdeklődés középpontjába kerülő értelmiségre kellett gondolnom, amint fenn a színpadon, az öreg és beteg botanika-professzor csodálatos átalakulása elkezdődik. — Ez az ember, aki hárndne éven át, egy kis üvegcsőbe zárt levél fölé hajolva az élet titkain tűnődött s akinek testében csak a tudomány és tanitványai iránt érzett szeretet tartja a lelket — a szó fizikai és képletes értelmében — kirohan a viharos alkonyatba. — Valahol a Néván, egy csatahajón, forradalmár matrózok várják, hogy valaki előadást tartson nekik — hogy valaki tanitsa őket. — A fiatal, de konzervatív tanársegéd, méltóságán alulinak és kockázatosnak tartja ezt a kirándulást, mire mestere indul útnak, hogy az elmaradt előadás helyett újat, a magáét mondja el.

Nem tudja visszatartani sem környezete, sem az alkony viharainak veszélye; elindul és ettől fogva egybeforrasztja személyében a tudomány kibontakozásáért és a közszabadságért vivott harc szellemét.

Ellentétek össze nem illő találkozása? Nem! — A közösség szolgálata a legmagasabbrendű feladata minden tudománynak és ez a szolgálat egyben a tudomány javának előmozditására késztett a társadalmat. — Forradalmi harcok között botanikai intézet felállitása — katonák és professzorok kézfogása: így született meg a mai szovjetbirodalom! Nagysága nemcsak fegyvereinek nyomán, hanem tudósainak könyveiben és üvegcsöveiben bontakozott ki.

Ez Rachmanov darabjának nagy tanulsága .Ez a tanulság pedig a valóság szuggesztivitásával hat ránk, amikor — Bajor Gizi bevezetőjéből, amelyet a nagy művésznő a Magyar Szovjet Művelődési Társaság elnökségének tagjaként mond el — megtudjuk, hogy a szerző végigharcolta a háborút a németektől körülzárt Leningrádban.

Jóval választott a fővárosban működő Magyar-Szovjet Művelődési Társaság, amikor a fenti darab előadásával, kezdte meg az új orosz irodalom bemutatását. — Nemcsak a darab magas művészi színvonala teszi erre a reprezentativ célra igen alkalmassá, hanem a magára talált értelmiség számunkra annyira aktuális példája is.

Pécs közönsége számára a Pécsi Magyar-Szovjet Művelődési Társaság rendezi meg a „Viharos alkonyat" előadását. — Az ünnepélyes alkalomhoz mindenképpen stilusos az a nagyjelentőségű tény ,hogy az első szovjet drámát a pécsi színpadon, országunk első színtársulata — a budapesti Nemzeti Színház együttese mutatja be.

Szigeti Pál.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29—49 TELEFONSZÁMOT!

PÉCSI SZÉNBÁNYÁINK AZ UJJÁÉPÍTÉSBEN

Akik kihozzák a fekete gyémántot a föld gyomrából, korgó gyomorral is elvégzik nehéz munkájukat...

De azért keményen szorítja csákánya nyelét a bánya robotosa és kitart a rohammunkában, hogy segítsen felépíteni a rombadöntött országot

Igen, a rombadöntött országot fel kell építeni mihamarabb, mert addig nem lehet teljes a demokrácia épülete, nem kerülhet elég nagy és elég fehér kenyér se az asztalra, nem is beszélve arról, ami még a puszta kenyéren kívül szükséges, hogy valamennyire emberibb életet élhessen a dolgozó, reggeltől napestig fáradó emberfia. Merthogy a bánya robotosának abban a feudális, Tisza Istvános, kakastollas, régi (vagy nem is olyen nagyon régi?) világban sem igen volt része túlságosan abban az embersorsban, amit emberinek lehet nevezni, az is bizonyos. Lássuk csak!

Emlékezzünk elmult esztendőkre, amikor a bánya robotosai hetes, hónapos sztrájkokat vívtak gőgös uraik ellen és rongyos fillérekben kifejezhető keresettöbbletecskékért. Napi egy-egy falat kenyértöbbletet jelentett ez csupán, de azért milyen kemény küzdelmekbe került egy-egy sikeres bérharc s mennyiszer bukott el a munka embere e harcokban, mert a kizsákmányoló tőke oldalán és a munkással szemben ott állott az osztályuralmi államhatalom minden segítő és eltipró erejével. Rendőr, csendőr, katona — minden erőtényező rendelkezésre állt a tőkének a munkás jogos megmozdulása, feljajdulása esetén. *Emlékezzünk csak, amikor kilakoltatásokkal, bebörtönözéssel próbálták „puhitgatni" a harcban keményen helytálló bányászságot.* Az ég alá kiszórt, hosszas keresetnélküliséggel koplaltatott családon, éhező, rosszultáplált gyereksereg kenyérért siránkozó, apai szivet tépő kórusán keresztül akartak a családja jobblétéért küzdő apai lélekre hatni különben lelketlen betyárjai a zsarnok tőkének.

Nehéz harcosesztendők küzdelmeire emlékeztünk most is vissza, amikor kint jártunk a pécsi bányák szénporos, füstfátyolba vont világában, hogy megnézzük, *mint él ma a bányák ezernyi robotosa, aknek heroikus újjáépitő munkájáról annyi szépet-dicséretet és követésre méltót hallhattunk mostanában.* Vajjon a városi ember, aki habár szintén nehéz munkában görnyed nap mint nap, de legalább ezenközben is ott látja, érzi maga fölött Isten éltető napját, nem úgy, mint a bánya robotosa, akire bizony oly keveset süt ez az éltető nap — vajjon mi gondolunk-e arra, hogy *ennek a munkásrétegnek munkája mindigis súlyos, rohammunka volt nemcsak a puszta kenyérért, hanem a természet erői, állandóan ott leselkedő rémei ellen.* Bizony hogy igy van ez és ezért ezeknek a földkincséért naponta rohamra induló testvéreinknek a mai országépitő erőfeszitései többszörösen esnek a latba, amikor újjáépitésről, rohammunkáról esik szó.

Alább megkiséreljük a közvélemény elé tárni a bányászság életét, munkáját, áldozatos részvételét az újjáépitésben és azokat a panaszokat, amiket nem is annyira egyéni sérelmekként kiáltanak az illetékesek felé, mint inkább olyan panaszokat, amelyeket *azért kell minél sürgősebben orvosolni, hogy az újjáépités lendülete nemcsak hogy el ne lankadjon, hanem hogy inkább még erősebb lendületet vehessen.* Tehát a hiányzó bányafával együtt észre kell venni a hiányos táplálkozást, kevés fizetést, hiányzó jó lábbelit és sok-sok más mindent. A munkáslétszám csökkenése is jórészt annak következménye, mert elviselhetetlenül sivár az élet a bányák vidékén! Sokan, könnyebb és jobban fizetett munkalehetőségek után néznek a hütlenek lesznek a bányához. A munkafegyelem körül is, ha bajok mutatkoznak, ugyanott kell keresni azoknak kútforrását.

Mi hisszük és várjuk, hogy a bányák robotosai megkapják mihamarabb az orvoslást panaszaikra, de bizunk abban is, hogy ezek a régi harcedzett munkások nem lankadó erővel állják meg helyüket addig is a többtermelés frontján, amig sérelmeik orvoslása bekövetkezhet. Az újjáépités legelemibb feltétele a többtermelés. Itt legelsőrendű szerepe van a szénnek, amely az egész ipari termelés teljesitőképességének legfőbb alapja. *Fel kell fokozni a széntermelés eredményét lehetőleg a régi szinvonalra.* Tekintsék a bánya munkásai ezt az újjáépitésben való szerepük legfontosabbjának, mi pedig minden erőnkkel azon leszünk, hogy jogos kivánságaik mihamarabb kellő meghallgatásra találjanak.

De adjuk át most a szót azoknak, akiket az legjobban megillet, a bányák robotosainak. Akiknek élete mindennapos rohammunka, az életnek minden percben való kockáztatása, akik naponta szemben állnak nemcsak a munka küzdelmes nehézségeivel, de szembenéznek magával a halállal is.

Magyar József

ZÚG A TÁRNA, ZENG A TÁRNA

Írta: **ZSIKÓ GYULA**

Zúg a tárna, zeng a tárna,
csákány csattan, csille csörren
és kormos arcú emberek
görnyednek a megfúrt földben,
de fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna,
jaj, nincs megállás, nincs szünet.
Örök ritmust ver a csákány
s morajlik, zúg a hegyüreg,
de fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna
és leskelődik száz lidérc,
hátha egyszer rájuk ronthat!
Minden kis lyukban ott kisért,
de fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna
Még vastagok a rétegek
s egymást váltják évek során
az ifjú s öreg életek,
de fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna,
mert a vonatok éhesek,
a motorok enni kérnek,
szenet esznek a kényesek
és fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna
s a villanyláng ránk ragyog,
repülünk és a motorzajtól
nem alhatnak a csillagok,
mert fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna,
mert a hanghullám hömpölyög
a rádióból a föld körül
s elvész a szörnyü Ür között,
és fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna,
mert rohanunk, jaj rohanunk
hajón, repülőn, vonaton:
a gépek szolgái vagyunk
és fejlik a szén, a szén, a szén...

Zúg a tárna, zeng a tárna...
Munkás nappaltok, éjetek
mozgatja — bányászok' — e szép
de meggyalázott életet,
mert fejlik a szén, a szén, a szén...

Egy szelet száraz kenyérrel indul hajnali munkájába a bányász...

Balvin János főaknász, aki vágatok és buktatók állandó életveszélyt rejtegető sötétjében bennünket vezet egy apróságnak látszó, mégis igen lényeges nehézségre mutat rá; *a szappanhiányra. A bányászok havi 10 deka szappant kapnak, ami alig pár napra elég. A szénpor a pórusokba is behatol és csak többszöri beszappanozás által lehet eltávolitani. A szappanhiány annyira aggasztó, hogy a bányászok gyakran több munkanapot kihagynak, mert nincs szappanuk.*

Égető probléma a ruha is. *A legerősebb ördögbőr ruhát is egy hét alatt tönkre teszi a bányászás.* A rókaluk keskenységü, meredek buktatókban csak hasoncsúszva lehet közlekedni. Személyesen is meggyőződhettünk arról, milyen nagy mértékben rongálja a ruhát a bánya. A bakancsokra a legnagyobb veszélyt a salétrom tartalmú viz jelenti, amely leeszi a lábról a legerősebb bőrbakancsot is. *De melyik bányásznak van ma bőrtalpú bakancsa? Legtöbben levetik bakancsukat és egy rongyos, cafatokban lógó nadrágnak nevezett valamiben dolgoznak.*

— A munkabérrel nem is lenne baj, ha a *szappan, közellátás és ruházkodás kérdését meg lehetne oldani. Ezek közül is a legsürgősebb a szappan és az élelem.*

Kovács József XXV. vájár, akinek buktatóját töviről-hegyére áttanulmányoztuk, az élelmezési nehézségeket tartja a legnagyobb bajnak.

— Legtöbben egy szelet kenyérrel indulunk el otthonról reggel 5 órakor, mert 6 órakor már lenn kell lennünk. A kenyér mellé legjobb esetben egy hagyma kerül. Zsiros kenyérről, szalonnáról, vagy vajról nem is álmodunk. Megpróbáltuk olajjal bekenni, de ehetetlen. A bányától az elmult hónapban 40 deka zsírt, 60 deka olajat, 10 kg kenyérlisztet, 2.5 kg finomlisztet kaptunk fejenként, valamint minden dolgozó 10 deka cukrot. Ezt maximális áron kaptuk. Ebből a pár deka zsírból legfeljebb rántást lehet készíteni. Az én négy tagú családom havi kenyérszükséglete is 700 pengőbe kerül, mert ha mást nem is, legalább kenyeret együnk. A 10 deka cukor két kétéven aluli gyermekem számára sem elegendő. Eddig heti 30 deka hust kaptak a dolgozók és 20 dekát a családok. A közeli napokban fejenként 25 deka szalonna kerül kiosztásra.

Új munkaerők beállítása, a közélelmezés feljavítása javíthatja a megcsappant termelést

Martinek Ferenc a pécskörnyéki DGT szénbányák igazgatója már az elmúlt vasárnapi újjáépitési ankéton nyilatkozott a pécsi bányák és bányászság újjáépitési feladatairól.

— Forduljunk arccal a bányászok felé, *akik az újjáépités nehéz munkájából a legnehezebbet vállalták magukra. A közlekedési hálózat helyreállitása is csak az ő munkájukkal lehetséges.* Keserves ve-

Martinek Ferenc tájékoztatójából képet alkothattunk magunknak milyen munkát végeznek a pécsi bányászok. Az elmúlt év rekordtermése 8.7 millió métermázsa szén volt. A harcok áthullámzása után pár napra leállt a munka a bányákban. *Amint lehetővé vált, a munkások önként siettek munkahelyükre és újból megindult a munka.* 1945 első felében 2.4 millió métermázsa szenet bányásztak ki. A visszaesésnek magyarázata a nagy bányászhiány. A hadiüzem jelleg megszünésével a nem hivatásos bányászok könnyebb kereseti lehetőséget kerestek és igy a munkások létszáma nagy mértékben csökkent. *A termelés eredményességét nemcsak a munkaerőhiány, de az anyaghiány is befolyásolja.* A bánya egyik napról a másikra gazdálkodik. Egész jelentéktelen nyersanyagok (pl. szeg) hiánya is a további munka szempontjából leküzdhetetlen akadályt képez. *Talán még nagyobb problémát okoz a bányászság megélhetésének, közellátásának biztositása.* Ennek a problémának a megoldása nagy mértékben járulna hozzá a termelés eredményességének fenntartásához, illetve növeléséhez.

A munkaerőhiány megoldására Martinek Ferenc bányaigazgató *a jelenleg hadifogságban lévő bányászok szabadon engedését, a katonai szolgálatot teljesitők leszerelését, szükség esetén munkaszolgálatosok rendelkezésre bocsátását ajánlotta.* Hiány mutatkozik mérnökökben is, mert az is előfordul a pécskörnyéki bányáknál, hogy két aknára esik egy mérnök. Ebből a szempontból az lenne megoldás, ha az előző éra alatt jobboldali politikát folytatott bányamérnököket is munkábaállitanák, akik ellen ettől függetlenül az eljárást is lefolytatják.

Mindig erre gondolj; ha ma nélkülöznöd kell, ha rongyokban jársz és nincs ennivalód; — mindezt a fasiszta téboly idézte rád. Küzdj a fasizmus maradványainak kipusztitásáért!

Kereskedők az ujjáépités szolgálatában

A magyar kereskedők sokezres tömege mindig hűséggel szolgálta a magyar hazát. De különösen most igyekszünk becsülettel helytállni, amikor az ország romokban hever. A jövőben is elkövetünk mindent, hogy az újjáépités súlyos feladatában méltó helyet foglaljunk el.

A Független Kisgazda Munkás és Polgári Párt kereskedői szakcsoportja, már megalakulásakor kimondotta, hogy részt kiván venni az újjáépitésben, aminek ékes jelét adja a közeljövőben azzal, hogy egy rászoruló kereskedő társunkat megsegíti.

De a jövőben is arra törekszünk, hogy a ránkháruló feladatokat még nagy áldozat árán is teljesitsük, mert tudjuk és érezzük jól, az ember életében az a legszebb munka, amit a közös ügyért fejtünk ki.

Maga az a tény, hogy a kereskedő mindent elkövet, utazik ütközőn, esőben, életveszélyes körülmények között, cipelkedik hátizsákkal és nehéz csomagokkal, hogy a fogyasztókat elláthassa, igazán szerény haszon mellett, ugyancsak egy része az újjáépitésnek, mely azonban soha sem hasonlitható össze a feketézők lelketlen haszonvágyával és önző munkájával.

Kotolák János
a Kisgazda Párt kereskedői
csoport elnöke.

A fasizmus elpusztitotta az országot, amelynek sorsába nem volt szabad beleszólnunk. Most azt a hazát épitjük, amelynek sorsát mi irányitjuk.

„Jó szerencsét"

Látogatás a Széchenyi-akna bányászainál

A Pécsbányatelep felé vezető országúton rohanunk; a motor ziháló tüdővel kapaszkodik a tetőre és kapkodja a kilométereket. A hirtelen emelkedőt magunk mögött hagyva, teljes sebességgel, „gáz nélkül" száguldunk le ebbe a csodálatosan szép völgybe. Körös-körül mindenütt finom párában fürdő ibolyaszínű hegyek.

A vén sziklaóriások — meredeken elnyuló testükön évezredek viharának nyomaival — néma fintorral néznek velünk farkasszemet. A föld ostörténelméről, tragikus küzdelmeiről mesélő hegyek árvák és magányosak, — miként az ezerszínű és ezerizű völgy, amelyet ölükben tartanak.

* — —

A Széchenyi-akna üzemi irodájának egyik szobájában tárgyalunk a bánya vezető-embereivel, hogy engedélyt kapjunk az aknába való leszálláshoz. Néhány perces tanácskozás után már át is öltözünk bányászokká s hatalmas bakancsaink nagyokat csattognak a rejtélyes folyosók kőkockáin, ahogyan a vezető főmérnök, főaknász és fővájárok kíséretében a leszállási nyilás felé igyekszünk. Mielőtt átlépnénk a sűrű dróthálóval elzárt terület kapuján, megkajuk a gombnyomásra működő, szelíd fénnyel világító bányászlámpát, aztán belépünk a kosárba. Pillanatok alatt elszakadunk a külvilágtól és szédületes gyorsasággal, több száz métert zuhanunk lefelé, — a mélybe, a föld alá. Hirtelen úgy érzem, mintha a két fülem el akarna szakadni a helyéről s a koponyámban belül, valami erőszakos erő feszítené és robbantgatná a csontokat. Hamarosan megnyugtatnak, hogy ezt a két világ, a fenti és a mélyben zúgó világ közötti légnyomáskülönbség okozza. És, hogy majd megszokom. A kosár zökken egyet, mintha nekiütődnék valaminek, — aztán megáll. Lenn vagyunk a föld gyomrában. Az imbolygó lámpák fénye titokzatos, mély folyosók üregeibe világít. A főfolyosó hatalmas, boltíves csarnokában megcsodáljuk a levegő-berendezéseket, ahonnan egyúttal a bányászkalapácsokat és a csillék mozdonyait is táplálják és etetik. A siri csöndet valahonnan távolról idehatható mély zúgás és a fal mellett elfutó bányapatak egyenletes csörrenése töri meg, — ahogy átcsobog a köveken.

Befordulunk az első bányafolyosóba, ahol már minden arról a hősi küzdelemről beszél, amit az embernek itt lenn, lépésről-lépésre folytatnia kell a természet erőivel.

Nincs egy tenyérnyi hely, amelyik állandó életveszedelemmel ne fenyegetne. Fejünk felett széles fahasábok tartják az üregek boltozatait, melyek alatt a falak mentén nehéz, vastag gerendak támasztópillárei feszülnek. Locsog a talaj a lábunk alatt és jókorákat kell ugranunk, hogy kikerüljünk egy-egy nagyobb tócsát. Ilyenkor persze megfeledkezünk a helyről s keményen koppan fejünk a sok helyütt egészen alacsony boltozat gerendáiba. Bal felől mindenütt a bányafolyó — a benne feloldott különféle ásványi anyagoktól — kísérteties vörös vize rémitget. A keskenyvágányú vasúti sineken fürgén robognak el mellettünk a szénnel megrakott csillék. Most mintha hirtelen megszakadna az út. De nem. Folytatódik. Csakhogy mintegy hetvenöt-fokos szögben iramodik felfelé. És milyen fantasztikusan keskeny és alacsony. Nem akarom elhinni, hogy itt is dolgozhatnak emberek. De a vasból öntött keskeny csatorna dúsan önti a verejtékes munka eredményét. És vezetőink közül a főaknász már kapaszkodik is, vagy inkább hasoncsúszik felfelé, — mintegy az útat mutatva. Meg kell kísérelni nekünk is a lehetetlent. Előrenyujtott kezekkel, fekvő helyzetben, egészen „eggyéválva" az őstalajjal, lámpánk imbolygó fénye mellett — mint valami mesebeli szörnyek — kúszunk felfelé a meredeken. Vergődésünk közben eszembejut az a bizonyos „teve, meg a tű foka". A verejték kiüt a homlokomon, de még csak piszkolni sem merek, mert szempillám már így is súrolja a szénporréteget, amelyben fürdik egész testünk. Most még az anyám sem ismerne rám és én sem önmagamra, — gondolom ebben az észbontó mélységben és sikátorban elnyulva. Most... Mintha a szénlefutó csatornában mellettem valami mozdulna. Erőlködöm a szememmel, hogy ebben a vakító sötétségben valamit láthassak. Mi lehet ez? — találgatom magamban. Valami hatalmas széndarab, vagy évezredek temetőjében elégett, kísérteties, fekete csontváz? Már-már azon erőlködöm, hogyan tudnám félrefordítani a fejemet, hogy ne kelljen arra néznem és le tudjam gyürni magamban azt a szorongó érzést, ami meglepett, — amikor, — *mint valami hólehér, elefántcsontkeretbe foglalt drágakő, — két ragyogó, égő szempár a szemembe villan. Hát nem. Mégsem széndarab, vagy megszenesedett csontváz. Ember.* Él és dolgozik, csak most belepréselte magát a szénlefutó csatornába, hogy sorstársainak kálváriás útján végigvonszolhassuk magunkat. És mind gyakrabban és gyakrabban ismétlődik meg ez a kép. A bakancs nélküli lábak előre jelzik, hogy ember fekszik a csatornában. Pillanatnyi pihenő a csatában, ahová a véletlen vak törvénye a föld mélyébe, a szenvedések infernójába dobott embereket kenyéréért, holnapért, asszonyért, gyerekért és mindannyiunk közös, nagy ügyéért, közös igazáért. Szeretnék valamit szólni ezekhez az emberekhez, de nem tudok, mert sírás fojtogatja torkomat, a könny patakzik a szememből s a szívemet valami soha nem érzett vad fájdalom szorítja össze miattuk.

Szemtől-szembe a szén emberével

Erőtlenségemből egy meleg, barátságos hang ráz fel:

— Jó szerencsét!

Itt, csak itt érzi az ember, milyen megdöbbentő realitása van ezeknek a szavaknak.

Nagynehezen odavilágítok lámpámmal a hang irányába és viszonzom a köszöntést. Lassan összeszedem magamat és megkérdezem, mióta dolgozik a bányában.

— Én kérem szépen, már tíz éve — hangzik a válasz.

— Hány éves?

— Huszonhat. Még nem voltam egészen tizenhat, amikor idekerültem.

— Családja? — faggatom tovább.

— Feleségem van, meg két kicsi gyerekem.

— Szeret itt dolgozni? — teszem fel félénken ezt a kérdést, ahogyan meztelen lábára és rongyokkal fedett, vékony, ijesztően sovány testére tekintek.

— Akinek már az apja, meg a nagyapja is itt dolgozott — mondja — meg aztán egészen fiatalon került be ide — hát bizony, az megszokta ezt a munkát. Nem könnyű, hiszen tetszik látni. De szívesen dolgozunk, *csak egy kicsit jobban törődnének velünk, több megbecsülésben részesítenének. Nem fizetésemelést kérünk mi, csak jobb élelemellátást, ruházat, bakancshoz való hozzájutást olyan áron, amit a keresetünkből meg tudunk fizetni.* Mert bizony száraz kenyérrel nem lehet ilyen munkát végezni. Már pedig most egész nap csak azon vagyunk. Nem mondom, meg is látszik rajtunk. Aztán ez a hely csakúgy eszi a ruhát. Aki nem járt itt, el se tudja képzelni. A feleségem is mindig azon pörül velem, hogy „már megint elnyuztad a ruhát, meg a bakancsot". Hát lehet itt kímélni? Most aztán mezítláb dolgozunk, meg ilyen rongyokban. A szappan is hiányzik. Az ember még csak rendesen tisztálkodni sem tud.

Még néhány szakfelvilágositást ad, aztán búcsút veszünk egymástól és kúszok tovább a többiek után, nehogy ezen a borzalmas helyen egyedül maradjak. Valamivel magasabb helyre érkezünk, ahol már lehet félkönyökre támaszkodni. A folyosó végében munkában van a szénfejtő kalapács. Irtózatos berregéssel fúrja be magát a mélybe, repeszti szét az évezredek során egymásra lapított rétegeket. Szinte hihetetlen erős fénnyel csillognak itt a falak, ahogy lámpáink misztikus fénye rá-rálobban.

Látogatás „mese-országban"

Miután az út végetért, megkíséreljük a visszaindulást. Ez már sokkal könnyebben megy. Meglódítjuk magunkat fent s a nehézkedés törvénye minden erőfeszítés nélkül lehoz oda, ahonnan elindultunk. Ujabb tárna felé tartunk. A frissen szerzett benyomások hatása alatt nem hallom jól, hogy körülöttem mit beszélnek, — így csak a „mese" szó üti meg fülemet, amikor a főaknász egy hatalmas vasajtó előtt néhány méterrel megfogja a kezemet, — megállít, — a másik kezével meg valami gombot nyom meg a falban, mire irtózatos durranással kicsapódik az ajtó, — átjutunk rajta s jóformán észre sem térek még az első ijedtségtől, ismét egy hatalmas csattanás s mögöttünk magától bezárul. A „Szezám tárulj!" varázsige bevitt bennünket „liliput-ország" vasútállomására, ahol apró kis dohogó mozdonyok száz, meg száz üres és kincsekkel rakott teherkocsikkal rohannak a különféle irányba elágazó vasúti sineken, ahol az élet- és egyéb biztonságra automatikusan működő, szinte gyerekjátéknak tűnő szemaforok és váltóberendezések vigyáznak.

Erről a vasútállomásról egy újonnan megnyitott, széles és hatalmas mály tárnába érkezünk, ahol nemcsak az oldalfalakat támasztják alá az embervastagságú gerendák, hanem középen is fut egy megerősítő szerkezet.

Egymást támogatva, nagynehezen átvergődünk az újabb és újabb akadályokon. Ott vagyunk újból, ahol a munkások dolgoznak. Zúg a kalapács, boszorkányos gyorsan emelkednek a lapátok. Ugyanaz a hősi erőfeszítés, ugyanaz a vért és verejtéket követelő munka. És ugyanolyan emberek: mezítlábasok, rongyosak, a hiányos táplálkozástól és a föld alatti levegőtől beesett mellűek, soványak, szikárak. Szomorúak, de mégis szívesek és barátságosak. Az ember szinte szégyelli magát mellettük, — azért, mert nem lehet annyira egészen ember, mint ők.

*

Kifelé tartunk már az aknából és újra benn vagyunk a kosárban, amelyik felvisz majd bennünket a felszínre. És úgy érezzük, hogy valami olyan élménnyel gazdagodtunk, amit soha semmiféle más esemény el nem halványíthat, vagy ki nem törölhet a lelkünkből. És ha valakinek mégis lenne valami kételye a bányászok életével kapcsolatban, vagy valami ellenvetése az ő törekvéseikkel szemben, azoknak nyugodtan azt tanácsoljuk: *menjenek le hozzájuk és nézzék meg őket a mélyben.* És nem hisszük, hogy akadna egy ember, csak egy is az országban, aki nem mellettük, vagy érettük harcolna!

Béky Júlia dr.

Az üzemi bizottság feladatai és a bányamunkásság mai helyzete

Földalatti útunkra elkísért bennünket Dolezsál Ferenc vájár is, akit 1937-ben a bányászsztrájkban való aktív részvétele miatt elbocsátottak. Dolezsál Ferenc akkor hosszú és viszontagságos vándorlás után Belgiumba került, ahol mint bányász munkához jutott. A szocializmus és demokratikus gondolkodás terén magas színvonalon álló Belgiumban és az ottani bányákban értékes tapasztalatokat szerzett, amelyeket most mint a Széchenyi-akna üzemi bizottságának vezetője munkástársai javára igyekszik felhasználni.

Az üzemi bizottság tevékenységére vonatkozólag elmondotta Dolezsál Ferenc, hogy annak működési köre a bányával kapcsolatos minden problémára kiterjed.

— A bányászok panaszait, kéréseit, szabadságolását intézzük el, de a termelési munka irányításába is beleszólunk. Ezenkívül a bányászság kulturális nevelését is kézbe vettük. A különböző sportszakosztályok, zenekar, műkedvelő gárda létesítése mind ezt a célt szolgálják. Igy tavaszszal Aubrecht János motorkezelő munkástársunk cukorbetegségének gyógyításához a szükséges inzulin megszerzésére előadást rendeztünk és előteremtettük a pénzt. Bagi Imre és Farkas Ferenc bányászok az erdőben egy páncélöklöt találtak, amely felrobbant és mindketten életüket vesztették. A szerencsétlenség nem munka közben érte őket s ezért özvegyeik minden támogatás nélkül maradtak. Összefogtunk és előteremtettük a szükséges pénzt, hogy segítsünk munkástársaink hozzátartozóin. A DGT a központi üzemi bizottság útján a nyugdíjas bányászok részére 150.000 pengőt juttatott. Kertész Mihály bányász a bónap elején Vasason az újjáépítés érdekében végzett munka közben gázömlés folytán életét vesztette. Most az újjáépítő munka harcmezején hősi halált halt társunk özvegyéről kell gondoskodnunk.

A bányászok anyagi helyzetére vonatkozólag Dolezsál Ferenc a következőket mondotta:

— A bányászok fizetését kollektiv szerződés útján állapították meg. Megállapították az egyes szakmányok munkabérértékét, amelyből a vájár 100%-os részesedést, a segédvájár, bányász stb. a neki megállapított százalékrészt kapja. Ennek a szerződésnek több nagy hibája van. A szakmányokra megállapított munkabérértékek nem minden esetben megfelelő. Egy vájár átlagban napi 120 pengőt keres. A vájár keresetének alsó határa 96 pengő, felső határa 150 pengő. Előfordul, hogy az elvégzett munka értéke a megállapodás szerint olyan kicsi, hogy abból egy vájárnak 60 pengő jutna. Viszont az is előfordul, hogy egy csoport által elvégzett munka bérértéke olyan nagy, hogy abból a 100%-nak megfelelő részt a 200 pengőt is meghaladja.

— Az egyes munkák más és más helyeken annyira különböző körülmények között mennek végbe, hogy nem lehet általánosítani. Van

olyan hely, ahol a legnagyobb nehézségek árán tud 8 óra alatt annyit termelni, hogy a minimális fizetéshez szükséges szénmennyiséget kitermelje.

Máshol viszont az első csákányütésre megindul a szén özöne és a bányásznak csak arra kell vigyázni, hogy a lávaként ömlő szénnel ne temesse. Nagy elégedetlenséget okoz az is, hogy egy bizonyos munkabéren felül nem kaphat fizetést senki sem, mégha többet is termel. A vájár fizetésének felső határa 150 pengő.

Még a nehezebb körülmények között dolgozók is tudnák termelő munkájukat fokozni, ha tudják, hogy annak megfelelő munkabért kapnak.

Bányászok és tisztviselők önkéntes és ingyenes munkája az újjáépítésért

A pécsbányatelepi Széchenyi aknához kiküldött munkatársainkat Schmidt Lajos főmérnök, Balvil János főaknász, Dolezsál Ferenc vájár, az akna üzemi bizottságának elnöke és Mercz Mihály vájár, az üzemi bizottság alelnöke tájékoztatja a helyszínen a DGT bányákban folyó lelkes újjáépítési munkálatokról.

Műszaki szempontból Schmidt Lajos főmérnök, aki helyszini tanulmányutunkra a föld alá is elkísért, világítja meg a helyzetet.

— A rendes termelési munka napi három műszakban éjjel-nappal folyik. **A nyolc órás munkaidőn túl a bányászok és a tisztviselők önkéntes felajánlása alapján minden díjazás nélkül az újjáépítés céljaira túlórákat teljesítenek.** A bányászok a földalatt, a tisztviselők pedig a bányatelep erdejében fakitermelést végeznek. Akik olyan munkát végeznek, amelyet nem lehet megszakítani, a napi túlórázás helyett **vasárnap reggel szállnak le a mélybe, hogy önkéntes munkával is hozzájáruljanak az újjáépítéshez.** Az újjáépítési célokra kitermelt szénmennyiséget külön jegyzik fel. Mult hónap 24-én 528, július 1-én 583, mult vasárnap pedig 169 csille szenet termeltek ki a Széchenyi akna bányászai. A bányászoknak az a kívánsága, hogy **ezt a szenet a drávamenti magyar falvak újjáépítéséhez szükséges téglaégetéshez, mészoltáshoz és egyéb ezzel kapcsolatos munkákhoz használják fel.**

Az egyes munkahelyeken, még a laikus számára is feltűnik, alig egy-két bányász dolgozik. Ezzel kapcsolatban Schmidt Lajos főmérnök a munkaerő- és anyaghiány kérdését a következőkben ismertette:

— A felszabadulás után sokan új munkát kerestek. **A nem hivatásos bányászok, akik csak a felmentés miatt dolgoztak a bányában, otthagyták munkahelyeiket.** Csak a Széchenyi akna több száz újabb bányászt tudna foglalkoztatni.

— A termeléshez szükséges anyagok beszerzése terén a helyzet egész szomorú. **Vas- és acélárukhoz egyáltalán nem lehet hozzájutni. A fát saját magunk termeljük ki.** Sajnos fűrésztelepünket is veszély fenyegeti, mert a gépek hajtásához szükséges olaj kifogyott. Ugyanez a helyzet a gépolaj szempontjából is. Nyersanyagok terén oly nagy a szegénység, hogy jobb megoldás hiányában a bányászok maguk állítják elő vas-sodronykötélből a szegeket. Ez a lehetőség is csak addig jelent megoldást, amig a kötél tart.

URANIA vasárnap, július 13. UTOLJÁRA!

Az afrikai dzsungel rejtelmei, az ember, a vadállat és a természet örök küzdelme, izgalmas harcai:

SZAMUM

Főszereplők: Douglas Fairbanks, jr. Madelaine Caroll.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI vasárnap, július 15. UTOLJÁRA!

„Az asszony, az ördög és a harmadik" művészi, magyar filmváltozata:

Ma, tegnap, holnap

Főszereplők: Szilágyi-Szabó Eszter, Somlay Artur, Jávor Pál.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

APOLLO vasárnap, július 15. UTOLJÁRA!

Két szerető szív romantikája a háború fergetegében

Este hatkor háború után...

Főszereplők: Maria Lagtinina, Jevgentin Szamoljov, E. Szavickaja, Ivan Zubornov.

Előadások hétköznap: 4, 6, 8 órakor, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor.

URANIA hétfőtől-szerdáig, július 16—18.
APOLLO csütörtök-péntek, július 19—20.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 21—22.

Kabos Gyula legjobb alakítása, egy jámbor kis könyvelő vérfagyasztó kalandjai:

Lovagias ügy

Főszereplők: Kabos Gyula, Perczel Zita, Kéday Imre, Mály Gerő, Gombaszegi Ella.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

PARKMOZI hétfőtől-szerdáig, július 16—18.
URANIA csütörtök-péntek, július 19—20.
APOLLO szombat-vasárnap, július 21—22.

Zsigray Julianna, művészi szépségű filmregénye:

Tóparti látomás

Főszerepben: Jávor Pál, Simor Erzsi, Tolnay Klári.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

APOLLO hétfőtől-szerdáig, július 16—18.
PARKMOZI csütörtök-péntek, július 19—20.
URANIA szombat-vasárnap, július 21—22.

Izgalmas bűnügyi film egy finintézet életéből:

Fiúk az intézetben

Főszerepben: Michel Simon, Erich v. Stroheim, és 100 aranyos kisdiák.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

Figyelem!
Parkmoziban
hétfőtől, július 16-tól az előadások kezdete:
hétköznap: 5, 7, 9,
vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Kedvező időben az utolsó
ELŐADÁS A KERTBEN!

A Szovjetunió népoktatása

Bár Oroszországnak olyan szellemóriásai voltak, mint Lenin, az irodalomban egy Tolsztoj és Dosztojevszkij, a tudományban Lomonoszov, Mendeleev, Pavlov, a művészetben Repin, a színművészetben Sztaniszlavszki és még sok mások, de a néptömegek kultúrális elmaradottsága a közoktatás elhanyagolt volta, szinte hihetetlen méretű volt.

Megdöbbentő statisztikai adatok számolnak be arról, hogy a cári Oroszországban csak a lakosság 4.7%-a járt iskolába azaz 1000 ember közül 47 és a költségvetés a közoktatás céljára szánalmasan alacsony összeget irányzott elő, egy tanulóra évenként 80 kopeket. Milliók nőttek fel írástudatlanul.

A fiatal Szovjetállam ezt a súlyos örökséget a lehetőséghez képest gyorsan eltüntette, átalakította a népművelés egész rendszerét és ebbe bevonta az egész népet. Már 1918 év végén a különböző tipusú elemi és középiskolákat eltörölte és helyükbe egységes 9 osztályos iskolát állított fel, amelyben 8 éves kortól 17 éves korukig tanultak. Az iskolákban megszüntették a vallástanítást és minden más kedvezményt. A tanítás költsége az államot terheli, a tanulás mindenki számára ingyenes lett. A gyermekeket a szülők nevelik, ők gondoskodnak róluk, de az árvákról és a támogatásra szoruló gyermekekről az állam gondoskodik, az látja el őket minden szükséggel.

A nemzetiségi kérdés megoldása már az iskolában kifejezésre jut, minden gyermek anyanyelvén tanul. A cári Oroszországban sok olyan nép volt, amelyiknek nem volt írott nyelve, a szovjetrendszer ezen is segített, és lehetővé tette számukra, hogy megismerjék a kultúra áldásait. A szocialista államnak művelt, kultúrált emberekre van szüksége, ezt a célt azonban a meglevő iskolahálózattal nem lehetett elérni. Már az 1927—28 iskolai évben több mint 13.000 új iskolát nyitottak meg, amelyben 3,600.000 tanuló folytatta tanulmányait. 1929-ben 1,116,800.000 rubelt irányzott elő a költségvetés a közoktatás céljaira, egy tanulóra 8 rubel esett, a cári költségvetés 80 kopekjával szemben. A nemzetgazdaság növekedése lehetővé tette, hogy a Szovjetunió óriási területén mindenütt iskolákat állítsanak fel és 1930 augusztus 14-én a szovjet kormány kiadhatta a rendeletét az általános iskola kötelezettségről. Az 1931—32-es iskolaévben 13,456.000 tanuló volt a szovjetiskolában. 1934-ben új rendelet jelent meg az iskolák szervezéséről, amely három iskolatipust állapított meg: 4 osztályos elemi, 7 osztályos nem teljes és 10 osztályos teljes középiskolát.

A 3-ik 5 éves terv (1938—1942) azt a célt tűzte ki, hogy minden falusi ifjú legalább 7 osztályú és minden városi ifjú legalább 10 osztályú középiskolát végezzen. A cári Oroszországban a középiskola tudományos pályára készített elő, ennek elvégzése a széles tömegek számára úgyszólván elérhetetlen volt, részben a magas tanköltség, másrészt a társadalmi korlátok stb. miatt. Az 1914—1915 évben 1950 középiskola volt 635.000 tanulóval, viszont 1938—39-ben 16.000 és a tanulók száma 11,000.000 volt. Az évi költségvetésben 21,100,000.000 rubelt fordított a szovjet állam a közoktatásra és 1 tanulóra 113 rubel esett. Ezeken kívül nagyszámú magasabb pedagógusokat képző intézetet is megnyitottak, sőt van már nevelésügyi akadémia is.

Hitler galád támadása a Szovjetunió ellen késleltette a 3-ik 5 éves terv megvalósítását a közoktatás terén, de a háború nehézségei ellenére a szovjet iskolák eredményesen birkóznak meg azokkal a feladatokkal, mely a fiatal nemzedék nevelése terén reájuk hárul. Az újabb időkben is jelentek meg rendeletek, melyek a nevelés megjavítását célozták. Uj iskola tipusokat szerveztek, mint a Szuvorov, Isakov, Nachimov iskolákat, amelyekben a honvédő háborúban elesett hősök árvái, a Vörös Hadsereg harcosainak fiai és a partizán harcokban résztvettek tanulnak.

A Szovjetunió általános népiskolai rendszerén kívül a gyári, üzemi iskolák hatalmas hálózata is ki van építve. Ezt az iskolatipust 1940-ben szervezték és az általános tananyagon kívül külön gyakorlati tanfolyamon szakképzett munkásokká képezik a tanulókat. Ezeknek az iskoláknak a tanulóit az állam tartja el Külön iskolarendszer van azoknak az ifjaknak a részére feállítva, akik a háború miatt nem fejezhették be tanulmányaikat és a gyárban vagy a földművelésben dolgoztak, ezek ezekben az iskolákban szerzik meg a középiskolák általános ismereteit.

Vannak még a felnőttek oktatásával foglalkozó tanfolyamok is. 1930-ban 10.000 ilyen tanfolyam működött 750.000 tanulóval. A cári Oroszországnak egyáltalán nem volt olyan iskolája, mely a felnőttek oktatásával foglalkozott volna.

1939-ben a Szovjetunióban 47.700.000 gyermek és felnőtt tanult, ami azt jelenti, hogy minden negyedik ember iskolába járt. Innen van az, hogy a Vörös Hadseregbe bevonuló újoncok mind tudnak írni és olvasni, sőt nagy számban vannak közöttük olyanok, akiknek középiskolai képzettségük van. A háború nehéz évei alatt sem hanyagolta el a szovjet állam a nevelésügyet, 1944 évben 20,440,000.000 rubelt, 1945-ben 28 milliárd 951 millió rubel van előirányozva közoktatásra, ami a mult évi költségvetéssel szemben 38.9 százalék emelkedést mutat.

A gyermeknevelés nagy és felelősségteljes munkáját a szülő és az iskola közösen végzi. A szülő tagja az iskola bizottságnak és szoros kapcsolatban van gyermeke tanitóival. Az utóbbi gyakran meglátogatja tanitványát és tanácsot ad a szülőknek, hogyan nyújtson segitséget a gyermekének. A Szovjetunió a közművelődés terén hihetetlen nagy sikereket ért el, ama kultúrforradalom eredményeként, mely 1917 után átalakította egész nevelési rendszerét.

Segítsetek!

A megindított drávamenti házépítő mozgalomba a siklósi járás egyébként igen igénybevett községein kívül még csak szórványosan kapcsolódtak be eddig vármegyénk megkímélt vidékeinek községei. Pedig az idő sürget! Vajjon nézhetjük-e majd tétlenül, hogy a szabolcsiak, palkonyaiak, csehiek, tésenfaiak és szapolcaiak a télvíz beköszöntésekor megint hajléktalanok legyenek, most már nem a háború veszélyei, hanem az időjárás támadásai miatt? Mert hogyan lakjanak kidölt-bedölt, tetőtlen otthonaikban, hova tegyék állataikat, hogyan folytassák kis gazdaságuk talpraállítását, ha mégsem lesz fedél a fejük felett mire a tél beköszönt?

A siklósi járás községei közül Beremend már felépített két házat Matty községben, ugyanott Nagytótfalu, Kisharsány és Kistótfalu együttesen épit még egy házat. Siklós maga 6 házat vállalt Drávaszabolcson és környékén s máris szállítja le az anyagot, egy nap alatt 25.000 pengőt gyüjtött társadalmi úton e feladathoz. A beremendi portlandcementgyár hatalmas üzemeinek üzemi bizottsága hozzáfogott a drávaszabolcsi iskola újjáépítéséhez. Diósviszló és Szava községek két házat építenek fel s már hordják az anyagot Drávacsehibe. Máriagyűd, Bisse (Nagy Ferenc faluja), Csarnóta és Turony egy-egy házat épit Drávaszabolcson, Nagyharsány is épit Szabolcson. Vajszló, Besence, Páprád községek Tésenfán. Más járásokból az egerágiak Drávaszabolcson, a garéiak ugyanott, de hát ez mind csak kezdet és példaadás,

lelkesítő és szép hivogatása a távolmaradó és huzódozó, tanácskozó többi községeknek! Miért nem jöttök, miért nem segítetek! Akkora bajotok, gondotok nem lehet és nincs, mint amekkora a gond és baj Drávaszabolcson és társközségeiben!

Láttátok már milyen ma Drávaszabolcs?

Vármegyénk minden községét felkértük, vegyen részt ebben a munkában, hiszen világos és vitathatatlan, hogy önsegély útján boldogulhatunk csak ma, amikor az állam oly súlyos terhek alatt nyög. Nem is az az igazi segitség, amit felülről várunk s kaphatnánk, hanem amit saját feles erőnkből nyujtunk önmagunknak, ennek a megtépázott szépséges drávamenti falukoszorúnak!

Kétszer ad, ki gyorsan ad, még mielőtt lehullik az őszi eső! Társulás, összefogás útján a legszegényebb, de megkímélt községek is alkothatnak, segíthetnek a módosabbak mellett, melyek a fenti példa szerint ebben a járásban is saját erejükből több ház rendbehozatalát vállalták. S ami több, már hozzá is fogtak! Leírhatatlan az az érzés, büszkeség, gyógyító újjongás, ahogy egy-egy drávamenti gazda ott áll s míg a markába köp, vagy kaszát fen, gyönyörködik a házát építő önkéntes segítő kezek munkájában, a pirosan újra kivirító háztetőben, mely alatt újratámad otthona. Adjátok meg nekik ezt az örömöt! Ők a maguk elesettségében sohasem tudnák megépíteni házaikat!

Sokszáz házról van szó! Rohamozzátok meg e házakat, tüntessétek el a romokat és a gondok redőit is velük, hiszen magyarok ők s megint mindnyájatokért fognak dolgozni, mihelyt gazdaságuk talpraáll. Micsoda vesztesége máris nemzetgazdaságunknak, hogy több száz gazdaság mélyen termelőképessége alatt maradva vergődik a mindennapiért s nem termelhet piacra!

Segítsetek! Segítsetek!

Gállos Ferenc Ede

*

Mindenféle adományt — akár pénzbeli, akár természetben — vagy a siklósi járási főjegyzőségen, vagy a vármegyeházán, vagy a Nemzeti Parasztpárt Rákóczi-út 14. alatt lehet bejelenteni.

Demokrácia felé...

V. Becsületérzés és szabadság

Talán az általánosabb jólét következménye, talán a megnövekedett egyéni felelősségérzés, öntudat eredménye, hogy a demokratikus társadalmakban fokozódik a közbiztonság, az emberi becsületesség. Nem csak Svédországról beszélik, hogy a villamosokon nincs kalauz, csak a kitett perselybe kell bedobni a menetdíjat (próbálják meg nálunk!), vagy Finnországról regélnek csodákat a reggel ott felejtett és este megtalált csomagról, hanem Párisban, a bűnös kalandorok és apacsok léha városában is vannak cukrászdák, ahol járkál az ember a kitett sütemények között, kiszolgálja magát, s a végén elmegy a pénztárhoz, kifizeti azt, amit bejelent. A könyvesboltok nagy asztalokra zsufolják könyveiket üzleteik előtt az utcán. Az érdeklődő nyugodtan turkálhat, válogathat, s végül bemegy az üzletbe fizetni. Ugy látszik, eddig nem szaladt el még senki egy hónalj könyvvel, mert évtizedek óta divatozik ez a szokás.

A köztulajdon védelme együtt jár a fokozódó becsülettel és felelősségérzéssel. A közterekre kitett padok, szobrok, virágágyak sokkal szebbek, tisztábbak, noha nem vigyáz rá egy légiónyi őr. Jellemző példa erre a Bécs melletti Schönbrunn esete, melynek kastélya és parkja a rokokó-stílus egyik legfinomabb alkotása. 1924-ben láttam először. Szomorú kép volt. A pázsit tele papírhulladékkal, kenyérmaradékkal, a virágágyak legszebb virágai letördelve, a padok össze-vissza firkálva, faragcsálva. 1931-ben láttam viszont tisztaság, rend, csinosság mindenütt, s nyüzsgött a bel- és külföldi tömeg a tiszta utakon. Megtanulták az osztrákok a demokráciát. A padok az övéké már, nemcsak egy családé, tehát érdemes rá vigyázniok, mert ha rendetlen és piszkos, ők látják a kárát.

Különösen meg kell tanulnunk majd ezt nekünk magyaroknak, mert a mi fiatal demokráciánk legnagyobb hibája az, hogy alig küzdöttünk, alig áldoztunk érte, szinte ajándékképpen rakták ölünkbe a történelmi események. Angliában és az északi országokban kemény puritán vallásosság előzte meg a demokratikus szabadságot. Oroszországban nehéz belső harcok árán szabadultak fel a tömegek, s a bolsevizmus iskolája érleli meg őket. Aggasztó és félelmetes gondolat, hogy népünk nem lesz érett a demokráciára: a szabadsággal nem él, hanem csak visszaél. Igen sok tennivalónk lesz ezen a téren. Össze kell fogniok politikusoknak, tudósoknak, íróknak, nevelőknek, hogy műveltségünk a szükséges magaslatra emelkedjék és általánossá váljék, valamint — s ez talán még fontosabb — a felelősség- és becsületérzés fokozódjék. Meg kell tanulnunk, hogy Anglia nemcsak annak köszönheti világbirodalmát, hogy földjén szerencsés közelségben található a vas és szén, hanem annak is, hogy jellemgyáraknak gúnyolt nevelőintézeteiben szinte futószalagon állítják elő a megbizható és korrekt férfiakat, akiket nyugodt lélekkel állíthatnak a világbirodalom bármely pontjára, nem hoznak szégyent az angol hírnévre.

Népünkben: parasztságunkban, munkásságunkban megvan a becsületérzés, középosztályunkban, ha halványan is, de még élnek a régebbi patriarkális kor tisztességes hagyományai. Ezeket a meglévő adottságokat kell összeegyeztetnünk az új kivánságokkal, hogy kivirágozzék, megerősödjék a demokrácia nélkülözhetetlen alapja: a becsület, közéleti tisztaság, melyről a pártok aggódó lelkű vezetői szónokolnak és a becsületes ujságírók vezércikket írnak. Igen jól jegyezzük meg: a fiatal magyar demokrácia jövője azon áll, vagy bukik, hogy tudunk-e majd minden helyre — nemcsak a nagyra, hanem a kicsire is — tisztességes és odavaló embert állítani. Ha ez meglesz, ha hozzá tudunk nőni feladatainkhoz, nem kell féltenünk a demokrácia és sokat szenvedett hazánk jövőjét, de ha nem lesz meg, akkor a demokrácia csak versengés lesz a húsos fazék melletti előnyösebb helyekért, s akkor a húsos fazék is hamarosan kiürül majd.

Fábián István

ÜLLŐ

Jelige: *A vas meleg, hát ráverünk!...*

Egy emberöltő alatt kétszer döntötte romokba a hazát az esztelen reakció, az osztálygőg és németbarátság. Alig pár hónap előtt úgy álltak megdöbbenve a reakciósok, mint a csintalan gyerekek a felgyujtott és leégett ház előtt, behuzott fülekkel várták a büntetést. Úgy látszik, a kétszer is tönkretett magyar nép nem volt erélyes, mert a reakciós uraknak megjött a hangjuk; ma már annyira mennek merészségükben, hogy visszatért nemzet- és hazaáruló, nyilas és félnyilas főtisztviselők népbirósági tárgyalásán még rokonszenvtüntetést is mernek rendezni. Ilyen hamar felejtünk? Nem volt elég mérő esztelenségből és uri háborból kétszer elveszejteni az országot, már a harmadik országvesztésre mernek készülődni? A rendőrség legyen éber és erélyes, gyorsan cselekedjék. Akik haza- és népárulók mellett mernek tüntetni s hozzá még fel sem épített, meggyilkolt haza romjain, azokat azonnal és sürgősen internálni kell. Kényszermunkára velük, hiszen úgy sincs sok dolguk, ha még tüntetésekre is ráérnek! A kényszermunkát pedig úgyis ők találták ki!

*

Az ország dolgozói egy emberként, lelkesen álltak az újjáépítés szolgálatába. **Kivétel azonban itt-ott akad s ezek ellen a legnagyobb erélyel kell fellépnünk. A szigetvári kommunista párttól kaptuk az értesítést, hogy ott a napokban előfordult; kilenc rohammunkás közül csak egy dolgozott, a többi nyolc a váróteremben ült és kártyázott. Az országépítés effajta szabottálói megérdemelnék, hogy a nevüket nyilvánosság elé vigyék. Ez a legkevesebb, amit megérdemelnének. Aki ma szabotál, aki ma nem tekinti a nemzet legfontosabb ügyének az országépítést és rossz példával jár elő, az az internálást is megérdemli...**

*

Egyre több panaszt hallunk amiatt, hogy a népbirák Pécsett is pontatlanok s nem azzal az eltökéltséggel és lelkesedéssel harcolnak a reakció ellen, mint amilyent az megérdemelne. Az emberek könnyen felejtenek s a mai rengeteg gond, sőt nélkülözés között könnyen elfelejtik, hogy a mult bünei juttattak bennünket mai nehéz helyzetünkbe, s önmagunk ellenségei vagyunk, ha közömbössé és fáradttá válunk a mult felszámolásában. A népbiró fogadalmat, illetve esküt is tett s erről ép úgy nem szabad megfeledkeznie, mint arról, hogy a nemzetgyilkos multat még nem számoltuk fel. Aki hanyag, aki nem teljesiti kötelességét pontosan, nem eléggé elszánt a harcban, az a fejét felemelő reakciót segiti elő s maga is annak szolgálatába áll. Ezt nem szabad soha, egyetlen pillanatra sem elfelednlök a népbiráknak...

Elvi döntés az egyházi birtokok ügyében

Az Országos Földbirtokrendező Tanács legutóbbi ülésén igen jelentős elvi döntést hozott az egyházi birtokok ügyében.

A Tanács döntése szerint a földtelen, szegény egyházközségek igényelhetnek földet, de legfeljebb harminc katasztrális holdat. Azok az egyházközségek, amelyeknek anyagi hátterét eddig kegyuri birtok szolgáltatta, mely most megváltás alá kerül, ugyancsak kérhetik harminc hold juttatását, vagy kisebb földjüknek harminc holdra való kiegészitését.

Általában az egyházi birtok meghagyható nagyságát az elvi döntés száz holdban szabja meg. Egy határban lévő több plébánia esetén is a meghagyás csak száz hold lehet. Ugyancsak száz hold maradhat meg azokból az egyházi birtokokból is, amelyek iskolát, kántorképzőt, papneveldét tartanak fenn.

Megállapítja az elvi döntés a javadalmi földek nagyságát is. Javadalmi föld pap esetében tizenöt katasztrális hold, tanítónál tíz katasztrális hold, harangozónál öt katasztrális hold.

Végül a döntés azt az igen érdekes határozatot hozza, amely szerint, ha valamely papi személy esetében, az ellenállási mozgalomban való érdemekre tekintettel, a nemzetgyülés politikai bizottsága háromszáz hold földet hagy meg, a mentesített földből csak száz hold tekinthető egyházi földnek, míg a többi állami tartalékbirtok számba jön, amelyen az ellenállási mozgalomban részt vett papi személy haláláig haszonélvezetet élvez.

HIREK

— **ISMÉTELTEN felhívjuk előfizetőink és olvasóink szives figyelmét arra, hogy az „Új Dunántúl" szerkesztősége és kiadóhivatala a Szabadság nyomdával együtt a Munkácsy Mihály-utca 10. sz. alatt van. Mindennemű küldeményt, közleményt ide tessék küldeni, kiadóhivatalunkat itt tessék felkeresni.**

— **Megszünt a statárium.** A pécsi törvényszék elnöke közli, hogy az ideiglenes nemzeti kormány június 20-án kelt rendelkezése folytán a polgári büntető bíráskodás keretében elrendelt statáriumot megszüntette.

— **Vissza kell adni a sörösüvegeket és hordókat.** Az orosz katonai parancsnokság utasítására a rendőrkapitányság vezetője elrendelte, hogy hatósága területén a magánosok birtokában lévő sörösüvegeket vagy hordókat három nap alatt vissza kell adni a pécsi sörgyárba, vagy abba az üzletbe, ahol kiszolgáltatták. A rendelkezés megszegői ellen kihágási eljárás indul.

— **Eljegyzés.** Koltay Margitkát eljegyezte Széphelyi Ferenc. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Elveszett** július 11-én délután a Széchenyi-téren egy orosz katonai bőrtáska fontos iratokkal és orosz pénzzel, a téren áthajtó robogó kocsiból. Aki az irattáskát megtalálta, vagy aki látta, ki vette fel, a rendőrkapitányságon azonnal jelentkezzék.

— **Erkölcsi bizonyítványt kérők figyelmébe.** A rendőrkapitányság vezetője közli mindazokkal, akik erkölcsi bizonyítványt kérnek, hogy hozzák magukkal születési anyakönyvi kivonatukat és a lakásbejelentést igazoló szelvényt, mert ezek nélkül kérelmüket érdemben nem bírálják el.

— **Ebadó.** A város adóhivatala értesíti az ebtartókat, hogy az ebadókivetési lajstrom július hó 16-tól 15 napon át a városházán I. emelet 47. szám alatt közszemlére lesz kitéve. A lajstromot az érdekeltek megtekinthetik és a közszemlére tétel utolsó napját követő 15 nap alatt az ebadó jogossága és mérve ellen fellebbezéssel élhetnek.

— **Pécsi Fórum** címmel Zsadányi Oszkár szerkesztésében antifasiszta és reakcióellenes folyóirat jelenik meg Pécsett.

— **A Hadifogoly iroda** értesíti a Pécs központi járás kivételével a többi járásban lakó hadifoglyok hozzátartozóit, hogy az összeírás lakóhelyükön történik. Erre vonatkozólag az intézkedés folyamatban van.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Mátyás József ügyvédi irodáját Pécsett, Rákóczi ut 13/a sz. alatt megnyitotta. Telefon: 17-04.

— **A kereskedők, iparosok, szabadfoglalkozásúak,** magánalkalmazottak igazolásáról szóló jogszabályokat egységes szerkezetben feldolgozta dr. Ormos György ügyvéd, a pécsi szakmaközi bizottság titkára. A könyv, melynek ismertetésére visszatérünk, az „Új Dunántúl" könyvkereskedésében hétfőtől kapható.

— **Orvosi hir.** Dr. Folkmann János orr-fül-gége szakorvos újra rendel. D. e. 9—12-ig Felsőmalom utca 2 sz.

— **Helyreigazítás.** Az „Új Dunántúl" folyó hó 14-i száma közölte dr. Thorn Péter német hadifogoly orvos szökését és elfogatását. A Svéd Kórház vezetősége hivatalosan közli, hogy nevezett orvos több mint két hete a Svéd Kórházból gyógyultan távozott és szökése a Ferenc József laktanyából történt.

— **Orvosok kötelező jelentkezése.** A tisztifőorvosi hivatal az „Új Dunántúl" június 24-i számában értesítette az orvosokat, hogy a 2.550/1945. M. E. számú rendelet értelmében adataik újra felvétele miatt a tisztifőorvosnál nyolc napon belül jelenkezni kötelesek. A rendelet értelmében orvosi ténykedésre a továbbiakban csak azon orvosok jogosultak, akik ennek a jelentkezési felhívásnak eleget tettek.

ALÁSZOLGÁJA...

A régi rendszer szolgalelkűsége ott kísért a köszönésformákban is. A legfurcsább talán az az ellentét, hogy a parancsuralomra hajló szellemiség népszerűsítette a förtelmes „alászolgája" köszöntésformát, aminek ugyan vannak tradicíói az ősmagyarságban, a levelekben, stb., de ebben a formában nemcsak nyelvi szörnyszülött, de emléke annak a rendnek, amikor felfelé kötelesség volt hajlongani, lefelé pedig taposni. Adjuk már vissza a jogát a szép Jó napot, Jó estét magyaros, becsületes köszönésformáknak és mondjunk már alászolgáját egyszersmindenkorra az „Alászolgájának!"

— **A Magyar Újságírószövetség pécsi csoportja** július 17-én, kedden délelőtt 11 órakor tartja a szakszervezeti székházban alakuló ülését.

— **Hibaigazítás.** Tegnapi számunkban a fogolyszöktetésről szóló cikkünkbe hiba csúszott be, amennyiben a cikkben szereplő német katonaorvost nem detektív, hanem Sira Dénes rendőr fogta el, az elismerés tehát ezért a bravuros teljesítményért őt illeti.

— **Hurokra kerülnek az üzletfosztogatók.** Az őszi harci cselekmények idején történt sajnálatos üzletfosztogatások egyik tettese került most rendőrkézre Faragó Ferencné szül. Szabó Mária, Pucher-u. 18. sz. alatti lakos személyében, aki akkor egyik üzletből több öltöny ruhát vitt el, amelyek közül többet most megtaláltak nála, egy részét pedig már eladta. Megindult ellene az eljárás.

— **Lopkodják a veteményeket.** Lóki Istvánné, Alsóbalokány-u. 29. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a kisállomás melletti veteményes kertjéből ismeretlen tettes 150 kgr. hagymát ellopott. Kára ilyenformán többezer pengő. A nyomozás megindult.

— **Lopkodta a kórház fehérneműit.** A rendőrség őrizetbe vette Fligl Katalin Hunyady-u. 14. sz. alatti lakost, aki a nemzetközi Vöröskereszt gyermekotthonban takarítónő volt. Ott tetten érték, amikor egy vánkost el akart lopni. Erre házkutatást tartottak a lakásán, ahol több darab fehérnemű került elő, amelyeket az asszony már korábban lopkodott el a kórházból. Az eljárás megindult ellene.

— **Elvesztette a kenyérjegyeit.** Nagy Dezső vasutas bejelentette a rendőrségen, hogy folyó hó 12-én a Budai városrészen elvesztette negytagú családjára szóló kenyérjegyeit, amelyeken a neve is fel volt tüntetve. A becsületes megtaláló adja le azokat a rendőrségen.

— **Találtak egy imakönyvet,** talpbőrt, pénztárcát pénzzel. Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságon átveheti.

— **Előadás a kereskedői igazolásokról.** A Pécsi Kereskedők Testülete ezúton értesíti a kereskedőket, hogy folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt ½12 órakor a testület Perczel-utca 6. sz. alatti székházában dr. Ormos György ügyvéd, a szab. szakszervezetek titkára tájékoztató előadást tart a keresk. igazolásokról. A minden kereskedőt érintő fontos tárgyra való tekintettel pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Nők az újjáépítésben.** A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének meszestelepi csoportja 1.00 pengőt fizetett be a Szabad szakszervezetek pénztárába azzal, hogy ezt az összeget az újjáépítésre fordítsa.

— **A Magyar Holland Biztosító Rt.** pécsi főügyészsége (mely m. évben az Első Magyar Ált. Bizt. Társaságba olvadt be) értesíti t. Ügyfeleit, hogy a megváltozott viszonyok miatt temetkezési biztosítási díjakért a jövőben pénzbeszedőt nem küldhet. Kérjük ezért, hogy temetkezési biztosításaik esedékes díjait az Első Magyar Ált. Biztosító Társ. Pécs, Király utca 15. I. em. pénztárnál személyesen szíveskedjenek befizetni.

— **Elveszett pénztárca.** Lőrinczy Ferenc kaposvári lakos pénztárcáját, amelyben 4.200 pengő volt, továbbá arcképes igazolványát pénteken a pályaudvar és a Széchenyi-tér között a villamoson ellopták. A becsületes megtaláló 2000 pengő jutalomban részesül. Kérik, hogy a pénzt a rendőrségen adják át.

— **Mestervizsgára előkészítő tanfolyam** kezdődik a Pécsi Ipartestületen kelő számú jelentkező esetén július hó 23-án, hétfőn délután 4 órakor. A tanfolyamra jelentkezni a délelőtti hivatalos órák alatt lehet 100 P tandíj lefizetése mellett. A tanfolyam befejezése után a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara Pécsett mestervizsgákat tart.

— **Tűzifabeszerzés meg nem engedett úton.** Pécs város polgármesterének átirata szerint a város erdőhivatala engedélyt ad szárazfa kitermelésére és minden hét péntekjén hullott galyak ingyenes összeszedésére, valamint elszállítására. Ennek ellenére, különösen este és korán reggel fatolvajok járnak ki az erdőbe és az erdő nehezen telepített, kiméletre szoruló faállományát meg nem engedett módon és helyeken rongálják és kivágják. Tettenérve és kérdőre vonva arra hivatkoznak, hogy a magas faárak miatt kénytelenek a tüzifát így megszerezni. A rendőrkapitányság felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a fa elszállítása alkalmával a fa vételárának kifizetését igazoló nyugtát, vagy az ingyenes vágás, vagy szedés esetén az engedélyt vigye magával, mert ellenkező esetben az őrszemélyzet tagjai a fát lefoglalják és az illetők ellen internálási eljárást tesznek folyamatba.

SZINHÁZ

Műsor:

Vasárnap d. u. 4 órakor: Őfelsége a mama.

Vasárnap este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

Hétfő este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

Kedd este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Szerda este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

Csütörtök este ½8 órakor: Őfelsége a mama.

PÁRTMOZGALOM

A Magyar Kommunista Párt aktivája csütörtökön délután tartotta meg a székházban népes értekezletét, melynek előadója *Tömpe István* területi bizottsági titkár volt. Az értekezletet, amelyen a pécsi pártiskola és vezetői is résztvettek, *dr. Boros István* főispán nyitotta meg. *Tömpe István* előadásában az újjáépítésről és az *ezzel párhuzamosan a „reakció elleni harcról beszélt.* Hét hete, hogy az országos pártértekezlet az újjáépítés jelszavát kiadta és meg lehet állapitani, hogy azóta *ez a mozgalom az egész nemzet egyetemes mozgalmává vált és nagy eredményeket ért el.* A *Gerő* elvtárs által kiadott „Arccal a vasut felé" jelszó mindenfelé követőkre talált és a munkába a munkásság mellett bekapcsolódott a többi dolgozó réteg is. Amilyen erős volt azonban az újjáépítés lendülete, olyan erősen támadott a reakció is, úgy hogy *most fokozódó harcot kell folytatni a reakció ellen, mert az újjáépítés csak akkor lehet eredményes, ha a reakciót megsemmisitjük.* Ez ismét nemzeti mozgalommá kell váljon s nem egy párt mozgalmává s azt tapasztaljuk, hogy ezt a harcot is minden vonalon megindították. Ébernek és figyelmesnek kell lennünk s amint a reakció jelentkezik, le kell csapni rá. Mit jelent a reakció? Mindazt a jelenséget, ami az újjáépítést és demokratikus kialakulást hátráltatja. *Ezt a harcot is teljes nemzeti összefogás alapján kell lefolytatni,* amint ahogy az újjáépítést is ilyen alapon folytatjuk. Felhívta a hallgatóság figyelmét arra, hogy mindig a demokratikus pártok, elsősorban a testvér munkáspárt együttműködését tartsák szem előtt és a reakció elleni harcot is a reakciós egyének és ne általánositva a pártok ellen folytassák. Ilyen alapon bukott meg Valentiny és Vásáry a napokban s újult meg a kormány. A kommunista párt nem taktikából és tárcák, pontok megszerzési vágyából végzi ezt a harcot, hanem mert a magyar nép érdeke kívánja ezt.

Ezután a pártok közötti viszonyról beszélt, rámutatva, milyen közeli, jóviszony fűzi egymáshoz ma a négy nagy pártot. Hangoztatta a reakció elleni harcban a hajlékonysággal párosult keménység elvét és azt hogy a kommunisták nem barátságból, vagy érzelmi alapon, hanem *elvi alapon* dolgoznak más pártokkal együtt. Itt áttért a külpolitika ismertetésére, méltatva a Szovjetunió legutóbb elért nagy külpolitikai sikereit, amelyek elvi alapon jöttek létre és semmisítették meg a reakciónak azokat a reményeit, hogy a Szovjetunió és az angolszászok között majd ellentétekre és összeütközésekre kerül sor.

Ezután a vidéken mutatkozó egyes jelenségekkel foglalkozott s élesen bírálta az egyes helyi rendőri besúgókat és kommunista diktátorok, a baloldali elhajlók szerepét. *A hibák elszigetelik a párttól a tömegeket s nagyon vigyázni kell arra, hogy ezeket el ne kövessék kommunisták.* Beszélt a bányák államositásának szükségességéről, a szakszervezetek nagy feladatairól, a sajtó szerepéről, a tagság kérdéséről, hangsulyozva, hogy *a magyar nép legjobbjait kell a kommunista pártba bevinni. A kommunista pártban van minden becsületes magyar ember helye!*

Rumszauer József helyi viszonylatban kapcsolódott az előadáshoz, majd a hallgatóság köréből szóltak hozzá számosan. A színvonalas értekezletet *dr. Boros* István zárószavai rekesztették be.

Pártházavató. A Magyar Kommunista Párt Szigeti-külvárosi pártszervezete (Fogarasi-u. 1.) folyó hó 16-án, hétfőn délután 6 órakor ünnepélyes pártházavató pártnapot rendez, amelyre a Szigeti-külvárosi párttagokat, valamint pártállásra való tekintet nélkül minden érdeklődőt meghívunk.

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom pécsi szervezetének vezetősége hétfőn délután 7 órakor az Apáca-utcai székházban gyűlést tart. Kérjük a vezetőségi tagok megjelenését.

SZABAD SZÓSZÉK

A FALU JEGYZŐJE

Írta egy nyugalmazott főszolgabíró.

Tudja-e a nagyközönség, hogy ki volt a jegyző? A falu vezetője? Afféle se ur, se paraszt; akit felülről még nem tartottak urnak, alulról pedig nem nézték parasztnak. Csak közéjük csempészett urnak, aki szükség szerint a nép nyelvén adagolja nekik a keserű orvosságot, — az uri „huncutságot."

Nem vezető volt a jegyző, hanem közönséges pórázon vezetett kuli, akinek önálló intézkedési joga nulla, s akinek mindössze 42 különféle hatóság (u. m. főszolgabíró, alispán, árvaszék, számvevőség, adóhivatal, pénzügyigazgatóság, tisztiorvos és főorvos, járási állatorvos, gazdasági felügyelőség, stb., stb.) adta a végrehajtandó parancsokat.

A jegyző csekély személyében végezte az adókezelés, anyakönyvelés, árvaügyek, büntetés-behajtások, cselédkönyvek, erdőnyilvántartás, földreform, gabona és gazdaügyek, halálesetfelvétel, hadigondozás, háztartás, iskolánkivüli népoktatás, jégvermek gondozása, kézbesítés, kisebb peres ügyek, községi bíráskodás, kutya összeírás, stb., stb., — a kezelési (úktató, irattári és expediálási) szolgálaton kívül.

Mindezeket és még sok egyebet is előbb már részben felsorolt 42 „hatóság" örökös fenyegető sürgetése és a közönség türhetetlen méltatlankodása közben — igen gyakran a saját ki nem mondható véleménye ellenére — fegyelmi és anyagi felelősség mellett — de hivatali esküjéhez híven teljesítette úgy, *hogy a kecske is megmaradjon és a káposzta is jóllakjon!*

Pedig megnevezett és még meg nem nevezett ügyek kezelése majdnem egyenkint is egy-egy egész embert kívánt volna. Hogy csak példának említsem a 46 oldalas községi költségvetést, (községenként 5 példányban) vagy a kettő könyvvitelnél komplikáltabb számadást, a 28 rovatos adófőkönyvet, a 30 féle statisztikát, a bonyolult közellátási és népmozgalmi ügyeket, vagy a 25 féle nyilvántartást.

És ez mind kizárólag irodai munka. Még pedig lélekölő, közönséges robot. Ahogyan ünnepnapon is hivatalában ült a jegyző, úgy hétköznapon is késő éjjelig elszórakozhatott ezekkel, de soha el nem készülhetett.

A jövedelem persze nem állott arányban ezzel az emberfeletti teljesítménnyel. Ha gyermekeit iskoláztatni akarta, akkor bizony még nélkülöznie is kellett, pedig életnívója igazán alacsony volt már.

De reprezentálni kellett. A rosszhoz is jóképet vágni és türni és szenvedni, mert ezt kívánta a kutya Sors...

A falusi jegyző képviselte a nép előtt az urat s az urak előtt a falusi jólétet. Mindkét szerepében őszinte meggyőződése ellenére. Mert ha sejtette volna a falu népe, hogy mennyire becsülik felülről a jegyzőt, vagy felülről látták volna, hogy a rántott csirke és a tejfeles saláta a „falu első asszonyának" keserves gazdálkodása árán került elő?...

Hová jutott a község népének szociális gondozására és a nyomoruságos falvak fejlesztésére hivatott jegyző? S ha úttalan utakon mégis alkotott, vagy kinyujtotta segítő kezét, akkor a rendbirság és egyéb fegyelmi büntetések özöne érte felülről, — de sajnálatos megtévedések következtében teljes bizalmatlanság is a nép köréből. Igy jutott a jegyző „két szék között, a pad alá!"

Ha büntetni akarjuk a régi rendszert és annak vezetőségét, akkor ne a jegyzőt büntessék, mert ő csak vezetőnek csufolt közvetítő volt. Nehogy a letünt csillag kialvó fénye mást égessen meg.

Nem büntetni kell a jegyzőt, hanem felemelni elesettségéből és rendezni jogállását. Egyszerüsíteni kell munkáját és a falu népének érdekében legalább I. foku hatósági teendőkkel és jogkörrel felruházni; hogy tényleg vezető legyen és egész erejével és tudásával szolgálhassa az uj demokráciát! *(a.)*

*

ÉS AZ OTI-JÁRULÉKOSOK?

Megelégedéssel olvasom az Uj Dunántúlban, hogy sikra szállnak a kisemberek érdekében, hogy a mai egyre emelkedő árak mellett legalább a létfenntartáshoz szükséges összeget haladéktalanul megkapják. Én is felhívom szíves figyelmüket egy olyan sérelemre, amelyen a mai kormányzatnak már rég segíteni kellett volna. Mi, OTI-járadékosok egy év előtt kaptunk egy kis járadékemelést s a baleseti, özvegyi, rokkantsági, öregségi járadékosok legnagyobb része ma is 100 pengőn aluli összeget kap. Kérdem, mi ez az összeg ma már az egetverő árak mellett? A járadékosok háromnegyedrésze emellett teljesen munkaképtelen és még csak nem is gondolhat arra, hogy legalább valami kis munkával pótolja a járadék ilyetén „lemaradását". Legalább azoknak a járadékát emeljék, akik nincsenek semmiféle állásban, hogy legalább kis darab kenyeret s pár szem krumplit vásárolhassanak naponta. Tisztelettel: egy baleseti járadékos.

*

A HADIROKKANT-ILLETMÉNY

az én esetemben havi 160.— pengő. Kilenc gyermekem van, ezekből négyet tartok el még ma is és nekem is meg kell élnem. Kérdem szeretettel, miért nem gondol ránk is a kormány, hogyan éljen meg egy család ilyen alamizsnából? Egy hadirokkant.

*

A KENYÉRJEGY SZELVÉNYÉT

nem lehetne másként beosztani? Ha egy kg kenyeret vásárolok, 1 kilo és húsz dekát vágnak le helyette. Ma, amikor a kenyéren kivül már aligha vásárolhatunk mást, miért és kinek kell ajándékoznunk és saját magunktól elvonni a 20 dekát? Tisztelettel: egy özvegyasszony.

SPORT

VASÁRNAP DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR KEZDŐDIK A VASAS—PVSK—BTC KOMBINÁLT CSAPATOK BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSE

A nyári szezon legérdekesebb labdarugó mérkőzése kerül lejátszásra vasárnap délután 6 órai kezdettel a Hunutcai sporttelepen. Ugyanis a PVSK és a BTC kombinált csapata áll ki legjobb összeállításban a kitünő formába lendült Vasas gárdája ellen. A Vasas valószínű, még nem hivatalos megállapítás szerint, a következő csapattal fog kiállni. Aknsvölgyi — Nádas, Pósa — Kertész, Tóth, Pápai — Ilovszky, Berzi, Nagy I., Győrvári, Juhász. A PVSK és a BTC értesíti a közönséget, hogy a mérkőzésre a jegyelővétel megkezdődött, dr. Urvölgyi András üveg- és porcellán kereskedésében .Király u. 2.). A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

*

HÉTFŐN DÖNTENEK A TÖMEGSPORTNAPOKRÓL

A Nemzeti Sport Bizottság legutóbbi ülésén, az augusztusban megrendezendő tömegsport-napokról tárgyalt, és úgy határozott, hogy **hétfőn, 16-án délután 7 órakor a MaDISz nagytermében** (volt Nemzeti Casino) **összvezetőségi ülést** tart, melyre felkérik az alszövetségek megbizottait, vezetőit ugyancsak az összes sportegyesületek teljes vezetőségét részvételre. Ez az ankét fogja megadni a kereteit a sportnapnak és ugyanakkor az aktuális kérdéseket hozzászólás formájában gondolja megoldani. A pécsi Nemzeti Sportbizottság szokásos üléseit ezentúl minden hétfőn fél 8 órakor tartja a MaDISz helyiségében. A Sportbizottság úgy határozott, hogy ezentúl az alszövetségek egy-egy általuk kijelölt tagját állandó részvételre behívja, a Bizottság üléseire.

*

VASÁRNAP DÉLELŐTT 9 ÓRAKOR az MLSz helyiségében értekezlet lesz az országos szövetség budapesti kiküldötteinek jelenlétében. Az összes egyesületi és játékvezetők pontosan jelenjenek meg.

A PAC vasárnap délután fél hat órai kezdettel úszóversenyt rendez a városi fürdőben. A verseny válogató jellegü a július 29-i kerületi versenyre. Ülőhely 3 P, állóhely 2 P.

A PEAC és a Széchenyi kosárlabda csapatai óriási küzdelmet fognak vívni egymással vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az Egyetemi Sportcsarnokban. Ezt megelőzi a Gimnázium és a Tanítóképző **válogatott csapatainak játéka.**

TANÜGYI HIREK

Beirás a községi polgári leányiskolában az 1945—46. iskolai évre július 16., 17. és 18-án lesz reggel 8 órai kezdettel a Petrezselyem-utcai óvoda épületében. Hétfőn az I. osztály, kedden a II. és III. osztály, szerdán a IV. osztály iratkozik szülőik, illetőleg ezek helyettese kíséretében. Az I. osztályosok születési anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány és újraoltási igazolvány alapján nyernek felvételt. A beíráskor fizetendő felvételi és mellékdíjak összege kb. 50 pengő.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TARCSAZNI A 29—49 TELEFONSZÁMOT!

Szakszervezeti hirek

Szabóiparosok figyelmébe! A szabóiparosok termelő szövetkezete felhívja összes tagjait és mindazokat a szabóiparosokat, akik a szövetkezetnek tagjai **kívánnak lenni, hogy kedden délután 4** órakor jelenjenek meg a szakszervezeti székház társalgójában.

A Pedagógusok Szabad Szakszervezete folyó hó 16-án, hétfőn délután 5 órakor a zárda dísztermében általános taggyűlést tart, amelyre valamennyi pécsi és vidéki kartárs szíves megjelenését kéri a vezetőség.

Közellátási tájékoztató

KÖLESKÉSZLET BEJELENTÉS

A közellátási ügyosztály felhívja azokat a pécsi kereskedőket és gazdálkodókat, akik köleskészletet tárolnak, hogy a közellátási ügyosztályon a hivatalos órák alatt a náluk tárolt kölesmennyiséget 3 nap alatt jelentsék be. (Majorossy Imre-utca 13., I. em. 7-es iroda.)

NYILT-TÉR*

Férjemtől, Rózsavölgyi Károlytól különváltan élek, érte semmiféle anyagi felelősséget nem vállalok.

Rózsavölgyi Károlyné
szül. Krisztián Etel
Mezőszél utca 20 sz.

* E rovatban közöltekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

MINDENNEMŰ villanyjavítást vállalok. Villanyvasaló, villanyrezsó, modernórák, porszivógép eladó. Rádió-, villamossági-anyagokat, kályhát veszek. Dudek villanyszerelőmester, Székely Bertalan-út 2. szám.

JÓL FŐZŐ, középkoru nőt, pusztára, öt személyre, felveszek. Lajosházi-puszta, Harkányhoz 1 km. B. m. jelentkezni július 30-ig.

KONVENCIÓS, gazdasági cselédeket keresek felvételre. Lajosházi-puszta, — Harkányhoz 1 km.. B. m. Jelentkezni július 30-ig.

BUCSÚZOM MAGÁTÓL, megyek eladó dolgaimat értékesíteni, Frankfurterhez, Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

VILLA, családi ház, öröklakás, telek eladása, vagy vétele ügyében forduljon bizalommal 42 éve fenálló, szolidan közvetítő Kun irodához. Jókai-tér 11 szám. Telefon: 10-83.

MEGHIVÓ

A bakócai Kalot-Kalász termelő, értékesítő, és fogyasztási szövetkezet 1945. évi július hó 22-én tartandó alakuló közgyülésre. A közgyülést a róm. kat. fiúiskolában fogjuk megtartani, amelyre azúton is meghívjuk az alapító tagokat.

Tárgysorozat:

1. a szövetkezet megalakítása, 2. az alapszabályok felolvasása, megalkotása és elfogadása, 3. az igazgatóság megválasztása, 4. a felügyelő bizottság megválasztása, 5. esetleges indítványok.

Kelt Bakóca, 1945. VII. 10-én.

Az Alapító Bizottság.

Pécs szab. kir. város I. fokú közigazgatási hatóságától.

HIRDETMÉNY.

az iparjogosítványok bemutatásáról.

A 4900/1945. K. K. M. számú rendelet alapján felhívom a Pécs területén iparjogosítvánnyal (iparigazolvány, iparengedély) rendelkező valamennyi iparos, kereskedő, gyáriparos, pénzintézet felelős vezetője, hogy azalább közölt helyen és időpontban az iparjogosítványok számbavétele és záradékolása végett jelentkezzék.

Akinek több iparjogosítványa van, az valamennyit mutassa be, akinek pedig iparjogosítványa elveszett, vagy megsemmisült, az előzőleg az iparhatóságnál kérje másolat kiadását.

A jelentkezés alkalmával egyidejüleg a következő külön illetéket kell készpénzben leróni: kis-, kézmű-, szabad iparok gyakorlói és kiskereskedők legfeljebb két segédig 50.— P., ugyanezeknél kettő-tíz segéd alkalmazása esetén 100.— P., tíznél több segéd esetében 300.— P., nagykereskedők 500.— P., gyáripari üzemek és pénzintézetek 1000.— P-t.

A jelentkezők a bemutatási záradékkal ellátot iparjogosítványt azonnal visszakapják.

Az olyan iparjogosítvány, melyet az alább közölt határidőn belül az I. fokú iparhatóság záradékkal nem látott el, hatályát veszti.

A jelentkezések sorrendje a következő: képesítéshez kötött, továbbá szabadipart üzők a kereskedők kivételével, a városháza III. emelet 95. szám alatt névkezdőbetük szerint, A, B, C július 16-án, D, E, F, G, H július 17-én, I, J, K július 18-án, L, M július 19-én, N, O, P, Q július 20-án, R, S július 21-én, Sz, T, U július 23-án, V, W, Z július 24-én.

Gyáriparosok, pénzintézetek július 25-én.

Kis- és nagykereskedők, a Kereskedők Testületében július 25-ig.

Vendéglősök, szállodások, kocsmárosok, a Vendéglős Ipartársulat titkárságánál július 25-ig.

Piaci árusok, a Piaci és Vásári Kereskedők Egyesületénél július 25-ig.

Pécs, 1945 július hó 13-án.

Dr. Palaki s. k.
tanácsnok.

KI TUD Szabó Józsefről, Berkiről ment a páncéltörökkel. Utoljára Gödöllőről írt. Nagyon kérem értesítse aggódó édesanyját, testvéreit és feleségét és kicsi fiát. Cím: Nagy Jánosné, Pécs, Kálvária utca 21 szám.

CSALÁDI HÁZ: Áll 2x1 szoba, konyha 1x1 szoba, előszoba, konyhás lakásból. Elköltözés miatt sürgősen eladó. Lakás azonnal átvehető. Bővebbet: Ilona u. 2.

KOZMETIKAI kezelőszék háromrészes, rugózott fehér bőrvászon kárpitozással eladó. Jávor, Üszög-vasutállomás, Tel.: 25-11 szám.

REKAMIÉR, asztal, szék, fotőj, kis kombinált-szekrény, konyhaasztal eladó. Alsóbalokány utca 23/1.

KOCSIST keresek, jó fizetést adok. — Jelentkezni: Ilona utca 5 sz. alatt.

SZURETELŐKÁD, mely 750 literes eladó. Megtekinthető: Kispiricsizmadülő 1. este 5—7-ig.

FŐZNI TUDÓ, megbízható, idősebb mindenest keresek három gyermek mellé Választ „Fiatal házaspár" 6339 jeligére a kiadóhivatalba kérek.

HÁZ Petrezselyem 3. alatti nagyobbra, Ágoston tér 2. alatti mecseki villára, Szőlő belvárosi házra cserélhető. **Borpince** 3000 edénnyel bérbeadó. **BOD** közvetítő.

KI TUD Máyer Ferenc hercegtöttösi lakosról, ki a Hunyadi P. gránátos, III. szd. 2. szakaszba teljesített szolgálatot. Utoljára a zalamegyei Kávás községből írt novemberben. Értesítést kér Mayer Cáspár Hercegtöttös.

ELCSERÉLNÉM, magaslati-uton levő kertes nagy házamat, villamos mentén, családi házért. Cím: Alsóhavi utca 15.

FŐMOLNÁRT keresek villanyerőre berendezett, 2 vagónos, visszaöntéses malomba. Fizetés megegyezés szerint. — Bruckner Károly, malombérlő Mágocs, Baranya megye.

MALMOSOK, szita-selyem, 4-től 14-ig, daraselyem, 22-től 52-ig, platinázott drótszövet 22-től 68-ig kapható. Szabó István Pécs, Rákóczi ut 4 szám.

HÁLÓSZOBA-BUTOR, teljesen új, sötét színben eladó. Megtekinthető: Rákóczi ut 59. szám.

POLOSKÁK ellen a leghatásosabb, házilag is használható és igy legolcsóbb szer a NEX. Beszerezhető a vevő száraz üvegjébe. Édennél és Hajnalnál. Készíti Debreczeni Vegyészeti Vállalat Pécs.

UJ, VILLASZERŰ ház 2x2 szobás, komfortos, nagy telekkel, alkalmi áron eladja: Kun közvetítő, Jókai tér 11. sz. Telefon: 10-83.

MINDEN takarítást vállalok. Parketta, padló, ajtó, ablak, mindennemű takarítást. Árpád utca 13. szám.

EGÉR, patkány, csótány és mindenféle rovarok gyors irtását azonnal vállalok. Egér- és patkánymérget kapható. Árpád utca 13 szám.

HULLOTT gyümölcsöt, érettet, veszek minden mennyiségben. 100 kilón felül elhozatom. Gyűjtőtelep: Benyovszky-utca 12, és Szigeti-út 33 sz. Horváth.

GYUMÖLCSIZ, vegyes, természetes anyagokkal édesítve, 10 kilós ládákban, állandóan kapható. Szirupüzem, Benyovszky-utca 12. sz., udvarban

REUMASZESZ, egér és patkánymérget kapható az Éden drogériában. Színház mellett.

RÉKAMIÉK, szelónok. Lakásberendező, Színház-tér 3 szám.

GÉPIRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez. Gépíróiroda, Deák utca 2. sz. Ugyanott egy írógép eladó.

KŐVÁGÓSZŐLLŐSI Legeltetési Társulat tulajdonát képező kocsmáját a melléképületekkel együtt és kerttel 1945. évi augusztus 5-én délután 3 órakor, a legtöbbet igérőnek, 1946 évi január 1-től 1948. évi december 31-ig haszonbérbe adja. Kikiáltási ár 20 mázsa búza. Bánatpénz 1000 (ezer) pengő. Vidékiek újkeletű vagyoni bizonyítványt tartoznek felmutatni, esetleges tehertételek feltüntetésével. Bővebb felvilágositást a kővágószőllősi körjegyzői hivatal ad. Hergyó János társulati elnök.

Özv. Török Józsefné szül. Brauner Etel, mint az elhunytnak a csapástól mélyen sujtott felesége, mélységes fájdalommal és megrendült lélekkel tudatja, mindazoknak, kik szerették, hogy drága jó férje

Török József

G. H. számvivő
DGT s. tisztviselő

folyó év június hó 18-án, életének 43-ik és nagyon boldog házasságának 10-ik évében a celldömölki kórházban járványban elhunyt.

Felejthetetlen jó férjem lelkiüdvéért az engesztelő szentmisét f. hó 16-án, reggel 8 órakor mutatjuk be a somogybányatelepi templomban.

Somogybányatelep, 1945. július 14.

ÁLDOTT LELKE NYUGODJÉK AZ ÖRÖK BÉKESSÉGBEN!

CIÁNOZÁST újból megkezdtük. munkákat mérsékelt mennyiségben vállalunk, békebeli anyaggal. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz-u. 13. sz. Telefon: 10-11.

CSÉPLŐSOK, malomtulajdonosok figyelmébe. Szíjviasz, békebeli minőségben kapható Kutas Vegyiüzem Pécs, Teréz-u. 13. szám.

FOSZFOROS patkány-, csótány- és poloskairtó folyadék, békebeli minőségben, újból kapható. Első Pécsi Féregirtó Vállalat, Teréz utca 13. Telefon: 10-11.

EGY EGÉSZ SZEZONRA elegendő a Dulmin szőrtelenítő kenőcs. Eredeti külföldi készítmény. Fehér-kozmetika. Pannonia-köz.

JÓL FŐZŐ bejárónőt azonnalra felveszek. Trom, Mecsek-utca 7 sz.

PÉKSÉGET, üzemképest bérbe vennék. Ajánlatokat „Pékség" 6361 jeligére a kiadóba kérek.

BOR — hárslevelű, olasz rizlingi, fehér asztali ez évi elkövetkezendő szüretből már most olcsón eladó a tulajdonosnak külföldre utazása miatt. Tudakozódást ad 32-06 telefon.

KÉT gimnázista tanuló részére teljes ellátást keres vidéki család. Cím: Szigeti országút 36. Varga Andornál.

SZOBÁT KAPHAT magános nőnél jobb nő, hol otthonra találna. Cím: Garai u. 12. az udvarban balra, II. ajtó.

MEGVÉTELRE keresek 5 hl.-től 12 hl-ig jókarban lévő boroshordókat. Cím: Magyarürög 8.

SZERB—NÉMET—MAGYAR szóban és írásban perfekt, volt vállalat vezető tolmácsi, vagy más állást keres. Ajánlatokat „Sokoldalú" 6352 jeligére a kiadóba kér.

ELADÓ sötétbarna, politúrozott diófa íróasztal. Szigeti ut 132.

JÓKARBAN lévő kerékpár és egy varrógép eladó. Papnövelde u. 14.

MEGBIZHATÓ, rendes mindenes főző bejárónő ajánlkozik. Makár u.tca 34. sz.

2 BUTOROZOTT albérleti szobát, ágynemű és közös konyhahasználattal, 1 hónapra keres 4 tagú család. Ajánlatot „Menekült" 6347 jeligére a kiadóba kér.

220 W-os VILLANYREZSŐ és 220 W-os villanyvasaló eladó. Hunyadi-utca 16.

42 sz. KIFOGÁSTALAN, antilop betétes lakk-félcipő anyagárban eladó. Móré Fülöp utca 2 sz. földszint bal.

GYORS és gépirni ki tanítana meg saját irógépén? Ajánlatokat vasárnap kérem. Cím: özv. Mészáros Jánosné Pécs, Könyök utca 25.

ELADÓ 1 hármasszekrény, kisasztal, könyvespolc, virágállvány, apróságok. Zichy Gyula utca 7 szám.

EGY SULDÓ eladó. Majláth utca 17. Schmidt.

KISEBB-NAGYOBB csikótűzhely eladó. Kapács u. 11. (Nagyállomás alatt).

ELCSERÉLNÉM két szobás lakásomat, ahol van istálló és disznótartás, lehet egy szoba, konyha és mellékhelyiség. Ugyanott egy lovat bérbe keresek. Terménybe, vagy fába fizetek. Pécs Kálvária utca 21 szám.

KI TUD Szabó Antal tűzér őrvezetőről 70/1 ütegnél szolgált. Nagyon kérem, értesítse aggódó édesanyját, testvéreit és családját. Cím. Szabó Ilonka Pécs Kálvária utca 21.

FÉNYEZŐ-NYERGES és 1 bognársegéd magas órabérrel felvételik. Gróf Benyovszky-u 26. Kováts.

EGY VAGY KÉT alsós diákot teljes ellátásra elfogadok, természetbeni fizetés mellett. Tanulmányi felügyelet biztosítva. Perczel utca 36. sz.

MINDENES szakácsnőt keresek. Jelentkezés: Megye utca 17 szám.

MOSÁST, vasalást, takarítást vállalok. Címem: Pucher utca 33. Margitnéni.

RK. TISZTVISELŐNŐ férjhez menne 50—60 éves úriemberhez. Leveleket „Saját otthon" 6225 jeligére a kiadóba kér.

ELADÓ készpénzért és terményért is 1 villanymotor 220/380 V., 1 drb. 12 kalapácsos daráló, 1 drb. szecskavágó. — Csak helyszint tárgyalok. Tel.: Komló 32. Levélcím: Vincze Mihály, Komló

BELVÁROSBAN kis családi házat elcserélném belvárosi nagy családi házért. Ráfizetés pénzben vagy természetben. Ajánlatok Tóth, Klimó u. 30. Tel.: 24-56.

ELCSERÉLNÉM Szigeti-út 88 számú 1 szoba, konyha utcai lakásomat 2 szobásért (lehetőleg utcaival) a belvárosban.

ELADÓ ebédlőbútor és íróasztal Felsőmalom utca 3. Sebőkné.

ARGAMAN szőnyeg 2.5—3.5 nagyságú eladó. Érdeklődni lehet Tel.: 11-94.

GYAKORLOTT szövőségédet felveszek. Ajánlatokat: „Jó kereset" 6305 jeligére a kiadóba kérek.

KIFUTÓFIUT felveszek, Zsolnai-vasüzlet. Gr. Benyovszky-u. 30 sz.

KOMOLY UR részére, jól bútorozott szoba augusztus 1-re kiadó. Bővebbet: Auth nagykereskedésben, Rákóczi ut 13/b Telefon: 10-45.

ARANYAT, aranypénzt, ezüstöt, brilliánst, márkás karórát és mindennemű régiséget veszek. Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

PERZSASZŐNYEGET, mindenféle szőnyeget, sezlonterítőt, függönyt, kézimunkákat, porcellán és kristály dísztárgyakat, régiségeket és mindennemű lakberendezési tárgyat veszek. — Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

FIGYELEM! Jóminőségű gittel, ablakgitteléleseket ismét vállalok. Megvakult tükröket újra foncsorozok. Tamási üveges és tükörkészítő, Tettye utca 38 sz. Telefon szívességből 33-85.

ELADÓ egy gyermekketrec. Alsóbalokány utca 41 szám.

KESZLER cipőüzem cipészsegédeket keres magas fizetéssel. Király utca 8.

BÉBI CIPŐK újra kaphatók. Keszler cipőüzlet. Király utca 8.

KÉT KISEBB diákot teljes ellátással felvesz nyugdíjas tanító család. Harangöntő utca 7 szám.

ELADOM Diósi-út elején lévő házamat elő, kétszobás, mellékhelyiségekkel, 230 □-öl kerttel. Kizárólag megbízottunk Pál iroda, Nagy-Flórián utca 1.

5 LÓERŐS villanymotor eladó. Kolter Munkácsy Mihály utca 12.

110 VOLTOS villanyvasaló, főzőlap, villamos borotva eladó. Kostály villanyszerelőmester, József utca 23 szám.

REDŐNYHEVEDER érkezett, redőnyjavítást és új redőny készítést vállal. Eiter-redőnygyár. Zsolnay Vilmos u. 27. Telefon: 28-49.

ERDŐGAZDASÁGI igáskocsikat felveszünk. Erdőhivatal. Árpádtető.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

MEGBIZHATÓ bejárónőt, vagy mindenest felveszek. Jelentkezés hétfőn d. e. 9—12-ig. Rónai fodrász, Király utca 8.

ELVESZETT a Fémipari iskolától a Király utcáig egy pár fehér, női félcipő. A becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a rendőrségen.

16 KALAPÁCSOS daráló eladó. — Dvorszky József Siklós. Kálvin u. 11 sz.

ELADÓ 1 ágy, szekrény, éjjeliszekrény, egy Es-alto Saxophon. Hunyadi utca 4. délután 2—4-ig.

PRÉST műanyag préselésére kézi vagy hidraulikus meghajtású vennék. Ajánlatokat „Prés" 6360 jeligére a kiadóba kérek.

BŐTEJŰ szoptatós dajkát keresek. Gyermekkel együtt is. Érdek ödni: Xavér utca 1. Beck fűszerüzlet.

SZOBA—KONYHA, vagy bútorozott lakást, ágynemű nélkül keres gyermekteleu házaspár. Leveleket „Becsületes 2612" jeligére a kiadóba kérnek.

JÓKARBAN lévő férfi kerékpár eladó. Szigeti országut 21.

JÓKARBAN lévő fuvaroskocsi eladó. Nagyárpád, 92 házszám.

JÓKARBAN LÉVŐ SEZLON eladó. Fiume utca 15 szám.

PÉCSHEZ öt kilométer, országút mentén, príma 10.000 négyszögöl föld felesbe kiadó. Érdeklődni lehet: Pécs, Majorossy Imre utca 1 szám. Bánátfalvi János.

VENNÉK ikerpárnak megfelelő, jókarban lévő, mély gyermekkocsit. — Cím: Marsayné, Kolozsvár utca 8. II. emelet. Telefon: 29-91.

PÉCS KÖZELÉBEN vagy Baranyában vasútállomás mellett, sík fekvésű legelő, vagy parlag földet keresek megvételre. esetleg bérbe. Cím: Borbély Sándorné, Bálics-út 17. Ugyanott egy négycsaládú, országos méretű méhkaptár mézért eladó.

FŐZŐ-mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek. Dr. Brandt, Munkácsy-u. 7.

KAMGARN tisztiszövet, príma, duplaszéles eladó. Anna utca 29 szám.

ELCSERÉLNÉM 2 szoba, összkomfort belvárosi, melegfolyóvizes lakásomat hasonló kertes lakással. Érdeklődni lehet délelőtt 8—12-ig. Telefon: 14-70.

JÓMEGJELENÉSŰ főmolnár, 35 éves, nős, komoly, elméletileg, gyakorlatilag képzett, mestervizsgázott, tengeri, árpa, köles, tészta szakszerű feldolgozásához is ért, állást keres. Meghívást komoly üzemektől kér. S. A. Pécs főmolnár, Petőfi utca 2 szám.

GYAKORLOTT kötő- és horgolónőknek munkát kiadok. Jelentkezés 9—2-ig. Fenyő textil-feldolgozó üzemében. I. Ferenc József ut 7 sz.

BUDAPESTRŐL—PÉCSRE áruszállítást autón és vasúton, Budapesten árubeszerzést vállalok. Érdeklődés 28-03 telefon.

ELADÓ 2 darab ónémet ebédlőkredenc. Alajos utca 17 szám.

2—3 SZOBÁS lakást, vagy vendéglőt, gazdasági udvarral bérelnék. Természetben is fizetnék, esetleg belépésre is. — Leveleket 6310 számra a kiadóba kérek.

MINDENES szobalányt keresek azonnalra. Jelentkezés: Megye utca 17 szám.

ELCSERÉLNÉM gyárvárosi 2 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségek, és disznótartással lévő lakásomat belvárosi 2, esetleg 3 szobással. Ugyanitt a Mecseken lévő 1079 □-öl szőlőmet háromszobás, kertes házzal elcserélném. Bővebbet: Gyárváros, Eper utca 2.

MEGBIZHATÓ, komoly nő, egyedülálló nő v. férfi, idősebb háztartásának vezetését vállalja. Cím: Papnövelde utca 7 szám.

ÉRTESITEM jóbarátaimat és k. ismerőseimet, hogy Majláth utca 4. sz. alatti „Kossuth" vendéglőt átvettem. Kérem szíves pártfogásukat. Tisztelettel Nagy János vendéglős m.

ELCSERÉLNÉM jókarban lévő sezlonomat egy modern konyhaszekrényért. — Irgalmasok utca 22.

MEGBIZHATÓ mindenes bejárónőt augusztus 1-re felveszek. Dr. Révész Jenőné, Munkácsy M. utca 1 szám.

1 DARAB 5 hónapos süldő eladó. Cím: Zidinakörnyék 19 szám.

28 KAT. HOLD szántóföld felesbe kiadó. Tóth Ignác Gerde, up. Szabadszentkirály.

TÁSKAGRAMOFON lemezekkel, egy ezüst női karóra és egy új bőrtalpú 41-es férfi bakancs eladó. Cím: Ágoston u. 27.

HÁZASSÁG CÉLJÁBÓL fiatal, csinos, iskolázott, ingatlannal és jelentékeny készpénzzel rendelkező úrilány ismeretség hiányában ezuton keresi intelligens, nőtlen férfi ismeretségét. Fényképjes választ „Hűséges" 6265 jeligére a kiadóhivatalba kér.

EKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

IRÓGÉPSZALAG, carbon, stencylpapír kapható, Rigó töltőtollklinika Pécs, Deák-utca, telefon: 10-32.

ELCSERÉLNÉM belvárosi szoba-konyhás lakásomat hasonlóért. Tel.: 12-28 sz.

BÉRBEVENNÉK a város területén magános családi házat, istállóval. Bér megegyezés szerint. — Címeket: Tóth, Klimó utca 30. Telefon: 24-56.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

JAVITÁST gyorsan készit, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-u. 2. Tel.: 33-46

VENNÉK 2—3 hl.-es szőlőprést. Cím! Heller József Pécsvárad.

TÁNC-tanulás magánúton. Fellner tánctanárnál, Városház utca 2., félemelet. Telefon: 30-65.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

REKAMIÉK vagy választékban, Ábrahám kárpitosnál Pécs, Deák-utca 2. sz. Telefon: 33-46.

KÉT TANULÓFIUT felveszünk. Kezdő fizetés havi 180.— P. Legalább 8 elemit, vagy 4 középiskolát megkívánunk. Izsák József Rt fiókja, Pécs, Széchenyi-tér 8.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

TELEK 450 öles kertvárosban. — 500 öles kisállomásnál, 800 öles repülőtérnél, 340 öles pálosoknál, 130 öles Siklósi utcában. Szőlő 900 öles kettő szobával a Bárányúton. Sarok ház Mohácsiországút elején eladó. Bod közvetítő.

GYALUPADOT vesz Fuchs bútorüzem Deák-utca 21. Telefon: 17-25.

110-VOLTOS villanyvasaló eladó. Megtekinthető reggel 7-től 3-ig. Gumiüzem, Ferenciek utca 8.

JÓL fejlett macskákat vesz a Szemklinika.

ÁLLANDÓ szénfuvarozásra fuvarosokat felveszek. Alsómalom utca 15.

4 DRB. SULDÓ (kukoricával) eladó. Ugyanott egy férfi gumiesőkabát is eladó. Érdeklődni: Dohánygyárban a gondnokéknál.

ELADÓ egy kisebb és egy nagyobb méretű perzsa összekötőszőnyeg. Cím: Megye utca 24 sz.

VENNÉK keveset használt rekamiét. Ajánlatokat telefon: 25-86 sz. kérek.

18 HOLD FÖLD, felesbe, kiadó, lakás és gazdasági épülettel, Gerde községben, házszám 130.

ELADÓ férfi, barna, csíkos, öltöny és fekete, szürke tavaszi átmeneti és télinagykabát jutányos áron. Mátyás Flórián utca 8 szám.

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. Br. Bánffy Dezső utca 48 sz.

GYAKORLÓ ZONGORA 12 ezer P-ért eladó. Kossuth Lajos utca 10.

JÓKARBAN lévő férfikerékpár eladó. Szent Vince utca 24.

SZŐLŐ istenkuti autóbuszmegállónál, 400 □ új épülettel, szobával eladó, azonnal átvehető. Bővebbet kizárólag: Pál-iroda, Nagy-Flórián utca 1. sz.

ELADÓ 200 liter kisüsti szilvapálinka. Bővebbet: Danczkay, Pécs, Majorossy Imre utca 12. Telefon: 38-74.

ELADÓ 2 nagy fotel, kis asztal, 4 szék (kárpitozott), nagy asztal alig használt. Cim: Zöldfa utca 19/1.

12 VOLTOS kisebb, príma akkumulátort megvételre keresek. ifj. Varga Gyula Mecsek Garázs Pécs, Rákóczi ut 34 sz. Telefon: 23-83.

TOVOTTAZSIR a vevő saját edényébe kimérve kapható. — ifj. Varga Gyula „Mecsek Garázs" Pécs, Rákóczi út 34. Telefon: 23-83.

Szerkesztőbizottság:

BERR VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — POZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 159. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 17. Kedd.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Ma kezdődnek a potsdami tanácskozások

Tito marsall vasárnap beszédet mondott Ujvidéken az új Jugoszlávia legfontosabb kérdéseiről — Würtenberg tartományban megengedték a németeknek a szakszervezeti szervezkedést

A korábbi híradásoktól eltérően a három szövetséges politikus tanácskozása nem vasárnap este kezdődött meg, mivel Sztalin generalisszimusz érkezését csak hétfő estére jelezték Potsdamba.

Sztalin ezuttal találkozik majd először Truman elnökkel, aki a három politikus közül elsőnek érkezett meg vasárnap délután 4 órakor a berlini repülőtérre.

Churchill miniszterelnök repülőgépe 10 perccel 6 óra után szállt le. Churchill ezredesi egyenruhát viselt és az újságíró beszámolója szerint szájából nem hiányzott az elmaradhatatlan szivar.

A német lakosságot eltiltották az erősen őrzött postdami utcákról. A moszkvai rádió szerint a konferencia időtartamára vonatkozólag nem szabtak határokat. Az angol rádió tudósítója beszámol a konferencia külső körülményeiről. A „főhadiszállás" 10 percnyi autóutra van azoktól az épületektől, amelyekben a három vezető államférfi kísérete nyert elhelyezést. Maga a főhadiszállás kétemeletes díszes kastélyban van. A kastély udvarára csak a három vezető politikus autója hajthat be. A tanácskozó terem egyik falát teljes egészében ablakok foglalják el és a berendezése fejedelmien pazar. Churchill dolgozószobája közvetlenül Truman elnök dolgozószobája mellett fekszik. A vendégek ellátását arra az orosz tisztre bízták, aki már a krimi konferencia alkalmával is ezt feladatot viselte.

Az amerikai sajtó is vezető helyen foglalkozik a konferenciával és a New York Times megállapítja, hogy a történelem során egyetlen konferenciának sem kellett ilyen bonyolult kérdéseket megoldania, mint a potsdaminak. A tárgyalások három alapvető problémát ölelnek fel.

1. Szilárd alapzat megteremtése a további együttműködés számára, 2. olyan békeállapot biztosítása, amelyet valamennyi nemzet — még a legyőzött nemzetek is — helyesnek találnak, 3. a béke megbontóinak a világból való kiküszöbölése és Japán vereségének meggyorsítása.

A különféle gazdasági és politikai rendszereket is össze kell egyeztetnünk, hogy a békét megőrizhessük. Truman elnök nagy súllyal léphet fel, mert egységes amerikai közvélemény áll mögötte. Amerika egész katonai és gazdasági erejét a béke és újjáépítés szolgálatába kívánja állítani, mert amint Stettinius volt külügyminiszter mondotta, Amerika érdekei az egész világra kiterjednek.

A kis nemzetek a legnagyobb megelégedéssel fogadhatják a New York Times cikkét és főképpen annak a kollektív helyeslésre alapozott béketervét. Természetszerűleg ez nem jelenti azt, hogy az irreális revíziós és soviniszta aspirációkat is ki fogják elégíteni.

TITO MARSALL UJVIDÉKI BESZÉDE

Szabadkáról visszajövet, ahol a 16. vajdasági hadosztályt szemlélte meg alapításának évfordulója alkalmából Tito marsall vasárnap Ujvidékre érkezett. A lakosság kitörő lelkesedéssel fogadta.

Tito marsall beszédet intézett a város lakosságához és a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a vajdasági szabadharcosok felejthetetlen teljesítményeiről.

Elsőnek csatlakoztak 1941 nyarán a partizánmozgalomhoz és Bosznia hegyei között a legvitézebbül harcoltak a németek ellen. Nekik is oroszlánrészük van abban, hogy Jugoszlávia népei ma visszanyerték szabadságukat és ők is hozzá fognak járulni az ország újjáépítéséhez. A hadsereg feladata ugyanis nemcsak a rend fenntartása, hanem az újjáépítéshez való hozzájárulás.

— Az ország népének valamennyi rétege lelkesen vesz részt az újjáépítés munkájában — mondotta Tito — és *meg vagyok győződve, hogy az általunk felépítendő új Jugoszlávia jobb lesz a réginél. Országunkban mindenki egyenjogú, a soviniszmus mérgét kiküszöböltük és Jugoszlávia lakósai büszkén mondhatják, hogy egy föderatív, demokratikus alapon álló ország polgárai.*

A nagy áldozatok árán kivívott testvériséget és egyenlőséget őrizzük meg. A szomszédos államok csodálattal követik országunk fejlődését és csodálatos teljesítményeit a felszabadulás óta. Csodálják erőnket és teherbíróképességünket. Igen, mi azért vagyunk erősek, mert erős lelkülettel és elhatározással indultunk a felszabadító háborúba és nem becsültük alá ellenségünk erejét. Ugyanakkor erőt merítettünk a Szovjetunió példájából és zseniális vezérének, Sztálin generalisszimusznak barátságából, valamint az angolszász szövetségesek segítségéből. *A Szovjetunióval kötött barátságban látom Jugoszlávia jövőjének legfontosabb biztosítékát.* Nem vagyunk elkapatva, hanem még erőteljesebben fogunk dolgozni az eszmék megvalósításáért, melyekért annakidején harcbaszálltunk. Azok, akik nem tudják megérteni a nálunk végbement változást, elfelejtik, hogy a változás a nép szívében ment végbe. Sem az öntudatos boszniai nép, sem többi testvérünk nem törődne abba bele, hogy kivívott szabadságát megcsorbítsák.

Tudom — mondotta a továbbiakban Tito marsall —, hogy a hatóságok ellen panaszok merültek fel. Kormányom minden erőfeszítése azonban arra irányul, hogy a hibákat és nehézségeket kiküszöbölje.

A Vajdaságban megtartott községi választások igen kielégítően zárultak le és azt biztató jelnek tekintem a későbbi választásokkal kapcsolatban. Az országos választásoknál Jugoszlávia polgárai az ország jövőjéről fognak dönteni és ha nem szavaznak bizalmat nekünk, akkor a hibát saját magunknak kell tulajdonítani. Az alapokat leraktuk és most az épület tetőzetét kell megalkotni. Jugoszlávia népe fogja eldönteni, hogy köztársaságot kíván-e vagy királyságot. Nem arról van szó, hogy Tito kormánya mellett vagy ellen dönt, hanem Jugoszlávia jövője forog kockán.

Akik azzal vádolnak bennünket, hogy diktatúrát vezettünk be, azoknak azt válaszoljuk, hogy az új alapok lerakásánál lehetetlen a hibák elkerülése. Mi nem akarunk a régi rendszer hibáiba esni és mindent elölről kezdtünk. Tudom, hogy jól képzett állami hivatalnokokra és politikusokra lenne szükségünk, akikkel befejezhetjük a felépítés munkáját. Ezért mindazokat, akik velünk akarnak dolgozni, bármilyen párthoz is tartoztak azelőtt, befogadjuk magunk közé.

A felelős helyekre érdemekben gazdag partizánokat állítunk. Szakembereink nincsenek sajnos kellő számban és ezt haszná1ják ki ellenségeink. A népnek kell itt segítségünkre lennie, hogy a maga köréből kiválasztott emberek és a nemzeti front útján valósítsa meg célkitűzéseit.

Kapcsolataink a szomszédos országokkal mind szorosabbakká válnak. Gazdasági és politikai téren fokozni kívánjuk az együttműködést, mert ez országunk javára válik. Nem kívánjuk az elszigetelődés politikáját követni, mert tisztában vagyunk a baráti viszony értékével. Tudjuk azt is, hogy mit jelent a háború pusztítása, de ha Jugoszlávia életérdekeiről van szó, nem ismerünk kompromisszumot! Tito marsall beszédét a föderatív Jugoszlávia, a Szovjetunió és az angolszász szövetségesek eltetésével fejezte be.

A magyar közvélemény megnyugvással veszi tudomásul Tito marsall szándékát, hogy a szomszédos országokkal kimélyíti a gazdasági és politikai kapcsolatokat. Ez nemcsak Jugoszlávia, hanem elsősorban Magyarország javára fog válni, amelynek helyzete az elmult rendszer megbocsáthatatlan hibái miatt erősen megrendült a Dunamedencében. Tito marsallnak az újjáépítés jegyében álló átfogó beszéde egyébként azt bizonyítja, hogy Jugoszlávia a délkeleteurópai belső megszilárdulás egyik legfontosabb tényezőjévé vált.

MEGINDUL A SZAKSZERVEZETI ÉLET A WURTENBERGI ZÓNÁBAN

Az amerikai megszállás alatt álló würtembergi zónában *az amerikai parancsnok engedélyt adott a németeknek hivatalos gyülések megtartására és a szakszervezetek megalakítására.* Az amerikai parancsnok rendelkezése hangsulyozza, hogy ezt a német munkafront teljes megsemmisítése tette időszerűvé, miután a német munkások számára vissza akarták állítani legfontosabb jogukat: a szakszervezeti szervezkedést. Ettől eltekintve azonban a németek számára továbbra sem engedélyeznek a würtenbergi zónában semmiféle politikai tevékenységet, vagy sztrájkokat.

MILYEN HÁBORÚS BŰNÖSÖK KISZOLGÁLTATÁSÁT KÉRI LENGYELORSZÁG?

Varsói jelentés szerint a lengyel igazságügyminiszter vezetésével rövidesen bizottság utazik Németországba. A bizottság a következő háborús bűnösök kiadását fogja kérni a szövetségesektől: dr. Karl Hermann Franckét, a volt lengyel főkormányzóét, Greiser danzigi körzetvezetőt és Tumannét, aki a majdaneki haláltábort felállította.

FÉLMEGOLDÁS A BELGA KÉRDÉSBEN

Van Acker belga miniszterelnök bejelentette, hogy *Lipót király nem tér vissza Belgiumba, de nem is mond le.* A belga kormány egyébként felajánlotta lemondását, de Károly régensherceg nem fogadta el. A kormány ezek szerint újból megkezdte munkáját és hétfőn miniszertanácsot tartott.

FRANCO ÁTADTA A HATALMAT?

Franco személye az elmult napokban a közérdeklődés középpontjába került. *A demokratikus országok sajtói és a szabadságszerető népek közvéleménye joggal tette fel a kérdést, hogyan lehetséges, hogy a demokratikus Európában a fasisztabarát és fasiszta-bujtató Franco uralmon maradhat és ezzel veszélyezteti Európa jövő békéjét.* Franciaország közvéleménye is aggodalommal figyeli Hitler utolsó uralmon lévő szövetségesének tevékenységét. A francia-spanyol társaság határozatot hozott, amelyben azt *követelik, hogy a francia kormány szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatokat Spanyolországgal, ismerje el a spanyol köztársasági kormányt és tegyen javaslatot az egyesült nemzeteknek, hogy kövessék példáját.* Azok az érvek — mondja a határozat —, amelyeket egy ilyen elhatározás elnapolása érdekében felsorolnak, rossz érvek.

Franco Spanyolországáról szóló legutolsó hirek szerint Spanyolország egyes részein *összeütközésekre került sor a spanyol partizánok és a csendőrség között.* Egyes meg nem erősített hirek szerint Franco átadta a hatalmat egy katonai kormánynak, ő maga pedig elhagyta Spanyolországot. A spanyolországi helyzet egyelőre tisztázatlan, annyi azonban bizonyos, hogy nagyjelentőségű események vannak kialakulóban a nácik utolsó európai mentsvárában.

Minden ország talpköve a tiszta erkölcs. Aki ma lop, sikkaszt, feketézik, nem közönséges bűnöző, hanem hazaáruló. Népbíróság elé vele!

Mit adtunk és mit kaptunk?

A pécsi vasutasok munkaversenyével kapcsolatban — amint arról az Uj Dunátúl már beszámolt — az orosz városparancsnok és a város vezetőségének támogatásával a vasutasság és a bányászok nyolc vaggonból álló ajándékát vittük Budapestre az újjáépítésben oly kiváló eredményeket felmutató MÁV Északi-, Istvántelki- és Dunakeszifőműhely munkásainak.

Visszatérve erről a fáradságos, de élményekben és tanulságokban oly gazdag utról, — úgy véljük — érdekli olvasóinkat nemcsak az, mit adtunk, hanem az is mit kaptunk.

Erről meg kell mondanunk, sokkal többet kaptunk — nem anyagiakban ugyan — hanem erkölcsiekben, mint amit adtunk.

Budapesti munkás testvéreink nem az anyagi értéke szerint mérték fel az adományainkat, hanem — amint azt kifejezésre is juttatták — a munkásszolidaritásnak egy szép és figyelemreméltó megnyilatkozásaként. Nem kellett ezeknek a derék, tisztalátású munkásoknak magyarázni azt, amit a puszta tény önmagától dokumentált. Itt munkás szívek szóltak tisztacsengésű hangon munkás szivekhez. A közösségi tudat és érzés a magyar sorsközösségben tettekben megnyilatkozása nyert itt az eszméhez méltó kifejezést.

Két teljes napot töltöttünk a budapesti MÁV munkások között. Felejthetetlen szép nap volt ez. Láttuk őket munka közben. Hallottuk őket tárgyalni üzemi bizottságaikban és szakszervezeteikben. Jóleső, boldog büszkeséggel csodáltuk a magyar munkás reális tisztalátását, a dolognak kikristályosodott elvi megitélését. *Barátságos beszélgetéseink során megnyilatkozott mély, igaz hazafias gondolkozásuk, és ott ültünk közös ebédlőasztaluknál.* És ... itt tárul fel előttünk ez a szemérmes, tiszta magyar munkáslélek a maga teljes hősies nagyságában. Egy tányér üres tökfőzelék kenyérrel az északi- és egy tányér burgonyaleves kenyérrel az istvántelki főműhelyben. Igaz, tiszta és izes volt, de ... de ... mégis csak üres főzelék, üres leves volt. Kérdezzük őket: bírják-e ezt a nehéz munkát ilyen táplálkozással? A felelet: Igaz, nem sok, sőt gyenge. Még bírjuk. Volt idő, mikor ennyi sem jutott. Debát nem csak kenyérrel él az ember — teszi hozzá finom mosollyal — hanem hittel, bizalommal és reménységgel is. Most már mi vettük kezünkbe sorsunk irányítását. *Lesz még jobb is! — Ránézek erre a szikár, aszkéta arcú munkásra.* Szeme, acélosfényű szeme rámered a burgonyalevesre, de érzem, hogy a szebb, igazabb, emberibb magyar jövendőt látja. Ráesik pillantásom kemény, csontos, inaseres kezére. Hogy, hogysem, eszembejut falusi parasztkovács apám keze. Mélyen egyforma két kéz! Csukló sírás fojtogatja torkomat. Istenem! Ha a paraszt meg a munkás kemény keze nemcsak a reklámplakátokon, a fórumok szónoklataiban találna egymásra, hanem ebben a keserű, sorsverte, nehéz magyar életben is. Ha valóra válhatna a paraszt és a munkás szolidaritás is! Amint együtt markoltak bele a vesztébe rohanó magyar sors szekerének kerékküllői közé és épp a szakadék előtt állították meg, úgy együtt fognák a gyeplőt is, együtt, egy akarattal. Erre tanított meg bennünket a magyar munkás reménykedő, bízó hite, melyet szent aszkézissel szolgál.

Ezt a felismerést, ezt a tanulságot hoztuk magunkkal pesti utunkról. Ennek a célnak szolgálatára érdemes egy életet feltenni.

Dús József

Szeder Ferenc lesz Faraghó utóda

Budapestről jelentik: A kormányrekonstrukció során a pénz- és igazságügyminiszter kormányból való kiválása után most már végleges az is, hogy Faraghó Gábor közellátási miniszter, akinek működése ellen sok panasz hangzott el, szintén lemond. Pártközi megállapodás értelmében az új közellátási miniszter Szeder Ferenc, szociáldemokrata képviselő lesz.

CSEHSZLOVÁKIÁBAN IS FOLYIK A TISZTOGATÁS

Firlinger miniszterelnök — moszkvai jelentés szerint — rádióbeszédet mondott abból az alkalomból, hogy a köztársasági elnök rendeletet adott ki a hazaárulók megbüntetéséről. Meg fogják büntetni azokat a nácikat, hazaárulókat és bűntársaikat, akik azokban az időkben fejtették ki népellenes tevékenységüket, amikor a köztársaság a legnagyobb veszélyben forgott.

A munkabér, az árrögzítés és az újjáépítés kérdéséről hangzottak el érdekes előadások a szakszervezetek vasárnapi összvezetőségi ülésén

A szabad szakszervezetek vasárnapi összvezetőségi ülését Krantz Pál, a szakszervezeti tanács elnöke nyitotta meg. Beszédében üdvözölte a városunkba érkező *Hajdu* Gyulát, a pécsi munkásmozgalom 25 év előtti önzetlen szervezőjét és javasolta, hogy az üles résztvevői hárman menjenek küldöttségileg Hajdu Gyuláért. A terembe lépő munkásvezért óriási tapsa fogadta. Hajdu Gyula Krantz Pál felkérésére közvetlen szavakkal fordult az összvezetőségi ülés résztvevőihez. Beszédében rámutatott a szakszervezetek nagy jelentőségére a multban, jelenben és jövőben. A munkásság érdekeinek előbbrevitelével politikai funkciót is végeznek a szakszervezetek. *Nem kétséges, hogy a szakszervezetek, amelyek az elmult rendszer elnyomása ellenére is talpra tudtak állni, a változott viszonyok mellett fel tudják építeni az országot, amely a dolgozók országa lesz.* A mult hibáiért nem kell szégyenkezni, csak arra kell ügyelni, hogy a jövőben jól használjuk ki az adott helyzetet. Minden dolgozót harcba állítottunk, hogy a lehetőségeket minél nagyobb mértékben ki tudjuk használni. Beszéde befejező részében az egység megőrzésére szólította fel Hajdu Gyula a szabad szakszervezetek dolgozóit.

Krantz Pál köszönő szavai után B. Nagy Gusztáv titkár egyes szakszervezetek egyesítéséről beszélt, ami az egységes vérkeringés megindulását szolgálja. Például az állami alkalmazottaknak — a postásokat és vasutasokat kivéve — ezentúl egy szervezetük lesz, amelyen belül külön kategóriák és alcsoportok működhetnek. *Az építőmunkások szakszervezetéhez mások is csatlakozhatnak és így fognak kialakulni a csúcsszervezetek.* A szakszervezetek kereteit kiépítik és baráti szellemmel töltik meg. A gyakori összejövetelek és egészséges észrevételek útján alakul ki a helyes szakszervezeti élet és ezen keresztül a demokrácia.

Ezt követőleg *dr. Ormos* György titkár ismertette a kormánynak a paritásos munkabérrendezésre vonatkozó rendelkezését, majd közölte, hogy a *szellemi munkavállalók bérügyeinek meghatározására Budapesten bizottság alakul, amelynek hét vidéki tagja lesz.* Pécsről egy tag kerül ebbe a bizottságba. Az ipari munkavállalók részére is alakulnak hasonló bizottságok és pedig iparkamarai kerületenként. Amig ezek a bizottságok működésüket megkezdhetik és jogerős határozatokat hozhatnak, gondoskodni kellett a munkabérek időszerű emeléséről. A közalkalmazotti réteg bérkérdésében csak közvetett befolyást gyakorolhatnak a szakszervezetek és legfeljebb felhívhatják a kormány figyelmét ennek a rétegnek a mostoha helyzetére.

Az ipari munkavállalók bérét néhány nap előtt rendezte az összmunkabérrendező bizottság, amelynek határozatát a Nemzeti Bizottság elé terjesztették. A Nemzeti Bizottság jóváhagyása alapján *a szakmunkás órabérét a 3.60 pengős órabér ötszörösében, a segédmunkásokét öt és félszeresében és a napszámosokét a hatszorosában állapították meg.* A gyáripari munkaadók helyeslésével fogadták az új bérrendezést, mert az iparcikkek árába belekalkulálhatják az új béremelést, de a kisiparosoknál az áthárítás nagy nehézségekbe ütközik.

Az országos szakszervezeti tanács álláspontja a munkabérek tekintetében az, hogy *a munkásság saját érdekében kellő mérséklettel járjon el és inkább az árrögzítés után történjék a dolgozók anyagi érdekeinek biztosítása.* Ezért Pécs és Baranyamegye törvényhatósága feliratával fordult a kormányhoz az árak rögzítése érdekében. A feliratot elküldték az országos szakszervezeti tanácshoz és a társtörvényhatóságokhoz is.

A magánalkalmazotti kategóriánál a munkanélküliség veszélye forog fenn és éppen ezért ezt a réteget ipari pályára kell átnevelni.

Az árak tekintetében *lehetetlen állapotnak kell minősíteni, hogy a mezőgazdasági cikkek ára a háromszászszorosára emelkedett, ugyanakkor az ipari cikkek ára hetvenszeresére, a munkabérek pedig csak húszszorosan emelkedtek.* A munkavállalók helyzetén termelési szövetkezetek létesítésével lehet segíteni. Az építőmunkások termelési szövetkezete után a textilmunkások termelési szövetkezetét is meg fogják valósítani és az elhagyott javak kormánybiztosságának segítségével *megfelelő mennyiségü hizóállatot akarnak a dolgozók rendelkezésére bocsátani.* Ezekkel az intézkedésekkel lehetővé tennék, hogy a dolgozók életszínvonala tovább béremelés nélkül is emelkedjék.

A hozzászólásokra, amelyek főképpen a budapesti és vidéki bérkülönbözet kiküszöbölését, az árak rögzítését és az üzemi bizottságok illetékességének szilárd körvonalazását sürgették, dr. Ormos György ügyész-titkár válaszolt kimerítően.

Ezek után Lakatos József, a szakszervezetek megyei titkára közölte, hogy a kötelező munkaközvetítést a jövőben a szakszervezet fogja irányítani. A szakszervezetek alapszabályzatát módosítani fogják és ugyanolyan jogkörrel fognak működni, mint a politikai pártok. A dolgozók érdekképviselete hatósági jogkört kér magának, hogy az árak tekintetében ellenőrzést gyakorolhasson. A szövetkezeti gondolatnak ezen a téren óriási jelentősége van. *A délbaranyai elpusztult községek újjáépítésében a szakszervezetek tevékeny részt vállalnak, aminek fejében a parasztok igéretet tettek, hogy terményeiket a munkás fogyasztási szövetkezetnek fogják eladni.* Az öntudatos munkásság nevelése érdekében felhívják a szabad szakszervezetek kultúrális szakcsoportjait, hogy előadásokat tartsanak a fizikai dolgozók számára.

Hegyi Gyula, a vasmunkások szakszervezetének országos titkára előadásában rámutatott az országveszejtő háború nyomán Magyarországot ért óriási pusztulásra. *Ha élni akarunk, minden erőnket az ipar fejlesztésére kell fordítani és olyan kereskedelmi kapcsolatot létesíteni a Szovjetunióval, amely lehetővé teszi, hogy nyersanyagok fejében kész vagy félig kész árucikkeket szállítsunk leghatalmasabb hitelezőnknek.* A Szovjetuniónak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának fizetendő jóvátételi nagy követelmények elé állítja a munkásságot, amelynek két fő problémája van: a bér és élelmezés problémája. A kollektiv szerződésnél az a szempont legyen az irányadó, hogy ne tegyük lehetetlenné az újjáépítést. Ha a Szovjetunió munkásai 20 éven át vállalták az ország építésével járó áldozatokat, akkor Magyarország dolgozóinak is vállalniuk kell az elkövetkező esztendő súlyos terheit. *Ne állítsuk szembe a budapesti és vidéki munkásság bérviszonyait, hanem vegyük tekintetbe, hogy a budapesti munkásság mérhetetlenül többet szenvedett az elmult hónapok alatt.* A két munkáspárt viszonyát a lehető legszorosabbra kell füzni és közelinek látszik az idő, amikor a két munkáspárt egyesülni fog. Ez azonban csak akkor lesz lehetséges, ha mindkét párt becsületesen szolgálja a szocializmus céljait.

Hegyi Gyula érdekes előadása után Krantz Pál az összvezetőségi ülést berekesztette.

Gyökeresen és véglegesen rendezik a pécsvidéki bányászok fizetésének és ellátásának kérdését

A komlói bányamunkások részére 5 millió pengőt folyósítottak hátralékaik kifizetésére

Krancz Pál, a pécsi szakmaközi bizottság elnöke és Horváth János a bányászok szakszervezetének vezetője a mult hét végén Budapesten jártak, hogy a pécsvidéki és komlói bányászok panaszai ügyében illetékes helyeken eljárjanak. Krancz Pál a budapesti ut eredményeiről a következőket mondotta az Uj Dunántúl munkatársának:

— Budapesten a bányász-szövetség központjában ismertettük a pécsvidéki bányászság panaszait. A komlói bányászok nem kapták meg a májusi elszámolást és a júniusi fizetésecket, sőt, az a sajnálatos eset is megtörtént, hogy az üzemi bizottság megkerülésével a tisztviselők részére kiutalták a júniusi fizetést, a júliusra pedig előleget adtak. Ez természetesen jogos felháborodást keltett a fizikai munkát végző bányászok soraiban. A bányász-szövetség vezetőségét és a Magyar Kommunista Párt központi vezetőségét is felkerestük, vessenek mindent latba, hogy ez a kérdés végre helyes és végleges megoldást nyerjen.

— Minden erő megmozdításával sikerült is elérni, hogy *komoly igéretet kaptunk arra, hogy a bányászság a jóvátételi célokra szolgáló széntermelésnél az erre a célra szolgáló alapból a pénzbeli ellátást megkapja.* Kértük ezenkivül, hasson oda a kormány, hogy a teljesen lerongyolódott bányászok cipő és ruhaellátásban is részesüljenek. *A komlói bányamunkások részére 5 millió pengőt azonnal folyósítottak is s ezt az összeget a komlói küldöttség le is hozta magával.*

Az iparügyi minisztériumban a bányász-szövetség határozott igéretet kapott arra, hogy ezt a rendkivül fontos kérdést a legrövidebb időn belül gyökeresen és véglegesen rendezik.

Szövetkezeti alapon kivánják megoldani a pécsvidéki bányászok ellátását

Megalakult a gazdák és bányászok közös szövetkezete

A mecsekszabolcsi szakszervezeti székházban többszáz tag részvételével vasárnap délelőtt tartotta alakuló közgyülését a pécsi bányaművek alkalmazottainak, valamint a sátorhely- és villányvidéki gazdák termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezete. Az alakuló közgyülésen résztvett Abelovszky József földmüvelésügyi kormánybiztos, és Vajda János földmüvelési biztos is. A szövetkezet, — mint az előadók hangsulyozták — azt a ma különösen aktuálissá vált célt kivánja szolgálni, hogy egyrészt a *pécsi bányaművek alkalmazottainak közszükségleti cikkeit biztositsa, másrészt pedig a sátorhely- és villányvidéki gazdákat mindennemü mezőgazdasági és ipari cikkel ellássa.* A szövetkezet gondosan vigyázni kiván arra is, hogy az értékesítésnél a közvetítő kereskedelmet kizárja, hogy igy a tagok a lehetőség szerint minél olcsóbban juthassanak a közszükségleti és egyéb cikkekhez. A tagok az üzletrészekre befizetett összegek után vásárlásaik arányában az üzleti tiszta jövedelemből részesülnek. A tiszta jövedelemből a vásárlási visszatérítés 30%, 50% a szövetkezet szociális és kultúrális alapját növeli, 20% pedig biztositási alapot képez. A gazdasági egymásrautaltság felismerése és kihasználása mellett tehát van a szövetkezetnek egy igen jelentős, messzemenő más célja is, az tudniillik, hogy a *bánya- és mezőgazdasági munkásság között szellemi téren is meg akarja végre teremteni az összefogást, a kultúrális kapcsolatot.*

Az alapszabályok ismertetése után annak néhány pontja fölött élénk vita indult meg, — módositási javaslatok hangzottak el, melyeket a szociális és demokratikus szempontokra való tekintettel a bizottság is magáévá tett és a módositást keresztülvezette. Különösen nagy tetszést aratott Abelovszky kormánybiztosnak az a javaslata, hogy az alapszabályzat idevonatkozó szakaszával ellentétben, — tekintet nélkül arra, hogy egy tag hány darab részjegyet vásárolt, csupán egy szavazati joggal élhessen és ez a jog másra átruházható ne legyen. Azután sor került a tisztikar megválasztására. Végül Martinek Ferenc bányaigazgató, akit a jelenlévő tagok egyhangulag a szövetkezet elnökévé választottak — bejelentette, hogy miután a részjegyzések száma elérte a négyezret, a jövő hét folyamán megtörténik a pénz befektetése és megindul a szövetkezeti munka. A bányászok élelmezési kérdésének megoldására az első lépés máris megtörtént, mert a mecsekszabolcsi óvóhelyeket lefoglalták gombatenyésztés céljára és remélhető, hogy szakember vezetése mellett néhány héten belül pótolni lehet az elmaradott húsmennyiséget a tagok háztartásában.

A fasiszták ráhényszerítettek, hogy tűrjed az ország lerombolását. Most már szabadon vehetsz részt hazád felépítésében. Mit tettél eddig az újjáépítésért?

Gondatlanságból okozott emberölésért pénzbüntetésre itélték dr. Neuber Ernő professzort

A pécsi törvényszék büntető tanácsa hétfőn vonta felelősségre dr. Neuber Ernő sebészprofesszort, aki ellen gondatlanság által okozott emberölés vétsége miatt adott ki vádiratot a királyi ügyészség, mert még 1943 június 16-án elütötte Szedeli Imrét, aki agyrázkódást és agyroncsolódást szenvedett és a következő napon, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, a klinikán meghalt. Az „érdekes ügy" amelynek cselekménye 1943 júniusában történt, amelyben 1944 február 3-án adták ki a vádiratot s 1945 július 16-án a főtárgyalást is sikerült benne megtartani, hétfőn a késő délutáni órákig foglalkoztatta a tanácsot. A vádlott kihallgatása során nem ismerte el bünösségét. Tagadta, hogy elütötte volna a sértettet. Számos tanut hallgatott ki a bíróság, akik azt állították, hogy Szedeli Imre úgy feküdt az országuton, hogy feje s teste egy része az uttesten hevert, lábai pedig a gyalogjáróra, illetve a padkára értek ki. A legtöbb tanu vallomása megegyezett abban is, hogy az autó „sebesen" ment. Kihallgatta a bíróság a vádlott feleségét is, aki maga szintén azt az érdekes vallomást tette, hogy a sértett „kifacsart tagokkal" feküdt s „borzalmas" volt. Az egyik tanu előadta, hogy kb. 20-25 percig keresték csendőrt, orvost, telefonáltak a mentőknek s utána „mivel emberéletről volt szó" huszonöt perc után... Szedelit a professzor felvette kocsijára s úgy találkoztak a mentőkkel, utközben.

A tanuk egy része esküvel hitelesítette meg a vádlott ellen szóló vallomását, majd az elnök félbeszakította a főtárgyalást s annak folytatását délutánra tüzte ki.

A bíróság a perbeszédek elhangzása után meghozta ítéletét, amely szerint a vádlottat csupán gondatlanságból elkövetett emberölésért mondta ki bünösnek, ezért mindössze 2000 P pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette és kimondta egyuttal a rehabilitációt is. A vádhatóság képviselője súlyosbításért fellebbezett.

Mi lesz a drávaszabolcsi kendergyár sorsa?

A drávaszabolcsi problémák sorában ott szerepel a németek által felgyújtott kendergyár sorsa is. Ebben az üzemben kétszáz munkás dolgozott, s kendergyártmányai kiválóak amiatt, hogy a harkányi fürdőből odavezetett forróviz felhasználásával készültek. Mostani tulajdonosuk Benedict mérnök azzal a gondolattal foglalkozik, hogy iebontatja az üzemet, támogatást nem kapván: ami, ha megtörténik *nemcsak a baranyai textilipart éri nagy károsodás, de munkanélkül marad 200 munkás is.*

Felhívjuk a megye vezetőségének figyelmét arra, lépjen közbe a gyár megmentése és a munkások érdekében, s ha másként nem megy, alakitsanak egy szövetkezetet, amely átvenné a gyárat. Csak néhány adatot hozunk fel a kérdés fontosságának megbizonyitására: a gyár évente 60.000 mázsa nyerskenderkórót dolgozott fel finom tilolt kenderré a fonálgyárak részére 7000—7500 mázsa fonható finom kenderrost alakjában. 1944-ben 1750 holdon termeltetett kendert s ebből a területből a nagybirtok mellett 513 hold 262 kisbirtokos kezén tolt. A gyárnak pillanatnyilag is 15.000 mázsa kenderkórója van a gazdaságokban, amit nem tud feldolgozni s igy a vezetőség kénytelen más kendergyárhoz átutalni!

A kozármislényiek a drávamenti ujjáépítésért

A kozármislényi községi népiskola tornaversennyel egybekötött, jól sikerült népi-szokások, népi-játék és népi-tánc bemutatót rendezett. Este tábortüz volt. Az önkéntes adományokból befolyt összeget, 1555 pengőt a drávamenti romok felépítésére ajánlotta fel.

A szociális munka terén tevékeny részt vett Mozsgai Anna IV. é. tanitó növendék, Hohmann Ida iparis. tanuló és Mozsgai Margit polg. isk. tanuló. Az iskola tanulói közül tornában kitüntek a Nagy testvérek. Népi táncokat betanitotta Bartos Anna IV. o. tanuló. A tábortüznél jól szerepeltek Gál Kati, Dér Mihály, Péter Gizi, Baranyay Zoltán, Darvasi Katinka, Bartos Anna tanulók. A tábortüzi mókák vezetője Nagypál János volt. Az iskola valamenyi tanulója átérezte a mai idők felelősségének tudatát és szivvel-lélekkel hozzájárult az erkölcsi és anyagi eredmény eléréséhez.

Máté J. Imre

URANIA kedd-szerda, július 17—18.

APOLLO csütörtök-péntek, július 19—20.

PARKMOZI szombat-vasárnap, július 21—22.

Kabos Gyula legjobb alakítása, egy jámbor kis könyvelő vérfagyasztó kalandjai:

Lovagias ügy

Főszereplők: Kabos Gyula, Perczel Zita, Ráday Imre, Mály Gezö, Gombaszegi Ella.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor

Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

PARKMOZI kedd-szerda, július 17—18.

URANIA csütörtök-péntek, július 19—20.

APOLLO szombat-vasárnap, július 21—22.

Zsigray Julianna, művészi szépségű filmregénye:

Téparti látomás

Főszerepben: Jávor Pál, Simor Erzsi, Tolnay Klári.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor

Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

APOLLO kedd-szerda, július 17—18.

PARKMOZI csütörtök-péntek, július 19—20.

URANIA szombat-vasárnap, július 21—22.

Izgalmas bünügyi film egy fiúintézet életéből:

Fiúk az intézetben

Főszerepben: Michel Simon, Erich v. Stroheim, és 100 aranyos kisdiák.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor

Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

FIGYELEM!

Parkmoziban

hétköznap: 5, 7, 9 órakor
vasárnap: 3 5, 7, 9 órakor
kezdődnek az előadások.

Kedvező időben az utolsó előadás a kertben!

Lelkesen ünnepelték Hajdu Gyulát a kommunista párt hétfő esti párlnapján

A Magyar Kommunista Párt tegnap este 6 órakor tartotta meg szokásos pártnapját, melynek megnyitása után Krancz Pál titkár kíséretében megjelent a zsúfolásig megtelt teremben Hajdu Gyula, a Pécsre visszatért egykori pártvezér. A hatalmas tömeg leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a 25 éves emigrációból hazatért Hajdu Gyulát, a lelkes taps közben szünni nem akaró felkiáltások hangzottak: „Éljen Hajdu Gyula!"

A párt és a pécsi dolgozók nevében Krancz Pál szivből jövő, keresetlen szavakkal üdvözölte Hajdu Gyulát, majd felkérte, szóljon az egybegyültekhez. Hajdu Gyula látható megindultsággal emlékedett szólásra s elmondotta, hogy

a negyedszázados emigráció alatt is minden gondolata Pécs város dolgozóihoz szállott, a pécsi kommunistákhoz, akik a hosszú és nehéz reakciós időben is hűségesek maradtak az eszméhez.

Felkérte a jelenlevőket, hogy öregek és fiatalok egyesitsék erőiket és továbbra is lelkesedéssel dolgozzanak az eszméért és az ország felépítéséért. A beszédért Krancz Pál mondott köszönetet és felkérte Hajdu Gyulát, hogy a jövőben is minél többször jelenjen meg és vegyen részt abban a nagy munkában, amelyet a párt a magyar dolgozók jövőjéért folytat.

Belehalt a versenymunkába Erdősi Rezső mecsekszabolcsi fővájár

A hősi halált halt bányászt előreláthatólag kedden temetik

Az újjáépítés munkájának immáron második hősi halottja van a pécsváldéki bányákban. *Erdősi Rezső* mecsekszabolcsi fővájár arra vállalkozott, hogy a versenymunkában a megszokottnál jóval több szenet fejt. Nyolt órai munkaidő alatt sikerült is tizenkét méterrel előrehaladnia, holott a rendes munkateljesítmény kb. ennek a fele. *A tuleröltetés annyira megviselte Erdősi Rezső szivét, hogy a nyolc óra ledolgozása után eszméletlenül esett össze. A gyorsan előhivott orvosi segitség már meddő maradt, Erdősi Rezső hamarosan hősi halált halt.* Holttestét beszállitották a kórbonctani intézetbe, ahol megállapitották, hogy a halált a tuleröltetés idézte elő.

A hősi halált halt bányász holttestét előreláthatólag kedden helyezik ünnepélyes körülmények között örök nyugalomra. A temetésről az Uj Dunántúl részletesen be fog számolni.

Megilletődötten állunk meg Erdősi Rezső példamutató bátorsága és tragikus sorsa előtt. Az új demokratikus Magyarország mostani felépítésében *ez a hősi halál megerősit bennünket hitünkben, hogy a dolgozók szabad hazája ki fog kerülni elesettségéből, meg fog erősödni és jobb jövendőt biztosit az utódoknak.* Hisszük, hogy a kormány a most megalapitott Munka Hőse rendjét már meg fogja adni Erdősi Rezsőnek és családja is méltó elismerésben és támogatásban fog részesülni.

NÉPGYŰLÉS MECSEKALJÁN

A Magyar Kommunista Párt Mecsekalján vasárnap délelőtt 11 órakor népgyűlést rendezett. A gyűlésen megjelentek a közönség között a különböző pártok vezetői is. A népgyűlés szónoka dr. Tamás György ismertette a párt irányvonalát, a kül- és belpolitikai helyzetet és közös harcra hívta fel az összes demokratikus pártokat a rakció ellen. A helyi pártszervezet részéről Nett Ádám szólalt fel, aki összehasonlította a reakciós időket a mailakkal és a demokratikus Magyarország felépítésére hívta fel a nagy számban megjelent közönség figyelmét.

HIREK

Dr. Hajdu Gyula Pécsett. Mint azt már az „Uj Dunántúl" hetekkel ezelőtt megírta, a pécsi szervezett munkásságnak régi népszerű vezére: dr. Hajdu Gyula, aki 1921 óta szintén emigrációban élt, haza szándékozik jönni Magyarországra, illetőleg szükebb hazájába, Pécsre. A hír nagy érdeklődést váltott ki nemcsak a munkásság, hanem a pécsi polgárságnak azokban a köreiben is, amelyekben dr. Hajdu Gyulát a régebbi időből ismerték. Különösen a szervezett munkásságnak a régi, még élő generációja, amely hosszú éveken keresztül kemény harcokat vivott a régi, reakciós magyar rendszer ellen, dr. Hajdu Gyula vezetésével, legföképpen pedig azok a régi veteránok, akik 25 éven át megosztották az emigráció hányatott sorsát vezérükkel, tekintettek nagy várakozással az ő hazatérése elé. A munkásság természetszerűleg méltó fogadtatásban kívánta Pécsett részesiteni dr. Hajdu Gyulát, azonban a mai nehéz és bizonytalan utazási viszonyok ebbeli szándékában megakadályozták, mert a hetek óta érdeklődéssel várt munkásvezér végül is vasárnap váratlanul érkezett meg Pécsre, meglehetősen viszontagságos utazás után. Dr. Hajdu Gyulát a munkásság körében, ahol csak eddig megfordult, mindenütt a legnagyobb szeretettel fogadták. Ugyanilyen szeretettel és örömmel látta ő viszont régi harcos társait és azt a várost, amelyhez annyi harcos esztendőnek emlékei fűzik.

— **Maczák József a Pécsi Polgári Daloskör új elnöke.** Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartotta meg a Pécsi Polgári Daloskör 61. közgyülését az ipartestület dísztermében. A közgyülésen az egyesület tagjai teljes számban, a többi pécsi daloskörök pedig küldöttségileg vettek részt. Enge Ádám tb. elnök nyitotta meg a közgyülést. Az elnöki megnyitó után Keszthelyi Pál titkár és Tiszai István pénztáros az elmult évi jelentéseket olvasták fel. A felmentés megadása után uj elnököt választott a a daloskör Maczák József ipartestületi elnök személyében. Az uj elnök köszönetet mondott megválasztásáért és vázolta a daloskörre váró feladatokat. A közgyülés végén Maczák József kiosztotta az elismerő díszokleveleket.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Kálmán Jenő ügyvédi gyakorlatát a régi helyén levő irodájában, Bercsényi-u. 2. sz. házban folytatja.

— **A Svéd Vöröskereszt Kórház betegei részére** N. N. 300.— pengőt adományozott szerkesztőségünk útján, amit köszönettel rendeltetési helyére juttattunk.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Mátyás József ügyvédi irodáját Pécsett, Rákóczi út 13/a sz. alatt megnyitotta. Telefon: 17-04.

— **Magyar folyóirat Romániában.** „Utunk" címmel magyar irodalmi folyóiratot ad ki a Romániai Magyar Irók Szövetsége. A folyóiratot Balogh Edgár és Nagy István szerkesztik.

— **A kisgazdák kereskedői tájékoztatója.** A kisgazdapárt kereskedő szakcsoportja folyó hó 18-án délután 6 órakor Majorossy Imre-utca 8. szám alatt, a párt uj helyiségében a kereskedők részére párttájékoztatót tart. Az elnökség ezúton is felkéri nagy- és kiskereskedő tagjait, hogy a drávamenti segélyakcióra való tekintettel, minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Kazár Andor ügyvédi irodáját Pécsett, Perczel-u. 13. sz. alatt újból megnyitotta. Telefon: 19-28. sz.

— **Az újjáépitési bizottság** szerdán este 6. órakor a szakszervezetek székházában (Timár-utca 3.) gyülést tart. Kérjük a Bizottság tagjait, hogy pontosan jelenjenek meg, mivel a gyülésen az újjáépités ügyében tartunk fontos tárgyalást.

— **Lopás a honvédparancsnokságon.** A honvéd parancsnokságról ismeretlen tettes ellopott egy 527.231. gyári számú 62 cm-es hengerrel ellátott Mercedes irógépet és egy Turcsányi-féle sokszorositó-gépet, amelynek hengerén szita helyett bársony van. Aki ilyen leirású gépeket próbál értékesiteni, állitsák elő a rendőrségre.

— **Kereskedők igazolása.** A Kereskedők Testülete közli a kereskedőkkel (ügynökökkel, jogi személyekkel), hogy az igazolásukhoz uj nyilatkozat-nyomtatvány készült, amelyet a Testület titkári irodáján azonnal vegyenek át. A már átvett régi nyomtatvány helyett ezt kell kitölteni és benyujtani. A nyomtatvány előleg cimén 25 P és a nyomtatványért 1 P lefizetendő. A kitöltött nyilatkozatot pénteken, július 20-án délig cégbélyegzős zárt borítékban a Testület titkári irodáján kell benyujtani; akinek cégbélyegzője nincs, a borítékra irja rá nevét, foglalkozását és lakása, vagy üzlete cimét. Azok, akik a régi nyomtatványon nyilatkozatukat már beszolgáltatták, ezt az uj nyilatkozat benyujtásakor visszakapják. A távollevők hazaérkezésüktől számitott 15 nap alatt kötelesek nyilatkozatukat benyujtani, ezek helyett tehát más személy nem állithat ki és nem nyujthat be igazoló nyilatkozatot.

Demokraták a reakció ellen!

DARVAS JÓZSEF
a Szabad Szó július 12-i számában a következőket irja:

„A Kommunista Pártot megvédeni nem a mi dolgunk. De a demokratikus bőrbe bújt reakciónak azt a törekvését, hogy a „kommunista túlkapásokból" kovácsoljon magának politikai tőkét, a legélesebben elitéljük.

Mert amikor ezt csinálja, a sanda mészáros példájára, máshová néz és máshová üt.

A Kommunista Párt részvételét az uj országépitésben nemcsak mi, hanem minden őszinte és komoly demokrata, a Kisgazda Párt demokratikus szárnya is, a magyar demokrácia fő biztositékának látja.

Minden olyan törekvés, amely... arra spekulál, hogy tömeghangulatot ébresztve elszigetelje a Kommunista Pártot, mindenképpen a reakciót szolgálja.

Kiméletlenül le kell leplezni és ki kell irtani minden olyan probálkozást, mely a két párt vitájának ürügyén

az egész demokrácia ellen frontot csinálni."

Közellátási tájékoztató

FATALPU SZANDALETTEK KIOSZTÁSA

A közellátási ügyosztálynak sikerült a cipésziparosok szövetkezetével 500 pár különböző nagyságú bőrpántos szandalettet készittetni.

A szandalettek folyó hó 17-től, keddtől kezdve 10 pécsi cipőkereskedőnél kerülnek kiosztásra.

Az utalványt a közellátási ügyosztály földszint 3. számú irodájában kell kérni. Az utalványra a közellátási ügyosztályon rávezetik, hogy melyik kereskedőnél lehet a szandalettet megvásárolni. Utalványt kizárólag pécsi lakosok kaphatnak. Személyazonosságot rendőri bejelentő leppal kell igazolni. A szandalettek az alább felsorolt árakon kerülnek kiosztásra: 20—34 számig 130 P, 35—38 számig 150 P, 39—46 számig 170 P. Természetszerűen a fenti árakhoz a megállapitott 5% forgalmi adó hozzászámitható.

A közellátási ügyosztály felhivja az elárusitással foglalkozó kereskedők figyelmét, hogy a kiárusitás végeztével a közellátási ügyosztály 3. számú irodájában elszámolni tartoznak.

SZINHÁZ

DÍSZELŐADÁS LESZ A BUDAPESTI NEMZETI SZÍNHÁZ PÉCSI VENDÉGSZEREPLÉSÉNEK ELSŐ ESTÉJE

Pécs város társadalmának méltó keretek közt lesz alkalma megünnepelni azt a tényt, hogy az ország első színházát láthatja vendégül falai között. A „boldog békeidőkben" is kivételes művészi és társadalmi eseménynek számitott, hasonló természetű vendégszereplés — a jelen körülmények között azonban, minden túlzás nélkül köszönthetjük a rivalda felgyuló fényében, egy uj korszak hajnalhasadását.

Jól ismerjük mindannyian azt a súlyos erkölcsi és művészi válságot, amelybe az elmult évek sodorták a magyar színpadot. Senki előtt sem titok, mindaz, ami ennek oka volt. A nemzet és a társadalom életében pusztító bajok, igen súlyos károkat okoztak színpadművészetünkben is.

Joggal remélhetjük tehát most, amidőn egy uj Magyarországot épitünk, hogy a megujulás színjátszásunk terén is folyamatban van. Elsősorban várható ez a budapesti Nemzeti Színháztól, amely — már csak a benne koncentrált legjobb művészi és szellemi erőket tekintve — irányt mutatott mindig az ország többi színházainak is.

Az uj Nemzeti Színház bemutatkozásának másik nagy jelentőségű eseménye, hogy a vendégjáték műsorán szereplő két darab közül az egyik az orosz drámairodalom első pécsi bemutatója is egyben. A pécsi Magyar—Szovjet Művelődési Társaság pénteki, 20-i díszelőadása iránt — amelyet a Társaság Rachmanov: „Viharos alkonyatának" előadása alkalmából rendez — megnyilvánuló nagy érdeklődés mindenképpen érthető és egyformán szól, a kivételes eseménynek, az előadott darabnak és olyan kitünő művészeknek, mint Major Tamás, Gobbi Hilda, Makay Margit, Somogyi Erzsi, Apáthy Imre, Ladomerszky Margit, stb. A pécsi Magyar—Szovjet Művelődési Társaság azonban — megfelelően átfogó kulturális és művészi programmjának — felhivja a figyelmet a szombaton, 21-én este és vasárnap, 22-én délelőtt bemutatandó remek Molière komédiára, a „Tartuffe"-re is.

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

Kedden este ismét színrekerül közkivánatra az „Egy bolond százat csinál" Csonka Endrével a kettős főszerepben. Szerdán és csütörtökön az „Ő felsége a mama" van műsoron, amelyben Horváth Mici, Kovács Gyula, Zách János, Deák Rózsi, Gyenes Magda és Csonka Endre játszák a főszerepeket. Pénteken pedig a budapesti Nemzeti Színház háromnapos vendégszereplése kezdődik. Rachmanov: „Viharos alkonyat" és Molière: „Tartuffe" cimü színművekkel szerepelnek.

Műsor:

Kedd este ½8 órakor: Egy bolond százat csinál.

Szakszervezeti hirek

A kisiparosok és kiskereskedők szabad szervezetén belül megalakult épitőiparosok és asztalosiparosok szakosztálya 4—4 tagú újjáépitési bizottságot választott. A szakosztály e négytagú újjáépitési bizottságnak feladatául tüzte ki a munkába való bekapcsolódás és ezzel kapcsolatos érdekeik képviseletét. A bizottság felkéri az összes épitőiparosokat, hogy érdekeik minél hathatósabb védelmének biztositásáért csatlakozzanak a szakosztályhoz. Hivatalos óra mindennap délután 3—6 óráig szakszervezetek Székháza (Timár-utca 3.) I. em. 2.

Kisiparosok és **kiskereskedők szabad szakszervezete** felkéri tagjait, kik még nem vették át tagsági könyvüket, jelenjenek meg a szervezet irodájában tagkönyvük átvétele végett. Hivatalos óra délután 3—6 óráig (Timár-utca 3., I. em. 2.)

PÁRTMOZGALOM

A Polgári Demokrata Párt pécsi szervezete folyó hó 22-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a a Ciszterci Rend Gimnáziumának dísztermében nagygyűlést tart, amelynek szónokai gr. Teleki Géza vallás- és közoktatásügyi miniszter, pártelnök, továbá dr. Bródy Ernő és dr. Ruppert Rezső nemzetgyűlési képviselők lesznek.

SPORT

MEGÉRDEMELT GYŐZELMET ARATOTT A VASAS FELETT A PVSK—BTC KOMBINÁLT

PVSK—BTC vegyes — Vasas 7:2 (3:1)

A pécsi labdarúgó sportnak nagy eseménye volt vasárnap a Vasas vendégjátéka. A fővárosiak ellen a PVSK—BTC kombinált állt ki és reális vereséget mért a fölényeskedő Vasasra, amely bizony csalódást keltett a több mint 3000 nézőben, amely a találkozóra kíváncsi volt.

A pécsiek Pazar játékvezetésével az alábbi összeállításban vették fel a küzdelmet: Pozsgai — Turmann, Radnai — Lugosi I., Horváth III., Szabó — Zombori, Leudvai, Soós, Lugosi II., Karácsonyi (Radnai).

A játékvezető percei megmutatták, hogy a Vasas játékosai vagy nem veszik komolyan a találkozót, vagy meg vanak győződve arról, hogy „sétagyőzelemre" lesz kilátás. Azonban a pécsi együttes csatársora Soós irányításával olyan lelkesedéssel vetette bele magát mindvégig a küzdelembe, hogy az első húsz percben három gólt rúgtak a meglepett budapestieknek, akik erre rákapcsoltak, sikerült is egy gólt rúgniok, de a pécsi védelem jól állt a lábán és egymásután hárította el a támadásokat.

A második félidőben a pécsi kombinált megőrizte fölényét. A csatársor kihasználta az ellenfél fölényeskedését és újból négy góllal terhelte meg a Vasas hálóját, amelyre a vendégek ismét csak egy góllal tudtak válaszolni. Nem is csoda, hiszen majdnem többet reklamáltak, mint amennyi energiát fordítottak a játékra, úgyhogy a türelmes Pazarnak a második félidő 41. percében egyik fővárosi játékost ki is kellett állítani. A pécsiek góljait Soós (5), Lendvai és Radnai II. rúgta.

Pécsi szempontból igen örvendetes az együttes helytállása, mert a pécsi labdarúgás jövője szempontjából biztató jelenség a reális győzelem.

A mérkőzés előtt rendezték a Pécsi Barátság—Mohácsi Barátság találkozót, amely 5:2 (4:1) arányú pécsi győzelemmel végződött. Nagy érdeklődés kísérte a Vasasok vendégjátéka után sorra következett orosz mérkőzést is, mely szép játékot és kitűnő sportot hozott.

Széchenyi—PEAC 37:27. A szezon eddigi legszebb és legizgalmasabb kosárlabda mérkőzése. A Széchenyi most végző csapata ennél szebb játékkal és eredménnyel nem búcsúzhatott el, mint ahogy vasárnap a zsúfolt nézőtér tomboló ünneplése közben tette. Délután a Széchenyi most végző csapata nagysikerű zenés-táncos búcsúztatót tartott.

Budapest—Pécs ökölvívó válogatott 10:6. Rendkívül izgalmas menetek, zsúfolt nézőtér előtt. Eredmények: Fogarassy K. MaDISz—Köteles Pécs. Köteles feladja a menetet. Várhegyi Budapest—Wágner Pécs. A rutinosabb Várhegyi győz. Fehér Budapest—Király I. A várakozás ellenére ez a szám Fehér győzelmét hozta. Budai Budapest—Király II. A rutinosabb Budai győz. Csendes Pécs—Monfera Budapest. A legszebb menet, mely Csendes győzelmével végződik. Svarkó Budapest—Balatinc Pécs. Svarkó győz. Diósiaki Pécs—Szigeti Budapest. A pécsi fiú nem ijed meg az egykori Európa bajnoktól és megérdemelten győz. Hauk Pécs— Varga II. Budapest. Rendkívül izgalmas menet, amelyben Hauk nagy fölénnyel intézi el pesti ellenfelét. Végeredményben Budapest csapata győzött 10:6 arányban, de a pécsi fiúknak nincs mit szégyenkezni.

Augusztus 6—13 között minden labdarúgó szabadon igazolható. Vasárnap délelőtt az MLSz alelnöke, Czeitner Ferenc jelenlétében értekezlet volt az MLSz hivatalos helyiségében. A megbeszélések egyik eredménye az a döntés, amelynek értelmében augusztus 6—13 között minden játékos szabad és minden egyesületbe leigazolható, hasonlóképpen Budapesthez, ahol hasonló intézkedés, kb. ilyen időpontra már megszületett.

ÜGYES KIFUTÓLEÁNYT felveszek. Dr. Gáspár Andorné, Pannónia-köz 3. sz.

TÖBBFÉLE bútorok, tükör, mosóteknők, üvegek eladók. Kálvária-u. 9. Megtekinthetők reggel 8-tól este 7-ig.

HÁROMÉVES, terhes üsző eladó. Megtekinthető: Rigó-utca 24.

SOROKPOLÁNYI (Gyula-major) fogolytáborhoz utazókat arra kérném, elutazásuk előtt szíveskedjenek felkeresni: **Dr. Szilágyi Sándorné,** Pécs, Makay István-út 20.

SZOBA-KONYHÁS lakásomat (régi bérű) sürgősen átadnám annak, aki a meglévő tüzelőmet és félhálómat átveszi. Érdeklődni délelőtt **Bánfi,** Felsőbalokány-u. 16/2.

BELGA anyanyulakat vennék. Cím: **Steffek Józsefné,** Makár-u. 36. szám.

KÉT HOLDIG terjedő szőlőföldet bérelek, lakható épülettel. Ajánlatokat „Magas életjáradék 6388" jeligére a kiadóba kérek.

2—3 SZOBÁS modern lakást keresek belterületen. Irgalmasok-u. 8., **Tészás** (üzlet).

1 DRB 4 MÉTERES állvány (stelázsi) rövidárú, vagy élelmiszer szakmába alkalmas, 2 drb külső, 2 drb belső kerékpárgumi és egy szobavécé eladó. Cím: Felsővámház-u. 63.

Pécsi 42. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottsága.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.— 1945. számú rendelete 11. §-ának (1) bek. alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 42. honvéd kiegészítő parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi július hó 25-ével kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá.

Székely György véglegesített kisegítő szolga Pécs, Botond-u. 13.; Keszthelyi József ht. főtörm. Pécs, István-u. 29/2.; Kardos Gyula örm. Vejti; Gerlich Péter tsz. szkv. Hosszúhetény; Bognár János tsz. örm. Nagyszokoly; Kiss Kovács György ht. örm. Vejti; Lakatos János ht. örm. Vejti; Ferde Mihály ht. törm. Matty; Bóka András ht. törm. Siklós; Kiss István tsz. örm. Pellérd; Maul János tsz. szkv. Old; Fodor István ht. törm. Beremend, Vadász-u. 162 sz.; Fabi Sándor tsz. örm. Old; Móric János tsz. szkv. Beremend, Vadász-u. 168.; Spiler Károly tsz. örm. Hosszúhetény, Hársas-telep; Berendi Jenő tsz. szkv. Beremend; Egyed Jenő ht. örm. Beremend; Kis Pál István ht. örm. Beremend; Zapó János ht. örm. Beremend; Drahovszky Antal ht. törm. Beremend; Tolnay József ht. fhdgy. Beremend; v. Pattyantyus Ferenc ht. főrtörm. Sásd, Herczeg Eszterházy-u. 6. sz.; Kováts Sándor ht. főtörm Pécs, Felsőmalom-u. 5.; Mezőváry József tsz. szkv. Császta; Cseperegby Gyula tsz. szkv. Téseny; Nagy Bálint tsz. örm. Old; Szilágyi Béla ht. főtörm. Daróczihalma; Mátyás János tsz. örm. Siklós, Mária-u. 3.; Mezőlaky László tsz. szkv. Old; Felker Ferenc ht. örm. Tolna, gr. Széchenyi-u. 15.; Hortobágyi János ht. örm. Fadd, Szombathelyi-u. 567.; Prázmári János nyá. honv. irodai tv. Pécs, Mária-u. 45.; Kubiczy János ht. szd. Siklós; Lukács Béla ht. örm. Pécs, Szigeti-út 101.; Ladányi László ht. törm. Pécs, Bokréta-u. 1.; dr. Czéh Károlyné szül. Zaller Hedvit npm. nyt. Pécs, Rákóczi-út 71.; Szilágyi Imre ht. szds. Pécs, Hunyadi-u. 14.; Ondok Sándor ht. fhdgy. Pécs, Rákóczi-út 73.; Fehér János á. o. zls. Szakcs; Neubert Aranka népm. nyt. Abaliget; Szabó Gyula nép. nyt. Egerág; Sárdy Ilona népm. nyt. Garé; Schwarda István népm. nyt. Keszü; László Erzsébet népm. nyt. Pécs, Csokonai-u. 5.; Nagy Mária népm. nyt. Beremend; Német Jenő népm. nyt. Bogádmindszent; Viszlói József népm. nyt. Diósviszló; Huszár István népm. nyt. Egyházasharaszti; Jancsi Irén népm. nyt. Siklós; Laczer Pálné népm. nyt. Kémes; Paksi Márta népm. nyt. Kovácshida; Turay Ilona népm. nyt. Máriagyűd; Németh Ibolya népm. nyt. Siklós; Denke József népm. nyt. Siklós; Göttli József népm. nyt. Sámod; Zilahi Mihály népm. nyt. Siklós; Kréth Vilma népm. nyt. Siklós; Deáki Júlia népm. nyt. Vajszló; Dobi Ferenc örm. Pécs, Felsőmalom-u. 23/1.; Kiss Iván József tsz. szkv. Pécs, Lugos-u. 4.; Jánoshalmi Lajos tsz. örm., Rókusalja-u. 6.; Schindler József ht. törm. Pécs, Mecsekalja, Ürögi-út; Csizmadia László tsz. örm. Pécs, Magyarszéki-u. 14.; Völgyesi Ferenc tsz. örm. Pécs, Marosvásárhely-u. 9.; Kiss Endre ht. törm. Pécs, Megyeri Kertváros, Gárdonyi G.-u. 7.; Török András ht. törm. Mecsekszabolcs, Honvéd-köz 7.; Hobor József ht. örm. Pécs, Gyárváros 24.; Bérczes Mihály tsz. szkv. Mecsekszabolcs-Ujhely, Deák F.-u. 100.; Keszthelyi József ht. főtörm. Pécs, Radnics-u. 14.; Bánfai Ernő ht. örm. Pécs, Regős-u. 26.; Oss Gábor szkv. Pécs, Kiss E.-u. 23.; Sirály Ilona kezelőnő Pécs, Szigeti-u. 137.; Villányi Pál nyá. g. örm. Pécs, György-u. 8.; Andok György ht. szv. főtörm. Pécs, Kiskirály-u. 15.; dr. Helényi Ferencné szül. Gábor Etelka népm. nyt Pécs, János-u. 11.; Hatta István ht. mű. alhdgy. Pécs, Madách I.-u. 1.; Stubnya Győző tolmács Pécs, gr. Benyovszky M.-u. 24.; Pető István ht. szv. örm. Pécs, Vitéz-u. 42. sz Berényi Jenő tart. hdgy. Pécs, Kertváros-u. 4.; Kéméndy Erzsébet népm. nyt. Pécs, Pius-u. 3.; Pandur János ht. mű, főtörm. Pécs, Kiskirály-u. 10.; Szolnoki István ht örm. Fadd; Hagyó István törm. Pécs, Mandula-u. 31/1; Hegedüs Lajosné szül. Farkas Borbála takarítónő Pécs, Felsőputurluk-u. 22.; Bánó Elemér ht. hn. szds. Pécs, Perczel-u. 24.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, v. sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat hivatalos helyiségemben Pécs, Ferenciek-u. 52. I. em. haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha bejelentő nevét és lakcímét is bejelenti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetünk fel, ezt a bejelentőnek alá kell írni.

Pécs, 1945. július hó 4-én.

Eiler Sándor,
a 42. kieg. parancsnokság
igazoló bizottságának elnöke.

A SZOKÁSOS KANDALLÓ! karbantartását vállalom Friedrich vasárúüzem, Gr. Benyovszky M.-u. 12. Tel.: 18-66.

TANONCOT fizetéssel felveszek. **Kienle József** szabómester, Felsővámház-utca 10. sz.

JÓKARBAN levő, könnyű féderes kocsimat elcserélném ugyancsak jókarban lévő, félnehéz igáskocsiért. Szigeti-út 72.

HATVANÖTÉVES nyugdíjas keres jómódú, egyedülálló nőt élettársnak. Teljes című levelet „Jó ember 6373" jeligére a kiadóba kér.

SÍRKERETEK, síremlékek gondos kivitelben készülnek. Ugyanott kifogástalan márványlemezeket veszünk. **Kassai,** Visnya Ernő-út 10. szám. Telefon: 20-66.

4 KAT. HOLD FÖLD kertészetnek felesben, — másképp is — kiadó. Öntözhető. Diósviszló 90. hsz.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készít, javít, átalakít **Binger** aranyművesmester. Pécs, Szt. Vince-u. 3.

MINDENNEMŰ átalakítási, építési és tatarozási munkákat vállal építési vállalt. Pécs, Dr. Várady Antal-u. 22. Tel. 17-36.

OLAJFESTMÉNYT veszek, festő, téma, nagyság, ár megjelölésével. Ágoston-u. 26. szám.

VIDÉKI LEÁNYKÁT első polgárista kisleányomhoz idevennék a tanévre. Kertes úri ház. Fizetés természetben. Cím: Nagyvárad-u. 8.

VILLÁBAN, Mecsek oldalán, bútorozott szobát, ellátással, 1 hónapra keresek. Nádor-szálló, 202. szoba.

KI TUD valamit férjemről, dr. Vörös István tart. hadnagyról? Utolsó hírem február 8-án Csallóköz, Nádasdról van. Értesítés: Siklós, Horthy Miklós-u. 7. számra kérek.

EGY PÁR LOVAT új kocsival elcserélnék egy jókarban lévő motorkerékpárért. Cím: Pécs, Keszü-út 2. Máté Sándor.

KI TUD Horváth Gyula honvédről, aki Tornyiszentmiklósról 1944 szeptember 4-én indult ki a páncéltörő századdal? Aki tud róla, értesítse szüleit. **Horváth Sándor,** Pécs, Nyár-u. 3/2.

MODERN, központi fűtéses lakásba zongora elhelyezését vállalom, vagy bérbe vennék. Később vételről is lehetne szó. Cím: **Matusz Lajos,** Gr. Benyovszky M.-u. 5., III. em. 7.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.— 1945. számú rendelete 11. §-ának bekezdése alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 4. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi július hó 25-ével kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá:

Pék Sándor psz. hdgy. Pécs, Garay-u. 16.; Ita Margit gépírónő Pécs, Ispitaalja-u. 1.; Szabó Emma kezelőnő Pécs, Ilona-u. 23.; Vadász Mihály psz. hdgy. Pécs, Kazinczy-u. 1.; Mihálik Mózes ht. szds. Pécs, Ferenciek-u. 17.; Gulyás Lajos tsz. szv. örm. Pécs, Bányatelepi-út 11.; Szőke Gyula tsz. irn. örm. Pécs, Vitéz-u. 22.; Pillér Károly ht. örm. Pécs, Athinay-u. 28.; Szili József tsz. örm. Pécs, Pacsirta-u. 19.; Soós József ht. örm. Pécs, Péter-u. 28.; dr. Rácz Béla nyá. főlelkész Pécs, Petrezselyem-u. 17/6.; Mikovits Ferencné polg. alkalmazott, Szigeti-út 198.; Pokorny Ferenc nyá. g. szds. Pécs, Móré Fülop-u. 9.; Frank Antal nyá. alhdgy. Pécs, Mikes Kelemen-u. 11.; Szabó Júlia polg. alkalmazott Pécs, Makár-u. 62.; Nádasdi Sárközy Vince volt ee. népf. szds. Csurgó; Lombosi Imre tsz. szv. örm. Pécs, Kisbalokány-dűlő 10.; Fürtös György ht. örm. Pécs, Zrínyi-u. 1.; Polhammer János I. o. polg. altiszt Pécs, Kossuth L.-u. 35.; Polhammer Jánosné polg. alk. Pécs, Kossuth L.-u. 35.; Olta Anna gépírónő Pécs, VI. Borbála-u. 3.; Fáy Margit gépírónő Pécs, Óz-u. 11.; Reinischné Marx Judit gépírónő Pécs, Munkácsy M.-u. 15-17.; Lengyel János mű. örm. Old, 83. sz.; Tóth Zsigmond nyá. szv. alhdgy. Megyeri-kertváros, Turul-u. 8.; Kis Halas Rudolf polg. alk. Pécs, Felsővámház-u. 18.; özv. dr. Táncos Lászlóné gépírónő Pécs, János-u. 11.; Krasznai Ilona gépírónő Pécs, Gründler-u. 9.; Hajas Imre tsz. szkv. Pécsbányatelep, Selmec u. 7.; Szakáts Sándor ht. g. alez. Pécs, Ilona u. 23.; dr. Dulin Jenő t. hdgy. Szekszárd, Bezerédi-u.; Heisler Imre t. hdgy. Szekszárd, br. Augusztl-u.; Gazsi Lajos ht. szds. Kaposvár, gr. Tisza István-u. 10.; Kisbiró Elemér nyt. szds. Kaposvár, Zárda-u. 30.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, v. sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat irodámban Pécs, Váradi Antal-u. 20 szám alatt szóban, vagy írásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha bejelentő nevét és lakcímét is bejelenti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentőnek alá kell írni.

Pécs, 1945. évi július hó 14-én.

Dr. Abay Nemes Oszkár s. k.,
a pécsi 4. honvéd kerületi parancsnokság
igazoló bizottságának elnöke.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon: 20-92. Iroda: Jókai-tér 4 szám. ifj. Hoffmann.

GÉPIRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez. Gépíróiroda, Deák utca 2. sz. Ugyanott egy írógép eladó.

REUMASZESZ, egér és patkányméreg kapható az Éden drogériában. Színház mellett.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

JAVITÁST gyorsan készít, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-u. 2. Tel.: 33.-46

VENNÉK 2—3 hl.-es szőlőprést. Cím! Heller József Pécsvárad.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

REKAMIÉK vagy választékban, Ábrahám kárpitosnál Pécs, Deák-utca 2. sz. Telefon: 33-46.

ELADÓ 200 liter kisüsti szilvapálinka. Bővebbet: Danczkay, Pécs, Majorossy Imre utca 12. Telefon: 38-74.

28 KAT. HOLD szántóföld felesbe kiadó. Tóth Ignác Gerde, up. Szabadszentkirály.

ARANYAT, aranypénzt, ezüstöt, brilliánst, márkás karórát és mindennemű régiséget veszek. Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

PERZSASZŐNYEGET, mindenféle szőnyeget, szőnyegtisztítót, függönyt, kézimunkákat, porcellán és kristály dísztárgyakat, régiségeket és mindennemű lakberendezési tárgyat veszek. — Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

KESZLER cipőüzem cipészsegédeket keres magas fizetéssel. Király utca 8.

ERDŐGAZDASÁGI igáskocsikat felveszünk. Erdőhivatal. Árpádtető.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

BOR — hárslevelű, olasz rizlingi, fehér asztali ez évi elkövetkezendő szüretből már most olcsón eladó a tulajdonosnak külföldre utazása miatt. Tudakozódást ad 32-06 telefon.

ELADÓ használt ágy, asztal, mosdó, háztartási apróságok. Rákóczi-út 49. — Trafik.

23 KAT. HOLD FÖLD bérbeadó lakással és felszereléssel. Ajánlatokat: Szabadszentkirály 185. sz. alá kérnek.

KANDALLÓT? Kályhát? Tűzhelyet? Friedrichtől! Gr. Benyovszky M.-u. 12. sz. Tel. 18-66.

ELADÓ egy jókarban lévő sport gyermekkocsi. Vas Gereben-u. 42. sz. alatt.

LAKÁSÁT, ha cserélni óhajtja, jelentse be a **Pécsi Kislakásbérlők Szövetkezeténél,** Nagyfórián-u. 18. sz. Biztos eredmény.

NEM KELL sorban állni. Ön a következő, aki megpróbálja és meg fog győződni arról, hogy mindent a legmagasabb áron veszek. Frankfurter, Hal-tér 5. sz. Telefon: 24-70.

LEÁNYT vagy fiatalasszonyt felveszek. Rákóczi-út 66. Tollüzlet.

ÖNÁLLÓ bejáró mindenes főzőnőt felveszek 2 tagú családhoz. Elfoglaltság délután 5 óráig. Dr. Kiss ügyvéd, Rákóczi-út 39/d., I. em.

KOMOLY, gyermekszerető, erkölcsös háztartási alkalmazott, jó fizetéssel felvételik. Ugyanott egy sötétkék, mély gyermekkocsi és gyermekketrec eladó. Érdeklődők d. u. 3—5-ig Ferenc J.-út 50/1. 4. ajtó.

JÓKARBAN LÉVŐ férfikerékpár és egy sport gyermekkocsi sürgősen eladó. Megtekinthető délelőtt **Bánfi,** Felsőbalokány-u. 16/2.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR — Független Kisgazda Párt
DR. BOROS ISTVÁN — Magyar Kommunista Párt
POZSGAY GYULA — Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

VI. évfolyam 161. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 19. Csütörtök.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 90 P. Egyes szám ára, hétköznap: 3.—, vasárnap: 5.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 39-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 39-50.

Rendkívül barátságos légkörben folyt le az első tárgyalás Potsdamban

Spanyolországban „a helyzet változatlan"

Churchill, Sztálin és Truman keddi tanácskozásáról a laptudósítók azt jelentik,

hogy rendkívül barátságos légkörben folyt le.

Délután 5 órakor kezdődött és ½7 óráig tartott. Churchill és Sztálin meghívására a további tárgyalásokon Truman fog elnökölni. A főügyekben hozott döntést megelőzőleg eszmecserét fognak folytatni. A három külügyminiszter állandóan fog tanácskozni és ők készítik elő a konferencia tárgysorozatát.

A három nagyhatalom vezérkari főnöke szintén tárgyalt a keddi nap folyamán és technikai kérdéseket beszéltek meg.

Az amerikai vezérkar főnöke, Marschall tábornok kedden Churchillnél ebédelt. Szerdán az amerikai elnök Churchill vendége volt ebédre, majd Byrnes külügyminiszter társaságában meglátogatta Sztálin generalisszimuszt.

A Vörös Csillag nevű szovjet lap a következő fontos megállapítást közli a potsdami konferenciával kapcsolatban: „Minden a kölcsönös jóindulaton, megértésen alapszik és azon, hogy realisztikus szemmel nézzük a változásokat, amelyek Európában és más kontinenseken beállottak a fasizmus feletti győzelem óta.

Potsdamban a legfontosabb probléma azon múlik, hogy a békevágy menynyire bizonyul erősnek. A kitűzött célokat csak a Szovjetunió, Anglia és Amerika szoros együttműködésével lehet elérni."

Az amerikai lapok közül a „San Diegoi Hirlap" hansúlyozza, hogy Truman elnök legfontosabb erőssége az amerikai nép egyhangú támogatása. Washington óta egyetlen amerikai elnök sem támaszkodhatott ilyen osztatlan bizalomra. A „Chicago Sun" rámutat Truman elnök legkiemelkedőbb tulajdonságaira:

az őszintességre, egyenességre és egy igazságos, tartós béke iránti elszántságra, amelynek eléréséért nem kímél semmiféle fáradságot.

A JUGOSZLÁV MINISZTERELNÖKHELYETTES NAGY BESZÉDET MONDOTT LJUBLJANÁBAN

A szlovén nemzeti felszabadító front ljubljanai kongresszusán Karbej, a jugoszláv kormány szlovén származású miniszterelnökhelyettese nagy beszédet mondott. Rámutatott arra, hogy a nemzeti felszabadító front a nép akaratának és célkitűzéseinek kifejezője. A fasizmus legyőzése után a reakció elleni küzdelem vár a felszabadító háború harcosaira.

Jugoszlávia belső ellenségei nem mondtak le reményükről, hogy megdöntik a demokrácia uralmát. Kihasználják a jelenlegi kormányzat nehézségeit saját önző céljaik elérésére. A kételkedők, akik húzódoznak az újjáépítéssel járó nehézségektől, szintén veszedelmet jelentenek a demokrácia vívmányai számára.

A felszabadító front legfontosabb feladata tehát a demokrácia vívmányainak maradéktalan megőrzése.

Minél egységesebbek és öntudatosabbak leszünk, annál gyorsabban megy majd végbe a belső megszilárdulás. Népünket politikai téren kell kiképezni. Közigazgatásunkból az önkényt és a bürokráciát ki fogjuk küszöbölni.

A felszabadító háborúban azért győztünk, mert közös cél egyesítette a parasztságot, munkásságot és értelmiséget. Ez volt az egyetlen járható út a felszabadulás felé és az eredmény igazolt bennünket. Ezt az egységet kell megőriznünk, hogy jelenlegi nehézségeinken győzedelmeskedhessünk.

Tito marsall legutóbbi beszédei után a miniszterelnökhelyettes beszéde is azt igazolja, hogy

az új Jugoszlávia felelős vezetői egyetlen alkalmat sem mulasztanak el, hogy a demokratikus vívmányok és az elért egység megőrzésére ne buzdítsák a népet.

Londonból jelentik, hogy Péter jugoszláv király felesége, Alexandra görög hercegnő kedden egészséges fiúgyermeknek adott életet.

FRANCO MÉGSEM MOND LE

Franco tábornok kedd este a falange előtt mondott beszédében kijelentette, hogy kívánatos volna erős, autokratikus és hagyományos monarchiát visszaállítani Spanyolországban. Franco hozzáfűzte, hogy nincs szó az államhatalom vezetésében beálló változásokról, csak az államvezetői jogutódlást fogják rendezni.

Ezek szerint koraiak voltak a feltevések, hogy Franco számot vetve a változott világpolitikai viszonyokkal demokratikus irányba tereli a spanyol politikát.

MOSZKVA TOVÁBBRA IS TÁMADJA FRANCOT

A moszkvai rádió újból érintette a háborús bűnösök felelősségrevonásának kérdését.

Az európai szabadságszerető nemzetek tisztában vannak azzal, hogy a fasizmus utolsó maradványai ellen is kíméletlenül kell harcolniok.

A háborús bűnösöket, akik az európai országokat romlásba döntötték, ki kell irtani. A moszkvai rádió ezzel kapcsolatban megemlékezett arról, hogy

ma 9 éve annak, hogy 1936-ban Franco, Hitler és Mussolini támogatásával megtámadta a spanyol köztársaságot.

A két fasiszta vezér támogatásával sikerült a spanyol népet hatalma alá kényszeríteni. Franco Spanyolországban fasiszta rendszert létesített. Az európai háború alatt mindent megtett Hitler támogatására. Franco csapatai a német csapatokkal együtt résztvettek a vörös hadsereg elleni harcban és most a hitleri Németország leverése után országa a nyílt és titkos hitlerügynökök menedékhelye lett.

BELGIUM

A belga szenátus elfogadta a törvényjavaslatot, amely szerint *Lipót király mindaddig nem folytatja uralkodói jogkörét, amíg nem nyer erre felhatalmazást a belga parlamenttől.* A képviselőház 98 szavazattal 6 ellenében fogadta el a javaslatot 32 képviselő tartózkodott a szavazástól.

A király és a reakciós körök makacs állásfoglalásával szemben a belga törvényhozás meghozta a szükséges óvintézkedéseket. Miután a törvényhozók többsége a fenti törvényjavaslat mellett foglalt állást igen kockázatos volna úgy az ország belső békéje, mint a királyi ház népszerűsége szempontjából, ha Lipót király ezekután is erőltetné a visszatérést.

HOLLANDIA

A londoni rádió jelenti, hogy Julianna holland trónörökösnő három leányával Amerikából visszatért Hollandiába. Ellentétben a belga uralkodóval, a holland királyi ház képviselőjét az ország többségének osztatlan rokonszenve kísérte hosszú számüzetésében. Vilma királynőről jelentik, hogy tüdőgyulladásban megbetegedett, de állapota javul.

AZ AMERIKAI BEL- ÉS KULPOLITIKA HÍREI

Az amerikai szenátus jóváhagyta Winson pénzügyminiszter kinevezését.

Crawley, a külkereskedelmi osztály főnöke javaslatot terjesztett a kongresszus pénzügyi bizottsága elé, hogy 3.500 millió dollára emelje fel Amerika külkereskedelmi hitelét.

Crawley szerint az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti kereskedelmi forgalom el fogja érni az egy milliárd dollárt.

A fennmaradó hitelösszeget más európai országokkal való kereskedelmi áruforgalomra fordítanák.

AZ ELSŐ CSEHSZLOVÁKIAI VÁLASZTÁSOK

Pilsenben zajlottak le az első választások az úgynevezett helyi megbízottak kijelölésére, akik a kerületi bizottságokat fogják választani. A kerületi bizottságok választják meg az ideiglenes nemzetgyűlés képviselőit. A pilseni választásokon 27 kommunista, 18 szociáldemokrata, 18 szocialista és 12 katolikus került a helyi bizottságba.

Politikai hátterű gyilkosság a pécsi népbíróság előtt

A pécsi népbíróság Kocsis-tanácsa szerdán délelőtt tárgyalta Barkovics Mihály birjáni gépkocsivezető bűnügyét, aki Birjánban 1945. április 22-én id. Fauszt Imre lakásába kézigránátot dobott be, mely a szobában felrobbant és ennek következtében a szobában tartózkodók közül id. Fauszt Imre vérzés következtében sérüléseibe belehalt.

Az ügy azért került a népbíróság elé, mert a nyomozás adataiból megállapítást nyert, hogy az esetnek tulajdonképpen politikai háttere van. Barkovics a birjáni németek körében nem örvendett valami nagy rokonszenvnek és mert a volksbundista törekvésekkel szemben tanusított magatartását nyiltan hangoztatta, különösen annál a három-négy családnál vált ki ellenszenvet, mely egymással összejárogatott és akikhez id. Fauszt Imre és annak két fia, József és György is tartozott. Az emlékezetes napon Barkovics több társával együtt a helybeli róm. kat. kör olvasótermében szórakozott s borozgatás közben odalépett hozzá Fauszt József és cigarettát kért. Barkovics nem figyelt arra, ki szólt hozzá s csak úgy mellesleg jegyezte meg, hogy cigarettát csak egy pengő ellenében hajlandó adni. Emiatt Fauszt József felelősségre vonta, a vitából verekedés támadt, annyira, hogy Barkovicsot véresre verték. A verekedés után Barkovics, aki nem tudta elfelejteni, hogy őt németek verték meg, — s ezt az ürügyet használták fel arra, hogy őt megbosszulják németellenes magatartása miatt, — hazasietett és a padláson elrejtett revolverét és egy kézigránátot magához véve, ittas állapotban megjelent Fauszték lakásában s ott, miután az ajtót bezárták előtte, — azt betörte és belőtt a szobába, aztán az ablakon keresztül bedobta a kézigránátot. A kézigránát nem Faust Józsefet találta, aki ellen ő bosszút forralt magában ittasan, hanem annak apját, id. Fuszt Imrét, aki sérüléseibe belehalt. A bíróság több tanút hallgatott ki ebben az ügyben, akik nagyrésze megerősítették a vádlottnak azt a védekezését, hogy őt a birjáni németek ellenséges szemmel figyelgették s indulataiknak több izben hangos kifejezést is adtak. Igy tehát, a németséggel szemben fennálló viszály következtében a cselekmény politikai jelleget kapott, melynek tekintetbevételével, valamint annak a körülménynek mérlegelésével, hogy a vádlott ittassága következtében nem volt egészen beszámítható állapotban, — cselekvőképessége befolyásolt volt, — *ezért őt összbüntetésképpen ötévi börtönbüntetésre tízévi politikai jogvesztésre ítélte.* Az ítéletben az ügyész és védő megnyugodtak és az jogerőre emelkedett.

Demokraták a reakció ellen

Tildy Zoltán, a Független Kisgazdapárt vezére írja a Kis Ujságban a következő sorokat:

Nem engedhetjük és nem engedjük elsorvasztani a magyarság egészséges érzéseit a reakció elleni harcban. Nem következhetik be az a nemzeti elernyedés, amelyből új katasztrófák születhetnének. Tiszta, világos állásfoglalásra van szükség és ebben a kérdésben s határozottságra és keménységre az eljárásban.

A mi nagy népi szervezetünk: a Független Kisgazda Párt csak az első sorban lehet, csak az élen járhat a reakció elleni harcban. A párton belül mindenki csak ezt az álláspontot vallhatja — más álláspontnak csak a párton kívül lehet helye.

Hősi halált halt bányász temetése Vasason

A pécsvidéki bányák újjáépítési munkájának immáron második hősi halottját temették Erdősi Rezső főaknász személyében. Ellentétben a multtal a bányavállalat saját halottjának tekintette és fogja a jövőben is tekinteni mindazokat, akik munkaközben áldozzák életüket a haza újjáépítéséért.

Erdősi Rezső bányaiskolát végzett aknászként került Vasasra. Telve munkakedvvel és ambicióval. Eddigi munkásságának elismeréséül a bányaigazgatóság a halála előtti napokban léptette elő főaknászsá. Felügyeleti hatásköre volt. Fizikai munkával akarta és be is bizonyította, hogy erős akarattal a munkát a haza érdekében meg lehet kétszerezni. Szinte örömmel szállt ki a bányából abban a tudatban, hogy kevés munkatársa érhette el azt az eredményt, hogy 8 órás munkaidő alatt 12 métert réseljen kemény kőzetben. Az akarat benne erősebb volt, mint a szíve és ez vitte sírba akkor, amikor a fürdő felé igyekezet átöltözés céljából.

Sírja előtt kis családja s mögöttük ezer keményarcú bányászmunkatárs és a gyászindulót játszó bányászzenekar állt. A bányászigazgatóság képviseletében Martinek Ferenc, az iparügyi miniszter által kinevezett vállalati vezető jelent meg. A munka hősét az üzemi bizottságok nevében Berkes Mihály elnök, míg a bányászbajtársak nevében Csurda Károly búcsúztatta.

A vasasi kerület büszke lehet arra, hogy az újjáépítés két hősét Vasas adta Kertész Lőrinc és Erdősi Rezső személyében. Hisszük, hogy a bányaigazgatóság kérni fogja részükre a most megállapított Munka Hőse rendjének kiadását.

Rákosi Mátyás nagy beszédet mondott Miskolcon mai kérdéseinkről

Most érkezett Pécsre annak a beszédnek részletei, amelyet Rákosi Mátyás negyvenezer ember előtt mondott Miskolcon. Rákosi Mátyás beszédében elsőcorban az újjáépítés eddigi eredményeivel foglalkozott és megállapította, hogy a fegyelmezetten végrehajtott földreform, a nagyszerű vetési kampány és a vasuti újjáépítés eddigi sikerei nagyban emelték hazánk nemzetközi tekintélyét. Foglalkozott az eddigi terméseredménnyel, amely közepesnek mondható és meg lehet állapitani, hogy az ország dolgozó népét, *elsősorban a városi ipar munkásait nem fenyegeti az a veszély, hogy a rossz termés miatt éheznie kell.*

Hevesen kikelt Rákosi Mátyás a reakció ellen, amellyel szemben a kommunista párt és vele a demokrácia zöme támadásba megy át. *Ugyancsak támadásba megyünk át a spekuláció ellen is, országszerte razziák lesznek és az elfogott feketézőket közmunkára viszik.*

Dicsérőleg emlékezett meg arról, ahogyan Jugoszlávia és Románia a magyarokat kezelik, de megállapította, hogy a magyar kommunista párt nem ért egyet azokkal a tervekkel, melyeket a szlovákiai magyarokkal kapcsolatban Csehszlovákiából hallunk. Végül megemlékezett arról, hogy a demokrácia mindenütt, belföldön és nemzetközileg is erősödik s mi itt bent nyugodtan foghatunk az épités munkájához, mert tudjuk, hogy ha ezükséges mutatkozik, nem fog elmaradni a segítség elsősorban új nagy barátunk a Szovietunió segítsége. A magyar népnek azonban nem szabad elfelejtenie a régi közmondást: *„Segíts magadon és az Isten is megsegít."*

Ismertetjük a pécsi postaigazgatóság roham-munkásainak eddigi eredményeit

458 távbeszélő-központ közül 300 ismét működik

A felszabadítást követő napokban a pécsi posta azonnal megkezdette a helyreállítási munkálatokat. Mult év december első hetében már vidékre ment ki a postásság, hogy a majdnem teljesen megsemmisített táviró- és távbeszélő-hálózatot a rendelkezésre álló csekély lehetőségek mellett legalább is ideiglenesen helyreállítsa.

Legelső volt a vonatforgalom megindítását lehetővé tevő vasuti harangberendezés helyreállítása. Ennek helyreállítása nélkül a rendes vonatforgalom felvételére gondolni sem lehetett volna. A munka szinte lehetetlen körülmények között indult meg. Az építési anyagraktárak szerszám- és anyagkészletét a németek visszavonulásuk közben magukkal vitték, építéshez anyag nem állott rendelkezésre, mert ezeket az előző kormány intézkedéseire nyugatra kellett szállítani.

Azon a vidéken, ahol a téli álló harcok folytak, alig maradt 1—2 ép távbeszélő oszlop. A távbeszélő kapcsoló szekrényeket elrabolták a németek vagy felrobbantották és alig 1—2 helyen maradt meg merő véletlenségből a kapcsoló- vagy rendező-szekrény. Már előzőleg elvitték a távbeszélő készülékeket is. A legtöbb helyen megszakadtak a távolsági összeköttetések, mert a bronzhuzal legnagyobb részét lebontották és elszállították. A vasutak és a közlekedési utak aknásítva voltak, az aknák felszedésére azonban nem volt lehetőség.

Meg lehet állapítani, hogy az előbb vázolt nehézségek ellenére is eredményes munkát végzett a postásság.

A felszabadítás óta novemberben volt 458 távbeszélő központ közül ismét működik 300.

Forgalomban van 5574 darab távbeszélő állomás. Üzembe helyeztek a pécsi postaigazgatóság területén 248 távbeszélő áramkört és 102 táviró vezetéket. Ehhez jön még az összes vasutvonal mentén 1—1 szál vezeték, a vasuti harangforgalom céljaira. Az előbb jelzett áramkörök, illetőleg vezetékek hossza egyes viszonylatokban a 100 km-t is meghaladja. Elég ha itt megemlítjük pl. a Pécs-nagykanizsai 148 km hosszú, vagy pedig a Pécs-Simontornya közötti 110 km hosszú áramköröket.

A rohammunka kifejezés újabb keletű, de úgy érezzük, hogy az eddig még nyilvánosságra nem hozott eredmények alapján

a pécsi igazgatóság postásai megérdemlik azt, hogy a nagyközönség elismerje a felszabadítás első hete óta megállás nélkül végzett eredményes rohammunkájukat.

A nehézségekhez járultak még a köztismert közellátási körülmények is, melyek szinte lehetetlenné tették, hogy a vidéken dolgozók hosszabb időt tölthessenek távol lakóhelyüktől. Nagy nehézséget jelentett az időjárás is. Megfelelő lábbeli és ruha nem állott rendelkezésre. A háború, vagy német vandalizmus által novemberben sárbahullott drótok decemberben a földbe fagytak, ahonnan azt csak csákánnyal lehetett kiszabadítani. Hiányzott a megfelelő közlekedési lehetőség is. Sok volt a nehézség, de ez csak az izmokat erősítette és már az első napokban is elért látható eredmény csak fokozta a munkakedvet. Itt meg kell említenünk azt, hogy előbbi munkában nemcsak a műszaki alkalmazottak vettek részt, hanem a hivatalok ilyen munkára szakképzetlen altisztjei és tisztviselői is, sőt a heverő drótok felszedésében a nőalkalmazottak is segédkeztek.

A közeljövő terveiről szólva, meg kell említenünk, hogy a Pécs—Budapest közötti géptávíró-forgalom felvételére megépítettük a szükséges távíróvezetékeket az igazgatósági határokon belül és indulóban van egy önkéntes jelentkezőkből összeállított verseny-munkáscsapat is, hogy ezt a vezetéket a pécsi igazgatósági területen túl is kiépítse. Ugyancsak készül a Pécs—Nagykanizsa közötti közvetlen géptávíró-összeköttetés, s ezzel

lehetővé válik, hogy az egész dunántúli területen feladott táviratok lehetőleg még a feladás napján kézbesítésre kerüljenek Budapesten, sőt azon túl fekvő területeken is.

Éjt nappallá téve folyik a felrobbantott távbeszélő kapcsolók helyreállítása is, vagy pedig ezek még használható alkatrészeiből kisebb befogadóképességű kapcsolószekrények kiépítése. A drávamenti romfalvak újjáépítésének elősegítése céljából a legrövidebb idő alatt nyilvános távbeszélő-állomást helyeznek üzembe Drávaszabolcson. Ez az állomás egyelőre csak a rommálótt postahivatal egyetlen ideiglenesen használható helyiségében működhetik, meg van azonban a remény arra is, hogy rövidesen telefonközponttá bővül és a Dráva mellett kivirágzó új élet forgalmát abban az új postaházban szolgálja, melynek felépítését a pécsi postások versenymunka keretében, a saját erejükből öntevékenyen vállaltak.

Mit mond egy kereskedő a ma közellátásáról

Nem irigylésre méltó ma a fűszerkereskedő sorsa — Nyomasztó terhek nehezednek a kereskedőkre

A közellátási dzsungel zürzavaros útvesztőiben tévelygvén, a kereskedő maholnap valóban nem fogja tudni, melyik utat válassza: azt-e, amelyik a boltajtó végleges lezárásához vezet, avagy azt, amelyik valamely zártintézet megnyugtató aziliumába torkolik. A kerskedő élete ma — akárhogy hitetlenkednek is ez állítással szemben egyesek — nem irigylésre méltó. Mintha minden hatalmassági ennek az árnyékvilágnak, rajta akarná kipróbálni ártó szándékának élét. Valóságos bombazáporként hull rájuk nap mint nap az egymást kergető, sőt keresztező intézkedések sokasága, amihez csatlakozik még bőségesen a türelmét és józan ítélőképességét vesztett közvélemény nyilt vagy alattomos vádaskodása és szekatúrája. Ne értsen félre bennünket sem hatóság, sem közönség. Nem tüztük ki magunknak életcélul a fűszerkereskedők védelmét. Nem is annyira azokat, mint inkább a közérdeket akarjuk védeni, amikor most már sorozatosan foglalkozunk ennek a szakmának a dolgain keresztül a mindenki elevenébe vágó közellátási bajokkal. Egyébként hadd beszéljen ezekről egy kereskedő, akit megkérdeztünk:

— Panasz tárgyává kell tenni ismételten a tejelosztás igazságtalan voltát, ami nem is kereskedő-sérelem, hiszen melyik kereskedő árusíthat ma tejet! — így kezdte informátorunk. — *Miért nem kaphatja meg elsősorban a félliter tejadagját az a gyermek és beteg öreg, akinek enynyire szóló utalványa van* és csak ami azon felül marad, az kerülhessen „szabad forgalomban" eladásra 23 pengőért! Miért nem emelik fel az ötdekás vajadagot legalább tízre és a megmaradó menynyiség kerülhetne „szabad vaj"-ként forgalomba 520 pengőért? És a kevert turó jobb, ha inkább ott romlik hordószámra a vajelosztók üzletében, mintsem odaadnák 83 P helyett esetleg 40 P-ért a fogyasztónak?

— Olyan kérdések ezek, amelyekre lehetne és mégsem tud vagy nem mer elfogadható választ adni, bárkihez fordulnánk. *A zsírellátás megfeneklése után most itt van a nyakunkon a húsellátás csődje.* A zsírt pótolná valamennyire az olaj, csakhogy azzal is baj van, mert az olajkiosztás is éppen csak hogy megindult és máris elakadt. A kereskedők lótottak-futottak egyik gyártól a másikig, Futurától a sóhivatalon keresztül mindenhová, mig végül meg kellett érteniök, hogy az olajkészlet akkor fogyott ki éppen, amikor javában benne voltunk a szétosztás nem irigylésreméltó munkájában. Kaptunk azután kevés borotvaszappant, már javában folyt az árusítása, amikor jött a közellátási hirmondó, mondván, hogy hátrább az agarakkal! Nem 16.80, hanem csak 13.50 a borotvaszappan ára, nehogy a kereskedő „agyonkeresse magát" ezen a holmin — esztendőben egyszer. A liszt körül is hasonló a helyzet. Sokáig latolgatták illetékes helyen, hogy „kereshet"-e a kereskedő egy pengőt egy kiló lisztben, amikor annak nagybani ára 12.60? És hogy kereshet-e ennyit, az még ma sincs eldöntve véglegesen és félreérthetetlenül. Úgy látszik, itt a döntést a kereskedők egyéni jóízlésére bizzák.

— Mig ellenben azt, ami a kereskedőt terheli, tehát a felemelt adó, a felemelkedett személyzeti kiadás, a most bevezetett különféle illeték-terhek és sok másféle rezsiköltség — mindezek olyan tételek, amiknek előteremtéséért hogyják nyugodtan a kereskedő fejét fájni. Ezeken kivül azonban más alkalom is adódik a kereskedőnek, csak úgy, mint mindenki másnak a fejfájdításra. Csak ki kell menni naponta a piacra vagy próbáljon cipőtalpalásra, ruhautánpótlásra, borbélyra, téli tüzelő beszerzésére, üres üzletének másminemű áruval való felfrissítésére is gondolni! Pedig kell mindezekre gondolni, mert ezek alól senki fel nem menti ezen a világon, ha kereskedő akar maradni továbbra is.

— Szóvá kll még tennem, hogy mi, kiskereskedők, hiába fordulunk a kereskedők testületéhez is ügyes-bajos dolgaikkal, mert ott még mindig a régi szellem uralkodik. A napokban értekezlet volt a testületben ilyen közellátási ügyben. Ott több kiskereskedő társam felszólalt, azonban kielégítő válasz helyett kinevették őket, nyilván azok, akiknek kevesebb okuk van panaszkodni, mint nekünk, kiskereskedőknek.

— Rendes utazásról persze nem lehet beszélni, mert a vasutak legtöbb helyen nem közlekednek. Így ötödmagammal felkerekedtünk és *gyalog kelve át a francia-olasz határmenti Alpokon, a véletlen által éppen kínált közlekedési eszközök igénybevételével, kocsin és szamárháton, teherautón és vasuton utazva, 28 nap alatt érkeztünk Budapestre.* Utközben jónéhány elpusztult várost láttunk, így Turint, Milanót, Veronát, Zágrábot, Belgrádot. Ezeknek pusztulása azonban meg se közelíti Budapestét.

— Mi természetesen már Párisban tisztában voltunk azzal, hogy *Magyarországnak szörnyű nehézségekkel kell megküzdeni, amig egy új, demokratikus rend felépülhet, de téved, aki azt hiszi, hogy a nyugati országokban kedvezőbb a helyzet.* Franciaországnak és Olaszországnak olyan élelmezési nehézségei vannak, amelyek felülmulják a magyarországi bajokat. A politikai és szociális kérdések megoldása körül, nem utolsó sorban külpolitikai okokból, általános a konfuzió. Magyarországon a közellátás jobbnak mondható, mint aminőtől a Párisba érkezett szórványos hirekből következtetve tartani lehetett. *Az árak Budapesten lényegesen alacsonyabbak, mint Párisban, iparcikkek is könnyebben kaphatók, mint ott.* A termelés megindulására is több itt a kilátás, mint ott, úgy hogy kétségtelennek tartom, a bizonyára súlyos és mindenkit győtrő átmeneti nehézségek után, az ország rekonstrukciója mégis sikerülni fog.

— A magam személyét illetőleg csak annyit mondhatok, hogy amint a multban, a munkásmozgalom szolgálatát tartottam életcélomnak, ennek akarom szentelni azt az aktivitást is, amit az élet nekem még engedni fog. *(m. j.)*

Dr. Hajdu Gyula beszél emigrációs éveiről és a jövő kilátásairól

Örömmel jött vissza Pécsre 25 év után is, mert mindig ide tartozónak érezte magát — Bizik az új, demokratikus rend megszilárdulásában

Mintha csak tegnap történt volna, pedig éppenséggel 24 esztendeje szorítottunk utoljára kezet egy bécsi kávéházban. Az emigránsok hányatott sorsa akkor minket másfelé sorodt és őt megint másfelé. Azóta bizony mindkettőnk felett kissé eljárt az idő, hajunk meggyérült és szürke dér lepte be. Sok viszontagságos esztendő maradt mögöttünk, de a bizakodás elkisért bennünket az új találkozásig. *Dr. Hajdu* Gyula, ha testileg kissé megtörten is, de teljes szellemi frissességben ül itt velünk szemben, kérdéseinkre a régi, nagyszerű szónoki készségével válaszol; beszél emigrációs éveiről és a legteljesebb optimizmus árad ki minden szavából, amikor a jövő kilátásaira terelődik át a szó.

— Örömmel érkeztem vissza *25 év után abba a városba, ahová mindig is tartozónak éreztem magamat, éppen ezért végleges elhelyezkedést sehol nem is kerestem.* Emigrációs éveim első stációja Olaszország volt; először Torinóban dolgoztam az „Ordine Nuovo" című lapnál, majd a „Avanti" római kiadásánál Rómában. Olaszországból a fasizmus uralomra jutása után Bécsbe mentem, innen a Kommintern III. kongresszusára Moszkvába küldtek, majd ismét Bécsbe kerültem. Itt mint író működtem. Több szociális tárgyú regény után megjelent a kapitalizmus nagy válságáról írt „Ins Khaos?" c. könyvem az Amalthea A. Verlag kiadásában, később pedig hosszabb oroszországi tanulmányút után, „Russland 1932." c. könyvem, mely a „Phaidon" Verlagnál három kiadást ért el.

— Hitler németországi hatalomra jutása után, nem lévén több kiadóm, Párisba mentem, ahol mint ügyvéd dolgoztam, majd 1934-ben egy filmvállalat hívott meg titkárának. Ebben a minőségben több film gyártását vezettem Rómában és Bécsben. 1938-ban, látván a háború elkerülhetetlen voltát, Olaszországból Dél-Franciaországba mentem, ott egy bérelt parasztbirtokon gazdálkodtunk feleségemmel együtt a háború végéig, így sikerült a háborús élelmezési gondoktól és a német politikai üldözéstől megszabadulnunk.

— Páris felszabadulása után oda visszaköltöztünk és mint a párisi magyarok köréből kialakult függetlenségi mozgalom egyik vezetője, kerestem kapcsolatot az otthonnal. Párisban a magyarországi állapotokról információim alig volt, levelezésre gondolni sem lehetett. A pesti rádiót nem foghattuk, mivel pedig az volt az érzésem és meggyőződésem, hogy emigrációban csak addig maradhatok, amig a magyarországi üldözés visszatértemet lehetetlenné teszi, igyekeztem a Horthy-Szálasi rendszer bukása után, minél gyorsabban hazatérni.

Általános razzia a feketézők munkakerülők után

Tömeges előállítások történtek igazolás végett a rendőrségen

Ma délelőtt 11 óra tájban nagy riadalmat keltett városszerte az a nagyarányú rendőri készültség, amely meglepetésszerűen, szinte percek alatt jelent meg a város különböző pontjain. Az emberek először nem tudták mire vélni a dolgot, csak amikor itt is, ott is megkezdődtek az igazoltatások, akkor ocsudtak fel az első meglepetésből s jöttek rá, hogy razzia van. A rendőri közegek utcán és üzletekben, kávéházakban, vendéglőkben és szállodákban minden útjukba akadó embert igazoltattak és

aki nem tudta magát kellőképpen igazolni, egy-egy „gyüjtőhelyen" félreállították, azután pedig csoportosan bekísérték a rendőrségre alaposabb igazoltatás végett.

A razzia tulajdonképpen munkakerülő feketézők ellen irányult, azonban elkerülhetetlen volt, hogy itt-ott egy-egy rendes foglalkozást üző ember is bele ne kerüljön a hálóba, mivel hogy nem mindenki látta el magát munkaadói vagy egyéb elfogadható igazolvánnyal.

Hogy az egész rendőrségi vállalkozás menyiben érte el célját, azt ebben a pillanatban még nem lehet megállapítani, miután

a razzia eredménye majd csak a végleges igazolások befejezése után lesz ismeretessé.

Annyi eredménye erkölcsileg minden esetre lesz, hogy az emberek ezentúl majd jobban ellátják magukat igazolvánnyal, azok pedig, akik ellen az egész hajsza tulajdonképpen irányult, a jövőben óvatosabbak lesznek közérdekellenes cselekményeik elkövetésében, ami már magábavéve is jelentős eredmény. Azt hisszük azonban, hogy egynéhány nagyobb „hal" is horogra akad ilyen razziáknál és ha a rendőrség kitartóan és kellő erellyel folytatja akcióját, így lassan sok ártalmas elemtől fogja a társadalmat megszabadítani.

GYŐZELMI ÜNNEP A GRUNEWALDI MEZŐN

A varsói rádió jelentése szerint a történelmi nevezetességű grünewaldi mezőn, ahol 535 évvel ezelőtt az egyesült szláv haderők legyőzték a német lovagokat, nagy ünnepséget tartottak, amelyen részt vett Bierut a nemzeti tanács elnöke és a lengyel haderő főparancsnoka.

BULGÁRIA ÉS IZLAND IS ELISMERTE A LENGYEL KORMÁNYT

A varsói rádió közlése szerint a bolgár kormány a lengyel kormányhoz fordult azzal a javaslattal, hogy a két ország vegye fel a diplomáciai kapcsolatokat. Ugyanezzel az ajánlattal fordult a nemzeti egység lengyel kormányához az izlandi kormány is.

APOLLO csütörtök-péntek, július 19—20.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 21—22.

Kabos Gyula legjobb alakítása, egy jámbor kis könyvelő vérfagyasztó kalandjai:

Lovagias ügy

Főszereplők: Kabos Gyula, Perczel Zita, Ráday Imre, Mály Gerő, Gombaszegi Ella.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

URANIA csütörtök-péntek, július 19—20.
APOLLO szombat-vasárnap, július 21—22.

Zsigray Julianna, művészi szépségű filmregénye:

Tóparti látomás

Főszerepben:
Jávor Pál, Simor Erzsi, Tolnay Klári.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

PARKMOZI csütörtök-péntek, július 19—20.
URANIA szombat-vasárnap, július 21—22.

Izgalmas bűnügyi film egy fiúintézet életéből:

Fiúk az intézetben

Főszerepben: Michel Simon, Erich v. Stroheim, és 100 aranyos kisdiák.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

Tájékoztatót adott Baranya iparának helyzetéről az iparügyi kormánybiztos

Szerdán délelőtt Dobozy Károly Baranyavármegye iparügyi kormánybiztosa a vármegyeháza kisgyülési termében a pécsi és a vármegyei ipari hatóságok és a pártok képviselőinek bevonásával értekezletet tartott, amelyen a baranya-vármegyei iparosság és az egyes iparágak helyzetét világította meg. Megjelent a tájékoztatón dr. Keserű János alispán is.

Dobozy Károly mindenekelőtt ismertette feladatkörét, amely hármas. Feladata *a zárolt ipari üzemek munkábaállítása, a termelés fokozása és mint az elhagyott javak kormánybiztosa gondoskodik az elhagyott javak megőrzéséről és megfelelő felhasználásáról.* Az elhagyott javakat elsősorban az ipari termelés növelésére fordítják. Hogy ez lehetségessé váljék, javasolja az egyes iparágakban dolgozók szövetkezetbe való tömörülését. Az egyes iparágak csak úgy maradhatnak életképesek, ha szövetkezeteket alkotnak, amelyek egységesen oldják meg azokat a problémákat, amelyekre az egyes kisüzemek nem képesek. A szövetkezetek közösen autóroncsot vásárolnak, azt helyrehozzák és a legszükségesebb fuvar ezzel biztosítva van. Az elhagyott és elkobzott, állami tulajdont képező javakat egyes iparosok nem kaphatják meg, de megkaphatják közösen a szövetkezet révén. Ez egyes iparágak helyzetére vonatkozólag a kormánybiztos ezeket mondotta:

— A nemzetgazdasági szempontból legfontosabb termelési ág a bányászás. *A hidasi lignitbánya működését rövidesen megkezdi, ami kedvezően hat majd a téglagyártás helyzetére is.* Gépjavító üzemünk a mohácsi Zeitvogel-üzemen kívül nincs. Gépeket egyáltalában nem lehet beszerezni, tehát elsőrendű érdekünk ennek az iparágnak kiépítése. A sok apró géplakatos és egyéb gépjavító üzem egyesítése által e probléma jórészt megoldódna. Kapcsolatos ezzel a fémhulladék gyűjtése. A MADISz által kezdeményezett akció szép, de nem kielégítő. Tízhúsz szakképzett, politikailag megbízható egyénre lenne szükség az országúton heverő nagyértékű haszonáruk összegyűjtéséhez. A tégla- és mészégető iparág helyzete a széntől függ. Sajnos, akkor, amikor az ország összes ilyen üzeme megfeszített munkával sem tudná fedezni az újjáépítéshez szükséges téglát és meszet az üzemek egyharmad része működik. A beremendi cementgyár termelésében emelkedés várható, mert több tehergépkocsit sikerült a gyár számára biztosítani.

Az újjáépítés szempontjából elsősorban fontos iparágak után a textil-, bőr-, malom- és gyümölcsfeldolgozó iparágak helyzetét fejtegette az előadó. Megnyugtatásként közölte, hogy a drávaszabolcsi kendergyár problémája megoldódott. A munkások szövetkezetbe tömörültek és ez a szövetkezet, valamint a szakszervezet egyesült erővel megindítja a termelést. A textilipar terén a legnagyobb nehézséget a feketézés okozza. A szükséges és rendelkezésre álló nyersanyagot emiatt nem lehet kiosztani. Örömmel közölte, hogy a mohácsi cipőgyár megkezdte működését. Annál szomorúbb jelenség, hogy más üzemeknél személyi kérdés miatt nem folyik termelés.

— Nem tűrhetjük meg — mondotta Robozy Károly —, hogy személyi kérdések akadályozzák a termelést. Tessék az igazolásokat rövid időn belül és végérvényesen elintézni. Aki két hónap mulva nem alkalmas a termelés irányítására, az ma sem megfelelő.

A malomiparral kapcsolatban hangoztatta annak túlméretezettségét és annak szükségességét, hogy a malmok mellett más, azzal kapcsolatos üzemeket kell létesíteni. Különösen előnyös sertéshizlalda és gyümölcsfeldolgozó felállítása.

—A termeléshez szükséges eszközök nagyrészt rendelkezésre állnak. Tessék szövetkezetbe tömörülni és akkor minden támogatást meg tudok adni — mondotta Baranya vármegye iparügyi kormánybiztosa.

Szeptemberben lesz ötven éves a Pécsi Nemzeti Színház

Pécs városának idősebb polgárai még bizonyára visszaemlékeznek arra a rendkívüli jelentőségű kultúrális eseményre, amikor ötven évvel ezelőtt, 1895 szeptemberében megnyílt a Nemzeti Színház.

Mivel egy ilyen intézmény életében igen nagy jelentősége van egy félévszázados jubileumnak, felkerestük Dr. Székely Györgyöt, a Nemzeti Színház elsőrendű szakképzettséggel rendelkező igazgatóját és megkértük, nyilatkozzék ezzel kapcsolatban és áruljon el valamit a jövő évad programmterveiből.

Dr. Székely György érdeklődésünkre a következőket mondotta:

— Legfontosabb szempont, ami irányítja a munkatervet, — természetesen az, hogy *a színház ötven éves, így tehát az egész évnek reprezentatív évnek kell lennie.* Ezért a műsor legnagyobb százalékában csak értékes művek szerepelhetnek. Ehhez társul aztán egy gazdasági szempont is. Tudvalevő ugyanis, hogy értékes darabot eddig deficit nélkül nem lehetett adni Magyarországon. Keresnünk kell tehát valami olyan megoldást, ami az így felmerülő nehézségeket valamiképpen áthidalná. Tervem ezzel kapcsolatban az és már folytatok is ilyen irányban tárgyalásokat, hogy *megszervezünk egy állandó opera-társulatot,* — mondanom sem kell természetesen, hogy elsőrendű erőkkel. Tudjuk ugyanis, hogy az opera mindig abszolut értéket képvisel, másrészt a zenének óriási a hatalma, a vonzóereje, úgyhogy az operára különben is — ha szabad ezt a kifejezést használnom — „kiéhezett" pécsi közönség minden bizonnyal örömmel fogadná ezt a valóban művészetet jelentő szórakozási lehetőséget. Ez lenne tehát az, ami a két követelményt, — az értéket és a gazdasági egyensúlyt valamiképpen biztosítani tudná. S minthogy ilyenmódon az anyaszínház a legnagyobbrészt a zenésművek — az opera és nagy operettek részére lenne lefoglalva, *prózai produkcióra rendszeresíteni szeretnám a kamaraszínházat, melynek műsorát úgy a régebbi, mint a jelenkori színháztrodalom legértékesebb darabjai alkotnák.*

Megkértük, említsen néhány darabot, amelyek a jövő évad műsorán szerepelni fognak.

— A régebbiek közül — mondja dr. Székely György színházigazgató — tervbevettem a „Bánk bán"-t, amit ha sikerül létrehozni az opera-társulatot, amihez minden reményem megvan — akkor természetesen az operai változatban mutatunk be, aztán az „Othello", „Tizenkettedik óra", „A holdbéli csónakos", Pristley: „Tul a nagy folyón", Steinbeck: „Lement a hold", Gogoly: „Revizor", Szuvarov: „Orosz emberek" című drámája szerepel többek között a tervezett műsorban. Az így összeállított műsort aztán természetesen kibővítjük az évközben feltűnt értékes ujdonságokkal.

Jól ismerjük dr. Székely György nemes törekvéseit és művészi célkitűzéseit hiszen az ő érdeme, hogy Pécsett olyan prózai együttes működik, amelyik akármelyik pesti színpadon nyugodtan megállhatná a helyét — ezért nem lep meg bennünket a jövő évnek ez a magasszínvonalu terve. De mert a darabok sorsa — és így a tervek felett is — elsősorban a nézőközönség lelke dönt, amely lélekről ebben a városban az elmult évben igen szomorú tapasztalataink voltak, — reméljük, hogy ez *a jövő évi műsorprogramm mégis fel tudja majd rázni a nézőközönséget és be fogja bizonyitani, hogy haladó szellemü kultúrközösséget képvisel, amelyiknek igenis van érzéke a valódi művészetek iránt.*

Mert az, hogy egy város közönsége milyen kultúrfokon áll, hogyan érez, hogyan viselkedik, mit árul el a lelkéből, azt legjobban egy színházi bemutató tükrözi. Ezért támogassuk és ne bojkottáljuk azokat a darabokat, amelyeket a művészet fémjelez.

HIREK

Felhívás

FELHÍVJUK t. vidéki előfizetőink és hirdetőink szíves figyelmét, hogy **postatakarékpénztári csekkszámlánk**

új száma: 1783.

Elnevezése: Szabadság Pécsi Nyomda és Könyvkiadó K. F. T., Pécs.

Tisztelettel kérjük, hogy jövőben az **Új Dunántúllal** kapcsolatos összes befizetéseket (előfizetési, hirdetési díjak stb.) fenti csekkszámlára szíveskedjenek eszközölni.

Addig is, míg az új befizetési (csekk) lapokat szétküldhetjük, szíveskedjenek befizetéseiket bianco lapon teljesíteni.

Itt újólag felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a régi csekkszámlára történő befizetéseket a jövőben **nem vehetjük** figyelembe.

Rózsaszín postautalványon természetesen továbbra is teljesíthetők fizetések.

ÚJ DUNÁNTÚL KIADÓHIVATALA.

— **Érettségi vizsgálatok a pécsi kereskedelmi leányközépiskolában.** A kereskedelmi leányközépiskolában az érettségi vizsgálatok július hó 9—12-ike között voltak. Elnök: Hubai János tanügyi titkár, a vallás- és közoktatásügyi miniszter biztosa, társelnök: dr. Vétek János keresk. és iparkamarai főtitkár, a kereskedelmügyi miniszter biztosa. A vizsga eredménye a következő: Kitüntetéssel érett: Horváth Jolán, Kolnai Teodóra. Jelesen érett: Aradi Szidónia, Dósa Márta, Frigyér Gabriella, Kohár Ilona, Nyaka Anna, Tihanyi Aranka. Jól érett: Appel Irén, Bácsván Mária, Donauer Irma, Geldner Éva, Kaszás Ilona, Kecskés Mária, Klobucsár Mária, Köves Gabriella, Krasznai Etelka, Kundelein Sarolta, Merzay Sarolta, Nemesi Paula, Páskai Lucia, Pataki Aranka, Réz Zsuzsanna, Törő Ilona, Völgyesi Valéria. Érettek: Balej Klára, Bózsa Mária, Csiki Ilona, Csobán Mária, Ferenc Mária, Kántor Olga, Lakatos Veronika, Nizsnik Ilona, Oppe Edit, Pávics Ilona, Striczky Livia, Tóth Terézia, Varga Emma, Wagner Erzsébet.

— **Orvosi hír.** Dr. Pogány Erzsébet bőrgyógyász- venerológus és kozmetikus szakorvos újból rendel. Deák-u. 4. I. em. Kollár-palota, d. e. 10—11, d. u. 3—4-ig.

— **Primincia és ezüstmenyegző az Irgalmasrend templomában.** Pleizler János újmisés folyó hó 22-én, vasárnap reggel 8 órakor mutatja be első szentmiséjét az Irgalmasrend templomában; szentmise után pedig megáldja szülei huszonötéves házasságát.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Kazár Andor ügyvédi irodáját Pécsett, Perczel-u. 13. sz. alatt újból megnyitotta. Telefon: 19-28. sz.

— ISMÉT MEGDRAGULT A SÖR. Lassan megszokjuk már, hogy életviszonyaink szinte napról-napra ugrásszerűen megdrágulnak. Most megint a sörgyár lepte meg a kánikulás hőségben szomjazó embereket egy újabb söráremeléssel. Az emelés ezuttal is csekély 90 százalék, úgy hogy most egy pohár sör kereken 17 pengőbe kerül. Bár a sör éppenséggel nem közszükségleti cikk, ebben az élelmiszer-hiányos világban mégis érzékenyen érinti a drágulás nemcsak a zsebünket, hanem a szomjas torkunkat is. Vannak ugyan szerencsés emberek, akiket alig érint ez az áremelés. Nem a sörnemiszszákra gondolunk, mint inkább a feketézőkre, akik a könnyen megkeresett ezreseikből játszi könnyedséggel fizetnek ki ilyen csekélységeket, ami azonban csak nekik csekélység, de nem nekünk, kevésdohányu dolgozóknak.

— **Új bélyegsorozat.** A kereskedelmi miniszter július 23-án 250.000 sorozat bélyeget bocsát ki, amelynek felára a népfőiskolák javára szolgál. Az új sorozat a régi Kossuth-bélyegek átszínezésével és a „Béke", valamint a „A népfőiskolákért" felirattal készülnek.

— **Kereskedők igazolása.** A Kereskedők Testülete felhívja azokat a kereskedőket, akik az igazolásukhoz szükséges új nyilatkozat-nyomtatványt még nem vették át, hogy ezért a Testület titkári irodájában haladéktalanul jelentkezzenek, mert a benyujtási határidő péntek délben lejár. A nyomtatvány átvétele alkalmával igazolási költségelőleg címén 25 P és a nyomtatványért 1 P fizetendő le. A nyilatkozat benyujtásának elmulasztása az iparjogosítvány elvesztésével jár. Új nyilatkozatot kell kiállítani azoknak is, akik már az előző nyomtatványon készítették azt el, s ennek benyujtásakor a régit visszakapják.

— **Rézgálic újból kapható.** A Baranyavármegyei Hegyközségi Tanács és a Baranya vármegyei Gyümölcstermelők Egyesülete közli, hogy újabb szabad rézgálicot kapott, amit kilogrammonként 150 pengős áron hoz forgalomba. Az igénylők a központi irodában, Papnövelde-utca 4. sz. alatt váltsák ki az utalványt. Ebből a rézgálicból, tekintet nélkül a területre, minden szőlő- és gyümölcstermelő annyit vásárolhat, amennyire szüksége van, amíg a készlet tart. Kívánatos tehát, ha szükségletét minden szőlő- és gyümölcstermelő a legsürgősebben fedezi.

— **Helyreigazítás.** Dr. Neuber Ernő professzor gázolási ügyében tartott tárgyalásról szóló cikkünkben félreértésből helytelen adatokat közöltünk. A 2000 pengős pénzbüntetés kiszabásában az ügyész megnyugodott, míg a védő és vádlott felmentésért fellebbezett.

— **Jelentsük be a traktorokat.** A város polgármestere több izben felhivta azokat, akiknél akár tulajdonban, akár gazdátlanul elhagyott traktor van használatban. Ennek ellenére többen nem jelentették be, főként az elhagyott traktorokat. A polgármester ismételten büntetés terhével felhívja mindazokat, akik még a bejelentési kötelezettségüknek nem tettek eleget, azonnal jelentsék be a traktort, a gyártmány típus, lóerő és gyártási szám adataival. Bejelentést a város gazdasági ügyosztályában (III. em. 100. szoba) kell tenni. Bejelentést az is tartozik tenni, akinek traktora volt, de a háború következtében traktora eltünt. A fennálló rendelkezések szerint az elveszett traktorokat eredeti tulajdonosának vissza kell adni.

— **Be kell jelenteni a búza-, rozs- és tengeri-készleteket.** A város polgármestere elrendelte, hogy a város minden polgára a tulajdonában lévő búza-, rozs- és tengeri készletet két napon belül a közellátási ügyosztály Majorossy Imre-utcai hivatalának 3. sz. szobájában személyesen vagy ajánlott levélben jelentse be. Ez a bejelentési kötelezettség a tulajdonjog kérdését nem érinti. A bejelentést a polgármester szigorúan ellenőrizteti s aki a bejelentési kötelezettségnek eleget nem tesz, attól a nála talált gabonakészletet elkobozzák s a gabonamennyiség értékének nyolcszorosával meg is bírságolják, esetleg internálási javaslatot tesznek ellene.

SZINHÁZ

A SZINHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

Ma kerül utoljára színre a bájos, kedves, humoros, dekorativ-milliójú operett, az „Őfelsége a mama" Horváth Mici, Gyenes Magda, Deák Rózsi, Zách János, Kovács Gyula és Csonka Bandi főszereplésével.

Pénteken, szombaton és vasárnap a budapesti Nemzeti Színházé a színpad, a műsorban feltüntetett beosztás szerint. Külön kiemeljük, hogy vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel is színre kerül a „Tartuffe" Molière híres darabja. A színház igazgatósága közli, hogy a vendégjátékoknál szokásos helyáremeléstől a jelen esetben eltér és a budapesti Nemzeti Színház valamennyi előadását a rendes helyárak mellett tartja meg.

Műsor:

Csütörtök este ½8 órakor: Őfelsége a mama.
Péntek este ½8 órakor: Viharos alkonyat. (Díszelőadás.)
Szombat este ½8 órakor: Tartuffe.
Vasárnap délelőtt 11 órakor: Tartuffe.
Vasárnap délután 4 órakor: Viharos alkonyat.
Vasárnap este ½8 órakor: Viharos alkonyat.

TÁSKAGRAMOFON eladó. Munkácsy M.-utca 1., Eperjessy.

PÁRTMOZGALOM

A Polgári Demokrata Párt pécsi szervezete folyó hó 22-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Ciszterci Rend Gimnáziumának dísztermében nagygyűlést tart, amelynek szónokai gr. Teleki Géza vallás- és közoktatásügyi miniszter, pártelnök, továbbá dr. Bródy Ernő és dr. Ruppert Rezső nemzetgyűlési képviselők lesznek.

A Független Kisgazda-, Munkás- és Polgári Párt csütörtöki (július 19-én) kultúr- és párttájékoztató délutánját nők és férfiak részére a párt új székházában (Majorossy Imre-utca 8. sz) tartja meg délután ½6 órai kezdettel. Az e heti kultúr- és párttájékoztató csütörtök délutáni programmja: Koszér Nándor nemzetgyűlési képviselő, ügyvezető alelnök: „A parasztság törekvése az új demokráciában" címmel tart előadást. Párttájékoztatót: Perr Viktor elnök, nemzetgyűlési képviselő ad. A párt tagjait és vendégeit ezúton szeretettel meghívja.

SPORT

A TÖMEGSPORT SZAVAZÁSI FELADATAIRA HÍVJA FEL A FIGYELMET EGY CIKKÍRÓ

Szabad legyen az annyi vitát provokáló tömegsport problémáinak megoldására irányuló cikksorozatba pár szóval belekapcsolódnom. Ha tömegsportról beszélünk, ne tévesszük szem elől azt a tényt, hogy nem a nézőközönség mennyisége szabja meg, hogy egy sportág tömegsportnak nevezhető vagy sem, hanem mindig az aktív sportolók számának mennyisége az irányadó. Ezekszerint Pécsett még a multban sem lehetett azt állítani, hogy a football tömegsportot képviselt, legfeljebb népszerűségnek örvendett ugyannyira, hogy néha még a bírót is megverték, sőt a közönség egymást.

Ez a szó, hogy tömegsport (minden sportágat beleértve) a sportszakirodalom tükrében óriási szervezési készséget, szakértelmet és egyesületek közötti egyetértést követel. Minden sportágnál külön-külön más és más lehetőségek, adott helyzetek szabják meg azt az irányt, mely eredményre vezethet. Tehát itt egy megoldási lehetőséget nem lehet alkalmazni minden sportágra.

Ha valaki felteszi magában, hogy versenyszerűen fog sportolni, az eredmény mindig attól függ, milyen edzési lehetőségek kínálkoznak a választott sportágban, mely iránt tehetséget érez, azonkívül életkörülményei lehetővé teszik-e annak a sportágnak zavartalan, odaadó folytatását.

Réti Lászlónak az az elgondolása, hogy sportujságot kellene szerkeszteni, nagyot lendítene a tömegsport ügyének előrevitelén.

A sport érdekében nem volna lehetséges az „Új Dunántúl" minden keddi számát egy oldallal megtoldani, mely oldal fő címe: Új Dunántúl sportlapja lenne? Így aztán szorosobb együttműködést tudnánk elérni, azonkívül a problématikus sportügyek könnyebben nyernének megoldást. **Nowotarski István**

Közellátás és színészek összecsapása a Hun-utcában. Ma délután (csütörtökön) 4 órai kezdettel a Hun-utcai sporttelepen a Közellátás és a Színészek a drávamenti falvak felépítése érdekében jótékonycélú footballmérkőzést tartanak. A színészek, élükön Zách-al, Csonkával és Kovács-al, mindent el fognak követni, hogy vidámmá tegyék a különben életre-halálra menő viadalt.

Birkózás. Felkérem a pécsi birkózó sport volt és jelen vezetőit, valamint az összes birkózókat, egyesületi különbség nélkül, hogy folyó hó 20-án délután ½7 órakor a Vasutas Otthon helységében, dr. Várady Antal-utca 7. szám alatt megjelenni szíveskedjenek, ahol birkózóértekezletet tartunk. A tárgy fontosságára való tekintettel minden birkózó és vezető pontos megjelenését kérem. NSB megbízásából: Szijj István.

Szerkesztői üzenet:

Halász R. P. Versében tényleg van lendület, sőt talán az a baj, hogy sok a lendület benne s ezáltal aggályossá válik. A szimbolumot sem tartjuk egészen szerencsésnek s ebben a formájában nem érné el a kívánt célt. — **K. K. József Pécs.** Helyszűke miatt verseket csak nagyon kivételes esetben közölhetünk, akkor is csak programba illeszthetően.

ÁRVALEÁNY vagy magányos nő, tisztviselő-családnál otthont találhat, háztartási munkák elvégzése ellenében. Leveleket „Gyermekszerető" jeligére a kiadóba kérnek.

GYAPJU, kender, len és angórafonál bérszövését vállalja „Orsovai Szövőde", Rákóczi-út 35.

MOSÓNŐ intézetbe felvétetik, lehet azonnal is. Cím 2643 szám alatt a kiadóban.

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. Iván, Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

GYERMEKKOCSI, steppelt, vajszínű, mély, békebeli szép kivitelben, eladó. Érdeklődni: Schön Nándor, cipészüzlet, Inczédy D. u. 9/1.

GYERMEKKOCSI, 1 modern, mély, kifogástalan és 1 modern sportkocsit keresek. Értesítést: 20-07 telefonon kérek.

GYAKORLATTAL bíró mészégetőt és segédet keresünk mészégető telepünkhöz. Cím: 6503 sz. alatt a kiadóban.

ÚJ 40-ES NŐICIPŐ és több nőiruha eladó. Cím: Óz-u. 1/1.

NYÁRON téli, télen nyári lakását megőrzésre átveszi megbízható igényjogosult. Címet: Postafiók 41-re kér.

JÓKARBAN lévő, világos bükkfaháló sodronybetéttel és 6 drb. matracvánkossal eladó. Megtekinthető d. u. 5—7-ig Madách-u 1. sz., emelet.

ELADÓ Singer, modern szabógép, Singer nőivarrógép. Megtekinthető József-u. 42., d. e. 9—12-ig.

ELCSERÉLNÉM szoba-konyha-spájz lakásomat, 2 szoba-konyhás lakásért. — Felsőbalokány-u. 15/2. sz.

HASZNÁLT ajtók és ablak tokkal eladó. Xavér-u. 24.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A kercseligeti róm. kat. egyházközség pályázatot hirdet a III. számú osztálytanítói állásra. Pályázhatnak férfiak és nők. Törvényes fizetés és lakbér. Kántor helyettesítés kötelező. Pályázati kérvények augusztus hó 10-ig küldendők: r. kat. Plébánia, Kercseliget (Somogy m.)

Megjelent

DR. ORMOS GYÖRGY

A magánalkalmazottak, kereskedők, iparosok és szabadfoglalkozásuak igazolása egységes szerkezetben

című füzet.

Tartalmazza rövidena címben megjelölt foglalkozási ágak igazolására vonatkozó jogszabályokat.
Ezeket ma mindenkinek ismernie kell, úgy az igazolás alá vontaknak, mint az igazolóbizottsági tagoknak, valamint a szakjogászoknak is.
Szerző úgy állította össze a füzetet, hogy annak tartalma közérthető, de jogászok részére is szükséges útbaigazítást nyujt.
Tartalmazza a bizottság összeállítására, eljárására, határozataira és a felebbvitelre vonatkozó rendelkezéseket.

Kapható:

ÚJ DUNÁNTÚL KÖNYVESBOLTBAN

Pécs, Király-u. 10. Telefon: 24—90.

MŰJÉG ELADÁS

Pécs thj. város jéggyárából

(Közvágóhid. Tel.: 21—49.

Eladási árak táblánként (12·5 kg.)

Jéggyárban átvéve . . . 8.— P

Házhoz szállítva . . . 11·— P

Előjegyzés és befizetés eszközölhető:

1. Pécs város Idegenforgalmi hivatalánál, Városháza Tel.: 10—79.

2. A jégszállító-fogatok kezelőnél a helyszínen.

TŰZÁLLÓ FŐZŐEDÉNYEK kaphatók Szőnyi Lukafai Üvegraktár, Pécs, Király-u. 14.

HÚSZÉVES, róm. kat., magas, barna, fiatalember vagyok, megismerkednék házasság céljából tisztamultú jómódú urilánnyal, aki mérnöki diplomám megszerzéséhez hozzásegítene. Megbizottam Máriagyűd 78.

DIÁK, tisztviselő családnál ellátással otthont talál. Fizetés terményben. Makucz. Rákóczi-út 13/b. I. em.

NŐTLEN, komoly fiatalember, lakást keres ellátással azonnalra. Leveleket „Rendőr 6441" jeligére a kiadóba kér.

ANGOLUL, franciául és németül tanulhat, Tettye-tér 10., felső kapu, dülőút.

FIATAL, okleveles nő, augusztus havi szabadságát eltöltené olyan jobb pécsi családnál, aki társaságba is vinné magával. Fizetés pénzben vagy természetben, megegyezés szerint. Ajánlatokat 6438 számra a kiadóba kér.

KÉREM, aki Kiricsi Istvánról tud (tábori sz. F. 555), értesítsen Mohács, Tisza István-u. 19. szám.

AKI FÉRJEMRŐL TUD, Németh István honv., 93. u. k. ezredtörzs, Diószegen volt utoljára, kérem értesítsen Mohács, Rózsa-u. 19. szám.

KÉT DIÁKOT ellátásra elfogadok. Fizetés természetben. Pacsirta-u. 8. I. em. Pius mellett.

ELVESZETT egy bőrtárca. Megtaláló a benne levő pénzt megtarthatja, az ő számára úgyis hasznavehetetlen iratokat szíveskedjen a benne lévő címre leadni.

TELJESEN ÚJ lószerszám eladó. Orsolya-u. 6. sz.

KISMÉLYVOLGYI VILLÁMBAN parkettás szoba, bútorozva vagy anélkül, villanyvilágítással és fél konyhahasználattal nyaralásra kiadó. Érdeklődők címeit név és foglalkozás megjelölésével 6457 számra a kiadóba kérem.

VENNÉK egészen modern, mély gyermekkocsit. Ajánlatokat 6453 számra a kiadóba kérek.

HAT DARAB, egészen új lószőrmatrac azonnal eladó. Cím: Rákóczi-út 73/c. III. em. 3.

KOCSIST felveszek azonnali belépésre jó fizetésel. Érdeklődni Kaszárnya-u. 8.

KÉTPÁR 37-es női, barna félcipőt adok egypár 38-as. magasszárú, nőicipőért. Egy drb. 4 hónapos ártány eladó. Damjanich-u. 13/3.

ANGÓRANYULAK ketreccel és két drb. szék eladó. Tavasz-u. 21.

EGY KOVÁCSOT, egy bognárt és két kocsist keresünk azonnali belépésre. Téglagyári iroda, Irgalmasok-u. 22.

ELADÓ egy kétajtós, furnéros szekrény, egy ágy, éjjeliszekrény. Megtekinthető délután 3—7-ig József-u 3.

HÁZAT vennék, lehetőleg a belvárosban. Esetleg ingatlancserével. Cím Perczel-u. 16. Tel.: 12-77.

ÉVES süldők eladók. Makay-út 7. sz. (Kis-Szkókó) Ráznál.

16. ÉLETÉVÉT betöltött, erős fizikumú ifjút fehértímár-tanoncnak felveszünk. Jelentkezés: Hamerli J. Kesztyű- és Bőrgyár Ferenc-u. 10. sz. Naponta 7 órától 15 óráig.

TISZTA GYAPJU, krémszínű, hosszú, női szövetkabát, gyermekágy, 3 éves gyermeknek való 2 pár magasszárú cipő, petróleumfőző eladó. János-u. 11., ajtó 5.

KIS HÁZTARTÁSBAN mindenes azonnal felvétetik. János-u. 11. ajtó 5.

JÓKARBAN LÉVŐ, modern sport gyermekkocsi eladó. Cím: Erzsébet-telep, Török-u. 1. Szándtner.

TÖBB ÉVI klinikai gyakorlattal bíró ápolónő beteg mellé a délelőtti órákra ajánlkozik. Címet postafiók 41-re kér.

FELESÉGUL vennék kedves, házias, üzleti szellemmel bíró erkölcsös kat. leányt, esetleg özvegyet 30-ig, ki hű feleségem és 12 éves fiacskámnak jó anyahelyettese tudna lenni. Csak komoly levelekre válaszolok. Leveleket „Ora et labora 6455" jeligére a kiadóhivatalba kérek.

FEJBŐR, HAJHULLÁS kikezelése szakszerű arcápolás, helyi fogyasztás. Gyógytorna! Szegénysorsúaknak díjtalan! Tanítványt felvesz özv. Skoda Ferencné, Kazinczy-u. 1. Telefon 31-85.

ÉKSZEREIT modernizáloml Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

MINDENNEMŰ átalakítási, építési és tatarozási munkákat vállal építési vállalt. Pécs, Dr. Várady Antal-u. 22. Tel. 17-36.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

REKAMIÉK vagy választékban. Ábrahám kárpitosnál Pécs. Deák-utca 2. sz. Telefon: 33-46.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

JAVÍTÁST gyorsan készít, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-u. 2. Tel.: 33.-46

ARANYAT, aranypénzt, ezüstöt, brilliánst, márkás karórát és mindennemű régiséget veszek. Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

GÉPÍRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez. Gépíróiroda, Deák utca 2. sz. Ugyanott egy írógép eladó.

FUVAROZÁSI-vállalat elvállal vidéki és helyi költözködéseket és áruszállítást. Telefon: 20-92. Iroda: Jókai-tér 4 szám. ifj. Hoffmann.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

ÓNTOTTVASUSTOT veszek, jó állapotban. Áspán, Mária-u. 31. Tel.: 18-40.

VESZEK keveset használt, zománcozott asztali tűzhelyet. Cserna, Rákóczi-út 43. sz.

ELCSERÉLNÉM 2 szobás, mellékhelyiségből álló lakásomat 1 szoba, mellékhelyiséggel bíró lakással. Mátyás Flórián-u. 8.

MINDENES, jól főző nő azonnalra felvétetik. Nagy, Toldi Miklós-u. 2. II. em.

ÉRTESÍTÉS! Gottesmann és Szilas bor-, égetett szeszesital és hordónagykereskedők üzleti tevékenységüket a mai nappal megkezdték, Pécsett, Papnövelde-u. 19 sz., telefon 38-14, ahol szívesen állnak úgy az eladók, mint a vevők rendelkezésére.

KÉTÉVES göbe hathetes malacával eladó vagy egy tehénért elcserélném. Pécsbányatelep, Káposztás-völgy 11.332.

JUGOSZLÁVIÁBÓL jött fiatal textilkereskedősegéd bármilyen munkát vállalna. Több nyelven beszél. Címeket 6458 számra a kiadóba kérek.

ELADÓ nagy Singer férfiszabógép. Erreth Lajos-u. 27.

VENNÉK mély gyermekkocsit. Ajánlatokat dr. Horváth adóhiv. főn. Sásd, címre kérek.

HASZNÁLT kerékpár eladó Honenwald élelmiszerüzlet, Zsolnay V.-u. 39.

EGY VILÁGOS ÁGY eladó. Magyar-u. 5. sz. Havitemplom mögött.

JÓL TEJELŐ fejős kecskét veszek. Kertészet, Munkácsy M.-u. 20.

NAGYOBB TERMETŰ, mérges, harapós. házőrző kutyát keresek. Kertészet. Munkácsy Mihály-u. 20. Telelefon 19-67.

ELVÁLLALOM egy diákfiú teljes ellátását. Természetbeni megegyezés. Br. Bánffy Dezső-u. 7. Ledényi.

ELADÓ: 1 vég békebeli selyemdamaszt, 1 fehér piké dupla ágyterítő. Br. Bánffy Dezső-u. 7. Ledényi.

JÓKARBAN lévő mély gyermekkocsi és egy jókarban levő kerékpár eladó. Kisflórián-u. 3. szám.

UVEGEKET 20 gramtól 1 literig, valamint parkettapasztás és cipőpasztás dobozokat legmagasabb áron vesz Keinráth W. L. vegyiüzem, Pécs, Rákóczi-út 39/c. Telefon: 19-77.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — POZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 162. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 20. Péntek.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 p. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Jugoszláviában is leszerelik az idősebb korosztályokat

Augusztus 3-án ül össze a jugoszláv törvényhozó testület — Elkészült a vádirat Pétain ellen

A jugoszláv honvédelmi miniszter javaslatára a jugoszláv törvényhozó testület,

az Avnoj jóváhagyta az 1908-es és ennél idősebb korosztályoknak a leszerelésére vonatkozó javaslatot.

A leszerelést két hónapon belül hajtják végre. A javaslat nem vonatkozik a vezető állást betöltő katonákra, azokra, akik szakértelmüknél fogva nélkülözhetetlenek és azokra, akik saját kívánságukra óhajtanak a hadseregben tovább szolgálni.

A leszerelteknek ingyenes utazás, élelem és ruházati segély jár. Elbocsátásukkor a tisztek, tiszthelyettesek és közlegények az eltöltött szolgálati idő szerint végkielégítésben részesülnek. Az állam munkaalkalmat biztosít a leszereltseknek és figyelembe veszi szakképzettségüket. Azok, akiknek háza a harcok következtében elpusztult, fát és más anyagot kapnak az újjáépítésre. A harcban kitüntetetteket, de elsősorban a hadirokkantakat földhöz juttatják. A termelés megindításához 10 éven belül lefizetendő 10.000 dináros segélyt kapnak.

A törvényjavaslatot a honvédelmi, pénzügy és telepítésügyi miniszter írta alá és az a Hivatalos Közlönyben való megjelenésekor lép életbe.

Az idősebb korosztályok leszerelésére vonatkozó törvényjavaslat azt mutatja, hogy

Jugoszlávia is erőteljes intézkedésekkel óhajtja megkezdeni az újjáépítési csatát.

A kormány messzemenő szociális intézkedésekkel jutalmazza és segíti a felszabadító háború vitéz katonáit, akik Európának talán legnehezebb és legegyenlőtlenebb harcait vívták meg a véreskezű és hatalmas elnyomóval szemben.

MIKOR ÜL ÖSSZE A JUGOSZLÁV TÖRVÉNYHOZÁS?

A jugoszláv törvényhozó és legfelső végrehajtóhatalmat képviselő Avnoj az augusztus 2-ra kitűzött törvényhozási ülést augusztus 3-ra halasztotta..

AZ UNRRA MEGBÍZOTTJA TITO MARSALLNÁL

Az UNRRA állandó jugoszláviai megbizottja, Szergejcsik meglátogatta Tito marsallt és beszámolt neki az eddigi befutott segélyről és a további kilátásokról, továbbá az UNRRA elnökének, Herbert Lehmannak közeli belgrádi látogatásáról.

Tito marsall legnagyobb megelégedésének adott kifejezést Lehman kilátásba helyezett látogatása, a Jugoszláviának nyujtott angolszász segítség méretei és a szétosztás munkája felett.

Hangsúlyozta, hogy az elkövetkező téli hónapokban igen nagy jelentősége lesz az élelemben és járművekben nyujtandó UNRRA-segítségnek.

MI UJSÁG POTSDAMBAN?

A laptudósítók jelentése szerint Churchill, Sztálin és Truman szerdán második megbeszélésüket tartották. A tárgyalásról nem adtak ki hivatalos jelentést. Ezenkívül Churchill és Truman elnök, továbbá Eden és Byrnes nem hivatalos megbeszélést folytattak szerdán.

A Times megállapítja, hogy

a potsdami konferencia az európai újjáépítés első szakaszát jelenti.

A győzelem első mámora után Európa nyomora most mutatkozik meg teljes nagyságában. Ehhez járul a gyenge termés, a szarvasmarhaállomány elpusztulása és a munkáshiány. Európa Amerika felé tekint, de mivel a helyzet egységes erőkifejtést kíván, a Brit Államközösség és a latinamerikai államok is bele akarnak kapcsolódni a teher hordásába, amelynek súlyát Amerika népe csak most kezdi érezni. Az újjáépítési tervek csak akkor valósulhatnak meg, ha megnyerjük az európai tél csatáját. Ha az élelmiszerhelyzetet nem oldják meg, akkor Európa gyógyulását bizonytalan időre elhalasztották — fejezi be cikkét a Times.

A londoni rádió kommentátora hosszú cikkben foglalkozott a katonai szakértők munkájával a postdami konferencián. A katonai szakértők jelenlétét több ok teszi szükségessé. Először a Szovjetunió és a távolkeleti háború kérdése, másodszor a németországi szövetséges katonai kormányzat összehangolása, a német ipar és újjáépítés katonai ellenőrzése, továbbá a Szovjetunió bevonása a tangeri nemzetközi zóna és a Dardanellák ellenőrzésébe.

ELKÉSZÜLT A VÁDIRAT PÉTAIN MARSALL ELLEN

A francia állami főügyész befejezte a vádiratot Pétain ellen, akinek perét hétfőn kezdik tárgyalni. A marsallt az állam belső biztonsága ellen szőtt összeesküvéssel, adatok kiszolgáltatásával, a köztársasági elnöki hivatal eltörlésével és ennek a hatáskörnek önkényes átvételével, a vereségbe való beletörődéssel, a német kormányzás lemásolásával, repülőgépek és a tuniszi, továbbá bizertai kikötőnek a kiszolgáltatásával vádolják.

Pétaint terheli a vád, hogy parancsot adott a katonáknak, lőjjenek a partraszálló szabad francia csapatokra Északfranciaországban és Madagaszkár szigetén.

Lehetetlenné tette, hogy a francia hajók és repülőgépek semleges területre meneküljenek. Pétain tábornagyi egyenruhájában fog a bíróság elé állni.

A CSEHSZLOVÁK IPAR ÁLLAMOSÍTÁSA

A csehszlovák iparügyi miniszter részleteket közölt az ipar államosításáról. Ezek szerint a nehézipart teljes egészében szocializálni fogják. Ugyanez a sors vár a bankokra, biztosító intézetekre és az erőműtelepekre. A volt tulajdonosok közül csak azok kapnak kártérítést, akik érdemeket szereztek a német elnyomók ellen folytatott harcban. A tervbevett államosítást a legrövidebb időn belül végrehajtják.

A CSENDESÓCEÁNI SZÖVETSÉGES HADIFLOTTA RÁBUKKANT A JAPÁN FLOTTA MARADVÁNYAIRA

A csendesóceáni szövetséges hadiflotta egységei megtalálták a japán flotta egyes maradványait. Ugyanis

a mult év októberében a Fülöp-szigeteknél elszenvedett vereség óta a japán flotta egyetlen nagyobb hajóval sem mutatkozott.

A japán anyaország tengerről és levegőből történő bombázása már ötödik napja folyik megszakítás nélkül. A támadás főcélpontja Honsu sziget és a Kiusiu szigetcsoport.

ADATOK A JELENLEGI AMERIKAI HADITERMELÉSHEZ

Washingtoni jelentés szerint Amerikában általában csökkentik a haditermelést, de a rakéták és léglökéses gépek gyártását fokozzák. Ebben az esztendőben 223 hadihajó építését fejezik be. Ezek között csatahajók, repülőgépanyahajók és nehézcirkálók szerepelnek, amelyeket a távolkeleti háború céljaira építtek fel a legkorszerűbb elveknek megfelelően.

HITLER ÉL ÉS ARGENTINÁBAN VAN!

A moszkvai rádió kedd esti adásában egy Montevideóból érkezett jelentést ismertetett, amely szerint egy német tengeralattjáró, megadta magát, az argentin tengerészeti hatóságoknak. Ez a buvárnaszád titokzatos utasokat tett partra. A moszkvai rádió szerda esti hiradásában ezzel kapcsolatban egy újabb csikágoi hirforrásból származó hírt közölt, amely szerint Hitler és Eva Braun nemrég egy német buvárhajón Argentinába érkezett és egy patagoniai német telepen tartózkodik. Az United Press beszámol arról, hogy a patagon rendőrség értesitette az argentin kormányt, hogy egy buvárhajóról partraszállás történt a közeli napokban. Az argentin lapok a titokzatos partraszállásról szóló hírt vezető helyen ismertetik

Elindult a Nemzeti Segély első gyermekvonata Pécsről

Tegnap délután csillogó szemű és kipirult arcú gyermeksereg gyülekezése keltett feltünést a Rákóczi-út 24. számú a Nemzeti Segély Déldunántúli központja épülete előtt. A csoportban vegyesen voltak fiúk, lányok — nagy részük szülők kíséretében —, de mindegyiknek kezében csomag, s izgalmukban ezeket szorongatták.. Külön kis csoportok is álltak párosával állítva. Amint megtudtuk, ezek bányász-gyerekek, akik Vasasról, Somogyról, Mecsekszabolcsról és Pécsbányatelepről jöttek be társulati tanítójuk kíséretében.

Benn az udvarban nagy zsibongás közepette Róna titkár csoportosítja a gyermekhadat. Itt van az elnökség néhány tagja is, akik segédkeznek a sorbaállításnál. Négy órakor aztán csicseregve, zárt sorokban megindult a menet, le az állomásra. A rövid úton alkalmunk volt Tolnai Józsefné, a Nemzeti Segély Társelnöknőjétől közelebbi részleteket megtudni:

— Háromszáz gyermeket viszünk jelenleg Villányba és környékére 1 hónapi nyaraltatásra. A gyermekek számának fele bányász, fele pedig pécsi munkás és kisfizetésű tisztviselő gyermeke. Az utazást megelőzően minden gyermek orvosi vizsgálaton ment keresztül, így közülük egy sem szenved ragályos betegségben. A MÁV üzletvezetősége készségesen bocsájtott rendelkezésünkre 5 kocsit, így az utazó közönségtől elkülönítve — tehát keveredés kizárva — vihetjük le őket Villányba. A gyermekekkel 8 felügyelő is utazik, még pedig társulati tanítók és a Pedagógusok Szakszervezetének kiküldött tanerői.

A nyaralásért természetesen semmiféle címen díjat nem szedtünk be, hanem teljesen ingyenesen hajtjuk végre. A villányi vonat indítása után rövidesen Mohácsra és vidékére, valamint a szentlőrinci járásba is szándékozik a Nemzeti Segély gyermekvonatot indítani. Ezek letárgyalása még nem fejeződött be, konkrétumot nem mondhatok.

Örömmel halljuk a Nemzeti Segély legközelebbi terveit, annál is inkább, mert mint értesültünk, a további nyaralásra jelentkezők száma már meghaladja a 400-at.

A jelentkezők nagy száma megmutatja, milyen nagy segítséget nyujt ezzel a Nemzeti Segély. S erre éppen a fizikai dolgozók szorulnak legfőkép rá. A Nemzeti Segély tehát célkitűzéséhez hiven a háború sújtotta magyar nép nyomorúságán kíván enyhíteni. Ne sajnáljuk a támogatást, amikor Pécs és környéke polgárainak legkisebb a háborús kára s leginkább módjában áll támogatni.

A Nemzeti Segély egyik fő feladata a gyermek megmentése.

Csatát veszett a reakció

Az újjáépítés sikeréért küzdő magyar dolgozók újabb diadalt aratták: a reakciós csendőrtiszt, Faraghó helyét a kormányban *Szeder Ferenc* szociáldemokrata nemzetgyülési képviselő foglalta el. Evvel, a kormány demokratizálódásának első szakasza, a demokrácia erőinek nagy győzelmével zárult le.

Alig két hónapja, hogy a kommunista és a szociáldemokrata pártokkal az élen megindult országunk újjáépítésének nagy munkája. A kezdetben csak a dolgozók legjobbjai értették meg ennek szükségességét. De az önfeláldozó példák és eredmények csakhamar a magyar dolgozó nép nagy tömegeit lendítették az újjáépítés arcvonalára. Budapesten indult meg a munka, de az ország többi városai és területei egymásután sorakoztak fel és így az egész országban a *nép* küzd azért, hogy mielőbb megleggyen az 500 mozdony és 10.000 vaggon, cserép fedje a szétrombolt házak tetejét, meginduljon a mezőgazdasági gépipar. És amig a városok dolgozói így csoportosultak az újjáépítés köré, learatott a falu népe, az új földbirtokosok. Nemsokára gabonával segíti már a falu a szük kenyéren élő várost, hogy minél több iparcikket kapjon már az őszi szántáshoz.

És amig az ország dolgozói így harcoltak az új magyar életért, a reakciósok a kormányban és a kormányon kivül mindent elkövettek, hogy ne sikerüljön romjaiból újjáépíteni hazánkat. Mindent elkövettek, hogy éket verjenek mindenekelőtt a magyar nép reménysége, a két munkáspárt, de a többi pártok közé is. Mindent elkövettek, hogy ne kapjon élelmet a város dolgozója, iparcikkeket a falu népe. Csendőröket bujtattak Somogyban. Nyilas és fasiszta gonosztevők mellett szerveztek tüntetést Baranyában. Volksbundistákat mentettek Tolnában. Azt akarták elérni, hogy ne higyjen a magyar nép *felszabadulásában*. Ne higyjen abban, hogy a föld, amit számára az ipari munkásság kiharcolt, *véglegesen az övé*. Ne higyjen abban, hogy *emberként élhet végre saját országában*. De rettegjen attól, hogy visszajön még a földbirtokos, a szolgabiró, a csendőr.

Pedig ennek mindörökre vége már. A multé már a Horthy-rendszer, mint ahogy a Szálasi-szalosjanok is csak, mint a nép foglyai térnek majd vissza ide mérő büntetésük elnyeréséért.

De nemcsak mi vagyunk ez így. Minden nép ítéletet mond most a fasizmus és a barbárság elkövetői felett és minden nép saját hazáját építi végre fel.

A reakció, a háborúban és a felszabadulásban szenvedett vereségbe nem nyugodott bele. Támadásra indult a dolgozók ellen. De a magyar dolgozók bírva nagy szövetségesük *a Szovjetunió és a többi demokratikus népek bizalmát*, ellentámadásba mentek át. Első nagy eredménye az ellentámadásnak az, hogy kibuktak a kormányból azok a miniszterek, akik népünk és országunk ellen dolgoztak és helyükbe olyanok kerültek, akiktől reméljük, hogy minden tevékenységük a nép ügyét fogja szolgálni.

De a reakció elleni harc ezzel még nem fejeződött be. Az elért eredmények csak nagyobb lendületet kölcsönöznek annak. A magyar nép nem engedheti meg, hogy a reakció, akár rövid időre is, de zavarja az újjáépítés egyre gyorsuló menetét. Nem engedhetjük meg, hogy télire, a reakció machinációi következtében éhségnek és nyomornak nézzünk elébe.

A munkáspártok vezetésével a négy nagy demokratikus párt teljes egyetértésben küzd a reakció ellen. Megtisztitja sorait azoktól, akik akadályozzák ez egységet, akik nem a demokratikus, de a reakciós Magyarországot akarják felépíteni.

Persze, ha csak Budapesten keresnénk a reakciót, nem tennénk jól. Ellene a harcot ott kell felvenni, ahol élünk és dolgozunk. A forradalmi hagyományokra támaszkodó nagy bányásztömegektől körülvett Pécs városában. Itt a reakciósok a népbirósági tárgyalásokon, vagy az igazoló bizottságokban szinte provokálják a dolgozókat. Megakadályozzák azt, hogy a drávamenti lerombolt falvak népe őszre fedél alá jusson. Sötétlelkiismeretü ügynökeikkel sztrájkra bujtatják a bányászokat. Itt kell felvenni, Pécsett a harcot a reakció ellen, ahol az élelmiszerjegyekre szinte semmit nem kapni, ahol élelmiszerek elrejtésével tornásszák az égig az árakat...

A munkáspártok itt is egységesek abban, hogy ezt így folytatni tovább nem lehet. A dolgozó tömegek pedig érdekeik megvédéséért nem csak egységesek, türelmetlenek is. *Tompa Ist*

Válasz egy kereskedőnek

Az Uj Dunántúl f. hó 19-i számában beszélgetést közöl egy kereskedővel. A kereskedő panasza közben vág jobbra, vág balra, így többek között vág a helyi hatóságokra is, amelyet egész röviden „illetékes hely"-nek jelöl. Néhány szóval az alábbiakban szeretnék referálni arra, hogyan is áll ténylegesen a közellátás kérdése városunkban, de jóformán az egész magyar vidéken. Az első felvetett kérdés a tej-ügy. Ebben a kérdésben már a törvényhatósági bizottság is nyilatkozott, most *feliratával fordult a kormányhoz, mert ez egy olyan dzsungelt támasztott a tejkérdésből, hogy abból csak a fekete kereskedelemnek van haszna.* Hosszú ideig nem lehet megállapítani azt, hogy a tejcsarnokban lévő tej mennyisége közül melyik a szabad tej és melyik a kötött tej. Így ez teljesen jóindulatára van bízva a tejcsarnokosoknak, akik közül eggyel éppen ma beszélgettem és az mesélte, hogy amikor közölték a termelőkkel azt, hogy az új tejár a kötött tejnél 6 P, a szabad tejnél 15 P körül van, akkor egészen meglepődtek és maguk is érthetetlennek és felesleges nek találták. Majd az utólagos elszámolásoknál fognak felelni a tejcsarnokok azért, hogy mennyi tejmennyiséget kellett volna jegyre, de legalább is kötött áron kiszolgáltatni és mennyit szabadon. Ha a tejcsarnokosok leszámoltatásánál ki fog derülni, hogy szabálytalanul saját zsebük duzzasztására jártak el, akkor a legsulyosabb büntetés nem fog elmaradni, mert ez már nemcsak közigazgatási kérdés, ebbe már a népbíróságok is bele fognak szólni. A kormány az összes kötött-áru vajkészleteket lefoglalta, azok 50%-nak Budapestre való szállítását elrendelte, további 50% felett pedig majd rendelkezni fog, tehát — úgy látszik — inkább romoljon meg, semhogy a vidékiek azt megkaphassák olcsóbb (?) árért. A keveri turó árát nem Pécsett állapították meg. Valamennyien tudjuk, hogy elfogadhatatlan magas az ára. Fogyasztó azt nem tudja megfizetni. Viszont az előírt áron alul a kereskedő nem adja, akkor mit csináljon a hatóság, akinek a kormány megkötötte a kezét.

Ellentétben a kereskedő nyilatkozatával én minden kérdésre tudok és akarok választ adni. A zsirkérdés „megfenekl ése" nem helyi jelenség. Baranya vármegyében *még van egy kis mennyiségü sertés. Ha ezt most levágjuk, akkor nem lesz módunkban sertést nevelni.* Véleményem szerint sokkal fontosabb az, hogy a jövőben legyen sertés, — amely oly szapora állat, hogy 2 év alatt regenerálható a háborus események folytán előállott kiesés, — semhogy most a tenyész anyagot levágjuk és soha többé ne legyen módunkban sertést nevelni. A mai rendszer nem hajlandó napi gazdaságpolitikát folytatni és a ma kedvéért feláldozni a holnapot. A demokratikus rendszer nem hajlandó rövid időre berendezkedni, hanem hosszu lejáratu épitő politikát kell, hogy folytasson. Az olajkérdést, mely a zsirt pótolná, szintén a kormány intézkedése nehezítette meg. Az olaj árát megállapította 50 P-ben. Ugyanakkor mi annak feléért árusítjuk még most is az olajat a régi készletekből, den sajnos az utánpótlás már ennél drágább lesz, de meg lesz és még mindig nem az előírt 50 P-s áron. Ez is mutatja azt, hogy mi nem napi politikát folytatunk, hanem mindig a holnapra is gondolunk. Mi már hónapokkal ezelőtt lekötöttük a jelenleg fogyasztás alatt álló mennyiséget.

A kereskedő a borotva szappan kérdésével foglalkozik a következőkben. A borotvaszappant lényegesen magasabb áron akarták forgalomba hozni, mint amennyit a kalkuláció és a kormányrendeletek megengedtek. Vállalom érte a felelősséget, hogy olcsóbban osztottam szét. En nem félek attól, hogy a kereskedő agyonkeresse magát (?), de felelősségem tudatában a fogyasztóközönség terhére nem engedélyezek tulzott árakat. Ma mindenkinek áldozatot kell hoznia, a kereskedőknek is. *Ha a munkás, a köztisztviselő, valamennyien áldozatot hoznak a jobb jövőért, akkor a kereskedő sem vonja ki magát ez alól és neki is áldozatot kell vállalnia és talán rövidebb, vagy hosszabb ideig a legminimálisabb haszonnal kell megelégednie azért, hogy az általános forgalom megindulhasson és ne emeljük az árakat, mert az inflációt ez növelné.* Vegye tudomásul minden kereskedő, hogy akkor, amikor a számok játékával növeli az áruk árát, önmaga ellen is cselekszik, mert hiába fog több pénzt magának mondhatni, ha annak kisebb lesz az értéke.

A liszt kérdésében hasonló a helyzet. A kormány pontosan megállapította a lisztárakat. Megállapitotta a kereskedői hasznot is. Véleményem szerint igen tisztességesen. Ez a kérdés el van döntve „véglegesen és félreérthetetlenül". Nem bizzuk ezt a kereskedők egyéni jóizlésére, — ahogy a nyilatkozó kereskedő mondja, mert sajnos nagyon sok esetben nem jó tapasztalataink voltak. Nem akarok általánositani, de ki kell mondanom, hogy a *kereskedők közül sokan nem tartják be az előirt árakat és a tisztesség határait is tullépik.* Amikor a közellátás élesztőt szerzett és azt olyan árban bocsájtotta rendelkezésre a kereskedőknek, hogy az detailban 2 P-s áron adhatta volna és ennyit elő is irt, akkor miért árusították azt 6 P-ért sokan? De nemcsak az élesztő kérdésében, más cikkeknél hatósági árakon megállapított cikkeket kiutalás ellenére emél jóval magasabb áron árusitották egyesek.

A nyilatkozó kereskedő panaszkodik, hogy terheli a felemelt adó. Hát azt egyelőre még nem nagyon látjuk, mert a régi adóalapok után ma fizetni szinte nevetséges dolog. A személyzeti kiadás tényleg emelkedett. Az illetékterheket mindannyit átháritják a vevőre. De ugyanakkor elfeledkeznek arról, hogy az árak maguk is emelkedtek, sőt a fizetésekhez képest aránytalanul. Mert amikor a fizetések húsz-szorosan emelkedtek, ugyanakkor az árak hetvenszeresen, tehát a hetvenszeres árral kalkulált régi haszonkulcs bőségesen fedezné a meglévő rezsit, azonban tény az, hogy kevesebb az áru, amellyel forgalmat bonyolitanak le, éppen ezért kértem már fentebb is, hogy tudjanak a kereskedők is lemondani. Felhozhatom most azt, hogy egy V. fizetési osztályban lévő tisztviselő, ha nincs tulsok gyermeke, nem kap 10 q búza havibért, amikor régebben a IX. fizetési osztályú 20 q-t kapott. Hogy hányan jutnak el a V. fizetési osztályba, azt nem kell bőségesen részletezni. Békében 3 kg kenyér volt a szakmunkás órabére. Ma csak 2 kg. Tehát ha a másik hoz áldozatot, hozzanak a kereskedők is. A kereskedelemre szükség van, a kereskedőket megbecsüljük, de arra kérem őket, hogy ők is becsüljenek meg bennünket.

Dr. Tomcsányi György
h. polgármester.

Faraghó közellátási miniszter is lemondott

Faraghó Gábor közellátási miniszter — a miniszterelnökség hivatalos közlése szerint — a demokratikus pártok óhajának megfelelően, lemondott.

A jövő héten megkezdik a drávamenti falvak ujjáépítésének előkészületeit

A Nemzeti Bizottság által engedélyezett Ujjáépítési Bizottság szerdán délután a szakszervezeti székházban ülést tartott, amelyen a Dráva-menti falvak újjáépítésére kidolgozott tervek gyakorlati kivitelezéséről tanácskoztak. Krisztián Tódor, — a mérnökszakszervezet elnöke — mindenekelőtt rövid pénzügyi tájékoztatót adott, mely szerint a jelenleg rendelkezésre álló összeg — amelyik a Hitelbank újjáépítési betéti számláján mutatkozik — csekély ugyan, mert csupán 12.500 P-ről van szó, mégis mindenestre valami, amivel az előszervezési munkálatokat meg lehet indítani. Ezeknek az előszervezési munálatoknak a megkezdését van hivatva elősegíteni az az alispáni rendelet is, amelyik utasítja az egyes községek bíráit, hogy *a szóbanforgó helyeken a homok-kitermelést kezdje meg, valamint gyüjtsék össze a hétfőn megérkező munkások étkeztetéséhez szükséges edényeket és a konyhák felállításához szükséges kazánokat hozzák rendbe.* Az újjáépítéshez szükséges nyersanyag legnagyobb része már le van fedezve; így tetemes részt biztosított a Beremendi Cementgyár azzal, hogy 1.5 vagon meszet, 300.000 darab cserepet önként ajánlott fel az újjáépítésre. A legnagyobb probléma természetesen ezeknek az anyagoknak a helyszínre történő szállítása, amit egy ugyancsak alispáni rendelet akként kiván megoldani, hogy a lófogattal rendelkező gazdákat robot-munkára kötelezte. Ennek következtében hétfőn Drávaszabolcson, — ahol a munka máris megindult — *50 fogat fogja lebonyolitani a nyersanyagok helyszínre szállitását.*

Az elpusztult falvakban az összes épületek felhuzása, — a mai nehéz viszonyok mellett — természetesen szinte elképzelhetetlen. Ezért egy olyan demokratikus tervnek megfelelően kezdik meg az épitkezéseket, mely szerint minden öt fán aluli család részére egy szoba-konyha, öt fán felüli család részére pedig egy kétszoba-konyhás lakást építenek fel. Minden községben működni fog egy hivatalos közeg, amelyik felelni fog a romeltakarításért és irányitani fogja a munkálatokat.

Az anyagszállitást már ezen a héten megkezdik s ezután Pécs és a Drávamenti falvak között naponként közlekednek majd anyagszállító vonatok, hogy a munkálatok zavartalan, folytatólagos működését biztosíthassák.

Schwabach mérnök, az újjáépítési munkálatok vezetője és irányitója egy igen örvendetes hirt közölt a bizotiság tagjaival. Bejelentette, hogy Németbóly község gyüjtése utján 360.000 pengőt fizetett be az alispáni hivatalba a Dráva-menti falvak újjáépítésére. Amilyen dicséretreméltó csel ez az áldozatkészség és ez az országmentő vállalkozás Németbóly részéről, olyan elszomoritó Pécs társadalmára nézve, — amelyik teljesen rá van szorulva élelemellátás tekintetében éppen ezekre a községekre, — amelyeknek megsegitésére semmi áldozatot nem hajlandó hozni, mert a Németbólyiak mellett a pécsi gyüjtőivek csupán tiz fillér es eredményeiről számolhatunk be. Ugyancsak a Dráva-menti községek újjáépitését szolgálja a siklósi Hitelbank pénztárához befolyt 250.000 pengő is, — valamint a pécsi kisipari szakszervezet által összegyüjtött 40.000 pengő is, amely ezen az újjáépitési bizottsági ülésen adott át Benedek András a kisipari szakszervezet elnöke.

Ahhoz, hogy az eddigi munka több eredményt mutathasson fel, — a társadalom egész összefogására szükség van. Mutassa meg minden egyes ember, hogy akkor, amikor az ország talpraállitásáról van szó, minden önzést félretéve, — meg tudja hozni a legnagyobb áldozatot is. A németbólyiak példája nemcsak utmutatás, hanem kötelezés is.

Az együttesen kezelt birtoktestek szavatossági biztosítéka

A Kamara előterjesztéseiben hivatkozott arra, hogy a nagybirtokrendszer megszüntetéséről szóló 600/1945. M. E. számu rendelet végrehajtása folytán a földhözjuttatottnak érdekei védelmében elsősorban, mégis a mezőgazdaságban rejlő vagyon és jövedelem, de ezzel együtt a nemzeti vagyon és jövedelem megmentése céljából bizonyos változások keresztülvitele kivánatosnak látszik a biztosítási díjszabásokban.

Az érdekelt biztosító társaságok és szövetkezetek nevében a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége (BIOSz) közölte kamaránkkal, hogy a változott viszonyokra való tekintettel a biztosító intézetek a szükséges helyesbítéseket a mai idők szellemének megfelelően hajtják végre és a mezőgazdasági átalány biztosítások díjszabását a földbirtokreformnak megfelelően oly módon szabályozták, hogy a szabályozás a szociális és mezőgazdasági érdekeknek a legteljesebb mértékben megfeleljen.

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége közölte a szabályozásból folyó díjtételeket és a külön megállapításokat, amely megállapitások már jelzik az egyes birtokok kategorizálódása tekintetében a biztosító intézetek közös felfogását is, amely minden tekintetben támogatni kivánja a közös gazdálkodási rendszert.

A BIOSz fentieken tulmenően közölte kamaránkkal, — és a kamarai előterjesztésnek ez a leglényegesebb eredménye —, hogy a biztosító intézetek a mai felszabadult életrend következtében üzletvédelmi álláspontjukat feloldották és semmiképpen sem kivánják korlátozni az uj birtoktulajdonosokat abban, hogy elemi biztosításokat mely biztosító társaságoknál helyezzék el. A biztosító társaságok tehát nem kivánják a szerzett jogokat saját érdekeik ellenére az uj birtoktulajdonosokkal szemben érvényesiteni és a közsés szerint ebben a kérdésben a biztosító részvénytársaságok és a Gazdák Biztosító Szövetkezete felfogása teljesen egybehangzó.

A biztosító társaságok általában és lehetőleg a mezőgazdaságot mentesnek szeretnék látni a biztosítással kapcsolatos minden kényszerítő rendszabály alól.

A kamara a BIOSz közlését megküldte a kamarai kerülethez tartozó négy vármegye földhivatalának azzal a kéréssel, hogy az abban közölteket hozza tudomására az érdekelteknek azzal, hogy a biztosítások által nyujtott vagyon- és jövedelemvédelem lehetőségeinek igénybevételét az uj birtoktulajdonosok vegyék fontolóra.

A kamara kihangsulyzta, hogy a magánbiztosítás elvi alapján áll és hogy a biztosítási gondolatért, ennek a gondolatnak a szabadságáért, de különösen ennek a gondolatnak a gyakorlati irányitásáért száll mezőgazdasági vonatkozásban sikra, ezért minden mezőgazdasági biztosítási kérdésben minden uj birtoktulajdonosnak díjmentesen és érdektelenül áll a megállapított ügyrendje alapján rendelkezésre.

Mentsük meg vadállományunkat!

Tájékoztató cikkem erős visszhangra talált. A vadásztársadalom megmozdulása a nyilvánosság elé kivánkozó sulyos problémákat vetett felszinre. A tömegével érkezett levelek bizonyságot tettek, hogy a vadászat kérdése mennyire közérdekü nemzetgazdaságá ügy. Amilyen jóleső érzéssel vettem a sok szakszerü, — helyenként egy élet tapasztalatát tükröző — gazvadász meglátásokat, annyira megdöbbentett ezt a tónust tulharsogó, minden irányból feljajduló vészkiáltás: Nagyvadállományunk teljesen kipusztul! Az orvvadászat olyan méreteket öltött, ami már katasztrófális arányú és egyik forrásává vált a fekete piacnak. Amikor a sokat irott nagyvadmaradványunkat át kellene menteni, egyik községünkben pár nap alatt 4 darab szarvastehenet mártek ki tilalmi időben. A szomszédközség határában ma is ott fekszik egy szarvastetem, hasából kivágott borjuval. Csak a két hátsó combot vitte el dicső nimródunk vadászkultúrának és közellátásunk dicsőségére. És nincs vége ezeknek a panaszoknak.

A „Magyar Közlöny" július 14-i 76. számában megjelent és hatályba lépett az uj vadászrendelet. Láthatjuk a célt: vadgazdálkodásunk megalapozása és a vadászat közkincsé tétele. A régi világot felszámolták a vadászat terén is, amikor — néha tulzottan — a vadászatot a feudalizmus függvényének tekintették.

Vármegyei rendőrségünk főkapitányra átérezve a helyzet tarthatatlanságát, megnyugtató igéretet tett, hogy a legerélyesebb kézzel és minden eszközzel gátat vet a garázdálkodásnak. Ugyanezt kérjük államrendőrségünk főkapitányától és katonai kerületi parancsnokunktól. De legyünk ott mi is, mert csak egyesült erővel érünk el eredményt.

A beérkezett levelek sok hasonló közérdekü kérdést tettek fel, azért ezekre itt válaszolok:

A vadásztársaságoknak önkéntes társulással kell megalakulni, tehát felvételét nem követelheti senki.

A több ezer holdnyi vadászterületek nem a régi községhatárok szerint lesznek elkülönítve, hanem természetes határok (közut, vasut, csatorna, viz stb.) alapján, amiről már készülnek a vadásztérképek.

A határban kóborló kutyák irtandók. A rendészeti szerveknél ennek keresztülvitelére kérjenek támogatást vadásztársaim. Egyéb lövöldözésnek nincs helye, tekintettel az általános tilalmi időre. Különösen a nyulakat hagyjuk szaporodni, mert igen jól fog esni, ha esetleg már az ősszel cső elé kerülhet belőlük néhány.

Meg kell emlékezni Gelbert György batéi vadásztársunknak a csenderesek létesítéséről irt tanulmányáról. Igazvadászt jellemző féltő gond csendül ki soraiból. Csenderesek nélkül el sem képzelhető vadgazdaságunk. Fenntartásukat és a mindenkori haszonbérlő vadásztársaság kötelességévé tenném, s mérsékelt okszerü levadászását nem tiltanám el. Ide vonatkozó javaslatom szerint a készülő vadásztérképek alapján a vadászati felügyelők az érdekelt vadásztársaságokkal karöltve kijelölnék a csenderesek céljára szükséges területet. Ezeket a megyei földbirtokrendező tanácsok, mint a vadászterületek tartozékát az állam tulajdonában meghagyják, illetve a tulajdonosokat máshol kártalanitanák. A vadaskertek megmaradnak. *Kopár Lajos*

APOLLO péntek, július 20.
PARKMOZI szombat-vasárnap, július 21—22.

Kabos Gyula legjobb alakítása, egy jámbor kis könyvelő vérfagyasztó kalandjai:

Levegias ügy

Főszereplők: Kabos Gyula, Perczel Zita, Ráday Imre, Mály Gerő, Gombaszegi Elly.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

URÁNIA péntek, július 20.
APOLLO szombat-vasárnap, július 21—23.

Zsigray Julianna, művészi szépészű filmregénye:

Tóparti látomás

Főszerepben:
Jávor Pál, Simor Erzsi, Tolnay Klári.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

PARKMOZI péntek, július 20.
URÁNIA szombat-vasárnap, július 21—22.

Izgalmas bűnügyi film egy tiúintézet életéből:

Fiúk az intézetben

Főszerepben: Michel Simon, Erich v. Stroheim, és 100 aranyos kisdiák.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

Amíg a megrendelt szén eljut a házhoz, háromszorosan megdrágul

Nem egy panasz futott már be hozzánk a szénmegrendelő közönség részéről egyes szénkereskedőknek a szénszállítások körül tapasztalt felületes vagy nem tudjuk, minek nevezhető eljárása miatt. A panaszosok szerint egyes szénkereskedők a felvett rendeléseket olyan késedelmesen szállítják le, hogy amíg egy-egy rendelés lebonyolódik, vagyis amíg a megrendelt szén eljut a rendelő kamrájába, addig a szénbánya a szén árát kétszer-háromszor is felemeli, a rendelő azonban a szenet csak úgy kaphatja meg végül is, ha az esetről-esetre történt áremelkedés folytán előállott különbözeteket a szénkereskedőnél utána fizeti.

Előttünk fekszik egy megrendelőnek egyik szénkereskedőtől kapott megrendelőlapja. Eszerint a megrendelés f. évi június 4-én történt, éspedig:

10 mázsa diószén	420.— P
Fuvar	96.— „
„Magaslati"-díj	40.— „
Számlabélyeg	1.— „
Összesen:	557.— P
Forgalmi adó	27.80 „
Összesen:	584.80 P

Egy hónap mulva a rendelő kapott a kereskedőtől egy lapot, melyen arról értesíti, hogy a szén árának időközben történt emelkedése folytán csak úgy szállítható részére a szén, ha utána fizet összesen 227.30 P-öt. Ez meg is történt és ilyenformán 10 mázsa szén most már benne volt a megrendelőnek 812.10 pengőbe. Hiába várta azonban a megrendelő a 10 mázsa szenét két hétig, mert július 16-án újabb szomorú hírt kapott, hogy a szén újból megdrágult nemkevesebb, mint 100%-kal. Eszerint most már utána kellene fizetnie még kereken 950 P-öt, úgy hogy a tíz mázsa diószén kereken 1716.— P-ben lenne neki, ha utána tudná fizetni a majdnem 1000 pengőnyi differenciát s mivel hogy szegény ember lévén, nem tudja utána fizetni, most kétségbeesetten gondol a télre és arra, hogy ime, hiába gondoskodott jóelőre a téli tüzelőről, mégis anélkül marad.

Ebben az ügyben kérdést intéztünk a DGT illetékes hivatalához, ahonnan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a szénárak valóban azóta is többször megdrágultak, annak azonban, hogy az egyes megrendelőket ilyen keserű csalódások érték, azok a szénkereskedők az okai, akik nyakraföre vették fel a rendeléseket, anélkül, hogy azokat idejében le tudták volna bonyolítani. Megtudtuk azután még azt is, hogy pl. tíz mázsa diószén ára ab széncsuszda 1200 P, viszont a kereskedőnél 1440 P, ehhez jön 192 P fuvardíj, 82 P számlabélyeg, így alakul ki az 1716 P végösszeg, ami elég tekintélyes summa ahhoz, hogy egy szegény ember meg is tudja azt fizetni.

Hogy hová fog vezetni végül is ez az őrületes áremelkedés, bajos volna megjósolni, azt azonban kétségbe vonjuk, hogy a munkabérek emelkedése tenne indokolttá április óta mintegy ötszörös szénár-emelést. Úgy látszik, a Faragó-féle erőszakolt áremelési tendencia jutott itt is érvényre, mással ez a rohamos áremelkedés alig magyarázható. *(m. f.)*

Kétszáz ellőállítás történt a tegnapi razzián

Az előállítottak közül tizenhat egyént vettek őrizetbe — Egy-két „sulyosabb eset" is van az őrizetbe vettek között

Megírtuk tegnap, hogy a pécsi rendőrség széleskörű razziát tartott az egész város területén, hogy összefogdossa a szélében garázdálkodó, munkakerülő feketézőket, akik a becsületes kenyérkereset helyett a pénzszerzésnek ezt a könnyebb módját választották, mérhetetlen kárt okozva ezzel nemcsak a fogyasztóközönségnek,

hanem az egész gazdasági életet is károsan befolyásolják. A rendőrség eme dicséretes törekvését az egész dolgozótársadalom helyeslése kíséri, mert az erkölcstelen árdrágítás elsősorban a dolgozó tömegek életfeltételeit nehezíti meg.

A tegnapi razzia eredményeképpen mintegy 200 gyanus egyént állítottak elő a rendőrségen, akiket leigazolás után túlnyomórészt szabadon engedtek, mindössze 16-ot vettek őrizetbe, köztük 10 nőt, akik legtöbbnyire munkakerülés és tiltott kéjelgés gyanúja miatt maradnak egyelőre rendőri őrizet alatt. Az őrizetbe vett férfiak között lefüleltek egy Báder György nevű budapesti valutást, akinél nagyobb mennyiségű különféle idegen valutát találtak, amelynek nagyrészét itt a pécsi piacon vásárolta össze. A rendőrség ebben az ügyben széleskörű nyomozást indított, mert az a gyanúja, hogy Bádernak Pécsett több büntársa is működik. Kézre került ezenkívül egy Pippenbacher József nevű budapesti lakos, foglalkozásnélküli egyén is, aki Pécsett tűzkő és szacharin megrendeléseket gyüjtött, valószínűleg nem egészen reális üzleti alapon. Az elbocsátottak között is van azonban sok, akinek az ügye nem tisztázódott véglegesen, akik ellen a rendőrség folytatja tovább az eljárást, hogy kideritse, folytatnak-e rendes kenyérkereső foglalkozást. Éppen ezért a rendőrség figyelmeztet mindenkit, lássák el magukat a szükséges munkadőigazolvánnyal, mert a rendőrség ezeket a razziákat időnként meg fogja ismételni és akik nem rendelkeznek ezekkel az igazolványokkal, azok ellen meg fogják indítani az eljárást.

Meggyorsítják a népbíróságok munkáját

Mi okozta a népbíróságok eddigi vontatott működését?

A demokratikus közvélemény országszerte elégedetlenséggel kíséri a népbíróságok munkáját; az elégedetlenség nemcsak amiatt van, mert a legtöbb esetben meglehetősen enyhén, sok esetben pedig tulenyhén kezelik a nyilas és fasiszta bűncselekményeket, hanem amiatt is, hogy egyes jelentősebb személyek esetében az eljárás olyan hosszadalmas, hogy az ilyen huzavonák valósággal szabotálás jelleget látszanak mutatni. A demokratikus közvélemény méltó kíváncsisággal kíséri ezeket a jelenségeket és éppen ezért helyénvalónak tartottuk illetékes helyen kérdést intézni a népbíróságok vontatott működésének okai felől. Dr. Fischer Gyula pécsi népügyészhez fordultunk, aki ebben a kérdésben a következő felvilágosítást adta:

— A népügyészségek és népbíróságok vontatott munkamenetének okai különbözők. Nézetem szerint a legfőbb oka ennek, hogy különösen az exponáltabb fasiszta-nyilas egyének érdekében olyan nagyarányú mentő akciók zavarják az ügymenet normális lefolyását, hogy ezek miatt nehéz volt a kellő tempót megtartani. Ha az ember a fővárosi lapokat olvassa, szinte naponta találkozik kirívó esetekkel, amikor egy-egy nagyobb nyilas-fasiszta bünöző érdekében hatalmas befolyások mozdulnak meg és igen sok esetben, miután ezek a befolyások magasabb hivatalos köröknél is meghallgatásra találnak, érthető, hogy az igazságszolgáltatás gyors menetét ezek a körülmények erősen meglassították.

— Hogy egy példát említsek, a pécsi népügyészség már június 11-én előzetes letartóztatásba helyezte dr. Nikolits Mihály volt főispánt, akinek ügyében még mindig nem lehetet a vádemelésig sem eljutni, nemhogy főtárgyalásra kerülhetet volna sor. Az előzetes letartóztatásba helyezés után alig pár napra, pontosan június 21-én távirati rendelkezés jött az igazságügyminiszteriumból, hogy az ügyre vonatkozó összes iratokat még vádemelés előtt terjesszék fel a miniszteriumhoz. Azóta az iratok a miniszteriumban feküdtek, míg aztán most július 11-i kelettel a miniszterium visszaküldte az iratokat azzal, hogy az ügyben a népügyészség tegye meg vádindítványát. Ilyen és ehhez hasonló esetek kellőképpen megmagyarázzák az eljárás lassúságát, ami szerintem nem lehet éppen szórványos eset, amint azt a fővárosi lapokban gyakran olvasható ily irányú kifogások is bizonyítják.

A pécsi népügyészségnek ehhez a nyilatkozathoz csak annyi a hozzáfűzni valónk, hogy az érintett esetben történt új intézkedés nyilván az igazságügyminiszteriumban időközben bekövetkezett személyi változás folyómánya. Reméljük, hogy ez a változás az egész vonalon és nemcsak pécsi vonatkozásban fogja hatását éreztetni és végre rendes mederbe terelik a népbíráskodás menetét, ami ellen eddig nem ok nélkül hangzott el annyi kifogás.

— **Az „Új Dunántúl" tegnapi számában** közzétett gabonabejelentési kötelezettségről szóló felhívásból technikai okokból véletlenül kimaradt a következő: Mindenki köteles 50 kg-on felüli lisztmennyiségét is bejelenteni.

— **Természetbarátok Turista Egyesülete** csurgódülői menedékháza vasárnap, 22-én egész nap nyitva. Ügyeletes: Móró Imréné.

— **Hadirokkantak alkalmazása.** Hadirokkant gépkocsivezetőt, irnokot, raktári munkást és kocsist keresünk. Jelentkezés Nagyflórián-utca 2. HONSz elnökség.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

A budapesti Nemzeti Színház pécsi vendégszereplése alkalmával nem Gobbi Hilda, hanem Péchy Blanka játsza a női főszerepet. A vendégszereplők között szerepel még az eddig közölteken kívül Ladányi Ferenc is.

Műsor:

Péntek este ½8 órakor: Viharos alkonyat. (Díszelőadás.)
Szombat este ½8 órakor: Tartuffe.
Vasárnap délelőtt 11 órakor: Tartuffe.
Vasárnap délután 4 órakor: Viharos alkonyat.
Vasárnap este ½8 órakor: Viharos alkonyat.

Közellátási tájékoztató

AZ ÉTOLAJ FOGYASZTÓI ÁRA

A közellátási ügyosztály közli, hogy az étolaj kg-kénti ára 50.— P-ben állapíttatott meg.

Mivel a közellátási ügyosztály a város lakossága részére a kiosztásra kerülő étolajat már korábban lekötötte, az étolaj fogyasztói ára a további intézkedésig 34.— P kg-ként.

A közellátási ügyosztály felhívja az összes étolaj árusításával foglalkozó kereskedőket, hogy étolajszükségletüket július hó 20-án, pénteken a közellátási ügyosztály 7-es számú szobájában jelentsék be.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A somogykishárságytelepi róm. kat. iskolaszék a kántortanítói állásra helyettesítő kántortanítói minőségben pályázatot hirdet, háromheti határidővel. Pályázatok okmányokkal Plébános, Somogyhárságy küldendők. Fizetés törvényes. Válaszbélyeg melléklendő.

HÍREK

Felhívás

FELHÍVJUK t. vidéki előfizetőink és hirdetőink szíves figyelmét, hogy postatakarékpénztári csekkszámlánk

új száma: 1783.

Elnevezése: Szabadság Pécsi Nyomda és Könyvkiadó K. F. T., Pécs.

Tisztelettel kérjük, hogy jövőben az Új Dunántúllal kapcsolatos összes befizetéseket (előfizetési, hirdetési díjak stb.) fenti csekkszámlára szíveskedjenek eszközölni.

Addig is, míg az új befizetési (csekk) lapokat szétküldhetjük, szíveskedjenek befizetéseiket bianco lapon teljesíteni.

Itt újólag felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a régi csekkszámlára történő befizetéseket a jövőben nem vehetjük figyelembe.

Rózsaszín postautalványon természetesen továbbra is teljesíthetők fizetések.

ÚJ DUNÁNTÚL KIADÓHIVATALA.

— **Ellenőrzésre be kell mutatni a nyomtatványokat.** A pécsi rendőrség közli, hogy mindennemű politikai, szépművészeti vagy társadalmi nyomtatványt vagy bármilyen természetű falragaszt, röpcédulát vagy más nyomtatványt forgalombahozatala alatt ellenőrzésre Ocskány orosz ezredes úr irodájában (Inczédy Dénes-u. 5.) be kell mutatni.

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége** értesíti tagjait, hogy a szokásos péntek délutáni kultúrösszejövetel e héten elmarad. Helyette a jövő hét keddjén, ½8 órai kezdettel fontos ügyekben megbeszélést tart, melyben lehetőleg minden tag jelenjen meg. — Közli egyúttal azt is, hogy a tagsági könyvek készen vannak és azokat az illetékesek a szövetség hivatalos helyiségében (volt Nemzeti Kaszinó) naponként délelőtt 9—12, valamint délután 3—5 óráig átvehetik.

— **Református esperesjelölés.** A felsőbaranyai református egyházmegye lelkipásztorai július 17-én Pécsett Nagy Ákos nagyvátyi lelkipásztort egyhangúlag jelölték a Halász Imre lemondása folytán megüresedett esperesi székbe. Az állás betöltésére a szavazást augusztus 15-ig tartják meg.

— **Elveszett** július 16-án, szerdán a kora délutáni órákban egy fekete bőrtárca, tele igazolványokkal. Molnár Imre nevre egy celluloid-tokban lévő pártigazolvánnyal. Mivel a megtaláló részére ezek ügyis értéktelenek, kérik a megtalálót, jutalom ellenében adja át Zrínyi-utca 8. szám alatt.

— **Nyilvános köszönetmondás.** Az orvosok—színészek labdarúgómérkőzésének tiszta bevételét, 1800.— pengőt a Svéd Vöröskereszt kórház céljaira ajánlottak fel, amiért a kórház vezetősége ezúton mond köszönetet.

— **Fényes nappal elhajtottak a Király-utcából egy malacot.** Szerdán a Király-utca 8. sz. alól eltünt egy féléves malac. A malac tulajdonosa, Kollár Ignácné a nyomravezetőt jutalmazni fogja. A malac ismertetőjele: bal füle csonka. A malacot állitólag három csavargó hajtotta el.

— **A pécsi állami Széchenyi gimnázium igazgatósága** felkéri az idei tanévben — 1944/45-ben — érettségizett növendékeit, hogy érettségi bizonyítványukat magukhoz véve, feltétlenül jelenjenek meg az intézet igazgatói irodájában július 24-én, kedden délelőtt 9—11 óra közt. A vidékiek ajánlott levélben is beküldhetik érettségi okmányukat.

— **A Magyar Holland Biztosító Rt.** pécsi főügynöksége (mely m. évben az Első Magyar Ált. Biz. Társaságba olvadt be) értesíti t. Ügyfeleit, hogy a megváltozott viszonyok miatt temetkezési biztosítási díjakért a jövőben pénzbeszedőt nem küldhet. Kérjük ezért, hogy temetkezési biztosításaik esedékes díjait az Első Magyar Ált. Biztosító Társ. Pécs, Király-utca 15. I. em. pénztárnál személyesen szíveskedjenek befizetni.

— **EMIGRÁNSOK FIGYELMÉBE! Szombaton, július hó 21-én délután 5 órai kezdettel az emigránsok összejövetelt tartanak a Szakszervezeti Székházban,** (Tímár-u.) **mely alkalommal dr. Hajdu Gyula és az utóbb érkezett elvtársak üdvözlése után, igen fontos, minden emigránst érdeklő ügyeket fognak letárgyalni. A vezetőség kéri az összes tagokat, lehetőleg családtagjaikkal együtt pontosan jelenjenek meg.**

SZABAD SZÓSZÉK

RÁGÓGUMI VAGY A DRÁVAMENTE MEGSEGÍTÉSE?

Minden tettünkben legyünk őszinték és tárgyilagosak, mert a bajokat csak úgy lehet megoldani. Ön is az igyekszem lenni.

1945 május 31-én a Pécsi Szabad Szóban „Segítség" címmel cikk jelent meg, melynek szülője, megvallom én voltam. Ebben a Drávamente megsegítésére hívtam fel Baranya népét. Azóta a cikket átvette központi lapunk, a Szabad Szó is és közölte az Új Dunántúl is. Mi a pártunkon belül egyidejűleg gyűjtést is indítottunk, de ezt megtették mások is.

Valójában számottevő eredményt sem mi, sem mások nem értek el. Talán egyeseknek nem tetszett az, hogy a Parasztpárt indítja meg az akciót, nem is ízlik sok embernek talán a mozgalmi és nem tespedő politikai irányunk és munkánk, s ezért részben érthető, ha a mi gyűjtésünkre semmit sem adtak. De mi az oka, hogy a többi akció is ilyen szégyenteljesen megbukott, mert az eddigi eredményt nézve bukásnak kell minősíteni. Egy eredményt mégis elértünk, nagy eredményt még hozzá. Azt, hogy minden egyes közéleti megnyilatkozás alkalmával szóba kerül a drávamentiek sorsa.

Eleinte és személyileg örültem, hogy a cikknek látható eredménye van, nem néztem, ki áll ki a szerencsétlenekért, hanem azt, hogy ki mit tesz vagy legalább is mit akar tenni.

Azóta erről az ügyről sokat beszéltek, szinte országos üggyé lett. De, de jó öreg Petőfi igazad van:... megint csak a száj és a kéz nem mozog.

Ezzel a kórral kapcsolatban néhány kérdésem lenne az illetékesekhez. Az új Dunántúl is közölte, hogy szintén a Parasztpárt kezdeményezésére lefoglalták az összes fellelhető építőanyagot azzal, hogy azt a legsürgősebben eljuttatják az öt arra leginkább rászorult községnek. A tégla, de főképpen ami hiányzik, a cserép még mindig a Deutsch és ki tudja hányféle téglagyárban van. Egy-egy eső alkalmával pedig ugyanakkor tető hiányában legalább 8—10 olyan ház is összedűl, melyet gyors segítséggel a júniusi szárazság alatt lakhatóvá lehetett volna tenni könnyűszerrel.

A törvényhatósági gyűlésen szóvátettem, hogy a megye részéről segélyakciónak szánt és hirdetett cigány-tulajdonban lévő lovakat mikor kapják meg a drávamentiek. Cigánylovat egyáltalán nem kaptak, másik ló sincsen nagyon.

Nem irigységből említettem ezeket, de az ügy sajnálatosan botrányszerű semmittevés felé halad, melyen a legsürgősebben és legradikálisabban segíteni kell.

Nem az a lényeg, hogy kinek a nevéhez fog a Drávamente újjáépítésének ténye fűződni, hanem az, hogy minél előbb az akadályokat legyőzve akarjuk újjáépíteni és építsük is újjá a Drávamentét.

Ne legyen rágógumi az ügy, melyet mindenki megkísérel elrágni. A szószátyárkodás a tett halála.

Néppel a népért!

Lénárd Miklós

Már készen állott Lénárd Miklós cikke, amikor beérkezett a jelentés, amely végre az első komoly cselekvésekről is beszámol. Reméljük, a drávamenti akció most már gyorsabban halad s a németbólyi példát követve végre a tőkés társadalom is megmozdul a Drávamente felépítésére.

SPORT

Jugoszláv—magyar futballmérkőzés Siklóson. A jugoszláv—magyar barátság kimélyítését jelenti a július 22-ikén tartandó futballmérkőzés, melyet a siklósi MaDISz TE rendezésében ünnepelnek meg. Jugoszláv részről beszélni fog a jugoszláv hadsereg egyik parancsnoka, az orosz katonai parancsnok és a magyar határbizottság egyik tagja. A két szomszédos nemzet jó viszonyát elősegítő sporteseményen képviseltetni fogja magát a pécsi MaDISz titkára is. Az első nemzetközi mérkőzésre jegyek a pécsi MaDISz központjában (Király-u. 13. sz.).

Birkózás. A pécsi birkózók az ország újjáépítés szolgálatában, birkózóversenyek rendezésével is résztvenni kívánnak. Ennek a programmnak kidolgozása érdekében minden egyes birkózót és vezetőt, egyesületi különbség nélkül, kérnek, hogy július 20-án délután ½7 órakor a Vasutas Otthon helységében, dr. Várady Antal-utca 7/1. sz. alatt tartandó értekezleten jelenjen meg.

MŰJÉG ELADÁS

Pécs thj. város jéggyárából (Közvágóhíd. Tel.: 21—49.

Eladási árak táblánként (12·5 kg.)

Jéggyárban átvéve . . . 8.— P

Hazhoz szállítva . . . 11·— P

Előjegyzés és befizetés eszközölhető:

1. Pécs város Idegenforgalmi hivatalánál, Városháza Tel.: 10—79.
2. A jégszállító-fogatok kezelőinél a helyszínen.

PÁRTMOZGALOM

A Zsolnay-gyár kommunista pártszervezetének kultúrszakosztálya vasárnap délután 4 órai kezdettel a gyári kultúrházban műsoros táncünnepséget rendez, amelyre szeretettel hívja meg a közönséget. Belépődíj személyenként 8 pengő.

A Szociáldemokrata Párt Nőbizottsága folyó hó 22-én, vasárnap délután 5 órakor a Nőegylet nagytermében (Mór-u. és Mária-u. sarok) nagy nőgyűlést tart. Előadó: Török Júlia, a budapesti Központi Nőtitkárság vezetője.

VESZEK keveset használt, zománcozott asztali tűzhelyet. **Cserna**, Rákóczi-út 43. sz.

BIZTOS megélhetésre keresek egy szövőmestert vidékre. Jelentkezni: **Neuman Andor**, Pécs, Gizella-u. 1. sz.

HAT DARAB, egészen új lószőrmatrac azonnal eladó. Cím: Rákóczi-út 73/2. III. em. 3.

REKAMIÉK vagy választékban, Ábrahám kárpitosnál Pécs. Deák-utca 2. sz. Telefon: 33-46.

FÉSŰS KENDERT házi felfonásra kiadna „Orsovai Szövőde", Rákóczi-út 35.

SZEKRÉNY, asztalok, padok, kályhák, ruhafogasok eladók. Megtekinthetők péntek és szombat délelőtt 9—12-ig Lyceum-u. 4. sz. alatt.

JUTÁNYOS ÁRON eladó egy új tölgyfa-íróasztal. Kiskirály-u. 4. szám.

GRAMOFON sok szórakoztató és művészlemezzel, tűanyaggal, kifogástalan állapotban, eladó. Móré Fülöp-u. 2., földszint bal. délután 5 órától.

GENG épít, javít, átalakít. Telefon: 12-57. szám.

16 HOLD SZÁNTÓ, 2 hold rét, 2 drb. fejőstehén, Piskón lakóházzal, melléképületekkel, teljes gazdasági felszereléssel, hozzáértő földmunkásnak bérbe vagy felesbe kiadó. Vetőmagokat a tulajdonos ad. I-ső osztályú, jókarban tartott földek. Érdeklődni a tulajdonosnál: **Horváth Sándor**, Mecsekalja Újváros, Ürögi fasor 38. sz., Mimi-lak.

REKAMIÉK, szelónok. Lakásberendező, Színház-tér 3 szám.

BÁRMILYEN állapotban lévő 1 vagy 2 lovas fiakkert **magas** áron veszek. Cím: Apácza-u. 19., II. em.

KÖNYVEKET és boroshordókat veszek. Klimó-u. 8., trafik.

FLY-TOX, KARBOLINEUM, surolószerek, kefék, piperecikkek: **Szivárvány** festékszaküzletben, Irgalmasok-u. 3. sz.

SZEMÉTHORDÁST vállalok. Felsővámház-u. 36., **Horváth.**

MINDENES azonnalra kerestetik. Bemutatkozás **Dr. Vámos** drogériában.

„FŐ A BIZALOM" szállóige volt és marad, ingóságaiért **Hetényi** legtöbbet ad. Viselt ruhát magas áron veszek. Zsolnay Vilmos-u. 13.

EGY 3x4 m-es Ia ponyva eladó. Vas Gereben-u. 41. sz., d. u. 7—9-ig.

HIRDETMÉNY.

Felhívja az állami adóhivatal mindazokat a sötétzöld színű szelvényutalvánnyal bíró állami nyugdíjasokat, akik a kérdőívet még nem vették át, annak átvétele céljából mielőbb jelentkezzenek. Akik a kérdőíveiket már benyújtották, de a f. é. IV., V., VI., VII. hónapok folyamán felvett összegeket nem jegyezték be, annak pótlása céljából a pénzügyi tárcához tartozók f. hó 21-én, a kultusztárcához tartozók 23-án, a belügyi tárcához tartozók 24-én, a többi tárcához tartozók 25-én feltétlenül jelentkezzenek, mert különben a nyugdíjfolyósság megállapítható nem lesz.

A pécsi állami adóhivatal.

TŰZÁLLÓ FŐZŐEDÉNYEK kaphatók. Szőnyi Lukafai Üvegraktár, Pécs, Király-u. 14.

JAVÍTÁST gyorsan készít, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-u. 2. Tel.: 33.-46

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. **Iván**, Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

PERZSASZŐNYEGET, mindenféle szőnyeget, szelonterítőt, függönyt, kézimunkákat, porcellán és kristály dísztárgyakat, régiségeket és mindennemű lakberendezési tárgyat veszek. — Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

MINDENNEMŰ átalakítási, építési és tatarozási munkákat vállal építési vállalat. Pécs, Dr. Várady Antal-u. 22. Tel: 17-36.

MINDENES, jól főző nő azonnalra felvétetik. Nagy, Toldi Miklós-u. 2. II. em.

ÉKSZEREIT modernizáljuk! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

REUMASZESZ, egér és patkányméreg kapható az Éden drogériában. Színház mellett.

ÚJ BÉLYEGKATALÓGUS 24-től kapható a szerzőnél. **Pécsi Filatélia**, Apácautca 1. I. em. Tel.: 14-34.

ÚJ BÉLYEGÜZLET! Legújabb katalógusunk szerzőjének irodája megnyílt. **Pécsi Filatélia**, Apáca-u. 1. I. emelet.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

LAKÁS, régibérű, nagy, 2 szobás, mellékhelyiséggel, több gyermekkel bíró családnak igen alkalmas, cserélhető hasonló lakásért. Hunyadi-u. 13. Értekezni: **Centgraf**, Rákóczi-út 38. Tel. 21-79.

ÉPÜLETFÁT cserélnék tüzifáért. Hubertus-kabátszövetet cserélnék szürkebarna férfiszövetért. **Szabó István**, Rákóczi-út 4. szám.

KITŰNŐ állapotban lévő 70x100 cm-es, vendéglapos, barna politúrozott, ovális ebédlőasztal eladó. Cím: Tímár-u. 4. sz., földszint.

KISEBB üzlethelyiséget a belvárosban kivennék. Címeket 6492 számra a kiadóba kérek. Közvetítőt díjazok.

FODRÁSZÜZLETBE kisegítőnek ajánlkozom. Cím: **Szabados**, Rákóczi-út 71., alagsor.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy az 1080/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő igazoló bizottság 1945. július hó 30-tól kezdve az egyidejűleg kifüggesztett falragaszokon felsorolt ügyvédek, ügyvédjelöltek, ügyvéd helyettesek, közjegyzők és közjegyző helyettesek igazolása tárgyában tárgyalásokat tart és igazolásuk kérdésében határozatokat hoz.

Az igazolandó személyek névsora a kifüggesztett falragaszokon látható.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat a bizottság jegyzőjénél, tiszti főügyészi hivatalban Városháza I. em. 38. délelőtt 9—1-ig kell leadni. Ügyancsak itt történik a szóbeli bejelentés is, melyről jegyzőkönyvet vétetek fel.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentéseiket névvel és lakcímmel lássák el.

Igazolandók figyelmébe!

Azok, akik az orosz hadsereg Pécsre bevonulása ideje előtt eltávoztak (kivéve a baloldali politikai magatartásukért deportáltakat és munkaszolgálatosokat) az igazolási eljárás jogerős befejezéséig ügyvédi gyakorlatot nem folytathatnak.

Pécs, 1945 július 19-én.

Molnár Imre s. k., elnök.

ÁRVALEÁNY vagy magányos nő, üzletviselő-családnál otthont találhat, háztartási munkák elvégzése ellenében. Leveleket „Gyermekszerető" jeligére a kiadóba kérnek.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Grábóc (Tolna m.) rk. egyházközsége pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett II. sorsz. tanítónői állásra. Fizetés törvényes. Húsz százalék a helyi hozzájárulás, többi államsegély. Lakás természetben. Ha tanítónő nem pályázik, férfit is választunk. Határidő 21 nap.

Plébánia Hivatal.

ANGÓRA és gyapjú fonását vállalom. Ignác-u. 5.

ELADÓ jókarban lévő kerékpár. Apáca-u. 19., Bibor.

BÉLYEGGYŰJTŐK! A Magyar Bélyegkatalógus 27-én megjelenik, speciális résszel kibővítve. Ára 60 pengő, viszonteladóknak 20% engedmény. Vidékieknek a pénz előzetes beküldése mellett, bérmentve küldöm. **Merkur Bélyegüzlet**, Pécs, Széchenyi-tér 6. sz.

BÁRMILYEN korú üszőket, esetleg teheneket vállalok, jó, nyári, mesterséges legelőre és bő téli takarmányozásra, felébe, magas félvér tenyészetembe. Értesítést **Muszti István**, Nagykozár címre kérek.

MEBBIZHATÓ, ügyes kovácssegédet felveszek. **Kelemen**, Szigeti-út 95.

KERESEM egy komoly nő ismeretségét, házasság céljából. Lehet szegényebb sorsú is. Leveleket „Házasság 6510" jeligére a kiadóhivatalba kérek.

ELADÓ egy gyermekketrec. Mindszent-utca. 6.

KISEBB raktárhelyiséget azonnalra keresek. Cím: **Knezty Lajos**, Alsómalom-utca 19/1.

BÚTOROZOTT SZOBA, különbejáratú, ágynemű nélkül kiadó. Pucher-u. 40.

FOLTOZNI megyek olcsón, házakhoz és intézetbe. Szőlő-u. 3. szám, az udvarban.

ASZTALOSSEGÉDET jó munkást felvesz, Deák-u. 13., asztalos.

ÚJ ÉS HASZNÁLT bútorok nagy választékban a **Frankfurter Bútorházban**, Felsőmalom-u. 9.

SZINES és fehér, prima öltönyvászon **Benedek Károly** cégnél, Ferenciek-u. 8.

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, magyar és külföldi sorozatokat, tömegbélyeget magas áron veszek. — Vétel—eladás! **Merkur Bélyegüzlet**, Pécs, Széchenyi-tér 6. szám.

ELADÓ fehér, prima vászon, rövidnadrág, teniszhez kiváló. Ballonkabátot, magas férfitermetre vennék, vagy elcserélném duplatalpú, szőges, új bakancsért, ráfizetéssel is. Vitéz-u. 26.

8 MÉTER disznószőr futószőnyeg, (szebb, jobb, mint a kókusz) 120 széles, eladó. Megtekinthető: Ferenciek-u. 20., udvarban.

SZAKÁCSNŐ kerestetik a hidasi rendőrőrsre. Középkorú nő jelentkezzen, vasárnap délelőtt Mészáros István r. tiszthelyettesnél, Pécs, Diósi-út 42/a. Fizetés megegyezés szerint.

EGY SULDŐ eladó. Kassa-u. 22. sz.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készít, javít, átalakít, **Binger** aranyművesmester, Pécs, Szt. Vince-u. 3.

MEGBÍZHATÓ, rendes mindenest aug. 1-re, két bejáró takarítóasszonyt reggel 7-től 11-ig azonnal alkalmazok. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni: d. u. 4—7-ig, Deák-u. 25. II. em.

BOROS-, pálinkáshordókat, fennálló hordót, kádat vennék. Levelezőlapos kér értesítést **Balogh Sándor**, Nagykozár.

CSALÁDI HÁZ: Áll 2x1 szoba, konyha 1x1 szoba, előszoba, konyhás lakásból. Elköltözés miatt sürgősen eladó. Lakás azonnal átvehető. Bővebbet: Ilona-u. 2

ZONGORA, páncélszekrényes, Volel bécsi gyártmányú, **bérbeadó** augusztus 1-re. Megyeri-út 4. szám.

KETTŐ DARAB rekamié-betét, egy Madonna-kép, széles florentin keretben csipkés ágyterítő és egy szalongarnitúra eladó. Érdeklődni: délután. Tel.: 13-46

Szerkesztőbizottság:

BERR VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — POZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA R. T. PÉCS.

II. évfolyam 163. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 21. Szombat.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

A német nép még ma sincs tudatában háborus felelősségének — írja Lindley Fraser, az angol rádió kommentátora

A francia nemzetgyülés és a sajtó kedvezőtlenül fogadta a kormánynak az alkotmányreformra vonatkozó tervét

A POTSDAMI KONFERENCIA

A háromhatalmi értekezletről csak szűkszavú jelentések érkeznek. A laptudósítók mindössze annyit jelentenek, hogy Churchill, Sztálin és Truman megbeszélései szabályos időközökben tovább folynak. A három vezér és külügyminisztere minden nap találkozik. A külügyminiszterek állapítják meg a tárgysorozatot. Csütörtökön Truman elnök banketten látta vendégül Churchillt és Sztálint.

EGYSÉGES POLITIKÁT FOLYTAT A HÁROM NAGYHATALOM NÉMETORSZÁGGAL SZEMBEN

A három nagyhatalom vezetőinek Berlinben megnyílt konferenciája — moszkvai jelentés szerint — különös figyelmet szentel a német problémának. A német hadigépezet összetörése és Németország feltételnélküli kapitulációja után a legfontosabb kérdés, hogy a nagyhatalmak közös politikát folytassanak Németországot illetően, mert ettől függ a világ biztonsága. A szovjet lapok egyhangúlag megállapítják, hogy a három hatalom munkáját összhangba kell hozni.

Ennek a politikának a német militarizmus és a fasizmus teljes kiirtását kell magában foglalnia.

Hitler klikkje nem azonos a német néppel és a német állammal. A szabadságszerető népek nem akarják megsemmisíteni Németországot. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy Németországot felmentik a felelősség alól. A krimi döntés előírja, hogy az okozott károkat természetben a legmesszebbmenőkig meg kell téríteni.

Az angol rádió ismert kommentátora Lindley Fraser, aki nemrég Németországban járt, érdekes beszámolót tartott németországi benyomásairól. Rámutatott arra, hogy az átlag német pontosan úgy reagált a vereségre, ahogyan várták:

évek óta beléje nevelték a hadsereg legyőzhetetlenségébe vetett hitet és most minden összeomlott benne.

Ezenkívül a mindennapi élelmezési gondok, a téli fűtőanyaghiány, a család hadifogságban lévő tagjai és a mozgási lehetőségek korlátozása is nyomja a németeket.

Szabotázscselekményekre mindezideig nem került sor. A németek, akik világéletükben hozzászoktak az engedelmességhez, most azt várják, hogy megszabjuk nekik, mit szabad cselekedniök és mit nem. Miután a kormányhatalmat a megszállók képviselik, ők készek a megszállóknak engedelmeskedni. A németeknek ez a passzív és önállótlan magatartása komoly gondot jelent a megszállók számára.

Ez a nép nem alkalmas arra, hogy függetlenséget kapjon, mert engedelmes játékszer lesz a mindenkori vezetők kezében.

Komoly gondot kell fordítanunk arra, hogy politikai felelősségérzetet neveljünk a németségbe.

Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a náci pártról és a háborúról,

az átlag német válaszában a náci pártot teszi felelőssé mai nyomorúságáért.

A hibát azonban nem abban látja, hogy a nácik indították meg a háborút, hanem abban, hogy elvesztették azt.

Az átlag német általában nincs tudatában annak, hogy a háború önmagában erkölcsi vesszőt jelent, vagy ha igen, akkor is elkerülhetetlennek tartja.

Nem érez lelkiismeretfurdalást, hanem azt sajnálja, hogy nem csatlakozhatott a győztes félhez. A háború megindításáért nem hajlandó egyedül vállalni a elelősséget, hanem a szövetségesekre háritja azt, Úgyszintén

nem érzi a felelősséget mindazért, amit Németország a háború alatt elkövetett.

Lindley Frasernek alkalma volt egy Hannover környéki német családot meglátogatnia, amelyet még a háború előtt is ismert. A család tagjai nem léptek be a náci pártba, közvetlenül nem vettek részt a politikai életben, de minden szavukból a náci métely áradt. *Kijelentéseikben leplezetlen faji gyülöletről tettek tanubizonyságot és sehogysem akarták megérteni, miért viseltetik a világ olyan megvetéssel és gyülölettel a németek iránt.* Egész világnézetük még ma is az „erősebb jogaira" van alapozva. Ez az a tipus — mondja Lindley Fraser —, amely sohasem fogja megérteni, hogy Hitlerék támogatásával ő is hozzájárult mindahhoz a véres kegyetlenséghez, amelyet a náci barbarizmus elkövetett.

A berlini németek nem győznek hizelkedni az angoloknak és amerikaiaknak, mennyire örülnek a megérkezésüknek. Roszindulatu és tulzott kijelentéseket tesznek az orosz csapatokra, de meg vagyok győződve, hogy az oroszok előtt hasonlóképpen nyilatkoznak rólunk. *A németek makacsul ragaszkodnak hitükhöz, hogy az angolszász hatalmak és a szovjet között felidézett zavarkeltésből hasznot huzhatnak.* Jellemző példa erre a következő eset. A berlini szovjet csapatok falragaszokat tettek közzé Sztálin beszédéből vett idézetekkel, amelyek a német nép iránti elnézését hirdetik. Az angol-amerikai csapatok megérkezésekor a berliniek megkérdezték, hogy hagyják-e meg a plakátokat. Ők úgy képzelték, hogy a kérdéssel csapdába csalogatnak bennünket. Ha azt feleljük, hogy vegyék le a plakátokat, akkor ez tápot adott volna az angolszász-orosz ellentét rosszindulatu beállítására. Ha viszont utasítást adunk a plakátok meghagyására, ezt úgy állítják be, mintha félnénk az oroszoktól. Íme az ősi német taktika módszerei, amelyért nem is érdemes megneheztelni — fejezi be cikkét Lindley Fraser.

EGYNAPOS TUNTETŐ-SZTRÁJK VOLT TRIESZTBEN

A belgrádi rádió jelentése szerint

a trieszti antifasiszta szervezetek memorandumot nyujtottak át az angolszász csapatok parancsnokságának.

A memorandumban kijelentik, hogy a trieszti antifasiszták körében foganatosított letartóztatásokat közvetlen kihívásnak és támadásnak tekintik. Különösen sérelmes Jaksevics ezredesnek, az „Il lavoratore" nevű baloldali lap főszerkesztőjének letartóztatása. Úgyszintén nem fogadható el, hogy az angolszász megszálló hatóságok eltörölték a jugoszláv megszállás alatt bevezetett intézkedéseket és visszaállították az 1943 szeptember 8-án fennállt olasz intézményeket.

A memorandum szerint a trieszti nép ragaszkodik a népi milicia és a népbíróságok visszaállításához.

Miután a memorandum és az angolszász hatóságokkal folytatott közvetlen megbeszélések nem vezettek eredményre,

a trieszti antifasiszta szervezetek a szakszervezetekkel karöltve 24 órás sztrájkot határoztak el, amely július 18-án kezdődött és 19-én ért véget.

A belgrádi rádió szerint a sztrájkba belekapcsolódtak Trieszt kereskedői is. A lapjelentések előre jelezték, hogy a potsdami konferencián szóba kerül a trieszti kérdés is. Mindkét fél számára kívánatos volna, ha kielégítő megoldást találnának ebben a kérdésben, amely bizonyos mértékben árnyékot borít az angolszász—jugoszláv viszonyra.

AMERIKA IS RÉSZTVESZ AZ „ÚJJÁÉPÍTÉSI BANK" MEGALAPÍTÁSÁBAN

Az amerikai szenátus jóváhagyta a javaslatot, amely Amerikának a világ „újjáépítési bankjában" való részvételére vonatkozik. Ugyanez a javaslat gondoskodik a nemzetközi pénzügyi helyzet megszilárditásáról is.

Az amerikai szenátus hétfőn kezdi meg a sanfranciscoi alapokmány ratifikálásának vitáját.

AZ ANGOL MUNKÁSPÁRT ALAPOKMÁNYA

Bevin volt munkaügyi miniszter az angol szállítómunkások értekezletén felolvasta az alapokmányt, amely leszögezi az angol munkások jogait. Az alapokmány gondoskodik a garantált munkaidőről, az elbocsátás esetében foganatosítható fellebbezési jogról, a háborús különdijak fenntartásáról, 40 órás munkahétről, az évente kijáró kéthetes fizetéses szabadságról és arról, hogy munkanélküliség esetén az állam ne fizethessen kevesebb segélyt, mint az illető munkás megállapitott minimális munkabére.

FRANCIAORSZÁG

A francia kormány pénteken vitatta meg az alkotmányreform kérdését különös tekintettel a nemzetgyülés és sajtó hangulatára. Ugyanis mindkettő kedvezőtlenül fogadta a kormány tervét. *A nemzetgyülés reformügyi bizottsága 14 szavazattal 8 ellenében elvetette De Gaulle javaslatát, hogy népszavazás döntsön az alkotmányreform kérdésében.* A képviselők kijelentették, attól félnek, hogy a kormány ez esetben sokáig maradhatna hivatalban és a népszavazás tulságos személyi hatalmat biztositana De Gaullenak.

A ROMÁN REAKCIÓSOK FÖLDALATTI TEVÉKENYSÉGE

A szovjet sajtó foglalkozik a román helyzettel és megállapitja, hogy az 1945. év márciusában alakult Groza-kormány megbuktatására a romániai reakciósok mindent elkövettek. A kormány megtisztitotta az állami hivatalokat a reakciós elemektől és azokat elszigetelte. A bünösök a birságok elé kerültek. Az úgynevezett történelmi pártok táborában lévő reakciósok dühe nem ismer határt. Azt hireszlelték, hogy a Groza-kormány nem lesz hosszú életü. A reakciósok Groza kormányát tették felelőssé azokért a háborús követelményekért, amelyeket tulajdonképpen ők okoztak. A reakciósok céljuk megvalósitása érdekében a volt légiónistákat akarták felhasználni.

LIPÓT BELGA KIRÁLY NYILATKOZATA

Lipót belga király nyilatkozatot adott a „Stars and Stripes" nevü amerikai katonaujság tudósitójának. „Követtem el tévedéseket — mondotta többek között —, de csak taktikai és nem elvi tévedéseket. Nem igaz, hogy az 1940. évi kapituláció előre meg lett volna rendezve a németekkel. Lehetetlen volt számunkra folytatni a háborut. Ezért letettük a fegyvert, mint ahogy azt már más katonák is megtették. Én magam hadifogoly voltam és mint hadifoglyot is kezeltek. A trónról mindaddig nem mondok le, amig a belga nép választások utján ki nem fejezi akaratát."

Árkulmináció?

A közvéleményt joggal foglalkoztatja annak a kérdése, meddig mehetnek az árak még felfelé, lesz-e infláció vagy pedig valamilyen kormányintézkedés véget vet a további áremelkedésnek? Mi azt hisszük, kormányintézkedéssel nem igen lesz lehetséges a drágulás megállitása. A gazdasági kiegyensúlyozódás törvényszerüsége inkább meg fogja oldani ezt a gazdasági kérdést, meg fogja gyógyitani gazdasági életünknek ezt a betegségét. Hogy miként lesz ez lehetséges, hogy milyen módon várható ez a kiegyenlitődés, erre egyelőre csak feltevésekkel lehet válaszolni. Tény azonban, hogy sok valószinüség szól amellett, hogy az árak mostani magas színvonala mintha máris kulminációs pontnak volna tekinthető. Alig hihető, hogy ezek az árak mostmár lényegesen emelkedhetnek, mert máris olyan szintet értek el, hogy azokat már a közönség tulnyomó része nem képes megfizetni. A spekuláció hiába épitett arra, hogy az árak végtelen magasra való emelésével olyan mamuthaszonra tehetnek szert, amilyet csak merész fantáziával lehet elképzelni, mert az árak sem nőhetnek az égig, bár azok most már csaknem oda tartanak.

Vannak olyan vélemények, amelyek szerint okos politikával helyes irányba lehetne fordítani az árak alakulását, el lehetne kerülni a fenyegető inflációt és lassu átmenettel vissza lehetne vezetni az egész gazdasági életet a rendes kerékvágásba. El kellene kerülni mindenek előtt a további pénzhigitást, hadd álljon be inkább pénzszüke, hadd emelkedjen ezáltal a pénz értéke, szemben az áruéval. Mert tény az, hogy a mostani árakat, az 500—600 pengős selyemharisnyát és a 200 pengős borárakat, az 1200 pengős buzaárat és az 500 pengős vajárat már az emberek tulnyomó többsége nem képes megfizetni. Ezzel magyarázható az, hogy azok az árucikkek, amelyeket a spekuláció eddig csak a pult alól, dugva árusitott, most már kikivánkoznak a kirakatokba, már nyilt helyen kinálgatják azokat, de az emberek nem igen kapkodnak értük, mert megfizethetetlenek. Pécsett is több kirakatban megjelentek már végszámra különféle kelmék horribilis árakon. Láthatunk pl. inganyagokat 7-800 pengős, női bokapántos szandálokat 1800-2400 pengőért. Ezeket az árakat már csak jólszituált feketézők „birják el", mert hiszen ezek maguk is fekete árak.

Pénszüke és a vásárlástól való tartózkodással nagy mértékben elő lehetne segiteni az árak lemorzsolódását. *Ha mindenki csak a legszükségesebb dolgok vásárlásra szoritkozna, ugyanakkor azonban a kormány minden lehetőt elkövetne a termelés megindítása érdekében, hogy ellentétben a pénzbőséggel — árubőség álljon be,* ez az összpontositott támadás a drágaság frontja ellen meg kell hogy változtassa az árak alakulását és vissza kell hogy vezesse a gazdasági életet abba a helyes mederbe, amelyből a spekuláció kilendítette. Mert láthatjuk, hogy áru van, ha nem is tulságosan sok, de annyi mindenesetre, amennyivel szerény igényeinket némileg kielégithetnők. Nem is az áruhiány a legfőbb oka a drágaságnak, hanem a spekuláció. Áll ez természetesen nemcsak az ipari, hanem a mezőgazdasági cikkekre is, sőt ezekre még fokozottabban. Le kell morzsolódni ezeknek a lehetetlen áraknak, csak az említett koncentrikus támadást kell ellenük tervszerüen megindítani. Lehet ezt védekezésnek is nevezni, végeredményben ez nem is fontos, csak a harc vitelében legyen meg a kellő céltudatosság és szivósság, akkor az eredménynek nem szabad elmaradni.

(m. j.)

Demokraták a reakció ellen

Nagy Ferenc **újjáépitési miniszter az egri új főispán beiktatása alkalmával mondotta a következőket:**

A kormányzat fontos feladata, hogy még erősebben folytassa a harcot a fasizmus és a reakció ellen. Számunkra csak a demokrácia jelentheti a fejlődés lehetőségét és a felemelkedéshez az egyetlen útat.

Parragi György a Magyar Nemzet július 10-i számában irja:

Minden tárgyilagos és lelkiismeretes figyelőnek el kell ismernie, hogy a kommunista párt az élen jár, nemcsak az ország fizikai újjáépitésében, hanem a demokratikus egység felépitésében is. Aki ezt nem veszi észre, vagy vak, vagy szándékosan nem akarja észrevenni. Aki tehát a kommunista párttal való együttmüködést akarja megfúrni demokrata oldalról, az az újjáépitést, a demokratikus egységfrontot szabotálja és a reakció táborába való.

Öntudatosan ki kell vennünk részünket az ujjáépítésben

— mondotta Vas Zoltán a pécsi vasutasoknak

Ünnepi előadást rendezett tegnap délben a budapesti Nemzeti Színház a pécsi vasutasok részére

A Pécsett vendégszereplő Nemzeti Színház gárdája Major Tamás színházigazgató vezetésével ma délelőtt külön előadást rendezett az állomásépület másodosztályú váróteremben a pécsi vasutasok részére.

A ritka élményt jelentő ünnepélyt az ugyancsak Pécsett tartózkodó Vas Zoltán, Pécs nemzetgyűlési képviselője, Budapest polgármestere beszéddel nyitotta meg. Meleg szavakkal köszöntötte az egybegyülteket, majd rátért arra a hatalmas munkára, amelyet az ország újjáépítése érdekében a magyar vasutasság és ezek között is, a pécsi dolgozók eddig elvégeztek.

„Érzi az egész ország — mondotta Vas Zoltán polgármester — hogy a *vasutasok munkáján áll, vagy bukik az újjáépítés ügye.* Az, hogy Budapest megkaphassa a maga termelvényeit és a vidéki városok az ő iparcikk szükségleteiket, mindenekelőtt a vasutasságon múlik. A Magyar Kommunista Párt pünkösdi nagy kongresszusán kiadta a jelszót: *„Arccal a vasut felé!"* Ez a jelszó ma már az egész ország jelszava lett!

Ha egész őszinte akarok lenni, meg kell, hogy mondjam itt, elvtársak, hogy a dolgok nem mennek olyan simán, mint ahogyan gondolnánk. Ha minden jóval kecsegtetnénk a dolgozókat, talán lenne pillanatnyi sikere. *De nekünk nem a mára, hanem a holnapra is kell néznünk. Nehézségek vannak, de nekünk tudatában kell lennünk annak, hogy saját magunkért küzdünk.* Ha sikerül Gerő miniszter terve, hogy ez év végére bizonyos számu vagont és mozdonyt be tudunk állítani, az nemcsak gazdasági sikert fog jelenteni, hanem politikai megerősödést is. Azonban ahhoz, hogy ezt meg tudjuk valósítani, ezt a munkaprogrammot keresztül tudjuk vinni a reakció minden fondorlata ellenére, *szükségünk van arra, hogy össze tudjuk kovácsolni, egységbe tudjuk forrasztani a várost a vidékkel és a vidék dolgozóit a város dolgozóival.* Ha ez sikerülni fog, akkor mi, elvtársak, megnyertük a csatát. Az eredmények, amelyeket idáig elértünk, igen jelentősek. Dolgoznunk kell tovább is, megfeszített erővel, mert minél több eredményt érünk el, annál előbbre visszük saját életünk és boldogulásunk lehetőségének utját. Egy régi közmondás azt mondja, hogy *„segits magadon és az Isten is megsegit!"* Tehát mi saját magunk vagyunk okai, ha egy helyben topogunk és a munkánk megfeneklik.

Akik a külföldi segitséget hangoztatják, azok nem a Jövőt akarják épiteni, hanem csak a multra spekulálnak. Ez a külföldi segitség nem azt jelentené, hogy mondjuk két évig még áldozatokat kellene vállalnunk, hanem azt, hogy huszonkét év mulva is ugyanolyan, ha nem rosszabb helyzetben lennénk, mint ma. Tudjuk ezt a multból, amikor a külföldi kölcsönökkel valósággal megnyomorították az ország gazdasági életét. *Bizzunk tehát a saját erőnkben, a saját éntakarásunkban.* És ha bebizonyítjuk, hogy méltók vagyunk a szabadságra, hogy nincsenek imperialista törekvéseink, hanem békés jövendőt akarunk készíteni, fel akarjuk számolni a reakciót, akkor nagy szomszédunk, a Szovjetunió is segítségünkre jön, — hiszen a közelmultban is bebizonyította ajándékaival, hogy a demokratikus Magyarország ügyét kész támogatni és talpraállását elősegiteni. *Ki kell vennünk tehát a részünket öntudatosan és nagy elhatározással az újjáépitésben. Erősíteni kell a munkatempót és a fegyelmet.* És ha valahol beszélnünk kell a fegyelemről, a fegyelem erősítéséről, akkor az elsősorban a vasutra vonatkozik. A vasutasok munkafegyelme viheti előre az ország újjáépítésének ügyét. Aminek van, azt mi lemondó önfeláldozással odaadjuk a vasutasságnak, de cserébe a munkateljesítmény maximumát követeljük.

Beszéde befejező részében foglalkozott a munkások soraiból kikerült vezető férfiak példaadó teljesítményével s ezekkel a szavakkal bucsuzott:

— Ne elégedjenek meg elvtársak a babérokkal, mert ez olyan valami, hogy azt mások is megkaphatják, ilyenformán könnyen mások is önök elé kerülhetnek. *Ugy dolgozzanak, hogy az a jövőt munkálja s minden tettük egy-egy építőkő lehessen az ország alapkőletételében.* Mert ha jól dolgozunk, jó sora lesz a munkásságnak és ha a munkásságnak jó sora lesz, a hazának is az lesz. Ha rászolgálunk arra, hogy szabadok és boldogok legyünk, akkor el is fogjuk nyerni a szabadságot és a boldogságot.

Vas Zoltán, Budapest polgármesterének beszédét az egybegyült vasutasság viharos éljenzéssel köszönték meg.

Az elhangzott beszéd után Major Tamás, a budapesti Nemzeti Színház igazgatója intézett néhány keresetlen, őszinte szót az egybegyültekhez. Talán szokatlan, hogy színészek jelennek meg vasutasok előtt — mondotta Major Tamás — de ez azt jelenti, hogy a színészek keresik a kapcsolatot a demokratikus Magyarország dolgozóival. Azok, akik az újjáépítés nehéz munkájában fáradnak és nem érnek rá arra, hogy a müvészetben felüdüljenek, — azokat mi keressük fel.

Major Tamás bevezetője után Petőfi Sándor: „A vasuton" cimü költeményét adta elő olyan mély átérzéssel és olyan lendülettel, hogy minden szó éreztette aktualitását és robbanásig feszitette a hangulatot a demokratikus célkitüzések mellett. Utána Bánky Zsuzsa finom ,szenzibilis lényéhez illő Ady verssel, majd Petőfinek „Kutyák és farkasok dala" cimü költeményével aratott nagy sikert és járult hozzá az újjáépités hatalmas munkájában kifáradt munkások felüdüléséhez. Ugyancsak nagy hatást ért el a Budapesti Nemzeti Szinház harmadik képviselője Gábor Miklós is, aki egy Kassák vers elszavalásával járult hozzá a rögtönzött ünnepély nivójának emeléséhez.

A szórakoztató müsorszámok után Karczag Imre, Gerő Ernő kereskedelmi miniszter közvetlen munkatársa szólt még a vasutassághoz. Hangsulyozta, hogy a demokratikus Magyarország jövője elsősorban a vasutasok munkateljesitményén, munkafegyelmén és azon mulik, mennyiben értik meg és teszik magukévá azt a programmot, ami az újjáépités alappillérei.

Vázolta azt a hatalmas tervet, ami az újjáépitéssel kpcsolatban a közlekedés gyorsabb és biztosabb elömozditását szolgálja és rámutatott azokra a feladatokra, amelyeket meg kell valósitanunk, ha a gördülő anyagoknak a MAV vonalain gondosabb fordulóját akarjuk elérni. *Bejelentette a vasutasok előtt, hogy alakulóban van egy ugynevezett Konzumszövetkezet, amelyik hivatva lesz majd a vasutasság élelem és ruházati cikkeinek ellátásáról a lehető legtökéletesebb formában gondoskodni,* — és biztositani őket, hogy már az őszi munkálatokat ne kelljen lerongyolódott ruhákban elvégezni. Ezt a bejelentést, valamint azt, hogy a pécsi hőrgyár elvállalta a vasutasok bakancsainak legyártását — az egybegyültek viharos éljenzéssel és lelkesedéssel fogadták.

Beszédét a reakció elleni harcra való felhivással fejezte be és figyelmeztette a vasutasokat, hogy ne feledkezzenek meg arról, hogy minden attól függ, menynyire lesznek képesek a vasutat teljes egészében az újjáépités szolgálatába állitani.

Végezetül Tömpe István, a Magyar Kommunista Párt déldunántúli terület titkára beszélt a hallgatósághoz és bejelentette, hogy a kormányt terve kivitelében és a pécsi vasutasokat a szövetkezet felállításában, az élelem és ruhaellátás kérdésének ilyen demokratikus szellemben történő megoldásához a párt a legteljesebb támogatást fogja adni.

Az előadóknak és a színészek önzetlen, nemes munkájáért Csanády György helyettes-üzletigazgató mondott keresetlen szavakkal köszönetet a vasutasok nevében és ígéretet tett, hogy mint eddig, úgy ezután is élén fog járni a pécsi vasutasság annak a rohammunkának, amivel az újjáépités nagy ügyét szolgálja.

Sztálin generalisszimusz és Tolbuhin tábornagy Zala vármegye díszpolgára

Zalaegerszegről jelentik: Zala vármegye Nemzeti Bizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a vármegye felszabadításáért Sztálin generalisszimuszt és Tolbuhin tábornagyot a vármegye díszpolgárává választja. A választás után a Nemzeti Bizottság felkérte a főispánt, hogy a díszoklevelcket készittesse el és gondoskodjék azok továbbításáról.

Nikolaj Fjedorov a magyar tudomány demokratizálásáról

Nikolaj Fjedorov, a moszkvai rádió hirmagyarázója a Szovjet Tudományos Akadémia jubileuma alkalmával Moszkvában járt külföldi tudósok elismerő nyilatkozatai kapcsán megállapitja cikkében, hogy a Szovjetunióban, amint azt a külföldi tudósok is tapasztalták, bárki működhet a tudományos pályán. Csak szorgalom és tehetség kell, az anyagi támogatást a Szovjetunió megadja. A szovjet államban a tudomány nem egy osztály kiváltsága és a tudósok, bár nagy megbecsülésben van részük, nem állnak a társadalom felett. Más a helyzet például Magyarországon — irja Nikolaj Fjedorov —. Az elmult időkben Magyarországon egy kiváltságos, népellenes klikk a magáénak tekintette a tudományt és a reakciós uralom érdekeit szolgálta. Különösen szembetünő ez a történelemtudomány terén, ahol a reakció szolgálatában álló tudósok szembe helyezkedtek a magyarság évszázados hagyományaival. A magyarság évszázados németellenes harcának történetét meghamisitották. A magyar földön lezajlott átalakulásnak ki kell terjedni a tudomány demokratizálására is. A nép széles rétegei előtt meg kell nyitni a tudomány kapuit. A tudománynak a demokratikus újjáépitést kell szolgálnia.

Fokozódó megértés és együttműködés a jugoszláviai magyarok és szlávok között

Ismét megnyugtató és jó híreket kapunk Jugoszláviából: a demokratikus és föderativ Jugoszlávia fokozódó megértéssel viseltetik a magyar nemzetiség iránt és ennek tükörképét megtalálhatjuk a jugoszláviai magyarok lapjaiban. A Szabad Vajdaság legutóbbi számában a péterváradi választásokkal kapcsolatban a következőket irja:

— A szavazók több mint 90 százaléka vett részt a választásokon... A szavazóhelyeket mindenütt feldiszitették lombokkal és virággal, szerb- és magyarnyelvű feliratokkal... A legtöbb szavazatot a szerbek közül Jovanovics kapta: 11.444-et. A magyar jelöltek közül Szönyi Mihály 9.630-at.

A városi bizottságba 11 magyar került be.

A szerbek mellett egy szlovák tagot is beválasztottak.

A továbbiakban a lap azt irja, hogy a magyar nép megértette a demokratikus föderativ Jugoszlávia szózatát. Megértette az itt élő népek egyenjogúsági és testvériségi eszméjének roppant jelentőségét.

az együttműködés és épités akaratában egyesülve rázta meg azt a kezet, melyet az új államrendszer nem ökölbeszorítva, hanem baráti kézfogásra nyitott tenyérrel nyujtott feléje

— állapitja meg a cikk.

A „Szabad Vajdaság" másik cikkében arról ir, hogy a Vajdaság legtöbb magyarlakta és vegyes városaiban és falvaiban már megalakultak a magyar ifjúsági szervezetek. A magyar ifjúság külön intézi saját problémáit, anyanyelvén ápolja kultúráját és népi hagyományait és igy a demokrácia, valamint Jugoszlávia népei egyenjogúságának szellemében biztositva van számára a szabad fejlődés. A magyar ifjúsági szervezetek nem jelentik a magyar ifjúság szembehelyezését a többi ittlakó nemzet ifjúságával, mert

e szervezetek együttmüködnek a szláv ifjúsági szervezetekkel és nagymértékben hozzájárultak a Vajdaság ifjúsága, testvérisége és egysége megerősítéséhez.

Nem jelenik meg a „Szabad Szó"

A Nemzeti Paraszpárt és a Szabad Szó szerkesztősége szerda délután megjelent kiáltványában éles hangon itéli el a kormány sajtópolitikáját és a rotációs papir körül folyó üzelmeket. Egyben bejelenti, hogy a párt központi napilapjának: a Szabad Szónak megjelenését, papirhiány miatt, kénytelen szüneteltetni.

Huszonkétezer pengős ahiatáskát talált és adott vissza tulajdonosának a villamoskocsi személyzete

Tegnap délután egyik nagy vállalat tisztviselője egy 22.000 pengőt tartalmazó aktatáskát felejtett a villamoskocsiban. Várady Károly kocsivezető és Takács Ádámné kalauznő a végállomáson megtalálták a mai időkben is jelentős összeget és azonnal jelentették a központban. Nem sok idő mulva kétségbeesetten jelentkezett az aktatáska tulajdonosa, aki legnagyobb meglepetésére azon nyomban vissza is kapta az értékes tartalmú aktatáskát. A kötelességtudó és becsületes kocsivezetőnek és kalauznőnek a nyilvánosság előtt is hálás köszönetet mond példás magatartásáért az aktatáska tulajdonosa.

Július 15-én lejárt az olajosmag és olaj készletek bejelentésének határideje

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a termelők kötelesek voltak növényi olaj, valamint olajosmagkészleteiket július 15-ig a vásárlásra megbizott terménykereskedőknek vételre felajánlani. A kereskedők pedig kötelesek voltak olajosmagkészleteiket a Terményhivatalnak, olaj készleteiket pedig a „Hús és Zsiradék" Hivatalnak irásban bejelenteni.

A közellátásügyi miniszter nyomatékosan felhivja a termelők és kereskedők figyelmét, hogy kötelezettségeiknek haladéktalanul tegyenek eleget, mert a vételre való felajánlás, vagy bejelentés elmulasztását sulyosan fogják büntetni.

A közellátásügyi miniszter szabályozta a vámőrlés és vámdarálás díját

A most megjelenő rendelet szerint a vámőrlésben megőrölt kenyérgabona őrlési díját kenyérgabonában kell megfizetni és vám cimén legfeljebb 10%-ot, kiporlás cimén legfeljebb 2%-ot lehet felszámitani. Gabona vagy kukorica darálása után legfeljebb 8% természetbeni gabonát és 1% porlást lehet felszámitani. Bármilyen más díjazás felszámítása vagy egyéb szolgáltatás kikötése tilos.

BORNEO SZIGETÉN ÉRTÉKES OLAJMEZŐKET FOGLALTAK EL AZ AUSZTRÁLIAIAK

Borneó szigetén az ausztráliai csapatok elfoglalták a fontos szambadzsai olajmezőket.

Az amerikai légierő óriási erejű és széles területre irányitott támadást zuditott Honsu szigetére. 600 szupererőd 4000 tonna gyujtóbombát dobott Honsu sziget négy legnagyobb városára. A Kiusiu szigetcsoport Kagosima nevü fontos kikötőjét szintén sulyos támadás érte. 200 repülőgép a Sanghai mellett fekvő japán repülőtereket bombázta, közben elsüllyesztett egy 10.000 tonnás szállitóhajót is.

PARKMOZI szombat-vasárnap, július 21—22.

Kabos Gyula legjobb alakítása, egy jámbor kis könyvelő vérfagyasztó kalandjai:

Lovagias ügy

Főszereplők: Kabos Gyula, Perczel Zita, Ráday Imre, Mály Gerő, Gombaszegi Ella.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

A háborús bünösök kiadását követelik a lengyelek

Varsóban hatalmas tömegek részvételével tömeggyülést tartottak, amelyen a háborús bünösök kiszolgáltatását követelték. A nagygyülésen felszólalt az igazságügyi államtitkár is, aki kijelentette, hogy a lengyel nép ragaszkodik a német gonosztevők megbüntetéséhez. Követeljük — mondotta az államtitkár —, hogy adják a lengyel igazságszolgáltatás kezébe a lengyelországi haláltáborok vezetőit és hóhérait. Nyugodtan akarunk élni és hogy ezt elérhessük, meg kell semmisítenünk Hitler hóhérait. A nagygyülésen résztvevők valamennyi német kitelepítése mellett foglaltak állást.

A vendéglátó üzemek megszüntették a pincérek élelmezését

A közönségre akarják háritani a költségeket

Amint a pincérek szabadszakszervezete köréből értesülünk, a vendéglátó üzemek, a nehéz viszonyokra való hivatkozással, a napokban megszüntették az alkalmazottak (pincérek) részére eddig nyujtott természetbeni ellátást, nevezetesen az élelmezést. Eddig ugyanis a pincérek heti (jelenleg 50 P) fizetésen kivül teljes élelmezést kaptak az üzemektől, a fizetésük törzsét azonban az a 10 százalék képezte, amit a vendégek számláihoz felszámítottak a „főurak".

A munkaadók a napokban közölték a szakszervezettel, hogy a *természetbeni ellátást tovább nem nyujthatják*. Azt az ajánlatot tették azonban, hogy ezt az élelmezési költséget, közös megegyezéssel, háritsák át a közönségre olyanformán, hogy az emlitett 10%-ot emeljék fel 12-re. A pincérek természetesen tiltakoztak a munkaadóknak ez ellen az ujitása ellen, mindennek ellenére azonban *a munkaadók, amint értesülünk, már végre is hajtották tervüket, azaz megszüntették a pincérek élelmezését*. Hogy a közönség és különösen a hatóság mit szól ehhez az ujításhoz, a közönség ujabb megterheléséhez, egyelőre nem tudjuk. Az a véleményünk azonban, hogy habár el is ismerjük a beszerzési nehézségek tényét, nem ismerhetjük el annak jogosságát, hogy a vendéglátóüzemek egyszerűen a közönségre háritsák azt a kötelezettséget, ami eddig őket terhelte. Ha természetben nem tudják alkalmazottaikat ellátni (ami nem valószinű), akkor vállalják ennek költségét pénzben, de a saját zsebükre és ne a közönségére.

A pécsi postások versenymunkájának legujabb eredményei

A szerényen dolgozó pécsi postások fáradhatatlan verseny munkájának ujabb eredménye a poltai csomagforgalom ujjáéledésével kapcsolatban országos viszonylatban is páratlan teljesitmény adatait hozhatja a nyilvánosság elé.

A nemes versenymunkában a pécsi postaigazgatóság illetékessége alá tartozó, összes korábban működő postahivatalt már bekapcsolták a levélforgalomba, a szállitási nehézségek ellenére a csomagforgalom eddig 340-nél is több postahelyre terjed ki. Ez a szám országos viszonylatban a csomagforgalomban jelenleg résztvevő postahelyek 46%-át jelenti. A pécsi postások kitartó munkája a csomagforgalom megszervezésével kapcsolatban is minden elismerést megérdemel.

A pécsi postások munkájával kapcsolatosan kaptuk meg azt az értesülést, hogy az ujjáépitési munka sugallata minden kötelességét teljesitő magyart megragad. Igy az ujjáépités érdekében Sarbak István mérlegkészitő a háborús események következtében elromlott, államkincstári tulajdonban álló postai mérlegeket önzetlenül és díjmentesen javitotta meg. A derék mérlegkészitő ezzel a nemes cselekedettel az országépitésben dicséretes példaképül szolgál.

APOLLO szombat-vasárnap, július 21—22.

Zsigray Julianna, művészi szépségű filmregénye:

Tóparti látomás

Főszerepben:
Jávor Pál, Simor Erzsi, Tolnay Klári.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

HIREK

Felhívás

FELHÍVJUK t. vidéki előfizetőink és hirdetőink szives figyelmét, hogy **postatakarékpénztári csekkszámlánk**

új száma: 1783.

Elnevezése: Szabadság Pécsi Nyomda és Könyvkiadó K. F. T., Pécs.

Tisztelettel kérjük, hogy jövőben az **Uj Dunántúllal** kapcsolatos összes befizetéseket (előfizetési, hirdetési díjak stb.) fenti csekkszámlára szíveskedjenek eszközölni.

Addig is, míg az uj befizetési (csekk) lapokat szétküldhetjük, szíveskedjenek befizetéseiket bianco lapon teljesiteni.

Itt újólag felhívjuk szives figyelmüket, hogy a régi csekkszámlára történő befizetéseket **a jövőben nem vehetjük** figyelembe.

Rózsaszín postautalványon természetesen továbbra is teljesithetők fizetések.

ÚJ DUNÁNTÚL KIADÓHIVATALA.

— **ISMÉT KÉTNAPOS NAGYMÉRVŰ TAKARÉKOSKODÁSRA HÍVJA FEL A KOKSZMŰVEK, VEZETŐSÉGE A PÉCSI GÁZFOGYASZTÓKAT. A kokszművek igazgatósága felhívást intéz a pécsi gázfogyasztókhoz, hogy szombaton és vasárnap ismételten a legnagyobbfokú takarékoskodást hajtsák végre, mivel technikai okok miatt a város gázellátását csak ennek bekövetkezte esetén lehet biztositani. Amennyiben a lakosság nem szívleli meg ezt a felhívást és önkéntesen nem takarékoskodik a gázfogyasztással, igen könyen bekövetkezhetik az az eset, hogy a rendelkezésre álló gázmennyiség elfogy és a gáz-szolgáltatás ideiglenesen szünetelni fog. Multkori felhívásunk kellő eredménnyel járt s reméljük, hogy a lakosság fegyelmezett magatartása ez alkalommal is megnyilvánul.**

— **Megalakult Pécsett a Magyar Képzőművészek Szabad Szakszervezete.** Hirt adtunk arról, hogy a Magyar Képzőművészek Szabad Szakszervezete Budapesten megbizta Martyn Ferenc és Gyarmathy Tihamér festőművészeket, hogy a Pécsett, Kaposváron, illetőleg a két megyében élő képzőművészetet a Szabad Szervezet alapszabályainak megfelelően egyesitsék, az igazoló eljárást lefolytassák és munkatervet állitsanak össze. Ezúton kérik a hivatásos és a képzőművészetek bármelyik ágával foglalkozó művészeket, továbbá művészeti irókat, hogy szombaton, 21-én délután 4 órakor a Szakszervezeti Székházban jelenjenek meg. Az összejövetelen tisztikart választanak és uj tagok felvételéről döntenek. A Szabad Szervezet egyébiránt a Városi Múzeumban kapott otthont, mely jövő héttől kezdve a tagok rendelkezésére áll.

— **Ujabb népbirósági ítéletek.** A pécsi népbiróság II. sz. tanácsa csütörtökön és pénteken a következő ítéleteket hozta: Schuller Jakab lapáncsai lakost volksbundtagságért két és félévi börtönre; Hengel Gyulát egyévi; Pliesz János, aki SS katona volt, egy évi és 8 hónapi; Plecher János pécsi bőrgyári munkást népellenes büntettért 8 hónapi; Hógel Géza pécsi DGT villanymestert volksbundtagságért két évi börtönre, Láner István volt SS katonát ötévi kényszermunkára ítélte. Három vádlottat a népbiróság felmentett.

— **A Pécsi Katolikus Kör rendkivüli közgyülést** tart július 28-án, szombaton délután 6 órakor a kerthelyiségben. A tárgysor fontossága miatt valamennyi tag szives megjelenését kéri az elnök.

— **Jakabhegyi kirándulók figyelmébe.** A Jakabhegyi régi erdészház környékén lévő cserkészparkban a nyári szünidő alatt minden vasár- és ünnepnap délelőtt 10 órakor van szentmise. Felhivjuk erre a cserkésztáborokat látogató szülők és a Jakabhegyet kedvelő turisták figyelmét.

URÁNIA szombat-vasárnap, július 21—22.

Izgalmas bünügyi film egy fruntizet életéből:

Fiúk az intézetben

Főszerepben: Michel Simon, Erich v. Stroheim, és 100 aranyos kisdiák.
Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

— **Térzene a Széchenyi-téren.** A magyar pécsi 4. honv. ker. zenekara folyó hó 21-én este 22 órától 23 óráig a Széchenyi-téren térzenét ad az alábbi műsor szerint. Vezényel: Szabados Antal. 1. Seregi: József nádor induló. 2. Suppé: Költő és paraszt, nyitány. 3. Rotas: Hullámok felett, keringő. 4. Strausz: Cigánybáró, egyveleg. 5. Figedi: Kurucz dalok, magyar egyveleg. 6. Kronberg: Békakirály fáklyásmenete, hangverseny. 7. Maxa: Jaj—Jaj, induló.

— **Gépeket loptak el egy műszerész lakásáról.** Koch Károly műszerészmester, pécsi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy távolléte alatt ismeretlen tettesek a lakásáról két drb. cipészipari gépet és hét drb. szabó- és női varrógépet elloptak. A folyamatba tett rendőri nyomozás megállapította, hogy Koch annakidején elmenekült Pécsről, nemrégen azonban visszajött és ekkor értesült az őt ért károsodásról. A rendőri nyomozás hamarosan eredménnyel járt, amennyiben megállapitották, hogy a lopást Koch-ék takarítónője: Hartung Anna Hegyalja-utca 52. sz. alatti lakos és Borbély István nevű vadházastársa (aki jelenleg is az ügyészségi fogház lakója) követték el. Az ellopott gépeket azután Mágocsi Lakatos István, Temető-utca 21. sz. alatt lakó szobafestőségéd segitségével értékesitették. Az eljárás mindhármuk ellen megindult.

— **EMIGRÁNSOK FIGYELMÉBE! Szombaton, július hó 21-én délután 5 órai kezdettel az emigránsok összejövetelt tartanak a Szakszervezeti Székházban, (Tímár-u.) mely alkalommal dr. Hajdu Gyula és az utóbb érkezett elvtársak üdvözlése után, igen fontos, minden emigránst érdeklő ügyeket fognak letárgyalni. A vezetőség kéri az összes tagokat, lehetőleg családtagjaikkal együtt pontosan jelenjenek meg.**

— **Ügyvédi hir.** Dr. Kálmán Jenő ügyvédi gyakorlatát a régi helyén levő irodájában, Bercsényi-u. 2. sz. házban folytatja.

— **Anyakönyvi hirek.** Házasságkötések: Horváth Károly postaaltiszt és Hegedüs Zabráczki Margit m. tisztviselő, Pilanek Antal asztalos m. és Kádár Terézia, Mitreff Borisz Nikolov gépkocsivezető és Makk Erzsébet. Triffon Genov Kossev bolgár hadseregbeli főhadnagy és Győrfy Margit, lovag Martyn Ferenc festőművész és Wiesenberg Klára zongoratanárnő, Schnee György kereskedő és Dakos Mária, Járovics László órás m. és Bencsik Veronika, Timár Elemér raktári munkás és Gyurcsik Irén, Lában János kőműves s. és Traj Terézia, Szatykó József vas és fémöntő s. és Ács Etelka, Maizl István kesztyűszabász és Véghi Ilona, Hajdu Sándor raktári munkás és Katics Julianna, Fridrich Antal vájár és Fodor Irma, Kóré Gyula vájár és Köves Mária, Szinder László párttitkár és Tarr Erzsébet.

Megtiltják az élelmiszerek és közellátási cikkek kivitelét Vasmegyéből

Szombathelyről jelentik: A szombathelyi nemzeti bizottság legutóbbi ülésén foglalkoztak azokkal az országszerte tapasztalható jelenségekkel, amelyek az u. n. „szabadkereskedelem" félremagyarázásából keletkeznek. Megállapította a nemzeti bizottság, hogy Vasvármegye területéről sok élelmiszert szállitanak Budapestre és más megyékbe, anélkül, hogy azok ellenében ipari cikkeket hoznának be, úgy hogy az árak indokolatlan emelkedése következett be, amelyet pedig a vármegye közellátásának leromlása követett. A nemzeti bizottság határozatot fogadott el, amelyben *fölkérte a vármegye közellátási kormánybiztosát, hogy az élelmiszereknek és közellátási anyagoknak a vármegyéből való kivitelét azonnali hatállyal tiltsa meg s egyidejüleg járjon el a közellátásügyi miniszternél, valamint Budapest közellátási kormánybiztosánál, hogy ezt a kiviteli tilalmat engedélyezze*, illetve a Budapestre szállitandó élelmiszerek mennyiségét állapitsa meg, kiküldöttjének a vármegyéből való egyidejü visszahivása mellett.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek esedékes régi összegü ellátási díjait a Pécs 1. sz. posntahivatál július hónapban kifizeti.** Az érdekeltek jelenjenek meg a postahivatalban ellátási lapjukkal és személyazonossági igazolványukkal. A szelvényt már otthon töltsék ki és irják alá.

— **Kármelhegyi Boldogasszony búcsúja a pécsi Mindenszentek templomban.** A Kármelhegyi Boldogasszony ünnepével kapcsolatban vasárnap egész napos szentségimádás van a Mindenszentek Templomában. Ugyanezen alkalommal teljes búcsukat is nyerhetnek a hivek. Az istentiszteletek sorrendje: reggel 7 órakor szentségkitétel és csendes szentmise, 9 órakor ünnepi nagymise, amelyet dr. Jakab Béla kanonok mond papi segédlettel. Délután ½6 órakor szentbeszédet tart dr. Vargha Damján, a Szent Mór Kollégium igazgatója. Utána litánia lesz engesztelő rózsafüzér-ájtatossággal és szentségeltétel. Az ünnepélyes szentmisén a Mindenszentek templom férfikara a következő egyházzenei műveket adja elő: Kertész György: Áldozzunk hív keresztények, P. Albert: Karmel himnusz, Kerényi: Előtted Jézusom. Offertórium alatt Gebauer Margit, a budapesti Homerosz énekkar szólistája énekel.

PÁRTMOZGALOM

A MAGYAR DEMOKRÁCIA KÜLPOLITIKAI SZEMPONTBÓL

A Független Kisgazda- Földmunkás és Polgári Párt heti szokásos párttájékoztatója keretében dr. Kazár Andor ügyvéd tartott előadást „A magyar demokrácia jelentősége külpolitikai szempontból" cimmel. Az előadó kifejtette, hogy a külföld nagy szimpátiával fogadta a magyar demokratikus kormányzatot, azonban sok helyütt még bizalmatlanok velünk szemben. Az előadó tapasztalata szerint a szovjet sokkal enyhébben birál el bennünket, mint a nyugati államok, amelyek kollektiv felelősséget rónak a magyarságra az elmult évek politikai bűneiért. Éppen ezért, hogy a külföld bizalmát teljesen megnyerjük, szükséges, hogy ez a demokrácia a közélet minden vonatkozásában érvényesüljön. Be kell bizonyitanunk a szövetséges államok közvéleménye előtt, hogy Magyarország őszinte, demokratikus politikát folytat. Épp ezért szükséges, hogy a demokratikus pártok összefogva, küzdjenek a reakció ellen.

Achátz Imre tanár a fasiszta irodalomról tartott előadásában felhivta a hallgatóság figyelmét arra, hogy a reakció elleni küzdelem egyik fontos tényezője, hogy

mindenki szolgáltassa be a birtokában lévő fasiszta sajtó és propaganda termékeit.

Majd Perr Viktor tartott politikai tájékoztatót.

A Független Kisgazda- Munkás és Polgári Párt vasutas szakcsoportja folyó hó 21-én (szombaton) délután 6 órakor a párt Majorossy Imre-utca 8. sz. alatti helyiségében tagösszejövetelt tart. Teljes megjelenést kér a Vezetőség.

A szociáldemokrata párt felhivása sakkozóihoz. A szociáldemokrata párt sakkszakosztálya megkezdte működését és belekapcsolódik az országos sakkéletbe. A kapcsolatokat máris felvette Budapesttel, aminek rövidesen látható eredménye lesz Pécsett is. Ezúttal felhivjuk sakkozóinkat, valamint azokat az elvtársakat, akik még be akarnak kapcsolódni, hogy vasárnap, 22-én délelőtt 11 órakor jelenjenek meg Apáca-u. 9. számú helységünkben. Egyéb felvilágositás hétköznap délután 5—6 óráig fenti helységben Hermann elvtársnál kapható.

A Független kisgazdapárt gyüjtése a drávamenti községek felsegélyezésére. Ezideig a következő adományok folytak be: Független kisgazdapárt ifjúsága Hosszúhetény 400, Független Kisgazdapárt ifjúsága Püspökszenterzsébet 500, Független kisgazdapárt Püspökbogád 4500, Gaszt Lajosné Pécs 50, Marton János Pécs, 500, Teichner Károlyné Pécs 100, dr. Kovács Sándor Vajszló 1000 P, Összesen 7050 pengő.

Szakszervezeti hirek

A Hivatásos Zenészek Szabad Szakszervezete folyó hó 22-i taggyülésére a tagok feltétlen megjelenését kéri a vezetőség. Gyülés kezdete 10 óra.

SZINHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI.

Örvendetes eseményként közöljük, hogy az ország első színházának művészei szerencsésen megérkeztek városunkba és a pécsi Magyar—Szovjet Művelődési Társaság pénteki díszelőadása, amikor Rachmanov „Viharos alkonyat" című színműve került a budapesti Nemzeti Színház előadásában a közönség elé, zsúfolásig telt házat vonzott. A jegyelővétel azt mutatja, hogy a szombat esti „Tartuffe"-t ugyanakkora érdeklődés előzi meg. Felhívjuk közönségünk figyelmét, hogy a „Tartuffe" vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel is színrekerül, hogy alkalmuk legyen azoknak is megnézni, akik a szombati előadásra már nem kaptak jegyet. A „Viharos alkonyat" még vasárnap délután és este is színrekerül.

Műsor:

Szombat este ½8 órakor: Tartuffe.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Tartuffe.

Vasárnap délután 4 órakor: Viharos alkonyat.

Vasárnap este ½8 órakor: Viharos alkonyat.

SZABAD SZÓSZÉK

INTÉZKEDÉST KÉRÜNK!

Fel kell már szólalni amiatt, hogy egyes lelkiismeretlen népbirók nem teljesítik kötelességüket. Legutóbbi egyik kisgazdapárti népbiró maradt el a tárgyalásról s emiatt el kellett azt halasztani. A budapesti lapokban is heves támadások jelentek már meg a pontatlan népbirák ellen s az Uj Dunántúl hasábjain is jelentek meg szemrehányó cikkek, de úgy látszik, ezek a figyelmeztetések még mindig nem használnak egyes kisgazdapárti népbiráknak. Botrányos jelenség, hogy birák és tanuk, ügyész és védők állnak és várnak, a pontatlan népbiró úr pedig hosszas telefonálgatás után esetleg kegyesen megjelenik, vagy — meg sem jelenik. Intézkedést kérünk az ilyen urak ellen, akik a demokráciát igy szeretnék elképzelni. Mindannyian erősen elfoglalt emberek vagyunk, de munkánkat ép az ilyen pongyola együttmüködés miatt nem tudjuk rendesen elvégezni. Vajjon mit nevezzünk szabotázsnak, ha ezt nem? Kérjük az intézkedést, hogy az elmaradó népbirákat mind anyagi, mind erkölcsi tekintetben is felelősségre vonják.

Molnár Imre
Magyar Kommunista Párt
Keresztesi János
Nemzeti Parasztpárt
Hahn József
Szabad Szakszervezetek
népbirák.

*

MIRŐL FOG BESZÉLNI TELEKI?

Olvassuk az Uj Dunántúlban, hogy a Polgári Demokrata Párt vasárnapi népgyülésén Teleki kultuszminiszter ur is megjelenik és beszédet mond. Kiváncsian várjuk, miről fog beszélni, annál kiváncsibban, mert talán arra is feleletet kapunk, miért nevezte ki egyetemi tanárrá Esztergárt, miután a polgármesteri székből eltávolították. Vagy talán a legutóbbi fasiszta tanitási rendszer reformjáról fog beszélni. Tisztelettel egy vasmunkás.

*

AZ EMELKEDŐ CSATORANJÁRULÉK

Az Uj Dunántúl július 14-i számában a háztulajdont terhelő elviselhetetlen terhekről és a házak tönkremeneteléről irott cikkembe súlyos hiba csuszott be részemről. Én agyanis a csatornajárulékot havi 30 P-re kalkuláltam és a ma kifizetett számlából megdöbbenéssel értesültem róla, hogy az havi 267 P-t tesz ki, tehát évi 3204 P-t teend ki, s igy az évi tulkiadás erre a házra a legcsekélyebb tatarozás nélkül 4044, azaz Négyezernegyvennégy pengőt tenne ki.

Sziveskedjenek az arra illetékesek felvilágositani bennünket arról, hogy ezt a háztuljdonos miből fizesse?

Dr. K. A.

TANÜGYI HIREK

A községi polgári leányiskola I. (első) osztályában a folytatólagos beirás július hó 23-án, hétfőn délelőtt 9 órakor lesz a Petrezselyem-utcai óvoda tantermében. A szülők megnyugtatására közlik, hogy az osztály párhuzamositása lehetővé teszi minden felvételre jelentkezett tanuló beirását.

MEGBIZHATÓ, szorgalmas mindenes, egész napi elfoglaltságra, azonnal felvétetik. — Leveleket „Gyermekszerető 2655" jeligére a kiadóba kérek.

W. C.-t, használtat vennék. — Cim: Knieszné, István-u. 33/2. Ugyanitt asztalosanyag eladó.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Grábóc (Tolna m.) rk. egyházközsége pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett II. sorsz. tanitónői állásra. Fizetés törvényes. Húsz százalék a helyi hozzájárulás, többi államsegély. Lakás természetben. Ha tanitónő nem pályázik, férfit is választunk. Határidő 21 nap.

Plébánia Hivatal.

GYERMEKKOCSI, steppelt, vajszinű, mély, békebeli szép kivitelben, eladó. Érdeklődni: Schön Nándor, cipészüzlet, Inczédy D. u. 9/1.

BÉLYEGGYÜJTŐK! A Magyar Bélyegkatalógus 27-én megjelenik, speciális résszel kibővitve. Ára 60 pengő, viszonteladóknak 20% engedmény. Vidékieknek a pénz előzetes beküldése mellett, bérmentve küldöm. **Merkur Bélyegüzlet**, Pécs, Széchenyi-tér 6. sz.

ÚJ BÉLYEGÜZLET! Legújabb katalógusunk szerzőjének irodája megnyilt. **Pécsi Filatélia**, Apáca-u. 1. I. emelet.

ÚJ BÉLYEGKATALÓGUS 27-től kapható a szerzőnél. **Pécsi Filatélia**, Apáca-utca 1. I. em. Tel.: 14-34.

ELADÓ szürke férfiöltöny, erős termetre, egy fekete öltöny középtermetre, tavaszi, átmeneti és téli nagykabátok jutányos áron. Mátyás Flórián-u. 8. sz.

KOSÁRFONÓSEGÉDEK, segédmunkások (nők) állandó munkára, magas fizetésel felvétetik. Gócza József, kosárfonómester, Katalin-. 2.

VENDÉGLŐ vidéken, 12 vagon búzáért eladó, 10 évi törlesztésre. **VILLATELEK** 228 négyszögöl, Balatonkenesén, 70.000 P. **Laky**, Kossuth L.-u. 7. szám.

TÁNC-tanulás magánúton. Fellner tánctanárnál. Városház utca 2., félemelet. Telefon: 30-65.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. **Iván**, Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

GYERMEKKOCSIT, 1 modern, mély, kifogástalan és 1 modern sportkocsit keresek. Értesítést: 20-07 telefonon kérek.

MINDENNEMŰ átalakitási, épitési és tatarozási munkákat vállal épitési vállalt. Pécs, Dr. Várady Antal-u. 22. Tel. 17-36.

VIDÉKI LEÁNYKÁT első polgárista kisleányomhoz idevennék a tanévre. Kertes úri ház. Fizetés természetben. Cim: Nagyvárad-u. 8.

MINDENES, jól főző nő azonnalra felvétetik. Nagy, Toldi Miklós-u. 2. II. em.

ÉRTESITEM az igen tisztelt közönséget, hogy a hozám beadott ruhákat a jelzett időben elvinni szíveskedjenek, különben napi áron számitjuk. Tisztelettel: **Schneider Lászlóné**, vegytisztító, Deák-utca. 4.

MEGBIZHATÓ, rendszerető bejárónőt azonnalra felveszünk. Benyovszky M.-u. 3. sz. II. em. 3. ajtó.

ELADÓ egy vitrin. Bányatelepi-út. 1.

FLY-TOX, KARBOLINEUM, surolószerek, kefék, piperecikkek: **Szivárvány** festékszaküzletben, Irgalmasok-u. 3. sz.

FODRÁSZATI GÉPEK, anyagok **Kokály D. Károly** fodrászmesternél eladók. Felsőmalom-u. 1. sz.

ASZTALOSSEGÉDET jó munkást felvesz, Deák-u. 13., asztalos.

MŰJÉG ELADÁS
Pécs thj. város jéggyárából
(Közvágóhíd. Tel.: 21—49.
Eladási árak táblánként (12·5 kg.)
Jéggyárban átvéve . . . 8.— P
Házhoz szállítva . . . 11·— P
Előjegyzés és befizetés eszközölhető:
1. Pécs város Idegenforgalmi hivatalánál, Városháza Tel.: 10—79.
2. A jégszállító-fogatok kezelőinél a helyszinen.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

ELADÓ egy vasrámás, acélrugózattal ellátott rekamié. Légszeszgyár-u. 10. sz. 2. ajtó.

MÉRLEGKÉSZITŐT felvesz az Első **Pécsi Bőrgyár rt.**

ÚJ ÉS HASZNÁLT RUHÁK vétele. Gr. Benyovszky M.-u. 20. **Hermann.**

KOMOLY egyéntől könyvelni megtanulnék. Vennék étkészletet, szőnyeget, lakásberendezési tárgyakat. Cim: **Stohl Éva**, Pécs, Fiume-u. 41. II.

ÁRVALEÁNY vagy magányos nő, tisztviselő-családnál otthont találhat, háztartási munkák elvégzése ellenében. Leveleket „Gyermekszerető" jeligére a kiadóba kérnek.

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő használt, mély gyermekkocsit vennék. **Tamásné**, Kazinczy-u. 2.

NŐSULNE, önálló iparos legényember, 25—30 évesig, leány vagy gyermektelen özvegyasszony ismeretségét keresi. Lehet vidéki is. Leveleket „Árva előnyben 6593" jeligére a kiadóba kér.

KI TUD Stercz József honvédról? 316 számú vöröskeresztes hadikórházból, Györszentmártonról irt utoljára. Értesítést Stercz Józsefné, Hercegtöttös címre kérek.

EGYEDULÁLLÓ 32 éves leány vagyok, hozzámennék 35—40 éves férfihez. Egy-két gyermek nem akadály. Leveleket 6577 számra a kiadóba kérek.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készit, javit, átalakit **Binger** aranyművesmester. Pécs, Szt. Vince-u. 3.

ELADÓ egy 120-as basszusos tangóharmonika, vagy kisebbért elcserélhető. Mecsekszabolcs, Attila-utca 10. szám.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javitom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

TISZTA bútorozott szobát, két személy részére keresek, ha lehet, konyhahasználattal. Ajánlatokat „Biztos fizető 6567" jeligére a kiadóba kérek.

EGYPÁR és egyes lószerszám eladó. Petrezselyem-u. 31/1.

5 HP ÉS 1½-ES VILLANYMOTOR eladó. Kolter, Munkácsy M.-u. 12.

NŐIKERÉKPÁR, új gumikkal, kifogástalan állapotban, eladó. Márton-u. 8., első ajtó.

A SZŐVŐSZAKMÁBAN elhelyezkedni kívánó munkásokat, azonnali díjazással felvesz **„Orsovai Szövőde"**, Rákóczi-út 35.

ÉVES irodai gyakorlattal rendelkező, 4 középiskolát végzett fiatalember elhelyezkedne, vidékre is. **Bányai László**, Pécs 7., Újhegy, II. dülő-út.

ELADÓ egy kétkerekű tragacs. Tettye-utca 35. szám.

ELADÓ egy vajszinű, mély gyermekkocsi. Gr. Zichy Gyula-u. 15.

FEJŐS kecskét vennék! Ajánlatok: **Kézimunkaüzlet**, Ferenciek-u. 12.

SZABÓ-VARRÓGÉP eladó. Felsőmalom-u. 9. sz., II. udvar, 12. ajtó sz. **özv. Hauiné.**

ELCSERÉLNÉM 6 szobás, összkomfortos, belvárosi lakásomat, 3 szobás belvárosi összkomfortos lakással. Érdeklődni lehet „Régi bérű 2668" jeligén Nagyflórián-u. 18. alatt.

TŰZÁLLÓ FŐZŐEDÉNYEK kaphatók. Szőnyi, Lukafai Üvegraktár, Pécs, Király-u. 14.

KOCSMAI és bolti berendezés szabadkézből eladó. Ugyanott kocsma is kiadó. Babarcszőllős, hsz. 9.

SZÉN ismét kapható dr. Zsámárnénál. Befizetés 2—5-ig. Pacsirta-u. 8.

ÉPITÉST, átalakitást, tatarozást vállalok. **Hohman Mátyás**, Felsőbalokány-utca 32. szám.

2 DRB. 4 hónapos magalica süldő eladó. Érdeklődni: Tortyogói vízművek, Horváth.

JAVITÁST gyorsan készit, Ábrahám kárpitos Pécs, Deák-u. 2. Tel.: 33.-46

BÚTOROZOTT szoba, fiatalember részére kiadó. Légszeszgyár-u. 10.

EGY MANGALICA süldő eladó. Kisszokó, Makai-út 5. sz.

ELADÓ egy férfi, strapakerékpár és egy igáskocsi. Érdeklődni: Pécs, Szigeti-út 30. I.

ERŐS TERMETRE, tiszta gyapjú, fekete férfiruha, 2 párna, 2 szék, 1 éjjeliszekrény eladó. Cim: Ráth-u. 41., 8. ajtó.

31 ÉVES tisztviselő, házasság céljából, ezúton keresi azon jobb családból származó, 24—30 éves, vidéki leány ismeretségét, kinek bútora és némi ingatlana van. Fényképes választ „Összel 6540" jeligére a kiadóba kér.

EGYTAGBAN lévő 12 kat. hold szántóföld bérbe, vagy felesbérbe kiadó. **Szilvási** ig. tanitónál, Ócsárd, Baranya m.

ZONGORA, kitűnő hangú, rövid, keresztházos, eladó. Tel..: 27-01.

ELADÓ: 1 ajtó tokkal, 3 matrac, 1 vasutas (élelmezési) táska, 2 pár 41-es magasszárú férficipő, 1 munka mackóruha, 2 pár gyapjúzokni, takaró, stb. Lakás és üzlet Király-u. 49. Tel.: 38-61.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

ELADÓ, vagy elcserélhető egypár lóért egy 4-es magánjáró, 8 légkörös, teljesen üzemképes **cséplőgarnitura**, mérleggel, 500 kg súllyal, emelővel, fecskendővel, szíjazattal, elevátor nélkül, Hofferr-kazánnal és cséplővel. Megtekinthető: Légszeszgyár-u. 10. 2. ajtó.

BÉRBE ADNÁM, mindent termő tanyásbirtokaimat, 100 holdas és szőlőimet felesbe. Gazdasági épülettel, cselédlakások. Lakóház van a faluban. **Csiszár**, Nagyharsány.

ELCSERÉLNÉM 4 szobás, parkettás, összkomfortos, kertes családi házamat (a gyermekklinika közelében, 158 négyszögöl), kisebb (kb. 2 szoba, hall, fürdőszoba, stb.) házért vagy öröklakásért, lehetőleg szép kilátással. Az értékkülönbözet készpénzben, esetleg terményben fizethető. Érdeklődni d. u. 3—5 között, Szabadság-u. 8. sz.

REKAMIÉK vagy választékban, Ábrahám kárpitosnál Pécs, Deák-utca 2. sz. Telefon: 33-46.

JÓKARBAN lévő férfikerékpár eladó, Felsőbalokány-u. 16/2. Érdeklődni délelőtt.

ELADÓ: kókusz-, futó-, ebédlőszőnyeg és gyapjútakaró. Perczel-u. 13. félem. 2.

KERESEK a város belterületén raktárnak alkalmas pince, szuterén vagy más földszinti helyiséget. Ajánlatokat „Üveg, porcellán 6571" jeligére a kiadóba kérek.

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. Cim: Ráth-u. 33.

PÓTVIZSGÁRA, érettségire, magánvizsgára eredményesen előkészit okl. középisk tanár. **Bárd Miklós**, Mátyás Flórián-u. 13. Tel.: 33-75.

VAJSZINŰ, mély, gyermekkocsi eladó. Ignác-u. 6. (Ótemető-utcánál.)

KÖZÉPKORÚ, elvált tejg. számtartó, élettársul keres 25 év körüli feltétlen tisztességes, vidéket szerető, gazdasághoz értő hajadont. Hasonlókorú hadiözvegy is lehet. Ajánlatot „Uj élet 6559" jeligére a kiadóba kér.

MENEKULT állami tisztviselőnő bútorozott, vagy üres szobát keres konyhahasználattal, esetleg a Rákóczi-út környékén. Címeket 6557 számra a kiadóba kér.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR (Független Kisgazda Párt) — DR. BOROS ISTVÁN (Magyar Kommunista Párt) — POZSGAY GYULA (Szociáldemokrata Párt)

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 164. szám. Ára 3 pengő. Pécs, 1945 július 22. Vasárnap.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Churchill miniszterelnök külön megbeszélést folytatott Sztálin generalisszimusszal

Franco elnöklete alatt ujjáalakult a spanyol kormány — A belga miniszterelnök szigorú bírálatot mondott Lipót királyról a belga képviselőházban

Potsdami jelentés szerint Churchill, Sztálin és Truman folytatták tanácskozásukat. Figyelmüket eddig főleg a gazdasági és politikai kérdések foglalták le.

Churchill és Sztálin szerdán este külön háromórás megbeszélést tartottak, amelyen csak a tolmácsok vettek részt.

Berlin amerikai zónájában Truman elnök megjelent a szertartáson, amelyen felvonták a csillagos lobogót az amerikai parancsnokság épületére.

Truman elnök az ünnepségen mondott beszédében többek között ezeket mondotta:

„Az Egyesült Államok népe reméli, hogy egy jobb és békésebb világnak nézünk elébe, olyan világnak, amelyben nemcsak néhány kiváltságos, hanem kivétel nélkül minden ember élvezheti az élet örömeit!"

A szertartás jelentőségéhez tartozik, hogy ugyanez a lobogó lengett a washingtoni Fehér Ház kupoláján 1941 december 7-én, a pearl-harbouri japán orvtámadás napján. Jaján totális veresége után ugyanezt a lobogót fogják kitűzni Tokióban.

A brit megszállási körzetben készülnek a győzelmi díszmenetre, amelyen valamennyi angol fegyvernem csapatai felvonulnak Churchill előtt.

ÁTALAKULT A SPANYOL KORMÁNY

A spanyol kormány Franco elnöksége alatt újjáalakult.

Franco új lépésével félúton állt meg a fasiszta rendszer visszaélései és az alkotmányos posztulátumok között.

Arese, a falangista párt főtitkára, aki eddig tárcanélküli miniszter volt, lemondott, viszont Questa tábornok, a falangista párt egyik megalapítója és fanatikus harcosa, igazságügyminiszter lett. A katonai tárcákat hivatásos katonák és tengerésztisztek kapták. Artago, a spanyolországi Actio Catholica elnöke lett a külügyminiszter. A pénzügy-, belügy-, közoktatásügyi és egészségügyi miniszter, a falangista párt tagjai, megőrizték tárcájukat.

Diplomáciai tudósítók úgy magyarázzák a részleges kormányalakítást, hogy Franco közeledni próbált a Vatikánhoz és Franciaországhoz.

A világ demokratikus közvéleményét azonban semmiesetre sem elégítheti ki ez a félmegoldásnál is kevesebbnek mondható kormányalakítás.

A falangista párt bűnlistáját sokkal nagyobb dolgok terhelik ahhoz, semhogy részt kérhessen az új világrend közösségében.

A CSEHSZLOVÁK KÜLKERESKEDELMI MINISZTER NYILATKOZATA CSEHSZLOVÁKIA TERÜLETI IGÉNYEIRŐL

Dr. Ripka csehszlovák külkereskedelmi miniszter befejezte londoni tárgyalásait az angol és amerikai külkereskedelem képviselőivel és hétfőn utazik vissza Prágába. A pénteki sajtóértekezleten nagy megelégedéssel nyilatkozott a tanácskozások eredményéről.

Csehszlovákia Németországgal szemben támasztott területi igényeiről kijelentette, hogy ezek elsősorban Ratiborra, Leobschützre és a szilé-ziai Glatzra vonatkoznak.

Dr. Ripka szerint a csehszlovák—német határt a hegygerincek vonulatától a német völgyekig kell kitölni.

A BELGA MINISZTERELNÖK SZIGORÚ ÍTÉLETET MONDOTT LIPÓT KIRÁLY FELETT A BELGA PARLAMENTBEN

A belga liberális párt állandó bizottsága összeül, hogy megtárgyalja az általános politikai helyzetet és a kormány összetételének kérdéseit. A liberális pártnak ezt az ülését a királykérdéssel kapcsolatos képviselőházi vita után fogják megtartani. A pénteki vita során

Van Acker miniszterelnök számbs megbocsáthatatlan hibát vetett Lipót király szemére, akinek ezekért a hibákért le kell mondani trónjáról.

A király magatartása a német invázió idejében eltért az ország nagy többségének viselkedésétől. Az uralkodó környezete nemcsak, hogy nem bátorította a belga hadsereget ellenállásra, hanem ellenkezőleg, elítélte a belgákat, akik megkísérelték a csatlakozást az Angliában toborzott belga alakulatokhoz. Lipót saját akaratából kívánt találkozni Hitlerrel és saját elhatározására ment Németországba.

A belga kommunista párt egyik képviselője kijelentette, hogy pártja nem a monarchiát ellenzi, hanem Lipót király személye ellen küzd. Az egyik szocialista képviselő pedig közölte, hogy

abban az esetben, ha Lipót király a parlament akarata ellenére megkísérelné a visszatérést, a dolgozók tömegei általános sztrájkba kezdenének.

A konzervatív párt szónoka alkotmányellenesnek bélyegezte a vitát. „Csak a király — mondotta többek között — illetékes a lemondásban dönteni függetlenül attól, hogy a parlament miként határoz."

Az alkotmányjogi vitát kedden folytatja a parlament. A vita kimenetele nem lehet kétséges.

A belga képviselőház többsége, mint ahogy a nép többsége megvonta bizalmát a németek előtt meghajoló uralkodótól és nem elégszik meg a Lipót által hozott félmegoldással. Lemondást kíván és nem a visszatérés elodázását.

A konzervatív párt szónokainak szembefordulása a népakarattal, csak azt bizonyítja, hogy a reakció még nem adta fel a harcot és hol nyiltan, hol burkoltan, de folytatja a harcot a saját céljaiért.

MEGINDUL AZ ÉLET A SZOVJET MEGSZÁLLÁS ALATT ÁLLÓ NÉMETORSZÁGBAN

A szovjet megszállás alatt lévő német lapok a német demokrácia fejlődésével foglalkoznak. A vörös hadsereg azt a feladatot tűzte ki maga elé, hogy a német városokban az ottani demokratákból helyi testületeket alakítson. E testületek végezték el a legszükségesebb helyreállítási munkálatokat. A közüzemeket rendbehozták, az ellátást szabályozták. A legtöbb városban már rendes élet folyik. Egyes városokban élénk kereskedelem alakult ki. E hatóságoknak a legnagyobb tevékenységet kell kifejteniök, hogy jóvátegyék Németország bűneit és segítsenek a demokratikus átalakulásban. Erre minden lehetőségük megvan. A vörös hadsereg belevitte a szervezőszellemet a német városok életébe. E szervezés a kultúréletben is megnyilvánul. A mozik, színházak megnyiltak, a művészek és írók ismét munkába állhatnak.

AMERIKAI SEGITSÉG OLASZORSZÁGNAK

Olaszország ez év novemberében 100 millió dollár értékű amerikai árut kap a kölcsön- és bérletszerződés keretében. Washingtonban kijelentették, hogy a segélyt az amerikai csapatok olaszországi tartózkodása és Olaszország részvétele a távolkeleti háborúban teszi indokolttá.

Olaszország gazdasági és politikai helyzetének javulása azt mutatja, hogy az olaszok ügyes politikájukkal fokozatosan visszanyerték a szövetségesek bizalmát. A „tengely" hajdani déli vége 180 fokos elfordulás és elvitathatatlan nagy háborús áldozatok meghozatala után megtalálta az egyedül helyes utat, amely az ország boldogulásának biztos záloga.

LAKÁSÜGYI REFORM ANGLIÁBAN

Az angol önkormányzati hatóságok széleskörű felhatalmazást kaptak, hogy leküzdjék a lakáshiány nehézségeit.

Mától kezdve minden üresen álló ingatlant a fennálló szabályok alapján le lehet foglalni és új lakók rendelkezésére bocsátani.

A felhatalmazás 1200 font erejéig támogatja egyes esetekben az új építkezéseket és a háborúban megrongált házak újjáépítését. Eddig 100 font volt a határ.

Az angol lapok nagy fontosságot tulajdonítanak az új intézkedésnek és rámutatnak arra, hogy a közvélemény addig nem elégedhetik meg a kormány politikájával, amíg meg nem oldja az égető lakáskérdést. A kormány most megmutatta, hogy nem a háztulajdonosok szempontjait tekinti fontosnak, hanem a közösségét.

A lakásügyi reform érdekes állomást jelent Anglia belpolitikai életében és azt mutatja, hogy

még az az ország sem zárkózhatik el a kollektív irányzat követeléseivel, amely legnagyobb híve volt a tulajdonjog és egyéni szabadság sérthetetlenségének.

Megértjük tehát azt is, hogy Anglia letért a „my house — my castle" (az én házam, az én kastélyom) hagyományos kultuszáról.

A TRIESZTI SZTRAJK MÉRETEI

A belgrádi rádió jelentése szerint a trieszti antifasiszta szervezetek által megindított július 18-i sztrájk méreteire jellemző, hogy abban 150.000 trieszti munkás és egyéb alkalmazott vett részt.

A trieszti kérdéskomplexum különösségéhez tartozik, hogy a sztrájk napján két angolszász hajó futott be a trieszti kikötőbe, Jugoszláviának szánt anyagi segítséggel.

A belgrádi rádió szerint a sztrájkoló munkások megtagadták a hajórakomány kiszállítását, bár ez esetben nem a jugoszláv érdekeket szolgálták, de az elvi szempont erősebb volt, mint az anyagi érdek. Viszont a hivatalos londoni és washingtoni politikát sem befolyásolja úgy látszik lényegében a trieszti angolszász megszálló hatóságok és a Titóék mellett kardoskodó antifasiszták surlódása.

Az angolszászok továbbra is a legmesszebbmenőbben segítik az új Jugoszláviát élelmezési és ipari utánpótlásukkal.

Nézzünk a szemébe

a fészkelődő reakciónak, jelentkezzen az akár nyiltan, akár sunyi, alattomos módon. Jelentkezzen akár vidéki levitézlett nagyságoknak a parasztság közt lappangó bujtogató zavarkeltésében vagy városi exkluzív társaságok titkos haditerveket kovácsoló mesterkedésében. A keztyűskéz politikának véget kell vetni úgy közigazgatási-rendészeti, mint népbiráskodási területen. Fel kell váltani ezt az erős kéz politikájának, ha azt nem akarjuk, hogy a mindjobban felbátorodó reakció vakondok munkáját, nyilt, álcázatlan, harciformába vigye át. A demokrácia kihúzta a földet a legsötétebb reakciós réteg, az ezerholdasok lába alól, amikor a jogtalanul bitorolt ezerholdakat azoknak adta oda, akiket a valójában megillet. Az ezerholdas népnyúzók azonban cseppet sem hálásak azért, mert a demokrácia nagylelkű volt irántuk, amikor a kezükben hagyott még elég nagy földet ahhoz, hogy rendes megélhetésüket abból biztosíthatják. Hálából a reakciónak ezek a legsötétebb lovagjai még azokat a rétegeket is a demokrácia ellen szervezik, akiket az hozzásegített évszázados álmuk megvalósításához, a föld birtoklásához.

De jelentkezik a reakció egyes demokratikus pártok belső életében megnyilvánuló, mindgyakrabban feltünedező jelenségekben is. Hiába áltatják magukat egyesek és egyes pártok azzal az önámító illuzióval, hogy rend van a függetlenségi front szénája körül. A legutóbbi miniszterválságok is ellent mondanak ennek, de ellent mond még azonkívül sok más jelenség. Elég rámutatnunk arra, ami éppen ezekben a napokban történik szükebb pátriánkban. Régen tudjuk, hogy a helyi reakció egyes, demokrata köntösbe álcázott lovagjai rossz szemmel nézik, hogy a sok között akad véletlenül olyan párt is, amely becsületes őszinteséggel állja a harcot a reakció gyökeres kiirtására, amely párttal azonban nyilt sisakkal nem elég bátor a reakció felvenni a harcot. Azért folyamodik alattomos eszközökhöz, amely eszközök sorában a denunciálás is fellelhető.

A reakció-fészkek másik, nemkevésbé sötét területén, a közhivatalokban nemkevésbé aljas aknamunka folyik a demokrácia ellen, olyan elemek részéről, akikkel szemben a demokrácia ugyancsak elég nagylelkű volt azáltal, hogy helyükön hagyta őket, holott még csak nem is nyugdíjban, hanem vagy a népbíróságok börtönében, vagy legenyhébb esetben az internáló táborban volna a helyük. De számtalan más területen és körben, számos változatban jelentkeznek a reakció szálláscsinálói, különféle köntösökben. Meg lehetett ezt jóelőre jósolni, hiszen a demokrácia olyan vajszívűséggel látott vaskezet kívánó munkájához, hogy az lett volna a csoda, ha nem ez történik, amiről éppen szó van, hanem valami más.

Számot kell tehát vetni az adott és sokunk által előre megjósolt helyzettel és tétovázás nélkül meg kell fordítani a botot úgy, hogy annak boldogabb vége lendüljön ütésre a rozsdás fogait mutogató gyáva csikasz-had ellen. Mert csupán erről van szó és semmi másról. Kishitűség volna a demokrácia létét, jövőjét félteni ez alattomos, gyáva fajtától, amely most is, mint a multban mindig, a nép megtévesztett, félrevezetett rétegét akarja felhasználni maga a nép-érdek ellen és saját reakciós, hatalom-bitorló uralmának visszaállitását célzó gerillaharc élcsapataként. Az ő bűnös országlásuk következményeként romokban heverő ország újjáépítésének gigászi munkájában verejtékező demokratikus erők nem tűrhetik, hogy ebben a szent, nagy munkában újra összeverődött országvesztő kisded csoportok zavarják és hátráltassák. Népbíróságoknak és közigazgatási hatóságoknak egyaránt a demokráciával szemben fennálló, igazi kötelességük magaslatára emelkedve, kettőzött erővel kell munkához látni. A dzsungel adva van, annak tökéletes megtisztításában részt kell venni a demokrácia minden arra hivatott szervének. Mert csak ha ezzel a munkával végeztünk, azután indulhat meg az eredményes újjáépítő munka.

(—r—s)

A HITLER ELLENI MERÉNYLET ÉVFORDULÓJA

A moszkvai rádió legutóbbi híradásában megemlékezett a Hitler elleni merénylet egy éves évfordulójáról. Gróf Staufenberg jelentéstétel alatt bombát csempészett Hitler főhadiszállására, de a merénylet csak részben sikerült. Ezután rendelték el a totális mozgósítást és Himlerre diktátori hatalmat ruháztak a belső rend fenntartása érdekében.

A Dunántúli Tudományos Intézet kulturális és gazdasági téren szervesen belekapcsolódik az ország újjáépítésébe

Az ország közgazdasági életének egyensúlyba állítása és demokratikus megszervezése mellett nem érdektelen számunkra az a munkateljesítmény sem, amelyet a szellem emberei végeznek azért, hogy a tudomány is lépést tartson a haladó kor tudományos, de egyben demokratikus irányelveivel.

Ezért szükségesnek tartottuk, hogy ellátogassunk a Dunántúli Tudományos Intézet Lánc-utcai székházába, hogy közvetlen szemlélődés és beszélgetés utján tájékozódást szerezzünk az iránt, *milyen tervek szerint kivánja szolgálni a reakciósok által rombadöntött ország nagy ügyét, az újjáépitést egy olyan intézmény, amelyiknek már a multban is az volt a rendeltetése, hogy itt, a Dunántúlon védelmezze meg a magyarság kulturális érdekeit a német művelődés propagandisztikus terjesztésével szemben.*

Akkor ugyanis, amikor 1941-ben, Hóman Bálint volt kultuszminiszter a pécsi egyetem bölcsészeti karát szünetelteti, — módot és lehetőséget biztositott a német tudomány képviselőinek, íróinak és művészeinek, hogy Pécsett egész sor előadást rendezzenek s megszervezzhessék a „Deutsches wissenschafftliches Institut"-ot oly mértékben, hogy ez a kulturális előretörés, *ez a germán-szellemi-métely már nemcsak Pécsre hatott ki, hanem veszélyével fenyegette az egész Dunántúlt.* Égetően szükségessé vált tehát a dunántúli magyar kulturális élet megszervezése, egy olyan mozgalom megindítása, amelyik az akkori idők ellenére is bizonyos frontot képviselhetett a magyar érdekek védelmében.

Igy alakult meg 1943-ban a Dunántúli Tudományos Intézet, amelynek vezetésével az akkori kultuszminiszter, Szinnyei-Merse Jenő dr. Szabó Pál Zoltán egyetemi tanárt bizta meg. Eredetileg tizenöt intézeti tanár munkábaállítását tervezte a miniszer és az intézet évi javadalma 150.000 pengő lett volna, — ez a terv azonban a kivitelnél olyképpen módosult — valószinüleg a németbarát politikusok befolyására — hogy az *évi dotáció lecsökkent 25.000 pengőre, a tervezett tizenöt tanár helyett pedig az intézet vezetőjével, dr. Szabó Pál Zoltánnal együtt csupán egy kapott kinevezést, dr. Hegedüs Lajos magyar nyelvész-tanár Debrecenből, akinek a pályázatát is nyujtották addig-addig, hogy csak a mult év őszén kerülhetett le Pécsre és állhatott munkába az intézetnél.*

Jóval később került az intézethez dr. Babics András történész is, úgyhogy a tulajdonképpeni munkát ő már csak a felszabadulás után kezdhette meg. Az intézet ma két csoportra osztja munkatársait, — belső- és külső-munkatársakra. A belső munkatársak csoportját az intézet kinevezett tanárai alkotják, — akik szervezik mindazokat a tudósokat, írókat, művészeket, gazdasági szakembereket, akik a Dunántúllal foglalkoznak. A cél, hogy az intézet ne csupán az elméleti tudományok síkján mozogjon, hanem minél közelebb juthasson a való élethez.

Nyilatkozatok az intézet legfontosabb feladatairól

Ezzel kapcsolatban kérdést intéztünk az egyes munkatársakhoz, — tájékoztassák a közönséget, mi az a munka tulajdonképpen, amit most végeznek.

Mindenekelőtt dr. Szabó Pál Zoltán nyilatkozatát közöljük.

— Én természetesen szaktárgyamhoz hiven — mondja — gazdaságföldrajzi irányban dolgozom és főleg a gazdaságföldrajznak földtani vonatkozásai érdekelnek. A legfontosabb probléma ma: *városunk megsegítése a viz-ellátás terén, — elegendő ipari-viz feltárása, továbbá Baranyavármegye gazdaság-földtani értékeinek felkutatása és szakszerü tudományos átmunkálása.* A pécsi hajózó- és öntözőcsatorna tervét az intézet szintén nyilvántartja és külső munkatársunkkal, Fehér Miklós mérnökkel együtt szivügyünknek tekintjük e fontos terv megvalósítását.

Az intézet másik belső munkatársa, dr. Hegedüs Lajos magyar nyelvész, egyetemi magántanár, érdeklődésünkre a következőkben válaszol:

— Miután a demokratikus Magyarország a régitől eltérően, — egészen új alapokra akarja fektetni a nevelést is, a nép nyelvét kutatom, — hanglemezre veszem fel, amely hanglemezek anyagát az intézet átírva, kiadvány gyanánt akarja közkincsé tenni, hogy azokat középiskolákban, egyetemeken, színiiskolákban felhasználva — *a tanulók ne könyvekből, hanem közvetlen hallás után ismerjék meg és érezzék a magyar nyelv zeneiségét, színességét és zamatát.* S ez az izes magyar beszéd hallomás útján mély magyarság-élményt adna a tanulóknak, az eddigi elferdített többé-kevésbbé rosszul tanitott magyar nyelv helyett. Ennek a munkának alapja máris készen van, egy tizéves mű, amelyik „Népi beszélgetések az Ormánságon" címmel kerül majd kiadásra.

A rendkivül érdekes beszélgetés után dr. Babics András történelem tanár nyujt rövid tájékoztatást munkájáról.

— Itt, a Dunántúlon — mondja — még rendkivül nagy feladatok előtt állunk, még alig van mód arra hogy átfogó tudományos képet nyerjünk. Az erre vonatkozó alapvető munkásságot szükebb környezetünkben már megkezdtem. Most dolgozom a „Pécskörnyéki szénbányászok szociális története" cimü munkán, amely témakört igyekszem dunántúli viszonylatban is kibővíteni. *Kutatásom nemcsak a nagyipari munkásság, hanem a mezőgazdasági munkásság gazdasági és társadalomtörténetére is kiterjed.* Ez utóbbi vonatkozásban kutatómunka folyik a Dunántúl mezőgazdasági termelésének története cimen is.

Ebbe a hatalmas munkaprogrammba méltán kapcsolódik bele a külső-munkatársak nemes versenye ,amelyiknek egyik képviselője dr. Angyal Endre középiskolai tanár, aki az intézet főleg délszláv irányú kapcsolatait kivánja kézbentartani.

— Két munkakör áll elsősorban érdeplődésem középpontjában — mondja dr. Angyal Endre. Az első a Dunántúl művelődéstörténete. Sokat beszéltek az elmult években a Dunántúl kultúrális jelentőségéről, sajátos arculatáról, de igen kevéset tettek érte, hogy ennek a sajátos arcnak egyes vonásait megvilágitsák. Ezeket a hiányokat szeretném én utazásokkal pótolni. Célom az, hogy a dunántúli művelődés főbb korszakait monografikus formában feldolgozzam. A másik témakör a Dunántúl és általában az egész magyarság kelet-középeurópai kapcsolatainak feltárása. *Ma különösen fontos, hogy a magyarság és a szlávság történelmi és művelődési összefüggéseit átértékeljük és öntudatositsuk és ezáltal is elősegitsük a helyes, demokratikus történetszemlélet kialakitását.* A Dunántúl szerepe ezen a síkon elsőrendü fontosságú, hiszen a magyarság ezen a területen érintkezett nemcsak a déli, hanem a nyugati szlávokkal is. Ennek az összefüggésnek kultúrális vetületét szeretném néhány munkában feltárni.

Meg kell segiteni a fontos munkát végző intézetet

Lázas munka folyik minden téren és számos anyag van már együtt, amit csupán megfelelő anyagiak miatt nem tudnak közkinccsé tenni.

Sorozatos kiadványokkal és önálló könyvek megjelentetésével szeretné pótolni az intézet azokat a hiányokat, amelyek fennállnak, — *ehhez azonban a társadalom támogatására is szükség van. Általános kultúrális és nemzetgazdasági érdek, hogy azok a magánosok, vállalatok és egyéb intézmények, amelyek ma nagyobb összegek felett rendelkeznek, juttassanak a Dunántúli Tudományos Intézetnek,* mert Budapest borzalmas katasztrófája és az ország pusztulása következtében az intézet állami javadalmat nem kapott s eddig is a gyüjtésekből befolyt összegek segitették fennmaradását. A Dunántúli Tudományos Intézet ma Magyarországon az egyetlen működő területi tudományos intézet s nem lehet közömbös a társadalomra nézve, hogy miként folytatja további munkálkodását. Ha helyzete anyagiakban is megszilárdul, működési körét még szélesebb irányokba kivánja kiterjeszteni.

Hisszük, hogy a társadalom meg fogja érteni ebben a kérdésben is a kor szavát s nemcsak anyagi támogatásával biztositja majd az intézet fennmaradását, — hanem azok az egyesek, akiknek birtokában felesleges, de a tudományos kutatásoknál felbecsülhetetlen értéket képviselő könyvek, térképek, vagy képek vannak, ezeknek átengedésével fogják segiteni az intézet további eredményes munkáját.

Béky Julia dr.

Dr. Boros István érdekes előadása vezette be a Magyar-Szovjet Társaság péntek esti díszbemutatóját

Felejthetetlen színházi élményt nyujtott a „Viharos alkonyat"

A Magyar-Szovjet Társaság rendezésében és díszelőadás keretében, a város és a megszálló hatalom vezető személyiségeinek jelenlétében került bemutatásra Pécsett Leonid Rachmanov, a nagy orosz drámairó „Viharos alkonyat" cimü színműve. Az előadás fényét fokozta, hogy a darabot a budapesti Nemzeti Színház művészeinek tökéletes előadásában élvezhette végig a pécsi közönség.

A díszelőadás a szovjet és magyar Himnusz hangjaival kezdődött, majd dr. Boros István főispán mondott ünnepi beszédet.

„A magyar reakció és fasizmus — mondotta többek között — úgy igyekeztek feltüntetni a Szovjetuniót, mintha az kimondottan a kultúra legelkeseredettebb ellensége volna. Aljas céljaik leplezésére a háborúról úgy beszéltek, mintha azt inkább eszmei alapon, az európai kultúra védelmében indították volna el és nem hódítási szándékból. *A „kultúra megmentőiként" akartak fellépni azokkal szemben, akik a kultúrának őszintébb tisztelői voltak, mint mi akkor is, amikor az 1917-es forradalomban és az azt követő négy esztendős polgárháborúban egy egész világot — a régi cári Oroszországot — rombolták le.* Sőt az orosz forradalom igazi jelentőségét éppen kulturális vonatkozásai miatt kell mérlegelnünk és értékelnünk, mert gazdasági és politikai kihatásai után, ezeknek mintegy követelményeképpen az orosz nép kultúráját emelte oly mértékben a régi fölé hogy aki ismeri a kettő közötti különbséget, hódolattal és tisztelettel beszélhet csak a Szovjetunió lakosságának kulturális felemelkedéséről. Irigykedéssel tekinthet csak erre a kulturális felemelkedésre, mert éreznie kell, hogy noha az embert nem is sikerült mindenben tökéletesebbé tenni a réginél, de megvalósította azt, hogy a lét- és fajfenntartás funkciói helyett, amelyet az európai társadalom magasztosított eszményekké, a társadalmi és emberi igazságot tette eszményévé és a kultúra alapjává."

— Talán felesleges hangsúlyoznom — mondotta dr. Boros István —, hogy nekünk, akik az ezeréves magyar maradiság és német fasizmus karmaiban, történelmi és politikai adottságaink következtében a legjobban voltunk elzárva attól, hogy valamit is megismerhessünk idegen kultúrákból, akiknek csak azt volt szabad vallanunk, hogy a sajátos magyar életforma és igy a magyar kultúra is az egyedüli, ami nemzeti létünk biztositéka lehet, — éppen az adott pillanatban a magyar reakció és fasizmus megsemmisítése után ennek a forrásaiban a régitől tán kevéssé, de *tartalmában és szellemiségében* új kultúrának megismerése épp oly szükséges és kötelező, mint amilyen mértékben kötelező és szükséges a kenyér-problémáinkkal való, mondhatnám mindennapos foglalkozás. Amint ez, úgy amaz is, mint valóban *a lét, vagy nemlét kérdése* mindannyiunkra.

— Mégha sokan a háborús kultúrátlanságok eseteitől megrettenve idegenkednek, vagy azt hiszik, hogy a háború okozta pszihozis jelenségei az elvadulás, eldurvulás, a törvények lábbaltiprása — amelyek végeredményben a legkultúráltabb egyéniséget is kiforgathatják eredeti mivoltából — *nem teremtettek ehhez kedvező talajt, még akkor is azt mondják, hogy ez a kultúrális közeledés, a Szovjetunió és a magyarság közti politikai és gazdasági, de főként kultúrkapcsolatok kiépitése és kimélyitése az az út, amely bennünket elszigeteltségünkből kiemel és mint kisnépet felemelhet.* Mert az az út, amelyet eddig jártunk ismét csak a szakadékba, ez — ha súlyos megpróbáltatásokon keresztül is — de mégis csak a világ szabad és müvelt népeinek közösségébe vezet.

— Ezért lépünk Önök elé, mélyentisztelt hölgyeim és uraim estéről-estére azzal, hogy ime bemutatunk valamit ebből a kultúrából felvilágositásukra, okulásukra és ezért kérjük Önöket, hogy amit felvonultatott az adott esetben a Nemzeti Színház művészi együttesének előadásában, azt ne propagandának vegyék, hanem az orosz, illetőleg szovjet művészet és tudomány legigazibb megnyilvánulásának. Nem hazugságokkal, félrevezetéssel akarjuk Önöket meggyőzni, hanem az igazság erejével akarjuk Önöket meggyőzni.

— Az igazságot tartjuk ugyanis *az emberi élet egyetlen realitásának*, amint az a természettudós is, aki a darabban szerepel és aki nem is költött alak, hanem a valóságban Timirjazef világhirü orosz botanikus alakja. Amint ő, mi is — baloldali magyar értelmiségiek — azért tartunk a munkássággal, azért valljuk az ő eszméiket a sajátunknak is, mert gyülöljük a hazugságot, a hazug és képmutató kultúrát. Amint neki, úgy nekünk sem gyomorkérdés csak a szocializmus s a demokrácia. *Ennél sokkal több.*

Igazság, ideál, amelyekért értelmes és tanult ember csak lelkesedhetik, amelyekért dolgozni, amelyekért áldozatot hozni, részére életcél egyedül lehet.

Mielőtt a színészeknek adnám át a szót, ezeket a gondolatokat kivántam előrebocsátani abban a reményben, hogy akik tán egymástól még távol állunk végül mégis csak egymásra találunk."

Dr. Boros István nagyhatású beszéde után következett Leonid Rachmanov színművének bemutatása. A darab érdekességéhez tartozik, hogy főhőse az életből vett alak, 1917-ben ,amikor a cselekmény lejátszódik, élt Leningrádban egy hetvenötesztendős világhirü tudós: Timirjazev professzor, botanikus és élettani kutató, aki az akkori események világtörténelmi jelentőségét.

Az ő története ihlette meg a leningrádi származású szerzőt, aki színművében bemutatja, *hogyan ragad ki egy hetvenötesztendős tudást a közösség és társadalmi igazság eszméjének szolgálata a tudomány elefántcsonttornyából.* A szerző szilárdan hiszi, hogy az, aki tudományos gyakorlatában megszokta már a lényeg felismerését, a régi társadalomszemlélet csődjének és az új társadalomszemlélet vajúdásának pillanatában felismeri, hogy hol kell keresnie az igazságot és az igazán lényegeset. *Az ilyen ember nem vesztheti el kapcsolatát a néppel és visszatér hozzá, mint az élet és erő forrásához.* Rachmanov egy konszolidáló forradalom művésze és mint ilyen optimista az elmélet és valóság viszonyának a megitélésében. A haladó értelmiség mindenesetre azt a tanulságot vonhatja le a darab tendenciájából, hogy *a tudományok messzi szféráiban élő szellemi vezetők nem vonhatják ki magukat a közösség szolgálatából.* A közösség azzal jutalmazza őket, hogy a régi rendszernél őszintébb és mélyebb hálával adózik az igaz tudomány képviselőinek.

Mint színpadi szerző, Rachmanov nem a feszültség és drámaiság eszközeivel köti le a nézőközönség figyelmét. A „Viharos alkonyatban" hiába keresnénk robbanásig feszült helyzeteket és összeütközést, mint általában a nyugati szerzők darabjaiban. Az öreg professzor és hűséges élettársa minden megrázkódtatás és belső vivódás nélkül lép a közösség szolgálóinak táborába, ahogy az idillikus és pasztellszinekkel megrajzolt életmódjukhoz illik. Külön megemlékezést érdemel az egyes szereplők lélekrajza. Számunkra annál is inkább érdekesek, mert elmult politikai rendszerünk kulturális „kinai fal" politikája miatt nem volt módunkban megismerni az új Oroszország tipusait és azok életmódját.

A szereplő művészekről csak a legteljesebb dicséret és hála hangján emlékezhetünk meg, hogy elhozták közénk a színpadi művészet oly régen nélkülözött tökéletes megnyilatkozását. *Major* Tamás egészen olyan, mint ahogy az új eszmékért lelkesedő leningrádi tudóst elképzeltük. Apró, finom mozdulatok, alig észrevehető szemrebbenések, árnyalatokig kidolgozott hangsúly teszi felejthetetlenné alakitását. Ezt a szerepet csakis ő játszhatta el, akinek szivében nem színpadi, hanem valóságos élménnyé lett a szocialista tan. *Ladomerszky* Margit rendkivül intelligens, egyszerü játéka tökéletes kiséret volt partnere alakitásához. Megkapóan érdekes volt mind játékánál, mind megjelenésénél fogva a forradalmár-tudós szerepében *Rajczy* Lajos. Egész lényéből forradalmi dinamizmus áradt, amely magával ragad mindenkit és amelynek hatása alól nem vonhatja ki magát sem a kritikát gyakorló tudós, sem a szive parancsát követő egyszerü matróz. Érdekes alakitást nyujtott a zendülő matróz szerepében *Peti* Sándor. Fogékony, friss gondolatvilága mindig a helyes utat diktálja neki. Peti Sándor kiválóan oldotta meg feladatát. Jó volt a kicsinyes nyárspolgár asszisztens szerepében *Ungvári*. Szomorú torzképét adta annak a rétegnek, amely részint önző okokból, részint korlátoltsága miatt a multban szembehelyezkedett az új idők parancsával és ezzel saját maga felett mondott ítéletet. Az együttes többi tagjáról is csak a legjobbakat mondhatjuk.

A mély problémákat felvető darab után a pécsi kommunista párt jelenlévő tagjai spontán válaszképpen elénekelték az Internacionalet.

Dr. D. S.

Lehet és szabad-e a demokratikus magyar rendszert okolni a mai áremelkedésekért és nehéz helyzetünkért?

Nézzünk szemébe a reakciónak: Mi volt a helyzet legutóbbi vesztett háborúja után? A reakciós Magyarország még évekkel a békekötés után is az inflációval küzködött — A demokrácia sokkal hamarabb és eredményesebben fel fogja építeni a reakció által tönkretett és végre igazán felszabadult hazát

Egy emberöltő alatt kétszer taszította az országot és a nemzetet végzetes háborúba a reakciós országvezetés. Az első világháború után, midőn a bűnös magyar országvezetés belsőleg is megrendült, a magyar nép egy időre kezébe tudta venni a hatalmat, ekkor azonban az Európa közepén egymagára maradt magyar népet a külföldi reakció támadta meg és a nemzet- és hazaáruló magyar urak segítségével meg tudta fosztani attól, hogy végre úr legyen a saját hazájában. A Szovjetunió akkor még maga is belső szabadságharcával volt elfoglalva és a magyar nép csatát vesztett a külső és belső reakcióval szemben. A Horthy-uralomnak sikerült megkötnie a trianoni békét és ezzel megerősíteni azt az uralmat, amelynek minden fontosabb volt, mint a magyar nemzet — a teljes magyar nemzet! — igazi érdekei. S a reakció alighogy fellélekzett az első ijedtségből, máris megindult azon az úton, amelyen előbb járt és amely nyílegyenesen vezetett Szálasiék germánfasiszta uralmához és ahhoz a katasztrófához, amelyhez hasonló Mohács óta nem volt.

Ma már a vak is látja, kik okozták ezt a katasztrófát, kik tartották sötétségben és kik vezették a magyar nemzetet tragédiája felé. A második imperialista háborúban a fasizmus leveretése végre meghozta a magyar nép számára a szabadságot, meghozta a magyar demokrácia feltámadását, de milyen körülmények között! Most nemcsak a háborút vesztette el az ország, hanem ezenkívül romokban is hever. Hidai nincsenek, városaink nagy része rom, állatállományát csaknem teljesen elpusztította a háború. A magyar reakciós uralom olyan országot adott át a magyar népnek, amely csaknem a pusztasággal egyenlő. A magyar népnek most az új honfoglalás békés csatáját kell megvívnia.

Ez nem frázis, ez véres valóság. Reakciós urai nyomorba döntötték az országot és a nemzetet, aztán vagy eltakarodtak a nyilasokkal, vagy elbujtak idehaza és egy darabig sebeiket nyalogatták, csöndben voltak. De alig telt el pár hónap a háború befejezése óta, a reakció már fölemeli a fejét, sőt merészségében odáig mer menni, hogy támad. Kit támadhat? Azokat az urakat, akik elárulták nemzetüket és az országot pusztulásba döntötték? Akik a mai drágaságot, a nincstelenséget, a nyomort okozták? Mert ez lenne az észszerű! Nem, a reakció szemtelensége határtalan, a reakció a maga suttogó propagandájával azt a népet támadja, melyet tönkretett; a magyar nemzetet. A reakció azt suttogja: imé, viharosan emelkednek az árak, nincs hús, nincs kenyér, az újjáépítés lassan megy, látjátok, a demokrácia nem tud megbirkózni az országépítés feladataival, mindennek a demokrácia az oka.

Azok, akik csak az orrukig látnak, akik könnyen felejtenek, talán el is hiszik ezt a botor és amellett aljas beállítást. Mi tudjuk, hogy abból a szakadékból, amelybe a magyar reakció az országot taszította, nem lesz könnyű a felemelkedés. Mi tudjuk, hogy véres verejtékkel kell dolgozni érte, hogy gazdasági életünket ismét megszervezzük és tudjuk azt is, hogy a magyar demokrácia, a magyar nép mindezt meg is fogja cselekedni. De nyissuk ki a szemünket, magyarok! Ha ma azzal rágalmaznak bennünket, hogy a demokrácia az oka a mai nyomornak és áremelkedésnek, a mai drágaságnak és nincstelenségnek, nézzük csak meg, mi volt a helyzet az első világháború utáni években, amikor nem a magyar nép, hanem a magyar Horthy-reakció volt uralmon. Lapozzuk csak át az 1922 és 1923-ban megjelent Dunántúl régi számait, mi volt akkor a helyzet a drágaság terén? S ne feledjük, akkor már három esztendeje befejezték a háborút, egy esztendeje, hogy Horthyék aláírták a trianoni békét, nem volt megszállás alatt az ország és ami legfontosabb, ép volt ennek a boldogtalan országnak minden városa, minden hídja, működtek vasútjai s nem kellett olyan mélyből elindítani az újjáépítést, mint ma. És mit látunk? A magyar reakció esztendőkkel a háború befejezése után nem tudott megbirkózni azzal a válsággal, amit ő idézett elő; a háború utáni helyzettel, a háború következményeivel. Ne feledjük tehát: esztendőkkel a háború befejezése után. Most pedig átadjuk a szót a reakció akkori hírharsonájának, a régi Dunántúlnak, amely igazán nem vádolható azzal, hogy Horthy-ellenes lett volna. Mit is írt akkor a Dunántúl a drágaságról és egyéb szomorú gazdasági tünetről?

Ezt írta a pécsi Dunántúl 1922—23-ban:

1922 április 1.

A HÚS- ÉS ZSÍRÁRAK ÚJABB DRÁGULÁSA

„Az utóbbi két hét alatt a marhahús 44, a sertéshús 57%kal drágult. Az áremelkedésnek ez a folyamata már olyan magas hullámokat ver, hogy az árvizsgáló bizottságnak és minden más hatóságnak kötelessége a legerélyesebben közbelépni."

ÁPRILIS 8-TÓL DRÁGÁBB LESZ A VILLAMOS

„A különféle javítási munkálatok és a 15%-os béremelés miatt a viteldíjak felemelése vált szükségessé. Erre való tekintettel az igazgatóság elhatározta, hogy a villamos-vasuti viteldíjakat április 8-tól kezdődően 4 koronáról 5 koronára emeli.

Drágábbak lesznek a bérletárak is."

A cikket a következőkkel fejezik be:

„Az igazgatóság végül számol azzal, hogy újabb drágulás lesz minden vonalon és azért már most kimondotta, hogy májusban újabb viteldíjemelésre lesz szükség."

1922 május 23.

HÚSHIÁNY PÉCSETT

„A pécsi húsvágóhidon eddig péntek volt a legforgalmasabb nap. A legutóbbi pénteken, május 19-én, az előző heti 40 szarvasmarha helyett csak 4 darabot vágtak le. Ennek természetes következménye a húshiány, amely nem a leromlott húsfogyasztásnak, hanem az árvizsgáló bizottság által megállapított áraknak a következménye. A mészárosok egyöntetűen azt mondják, hogy az árvizsgáló bizottság árai mellett nem tudnak dolgozni és ezért nem is hajlandók további ráfizetésre."

1922. május 27.

DRÁGUL A MARHAHÚS A LISZT ÉS A KENYÉR

„A mészárosok ipartársulata a szentlőrinci és görcsönyi vásár élő-állat áraknak emelkedő tendenciájára való tekintettel az elsőrendű marhahús árát 130 és 140, a másodrendűét pedig 100 és 120 koronában állapította meg. A pörköltnek való borjúhús kg-ja 130, comb és más finomabb részek ára 150 korona."

„A molnárok bejelentették az árvizsgáló bizottságnak, hogy a búza árának emelkedése folytán a nullás liszt kg-ja 50, a főzőliszté 46, kenyérliszté pedig 4 korona. A pékek a lisztárak emelkedésére hivatkozva, a fehérkenyér árát 42 helyett 43, a félbarnáét 35 helyett 37, a barnakenyérét pedig 32 helyett 34 koronában állapították meg."

1922 június 9.

CUKORHIÁNY PÉCSETT

„A folyton fokozódó drágaság mellé újabban mesterségesen előidézett áruhiány is járul. A közszükségleti cikkek között ez az áruhiány elsősorban és különösen érezhető módon a cukorban nyilvánul meg. A cukorhiány mesterséges előidézésének oka arra vezethető vissza, hogy a már Pécsett lévő, de eddig még visszatartott mennyiséget és az újabb felemelt áron kg-ként 35 koronával drágábban akarják forgalomba hozni."

1922 június 22.

JÚLIUS 1-TŐL 7 KORONA A VILLAMOSJEGY

„A folytonos drágaságra való tekintettel méltányolta az igazgatóság, a villamosvasut alkalmazottainak kérelmét is és 17—20%-ig terjedő fizetés-, illetőleg béremelést engedélyezett. A társaság így megnövekedett kiadásaira tovább fedezetről is gondoskodni kellett az igazgatóságnak. Ezért elhatározták a viteldíjaknak újabb 1 koronával való felemelését.

1922 június 27.

A DRÁGULÓ SÖR

„A budapesti kőbányai sörfőzdék kezdeményezésére valamennyi hazai sörfőzde elhatározta, hogy a sör árát átlag 100-150%-al felemelik. *A legutóbbi sóráremelés óta a kenyér kg-ja 60 korona, a zsír 300, egy ren druha 13—18.000, egy pár cipő pedig 3000 koronára szökött fel.*

A felszabaduláskor a sörárakat 30%-kal leszállították, azóta a szén mázsánként 300 koronára, a sörárpáé pedig 480 koronáról 3.800—4000 koronára emelkedett. A sörgyárnak egy mázsa olyan komlóért, melynek ára valamikor 400 korona volt, most 140.000 koronát kell fizetni."

1922 július 1.

NEM TARTJÁK BE A PIACI ÁRAKAT

„Kevés reménységgel megy ma mindenki a piacra és sok csalódással, keserűséggel távozik onnét. Tengernyi sok pénz kell ahhoz, hogy csak egy napra elegendő élelmet is vásárolhasson valaki. Sok pénzt hagy mindenki a piacon és bizony alig visz valamit haza kosarában.

A rettenetes drágaság mellett az is sok keserűséget okoz a fogyasztó közönségnek, hogy sok lelkiismeretlen elárusító egyszerűen nem akar tudomást venni a maximális árakról és saját maga állapít meg magas árakat. Ma például egy faluši elárusító egy kocsi régi burgonyát hozott be a piacra és 220 koronáért akarta árusítani kg-ját."

1922 október 6.

„Az árvizsgáló bizottság sajnosan tapasztalja, hogy mióta az élőállatok kivitele megindult és a búza ára naprólnapra horribilis magasságra emelkedett, nincs abban a helyzetben, hogy a közszükségleti cikkek áremelkedésének útját állja és így eredményeket képes volna elérni."

1922 október 22.

„A pécsi tejcsarnokok a tej árának 33 koronára való felemelését kérték, — arra hivatkozva, hogy a sáros utcákon nagyon nehéz a vidékről való tejszállítás. Kijelentették azonban, hogy eltekintenek a tej árának emelésétől, ha a bizottság megengedi, hogy a vajat nagyban 790, kicsiben pedig 840 koronáért árusíthatják. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tejre nagyobb szükség van, míg a vaj luxus cikk. Ezen az alapon a kérelmet teljesítette."

1922 október 20.

„Az árvizsgáló bizottság ma délelőtt tartott ülésén hozzájárult ahhoz, hogy a mészárosok a birkahus árát 200 koronáról 260 koronára emeljék."

1922 október 31.

NOVEMBER 1-TŐL 42 KORONA EGY LITER TEJ

„A tejárak emelésére nagy befolyással van a vaj-drágaság."

1922 november 21.

SZÁZSZÁZALÉKOS TANDÍJEMELÉS A KERESKEDELMI ISKOLÁKBAN

„A fiúkereskedelmi iskolában 900.000, a női kereskedelmi iskolában pedig 480.000 korona a deficit és ezt 100%-os tandíjemeléssel próbálják kiegyenliteni."

1923 július 22.

DRÁGÁBB LETT A DOHÁNY

„A trafik ismét drágul. Nem úgy, ahogyan a malmosok és a hentesek szoktatták a közönséget, hogy 10—20, hanem 50—100%-kal."

1923 augusztus 12.

ÚJBÓL MEG KELL ÁLLAPITANI A PIACI ÁRAKAT

„A napról-napra emelkedő drágaság nemcsak az üzletekben növekszik, de hullámaival teljesen elöntötte a pécsi piacot is. A piacon ma oly borzalmas drágulások tapasztalhatók a mult heti árakhoz képest, hogy lépten-nyomon rendőri beavatkozás volt várható. A háziasszonyok legnagyobb része alig tudott vásárolni. Az árak a mult hetieknek két, háromszorosára szöktek fel teljesen indokolatlanul. Kimondhatatlan árakat kértek azokért a szezoncikkekért, amelyek most kaphatók a legnagyobb mennyiségben. A burgonya, tök, zöldbab újdonság korábban olcsóbb volt, mint ma. Megfizethetetlen volt a gyümölcs is. Kuriózumképpen ideiktatjuk, hogy volt olyan görögdinnye is, amelyért 5000 koronát kértek. Pedig valamikor egyike volt a legkevesebbet érő és így legolcsóbb gyümölcsnek."

1923 augusztus 23.

„Augusztus 18-tól kezdve a borbélyok 25%-kal emelik az árakat. Eszerint az egyszeri borotválkozás is már 500 koronába fog kerülni."

Ime, ez volt a helyzet a Horthy-reakció idején, a békekötés után jó egy esztendővel, épen maradt országban, épen maradt hidak és vasutak birtokában. De azt se feledjük, hogy ez csak a kezdet volt. A milliós árak, a nép igazi nyomora még csak azután következtek. A nyomor, a gazdasági küzdelem válságos évei csak ezután jöttek, amig végre Horthyék külföldi segitséggel nagynehezen talpra tudták állitani a megpróbált, nyomorba taszitott hazát.

A nyomort, a nincstelenséget tehát nem a demokrácia és nem az idegen megszállás idézi elő, amint azt az éledő reakció ma beállitani igyekszik, hanem az, hogy bűnös vezetőink az országot ide, ebbe a nyomorba taszitották. Nem feledjük azonban el, hogy ma mégis alapjában más a helyzet. A magyar nép, a legteljesebb magyar nemzet most végleg kezébe veszi önmaga sorsának irányitását és sokkal hamarabb fel fogja épiteni az országot, semmint azt a reakció erői ma hinnék. Ha romokban is hever a mi hazánk, mi azt felépitjük, ha egyelőre az inflációval kell küzködnünk, meg fogunk küzdeni vele, olyan természetű segitség nélkül is, mint amilyennel Horthyék annak idején a szanálást megpróbálták. Ma már gyökerestől más a helyzet. A felszabadult magyar nép mellett ott van nemcsak a győztes Szovjetunió — amely nem feledheti el, hogy szabadságharcában 25 év előtt egyesegyedül a magyar nép küzdött vele itt Európa közepén s hullatta vérét azért, amiért az orosz nép is hullatta — de vele vannak a szövetséges demokratikus nemzetek is. A magyar nép uralmát ma kivülről nem lehet megdönteni, mint Horthyék idején, nem, kivülről csak erősiteni fogják ezt az uralmat! És mi is fogunk külső segitséget kapni, de nem olyant, amilyent Horthyék vártak és kaptak annakidején. A Szovjetunió máris tényekkel mutatta meg, hogy megérti helyzetünket és segitségünkre siet. A magyar demokrácia le fogja küzdeni azokat a gazdasági nehézségeket, amelyeket — ezt ne feledjük soha! — a magyar reakció idézett ránk, s amelyekből a magyar nemzet minden erejét megfeszitve ki fogja küzdeni magát. De reakció itt soha többé talpra állni nem fog, hiába suttog és hiába küldi felénk nehézségeink közepette rossz vigyorát és bűzös lehelletét! Talpra állunk és amit évszadokon keresztül legjobbjaink vesztett csaták között annyiszor akartak: megteremtjük a szabad és erős, demokratikus Magyarországot!

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége tömörülésre szólít fel minden magyar asszonyt és leányt

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége kiveszi részét az ország problémáinak megoldásában. Ezért minden nőnek, aki törődik hazája, családja sorsával, csatlakoznia kell ehhez a szövetséghez, hogy hathatósan munkálkodhassunk a demokratikus ország felépítésén.

Mi, magyar asszonyok, leányok sem maradhatunk el a többi demokratikus ország asszonyai, leányai mögött. Példát kell vennünk a Szovjetunió és Jugoszlávia asszonyairól, leányairól, akik megállták helyüket a békés munkában, de megállták helyüket a háborúban is és fáradhatatlan munkát fejtenek ki ma is az újjáépítésben, a romok eltakarításában, ahol nem hiányozhatnak az asszonyi kezek sem. Ugyanez a munka folyik Jugoszláviában is, ahol 60.000 nő áldozta életét a szabadságért. Kötelességünk tehát, hogy példát vegyünk ezektől az asszonyoktól, mert rajtunk is keresztülgázolt a háború, nekünk is vannak ezreink, akik asszonykezek gyámolítására várnak, — otthontalanná apátlan- és anyátlanná vált gyermekek, akikről gondoskodni elsősorban a mi feladatunk. Be kell kötöznünk a háború által feltépett sebeket, otthonokat kell létesítenünk a romok helyén, egy új, boldogabb életet biztosítani a magyar jövőnek, — a gyermeknek.

Minden magyar asszony, aki megérti, mit jelent számunkra a felszabadulás, mit jelent ez az új, szabad élet a demokratikus Magyarországon, jöjjön közénk, nyujtsunk egymásnak kezet — az értelmiség demokratikusan gondolkozó asszonyai, parasztnők és munkásasszonyok és ez a kézfogás legyen az az elszakíthatatlan kapocs, amelyik biztosítéka lesz a demokrácia szilárdságának. Nekünk, asszonyoknak sem szabad helyet adni sorainkban a reakciós propagandának és mindent el kell követnünk, hogy ennek egyszersmindenkorra véget vessünk, mert mi, asszonyok is egészen más életet képzelünk el a magunk számára mint amit a reakció akar nyujtani nekünk. Tudjuk azt, hogy mint a demokratikus országok asszonyai, a magyar nő is meg fogja állni helyét a szabad élet minden terén, és munkájával ki fogja vívni azokat a jogokat, amelyek egy szebb, boldogabb élet megteremtését biztosítják. És ebben a küzdelemben, ebben a munkában egymásra fog találni minden magyar nő, párt- és társadalmi állásra való tekintet nélkül.

Felelősek vagyunk gyermekeink jövőjéért, ezért fontos, hogy tisztán lássuk, hol a helyünk és mit kell cselekednünk. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége vár minden magyar asszonyt és leányt, hogy bizonyságot tehessünk élniakarásunkról, összetartozásunkról, mert csak így biztosíthatunk magunknak határainkon kívül megbecsülést, itt benn pedig egy szebb és boldogabb életet.

Koller Jánosné

Művészek a Szovjetunióban

A békés élet felépítésében, a háborúban, a győzelem boldog órájában a szovjetművészet mindig szoros kötelékkel volt népéhez fűzve és kifejezte örömét, bánatát.

Ez az állandó kapocs hozta létre a realizmus művészetét, telve lüktető élettartalommal. Ez virágoztatta fel a művészetet a művészek különböző, élénk egyéniségével.

A Szovjetunió minden egyes köztársaságának: Ukrajna, Gruzia, Örményország stb. megvan a maga művészkádere, művész-egyesületei, melyekben a művészek tömörülnek és egymást munkájukban segítik, megvan a maga Művészeti Akadémiája, vagy művészeti intézetei. Azonban az ország művészeti központja Moszkva. A Moszkvai Szovjetművészek egyesülete 1500 különböző fajta művészt egyesít. Itt különböző művészkiállításokat rendeznek, az úgynevezett *művészeti referátumokat, hogy a kiállító hallhassa művésztársai véleményét és kritikáját.* Művész-kritikusok különböző előadásokat tartanak, különböző új, időszerű témákat vetnek fel. Összejöveteleket rendeznek írókkal, zeneszerzőkkel. Mindez az egyesület esti tevékenysége. Nappal a művészek dolgoznak. A „Dinamo" stadionnal szemben van a művészváros, az az eredetien felépített művészlaboratórium. Bemegyünk egy ilyen házba: felmegyünk a liften, végig a tágas, csendes folyosókon, melyeket nagy, fehér ajtókkal szegélyeznek. Bekopogtatunk egy ajtón, melyen egy tábla van: „Geraszimov Szergej".

A gazda erős, energikus ember, elnöke a művészszövetségnek és vezetője a Művészintézeteknek. Kiváló festő, kérésünkre megmutatja legújabb képeit. Ez itt hazafias kép. „A partizán anyja." Egy orosz asszony mélységes felháborodást kifejező arca, egy anyáé, aki szemtől-szemben áll a vérengző, undorító ellenséggel, a német nácival, aki kezébe kaparintotta fiát — a partizánt. Lírikus tájképek az orosz tavaszról kis hársfacsoportokkal, forró nyári dél, lustán folyó patakokkal és a szovjet kelet eredeti szépségét ábrázoló tájképek Szamarkandról. Omladozó monumentális falaival a novgorodi templom, ahova Novgorod felszabadítása után utazott a festő. Végül természet utáni tanulmányok — megrázó dokumentumai a náci barbárságnak.

Kevesen vannak, akik annyira uralják a teret, a levegőt, fényt és távlatot — mint Geraszimov Szergej.

Mellette van Graban Igor, népművész és műtörténész műterme. Alkotó és társadalmi működése mellett nagy lelkesedéssel fest most holt természetet. Ő volt az első impresszionista az orosz festők között és késő öregkoráig megtartotta festményeit jellemző frisseséget, és közvetlenséget.

Joganszon Borisz népművész műtermébe megyünk. Ő híres forradalomtörténeti képeket alkotott, s ezekkel megvetette az új szovjetstílus alapját. Jelenleg nagy történelmi képével van elfoglalva, mely az 1945. év végén megtartandó „Győzelem" kiállításra készül. Joganszon elmondja, hogy az egész művész-együttes megrendelést kapott a kiállításra a Szovjetunió művészeti bizottságától. Néhány millió rubelt irányzott elő az állam erre a célra. Megrendelést nemcsak a régi, beérkezett mesterek kaptak, hanem a nemrég végzett fiatal művészek is.

Tovább megyünk — a fiatal művészek műtermeihez. Gaponenko Tarasz éppen befejezte tragikus képét: „A németek távozása után". Furmin Fedor „A szántóföldön" című képét festi: erős, fiatal orosz asszony keményen lép a zsíros, felszántott földön, vetőmagot szórva, — az élet szimbóluma, a feltámadásé. — Pimenov Jurij megmutatja Moszkvát 1941 telén — mély hóba temetve az izgatott, háborús Moszkvát. Finogenov Konstantinnál „Sztálingrád"-ot látjuk. Itt meg vannak örökítve azok a helyek, ahol a történelmi harcok folytak, úgyszólván a harcok pillanatában, vagy mindjárt utána. Odincov Vladimir szintén Sztálingrádról veszi témáját, melyen most dolgozik. „A barát pusztulása."

Dementi, Smarinov, Aminadov, Kanyevszki, Laptev Alexej grafikus illusztrációkat készítenek a nemrég meghalt Tolsztoj Alexej könyveihez, Krilov állatmeséihez és gyerekkönyvekhez. Lehetetlen izgalom nélkül szemlélni Smarinov rajzsorozatát „A német inváziról".

Felsorolásunkat Deinek Alexanderrel fejezzük be, aki kora legjellemzőbb művészeinek egyike, ami a teljesülés éles megértését és új módszer keresését illeti, mellyel kifejezheti az őt környező világhoz való viszonyát. Deinek újító, aki álláspontjából nem enged, de művészetével mindenkit legyőz.

Az újnak keresése jellemzi Komarovszki Pétert is élettől duzzadó, optimista képeivel és nagyon szép színezésű, pezichológiailag meggyőző arcképeivel, amelyeket a nagy orosz klasszikusokról, Puskinról és Gogolról festett.

A régi orosz művészeti tradiciók híve Geraszimov Alexander a Szovjetunió népművésze — az arcképek mestere. Geraszimov képei Sztálinról a szovjetnép vezérének legjobb portréja.

A háború nehéz évei alatt a szovjetművészek még jobban és többet alkottak, mint azelőtt. Sokan foglalkoztak politikai plakát és karrikatura festéssel.

A karrikaturisták között elsősorban említésre méltók: Jefimov Borisz és a Kukrinixik: Kukrinixinek hívják a három művészt, akik együtt dolgoznak: Kuprianov, Krilov és Szokolov.

A náci rablók mindent elkövettek, hogy tönkretegyék a szovjetkultúrát, de az nem sikerült nekik.

Most Moszkvában, Leningrádban, Kievben és a Szovjetunió még sok más városában új erővel fognak munkához a művészek és olyan vásznakat festenek, melyeken megörökítik az orosz nép hősies és legyőzhetetlen szellemét. Ez a szellem most megújhodva lát az alkotó munkához.

Nagyon lassú ütemben folyik a fasiszta szellemi termékek beszolgáltatása

Már napok óta egymást érik a felhívások, a sajtó útján közzétett tájékoztatók és figyelmeztetések, amelyek a fegyverszüneti egyezmény tizenhat pontjának végrehajtásaként beszolgáltatandó fasiszta szellemi termékek összegyűjtésére szólítják fel a közönséget.

Kíváncsiak voltunk, hogy Pécs közönsége mennyiben tett eleget ebbeli kötelezettségének s ezért látogatást tettünk az Apáca-utca 8. szám alatti Városi könyvtárban, ahová ezeket a könyveket, hirlapi és sajtótermékeket be kell szolgáltatni. Örömmel tapasztaltuk, hogy *máris ezrekre megy az összegyüjtött könyvek anyaga, — sajnos azt kell azonban mondanunk, hogy ez még mindig csekély hányadát teheti ki a pécsi intézmények és magánosok könyvtárában felhalmozott anyagnak.* Ez talán azzal magyarázható, hogy a közönség egyrésze nincs is tisztában, melyek azok a könyvek, nyomtatványok, hirlapok és sajtótermékek, amelyeket be kellene szolgáltatnia, mert a Magyar Közlönyben megjelent ugyan egy összeállítás erre vonatkozólag, az azonban részint hiányos, részint sokak számára hozzáférhetetlen. Ezért *a könyvek beszolgáltatását ellenőrző hivatalos szervek összeállítottak egy teljes névsort, amelyiket bárki beszerezhet magának a Városi Könyvtárban s ennek alapján saját könyvtárát átvizsgálhatja, hogy beszolgáltatási kötelezettségének most már a legrövidebb időn belül eleget tudjon tenni.*

Fel kell hívnunk a közönség figyelmét arra, hogy a beszolgáltatás által senkit sem érhet semmiféle retorzió. A beszolgáltatást ellenőrző tisztviselő *nem vezet nyilvántartást a beszolgáltató személyekről, fontos az, hogy az ellenőrzés alkalmával ne maradjon senki könyvtárában fasiszta termék, mert azok ellen a törvény szigorával fognak eljárni.*

A könyveket ne égessük el, mert ezzel sulyosan vétünk a nemzetgazdaság ellen, hiszen ezek a könyvek fogják majd szolgáltatni a jövő iskolák tankönyveihez szükséges papíranyagot. Véglegesen különben sem pusztulnak el ezek a termékek, mert tudományos kutató munkához és ellenpropaganda céljára egy-egy példány az úgynevezett „zárolt politikai könyvgyüjteményben" megmarad.

Ne halogassuk tehát tovább a beszolgáltatást, tegyünk eleget kötelességünknek, úgyszintén jelentsék azt is az illetékes hatóságoknak, ha valahol elmenekültek lakásában fellelhető könyvanyag van.

ÚJ DUNÁNTÚL
KIADÓHIVATALA
MUNKACSY M.-U. 10. SZ. ALATT.

Majakovszki a pesti egyetemen

Széljegyzetek egy orosz irodalomtörténeti előadáshoz

A szláv intézet szemináriumi asztalai körül nehezen akad férőhely, amikor növendékei közé telepszik *Trócsányi* Zoltán professzor, az előadó tanár.

Az újabb orosz irodalomról ad elő, mint bevezetőjében kijelenti: örömmel, hogy végre az idők változásával szabadon lehet szólni e témakörről.

A hallgatóság szorgalmasan jegyez. Feljegyzi sorjában, hogy forradalmárnak tekinthető a XVIII. század elejétől kezdve a nekilendülő világi irodalom majd minden írói kiválósága Oroszország szédítően nagy területén. A Nagy Péter cár betörte ablak csörömpölve hullt s a betört rés nyomán a felvilágosodás, a haladás friss fuvallata tódult be a középkori, tömjénfüstös, fojtogató levegő helyébe.

Lomonoszov, Derzsavin, Fon-Vizin és II. Katalin szerepét érintve *Radicsevnél* állapodik meg először az előadó, akinek műve „Utazás Szentpétervarról Moszkvába" 1790-ben lát napvilágot, s ebben a műben már sok szó esik az orosz muzsik szörnyű elnyomatásáról. A könyv megjelenik, de bátorhangú íróját, ki mindehhez még szólásszabadságot követel, számüzik. Ugyanez a sorsa követőjének, *Novikovnak* is, ki már nevelési ügyekben és a nagybirtok ellen emel szót.

A nép szabadsága, a jobbágyság felszabadítása érdekében tették kockára életüket, szabadságukat *Puskin, Lermontov, Dosztojevszkij, Turgenyev, Herzen, Bakunin, Tolsztoj, Szaltükov-Scsedrin* és az írók hosszú sora, kik mind szembe állottak a politikai hatalommal, a zsarnoki cári uralommal, a földesúri renddel s ezért bitófa, számüzetés lett a sorsuk sokszor, mint *Petrasevszkinek*, az új világrend apostolának, *Marx* hívének és tanai terjesztőjének.

— *Vladimir Majakovszki* — nyúl egy modern orosz kiadású verseskötet után a professzor — a szovjet irodalom legnagyobb költője. Hozzá viszonyítva kell tárgyalni a többieket.

— 1893—1930. Harminchét évet élt.

És a verseskötet körbe jár. Kézről-kézre, különösen tipografizált cirillbetüs oldalain egyenlőtlen, hosszabb, rövidebb sorokkal, hiszen a szerző semmiféle régi versformát nem fogadott el, — sem a syllabikust, sem a metrikust — inkább újat teremtett. Szükség is volt erre, mert az érzés, a hangulat úgy és azonnyomban rögzítődött nála, ahogy lelkéből feltört. Ezért érdekes a kötet, a „Nadrágos felhő" szerzőjének a híres futurista költőnek a kötete, ki 1915-ben meglátogatta *Gorkijt* Finnországban s egy őszi kertben, „ahol már sárga pongyolát öltöttek a fák", felolvassa ezt az ars-poeticának beillő poemát.

— *Gorkij* rendkivül éleslátásával észrevette — hangzik a tanári prelegáció — azt a lényeges elemet, ami a futurizmusban rejtőzik: a demokratizmust, a tiltakozást a burzsoá megcsontosodottság ellen, s minden ellen, ami a nyárspolgári társadalom áporodott esztétikáját jellemzi. „Vannak közöttük tehetséges emberek", — irta egy tanulmányában — „olyanok, kik a jövőben félrehányván a pelyvát, ki fogják nőni magukat".

S igaz lett. A formalizmus pelyváját félrehanyva nőtt ki a futuristák közül *N. Aszeszeb* és *Paszternak*. Ezek az új írók és költők a sikátorok, a külvárosi utcák, a néplígetek nyelvén szólaltak meg, — a symbolisták és akmeisták túlfinomult nyelvezete és csevegése helyett. Számukra a maradiság elleni tiltakozás volt elsődleges fontosságú. A munkást, a dolgozó népet kivánták szórakoztatni, nevelni, ennek a nyelvén akartak szólni. Vadul és dühösen sokszor:

„Ha az éneklés nem reszketteti meg a pályaudvart, mirevaló akkor a váltóáram?!"

„Cipeljétek ki az utcára a zongorákat!"

Majakovszki irt ilyen sorokat. Majakovszki, akiről irodalomtörténészek állitják, hogy „nincs egyetlen közömbös sora, egyetlen nyugodtan kimondott szava!"

E sorok írója hitet tehet: látta New-Yorkban a huszas évek közepén, az Independent Artists, a Független Művészek kiállításának megnyitóján Majakovszkit. Látta, ismerte őt is. Alexander Archipenkóékhoz bejáratos lehetett minden világot járó diák, művész, író és hazátlan. Előadások, vitacsték voltak náluk, rengeteg ember, külföldiek és oroszok.

És egyszer valaki szavalt. Ahhatos furcsa csend lett. — *Majakovszki* — mondták és lefordították angolra az orosz verset, mit e sorok írójának „át kellett tennie" még anyanyelvére, a magyarra. „Az gyöngédek fektessék a szerelmet hegedűkre, a szerelmet dobra durva ember feketül!"

Tetszett. Hogyne tetszett volna, ahol húszévesen. Mint itt tetszik most a költő a szemináriumfalai között, fiúk-leányoknak, vegyest. A leányoknak csinos, színes kartonruháikban, amikről talán nem is tudják, mily stilusosan viselik, mikor *Majakovszki* egy versében a „batisztos, illedelmes hivatalnoknőket" is tanulni hívja.

Már az első világháború kitörésekor, évekkel a forradalom előtt ő a legforradalmibb költő, le tudta irni a lázadó, lüktető sorokat: „Itt, ahol az emberek szeme csak rövidlátásra nyilt meg, éhes hordák forradalmi tőviskoszorújával jön a *tizenhatodik* év!"

S alig pár hónapot tévedett. *Lenin* leplombált vonata 1917 április 9-én ér haza Oroszországba s akkor következik el a diadalmas forradalomnak az a tiz napja, amely megrázza az egész világot.

S a kézről kézre adott könyv lapjai szétnyilnak, egy fényképoldalon *Majakovszki* áll a képen a newyorki magasvasút egy állomásán.

Igen. Ez is *Majakovszki* világa volt. „Az utcák a mi ecseteink, a terek a mi palettáink", grandiózus harcosáé, ki ha — mint a pontos tanári elemzés erről sem feledkezik meg s fordításban fel is olvassa — reklámverseket is irt, olyannyira bizonyságaa a vele rokon, a gyárak és gépcivilizáció amerikai költőtestvére sóhajának: „A költészet az élet magyarázatainak az a fajta sorozata, mely tág horizontokba vész bele!"

Dr. Tópay-Szabó Gabriella.

PARKMOZI vasárnap, július 22. UTOLJÁRA!

Kabos Gyula legjobb alakítása, egy jámbor kis könyvelő vérfagyasztó kalandjai:

Lovagias ügy

Főszereplők: Kabos Gyula, Perczel Zita, Ráday Imre, Mály Gerő, Gombaszegi Ella.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

APOLLO vasárnap, július 22. UTOLJÁRA!

Zsigray Julianna, művészi szépségű filmregénye:

Tóparti látomás

Főszerepben:
Jávor Pál, Simor Erzsi, Tolnay Klári.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

URÁNIA vasárnap, július 22. UTOLJÁRA!

Izgalmas bűnügyi film egy fiúintézet életéből:

Fiúk az intézetben

Főszerepben: Michel Simon, Erich v. Stroheim, és 100 aranyos kisdiák.

Előadások: Apollo és Urániában, hétköznap: 4, 6, 8, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órakor
Parkmoziban, hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

Figyelem!

Hétfőtől, július 23-tól Apollo- és Urániában hétköznap 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor. Parkmoziban hétköznap 7, 9, vasárnap 5, 7, 9 órakor kezdődnek az előadások.

Parkmoziban az esti előadás a kertben!

APOLLO hétfőtől—szerdáig, július 23—25.
PARKMOZI csütörtök—péntek, július 26—27.
URÁNIA szombat—vasárnap július 28—29.

MARLENE DIETRICH leghíresebb filmjeinek egyike:

BIZSU

Partnerei: John Waynom, Mischa Auer, Oscar Homolka.

Előadások Apollo és Urániában hétköznap: 6, 8, vasárnap: 4, 6, 8 órakor,
Parkmoziban hétköznap: 7, 9, vasárnap: 5, 7, 9 órakor.
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

PARKMOZI hétfőtől—szerdáig, július 23—25.
URÁNIA csütörtök—péntek, július 26—27.
APOLLO szombat—vasárnap, július 28—29.

Az orosz forradalom hősi eposza:

Lenin októbere.

Előadások Apollo és Urániában, hétköznap: 6, 8, vasárnap: 4, 6, 8 órakor.
Parkmoziban, hétköznap: 7, 9, vasárnap: 5, 7, 9 órakor.
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

URÁNIA hétfőtől—szerdáig, július 23—25.
APOLLO csütörtök—péntek, július 26—27.
PARKMOZI szombat—vasárnap, július 28—29.

Mi történt a híres festő műtermében?

Budai cukrászda

Főszereplők: Perczel Zita, Somlai Artur, Perényi László, Kabos, Gézon.

Szenzációs híradó a háború végnapjairól:

Győzelem Berlinben.

Előadások Apollo és Urániában hétköznap: 6, 8, vasárnap: 4, 6, 8 órakor.
Parkmoziban hétköznap: 7, 9, vasárnap: 5, 7, 9 órakor.
Parkmoziban kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

Kivesszük részünket az ujjáépítésből

Pécsi beszélgetés Major Tamással, a Nemzeti Színház igazgatójával

Abban az évszázados, ezideig javarészt elméleti vitákkal folytatott nagy perben, amely az önmagáért való, „tiszta" művészet és az életünk válságaival, a társadalmi problémákkal foglalkozó művészet között folyt, maga a gyakorlat erős és véres bizonyítékokkal a szociális művészet mellé állt. És mi, akik aggódva szemléljük, hogy az ölünkbehullott változás anyagi kereteit milyen belső tartalommal, a gondolkozásmód és tett milyen változásával tudjuk majd magunk kitölteni, boldog örömmel, igazunkban való teljes megnyugvással számolhatunk be és vehetjük tudomásul az ország első színészeinek művészi munkáját.

Ez a művészi munka önmagában is elégséges magyarázat és teljes bizonyíték. Mi mégis kíváncsiak vagyunk mindarra, ami e változás, e teljesítmény mögött áll és arra, ami majd következik.

A megoldás egyszerű: meg kell keresnünk Major Tamást.

A gyakorlati kivitelezés lényegesen nehezebb. Mert Major Tamás szeretné teljesen kihasználni ezt a csekély időt, amit Pécsett tölt. Állandóan szerepel, előad, szaval, vasutasoknak, bányászoknak, munkásoknak és közben állandóan próbál. Néha ebédel is.

Éppen a Tartuffe-öt próbálják. Major Tamás Tartuffe képmutató, kenetteljes, olyan — ismerős szólamait fújja, aztán javít valami keveset, halkan, finoman, pár mozdulattal, aztán ... aztán cigarettaszünetet engedélyez.

Ez az.

A cigaretta elkezdődik.

MEGNYILTAK A SZELLEMI HATÁROK

— Életünk változott. A művészet sem örök és változatlan. Miben áll ma ez a változás?

— A színművészet föltétlenül változik. Azt hiszem három irányban.

Amit játszanak, ahogyan játsszák és akiknek játsszák.

Először is elővehetjük azokat a verseket, színdarabokat, amiket eddig nem lehetett, így Móricz Zsigmond Ludas Matyiját is, amiből eddig kedélyes operettet csináltak. Aztán megnyíltak a határok a szabad európai szellem alkotásai előtt is.

CSAK A SZEREP A FONTOS

Másodszor szakítunk a sztárszellemmel, azzal a stílussal, ahogyan eddig a művészek önmagukat mutogatták. A művészeknek az volt a törekvésük, hogy olyan állandó egyéniséget fejlesszenek ki, amiből mindig felismerik és megkedvelik őket. Nem volt ez igazi egyéniség, hanem modorosság, minden szerepben egyformákká, unalmassá váltak. A színésznek igazi és legszebb feladata: **cibújni egy szerep mögé, a megjátszott alakot életre kelteni. Kollektív játékra kell törekednünk.**

AZ OSZTÁLY SZÍNHÁZÁBÓL A NÉP SZÍNHÁZA LESZ

— A harmadik legfontosabb változás: akiknek játszunk. A színház nem számított eddig szélesebb néprétegekre, de nekünk minél nagyobb tömegeket kell behoznunk a színházba. Mert bejönnek. Fejkendős nénik ülnek a nézőtéren ...

— De ennél is többet teszünk. Mi megyünk el az üzemekbe, a gyárakba, a vasútra a robammunkát végző, fáradt és a túlórázó munkássághoz. Műhelyekben játszunk, leggyakrabban klaszszikusokat és a munkások a legjobb közönségünk.

— Érdekes példát tudok erre mesélni.

— Van a Tartuffe-ben egy monológ, amely magának Moliere-nek a világnézetét tükrözi. Ez a monológ a maga idejében forradalmi volt és csak sokkal később, a felvilágosodás légkörében és szalonjaiban érett meg az emberi jogok és a természetes igazság megértése. Az intelligens közönség általában köhécseléssel, mozgolódással szokta e részletet hallgatni. Így aggódtunk, mit szólnak majd a munkások a filozófia miatt?

— Ilyen üzemi előadásunkon azt tapasztaltuk, hogy a munkások a monológba négy-ötször is beletapsoltak.

— Közönségünk ízlését a mult rendszerben az üzlet és a tömegbutítás szellemében elferdítették, kicsorbították. Milyen reményünk lehet a művészi értékek elfogadtatására és megszerettetésére?

— A probléma komoly. Valóban, Pesten is zsúfolt házak előtt megy a mákostésztával és rántottcsirkével átszőtt szerelmi-kalandos dzsesszoperett. Azt is hittük, hogy meg fogunk bukni, ha komoly művészettel állunk elő. De nem így történt. Állandóan táblás házak előtt játszunk.

— Az átnevelésre egyébként nagyszerű megoldás van:

A közönség szervezése.

Most alakult meg a Nemzeti Színház Barátainak Köre, máris 25—30.000 tagja van, különösen az üzemek munkásságából.

KIVESSZÜK RÉSZÜNKET AZ ÚJJÁÉPÍTÉSBŐL

— Ez a pécsi vendégszereplés alkalmi kiruccanás, vagy tervszerű program-e?

— Természetesen, tervszerű. Az ország minden ipari centrumába, a vasuti dolgozók és az újjáépítő munkások harctereire mi is elmegyünk.

A magunk módján vesszük ki részünket az újjáépítésből ...

— Tervek a jövőre?

— Egész nyáron dolgozunk.

— Ami a művészi részt illeti, szeretnénk magyar szerzők új, vagy ismeretlen darabjait kihozni. Darvas Józsefnek, Illyés Gyulának és Tamási Áronnak egy-egy darabjára készülünk, de nagyon szeretnénk az új kor új magyar hőinek megnyilatkozásait látni és színpadra vinni.

— A színészek nyáron nem mennek szabadságra, hanem erősen tanulnak és **a műszakiakkal vállvetve dolgoznak a színház kijavításánál és helyrehozatalánál,**

hogy őszre teljes és kifogástalan házzal és műsorral fogadhassuk a magyar népet ...

A cigaretta végigégett. Már csak a vége füstöl a hamutartóban. Az ügyelő is beszól, kezdődik újra a próba. A halk, határozott, az értelemre annyira ható hang megszűnik. Major Tamás feláll és gyorsan indul vissza a színpadra.

Ott már várja a megszeppent kis család, hogy végezzenek Tartuffe-el és a próbával.

És kint várja egy nagyobb család, hogy sikeresen túlessünk a nagy próbán, hogy a pesti művészek harcos szerepléssével egyszer s mindenkorra végezzünk az áhitatos csalóka, képmutató, rosszindulat és maradi aljasság ma is burjánzó Tartuffe-jeivel.

Hanák Péter

Nagy-gyűlést rendez jövő vasárnap Pécsett a Magyar Kommunista Párt

A Magyar Kommunista Párt július hó 29-én, vasárnap nagygyűlést rendez Pécsett, amelyre Pécs város és Baranya vármegye munkásait, parasztjait és haladó értelmiségét meghívja.

A nagygyűlés seregszemléje lesz a fasiszta rombolók által elpusztított ország újjáépítéséért küzdő demokratikus tömegeknek. De ezeknek a tömegeknek felvonulása tüntetés is lesz a napról-napra felbukkanó reakciós jelenségek ellen, — a pécsi és baranyai dolgozók hitvallása az új, demokratikus Magyarország mellett, amelyet soha többé nem keríthet hatalmába, sem egészben, sem részben a reakció.

A nagygyűlés szónokait a Magyar Kommunista Párt legkiválóbb vezetői közül jelölték ki.

Hallani fogjuk ez alkalommal dr. *Molnár* Erik népjóléti minisztert, az ország egyik első történettudósát, az új magyar szociálpolitika úttörőjét.

A gyűlés másik szónoka *Révai* József nemzetgyűlési képviselő, a Nemzeti Főtanács tagja, aki mint a Szabad Nép főszerkesztője az ország vezető publicistája.

Rajtuk kívül megszólalnak a pécsi és vidéki munkásság, parasztság, értelmiség képviselői, s a munkásság dal- és szavalókórusai.

GRÓF TELEKI GÉZA KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER PÉCSETT

A Polgári Demokrata Párt vasárnap délután 5 órakor a Ciszterci gimnázium dísztermében nagygyűlést rendez. Erre az alkalomra Pécsre érkezett gróf Teleki Géza közoktatásügyi miniszter, dr. Bródy Ernő, dr. Ruppert Rezső nemzetgyűlési képviselő és Létay István központi párttitkár. A nagygyűlésen Teleki miniszter is felszólal. Este a párt helyi szervezete a központi kiküldöttek tiszteletére bankettet ad.

Érvényt kell szerezni a demokratikus rendőrség tekintélyének

Reakciós bujtogatók a vármegyei rendőrség ellen izgatják a vidéken a lakosságot — Keszü községben a feketézők ellen eljáró rendőrségi nyomozókkal szemben ellenségesen lépett fel a lakosság egy része

Nem mondunk újat azzal, ha ismételten hangoztatjuk, hogy a reakciós elemek tervszerű aknamunkát folytatnak, különösen a vidéken a demokratikus rendnek minden intézménye és intézkedése ellen. Nem most kapunk először vidékről olyan hireket, amelyek ezt a megállapítást napnál is fényesebben igazolják. Ezeknek a reakciós köröknek sehogy se fér a begyükbe, hogy *a szervezett munkásság igyekszik a maga megillető hatalmi súlyát a demokratikus kormányzaton belül úgy érvényesíteni és biztosítani, hogy a reakciónak minden nyílt és alattomos támadása megtörjön az igazi demokráciát akaró dolgozó tömegek erejének szilárd bástyáján.* A demokratikus karhatalmi erők mostani szervezeti formáit nem jó szemmel nézik a reakciósok. Ezek legalább is a vidéken szívesebben látnák ma is a kakastollas csendőrséget, annak régi szellemiségében, mert ez volt legfőbb támasza a reakciós uralmuknak a multban. Ezért követnek el mindent, hogy a demokratikus vármegyei rendőrségnek már a szervezési munkáját zavarják. A legfelsőbb igazgatási ágakban a még mindenütt bent ülő reakciós főtisztviselők minden lehető módon gátolni igyekeznek a szervező munkát, *vidéken pedig a reakciósok alattomos bujtogatása igyekszik az új intézmény tekintélyét alásni, sőt legujabban már oddig mennek, hogy a rendőrség törvényszerű munkáját nyílt ellenszegüléssel akarják lehetetlenné tenni,* amint azt az alábbi esetből látni fogjuk.

Előttünk fekszik a vármegyei rendőrség egyik pécsi nyomozójának jelentése, melyből megtudjuk, hogy a napokban feljelentésre több pécsi nyomozó és rendőr szállt ki Keszübe, hogy lefolytassa a nyomozást egy tiltott sertésvágás és élelmiszercsempészési ügyben. A feljelentés adatai valónak bizonyultak, *a nyomozás megállapította, hogy egy háromtagú társaság egy drb. 17.000 pengőért vásárolt sertést engedély nélkül fel akart csempészni Pestre, hogy ott feketén értékesítse.* Már fel is dolgozták a sertést, sőt az utazási igazolványokat is kiállították a három ember részére. Az elszállításra előkészített húsárut is megtalálták a nyomozók, csak amikor azt le akarták foglalni, ebben az egyesek által felizgatott lakosság egy része a rendőri közegeket megakadályozta, mindenféle sértő szavakkal szidalmazta, sőt őket a megveretéstől csak egy éppen arra cirkáló járőr mentette meg. A fő hangadók között több ottani nemzeti bizottsági tag is szerepelt, azonkívül egyik függetlenségi frontbeli pártnak több ismert embere. Nevekkel most nem hozakodunk elő, mert meg akarjuk várni az ügyben folyamatban lévő vizsgálat eredményét.

Ezuttal még csak annyit kívánunk hozzáfűzni az egész csunya esethez, hogy a *demokratikus rendőrség ezuttal is tanubizonyságot tett új szellemiségéről azáltal, hogy az ellenszegülőkkel szemben nem alkalmazott fegyveres erőszakot, ahogy azt a kakastollas világ közegei tették volna, különösen ha munkásokkal kellett volna elbánni.* Ezuttal azonban a legszigorubb vizsgálat lefolytatását követeljük az ügyben és a felbujtó, izgatók és egyéb bünösök legszigorubb megbüntetését is egyben. Példát kell statuálni végre, hogy a reakciónak és apró kreaturáinak egyszersmindenkorra elmenjen a kedvük hasonló kilengések elkövetésétől.

Az egyetemek demokratikus átszervezése

A tudomány autonómiája áll a középpontjában annak a memorandumnak, amelyet dr. Mansfeld Géza orvosprofesszor terjesztett elő az egyetemek átszervezése ügyében

Mindenki, aki az ország újjáépítésének nehéz munkájában résztvesz, aggodalommal tekint egyetemeink felé, amelyek mint a legmagasabb műveltséget képviselő intézmények hivatottak volnának arra, hogy világító tornyokhoz hasonlóan mutassák a helyes utat, melyen a nemzetnek haladnia kell, hogy el ne merüljön a háborgó tengeren. Az egyetemek azonban egyelőre e hivatásukat betölteni nem tudják, mert megtépázva, kidőlt „oszlopaikkal" szomorú bizonyítékát adják annak, hogy a régi bűnök hová juttatták az egyetemeket, melyeknek pedig mint autonóm testületeknek meg lett volna a módjuk, hogy a reakciós szellemnek ellenállva az emberiesség mellett szálljanak sikra és legalább megtagadják segítségüket és támogatásukat attól a tömegőrülettől, amely az egész világot romlásba döntötte. Az a körülmény, hogy az egyetemi tanárok oly nagy számát söpörte el nálunk a demokratikus szellem első fuvallata, beszédes bizonyítéka annak, hogy az egyetemek demokratikus átszervezése mindennél sürgősebb feladat, mert csak így tudjuk biztosítani, hogy legmagasabb intézményeink az új Magyarország felépítésében és életében az őket megillető vezető szerepet vihessék. Ezért nagy örömmel kell üdvözölnünk azt az emlékiratot, amelyet a magyar egyetemek ügyében dr. Mansfeld Géza, a pécsi egyetem orvosprofesszora és volt rektora írt és amelyben leplezetlenül feltárja a bajokat, a régi hibákat és bűnöket s egyben egységes tervet is nyujt a bajok orvoslására.

Az emlékirat szerint mindenekelőtt meg kell vizsgálni, hogy a magyar egyetemek féltve őrzött tradíciója, az egyetemi önkormányzat, mennyiben felelt meg rendeltetésének. Tény az, hogy az egyetemek anyagilag függő helyzete befolyást gyakorolt az önkormányzat gyakorlására. A tanszékek betöltésénél is a felettes hatóságok nyomást gyakoroltak a fakultásokra, úgyhogy az egész önkormányzat illuzóriussá vált. A gyakorlat tehát azt igazolja, hogy az egyetemi önkormányzat nem valósította meg a kitűzött célt. *Ha az egyetemi autonómia magasztos hivatását be akarja tölteni, akkor nem csupán az egyetemek és fakultások autonómiája kell, hogy legyen, hanem annál több: a tudomány autonómiája!*

A bajok orvoslását egyrészt az egyetemek anyagi önállóságának biztosításával, másrészt a tanszékek betöltésénél követett rendszer gyökeres megreformálásával kellene elérni. Ugyanis a fakultások nem bizonyultak alkalmasaknak arra, hogy saját maguk döntsenek a kebelükben megüresedett tanszékek felett. A tanszékek betöltésére országos szakbizottságoknak kellene megtenni a javaslatokat a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, akinek a jelölt személyére, de nem tudományos kvalitásaira vonatkozó vétójoga volna csupán.

A tanszékek országos bizottságok útján történő betöltése lehetővé tenné, hogy a kisebb egyetemeken jó szolgálatot teljesítő professzorokat a vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezhetné nagyobb egyetem megüresedett tanszékére, mert hiszen nem egyetlen fakultás, hanem az ország összes szakemberei ítélnék méltónak a tanszékre.

Meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a professzorok a korhatáron innen is elmozdíthatók (nyugdíjazhatók) legyenek. A nyugdíjazás azonban ne történjék úgy, hogy a gondolat- vagy tanszabadság veszélybe jusson.

A kutatómunka elősegítésére 3—5 kutató tanári állást kell szervezni olyan professzorok számára, akik 50. életévüket betöltötték, legalább 10 év óta egyetemi tanszéket töltenek be és kiváló tudományos munkásságot fejtettek ki. Ezek mentesítve volnának a tanítás és adminisztráció gondjaitól.

Mansfeld professzor memoranduma fontos javaslatokat tartalmaz a magántanári képesítés, továbbá a tanársegédek, adjunktusok és díjtalan gyakornokok helyzetének rendezésére vonatkozólag.

A memorandum érinti az egyetemi oktatás reformját is. A németektől átvett túlzott elméleti oktatást gyakorlatibb szellemmel kellene megtölteni, mint ahogy azt a franciaországi orvosképzésben teszik, ahol az orvostanhallgató már az első évtől kezdve délelőttjeit a betegágy mellett tölti és délután részesül elméleti oktatásban. Ugyszintén kívánatos volna a francia mintájú versenyvizsgák bevezetése. Itt dőlne el, hogy az orvostanhallgató alkalmas-e arra, hogy valamely tanszék mellett tudományos továbbképzésben részesüljön. A gyógyszerészkiképzés sem felel meg ma a gyakorlati követelményeknek.

Mansfeld professzor végül célszerűnek találná, ha az egyetemek átszervezését egy a kultuszminiszter mellett működő felsőoktatásügyi államtitkár vállalná, aki önállóan és teljes felelősséggel intézné e fontos megbízatást.

A felsorolt javaslatok régi bajokra tapintanak rá és a megújhodás friss lehelletét viszik felsőoktatásügyi rendszerünk korhadt épületébe. Az élet minden terén foganatosított egészséges reformok után az új nemzedék nevelésében oly fontos szerepet játszó egyetemek sem képezhetnek kivételt és annál nagyobb örömmel kell üdvözölnünk Mansfeld professzor memorandumát, mert tökéletesen szakavatott kéz munkájának nyomát viseli. Minden sorát a tudomány szempontjainak fenntartásnélküli szolgálata diktálta, amit a szerző tudományos felfedezésekben gazdag és világszerte elismert multja magyaráz. A tanszékek betöltésénél a minőségi kritériumot állítja előtérbe az elmult rendszer „összeköttetéseken" alapuló egészségtelen gyakorlatával szemben. Az adjunktusok, tanársegédek és díjtalan gyakornokok helyzetének szabályozására vonatkozó javaslat pedig eleget tesz a szociális kívánalmaknak. Jogos tehát a reményünk, hogy illetékes helyen komoly foganatja lesz a tudományos, demokratikus szociális szempontok jegyében álló memorandumnak!

Dr. D. S.

Uri-hazaárulás

Négy éve mult nemrégen, hogy Hitler ámulatba ejtette a világot azzal a képtelennek látszó, pökhendi rádió-bejelentéssel, hogy megindította hadigépezetét a Szovjetunió ellen. Igaz, akkor a náci-fasizmus hatalma teljében pöffeszkedett, hiszen akkor már véres uralma alatt görnyedt szinte egész Európa. A felületesen ítélkezők akkor még legyőzhetetlennek tartották a náci-hadsereget, amely villámháborúival egymás után gázolta le Európa minden számottevő országát. Voltak azonban sokan, akiket nem tévesztett meg Európa ilyetén könnyű prédául-esése, akik már akkor megjósolták — minden különösebb hadtudományi járatlanság nélkül —, hogy Hitlerék ezt a háborút el fogják veszíteni. Hiába gondoskodott a fasiszták hazug propagandája arról, hogy a világ közvéleménye ne nyerhessen tiszta képet a Szovjetunió belső viszonyairól, erejének szinte kimeríthetetlen voltáról,

a helyesen ítélők mégis tisztában voltak már akkor vele, hogy a Szovjetuniónak a háborúba való kényszerű belépésével az erőviszonyok annyira eltolódtak a fasiszta tengely rovására, hogy a leigázott Európa bízvást remélhette: a fasiszta uralom elnyomása sokkal rövidéletűbb lesz annál az „ezerévnél", amit Hitlerék öntelt elbizakodottságukban önmaguknak előirányoztak.

Magyarország urai mégis jónak látták belépni a fasiszták oldalán ebbe a kilátástalanságba süppedt háborúba.

A Szovjetuniót váratlanul érte ez a galád támadás, amely a náci-hadseregre nézve kezdeti sikerekkel indult, hiszen hatalmas orosz területek kerültek átmenetileg az idegen rablók hatalma alá. A szovjetnép azonban, Sztálin marsallal együtt, nem vesztette el hitét és erejére épített bátorságát. Megsokszorozta erejét a legválságosabbnak látszó időben és a hadiszerencse csakhamar megfordult. Jött Sztalingrád, Moszkva és megannyi jelentős állomása a Vörös Hadsereg diadalútjának. A sokat hallott „tervszerű elszakadó mozdulat" addig sorakozott egymás mellé, míg a küzdelem áttevődött a szovjet-határokon túlra. Eközben többszázezres magyar segédcsapat is elvérzett a donmenti csaták poklában.

Sokmilliós magyar értékek semmisültek meg, sokezer magyar anya, özvegy és árva könnye, keserve kiáltott vádolóan azok felé, akik ebbe a kilátástalan, véres kalandba az országot belevitték. Még a korábban vaksággal megvert magyar szemek sokaságáról is lehullt ekkor már a tisztánlátást elfedő hályog.

Magyarország urai azonban tovább is kitartottak a fasiszta háború esztelen frontjában.

A háború tüzes orkánja eközben tovább száguldott. Mindent felperzselő lángcsóvái már Magyarország határait nyaldosták. Már minden józanul gondolkodó magyar előtt tisztán és mégis sötéten rajzolódott ki az elkerülhetetlen végzet képe, hogy ez a szerencsétlen ország véres hadszíntérré válik hamarosan. Azzá is vált, előbb, mint sokan hinni merték volna. Már virágzó magyar városok, falvak felperzselt, üszkös romjai jelezték a ránkszakadt szörnyű katasztrófát.

És Magyarország vaksággal megvert, gonosz uri vezetői még mindig dacoltak a ránk szakadt végzettel.

Csak amikor már félországon perzseltek végig a háború tüzes poklának gyehennalángjai, akkor, csak akkor kezdtek ráeszmélni egyes felelőtlen-felelősségű hóhérai ennek a szerencsétlen országnak, hogy ez már a vég kezdete, és ekkor, mint süllyedő hajón a patkánysereg, elkésett fegyverletétel felajánlásával keresték a — menekülés útját. Csakhogy akkor már mindez késő kapkodás volt, mert közben Hitlerék keze, Szálasi labancainak bevetésével elvágta a menekvés útját és a menekülést kereső patkánysereg belekerült abba a megérdemelt csapdába, amit magának keresett.

Az ország azonban, amelyet letaroli a háború orkánja, mégis fellélegzett, mert minden siralmas pusztulás dacára, megérezte, hogy felszabadult, hogy a Vörös Hadsereg az igazi ellenségtől szabadította meg.

És ha most azt vizsgáljuk, kik a felelősek mindeme szörnyűségért, erre csak egy lehet a válasz:

mindazok, akik tudatosan szolgálták vagy segítették azt a gonoszsággal megvert reakciós rendszert, amelyik ebbe az előre veszteségesnek ítélt, véres kalandba az országot belevitte.

Tehát azok a magukat most utólag csak apró pontocskáknak feltüntetni akaró kormánypárti honatyák is, akik a vádlottak padján, elmélkedve a multnak sötét kísértete és a szörnyű vád súlya alatt: úgy gondolkodnak, hogy van egy bizonyosfajta hazaárulás, amelyik csak az őrészükre van szabadalmazva. Ez a felelőtlen urifajta hazaárulása. Még fel is tudnak háborodni a vádló népharaggal szemben, mint Petőfi „Nemes"-se, akit akasztófa helyett csak silány deresre húznak s ámbár lopott, rabolt, de a nemesi kutyabőr védőpajzsára apellál, akinek birtokosa semmi gazságért nem felelős.

A népharag azonban ne respektáljon semminemű nemesi kutyabőr-kiváltságot, hanem sújtson le érdem szerint az ország elárulóira, romlásba döntőire. Aki a deres ellen is lázad, az nyilván többet érdemel. A becsületes ősök szelleme is ott áll vádlóként a népharag oldalán. Ítéljen hát a népharag az ország sírásói felett, ítéljen és ne türjön ellentmondást a deresen méltatlankodó percemberkék kutybőr-védelem mögé megbúvó figurái szájából. Hadd tisztuljon meg a levegő, az egész közélet a reakció minden maradványától. Mert addig itt úgysem lesz, nem is lehet valóságos újjáépítés.

(m. j.)

A NEMES

Deresre húzzák a gazembert,
Bünét botokkal róni le,
Lopott, rabolt és tudja ördög,
Még mit nem mivele.

De ő kiált ellenszegülve:
„Hozzám ne nyuljatok!
Nemes vagyok... nincs nemes embert
Botozni jogotok."

Hallottad e szót, meggyalázott
Ősének szelleme?
Most már őt húzni nem deresre:
Akasztófára kellene!

PETŐFI SÁNDOR

HIREK

Megy a vonat Matty felé...

Szédítően onija sugarait az aranytányér. Szinte gőzölög az aszfalt, a tetők majd lángra gyulnak...

A perzselő forróságot mégjobban érezni a zsúfolt állomás tömött folyosóin, várótermeiben...

Ott állok az egyik ablaknál várva a majd egyszer beérkező vonatot és látom a mellettem sétálgató orosz katonákat, a padokon ülő fejkendős asszonyokat, a beszélgető fiatal leányokat, cigarettázó kamaszokat, mezitlábas kölyköket, akik fölött a forróság úgy terül el, mint eleven ember-kemencék fölött a pára...

Az álmos, zsongó, monoton mormogásba hirtelen éles sikoly hasit bele!...

A sétáló léptek megtorpannak. A katonák megállnak, a fejkendős asszonyok kiváncsian tekintenek a hang irányába, a fiatal leányok szenzációra éhesen állnak meg, a cigarettázó kamaszok, mint a buldogok, meresztik a hang irányába tekintetüket és a mezitlábas kölyökök száguldva rohannak a „színtér" felé...

Csakhamar megtudjuk a kétségbeesett sikoly okát. Egy falusi asszony szaggatott zihálással löki ki magából a szavakat:

— Jaj nekem!... jaj... a pénzem..., nem találom a pénzem... mi lesz otthon?!... Jézusom mit szól a Jani otthon?!...

Kiderül, hogy gyümölcsöt, tejfelt, túrót hozott be eladni Mattyról az asszony. Csak azért, hogy a lerombolt és a most épülő házhoz anyagot tudjon venni, hogy tető alatt legyen legalább a család. És most oda a pénz, eltünt, elveszett valahogyan...

Ott állnak az orosz katonák is, a beszédet nem értik. De szeretnék tudni, hogy miről van szó, csakhamar akad valaki, aki megmagyarázza nekik a szomorú jelenetet...

A katonák összenéznek. Majd a szerencsétlen asszonyra pillantanak, akinek vállait rázza a sirás. Valamit mondanak egymásnak, a következő percben mindegyikük a zsebébe nyul és nem telik bele két perc sem, egy csomó pénzt nyomnak a siró asszony kezeibe...

Az asszony könnyiől piros szemeivel fölpillant, rátekint az ölében összehalmozott pénzre, föltnéz a mosolyogó katonákra, nehezen érti meg a csodát, ami most megtörtént vele és, mire arra kerülne a sor, hogy a váratlan segitséget megköszönhetné, az orosz katonák már nincsenek ott. Az asszony szeme a mennyezetet szeretné átfúrni és csak ennyit motyog a még sirásra görbülő szájával:

— Köszönöm Jézusom...

Beszállás van...

Perzsel a meleg, álmos a levegő... A szerelvény rövid idő múlva lassú méltósággal kiindul a pályaudvarról...

Megy a vonat Matty felé...

Majdnem tragédiát vitt magával, de boldogsággal érkezik meg...

Rátl László.

— **Kinevezés.** A Mohács—Pécsi Vasút üzletvezetősége kinevezte Gerdei Ignácot Mohács állomásfőnökévé és felügyelővé.

— **Csak üzemi célokra adnak szenet és kokszot.** Pécs thj. város iparügyi miniszteri biztosa közli az érdekeltekkel, hogy a 60.000/1945. Ip. Min. sz. rendelet értelmében a tengelyen elszállítandó szenet és kokszot, üzemi célokra indokolt esetben zárolás alól felszabadítja. Háztartási célokra ilyen felszabadítás egyelőre nem adható. Az üzemek tehát kisebb méretű és tengelyen szállítandó szénszükségletük felszabadítását kérjék az iparügyi miniszteri biztos hivatalában, József-utca 13. sz.

— **Esküvő.** Merk Márta és Farkas Lajos ht. őrm. július 28-án a németbólyi róm. kat. plébániatemplomban tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Házasság.** Pelcsev László és Czvetkovits Mária július 21-én Szigetváron házasságot kötöttek.

— **Külön díjat szedhetnek be a mozik a Nemzeti Segély és az újjáépítés támogatására.** A pécsi és baranyavármegyei Nemzeti Bizottság a bizottságba tömörült pártok egyhangú határozata alapján kimondotta, hogy a mozgószínházak minden eladott jegy után 1 pengős külön díjat szedhetnek be, amelyet felerészben a Nemzeti Segély, felerészben pedig az újjáépítés céljaira fordítanak.

— Újabb felhívás az elhagyott javak bejelentésére. Az elhagyott javak kormánybiztosának pécsi megbízottja ismételten felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az elhagyott javakkal kapcsolatos bejelentéseket a legsürgősebben tegyék meg. A bejelentési határidő augusztus 5. A bejelentéseket a városházán a hivatalos hirdetménybeu megjelölt szám alatt kell megtenni. Mindent be kell jelenteni, függetlenül attól, hogy megelőző gondozója bejelentette már valamilyen hatóságnál. A bejelentések a legpontosabban teljesitendők, amennyiben valaki a bejelentett tárgyat továbbra is birtokában akarja tartani, igényelje a vagyontárgy kiutalását, a bejelentéssel egyidejüleg benyújtott kérelemben a kormánybiztostól. A megbízott felhívja a közönség figyelmét arra, hogy széleskörü nyomozást fog indítani a bejelentett, elhagyott vagyontárgyak felkutatására és azokkal szemben, akik a bejelentési kötelezettségnek nem tettek eleget, minden egyes esetben a rendeletben előirt közigazgatási eljárást (internálást) fog folyamatba tétetni.

— **Ügyvédi hir. Dr. Kálmán Jenő** ügyvédi gyakorlatát a régi helyén levő irodájában, Bercsényi-u. 2. sz. házban folytatja.

— **Orvosi hir. Dr. B. Döbrentey Ilona**, klinikai tanársegéd I. Ferenc József-út 50. sz. alatt megnyitotta rendelőjét. Délután 3 és 5 óra között rendel bőr-, nemi- és kozmetikai betegeknek.

— **Szalonzenekart létesitett a MAV.** A pécsi vasutasok nemcsak a vágányok, mozdonyok, vasuti kocsik és egyéb objektumok újjáépitésében tüntek ki és értek el olyan eredményt, amely az egész ország figyelmét felkeltette, hanem a demokratikus szellemi újjáépités terén is. A pécsi vasutasok június elején szalonzenekart alakitottak, amely most lépett a nyilvánosság elé. A karnagyi tisztet egy MAV altiszt tölti be. A zenészek között találhatunk pályamunkást, altisztet, segédtisztet és tisztviselőt egyaránt. A főpályaudvaron lévő próbateremben nagy siker mellett gyakorol a zenekar. A próbákon gyakran ott van az üzletigazgató, valamint a szabadnapos főtisztviselő, altiszt és pályamunkás népes csoportja. A pécsi vasutasok ezne újabb, a demokratikus Magyarország szempontjából nem kevésbé jelentős eredményt örömmel üdvözöljük.

— **Orvosi hir. Dr. Pogány Erzsébet** bőrgyógyász, venerológus és kozmetikus szakorvos újból rendel. Deák-u. 4. I. em. Kollár-palota, d. e. 10—11, d. u. 3—4-ig. Tel. 18-10.

— **Hadisegélyezések felülvizsgálása.** A hadisegélyezés újboli szabályozásával kapcsolatban megjelent kormányrendelet alapján a város hatósága az igényjogosultak felülvizsgálását és újbóli igazolását megkezdte. Azok a személyek, akiknek igényjogosultsága 1944 október hó 15-ike után keletkezett, a maguk, valamint bevonult hozzátartozójuk politikai magatartását a Nemzeti Bizottság útján igazolni kötelesek. Az adatok valódiságát két tanu személyes megjelenésével kell a lakóhely szerint illetékes kerületi irodákban igazolni. A felülvizsgálással kapcsolatban a felek idézést kapnak.

— **Ügyvédi hir. Dr. Kisfaludi Imre** ügyvéd irodáját régi helyén (Perczel-utca 24. sz.) újból megnyitotta.

— **Kászonyi Gyula nyilas-fényképész is hazajött Salzburgból.** Megirtuk a napokban, hogy Kászonyi Gyuláné fényképesznő, aki többrendbeli komasági viszonyban állt Szálasival, visszajött Pécsre. Most a férje, Kászonyi Gyula fényképész és nyilasvezető is követte nejét, visszajött Salzburgból és a rendőrség őt is őrizetbe vette. Arra a kérdésre, miért nem maradt ott, ahol volt, azt a magyarázatot adta, hogy az angolok mindenkit hazaküldenek, ki hova való, mert azt mondják, ők nem tudhatják ki bűnös, ki nem. Azt csak otthon tudják ebirálni, mondják az angolok és ebben igazuk is van.

KÉLETI perzsa ebédlő- és összekötő, ugyar perzsa- és gépszőnyeg, ebédlők adók. **Buche Ferenc** szőnyegjavító, Fenciek-utca **15.**

Ügyedülálló férfi sürgősen, lehetőleg orozatlan szobát keres. Bútorozott oba ágynemű nélkül is megfelelne. Cíket: „6636" szám alatt a kiadóhivaba kérek

SPORT

AZ ÚSZÁS MINT TÖMEGSPORT

A Magyar Úszó Szövetség már több mint egy évtizede felismerte annak szükségességét, hogy nem elegendő csupán a minőségnek, a rekordereknek nevelése, hanem egyrészt az utánpótlás szempontjából, de különösen a széles néprétegek sportolási lehetőségeinek biztositása szempontjából tömegsporttá kell tennie az úszást.

Ezt a célját nem csupán az erőteljes uszodaépitési programmal kivánta elérni, hanem az úszásnak tömegsporttá fejlesztése céljából a szövetségnek külön szerve a Mennyiségi Úszósport Bizottság foglalkozott kizárólag a mennyiségi úszósport kérdéseivel és szervezésével. Ennek a szervezésnek a keretében indult meg a „Mindenki tanuljon meg úszni" mozgalom; az úszni nem tudók részére országszerte szervezett úszóiskolák működtek. Az Országos Úszónapon úsznitudásukat bemutatók nagy számára jellemző, hogy például 1942 évben a második országos úszóhét alkalmával 63.425 személy vett részt.

A mai demokratikus Magyarországnak, amikor céljául tűzte ki a széles néptömegek szellemi és testi kultúrájának emelését, minden erejével azon kell lennie, hogy az úszósportot valóban mindenki számára lehetővé tegye és általános tömegsporttá fejlessze.

Elsősorban a népegészségi szempontokra gondolok. Talán egyetlen sport sincs, amely a dolgozók számára annyi üdítő szórakozást és egészséges testedzést nyujtana, mint az úszás. Különösen kiemelendő azonban a rendszeres úszásnak tüdőfejlesztő hatása, ami hatalmas ellenszere a tüdővész népromboló rémének és egyik eszköze az ellene folytatott küzdelemnek.

Az úszósport nincsen nemhez, életkorhoz és különös testi adottságokhoz kötve, azt mindenki üzheti, férfi, nő, fiú, leány, sőt az öregek is. Ennél a sportnál még a testi fogyatkozásúak (féllábú, sánta) is érvényesülhetnek, sőt kiváló eredményeket érhetnek el (Halasy Olivér).

Az úszósporthoz nem kell költséges felszerelés, annak szinte egyetlen nélkülözhetetlen eszköze a viz. Ez pedig a legtöbb helyen rendelkezésre áll. Városokban, nagyobb helységekben, ahol arra lehetőség van, uszodákat kell épiteni a meglévők mellé.

Platón, a görög bölcs az úszástudatlanokat az analfabétákhoz hasonlitja. Ez a mondása jut az eszembe, amikor az úszásnak, mint tömegsportnak fontosságára gondolok, mert a fent előadottak szerint úgy érzem, sikerült megvilágitanom, hogy fontos része a magyar népi erők testi kultúrájának emelése iránt indított hazafias küzdelemnek.

Ennek a munkának sikerébe vetett hittel üzenem, minden dolgozó magyar ifjúnak a Magyar Úszó Szövetség jelmondatával, hogy

Tanulj meg helyesen úszni,
Hogy izmaidat fejlesszed,
Hogy egészségedet megőrizzed,
Hogy életet menthess, hogy
Kellemesen szórakozhass!

Dr. Schmidt László
a Magyar Úszó Szövetség
kerületi főtitkára.

Nyolc csapat vesz részt az asztali-tenisz bajnokságon. A most kezdődő „Pécsi város" asztali-tenisz bajnokságra nyolc pécsi csapat nevezett be. A három tagból álló csapatok kétfordulós bajnokság keretében mérik össze erejüket. A bajnokságra nevezni lehet kedden délután 5—7 óráig a Budai Kat. Körben. A győztesek értékes tiszteletdijakat kapnak.

Felhivás a Postás labdarúgókhoz. Felhivjuk a Postás Sport Egylet futballistáit, hogy folyó hó 24-én, kedden délután 5 órakor a Tűzér-utcai sportpályán tartandó közös edzésen mindenki pontosan jelenjen meg.

Szakszervezeti hirek

Értesitjük a MÁV tényleges alkalmazottakat és a nyugdijasokat, hogy a Magyar Államvasutak Konzum Szövetkezetének pécsi fiókja közeljövőben megnyilik. Uzletrész jegyezhető a vasutasok és hajósok szabad szakszervezetének pénztárosánál és a szolgálati főnökségeknél. Egy üzletrész névértéke 200 P, azaz Kettőszáz pengő, a beiratási díj 20 P. Úgy az üzletrész, mint a beiratási díj a jegyzés alkalmával készpénzben fizetendő ki. Jegyzés határideje f. évi augusztus 3 Vasutas Szakszervezet Vezetősége.

SZINHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI.

Vasárnap három előadást tart a budapesti Nemzeti Színház társulata. Délelőtt 11 órai kezdettel Molière: „Tartuffe"-je, délután 4 órai és este fél 8 órai kezdettel Rachmanov: „Viharos alkonyat"-a van műsoron.

Hétfőn ismét operett váltja fel a nehéz prózát és általános kivánságra az „Őfelsége a mama" kerül utoljára színre. Keden pedig a nagysikerü „Tokaji aszú"-t adja elő a társulat.
a „Nincsenek véletlenek", humoros helySzerdán ismét új premier következik zetekre alapitott vigjáték.

Műsor:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Tartuffe.
Vasárnap délután 4 órakor: Viharos alkonyat.
Vasárnap este ½8 órakor: Viharos alkonyat.
Hétfő este ½8 órakor: Őfelsége a mama.
Kedd este ½8 órakor: Tokaji aszú.
Szerda este ½8 órakor: Nincsenek véletlenek.
Csütörtök este ½8 órakor: Nincsenek véletlenek.

PÁRTMOZGALOM

A SzIM vezetősége folyó hó 23-án, hétfőn este 7 órakor az Apáca-utcai székhan bütsláézoésiol yó
házban ülést tart. Ifjúsági titkár.

A SzIM folyó hó 25-én, szerdán 6 órakor a Nőegyletben taggyülést tart. Ifjúsági titkár.

Vasárnap délután össztáncot rendez a Független Kisgazdapárt. A Független Kisgazdapárt Ifjúsági Csoportja szokásos össztáncát Milassin Kálmán tánctanár vezetésével ma, vasárnap a Legényegyletben tartja délután 6 órai kezdettel. Párttagjaink tagsági igazolvány felmutatása esetén kedvezményes jegyet kapnak.

Közellátási tájékoztató

MOSÓ-, PIPERE- ÉS BOROTVASZAPPAN ÁTVÉTELE A NAGYKERESKEDŐTŐL

A közellátási ügyosztály nyomatékosan felhivja a szappan árusitásával foglalkozó kiskereskedőket, hogy a részükre kiutalt szappanmennyiséget a város lakosságának szappanellátása érdekében (mosó-, pipere- és borotvaszappan) a nagykereskedőktől hétfőn, 23-án vegyék át.

Aki a fenti rendelkezést nem tartja be, attól a részére kiadott szappanutalványt a közellátási ügyosztály bevonja és még a hétfői napon más kiskereskedőnek adja ki.

ÉTOLAJKÉSZLET BEJELENTÉSE

A közellátási ügyosztály a tegnapi nap folyamán felhivást tett közzé, hogy az étolaj árusitásával foglalkozó kereskedők étolajkészletüket hétfőn a közellátási ügyosztályon jelentsék be. A tájékoztatóban szedési hiba folytán étolajkészlet bejelentése helyett „étolajszükséglet"-et közölt az Uj Dunántúl.

A közellátási ügyosztály tehát újból felhivja az étolaj árusitásával foglalkozó kereskedőket, hogy még hétfőn a jul. 23-i helyzetnek megfelelő étolajmennyiséget a közellátási ügyosztály 7-es számú irodájában feltétlenül jelentsék be. Az étolaj fogyasztói ára 34.— P kg-ként.

FORDSON-TRAKTOR bérbeadó; 6—8 Hp Hofferr magánjáró eladó. Bővebbet: **Földesi**, Pécs, Felsővámház-utca 15. Telefon: 11-52.

EGYPÁR alig használt lószerszám eladó. Cím: Major-utca 6.

RÁDIÓLÁMPÁKAT, rádiódobozokat, rádióanyagokat, hangszórókat, anódpótlókat, fejhallgatókat, villanyjátékokat veszek. Ügyes rádiószerelőt felveszek. Gyönyörü állólámpa eladó. **Dudek** villanyszerelőmester, Székely Bertalan-út 2.

SZERÉNY IGÉNYŰ, jobb nő kisebb háztartás vezetését vállalná. Címeket: „Megbizható 6610" jeligére a kiadóba kér.

BÚTORSZÖVET kapható „Orsovai szövödében", Rákóczi-út 35.

CSINOS ÚRILEÁNY diplomás vagy érettségizett férfi ismeretségét keresi házasság céljából, 25—40-ig. Címeket: „Napsugár 6538" jeligére a kiadóba kérek.

ELADÓ egy gyermekkeretec. Cím: Alsóbalokány-utca 41.

ELADÓ két ruhaszekrény, két éjjeliszekrény és egy üzleti kassza. Cím: Aidinger-utca 11.

MUNKÁSOKAT felvesz Kristály Vegyiüzem, Gr. Benyovszky Móric-utca 7. Jelentkezés: hétfőn 9 órakor.

HÁZ, Búzatér környékén, maszivan épült, több lakással, eladó. Bővebbet kizárólag **Pál,** Nagyflórián-utca 1. szám.

NEHÉZ a választás a sok új és használt bútor közül, mert mindegyik jó a **Bútorházban.** Felsőmalom-u. 9., Békeffy Remig-utca 3.

ÚJ SÖTÉTSZÍNŰ hálószobabútor eladó. Rákóczi-út 59.

ÉN CSAK Frankfurternél értékesitem eladó ingóságaim. Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

USTOT vennék. Cím: „2696" szám alatt a kiadóban.

VARGÁNYA-GOMBÁT minden mennyiségben vesz: **Keinrath** vegyiüzem, Rákóczi-út 39/c. Telefon: 19-77.

BÁRMILYEN szakmába vágó bérmunkát nagyban vállalok. **András János** Merenye, up. Görösgal, Szigetvár mellett.

FIATAL LEÁNY orosz tolmácsnak azonnali felvételre elmenne. **Berkovics Ilona,** Makár-utca 39.

EBÉDLŐBÚTOR eladó. **Sebőkné,** Pécs, Felsőmalom-utca 3.

ERDŐKITERMELÉSI, fürészüzemi, fatelepi szakember évtizedes külf- és belföldi gyakorlattal, keresk. végzettséggel, nyelvismeretekkel ajánlkozik. Ajánlatok: **„Bútorklinika"** asztalosüzem címén, Pécs, Megye-utca 3. kéretnek.

ELADÓ egy kétajtós, furnéros szekrény, egy összecsukható fehér vaságy. Bányatelep-út 22.

JÓKARBAN lévő könnyű kocsit elcserélnék nehéz kocsiért. Horthy-telep, Sarló-utca 5.

CSERÉLEK LAKÓHÁZÉRT 1 darab 15 hónapos mén-csikót, 1 lovat, kocsit szerszámmal, 15 család méhet, pergetővel, stb. és 1 darab fiatal tehénért, vagy készpénzzel fizetek. **Körtvélyesi Ernő,** Cserdi.

FIGYELEM! Túró, tejfel, juhtúró, sajt, keverttúró, érettúró állandóan kapható **Thron Ferencné,** Makár-utca **17.**

ELVESZETT július 18-án este 8—9 óra között a Lenkei Lajos pihenő felett iratokat tartalmazó levél, mely a Püspöki Tanitóképző igazgatóságához van cimezve. Kérik a becsületes megtalálót, a Tanitóképzőben adja át.

KÉT DARAB sötét, polituros hálószekrény, egy ágy, egy sezlon eladó vagy részben konyhaszekrényért elcserélhető. Pécs, Irgalmasok-utca 22.

TANÍTÓNŐ két diáklányt teljes ellátásra elfogad. Ugyanott instruálást is vállalok. Cím: Aidinger János-utca 13. Földszint, bal.

MEGBÍZHATÓ mindenest azonnali belépésre keresek. Cím: Marosvásárhely-utca 10.

SPORTGYERMEKKOCSIK kaphatók prima kivitelű. Király-utca 45., volt Braun-féle üzlet.

GÉPSZIJ, VARRÓSZIJ szijviasz és szijragasztó kapható **Spitzer Sándor** cégnél Pécs, Szigeti-út.

NÉGY POLGÁRIT végzett leány bármilyen elfoglaltságot keres. Telefon délelőtti órákban: 21-68.

KI TUD RÓLA? Frinter Béla tzv. II. utász zlj. 5. szd. Monostori várgárd Dél-Komáromból irt utoljára 1944 nov. 19-én. Frinter Ferenc Tp. K. 602 utoljára Gödöllőről üzent november 22-én. Aki tud róluk valamit, értesitsék aggódó szüleit. **Frinter János** Pécs, Zsigmond-utca 2. szám.

FOLYÓIRATOKAT, használt papirt minden mennyiségben veszek. Papirzacskó kapható **Wagner Mária** papirzacskó-üzemében. Apáca-utca 1.

ELADÓ egy keveset használt asztali tűzhely. Kertváros, Bólyai Farkas-utca 7

MEGBÍZHATÓ kocsist azonnal felvaszek, ki esetleg lakást is kaphat. Kaposnyák mészüzem, Alsóhavi-dülő 1.

†

Kunszt István és neje, szül. Beleki Erzsébet mint az elhunytnak szülei, nővére, öccse, sógora, a nagyszülők úgy a maguk, mint a rokonság nevében is fájdalmas szívvel tudatják, hogy a felejthetetlen drága jó gyermek, testvér, sógor, unoka, illetve rokon

Kunszt László

szabó, repülő-honvéd

folyó évi január hó 8-án, 24 éves korában, tragikus körülmények között elhunyt.

Felejthetetlen drága halottunkért az engesztelő gyászmise-áldozat folyó hó 23-án, hétfőn reggel 7 órakor lesz a Szt. Ferencrendiek templomában.

Pécs, 1945 július hó 21-én.

Szívünkben emléked örökké élni fog!

MŰJÉG ELADÁS

Pécs thj. város jéggyárából (Közvágóhíd. Tel.: 21—49.

Eladási árak táblánként (12·5 kg.)

Jéggyárban átvéve . . . 8.— P

Házhoz szállítva . . . 11.— P

Előjegyzés és befizetés eszközölhető:

1. Pécs város idegenforgalmi hivatalánál, Városháza Tel.: 10—79.
2. A jégszállító-fogatok kezelőinél a helyszínen.

ÜZEMKÉPES (engedélyes) motorkerékpár 30%-os gumikkal eladó. Részben terményért. Cím: Papnövelde-utca 14. sz.

KERESEK 1 szoba-konyhás lakást, esetleg 1 üres szobát, magas lakbérrel, kőzvetítőt magasan díjazok. Ajánlatot: „6625" számra a kiadóba kérek.

ÚJ ÉS ÁTALAKÍTÁST vállalok, hozott anyagból. Görög szűcsmester, Könyök-utca 27.

CSINOSAN bútorozott szobát keresek 1—2 vidéki fiatalember részére. Címeket: „6634" számra a kiadóba kérek.

PETYHUDT, ráncosodásnak induló arcbőrét rendbehozza, megszépíti Müller kozmetika, József-utca 3. Telefon: 15-66. Kezelések egész nap.

KRÉMEK, puderek, arc- és szájrúzsok békebeli minőségben: La Belle kozmetika, Király-utca 25., I. em.

CSINOSAN bútorozott szoba, fürdőszoba használattal úriember részére, esetleg teljes ellátással, kiadó. Cím: Fiume-utca 16., II. em. bal.

HOFHERR 22-24 Hp. traktoromat elcserélném egy 20 Hp. Fordsonért, ráfizetést kérek. Somogyvári Ferenc, Harkány-fürdő.

ÚJ BÉLYEGKATALÓGUS 27-től kapható szerzőnél 60 pengőért. Vidékre összeg előzetes beküldése után bérmentve. Viszonteladóknak árengedmény. Pécsi Filatélia, Apácza-u. 1. I. em.

ÚJ BÉLYEGÜZLET! Egy látogatás meggyőzi, hogy legelőnyösebben nálunk vásárolhat, cserélhet, eladhat. Béke- és új provizórium sorozatok előjegyezhetők. Pécsi Filatélia, Apáca-utca 1.

ELADÓ 25-ször 3-85-ös egypár Indián, békebeli belső motorgumi. Cím: Petrezselyem-utca 28.

FELHÍVÁS.

Felhívom a város lakosságának figyelmét arra, hogy a 4. ker. pság telefonszámai megváltoztak. F. hó 20-ával telefonközpont létesült 11-51, 11-52 és 11-53 hívószámokkal. Ezzel kapcsolatosan közlöm, hogy a parancsnokságnak azon osztályait, melyek a 27-70 és 12-54 hívószámokon voltak elérhetők, ezentúl az újonnan létesült központ kapcsolja.

Ker. pk. h.:
Rácz János vk. őrgy.
4. ker. pság vkf.

VENNÉK egy darab új, vagy használt, 21 méter hosszú, 30—40 mm. vastag kenderkötelet. „Pannónia" Sörlőző Rt. Pécs.

AZ ADRIA BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT pécsi vezérügynöksége a Pécsi Takarékpénztárnál, Pécs, Széchenyi-tér 9. sz. egy kezdő gyors- és gépírónőt keres.

ELADÓ: négymotoros mágnes, egymotoros mágnes és 2 drb. erős befogni való tinó. Kaposvári-utca 5.

MEGHÍVÓ

a Bácska-Baranyai szláv közművelődési egyesület alakuló gyűlésére, mely Kazinczy-utca 1. sz. alatti „Babics György vendéglőjében" vasárnap, július hó 29-én délután 6 órakor lesz megtartva a következő tárgysorozattal: 1. Üdvözlőbeszéd, tartja: dr. Lásztity Szvetozár. 2. Az egyesület céljáról beszél: dr. László Márton ügyvéd, a mohácsi B. B. szláv kultúregyesület elnöke. 3. A tisztikar megválasztása. 4. Az alapszabályok felolvasása és elfogadása. 5. Záróbeszéd. Tartja: Jeftics Szvetiszláv tisztviselő. Pécsett lakó, minden szláv származású és érzelmű testvérünket szeretettel várja a

Rendezőség.

TŰZÁLLÓ FŐZŐEDÉNYEK kaphatók. Szőnyi, Lukafai Üvegraktár, Pécs, Király-u. 14.

FUVAROZÁST elvállal, helyben és vidékre, Strublics, Majláth-u. 9.

BOROSHORDÓKAT, vesz Rajkovich Makay I.-út 7. Telefon: 27-82.

VÁNKOSOK és különböző ruhaneműek eladók. Érdeklődni lehet délután 5 órától. Cím: Makár-u. 58 sz.

A VÁROS legforgalmasabb helyén üzlethelyiséggel rendelkezem, iparigazolvánnyal bíró közreműködő társat keresek. Választ „Forgalmas 6574" jeligére a kiadóba kérek.

PERKFEKT HÁZIVARRÓNŐ vidékre menne. Vargáné, Kossuth Lajos-u. 5. I. emelet.

ELADÓ ágy, asztal, kisebb heverő és apróságok. Rákóczi-út 49., trafik.

ELADÓ villany, holipni-kornett sütőgép és egy 27x37-es tortalapsütőgép, kitűnő állapotban. Bienszak Károly, Szigeti-út 62. sz.

BEJÁRÓNŐ, minden második nap, 3—4 órai elfoglaltságra, felvétetik. Megbeszélni: Mikes Kelemen-u. 4. sz. alatt lehet, a földszinten.

EGYEDÜÁLLÓ asszonyt vagy leányt, megbízhatót, magamhoz vennék családtagnak fizetéssel, aki a háztartásban segítene. Deák-u. 3. I.

KÉT DIÁKLEÁNYT teljes ellátásra elvállal úricsalád. Bővebbet: Deák-u. 3. I. em. Tel.: 19-11.

TANÁR-CSALÁD, diákoknak otthont és teljes ellátást nyújt. Fizetés természetben. Almássy, Zrinyi-u. 5.

JÓKARBAN lévő box-csizma eladó. Érdeklődni: Nádor-szálló portásnál.

ÁLLÁSBAN lévő fiatalember bútorozott szobát, vagy teljes ellátást keres jobb családnál. Ajánlatokat 6603 számra a kiadóba kér.

ZONGORÁT vennék, priváttól. Terményben is fizetek. Cím: Sándor Lajosné, Szava.

NYERSGYAPJÚT veszek. Cím: Virág Henrik, Pécsvárad.

FEHÉR, mély gyermekkocsi eladó. Scitovszky-tér 13.

KÖRKÖTŐGÉPET vennék. Ajánlatot „Kötőgép 6552" jeligére a kiadóba kérek.

KÖZPONTBAN levő gyümölcsös üzlethez, közreműködő társat keresek. — Ajánlatot „Közreműködő 6560" jeligére a kiadóba kérek.

VENNÉK Opel-, Olympia-motort, hűtőt, differenciált. Erzsébet-u. 20. Telefon: 24-68.

VIDÉKI diákot, száraz, tiszta, csinos szobában, a belvárosban elvállal, tisztviselő család. Leveleket 6470 számra a kiadóba kérnek.

GYAPJÚ- és lenfonál bérszövését vállalom minden mennyiségben. Pintér-szövőüzem, Fiumei-u. 39. Marosvásárhely-utcai oldalon.

HÁZ. Emeletes, adómentes bérházamat elcserélném, egy 2 szobás kertes, családi házzal. Életjáradékos ház 70.000 készpénzzel és havi 7 q búza árban fizetendő. Szőlő 790 négyszögöles gyümölcsössel, masszívan épült 2 szobás lakással, elcserélném egy házzal. 800 négyszögöles gyümölcsös, 2 szoba, verandás házamat elcserélném a Szigeti részen egy családi házzal. Nagy József ingatlanközvetítő, Pécs, Nagyflórián-u. 3. sz. Telefon: 30-56.

HARKÁNYFÜRDŐI tizennégy vendégszobás, szép házat elcserélném. Pécs belvároskörnyéki hasonló, esetleg értékesebb házzal. Bővebbet: Póth Istvánné tulajdonos, Magyarbóly, vagy Pécs, Széchenyi-tér 2. szám. Krasznai.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A kercseligeti róm. kat. egyházközség pályázatot hirdet a III. számú osztálytanítói állásra. Pályázhatnak férfiak és nők. Törvényes fizetés és lakbér. Kántor helyettesítés kötelező. Pályázati kérvények augusztus hó 10-ig küldendők: r. kat. Plébánia, Kercseliget (Somogy m.)

ELCSERÉLNÉM pécsi házamat szőllőért, gazdaságért vagy megvenném. Leveleket 6469 számra a kiadóba kérek.

ÚJ ÉS HASZNÁLT RUHÁK vétele. Gr. Benyovszky M.-u. 20. Hermann.

TISZTA bútorozott szobát, két személy részére keresek, ha lehet, konyhahasználattal. Ajánlatokat „Biztos fizető 6567" jeligére a kiadóba kérek.

ELADÓ szürke férfiöltöny, erős termetre, egy fekete öltöny középtermetre, tavaszi, átmeneti és téli nagykabátok jutányos áron. Mátyás Flórián-u. 8. sz.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

KERESEK a város belterületén raktárnak alkalmas pince, szuterén vagy más földszinti helyiséget. Ajánlatokat „Üveg, porcellán 6571" jeligére a kiadóba kérek.

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, magyar és külföldi sorozatokat, tömegbélyeget magas áron veszek. — Vétel—eladás! Merkur Bélyegüzlet, Pécs, Széchenyi-tér 6. szám.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

HÁROMSOROS harmonikát elcserélném jókarban levő kerékpárért, lehet 3/4-es vagy női is. Mohácsi országút 31. szám. Telefon: 13-67.

ELCSERÉLNÉM utcai, 3 szobás, hallos, összkomfortos, modern, régibérű lakásomat kisebb, modern, lehetőleg kertes, régibérű lakásért. A belvárosban vagy a szigeti részen. Latorczay, Légszeszgyár-u. 22/2. f. I.

ELCSERÉLNÉM 37-es, bőrtalpú, új cipőmet 38-asra. Lehet magasszárú is. Gáspár-u. 1. Nőegyleti telep.

MEGBIZHATÓ bejárónőt felveszek. Erreth Lajos-utca 15. szám.

KOCSIST, megbízhatót, azonal felvesz, széntelep, Zsinkó István-utca 20.

Magánalkalmazottakat Igazoló Bizottság.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy Pécs város Nemzeti Bizottsága 36/15. N. B. 1945. sz. alatt elrendelte az összes magánalkalmazottak igazolását.

Ezen igazolási eljárás 1945 f. hó 26-án délután 3 órai kezdettel az itt feltüntetett sorrendben az alanti cégek alkalmazottai igazolása ügyében, tárgyalásokat tart és igazolásuk tárgyában határozatokat hoz.

Cégek: Mestrics Jenő összes alkalmazottai, „Sopiana" Gépgyár és Vasöntőde Rt. összes alkalmazottai lesznek ezen dátumtól kezdve, sorrendben igazolva.

A szolgálaton kívül levő alkalmazottak igazolását a Dunántúl napilap útján közlöm.

Nyomatékosan felhívom a lakosságot, hogy minden gátlás és kicsinyes szempontot félretéve, bátor kiállással és önérzetes helytállással írásban, vagy szóban haladéktalanul jelentse be a magánalkalmazottak népellenes politikai és gazdasági tevékenykedéseire vonatkozó észleleteit, s közölje velem, hogy magatartásával és cselekedetével az igazolásra kerülő alkalmazott sértette-e vagy sérti-e a magyar dolgozó nép érdekeit.

Az írásbeli bejelentés a Szakszervezeti Titkársághoz Tímár-u. 5., ajánlott levélben kell, hogy történjék, melyben a bizonyítékok (tanúk, okiratok) megjelölendők. A bejelentő neve és a bejelentő pontos lakcíme feltétlen közlendő, mert ezek nélkül a bejelentés eljárás alapját nem képezheti. Szóbeli bejelentést mindennap a hivatalos időben elfogadok.

A tárgyaláson, panaszának szóbeli előadhatása végett, bárki is személyesen megjelenni jogosult.

Az ellen, aki akár szóbeli, akár írásbeli feljelentést tesz vagy panaszt ad elő, rágalmazásért eljárás nem indítható.

Pécs, 1945 július 19.

László István,
az I. sz. Igazoló Bizottság elnöke.

MEGBIZHATÓ, szorgalmas mindenes, egész napi elfoglaltságra, azonnal felvétetik. — Leveleket „Gyermekszerető 2655" jeligére a kiadóba kérek.

FLY-TOX, KARBOLINEUM, surolószerek, kefék, piperecikkek: Szivárvány festékszaküzletben, Irgalmasok-u. 3. sz.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

TÁNC-tanulás magánúton. Fellner tánctanárnál, Városház utca 2., félemelet. Telefon: 30-65.

GÉPIRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez. Gépíróiroda, Deák utca 2. sz. Ugyanott egy írógép eladó.

REKAMIÉK, szelónok. Lakásberendező, Színház-tér 3 szám.

REUMASZESZ, egér és patkányméreg kapható az Éden drogériában. Színház mellett.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

TELJES ELLÁTÁSRA két diáklányt vagy diákot elvállalnék. Ferenc József-út 1. szám, földszint bal.

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. Iván, Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

„FŐ A BIZALOM" szállóige volt és marad, ingóságaiért Hetényi legtöbbet ad. Viselt ruhát magas áron veszek. Zsolnay Vilmos-u. 13.

PÓTVIZSGÁRA, érettségire, magánvizsgára eredményesen előkészít okl. középisk tanár. Bárd Miklós, Mátyás Flórián-u. 13. Tel.: 33-75.

2 DRB. 4 hónapos magalica süldő eladó. Érdeklődni: Tortyogói vízművek, Horváth.

ARANYAT, aranypénzt, ezüstöt, brilliánst, márkás karórát és mindennemű régiséget veszek. Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

PERZSASZŐNYEGET, mindenféle szőnyeget, szezlonterítőt, függönyt, kézimunkákat, porcellán és kristály dísztárgyakat, régiségeket és mindennemű lakberendezési tárgyat veszek. — Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

MINDENNEMŰ átalakítási, építési és tatarozási munkákat vállal építési vállalat. Pécs, Dr. Várady Antal-u. 22. Tel. 17-36.

BIZTOS megélhetésre keresek egy szövőmestert vidékre. Jelentkezni: Neuman Andor, Pécs, Gizella-u. 1. sz.

ÉRTESITEM m. t. vevőimet és jóbarátaimat, hogy a Kiss Jenő redőnygyár vezetését ismét átvettem. Redőnyjavítást, új redőnyök készítését pontosan és gyorsan vállalom. Kiss Lajos, Pécs, Rákóczi-út 17. Telefon 24-62.

ÉRTESÍTÉS! Gottesmann és Szilas bor-, égetett szeszesital- és hordónagykereskedők üzleti tevékenységüket a mai nappal megkezdték, Pécsett, Papnövelde-u. 19 sz., telefon 38-14, ahol szívesen állnak úgy az eladók, mint a vevők rendelkezésére.

HÁZAT vennék, lehetőleg a belvárosban. Esetleg ingatlancserével. Cím Perczel-u. 16. Tel.: 12-77.

KISEBB üzlethelyiséget a belvárosban kivennék. Címeket 6492 számra a kiadóba kérek. Közvetítőt díjazok.

BÉLYEGGYŰJTŐK! A Magyar Bélyegkatalógus 27-én megjelenik, speciális résszel kibővítve. Ára 60 pengő, viszonteladóknak 20% engedmény. Vidékieknek a pénz előzetes beküldése mellett, bérmentve küldöm. Merkur Bélyegüzlet, Pécs, Széchenyi-tér 6. sz.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készít, javít, átalakít, Binger aranyművesmester, Pécs, Szt. Vince-u. 3.

KOSÁRFONÓSEGÉDEK, segédmunkások (nők) állandó munkára, magas fizetésel felvétetik. Gócza József, kosárfonómester, Katalin-u. 2.

ÉPITÉST, átalakítást, tatarozást vállalok. Hohman Mátyás, Felsőbalokány-utca 32. szám.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR
Független Kisgazda Párt

DR. BOROS ISTVÁN
Magyar Kommunista Párt

POZSGAY GYULA
Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA R. T. PÉCS.

II. évfolyam 165. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 24. Kedd.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Kedvezően haladnak előre a potsdami tárgyalások

A szovjet haditengerészet napján Sztálin napiparancsot intézet a Vörös Flotta tengerészeihez — A magyar-román barátság kiépítése mellett száll sikra a romániai Magyar Nemzeti Szövetség

Sztálin generalisszimusz szombaton vendégül látta Trumant és Churchillt. A három vezető politikus vasárnap folytatta megbeszéléseit. Hétfőn Churchill hivatalos bankettet rendezett Truman és Sztálin tiszteletére. Ez volt a legnagyobbszabású fogadás a konferencia megnyitása óta, amelyen Attlee, a külügyminiszterek és a vezérkari főnökök is megjelentek.

A laptudósítók azt hiszik, hogy csütörtökre Churchill és Attlee Londonba repülnek, hogy jelen legyenek a választási eredmények kihirdetésénél. Ezt követőleg mindketten visszatérnek Potsdamba.

Richard Dimleby, az angol rádió potsdami tudósítója jelenti, hogy hétfőn este a három vezető politikus folytatta megbeszéléseit és a különböző kérdések vitája kedvezően halad. Mégis valószínűtlen, hogy még ezen a héten befejezhessék a konferenciát. A tárgysorozat teljes megvitatása még három hétig is eltart.

Mikor kezdődik a szövetségesek összehangolt kormányzása Németországban?

Egy magasrangú brit katonatiszt kijelentése szerint a három szövetséges megszálló hatóság még augusztusban megkezdi Berlinből Németország összehangolt kormányzását, miután ebben a kérdésben a szövetségesek már meghozták a lényeges döntést egymás között.

Sztálin napiparáncsa a szovjet tengerészekhez

A szovjet haditengerészet napján a Vörös Flotta tengerészei előtt felolvasták Sztálin generalisszimusz napiparancsát, amelyben visszapillantást vet a Vörös Flotta eddigi óriási teljesítményeire a Balti-, Fekete- és Barens-tengeren.

„A szovjet nép — mondja a továbbiakban Sztálin — azt várja a tengerészektől, hogy tegyék még erősebbé a flottát. Új egységeket és támaszpontokat kell szerveznünk. A flotta háborús tapasztalatait ki fogjuk bővíteni és a flotta fegyelmét és erejét fokozni akarjuk!"

Sztálin generalisszimusz jelentőségteljes utalása az új támaszpontok szerzésére és a flotta erejének fokozására megerősíti a világsajtó célzásait a Szovjetunió esetleges bekapcsolódására a távolkeleti háborúba.

Az ellenséggel szött összeesküvéssel vádolják Pétain marsallt

A 89 éves Pétain hétfőn jelent meg marsalli egyenruhában bírái előtt. A vádirat, amely többezer oldalból áll, azzal vádolja, hogy érintkezésben állott az ellenséggel és összeesküvést szőtt az állam biztonsága ellen. Az ítélethozatalt három bíróra és 24 esküdtre bízták, akik valamennyien a nemzetgyűlés tagjai.

A tanuk között szerepelnek az elmult korszak francia politikájának legkiemelkedőbb egyéniségei, mint Reynaud, Daladier, Blum és Lebrun, továbbá a letartóztatott Weygand és Nogues tábornok.

A romániai Magyar Nemzeti Szövetség minden eszközzel elősegíti a magyar-román közeledést

Bukaresti jelentés szerint a romániai Magyar Nemzeti Szövetség hatnapos ülésezés után befejezte értekezletét. A szövetség elnöke, Darvas a szövetségnek azt a határozatát közölte, hogy minden eszközzel a magyar-román közeledést fogja elősegíteni. A szövetség elítéli a mételyhintő sovinizmust és a demokratikus Erdély mellett száll sikra. Az erdélyi magyarság nem kíván elszigetelődésben élni, hanem minden erejét a román-magyar barátság és szövetség kiépítésére veti latba.

A hivatalos magyar és román politika vezetőinek megnyilatkozása után egészséges visszhangként jelentkezik az erdélyi magyarság egyik vezetőjének fenti kijelentése. Közvéleményünknek a felszínes irredentizmus jelszavaitól félrevezetett része is számot kell, hogy vessen a reálpolitikai adottságokkal. Magyarországnak életkérdés, hogy jóviszonyban éljen szomszédaival, mert fennmaradásunknak ez a conditio sine qua non-ja. El kell tehát temetni a régi viszályt és a politikai bölcseség posztulátumainak megfelelően megtalálni a modus vivendit.

A brit acélipar korszerűsítése

Megkezdődött a munka a brit acélipar modernizálására. A terv végrehajtása 5 esztendőt vesz igénybe és 120 millió font sterlingbe kerül. Anglia 98 kohójának egyharmadát kicserélik és a kapacitást 20 százalékkal növelik. A korszerűsítés főképpen Középanglia ipartelepeit fogja fellendíteni, ahol évi 100.000 tonna acél gyártását teszi majd lehetővé.

Ujszerű angol megoldás a munkaerő kérdésének megoldására

A munkaerőhiány leküzdésére Angliában a börtönök lakóit képzik ki hajlamaik szerint különböző szakmákra. A kísérletet már a háború alatt folytatták és nagyszerűen bevált. A különböző tanfolyamokon a nők elsajátították a rádiószerelést, a férfiak a harckocsik villamosberendezésének szerelését, vagy pedig mezőgazdasági kiképzésben részesültek. Serkentőleg hatott, hogy a börtönök lakói a rendes ipari skála szerint kapták bérüket.

Jugoszlávia

A belgrádi rádió jelentése szerint Herbert Lehman, az UNRRA vezérigazgatója munkatársai kíséretében Rómából jövet megérkezett Jugoszláviába. A zimonyi repülőtéren a kormány képviselői és az UNRRA állandó jugoszláviai megbízottja, Szergejcsik várta.

Tito marsall keresztapasága

Tito marsall közvetlenségére és az egyszerű néphez fűződő szoros kapcsolataira jellemző a hír, hogy vállalta egy Kosztanics nevű egyszerű földműves tizedik gyermekének keresztapaságát. Az újszülött a keresztségben a jellemző „Szlobodanka" (szabadság) nevet kapta.

Vorosilov marsall megtekintette a magyar parlament épületét

MTI jelenti: Vorosilov marsall felesége és gyermekei, Grigorjev követségi tanácsos kíséretében megtekintette a parlament épületét.

Moszkva nagy lelkesedéssel fogadta a hazatérő harcosokat

A moszkvai rádió hétfő esti adásában helyszíni közvetítést adott az egyik fővárosi pályaudvarról, ahol a Berlinből győztesen hazatért és leszerelt szovjet harcosokat fogadták. A leszerelt harcosok fogadtatása hatalmas tömeg előtt, ünnepélyes formák között zajlott le. A szovjet harcosokat kitatarozott házak várták és munkábaállításukra is megtörtént a megfelelő intézkedés.

A szövetségesek alaposan megtizedelték a japán haditengerészetet

Niemitz tengernagy jelenti, hogy a brit és amerikai flotta repülőgépei, amelyek mult hét szerdáján kezdték meg a japán célpontok koncentrált bombázását,

a Tokiótól 80 kilométerre fekvő yokasukai kikötőben alaposan megrongálták a 33.000 tonnás Nagato nevű japán csatahajót és két torpedórombolót.

12 hajót elsüllyesztettek és 40 japán repülőgépet elpusztítottak. A harcok során 12 amerikai és 2 angol gép veszett el, de a szövetséges haditengerészeti egységek nem szenvedtek kárt.

Borneo szigetén a 7. ausztráliai hadosztály újabb partraszállást hajtott végre Balik-Papan kikötőtől északkeletre.

Megkezdődik a drávamenti falvak újjáépítése

Mint illetékes helyről értesülünk, már az egész vármegye területéről beérkeztek a jelentések a főispáni hivatalhoz az igénybe vehető építési anyagokról, amelyeket a drávamenti falvak újjáépítéséhez fognak felhasználni. Az építési anyagok odaszállításának kérdését is sikerült már megoldani és bizonyos számú munkáskéz már dolgozik is — egyelőre a romok eltakarításán.

A munkások elhelyezése és élelmezése is megoldást nyert már, úgyhogy az építőmunka megindulása is már csak rövid napok kérdése.

Az újjáépítési miniszter több millió pengőnyi összeget utalt ki az építkezések költségeire, amelynek első részlete, mintegy négymillió pengő már meg is érkezett, amiről a főispáni hivatalhoz az értesítés szintén megérkezett. Az építési munkálatok megkezdésének eszerint most már nincs semmi akadálya.

Reméljük tehát, hogy most már késlekedés nélkül hozzáfognak ehhez a sokat vajúdó munkának a kiviteléhez, annál is inkább, mivel az idő mindegyre jobban sürget, közeledik az ősz és ha korán beköszöntenének az őszi esőzések, akkor bizony már nem sok idő állna rendelkezésre, hogy ez az igazán fontos munka be is fejeződhessen. Elég kár úgy is, hogy a legszebb, tartósan száraz nyári hónapok már elvesztek az építkezés számára, most tehát a még rendelkezésre álló rövidebb időt alaposan ki kell használni, hogy a hajléktalanok télvíz idejére fedél alá kerülhessenek.

Miniszterek mennek

A függetlenségi frontba tömörült, demokratikus pártok annakidején nem kevesebbre vállalkoztak, mint arra, hogy ezt a boldogtalan, lerombolt országot elesettségéből újraépítsék, hogy az egész államigazgatási gépezetet teljesen, a demokrácia követelményeinek megfelelően átszervezzék, hogy gyökerestől kiirtsák a reakciónak minden maradványát, hogy helyre állítsák a környező államokkal azt a baráti légkört, amely elmaradhatatlanul szükséges ahhoz, hogy ezeknek az érdekelt kisállamoknak gazdasági, kulturális és szociális fejlődését jó messze a jövőbe, semminemű surlódás, bizalmatlanság, nemzetiségi villongás meg ne zavarhassa.

Súlyos problémák ezek mind, amelyeknek megoldásához nemcsak rátermett emberek szükségesek, hanem legelsősorban kölcsönös bizalom, őszinte egyetakarás az egyes szövetkezett pártok között. Hogy ez megvolt-e a kormányzat életében ,működésében? Sajnos, nem százszázalékig! A reakció, mely elvesztett hatalmának visszaszerzéséért minden gonosz és alattomos munkára képes, gondoskodott róla, hogy ez az elengedhetetlenül szükséges, kölcsönös bizalom az egyes pártok között ne lehessen zavartalan. A kormányzatban számos olyan jelenséggel, demokrácia-ellenes ténnyel találkozhattunk eddig, amelyek ezt a megállapítást igazolják. Nagy kár azonban, hogy az egyes pártok vezető körei csak igen nehezen és még később jöttek rá arra, hogy ki kell küszöbölni a surlódási felületeket, az egyes vezető pozíciókból el kell távolítani az oda nem való embereket. Mert részben ezen múlott, hogy bajok merültek fel, amelyek megzavarták nemcsak a pártok közötti jóviszonyt, hanem a kormányzat szekerét is helytelen irányba terelték. Miniszterek menesztésével kellett a bajok orvoslásához hozzákezdeni, ami azonban még nem hoz gyökeres megoldást. Magukban a pártokban is erős szelektáló munkának kell végbemenni, hogy a légkör teljesen megtisztuljon. A reakciós elemektől kell mindenekelőtt megtisztulni az egyes pártoknak, ahol ilyenek vannak. Mert hogy vannak, azt önámítás volna tagadni. A reakciós elemeknek nincs helyük az új Magyarország felépítésére hivatott pártok soraiban. Ezeknek közreműködéséből nem kér a demokrácia. A reakció ebben a magasztos munkában csak árthat a jó ügynek, minthogy egész lényege a rombolásra, a nép java ellen való tevékenységre van beállítva.

Miniszterek menesztésével tehát időlegesen ki lehet ugyan hüvelyezni egyes részlethibákat, gyökeres javulás azonban csak akkor várható, ha maguk az egyes pártok megtisztulnak minden salaktól, minden bomlasztó elemtől. Ha helyre áll és megszilárdul a teljesértékű kölcsönös bizalom, az igazán egyetakarás tiszta légköre. Enélkül minden minisztercsere csak folltozgatást jelent. (m. j.)

Hatévi kényszermunkára ítélte a népbíróság Mándoki postafőmérnököt

A pécsi népbíróság II. sz. tanácsa hétfőn tárgyalta folytatólagosan Mándoki (Mayer) József pécsi postafőmérnök háborús bűnügyét, amelynek tárgyalását nemrégen, bizonyításkiegészítés végett elnapolták. A bíróság több új tanut hallgatott ki az ügyben, köztük Girst postaigazgatót is kihallgatták. Ennek a tanunak kihallgatása közben tört ki a botrány, ami azzal kezdődött, hogy *a tanu vonakodó, semmiről tudni nemakaró vallomását a hallgatóság padsoraiból megjegyzésekkel kísérték, közben azonban több reakciós ízü közbeszólás is elhangzott, mire a hallgatóság ellenvéleményen lévő része ellentüntetést rendezett,* amely már-már tettlegességgé fajult, úgyhogy a tárgyalást hosszabb időre félbe is kellett szakítani. Amikor a jelen volt rendőri közegeknek végre sikerült a rendet helyreállítani, a bíróság folytatta a tárgyalást és a perbeszédek után a vádlottat háborus büntettért hat évi kényszermunkára ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott és védője fellebbezést jelentettek be, így az ítélet még nem jogerős.

FELÁLLITJÁK A NÉMET BIRÓSÁGOKAT AZ OROSZ HATÓSÁGOK

A Das Volk című német ujság közli a hirt, hogy Berlin városparancsnoka elrendelte a szovjet megszállás alatti Berlin területán bíróságok felállitását. Nagyberlin kerületeiben ilyen elsőfokú bíróságok fognak működni, ahonnan a másodfokú bírósághoz lehet fellebbezni. A törvénykezés alapjául az 1933 előtt érvényben volt törvények szolgálnak.

Kenyér, szabadság — munka, fegyelem!

Nagysikerű gyűlést tartott a pécsvidéki bányászság Mecsekszabolcson — Dr. Hajdu Gyula intézett nagyhatású beszédet a háromezer főnyi tömeghez

A pécsvidéki bányamunkásság igen látogatott gyűlést tartott vasárnap Mecsekszabolcson. A gyűlésen résztvettek az összes bányatelepek munkásai, mintegy háromezren, még a komlójak is képviseltették magukat egy küldöttséggel. A gyűlésen megjelent dr. Hajdu Gyulát a munkásság lelkes fogadtatásban részesítette. A gyűlés megkezdése előtt a bányászzenekar a bányászindulót játszotta, majd Horvát József bányásztitkár üdvözlő szavai és megnyitója után dr. Hajdu Gyula kezdett beszélni, beszéde elején visszapillantást vetett az elmult 25 esztendőre... Örömét fejezi ki afelett, hogy 25 év után ugyanolyan harcos munkástömeget lát itten, ami azt igazolja, hogy ennek az elmult 25 esztendőnek annyi megpróbáltatása nem volt hiábavaló. Beszél a bányamunkásság régibb küzdelmeiről, az üldöztetések, bebörtönzések, a szolgabírói, csendőri önkény súlyos éveiről, amelyekre az öregebb bányászgeneráció még visszaemlékezhet.

Hogy ma a bányászság rendesebb lakásban lakhat és általában jobb viszonyok között dolgozhat, az mind ennek a 30 év előttre visszanyuló küzdelemnek köszönhető.

Beszélt az első világháború és a szerb megszállás alatti súlyos esztendőkről, a megszálás alatti 17 napos sztrájkról, amivel térdre kényszerítettük az akkori szerb imperializmust.

Mi mentettük meg akkor ezzel a sztrájkkal ezt a területet, hogy az továbbra is magyar maradhatott.

Az 1919-iki proletárdiktatura harcaiból a pécsvidéki bányászság hatalmasan kivette a maga részét.

Hogy a tanácsköztársaság elbukott, azt a magyar reakció csak külső hatalmak hazaáruló módon való segítségül hívása útján tudta elérni.

Szomorú korszaka következett ezután a magyar munkásságnak. Bőven kijutott börtönből, bitófából, sokaknak pedig az emigráció hányatott élete jutott ki osztályrészül 25 esztendőn keresztül. A második világháborút is átvészeltük közben, országunk borzalmas harcok színterévé vált. A fasiszta őrület romokba döntötte az országot, s bár mi külső erők segítségével felszabadultunk, de azért még súlyos harcok, hatalmas erőfeszítések várnak ránk, amíg azt mondhatjuk majd, hogy ezt a csatát megnyertük. A reakció duhajkodásának számláját mivelünk, dolgozókkal akarja megfizettetni, mi pedig azt mondjuk, hogy ezt nekik kell megfizetni.

Azután az ország mai súlyos gazdasági helyzetéről beszélt, a kirabolt, kenyértelen országról.

Ami kevés kenyerünk van, az a dolgozóké kell hogy legyen és nem a henyélőké.

A szabadságból is csak azok vehessék ki a részüket, akik dolgoznak az ország újjáépítésén, de ki kell zárni azokat abból, akik hozzájárultak az ország elpusztításához. Minden becsületesen gondolkozó értelmiséginek és parasztnak a munkásság mellett van a helye az újjáépítésben. Kenyeret és szabadságot követelünk minden dolgozó részére, de ezzel szemben adnunk is kell: munkát. Türelmet és fegyelmet kell tanusítanunk.

Vegyünk példát az orosz munkásságról, amely az 1920-as években hasonló nehéz viszonyok között belső és külső ellenséggel és az éhséggel egyaránt, de kitartó munkával és fegyelemmel elérte célját, hatalmassá építette ki országát, ennek köszönheti, hogy most oly gigászi erőkifejtésre volt képes, hogy megverte a világ legerősebb hadseregét.

Nekünk is súlyos nehézségeket kell még leküzdenünk, de kitartással és fegyelemmel mi is el fogjuk érni a célt. A munkásságnak össze kell fogni, egységbe kell forrni, csak úgy lesz képes megbirkózni a reakcióval, mert ha 1919 után most, 1945-ben is elbukunk, akkor nem lesz többé számunkra feltámadás. Egységes erővel álljunk hát neki a munkának, vállaljuk a munkát és ehhez a munkához — úgymond — kívánok nektek, bányász testvéreim, jószerencsét! A nagy tetszéssel fogadott beszéd után

Horváth József köszönő szavai után Krancz Pál szólalt még fel, aki rámutatott a bányászság munkájának, a minél több szén termelésének fontosságára.

Rákosi Mátyás mondotta, (hatalmas éljenzés és taps következett erre) **ahogy a multban harcoltunk, úgy harcoljunk a jelenben is a reakció ellen és ha ezt a két testvérpárt egyesített erővel folytatja, akkor győzedelmeskedni is fogunk a reakció felett.**

Felszólítja a bányászságot, egyszálig legyenek ott július 29-én a kommunista párt pécsi nagygyűlésén, ahol Molnár Erik és Révai József elvtársakat, akik Rákosi Mátyás üzenetét hozzák a pécsi és pécskörnyéki munkásságnak. (Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps.)

Egész Baranyamegye területéről tilos mindenféle élelmiszer kivitele

A Nemzeti Bizottság tudvalevőleg elhatározta, hogy megtiltja Pécs és egész Baranyamegye területéről mindenféle élelmiszer kivitelét. Ehhez képest a rendőrhatóságok már meg is kezdték a vasutállomásokon és mindenütt a legszigorubb ellenőrzést. Figyelmeztetnek tehát mindenkit, hogy a közellátási hivatal engedélye nélkül semmiféle élelmicikket a megye és Pécs város területéről kiszállitani nem szabad. Akit a tilalom ellenére élelmiszercsempészésen rajtakapnak, azt az élelmiszer elkobzásán kivül szigoruan meg is fogják büntetni.

Kállai Gyula vette át a sajtóügyek irányítását Balogh István államtitkártól

A demokratikus összefogás egységét megbontani igyekvő reakciós erők az utóbbi időben szemmelláthatóan támadásba mentek át s ennek sok jelét tapasztaltuk. A sajtó frontján egyik jelenség az volt, hogy

megszaporodtak azok a lapok, amelyek legalább is leplezik a demokratikus összefogás ellen irányuló munkájukat, de amelyek a reakció oldalán — még akkor is — ha elvileg azok egyáltalán nem értenek vele egyet — de bőséges pártfogásra találnak annál a negativumnál fogva, hogy a magyar demokrácia harcos pártjaival szembenállnak, nyiltan vagy leplezve, ellenük dolgoznak.

A sajtó terén az elmúlt héten aztán kirobbant a nagy botrány: a Nemzeti Parasztpárt lapja,

a Szabad Szó bejelentette, hogy kénytelen megjelenését ideiglenesen beszüntetni, mert a papirelosztás olyan botrányos volt, hogy ezt a magyar demokratikus erők szempontjából annyira fontos lapot, egészen egyszerüen kisemmizték, amikor egyidejüleg olyan lapok részére adtak engedélyt, amelyek létezésére semmi szükség sem volt.

Ez a papirbotrány aztán kirobbantotta a lappangó válságot és azóta már meg is történt a megoldás:

Balogh István államtitkárt, aki a papirelosztásnál és a lapengedélyek kiadásánál elég dicstelen szerepet játszott, menesztették helyéről és a sajtóügyek irányításával Kállai Gyula miniszterelnökségi államtitkárt bizták meg.

Kállai Gyula már el is foglalta hivatalát, a Neményi papirgyár ellen megindították a vizsgálatot, sőt egyik igazgatóját le is tartóztatták s remény van arra, hogy a demokratikus Magyarország felépitésében oly fontos szerepet játszó demokratikus sajtó papirellátásában a zavarok megszünjenek. A kormány egyébként a kiadott lapengedélyeket is revizió alá veszi s az olyan lapokat, amelyek megjelenése nem feltétlenül szükséges, megszüntetik.

A volksbundisták nem érdemlik meg, hogy továbbra is magyar kenyeret egyenek

— hirdeti a vókányi bíró, akit lábánál fogva felakasztottak Mauthausenben mert magyar maradt

Tavaly Vókány még a nagynémet gondolat legerősebb fellegvára volt. A 2000 lakósu nagyközségben magyar szót kiejteni életveszélyes volt, mert itt a lakósság 91%-a volt volksbundista. Ugy pöffeszkedtek, ugy uralkodtak ebben a községben a svábok, mintha Vókány lett volna Néemtország fővárosa. A lakósságnak csak elenyésző töredéke nem hódolt be a volksbundista mételynek és ez a pár ember állandó halálfélelem közt tengődött. Mert a volksbundisták a magyaroknál is jobban gyülölték azt a pár, magyarságához hű maradt németszármazású embert, akiket nem sikerült megnyerniök a Volksbund számára.

Hogy mire voltak képesek, mit merészeltek ezek a most annyira csendesnek és jámbornak látszó volksbundisták végbevinni, azt hadd mondja el *Leitner* János, Vókány volt községi birója, aki egy szörnyü tiz hónap élményével, tizennyolc kilót lefogyva, testén az ütések nyomaival most tért haza Mauthausenből, ahová azért deportálták, *mert magyar mert maradni. Ez pedig Vókányban 1944-ben nagyobb bün volt, mint az apagyilkosság.*

Sovány, magas, egyszerü, csak a földnek élő ember ez a Leitner János, aki most itt ül velem szemben. Nem tanult ember, nincsenek nagy szavai, gesztusai, amit mond, azt úgy mondja, mint aki ritkán beszél és nem szivesen. Nem is politikus, nem vezérnek született. A föld embere és mégis iskolát mutatott, hogy ahhoz, hogy valaki hős legyen, nem kell diploma, még érettségi sem, csak hüséges és tántoríthatatlan magyar szív és férfias helytállás.

IGY KEZDŐDÖTT...

— 1941 januárjában kezdődött a népszavazáskor a volksbundi terror. Én már akkor egy éve birája voltam a községnek — kezdi nyilatkozatát Leitner János — de csak a népszavazáskor tudták meg, hogy én néhányadmagammal magyar anyanyelvünk vallottam magam. Már februárban megtámadtak családommal együtt. Leányomat leköpdösték, fiamat az iskolában véresre verték, olyannyira, hogy a tanító tanácsára ki kellett vennem az iskolából. Májusban lovaimat megmérgezték, a pinceházamba betörtek és 7 hektó boromat kifolyatták. És ez igy ment állandóan. Feleségem ki se mehetett az utcára, ablakaimat beverték, új lovaimat a volksbundista kovács úgy patkolta meg, hogy hat szöget bevert a lovak lábaiba, úgyhogy azok lesántultak.

TERRORTÁMADÁS

Ahogy visszaemlékszik az elmult évek szörnyüségeire, verejtékcseppek gyöngyöznek homlokán és hangja még most is reszket, ahogy folytatja.

— A legborzalmasabb ami velem történt, 1944 január 31-én folyt le. Ekkor vagy kétszázan megtámadtak, *összevertek, sárbataposták és csizmával valósággal lerugdalták csontjaimról a húst. A pécsi sebészeti klinikán csak 14 nap multva tudtak megröntgenezni, mert addig olyan állapotban voltam, hogy nem lehetett testemet megmozditani.* A röntgenezés megállapitotta, hogy testemről több helyütt a hús le volt taposva, súlyos vesevérzést szenvedtem és utána egy hónapig feküdtem a klinikán. Amikor hazahoztak, ismét rosszabbodott az állapotom, feleségem orvost akart hozatni és jelemző az akkori helyzetre, hogy hiába könyörgött a villányi és siklósi körorvosoknak, azok nem mertek eljönni hozzám. Három nap után végre egy dr. *Krausz* nevü siklósi orvos vállalta a kockázatot és keresett fel. Az éjszaka, amikor engem félholtra verve a mentők beszállitottak a pécsi klinikára, feleségem gyermekeimmel kénytelen volt az első pincébe bezárkózni, mert a volksbundisták meg akarták őket is gyilkolni.

NÉMET MEGSZÁLLÁS, ELHURCOLÁS...

— A volksbundi terror azonban igazában csak 1944 márciusában vette kezdetét, amikor a németek Vókányt is megszállták — folytatja visszaemlékezését Leitner János. — Március 20-án éjszaka jöttek értem. Egy Schweitzer József nevü volksbundista vadászfegyverét szegezte rám, amikor a zörgetésre kinyitottam az ajtót, de a kiséretében lévő SS-katonák nem engedték a fegyvert használni. Az SS-katonák ezután bevittek Pécsre a Gestapohoz, ahol közölték velem, hogy 21 feljelentés van ellenem 72 aláirással. Itt egy nap alatt öt izben rettenetesen megvertek, majd Pestre vittek, ahol öt nap után kaptam egy tányér rántottlevest.

— Innen vittek Mauthausenbe. Hogy ott mi történt velem, arról most nem beszélek. Mauthausenről már sokan beszámoltak, elég annyi, hogy egy izben mezitelenre levetköztettek és lábaimnál fogva akasztottak fel, amig el nem ájultam.

A VOLKSBUNDISTÁK SZÁMÁRA NINCS KEGYELEM

A visszaemlékezésnek vége. *Leitner* János hangja most megkeményedik és ezeket mondja:

— Még csak ennyit szeretnék mondani: ne enyhitsék az eddigi rendeleteket, hanem szigoritsák. *A volksbundisták nem érdemlik meg, hogy továbbra is egy falat magyar kenyeret egyenek,* mert az, hogy az ország ide jutott, az elsősorban az ő bünük. Kovács Imre mondotta: „Egy batyuval jöttek — egy batyúval menjenek." Én is ezt hirdetem, mint annak a községnek vezetője, ahol legtöbbet szenvedtünk a volksbundistáktól. *Zs. O.*

Reggel 9 óra előtt ne zavarjuk munkájukban a városházi tisztviselőket

A polgármester felkérésére közöljük az alábbiakat:

A városháza nyári hivatalos óráit 7 órától 1 óráig a polgármester különösképpen azért állapitotta meg, mert a közönség személyes látogatásaival olyan mértékben vette igénybe a tisztviselők idejét, hogy azoknak a felek fogadásán kivül az irásbeli ügyek intézésére idejük ügyszólván nem is maradt.

Az elgondolás szerint a kora reggeli órákban a felek úgy sem látogatják a hivatalokat, amikor is a tisztviselőknek annyi idő áll rendelkezésre, hogy legalább a legsürgősebb ügyek aktáit a korai hivatalos órák alatt képesek elintézni.

Ezzel szemben az a helyzet állott be, hogy a közönség mind a polgármesteri hivatalt, mind az egyéb hivatalokat már reggel 7 órakor felkeresi, igy a tisztviselők egész nap csak a felek fogadásával foglalkoznak.

Ilyen körülmények között a város közigazgatása a legnehezebb helyzet elé került, mert hiszen a tisztviselőknek az érdemi ügyek elintézésére ideje nem is maradhat.

Éppen ezért felkéri a város polgármestere a közönséget, hogy saját érdekében 9 óra előtt a város hivatalait ne látogassa, mert ilyen módon a tisztviselők idejének más irányban történő elfoglalásával az ügyek intézését csak késleltetik, hiszen nem elég az, hogy a panaszt a tisztviselő meghallgatja, hanem az ügyben érdemben el is kell járnia.

A reggel 7 órától 9 óráig terjedő idő tehát háborithatatlanul álljon rendelkezésre a tisztviselőnek, amely idő alatt nyugodtan dolgozhat és igy az ügyek gyors elintézése a közönség érdekét szolgálja.

Vasárnap, július 29-én, a Kommunista Párt nagygyülése a Széchenyi-téren. Beszélnek: Molnár Erik népjóléti miniszter és Révay József a „Szabad Nép" főszerkesztője.

UKRÁNIA Kedd—szerda, július 24—25.

Mi történt a híres tésto műtermében?

Budai cukrászda

Főszereplők: Fekete Zita, Somlai Artur, Pethényi László, Kabos, Gózon.

Szenzációs híradó a háború végnapjairól:

Győzelem Berlinben.

Csütörtök—péntek, július 26—27.

Az orosz forradalom hősi éposza:

Lenin októbere

Előadások 6, 8 órakor.

ÜLLŐ

Jelige: A vas meleg, hát ráverünk!...

Feloszlatják a magyar hadifogolytáborokat!

Igy szólt a hangzatos aleim, a rikkancsok a kiadótól megkapták az elkiáltandó demagóg jelszavakat és a fiukat hazaváró édesanyák, apák, férjüket hazaváró feleségek, édesapjukat visszaváró gyermekek örömkönnyel a szemükben kapkodták az ujságot, amely a jó hírt bejelentette. Aki aztán a szöveget is végigolvasta, az csak azt látta, amiről a pesti lapok már hetek óta írnak, hogy a foksani hadifogolytáborból nagyobb csoportokban szálingóznak haza azok, akiket az orosz emberiesség hazaengedett. Vagyis — mint illetékes helyen értesülünk — a 18 éven aluli és 50 éven felül levő férfiak. S ugyancsak illetékes helyről értesültünk, hogy a békekötésig még nem lehet szó a hadifogolytáborok feloszlatásáról, bármennyire is szeretné ezt minden magyar ember szíve. Nekünk csak az a megjegyzésünk laptársunk kissé túlságosan is bulvárizű, demagóg beállítású hírére, hogy a közönséget akkor sem szabad délibábok, örömteli káprázatok hírével örvendeztetni, ha azok egy-két jó percet szereznek, mert utánuk annál keserűbb a kiábrándulás. Lehet, hogy az effajta hírverés a példányszámot emeli, de a komoly ujságírásnak nem használ, sőt... Maradjunk csak a komor igazságnál és irjunk becsületesen, magyarul ujságot, ne fujjunk fel léggömböket, mint tette a sajtó az elmult fasiszta időkben. Igaz, igy kevesebb példányt adunk el, de nagyobb marad az ujság becsülete. Legalább is ezt üzenik azok a könnyes szemű emberek, akik tegnap kérdezősködéseikkel bennünket felkerestek; mi igaz az újonnan indult pécsi lap híréből?...

*

A pécsi háztartások kis embereit keserű meglepetés sujtotta a mult héten. A villany- és gáz-számlát felemelték, nemcsak lényegesen, hanem — ami a legfájdalmasabb — visszamenőleg is. És pedig májusig visszamenőleg. Az emelés tehát — hogy igy fejezzük ki — a júliusi drágulás arányaiban történt, de nemcsak júliusra, hanem júniusra és májusra visszamenőleg is. Ebből pedig az következik, hogy a kisfogyasztó, aki most az ezer pengő körüli számlát „klizzadta", azokra a hónapokra is kénytelen a „júliust" összegeket kifizetni, amely hónapokra bizony ő nem kapta meg a júliusi munkabéremelést, mert az nem ennyire visszamenőleg történt. A kisemberek, a dolgozó polgárság nevében tiltakozunk ezen a helyen az effajta eljárás ellen. Megnéztük egyik ilyen számlát s bizony fejesével láttuk a hatalmas árakat. S még az sem enyhitette fájdalmunkat, hogy a számla alján a „szíveskedjék fordítani! felszólítás — nomen est omen — ilyen sajtóhibával van nyomtatva. Szíveskedjék orditani! Hát igen, szegény gáz- és villanyfogyasztó azt hisszük, külön felszólítás nélkül is orditott, mikor a számlát meglátta. Fájdalmában orditott

Nagy érdeklődés egész Európában a szovjet kultúra iránt

Egyre nagyobb méreteket ölt az európai demokratikus országokban a szovjet kultúra utáni érdeklődés. Mindenhol nagy igyekezettel tanulják az orosz nyelvet, hogy a szovjet kultúrát eredetiben ismerhessék meg. Bukarestben a közoktatásügyi miniszter intézkedésére tanszéket állitottak fel, hogy ezáltal is biztositsák az orosz nyelvben jártas tudósok képzését. Bécsben az osztrák kormány meghivására Ausztriába érkezett 12 szovjet tudós tartott hatalmas érdeklődő közönség előtt előadást a Szovjetunióról.

APOLLO Kedd—szerda, július 24—25.

MARLENE DIETRICH legkiválóbb filmjeinek egyike:

BIZSU

Főszerepl: John Wayne, Mischa Auer, Oscar Homolka.

Csütörtök—péntek, július 26—27.

Budai cukrászda

Előadások 4, 8 órakor.

PARKMOZI Kedd—szerda, július 24—25.

Az orosz forradalom hősi éposza:

Lenin októbere

Csütörtök—péntek, július 26—27.

BIZSU

Előadások 7, 9 órakor.

Kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

Az új miniszterek ezen a héten elfoglalják hivatalukat

Hamarosan döntenek a tárcákkal kapcsolatos államtitkári hivatalok ügyében is

Budapestről jelentik: Az új miniszterek — a kisgazdapárti Oltványi Imre pénzügyminiszter, a szociáldemokrata Rónai Sándor közellátási miniszter és az ugyancsak szociáldemokrata Riesz István igazságügyminiszter — kinevezése országszerte megelégedettséget váltott ki. A három új miniszter budapesti politikai körök véleménye szerint még a hét elején elfoglalja hivatalát. A miniszterváltozásokkal kapcsolatban úgy tudják, hogy a közeli napokban pártközi értekezlet dönt a tárcákkal kapcsolatos államtitkári hivatalok ügyeiben is.

Ismét súlyos zavarok vannak a pécsi gáz-szolgáltatásban

Tenni kell valamit a gáz-szolgáltatás rendszeresítésére

Az Új Dunántúl szombati számában a kokszmüvek felkérésére felhivást intéztünk a lakossághoz:

takarékoskodjék két napig a gázfogyasztással, mert a kokszmüvek nem tudnak elegendő mennyiségü gázt termelni.

Szombaton a kora délelőtti órákban aztán hirtelen megszűnt a gázszolgáltatás és csak délután indult meg ismét, úgy hogy vasárnapi számunkat is csak nagy nehézségek között tudtuk elkészíteni.

Hétfőn délután azután még kellemetlenebb meglepetés következett be. Az Új Dunántúl szedőgépei rendszerint fél ötkor kezdik a munkát ezzel szemben

a gázszolgáltatás a kora délutáni órákban megszűnt és a nap folyam nem is tért vissza.

Érdeklődtünk a kokszmüveknél, mi az oka az újabb szüneteltetésnek s azt a választ kaptuk, hogy

egyrészt a szállitott szén minősége olyan, hogy abból nem lehet elegendő gázt termelni, másrészt pedig a gázkamrák üzemképessége is rossz, úgy, hogy a kokszmüvek nem tud elegendő mennyiségü gázt szolgáltatni a városi gázmüveknek.

A kokszmüvek szakszervezete értesülésünk szerint lépéseket fog tenni a bányák üzemi bizottságánál, hogy a hibákat ki lehessen küszöbölni, addig is azonban a legnagyobb fokú takarékoskodásra van szükség

s tegnap este még azt sem tudták megmondani, mikor indul meg ismét a gázszolgáltatás. Igy természetesen lapunk is egy teljes félnapot késett és kedd reggel helyett csak a déli órákban jelenhetett meg.

Most már valóban a végső ideje lenne, hogy a pécsi gázszolgáltatás kérdését helyesen megoldják. Pécs itt van a bányák közvetlen közelében s ha itt is fennakadás van a gázszolgáltatás körül, az olyan szomorú jelenség, amit nem lehet eléggé elitélni. Ma, amikor

az ország újjáépitéséről beszélünk, lehetetlenek tartjuk, hogy egy olyan fontos üzem, mint a kokszmüvek, illetve a gázmüvek, ne tudjon a város ipari életében fontos szerepet játszó gázszolgáltatás terén rendet teremteni.

A háztartások ma nem kaphatnak fát, nem kaphatnak szenet, legalább azt lehessen elérni, hogy a gázszolgáltatás zavartalan legyen. Ha pedig semmiképpen sem lehet a gázszolgáltatást rendszeresiteni, akkor legalább úgy osszák be a gáz adagolását, hogy váratlan és kellemetlen meglepetések ne érjék az üzemeket és a fogyasztókat.

Pécsi és dunántúli hadifoglyok üzenik: jól vagyunk s reménykedünk a hazamenetelben

Somogyi Erzsébet Vöröskeresztes ápolónő most érkezett haza Pécsre. Utján egész sor fogolytáborban járt, ahol alkalma volt baranyai és pécsi hadifoglyokkal beszélgetni. Az ápolónő ezeknek a hadifoglyoknak a nevében üzenetet hozott a hozzátartozók részére. Valamennyien azt üzenik, hogy jól vannak s abban reménykednek, hogy hamarosan hazaérkeznek. Az üzenetek az alábbiaknak szólnak:

Mohai János Görcsöny, Kovács József Nagybajom, Gömbös Károly, Kelemen Sándor, Szente István Ostffiasszonyfa, Nyilassy Józsefné Taliándörögd, Monostori György Szombathely, dr. Günther Károly Pécs, Fiumei-ut 45, Gálos, Pécs, Arad-u. 7., Darnyiné Pécs, Petrezselyem-u. 42., Mártonné, Pécs, Makár-u. 3., Őri Lajos, Mohács, Drágfi-u. 1, Tóth Vince, Baranyaszentlőrinc, Dobszai László, Pécs, Timár-u. 12.,

A visszatért Somogyi Erzsébet jelenlegi címe: Pécs, Király-u. 1. I. em.

— **Református bibliaóra** lesz szerdán, e hó 25-én délután 6 órakor a gyülekezeti házban, ahol a lelkipásztor: „Jézus az élet kenyere" címmel folytatja Irás-magyarázatát.

Uj engedélyt kell kérnie annak, aki rádió-készüléket akar tartani

A pécsi postaigazgatóság közli: A magyar kereskedelem és közlekedésügyi miniszter folyó évi június hó 21-én kelt 104.022/B. 2. számú rendeletével minden rádióvevőberendezés létesítésére és üzembentartására eddig adott engedélyek érvényét 1945. évi június hó 1-i hatállyal megszüntette.

Mindenkinek tehát arra, hogy rádióvevőberendezést létesithessen és üzemben tarthasson, előzetes engedélyt kell szereznie, tekintet nélkül arra, hogy volt-e ilyen engedélye vagy sem.

A rádióműsorvevő berendezések rendes használatára jogositó engedélyeket az üzembentartás helyére illetékes levélkézbesitő postautalványok adják meg (Pécsett az 1. sz. postahivatal, Deák-u. 10.)

A rádióvevőberendezés használati díja havi 20 pengő. Az engedély kiállításakor egyszeri újjáépitési hozzájárulás címén 40 pengő fizetendő.

Bővebb tájékoztatást készséggel ad a Pécs 1. számú postahivatal (Távbeszélő 25-00).

Minden ország talpköve a tiszta erkölcs. Aki ma lop, sikkaszt, fenetézik, nem közönséges bünöző, hanem hazaáruló. Népbirósága ele vele!

HIREK

— **Kecskeméten két pengő a kenyér.** A Kecskeméti Lapok legújabb számában olvassuk, hogy Kecskemét városában két pengőben állapitották meg a kenyér árát. „Jólesőleg regisztráljuk ezt a hirt — irja a lap — mert a fogyasztóknak az a követelése, hogy ne emeljék a kenyér árát, mivel az inflációt idéz elő, a város vezetőségénél megértésre talált." Eddig kecskeméti laptársunk. Mi ehhez csak azt tesszük hozzá: amit lehet Kecskeméten, mért nem lehet Pécsett?

— **Orvosi hir.** Dr. B. Döbrentey Ilona, klinikai tanársegéd I. Ferenc József-út 50. sz. alatt megnyitotta rendelőjét. Délután 3 és 5 óra között rendel bőr-, nemi- és kozmetikai betegeknek.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Kisfaludi Imre ügyvéd irodáját régi helyén (Perczel-utca 24 sz.) újból megnyitotta.

— **Eljegyzés.** Tömösközy Vilma és Sipos László jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Házasság.** Dr. Kováts István városi fogalmazó és Ruzsonyi Melinda tanitónő 1945. évi július 16-án Szentgothárdon házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Eljegyzés.** Hertay Jenő (Budapest) eljegyezte Molnár Editet (Pécs). Minden külön értesités helyett.

— **Halálozás.** Klein János v. asztalosmester július 22-én hosszas betegség után elhúnyt. Temetése július 24-én, kedd délután ½5 órakor lesz a központi temetőben, lelkiüdvéért az engesztelő szentmise július 25-én reggel 7 órakor lesz az Ágoston-téri plébániatemplomban. Gyászolja özvegye, testvérei a széleskörü rokonsággal együtt.

PÁRTMOZGALOM

A VOLT BARANYAI EMIGRÁNSOK TAGGYÜLÉSE

Az elmult szombaton délután 5 órakor a volt baranyai emigránsok jól látogatott taggyülést tartottak a szakszervezeti házban, Vörös László elnöklésével. A taggyülésen dr. Hajdu Gyula először jelent meg volt emigránstársai és régi bajtársai körében, akik lelkes szeretettel fogadták. Dr. Hajdu Gyula keresetlen szavakkal fejtette ki, hogy a volt emigránsokat most is az köti össze, hogy valamikor együtt harcoltak itthon. Magyarországon most uj rend van, de azért még nem vagyunk túl a nehézségeken, még harcolnunk kell a reakció ellen és az ország újjáépitéséért. Azt beszélik, hogy a fiatalság nem nézi jó szemmel a 19-es emigránsokat.

Pedig az 1919-es esztendő hősi küzdelmei egyike a magyar munkásság egyik legszentebb hagyományainak, mert a bukásban is van bizonyos felemelő nagyság.

Marx hivatkozik egy helyen a francia munkásság 1871-es kommun-kisérletére, amely elbukott ugyan, mégis dicsőséges dátuma maradt ez a francia munkásság küzdelmeinek. A mostani helyzetben össze kell fogni öregeknek és fiataloknak és az öregek tapasztaltságát nem szabad alábecsülni a harcban.

Ne járjunk mi se külön utakon, hanem olvadjunk bele a közös küzdelembe.

A fiatalság aktivabb erejét el kell ismerni, mert mi, öregek, ezt az aktivitást már elvesztettük. A régi társadalmi rendet ezúttal a háború rombolta le és most azt nekünk kell újjáépitenünk, de úgy, hogy az uj legyen és a mienk legyen. És vigyáznunk kell, — a 19-es példán okulva — hogy el ne bukjunk, hanem véglegesen felül maradhassunk. Ne akarjunk magunknak előnyöket csak azért, mert emigránsok voltunk, hanem harcoljunk közös erővel a fiatalsággal, mert csak igy lehet eredményes a küzdelmünk. A tetszéssel fogadott beszéd után Molnár Imre az elaggott volt emigránsok gazdasági megsegitéséről beszélt. Trafik- és italmérési jog juttatásával kell őket kenyérhez juttatni és nem alamizsna segélyezéssel. A taggyülés azután letárgyalta az emigránsok különféle gazdasági kérdéseit, majd Vörös László elnök, a volt emigránsok legfontosabb feladatát abban jelölte meg, hogy az igyekezzen egyengetni a munkáspártok egyesülésének útját, mert csak egységes erővel leszünk képesek győzedelmeskedni a reakció felett.

— **Levelezni lehet a Szovjetunióban lévő hadifoglyokkal.** A budapesti Szabad Nép írja: Puskin követ, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság szovjet politikai tanácsadója hivatalosan közölte Gyöngyösi külügyminiszterrel: a szovjetkormány a magyar kormány kérésére hozzájárul, hogy a Szovjetunióban lévő magyar hadifoglyok levélbeli érintkezésbe léphessenek hozzátartozóikkal. A levelezés megindulását a magyar külügyminisztérium külön fogja közölni.

SZINHÁZ

A BUDAPESTI NEMZETI SZÍNHÁZ MECSEKSZABOLCSON

A reakció uralma megdőlt, a légkör megtisztult és ma a munkásosztálynak nem elérhetetlen vágya, hogy nemzetünk első színészeit alkalma legyen meghallgatnia. Sőt, miután a bányászság kemény és áldozatos munkája folytán nem tudott Pécsre bejönni a színházi előadások látogatására, Major Tamás és társulatának tagjai maguk mentek ki hozzájuk, hogy művészetüket elvigyék és nagy költőinktől elszavaljanak néhány verset.

Az előadást Szabó Pál Zoltán egyetemi tanár vezette be, aki felhívta a művészekre a figyelmet és megköszönte azoknak, hogy fáradtságot nem kímélve, elhozták a kultúrát bányászainknak.

Ezután Major Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója köszöntötte a közönséget. Közvetlen beszédében rámutatott arra, hogy

az elmult években a művészek csak egy kiváltságos rétegnek játszottak, csak azok tetszését akarták kivívni, de a néppel egyáltalán nem törődtek.

Ma ez nem így van s a munkásságnak elsősorban van joga arra, hogy az újjáépítési rohammunka után felüdüljön és művészi teljesítményt kapjon. Beszél a költőkről is, akik, — ha verseiket a haladás szellemében írták, — úgy azok örökéletűek és korszerűek maradnak.

Nagy tapssal fogadott beszéde után Major Tamás elszavalta Petőfi Sándor: „Vasut", „Levél Arany Jánoshoz" és József Attila: „Egyszerű ez" s a „Munkások" című verseket. Mély, kellemes orgánuma, előadása, melyben érezzük, hogy egész lelkét beleviszi, óriási tetszést váltott ki.

Utána Bánky Zsuzsa, a Nemzeti Színház egyik fiatal és igen tehetséges tagja lépett a dobogóra. Ady Endre: „Történelmi lecke fiúknak" és Petőfi Sándor: „A kutyák és a farkasok dala" című verseket adta elő nagy átérzési készséggel. Majd Horváth Ferenc Petőfi Sándor egyik versét, „A tizenkilencedik század költői" adta elő igen tehetségesen. Ladomerszky Margit nagy művészetéhez méltón szavalta el egy ismeretlen orosz költőtől „Anno 1812" (Kosztolányi Dezső fordítása), egy székely balladát és Adytól „A Hortobágy poétája". A művésznőt a közönség alig akarta leengedni a pódiumról. Végül Gellért Endre: Illyés Gyula „Elbeszélő költemény" című versét szavalta el. Nagy figyelemmel és még nagyobb tetszéssel fogadta a hallgatóság.

A Nemzeti Színház művészeinek köszönjük, hogy megértve az idők szavát, idejöttek hozzánk és kiváló tehetségükkel felejthetetlen élményt nyujtottak a mecsekszabolcsi bányászságnak.

Jutassy Zsuzsi.

Műsor:

Kedd este ½8 órakor: Tokaji aszú.

Szerda este ½8 órakor: Nincsenek véletlenek.

Csütörtök este ½8 órakor: Nincsenek véletlenek.

Meghivó.

A **„Pécsi Izraelita Hitközség"** f. évi augusztus 5-én, vasárnap d. e. 9 órakor tartja nagygyűlését, melynek egyedüli tárgya az alapszabályok VII. 20. §. 2. pontja szerint 72 képviselőtestületi tag megválasztása. A választáson a hitközség minden tagja élhet a szavazati joggal.

Erre a nagygyűlésre minden hittestvéremet szeretettel meghivom.

Roboz Miksa hitk. elnök.

Kivonat az alapszabályokból.

IV. 5. §. Pécs thj. város és a pécsi járás területén lakó, vagy három hónapnál tovább itt tartózkodó izraelita férfiak és nők a pécsi izr. hitközség tagjai.

FURÉSZELŐGÉPET keresek megvételre. Címet 6681 számra a kiadóba kérek.

POLGÁRI ALKALMAZOTTAK FELVÉTELE. A 42. kieg. pságnál rendszeresített 1 fő gk. vezetőt, 1 fő motorkp. vezetőt, 3 fő kocsist és 3 fő küldönc polgári állás kerül betöltésre. Az állások betöltésére elsősorban hadirokkantak, hadiözvegyek, többgyermekesek előnyben. Jelentkezés a 42. kieg. gh.-ban mindennap 8—14 h-ig (Színház-tér 1.) 42. kieg. pk.

EGY DARAB 3 hónapos bikaborjú eladó. Pécsbányatelep, Gőzmalom, Gulyás.

ÚJ CSALÁDI HÁZAT közvetlen Pécs mellett elcserélném Pécs környéki kis falusi birtokért. Pécs, Makay I.-út. 1. sz.

KERESEK két diákot, teljes ellátásra, természetbeni fizetéssel. Cím: József-u. 7.

ELADÓ jókarban levő 55x103 és 50x133 cm zsaluk és egy diófaágy. Cím: József-u. 7., este 6—7-ig.

BELVÁROSI kettőszobás lakásomat elcserélném, belvárosi kettőszobás garzonlakással, lelépést fizetek. Cím: Apáca-u. 3. szám, Kuster.

KÉT KISEBB diákot teljes ellátásra, természetbeni fizetés ellenében elfogadok. Felsőmalom-u. 14. I. em.

BÚTOROZOTT SZOBA, belvárosban, szolid úr részére kiadó. Cím megtudható: Márton-u. 15 alatt.

TEJÜZEMET Pécsett vagy 40 kilométeres körzetben készpénzfizetés mellett, azonnal átveszek. **Kocsis János,** Pécs, Nagyárpád-út 5.

ELADÓ egy világos, férfi nyáriruha, Mészkemence-utca 2/1, üzetben.

EGY ÉLETEN ÁT kitartanak a Bútorház bútorai. Felsőmalom-u. 9., Békeffy Remig-u. 3.

FIGYELMEZTETÉS! Mindent veszek. **Frankfurter,** Hal-tér 5., telefon: 24-70.

BÚTOROZOTT SZOBA kiadó. Kumpera, Zrinyi-utca 17.

A SZILÁGYI rk. egyházközség II. sorsz. **tanítónői** állásra pályázatot hirdet. Fizetés törvényes. Határidő augusztus 20. Kérvények Plébániahivatal, Berkesd, küldendők.

JÓKARBAN levő csikótűzhely eladó. Zichy Gyula-utca 30.

KÉT VAGY HÁROMSZOBÁS lakást keresek, zongorával, lehetőleg a belvárosban, orvostanhallgató részére. Esetleges elátásért természetben is fizetnék. Ajánlatokat: **Bálint J.** Rákóczi-út 9/2.

JÓ ÁRÉRT veszek, csatos vizespalackokat. Ajánlatokat: „Csatos 6683" jeligére a kiadóba kérek.

NŐIKERÉKPÁR jókarban és angorafonál fehér, eladó. Ráth-u. 41., III. em., 14. ajtó.

WERTHEIM-SZEKRÉNY eladó. Királyutca 15., emelet.

FEJŐSKECSKE, libák és fajgalambok eladók. **Fekecs,** Rigó-u. 42. (Jankovits-telep.)

KÉT SZOBA összkomfortos lakást keres vasúti tisztviselő. Címeket 6670 számra a kiadóba kér.

KI TUD Lankovits Géza honvédről, aki Marosvásárhelyről 1944 április havában indult ki a 27. táb. tűzéroszt. II. üteggel, tábori száma F. 306 volt. Aki bármit is tud róla, értesítse szüleit. Lankovits Mihály, Hosszúhetény, Baranya m., Hegyalja-u. 153. sz.

A pécsi magyar állami dohánygyár Igazgatóságától.

18/főnöki 1945. szám.
Tárgy: A hadiüzemi munkaigazolványok beszolgáltatása.

FELHÍVÁSI-HIRDETMÉNY.

A dohánygyár mint megszünt hadiüzem, Ivasecsenko főhadnagy, orosz katonai parancsnokának rendelete értelmében nyomatékosan felhivom a gyár azon alkalmazottait (távollevők, betegek és elmaradottak) — kiknek birtokában még mindig vannak a mai napig be nem szolgáltatott pirosszínű „Munkaigazolványok", hogy azokat a munkásság közösségére való tekintettel, — következmények terhe mellett **sürgősen** — szolgáltassák be, annál is inkább, mert ellenkező esetben ki vagyunk téve annak, hogy az orosz parancsnokság a még hátralékban lévő munkabéreket és üzemi költségeket nem fogja kiegyenliteni.

Mindazok, kik a fenti igazolványt bármily körülmények folytán elvesztették, — úgy annak bejelentését kötelesek a rendőrhatóság által kiállított bizonylattal igazolni.

A dohánygyári alkalmazottak részére kiállított pirosszínü orosz-magyar szövegü és az orosz katonai parancsnokság, valamint a város polgármestere által látamozott **„Hadiüzemi Munkaigazolványok" f. évi július hó 20. napjával** érvényüket vesztették, — azzal magát a jövőben senki nem igazolhatja, s másra fel nem használható.

Felkérem a polgári hatóságokat és a rendőrséget, hogy ha bárkinél — ily érvénytelen Munkaigazolvány előtalálttatna, — az illetőt nem mentesíti, — míg az igazolványt elkobzása után haladéktalanul küldjék át alulirott igazgatóságnak megsemmisítés és a katonai parancsnokságnak való megküldése végett.

A dohánygyár, a magyar állami jövedék részére leendő üzembehelyezése után, — végleges alkalmazottai részére egy újkeletü Munkaigazolványnak kiadatását fogja szorgalmazni.

Kelt Pécsett, 1945. évi július hó 22. napján.

A hadiüzemi katonai parancsnok rendeletéből:
Benke s. k.
igazgató-hivatalfőnök.
Az „Üzemi Bizottság" részéről:
Mózsa s. k.
jöv. s. tiszt. — számosztályvezető

†

Szikszay Rezső, mint az elhúnytnak férje, Szikszay Pál és Attila gyermekei, bátyjai, nővérei, sógorai, sógornői, úgy a maguk, mint a rokonság nevében is, fájdalmas szívvel tudatják, hogy a felejthetetlen drága jó feleség, édesanya, testvér, illetve rokon

Szikszay Rezsőné

szül. **Kováts Margit**

f. évi július hó 21-én, 40 éves korában, hosszas szenvedés után elhúnyt.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 24-én délután 4 órakor fogjuk a központi temetőben a rk. vallás szertartása szerint történő beszentelés után örök nyugvóhelyére kísérni.

Az engesztelő gyászmiseáldozat f. hó 25-én, szerdán reggel ½8 órakor lesz a Szt. István kápolnában bemutatva.

Pécs, 1945 július 23-án.

A gyászoló család.

Áldás és béke poraira!

AZ ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT pécsi vezérügynöksége a Pécsi Takarékpénztárnál, Pécs, Széchenyi-tér 9. sz., egy kezdő gyors- és gépirót keres.

ELCSERÉLNÉM Gyárvároson lévő új, adómentes, családi házamat, hasonlóért. Budai városrészen. Bővebbet: Márton-u. 21. szám.

6 ÉVES I. rendű borjastehén eladó, vagy lóért, csikóért elcserélném. Ugyanott szőlőprést megvételre keresek. **Nagy Sándor** Bakonya, u. p. Kővágószőllős.

ÖREGEMBERHEZ házvezetőnőnek ajánlkozom, szerény ellátásomért, vidékre is, egyszerű, intelligens, becsületes, ötvenes hajadon. Levelet 6646 számra az Új Dunántúl kiadóhivatalába kérek.

GYERMEKSZERETŐ, menekült, magános asszony, vagy árvalány otthont találhat, házimunkák elvégzéséért. **Monostori,** Ditz-maom-utca 12.

ALTDEUTSCH ebédlő eladó. Pécs, Bercsényi-utca 1. szám. Megtekinthető a délelőtti órákban.

1600 NÉGYSZÖGÖL házhely, gyümölcsössel, Hadapródnál, 4 részre megosztható, fele részben is eladó. — **SZŐLŐ** 3000 négyszögöl, fele 6 éves szőlő, két 1 szoba, konyha, pince, présház, felszereléssel, kút, villany. Családi házért elcserélhető. Bővebbet: **Kun** ing. forg. iroda, Jókai-tér 11. sz. Tel.: 10-83.

ZONGORATANÁRNŐ házakhoz megy órát adni. Akadémiai módszerrel. óránként 20 pengő. Hunyadi-u. 28. sz.

ÖNÁLLÓAN dolgozó motorkezelőt és tanulót felveszek **Kucsera Béla** villamossági vállalat, Rákóczi-út 73/a.

ÁRUKIHORDÓT azonalra felveszünk. **Rigó,** papirnagykereskedés, Pécs, Deák-utca, tel.: 10-32.

ELCSERÉLNÉM 1 szoba-konyhás lakásomat hasonlóért. Piusz-u. 28.

1 DRB 1000 KG-OS tolósrendszerű, új, tölgyfamázsa, 1 drb új, gabonafajsúlymérő eladó. Érdeklődés: Kisdobsza, postahivatalnál, telefonon is.

MOLNÁROKAT, önállóan dolgozni tudókat, 10 járatú automatikus malomba felvesz **Müller-malom,** Simontornya, (Tolna m.). Személyesen jelentkezők előnyben. Utiköltségtérítés 3 hónap után.

A PÉCSI BÉLYEGGYŰJTŐK EGYESÜLETE ezúton értesíti tagjait és az érdeklődőket, hogy alakuló ülését 25-én (szerdán) délután 4 órakor tartja, végleges helyiségében, a Nőegyletben. Bejárat a Mór-utcai kiskapun.

NAGYOBB MÉRETŰ vörösrézüstöt vásárolnék. **Marton Dénes,** Kispiricsizmadülő. Távbeszélő: 38-62.

ARANYOSGADÁNY Közbirtokosság tulajdonát képező kocsmahelyiséget, mészárszéket, szatócsüzlettel bérbeadja, 1946 január 1-től három évre. Kikiáltási ár 1000 pengő. Árverés 1945. év aug. 5-én, délután 3 órakor. **Fazekas József** elnök.

HÁZASSÁG céljából, pécsi jobb iparos, biztos megélhetéssel, 35—45-ig, azt a hadiözvegyet keresem és szeretném boldoggá tenni, aki várja a szebb és boldogabb jövőt, akinek meleg otthont szeretnék biztositani. Bízom a jó Istenben, hogy előbb-utóbb meg fogom találni. Levelet „Szebb jövő reményében 6659" jeligére a kiadóba kérek.

ÉKSZEREIT modernizáloml Olcsón javitom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

ÚJ BÉLYEGKATALÓGUS 27-től kapható szerzőnél 60 pengőért. Vidékre összeg előzetes beküldése után bérmentve. Viszonteladóknak árengedmény. **Pécsi Filatélia,** Apácza-u. 1. I. em.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

TÁNC-tanulás magánúton. Fellner tánctanárnál, Városház utca 2., félemelet. Telefon: 30-65.

REUMASZESZ, egér és patkányméreg kapható az Éden drogériában. Színház mellett.

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. **Iván,** Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

„FŐ A BIZALOM" szállóige volt és marad, ingóságaiért **Hetényi** legtöbbet ad. Viselt ruhát magas áron veszek. Zsolnay Vilmos-u. 13.

PÓTVIZSGÁRA, érettségire magánvizsgára eredményesen előkészit okl. középisk tanár. **Bárd Miklós,** Mátyás Flórián-u. 13. Tel.: 33-75.

ARANYAT, aranypénzt, ezüstöt, brilliánst, márkás karórát és mindennemü régiséget veszek. Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

BÉLYEGGYŰJTŐK! A Magyar Bélyegkatalógus 27-én megjelenik, speciális résszel kibővítve. Ára 60 pengő, viszonteladóknak 20% engedmény. Vidékieknek a pénz előzetes beküldése mellett, bérmentve küldöm. **Merkur Bélyegüzlet,** Pécs, Széchenyi-tér 6. sz.

PERZSASZŐNYEGET, mindenféle szőnyeget, szezlonterítőt, függönyt, kézimunkákat, porcellán és kristály dísztárgyakat, régiségeket és mindennemü lakberendezési tárgyat veszek. — Hunwald, Király utca 1, volt Berger helyiség.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készit, javit, átalakit, **Binger** aranyművesmester, Pécs, Szt. Vince-u. 3.

ÉPITÉST, átalakitást, tatarozást vállalok. **Hohman Mátyás,** Felsőbalokány-utca 32. szám.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Auna utca 9 sz.

VENNÉK Opel-, Olympia-motort. hűtőt, differenciált. Erzsébet-u. 20. Telefon: 24-68.

ÚJ BÉLYEGÜZLET! Egy látogatás meggyőzi, hogy legelőnyösebben nálunk vásárolhat, cserélhet, eladhat. Béke- és új provizórium sorozatok előjegyezhetők. **Pécsi Filatélia,** Apáca-utca 1.

FOLYÓIRATOKAT, használt papirt minden mennyiségben veszek. Papirzacskó kapható **Wagner Mária** papirzacskó-üzemében, Apáca-utca 1.

GYAPJU, kender, len és angórafonál bérszövését vállalja „Orsovai Szövőde", Rákóczi-út 35.

ALIG HASZNÁLT réz-sörcsap sürgősen eladó. Cím: özv. Bózsa Józsefné, Pécs, Magyarszéki-út 56.

EGY KONNYŰ KOCSI és egypár lószerszám eladó. István-u. 17.

HÁZASSÁG céljából középkorú, jobb férfi ismeretségét keresem. Csak komoly elhatározásúak irjanak „Hűség 6654" jeligére a kiadóba.

BÚTOROZOTT szobát kaphat, lakás rendbentartásáért, egyedülálló, dolgozó úrinő. Érdeklődni szerdán d. u. 8-ig. Rákóczi-út 39/b., III. 7.

KIFOGÁSTALAN állapotban lévő sülyesztős „Csepel" varrógép eladó. Megtekinthető: Király-u. 24. Schwarz kézimunkaüzletben.

ÉRTESÍTEM a n. é. hölgyközönséget, hogy a varrást újra megkezdtem. A régi anyagokból is új ruhát kreálunk, kézifestéssel. Kérem a n. é. hölgyközönség szives pártfogását. **P.-né Szabó Rózsa,** Pécs, Dohány-u. 7.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR — Független Kisgazda Párt
DR. BOROS ISTVÁN — Magyar Kommunista Párt
POZSGAY GYULA — Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA É. F. T. PÉCS

II. évfolyam 166. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 25. Szerda.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Drámai vallomások hangzottak el Pétain marsall perének tárgyalásán

Rysto Ryti finn államelnök a vádlottak padján — Ujjáalakul a görög kormány?

Pétain marsall perének tőtárgyalásán elsőnek Reynaud volt miniszterelnök tett vallomást. „Akárki is vádlottja ennek a tárgyalásnak — mondotta többek között —, az áldozata Franciaország! Elismerem, végzetes tévedést követtem el magam is, amikor azt hittem, hogy Pétain és Weygand politikai becsvágyukat alárendelik hazafiasságuknak". A továbbiakban Reynaud azzal vádolta Pétaint és Weygand-t, hogy tisztában voltak a különbékét kizáró angol-francia megállapodással, mégis összejátszottak a fegyverszünet megkötésére.

Az ősz Pétain marsall, amikor vallomására került a sor, kijelentette, hogy csupán nyilatkozatot óhajt felolvasni. Nyilatkozatában kijelentette, hogy amikor fegyverszünetet kért Franciaország számára, ezzel megmentette az országot. A fegyverszünet azonkívül hozzájárult a szövetségesek győzelméhez, mert nyitva tartotta a Földközi-tengert. Pétain hangsulyozta, hogy küzdött a németek mértektelen kivánságai ellen, de Franciaország érdekében kénytelen volt bizonyos tekintetben összejátszani az ellenséggel.

A tanuvallomások elhangzása után Pétain védője ismertette a védelem alapvonásait, majd heves szóváltásra került a sor a védő és az ügyész között. A közönség heves tiltakozásba és tüntetésbe kezdett, mire a tárgyalást felfüggesztették.

Rysto Ryti volt finn államelnököt is felelősségre vonják

Helsinkii értesülés szerint Rysto Rytit rövidesen népbíróság elé állítják, mert annakidején a finn parlament megkérdezése nélkül hadat üzent a Szovjetuniónak.

Dr. Karl Hermann Franck perét szeptemberben tárgyalják Prágában

Az első háborús főbűnös, akinek perét tárgyalni fogják, dr. Karl Hermann Franck, Cseh- és Morvaország volt kormányzója lesz. Franck felelős Lidice cseh falu elpusztításáért és a cseh hazafiak ezreinek meggyilkolásáért. Perét szeptember 1-én kezdi tárgyalni Prágában a cseh bíróság. Prágai tárgyalása után átküldik Nürnbergbe az egyesült nemzetek háborús bűnöket kivizsgáló bizottsága elé, amely ügyét nemzetközi szempontból fogja megtárgyalni.

Lemondott a görög külügyminiszter

Sofianopulosz görög külügyminiszter lemondott és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Görögországban koalíciós kormánynak kell megalakulnia, amelyben a nép és a pártok kellőképpen vannak képviselve.

Londoni jelentés szerint az athéni bíróság a baloldali felkelők, az úgynevezett Elasz-harcosok hat tagját halálra ítélte két rendőrtiszt meggyilkolása miatt, négyet pedig életfogytiglani fegyházra.

A görög külügyminiszter lemondása és az országban uralkodó belső feszültség Tito marsall nemrég tett kijelentését igazolja, amely szerint a görögországi reakció kíméletlen harcot kezdett a demokratikus erők ellen. A polgárháború szunnyadó parazsa még nem aludt ki teljesen és a jelenlegi kormány úgy látszik semmiképpen sem alkalmas arra, hogy a felgyülemlett villamos feszültséget levezesse.

Két napos razzia a németországi amerikai zónában

Az amerikai hatóságok németországi megszállási zónájukban kétnapos razziát tartottak, amelynek során minden helységet átkutattak.

A razziát, amely teljes meglepetésszerűen érte a német lakosságot, félmillió amerikai katona hajtotta végre. A razzia során 80.000 embert tartóztattak le további kihallgatás céljából.

Ezeknek többségét később szabadon bocsátották, de az őrizetben hagyott foglyok között van számos bujkáló SS. A razzia célja az volt, hogy ellenőrizzék, végrehajtották-e a németek a katonai kormányzatnak a fegyverek beszolgáltatására, a titkos rádiókészülékekre vonatkozó és az élelmiszerek halmozását tiltó rendelkezéseit.

Az UNRRA igazgatójának tiszteletére vacsorát rendeztek Belgrádban

A belgrádi rádió jelentése szerint Petrovics közlekedésügyi miniszter vacsorát rendezett a Belgrádban tartózkodó Herbert Lehman és munkatársai tiszteltére. A vacsora során elhangzott pohárköszöntőjében

Petrovics miniszter rámutatott az emberfeletti áldozatokra, amelyeket Jugoszlávia az ország felszabadítása és az egyesült nemzetek ügyének érdekében hozott.

A továbbiakban hálát mondott a szövetségesek eddigi segítségéért és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a támogatás a jövőben fokozódni fog.

Válaszában Lehman, az UNRRA igazgatója boldognak mondotta magát, hogy megismerheti Jugoszláviát, a bátor és önfeláldozó hazafiak országát, amelynek érdemeivel a szövetségesek teljesen tisztában vannak.

A szövetségesek anyagi támogatásukat a lehetőségek keretein belül fokozni fogják Jugoszlávia számára.

Kiegyezéses légkör a trieszti angolszász hatóságok és az antifasiszták között

A múlt heti trieszti sztrájk és az antifasiszták által benyujtott tiltakozó memorandum eredményeképpen úgy látszik engedékenyebb légkör kezd kialakulni Trieszt ben. A belgrádi rádió jelentette, hogy Bauman ezredes, a megszálló csapatok parancsnoka megbeszélést folytatott a felosztalott néptörvényszék volt elnökével és a trieszti olasz törvényszék elnökével. A megbeszélés eredményeképpen elhatározták, hogy újból felállítják a népbíróságot, amelynek tagjai között méltányos arányszámban lesznek képviselve az olaszok és szlovének.

Egy másik fontos megbeszélés a trieszti szakszervezetek vezetősége és ugyancsak Bauman ezredes között folyt le. Az angolszász hatóságok jóváhagyták az új munkabéreket és megengedték, hogy a munkások 1-ig visszamenőleg megkaphassák a kivánt bérpótlékot, valamint az úgynevezett munkateljesítményi jutalmat.

A két fontos kérdésben elért megegyezés örvendetesen csökkenti a trieszti megszállók és az antifasiszták közötti surlódási felületet, még mielőtt a potsdami konferencia tisztázná a trieszti kérdés kényes pontjait.

Szüntelen légitámadások özöne a japán célpontok ellen

Londoni jelentés szerint anyahajókról felszálló ezer bombázó támadta kedden hajnalban a Honsu-sziget déli részén fekvő Kurei japán támaszpontot. 600 óriáserőd 4000 tonna robbanóbombát dobott Oszaka és Nagoya vidékére. Niemitz tengernagy jelenti, hogy a csendesóceáni amerikai flotta Parsmusiro déli részén hadiberendezéseket támadott. Az amerikai hajók nem szenvedtek kárt.

Hol lesz a partraszállás Japánban?

A távolkeleti háború és a szövetségesek partraszállása a japán anyaországon erősen foglalkoztatja a londoni sajtót. A News Chronicle katonai munkatársa azt hiszi, hogy a partraszállás még ebben az évben meg fog történni, még pedig az utóbbi napokban erősen bombázott Honsu szigeten, amely a japán anyaország főszigete. Valószínünek látszik, hogy a szövetségesek a sziget középső részén szállnak partra, hogy kettévágják, mint ahogy anakidején a németek Középangliában tervezték a partraszállást, hogy kettévághassák az angol szigetországot.

150 cserkész és 40 MaDISz ifjú dolgozik már a romok eltakarításán a drávamenti községekben

Az Új Dunántúl, amely annyi fontos probléma mellett kötelességének tartotta a drávamenti elpusztult falvak ügyének felkarolását és az érdeklődés ébrentartását, számos cikkben számolt már be az újjáépítésnek állásáról ebben a vonatkozásban. S amíg eleddig csak a követelményeket tarhatta számon, addig néhány nap óta már eredményeket is regisztrálhat.

Az újjáépítés megkezdését meg kell előznie a romok eltakarításának, mert az a helyzet, *hogy az öt legjobban sujtott község házai többnyire abban az állapotban vannak, hogy le kell őket a földig rombolni, kevés kivétellel.* Ezt a fontos, sőt sok tekintetben nagy körültekintést igénylő munkát szakemberek irányításával már meg is kezdték, hogy utána teljes erővel indulhasson meg a rohammunka, az építés rohammunkája. Értesülésünk szerint a pécsi cserkészek kapcsolódak be nagy számban ebbe a feladatkörbe és 150-en már dolgoznak Drávapalkonya illetve Drávaszabolcs romjainak eltakarításán. Ugyanakkor a pécsi MaDISz ifjakból negyvenen utaztak le vasárnap a Drávamentére, hogy szintén bekapcsolódjanak a romeltakarítási munkálatokba. Miután úgy értesülünk, hogy a munkálatok megkezdéséhez elengedhetetlenül szükséges pénzmennyiség is rendelkezésre áll, reméljük, az újjáépítés, amelynek első stádiuma: a romeltakarítás megkezdődött, rohamosan eredményeket is tud felmutatni, még mielőtt az esőzés beállta elkövetkeznék.

Riesz István, az új igazságügyminiszter harcot hirdet a reakció minden formája ellen

Dr. Riesz István, az új igazságügyminiszter nyilatkozott a budapesti Világosság munkatársának s kijelentette, hogy legfontosabb feladatának tekinti a reakció minden formája elleni legkíméletlenebb harcot. A miniszter szerint a népbírósági eljárás és az igazoltatások rendszere is reformra szorul. Az igazságügyi tárcának igen fontos feladata Magyarország demokratikus jogrendszerének kiépítése lesz.

Hamarosan Mohácsra is 300 gyermeket indít üdülésre a Nemzeti Segély

A Nemzeti Segély — mint azt már pénteki számunkban közöltük — elindította első gyermekvonatát, amely 300 gyermeket vitt egy hónapra Villányba nyaralni. A második vonat indítása előkészületek alatt áll. A már jelentkezett 300 gyermeket pár napon belül második vonatán Mohácsra indítja a Nemzeti Segély.

A Nemzeti Segély június eleje óta működik Pécsett. Ezalatt a másfél hónap alatt a megszervezés, az anyagi és erkölcsi alapok lefektetése feladatát végezte el, s most elindította első gyermekvonatát, amit rövidesen követni fog a második, majd a harmadik.

Ezek az első eredmények azonban nemcsak az ügyvezető titkárság megfeszített munkájának érdeme, hanem elsősorban azoké, akik ezt a munkát egyáltalán lehetővé tették, akik erkölcsi és anyagi támogatásukkal alapot adtak a pécsi Nemzeti Segély országépítő munkájához.

S ez az érdem — mint alább kitűnik — legnagyobb részt a munkásságé. Ők a legnagyobb részesei annak, hogy Pécsett is megindulhatott a Nemzeti Segély, itt is megkezdhette nemzetmentő munkáját, az ország felépítésének előmozdítását.

Eddig a következő adományok érkeztek a Nemzeti Segélyhez: Magy. Kommunista Párt adománya 2000, Szoc. Dem. Párt adománya 2000, Hamerli József kft. adománya 2000, Török Lajos ur 100, Alispáni hiv. gyüjtése 435, Belklinika adománya 100, Magy Kommunista Párt gyüjtése 15.858.85, Dohánygyári énekkar gyüjtése 390, Bőrgyári munkásság gyüjtése 18.705.80, Granasztói István adománya 250, Dohánygyári munkásság gyüjtése 5002, Pécsi Takarékpénztár adománya 1000, Dr. Páll Sándor adománya 300, Szentlőrinci járás gyüjtése 22.976.08, Erzsébet Tud. Egyetem jog és államtud. és orvoskar adománya 7877.50, Postaigazgatóság gyüjtése 5800, Bártfa-u. elemi iskola adományozott 45 pengőt, Zsolnay-gyár munkássága adományozott 1 q fehérbabot, 1 q sárgaborsót, Berecz Károly szénnagykereskedő adományozott 20.000 drb. téglát, Szentlőrinci járás ruhaféleket és kb. 90 kg. lisztet.

Az adakozóknak ezuton mond köszönetet a Nemzeti Segély. Köszönetet mond a Nemzeti Segély dr. Urbán vilányi járás főjegyzőjének, aki a nyaraló gyermekek elhelyezésével vállalt magára különmunkát, s a zavartalan lebonyolítás jórészt neki köszönhető. Ugyanígy fáradhatatlanul működött közre dr Strenger OTI-orvos munkatársaival, akik vállalták a nyaralásra kerülő gyermekek orvosi felülvizsgálatát.

Nem mulaszthatja el a Nemzeti Segély megköszönni a város főispánjának és polgármesterének önzetlen támogatását sem, melyekkel nem kis mértékben mozdították előre a Nemzeti Segély ügyét.

Keresztl József szentlőrinci járási főjegyző önzetlen és agilis munkájának nagyságáról hű képet ad, a járásban összegyüjtött pénzösszeg mennyisége.

Sajnálattal kell azonban látnunk, hogy most amikor az újjáépítés az ország létkérdése s a háborút könnyen megúszóknak kötelessége segíteni a bajba jutottakon, még mindig nagyon sokan vannak, akik csak hangosan hirdetik a demokráciát és nem csak, hogy erejükhöz mérten nem, de egyáltalán nem támogatják a Nemzeti Segélyt s rajta keresztül az újjáépítést. Ezek távolmaradásukkal a reakciót támogatják, mert semmit sem tesznek azért, hogy fiatal demokráciánk megerősödjön s minélhamarabb kilábolhasson nemzetünk mélybe húzó nyomorából.

Molnár M.

Tolnai József polgármester mondotta a „Lenin októbere" c. film díszbemutatójának bevezető beszédét

A Park-moziban hétfőn este a Magyar-Szovjet Társaság díszelőadása keretében mutatták be a Lenin októbere c. filmet, amely az októberi nagy orosz forradalom történetét vetíti a néző elé. A díszbemutató előtt Tolnai József polgármester mondott bevezető beszédet,

méltatva azt a forradalmi folyamatot, mely megteremtette a Szovjetunió t és felszabadította nemcsak annak népeit, hanem a későbbi imperialista háborúban a fasizmus által elnyomott európai nemzeteket is.

— Lenin a marxi elveket nem dogmatikusan kezelte — mondotta Tolnai József, — hanem azt nagyon helyesen és nagy taktikai érzékkel alkalmazta a különleges orosz viszonyokhoz és adottságokhoz. Lenint legjobban ellentmondást nem tűrő vasakarata, nagy tudása és zseniális szervezőképessége jellemezte. Csak ezeknek a különleges adottságoknak a birtokában valósíthatta meg nagy művét és építhette fel a romokból a szovjetbirodalmat s indulhatott el a leigázott Európa népeinek felszabadítására. Lenin nagy művének befejezése után 1924-ben halt meg és azóta a Szovjetunió népeinek millióri zarándokolnak emlékéhez, hogy lerójják hálájukat felszabadítójukkal szemben és erőt merítsenek ahhoz a munkához, amely a világ népeinek felszabadításához és egyesüléséhez vezet.

A filmbemutató közönsége lelkesen megtapsolta a polgármester beszédét és után áhítatosan végignézte a filmet, amely a szovjet filmgyártás egyik legnagyobb alkotása.

Valószínűleg augusztus elején rendezik meg Pécsett a könyvnapokat

Jelentette az Uj Dunántúl, milyen érdeklődés kiséri az újjáépítéssel elfoglalt dolgozók részéről a vidéki könyvnapok kérdését. Budapesten már sikerült megrendezni a magyar könyv ünnepét. Vidéki viszonylatban azonban ez nem megy olyan könnyen, már a szállítási nehézségek miatt sem. Először úgy volt, hogy még júliusban sor kerül vidéken is a könyvnapok lebonyolítására, azonban ez a terv kivihetetlennek bizonyult. Most az a helyzet, hogy Pécsett a könyvnapok megrendezése kitolódott augusztus első napjaira. A könyvkereskedők, akik nem is annyira anyagi vonatkozásban, mint az új szellemiség szolgálatának önzetlen vágyától vezérelteve szeretnének bekapcsolódni a könyvnapok megrendezésébe, keresik a megoldást, hogyan lehetne az új sajtótermékeket Pécsre szállítani, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel megfelelő mennyiségű könyvvel tudjanak a közönség rendelkezésére állni. Pillanatnyilag ugyanis csupán a saját személyükben felutazó kereskedők tudnak csekély súlyu könyveket magukkal hozni, ami nem elégséges módja a beszerzésnek, arról nem is beszélve, hogy költséges és nem kifizető. A magyar könyv érdekében a postának kellene segítségül sietnie, olyan formában, hogy az elvileg lehetséges öt kilós csomagok szállítását könyv esetében esetleg soron kívül elintézné s így a vidéki, tehát pécsi könyvnapok megrendezése útjából a legnagyobb akadály: az áruhiány eltávolítódna. Van még annyi idő, hogy a posta vezetősége ezt a kérdést s ilyen formában megoldhatja!

Levetítették a német miniszterek előtt a haláltáborokról szóló filmet

Az angol hirszolgálati iroda jelentése szerint, abban a táborban, amelyben Göringet, Ribbentropot és Franckot, valamint a többi német fő háborús bünöst őrzik, levetítették az egyik német haláltáborról és az SS-legények kinzásairól felvett filmet. *Az előadás alatt Ribbentrop összegörnyedve ült székében, Franck, a csehországi gyilkos verejtékezett. Jellemző a nácibünösökre, hogy a film előadása után mindegyikük azzal védekezett, hogy erről fogalmuk sem volt.* A náci miniszterek a felelősséget egymásra igyekeznek hárítani. Göring például nem hajlandó leülni a volt miniszterekkel. A tábor vezetője közölte velük, hogy bünösségük fokát a bíróság fogja eldönteni.

Dr. Székely Pál, az iparügyi minisztérium kiküldöttje Pécsre jön, hogy felülvizsgálja a széntermeléssel kapcsolatos ügyeket

A kokszművek munkásai emberfeletti munkát végeznek mégis akadozik a termelés

Tegnapi számunkban jelentettük, hogy a pécsi kokszművek a rossz minőségű szén felhasználása következtében egyre súlyosabb helyzetbe kerül és a gáz-szolgáltatás körül a bajok egyre súlyosbodnak. Tegnap délben ismét bejelentették, hogy délutánra a gáz-szolgáltatás megszűnik, ami többek között lapunkat is az elé a kérdés elé állította, vajjon meg tudunk-e egyáltalában szerda reggelre jelenni vagy nem. Végül is úgy határoztunk, hogy amig csak gázszolgáltatás van, addig dolgozunk s ha idejében végzünk, akkor szerdán reggel jelenünk meg, ha pedig, nem, akkor csak szerdán délben. Mikor e sorokat írjuk, szedőgépeink még üzemben vannak, de egyetlen illetékes helyen nem tudják megmondani, melyik percben szűnik meg a gáz-szolgáltatás.

A kosz-müvek vezetőségétől nyert felvilágosítás szerint az akadozó gáz-szolgáltatás főoka az, hogy *a centrifugális rosta, amely a kokszművek számára régebben a megfelelő minőségü szenet feldolgozta, még mindig nincs üzemben.* A rosta kijavításához másfél milliméteres lemezre lenne szükség, amelyet a bánya még nem tudott beszerezni, viszont a gyártáshoz szállított szén minősége annyira rossz, hogy a kokszművek csak akadozással dozgozhat. *A kokszművek munkásai emberfeletti munkát végeznek, a szén a kokszolóban nem csúszik le és a munkásoknak a legnagyobb erőfeszítéssel kell a szenet utána csúsztatni.* Vas Zoltán budapesti polgármester a napokban megtekintette ezt a munkát és maga is kijelentette, hogy szinte csodával határos, hogy a munkások ezt az erőfeszítést bírják.

Értesülésünk szerint *a napokban Pécsre érkezik dr. Székely Pál, az iparügyi minisztérium kiküldöttje, hogy személyesen vizsgálja felül, mi az oka annak, hogy a pécsi bányák széntermelése visszaszállt s milyen módot lehetne találni a széntermelés fokozására.* Ugyanakkor megvizsgálja azokat a kérdéseket is, amelyek a pécsi gáz akadékos előállításával kapcsolatosak.

A tél lassanként közeledik s nemcsak a pécsi ipar, hanem a lakosság gázellátásának az ügyében is most már sürgősen véglegesen rendezni kellene egyrészt a széntermelés másrészt pedig a gáz előállításának kérdését. Kíváncsian várjuk, vajjon ez a vizsgálat milyen eredményre fog jutni.

A pusztulás és újjáépítés méretei a szomszédos Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A belgrádi rádió közlése szerint a németek jugoszláviai pusztító hadjáratára jellemző, hogy csupán Eszék körzetében 2200 ház és mezőgazdasági épület pusztult el és 1963 ház rongálódott meg. Legsúlyosabb a helyzet Nasice vidékén, ahol 1500 ház omlott össze. 1500 vasuti és egyéb közlekedési híd semmisült meg. Jugoszlávia vezetői nagy erőfeszítéseket tesznek az újjáépítés meggyorsítására. Már eddig is sikerült Eszék körzetében 350 házat újjáépíteni és 245-öt megjavítani. A kormányzat megfelelően kiválogatott szakmunkásokat küld a legjobban sujtott vidékekre az újjáépítés fokozására.

Hogyan játszák ki a csempészek a rendőrségi intézkedéseket?

Vidéki állomásokon szállnak fel a pécsi csempészek, hogy kikerüljék a rendőri ellenőrzést

Amint tudvalevő, a rendőrség pár nap óta szigorúan ellenőrizteti a vasútállomásokat, hogy az élelmiszercsempészést megakadályozza. A rendőrség napról napra nagymennyiségü élelmiszert koboz el azoktól, akik engedély nélkül akarják a különböző élelmiszereket Budapestre csempészni. Tudvalevő, hogy *a nemzeti bizottság határozata szerint csak azok vihetnek ki a városból, vagy a megye területéről élelmiszert, korlátolt mennyiségben, akiknek erre a közellátási kormánybiztosságtól engedélyük van.* A rendőrség ellenőrzési joga kiterjed a vasúton úgynevezett átmenő forgalomban szállított élelmiszerkészletek felülvizsgálására s amennyiben azok engedély nélkül szállíttatnak, a rendőrség ezeket az élelmiszer készleteket is lefoglalja és elkobozza.

A rendőrségnek ezt az igéretesen buzgó munkáját a szemfüles csempészek úgy igyekeznek hatálytalanná tenni, hogy elkerülik a város körüli vasútállomásokat gyalog kimennek a harmadik negyedik állomásra is és ott szállnak fel, hogy ily módon kibujjanak az ellenőrzés alól, tudván azt, hogy a rendőrségnek nincs módjában az összes vasutállomásokra ellenőrző közegeket kiküldeni. *Ezért a rendőrség arra kéri az illetékes hatóságokat, hassanak oda, hogy a vidéki állomások is megfelelő ellenőrzés alá kerüljenek, s az ellenőrzés kijátszása ilyenformán megakadályozható legyen.* Jellemző a csempészek ravaszságára, hogy mióta ehhez a trükkjükhöz folyamodtak, azóta a pécsi vasútállomások valósággal elnéptelenedtek, úgyhogy a vonatindulásoknál semmiféle tolongás nem észlelhető.

A nehézségekkel kapcsolatban felhívjuk az illetékesek figyelmét arra, hogy a csempészés megakadályozására igen jó megoldás volna, ha a vasutak pénztárai olyan rendelkezést kapnának, hogy a Pécsett kiállított utazási igazolványosoknak vidéki állomáson vasúti jegyet nem adnának ki, illetőleg csak a falubeli, vagy környékbeli lakosok szállhatnának fel az illető vidéki állomáson. Ennek az ellenőrzése a vidéki vasuti állomások pénztárosai számára semmiféle különösebb megterheléssel nem járna s legalább megnehezitené az ezzel a trükkel dolgozó csempészek munkáját.

Hogyan és hol kell bejelenteni az elhagyott javakat?

Az elhagyott javak kormánybiztosa Pécs területére is elrendelte a bejelentési kötelezettségot. A bejelentést *augusztus hó 5-ig* kell irásban teljesiteni az elhagyott javak kormánybiztosának címezve, beadni pedig a városháza III. em. 99. sz. alatti szobájában kell.

Ezzel kapcsolatban szükségesnek látszik a közönség tájékoztatása.

Elhagyott javaknak tekintendők mindazok a vagyonértékek (ingatlan, készpénz, értéktárgyak, értékpapirok, mindenféle ingóság, akár lakásberendezés, akár személyes használatra szolgáló tárgy), melyek jelenleg nem a jogszerű tulajdonos birtokában vannak.

Mindent be kell tehát jelenteni, ami a bejelentésre kötelezett természtes vagy jogi személy őriztében, gondozásában, kezelésében van, függetlenül attól, hogy az elhagyott javakat hatósági kirendelés, megbizás, magánintézkedés, kiutalás vagy egyéb címeken, esetleg véletlenül, rajta kivül álló okokból tartja birtokában.

Bejelentést tartoznak tenni azok a hatóságok, hivatalok, intézetek is, melyek elhagyott javakról tudomást szereztek vagy azok tekintetében hivatalos intézkedést tettek. Aki meghatalmazás, vagy hatósági kirendelés alapján kevel elhagyott javakat, az erre vonatkozó okiratot tartozik a bejelentéshez mellékelni.

A házfelügyelők is kötelesek gondoskodni arról, hogy a bejelentési kötelezettséget a házban lakók közül mindazok teljesítsék, akiknek birtokában elhagyott javak vannak.

A bejelentési kötelezettség kiterjed az olyan elhagyott javakra is, melyeket a vagyontárgy kezelője időközben már elidegenített.

Ilyen esetben az elidegenítés okát, a vevő nevét és lakhelyét, a vételár értékét be kell jelenteni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a bejelentő nevét, foglalkozását és lakcimét, az elhagyott javak pontos felsorolását, a vagyontárgy tulajdonosának nevét és címét, valamint azt is, hogy az elhagyott jószág milyen címen van a bejelentő birtokában. Az ingatlanra vonatkozó bejelentésekben meg kell jelölni az ingatlan fekvésének pontos helyét és telekkönyvi adatokat.

A bejelentések bélyegmentesek és azok teljesítésének elmulasztása sulyos büntetőjogi következményekkel jár, esetleg a mulasztókkal szemben internálási eljárásnak is van helye. Részletes tudnivalókat a kiragasztott plakátok közölnek.

Akadályozzák meg a gyümölcs Budapestre szállítását

A fővárosban fele annyiba kerül a gyümölcs, mint Pécsett

Már hetek óta tapasztalhatjuk, hogy, például a pécsi piacokon a gyümölcs árai ahelyett, hogy a felhozatal növekedése folytán csökkennének, napról-napra inkább emelkednek. Ennek oka természetszerüleg az, hogy a pécsi piacokra olyan kevés gyümölcs kerül felhozatalra, hogy a gyümölcsre éhes városi közönségnek valósággal „rohammunkájába" kerül, ha egy-két kiló nagyon drága gyümölcshöz hozzá akar jutni a piacon. Ha végignézzük a piaci árakat,

azt a megdöbbentő felfedezést tehetjük, hogy Budapesten éppen fele annyiba kerülnek az egyes gyümölcsfajták, mint a pécsi piacon.

Ennek oka az, hogy vidékről a fővárosba akkora a gyümölcsfelhozatal, hogy a budapesti fogyasztás azt nem képes felvenni. Igy árubőség állván elő, az árak természetszerüleg lemorzsolódnak.

Ezzel szemben itt nálunk olyan horribilis gyümölcsárak vannak a piacon, hogy a kisebb keresetü ember azokat megfizetni nem képes. Láthatunk a pécsi piacon 50—60 pengős barackárakat, a szilány alma kilója 30—35 pengő, körte ugyanannyi, a kajszinbarack 20—25 pengő, a korai szőlő kilója 90—100 pengő és igy tovább. Nem volna-e ajánlatos, ha a hatóság a vidéki fogyasztás érdekében, hasonlón a többi élelmiszerekhez, megtiltaná a gyümölcskivitelt, hogy a megye területén termett gyümölcs a pécsi piacra kerüljön s ezáltal a gyümölcs árak elviselhetők legyenek, amit elérhetnénk azáltal, ha nagyobb lévén a felhozatal, az árak természetszerüleg lemorzsolódnának. A gyümölcsnél ez annál könnyebben volna keresztülvihető, miután a gyümölcsöt, mint romladó árut, a napifogyasztásból visszatartani nem lehet, ezért a termelők kénytelenek volnának azt érés arányában naponta piacra dobni!

25.000 németet rejteget Franco

A világ közvéleménye felháborodik azon, hogy Franco Spanyolországa menedéket ad a német-fasisztáknak. Spanyolországban legalább 25.000 olyan német van, akik most kapták meg a spanyol állampolgárságot. Jellemző, hogy okmányaikban nem szerepel Spanyolországba érkezésük ideje. Az egyik amerikai újság — közli a moszkvai rádió — leleplezi Franconak azt a hazugságát, mintha a Spanyolországban uralkodó rendszer a katolikusok érdekeit képviselné. Az újság rámutat arra, hogy az európai felszabadult államok tudják hogy a Spanyolországban meglévő rendszer a német-fasiszta elnyomó rendszerrel azonos.

Vasárnap, július 29-én, a Kommunista Párt nagygyülése a Széchenyi-téren.
Beszélnek: Molnár Erik népjóléti miniszter és Révay József a „Szabad Nép" főszerkesztője.

URÁNIA Szerda, július 25.

Mi történt a híres festő műtermében?

Budai cukrászda

Főszereplők: Perczel Zita, Somlay Artur, Perényi László, Kabos, Gózon.

Szenzációs híradó a háború végnapjairól

Győzelem Berlinben.

Csütörtök—péntek, július 26—27.

Az orosz forradalom hősi éposza:

Lenin októbere

Előadások 6, 8 órakor

APOLLO Szerda, július 25.

MARLÉNE DIETRICH legkésőbbi filmjeinek egyike:

BIZSU

Partnerei: John Wayneen, Mischa Auer, Oscar Homolka.

Csütörtök—péntek, július 26—27.

Budai cukrászda

Előadások 6, 8 órakor.

PARKMOZI Szerda, július 25.

Az orosz forradalom hősi éposza:

Lenin októbere

Csütörtök—péntek, július 26—27.

BIZSU

Előadások 7, 9 órakor.

Kedvező időben az utolsó előadást a kertben.

SZÍNHÁZ

Tökéletes előadásban és rendezésben mutatta be a budapesti Nemzeti Színház együttese Molière „Tartuffe"-jét

Kevesen tudják Molière-ről, vagy igazi nevén Jean-Baptiste Poquelinről, a világirodalom legnagyobb vígjátékírójáról, hogy szíve mélyén nagyon szomorú, csalódott ember volt. Másokat megnevettetett, de ő maga sohasem nevetett. Anyját már korán elveszítette és a fösvény, nagyravágyó apa kevés melegséget árasztott az érzékeny ifjú életébe. Anyagi támogatását is megvonta tőle, amikor Jean-Baptiste a színészi pályát választotta a polgári hivatás helyett. Róla mintázta meg Molière a „Fösvény" halhatatlan típusát. Az atyai háztól elszakadó Jean-Baptiste Poquelin vállalja a művészi hivatásért folytatott harcot, amely a világirodalom legnagyobbjai közé emelte. Küzdelmes pályafutása során sokféle emberrel kerül érintkezésbe és sok csalódásban van része. Megismeri az emberi ostobaság, önzés, hiúság, képmutatás különböző megtestesítőit, akik minden korszakban, minden társadalomban felbukkannak és összeütközésbe kerülnek környezetükkel. Molière írói lángelméje abban rejlik, hogy az emberi gyarlóság különböző típusaiban, amelyeket darabjaiban elénk vetít, az örök és egyetemes vonást domborította ki. Szellemes mondanivalóinak fémtedezete napjainkban még éppen úgy csillog, mint 300 évvel ezelőtt, amikor darabjait írta.

Tartuffe, a képmutató klasszikus típusa, aki befurakodik a jóhiszemű Orgon házába, Molière korában pont olyan volt, mint napjainkban. Különös összetétele a fanatizmusnak és szemforgatásnak, aki saját piszkos vágyai leplezésére a vallás igét használja fel. Ki ne találkozott volna már ezzel a típussal a kis közösségek körében és a nagy közösségek életében, a mindenkori politikában? Amíg ember él a földön, addig Tartuffe-ök is lesznek. Legfeljebb a keret és a forma változik, de megmarad a lényeg: az emberi aljasság, hiúság és önzés.

A budapesti Nemzeti Színház tökéletes előadásban és rendezésben mutatta be a darabot. E sorok írója, akinek alkalma volt a darabot Franciaország első színházában, a Comédie Francaise-ben látni, minden elfogultság nélkül meri állítani, hogy az összehasonlítás a budapesti együttes javára dől el. A Comédie Francaise kissé nehézkes rendezése a hagyományos hanglejtéshez való ragaszkodás úgy hatott, mint egy porral belepett régi kép a budapesti Nemzeti Színház mesésen gördülékeny, eleven produkciójával szemben.

Mit mondjunk a színészekről? Szótárunk dicsérő jelzői egy-kettőre kimerülnének, ha valamennyiükről külön-külön próbálnánk megemlékezni. Major Tamás Tartuffe-je az arcjátéknak, hanglejtésnek, kézmozdulatoknak olyan tökéletes és utánozhatatlan keveréke, hogy nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy lélegzetvisszafojtva figyeltük ennek a nagy intellektuális színésznek legapróbb megnyilatkozását is. Rokokófiguraszerűen kecses és finom volt Makay Margit. Minden mozdulat tökéletesen csiszolt és mértéktartó ennél az érdekes színésznőnél. A legnagyobb közönségsikere Somogyi Erzsinek volt Dorina hálás szerepében. Édesen humoros és üde alakítása valósággal felvillanyozta a közönséget. Nagyszerű volt első felvonásbeli monológja az öregség, képmutatás és erény viszonyáról. Nagyon tetszett Cléante szerepében a rendkívül tehetséges Ladányi Ferenc. Nemesen egyszerű játéka, kellemes orgánuma és beszédtechnikája hivatottá teszik, hogy még nehezebb színészi feladatokat oldjon meg. Apáthy Imre együgyű Orgonja alaposan megnevettette a közönséget. Ungváry eltúlozta kissé Danis szerepét. A fiatalos hév nem jelenti azt, hogy „felrobbantjuk" a színpadot. A többiek: Pécsi Blanka, a finom és törékeny Ilosvay Katalin, az érzelmes Gábor Miklós, a jóízű Rajczy Lajos és a férfias Gellért Endre valamennyien nagyszerűen illeszkedtek bele az összjátékba. Igazi „békebeli" színházi est volt tiszta irodalommal és örök mondanivalókkal. Szívből jövő köszönetet mondunk érte a budapesti vendégszereplőknek azzal a kéréssel, hogy a jövőben is adjanak nekünk módot hasonló művészi élményre!

Dr. D. S.

Műsor:

Szerda este ½8 órakor: Nincsenek vételtelenek.

Csütörtök este ½8 órakor: Nincsenek vételtelenek.

Egy hónapra biztosította az orosz parancsnokság a pécsi dohánygyár anyagszükségletét

A napokban már megkezdődik a cigarettagyártás — Jugoszláviával tovább folyik a nyersanyagbeszerzés iránti tárgyalás

Megírta az Új Dunántúl, hogy az orosz katonai parancsnokság július elsejével átadta a dohánygyárat a polgári fogyasztás részére való termelésnek. Megírtuk akkor azt is, hogy

a dohánygyár teljesen nyersanyag nélkül állt, éppen ezért az összes alkalmazottakat akkor két heti fizetéses szabadságra bocsátották.

Időközben tárgyalásokat folytattak jugoszláv hivatalos körökkel nyersanyagbeszerzés iránt, ezek a tárgyalások azonban valutáris differenciák miatt mindeddig nem vezettek eredményre.

A dohánygyár igazgatósága és üzemi bizottsága erre való tekintettel a napokban azt az utasítást kapta a pénzügyminisztériumtól, hogy mindazokat a munkásokat és alkalmazottakat, akik csak későbbi időben nyertek alkalmazást, egy időre bocsássa el, ami szociális szempontból igen visszatetsző intézkedés lett volna, elvégre egész sereg munkás maradt volna ilyenformán kenyérkereset nélkül.

A pécsi orosz parancsnokság is tudomást szerzett a dohánygyár nehéz helyzetéről és amint értesülünk, nemes elhatározással sietett a gyár nehéz helyzetén segíteni.

Értesítette az üzemi bizottságot, hogy a parancsnokság a gyár üzemének biztosítása érdekében hajlandó egy hónapon át ellátni a gyárat nyersanyaggal, azzal a kikötéssel, hogy a termelés eredményének legalább 30 százalékát a gyár a munkabérek fizetésére fogja fordítani. Jellemző a pénzügyminisztérium gondolkodására, hogy az előbbi antiszociális intézkedés mellett még a megmaradott munkások számára sem tudta volna biztosítani a termelést és kereseti lehetőséget, hanem bizonytalan időre fizetés nélküli szabadságra akarta őket küldeni. Ezzel szemben

az orosz parancsnokság fenti nemes gesztusával egy csapásra megoldotta ezt a kérdést és biztosította, hogy a gyár az egész munkáslétszámmal egy hónapon át zavartalanul dolgozhasson.

A gyár vezetősége azt reméli, hogy ezalatt az idő alatt a különben végleg meg nem szakadt magyar-jugoszláv tárgyalásokkal sikerül olyan eredményt elérni, hogy az egy hónap leforgása után jugoszláviai behozatallal biztosítják a gyár további üzemképességét addig is, amíg a belföldi magyar dohánytermelés nem tud megfelelő mennyiségű nyersanyagot rendelkezésre bocsátani.

Ilyen körülmények között az az örvendetes helyzet állott elő, hogy a dohánygyár megkezdi működését és már a közeli napokban forgalomba kerülhet az új pécsi cigaretta is!

Hogyan dolgozhatjuk fel a mustot cukorpótlásra?

Az idén mutatkozó jó szőlőtermés megengedi, hogy a szőlőnek must alakjában történő feldolgozásával a cukorhiányt némileg pótoljuk. A cukorrépának a tavasszal folytatott házifözése nem hozta a megkívánt eredményt, sokkal jobb és tisztább ízű készítményt kaphatunk azonban, ha a mustot dolgozzuk fel. Az eljárás a következő:

Szép, jól megérett rothadásmentes fürtökből mustot készítünk. A kipréselt mustot teljes megtisztulásáig állni hagyjuk. Ez a folyamat három-négy óra alatt történik, de egy egész napig is várhatunk vele, főleg, ha a hordóba kevés ként is tettünk. Lényeges, hogy mielőtt még a must erjedésnek indulna, megkezdjük a besűrítést. A tiszta mustot lehetőleg lapos vörösréz edénybe vag tepsibe öntjük, miközben gyengén melegítjük és addig forraljuk, míg a kívánt sűrűséget eléri. Rézüst hiányában lapos zománcozott főzőedényeben is sűríthető. Ez az eljárás bárki által elvégezhető. Ennél bonyodalmasabb, de jóval tökéletesebb eljárás a következő:

A tiszta édes mustot savtalanítjuk. Ez úgy történik, hogy a mustba vegyítiszta precipitált meszet keverünk, hektónként kb. 20—30 dekát. Sajtárban vagy nagyobb edényben egy hektóliter must savtalanítására szükséges meszet tíz liter mustal jól összekeverünk, habosra felverjük, utána elegyítjük a 90 liter mustal. Így a mészpor a hordó fenekén oldhatatlan mészsók alakjában lerakódik. Félnap alatt a must megtisztul, a hordóból leeljtjük és az így savtalanított mustot használjuk fel a sűrítésre. Erre az eljárásra azért van szükség, mert ha nem savtalanítanánk, a mustban levő savakat is besűrítenénk. Hogy a mustnak a sűrítéskor történő karamellosodását elkerüljük, a mustot tartalmazó edényt egy nagyobb edénybe tesszük és a két edény közé olajat öntünk. Az olaj melegítés folytán oly magas hőt ér el, hogy a belső mustos edényben a forrás megindul. Az olajat sós vízzel is lehet pótolni. A lényeg itt is az, hogy a must minél laposabb edényben minél nagyobb felületen párologjon és a belső edény ne érintkezzen a lánggal. Időnként a főzés következtében elfogyó mustot tiszta mustal töltjük fel. Ha a sűrítmény a méz sűrűségét eléri, a tüzelést abbahagyjuk és lehűlés után üvegedényekbe tesszük, lekötjük és a sűrítményt hűvös helyen bármilyen hosszú ideig eltarthatjuk.

Ott Márton.

PÁRTMOZGALOM

— KÖRLEVÉL. A Déldunántúli Területi Bizottság 1945 július 25-én d. e. 9 órakor tartandó üléséről. Tárgysorozat: 1. A pártszervezetek feladatai az újjáépítésben 2. A Területi Bizottság szervezési kérdései, 3. Gazdasági ügyek, 4. Különfélék, (a 22-i szekszárdi ülésről jelentés, a 29-i pécsi gyűlés előkészületeiről jelentés.) Kérjük az elvtársakat: a) Az ülésen pontosan megjelenni, b) Az ülés tárgysorozatára felkészülni, c) A Területi Bizottsághoz el nem juttatott jelentéseket hozza magával. Szabadság!

Abelovszky, titkár.

HÍREK

— **Utazási igazolvány nélkül lehet a harkányi Anna-bálra utazni.** A harkányi fürdőidény megkezdése alkalmával a MaDISz nagy ünnepséget, Annabált rendez július 29-én a gyönyörű évszázados parkban. A siklósi és harkányi ifjúság a mai demokratikus idők szellemében érdekes és változatos műsort állított össze. A fürdő és strand egész nap a közönség rendelkezésére áll. Az ünnepély délután 6 órakor kezdődik. A rendezőség közbenjárására a MÁV külön kocsikat bocsájt a Harkányba utazó közönség kényelmére, valamint a pécsi rendőrfőkapitányság július 29-én 0 órától 30-án 24 óráig Pécs—Harkány és vissza viszonylatban az utazási igazolványok nélküli utazást lehetővé tette.

— ARKULMINACIÓ? Ilyen cím alatt a mult szombati vezércikkünkbe elírási hiba csuszott be, amennyiben a „pultok alól elosztott" árukkal kapcsolatban tett utalásunk nem pécsi, hanem pesti viszonylatra értendő. Mi tisztában vagyunk vele, hogy a pécsi üzletek készletei, már a pesti összeköttetés helyreállta előtt, a helyi fogyasztás „feltöltése", így magától értetődik hogy az újabban a piacon megjelent készletek már a fővárosból jutottak el ide, sajnos — elég magas árakon.

— ÁLLATTARTÓ GAZDÁK FIGYELMÉBE. A városi adóhivatal értesíti az állattartó gazdákat, hogy a tenyészállat és fedeztetési díj lajstromokat július hó 25-től 15 napra a városi adóhivatalban (I. emelet 44.) közszemlére kiteszi. A kivetés jogossága ellen ezen 15 nap alatt a közigazgatási bizottság adóügyi albizottságához lehet fellebbezéssel élni. A fellebbezést a városi adóhivatalban kell benyujtani.

— **Felhivás.** Téli kokszszükségletét csakis a **Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezetnél** szerezze be! Rendeléseket a szövetkezet irodájában, Timár-utca 5. (Szakszervezeti székház) lehet eszközölni.

— **Elfogott cigarettacsempészek.** Magocsi István, Kis Ernő-utca 40. szám alatti lakos, nyugdíjas dohánygyári munkást az Irányi Dániel-téri piacon tetten érték, cigarettával való feketézés közben. Előállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy hatezer Szimfónia cigarettát rejtegetett, amit a rendőrség elkobozott s megindította ellene az eljárást. — Dekánics Istvánné, zombori illetőségű jugoszláv állampolgárt hétfőn a vasuti ellenőrzés alkalmával a rendőrség előállította. Csomagjaiban 4000 darab különféle cigarettát és 60 darab töltőtollat találtak, amivel Budapestre akart utazni. A rendőrség a nála talált árut elkobozta s megállapította, hogy az illetőnek semmiféle foglalkozása nincs, hanem már hosszabb idő óta hasonló üzleteket bonyolít le s állandóan úton van Budapest és a vidéki nagyobb városok között. Pécsett legutóbb Kölcsey-u. 11. szám alatt volt bejelentett lakása. A rendőrség folyamatba tette ellene a szokásos eljárást.

— **160 pengőért árulta a borjúhúst.** A rendőrségre feljelentés érkezett Johan Viktor Aranyhegyi-út 6. szám alatti lakos ellen, aki a napokban Eigner Ferenc borjádi lakostól egy borjút szerzett csereúton ruháért, s a borjú húsát Pécsett 160 pengőért mérte ki. Kihágás címén megindult ellene az eljárás.

— **Őrizetbevétel politikai gyűlés bejelentésének elmulasztása miatt.** Megkeresésre a pécsi rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette dr. Lásztics Szvetozár állítólagos mohácsi ügyvédet, aki ellen az a vád, hogy engedély nélkül politikai gyűlést hívott össze Pécsett az egyik vendéglőben. Az illető egy újsághirdetés útján Bácska-Baranyai szláv közművelődési egyesület alakuló gyűlésére hívta össze a Pécsett lakó szláv nemzetiségűeket. A rendőrség megállapítása szerint ezen a látszólag ártatlan összejövetelen politikai megbeszéléseket folytattak volna, amihez hatósági engedélyyel nem rendelkeznek. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az ügyben, hogy világosságot derítsen arra, milyen célzattal hívták össze ezt a gyűlést, s addig is, amíg a nyomozás befejeződik, dr. Lásztics Szvetozárt őrizetben tartják.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZÍVESKEDJÉK TARCSÁZNI A 29—49 TELEFONSZÁMOT!

ÚJ DUNÁNTÚL 3

SZABAD SZÓSZÉK

„A FALU ÉS SZELLEMI VEZETŐI"

Ezzel a címmel Dinnyés József gyakorlott tollából egy cikk jelent meg az Új Dunántúl július 14-iki számában. A cikk úgy állítja be a falusi szellemi munkásokat, mint akik — kevéskivétellel — ellenszenvvel viseltetnek a falusi nép irányában, gúnyolják az eljárások tekintetében járatlan földigénylő bizottságok erőlködését és kérdi, miért nem tud a falu értelmisége kezet nyujtani a vele sorsközösségben élő magyar parasztság nagy tömegének.

Nem szándékom vitába elegyedni senkivel, nem is hálás dolog támadással szemben védekezni. Könnyen olyan színbe keveredhetnék, hogy a falusi intelligencia szennyesét kivánom tisztára mosni. Úgy érzem és állítom, nincs szennyesünk. Akinek van — és ez a kevés kivétel — lássa a következményeit, nem érdemel kiméletet. Szeretném azonban tárgyilagos adatok tükrében bemutatni a községi jegyzőt, akit legtöbb támadás ér a falusi szellemi munkások közül.

A jegyzőképzés községi közigazgatási tanfolyamon történik. Az egyik ilyen tanfolyam 217 hallgatója közül: földmíves, kisgazda gyermeke volt 74, falusi kisiparosé 37, postás és vasutas altiszté 42, néptanitóé 22, lelkészé 4, jegyzőé 15, kisebb közalkalmazotté 23.

Mind olyanok, akik a falvak szülöttei, ott nőttek fel, akiknek eddigi életük a falvak légkörében, vagy kis vidéki városokban telt el, akik származásuknál fogva miniegy hivatva vannak arra, hogy jövőjüket a falvak egyszerűbb életviszonyai között alapozzák meg.

A községek többi szellemi munkásainak származásáról nem állanak statisztikai adatok rendelkezésemre, de — nem vagyok mai gyerek — a körülöttem élők között elég bő az ismeretségem, azért nyugodtan állítom, hogy a papok és tanítók, sőt az orvosok között is ugyanaz a helyzet. Mondhatnám, tökéletesen meg van oldva az a törekvés, hogy a falu önmagából termelje ki szellemi vezetőjét.

Ilyen körülmények között azt állítani, hogy a falu értelmisége nincs megértéssel a magyar paraszt törekvéseivel szemben, gunyolódik felette, a falusi viszonyokkal nem ismerős, azt távolról szemlélő városi ember tájékozatlanságára vall.

Ahogy nem kárhoztatjuk a madárvilágot azért, mert egyik-másik tagja belepiszkít a saját fészkébe, úgy ne bántsuk a falu szellemi vezetőit se azért a kevés, nagyuri hajlamokat felvett paraszti eredetű hajlamokért, akik többre becsülik „ömeltósága" leereszkedő vállveregetését a gondjaikra bizott nép bizalmánál és ragaszkodásánál.

Szabados Károly, Kurd.

*

Szabados Károly nyitott kaput döngetett a cikkével. Ha valaki népi származású is, még nem bizonyítéka annak, hogy a középosztályba jutva nem feledkezett meg arról az osztályról, amelyből indult. Sajnos legtöbb esetben elfeledkezett és szellemi tekintetben is engedelmes mamelukja lett a uralkodó osztálynak. A csendőrök sem az arisztokrácia köréből származtak s mégis úgy bántak a néppel, mintahogy ellenséggel sem szoktak bánni. Dinnyés ép azt panaszolta cikkében, hogy a falusi értelmiség megtagadja a közösséget a falu népével, nem pedig a származást kutatta. Ha a falusi értelmiség a népből származik s mégis megtagadja a népet, mert egy „felsőbb" osztályhoz tartozónak érzi magát, ez csak parvenüségének bizonyítéka és bünét tetézi.

(Szerk. megj.)

ÚJ DUNÁNTÚL
KIADÓHIVATALA
MUNKACSY M.-U. 10. SZ. ALATT.

ELADÓ egy fehér pólyahuzat, pikékabát, két játszóruha és egypár 20-as gyerekcipő. Vas Gereben-utca 48.

GYERMEKSZERETŐ, megbízható mindenes magas fizetéssel felvétetik. Király-utca 40.

ELADÓ három és félméter, 150 cm. széles gumiköpenynek való príma anyag. Szigeti-út 108/2.

REGÉNYEKET, könyveket veszek. Rákóczi-út 34. Trafik.

WIENERIN nevelőnő állást keres vidékre. Szíves megkeresést: „Sarlotte 6699" jeligére a kiadóba kér.

INSULINT veszek, saját használatra. Rákóczi-út 34. Trafik.

SPORT

Jótékonycélú labdarugó-mérkőzés. A bőrgyári Szociáldemokrata és Kommunista Párt ifjúsága július 22-én délelőtt 11 órakor barátságos labdarúgó-mérkőzést rendezett a drávamenti károsultak javára. A vasárnapi nagy hőség dacára lelkesen játszó ifjúság 1:1 döntetlen eredménnyel fejezte be a mérkőzést, melynek bevétele 200 pengő volt.

Jól sikerült az első kerületi atlétikai verseny. Vasárnap délelőtt népes mezőnnyel bonyolították le a Tüzér-utcai sportpályán az első kerületi atlétikai versenyeket. Az atléták különösen a dobószámokban értek el néhány jó eredményt. Részletes eredmények: 100 m. síkfutás: 1. Léhman (PAC) 11.6 mp, 2. Töke (NVSE) 12.2 mp, 3. Kaposi (BVSE) 12.5 mp. — 400 m. síkfutás: 1. Nyírő I. (PAC) 56 mp, 2. Blum (PAC) 57.2 mp. 3. Széles (PAC) 59.6 mp. — Súlylökés: 1. Bender (PAC) 12.25 m, 2. Griffaton (PEAC) 12.20 m, 3. Petike (TFSE) 11.88 m. — Magasugrás: 1. Zalán (NVSE) 155 cm, 2. Buzás dr. (PAC) 150 cm, 3. Kovács (NVSE) 150 cm. — Távolugrás: 1. Nyírő I. 5.35 m, 3. Lehman (PAC) 5.25 m. — Gerelyvetés: 1. Griffaton (PEAC) 48.56 m, 2. Szendrő (NVSE) 40.20 m, 3. Selymes (PAC) 39.78 m. Griffaton ebben a számban is nagy igéret. — 300 m. síkfutás: 1. Villányi (PAC) 10.7.4, 2. Pécsi (BVSE) 10.8,4, 3. Sebők)NVSE) 11. 0, 5. Szép verseny. — 110 m. gátfutás: 1. Ács (NVSE) 20 mp, 2. Zalán (NVSE) 20.6 mp, 3. Buzás dr. (PEAC) 21.6 mp. — Kalapácsvetés: 1. Petike (TFSE) 42.40 m, 2. Manzini (PEAC) 40.10 m, 3. Buzás dr. (PEAC) 34.51 m. Petike eredménye kiváló, Manzini javul. — Diszkoszvetés: 1. Manzini (PEAC) 40.55, 2. Petike (TFSE) 3770 3. Buzás (PEAC) 36.89). Manzininál egyedül Kuliczi dobott jobbat az idén. — 1500 m. síkfutás: 1. Sólyom (PAC) 4.48.2. 2. Novák (PAC) 4.48,6, 3. Bognár (BVSE) 5.25.2. Sólyom és Novák nagy versenyt vívott. — 4x100 m. váltó: 1. PAC (Blum, Léhman, Herman, Nyírő I.) 50.2 mp, 2. NVTE 52.2 mp, 3. BVSE 54.3 mp.

ÖZVEGY ÚRINŐ, aki gazdaséghoz ért, elmenne vidékre, kisebb gazdaság vezetését vállalná. Leveleket: „Csak úriember 6700" jeligére a kiadóba kér.

EMELETI, parkettás, irodának alkalmas belvárosi szoba elcserélhető ugyancsak belvárosi nyilt üzlethelyiséggel. Nessel Zoltán, Apáca-utca 1. sz., I. em.

ELADÓ: angol anyagból mogyorószínű férfiöltöny, szmokingöltöny és egy világos szürke öltöny kitűnő állapotban. Cím: Mátyás Flórián-utca 8. szám.

BÚTORSZÖVETEK bérszövése hozott anyagokból. Pintér szövőüzem, Fiume-utca 39.

Egy **DARAB ALMÁSSZURKE** ló és egy félnehéz kocsi eladó. Cím: Kálvária-utca 21. szám.

NAGYON KÉREM azokat a deportáltakat, kik Vágó Ödön, Vágó Ödönné és Vágó Györgyről bármit is tudnak, jelentkezzenek. Boltív-köz 3., emelet, Biharinál.

ELADÓ 500 kereszt búzaszalma azonnal. Érdeklődni lehet a Földigénylő Bizottságnál, Belvárdgyula.

HIRDETMÉNY

Cserkuti Legeltetési Társulat kocsmája, amely áll bolt, mészárszék, stb. mellékhelységből, 1945. évi augusztus hó 5-én délután 5 órakor árverésen bérbe lesz adva. Kikiáltási ár 10 q búza, bánatpénz 1000 pengő. Bérleti idő 1945. év október 1-től, 1948. év december hó 31-ig (Három és egynegyed évre.) Érdekeltek vagyoni és erkölcsi bizonyítványt tartoznak bemutatni. Feltételek addig is az elnöknél megtudhatók. Bórbás János t. elnök.

Pécs thj. város polgármesterétől.
32.497/1945. C. sz.

Tárgy: Tenyészmének felülvizsgálata az évi apaállatvizsgálat során.

HIRDETMÉNY.

Felhívom mindazokat, akiknek tulajdonában vagy birtokában mén van és azt köztenyésztésre szándékoznak használni, a mének vizsgálata és a tenyésztési engedély kiadása céljából 8 nap alatt jelentkezzenek a város gazdasági ügyosztályában. (Városháza III. em. 100. szoba.)

A mének vizsgálatának időpontját utólag állapítom meg.

Aki ménét köztenyésztésre tenyésztési igazolvány nélkül használja, büntetésben részesül tehát a bejelentést senki el ne mulassza.

Pécs, 1945 július hó 27-én.

Polgármester.

Minden külön értesítés helyett!

†

Hunya Péterné szül. **Avar Erzsébet**, mint az elhúnytnak mélyen lesújtott hitvese, **Csaba** és **Nellike** szeretett gyermekei, úgy a saját, az alulirottak nevében is mély bánattal tudatja, hogy páratlan jóságú férje, drága édesapa, jó gyermek, testvér, vő, sógor és rokon

Hunya Péter
MALOMBÉRLŐ

július 19-én este 7 órakor, életének 34-ik és boldog házasságának 8-ik évében váratlanul elhúnyt.

Felejthetetlen halottunkért július 23-án, hétfőn reggel 9 órakor a belvárosi plébániatemplomban mondott gyászmise és beszentelés után az altemplomban lévő sírfülkébe helyeztük nyugalma helyére.

Pécs, 1945 július 23.

Lakás: Inczédy Dénes-u. 7. sz.

Szeretetünk kísér utolsó utadra!
Özv. Hunya Vendelné édesanyja. **Hanyecz Frigyesné** nővére. **Avar János** és **neje** apósa és anyósa. **Cziráky Józsefné, ifj. Avar Jánosné, Hanyecz Frigyes, Cziráky József, ifj. Avar János** sógornői és sógorai.

Ezúton óhajtom külön megköszönni férjem fájdalmas eltávozása alkalmával irántunk érzett jóleső részvétet, valamint a ravatalára helyezett koszorúkat és csokrokat.

Wranitsch Gizella temetk. intézete Pécsett, Szigeti-út 11.

ELADÓ egypár 35-ös új, női szandál, 39-es barna félcipő, 40-es férfi, barna félcipő. Vas Gereben-utca 52.

ELCSERÉLNÉM Harkányban lévő birtokomat Pécsett, vagy környékén lévő hasonlóért. 7 kat. hold 63 □-öl, mely áll: ház, szántó, szőlő és rétből. Érdeklődni lehet: Mercz János, Gyárváros, Táltos-utca 14/1.

ÚJ „VERITAS" varrógép eladó. Szabadság-utca 4. Délután 5-től 8-ig.

UJONNAN ÉPÜLT 1 szoba, konyhás, fürdőszobás, egyedülálló új ház, 154 □-öl telken, 450.0000 pengőért sürgősen eladó. Érdeklődni lehet: Fiume-utca 16. sz. Telefon: 21-76.

Pécsi 42. honvéd kiegészítő parancsnokság igazoló bizottsága.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.— 1945. számú rendelete 11. §-ának (1) bekezdése alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 42. honvéd kiegészítő parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi augusztus hó 1-ével kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá:

Hajnal József ht. honv. mű. gyak. Bár, u. p. Dunaszekcső, Földes István ht. főtörm. Pécs, Vasc Gereben-u. 7.; dr. Tóth András orvos Pécs, Kolozsvári-u. 10.; Bósz Ádám tsz. örm. Pécs, Tavasz-u. 27.; Sallay László ht. fegyverszaki főtörm. Pécs, Légszeszgyár-u. 12.; Lay Erzsébet polgári alk. Pécs, Petőfi-u. 14.; Hollós Rezső ht. örm Pécs, br. Bánffy D.-u. 39.; Vókó János tsz. örm. Matty; Czelsku Katalin népm. nyt. Csikostöttös 203.; Bárány Lajos népm. nyt. Püspöknádasd; Simon Mihály népm. nyt. Hosszűhetény; Kovács Ilona népm. nyt. Berkesd; Sziés Margit népm. nyt. Hidas; Antos Mária népm. nyt. Véménd; Fa Józsefné népm. nyt. Erdősmecske; Brechler Magda népm. nyt. Máriakéménd; Váczi János ht. örm. Véménd; Bata Imre törm. Udvard; Baracsi György ht. főtörm. Pécs, Kertváros-u. 38.; Kanizsa János ht. alhadgy. Pécs, Kertváros, Pannonia-u 2.; Rózsa József tsz. szkv. Pécs, Petrezselyem u. 24.; Pankász Mihály ht. örm. Megyeri kertváros, Pannónia-u. 9.; Rank Károly tsz. örm Pécs, Garay-u. 27.; Szalay Miklós tsz. örm. Pécs, Csaba-u. 6.; Jergler Gusztáv tart. örm. Pécs, Bányatelepi-út 47.; Móricz János prsz. fhdgy. Pécs, Nagyflórián-u. 10.; Huba József fhdgy. Pécs, Horváth László ht. it. hdgy. Pécs, Mohács o.-út 10.; Bérczes János ht. örm. Szekszárd, Pince-u. 1793.; Buzsáky György tsz. szv. örm. Pécs, Könyök-u. 23.; Riba Lajos ht. írnok törm. Pécs, Szigeti-u. 38.; Kovács János ht. alhdgy. Pécs, Munkácsy M.-u. 43.; Barka Mihály ht. írn. főtörm. Pécs, Endresz György-u. 72.; Keserű János Honv. nyugd. Pécs, Rét-u. 2.; Fekete Béla ht. hdgy. Pécs, Munkácsy M.-u. 1.; Istókovits Mihály ht. örm. Keszű; Kalmár Lajos ht. írnok törm. Pécs, Majláth-u. 9.; Bánfai József népm. nyt. Somogy; Horváth Teréz népm. nyt. Vasas.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti ezt, és erre vonatkozó bizonyítékaikat hivatalos helyiségemben Pécs, Ferenciek-u. 52. I. em. szóban, vagy írásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentést tevőnek alá kell írni.

Pécs, 1945 július hó 23-án.

Hüvösvölgyi Károly s. k.
a 42. honv. kieg. pság.
igazoló bizottságának elnöke.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

ÚJ BÉLYEGKATALÓGUS 27-től kapható szerzőnél 60 pengőért. Vidékre összeg előzetes beküldése után bérmentve. Viszonteladóknak árengedmény. Pécsi Filatália, Apácza-u. 1. I. em.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem. Deák utca 21. sz.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28 Telefon: 30-13.

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. Iván, Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

BÉLYEGGYŰJTŐK! A Magyar Bélyegkatalógus 27-én megjelenik, speciális résszel kibővítve. Ára 60 pengő, viszonteladóknak 20% engedmény. Vidékieknek a pénz előzetes beküldése mellett, bérmentve küldöm. Merkur Bélyegüzlet, Pécs. Széchenyi-tér 6. sz.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készít, javít, átalakít. Binger aranyművesmester, Pécs, Szt. Vince-u. 3.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

ÚJ BÉLYEGÜZLET! Egy látogatás meggyőzi, hogy legelőnyösebben nálunk vásárolhat, cserélhet, eladhat. Béke- és új provizórium sorozatok előjegyezhetők. Pécsi Filatélia, Apácz-utca 1.

NAGYOBB MÉRETŰ vörösrézüstöt vásárolnék. Marton Dénes, Kispiricsizmadülő. Távbeszélő: 38-62.

ÜNÁLLÓAN dolgozó motorkezelőt és tanulót felveszek Kucsera Béla villamossági vállalat, Rákóczi-út 73/a.

FÉSŰS KENDERT házi felfonásra kiadna „Orsovai Szövőde", Rákóczi-út 35.

REKAMIÉK, szelőnök. Lakásberendező, Színház-tér 3 szám.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

HARKÁNYFURDŐI tizennégy vendégszobás, szép házat elcserélném. Pécs belvároskörnyéki hasonló, esetleg értékesebb házzal. Bővebbet: Póth Istvánné tulajdonos, Magyarbóly, vagy Pécs, Széchenyi-tér 2. szám. Krasznai.

KIFUTÓLEÁNYT azonnali belépésre felvesz Szőnyi, Lukafai üvegüzlet. Pécs, Király-utca 14. sz

ÜNÁLLÓAN dolgozó szabósegédet, magas órabérrel felveszek. Cím: Papp Sándor szabómester, Szigeti-út 50.

KEVESET HASZNÁLT férfi kerékpár, teljes felszereléssel eladó. Cím: Rókus-utca 9. szám.

KÜLÖNBEJÁRATÚ utcai szoba augusztus 1-re kiadó. Szigeti-út 25.

MEGLEPETÉSBEN lesz része: Készpénzért veszem meg eladó holgait. Frankfurter, Hal-tér 5. Telefon: 24-70.

ELKÖLTÖZÉS miatt többféle tárgyak eladók: Ágy, ágynemű és haszon-vasak Pécs Sándornál, Magyarürög 6. sz.

ELADÓ kettő szürke férfifelöltő, középtermetre, egy lópokróc. Kukoricáért cserélek is. Király-utca 36., I. em.

ELADÓ egy diófaíróasztal, egy békebeli minőségű fiúruha rövid nadrággal, 14—16 évesnek és egy horgany-lemez fürdőkád. Cím: Szigeti-út 132.

BEJÁRÓNŐT felveszek reggel 7—11-ig, esetleg délután 4 óráig. Toldy M.-utca 6. sz., földszint 1.

OLCSÓN ELADÓ egy kétkerekű kézikocsi (ládás). Iványi, Kisfaludi-u. 5.

KÖZÉPKORÚ, intelligensebb nő elmenne beteg mellé, vagy házvezetőnőnek. Címet: „Családtag 6712" jeligére a kiadóba kér.

SZAKÁCSNŐNEK ajánlkozok. Katalin-utca 1/1. szám. (Középső ajtó.)

HIRDETMÉNY!

Állami nyugdíjasok, özvegyek, akik a kérdőíveket már benyujtották, a pénz felvétele céljából az állami adóhivatalnál jelentkezzenek.

Szerkesztőbizottság:

PERB VIKTOR, Független Kisgazda Párt — DR. BOROS ISTVÁN, Magyar Kommunista Párt — POZSGAY GYULA, Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 167. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 26. Csütörtök.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSÉGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 80 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

CHURCHILL, ATTLEE és EDEN szerdán Londonba repült

A brit csapatok bevonultak Grácba — Magyar-jugoszláv szakszervezeti kapcsolatok

Az angol miniszterelnök Attlee és Eden kíséretében szerdán Londonba repült, hogy jelen legyen a választási eredmények kihirdetésénél. Valószínűleg pénteken vagy szombaton térnek vissza Potsdamba. Hivatalos nyilatkozat szerint szó sincs arról, hogy a konferencia munkája már most véget érne. Churchill távollétében a különböző szakbizottságok folytatják munkájukat. Kedden a három vezető politikus megtartotta szokásos tárgyalását.

A Times szerdai száma írja, hogy a potsdami konferencián tárgyalásra kerül Délkeleteurópa helyzete is, amely egyáltalán nem kielégítő. A jugoszláv, albán, görög és román részről folyó propagandát szigorú vizsgálat tárgyává teszi a három vezető államférfiú.

A brit csapatok bevonulása Grácba

A brit megszálló csapatok kedden bevonultak Grácba, ahol hatalmas tömeg ünnepelte az angol katonákat. Mac Creeyr tábornok, a megszálló csapatok parancsnoka a következő beszédet intézte Grác lakóihoz: „A négy hatalom úgy döntött, hogy helyreállítja a szabad és független Ausztriát. Ennek a tervnek a megvalósítása lesz a brit megszállók legfőbb feladata, de keresztülviteléhez jóakaratot és segítséget várok Grác népétől. A függetlenség és szabadság helyreállítása a lakosság saját erőfeszítésén múlik."

A Luftwaffe módszeres felszámolása

A brit légierők erre kijelölt egységei Douglas tábornok vezetése alatt átvették a németországi brit megszállási zónában sajátos feladatkörüket.

Douglas tábornok nyilatkozata szerint ez a feladatkör a Luftwaffe teljes felszámolására, a repülőbomba- és rakétagyárak feloszlatására, valamint a repülőgépgyártási tilalom legszigorúbb ellenőrzésére vonatkozik.

Egyébként dr. Waltert, akit a náci rezsim az újfajta tengeralattjárók tervezésével bízott meg, a brit hatóságok Londonba szállították, ahol tengerészeti szakértők hallgatják ki.

További súlyos vádak hangzottak el Pétain ellen a keddi tárgyaláson

Pétain keddi tárgyalásán Reynaud és Daladier volt miniszterelnök, továbbá Lebrun volt államelnök tett tanuvallomást.

Reynaud ismételten árulónak nevezte Pétaint és Weygand-t, mert az 1940 június 15-i emlékezetes minisztertanácson, amikor hat miniszter társával együtt azt javasolta, hogy Északafrikából folytassák a háborút, Pétain és Weygand határozottan ellenszegültek a tervnek.

Churchillnek a brit—francia unióra vonatkozó akkori ajánlatát sem volt hajlandó elfogadni. Mint hadügyminiszter Pétain elmulasztotta az északfranciaországi partvidék megerősítését és a katonai szolgálati idő meghosszabbítását. Daladier hasonló értelemben vallott, hozzáfűzve, hogy a hadsereg gépesítése és a páncélos fegyverek bevezetése körül is megbocsáthatatlan mulasztásokat követett el Pétain. A tanuvallomások alatt Pétain teljesen egykedvűen viselkedett és azt a benyomást keltette, mintha nem is érdekelné túlságosan a dolog.

A belga képviselőház alkotmányos vitája

A belga képviselőházban tovább folyik a királykérdés körül támadt alkotmányos vita. Spaak külügyminiszter újabb részleteket közölt a király viselkedésére vonatkozólag az 1940. évi belga összeomlás idején. Amikor a kormány tagjai rábeszélték az uralkodót, hogy meneküljön Angliába, Lipót határozottan ellenezte a tervet. Indokolásában azt hozta fel, hogy jelenléte talán megmentheti a népet nagyobb szenvedésektől, másrészt elveszettnek látta a a szövetségesek ügyét és közelinek mondotta az általános fegyverletételt.

Magyar-jugoszláv szakszervezeti kapcsolatok

A belgrádi rádió jelentése szerint **Garai Tibor szakszervezeti titkár, a magyar szakszervezetek megbízásából Belgrádban járt, ahol érintkezésbe lépett a jugoszláviai szakszervezetek vezetőségével.**

A megbeszélések eredményeképpen elhatározták, hogy fokozottabban kiépítik a két ország szakszervezeteinek kapcsolatait.

A kétkezi és szellemi dolgozókra vár a feladat, hogy a két szomszédos nép testvériségét elmélyítsék.

Gondoskodás történik majd látogatások megszervezésére, újságcserére és egyéb kulturális kapcsolatok biztosítására.

Örömmel üdvözöljük a tervet, amely a magyar és jugoszláv hivatalos politika vezetőinek nemrég tett nyilatkozatát egészíti ki szerencsésen. Mi is hisszük, hogy a fizikai és szellemi dolgozók oldhatják meg a legkielégítőbb módon a közeledést, amely mindkét ország érdekeit szolgálja.

König tábornok lesz a németországi francia csapatok parancsnoka

A francia hadügyminisztérium közleménye szerint az 1. francia hadsereget, amely 1944 augusztus óta a 7. amerikai hadsereg oldalán harcolt, feloszlatják és a kijelölt németországi zónák megszállásával bízzák meg. Delattre de Tassigny tábornokot, az 1. hadsereg parancsnokát a francia hadsereg főfelügyelőjévé nevezik ki és a megszálló csapatok parancsnoka König tábornok, Páris katonai kormányzója lesz.

A berlini francia csapatok parancsnoka Párisba repült, hogy megbeszélje De Gaulle tábornokkal a közös németországi kormányzásra vonatkozó francia állásfoglalást.

Jugoszlávia területi gyarapodása

A jugoszláv törvényhozó testület, az Avnoj jóváhagyta Koszovo és Metochia csatlakozását a föderatív Jugoszláviához. Az Avnoj ülése egyúttal kijelölte a két tartománynak a politikusait, akik hazájukat a jugoszláv törvényhozó testületben képviselni fogják.

Új törvényeket hozott a jugoszláv törvényhozó testület

Az Avnoj július 23-i ülése alkalmával törvényileg elrendelte a megszállók által kibocsátott összes fémpénzek bevonását. A fémpénzt a kormány által megszabott árfolyamon és határidőn belül vonják be. Elrendelte továbbá új fémpénz veretését, a hajóépítő műhelyek alárendelését a közlekedési minisztériumnak, továbbá munkaügyi biztosok felállítását és a műemlékek védelmének megszervezését.

Mi lesz a jugoszláviai árulóktól elkobzott földekkel?

A jugoszláv földmívelésügyi miniszter javaslatára a kormány állami mezőgazdasági bizottságokat szervez a hazaárulóktól elkobzott birtokok átmeneti kezelésére. A bizottságok munkája a telepítés és a földreform végrehajtása után megszűnik. A Vajdaságban működő állami mezőgazdasági bizottság székhelye Ujvidéken lesz.

Megkezdődött a végső roham Japán szíve ellen

Helsey tengernagy kijelentése szerint a csendesóceáni szövetséges flotta tevékenységében új fejezet nyílott meg:

„Megkezdődött a végső roham Japán szíve ellen! A japán flottának már csak tehetetlen maradványai vannak."

Szövetséges anyahajókról felszálló brit és amerikai bombázók Kurei és Kobe kikötőjében horgonyzó japán flottaegységekre csaptak le.

Niemitz tengernagy jelentése szerint a támadás során hét nagy japán egységet súlyosan megrongálták és 32 japán repülőgépet elpusztítottak.

Súlyos támadás érte azokat a repülőtereket is, ahonnan a japán „öngyilkosrajok" szoktak felszállni.

Az Európában állomásozott amerikai légierőt a Távolkeletre csoportosították át

Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma közölte, hogy az európai amerikai légierő 80%-át a Csendes-óceáni harctérre csoportosították át. A legutóbbi két hónap alatt 5071 bombázó és vadász érkezett Távolkeletre. Ugyanakkor az amerikai hajóhad utolsó egységei is eltávoztak az Atlanti-óceánról. Az amerikai hajóhad és légierő is résztvesz a Japán elleni utolsó nagy támadásban.

Bárhová pillantunk,

akadozó gazdasági életünk bármelyik ágára, azt látjuk, nincs fontosabb és sürgősebb kérdésünk, mint a munka átgondolt és rendszeres megszervezésének kérdése. Gazdasági életünk egyes ágai szoros összefüggésben vannak egymással, a fogaskerekeknek egymásba kell illeszkedniök, hogy a munka zavartalanul folyjék. Itt van például a pécsi gáz esete. A város ipari életét alig lehet gáz nélkül elképzelni, hogy a háztartásokról ne is beszéljünk. Egyik hatalmas gyárvállalatunknak például jóvátételi szállításokat kell lebonyolítania s ha nem kap gázt, kötelezettségének nem tehet eleget. Viszont a kokszművek, nem állíthat elő gázt, ha nem kap a bányáktól olyan minőségű szenet, mint amilyen a gáz előállításához szükséges. A bánya viszont nem tud rendesen előállítani, ha nincs bányafa, ha a munkások mezítláb kénytelenek a tárnákba leszállni, ha nem kapnak megfelelő ellátást. Bányafa viszont nincs, ha a vasut nem működik kellőképen és a kormányzat nem gondoskodik arról, hogy külföldről a megfelelő, szükségletet megkapjuk.

Nincs és nem is lehet tehát részletmegoldás, országunk, minden egyes lakósának megélhetése és boldogulása szoros egységet alkot. Központilag kell tehát az egész kérdést megoldani, a termelést rendszeresiteni és pedig most már gyorsan, halogatás nélkül, mert a fogaskerek egyes fogai nem kapaszkodnak egymásba, a termelés akadozik. Hiába dolgozik a bányász mindhalálig (immár a szó szoros értelmében) hiába teszíti meg minden erejét a kokszgyári munkás, hiába töri a fejét részletmegoldáson, áthidalásokon a kokszművek, vagy bányák mérnöke, hiába tesz meg mindent az üzemi bizottság, ha az egész gépezet nem működik szabályosan. Ezért kell örömmel üdvözölni, hogy az iparügyi miniszter végre kiküld valakit, hogy helyszínen vizsgálja meg a problémákat. De ez nem elég. A vizsgálatot gyors megállapitásnak és gyorsabb cselekedeteknek kell követniök. Itt más már nem cselekedhet, csak a kormány. Ha a kormány ereje nem elég, forduljon a szövetségesközi ellenőrző bizottsághoz, a Szovjetunióhoz, mely már nem egyszer megmutatta, hogy jóindulatuan segiteni hajlandó. Mert értsük meg, összeomlott gazdasági életünk, termelésünk életrekelése nélkül nem térünk magunkhoz, jóvátételi munkánkat sem tudjuk megkezdeni addig, míg talpra nem állítanunk, amig nyugodt és biztonságos, zavartalan munkamenetet nem biztositanak. Elsősorban ez a kormány kötelessége s mi hisszük, hogy a kormány most már haladéktalanul cselekedni fog. Minden halogatás, a munka menetének minden további elakadása csak az ellenséges reakciót erősitené.

Egy évvel ezelőtt verték ki a német hadsereget a Szovjetunió területéről

A moszkvai rádió megemlékezett arról a diadalról, amelyet a vörös hadsereg egy évvel ezelőtt, 1944 július 24-én aratott. A vörös hadsereg négy hadseregcsoportja ezekben a forró nyári napokban aratta legnagyobb sikerét a németek felett. A német hadsereg jelentős részét verték szét. Ekkor szabadult fel Minszk és a szovjet csapatok a Dnyeper középső folyásától egész a Visztuláig nyomultak előre. Június 23-tól július 23-ig a németek 500.000 katonát vesztettek.

MEGKEZDTÉK MŰKÖDÉSÜKET AZ OSZTRÁK NÉPBÍRÓSÁGOK

A szovjet hírszolgálati iroda jelentése szerint Bécsben megkezdték működésüket a népbíróságok.

VITTORIO MUSSOLINI A SZÖVETSÉGESEK FOGLYA

Londoni jelentés szerint Vittorio Mussolini, aki mindezideig bujkált, jelentkezett a szövetségeseknél, akik internálták.

Rákosi Mátyás:

Megkezdjük a harcot a bányák államosításáért

Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezére Tatabányán negyvenezer munkás előtt nagy beszédet mondott a mai helyzetről. Beszédében bejelentette, hogy a kommunista párt régi ígéretéhez hiven, már a legközelebbi hetekben megkezdi a harcot a bányák államosításáért. Bejelentette Rákosi, hogy a tatabányai bányászok a budapesti ipari munkássággal egyenlő élelmiszerellátásban fognak részesülni, ezenkívül még a szükséges ruha- és cipőellátást is hamarosan meg fogják oldani. Rákosi bejelentéseit a hatalmas tömeg percekig tartó tapssal és éljenzéssel fogadta.

A sertéspestis mérsékelten, de tovább terjed

A sertésekért cserébe kapott oltóanyag egy része megérkezett

Többször beszámolt már az Uj Dunántúl, arról a veszedelemről, amely megmaradt sertésállományunkat fenyegeti a fellépett sertéspestis révén. Ismertették dr. Örs Kálmán állategészségügyi tanácsos akcióját is, amely a szérum előállító gyárakkal való megállapodás alapján élősertések rendelkezésre bocsátásával biztositja a szükséges szérumanyagot. Jelentettük azt is, hogy ennek eredményeként sikerült is legutóbb 60 liter szérumot biztositani. Ezt természetesen azoknak a falvaknak juttatjuk felhasználás végett, amelyek az élősertéseket virusok kitenyésztésére bocsátották. Ugyanakkor, *mivel a sertéspestis lassan, de fokozatosan továbbterjed, az akció igyekezett több és több sertést biztositani és fel küldeni a szérumtermelő gyárakba.* Értesülésünk szerint ennek is vannak újabb eredményei. Az állategészségügyi hivatal felhivásának, hogy legalább 100 kg.-os, szimultánozott injekciót bocsássanak a gazdák rendelkezésére sertésenként két és fél liter szérum cseréje fejében, néhány járásban már eleget tettek. Igy a villányi járásból már 30—35, a mohácsiból és a pécsiből 15, baranyaderéndről 30—35 sertést sikerült biztositani és felküldeni a gyárba. Sajnos,

mindez a mennyiség — hiába tesz meg mindent az állategészségügyi szervezet — nem elegendő.

Közben ugyanis a sertéspestis újból hét járásban 44 községben, 493 udvaron felütött. Ezek az adatok ugyan a julius elejeikhez viszonyitva azt mutatják, hogy a járvány terjedése mérséklődött, de a veszély virulens voltára is utalnak. Nincs más hátra, a gazdákon mulik, hogy minél több sertést emeljenek ki állományukból, bocsássák a szérumtermelés rendelkezésére, mer csak igy van remény arra, hogy az oltóanyagot a kellő mennyiségben lehet előállitani és egy sertés feláldozása árán negyvenet lehet megmenteni a félelmetes kórtól. Főleg a szentlőrinci járás gazdái kell, hogy ezt a módszert kövessék, mert az adatok szerint ennek a járásnak községei vannak legtovább veszélyeztetve.

A baromfipestissel kapcsolatban az a helyzet, hogy mindössze négy községben, 11 udvarban állapitották meg hivatalosan. Ez is a gondatlanság az oka legtöbbször a vész terjedésének, mert a helyett, hogy az elhullott baromfit elégetnék, vagy elásnák, kidobják, esetleg a szomszédba! Pedig az egyedüli védekezés a vész terjedése ellen: a baromfiak elszigetelése, elzárása, a tisztaság és az óvatosság! Aki elmulasztja, nemcsak magának okoz kárt, de a magyar nemzetgazdaságnak is!

Új iskolákat állitanak fel a földbirtokrendezéssel kapcsolatban

A földreform több helyen szükségessé teszi, hogy az uj telepesek gyermekei a szükséges népiskolákat is megkapják. A vármegyei tanfelügyelő ezzel kapcsolatban

felhivja a községi- és körjegyzőket, hogy amennyiben működési területükön a földbirtokpolitikai rendelkezésekkel kapcsolatban iskolaszervezési szükséglet merülne fel, ezt vele sürgősen közöljék.

A jelentésben meg kell adni a szervezendő iskola helyét, az iskolakötelesek számát, a körzetben élő hat évesnél fiatalabb gyermekek számát s egyben meg kell adni az iskolaépületnek alkalmas épület rövid leirását és helyrajzi számát.

Az iskola elhelyezésénél a gazdasági gyakorlóterület biztositására is tekintettel kell lenni.

A vármegyei tanfelügyelő felkéri még a népiskolai helyi hatóságokat, amennyiben az eddigi népiskolával kapcsolatban újabb intézkedésre lenne szükség (tanerőlétszám felemelése) ezt vele sürgősen közöljék. Ha az újonnan érkezett telepesekkel tanító is érkezett, ezt is közöljék a tanfelügyelővel.

Az olyan tanulók részére, akik az iskolától tul messze laknak, tanyai internátusokat létesitenek.

A tanfelügyelő felkér mindenkit, aki ilyenféle iskolázási nehézségekről tud, közölje vele az adatokat. (A tanfelügyelőség cime: Pécs, Kardos Kálmán-u. 5.)

Három-négy mázsás átlagtermést hoz holdanként a búza

A kukoricában és burgonyában reménykedhetünk

Ezek a napok, a letarolt magyar mezők, a nehéz búzakeresztek alatt nyögő kocsik, a bugó cséplőgépek, a magasba tornyosuló sárgásarany szalmakazlak napjai, régen köszöntöttek ránk ilyen hevés örömmel és ilyen nagy bajok közepette, mint idén. Amerre járunk a tág határban, csak a ragyó verejték s az izmos, tagos emberek emlékeztetnek a régi nyarakra. Más alig. Szokatlanok az egylovas, két türésnél többet nem hozó kocsik, a tehenekkel vontatott szekerek, szokatlanok a kévék, amelyek csököttek és toklászuk is apró.

— A terméskilátások mindenütt gyengék, jól fizet a gabona, ha három-négy mázsát ad holdanként — mondják hivatalosan a hihetetlen eredményt.

S valóban emlékeink az aratáselőtti hetekből, szintén erre mutatnak. Látszott már akkor, hogy „az aranykalásszal rengő búzatáblák" ebben az évben az álom világába tartoznak.

— Az őszi rozs ritkán kelt, kalásza vékony hozama három, három és fél mázsa között mozog, ugyanigy visszamaradt az őszi árpa fejlődésében s nem lehet többet várni holdanként, mint 2—3 mázsát. — mondják mélabúsan, azok, akiknek az a szomorú kötelesség jutott osztályrészül, hogy számon tartják az idei „viharos év" eredményeit.

— De talán a tavasziak sikerültek? — Félénken tesszük fel a kérdést, de a válaszra el vagyunk készülve: nem lesz biztató. — Hát nem.

— A tavasziak? A tavasszal vetett búzát a legtöbb helyen ki kellett szántani. Ahol a földben hagyták, ott nem hozott többet 2—3 mázsánál. A tavaszi aszályt, legjobban mégis a zab és az árpa sinylette meg. Egyes helyeken ezt a vetésféleséget is ki kellett szántani! Ahol biztak benne, ott az árpa ha három mázsát hoz, meg vannak elégedve a gazdák, a zab hozama pedig, szomorú még csak kimondani is: nem több holdanként két mázsánál!

— No de a kukorica! — kapaszkodunk az utolsó reménységhe.

— Igen a kukorica, általában a kapások, amelyekben még bizhatunk. A legutóbbi esők mind a kukoricát, mind a krumplit még talán idejében érték meg ahhoz, hogy legalább közepes termést várhassunk belőlük. Természetesen előre nem thatunk a medve bőrére, mert még egyetmás történhet kukoricatörésig, de pillanatnyilag mégis bizakodás tölthet el bennünket.

Hát igy. Szomorú kép, de nem lehangolódásra, hanem erőink összemarkolására késztessen bennünket. Amink van, azzal beosztással éljünk, aminknincs, arról zugolódás nélkül mondjunk le. De mindenki, de kivétlek nélkül!

Titokzatos kettős öngyilkosság tartja izgalomban Csikóstöttös lakosságát

A pécsi államügyészséghez érkezett jelentés szerint a Csikóstöttös melletti Hábi-erdőben július 23-án hajnalban holtan találták Herke Rozália 19 éves hajadont. A leány holttestétől nem messze feküdt Tóth József 21 éves MÁV segédtiszt hullája. A leány holttestén kis cédulát találtak a következő felirással: „Legyenek boldogok a boldogtalanok, Rózsi és Józsi. 4 óra 20 perc."

Tóth József azelőtt tett kijelentései és a búcsúsorok arra engednek következtetni, hogy a fiatalember szerelmi bánatában vetet végét előbb Herke Rozália, majd saját életének.

A vidéki vasútállomásokat is ellenőrzi a vármegyei rendőrség

Igy a' adály zzák meg az élelmiszer kiviteli tilalom kijátszását

Az Uj Dunántúl tegnapi számában irtunk Pécs város és Baranyamegye területére az árkormánybiztosság által elrendelt élelmiszer kiviteli tilalomról. Ehhez pótlólag meg kell még irnunk, hogy a tilalom nemcsak kifejezetten élelmicikkekre terjed ki, hanem

tilos a kivitele élőállatoknak, ezenkivül mindennemü gyapjú, kender, lenféléknek és ezek terméketnek.

Ami az életbeléptetett ellenőrzést illeti, tájékoztatnunk kell a közönséget arról, hogy a rendőrhatósági ellenőrzés nemcsak a batyuzásra terjed ki, és nemcsak a pécsi állomásokon ellenőrzik az utasokat, hanem a

vármegyei rendőrség a mai naptól kezdve, a kapott utasitás szerint, kiterjesztette az ellenőrzést az összes vidéki vasutállomásokra is.

De ellenőrzik a vámoknál és az összes utvonalakon a teherautókat és egyéb járműveket, hogy az azokkal történő élelmiszer csempészést is megakadályozzák.

Remélni lehet, hogy a hatóságoknak ez a körültekintő intézkedése gyökeresen elejét fogja venni az élelmiszerek kicsempészésének, ami hamarosan érezhetni fogja hatását a helyi élelmiszerpiacokon.

Még egyszer rá kell mutatnunk a gyümölcskiviteli tilom elrendelésének fontosságára, mert ezen a téren mutatkoznak a legnagyobb bajok éppen a lehetetlenül magas gyümölcsárak tekintetében.

Életbevágóan fontos népélelmezési szempont szól a gyümölcsfélék olcsóbbá tétele mellett. Gyümölcstermésünk meglehetősen jó volt az idén, csak a nagyarányú kivitellel elvonják azt a helyi piactól, ez okozza a nagy gyümölcsdrágaságot.

Figyelmeztetnünk kell ezuttal a közönséget, hogy az árkormánybiztos mindennemü élelmiszer kiviteli engedély kiadását a maga részére tartotta fenn.

Ilyen engedélyt azonban csak a legkivételesebb esetben ad ki, ezért a közönség is csak a legindokoltabb esetben forduljon ilyen engedélyért a hatósághoz.

A reakció a suváb kérdésen át támadja a földreformot?

Kiüzik a telepeseket a volksbundisták! — Mit csinál a vidéki rendőrség!

A svábság már megint beszéltet magáról! Az a svábság, amelyet a törökdúlás után segényen, nincstelenül telepitettek át a dús magyar földre, a magyar parasztal szemben mindenféle kedvezményben részesitettek.

Köztudomású, hogy Baranya Volksbund központ volt valamikori vezetőink vakságából. A gyalázatos terminus technikus „a Schwebische Türkei" része. Köztudomású az is, hogy a többségük hütlen lett a magyar államesmeséhez. Tény az is, hogy ennek következtében megkezdődött felelősségre vonásuk és kiköltöztetésük. Már papiron. A valóságban azonban az a helyzet, hogy kettő történik: először a szerencsenmosdatás szomorú ténye, amelyben részt vesznek bizonyos hatóságok is, másrészt a svábság erőszakos fellépése az uj telepesek ellen.

Nemcsak szórványos jelenség, hanem általános, hogy a Volksbundistáknak minősitett svábság nem adja át a telepitettnek, ami megilleti.

Vármándtól Tolna községéig mindenütt megébredt a sváb öntudat. Legutóbb Mágocson történtek olyan dolgok, amelyek azonnali beavatkozás után kiáltanak.

Amint értesülünk a telepités keretében legutóbb 122 családot irányitottak Mágocsra, Kiskundorozsmáról. A mágocsiak akcióba léptek. Holott köztudomású volt, hogy a 756 házat számláló község csak elenyésző része nem volt tagja a Volksbundnak.

mindössze 101 családot minősitettek bundistának, mondanunk sem kell, hogy csak a legszegényebbeket.

A következő lépés az volt, hogy még ebből a 101 volksbundistából is sokat utólag mentesitettek a hazaárulás következményei alól!

A másik vonalon ugyanakkor megkezdődött a svábok szervezett ellenállása: a telepesek elől elvittek minden mozditható!

Leszedték éretlenül a gyümölcsöt. Kiverték azoknak a házaknak ablakait, amelyekbe magyar telepes családoknak kellett költözniök. Az átadó jószágállománynak javát „ismeretlen helyen" elrejtették és csak a leghitványabbját hagyták meg! Megesett, hogy a telepesek lekaszálták a gabonát, a svábság pedig elhordta titokban a keresztbe rakott termést.

Az ember csak elképed, amikor ezeket hallja, már pedig hallania kell, mert a vármegyeházára szinte naponta érkeznek a követségek, és önkéntelenül megkérdezzük:

mit csinál a vidéki rendőrség, hogy mindezt türi? Hol volt például akkor, mikor Kárászkölönyben legutóbb az egész svábság összefogott — is erőszakkal elkergette az ide irányitott harmine magyar telepest?

Hol volt, amikor a mágocsiak mindazt, amit fent megirtunk, megtehették? Senki se látta a hurcolkodásukat?

S ha még arról volna szó, hogy ilyen tulkapások csak egy, vármesebb, bátrabb lélekkel „megvert" sváb faluban történnek, hagyján. De itt szervezett ellenállásról, itt a földreform megfurásáról van szó! Ugy látszik megébredt a sváböntudat és ismeretlen helyről jövő támogatással „ragaszkodik az ősi földhöz" amelyet vakon odaajándékoztunk nekik s most, amikor bünhődésből vissza akarjuk venni tőlük, még van merszük és bátorságuk, illetve akadnak pártfogóik és segitőik, akik mellékük állnak!

Kemény kezet kérünk, azonnal, egyetemlegesen!

Vasárnap, július 29-én, a Kommunista Párt nagygyülése a Széchenyi-téren.

Beszélnek: Molnár Erik népjóléti miniszter és Révay József a „Szabad Nép" főszerkesztője.

Eredményesen folyik az elpusztult községek megsegitése

A drávamenti elpusztult községek érdekében megszervezett gyüjtés,

újból erősebb lendületet vett, jeleként annak az áldozatkészségnek, amely áthatja a megye népét.

Legújabb értesülésünk szerint a pécsváradi járásban indult meg erőteljesebb tempóban ismét az adakozás. Ennek eredményeként három községből, éspedig

Szederkényből, Máriakémédről és Hosszuhetényből összesen 371.000 pengő gyült össze a drávamentiek megsegitésére.

Ugy tudjuk, hogy szederkényen kivül a szederkényiek 59.625 pengőt, a nyomjaiak (lehetséges ez az eredmény bennefoglaltatik már a nagyobb összegben) 45.500 pengőt adtak össze. Köztudomásu, hogy a két község nem tartozik a leggazdagabbak közé, éppen azért példájuk a legnagyobb dicséretet érdemli meg és főleg követésreméltó!

Ugyanakkor Pécsett is történnek lépések annak érdekében, hogy az egész társadalom, megmozduljon és segitségére legyen a tehetetlen drávaszbolcsiaknak. Ezt a célt szolgálta a Kereskedők Testületének gyüjtése, amely egyelőre 34.000 pengőt eredményezett. Számos szervnek adva utmutató példát.

Egyébként a gyüjtés az egész megyében még mindig tart és újabb eredményei is várhatók.

Vasárnap a drávamenti községek ügye döntő fordulathoz érkezett azzal a ténynyel, hogy a helyzetet megtekintette Nagy Ferenc újjáépitési miniszter is, akinek szivügye szülőföldjének támogatása. Ekkor vált nyilvánossá, hogy a miniszteri tanácson 15 millió pengőt sikerült biztositani az újjáépités céljaira, mégpedig olyképpen, hogy a kormányzat a fenti összegből négymilliót azonnal rendelkezésre bocsátott a megye vezetőségének, egy millióból Budapesten épitőanyagot vásároltak, a további tizmillió pengő folyósitása pedig folyamatban van.

APOLLO csütörtök—péntek, július 26—27.

Mi történt a híres festő műtermében?

Budai cukrászda

Főszereplők: Perczel Zita, Somlay Artur, Pethényi László, Kabos, Gózon.

Szenzációs híradó a háború végnapjairól

Győzelem Berlinben.

szombat-vasárnap, július 28-29.

Az orosz forradalom hősi eposza:

Lenin októbere

Előadások 6, 8 órakor

PARKMOZI csütörtök—péntek, július 26—27.

MARLENE DIETRICH leghíresebb filmjeinek egyike,

BIZSU

Partnerei: John Waynem, Mischa Auer, Oscar Homolka.

szombat-vasárnap, július 28-29.

Budai cukrászda

Előadások 6, 8 órakor.

Kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

URÁNIA csütörtök—péntek, július 26—27.

Az orosz forradalom hősi eposza:

Lenin októbere

szombat-vasárnap, július 28-29.

BIZSU

Előadások 7, 9 órakor.

Nagygyűlést rendez vasárnap a Magyar Kommunista Párt

Az utóbbi hetek nyári, csendes holtszezonjában kimagasló eseményt jelent a Kommunista Párt vasárnapi nagygyűlése. Nemcsak az biztosít ennek a gyűlésnek különleges érdekességet és súlyt, hogy az ország vezető, kül- és belföldön egyaránt elismert, komoly politikusai, *dr. Molnár Erik* népjóléti miniszter és *Révai József*, a Nemzeti Főtanács tagja ismertetik Pécs dolgozó társadalmával időszerű és fontos kérdéseinket, hanem fiatal demokráciánk legharcosabb tömegeinek hatalmas seregszemléje is lesz. A szónoklók beszámolója és útmutatása nemcsak párt, hanem egyetemes nemzeti szempontból is figyelmet érdemel, mert politikai tisztánlátásukat és jószándéku tetteiket az idő és az események teljes mértékben igazolták. A nagygyülésen, amely már méreteinél és súlyánál fogva is ünnepélyes és díszes lesz, felszólalnak az öntudatos munkásság és haladó értelmiség képviselői is.

Hívjuk Pécs város öntudatos munkásságát és polgárságát, hogy jelenlétével is mutassa meg kibontakozó demokráciánk erejét és hogy utána tisztább látással folytathassa munkáját a jövőben.

A nagygyülés vasárnap d. e. 9 órakor lesz a Széchenyi-téren.

A vasárnapi nagygyülléssel

kapcsolatban kisebb ünnepségekre is készül a Kommunista Párt. A gyülés után vendégül látja vidéki szervezeteinek tagjait a Botanikus-kertben, Büffé, frissítőkkel és zenével szórakoztatja itt a messziről befáradt tagokat.

Vasárnap délután 6 órakor pedig válogatott labdarugó mérkőzést rendez a Hunyutcai sportpályán.

ÉSZAK—DÉL ELLEN

jellege lesz e mérkőzésnek, amelyben Ujhegy, Pécsbányatelep és Mecsekszabolcs, Komló bányászai mérkőznek egymással.

A mérkőzést bányászaink Pécs dolgozóinak tiszteletére rendezik és így nincs belépődíj.

Augusztus 15, 19 és 20: a Pécsi sportnapok

Eleven sakkbábuk a Széchenyi-téri bemutatón — Nagy sportünnepség a Tüzér utcában

Jelentette az Új Dunántúl, hogy az országos sportnapok során Pécsett is valamennyi sportág bekapcsolódásával hatalmas arányú ünnepségeket rendeznek. Most alkalmunk van közölni ennek a sporteseménynek főbb pontjait.

A sportnapokat Pécsett augusztus 15., 19. és 20-án rendezik, de mivel az elődöntőket a nevezések következtében előbb kell lebonyolítani, tulajdonképpen augusztus 12—20. között zajlanak le a versenyek. Hétfőn a nemzeti sportbizottság Molnár Imre elnökletével tartott megbeszélésen, amelyen az alszövetségek is képviseltették magukat, már megbeszélték a főbb attrakciókat is. E szerint az előkészületek a selejtezőkkel augusztus 12-én indulnak meg. Ekkor kezdődnek ugyanis a tekeversenyek, a rendelkezésre álló különböző pályákon, míg a döntőre augusztus 19-én kerül sor. Az uszás napja 19—20, színhelye a városi fürdő. Augusztus 15-én kezdődnek a birkózások elődöntői, szintén a városi fürdőben. A kosárlabdamérkőzések selejtezőit a tornacsarnokban rendezik meg, míg a sakkbajnokságokat nyolc induló csapat között a MaDISz helyiségében tartják. Labdarugásban a selejtezők augusztus 15-én kezdődnek a Hun-utcai pályán, ahol mind a nyolc benevezett csapat egymás után mérkőzik ellenfelével, az alábbi párosításban: PVSK—PEAC, DVAC—MSE, BTC—PSE, PMSE—KSE.

A tulajdonképpeni sportünnepségeket az a két kegyeleti staféta vezeti be augusztus 19-én délután, amelyet a kerékpárosok és atlétáink rendeznek az orosz hősi emlékműtől a Széchenyi-térre. Befutás után kerül sor az ünnepélyes megnyitásra, amelyet Molnár Imre ünnepi beszéde vezet be. Utána rendezik meg a legnagyobb érdeklődésre számot tartó, élőbábukat mozgató hatalmas sakktáblán a Széchenyi-téren a sakkbemutatót, amilyent még nem látott Pécs város közönsége.

A sportünnepségek második napja, augusztus 20-a már a döntők jegyében zajlik le. Az események színhelye ekkor a Tüzér-utcai sporttelepre tevődik át. Itt rendezik az augusztus 19-én megtörtént előd öntők után a döntőbe bejutott két labdarúgócsapat döntő mérkőzését, amelyet megelőz majd a kosárlabda döntő, majd a félidőben rendezik az atlétikai bajnokságok döntőit. Utána reflektorfényben boxmérkőzések lesznek az összes súlycsoportokban, majd szabadstílusú birkózó bemutatók, amelyek valószínűleg benyulnak a késő esti órákba, úgy azonban, hogy augusztus 20-án este 10 órára meg lehessen rendezni a díszfelvonulást a Széchenyi-térre, lampionos menettel, katonai zenekar kíséretében, hogy ünnepélyes formák között bezáruljanak a sportnapok.

Néhány kiragadott momentumot emeltünk csak ki izelítőnek az augusztusi sportnapok programmjából, de ennyi is elég annak igazolására, hogy sohse látott arányú sporteseményekre van kilátás, amely megmozgat minden embert.

Megkezdődött az első jugoszláv magyar sportérintkezés

Siklóson vendégül látták a dolnji miholjáciakat

A magyar-jugoszláv viszony elmélyítésének — a sok lehetőség között, amely kínálkozik — nem utolsó módja a sportbeli kapcsolatok felvétele és kiszélesítése sem. A sportbarátságok, intenzív sportversenyek megvalósítása a megismerést és a kölcsönös megbecsülést talán mindennél jobban szolgálja, hiszen széles néprétegek közeledését teheti lehetővé. A második világháború előtt termékeny és gyümölcsöző volt ezen a téren is a közeledés s minden alkalmat meg kell ragadnunk, hogy újból kiépüljön!

Ennek az egymáskeresésnek és megtalálásnak jegyében már meg is történt az első lépés. Vasárnap Siklóson megrendezték az első jugoszláv-magyar labdarugómérkőzést, amelyen a dolnji-miholjáci együttes és a Siklósi MaDISz csapata találkozott egymással. Többszáz főnyi közönség jelent meg a délután öt órakor kezdődő mérkőzésen, amely több volt sportversenynél: a közeledés első állomásának könyvelhető el. Ezzé tették azok a megnyilatkozások is, amelyek mindkét részről elhangzottak. A mérkőzés előtt meleg ünnepség zajlott le, amelyet a szovjet, jugoszláv és magyar himnusz vezetett be. Az orosz katonai járási parancsnok helyettese Murasev kapitány üdvözölte mindkét nemzet sportolóit. Dr. Kasza Sándor vármegyei főjegyző, aki a főispán képviseletében vett részt az ünnepségen, kifejezésre juttatta azt a reményét, hogy ez az első jugoszláv-magyar labdarugómérkőzés csak nyitány a későbbi sportkapcsolatokhoz, amelyeknek követniök kell ezt a mait s amelynek megkoronázása lenne az Eszék—Pécs találkozó létrehozása. Hangsúlyozta, hogy magyar részről mindent elkövetnek a jugoszláv-magyar barátság kimélyítése érdekében s éppen azért kívánatosnak tartaná, ha a korábban megkezdett dolnji miholjáci kereskedelmi tárgyalások folytatódnának, illetve eredményre vezetnének. A jugoszláv labdarugók kísérője üdvözölte a siklósiakat s a maga részéről is kívánta, hogy a sportérintkezés minél gyakoribb és szívélyesebb legyen. Lénárd László a siklósi MaDISz vezetője Héjja László főhadnagy, a járási magyar katonai parancsnokság képviselője mondtak még beszédet, amelyek után sor került a szép mérkőzésre, ami jugoszláv győzelemmel végződött.

Csütörtökön délben hírdeti ki az ítéletet a népbíróság Horváth Béla ügyében

Szerdán délelőtt harmadizben került a népbíróság elé Horváth Béla építőmester, tart. főhadnagy népellenes és háborús bűnügye. Az előző két tárgyaláson tapasztalt érdeklődés még inkább növekedett. A legutóbbi tárgyalásokon tapasztalt botrányos jelenetek elkerülése végett a rendőrség nagyobb létszámban vonult ki.

Elsőnek Beck Jenő volt munkaszolgálatost hallgatta ki a népbíróság. Vallomása szerint

a vádlott az alája rendelt munkaszolgálatosokkal keményen bánt, többször rendelt el gumishahötést.

A tanu szerint Horváth Béla egy alkalommal Blum Ödön beteg munkaszolgálatost munkára kényszerítette.

Beck Jenő terhelő vallomása után a népbíróság tanácskozásra vonult vissza a tanu megesketésének eldöntésére.

A bíróság nem kívánta tanu megesketését.

E döntés felolvasásakor,

a megerősített karhatalom ellenére, nagy járma és botrány keletkezett, amelynek során a közönség nagyrésze a népbíróság ellen tüntetett.

A népbíróság erre kivonult a tárgyalóteremből. A botrány ekkor érte el tetőpontját: egy hallgató záptojással megdobálta a népbíróságot. A tüntetőt azonnal lefogták, segítőtársainak ártalmatlanná tétele érdekében nevét nem közölhetjük.

A rend helyreállítása után Szász István és Halász János tett tanuvallomást, majd a tárgyalást felfüggesztették.

A tárgyalást délután 3 órakor folytatták. Dr. Hilfreich István népügyész mondott vádbeszédet, amelyben hangoztatta, hogy a vádlott bűnössége a tanuvallomások alapján bebizonyítottnak vehető. A vádlott századával szemben a kirakódástól kezdve fenyítéseket, botozást, sőt korbácsot is alkalmazott ezenkívül gyakran kisebb menázsit adott a megbüntetetteknek.

Dr. Abay Nemes Oszkár védő kiemelte, hogy a vádlott századából mindössze ketten vesztették életüket, azok is betegség folytán. Ez a 1.5%-os halálozási arány a többi munkaszolgálatos alakulatok, nem beszélve a honvédalakulatok halálozási arányához képest, nagyon kedvező. A vádlott szerinte csak azokkal szemben alkalmazott testi fenyítést, akik bűnt követtek el. Védencének felmentését kérte.

A vád- és védbeszéd elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Három órai tanácskozás után a népbíróság kihirdette ama határozatát, amely szerint az ítéletet csütörtökön délben 12 órakor hirdeti ki. A határozat szerint a bíróságnak a három óra nem volt elegendő a 300 oldalas bizonyítékanyag áttanulmányozására.

A határozat kihirdetése után a hallgatóság újból tüntetett a népbíróság ellen, sőt a tüntetők egyike tettleg akarta kifejezni elégedettlenségét. A

HIREK

— **A főispán és a rendőrfőkapitányhelyettes Budapestre utaztak.** Dr. Boros István főispán szerdán hajnalban Minker Ádám rendőrfőkapitányhelyettes, valamint Vörös László vármegyei rendőrfőkapitány kíséretében Budapestre utazott. A főispán és a két főkapitány több más ügy elintézése mellett a rendőrség különböző időszerű kérdéseiben kívánnak a kormánynál eljárni, így többek között a rendőrség fizetése ügyében is. A hivatalos lapban ugyanis legutóbb rendelet jelent meg, amely szerint a rendőrség fizetését a honvédséggel egyenlősítették, de ezzel kapcsolatban még számos tisztázásra váró kérdés van, így pld. a hivatali segédszemélyzet fizetése. A főispán és főkapitányok előreláthatólag a hét végére térnek vissza Pécsre.

— **Vármegyei kinevezések.** Dr. Boros István Baranya vármegye főispánja dr. Barri István vármegyei másodfőjegyzőt tb. főjegyzővé, dr. Deáky Andor és dr. Hetessy György aljegyzőket tb. másodfőjegyzőkké nevezte ki. Ugyanakkor a vármegye alispánja Peterka Gézát, Klobucsár Klárát és Herényi Jenőnét II. osztályú irodasegédtisztekké nevezte ki.

— **Szociálpolitikai értekezlet lesz pénteken a megyeházán.** A negyedik szociálpolitikai kerület, amely Baranya, Somogy és Tolna körzetekre terjed ki, vezetőtisztviselői és a szociális munkakörben működő szaktisztviselők számára értekezletet rendez Pécsett, pénteken délelőtt 9 órakor a vármegyeháza közgyűlési termében. Az értekezleten dr. Ujhegyi Szilárd miniszteri osztályfőnök, a népjóléti minisztérium szociálpolitikai főcsoportjának vezetője számol be az új magyar szociálpolitika céljairól, módszereiről és feladatairól.

— **Egy szegény 4 gyermekes özvegyasszony elvesztette kisleánya bluzát.** Özv. Pazsitka Emilné Szigeti-országút 78. sz. alatti lakos a Szigeti-országút Megyeri-út és Fiume-utcai útvonalon elvesztette kisleánya fehér bluzát. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a bluz fenti címen adja le.

— **Meghosszabbították az értelmiségiek és kereskedők igazolásának határidejét.** A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara értesíti a kamara székhelyén (Pécsett) telephellyel bíró kereskedőket és iparosokat, hogy távirati előterjesztésére a minisztérium 5130/1945. M. E. számú rendeletével a szabad pályán működő értelmiségi foglalkozásúak és a hatósági jogosítvánnyal rendelkezők (kereskedők és iparosok) igazoló jelentésének (nyilatkozatának) beadási idejét folyó évi augusztus hó 16-ig meghosszabbította. Érvényben marad a 3140/1945. M. E. rendelet 7. §-ának (3) bekezdésében foglalt az a rendelkezés, hogy azt (iparost, kereskedőt), aki igazoló nyilatkozatát augusztus 16 -ig nem nyujtja be, úgy kell tekinteni, mint akit az igazoló bizottság iparjogosítványától megfosztott.

— **Talált tárgyak.** Találtak egy aktatáskát ruhaneművel, keresztleveleket, házassági levelet, valamint egy kalapot. Az igazolt tulajdonosok a rendőrkapitányságon vehetik át elvesztett holmijaikat.

— **Panaszok a köztisztaság ellen.** Egy olvasónk kérte panaszos levelében annak közlését, hogy a köztisztasági hivatal vizsgáltatná ki annak okát, miért van eltömve a Rét-utca és a Ráth-utca keresztezésénél mind a kétfelől a csatorna lefolyó? Ennek az a következménye, hogy a csapvíz ott nem tudván lefolyni, állandóan összegyülemlik, büzös tócsát képez. Különösen nagy eső alkalmával átjárhatatlan ott az úttest. A másik panasz szerint a Hadapród-iskola előtti gyalogjáró állandóan olyan szemetes, mivel soha senki nem söpri, hogy az nem válik díszére a városnak. Ha másként nem megy, legalább az ott beosztott utcaseprő tisztogatná le időnként ezt a gyalogjárót.

— **A Független Kisgazda-, Munkás- és Polgári Párt** csütörtöki (július 26-án) kultúr- és párttájékoztató délutánját nők és férfiak részére a párt új székházában (Majorossy Imre-utca 3.) tartja meg délután 6 órai kezdettel. Az e heti kultúr- és párttájékoztató csütörtök délutáni programmja: Horváth Kázmér: „Magyarország és déli szomszédaink" címmel tart előadást. Párttájékoztatót ad: Perr Viktor elnök, nemzetgyűlési képviselő. A párt tagjait és vendégeit ezúton szeretettel meghívja.

— **Hamarosan lesz ismét olaj.** Mint a közellátási hivatal tájékáról értesülünk, a Mauthner-féle olajgyár már megkezdte a gyártását annak az étolajnak, amelyből a közellátási hivatal, illetőleg a kiskereskedők útján a fogyasztóközönség már a jövő héten meg fogja kapni olajadagjának még erre a hónapra hátralévő részét.

— **Térzene a Széchenyi-téren.** A pécsi 4. honv. ker. zenekara folyó hó 26-án este 22 órától 23 óráig térzenét ad a Széchenyi-téren az alábbi műsor szerint: 1. Fricsay: Magyar vér, induló. 2. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány. 3. Pazeller: Herkulesfürdői emlék, keringő. 4. Kálmán: Csárdáskirálynő, operett-egyveleg. 5. Gaud: Faust, operettrészlet. 6. Lehár: Dal és csárdás, hangverseny. 7. Borsay: Szamosmenti induló.

— **Volksbundistákat és SS legényeket ítélt el a népbíróság.** A népbíróság szerdán délelőtt tárgyalta Skoda Ferenc 44 éves bányász népellenes és háborús bűnügyét. Skoda Ferenc belépett Volksbunda, majd az elmult évben az SS-be is. Védekezésül azt vallotta, hogy 19 évi bányászkodás után havi 30 pengő nyugdíjat kapott és azért lépett be a Volksbundba, amely megfelelő keresethez juttatta. A népbíróság tekintetbe véve ezt az enyhítő körülményt 1 évi börtönre és politikai jogainak három évi felfüggesztésére ítélte. Dr. Hilfreich népügyész fellebbezést jelentett be. Ifjú Benács Márton vasasi bányamunkás mint csendőrségi besugó került a népbíróság elé. A népbíróság a bűnösség megállapítása után 5 évi kényszermunkára ítélte. Káh János kismányoki bányász 1925-ben Franciaországba ment és ott dolgozott 1931-ig. Mint kommunista jelentős szerepet játszott a pártéletben. Hazajövetele után belépett a szociáldemokrata pártba. Emiatt állandó üldöztetésben volt része, majd az 1937. évi sztrájk után el is bocsátották és rákerült a fekete listára. A „fekete listá"-n való szereplése miatt sehol sem kapott állást. 1940-ben dr. Láhner, a Volksbund egyik lelkes szervezője állást ígért neki a DGT-nél, ha belép a Bundba, ahonnan már a következő évben ki is lépett. A népbíróság 2 évi börtönre, politikai jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélte. Az ítélet jogerős.

SZINHÁZ

Műsor:

Csütörtök este ½8 órakor: Nincsenek véletlenek.

Péntek este ½8 órakor: Nincsenek véletlenek.

Szombat este ½8 órakor: Aranykalász.

SPORT

Sakk. Felhívjuk a sakkcsapatok figyelmét, hogy a nemzeti sportbizottság által rendezendő versenyre a benevezésüket a Rákóczi-út 55. sz. alatt folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 óráig írásban, személyesen adják be. Ugyanakkor kérjük a versenyszabályokat átvenni. A sorsolás 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor ugyáncsak itt fog megtörténni.

VENNÉK 100 literes szőlőprést és egy kisebb szőlődarálót. Esetleg terményért cserébe. **Rácz Jenő** gazdálkodó, Hegyszentmárton, u. p. Bogádmindszent, Baranya vármegye.

JÓKARBAN lévő tűzhely eladó. Cím: Kovács Lászlóné, Piusz-u. 11.

ELCSERÉLNÉM régibérű, 3 szobás, cseléd-, fürdőszobás lakásomat 2 szobásért. Megtekinthető 12—4-ig, Báró Bánffy Dezső-u. 48. szám.

FIATAL HÁZMESTER házaspárt keresünk, sürgős belépésre, Kaposvári-u. 29.

MÉRLEGKÉPES könyvelőt (nőt), aki számlázáshoz is ért, keres komoly cég. Ajánlatokat „Nagykereskedés 6747" jeligére a kiadóba kérnek.

JÓL FŐZŐ, munkabíró mindenes felvétetik. Ferenciek-u. 14., I. em.

50 ÉVES jobb iparosné, nyugdíjas élettársat keres, aki nyugodt otthont biztosít. Cím: Vajdáné, Erzsébet-u. 20.

HADBAVONULT felesége bejáró-házházvezetőnőnek vagy szobalánynak elmenne. Leveleket „Szorgalmas 6740" jeligére a kiadóba kér.

Szakszervezeti hirek

Vezetőségi és taggyűlések a szabad szakszervezetben. Vezetőségi ülés: Városi alkalmazottak 27-én 17 órakor, Kerámia 30-án 16 órakor, Sörgyár 31-én, Könyvkötők 28-án 17 órakor, Pénzügyi alkalmazottak 29-én 12 órakor, Vasutasok 27-én, Kultúrtörténet 28-án 16 órakor. — Taggyűlés: Könyvkötők 27-én 17 órakor.

Előadás Beremenden a szakszervezetek működéséről. Beremenden az ottani szakszervezeti csoportok gyűlésén résztvett Lakatos József szakszervezeti titkár és a szép számmal megjelent szakszervezeti tagok előtt kifejtette a szakszervezetek működésének fontosságát. Rámutatott arra, hogy különösen a vidék és az iparosság összekapcsolásában milyen nélkülözhetetlen szerepet játszik a szakszervezet. Most már sorra alakulnak meg a földmunkás szakszervezetek az ipari szakcsoportok mellett. A földmunkás szakszervezetek mellett pedig mindenütt megalakul a Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezet, s ezen keresztül nemcsak az ipari lakosság jut megfizethető áron élelemhez, hanem a vidék is a szövetkezeten keresztül kap elegendő mezőgazdasági felszerelést és egyéb iparcikket. Hogy mindez nem csupán ígéret, láthatjuk a beremendi példából is, ahol a cementgyári munkásság szakszervezete mellett működik a Földmunkások és Kisbirtokosok Szabad Szakszervezete is és a szakszervezeti gyűlésen már az ipari munkásság között ott voltak a mezőgazdasági munkások és kisgazdák is. Lakatos József beszédét iparos és földmunkás részről egyaránt tetszéssel fogadták.

Felhívás a munkásokhoz. A Szakszervezeti Közlöny dél-dunántúl-pécsi mellékleteként megjelenő „Munkás" c. folyóirat szerkesztősége felkér minden munkást, hogy az ő lapjukban, a „Munkás"-ban segítsenek annak a tervnek elérésében, amit a szerkesztőség maga elé tűzött: a munkásság műveltségét és tájékozottságát magasabb színvonalra emelni. Ebben ugy segíthetnek, ha mindenki, aki egy kis tehetséget érez magában vagy életrevaló gondolata, ötlete támad, megírja azt, hogy a „Munkás"-ban közölhessük. Az sem baj, ha gondolatából nem tud cikket kerekíteni, elég ha magát a puszta gondolatot közli velünk, már ezzel is hozzájárul a cél eléréséhez. Szívesen közlünk minden verset, vagy elbeszélést is, ami a munkásság életével van kapcsolatban. Az a fontos, hogy a lapban a munkás írjon a munkásnak, a munkásság kérdéseiről. Ismételten kérjük tehát minden munkástársunkat, írja meg gondolatait s azt küldje be a Szabad Szakszervezetek Titkárságára, hogy lapunk, a „Munkás" valóban a munkásoké legyen. **A „Munkás" szerkesztősége.**

MUNKASNŐKET szikvízgyári gyakorlattal felvesz, Délmagyar rt. Gr. Benyovszky M. u. 35.

ELCSERÉLNÉM 1 szoba, konyhás, speizos lakásomat hasonlóért, vagy nagyobbért. Disznótartás van. Cím: Rajnay, Csokonai-u. 40. sz.

KERESÜNK jókarban lévő homokfutót. Címet ármegjelöléssel **Trieszti Biztosító,** Király-u. 8. alá kérünk.

JOBB HÁZBÓL való leányt tanulónak fizetéssel felveszek. **Bánáti Anna,** börönd és díszműáru, Pécs, Gr. Benyovszky M.-utca 17. szám.

120-AS TANGÓHARMONIKA eladó. Cím: Makay István-út 70.

FELHÍVÁS.

Felhívom a város lakosságának figyelmét arra, hogy a 4. ker. pság telefonszámai megváltoztak. F. hó 20-ával telefonközpont létesült 12-51, 12-52 és 12-53 hívószámokkal. Ezzel kapcsolatosan közlöm, hogy a parancsnokságnak azon osztályait, melyek a 27-70 és 12-54 hívószámokon voltak elérhetők ezentúl az újonnan létesült központ kapcsolja.

Ker. pk. h.:
Rácz János vk. őrgy.
4. ker. pság vkf.

HIRDETMÉNY.

Utasítom Pécs város és Baranya vármegye területén lévő gépjármű üzembentartókat, hogy f. hó 28-ig a rendőrkapitányság gépjármű osztályán jelentsék be gépjárműveiket, valamint igazolják azt, hogy mely hatóságtól kaptak engedélyt közúti forgalomban való részvételre. Egyben közlöm, hogy forgalmi engedélyt a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 6000. 1945. KKM. rendeletének 5. § 1. pontja alapján csak a KKM. adhat. Minden eddigi egyéb engedély hatályát veszti.

Pécs, 1945 július 21.

MINKER,
főkapitányhelyettes.

Minden külön értesítés helyett!

✝

Nikolovics János és **Ilona** távollévő gyermekei, valamint **Erzsébet** leánya, **Sándor** és **Judith** unokái, **Nikolovics Jánosné** mint menye, úgy a sajat, mint a széleskörű rokonság nevében is, mély fájdalommal tudatják, hogy felejthetetlen édesapa, após, nagyapa és kedves rokon

Nikolovics Miklós

kertész,

július hó 24-én, reggel fél 1 órakor, hosszas szenvedés után, áldásos életének 69-ik évében visszaadta jó lelkét a Mindenhatónak.

Drága halottunk hült tetemét július hó 26-án, csütörtökön délután 3 órakor a görögkeleti hitvallás szerinti búcsúztatás után, a központi temető ravatalozójából kisérjük nyugalomhelyére.

Pécs, 1945, július hó 24-én

Lakás: Citrom-utca 5. szám.

ÁLDVA LEGYEN EMLÉKE!

Wranitsch Gizella temetk. intézete Pécsett, Szigeti-út 12.

VÁROM magát és készpénzzel fizetek. Eladó ingóságait megveszem. **Frankfurter,** Hal-tér 5., tel.: 24-70.

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szobát keresek, esetleg konyhahasználattal. Címeket „Jól fizető 2718" jeligére a kiadóba kérek.

ELADÓ egy törzskönyvezett, borjas fajtehén, 1 tinó és 1 üsző, egy férfi strapakerékpár és egy olcsó igáskocsi. Érdeklődni lehet: Pécs, Szigeti-út 30. sz.

MEGBIZHATÓ mindenes főzőnő ajánlkozik. Antal-u. 13. sz.

DÖRY TÖLTŐTOLLTINTA kapható Rigó töltőtollklinika. Pécs, Deák-utca.

20.000 PENGŐVEL társulnék, vagy férjhez mennék, 57 évesnél idősebb férfihez. Leveleket 6736 számra a kiadóba kérek.

ELADÓ egy majdnem új, diófa hármasszekrény, egy használt kombináltszekrény és festmények. Cím: 2720 szám alatt a kiadóban, vagy tel. 22-09.

ÖNÁLLÓAN dolgozó motortekercselőt és tanulót felveszek **Kucsera Béla** villamossági vállalat, Rákóczi-út 73/a.

ÜZEMKÉPES (engedélyes) motorkerékpár 90% gumival eladó. Papnövelde-u. 14. sz. Ugyanott egy varrógép is eladó.

AGILIS festékkereskedősegédet keres azonnali belépésre **Politzer** festéküzlet, Király-u. 38.

FIATAL, nős molnársegéd, elsejére állandó munkát keres. Szíves meghívást kér: **Raffai Lajos,** Mecsekalja.

JÓ ÁRUK és szolid árak a Bútorházban. **Frankfurter,** Felsőmalom-u. 9. Telefon: 21-42.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.—1945. sz. rendelete 11. §-ának 1. bekezdése alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 4. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottsága 1945. évi augusztus hó 3-ával kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá:

Dr. Világhy Gyuláné díjnok Pécs, Munkácsy M.-u. 27.; Tóth Lajos nyá. alhadnagy, Káivária-u. 61.; Simon Gézáné polg. alkalmazott Pécs, gr. Zichy-u. 2.; Pekáry István tart. fhdgy. Szekszárd, Széchenyi-u. 23.; Dömötör István t. hdgy. Szekszárd, Triebler Ilma-u. 9.; Botos Jenő ht. örm. Görcsöny, Nagy-u. 64.; Tóth István nyá. főtörm. Kaposvár, Damjanich-u. 15.; Kótay Jenő nyá. szv. főtörm. Kaposvár, Pázmány Péter-u. 1.; Malonyay Dezső ht. fhdgy. Pécs, Ferenciek-u. 12.; Papp Mihály ht. őrmester Pécs, Alsómakár-u. 12/1.; Fábry Zoltán ht. szds. Pécs, gr. Benyovszky-u. 35.; Héli Ferencné polg. alk. Pécs, Makay István-u. 42.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat irodámban, Pécs, Váradi Antal-u. 20. szám alatt szóban, vagy írásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha a bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentést tevőnek alá kell irni.

Pécs, 1945. évi július hó 23-án.

Dr. Abay Nemes Oszkár s. k.,
a pécsi 4. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottságának elnöke.

FEJBŐR, HAJHULLÁS kikezelése szakszerű arcápolás, helyi fogyasztás. Gyógytorna! Szegénysorsúaknak díjtalan! Tanítványt felvesz özv. Skoda Ferencné, Kazinczy-u. 1. Telefon 31-85.

ÉKSZEREIT modernizálom! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

PRIMA gyermekkocsik olcsón kaphatók. Braun-féle üzlet, Király-u. és Flórián-u. sarok.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. **Iván,** Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

UJONNAN ÉPÜLT 1 szoba, konyhás, fürdőszobás, egyedülálló új ház, 154 □-öl telken, 450.0000 pengőért sürgősen eladó. Érdeklődni lehet: Fiume-utca 16. sz. Telefon: 21-76.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készít, javít, átalakít. **Binger** aranyművesmester, Pécs, Szt. Vince-u. 3.

ELADÓ: angol anyagból mogyorószínű férfiöltöny, szmokingöltöny és egy világos szürke öltöny kitűnő állapotban. Cím: Mátyás Flórián-utca 8. szám.

Egy DARAB ALMÁSSZURKE ló és egy félnehéz kocsi eladó. Cím: Kálvária-utca 21. szám.

GÉPIRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez. Gépíróiroda. Deák utca 2. sz. Ugyanott egy írógép eladó.

PÓTVIZSGÁRA, érettségire, magánvizsgára eredményesen előkészit okl. középisk tanár. **Bárd Miklós,** Mátyás Flórián-u. 13. Tel.: 33-75.

FOLYÓIRATOKAT, használt papirt minden mennyiségben veszek. Papirzacskó kapható **Wagner Mária** papirzacskó-üzemében, Apáca-utca 1.

KÉT VAGY HÁROMSZOBÁS lakást keresek, zongorával, lehetőleg a belvárosban, orvostanhallgató részére. Esetleges elátásért természetben is fizetnék. Ajánlatokat: **Bálint J.** Rákóczi-út 9/2.

A SZÖVŐSZAKMÁBAN elhelyezkedni kívánó munkásokat, azonnali díjazással felvesz **„Orsovai Szövőde",** Rákóczi-út 35.

HÁTASLÓ, elsőrendű, 3 éves, elcserélhető jó munkás lóért, Harkány, Lajosháza-puszta.

LÓSZERSZÁM, erős, széles, vízvezető hevederből készült, 3 pár eladó. Harkány, Lajosháza-puszta.

ELADÓ 80 kg. kender. Cím: **Simon János,** Rózsafa, 62. hsz.

180 KAT. HOLDAS nagygazdaság keres 300 ezer P búzakölcsönt, 1 évre. Esetleg társas alapon is. Ajánlatokat: „Biztos tőke 6734" jeligére a kiadóba kér.

VAJSZÍNŰ, mély gyermekkocsi eladó. Pécs, Makay István-út 20.

ELCSERÉLNÉM 2 szoba, konyhás, fürdőszobás, régibérű lakásomat, hasonlóval, ahol gazdálkodni lehetne. Cím: Radnai Ede, Vitéz-u. 2.

12 BASSZUSOS tangóharmonika eladó. Siklósi-út 65. sz.

JÓKARBAN lévő férfikerékpár eladó. Bólyai Farkas-u. 19. Kertváros.

KERESEM FELESÉGEM, akivel visszatérőben Németországból, május hó 15-ig voltam együtt, de egyik pályaudvaron a vonatot szétkapcsolták és én, Seider József, két leányom, Lenke és Mária, valamint feleségemmel lévő asszony kisgyermeke, Istvánka, Újdombóvárra érkeztünk és itt dolgozunk. Keresett neve: Seider Józsefné (szül. Sikinger Mária) vukovári lakos. Értesítést az alábbi címre: Nagy Sándor, Újdombóvár, Pozsonyi-u. 59. sz.

Szerkesztőbizottság:

PERR VIKTOR — Független Kisgazda Párt
DR. BOROS ISTVÁN — Magyar Kommunista Párt
POZSGAY GYULA — Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 168. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 27. Péntek.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 50 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

A búzaárakhoz arányosították a mezőgazdasági munkabéreket

A munkáspárt nagy többséggel győzött az angliai választásokon

Attlee Anglia új miniszterelnöke — Zsukov marsall rendeletére a németországi orosz zónában be kell szolgáltatni az értéktárgyakat — A Szovjetunió ujjáépítési segélyt igényel az UNRRA-tól

Lapzártakor érkezett: CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN MÁR KIALAKULT AZ ANGLIAI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE. A LONDONI RÁDIÓBAN KÖZÖLT EREDMÉNYEK CSÜTÖRTÖK DÉLUTÁN A KÖVETKEZŐK: KONZERVATÍV PÁRT: 200, MUNKÁSPÁRT: 374, LIBERÁLISOK: 10, MÁS ELLENZÉKIEK: 8, PÁRTONKÍVULIEK: 5. A KÖZLEMÉNY IDŐPONTJÁBAN MÁR CSAK 27 VÁLASZTÓKERÜLET EREDMÉNYE HIÁNYZOTT, DE GYAKORLATILAG EZ MÁR NEM BEFOLYÁSOLHATJA A VÉGSŐ EREDMÉNYT, AMELY A MUNKÁSPÁRT FÖLÉNYES GYŐZELMÉT HOZTA.

A Reuter-iroda írja: Angliának munkáspárti szocialista kormánya van. Az új miniszterelnök a 62 éves Attlee, aki Anglia háborús vezetőjétől, vagy már ma átveszi az ügyeket, vagypedig akkor, amikor Churchill elhatározza lemondását. A mostani kormány 21 minisztere bukott ki, akik közül 5 a háborús kabinettnek is tagja volt.

Churchill, Attlee és Eden szerdán este érkezett meg repülőgépen Londonba, Churchill még szerdán este kihallgatáson jelent meg a királynál. Ugyancsak Londonba érkezett Potsdamból lord Louis Mountbatten, a délkeletázsiai szövetséges csapatok parancsnoka. Mountbatten lord potsdami tartózkodását csak most hozták nyilvánosságra és jelenlétéből arra következtetnek a katonai szakértők, hogy Potsdamban nagy fontosságot tulajdonítanak a távolkeleti kérdésnek. Washingtonban valószínűnek tartják, hogy Potsdamban osztják fel a távolkeleti hadszíntér különböző arcvonalszakaszainak parancsnokságát.

Truman elnök a majnamenti Frankfurtban

Churchill távolléte alatt Truman elnök a majnamenti Frankfurtba repült, ahol megszemlélli az amerikai csapatok díszfelvonulását és magas kitüntetést nyujt át hat brit katonatisztnek.

Az amerikai elnök a potsdami értekezlet befejezése után Byrnes külügyminiszter kíséretében hadihajón visszautazik az Egyesült Államokba. Hír szerint értesítést küldött a szenátusnak, hogy an yári törvényhozói szünetet halasszák el beszámolójának megtartásáig.

Értéktárgyak kötelező beszolgáltatása a németországi orosz zónában

A németországi orosz zóna parancsnokának, Zsukov marsallnak a rendelete ért napon belül minden magános személynek vagy vállalatnak be kell szolgáltatnia az orosz megszálló hadsereg bankjába a birtokában lévő arany-, ezüst- és platinaékszereket és egyéb értéktárgyakat. A rendelet megszegőire súlyos büntetés vár.

A berlini szövetséges végrehajtó tanács ülése

A három szövetséges nagyhatalom képviselőiből alakult berlini végrehajtó tanács, az úgynevezett „Kommandantur" ülést tartott, amelyen

a munkabérek rendezésével, a fekete piac felszámolásával és az élelmiszerellátással kapcsolatban foganatosítandó közös lépésekről döntöttek.

Közös megegyezés alapján döntöttek a sajtó, film és rádió egységes ellenőrzéséről is.

A Szovjetunió is kap UNRRA-segélyt

Henrikson, az UNRRA aligazgatója kijelentette, hogy a Szovjetunió 700 millió dollár értékü újjáépítési segélyt kért az UNRRA-tól. Mint olyan országtól — mondotta Henrikson —, amelybe az ellenség mélyen betört, az angolszászok nem kértek fenntartási összeget az UNRRA céljaira a Szovjetuniótól, amelynek mindössze 10 százalékos adminisztrációs költséget kell viselnie.

Francia megszállás Ausztriában és Németországban

Londoni jelentés szerint a

a francia csapatok szerdán vonultak be Bécsbe, hogy elfoglalják a számukra kijelölt megszállási zónát.

Egyébként Franciaország tervei a kijelölt németországi és ausztriai zóna kormányzására gyorsan és határozottan bontakoznak ki. König tábornok, a megszálló csapatok parancsnoka két helyettest kap. Polgári tanácsadókat is neveztek ki mellé. Párisi értesülés szerint a francia kormány miniszterközi bizottságot nevezett ki a németországi és ausztriai kérdések egységes megoldására.

Lebrun tanúvallomása Pétain tárgyalásán

Pétain perének szerdai tárgyalásán Lebrun volt államelnök tett tanuvallomást. Utalt 1940 júniusára, amikor Reynaud lemondása után felkérte Pétaint az új kormány megalakítására. Már az első megbeszélés alkalmával Pétain listát vett ki zsebéből ezzel a megjegyzéssel: „Imé itt a kormányom!" Lebrun szerint elnöksége során még sohasem volt példa arra, hogy valaki ilyen gyorsan alakítson kormányt. Lebrun szavai után az egyik esküdt szólalt fel:

„Úgy érzem — mondotta —, hogy a per középpontjához értünk. Rendkívül fontos, hogy Pétaintól magától tudjuk meg, mikor készítette el a listát?"

Válaszában Pétain megjegyezte, hogy ez a lista nem egyezett a később kinevezett miniszterek listájával. Az esküdt nem volt megelégedve Pétain kitérő válaszával és ismételten feltette a kérdést:

„Mikor készült az első lista és miért szerepelt rajta Laval neve?"

Pétain megtagadta a válaszadást a neki szegzett kérdésre.

Pétain csütörtöki tárgyalásán Jeanneney, a szenátus volt elnöke tett tanuvallomást.

Katonai vonatkozású tilalmak a németországi amerikai zónában

A németországi amerikai zóna megszálló hatóságai formális rendeletben tiltják a katonai kiképzést, az egyenruhaviselést és a fegyverek gyártását.

Az UNRRA igazgatójának látogatása Tito marsallnál

Az UNRRA Belgrádban tartózkodó igazgatója, Herbert Lehman szerdán meglátogatta Tito marsallt, akivel több mint egyórás rendkívül szívélyes megbeszélést folytatot. Tito marsall rámutatott arra, hogy

eddig csupán a legjobban sújtott vidékeken, Likában, Crnegorában és Dalmáciában kerülhetett sor az UNRRA-segély kiosztására. A szétosztásnál kizárólag az igazságosság szempontjai érvényesültek

a politikai, vallási és faji kivételezések teljes mellőzésével. Az UNRRA adománya az éhenhalástól mentette meg az említett tartományok lakosságát. Nagy nehézséget okoz a szétosztásnál a teherautók hiánya. Válaszában Herbert Lehman teljes megelégedését fejezte ki a szétosztás munkája felett és kilátásba helyezte személyes közbenjárását a segély fokozása érdekében.

Egyébként

szerdán érkezett meg a jugoszláv fővárosba a kimondottan Belgrádnak szánt első UNRRA-küldemény.

Az amerikai teherautók többszáz tonna bőrt, ruhaneműt, zsírt, cukrot és gyógyszert hoztak Belgrád kifosztott és megviselt lakóinak.

Teleki Géza kilépett a Polgári Demokrata Pártból

A budapesti Világosság című lap közleménye szerint Teleki Géza kultuszminiszter kilépett a Polgári Demokrata Pártból. Teleki kilépésének, a lap szerint, politikai téren is kihatásai lesznek.

Az amerikai misszió vezetője megtekintette a parlamentet

A budapesti amerikai misszió vezetője látogatást tett Zsedényi Bélánál, az ideiglenes nemzetgyülés elnökénél, akivel hosszabb megbeszélést folytatott, majd megtekintette a parlamentet.

GYÖNGYÖSY külügyminiszter köszönete a csehszlovák kormánynak

Gyöngyösy János külügyminiszter látogatást tett a csehszlovák küldöttség vezetőjénél és köszönetet mondott a magyar kormány nevében azért a segitségért, amelyet Csehszlovákia a Nemzetközi Vöröskereszt útján nyujtott a magyar deportáltaknak.

Nagymennyiségű amerikai gyógyszer érkezett Budapestre

Budapestről jelentik: Csütörtökön nagyobb mennyiségű amerikai gyógyszerküldemény érkezett a Magyar Vöröskereszt részére Budapestre. Az amerikai gyógyszereket pénteken délelőtt ünnepélyes keretek között adják át a Vörös Keresztnek. Az átvételnél a magyar kormány is képviseltetni magát. Az amerikai gyógyszerküldemény nagyban enyhíteni fogja a jelenlegi gyógyszerhiányt. (MTI)

A horvát törvényhozás házában szigorú ítélet hangzott el dr. Macsekről

A belgrádi rádió jelentése szerint Zágrábban ülést tartott a horvát törvényhozás. Ez alkalomból dr. Bakarics horvát miniszterelnök beszédet mondott, amelyben

elítélte dr. Macsek Vladimirnek, a horvát parasztpárt vezérének a megszállás alatt tanusított várakozó és negatív magatartását.

Ez a magatartás segítette a megszállók aknamunkáját. Menekülésének körülményei most már tisztázódtak. Kezdetben azt hitték, hogy a németek kényszerítették a menekülésre, de

kiderült, hogy Macsek a felszabadító mozgalom embereinek ajánlatát, amely menedéket biztosított volna számára Zágráb egyik házában, visszautasította és végeredményben önszántából választotta a megfutamodást.

A Daily Telegraph szerint Japán Mandzsuriát felajánlotta a Szovjetuniónak

A Daily Telegraph washingtoni levelezője érdekes részleteket közöl arról a japán—szovjet megbeszélésről, amelyet a tokiói rádió szerint Molotov szovjet külügyi népbiztos és a japán nagykövet folytatott Moszkvában. A japánok az orosz semlegesség ellenértékeként felajánlották hozzájárulásukat Mandzsuriának a Szovjetunióba való bekebelezéséhez. Beleegyeznek abba is, hogy Koreát az Egyesült Államok szállják meg, azonban ragaszkodnak ahhoz, hogy a japán anyaország területét ne szállják meg. (MTI)

Elkészült a kultuszminisztérium új iskolatervezete

Hivatalos jelentés szerint elkészült a vallás- és közoktatásügyi minisztérium teljes iskolatervezete. A tervezet adatai a következők: Egységes felsőbb kötelező népiskola minden 14 életévet betöltött ifjú, korszerű tanoncoktatás 14—17 évesek számára. A demokratikus követelményeknek megfelelően minden munkás számára lehetőség nyílik a továbbtanulásra. Már szeptemberben életbelép a felsőbb népoktatásra vonatkozó rendelet, vagyis megnyílik a felsőbb népiskola első osztálya. (MTI)

Vasárnap, július 29-én, a Kommunista Párt nagygyülése a Széchenyi-téren. Beszélnek: Molnár Erik népjóléti miniszter és Révay József a „Szabad Nép" főszerkesztője.

A búzaárakhoz arányosították a mezőgazdasági munkabéreket

A baranyavármegyei munkabérmegállapító bizottság legújabb határozatai

Az Új Dunántúl annak idején részletesen foglalkozott az új mezőgazdasági munkabérekkel. Most, mivel a kormányzat úgy rendelkezett, hogy a mezőgazdasági munkabérek alapjául a mindenkori búza-árat kell alapul venni, a baranyavármegyei munkabérmegállapító bizottság újból összeült és szabályozta a megye és Pécs város területére érvényes legújabb mezőgazdasági munkabéreket. Ezek lényege — a fontosabb területeken az alábbi:

A napszámbérek

megállapításánál, mint korábban is a bizottság I., II. és III. osztályú munkaerőt különböztet meg és élelmezés nélkül csökkent idejű munkateljesítmény esetén a három kategóriában 1.2, 0.9, illetve 0.6 kg. búza árát állapítja meg órabérül. Napkeltétől napnyugtáig terjedő munka esetén a számok így alakulnak: 1.5, 1.13, illetve 0.75 kg. búza ára. Állatok gondozása esetén minden tényleges munkában töltött óráért 2 kg. buza ára. Szakszerűséget igénylő munka esetén 3 kg. búza ára jár pótdíjként. Élelmezés mellett ezektől le lehet vonni az élelmezés tényleges értékét.

Idénymunkások (somnások, hónaposok) esetében élelmezés mellett havonta 200 kg. kenyérgabona és 100 kg. búza árának megfelelő készpénz jár. I. osztályú munkásnak. Élelmezés nélkül 300 kg. kenyérgabona és 100 kg. ára készpénzben. II. osztályúnál 150, illetve 75, élelmezés nélkül 225, illetve 75 kg. ára havonta. III. osztályúnál 100 kg. kenyérgabona, 50 kg. ára, illetve élelmezés nélkül 150 kg. gabona és 50 kg. ára. Pótdíj az előbbi csoporté.

A gazdasági cselédbéreket

illetőleg úgy döntött a bizottság, hogy éves szegődmény mellett a gabonajárandóság 18 mázsa gabona, ebből 14 mázsa kenyér és 4 mázsa árpa. Földjárandóság 1600 négyszögöl szántóföld, 400 négyszögöl kertföld, részletesen szabályozott állattartás stb., nagyjából a korábban ismertetett feltételek között. Ez vonatkozik a lakás és tüzelőfajárandóságra is, azzal, hogy a készpénzjárandóságot 600 kg. buza árában szabja meg a rendelkezés. Bentkosztos bér mellett teljes ellátást, 20 mázsa buza árát és egy pár bakkancsot, havi bér mellett teljes ellátást, 1 mázsa (decembertől márciusig), illetve két mázsa búza árát (április-november) kapja a cseléd. Éves átalánybér mellett évi 40 mázsa buza ára, de ennek terhére 14 mázsa kenyérgabona szolgáltatandó ki. Ezek a bérek teljes munkaerejű cselédre vonatkoznak, a II. osztályúé ennek 75, a III. osztályúé pedig ennek 50 százaléka.

Fontos rendelkezés, hogy az éves mezőgazdasági cseléd egy évi ugyanannál a gazdánál végzett munka után egy heti fizetéses szabadságot kap.

Az erdőkerülők a munkabér tekintetében azonos elbírálás alá esnek a gazdasági cselédekkel.

Az aratási munkabérek

tekintetében aratás, hordás, stb. esetén élelmezés mellett a 9-ik, élelmezés nélkül a 8-ik rész jár, aratópáronként, csak aratás fejében élelmezés mellett 10, illetve 9 rész jár. Szakmánybér mellett aratás, hordás és asztagolás együttes munkája fejében holdanként, jobb termés esetén élelmezéssel 90 kg. gabona, rosz termés esetén 80 kg., élelmezés nélkül 100, illetve 90 kg. gabona jár. Az aratási rész keresztből kétharmad rész az aratóé, egyharmad a marokszedőé.

Cséplési munkáért, cséplés és kazalozás együttes munkái fejében saját nemzércséplőgépnél elevátor használat mellett élelmezéssel a szem 4, élelmezés nélkül a szem 4.5 százaléka jár, elevátorhasználat nélkül 4.5, illetve 5 százaléka. Bércséplésnél az előbbi feltételek között 4.5, illetve 5 százaléka ,azaz elevátor nélkül 5, illetve 5.5 százalék.

A részes munkabéreket illetőleg

burgonyánál a szükséges munkák elvégzése esetén 5-ből két rész, a betakarítás és elvermelés esetében egyhatod rész jár. Kukoricánál szintén 5-ből két rész, illetve betakarítás, bekordás és górézás fejében egyheted rész. Répánál hasonló feltételek mellett 5-ből kettő rész, cukorrépa betakarítás stb. esetén egyhatod, takarmányrépánál egynyolcad rész, cukorrépánál a cukorgyár által juttatott cukorból is!

A munkabérmegállapítás a következőkben megszabja a szakmányos munkabéreket, a fizetett munkabérek mellett kötelező munkaidőt, majd a vincellérek munkabéréről intézkedik.

Vincellérekнél

első osztályú vicellér havi fizetése 800 kg., II. osztályúé 600 kg. búza ára, lényegesebb módosulás nélkül az egyéb járandóságok tekintetében. Tulóra esetén az órabérek 4, illetve 3 kg. búza árában szabja meg. Napszámosok munkabére, nehéz, szakszerűséget igénylő munka esetén (metszés, permetezés, puttonyozás) óránként 3 kg. búza ára. Egyéb szőlőmunka fejében az órabér megegyezik a mezőgazdasági napszámos órabérével, a pótdíj hasonlóképpen. Élelmezés esetén az élelmezés ára leszámítható.

A kertészek munkabérét szakképzettség és munkaerő kategóriái (III.—II.—I. osztály) mellett három körzetre külön állapították meg, éspedig

Mohácson

úgy, hogy Pécsett az első osztályú kertész 1.8 kg., községekben 1.6 kg., II osztályú Pécsett és Mohácson 2 kg., községekben 1.8 kg., a III. osztályú Pécsett 2.2 kg., megyei községekben pedig 2 kg. búza árát kérhetik órabérként. Kertgazdasági napszámosok nehéz és szakképzettséget kívánó munka esetén 3 kg. egyéb munka fejében a megfelelő mezőgazdasági munkásnak járó búzamennyiség árát kérhetik, pótdíjak azonosak.

Megjegyzi a rendelkezés, hogy a búzaérték átszámításánál a 78. kg. fajsúlyú, szokványminőségű búzának Budapesten megállapított mindenkori árát kell alapul venni.

Csütörtökön délelőtt megkezdte budapesti tárgyalásait a jugoszláv jóvátételi bizottság

Budapestről jelentik: az iparügyi minisztériumban csütörtökön délelőtt a jugoszláv jóvátételi bizottság megkezdte tárgyalásait a magyar kormány képviselőivel. A kormány részéről Bán Antal iparügyi miniszter is résztvett a megbeszéléseken. A tárgyalások a kölcsönös megértés jegyében igen kedvező mederben haladnak. A jugoszlávok igyekeznek a jóvátételi követeléseket olyan irányban és módon megszabni, hogy ipari termelésünk képességeit károsodás ne érje, sőt a jugoszlávok nyersanyagszállításokkal igyekeznek a magyar ipart teljesítőképességét alátámasztani. Ez alkalommal is meg lehet állapítani, hogy Tito marsall új Jugoszláviája a legteljesebb megértést tanusítja Magyarország irányában. (MTI)

A külügyminiszter a béke előkészítésének vizsgálatával foglalkozik

Fontos határozatokat hozott a szerdai minisztertanács

Budapestről jelentik: A kormány szerdán délután dálnoki Miklós Béla miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra ült össze, amelyen többek között a budai vámpalota helyreállítási költségeire 12.6 millió pengőt szavaztak meg. A belügyminisztert előterjesztésére felhatalmazta a minisztertanács, hogy az önkormányzatok pótadóját az eddig érvényben volt jogszabályoktól eltérően a pénzügyminiszterrel egyetértésben újból megállapithassa. Elhatározták a gazdasági szakoktatási tanács újjáalakitását és elfogadta a minisztertanács a textiláruk kereskedelmi forgalombahozatalának újabb szabályozásáról szóló rendeletet. A Medvei híd helyreállítási költségeire 65 millió pengőt szavazott meg s elfogadták dr. Kerekes István a Kuria elnökévé való kinevezését. Végül a minisztertanács tudomásul vette Gyöngyösi külügyminiszternek azt a bejelentését, hogy a béke előkészitésének vizsgálataival foglalkozik. (MTI).

Takarékoskodjunk a gázzal

Ismét két és fél vagonnal csökkentették a kokszművek szénellátását

A pécsi gázellátás terén két napja nyugalom van, ez azonban nem jelenti azt, hogy most már elbízhatjuk magunkat és nyakló nélkül fogyaszthassuk a gázt. Sőt ellenkezőleg! Mint ma reggel értesülünk, a legutóbbi két napban a szállított szén minősége javult ugyan, ami a gázellátás terén egy kis könnyebbedést jelentett, ellenben

tegnapra az a kellemetlen meglepetés érte a kokszműveket, hogy a bánya újabb két és fél vaggonnal csökkentette a napi szénszállítást.

Hogy ez milyen kihatással lesz a város gázellátására, ez csak holnap mutatkozik még, de annyi bizonyos, hogy

a közönséget ismét legnagyobbfokú takarékoskodásra kell inteni!

A kokszművek napi szénfogyasztása eredetileg napi harminc vagón volt, amit a bányák először 25, aztán 22 vagonra csökkentettek s tegnapra állt elő az újabb két és fél vagónos csökkentés, úgy, hogy a kokszművek most csak napi 20 vagón szenet kapnak. Ez pedig a legnagyobbfokú takarékoskodást kívánja meg. A közönség lehetőleg csak a legszükségesebb célokra fogyasszon, tehát szüntesse meg a gyakori fürdést, a felesleges felmelegítéseket, stb.

Egyébként értesülésünk szerint az iparügyi minisztérium bejelentett kiküldöttje még nem érkezett meg Pécsre, mert időközben a bányaigazgatóság kiküldöttei utaztak Pestre, hogy a széntermeléssel kapcsolatos ügyeket megtárgyalják. Valószínű azonban, hogy a kiküldött hamarosan mégis csak megérkezik, mert a bányák rendszeres termelésének helyreállításához mulhatatlanul szükséges lenne, hogy a minisztérium illetékes kiküldöttje a helyszínen is tájékozódjék.

A munkaverseny szerepe a magyar újjáépítésben

A munkaversenyt a magyar közvélemény egészen a mai napokig csak adásainkból ismerte — mondotta a moszkvai rádió legutóbbi adásában —. A náci uralom alatt nem volt munkaverseny, sőt a magyar munkásság egyenesen szabotálta a háborút. Az újjáépítés érdekében Magyarországon is bevezették a munkaversenyt. A munkaverseny jelentőségének méltatása érdekében ismertette a moszkvai rádió a szovjet munkaversenyt. A háború dicsőséges befejezése nem kis mértékben a munkaversenyek által elért termelési eredményeken alapszik. A háború megnyerése után most a békét is megnyerjük — hangsúlyozza Moszkva.

Még nem elég

Harc az újjáépítésért és a romboló ellen. Ez a Magyar Kommunista Párt vasárnapi nagygyülésének motívja és tárgya. Sok intézkedés történt és még több szó hangzott el e két harcról demokratikus létünk pár hónapjában. Sokaknak, tőkéseknek, az érdekelteknek, talán talontúl is sok. Vannak közöttünk hirtelen-öreg-hamanisták, akik sokalják már a harcot, eseményi és idillikus békéről álmodoznak, valami csöndes „hagyjuk a dolgokat a maguk rendjén folyni" hibuvóban ringatóznak. Elég már a sok harcból...

Nem véletlen tehát, hogy a Kommunista Párt ezen a nagyszabású demonstratio seregszemléjén, amelyen országos viszonylatban legjobb erőit szólaltatja meg, ismét ezt a kettős harcot tüzi ki programmjául.

Mert nem elég.

Az újjáépítés elsőrendű, legégetőbb kérdésünk. Nemcsak elemi létérdekeink sürgető kényszere, nemcsak szociális intézkedés, nemcsak karitativ jellegü megmozdulása a társadalomnak, hanem az újjáépítés a fiatal demokrácia tüzpróbája. Olyan próba, amellyel a hosszú időre szánt, új életformák létjogosultságát kell bebiztositanunk — saját magunknak. De próbatétel ez a demokratikus külföld előtt is! Magyarország annyiban tarthat igényt és kap a jövőben segitséget és megbecsülést, amennyiben önerejéből le tudja rakni újjáépitésének alapjait. Mindezzel szorosan összefügg a reakció elleni harc is. Az újjáépitésnek a romok eltakaritásával kell elkezdődnie. De a romok nem akarnak eltakarodni! Egy gyönge alapokra helytelenül felépitett rendszer romjai azt hiszik, hogy rájuk is szükség van. És, ami a legnagyobb baj, nemcsak ezt hiszik, ezt el is akarják hitetni, mind hangosabban és mind szélesebb körben, a suttogó rémhirterjesztéstől és nyilt szabotálásig minden eszközzel.

Időszerübb és tisztázandóbb kérdés ma nincs életünkben. Fontosabb problémákat nem is választhatott volna a Magyar Kommunista Párt. A gyülés jelentőségét még aláhuzza, hogy a helyzetüknél fogva is illetékes, sokkal szélesebb látókörü vezetők világitják meg, akiknek a történelem által igazolt politikai éleslátásukon és tudományos felkészültségükön kivül átfogóbb és részletesebb anyag is rendelkezésre áll.

Dr. Molnár Erik, jelenleg népjóléti miniszter. Tudományos munkássága itthon kevéssé ismert. Hosszú esztendők óta társadalomtudománnyal és filozófiával foglalkozott. A reakció és fasizmus legsötétebb cenzurájának korában is megvolt a bátorsága és értéke, hogy materialista szemlélettel nyuljon hivatalos történelemirásunk tabu-kérdéseihez. Munkásságának értékei csak most bontakozhatnak ki és juthatnak el a nagyközönséghez.

Mint miniszter kevés hangos propagandával, de eredményesen dolgozik. A Nemzeti Segély megszervezése máris jelentékeny szociális tényező nyomoruságunk közepette. Az ő nevéhez fűződik — amit ugyan csak, mint áldásos negativumot észlelhetünk — a járványveszély megakadályozása. Talán nem is gondoltunk eddig és alig tudjuk felmérni, milyen óriási jelentőségü eredmény, hogy a hullák, romok, nyomor és a háború után fellépő járványokat sikerült ez alkalommal elkerülnünk.

Révai József elsősorban, mint egyik vezető lapunk, a Szabad Nép főszerkesztője ismeretes. Külpolitikai cikkei a józan határozottság, a tiszta szándék és tiszta látás légkörét teremtették meg itthon és külföldön. Most megjelent tanulmányai sok történelmi kérdésben nyujtanak támaszt itéleteink átértékelésében. Révai József a Nemzeti Főtanács egyik tagja és igy legközelebbről ismeri és alakitja sorsdöntő kérdéseinket.

Pécs város egyetlen jószándéku, demokratikus polgára előtt sem közömbös, miként világitja meg e két kitünő iró és politikus harcos politikánk szükségességét és miként ismerteti egész kül- és belpolitikai helyzetünket.

Mert első szabad évünk minden ilyenszabású megnyilatkozása fontos és elengedhetetlen mindannyiunk számára az újjáépités kezdeténél.

Amiért cselekedni, amiről beszélni és amit meghallgatni sohasem elég!

LENGYEL EMLÉKMŰ A MONTE CASSINON

Londonból jelentik: Monte Cassinon emlékművet állitanak fel annak az 1.400 lengyel katonának az emlékére, akiknek oroszlánrészük volt az ottani német ellenállás legyőzésében. Az emlékmün a következő felirás fog szerepelni: „Lelkünk az Istené, vérünk Olaszországé, de szivünk Lengyelországé!"

APOLLO péntek, július 27.

Mi történt a híres festő műtermében?

Budai cukrászda

Főszereplők: Perczel Zita, Somlay Artur, Perényi László, Kabos, Gózon.

Szenzációs hisadó a háború végnapjairól

Győzelem Berlinben.

szombat-vasárnap, július 28-29.

Az orosz forradalom hősi éposza:

Lenin októbere

Előadások 6, 8 órakor

PARKMOZI péntek, július 27.

MARLENE DIETRICH leghíresebb filmjeinek egyike:

BIZSU

Partnerei: John Wayne, Mitchell Anne, Oscar Homolka.

szombat-vasárnap, július 28-29.

Budai cukrászda

Előadások 4, 6 órakor,

Kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

URANIA péntek, július 27.

Az orosz forradalom hősi éposza:

Lenin októbere

szombat-vasárnap, július 28-29.

BIZSU

Előadások 7, 9 órakor.

Horthy Miklóst népbíróság elé állítják

A budapesti Világosság című lap szerint Riesz István igazságügyminiszter kijelentette, hogy időszerűnek tartja Horthy Miklós vádalahelyezését. Sürgősen felelősségre kell vonni az újvidéki tömeggyilkosokat is.

Még nem találták meg a Drávapalkonyán vizbefulladt két piuszista diák holttestét

A Dráva megkezdte a maga áldozatainak szedését. Hétfőn délután, mint hivatalosan jelentik, *ifj. Dalos* János, valamint *Vadász* József a Piusz-gimnázium ötödik, illetve érettségizett növendéke Drávapalkonyánál, *ahol mint diákok az újjáépítési munkában vettek részt, tragikus körülmények között belefulladtak a Drávába.*

Mint megállapították, ifj. Dalos János hétfőn este, a munka befejezése után lement fürdeni a folyóhoz. A szeszélyes folyó, amely már annyi áldozatot szedett, az úszni tudó fiut, úgy látszik egy rejtett örvényben elkapta. Segítségkiáltásaira Vadász József, egy pécsi özvegyasszony nagyreményekre jogosító fia *ifj. Dalos János után ugrott és megpróbálta kimenteni. Az örvény azonban mindkettőjüket elkapta és a két tragikus sorsu diák a vizbe fulladt. Holttestüket még ezideig nem tudták megtalálni.*

*

Szombat reggel fél 8 órakor lesz a Pius templomában az ünnepélyes requiem a két tragikus véget ért diák lelkiüdvéért. A diákok fiatalos tűzzel vállalkoztak, hogy az újjáépítésből kivegyék részüket, mindjárt a jól megérdemelt vakáció első napjaiban mentek Drávapalkonyára „romokat eltakarítani". Tragikus haláluk két kiváló tehetségü és jellemü magyar fiú igéretes életére tett pontot. Megrendülve búcsuzunk a két közkedvelt pécsi diáktól és osztozunk a két sujtott család nagy gyászában.

Lélekemelő ünnepséggel adták át a forgalomnak a Szombathelyen kijavított századik vasúti mozdonyt

Szombathelyről jelentik: Az országépités versenymunkájában résztvevő szombathelyi Máv-műhely szombaton bocsátotta utjára a felszabadulás óta ott megjavitott századik vasuti mozdonyt. A hatalmas, 424-es mozdony, amelyet a vasutas nyelv Narminak becéz, feldiszitve állott a Máv műhely előtt, homlokán két hatalmas táblával: „Szabadság-Barátság". A szombathelyi kommunista és szociáldemokrata munkások példás fegyelemmel és összhangban dolgoznak az újjáépitésen. A mozdony átadása alkalmából egyuttal megindult a rohammunka a szombathelyi Máv-műhely még romokban lévő épületeinek helyreállitására, illetve a romok eltakarítására. A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a szabad szakszervezetek impozáns menetben vonultak az állomásra, ahol a századik mozdony átadása alkalmával szép ünnepséget tartottak. A vasut újjáépitési versenyében Szombathely igen tekintélyes helyet vivott ki magának és Joó Rezső, a vasutas szabadszakszervezet elnökének kijelentése szerint április második óta már 570 vasuti kocsit adtak át a forgalomnak.

Három évi kényszermukára ítélte a népbíróság Horváth Bélát

A népbíróság csütörtökön délben 1 órakor hirdetett ítéletet Horváth Béla ügyében. A népbíróság tárgyaló termét és a környező folyosókat, sőt a Munkácsy Mihály-utcát is már a délelőtti órákban erősen megszállta a közönség. Az esetleges zavargások elkerülése végett a tárgyalótermet a rendőrség kiürítette.

A népbíróság Horváth Bélát a vád tárgyává tett állitások részbeni bebizonyosodása miatt 3 évi kényszermunkára ítélte főbüntetésképp, mellékbüntetésként politikai jogainak gyakorlásától 5 évre felfüggesztette.

A népbíróság az

ítélet indokolásában tényként állapította meg, hogy a vádlott a munkaszolgálatosokat kutyakorbáccsal bántalmazta, továbbá, hogy a beosztottjainak élelmezésére nem ügyelt fel és ennek következtében az élelmet a keretlegények ellophatták;

továbbá, hogy a súlyos beteg Sugár Ferencet a kocsira nem engedte felülni, Weisz Zoltán munkaszolgálatost pedig annak ellenére, hogy szivasztmájáról tudomása volt, olyan munkára osztotta be, amire csak erőteljes emberek voltak alkalmasak,

végül olyan esetekben alkalmazott kikötést és guzsbakötést, amikor arra semmi szükség nem volt.

A bíróság a fenti tények mellett

figyelembe vette azt is, hogy a munkaszolgálatosok érdekében is cselekedett a vádlott több esetben, figyelemmel volt továbbra két gyermekére és arra, hogy a front hangulatában tévedett meg, ezért a legenyhébb büntetést alkalmazta.

A népügyész az ítéletben, a vádlott édesapjának érdemeire való tekintettel, megnyugodott, így az jogerőre emelkedett.

*

Az ítélet kihirdetése után a reakciós elemek ismét olyan provokációs tüntetést rendeztek, amelyet a demokratikus Magyarországon türhetetlennek tartunk és amely ellen a demokratikus pártoknak, főleg pedig a magyar dolgozóknak most már élesen fel kell emelniök a szavukat. A tüntetésre és annak következményeire holnapi számunkban még részletesebben visszatérünk.

NYILAS DETEKTÍVEK A BUDAPESTI NÉPBÍRÓSÁG ELŐTT

A budapesti népbíróság szombaton vonja felelősségre Szentirmai Vilmos, Szondi Lajos nyilas detektívfelügyelőket, akik a budapesti vérengzéseknél nagy szerepet játszottak. Ugyancsak szombaton kerül bíróság elé ifjú Budavári László és dr. Dücső Jánosné a nyilasok két közismert bűnözője.

BÉKETERMELÉSRE SZERVEZIK ÁT AZ ANGOL ACÉLIPART

Az angol acélipar bejelentett átszervezésével kapcsolatban a londoni rádió közgazdasági munkatársa kijelentette, hogy az angol acélipar háború előtti termelése 12 millió tonna volt. Az európai újjáépítés jórészt az angol iparra hárul és ezért az évi termelést 18 millió tonnára kell fokozni.

Ismét javítottuk az Új Dunántúl hírszolgálatát

Naponta lapzártakor hozzuk a Magyar Távirati Iroda legfrissebb híreit

Az „ÚJ DUNÁNTÚL" szerkesztőségében tegnap délután ünnepélyes pillanatok voltak: megszólalt a budapesti telefon és a Nagyar Távirati Iroda bemondotta legújabb híreit. Ezzel megvalósult régi álmunk: most már nemcsak helyi és külföldi, hanem országos és budapesti viszonylatban is mindig a legfrissebb és legmegbizhatóbb hiranyagot adjuk s három-négy nappal előzzük meg a Pécsre érkező budapesti napilapokat. Ezzel is igyekszünk elérni azt, hogy olvasóink minden tekintetben friss és gondos szerkesztésben megjelenő, színvonalas és megbizható napilapot kapjanak.

KERESKEDŐK!

Gomb-, rövid-, kötött-, divatáruk, gyermekruhák

„BABÉR"

nagykereskedés.

BUDAPEST, VI. Ó-u. 42.

KÍVÁNATRA ÁRULISTÁT KÜLDÜNK.

Megjavították a délbaranyai vasúti forgalmat

Megindult a közlekedés Vajszló és Harkányfürdő között

A pécsi MÁV üzletigazgatóság a délbaranyai területen ismét jelentékenyen megjavitotta a vasuti közlekedést. A baranyai utazóközönség bizonnyal örvendezve fogadja a jó hirt, hogy

szombattól, július 28-tól kezdve megindul a rendszeres vasuti forgalom Vajszló és Harkányfürdő, illetve Siklós között.

Az eddig Barcsról Vajszlóig közlekedő vonat tovább megy Harkányfürdőig, illetve Siklósig. Ez a vonat reggel 3.55 órakor indul Barcsról, míg visszafelé Siklósról 14.20 órakor. Mindkét vonat csatlakozást kap Pécsről, illetve Pécsre.

Ugyancsak forgalomba helyezték a Sellye—zalátai vonalat. Sellyéről reggel 4.30 órakor indul vonat, visszafelé Zalátáról pedig 5 órakor. Ezen a vonalon még egy vonatpár közlekedik és pedig Selyléről 16 órakor indul, Zalátáról vissza pedig 16.35 órakor. Ezeknek a vonatoknak is csatlakozásuk van Pécsre, illetve Pécsről.

A MÁV Sellye és Szentlőrinc között is újabb vonatpárt helyez forgalomba. Ez az újabb vonat 17 órakor indul Selylyéről, visszafelé Szentlőrincről pedig 19.25 órakor. Ennek a vonatpárnak is csatlakozása van Pécsre és Barcsra, illetőleg Pécsről és Barcsról.

LETARTÓZTATTÁK A HAZATÉRT NYILASOKAT ÉS SVÁBOKAT

A budapesti nyugati teherpályaudvarra csütörtökön 57 vagónból álló menekültvonat érkezett. A politikai detektívek azonnal kiszálltak és 400 nyilast és svábot azonnal lefogtak.

KERESKEDŐK!

Norinbergi, díszmű, galantri, papíráru és rövidáruk legolcsóbb beszerzési forrása

SÁGI és TÁRSA

Új cím:

Budapest, VII., Rákóczi-út 52

— **A baranya vármegyei állattenyésztők egyesületének új igazgatója.** A földmüvelésügyi miniszter a Baranya vármegyei Állattenyésztők Egyesület igazgatói teendőinek ellátásával Lexa Ferenc gazdasági felügyelőt bizta meg.

HIREK

Köszöntjük a Dunántúli Népszavát

Őszinte örömmel köszöntjük testvérpártunknak most megjelent lapját: a „Dunántúli Népszavát". Pécsett és a Dunántúlon, ahol a reakció olyan erőfeszitéseket tesz, hogy a dolgozók helyzetét megnehezitse, nagy fegyver ez a most megjelenő lap a dolgozók kezében. Biztos reméljük, hogy lapunkkal együtt a Dunántúli Népszava is éles fegyvere lesz annak a küzdelemnek, amelyet az újjáépitésért és a reakció ellen itt folytatunk.

Ezen a helyen kivánjuk kiegészíteni a keddi lapban megjelent egyik cikket, amelyben a hadifoglyok kiszabadításával a Dunántúli Népszava kapcsán foglalkozott és kijelentjük, hogy a cikk, ahogyan megjelent, nem szolgálta az együttmüködést és ezért helytelenitjük.

Reméljük azt, hogy úgy, ahogy pártjaink minden téren az együttmüködésre törekszenek, az Uj Dunántúl és a Dunántúli Népszava is a dolgozók minden egyes kérdésében egységes álláspontot foglal el.

Felhívás

FELHÍVJUK t. vidéki előfizetőink és hirdetőink szives figyelmét, hogy postatakarékpénztári csekkszámlánk

új száma: 1783.

Elnevezése: Szabadság Pécsi Nyomda és Könyvkiadó K. P. T., Pécs.

Tisztelettel kérjük, hogy jövőben az Új Dunántúllal kapcsolatos összes befizetéseket (előfizetési, hirdetési dijak stb.) fenti csekkszámlára sziveskedjenek eszközölni.

Addig is, mig az új befizetési csekk lapokat szétküldhetjük, szíveskedjenek befizetéseiket bianco lapon teljesiteni.

Itt újólag felhivjuk szives figyelmüket, hogy a régi csekkszámlára történő befizetéseket a jövőben nem vehetjük figyelembe.

Rózsaszin postautalványon természetesen továbbra is teljesithetők fizetések.

ÚJ DUNÁNTÚLI KIADÓHIVATALA.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható idő a pénteki napra: gyenge szél, a felhőzet némi növekedése, délután egy-két helyen záporeső, vagy kisebb zivatar. A meleg fokozódik.

— **Felhivás a volt államrendőrség tagjaihoz.** A vármegyei rendőrség felhivja a hatósága területén tartózkodó s a volt m. kir. államrendőrség kötelékébe tartozott fogalmazói, felügyelői, számvevőségi és kezelési tiszteket, tisztviselőket, altiszteket, rendőröket, továbbá detektiveket, akik még nincsenek rendőri szolgálatban, valamint a már igazolt volt csendőröket, hogy 8 napon belül jelentkezzenek a vármegyei rendőrség pécsi főkapitányságánál az elnöki osztályon.

— **Eljegyzés.** Murgács Irma és Bártfai Pál jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Gonda Józsefné és Szabó János jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Esküvő.** Jóna Klára áll. tanító és Pathy Gyula áll. tanító július 28-án, szombaton fél hét órakor tartják esküvőjüket a pécsi Ágoston-téri templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Házasság.** granasztói Rihmer Lucy és Csigó Jenő okl. gazdatiszt július 28-án kötnek házasságot Szentlőrincen a plébániatemplomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **NÉPBÍRÓSÁGI ITÉLETEK.** A pécsi népbíróság július 26-án tárgyalta Müller Jakab háborús bünösségét, aki a pécsbányatelepi Volksbundnak és mint ilyen az ottani „Mannschaft" katonai jellegü csoportjának tagja volt. A népbíróság ezért őt négy évi börtönre itélte. — Misángyi Józsefet a Szálasi-féle nyilas-pártban kifejtett tevékenységéért kétévi börtönre, Güth János pécsbányatelepi lakóst a német fegyveres alakulat tagságáért két és félévi börtönre, Friedrich András sombereki lakóst Volksbund-tagságáért és az SS-ben való katonai szolgálatért egy évi börtönre itélte jogerősen. Szakszay Sarolta ügyében pedig a népügyészség a felmentő itéletet megfelebbezte.

— **Természetbarátok Turista Egyesülete** pécsi csoportja csurgódülői menedékháza vasárnap, 29-én egész nap nyitva és úgy a tagok, mint a vendégek rendelkezésére áll. Ügyeletes: Gárdosi József.

— **A Kisgazda Párt ifjúsági és vasutas tagozatai** július hó 28-án, szombaton délután 6 órai kezdettel a párt kulturális céljaira Anna-bált rendeznek. Sok vidám ötlet, kitűnő zene és büffé szolgálja majd a megjelenő közönséget.

— **Orvosi hír.** Dr. Rosenspitz Berta orvos, Rákóczi-út 64. sz. alá költözött. Rendel: d. e. 12—1-ig és d. u. 4—5-ig.

— **Lakást biztosítanak a harkányi Anna-bál résztvevőinek.** A harkányi MaDISz az Anna-bál résztvevőinek szállást kíván biztosítani és ezért elszállásolási bizottságot létesített. Szállást biztosítani a MaDISz harkányi vezetőségénél lehet.

— **Városi hangos híradó.** Az orosz városparancsnokság engedélyével a városi tanács lehetővé tette, hogy a város 14 pontján elhelyezett hangszórókon keresztül a közönség köz- vagy magánérdekű irodalmi, művészeti, közművelődési, sport, ipari, kereskedelmi, mulató és luxus-hirdetéseket közzétehessen. A hirdetések közlésének ideje mindennap 10, 12.15, 18.30, és 20 órakor lesz. A magánérdekű hirdetések díjazás alá esnek, a közérdekűek ingyenesek. Az árszabás, melyet a közlemény terjedelmétől, közlési napok számától függően állapítottak meg, a felvevő helyen a városi idegenforgalmi irodában megtekinthető. Hirdetések az orosz parancsnokság előzetes engedélyével eszközölhetők. Felvétel egy nappal a közlés előtt reggel 8 óráig, délután 18 óráig.

— **A gépkezelők és gépkazánfűtők pécsi vizsgáztató bizottsága** értesíti az érdekelteket, hogy folyó évi augusztus hó 4-én szombaton fűtő és gépkezelői vizsgákat tart a kerületi iparfelügyelő hivatalos helyiségében (Pécs, Kossuth Lajos-utca 27.)

SZINHÁZ

Műsor:

Péntek este ½8 órakor: Nincsenek véletlenek.

Szombat este ½8 órakor: Aranykalász.

SZABAD SZÓSZÉK

TISZTELT SZERKESZTŐ ÚR!

Lapjuknak „Szabad Szószék" c. rovatában „Intézkedést kérünk" címmel méltatlan támadás érte a Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Pártot. Kérem helyreigazításként az alábbi sorokat közölni:

A Független Kisgazda Párt soros népbiráját Bráda József csányoszrói lakost idejében kirendelte a népbirói teendők ellátására. Előtte való nap d. u. 5 órakor értesítették a pártot, hogy a kirendelt soros biró 40 fokos lázzal megbetegedett. Azonnal intézkedés történt a soros helyettes pótbiró berendelése érdekében, azonban a nyert és a másnap reggelre befutott értesülés alapján Kovács Péter pótnépbiró aratási munkán vett részt, Suvák György pedig cséplési munkával volt elfoglalva. Mire a harmadik pótbirót Kotolák Jánost rendelte ki a párt, aki a hír vétele után üzleti helyiségéből átöltözködésre hazament s így egy órás késéssel érkezett csak be.

Tehát nem mulasztás terhel bennünket, hanem kirendelt népbiráink fontos és a nemzet újjáépítő munkájában termelőként működtek közre. A párt részéről ez tehát nem indolencia, sem nem szabotázs, hanem kényszerű valóság. Kérünk a cikkírótól több tárgyilagosságot és közismert elfogult hangja helyett több megértést, mert hiszen mi is vagyunk a demokratikus rendnek annyira építő és harcoló hívei, mint a cikkíró maga.

A Független Kisgazdapárt Elnöksége.

Szakszervezeti hirek

Felkéri az Ipartestület Építési Szakosztály Elnöksége az építőipari szakosztály összes tagjait (építőmester, kőművesmester, ács-, és tetőfedő-mestereket), hogy pénteken, 28-án este 7 órakor az Ipartestület székházában az újjáépítés ügyében teljes létszámban feltétlen megjelenni, szíveskedjenek. — A Szabad szervezet kisipari építőcsoportja a fenti időpontban szintén az Ipartestületben jelenjen meg.

PÁRTMOZGALOM

A Magyar Kommunista Párt Zsolnay-gyári szervezetének kultúrális osztálya nagysikerű műsoros délutánt rendezett a Zsolnay-gyár kultúrházában. A műsoron az újhegyi kommunista párt működvelői is szerepeltek. A „Cigány mint halál és influenza" c. bohózat megkacagtatta a közönséget s nagy hatással volt a „Földosztás" c. színmű is. A szereplők valamennyien nagyszerűen megálltak a helyüket.

Közellátási tájékoztató

BURGONYACUKOR KIUTALÁS A SZÍVBETEGEK RÉSZÉRE

A közellátási ügyosztály a pécsi szívbeteg lakosok között ¼ kg-os fejadaggal burgonyacukrot oszt ki. A cukor beváltására jogosító utalványt július hó 28-tól kezdődően a közellátási ügyosztály földszint 3-as számú irodájában lehet kapni. Az igényjogosultak a burgonyacukor kiutalásáról szóló utalványt orvosi bizonyítvány ellenében kaphatják. Személyazonosságot rendőrségi bejelentővel kell igazolni. A közellátási ügyosztály az utalványokra rávezeti, hogy a cukrot melyik kereskedőnél lehet megvásárolni. A burgonyacukor vásárlási ára 120.— P kg-kint.

A közellátási ügyosztály ezúton hívja fel a kereskedők figyelmét, akik burgonyacukor kiutalásban részesültek, hogy a kiosztás befejeztével, de legkésőbb augusztus 15-ig a közellátási ügyosztály 3-as számú irodájában a hivatalos órák alatt számoljanak el.

Felhívás!

TÉLI KOKSZSZUKSÉGLETÉT MÁR MOST SZEREZZE BE! Befizetéseket bárki eszközölhet a **Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezetnél,** Timár-u. 5. szám. Szakszervezeti Székház.

EGYPÁR 44-es férfi, bőrtalpú cipő és egypár 37-es női, bőrtalpú, fehér antilop, menyasszonyi cipő eladó. Mindkettő új állapotban. Cím: Gyümölcs-utca 8. sz.

RIKKANCSOKAT, kerékpározni tudó **kifutót** felveszünk, nagy kereseti lehetőséggel. **Tempó Hírlapiroda,** Rákóczi-ut 32. szám.

FELHÍVÁS.

A pécsi ügyvédeket igazoló bizottság kifüggesztett hirdetményéből kimaradt: Dr. Sziráky László közjegyzőre vonatkozólag ezuton kérem fel a lakosságot, hogy magatartására vonatkozólag esetleges észrevételeit Városháza I. em. 38. sz. alatt velem közölni szíveskedjék.

Azok, akik még a 97 pontból álló kérdőívet még nem töltötték ki, igazolásuk gyorsabb lebonyolítása érdekében minél előbb nyujtsák be.

A visszatértek ügyvédi teendőiknek azt a részét bonyolíthatják le, igazolási eljárásuk befejezéséig, melyre ezen igazoló bizottság elnöki engedélyét megkapják.

Mindazok, akik le lesznek igazolva, erről igazolási lapot kapnak.

Molnár Imre elnök.

Pécsi 42. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottsága.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter 24.300/Eln. ig. biz.— 1945. számú rendelete 11. §-ának (1) bek. alapján közhírré teszem, hogy a pécsi 42 honv. kieg. pság. igazoló bizottsága 1945. évi augusztus hó 3-ával kezdődőleg az alább felsoroltakat veszi igazolás alá:

Dr. László Albert nyá. c. orvos alez. Pécs, Vörösmarty-u. 1/1.; Bernáth Béla ht. őrm. Pécs, Szigeti-út 22.; György József ht. törm. Siklósnagyfalu; Keszhelyi János ht. tü. mű. törm. Villány; Novák József ht. őrm. Pécs, Kossuth Lajos-u. 12.; Major János ht. rep. c törm. Pécs, Majláth-u. 4.; Keserű János honv. nyug. Pécs, Csokonay-u. 37.; Gerőczy Nándor nyá. építészeti főtiszt. Komló; Hauk József ht. gy. fhdgy. Pécs, Endresz Gy.-u. 38.; Csikos Pál ht. alhdgy. Pécs, Megyeri-kertváros, Erdélyi-u. 8.; Somogyváry József ht. törm Pécs, Alsóhavi Boldogasszony-u. 7.; Révész Lajos ht. törm. Pécs, Jakabhegyi-út 15.; Bodi Kázmér ht. őrm. Pécs, Siklósi-u. 65.; Buzsáky Géza alhdgy. Old; Hámori József ht. szv. főtörm. Pécs, Kassa-u. 11.; Mayer József ht. szv. törm. Dunaszekcső; Simon Ernő rep. szer. hdgy. Pécs, Felsőbalokány-u. 21.; Alpár János ht. őrm. Siklós, 15. hpo. szd.; Barahyai József őrm. Tolnanémedi; özv. Kollár Jenőné népm. nyt. Mánfa; Sárai Józsefné népm. nyt. Kozármisleny; Kemény Lajos népm. nyt. Nagykozar; Biró Lajos ht. főtörm. Pécs, Rókus-utca 4.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat hivatalos helyiségemben, Pécs, Ferenciek-u. 52. I. em., szóban, vagy írásban haladéktalanul jelentsék be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha bejelentő nevét és lakcímét is feltünteti. A szóbeli bejelentésről jegyzőkönyvet vétetek fel, ezt a bejelentést tevőnek alá kell írni.

Pécs, 1945. július hó 25-én.

Hüvösvölgyi Károly s. k.,
a 42. honv. kieg. pság.
igazoló bizottságának elnöke.

100 DRB. 3 mt. 16x20-as faragott oszlop, 250 mt. tüskésdrót és egy alig használt, új kerékpár eladó. Érdeklődni d. u. 5—8-ig. **Vígh,** Bártfa-u. 34.

JÓKARBAN lévő, modern sport gyermekkocsi, selyembrokát, magyaros menyasszonyi-ruha eladó. Cím: Atléta-u. 21. szám.

BOR Ia 20—50 hektoliter, szállítható október elején vagy később, olcsón eladó. **Hainess Margit,** Apáca-u. 7. szám. Telefon: 17-57.

ÉRTESITEM igen tisztelt vevőimet, hogy **bútorraktáramat** megnyitottam. Nagy választék **kombinált szoba, hálószoba és konyhaberendezésekben. Olcsó árak.** Tisztelettel **Boda József** asztalos m. Pécs, Szent Mór-u. 2/a.

FORGALMAS HELYEN lévő vegyeskereskedésemet elcserélném, Pécs határában lévő szőlőért, gyümölcsösért, földért, esetleg ráfizetnék az üzletberendezésre. Leveleket „Betegség 6766" jeligére a kiadóba kérek.

NYIL-KÖZ 6. SZ. HÁZ, két épülettel, nagy udvarral, esetleg külön-külön is eladó.

ELCSERÉLNÉK egy öltönyre való sötétkék szövetet béléssel, mézre. Cím: Kinizsi-u. 1. sz.

UNÁLLÓ rugó-munkás kovácssegédet és egy segítőt felveszek. **Kováts D. Lajos,** Gr. Benyovszky M.-u. 26.

GYERMEKKOCSIT, lehetőleg sportkocsit, használatra keresek. Apponyi-tér 8. sz. **Dr. Lukács.**

SZÍNES, angórás fonalak állandóan kaphatók. **Vörös,** Felsőbalokány-u. 21.

BÉKE-SOROZAT, Provisórium kapható, **Merkur-Bélyegüzlet,** Széchenyi-tér 6. sz.

ÚJ, SÖTÉTSZÍNŰ hálószobabútor eladó. Rákóczi-út 59.

TANGÓHARMONIKA, 12 basszus és egy 8 basszusú, táskagramofón villanyhajtású, 10 lemezzel eladó. Alsóbalokány-u. 23/1.

SZURKE ÖLTÖNY, középtermetre, jókarban és egy új, olasz kalap, szürke, 56-os, továbbá egy szürke szövet-kosztüm eladó. Alsóbalokány-u. 23/1.

NYULTENYÉSZTÉSRE alkalmas zárt félszert, vagy alagsori helyiséget kiveszek. 4 lóra istállót keresek. Értesítést 20-66 telefonszámon kérek.

CUKROT ér a jó tanács! Eladó ingóságait megveszem. **Frankfurter,** Hal-tér 5. sz. Telefon: 24-70.

TAKARITÓNŐT felveszek, reggel 7-től 11-ig. **Rónai-szalon,** Király-u. 8.

KOCSISNAK, szorgalmas, egyedülálló embert, vidékre felveszek. Teljes ellátást és fizetést, megegyezés szerint adok. Cím 2734 szám alatt a kiadóban.

HORDÓ, 268 és 102 l-es 12 P-ért literenkint. Abroncsok. Ref. lelkész, Magyarbóly.

DIANA SÓSBORSZESZ, Kalodont, Odol-fogkrémek, márkás krémek, puderek, rúzs, borotvakészlet, elsőrendű pengék, borotvakrém, napszemüveg, hintőpor, vaselin, ruhafesték kimérve is, pipere és háztartási cikkek kaphatók. **Fodor illatszertár,** Gróf Benyovszky Móric-utca 3. Telefon: 28-20.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy az 1080/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő igazoló bizottság 1945. július hó 30-tól kezdve az egyidejüleg kifüggesztett falragaszokon felsorolt ügyvédek, ügyvédjelöltek, ügyvéd helyettesek, közjegyzők és közjegyző helyettesek igazolása tárgyában tárgyalásokat tart és igazolásuk kérdésében határozatokat hoz.

Az igazolandó személyek névsora a kifüggesztett falragaszokon látható.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolás alá vont fenti személyek olyan magatartásáról vagy cselekményéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és erre vonatkozó bizonyítékaikat a bizottság jegyzőjénél, tiszti főügyészi hivatalban Városháza I. em. 38. délelőtt 9—1-ig kell leadni. Ugyancsak itt történik a szóbeli bejelentés is, melyről jegyzőkönyvet vétetek fel.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy írásbeli bejelentéseiket névvel és lakcímmel lássák el.

Igazolandók figyelmébe!

Azok, akik az orosz hadsereg Pécsre bevonulása ideje előtt eltávoztak (kivéve a baloldali politikai magatartásukért deportáltakat és munkaszolgáltosokat) az igazolási eljárás jogerős befejezéséig ügyvédi gyakorlatot nem folytathatnak.

Pécs, 1945 július 19-én.

Molnár Imre s. k., elnök.

MEGBIZHATÓ, szorgalmas **mindenes,** egész napi elfoglaltságra, azonnal felvételtik. — Leveleket „Gyermekszerető 2655" jeligére a kiadóba kérek.

ÉKSZEREIT modernizáloml **Olcsón** javítom. Aranyat, ezüstöt, **brilliánsot** magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

PRIMA gyermekkocsik **olcsón** kaphatók. Braun-féle üzlet, Király-u. és Flórián-u. sarok.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz. Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz Klein Andor órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

ANGORASZŐRT és fonalat mindenmennyiségben veszek. **Iván,** Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készit, javít, átalakit. **Binger** aranyművesmester, Pécs, Szt. Vince-u. 3.

Egy DARAB ALMASSZURKE ló és egy félnehéz kocsi eladó. Cím: Kálvária-utca 21. szám.

GÉPIRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez. Gépíróiroda. Deák utca 2. sz. Ugyanott egy írógép eladó.

ÜNÁLLÓAN dolgozó motortekercselőt és tanulót felveszek **Kucsera Béla** villamossági vállalat, Rákóczi-út 73/a.

AGILIS festékkereskedősegédet keres azonnali belépésre **Politzer** festéküzlet, Király-u. 38.

MÉRLEGKÉPES könyvelőt (nőt), aki számlázáshoz is ért, keres komoly cég. Ajánlatokat „Nagykereskedés 6747" jeligére a kiadóba kérnek.

KIFUTÓLEÁNYT azonnali belépésre felvesz **Szőnyi, Lukafai üvegüzlet.** Pécs, Király-utca 14. sz

REKAMIÉK, szezlónok. Lakásberendező, Színház-tér 3 szám.

REUMASZESZ, egér és patkánymérgek kapható az Éden drogériában. Színház mellett.

BÚTORSZÖVET kapható **„Orsovai szövödében",** Rákóczi-út 35.

ELADÓ házhely a Kertvárosban, 168 négyszögöl. Cím: Csepregi János, Huba-utca 8. Pécs-Gyárváros.

PAPIRZACSKÓ kapható **Wagner Mária** papirüzemében, Apáca-u. 1.

FÜSZER és CSEMEGÉRE üzlethelyiséget, vagy üzlethelyiségrészt keresek. Közvetítőt díjazok. Cím: József-utca 23., földszint 5.

ELADÓ 2 drb. szép ebédlőkredenc, 1 sötétkék leányka felöltő, 1 pár 37-es új, barna félcipő. Alajos-u. 17. sz.

BÉRSZÖVÉST mindennemű, hozott fonálból vállal **Pintér-szövőüzem,** Pécs, Fiume-u. 39.

JÉGSZEKRÉNY, 2 ajtós, vendéglőnek, háztartásnak alkalmas, eladó. Garai-u. 10., sz. asztalosműhely.

BÚTOROZOTT szoba kettő fiatalember részére kiadó. Ugyanott több apró holmi eladó. Árpád-u. 13.

MINDENEST felvesz **Krasznay Sándorné,** Széchenyi-tér 2., második em. 3.

AZ ALKALMAZOTTAK nyári szabadságolása miatt, július 28-tól kezdődően két hétig zárva lesz. Ugyanott egy mindenes leányt felveszek. Nobl, Rákóczi-út 38. Kelmefestő, vegytisztító.

KERESEM FELESÉGEMET, akivel visszatérőben Németországból, május hó 15-ig voltam együtt, de egyik pályaudvaron a vonatot szétkapcsolták és én, Seider József, két leányom, Lenke és Mária, valamint feleségemmel lévő asszony kisgyermeke, Istvánka, Újdombóvárra érkeztünk és itt dolgozunk. Keresett neve: Seider Józsefné (szül. Sikinger Mária) vukovári lakos. Értesítést az alábbi címre: Nagy Sándor, Újdombóvár, Pozsonyi-u. 59. sz.

Szerkesztőbizottság:

FERR VIKTOR (Független Kisgazda Párt) — **DR. BOROS ISTVÁN** (Magyar Kommunista Párt) — **POZSGAY GYULA** (Szociáldemokrata Párt)

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF

KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA K. F. T. PÉCS.

II. évfolyam 169. szám. Ára 2 pengő. Pécs, 1945 július 28. Szombat.

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR NEMZETI FUGGETLENSEGI FRONT LAPJA

Előfizetési árak egy hóra 80 P. Egyes szám ára, hétköznap: 2.—, vasárnap: 3.— pengő. Szerkesztőség Munkácsy Mihály-utca 10. szám. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal Munkácsy Mihály-u. 10. sz. Telefon: 29-50.

Pécs és Baranya dolgozó népe!

Munkások! Parasztok! Értelmiségiek!

A dolgozó magyar nép az egész országban megfeszített erővel verejtékezik a náci és nyilas hordák által lerombolt hazánk újjáépítésén.

Már futnak a vonatok, már megindult a postaforgalom, a drávamenti falvak felépítése is megkezdődött. A falu népe, az új földbirtokosok betakarítják az új termést.

S amíg a város és falu dolgozóinak nehéz és verejtékes munkája folyik, a régi rendszer, a mérhetetlen kizsákmányolás és a csendőrterror hívei, a reakciósok mindent elkövetnek, hogy megakadályozzák az új Magyarország felépítését.

Azt akarják a nép ellenségei, hogy a gyárakban, a bányákban éhbérért dolgozzon és újból elnyomott legyen a munkásság: azt akarják, hogy egyenetlenség és széthúzás legyen a demokratikus pártok között: azt akarják, hogy visszatérjenek a földbirtokosok és újra elrabolják a falu népétől a földet: azt akarják elhitetni, hogy a fiatal magyar demokrácia felelős minden bajért és szenvedésért, amit pedig ők zúdítottak az országra.

Ezzel szemben azt akarjuk, hogy független, szabad és demokratikus hazánkban ne zsákmányolják ki a város és a bánya dolgozóit; azt akarjuk, hogy a falu népe úr legyen a saját földjén, azt akarjuk, hogy a háborús bűnösök elnyerjék méltó büntetésüket.

Ezért, az ország újjáépítéséért és a reakció ellen harcba szólítjuk Pécs és Baranya vármegye minden dolgozóját. Pártjaink sorait megtisztítjuk azoktól, akik nem értenek velünk egyet.

Tagjainkat felszólítjuk, hogy mind Pécsett, mind a járási székhelyeken és az összes falvakban ma jobban fogjanak össze, mint valaha és mozgósítsák a magyar népet e célkitűzéseinkért.

Alkossák meg mindenütt az összekötő bizottságokat. Tartsanak közös értekezleteket és gyüléseket, amelyeken a népet érdeklő fontos kérdésekről történjék közös elhatározás.

Amit eddig elértünk, azt pártjaink összefogásának köszönhetjük. Ha az összefogást fokozzuk — győzünk.

MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT — SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT — FUGGETLEN KISGAZDAPÁRT

NEMZETI PARASZTPÁRT

Az egész angol közvélemény a munkáspárt fényes győzelmének hatása alatt áll

Churchill csütörtökön benyújtotta lemondását

Anglia most is bebizonyította, amint azt már történelme során nem egyszer tette, hogy politikai szempontból Európa egyik legiskolázottabb nemzete. válságos időkben csodálatos érzékkel válogatta meg a politikai vezetőket, akik diadalra vitték a nemzet érdekeit. Az 1940. évi háborús válság idején Churchillre bízta sorsát, aki a legnehezebb pillanatban vette át az ügyek intézését és páratlan, szuggesztív akaraterejével erőt és bizalmat tudott önteni a szakadék szélén álló angol népbe. Az események Churchillt igazolták, aki nem szűnt meg hinni a szövetségesek győzelmi esélyeiben, bár a hitleri Németország Dunkerque után dicsősége csúcspontján állott. Ma, 1945. nyarán, a totális európai győzelem kivívása után úgy látszik, hogy Churchill megbízatása lejárt. A rábízott háborús feladatot fényesen oldotta meg, de Anglia népe úgy látja, hogy a háború utáni korszak problémáinak megoldására már nem alkalmas a konzervatív párt vezére. A nagy társadalmi átalakulások végrehajtását új politikai vezetőkre bízta, akiknek programmjából világosan bontakozik ki az új világ képe: a közösség jegyében álló társadalmi rend.

Sir Stafford Cripps, az angol munkáspárt kiemelkedő egyénisége mondotta, hogy egész Európa politikai struktúrája balfelé tolódott és ha Anglia nem akarja elveszíteni kapcsolatát az európai országokkal, neki is alkalmazkodnia kell az új irányzathoz. Nos, Anglia józan népe megértette az új idők parancsát és a munkáspártra bízta az ország ügyeinek intézését. Végeredményben Angliában is az történt, ami Európa többi országában. A névtelen dolgozók és katonák, akik az arcvonalakon és a hátországban a háború főterhét viselték és kivívták az igazságos győzelmet a fasizmus felett, az új világrend kiépítésében kellő befolyást kívánnak biztosítani maguknak a munkáspárt képviselői útján.

„Olyan világrendet óhajtunk megvalósítani, amely lehetetlenné teszi a háborút" — mondotta első nyilatkozatában Attlee

A választási eredmények kialakulása után Attlee csütörtökön este nyilatkozatot adott az angol sajtó képviselőinek. „A munkáspárt alaposan kidolgozott programmal és határozott elvekkel indult a választási harcba — mondotta többek között —. Külpolitikai téren régi hagyományaink vannak, olyan hagyományok, amelyeket Arthur Henderson igyekezett megvalósítani.

Olyan világrendet óhajtunk megvalósítani, amely lehetetlenné teszi a háborút. Másik célunk, hogy világszerte felemeljük a tömegek életszínvonalát.

Belpolitikánk összhangban áll külpolitikánkkal.

Külpolitikai téren a legszorosabb együttműködést kívánjuk más nemzetekkel, elsősorban az Egyesült Államokkal és a Szovjetunióval.

Attlee csütörtökön este kihallgatáson jelent meg a királynál. Ezt megelőzőleg Churchill járt az uralkodónál, hogy benyújtsa lemondását.

Azt hiszik, hogy Attlee pénteken állítja össze az új kormány listáját. A királyi kihallgatás után Attlee a munkáspárt nagygyűlésére hajttatott, ahol újabb nyilatkozatot tett.

„Nagy feladatok előtt állunk — mondotta —. Ne becsüljük le őket. Először is győzelmesen be kell fejeznünk a Japán elleni háborút. Mindent megteszünk, hogy katonáink ne szenvedjenek szükséget semmiben.

Az összes nemzetekkel békében akarunk élni. A háború veszélyét örökre ki kell küszöbölnünk. Hiszem, hogy a mai események világszerte örömmel töltik el a társadalmi igazság barátait.

A munkáspárt bizalommal vállalja a ráháruló felelősséget."

Churchill és Eden nyilatkozata

Churchill csütörtökön este adott nyilatkozatában sajnálkozását fejezte ki, hogy nem fejezheti be a Japán elleni háborút. Azonban amint mondotta, könnyen lehetséges, hogy Japánt korábban győzik le, mint eddig gondolták.

Eden ugyancsak sajnálkozását fejezte ki, hogy a nemzet így döntött. „Elfogadom a döntést — mondotta — mert hiszek a demokráciában."

A választási vereség a konzervatív sajó tükrében

A konzervatív párt lapjai az angol sportszerűség régi hagyományaihoz híven tárgyilagosan és minden keserűség nélkül kommentálják a választási eredményeket. A Daily Express megállapítja, hogy a szociálistáknak nagy tömegeik vannak. Ezek a választók elvárják tőlük, hogy a kitűzött programmot megvalósítsák. Ami a konzervatívokat illeti,

a Daily Express szerint a hosszú hatalmi időszak megártott a pártnak, amelynek most új erőt kell gyűjtenie.

Új politikát kívánnak a konzervatívoktól. Az elszenvedett vereség próbatétele lesz a konzervatív párt élniakarásának és értékének. Befejezésül a Daily Express megjegyzi, hogy

a konzervatívok nem fogják oktalanul bírálni a munkáspárti kormányt, amelynek meg kell adni minden támogatást ezekben a nehéz időkben.

KIUTASÍTOTTÁK A VOLT NÉMET KÖVETET SVÁJCBÓL

Londonból jelentik: A svájci szövetségi tanács felszólította dr. Otto Köchert, Németország volt svájci követét, hogy július 31-ig hagyja el az országot, mert ellenkező esetben internálni fogják.

A demokratikus erők összefogása a reakció ellen

döntő feladata ma a magyar népnek és így városunk dolgozó lakosságának is. Ami az elmult hetekben Pécsett történik, az nyilt provokálása a magyar demokráciának és ezt nem tűrhető szó és tett nélkül az újjáépítés erőfeszítésében egymást vállvetve támogató négy nagy demokratikus párt.

A pécsi belső bitangok azt hiszik, hogy megteremthetik itt a maguk külön világát és visszahozhatják a nyilas idők rémuralmát. Pedig mondottuk már, nemcsak Pécsett vannak tízezer számra demokratikus dolgozók, de Pécs forradalmi bányász-tömegektől körülvett város. Megmondottuk azt is, hogy nagy a dolgozók elégedetlensége a náci-nyilas világ által okozott élelmiszer és tüzelési nehézségek és a fekete piac miatt, nő a dolgozók türelmetlensége. A demokratikus pártok minden erőfeszítése az, hogy gyorsan által vezessék a magyar dolgozókat az újjáépítés nehéz szakaszain, de a reakciósok minden eszközt felhasználva akadályozni igyekeznek ezt, éhségben és nyomorban akarják tartani népünket.

Megértjük a reakció kétségbeesett erőfeszítéseit. A világ minden tájáról a demokrácia előretöréséről érkeznek hírek és az angol választások nagy munkáspárti győzelme is csak a demokratikus erőket erősíti országunkban és mér nagy csapást a reakcióra. Minél kisebb térre szorítjuk a belső bitangokat, minél nagyobb az ellenünk harcolók száma, annál kétségbeesettebb eszközökhöz fordulnak, hogy céljaikat elérjék. A magyar belső bitangok itt Pécsett sem fogják önként letenni az ellenünk irányított fegyvert, ki kell verni azt kezükből. Tehát, ha most a legutolsó népbirósági tárgyaláskor képesek voltak arra is, hogy még munkásokat is félrevezessenek, tudjuk, hogy harcuk szélmalom-harc az egyre erősbödő demokrácia ellen. De nem akarjuk azt, hogy Pécs arról legyen nevezetes az ország és a külföld előtt, hogy itt a belső bitangok feltétlenül garázdálkodhatnak.

Észrevették ezt a mi reakciósaink is, és fordítottak egyet a köpönyegen. Nem a demokrácia, nem is az újjáépítés ellen lázítanak, de a zsidók ellen s így akarják félrevezetni a közvéleményt. A Magyar Kommunista Párt szóban és írásban kinyilvánította már véleményét a zsidó kérdésben, és megállapította, hogy a zsidó kérdéssel, az antiszemita lázítással a belső bitangok csak elakarják terelni a dolgozók figyelmét igazi ellenségeiről, önmagukról. De felléptünk már nem egy esetben olyan zsidók ellen is, akik különleges jogokat akarnak maguknak itt az országban, azonban nem vesznek részt annak újjáépítésében. Pécs dolgozóinak nem zsidó és keresztény, de demokrata és reakciós között kell különbséget tenniök, hogy megtudják ki barátjuk és ki ellenségük. A zsidó kérdés felvetése csak elhomályosítja a szemeket, zavarja a tisztánlátást. A magyar nép ellenségei nem a zsidók, de azok, akik akár a Horthy-rendszert, akár a náci-nyilas-rendszert akarják visszahozni, legyenek azok zsidók vagy keresztények.

A reakció kísérletei, hogy megzavarják országunk újjáépítését, nem fognak sikerülni. Az újjáépítők fogják megadni majd időben a csattanó választ. A négy nagy demokratikus párt már megyénkben is összefogott e célkitűzésben. A munkáspártok egysége is erős és megbonthatatlan. A Magyar Kommunista Párt vasárnapi népgyülésén pedig meg kell, hogy nyilatkozzék Pécs és környéke dolgozóinak elszánt akarata, hogy végezni még pedig gyorsan, az újjáépítést zavaró belső bitangokkal.

Jól vigyázzanak tehát a sötét, a háttérben bujkáló, a demokrácia napfényét el nem bíró belső bitangok, mert idejük lejárt és futásuk szégyenteljes lesz.

Tempe István.

HÁNY NŐI KÉPVISELŐJE LESZ AZ ÚJ ANGOL PARLAMENTNEK?

Londonból jelentik: Az új angol alsóháznak 23 női képviselője lesz. Ezek közül 21 munkáspárti, 1 konzervatív és 1 liberális.

A BELGA KÉPVISELŐHÁZ BIZALMAT SZAVAZOTT A KORMÁNYNAK.

Brüsszelből jelentik: A belga képviselőház alkotmányjogi vitája befejeződött. A vita lezárásával a képviselőház 84 szavazattal 68 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Vasárnap, július 29-én, a Kommunista Párt nagygyűlése a Széchenyi-téren. Beszélnek: Molnár Erik népjóléti miniszter és Révay József a „Szabad Nép" főszerkesztője.

Országos jelentőségű

esemény lesz a Kommunista Párt vasárnapi nagygyűlése. Olyan nagyhorderejű megmozdulás, amelyen meg kell mutatnia a dunántúli demokráciának, mennyit fejlődött az utóbbi hónapokban itt, a reakció hazájában.

Országos viszonylatban határozott fejlődést tapasztalhatunk. A földreform és az üzemi bizottságok súlyos csapást mértek a reakcióra. Azonban mindez korántsem elég, különösen ilyen rövid idő alatt nem érezteti kellőképpen a hatását. A felbukkanó és erősödő reakció az utóbbi hetek miniszterccrejénél szenvedett vereséget.

Vidéki, különösen dunántúli viszonylatban nem állunk ilyen szerencsésen. Nemcsak a közismert reakcióval állunk szemközt, hanem a reakció suttogása és méregkeverése termékeny talajra talál a félrenevelt, kevésbbé képzett és ingatagabb demokrata tömegeknél is. Ezért nálunk fokozottabb mértékben szükséges, hogy közvéleményünket illetékes helyről kellőképpen tájékoztassuk és közvéleményünk minden alkalommal sajátmaga győződhessék meg a tényekről és igazságokról. Két olyan kérdés van ma, amit nemcsak nekünk szükséges a lehető legalaposabban megvilágítanunk, hanem amiről minden becsületes demokratának kötelessége személyesen meggyőződnie.

Kitűnő alkalom nyílik erre vasárnap délelőtt a Kommunista Párt nagygyűlésén, ahol a legilletékesebb helyről kapja meg a város és vidék közönsége a helyzet őszinte ismertetését és a jövőben teendők irányvonalát. Két kitűnő szónokot, tudást és államférfiúi láthatunk vendégül városunk falai között és hallgathatunk meg vasárnap. Dr. Molnár Erik népjóléti minisztert és Révai József nemzetgyűlési képviselőt, a Nemzeti Főtanács tagját és a Szabad Nép főszerkesztőjét. A két szónok az újjáépítés eredményeiről és feladatairól, továbbá ezzel szoros kapcsolatban a reakció elleni harc jelentőségéről és fokozásáról fognak szólni.

Ez az országos jelentőségű

gyülés méltóan díszes külsőségek között fog lezajlani. Az egész környékbeli bányászság és kisparasztság megmozdul erre az alkalomra. A környék egész munkássága, a szegény parasztság és a haladó értelmiség, de képviselőikkel a vármegye messzebbeső vidékeinek dolgozói is megjelennek ezen a gyülésen, hogy személyükkel, harcos kiállásukkal növeljék a demokrácia erejét, és mutassák meg ezt az erőt a reakciónak, amellyel szemben teljes győzelmet fognak aratni.

Munkások léptei rengetik meg az utcákat és házakat vasárnap. Munkás, erős lépések. Ezek a munkások tudják, hogy merre tartanak, és most szabadon határoznak a saját sorsukról hallani és dönteni.

A nagygyülés és az ünnepély

Vasárnap reggel 8 órakor a Szent Mór kollégium előtt sorakoznak a Magyar Kommunista Párt helyi és vidéki szervezeteinek tagjai. Hatalmas létszámmal jelenik meg a környékbeli bányászság. Hozzájuk önként és egységesen csatlakozik a bányászlakók lakossága és a környékbeli szegény parasztság is. Több község gyöngyösbokrétája is megjelenik, és ezzel is emeli a megmozdulás népi jellegét. A három kitűnő bányászzenekar szolgáltatja a zenét a felvonuláshoz és az ünnepséghez.

A gyülésen a vezérszónokokon kívül Tompa István területi titkár és Krancz Ill helyi titkár, valamint a bányászság és értelmiség képviselői is felszólalnak.

A gyülés után a vidékiek és a helyi üzemi és területi szervezetek zárt sorokba a Botanikus kertbe vonulnak, illetve városi fürdő parkjába, ahol a vidéki szervezetek tagjait látja vendégül a Párt. De minden tagot szeretettel és szívesen már a vezetőség erre a zenés, vidám műsoros ünnepségre, amely öt óráig tart.

MOSZKVÁBÓL PRÁGÁBA UTAZOTT A CANTERBURY-I ÉRSEK

Moszkvából jelentik: Dr. Johnson, a canterbury-i érsek, az Angol-Szovjet Társaság elnöke, aki hosszabb időt töltött a Szovjetunióban, kíséretével elhagyta a szovjet fővárost és Prágába utazott, ahol a csehszlovák kormány vendége lesz.

Milyen meglepetéseket hozott az angol választások eredménye

Londonból jelentik: Az angol választások eredménye az általános vereségtől eltekintve részleteiben is nem várt fordulatot hozott Churchill családja és a konzervatív párt, továbbá a liberális párt számára. Churchill fia, Randolph Churchill őrnagy, továbbá Churchill veje elvesztették mandátumukat. A London közelében fekvő Wimbledon, amely szinte hagyományosan konzervatív képviselőt küldött az alsóházba, most munkáspárti képviselőt választott. Cambridge, az ősi egyetemi város is szakított a konzervatív hagyományokkal és a munkáspárt mellé állt. Ezzel szemben Oxford hű maradt a konzervatív párthoz. A legnagyobb vereséget a liberális párt szenvedte. Vezére Sir Archibald Sinclair és William Beveridge, a híres társadalombiztosítási terv szerzője kibukott a választásokon.

Értekezleten ismertették Pécsett az uj szociálpolitikai tervezetet

Dr. Ujhelyi Szilárd miniszteri osztályfőnök nagyfontosságu elő: dása a vármegyeházán

Pénteken délelőtt kilenc órakor a vármegyeháza közgyülési termében a negyedik szociális felügyelői kerület, vagyis Baranya, Somogy, Tolna vármegyék vezetői számára szociális értekezletet rendeztek. A megbeszélésen megjelent dr. Ujhelyi Szilárd miniszteri osztályfőnök is.

Az értekezletet dr. Boros István főispán nyitotta meg, majd

dr. Ujhelyi Szilárd ismertette a megjelentek előtt az új magyar szociálpolitika céljait, feladatait és elgondolásait a megoldásokat illetőleg.

Előadásában a fogalmak újjáértékelésének szükségességét hangoztatta. Ilyen átértékelésre szorult a szociálpolitika is, amely a társadalmi problémákat foglalja össze, keres rá megoldásokat. Annak, hogy az általános megoldással a korábbi próbálkozások adósok maradnak, a rendszerben keresendő. Kiemelte, hogy a

korábbi elgondolások nem a dolgozók érdekében történtek, biztositószelep feladatuk volt, a gyökeres átalakulás megakadályozása érdekében.

Amiért „felemelték a népet" le kellett mondani elemi jogairól. Az új magyar ut ennek ellenkezője:

a szociálpolitikát a néppel együtt kell megoldani, csak az irányitás lehet a vezetés feladata.

Azok, akik a szociálpolitikában részt vesznek, bele kell, hogy helyezkedjenek a megváltozott gazdasági és politikai viszonyokba, meg kell érteniök a népet, őszintén kell a néppel foglalkozniok.

Az új szociálpolitikának célja, nem, hogy hátráltassa a szociális fejlődést, hanem elömozditsa. Konkretizálva

az összes dolgozók gazdasági felemelkedése, az állami és társadalmi munka együttes összefogásával.

Ennek érdekében a szociális szellemnek érvényesülnie kell az állami és önkormányzati igazgatás egész területén: erre szolgál ma a népjóléti minisztérium. A cél érdekében szociális intézményeket kell szervezni, harmonizálni kell a társadalmi és állami szociális tevékenységet, az egyesületeknek helyes munkamegosztásra kell törekedniök az egészségtelen verseny helyett.

Bejelentette dr. Ujhelyi Szilárd, hogy mindezek a célok, olyan közigazgatási apparátust feltételeznek, olyan közigazgatást, amely minden vonalon a szociális igazság szellemében dolgozik, az állami irányítás pedig koordinálja a közigazgatási és társadalmi tevékenységet, irányelveket szab, ellenőriz, míg a helyi közigazgatás a gyors végrehajtásról gondoskodik.

Ismertette az új szociálpolitikai tervezetet, amely valószinüleg már augusztus elsején életbelép s amelynek lényege, hogy községi, városi és törvényhatósági szociális titkárokra bizza az alsóbb foku irányitást, ezek fölé emeli mint ellenőrző szerveket a szociális felügyelőket, amelyek a miniszter közvetlen dolgozótársai, a szociális főfelügyelők irányitására dolgoznak.

Uj jelenség a szervezetben, hogy amig az csonka volt és nem teljesen kiépült, ez az egész országra kiterjeszti működési körét, illetőleg nemcsak a sokgyermekes családok, hanem az egész dolgozó magyarság védelmi szerve hiván lenni. Bejelentette, hogy a

népjóléti miniszter mellé egy véleményező tanácsot szerveznek, amelybe a dolgozók szakszervezeteik utján kiküldik a maguk érdekképviselőiket.

Érintette a közjóléti szövetkezetek kérdését is. Hangoztatta, hogy ezeket nem kivánja megszüntetni, csak feladatkörüket kiterjeszteni. Ahhoz, hogy ezek a vázolt feladatok meg is valósuljanak, elsősorban pénz, másodszor jólműködő szervezet, s végül lelkesen dolgozó, szakképzett, odavaló munkatársak kellenek.

Az iránymutató bevezetés után a kiküldöttek ismertették törvényhatóságaik helyzetét az elmult négyév alatt, amióta az ONCSA működik, javaslatokat és inditványokat terjesztettek elő, a helyi szempontok figyelembevételével a miniszter kiküldöttjének, aki meghallgatta az inditványokat, ötleteket és valószinüleg felterjeszti a népjóléti miniszter elé.

Az értekezlet a főispán zárószavaival ért véget.

Nem enyhülnek a pécsi piaci árak

Napról-napra elviselhetetlenebb lesz a városi fogyasztók élete — Budapesten jobb a helyzet a mienknél

Hetek óta figyeljük már a pécsi piaci árak alakulását. Normális viszonyok mellett megszokott dolog volt, hogy az úgynevezett primőrárak a kérdéses termény beérése arányában lassan lemorzsolódtak, azaz mindenki részére hozzáférhetők voltak az egyes termények, zöldségek, gyümölcsféleségek.

Ma ilyen árlemorzsolódásról alig lehet beszélni. Sokkal gyakoribb jelenség ellenben, hogy árlemorzsolódás helyett inkább emelkedő árakkal találkozunk.

A drágulás folyamata mintegy parancsszóra rohan tovább, mindig felfelé, úgyhogy az időnként emelkedő munkabérek, havi fizetések messze lemaradnak ebben a versenyfutásban és a

városi dolgozó ember maholnap odajut, hogy minden élelmicikk beszerzési lehetőségétől el lesz zárva, mert nem képes a magas árakat megfizetni.

Hogy milyen magasak a pécsi piaci árak, azt a hivatalos hatósági ártáblázat adatai alapján megpróbáljuk alább kimutatni. Hangsulyozzuk azonban, hogy a hatósági ártáblázat nem mindenben közelíti meg a valóságot, mert egynémely ponton az egyes élelmicikkek jóval magasabb áron kelnek el, ami onnan ered, hogy a vásárló közönség valósággal megrohamoz egyes árusokat a ritkábban előforduló élelmicikkekért. Ilyenkor aztán az árus nem fukarkodik az árfelhajtással, amit annál könnyebben tehet, mert a vásárló nem is kérdezi minek mi az ára, csak fizet, szinte olvasatlanul vágja oda a csomó bankót, mert örül, hogy akármi áron hozzájuthat az egynapi betevő falathoz.

A piaci árakat ellenőrző hatóság legutóbbi ártáblazata szerint a pécsi piacon nagyjából a következő irányárak alakultak ki: Bab kg. 6—7, lencse kg. 7—7, mák kg. 28—30, dió kg. 30—32, fokhagyma db. 1.50—2, vöröshagyma kg. 20—22, kelkáposzta db. 24—26, spenót kg. 30—32, zöldpaprika db. 3—8, tök kg. 6—8, alma kg. 18—22, körte kg. 22—24, zöldség csomó 4—5, fejeskáposzta kg. 20—24, ugorka kg. 24—30, paradicsom kg. 60—80, rózsaburgonya kg. 14—16, zöldbab kg. 20—24, csövestengeri db. 3—4, szőlő kg. 60—80, barack kg. 18—40 pengő.

Ezek voltak a hatósági ártáblázat irányszámai, miket — mint mondottuk — a valóság sok esetben tulszárnyal. Módunkban áll összehasonlitani ezeket az árakat a fővárosi lapok által közölt ottani árakkal és az összehasonlitásból kiderül, hogy

a pesti árak lényegtelenül lépik tul az itteniket, egynémely esetben pedig éppenséggel alatta maradnak azoknak.

A pesti fogyasztók helyzete azonban még előnyösebb a mienknél, mert a munkabérviszonyok ottan hasonlithatatlanul jobbak, úgyhogy a mienktől csak kevéssel eltérő, magasabb árakat azok könnyebben megfizethetik.

Sajnos a legnagyobb baj az, hogy igen kevés termény kerül piacra, ebből következik, hogy a kereslet annyira tuliépi a kinálatot, hogy árlemorzsolódásról szó sem lehet addig, amig a hatóság így szabadjára engedi az árak alakulását és valami formában nem próbál meg annak gátat vetni.

A vármegyei rendőrség több nyilast vett őrizetbe

A baranyavármegyei rendőrség dicséretes buzgalommal folytatja a bujkáló volt nyilasok összefogdosását. Ezuttal ismét több elfogásról számolhatunk be. Az elsők között említjük meg *Petró* János 43 éves, budapesti lakost, aki annakidején a Pajor-szanatóriumban történt razziákban vett részt. Az ott ápolt zsidó betegek közül ezeknek a razziáknak alkalmával sokat elhurcoltak s közülük többeket ki is végeztek.

Petró eddig Kolozsvár, majd Budapest környékén bujkált és miután a bujkálást tovább nem látta célravezetőnek, a napokban önként jelentkezett a vármegyei rendőrségen a feleségével együtt.

Mindkettőjüket őrizetbe vették és felszállitják őket Budapestre a további nyomozás lefolytatása végett.

Őrizetbe vették továbbá *id. Cserni* István 50 éves siklósi lakost, aki az ottani nyilasszervezet munkaszervezője és propagandistája volt. Továbbá *Horváth* József 18 éves ugyancsak siklósi lakost, volt nyilas ifjúsági szervezőt és propagandistát, aki azonkívül a zsidó vagyonok szétosztása körül is tevékenykedett.

Végül és nem utolsó sorban említjük meg *Csapó* Zoltán 27 éves hidasi lakost, volt közellátási tisztviselőt, aki ott nyilas-szervező volt a feleségével együtt.

Csapó ennek az évnek elején még Szombathelyen a nyilasuralom visszatérését várta, a miben annakidején még annyira bizott, hogy többekkel szemben lenyegető kijelentésekre is ragadtatta magát.

Igy hangoztatta, hogy ha visszajön a nyilas-rendszer, akkor a hidasi lelkészt, tanitót és az állatorvost ő személyesen fogja felakasztani. A népbiróság előtt fog majd felelni tettéért, a feleségét pedig, aki annakidején állandóan nyilas-egyenruhában járt, körözik.

Román szakszervezeti vezér nyilatkozata a „Trud"-nak

Sztojka, a Moszkvában tartózkodó román szakszervezeti vezér fontos nyilatkozatot adott a „Trud" nevü lap munkatársának. Kijelentette, hogy a

román szakszervezetek aktiv szerepet játszanak az ország demokratizálásában.

Minthogy Románia szenvedte aránylag a legkisebb háborús kárt a délkelet-európai államok között,

a román szakszervezetek kötelességüknek tartják, hogy a szomszédos országok, Jugoszlávia, Magyarország, Bulgária és Lengyelország dolgozóinak sorsán enyhitsenek.

A Vörös Hadsereggel való közvetlen érintkezés végképpen leráncolta a leplet a fasiszta propaganda hazugságairól és meggyőzte a román dolgozókat arról, hogy

a Vörös Hadsereg katonái az igazságos béke megvalósításáért és a fasizmus megsemmisitéséért harcolnak.

A román-szovjet gazdasági egyezmény nagy pozitivumot jelent a román közgazdaság számára, amelynek máris nagy lendületet adott.

Pécsi dolgozók! Szombat délután 6 órakor gyülekezzünk az Irányi Dániel téren zászlókkal és feliratokkal, hogy tüntessünk a fasiszta reakció ellen!

Mindannyian ott legyünk!

Magyar Kommunista Párt **Szociáldemokrata Párt**

APOLLO szombat—vasárnap, július 28—29.

Az orosz forradalom hű képe:

Lenin októbere

Előadások hétköznap: 6, 8,
vasárnap: 4, 6, 8 órakor

PARKMOZI szombat—vasárnap, július 28—29.

Mi történt a híres festő műtermében?

Budai cukrászda

Főszereplők: Perczel Zita, Somlay Artur, Perényi László, Kabos, Gózon.

Szenzációs híradó a háború végnapjairól

Győzelem Berlinben.

Előadások hétköznap: 7, 9,
vasárnap: 5, 7, 9 órakor.

Kedvező időben az utolsó előadás a kertben.

URÁNIA szombat—vasárnap, július 28—29.

MARLENE DIETRICH
leghíresebb filmjeinek egyike:

BIZSU

Partnerei: John Waynem, Mischa Auer, Oscar Homolka.

Előadások hétköznap: 6, 8
vasárnap: 4, 6, 8 órakor.

Utolsó figyelmeztetés Japánnak:

hagyja abba az ellenállást, vagy teljesen elpusztul

Az Egyesült Államok, Nagybritannia és Kína kormánya ultimátumban figyelmeztette Japánt, hogy vagy hagyja abba az ellenállást, vagy teljesen elpusztul. Az ultimátum közli, hogy nagyobb erőket vetettek a Japán elleni harcba, mint amekkorai erők porba tiporták Németországot. Az ellenállás csakis a japán fegyveres erők és az anyaország pusztulására vezethet. Azokat a katonai vezetőket, akik félrevezették a japán népet, félre kell állítani. A szövetségesek mindaddig megszállva tartják majd Japán területét, amíg háborús iparát el nem pusztították. Japán hatalma csak a négy hazai szigetre terjedhet ki. A szövetségesek nem akarják rabságra ítélni a japán népet, de a háborús bűnösöknek bűnhődniök kell. Felszólítják tehát a japán kormányt és a japán fegyveres erőket, hogy feltétel nélkül tegyék le a fegyvert.

A mezőgazdasági munkások és törpebirtokosok társadalombiztosítását kívánja rendezni az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara

A Kaposváron székelő Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara figyelemreméltó előterjesztést tett a földművelésügyi miniszterhez.

Az előterjesztésben a mezőgazdasági munkavállalók és azdasági alkalmazottak betegségi biztosításának ügyét kérte intézményesen és a mai kor követelményeinek megfelelően megvalóttatni.

Rámutat a kamara előterjesztésében arra, hogy 1943-ban már tett ebben a kérdésben javaslatot, de a kérdést intézményesen megoldó kormányrendelkezés a mai napig nem történt meg, pedig a mai napig nem történt meg napvilágot. A mezőgazdasági munkások és alkalmazottak, valamint a törpebirtokosok betegellátási kérdése pedig ép ma, a nagybirtokrendszer mezüntetésével fontosabb, mint valaha.

A kamara előterjesztése hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági munkások és törpebirtokosok termelőképességét is fokozná a módszeres intézkedés. Az előterjesztés ezután rámutat arra, hogy hazánkban

az összlakosságra vonatkoztatott 9.7 százalékos tuberkulotikus megbetegedési arányszám a mezőgazdasági munkával foglalkozók körében a legnagyobb,

de az országos átlag fölött van a falusi lakosság és törpebirtokosok tuberkulotikus halálozási arányszáma is.

A mezőgazdasági munkavállalók betegségi biztosítását nem lehet egy kalap alá vonni az ipari és kereskedelmi munkavállalók biztosításával, mert a mezőgazdasági munkások sajátos életviszonyai egészen mások. Nem kívánatos tehát a két kategóriában tartozó munkavállalók betegségi biztosításának egységesítése, mert ilyenmódon nem következhetik be a „betegségi biztosítási kockázat" kiegyenlítődése. Ugyanis viszonylagosan minél nagyobb a biztosítottak száma, annál kisebb a kockázat. Ez azonban csak az egyforma életviszonyok között élő és dolgozó társadalmi rétegekre vonatkozik.

Végül a kamara előterjesztésében annak a véleményének ad kifejezést, hogy a

mezőgazdasági munkásság és a törpebirtokosok igazi javát csak az olyan mezőgazdasági szociálpolitika és csak az olyan mezőgazdasági társadalombiztosítás szolgálhatja, amely a szociálpolitikai célkitűzéseket a mezőgazdasági termelés érdekeivel és a mezőgazdasági népek sajátos életkörülményeivel a földmívelésügyi minisztérium fennhatósága és ellenőrzése mellett össze tudja egyeztetni.

A kamara a kötelező betegségi biztosítási kötelezettségek határát a 15 kat. hold szántóföld és rét, vagy a 3 kat. hold kert és szőlő birtok nagyságban jelölte meg.

A pécsi üzletvezetőség hathetes munkaversenye kitünő eredményeket mutatott fel

139 mozdonyt, 239 személy- és 1253 teherkocsit állítottak helyre vasutasaink

A város lakossága még a pincékben tartózkodó elmult év decemberének elsa város felszabadítása utánutasok először keresték felket és az első szerelvény kéhaladva elhagyta az állomás. Végig vizsgálták a pályatestet, számbavették a hibákat és azonnal munkához tak. Az üzletigazgatótól kezdve a gyamunkásig nap, mint nap felkeresték a érült pályatestet és lázasan dolgoztak.

Úgy mint dolgoztak a világtól és Pécstől is teljesen elzárt sebb vidéki állomások is. Minden vasutas tudta mi a kötelessége. A helyreállítás munka már javában folyt, amikor Gerő közlekedésügyi miniszter munkaversenyre hívta fel az ország vasutasait. A pécsi üzletvezetőség június 3-án elsőnek indult meg az ország újjáépítésére irányuló heroikus küzdelmet.

A hathetes munkaversenyt július hó 15-én lezárult és a pécsi üzletvezetőség olyan eredményt produkált, amely az újjáépítés lázában égő országszerte közvéleményének legnagyobb elismerését váltotta ki.

A munkaverseny keretében **139 mozdonyt, 239 személy- és 1253 teherkocsit,**

483 teherkocsit és 770 nyitott tehervagónt állítottak helyre megfelelő javítóműhely, szerszám és nyersanyag nélkül.

Nem lehet azokat a nehézségeket pár sorban leírni, amelyeket le kellett küzdeni. A „szeglkülönítmény" tagjainak zsebében mindig ott volt egy fogó és ha valahol egy felesleges szeget láttak, kihúzták. Minden vasutas éber szemmel járt a legkisebb faluban is és a legeldugottabb zugban is megtalálták a MÁV elcipelt nyersanyagjait. A sokezer vasutas szem összegyüjtötte a hidak helyreállításához szükséges anyagot

és ma az üzletvezetőség területén lerombolt 109 híd közül 106 már épen áll.

A több mint 66 kilométert kitevő megrongált pályatest helyreállítása csak úgy volt lehetséges, hogy a vasutasok nem sajnálták a fáradtságot és elmentek az elvitt talpfáért ha kellett a volt lövegállásokba és a siófoki villák udvarába is. A vasutas öklök keményen megmarkolták a lapátot, mert csak így tudtak 46.000 köbméter földet és romot eltakarítani.

A helyreállítási munkálatokhoz szükséges 2294 különböző szerszám elő-

teremtéséről azok a vasutasok gondoskodtak, akik iparban is járatosok voltak.

Otthoni pihenőjük alatt állították önkéntes munkával elő a lapátot, a kalapácsot, fúrót és egyéb szerszámokat.

A nyugdíjas vasutasok újra munkába álltak. Ők is megragadták a szerszámot, segítettek a 11.665 m-t kitevő falazási munkáknál, a 2313 összetört ajtó és 2356 ablak kijavításánál. A vasutas szív nem ismert lehetetlent. A háború alatt is nagy teher hárult rájuk, de most megkétszerezték erejüket. Előteremtettek, ha másként nem ment, kilógrammonként 698 mázsa ócskavasat, 40 mázsa gömbvasat és 8715 kocsi alkatrészt.

A pécsi üzletvezetőség hivatalos lapja, a „Verseny újság" július 15-i száma „A hidak hősei" cím alatt kis beszámolót közöl, amelyben ezeket olvassuk:

— „Igazságtalanok volnánk, ha nem emlékeznénk meg arról a lelkes kis csapatról, amely már a verseny megindulása előtt is fáradhatatlanul dolgozott. Moldvai György pályamester és Balogh Ferenc nyug. főpályamester vezetésével Schmirer Ferenc, Szántai Béla, Gyenis Ferenc, Herr György, Tóth János, Kovács József és Varga György pályamunkások már két hosszú hónapja, télvízben, esőben-hóban, tűző napsütésben, távol családjuktól, szalmán, vagy éppen váróterm padokon éjszakázva, hideg élelemmel, táplálkozva, de még többet koplalva végzik a hídépítés nehéz munkáját."

Nem elismerésért és nem azért a megérdemelt pénzbeli jutalomért és előléptetésért, amit a közeljövőben kapnak meg a kitünt vasutasok, végezték ezt a nehéz munkát. Nem is kérnek érte elismerést, de nincs is rá szükségük, mert a vasutasok minden igazolási eljárásnál fényesebben bebizonyították, hogy jó magyarok és igazi demokraták.

Négy napig

nem jutunk el az olvasóhoz, mert a külügyminisztérium előterjesztésére a kormány úgy találta, hogy egyik vezércikkünk az ország külpolitikai érdekeit veszélyezteti és ezért az Uj Dunántúl megjelenését négy napra — július 29, 31, augusztus 1 és 2 napokra — betiltotta. Mi vita nélkül és a demokratikus magyar állampolgár kötelességérzésével vesszük tudomásul a betiltó rendelkezést, mert eddig is minden tettünkben, minden egyes mondatban hazánk és nemzetünk egészének magasztos érdekei vezettek bennünket. Nem vitatkozunk, hanem emelt fővel viseljük el a ránk kirótt, meglehetősen súlyos büntetést. Olvasóinkat arra kérjük, e négy napi némaságunk idején is maradjanak meg szeretetükkel velünk, akik a jövőben is bátran és tisztán kívánjuk azt a vonalat követni, amelyet eddig is követtünk; a demokratikus Magyarország minden dolgozójának szolgálatát s a magyarországi dolgozókkal együtt a világ minden demokratikus munkásával ápolt egyetértést. Mi úgy érezzük, ez a mi legmagyarabb és egyben legemberibb kötelességünk.

Vöröskeresztes gyüjtönapok Pécsett

Magyarország újjáépítésében, a háború okozta lelki és testi szenvedések enyhítésében, valamint az elesettek talpraegítésében a Magyar Vöröskereszt munkájára ma még nagyobb szükség van, mint valaha volt. A Magyar Vöröskereszt ezt a nagy munkát csak lelkes munkatársaival és kellő anyagi erővel tudja eredményesen végrehajtani. Ezért a Magyar Vöröskereszt Pécs városi fiókja belügyminiszteri engedéllyel *augusztus 4—5-én, szombaton és vasárnap utcai persely és gyüjtőives gyüjtést rendez. A pécsi elnökség a pécsi pártok vezetőségét, tagjait és a szociális nőegyesületeket kérte fel a gyüjtésben való résztvélre* s így remélhető, hogy Pécs társadalma ismét megérti a Vöröskereszt hívó, kérő szavát s lelkes adományaival elősegíti önzetlen, áldozatos munkáját. A pécsi Vöröskereszt jól képzett ápolónői ma is csekély díjazásért végzik szeretetteljes munkájukat, a karitatív szolgálat és tudakozó iroda állandóan segítségére igyekszik lenni mindazoknak, akik kérelemmel vagy az eltünt és hadifogoly felkutatása céljából hozzá fordulnak.

HIREK

— **A Mecsek Egyesület körében.** A Mecsek Egyesület évkönyve a főispán támogatásával sajtó alá juthatott és a hó végére el is készül. A tagok 10 pengős ráfizetéssel kaphatják meg, miután az igen magas papírárak és munkabérek miatt a költségvetésben erre biztosított keret nem mutatkozott elégségesnek. Nem tagoknak az évkönyv ára 20.— P. A tagdíjakat továbbra is a Dunántúli Bankban lehet fizetni, az Egyesület pénztárosánál. Kérjük a tagokat, hogy tagdíjukra önként fizessenek felül, miután a régi tagdíjak az Egyesület költségvetését nem fedezik. A hivatalos órák a nyári szünetben július és augusztus hónapban csak kedden délután 4—6 óráig vannak. Kérjük az érdeklődőket, hogy ügyeiket ezen a napon intézzék. Hivatalos helyiség: Perczel-utca 30. szám. Telefon: 24-22. A Kilátó és a Menedékház az érdeklődők részére állandóan nyitva áll. A Kilátó telefonja: 19-80. A Menedékházé: 26-26.

— **Az O. T. I. Pécsi Kerületi Pénztára értesíti tagjait, hogy az új napibérosztálytáblázatok megjelentek és az Intézet II. emelet 31. sz. szobájában kaphatók 8 pengőért. Ugyancsak közzétszi a kerületi pénztár, hogy a térítési díjhoz kötött nyomtatványok árai a kerületi bizottság határozata alapján a következők: Havi- és hetijegyzékek 4 pengő. Önként biztosítást-, önként továbbfizetést jelentő lapok, valamint üzemi- és üzemi változást jelentő lapok, továbbá a balesetbejelentőlapok ára 2 pengő. Munkaadói igazolványok, bejelentést-, kijelentést- és változást jelentő lapok ára 1 pengő.**

— **Orvosi hír.** Dr. Rosenspitz Bert orvos, Rákóczi-út 64. sz. alá költözött. Rendel: d. e. 12—1-ig és d. u. 4—5-ig.

— **Emerikánum** fiúnevelő-intézet újra megnyilik. Érdeklődőknek felvilágosítást küld az Igazgatóság.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Lehr László ügyvédi irodáját újból megnyitotta. Perczel-u. 12. Telefon: 24-03.

— **Halálozás.** Granasztói Rihmer Károly július 26-án 60 éves korában elhúnyt Pécsett. Temetése július 28-án, szombaton délután fél 5 órakor lesz a Központi temetőben. Az elhúnyt lelkiüdvéért az engesztelő gyászmisét július hó 30-án, hétfőn reggel 8 órakor mutatják be érte a székesegyházban. Halálát felesége, gyermekei, veje, testvérei és a széleskörű rokonság gyászolja.

— **Kultúrdélutánt rendez a Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom.** A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom pécsi szervezetének működvelő társulata július 28-án, szombaton és 29-én, vasárnap délután 7 órai kezdettel a Nőegylet helyiségében kultúrdélutánt rendez, melynek tiszta bevételét a drávamenti falvak felépítésére ajánlja fel.

Szombaton ítélkezik a belgrádi népbíróság Mihajlovics Drázsa tábornok munkatársai felett

Belgrádból jelentik: Július 28-án délután ítélkezik nyilvános tárgyalás keretében a belgrádi népbíróság Mihajlovics Drázsa csetnik-tábornok több katonai és politikai munkatársa felett. A vádlottakat, akik között több magasrangú tiszt, volt diplomata és belgrádi ügyvéd szerepel, hazaárulás címén vonják felelősségre.

PÁRTMOZGALOM

A MADISZ ERZSÉBETTELEPI BÁNYÁSZIFJUSÁGA nemcsak táncolni és szórakozni tud, hanem az idők szavát megértve, ahol lehet, komoly, szociális munkát is végez. Tagjaink egész nap a föld gyomrában nehéz munkát végeznek, szenet termelnek, munka után pedig tagjaik között szociális feladatokat hajtanak végre. Erre példa, hogy a bányászifjúság az erzsébettelepi és környékbeli nyugdíjasoknak fejenként 100 pengőt utalt ki. Ez az összeg ma kevésnek látszik, de taglétszámunk is csekély s keresetünk sem nagy. Ha minden ifjúsági csoport követi példájukat, akkor nyugodtan elmondhatjuk, hogy az ifjúság tényleg a nemzet szemefénye s nemcsak önmagának él, hanem az egész nemzetért küzd. Egyvégl!

Vámos Gyula.

Közellátási tájékoztató

A Közellátási ügyosztály felhívja az érdekelteket, hogy akik a három éven aluli gyermekek részére kiutalt cukorra szóló utalványukat még nem vették át, legkésőbb július hó 31-én déli 12 óráig a közellátási ügyosztály 3. számú szobájában vegyék át és a cukorutalványt augusztus hó 1-ig a kereskedőknél váltsák be, mert ezen időponton túl az utalványok érvényüket vesztik.

A közellátási ügyosztály értesíti Pécs város közönségét arról, hogy az elveszett, vagy elpusztult jegyek helyett újat nem adhat.

44-ES, ÚJ BAKANCS, DAMASZT ASZTALNEMŰ eladó. Cím: **Zsolnay-u. 33.**

BÉLYEGKATALÓGUS gázhiány miatt pár napot késik. Megrendeléseket még felvesz **Merkur Bélyegüzlet,** Széchenyi-tér 6. szám.

SZÉN (iszap-szén) tűzelésre alkalmas, nagyobb töltőkályha eladó. Cím: Kapács-utca 11. (Nagy-állomás alatt.)

KERESEK két szobás üres lakást, vízvezetékkel és gázzal. Címeket: „Uzem 6800" jeligére a kiadóba kérek.

BESZÁLLÓ VENDÉGLŐBE háziszolgát és mindenest, vagy bejárónőt azonnalra felveszek. Gróf. Benyovszky M.-utca 16.

HÁZMESTERT KERESEK lakás és takarításért, fizetés ellenében, augusztus hó 1-re. Munkácsy Mihály-u. 25.

KERESÜNK fuvarvállalkozókat állandó tüzelőszállításra. Bővebbet a **Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezetnél,** Timár-utca 5. (Szakszervezeti székház.)

CIPÉSZSEGÉDEKET felveszek. **Soós,** cipészmester.

FAJTISZTA angóranyulak, ketreccel együtt eladok. Felsőbalokány-u. 31.

400 □-ÖL SZŐLŐ, részben gyümölcsös, eladó. Érdeklődni lehet: Pécs, Kisgyűd-utca 2. szám.

NEM KELL SORBAN ÁLLNI, ön, a következő, aki megpróbálja és meg fog győződni arról, hogy eladó dolgait magas áron veszem meg. **Frankfurter,** Haltér 5. Telefon: 24-70.

7 DL fehér konyakos üvegeket veszek minden mennyiségben. Más üvegekre is kicserélem. **Mecseki Likőrüzem,** Felsőmalom-utca 25.

3 DARAB VASGERENDA eladó. **Mecseki Likőrüzem,** Felsőmalom-utca 25. sz.

FEHÉR SPORTGYERMEKKOCSI eladó. Cím: Ágoston-utca 25.

KÉT JÓÁLLAPOTBAN lévő diófaszekrény eladó. Érdeklődni: Siklósi-utca 10., Gerle fakereskedő.

KÉREM, jelentkezzen, akinek hozzátartozója 1944. évi október hó 1-én vonult be és Jutasra lett vezényelve. **Dr. Dlusztuszné,** Püspöknádasd.

SZOBA-KONYHÁS és mellékhelyiségekből álló emeleti lakásomat elcserélném a Szigeti-út környékén. Megtekinthető: Hegyalja-u. 4., délután 5—7 óra között.

FEHÉR HÁLÓ, sezlon, összecsukható vaságy, ágybetét, stelázsik, asztalok, üvegek, kerékpár alkatrészek, nikkel sárhányó eladók. Megtekinthetők: délután 2—8-ig Igló-utca 1., II. 6.

NÉGY DARAB FEKETE SERTÉS anyagöbe eladó. **Piszkár,** Horváth-telep, Siklósi vám mögött.

ANGÓRA-NYULAK eladók. **Fürj-utca 27. szám (Jankovits-telep)**

KERESEK kis gazdaságot, vagy tanyát, disznó-tenyésztésre alkalmasat, bérbe, esetleg társasviszonyra. Közvetítőt díjazok. Ajánlatok: „Komoly 6808" jeligére a kiadóba küldendők.

MINDENNEMŰ HOZOTT FONÁLBÓL szövést vállal **Pintér szövőüzeme Pécs, Fiume-utca 39.**

ÚJ BŐRKERESKEDÉS! Értesítem Pécs és Baranya vármegye igen tisztelt cipésziparosait, hogy a Ferenciek-utca 22. sz. házban **bőr- és cipészkellék kereskedésemet** megnyitottam. Hosszú szakmabeli gyakorlatom alatt szerzett összeköttetéseim révén sikerült minden igényt kielégítő raktárt összehordani és azt a legolcsóbb napi áron rendelkezésükre bocsájtani. Bizalommal keresse fel üzletemet. **Osztertag András.**

ELCSERÉLNÉM 2 szoba, összkomfortos lakásomat, 2 szobás lakásért, ahol baromfi- és disznótartás is lehetséges. Rákóczi-út 73/a. Papp.

A BÉLYEGGYŰJTŐK egyesületének azon tagjai, akik a Béke-sorra még nem jegyeztek elő, azok **dr. Palotás Zoltán** úrnál (Apácza-u. 1.) a hivatalban, hétfő délig jegyezhetnek.

PÉCS KÖZELÉBEN ház és 8 hold föld eladó, vagy elcserélhető. Pénzbefektetésre, gyümölcsösnek, gazdálkodásra és nyaralónak kiválóan alkalmas. Érdeklődni: **Fogarassy Alajos,** János-utca 10.

EGY DARAB 6 hónapos és egy darab 3 hónapos süldő eladó. **Pósa,** Lajos-utca 46. szám. (Horthy-telep.)

ELADÓ 8 hónapos sertés. Kisrókus-utca 17. szám.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy az 1080/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő V. sz. igazoló bizottság az alant felsorolt napokon mindennap délelőtt 8 órai kezdettel az itt névszerint felsorolt közalkalmazottak igazolása tárgyában sorozatosan tárgyalásokat tart és az igazolások kérdésében határozatokat hoz.

1945 július 30-án. Ítélőtábla. Dr. Krassói Béla ítélőtáblai bíró, dr. Porvai Jenő ítélőtáblai bíró, Feördeös Vilmosné segédtiszt. **Ügyészség.** Dr. Mihályffy István ügyészségi elnök, dr. Poronyi György államügyész, dr. Szabó Lajos ügyész, dr. Szágyi Károly alelnök. **1945 július 31-én. Ügyészség.** Gerebits Gyula fogházőr, Kocsis Gyula fogházőr, Kovács József fogházőr, Vass József fogházőr. **Törvényszék.** Dr. Czifra József aljegyző, dr. Gyarmati István joggyakornok, dr. Hantos Pál aljegyző, dr. Pilisy László járásbíró. **1945 augusztus 1-én. Törvényszék.** Mazaly József törv. szakértő, Sándor Istvánné irodatiszt, Sikora Gyula törv. szakértő, Soliom Magda díjnok, Hódossy Antal fogházőr, Kovács János fogházőr, Milhoffer Miklós fogházőr, Erdélyi István törv. szakértő. **1945 augusztus 2-án. Járásbíróság.** Dr. Buzás Zoltán joggyakornok, dr. Domján Mihály joggyakornok, dr. Latky Barnabás aljegyző, dr. Matheovics Ferenc jb. elnök, dr. Tófalvi Ágoston járásbíró, Bernauer József telekkönyvvezető, Bonnyár Mária díjnok, Deák Elemérné díjnok, Farkas József kezelő, Német Márton I. o. altiszt, Szekeres Dénes II. o. bizt. gyak., Szabó Lászlóné II. o. altiszt. **augusztus 3-án. Országos Társadalombiztosító Intézet.** Dr. Barla-Szabó Jenőné h. főorvos, dr. Márkus Judith orvos, dr. Velényi László orvos, Kozmács Ottó bizt. gyakornok, Kónya Sándor II. o. bizt. gyak., Szabó Lászlóné II. o. altiszt. **Országos Szociális Felügyelőség.** Dr. Mánfai Józsefné szakelőadó, dr. Inotai Béláné szakelőadó. **1945 augusztus 6-án. Gazdasági Felügyelőség.** Balaton József gazd. felügyelő, Bognár Ferenc hivatalszolga, Felföldi Erik gazd. felügyelő, Kiss Lajos állattenyésztési ellenőr, Losonczi Márta kisegítő munkaerő, Szabó Aladár gazd. felügyelő. **1945 augusztus 7-én. Dohánygyár.** Ádám Jánosné munkás, Barkó Margit munkás, Bátai András munkás, Benke László lakatos, Berényi Rózsi munkás, Brassói Józsefné munkás, Bulsz Péter munkás, Czigler Károly munkás, Gotthard József szakaltiszt, Hartai György munkás, Herke Imre II. o. altiszt, özv. Hóbor Józsefné munkás, Krómy Károly irodai alkalmazott, özv. Magyar Józsefné munkás, Perecz Józsefné munkás, Siebenfreud Kurt irodai alkalmazott, Sohár Kálmán munkás, Várkonyi Lajos lakatos, Versegi Jenőné munkás, Vundi Jánosné munkás, Ritzl Béla ált. kez. **1945 augusztus 13-án. Gyermekmenhely.** Dr. Barla-Szabó Jenő ig. főorvos, Mejszler Mária irodai alkalmazott, Molnár Eszter gondozónő, Németh Mária gondozónő növendék, Topár József altiszt. **1945 augusztus 16-án. Bányakapitányság.** Dr. Kisbán Jakabné irodai segéderő. **Fővámhivatal.** Dr. Szabados László főtiszt. **Államépítészeti hivatal.** Bodor László segédmérnök, Berthe László szig. mérnök, Zsiros Gyula útőr. **Földmérési felügyelőség.** Formanek Miklós tisztviselő. **Kultúrmérnöki Hivatal.** Lieber Endre mérnök, Molnár Sándor áll. vízmester. **1945 augusztus 21-én. Közellátási Felügyelőség.** Puskás József aligazgató, Laurits Sándor ellenőr. **Erdőfelügyelőség.** Czakó Ferenc járási erdőőr, Máté György járási erdőőr, Varga Ferenc járási erdőőr. **Mezőgazdasági és Vegykísérleti Állomás.** Andretzky Mária kísérleti gyakornok. **Magyar Nemzeti Bank.** Liptay László ellenőr, Major János pénzbeszedő, Palicska János pénzbeszedő, Somogyvári György pénzbeszedő, Vadász Sándor hevidíjas szolga. **Hosszúhetényi Állami Kőbánya és Kavicsló-telep.** Dévényi József gépész, Distelkamp Mária irodai alkalmazott, Krakler Edit irodai alkalmazott, Perjési Rezső villanyszerelő, Rónaszéki Ferenc számadásvezető, Szundi János mozdonyvezető. **Gabonaforgalmi Központ.** Stohl Éva nyilvántartó.

Az itt felsorolt közalkalmazottak kevés kivétellel mind olyanok, akik az orosz felszabadító hadsereg bevonulása előtt szolgálati helyüket elhagyták. Komoly szóval hívom fel a lakosság minden tagját, hogy minden gátlást és kicsinyes szempontot félretéve bátran és önérzetesen, írásban vagy szóban a legsürgősebben jelentse be az itt felsoroltak bármelyikével szemben észlelt népellenes politikai magatartást és ténykedést és közölje velem, hogy a felsoroltak közül bárki is a multban sértette-e, vagy a jelenben sérti-e a magyar nép érdekeit.

Mindenkinek kötelessége, hogy a bizottságot támogassa abban, hogy igazságos határozatokat hozhasson. Aki elhallgatja azt, amit tud, az a demokrácia ellen vét és a reakciónak tesz szolgálatot, még akkor is ha nemtörődömségből, közönyösségből vagy kényelemszeretetből nem jelentkezik a bizottságnál.

Az írásbeli bejelentés ajánlott levélben teendő a bizonyítékok megjelölésével. A bejelentés névaláírással látandó el, a bejelentő lakcímének megjelölésével és az V. sz. igazoló bizottsághoz, Király-u. 1. Ügyvédi Kamara címre küldendő. Szóbeli bejelentés minden szerdán és csütörtökön délután 4 és 6 óra között irodámban Pécs, Ferenciek-u. 2. sz. alatt tehető, ahol ilyen esetben jegyzőkönyvet veszek fel.

A tárgyaláson panaszának szóbeli előadhatása végett bárki nemcsak jogosult személyesen megjelenni, de a bizottság fel is hívja a megjelenésre.

Az ellen, aki akár szóbeli panaszt ad elő, akár írásbeli feljelentést tesz és az ellen, aki igazolási ügyben tanúvallomást tesz a bizottság előtt, **rágalmazásért eljárás nem indítható.**

A tárgyalások nyilvánosak.

Pécs, 1945 július 25.

Dr. Vámosi István,
a bizottság elnöke.

Felhívás!

TÉLI KOKSZSZUKSÉGLETÉT MÁR MOST SZEREZZE BE! Befizetéseket bárki eszközölhet a **Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezetnél,** Timár-u. 5. szám. Szakszervezeti Székház.

JÓKARBAN lévő férfi-kerékpár eladó. Cím: Anna-utca 28.

ANGÓRA-FONÁL eladó. Toldi Miklós-utca 6. (alagsor).

KASSZA-JAVÍTÁSOK és átalakítások mindennemű lakatosmunkák jutányos áron **Kisasszondynál,** Mária-utca 32. Telefon: 22-79.

ELADÓ két szekrény, egy asztal és jóállapotban lévő, nem modern konyhabútor. Cím: Kassa-utca 8.

HA MÉG nem ismeri üzletemet, úgy saját érdekében keressen fel és győződjön meg olcsó áraimról vételkényszer nélkül. **Schnee György** textilüzlet, Király-utca 28., Mór-utcával szemben.

NAGY BÉLYEGGYŰJTEMÉNYT vennénk. Legújabb sorozatok kaphatók. **„Pécsi Filatélia",** Apáca-utca 1.

HA NEM TALÁL kedvére való anyagot, úgy várjon, nálam hetenként a legújabbat kaphatja. **Schnee György** textilüzlet, Király-utca 28., Mór-utcával szemben.

GUMITEXTILHAJTÓSZÍJ minden méretben újra kapható: **Centgraf** műszaki üzlet Pécs, Rákóczi-út 38. Telefon: 21-79.

CIPÉSZEK részére cement kapható: **Centgraf** műszaki üzlet Pécs, Rákóczi-út 38. szám.

KETTŐ DIÁKOT, diákleányt kertes villában, külön szobával, teljes ellátással elfogadok. **Barna,** Zsolt-utca 14., Árpád-utcánál.

VARRÓNŐK ÉS SZABÓK FIGYELMÉBE! Gombok, csattok, patentok, kráta, váltómések és mindennemű kellékek **Schnee György** textilüzlet, Király-utca 28. szám, Mór-utcával szemben.

EBÉDLŐBÚTOR, párnázott székek és többféle bútorok elköltözés miatt eladók. **Sebőkné,** Felsőmalom-utca 3.

GYAKORLOTT tömegfőzőnő intézetben, vagy magános úrnál házvezetőnői állást keres. Cím: **M. A.** Radnics-utca 31.

PÉNZÉNEK ellensége, ha vásárláskor nem keres fel. **Schnee György** textilüzlet, Király-utca 28., Mór-utcával szemben.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy az 1080/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő V. sz. igazoló bizottság 1945 augusztus 9-től mindennap délelőtt 8 órai kezdettel az itt névszerint felsorolt közalkalmazottak igazolása tárgyában tárgyalásokat tart és igazolásuk kérdésében határozatokat hoz.

Dr. Erődi Jenő főállamügyész helyettes, dr. Arató László államügyész, dr. Vadász László törvényszéki titkár, dr. Ijjas István járásbíró, dr. Pongrácz István törvényszéki bíró, dr. Bors Dezső járásbírósági elnök, dr. Szilvágyi László járásbíró, dr. Dévényi József járásbíró, dr. Strenger József OTI főorvos, dr. Scheffer Lászlóné OTI orvos, dr. Molnár Gyula OTI orvos, Rogácsi Dénes földmérési tisztv., Rigler Gyula földmérési tisztv., Csorényi Béla gazd. felügyelő, Baracs József gazd. felügyelő, Szilvássy Imre gazd. felügyelő, Gajzágó Salamon vámtiszt, Schlégel Oszkár mérnök.

Az itt felsorolt közalkalmazottak kevés kivétellel mind olyanok, akik az orosz felszabadító hadsereg bevonulása előtt szolgálati helyüket elhagyták. Komoly szóval hívom fel a lakosság minden tagját, hogy minden gátlást és kicsinyes szempontot félretéve bátran és önérzetesen, írásban vagy szóban a legsürgősebben jelentse be az itt felsoroltak bármelyikével szemben észlelt népellenes politikai magatartást és ténykedést és közölje velem, hogy a felsoroltak közül bárki is a multban sértette-e, vagy a jelenben sérti-e a magyar nép érdekeit.

Mindenkinek kötelessége, hogy a bizottságot támogassa abban, hogy igazságos határozatokat hozhasson. Aki elhallgatja azt, amit tud, az a demokrácia ellen vét és a reakciónak tesz szolgálatot, még akkor is, ha nemtörődömségből, közönyösségből vagy kényelemszeretetből nem jelentkezik a bizottságnál.

Az írásbeli bejelentés ajánlott levélben teendő a bizonyítékok megjelölésével. A bejelentés névaláírással látandó el, a bejelentő lakcímének megjelölésével és az V. sz. igazoló bizottsághoz, Király-u. 1. Ügyvédi Kamara címre címzendő. Szóbeli bejelentés minden szerdán és csütörtökön délután 4 és 6 óra között irodámban Pécs, Ferenciek-u. 2. sz. alatt tehető, ahol ilyen esetben jegyzőkönyvet veszek fel.

A tárgyaláson panaszának szóbeli előadhatása végett bárki nemcsak jogosult személyesen megjelenni, de a bizottság fel is hívja a megjelenésre.

Az ellen, aki akár szóbeli panaszt ad elő, akár írásbeli feljelentést tesz és az ellen, aki igazolási ügyben tanúvallomást tesz a bizottság előtt, **rágalmazásért eljárás nem indítható.**

A tárgyalások nyilvánosak.

Pécs, 1945 július 25.

Dr. Vámosi István,
a bizottság elnöke.

ÉKSZEREIT modernizáltam! Olcsón javítom. Aranyat, ezüstöt, brilliánsot magas árban veszek. Hatschek aranyműves, Munkácsy Mihály utca 20. Tel.: 26-69.

PRIMA gyermekkocsik olcsón kaphatók. Braun-féle üzlet, Király-u. és Flórián-u. sarok.

HASZNÁLT kárpitosanyagot vesz Fuchs bútorüzem, Deák utca 21. sz.

ARANYAT, brilliánsot, használt órát magas áron vesz **Klein Andor** órás és ékszerész, Király u. 28. Telefon: 30-13.

ANGÓRASZŐRT és fonalat minden mennyiségben veszek. **Iván,** Irgalmasok-u. Telefon: 11-58.

ARANYAT, brilliánsot legmagasabb árban veszek. Somogyi ékszerkereskedő, Anna utca 9 sz.

FUVAROZÁS helyben és vidékre — Nagy Lajos utca 9. Telefon: 18-64.

KARIKAGYŰRŰKET, ékszereket legolcsóbban készít, javít, átalakít, **Binger** aranyművesmester. Pécs, Szt. Vince-u. 3.

Egy DARAB ALMÁSSZŰRKE ló és egy félnehéz kocsi eladó. Cím: Kálvária-utca 21. szám.

GÉPIRÁST-MÁSOLÁST olcsón, gyorsan végez. Gépíróiroda, Deák utca 2. sz. Ugyanott egy írógép eladó.

PAPÍRZACSKÓ kapható **Wagner Mária** papírüzemében, Apáca-u. 1.

FŰSZER és CSEMEGÉRE üzlethelyiséget, vagy üzlethelyiségrészt keresek. Közvetítőt díjaok. Cím: József-utca 23., földszint 5.

SZÍNES, anórás fonalak állandóan kaphatók. Vörös, Felsőbalokány-u. 21.

ÚJ, SÖTÉTSZÍNŰ hálószobabútor eladó. Rákóczi-út 59.

KOCSISNAK, szorgalmas, egyedülálló embert, vidékre felveszek. Teljes ellátást és fizetést, megegyezés szerint adok. Cím 2734 szám alatt a kiadóban.

BÉKE-SOROZAT, Provisórium kapható, **Merkur-Bélyegüzlet,** Széchenyi-tér 6. sz.

AZ ALKALMAZOTTAK nyári szabadságolása miatt július 28-tól kezdődően két hétig zárva lesz. Ugyanott egy mindenes leányt felveszek. Nobl, Rákóczi-út 38. Kelmefestő, vegytisztító.

ÉRTESITEM igen tisztelt vevőimet, hogy **bútorraktáramat** megnyitottam. Nagy választék **kombinált szoba, hálószoba és konyraberendezésekben.** Olcsó árak. Tisztelettel **Boda József** asztalos m. Pécs, Szent Mór-u. 2/a.

FORGALMAS HELYEN lévő vegyeskereskedésemet elcserélném, Pécs határában lévő szőlőért, gyümölcsösért, földért, esetleg ráfizetnék az üzletberendezésre. Leveleket „Betegség 6766" jeligére a kiadóba kérek.

ÚJ ÉS HASZNÁLT bútorok nagy választékban a **Frankfurter Bútorházban,** Felsőmalom-u.

PÓTVIZSGÁRA, érettségire, magánvizsgára eredményesen előkészít okl. középisk. tanár **Bárd Miklós,** Mátyás Flórián-u 13. tel.: 33-75.

ÚJ ÉS HASZNÁLT RUHÁK vétele. Gr. Benyovszky M.-u. 20. **Hermann.**

20 LITER mézet fizetek fajbor jutalom annak, aki háromszor... ás, összkomfortos lakást szerez. Gábor... tca 3.

RÁDIÓJAVÍTÁSOKAT Richter rádiólaboratórium ...nét vállal, használt rádiókat és rádió... valamint villanycikkeket magas áron ve...

TISZTIZSÁLY, békebeli anyag, eladó. Megtekinthető hétfőtől Athinay-u. 36. sz. alatt.

VILLATELEK a magaslati-út alatt, cca 350 □-öl gyümölcsös villatelek csak pár napig, 175.000 P-ért eladó. Szőlők: cca 770 □-öl, a Magaslati-út fölött, 2 szobás villaépülettel. Nagy Daindolban cca 1300 □-öl épülettel. Közép Daindolban cca 700 □-öl, épülettel, kuttal, pécsi házért elcserélhetők. Elcserélném Gyárvároson lévő adómentes 3 szoba konyhából, istálló, pajta, st... álló gazdasági házamat Budai részen lévő 2—3 szobás családi házért. Megbízott: Nagy János ingatlanközvetítő, Ant... -utca 33. Telefon: 38-09.

Szerkesztőbizottság:

PERE VIKTOR
Független Kisgazda Párt

DR. BOROS ISTVÁN
Magyar Kommunista Párt

POZSGAY GYULA
Szociáldemokrata Párt

FELELŐS SZERKESZTŐ: CSUKA ZOLTÁN — NYOMDAVEZETŐ: CZENZER JÓZSEF
KIADJA: „SZABADSÁG"-NYOMDA R. T. PÉCS.